ڪن ڪر سائيه ڀتسا سمرٿه - ڪن ڪر لانڪ اڙ ڀڳيا ۽
ڪن ڪر جاپ لساپ ڪر ٻل - ڪن ڪر ڪروڙين روڻيبا ۽
هر هٿن غريب ٿيري دو ٻر - وکر هماري لاج ڪئلاش ڪي وسئيا.

اي ڪاشيانٿ! اي سڌ ٻالڪيانٿ! اي سومنانٿ! اي جگنانٿ! اي ٻوليانٿ! توهان جي چرڻن ۾ وار وار پرڻام ڪرارن، هٿ اُدب جا ٻڌي وينتي ٿا ڪرارن تہ جڏهن ٻاوتا سان توهان جو پوڄن، وڌه ۽ شرامد شو براڻ جي پاراڻ جو نير پان ڪيو آهي تڏهن ٻاوتا سان اساڄو لاڀو لڳاٻو ٿاپ وجهندا ۽ اسانجو آرٽ ڪيل پٽر پشپ سوڪار ڪندا ۽ اسان توهان جي چرڻ ڪملن جي اوٽ ورتي آهي تنهڪري هر مشڪل آسان ڪندا، اسان جا ڪارج واس ڪندا، ڌڌ ۾، پتر-سنتان ۾، ڌن ۾، لڪشمي ۾، سهاڳ ۽ ڀاڳ ۾، ڪرپا ڪري واڌارو ڪندا ۽ شل گهر ۾ آنند منگلاچار ڪندا. اسانجون من اڇائون ڪرپا ڪري پوريون ڪندا ۽ اسانکي سٺي ٻڌي (سمجهه) پردان ڪندا. اسانکي اگني جي ڀپ کان، پرتکپ جي ڀپ کان، چورن ۽ ڌاڙن جي قرضن کان، جل جي ٻوڏ جي ڀپ کان ۽ راج دربار جي ڀپ کان ۽ ٻين ڦوري ٻيمارين ۽ آپدائن کان هروقت شل ٻچاءَ ڀيا ڪيندا ۽ ٻچاريءَ ۾ تام دان چرڻن جو ڌيان ۽ ڀڳتيءَ ۽ وساهہ جو دان ڏيڻ فرمائيندا.

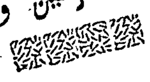
تو ميؤ ماتا چ پتا تو ميؤ - تو ميؤ ٻندو چ سکا تو ميؤ ۽
تو ميؤ ودياء دروڻم تو ميؤ - تو مير سروم مم ديو ديو.
هر هر هر مهاديو ! هر هر هر مهاديو !! هر هر هر مهاديو !!!

— اوم شم —

شانتي ! شانتي !! شانتي !!!

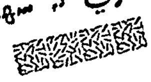
هيءَ پستڪ شري صرپراج - جي - پڌوائي " انقلاب پرنٽنگ پرس " الهاسنگر - ۳ (فون ٦٦) ۾ ڇپيو ۽ شري اشوڪ ڪي - لعلواڻي پاران ايل - ڪشنچند ۽ سنس، بوڪسيلرس ۽ پبلشرس الهاسنگر - ۲ مان ڇپائي پڌرو ڪيو.

٣- واراٹسیام تو وشو اِشر ، ترامبکم کٹو تمی التي ؛
همالیي تو کیداورام ، گهسرٹیشم شوالهي.
٤- ایتاني جوتر لنگاني ، سام براتھ پٹیموھ ؛
سهت جنم کرتم پاپم ، سمرٹین ونشیتي .

— شو اِستوتر —

١- ناگیندر هاراء تو لوچناء ، بسمانگرا گاء مهیشوراء ،
نتیاء شداء دگمبراء تسمئي "ن" کاراء نمھ شواء .
٢- مداکني سل ل چندن چرچتاء ندیشور پرمتهاتھ مهشوراء ،
مندرا پشپ اهو پشپ سوپوجتاء تسمئي "م" کاراء نمھ شواء.
٣- شواء گئوري ودنا ابج وراند ، سورياء دکشادور ناشکاء ؛
شري نیل کنٹاء ، ورکپ ذوجاء تسمئي "ش" کاراء نمھ شواء .
٤- وششٹ کمبو دیو گئوتماء ، منیندر دیوارچت شیکراء ،
چندر وارک ونیشوا نرلوچناء تسمئي "و" کاراء نمھ شواء .
٥- یکیسوروپاء جٹادراء ، پناک هستاء سناتناء ،
دوياء دیواء دگمبراء تسمئي "ي" کاراء نمھ شواء.
پنچاکیر مدم پنیم ، ا بدي شو سنڌنو ،
شو لوک مواپنوتي شري ن سھ مودتي.

— شو پُشپانجلي —

کر چر نکر تر وا کاء جم کرم جم وا - شروڻ نيتجم وا ، مانسم وا -
وھ تم وھ تر وا سروممتت کیمسو - جيء جيء جيء کرنا بذي شري مهادو .

— پلنہ پائجي —

پتر پتا کا کاره اکاڙي - پتا پتر کر کبهو نه ماري
جو منن پول اکاڙتو کاجا - کمیا کرو میري آپراڌا.
هم اترکبا هاري کي ونتي - سدو غرابن واي
هم تم پتر کپتر هنن - توء پتا کي لاج .

۱۱- چوست جوگن منگل گاوسہ لولہ، کرمہ پٹرو - شو لولہ کرمہ پٹرو،
باجسہ تال مردنگا اڑو باجسہ ڈہرو، هر هر هر مهادیو .....

۱۲- کاشيء پر وشونائه، ابراجسہ لندو برهمچاري - شو لندو برهمچاري،
لمہ اٹ پوگ لگاوسہ - بل بل درشن باوسہ مہما آئي پاري، هر هر هر مهادیو .....

۱۳- کنچن تاله و راجسہ اگر کورو بائي - شو اگر کورو بائي،
مالها کنسہ ابراجسہ - کرلي ولن جرلي، هر هر هر مهادیو .....

۱۴- لوتکا سوامي کي آرلي لش دن جو گاوي - شو لش دن جو گاوي،
پٹمہ شوانند سوامي - انچا ڦل باوي، هر هر هر مهادیو ......

۱۵- جيء شو اونکارا - شو اوابر جل ڈاوا،
شو پوريء جتا وارا - شو بٹل لي هسوارا،
. شو باروايء ابارا - شو اوپمہ مرگ شالا،
. شو کاشيء کو راجا - شو کو وجيا والا،
.. شو پکتن وکہ بالا - شو سنتن پرلي بالا،
برهما وشنو سدا شو - پراي نائه مهادیو، اوڈنگي کٹروا - هر هر هر مهادیو ....

شو أستتي

۱- ولدي دیو أما پتیم سو کرم - ولدي جگتکارٹسم،
ولدي پنگ پوشٹم مرگ ڈرم - ولدي پشو نام پتیم،
ولدي سوریہ شسانک ولهي لمم ولدي مکند ابو اسم،
ولدي پکتہ جنا شویہ چسہ وردم ولسدي شوم شموم.

۲- أسسہ گوسمن سبالہ کجلم سندو بااوري،
سر ترور شاکا لبکني پتر مروان،
لکتي بدي گرهتوا شاردا سرو کالم
لد اي لو کٹااميش باوم لہ بالي.

۱- ستو راشتري سو مدالرچ، شوي شئیلو ملکاو جمو،
أجتيميام مهاکال، موانکاو مملیشوو م.

۲- ابو لیام وتیهنالرچ، ناکیمام پیم شنکرم،
سیتو بندي لو راميشر، ناگیشر دارو کاوني.

٩- نرگڻ، سگڻ، نرڃن، جگمين نتيه ٻرڀو - ڪال روپ ڪيول هر! ڪالاتيت وڀو ؛
هر هر هر مهاديو .....

١٠- ست، چت، آنند، رس ميه ڏاتا - ٻريم سڏائدي، ٻراتپر، اکل وشو ترانا ،
هر هر هر مهاديو ......

١١- هم آئي دان، ديامه! چرڻ شرڻ ڏيجئي - سڀ وڌي نرمل مڻ ڪر اپنا ڪرليجئي،
هر هر مهاديو .....

آرتي نمبر (٤)

جيء شو اونڪارا - سوامي هر شو اونڪارا
برهما وشڻو سدا شو - ارڌانگي گئورا ، هر هر هر مهاديو ....

١- ايڪانن چترانن پنچانن راجي - شو پنچانن راجي،
هنساسن گرڙاسن - برک واهن راجي، هر هر هر مهاديو ......

٢- دو ڀڄ، چار چتر ڀڄ، آشٽ ڀڄ تي سوهي - شو دش ڀڄ تي سوهي ،
تانا روپ نرکتا - ترڀون جڳ موهي، هر هر هر مهاديو .....

٣- ڪر مڌاي، ڪر منڊل، چڪر ترشول ڌرتا - شو چڪر ترشول ڌرتا ،
سک ڪرتا دک هرتا - جڳ جڳ پالن ڪرتا، هر هر هر مهاديو ....

٤- شو پتامبر پيتامبر باگامبر اوپي - شو باگامبر اوپي ،
سنڪادڪ ٻرڀو تادڪ - ڀوتادڪ سنگي ، هر هر هر مهاديو ....

٥- اکيه مالا ان مالا رونڊ مالا ڌاري - شو رونڊ مالا ڌاري ،
چندن مرگ مد ليپن - ڀالي شڀ ڪاري، هر هر هر مهاديو .....

٦- ور لڪشمي ور اميا ور، ساوتري سنگي - شو ساوتري سنگي،
آرڌانگي، ترڀرانگي - شو گئورا سنگي، هر هر هر مهاديو ....

٧- برهما، وشڻو، سدا شو جندي جيء آنجي - شو جندي جيء آنجي ،
برٽوا اکير مڌاي - آ نيدو ايڪا، هر هر هر مهاديو .....

٨- برهما، وشڻو، سدا شو، آئتر نا ڪريئو - شو آئتر نا ڪريئو،
برهما تي گڻ گاتا - ڀو ساگر ترئو ، هر هر هر مهاديو ......

٩- سڀانند سروان تريون ڪو واجا - شو تريون ڪو واجا ،
چارني وبد اچارت - ان ڌن ڪو داتا، هر هر هر مهاديو .....

١٠- نندي واهن راجت ٻمرو ترشول ڌاري - شو ٻمرو ترشول ڌاري،
من وانڇت ڦل پاوت - سورت لو تاري، هر هر هر مهاديو ....

۵- ڪرادو ديتي گروم پچالسهتر - ارنيمشمبڊو مولر وشڊو ڪنلمتر،
سندو جتا ڪلا پر ياوڪ پتيالر - ڊمرو ترشول پنا ڪر ڪو ڏرس ترڪ پالر،
هر هر هر مهاديو ....

٦- منڊلي وچيتي مالا پنگمپوتر - وام وياڱي گرجا رو پر الللتر،
سندو سڪل شواري ڪرس پسماپوڻر - لاي ترڪ پدڙج روام ناپ ترپ هرڻر،
هر هر هر مهاديو ....

۷- شنک نادم ڪرترا جهلري ناديتي - امرا جيتي برهما وپد وچام پلتي،
الي مردو چرڻ سروجم هردي ڪملي ڌرترا - اوتر ڪيتي مهيشر ايشر اپمترا،
هر هر هر مهاديو ....

۸- ڌيالر آراي سمي هرديي الي ڪرترا - رامستر جتا نالر ايشر اپترا،
سنگمتموم پرليدن پلير اِه ڪرلي - شو ساپجمر گيتي پڪتاپه شرڻتي،
هر هر هر مهاديو....

آرتي نمبر (۳)

۱- ستم، سنان، سندو، شوا سبڪي سوامي - اوڪاري، آواشي، آج، انترپامي،
هر هر هر مهاديو ....

۲- آدي النس انامي، اڪل، ڪلاڌاري - امل، اروپ، اگوچر، اوچل، اگه. هاري،
هر هر هر مهاديو ....

۳- برهما، وشنو، مهيشور، تو تو مورتي ڌاري - ڪرتا، ڌرتا، ڀرتا، تو هي سنگهاري،
هر هر هر مهاديو ....

۴- وکيک، پيکک، پرد اوپر داني - ساکپي، پرم اڪرتا، ڪرتا اپماني،
هر هر هر مهاديو ....

۵- مڻي مه، پرن اراسي، اني پرڳي واڱي - لتي، شمشان وهاري، پرڳي وتراڱي،
هر هر هر مهاديو ....

٦- چال - ڪپال، گرل - گل، منڊمال واني - چتا پسم تن، ترامن، اين مهاڪاني،
هر هر هر مهاديو ....

۷- پريس پشاچ سسيرس، پيس جتاڌاري - ووسن وکت روپ ڌر، ردر پرليه ڪاري،
هر هر هر مهاديو ....

۷- شوو، ستوميه، سر سرپڌر، ششيڌر سک ڪاري - اهڪميه، شانتي ڪر، شر مدي من هاري،
هر هر هر مهاديو....

ڀڄن

(از قلم :- پنڊت ٻلديو ديالچند شرما - ڪتا وان)

ٽل - شو ڀولا شو هر ڀولا، منهنجا هري هر ڀولاناٿ ري؛ منهنجي ڪير بچائي لاڄ ري

(۱) شرڻ ۾ تنهنجي آس ڌري پوڄي، اهڙي مان آس لڳائي،
تو ٻن جڳ ۾ ڪير نه منهنجو، تو ئي هڪ آڌار ري،
دل چاهي هردم ڳائي، شو تنهنجو ئي هڪ نام ري؛ منهنجي ڪير ......

(۲) سومر جو ڌيان آهي سوامي، ٻلو پتر مان آندو،
سنان ڪرائڻ لاءِ، وڏي آرام سان گنگا جل ۾ آندو،
شو پيارا هري پيارا، بس تون ئي منهنجو آڌار ري؛ منهنجي ڪير ......

(۳) قدم قدم تي مايا نڪتي، منهنجو چارو وڃائي،
ان مايا جي چڪر ڪان ٻاريو، تون ئي پار لڳائي،
"شرما" آيو آ تنهنجي دواري، تون ئي اڄاڻ سهاءِ ري؛ منهنجي ڪير ......

آرتي نمبر (۲)

جيءِ گنگاڌر هرجيءِ گرجا ڌيشا - توم مام پالي نتيم ڪرپا جڳديشا،
هر هر هر مهاديو ...

۱- ڪيلاسي گر شکري ڪلپدرم وپني - گنجتي مدوڪر پنجي ڪنج واي گهني،
ڪوڪل ڪوجت کيلت همساون للتا - رچيتي ڪلا ڪلاپم نرتيتي مد سهتا،
هر هر هر مهاديو ....

۲- تسمن للت سديشي شالامڻي رچتا - تن مدي هرنڪٽي گوري مد سهتا،
ڪري ٻا رچيتي ڀوشا رنجت انج ميشم - اندرا دڪ سر سيوت ناميتي شيشم،
هر هر هر مهاديو ....

۳- وبڌ ڌو ابهو ترليتي هرداي مد سهتا - ڪنر گاين ڪرتي سپتسر سهتا،
ڌن ڪت ٿئي ٿئي ڌن ڪت مردنگ واديتي - ڪوڻ ڪوڻ للتا وينو مڌرم نا ديتي،
هر هر هر مهاديو ....

۴- رڻ رڻ چرڻي رچيتي نوپر مجولتا - چڪرا ورتي ڀوميتي ڪرتي تام ڌڪتام،
تام تام لپ چپ تام تام ڏمرو واديتي - الڪشنان ڪلي نادم لاسڪتام ڪرتي،
هر هر هر مهاديو ....

شريمد شو پراڻ جي پاٺ ڪي ٻڌي ٿو سو ۽ سنسار جا اُم سک ڀالي انت ۾ موڪش کي پراپت ڪري ٿو. هيءَ سرپشت پراڻ پگوان شنڪر کي ڏاڍو پيارو آهي ۽ پگوان شنڪر پڳهتن پيارن لاءِ پياريءَ شيءِ جي ٿي وڇنا ڪئي آهي جو پيارن کي پياري شيءِ ئي ڏني آهي.

شل پگوان شنڪر پيارن پرلم ڪٺن سرڌو، ان پترن سرڌو، هن شو پراڻ جي پڙهڻ ۽ ٻڌڻ وارن پڳتن جو ڪلياڻ ڪري. (هر هر مهاديو شمهو - ڪاشي وشرانٿ گنگي) واڻوي سنگهتا (اُتر کند) ۷، ادڍياءَ ۴۱ سماپت.

— اوم شم —

شانتي ! شانتي !! شانتي !!!

شـــريـــمـــد شـــو - پـــراڻ

— سـمـپـورڻ —

پگوان شنڪر جون چار آرتيون

آرتي (۱)

آرتي ڀرم سامب - شنڪر ڪي،
ستيه سناتن شو شـــب ڪر ڪي،
آدي، انـــادي، انت انـــامي؛
آج، اوناشي، اڪال، ڪلامي؛
سرو وهت، تـــت سرو - اُرامي؛
مستڪ سو سرپڌر ششي ڌر ڪي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي،

ڪرتا، پرتـــا جڳ سنگهاري؛
برهما، وشڻو، ردر لـــن ڌاري؛
سرو وڪار روپ اوڪاري؛
آگـــ - جڳ - پالڪ پرلنڪر ڪي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي.

وشراليت وشوگت سوامـــي؛
د وشتا ساڪـــي انترجـــامي؛
ڪام - ڪال - سب - جڳ - هت - ڪامي؛
الگهر - سروپ سڪل اگهه هر ڪي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي.

مني - من - هرڻ مڌر شڀي سندر؛
السي ڪميه روپ سشاور؛
دو ڀـــامبر ڌاما پرشـــڻ ڌر؛
سرو - لڻ - من - هر سک ڪر ڪي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي.

وڪت ڪرال پيچ مکر - ڌاري؛
مند - مال، وش - ڌر، پم - ڪاري؛
هاٿ ڪپال شمشان - وهاري؛
وش آ منگل، منگل ڪرڪـــي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي.

پرگي، اوگي، ڌياني، گياني؛
جڳ - اُپمانـــا ڌار اماتـــي؛
آشر توش، الپي اُترتر دانـــي؛
د ئيمبر - دردت - در گتيهر هر ڪي،
آرتي ڀـــرم سامب - شنڪر ڪي.

———

ڌڻار سان ڀڄو ٻسڻ ۾ اچي .
اعڙيءَ دل کيڏيڏيڏڙ، مـن موهيندڙ ۽ سدا - شو ڌيان سماڌيءَ ۾ مشغول مورتيءَ
ڏسي سنتڪمار ۽ سڀيئي رشي مني ازخود اٿي کڙا ٿي هٿ جوڙي امسڪار ڪرڻ لـ
ايتري ۾ وماس ۽ ڌرتيءَ تي اچي اهڙو ۽ سنتڪمار داو ۽ اٿي نڙو ڏيو ۽ ادب سان ٻر
ڪندي اڻيمشاڙيھ جي رشين جي واقفيت ڏيندي چوڻ لڳو،"اي سوامي! هيءُ ڀوڻ ڪنب
۾ اهين نيل رشي اڻيمشاڙيھ ان ۾ ڪاڻي عرصي کان ولي ٻوڃاءِ ٻاڌ ۽ مهان اکيه (السدان.
ڪري رهيا هئا. هيءُ هو ابرهما جي آکيا الوسار لوهان جي درشن لاءِ هـه ڀڏارنا آهن.
ابرهما جي ٻت سنتڪمار جي اڻين چوڻ تي سواءِ امداڪيهور ڪين اکر چوب ۾ شوشاسترن
جي گيان جو امرت چکاڻو ۽ مٿن دڀا درشٽيءَ ڪري ڪين ماڀاڃار جي ٻرڊلن ڏان ڀوڪارڙ
ڪرائي ڪين شوڀد ٻڏان ڪيو. ابرهمر پتر سنتڪمار کي شو - شاسترن جو ٻڀداش ڏئي شرٻد
ٻردان ڪندي امداڪيهور ڀکران شنڪر ڏاهون روااو ٿي واو. سنتڪمار وري ٻڄو سمورو
گيان مهڀجي گرو ويد وياس کي ڏاو، جنهن وري سمورو مولکي ڏنو، جو وري مان لوهان
جي اڳيان ٻڌائي رهيو آهيان. لوڀراري ڀکران شنڪر جو هيءُ شرامد شو براڻ شو - گيان جو
ڀڏار آهي جو فقط اُهن کي ٻڌائجي جن کي ودن ۾ وشواس هجي، جو لاسڪ نہ هجي .
جي ماڻهو هن براڻ کي ٻڌن ٿا، ٻڌائين ٿا، اڏن ٿا ٻڏي ڪري اهن کي ٻڌائين ٿا، سي هن
لوڪ ۾ هرقسم جا سکہ ٻائي انت ۾ مڪتيءَ کي ٻرابت ڪن ٿا.
اي رشيئو! لوهان شرامد شو براڻ لاءِ سوال جواب ڪري جيڪو مولکي شو - شاستر الله
ٻڌائڻ لاءِ مرقعو ڏنو اٿو، لهون لاءِ لوهان مولتي سڄ ٻج ابڪار ڪيو جو اعڙي گيان ٻاڻ ٻڌائيندي
مون ٻهڻجو سڄ ٻج جنم سڦلو سمجهو آهي. شل لوهان جو ۽ هر طرح ڪلياڻ ٿئي.
اعڙيءَ طرح سوتجي مهراج آشيرواد ڏئي هليو واو. ٻرءِ نہ گهور ڪلجُگ جي ابنا ڪري
آهي سب رشي مني ڪاشيءَ جي ٻرسان آس ٻاس ۾ ٿي رهڻ لڳا ۽ ٻهو. ٻاش (ماڀا ڄار)
کان ڇوٽڪاري ولڻ لاءِ سب ئي رشي مني ٻاشو - ٻاس وڙس، اکہ ۽ اهين الوسار سماڌيءَ
۾ لڳندي ٻرم شو - ٻد کي ٻرابت ڪيائون .
ويد وياس - هيءُ شرامد شو براڻ ٻورو ٿيو. هن براڻ کي ڏاڻيءَ عزت سان، شرڌا
سان ٻڌڻ ۽ ٻڌڻ گهرجي. ناستڪ، شرڌا کانسواءِ ماڻهوءَ کي، شيطان، لڪي، ٻاکنڊي ۽ شو ۾
وشواس نہ رکڻ واري ماڻهوءَ کي هن ٻڌڻ بسڪ ٻڌڻ جي منع آهي. هن اولو بسڪ جي
ڪ دفع ٻڌڻ سان سمورا ٻاب ناس ٿي وڃن ٿا. ٻئي دفع ٻڌڻ سان ڀکران شنڪر ۾
جي شرڌا اڀري اُٿي ٿي ۽ ٽيين دفعي ٻڌڻ ۾ مڪتيءَ جي ٻراڻتي ماني ٿي .
يهن ۾ ام ڦل جي ابا ڪرڻ واري ماڻهوءَ کي هن شو براڻ جو ٻيءَ دفعا ٻاڻ ڪرڻ
جي. ٻراڃين ڪال ۾ ابراهمن، واڃائي، رشين، ممن ۽ شو ٻڪتن هن شو براڻ جو ٻاڻ
دي ڀکران شنڪر جو ساڪياٽ درشن ٻاٿو آهي . جو انسان شرڌا ڀڳتيءَ سان هن

هئا ۽ سڀئي مڻين جڙيل وڻن ۽ ٽڻن سان پُرڪيل نظاري واري. پاڻيءَ سان الهن ابو ڍنڍ ۾ اچي ٿي پراويءَ تي. چمڪ آڪاس لهي آيو آهي، جتي لهرون بادلن وانگر ڊڪ دوڙ ڪري رهيون هيون ۽ سنڌوڙ ان، ڪمل ۽ قسمين ڪل ڦاڙن وانگر شوڀا پائي رهيا هئا. ٿلهه ۾ لهڻ ۽ چڙهڻ لاءِ سنڌر گهاٽ ٺهرايل هئا ۽ ڪنارن تي سهڻيون ڏاڪڻيون هيون جتان ڪيترائي ماڻهو هميشه لهي ٿي ويا ڪيترائي ماڻهو هميشه ٿي ويا ۽ ڪيترائي ماڻهو سنان وغيره ڪري مٿي چڙهيا. ڪيترائي مني ڪمار سنان ڪري مٿي ٿي چڙهيا ڪي سنڌاري يا ڪوڙيل مٿي سان پسوي رهالي، اچي لنگوٽي ڌاڙڻ ڪري، پاڻي ڪمنڊل يا ڪلش پوڄا وغيره لاءِ کڻي ٿي آڪيا. سنڌن هٿن ۾ ڪمل جا ۽ اهڙيءَ طرح قسمين قسمين ڪل ۽ شوڀا پائي رهيا هئا. پيا ۽ ماڻهو ڪيترائي سنان ڪري اُتي ئي پوڄا پاٺ ۾ لڳي ويا ۽ وري ڪيترن ماڻهن ڪان پوڄا ڪري ڪل، ٻن، ٽن ۽ چئن ڦُٽا ڪمل اُن ٿلهه جي چوڌير ۾ آرپيون ماڻڻ لڳا. وري ڪي ماڻهو سورج کي ارگهه ڏئي رهيا هئا ۽ ڪي ڪناري تي واهي پوڄا ڪرڻ جي تياريءَ ۾ هئا.

اُن تلاءَ جي اُتر واري ڪناري هڪڙي ڪلپ ورکش (ڪلپ وڻ) جي هيٺان سفيد الهيءَ تي مرگ ڇالا وڇائي سدا ٻال روپ ڌاري سنتڪمار پنهنجي آسن ۽ اکنڊ سماڌيءَ مان فارغ ٿي ويٺل آهي جتي پيا رشي ۽ برهمچاري سنڌس پوڄا ڪري رهيا هئا. نيمشارڻيه وارا برهما کان موڪليل رشي مني ۽ اچي پهتا جن کي ڏسي سنتڪمار کين ڪاري ۽ سنڌن اچڻ جو ڪارڻ پڇيو. نيمشارڻيه وارن رشين جڏهن پنهنجو احوال ڏيڻ شروع ڪيو ته آسمان مان نغارن ۽ شرناين جو آواز ٿيڻ لڳو. اُن مهل سورج جي سمان تيجسوي هڪ ومان لهندو نظر آيو جنهن جي چوڌاري الڪ شو-گڻ (ديوتا يا بهادر شواڌاري) ۽ الڪ اپسرائون ۽ رُدر-ڪنيائون ڏسڻ ۾ آيون. ڍول ۽ باجا پيون ۽ وڄائون وڄي رهيون هيون. ومان سنڌر جهنڊن ۽ جهالرن سان سينگاريل هو. ومان جي چوڌاري هيرن ۽ جواهرن سان جڙيل چندو پڌل هو جتان موتين ۽ لعل جڙت رنگ برنگي لڙيون لٽڪي رهيون هيون. اکش، گندرو، سد ۽ چارڻ وغيره، ڳائڻ وڄائڻ جي ڌن ۾ مگن ۽ مست، چوڌاري ومان کي وڪوڙي بيٺا هئا. ومان مٿان "پٽل" (ڏالد) جي نشانيءَ وارو جهنڊو جهولندو پئي نظر آيو. اهڙي سنڌر ۽ انوکي ومان جي وچ ۾ چندرما سمان سرهن وارو شو-ڀڳت شرومڻي نندڪيشور ۽ سنڌس استري سيشا ويٺل هئا. پرسان ٻه شو-ڀڳت مٿن چوڙيل چهرالي رهيا هئا. شالاد- پتر شري نندڪيشور شاندار سنگهاسن تي ويٺل هو ۽ ڪيترائي اوڌلي (ڳڻ) سنڌس حڪم جي بجا آوريءَ ڪرڻ لاءِ پرسان منتظر بيٺا هئا. سنڌس سرهن جي ڪوڙي ڳالهه. ڪجي! ڀڳوان شنڪر جي ضروري ڪمن جي پورائي ڪرڻ وارو ۽ گمس گيان جا سنڌش پهچائڻ واري خاص عرضي اچ خود **ڀڳوان شنڪر** وانگر ٽن اکين سان، سفيد چنڊن سان، ٻن تي ناڳن جي اي طرف چوڌير سان، سچي هٿ ۾ ترشول سان، مستڪ تي چندرما جي مٿڪ سان ۽ اکين ۾ انند

اهي منهنجي اڳيئي جي سڀ ساڻ اوري ٿيڻ جو احوال، سرسوتيءَ ۾ آڳ پرسڻ سنان جو احوال پاڪيزگيءَ ۾ سنان ڪرڻ جي ڳالهه ۽ واراڻسيءَ ۾ پهچندي اُونڪاريشور لنگ جي اوڀن ڪرڻ ڪالڀيرو الوڪسي چمتڪار جي عجيب ڪٿا ۽ پاشوپاٽ مهاتمائن جي لين لسي وڃڻ وارين سڀوري اسرار جو احوال پيش ڪيو. رشين جي سموري احوال کي ٻڌي ڪري ارهيا چيو:

برهما - اي رشيئو! توهان جي لاءِ پرم اُتم سڦلتا جو سمو اچي وڃو آهي. توهان جيسو ڪاشي وشوناٿ جي شڪ - نام اڳيئي ڪري رهيا هئا، سو هيءَ سڦلتا جا اهڃاڻ هئا توهان جي عجيب اسرار ۽ چمتڪار اهي واراڻسيءَ ۾ ڏٺو سو ساڪياتڪ جيوتر لنگ جو پرڪاش هئو. جنهن ۾ پاشوپاتي وڌيڪ وارا انيڪ سڀ جو سڀ سمائجي وڃي مڪتيءَ جي پد کي پراپت ٿيا. وري توهان جي اهڙي چمتڪار جو درشن ڪيو آهي، انهن ڪري توهان الله اهڙو سهاڳڻو مڪتيءَ جو مارڳ ۽ جلد اُن جلد اچڻ وارو آهي. توهان منوڻ پراپت الله جيڪي منهنجو پت سنتڪمار، جو انهي ڪڻ جي اچڻ جي انتظار ۾ ويٺل آهي ۽ توهان ۽ هن سان ملي پرم پد کي پراپت ڪندا.

اي رشيئو! براهمڻ سمي جي ڳالهه آهي ته منهنجي پت سنتڪمار ڪنهن اهي اهنڪار ورتو ۽ هو منهنجي گهمنڊ ۾ چوڌر چوڌر اچڻ لڳو. ديوتائون ته جا ۾ خود شنڪر ڀڳوان جو ته هڪ ننڍي اواڌر ڪري ڪنيالين جنهن اي نندڪيشور ڪيس سراپ ڏنو ۽ ڪيس اُن جي جوڙيءَ ۾ پرڪٽ ٿيو. انهن ٻن شو ۽ شوا اڳيان ڏايارن آراڌن انزاوارن ڪيون ۽ نندڪيشور کي ته مڪتي ڪيون. آخر ڀڳوان شنڪر جي آڪيا انوسار ڪيس اُن جي جوڙليءَ مان چونڪارو مليو ۽ نندڪيشور ڪيس اچي شو - مايا، شو - مهما ۽ شو - ڌرم شاسترن جي اپديش ڪرڻ شروع ڪيو. هيٺئر نندڪيشور جلد اچي منهنجي پت سنتڪمار کي شو - مهما ۽ شو ڌرم شاسترن جو اپديش ڪندو، سو توهان ته سڀاوري موقعي جو لاڀ وٺي منهنجي پت سنتڪمار سان اُن جيسو گيان وٺي پرم ڌام پراپت ڪيو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) واوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷، ادياءُ ٤٠ سماپت.

❧

ميرو پربت جي سنڌڪ تلاو تي منين جو سنتڪمار سان ملاپ،
نندڪيشور جو اچڻ ۽ سنڌس فقط ديا جي درشٽيءَ سان
مايا جار مان ڇوٽڪارو، شو پراڻ جي گرنٿ جو پوڄن.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! ميرو پربت اي ساگر وانگر هڪ وڏو وشال تلاءُ آهي، جنهن جو مٺو، ٺڌو، نرمل ۽ پاڻ جل هو. ڪنارا چمڪ سنڌڪ مڻيءَ جي پٿرن جا جڙيل

پڳران شنڪر جي ڪري پراڻن جو لياڳ ڪري ٿو. لکهڪي ۽ مڪتيءَ جو پراپتي ملي ٿي.
-(هرهر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڳري سنگهتا (اُتر کنڊ) ۰۷ ادڌياءُ ۳۹ سماپت.

وايو ديوتا جو التردڌيان ٿيڻ، رشين جو سرسوتي ۾ آويرت- سنان، ڪاشيءَ ۾ انوکي تيج جو درشن ۽ رشين جو برهما وٽ وڃڻ حتان وري رشين جو ميروُ- پربت ڏانهن اسهڻ!

سوتجي مهراج- اي رشيئو! اهڙيءَ طرح ڪروڌ ۽ اهنڪار جي جيتڻ واري اُپديوءَ شري ڪرشڻ کي اُپديش ڪري پورو ڪيو مس ته آمر درشتي (التحد جوهه وارو) وايو ديوتا سالچهيءَ جي. وقت التردڌيان ٿي ويو. صبوح جو سوال اُلي سيدي لمسين، رشين ۽ مدين سرسوتيءَ نديءَ ۾ اوڀرڻ - سنان (جو سنان پکيه جي ڪلشن جي پاڻيءَ سان پکيه جي پوري ٿيڻ ڪاڻ ڪيو ويندو آهي) جو فيصلو ڪيو. هيڏانهن برهما جي آڳيا سان سرسوتي ۾ ڦوهه وهڻ لڳي. رشي مني ۽ لومل ۽ شڌ جل پسي من جو من ۾ اَسن ٿيڻ لڳا. سڀني اوڀرڻ سنان ڪيو ۽ پوءِ سرسوتيءَ ۾ خوب ٽبيون هڻيون. ترپڻ ۽ ماوچن وغيره ڪري سڀ لمسوي، رشي مني ۽ ديوتائون وغيره وارانسيءَ ڏانهن هلڻ لڳا. هماليه جي چوٽين مان وهندڙ ڀاڳيرٿي (گنگا) جي لومل ۽ شڌ جل کي ڏسي رشي وغيره پڻ ۾ اچي ويا ۽ اُتي ۽ سنان وغيره ڪري، گنگانديءَ جو ڪنارو وسدا اڳتي هليا. وارانسيءَ ۾ پهچي وري اُتر ڪان وهندڙ گنگانديءَ ۾ سنان ڪري اوهڪتيشور- لنگم جو درشن ڪري، وڏيءَ سان پوڄا ڪرڻ لڳا. پوڄا پوري ڪري اڃان مندر مان ٻاهر نڪتا مس ته آڪاس منڊل ۾ ڪروڙن سورجن جي روشنيءَ جهڙو عجيب ۽ انوکو چمڪاٽ لهر جنهن پنهنجي روشنيءَ سان ڏهن ئي ڏسائن کي ٿوري وقت لاءِ روشن ڪري ڇڏيو پوءِ ڪيترائي سوين لمسوي جن کي بدن ڀسمي رماڻل هئي ۽ پاشوپت ورت ۽ نيمن وارا هئا، سي اُن جلويدار تيج ۾ لين ٿي ويا. اُنهن مهاتمائن جي انهن لين ٿيڻ ڪري اهو انوکو چمڪاٽ ۽ جلد ئي غائب ٿي ويو. هي عجيب گهٽنا کي ڏسي نئيمشارڻيه اواسي مهرشي "هي ڇا ٿيو؟" چوندي واڻڙا ٿيڻ لڳا. ٿوري دير کان پوءِ هن عجيب اسرار جي الت لهڻ لاءِ برهما ڏانهن روانا ٿيا.

هوڏانهن وايو ديوتا ۽ نئيمشارڻيه ۾ لول پکيه جو احوال ۽ رشين جي شڌ-تام ۾ پکتيءَ ۾ شرڌا جي سچي سموري ڪٿا وغيره. وايو ديوتا ۽ برهما کي پڌائي ٻاهر اڪتو ٿي مس ته، رشي به اچي پهتا. اتري ۾ نارد ۽ تمبوره جي وچ ڪانن وديا جي چٽاڀيٽيءَ ۾ اُرهما ڏانهو مشغول رهيو ۽ پر جلد ئي برهما نارد کي تمبوره سان شرط پچائڻ جي بدران گڏجي ڳائڻ وڃائڻ لاءِ صلاح ڏيئي روانو ڪيو. ٻاهر ڪجهه وقت لاءِ ترسيل رشين ۽ مدين برهما وٽ اندر

ڌيان ڌياتا، ڌيه ۽ ڌيان پرويوجن- انهيءَ ضرور خيال ۾ رکجن. ڌياتا معنيٰ وشواس ۽
ڌياني پُرش، ڌيه معنيٰ جنهن جو ڌيان ڪرجي ٿو سو پاڻ ئي پرم سونهنو پرم ڀڳوان شو
جو چاهي ته ڌيان ڪيو وڃي، تو ڪنهن کي ضرور من ۾ رکڻو آهي ته سنسار ساگر کان مڪت
ٿيڻ ئي سادڪ جو فرض آهي؛ ڌيان ئي پرڀو جو مکيه ڪارڻ آهي. ڌيان سان ماڻهن جا
ناس ٿين ٿا ۽ پرڀو جي سڌي ملي ٿي. جهڙيءَ طرح تيز واري ٻرندڙ باهه سڪين ۽ آ
ڪاٺين ٻنهي کي ڀسم ڪري ٿي تهڙيءَ طرح ڌيان اگني پڻ شُڀ ۽ اَشُڀ ڪرمن کي ناس ڪري
موکيه جي راهه ڏانهن وٺي هلي ٿي. جيئن روشنيءَ جو ننڍڙو ۽ ٿورڙو انڌڪار وڏيءَ اونداهه کي ناس
ڪري ٿو تيئن ٿورڙو به ڌيان انڌڪار وڏن پاپن کي ناس ڪري ٿو.

ڌيان جي برابر ڪوبه تيرٿ ڪونه آهي، جپ ڪونه آهي، تپ ڪونه آهي ۽ ڪوبه يگ
ڪونه آهي، تنهنڪري ڌيان- يڪيه جو ئي آسرو وٺڻ گهرجي وڏا وڏا يوڳي تيرٿن جي جل جو
پوڄا ڪيءَ جي ڌاتي جي يا پٿر جي ٺهيل مورتيءَ جي پوڄا ڪرڻ ڪين ٿيءَ ۽ پٿر کي خيال
۾ ئي نه آڻيندا آهن. هو اُنهن ۾ پرم آتما جي ئي جهلڪ ڏسندا آهن. باقي ٻيا ڌيان وارا
ماڻهو ٻاهريون آڪار يا روپ کي ڏسي ڌيان ڌريندا آهن. جيئن راجا وٽ ٻاهريان ماڻهو دربار
۾ ايندا آهن مگر نيڪ ٻيهجن پيارن کي ئي ملندو آهي تهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي مندر
۾ پُرش سڀيئي اچن ٿا مگر سڌيون فقط ڌيانين ۽ گيانين کي ئي ملنديون آهن. ٻيا ٻاهريان
ڪرم ڪانڊي يا ڪرم ڪندڙ ٻيهجي ٻاهرئين ڪرم ۾ ئي مشغول رهن ٿا. شو-يوڳي جيڪڏهن
پرڀو اُپاس ڪندي ٻيهجي ڌيان ليائي ٿو يا سرڳواس ٿي وڃي ٿو ته به ڪيس ساڳيو ئي ڦل
ملي يا وري ڪيس سنسار ۾ گيان ۽ ڌيان ئي اچڻو پوي ٿو جتي ٻيهجي شو جا ائوا دوي
گيان ۽ ڌيان ۾ گذاري موکيه حاصل ڪرڻو پوي ٿو.

ڪروڙين ورهين جي چالو رهڻ منهن جي پوڄا ڪرڻ ۾ جيڪو ڦل ملندو سو پوڄيءَ ئي
ٻکيا ڌيڻ ۾ ملندو. جيترو ڦل يگيه، تيرٿ ياترا، اگني هوتر يا ڄڀڻي ڏان ڪرڻ ۾ ملي ٿو
اوترو ڦل پوڄيءَ کي هڪ ڏينهن جي ٻکيا ڌيڻ ۾ ملندو. جيڪو ماڻهو شو-ڀڪت جي نندا
ڪندو سو پنڌرهن سوڏو ٽوڪ ۾ پوندو. عام گرهستي ماڻهن کي گهرجي ته هر طرح ڪاڏي،
ٻيتي، اَني، لٽي، جاءِ ۽ ٻين شين ڏيئي شو-يوڳين ۽ شو-ڀڳتن جي سيوا ڪري جو اُنهن جي
سيوا ڪرڻ سان نه صرف ڪي عام لوڪ ۾ سک ۽ انت ۾ شو گيان ۽ شو ڌام پراپت ٿئي ٿو.

شو-يوڳي يا شو ڀڪت جن نه شهرن يا ڳوٺن ۾ رهن ٿا سي شهر يا ڳوٺ پوتر ٿيندا،
تنهنڪري شو-ڀڪت ۽ شو-يوڳي سنسار کي پوتر ڪرڻ جي ڪم سان ڪرڻ ڪهڻدا وتن
ٿا ۽ سنساري ماڻهن کي سچي شو-ڀڳتي ۾ وڌائي رهن ٿا. يوڳي ۽ ڀڳتن کي شو-ڀڳتي
جو آسرو وٺڻ گهرجي جنهن مرتيو ئي پورڻ ڪري مڪتيءَ جي پراپتي ٿئي ٿي. جيڪي
شو-ڀڪت يا شو-يوڳي، شو-ورت پالن ڪندي يا شو-پرڀو اُپاس ڪندي مرنو ۽ ڪي
پراپت ڪن ٿا تن کي نه مڪتيءَ جي پراپتي ملي ٿي ٿو جو شو-ڀڳتن يا شو-يوڳين يا

پيانڪ جهنگل، هسڪ جيوَن جي اڪيلي اهڙي جاءِ نہ هئڻ گهرجي، شهري گوڙ گهمسان کان جاءِ پري هجي ۽ جهنگلي سچ ۽ ويرانيءَ جي ڀ پرسان نہ هجي، گنديءَ ٻستيءَ، مڇرن جي جي آزار، ناڪن-بلائن، هولناڪ ۽ خوفناڪ جانورن جي ٻستيءَ واڳهو ڀ جاءِ نہ هئڻ گهرجي. پوڄا شروع ڪرڻ وقت بدن ۾ روڳ ۽ بيمارين وغيره نہ هئڻ گهرجن ۽ لڪي ڪي سخت اونڌهہ ٻيا سخت سڄ جي ناش ۾ ٻوڄ - ابياس شروع ڪجي. پدم آسڻ لي واهي يا ٻيءَ طرح سولائيءَ سان آسڻ لي واهي شروع ڪرڻ گهرجي. ڪاڏو گهڻو ڀ ڪاڏل هجي يا تمام ڪر ڪان ستايل نہ هئڻ گهرجي. بدن جي بهڪ سڌي هجي ۽ پلٿي ماري، پلٿيءَ جي ڪرنگهيءَ ڪسي پاڪل سڌائيءَ ۾ ٻهاري پڳوان شو جو سمرڻ ان اکين جي وچ ڀهي ٻڙن جي وچ ۾، هردي ۾، لن ۾ ۽ سڄي بدن ۾ رکڻ گهرجي. مهن کي ۽ سڌو ڪري واهجي. پڳوان شنڪر جي لنگ کي، ٻن، ٽن، چئن يا اُن ڪمل جي بدن جي آسن لي ڪلپنا ۾ ناهي ۽ سينگاري واهارجي. ڪلپنا ڪندي يا من جي ڀاونا سان لنگ جي وڏي اوسار جل ڌارائن سان سنان ڪرائجي. تلڪ، چانور، ڌوپ، ڏيئو، وستر، عطر الپير ارپڻ ڪجن ۽ پرساد پيت چڙهائي خوب آرتيون اُتارجن، پشپانجليون ڪجن، پرم جاپ ڪجي ۽ ڌيان ۾ مگن رهجي. پڳوان شنڪر جي ”گهور“، ”شانت“ ۽ ”مشر“ روپ وارن مورتين جو ڌيان ڪجي. ”گهور“ روپ جي چنتن ڪرڻ سان روڳ ۽ بيمارين ناس ٿي ٿيون. ”مشر“ روپ جي چنتن ڪرڻ سان ڪاميابي ملندي پر ”شانت“ مورتيءَ جي چنتن ۽ ڌيان ڪرڻ سان مڪتي ۽ شانتيءَ ماڻ ۾ داڻ لـ ليندي آهي. (هرهر مهادي شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڻي-سنگهتا (آٺون کنڊ) ٠٧. اڌياءِ ٣٨ سماپت.

⋗⋗⋖⋖

شو - ڌيان ۽ اُنجي مهما. شو - ڪيتر ۾ پراڻ ڏيڻ سان مڪتيءَ جو لاڀ.

اُپمنيو - اي ڀرڪيراج ڪرشڻ! شري ڪنداٿ جو سمرڻ ڪرڻ سان ماڻهن جا اهڪ دک ناس ٿي وڃن ٿا. سمرڻ سان ڌيان جو لاڳاپو آهي. شنڪر جي سيڌي مورتين جو ڌيان ڪرڻ ڪري مکو جنهن جـو جنهن مورتيءَ ۾ وشواس جمي، يا من الڪي ٻيا ڌيان ۾ آڻي سگهي تنهنجو ٿي ڌيان ڪرڻ ضروري آهي. ڌيان ٻن قسمن جو ٿيندو آهي:- ١- سوشيم، ٢- اوروشيم.
١- سوشيم ڌيان پراڻو ڪال جي سورج جي ڪرڻن وانگر ڪنهن جوت جي آسري وٺڻ وارو آهي ۽ ٢- ٻروشيم ڌيان ٻرڪڻ ۽ اراڪار جو آهي. جهڪا شيءِ ڏسڻ ۾ ڪالہ ٿي اچي تنهنجو ڌيان ڌڪيو ڪري سگهـو تنهنڪري ڌيان کي هڪ هنڌ ٽڪائڻ لاءِ ۽ استر ڪرڻ لاءِ سوشيم ڌيان ٿسي ضروري آهي. پراڻايام ڪرڻ سان ”شانتي، پرشانتي، ديپتي ۽ پرساد وغيره“ سڌيون (ڪاميابيون) ملن ٿيون.

ڳالهيون اندر جي آواز رستي ٻـڌڻ ۽ اچن ٿيون جنهنکي "شروڻ" چئبو ۽ ڪيترا ٿون نسي ڳالهيون نہ سمجهڻ جي ڪوشش ڪندي ۽ پنهنجو پاڻ سمجهہ ۾ اچڻ لڳن ٿيون جنهن کي "وارتا" چئبو ۽ ۴. نہ ڏسڻ جي چاهنا ڪانسواءِ ٿي پنهنجو پاڻ ڪيترائون ٿي شيون اکين اڳيان قرڻ لڳن ٿيون جنهن کي "درشن" ڪري چئبو ۽ ۵. نہ سواد وٺڻ جي چاهنا هوندي ۽ واسط ۾ ميناج ۽ سواد اچڻ شروع ٿيو ٿوي جنهن کي "آسواد" چئبو ۽ ٦. نہ ڇهڻ ۽ نہ سنگهڻ جي چاهنا ڪانسواءِ ڪيترن پدارٿن جي ڇهڻ ۽ خوشبوءِ سنگهڻ جي شڪتي پيدا ٿيو ٿوي جنهن کي "ويدنا" چئبو.

اهڙي ٿوڳيءَ جي اڳيان هيرن، جواهرن ۽ رتن جا ڍير لڳي ويندا آهن ۽ سندس واسط ۾ ميناج پنهنجو پاڻ اچيو وڃي ۽ سيني قسمن جي دوائن ذريعي هٿ شفا اچيو وڃي ۽ اپسرائون ۽ ديوتائن جون استوائون ۽ من والهيت ڦل ڏيڻ لاءِ اچي اڳيان ايهندايون آهن. اهڙي ٿوڳيءَ لاءِ ڪتي ۽ نرواڻ پد ۾ ملي سگهيتو. نہ فقط ايترو ٿر اهڙو ٿوڳي پرٿوي، جل، اگني ۽ وايوءَ ۾ اليڪ روپ ڌارڻ ڪري سگهيتو.

ٿوڳيءَ لاءِ ڪجهہ بہ ڪرڻ ڏکيو نہ آهي. جل ۾ وهڻ پرٿوي تي جل مان پنهنجي مرضيءَ موجب ڪري اچڻ، سمنڊ کي بہ پنهنجي موجب ٿي وڃڻ، سنسار ۾ پنهنجي مرضي موجب پاڻي، ندي، سمنڊ گهرائڻ يا سڪائي ڇڏڻ ۽ جل واءُ، تيج (اگني) مان ڪهڙو بہ روپ پيدا ڪرڻ هن ٿوڳي لاءِ ڏکيو نہ آهي. اهڙو ٿوڳي پنهنجي اـدن مان باهہ پيدا ڪري سگهيتو ۽ جلائي سگهيتو ۽ پاڻيءَ مٿان باهہ يا باهہ مٿان پاڻي پيدا ڪري سگهيتو. پاڻڪي هوا والگو هلڪو ۽ پهاڙ والگو ڳرو ڪري سگهيتو ۽ آگـر جي اشاري سان پرلڪيپ ڪري سگهيتو ۽ آسمان ۾ اڏامي سگهيتو، جيڪا شيءِ مدالتي گهرائي يا پيدا ڪري سگهيتو ۽ کهڙي بہ درلپ يا انڻ لپ پدارٿ کي ڏسي سگهيتو يا ڏيکاري سگهيتو ۽ ڪنهن بہ شيءِ کي ڪاٽڻ، مارڻ کولڻ، ڦاڙڻ ۽ بند ڪرڻ سندس هٿ جو کيل آهي. سنساري ماڻهن کي خرش ڪرڻ، مارڻ، پسم، ڪرڻ يا ختم ڪرڻ هنجي لاءِ سولي ڳالهہ آهي. سنساري ماڻهن کي پيدا ڪرڻ، پالڻ ڪرڻ ۽ سنگهار ڪرڻ اـ، ان ٿوڳيءَ جي شڪتيءَ ۾ سولي ڳالهہ آهي. عيش عشرت جا بہ سامان موجود ڪرڻ يا ڪرائڻ بہ سندس هٿ کان ٻاهر ڪو نہ هندو آهي.

مٿين سيني ديوائـن، دايتن ۽ راجائن جي گڻن ۽ خاصيتن هوندي، طاقت ۽ شڪتيءَ وندي بہ هـوا، باهہ، پاڻي ۽ آڪاسي عناصرن مٿان قبضي هوندي بہ اهڙو ٿوڳـي هروقت ماٺو، لهنو، سادو، نرمل حسد ۽ ابرڪا کان پري ۽ سدائين پرڀوءَ جي پليءَ ۾ ۽ شو - نام ۾ رتل رهيتو. طاقت هوندي بہ طاقت جي نشي کان دور ٿي گذاري ٿو.

اي ڪرشڻ! هيءَ ٿوڳ ڪتي ڪجي، ڪهڙو ورتن ڪرڻ ٿـو. ايڪانت واري جاءِ پنهنجي جنهن ۾ ڇيٽي وغيرہ جو ٿيو پائجي. باهہ جي پرسان، سمنڊ جي پرسان ۽

کي ”پراڻ“ چيو آهي، جو ڪجهه ڪالبو آهي لنهنکي جيڪا هيٺ لاهي وڃي ٿا ڳدا جي وستي ٻاهر لڪري لنهنکي ”اپان - وايو“ چيو آهي؛ جيڪا هوا سڀني عضون کي وڌائي ٿي لنهنکي ”ويان“ چيو آهي؛ جيڪا ڳڇهن جاءِ کي هلائي ٿي لنهنکي ”اُدان“ چيو آهي؛ جا هوا سڀني عضون ۾ هڪ ئمراني هلي ٿي لنهنکي ”سمان“ چيو آهي؛ واءِ ۾ اوڳرائيءَ وقت جيڪا هوا ٽري ٿي لنهنکي ”ناڳ“ چيو آهي؛ اکين کي ڇنڀڻ ۾ ”ڪورم“ نالي وايو ڪتب اچي ٿو؛ ڇڪ ۽ اوٻاسيءَ ۾ ”ديودت“ نالي هوا ڪتب اچي ٿي؛ ”ڌننجيه“ نالي هوا وري بدن جي هرهڪ ڀاڱي ۾ حاضر رهي ٿي ۽ هيءَ هوا مئل ماڻهوءَ جي شرير ۾ به هوندي حاضر آهي. وايوءَ ٿي ئي سڄي شرير جو مدار مدبان.

جيئن ٿا من کي هڪ هنڌ لڳائڻ کي ”ڌارڻا“ چيو آهي. هيءَ اڳر ”ڌيان“ مان اڪيل آهي. جنهن شيءِ جو ڌيان ڪجي ٿا ڌيان ڪرڻ وارو ٿا ڌيان ڪرڻ جو مطلب ٿا ڌيان - اهي ٽيئي ڳالهيون يوڳ اڀياس ڪرڻ وارو ماڻهو خيال ۾ رکي. اهڙو ڌياني - ماڻهو، گياني، شرڌالو، ممتا رهت ۽ اُتساهي ليندو آهي ۽ انت ۾ ”ڌيان“ ۾ سڦل ٿي پرم پد پائيندو آهي. اهڙي ماڻهوءَ کي گهرجي ته ڌيان ڪندي اڪجي پوي ته جپ ڪري ۽ جپ ڪندي ٿڪجي پوي ته ڌيان ڪري. جڏهن ڌيان ۽ جپ ٻئي ۾ پورن اڀياس حاصل ليندس ته پوءِ سندس ”سماڌيءَ“ واري اوستا اچي ٿي جتي نه ٻڌي ٿو، نه سنگهي ٿو، نه ڏسي ٿو، نه ڇهي ٿو ۽ نه ٻولي ٿو، نه غرور ڪري ٿو پر فقط هڪ ڌيان ۾ لڳل رهي ٿو. سندس من جي اوستا اهڙي ليو پوي جهڙي جيڪر ٻنا هوا جي واريءَ جاءِ ٿي جٽي هڪ ڏيئي جي لاٽ. پوءِ ته يوڳيءَ جو شو ۾ لين ليو پوي. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) واڻي سيکيا (آلو کيڊ) ٥٧ اُڌياءَ ٣٧ سماپت.

—o§o—

يوڳ - مارگ ۾ وگهن ۽ شو - شوا جي ڌيان جي مهما

شري ڪرشڻ - اي مهراج! يوڳ جي رستي ۾ ڪهڙا وگهن آهن؟

اُپمنيو - اي يوگيراج ڪرشڻ! يوڳ - مارگ ۾ لهنجو ڌاڍو مئن لڳل آهي لنهنڪري لوڪي وستار سان ٻڌائي رهيو آهيان. سستي يا آلس، خوفناڪ يا وچرنڌڙ بيماريون، چرڪون، من جا سڀاءَ، من جي للاندڙ اوستا، اشرڌا، من جي مراجهاري واري حالت، دک، من جي مايوسيءَ جي حالت ۽ وشين واسنائن ۾ ٻڌڻ ۽ موهه، وغيره - اهي سڀ يوڳ جي مارگ ۾ رڪاوٽون آهن. انهن سڀني ڳالهين ٿي قبطو ڪبو ته منزل مقصد ٿي سولائيءَ سان پهچي سگهبو.

اهڙي يوڳيءَ جي وگهن ٿي دور ليڻ ٿي جهن پرڪارن جون سڌيون ملن ليون جن کي ”اپسرڳ“ چيو آهي جي هن طرح آهن :- ١. ڪدريل، هلندڙ ۽ آلمده جي ڳالهين جي حسو پوي ٿي جنهن کي ”پرايا (ڳمان)“ چيو ۽ ٢. ته ٻڌڻ جي ڪوشش ڪندي به ڪمتراون

شرامد شو ڀڳوان - واڻي سنگيتا (آثر ڪندي) ٧.

يوڳ جا انيڪ قسم - يم، نيم، آسن، پراڻايام وغيره

ڪرشن - اي مهراج! يوڳ ڇا آهي ۽ انجا ڪيترا قسم آهن؟ ڇوندا آهن ته يوڳ سا...
جي گيان ڪانسواءِ انسان آتم ڳالهي آهي، تنهنڪري مونکي اهڙو طريقو ٻڌايو جنهن سان
يوڳ - سڌي ٿي پوي.

اُڌيو - اي ڪرشڻ! تنهنجو ڏاڍو اهم سوال آهي. سڀ مشڪلين ڦيرن ڪٽڻ ۽ ...
چت ورتيءَ سان شڌ ۽ من لڳائڻ کي تنهنکي 'يوڳ' چئبو آهي. هن جا ٥ قسم آهن. ١. ...
يوڳ، ٢. سهرش يوڳ، ٣. ڀاو يوڳ، ٤. اڀاو يوڳ، ٥. مهايوڳ. واسطه سان منتر جي اُچارڻ ڪر...
۽ من جي حالت ناهجي تنهنکي "منتر يوڳ" چئبو. من جي حالت جڏهن پراڻايام کي ...
اُپي هٿ ٿي تنهن مهل اُنکي "سهرش - يوڳ" چئبو. اهڙي سهرش يوڳ جڏهن منتر کان الڳ ...
ڀمندو ته انکي "ڀاو - يوڳ" چئبو، جنهن سان وري شڌ - ميه من جي ورتي نهي وڃي تنهنکي "اڀاو - يوڳ"
چئبو. جنهن سان وري وشڌ ۽ لڪ ٿي وڃي تنهنکي "مها يوڳ" چئبو. جيڪي
ماڻهو وشين ۽ اِندرين جي موهه ڄار ۾ نه ڦاسن لڪيءَ ٿي يوڳ ساڌن ڪرڻ جو حق آهي ۽ لٺط
اهي ٿي يوڳ مارگ ۾ اچن. وري يوڳ جا اٺ ڀا ڇهه انگ آهن جهڙوڪ:- يم، نيم،
وغيره، آسن، پراڻايام، پرتياهار، ڌارڻا، ڌيان ۽ سماڌي. وري يم جا ٥ ڀاڱا آهن جهڙوڪ:-
اهنسا، ستيه، استيه، برهمچريه ۽ اپرگره. وري نيم جا به ٥ ڀاڱا آهن جهڙوڪ:-
(ڀاوڙا) سنتوش، تپ، جپ، (سواڌياءِ) ۽ ايشور ڌيان. آسن جا وري اڻ ڀاڱا ڇيا ويا آهن
جهڙوڪ:- سوستڪ آسن، پدم آسن، اُرڌ چندر آسن، ويرا - آسن، يوڳ - آسن، پرساد - آسن،
پرمڪ - آسن ۽ ٻيهڙجي اڃا انوسار - آسن. وري پراڻايام (پراڻ معنيٰ ساهه ۽ ايام معنيٰ
روڪڻ يعني ساهه کي اندر کڻي روڪ) جا ٽي ڀاڱا آهن جهڙوڪ:- ريچڪ، پورڪ ۽
ڪنڀڪ. اڪ جي جڏهن هڪ ناس بند ڪري ٻيءَ ناس سان ساهه اندر کڻجي، تڏهن انکي
"پورڪ" چئبو. وري ڪجهه ساهه کي ٻئي ناسون بند ڪري اُوڙ وقت اندر روڪجي ۽
...وري ڀاهر نه ڪڍجي ته انکي "ڪنڀڪ" چئبو. وري هڪ ناس بند ڪري لنط ٻيءَ ناس
...ن ساهه ٻاهر ڪڍاو ته انکي "ريچڪ" چئبو. پراڻايام ٻابت گهڻو سوچ ويچار ڪرڻ گهرجي.
...ه کي لمام گهڻو وقت بند نه ڪجي اسا لمام گهڻو وقت ٻاهر نه ڪڍجي. هي ڪرڻ
...ي ميزان سان ڪجي ۽ آهستي آهستي سهائيندو ڪجي. وڌيڪ يوڳ شاسترن ۾ پراڻايام
...ت گهڻو ڪجهه چيل آهي. پراڻايام وري ٻن قسمن جا ٿين ٿا. ١. اڳرڀ ٢. سگرڀ. پراڻايام
...ي منترن جي نه اُچارڻ ڪري "اڳرڀ" پراڻايام چئبو ۽ منترن جي اُچارڻ سان "سگرڀ"
...ام چئبو ٻاقي اڳرڀ کان سگرڀ پراڻايام ١٠٠ ڀاڱا وڌيڪ بهتر، اِبداڪ ۽ مثل چئبو.
ماڻهو گهڻو ڪري سگرڀ پراڻايام ڪندا آهن. پراڻ يا ساهه جسم پانڃ معنيٰ هوا مان
...پراڻ. ساهه يا پراڻ کي وري ڏهن ڀاڱن ۾ ورهايو ويو آهي جهڙوڪ:- پراڻ، اپان،
...اُدان، وياڻ، ناگ، ڪورم، ڪرڪل، ديودت ۽ ڌننجيه. جيڪو ساهه نڪرو آهي تنهن

ليڪ جوڙيون نامڪن ڳالهيون ممڪن لمر ايون. (هر هر مهاديو شمبو - ڪاشي وشونامڪ گنگي) واڙي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧٠ اڌياءَ ٣٢ سماپت.

پرلوڪ ۾ ڦل ڏيڻ وارو ڪرم — شوُ - لنگ مها ورت جي وڏي ۽ مهما جو ورنـن -

اُپمنيو - اي ڪرشڻ! هاڻي مان فقط پرلوڪ ۾ ڦل ڏيڻ واري ڪرم ۽ اُنجي وڏي پڌائي جيو آهيان جنهنجي ڀرپاڳ سان برهما، وشنو، رُدر، اِندر وغيره لوڪپال، اڻ گره، وشوامتر، وسشٽ، برهم جي جاڻڻ وارا سڀ رشي، منو، مهرشي، شرپت، اگستيه، دڌيچي، مان (اُپمنيو) جهڙا شوُ - ڀڪت، نندبشور، مهاڪال، برنگيش، پاتال واسي دانوَ، شيش ناگ ۽ ٻيا سڌ، واڪاس، يکشيه، گندرو، پرنتو پشاچ پنهنجي پنهنجي ڪرم سان شو پد کي پهتا. برهما کي برهم - پد مليو، اِندر ۽ گڻيش کي پنهنجو پنهنجو جوڳو پد حاصل ٿيو.

اَڄي چندن سرڏي جل سان شو - شوا روپ شو - لنگ کي سنان ڪرائي اَرپل اَچن ڪمل سان پوڄا ڪندي، چرڻن ۾ نمسڪار ڪندي جيٺي سان اولر ۽ شڌ اُپل زمين تي سندر سنگهاسن تي براجمان ڪجي. سنگهاسن چانديءَ جو، سون جو يا شڪتيءَ انوسار هيرن جواهرن سان جڙيل هجي. شڪتيءَ ا، هٿ ڪري ڪمل گل جو ٺهيل سنگهاسن ٺهيل هجي. ٽلڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ، نئويد وغيره سان پوڄا ڪجي. پل - پتر ساڄي پاسي ڪان چاڙهجن، وري اُن جي ساڄي پاسي ۾ اگر، اولهه طرف منسل، اُتر طرف ۾ چندن ۽ اوڀر طرف هڙتال چڙهائجي وري اگر، گگل ۽ ڌوپ جو واس ڪجي. سندر ۽ سهڻا قيمتي ۽ وڻائتا وستر اَرپڻ ڪجن. گيهه ۽ کير سان ٺهيل پداٿن جو ڀوڳ رکجي، جدا جدا منترن اُچارڻ ڪندي هرهڪ سامگريءَ سان پوڄا ڪري آرتي اُتارجي، پشانجلي ڪجي ۽ اُستتي ڪري ڪميا اِستوتر پڙهجي ۽ پسوءِ شو پنج - اکريءَ منتر سان ڏکڻ واري مورتيءَ جو آسرو وٺجي. اهڙيءَ طرح هر روز پوڄا آراڌنا ڪجي. اي ڪرشڻ! تون ڀڳوان شنڪر جو ڀڳت آهين، ٽنهيڪري توکي هي ورتانت پڌائجي ٿو جو فقط شو - ڀڳتن جي ئي پڌڻ لائق آهي. پراچين ڪال ۾ هن مها ورت جو اُپديش ڀڳوان شنڪر پاڻ ڪيو هو.

اي ڪرشڻ ڪٿي ڪرني استاپن ٿيل شو - لنگ نه هجي ته جل، اگني يا سوروج ۾ ئي شو - ڀاونا ڪري پوڄا ڪرڻ گهرجي. (هر هر مهاديو شمبو - ڪاشي وشونامڪ گنگي) واڙي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧٠ اڌياءَ ٣٣-٣٦ سماپت.

آهي. ناريل ۽ ٿيل سان آهوتيءَ ڪرڻ ڪري دشمن جي سينا يا لشڪر کي نقصان پهچائي سگهبو آهي. کير جي آهوتيءَ سان اناج جي شانتي ٿئي ٿي. ماکي، کير، ڏڌ ۽ انهن خوشبودار شين ملائي آهوتي ڪرڻ سان سمورن سکن جي پراپتي ٿيندي آهي. ستن ڪاٺين سان جي آهوتين سان شانتي ۽ سک ملي ٿو. اُن ڪاٺين جي آهوتي ڏيڻ سان سڀ سمورا ۽ دشمن تي جيت حاصل ڪبي آهي. شانتي ڪرم ۾ ڪيسو ڦل جي ڪاٺين جو آڳ گهرجي. لڙائي ۾ "ڪنيل" وڻ جي ڪاٺين سان شو - اگني ٻارڻ آهي. انهن جي ناس ڪرڻ وارا ڪرم خراب ٻڌيءَ وارا ماڻهو ڪندا آهن. پنهنجي ديش ۽ راجا، راشٽريءَ وغيره جي مارڻ، ڀڳڙڻ ۽ ناس ڪرڻ لاءِ ڪڏهن به ڀوڄارون ڪرم نه ڪرڻ گهرجن مگر ڌرم ۽ ديش جي مٿان جڏهن آپدائون اچي ڪڙڪن تڏهن عام جي ڪلياڻ لاءِ پوڄا ۽ آراڌنا ڪري ديوتا جي شرڻ وٺجي ته آپدائون هٽي وينديون. شو - پوڄا شو - اگنيءَ ۾ هوم وغيره سان ڀاونا سان ڪرڻ گهرجي.

غريب يا شاهوڪار ٻاڻ لنگ جي پوڄا ڪري سگهي ٿو. ٻاڻ لنگ (نرمدا نديءَ مان ٻرگهت ٿيل لنگ) جي ٿي. هڙڻ جي حالت ۾ سوايءِ ڀاري يا مٽيءَ جي لنگ جي استاپنا ڪري، هڪ ڏينهن پوڄا ڪري پوءِ اپا ڀورڻ ته ٿئي ته ڀور ڪجي يا انور ڪجي. آستڪ ٿي ته واهي رهجي ۽ آشرڏالوءَ کي ڦل ته ملندو مگر شرڌا ۽ ڀاونا هئي آستڪ ٻڌيءَ سان اپڻو جو ڌر ڪرڪاليندو ٿي رهجي. پوڄا ۾ ڪم آندل يا اڇت وارون شيون پنهنجي گروءَ يا آچاريه کي ڏجن. لوڀ جي وس ۾ آهي شيون ناڻ ڪندو يا سچي ڪسرو ڀاونا ته هوندي ته ڪم جي پروانيءَ ۾ اَنڪ پوندي ۽ پوءِ پوڄا ڪندڙ کي ديوتا ان ڏوهه ته مڙهڻ گهرجي. چانديءَ يا سوايءِ جو شو - لنگ ٺهرائي پوڄا ڪري ٿي. پوڄا کان پوءِ گروءَ جي آگيا کان سواءِ واپس نه وٺي.

مٿين پوڄا ڪرڻ سان غريب شاهوڪار ٿئي ٿو، رڳو ٿوري ئي پوي ٿي، دک ٿري سگهه لين لاءِ خراب روپ سندر روپ ٿيئي سگهي ٿو، ايڏن ناس ٿين لاءِ، موهه ۽ موهه ڪشٽ هٽي وڃي ٿو، سوريءَ مان ڪندو ٿي اوي ٿو، اُجڙ ٿيل بستيون وسي ٿيون ۽ دشمن ٿري اچي غلام ٿين ٿا، سمهه سگهي پوي ٿو ۽ سگهي (...) سمهه ٿيو نسورتي، ڪمزور جي اولاد ٿي جيسين ٿئي ٿي، شيون جهڙا خردماغ ماڻهو به ٺڪريءَ والسڪر ٿيو ٿين. سرسواي ۽ لڪشمي ٻنهي ٿي ڪري ورداني ۽ ڏاڍا ڀٽائي جڏهن ٿيون ۽ ڀاسان ۾ مدرتا اچي وڃي ٿي ۽ استرين کي سهاڳ ۽ ڀاڳ اڇپ ٿين اساءِ سهاڳ پيدا ڪرڻ ۾ رڪاوٽون وجهندڙ گرهن جي شانتي ٿئي ٿي ۽ ڏنڌي ۾ عزت جي رهڻي اچي ٿي، راڄ دربار ۾ مان مرتبو ملي ٿو، جن ڪمن کي جهڪر ٻاڙ ڪري سمجهي سي هڪ ڏاڪڻ مثل چڙهڻ ۾ سولا ٿيو پون. استرين جو ڇيءَ کان ساڻ جو وڃڻ ۽ پوءِ اي سندن ٻرام جو ميلاپ ڪرائي ٿو ۽ ٻرابا ماڻهو جلد اچي پهچڻا ٿين ٿا. مطلب ته سڀ

ٻن هٿن ۾ ترشول ۽ وڄر ڌارڻ ڪيل اٿس. بدن تي خوفناڪ ناڳ چوڌاري وريا آهن.
هرهڪ پيشانيءَ تي ۲-۳ اکيون سورج واڱر لعل پرڪاش ڏيئي رهيون آهن. اوڀر واري
مورتي سنهيو، ڏکڻ واري ابري بادل واڱر، اتر وارو منهن اڀرندڙ سورج سمان لعلاڻ
وارو ۽ اولهه واري چندرما واڱر سفيد. سندس پرسان ٻي ماهيشوري ديوي سونهن سان
سينگار ڪري "مهالڪشمي" جي ٽاڻي سان براجمان آهي. اهڙي روپ سمان ڪرائڻ لاءِ پوڄا،
گوڻ (ڳاءِ جو ڏڌ، ڪير، مکڻ، گوڦت ۽ ڇيڻي جي رس) گڏ ڪجي. ماکي ۽ کنڊ ۾ ملائي
رکجي. اهڙي ريت اوڀر طرف منڊل ٺاهي ايشان ڪلش جي ٿاپنا ڪجي. ان کان پوءِ چئن
دشائن ۾ 'سدبو جامع' چار مورتيون استاپن ڪجن. پوءِ وري اٺن ڪمل جي پنن تي اٺ
ڪلش رکجن. سڀني ڪلشن کي نورن جي پاڪ گنگا جل جي شڌ، صفا ۽ اونو پاڻيءَ سان
ڀرڻ شروع ڪجي. ڪلشن جي مٿان ڪپڙو رکي کڻبي سٽ سان گلن جون مالهائون ٻڌجن.
ڪلشن جي اندر پنج رتن وجهجن. سون، ٽامو، ڇٽو ۽ خوشبودار شيون جهڙوڪ عطر، ابير
وغيره ملائي پنج ڳوڙ ۽ نيرُت جل سان شو-لنگ کي شو-منترن سان سنان ڪرائجي. لاڳ،
چانور، ڌوپ، ديپ، گل، نئيوديه، پرساد وغيره ڀيٽ رکجي. خوشبودار تيل وغيره ۽ ارپڻ
ڪجن. خوشبودار گل، ڪمل، نيل ڪمل، ٻل-پتر، اڇا ڪمل، لعل ڪمل، سون ۽ چانديءَ
جي ٺهيل ڪمل گلن سان ۽ پوڄا ڪجي. اڄ سڀي ڪجهه جسو ڏيئو ٻارجي ۽ قسمين قسمين
خوشبودار ڌوپ واسجن. ڪافور ۽ ٻارجي. ايشان وغيره پنج برهم، ڇهه انگ ۽ پنجن آورڻن
جي پوڄا ڪجي. کير مان ٺهيل پدارٿن جو پرساد ڀيٽ ۾ رکجي. ڳڙ ۽ گيهه مان ٺهيل چوري
(ڪٽي) ۽ رکجي. سون ۽ هيرن جون مالهائون ۽ ارپڻ ڪجن. پوءِ ناچ ۽ وڄائڻ شروع ڪجي
جنهن ۾ ناچ ۽ ڳائڻ ۽ ٻڌڪرن شڌڪر جا ٻول ۽ استوتر چيا وڃن. پوءِ وري مول منتر جو هڪ
لک جاپ ڪجي. پوڄا هڪ ڀيرو ڪجي يا ۳ دفعا ڪجي. پوڄا شرڌا، ڀڳتي ۽ نيم ڌرم سان
ڪجي. هوم (هون) جي سامان ۾ ڪنجوسائي نه ڪرڻ گهرجي. مارڻ ۽ اُچاٽڻ لاءِ شو جي
"گهور" روپ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. شانتي ۽ سک جي ڪرم لاءِ شو-لنگ ۽ شو اڳنيءَ ۾
شو جي "سئومير" روپ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. مارڻ ۽ ناس ڪرڻ لاءِ لوهه جو سرو ۽
سرڪ، شو-اڳني ۾ هوم (هون) ڪرڻ لاءِ ڪم آڻجي ۽ شانتيءَ ۽ سک لاءِ سواءِ ولهي جو يا
ڪاٺ مان ٺهيل هجي. مرليءَ لاءِ جيستائين بالڻ، گيهه، کير، ڇيو ڪاهه، ۽ ماکيءَ مان ٺهيل
پدارٿن جي آهوتي ڏجي يا فقط کير مان ٺهيل پدارٿن جي آهوتي ڪجي. روڳن ۽ اُماوان
جي شانتي لاءِ شو-اڳنيءَ ۾ لونن جي آهوتي ڪجي؛ غريبيءَ کي ناس ڪرڻ لاءِ ڏن جي
وڌائڻ لاءِ گيهه، کير يا ڪمل جي گلن جي آهوتي ڪجي. ڪنهن کي وس ڪرڻ لاءِ گيهه ۽
چنبيلي گلن جي آهوتي ڪجي. براهمڻ ڪتري ۽ ويش کي گهرجي ته گيهه ۽ ڪرڙ جي گلن
جي آهوتي ڪن. فقط ماکيءَ جي يا اڪ جي پنن سان آهوتيءَ ڪرڻ سان ٿي ڪسي نقصان
پهچائيندو آهي ۽ سرانهن يا تل جي آهوتيءَ ڪرڻ سان ٿي جي تندرستيءَ کي جو ڪر ملندو

شروع ۾ آئل ڪسي ۽ مارڻ وارو ، منترُ ڀوهي، وشواس گهاتي، ماتا پتا جي خون ڪرڻ وارو ۽ اڌرمي پاپي ۽ جيڪڏهن هن استوتر جو پاٺ هڪ چت مَن ۽ شرڌا سان ڪندو ته ۽ سندس پاپ ڌوپجي ويندا.

خراب سپنا، نياڳ، ڏکي مصيبتون، ڦهري آفتون ۽ آپدائون ۽ هن پاٺ ڪرڻ سان دور ٿي وينديون ۽ ماڻهو وڏيءَ عمر وارو، سڀاڳو، عيش ۽ آرام سکي سڀاڳ ۽ مَن واڇت وستن کي حاصل ڪندو. سندس پڌن ڪٿجي وڃن ٿا مطلب ته هن استوتر جي پاٺ ڪرڻ مان انيڪ فائدا آهن جو انسان هن لوڪ ۾ سک ڀالي انت ۾ موکش حاصل ڪندو.

(هرهر مهادنر شميو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڻوي سنگهتا (آنر کنڊ) ٠٧. اڳهڻ ٣١ سماپت.

هن لوڪ ۾ ڦل ڏيڻ وارن ڪرمن جو وڏيءَ سان ورڻن، شڙ ڀوڄن وڏي، شانتي - پشٽي وغيره جدا جدا ڪامنا وارن ڪرمن ۾ هون (هوم) سامگري.

اُپديو - اي شري ڪرشنا هيءُ هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ ڪاميابي (سڌي) حاصل ڪرڻ وارو ڪرم پدايو آهي. هاڻي شو - پُڪتن لاءِ مَن وانڇت ڦل ڏيڻ وارو ٻڌن، هوم، جپ، ڌيان ۽ تپ ۽ دان مه مهان ڪرم جو ورڻن ڪريان ٿو. ڪنهن ڪرم ڪرڻ لاءِ جنهن ديوتا جو آسرو وٺجي تنهجي منتر جي سڌي (ڪاميابي) ڪجي. منتر - سڌيءَ ڪرڻ ڪالسوام ڪر ۽ ڪرم ڦلدائڪ ٿي نيندو آهي. منتر سڌيءَ ڪرڻ ڪانپوءِ ۽ ڪنهن ڪم جي ڪرڻ جي نڇڪاوٽون آهن ته سياڻي ماڻهوءَ کي جرڳو ويچار ڪرڻ گهرجي. ڪي سوڻ يا سپن يا ڪي سپنا يا ڪي اهڙيون نشانيون سمجهجن ته هن ڪم ۾ رڪاوٽون درپيش اينديون ته جوڳو ويچار ڪرڻ گهرجي. مکيه ڳالهه شرڌا جي آهي. شرڌا - هيڻ ماڻهو ڪرم نه ڪري جو ڪرم جي ڦل نه ملڻ ڪري ۽ ديوتا مان شرڌا ٽٽي پوندي. شاسترن انوسار وڏيءَ موجب ڪرم جي ڦل نه ملڻ جو سوال اُٿي ئي نٿو سگهي چاڪاڻ ته جي ڪرم وڏيءَ سان ڪبو ته ڦل اوس ملڻ گهرجي. ڪرم جي ڦل جي اڇا رکڻ واري کي ارهمچريه پالن ڪرڻ کپندو. رات جو هوم (هون) جو اچل پرساد (کاڌو) وٺڻو پوندو. پرهيز سان رهڻو پوندو. نشيدار شين جي واهپي کان دور رهڻو پوندو. ڪير ۽ ميوي تي گذارن ڪرڻو پوندو. سادا، سڌا، سهڻا ۽ اجرا وستر (ڪپڙا) پائڻا پوندا.

اهڙيءَ طرح شب ڏينهن مقرر ڪري، پوڄا ڪري، ڇيٽي سان مقرر ڪيل جڳهه کي شڌ ڪري ڪمل جي آڻ پتن جو اشٽ دل ڪيجي. وچ ۾ آتما شڪتيءَ جو آواهن ڪجي پوءِ اُن مٿان، سون روپي، هيرن يا رتن جي آسن تي شو - لنگ جي مورتي استاپن ڪجي. پارڪدن سونو پڳوان سامب سدا شو جو آواهن ڪجي. ڪهڙي سندس واکاڻ ڪجي! سڦٽڪ مڻيءَ وانگر سندس چمڪ تي مکن تي مرڪ آهي؛ ان هٿن سان وردان جا اشارا اٿس ۽ ٻاٺي

ڪلا، ڀاڳ، ڏانش ۽ مهاديوءَ جا سڀ آستر ۽ شستر. توهان سڀئي منهنجي رکيا ڪريو.

ٽل روپ ڌاري ديو، سرواڻ گڻن جا مهاپالڪ- اتي پتر، اڳوانسل- ۽ ۵ گڻن ماتائون! (جهوڪ: نندا، سنندا، سرڀي، سشيلا ۽ سمنا- تـوهان سڀ شو ۽ شوا آگيا سان منهنجي رکيا ڪريو ۽ اڳيان پوري ڪريو.

ڪيترپال! (ليل ڪنٺ، وڪرال ۽ ڀيانڪ ڏاڙهن مڇن ۽ ڏندن وارا ۽ وڏيـن لعل اکين وارا ديو! ٽن اکين وارا، ناڳن جي مالائن ۽ ڳهڻن پائڻ وارا، مسائن ۾ رهڻ وارا، ڀيروپ ومائڻ وارا، ترشول- پاش- کڙڳ- کپال وغيره کڻڻ وارا ۽ ڀيرو، ڀيروي ۽ ڀوتن، ڀوتن جا مالڪ) شو ۽ شوا جي آگيا سان منهنجو آنند منگل ڪريو.

اي ڀوڄن آونڻ ۾ لائق ديوتائو! پتي آونڻ ۾ ڀوڄن لائق سڀ ديوتائو!! - اي ناوڻ، مني، وشي، ساڌيا، ناگ، ست وشنٽو!!! - گندرو، ڀڪشه، گدر، سڌ، وديادر، الميس، پاتال ۾ رهڻ وارا ديوتائو!! گـرڙ، ناگراج، ڪرشمانڊ، پـريت، ويتال، ڊاڪڻي، شاڪڻي، ڏاڪيون، ڏائڻ، بدزبانيا ڀوت، تورتڪ، مدڪ، ڀيت، ست سمند، پـرٿو سڀ ندين، ڦاڻ ديپون، همالي پربت ۽ سميرو وغيره پـربت، جهنگلي هـسـڪ ۽ آهـسـڪ جانور، پسو، پکي، جنت، ڌرتي جيت، گفائن ۾ رهڻ وارا جيت وراهه (سوئر)، ڏسائن ۾ رهـڻ وارا، ڏسائن جا هاٿي- توهان سڀ شو- شوا جي آگيا سان منهنجا منورٿ پورا ڪريو.

اي پشو وديا، شو- ڌرم، امتيه پرشاوت سروپ، شو پراڻ، ڌرم شاستر- توهان شو ۽ شوا آگيا سان منهنجي پوڄا سڦل ڪريو.

آچاريه، گرو، شش ۽ سنتان پرم پرا ڪـسان شو ڀڳتيءَ ۽ شو- ڪرم ۾ رهڻ وارا شو ڀڳت توهان سڀ شو ۽ شوا جي آگيا سان منهنجي پوڄا سڦل ڪرڻ ۾ مدد ڪريو.

سـورج جي پوڄا ڪندڙ، برهما جي پوڄا ڪندڙ، وشڻ جي پوڄا ڪندڙ، اندر جي پوڄا ڪندڙ، شو جي پوڄا ڪندڙ، وشنوءَ جي پوڄا ڪندڙ، سڌانت مـارگي، پاشوپات شيئو، مها ورت ڌاري شيئو، ۽ ڪپالي شيئو، شو- منترن کي پڙهڻ وارا، شو- جاپ ڪرڻ وارا، براهمڻ، کتري ۽ ونش شو ڀڳت- توهان سڀ مونتي ڪرڻا ڪريو، اسـاقي ناستڪ، لمح ۽ ڪرنگهن، ناس سياه وارا، پاکنڊي، پاپي، دراچاري! توهان سڀ مولڪان ٻري رهي مونکي شو ڀڳتيءَ ڪرڻ جو موقعو ڏيو ۽ توهان جي مهرباني منهنجي ۽ مولڪان الڳ رهي آسـي آشيرواد ڪريو ته منهنجي پوڄا سڦل ٿئي.

”اي پنج آونڻ ۾ پنج سان گهرڻ شري شنڪر ڀڳوان منهنجي نمسڪار آهي.“

اي ڪرشڻ! اهڙيءَ طرح پوءِ ”نمه شواءِ ۽ نمه شوائي“ جو پتا شڪتيءَ جپ ڪري شو- ارپڻ ڪرڻ گهرجي. ياد رکڻ گهرجي ته هيءُ استوتر شو ۽ شوا جي هردي کي ٺاڪل پيارو آهي ۽ سڀ روپ مدورن کي ڏيڻ وارو آهي. هڪ ڀيرو من سان جيڪو هـي پاٺ ڪري ٿو تنهن جا سڀ دک دور ٿين ٿا ۽ سڀ سک وارهيا اچن ٿا.

اي ڪرشڻ! ڪيترو هتيارو، ڪرتگهن، واـر گهاتي، گرڀ اندر ٻالڪ جي مارڻ وارو،

ٻيو وغيره اڻ مورتيون! ۽ اُهي جون شڪتيون!! اي مهاديو وغيره جون ناهيون مورتيون!!! توهين آرڻ ۾ توهان جي پوڄا ڪئي اٿم، ڪرپا ڪري شو- شوا جي آڳيا قبول ڪري مونکي پوڄا جو ونڊڻ ڦل پردان ڪريو.

ٻوڪين جا راڄا! مهاليڪوان، بادلن وانگر گنڀير ۽ گرجش پيدا ڪندڙ آواز ڪرڻ وارا!! ميرو، منداچل، ڪيلاش، هماليه وانگر اَڇي سفيد رنگ وارا، شيش ناڳ جهڙي ٻچ وارا، سهڻن سڱن وارا، لعل اکين وارا، ڏهي ۽ لچڪيدار رفتار وارا، هيرن ۽ جواهرن جي مالائن سان سينگاريل، شو- شوا کي پنهنجي سواريءَ سان خوش ڪندڙ، سدائين شو- شوا جي ڀڳتي ۾ رتل، پارولي لوهان کي پٽ وانگر پيار ڪري ٿي ۽ شمو وغيره. ديوتائن لوهانجي پوڄا ڪن ٿا، ڀڳوان شنڪر جي آتهه (رٿواس يعني مالڪي هاٿ) ۾ ڀاڙيدار شو- ڌرم کي پالن ڪرڻ ۾ چاهنا رکندڙ، شو- ڀڳتن ۾ سرومٽي، ترشول کي ڌارڻ وارا، شو- ڀڳتن جي دلين جا دلارا نندڪيشور!! شو- پارولي‌ءَ جي آڳيا سوڪار ڪري منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

پيا حڪي مهاديو وانگر مهاٻاهو، مها ڪال، مهاديو جي شرڻ ۾ اچڻ وارن جي شل رکيا ڪن، سڀني شاسترن جي ’چاڻڻ وارو، ڀڳوان وشنوءَ جو ٻيو روپ، ڪدروءَ جو پٽ ’شيش ناڳ‘ شل شو آڳيا سان منهنجي رکيا ڪري.

برهماڻي، ماهيشوري ڪئو ماري، وشنوي، ماهيندري، چاموندا ديوي - اهي سڀ سڀ لوڪ ماتائون! شوَ آڳيا سان ڪرپا ڪري منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

متوالي هاٿيءَ جي منهن وارا، گنگا، اما ۽ شو جا ڪمار ۽ سورج، چندرما ۽ اگني جي نيترن وارا، ڏهن ٿي ڏسائن جا هاٿي جنهن جي پوڄا ڪن ٿا، جنهنجي ڪلدان مان مد (خوشبودار) پکهر وهي ٿو ۽ اهڙا ديوتائن جي وگهن کي ناس ڪرڻ وارا گوري پٽ گڻيش!! شل شو- آڳيا سان منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

اي ڇهن منهن وارا! ديوتائن جي سينا جا سينا پتي ۽ اگني پٽ، ڇهن مائن جا پٽ! تارڪاسر کي ناس ڪرڻ وارا، ميرو پربت جي ايمان کي چُور چُور ڪرڻ وارا، ڪمل جهڙين اکين وارا، شو- ڀڳتيءَ ۾ رتل ۽ شوَ ڀڳتيءَ ۾ سدا رت وچائي وهڻ وارا سڪند ڪمار! - شل شو آڳيا سوڪار ڪري منهنجي ڪامنا پوري ڪريو.

سدا شو- شوا جي پوڄن ۾ رتل رهڻ واري جيشٽا ديوي ۽ جڳت کي وڌائڻ واري ڪاٿا ديوي، دڪشائڻي ۽ ستي ۽ مينا ۽ ڪوشڪي ۽ ڀدرڪالي ۽ اپرڻا ۽ رداڻي وغيره- شل لوهان شو- شوا جي آڳيا سان منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو. اي سڀئي شو ڳڻ ۾ مکيه، چنڊ، پنگل، پرنگيشور، دکيه ۽ مهاليڪسوي وير ڀدر- شو ۽ شوا جي آڳيا سان منهنجي من ڪامنا پوري ڪرڻ ۾ مدد ڪريو.

لڪشمي، سرسوتي، مهامرتي، برگ- نديا، مهامايا، مهاموش مرداني، شبد نشيب سنگهارڻي مها سرسوتي- پارولي‌ءَ جي آڳيا سان منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

گڻيش! ۽ شو-گيان ۾ وڌل رهندڙ سوامي ڪارتڪ! توهانجي سڀ ديوتائون آڳيا مڃين ٿا، توهان ٽي سڀني لوڪن جي ۽ ديوتائن جي رکيا ڪريو ٿا. ڪرپا ڪري هن داس جي به رکيا ڪريو ۽ منهنجي من ڪامنا پوري ڪرڻ ۾ مدد ڪريو.

اي ايشان ٽالي سان پرسن سدا - شوءِ ڀڳوان شنڪر جي شانت مورتي! آڪاش منڊل ۾ شوءِ-پنج اڪريءَ جا شڌ سروپ، پنجن ڪلائن سان پورا! منهنجي ڪامنا پوري ڪريو.

اي پرالهه ڪال جي سورج سمان شانتي ڪلا سروپ! وايو منڊل ۾ سڀني ڪلائن سان سيڌگاڙل پرم پرهم پرش! مان جو اوڀيو ڌانهن منهن ڪري توهان جي پرارٿنا ۾ لڳل آهيان. شل منهنجي ڪامنا واري پوجا قبول ڪري نماڻي وينتي سوڪار ڪري، منهنجي ڪامنا پوري ڪريو. سومي والڪر ڪاري رنگ وارا، خوفناڪ ۽ ڀيانڪ شڪلين کي ڌارڻ ڪندڙ، ”اگهور“ ٽالي سان پرسن! وديا ڪلا تي سواري ڪندڙ، اگني منڊل ۾ رهندڙ، پاپ پرهم، ڪال جا به ڪال - شل منهنجو عرض اگهايو، مونکي ساٿ ڏيو، رکيا ڪريو، هر مشڪل آسان ڪري منهنجي پت رکو ۽ من ڪامنا پوري ڪريو.

اي لعل رنگ وارا، ڪيسر، چندن، عطر ۽ خوشبودار شين ۽ انبر ڪستورن کي پسند ڪرڻ وارا، سهڻا ۽ سدا ويس وڳا پهرڻ وارا، هيرن ۽ جواهرن جي مالائن کي ڌارڻ ڪرڻ وارا، پوشندا ڪلا ۾ وٺل، جل جي منڊل ۾ پراجمان، مهاديو جي اتر طرف رهندڙ وامديو ٽالي سان مشهور اِمان جيڪا شرڌا ڀڳتيءَ سان پوجا ڪريان ٿو، توهان ڪرپا ڪري گرهڻ ڪريو ۽ منهنجي ڪامنا پوري ڪرڻ ۾ همت جو هٿ ڏيکاري مدد ڪريو.

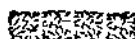
شنک، ڪند، چندرما، سمنڊ ڦيڻ جهڙي اڇي رنگ وارا، ڀڳوان شنڪر جي اولهه طرف آسڻ ٿاهي رهڻ وارا سديو جات! توهان اوڀي ڪلا ۾ لڳل آهيو، ڌرتي منڊل ۾ رهندڙ آهيو، شوءِ-پنج ۾ ٣ ۽ ٨ ڪلائن ۾ پورا آهيو. - شل منهنجي پوجا سڦل بڻايو ۽ منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

شوءِ ۽ شوا جون جدا جدا مورتيون، الڳ الڳ اوتارن ۽ ٿانن ۾ استاپت ٿيل، شوءِ-شوا جي آڳيا جو ستڪار ڪندڙ! ۽ اي شوءِ ۽ شوا جون ننڍيون استر روپ مورتيون! توهان منهنجي پوجا سوڪار ڪريو.

وام، جيشٽ، رڌر ڪال، وڪرڻ، بل وڪرڻ، بل پرٿم ۽ سرو ڀوت دمن - اي اٺ مورتيون ۽ اي واما، جيشٽا، رڌر راڻي، ڪالي، وڪرڻي، بل وڪرڻي، بل پرٿمي ۽ سرو ڀوت دمني- اي اٺ شڪتيون!! شل شوءِ-شوا آڳيا سان منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

اننت، سوڪيم، شوءِ، (شووتما)، ايڪ نيتر، ايڪ رڌر، ترمورتي، شري ڪنٺ ۽ شکنڊي- اي ودييشور! ۽ اننتا، سوڪيما، شوا (شووتما)، ايڪ نيترا، ايڪ رڌرا، ترمورتي، شري ڪنٺي، ۽ شکنڊي - اي اٺ شڪتيون!! توهان جيئي اچي آرتي ۾ پوڄا ڪٿي انم ٿيهي ڪري شوءِ ۽ شوا جي حڪم موجب منهنجي من ڪامنا پوري ڪريو.

ٿي ٿي. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگھتا (اُتر کنڊ) ۷ . اڌياءُ ۳۰ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي ڀڄن ۾ آيل ديوتائن کان ڪامنا پوري ڪرائڻ لاءِ اُستتي.

اُپمنيو: اي ڪرشنا! هاڻي مان ٻڌجه آورڻ ٻوڃا جي اُستتيءَ جو اِستوتر چوندس جنهنجي شرڌا ۽ ڀڳتيءَ سان پاٺ ڪرڻ سان من ڪامنا پڪ ٿي پڪ اوري ٿئي ٿي.

”اي جگت جا آڌار ۽ وڪيڪ لعم چنمه سياوا! پرڪرتيءَ جا منوهر پريرا! توهانجي جس ۾ داغ آهي، نرمل وانڀيءَ من هي پهچ کان مٿي آهي توهانجي جيءَ لئي جيءَ لئي. توهان جو نرمل سياءُ آهي، توهانجي وڏي شڪتي آهي ۽ توهان گڻن جا مهاساگر آهيو. توهان جي جيءَ لئي جيءَ لئي. توهانجي سندر مورتي آهي، سندر روپ آهيو، شانتيمه آنند جا استان آهيو، نرنجن (نرمل) آهيو، آڌار کان سواءِ آهيو، خود مختيار آهيو، سڀ جا ڪارڻ آهيو، توهانجي جيءَ لئي جيءَ لئي. توهان دبا ساگر آهيو، سولتر آهيو، توهان سان ڪوئي تن، مال ملڪيت ۽ طاقت ۾ پڄي نه سگھندو، وراٽ آهيو، وياپڪ آهيو، سرشٽ آهيو، وڏا آهيو، عجيب ترڪار، ابناشي، مايا رهت، اجنما ۽ اڪيلا آهيو - توهانجي جيءَ لئي جيءَ لئي. اي مهاديو! مهاگڻا! وڏيءَ ڪرپا وارا، مهاڀاڳي، مهاڀلي، اي ديوتائن ۽ جگت جا آڌار، توهانجي حڪم کي اولنگھڻ ڪنهن کي به مجال نه آهي، اي ايڪ نيڪ، توهان ئي اُستتي ڪرڻ لائق آهيو. توهانجي جيءَ لئي جيءَ لئي. اي امبڪا! اي جگت ماتا! جگت جندي! مايا، اهنڪار ۽ اگيان کي ناس ڪرڻ واري، جنم رهت، توهانکي پرماتما به نه ٿو سڃاڻي، توهان تائين ڪڏهن ڪال به نه ٿو پهچي سگھي، وشوناٿ جي پياري، سڀني ديوتائن جي آڌار شڪتي، سکن اڳيان ۽ عظمت واري! منوهر وانڀيءَ ۽ موهيندڙ مرڪ واري، ورداني ڏيڻ واري، موم دل ديوي، ديوتائن کي سک ۽ مصيبتن ۾ مدد ڪرڻ واري ماتا! لڇيا جي مهان ڦل ڏيڻ واري ديوي - توهان کي نمسڪار آهي نمسڪار آهي. اي ديوي شوا! توهانجي راضي ٿيڻ کانسواءِ ڀڳوان به ورداني ڏيڻ لاءِ سمرٿ نه آهي، انسان جنم جي وقت توهان جي ئي شرڻ ۾ اچڻ جو اوکيءَ ڪماڻيءَ کان پار پهچي ٿو، توهان ئي پرڀوءَ کي ساٿ ڏيئي جگت جو ڪاروبار هلائڻ ۾ مدد ڪرايو ٿا نمسڪار آهي نمسڪار آهي. اي پرڀو! توهانجا ۵ مک آهن، ڏهه ٻانهون آهن، توهانجي شوڀا سفيد ڪنديءَ واڪر پرڪاش ڏيندڙ آهي، ارهم، ورڻ ۽ سڀني ڪالياڻ توهانجو ئي روپ آهي، شانتيمت پد ۾ براجمان توهان آهيو، مان ڀڳتي ڀاو سان توهان ٻنهي جي پنجاڻ شو. شوا جي پرارٿنا ٿو ڪريان جنهن سڀني لوڪن جي ماتا منهنجي من ڪامنا پوري ڪري. اي شو ڀاوتيءَ جا آگيا ڪاري ڀڳت

جي پوڄا ۽ برهما، وشنو جي پوڄا آهي.
ڀارتين آورڻ ۾ اوڀر ۾ واسداو، ڏکڻ ۾ انرڌ، اولهه ۾ پردمن ۽ اتر ۾ سنڪرشڻ جي
پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٻئي آورڻ ۾ متسيه، ڪورم، وراهه، نرسنگهه، وامن، رام، شري ڪرشن
(اون) ۽ هيه گريو جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٽئين آورڻ ۾ اوڀر ۾ چڪر جي ۽ ڏکڻ ۾ سهڻي
هند جيت پانڊيندڙ ڀڳوان نارائڻ استر جي، اولهه ۾ پاڃ جنيه شنک جي ۽ اتر ۾ شارنگ ڌنش
جي پوڄا ڪرڻ ڪهي. نئين آورڻ ۾ ڀڳوان سروياپي وشنوءَ جي شڪتين جي نه پوڄا
ڪرڻ گهرجي- جيڪي هن طرح آهن - ڏکڻ اوڀر ۾ ڀرياءِ ڏکڻ اولهه ۾ سرسوتي، اتر اولهه ۾
ڪٽانبا ۽ اتر اوڀر ۾ لڪشمي. اهڙيءَ طرح لوڪپالن ۽ انهن جي شڪتين جي نه پوڄا ڪرڻ
گهرجي جيڪي لوڪپال هن طرح آهن- اندر، اگني، يم، نئيرت، ورڻ، وايو، سوم، ڪبير
۽ ايشان. اهڙيءَ طرح چوٿين آورڻ جي پوڄا پوري ڪري سڀني کي آرچنا
ڪرڻ گهرجي. اتر اوڀر ۾ ترشول، اوڀر ۾ وڄر، اگني ڪنڊ ۾ ڪهاڙو، ڏکڻ ۾ ڀالو، اولهه
ڏکڻ ڪنڊ ۾ تلوار، اولهه ۾ نوڙي جا ڦاهڙا، اتر اولهه ڪنڊ ۾ سونو يا ڪاري، اتر طرف ۾ ڀالاڪ
ڌنش سڀ ڪاڄوءَ اولهه ۾ خوفناڪ ۽ پيانڪ اولهه ڏاڍهن شڪل واري ڪيترپال جي پوڄا
ڪجي. اهڙيءَ طرح پنجن ئي آورڻن جي پوڄا ڪري سڀ آورڻ - داوتائن، مارڪالن، مهارڪپ
لمداڪيشور جي اوڀر ۾ پوڄا ڪجي. ان ڏاو اولين جي ڇڄن ئي طرفن کان پوڄا ڪرڻ گهرجي.
...اوءَ آڪاس ۾ گهمندڙ، رشي، سڌ، دئيت، يڪش، واڪاس، اُلمب، ناگراج، پرسه، پرامٿ، وتال
...رو، جيو، لدي، سمندر، پرابت، ان، للاٽ، پسون، پکي، مانهو، هرڻ ۽ ارهمانڊ ۾ ڪروڙات
...وٽين ڏاڍن اي آنت ڪي شو- شوا جو روپ سمجهي سڀني جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. هن آورڻ
...ڄا ڪاڄوءَ وري شو- شوا جي آرچنا ۽ پوڄا ڪجي ۽ پنج اکري منتر جو جاپ ڪجي. پوءِ
...لي ۽ شڪر اکيان ڇڙ (کير، کنڊ ۽ چانور وغيره) جو پرساد لڳ پکو ۳ مڻا ۸ سير
...د وکجي. گهٽ ۾ گهٽ چار سير ضرور هئڻ گهرجي. پوءِ آرتي اُتارجي ۽ شرڌا ۽ ڀڳتيءَ
...تي ۽ لانئيءَ الوسار شو- ڀڳتن لاءِ ڪاڌو تيار ڪرائجي. ڪنهن ساڻيءَ سان ڪم ڪبو ته من
...يا پوري ڪاڻ نيندي. پوءِ واڃي ڪري شو- پنج اکريءَ جو پاٺ ڪجي ۽ ڪروءِ يا آچاوڻ
...ڻيه دکشڻا سان آدر ستڪار ڪجي. مطلب جو سامان آچارڻ کي يا شو کي ارپڻ ڪجي.
...وڄا ڪاڄوءَ ستن پرڪارن جي سامگريءَ سان شو- لڳيه ڪجي. الهي ڪرڻ سان نندي
... اهڙي ڳالهه ڪاڻ هوندي جا هن پوڄا ڪرڻ واري کي ملڻ ۾ مشڪل ٿيندي. دشمن
...س مرليءَ لي وجهه، هن لوڪ ۾ سک، پرلوڪ ۾ موکيه، دکن جو ناس، ٻاڻ جو هئڻ،
...ءِ جو ٽري وڄڻ، سکر جون مٿاڻون حالتون اچڻ، ڌن، سنتان، لڪشمي،
... هر مشڪل آسان ٿيو پوي. ڀرورٿما، اشٽمي ۽ چوڏس تي جيڪو
...ڪري آورڻ استتيءَ جو پاٺ ڪري ٿو تنهن جي سڀ ڪاما پوري

اُن واري ٻن ٻي وشنوءَ جي پوڄا ڪري. هنن ديوتائن جا ٻه الڳ الڳ آورڻ آهن. انهن جي آورڻ پوڄا ۾ ڀهرين انهن جي ڇهن انگن ۽ ديهتا آدي شڪتين جي پوڄا ڪرڻ گهرجي جي هن طرح آهن: ديهتا، سرڪيما، جيا، پدرا، وپرلي، وملا، اموگها ۽ وديتا. انهن جي نمرواز انن ٻي دشائن ۾ پوڄا ڪري. ٻئي آورڻ اوپر کان اُن ٽالين چار مورتين جي پوڄا ۽ انهن کانپوءِ انهن جي شڪتين جي پوڄا ڪري. چار مورتيون هن طرح آهن- آدلي، ڀاسڪر، ڀالو، روي ۽ ٻيون وري آرڪ، برهما، رُدر ۽ وشنو وغيره جي اُسي چئن دشائن ۾ اوجا ڪري. وري اوپر ۾ وسترا، ڏکڻ ۾ سترا، اوله ۾ پرڏاني ۽ اُتر ۾ اپاياني‌ءَ جي ٻه پوڄا ڪري، اُتر اوپر ڪنڊ (ايشان) ۾ آشا، ڏکڻ ۽ اوپر ڪنڊ (اگنيءَ) ۾ پريا، نئيرتيه (ڏکڻ اوله) ڪنڊ ۾ برکيا ۽ وايو (اُتر اوله) ڪنڊ ۾ سنڌيا جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح ٻئي آورڻ ۾ هنن سڀني جي استاپنا ڪري پوءِ پوڄا ڪرڻ گهرجي.

ٽئين آورڻ ۾ سوم، منگل، ٻڌ، ورهسپت، شڪر ڇنڇر ۽ راهوءَ ڪيتوءَ جي اوڀر کان وٺي دشائن ۾ پوڄن ڪرڻ گهرجي. ٻئي ۽ ٽئين آورڻ ۾ ١٢ آدتين (سورجن) جي پوڄا ڪجي ۽ ٽئين آورڻ ۾ ١٢ راسين جي ۽ پوڄا ڪجي ۽ الڪاپوءِ رشين، ديوتائن، گنڌرون، ناگن، اپسرائن، يکشن، ستن چندومه گهوڙن، اپسرائن وغيره جو پوڄن ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح ٽئين آورڻ ۾ سورج ديوتا جي پوڄن کانپوءِ ٽنهي آورڻن ۾ برهما جي پوڄا ضرور ڪجي.

اوڀر ۾ هرڻيه گرڀ، ڏکڻ ۾ ورات، اوله ۾ ڪال، اُتر ۾ پرش جي پوڄا ڪجي. هرڻيه گرڀ معنيٰ برهما، ڪال وري سرمي جهڙو ڪارو آهي، پرش سفيد مٽيءَ جهڙو اڇو آهي. ترڪڻ، راجس، تامس ۽ سالوڪ - ٻه چئني دشائن ۾ رهن ٿا.

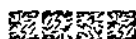
ٻئي آورڻ ۾ اوڀر وغيره ۾ نمروار سنتڪمار، سنڪ، سنندن ۽ سنائن ڪمار جي پوڄا ڪرڻ گهرجي تنهن کانپوءِ ٽئين آورڻ ۾ ڀاسڪر پرجاپتين جي پوڄا ڪرڻ گهرجي جو انهن مان ٨ دشائن ۾ ۽ باقي ٻن جي هيٺ اوڀر، ڏکڻ ۽ اوله طرف پوڄا ڪرڻ گهرجي جي پرجاپتي هن طرح آهن: دڪش، رچي، ڀرگو، مريچي، انگرا، پلست، پلهه، ڪرتو، اتري، ڪشيپ ۽ وسشٽ هنن سان گڏ هنن جي استرين جي ٻه پوڄا ڪرڻ گهرجي جيڪي هن طرح آهن: پرسوتي، آڪوتي، کيالي، سمڀوتي، ڌرتي، سمرتي، کميا، سنتتي، انوسويا، ديوماتا، ادتي ۽ ارنڌتي. هيءَ سڀ استريون پتورت ۽ شو پوڄا ۾ هميشه هميشه مَن لڳائيندڙ آهن. ڀهرئين آورڻ ۾ چئن ويدن جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٻئي آورڻ ۾ اتهاس ۽ پراڻن جي پوڄا ڪرڻ گهرجي، ٽئين آورڻ ۾ ڌرم شاسترن ۽ سڀني ويد وديائن جي پوڄا ڪجي. چئن ويدن جي چئني طرفن کان باقي ٻن جي اوڀر، ڏکڻ ۽ اوله ۾ ڪنڌي پوءِ برهما ۽ اپاڙيءَ ۾ رُدر جي پوڄا ڪجي.

ايشان آدي پنج برهم - مورتيءَ وغيره ڇهه انگ اِهو رُدر دار جو ڀهرون آورڻ چيو وڃي ٿو. ٻئي آورڻ ۾ اُن مورتين جي استاپنا ۽ پوڄا چئي وئي آهي. چئن مورتين

اڳئين کنڊ کان اوڀر دشا تائين پوڄن اچي وڃيتو. اُتي ئي وامـا وغيره شڪتين ۽ ۸ رُدرن جي اوڀر وغيره طرفن ۾ پوڄا وغيره اچي وڃي ٿي. هيءَ اي ڪرشڻ وڪلپ جي پوڄا آهي جنهن کي مان ورڻن ڪريان ٿو. هيءَ ٻهرئين آورڻ جو ورڻن آهي.

پوءِ وري اوڀر طرف جي ڪمل جي هڪ پن ۾ انمت ڀڳوان ۽ سمدس ڪـابي طرف سمدس شڪتيءَ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. اولهه طرف واري ڪمل جي پن شوولر جو شڪتيءَ سان گڏ پوڄن ڪجي، اُتر طرف واري ڪمل جي پن ۾ ائڪ نيتر جـو سرتو پوڄن ڪجي. اُتر اوڀر واريءَ کنڊ واري ڪمل جي پن ۾ ٿـي رُدر جو شڪتيءَ پوڄن ڪجي. اوڀر ڏکڻ واريءَ کنڊ واري ڪمل جي پن ۾ ٿي رُ - مورتيءَ جو شڪتيءَ سرتو پوڄن ڪجي. ڏکڻ اولهه واريءَ کنڊ واري ڪمل جي پن لـسي شري ڪنٺ جو شڪتيءَ سرتو سهت پوڄن ڪجي. ۽ واءُ کنڊ واري ڪمل جي پن ۾ شکنديءَ جو شڪتيءَ سرتو پوڄن ڪجي. سيئي چڪروتين جي هن اي آورڻ ۾ پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٽئين آورڻ ۾ شڪتين (استران) سرتو اٺن مورتين جو اوڀر وغيره اٺن دشائن ۾ نمبروار پوڄن ڪجي. جـي اٺ مورتيون هن طرح آهن: ڀو، شرو، ايشان، رُدر، پشو پتي، اُگر، ڀيم ۽ مهاديو. انهن ڪالوءَ هن ئي آورڻ ۾ ٻارهن شڪتين (استران) سرتو مهاديو جي پوڄا ڪرڻ گهرجي جتي مهاديو جا هن طرح نالا آهن: مهاديو، شو، رُدر، شنڪر، نيل لوهت، ايشان، وجيه، ڀيم، ديو ديو، ڀو وليو ۽ ڪپر دش. ٻهران اٺن مورتين جي ڌ سيئي کنڊن ۽ طرفن کان اوڀر ڏکڻ واري کنڊ کان اوڀر طرف تائين پوڄا ڪجي باقي ۹ نمبر واريءَ ديو ديو جي مورتيءَ جي پوڄا اوڀر طرف واري ڪمل ۾، پوءِ وري ايشان مورتيءَ کي ڏکڻ اوڀر واري ڪمل وٽ استاپن ڪري اُنهن اٺهي جي وچ ڀووليو جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. تنهن کانپوءِ ڪماليءَ ۽ ڪپر دش جي مورتيءَ جو استاپن ۽ پوڄن ڪجي. هن ٽئين آورڻ ۾ ئي اوڀر طـرف ۾ اسرکيپ راڄ، ڏکڻ طرف ۾ نندي، اُتر ۾ مهاڪال، اگنيءَ کنڊ ۾ شاستـا، ڏکڻ واري پن ۾ مـالرڪاڻ، ڏکڻ اولهه واريءَ کنڊ ۾ گڻيش، اولهه واري پن ۾ سواءي ڪارتڪ جو، واءُ کنڊ ۾ جيشٺا، اُتر طرف گوري، ايشان کنڊ ۾ چنڊڪا، شاستا ۽ نندڪيشور جي پوڄان ابرکپ وغيره جو پوڄن ڪرڻ گهرجي. مهاڪال جي اُتر طرف ڏاڍهن پنڪلل شاستا ۽ مالرڪاڻ جي وچ ۾ نکيشور جو، مالرڪاڻ ۽ گڻيش جي وچ وار ڀدر جو، سڪند ۽ گڻيش جي وچ سرسواتيءَ واريءَ جو، جيشٺا ۽ ڪارتڪ جي وچ ڀڳوان شنڪر جي چرڻن جي سيوا ڪرڻ واري شري واري جو، جيشٺا ۽ گوريءَ جي وچ مها مونيءَ جو، گوريءَ ۽ چنڊڪا جي وچ درگا جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. هن ئي آورڻ ۾ وري شو جي گڻن، تو ڪرن، داسن، ڀوتن گڻن، پوڻن وغيره جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. جن سيئي کي الڳ الڳ روپ آهن ۽ الڳ الڳ شڪتيون (استراون) آهن. پوءِ چوٿين آورڻ جـي پوڄـا ۾ ڪمل جـي اوڀر واري پن ئي سورج، ڏکڻ واري پن ئي برهما، اولهه واري پن ئي رُدر ۽

الن ودرن کي استاپن ڪجي. ٻنهي جي وچرئين ۾ وگراهه کي ۽ انهن ۾ ۹ شڪتين کي
براجمان سمجھجي. ڪمل جي ٻاهر ۾ شو-ڌرم جي ڪلپنا ڪجي ۽ ڪمل جي ڏانڊيءَ ۾ شو
گيان جي ڪلپنا ڪجي. ڪمل جي ڪيسرن ۽ وچرئين ۾ سورج منڊل ۽ چنڊر منڊل جي
ڀاونا ڪجي. اُن مٿان وري شو-تتوُ، وديا تتوُ ۽ آتم تتوُ جو چنتن ڪجي. ڪمل-آسن جي
مٿان سک ڏيندڙ ايڪ آڪار، جي ڪلن ٿلن سان سينگاريل ٻنهي آورڻن (ڍڪڻن) سان گڏ
ڀڳوان شو ۽ ماتا پاروتيءَ جو پوڄن ڪجي. ڪوڙين اڀرندڙ سج جي شوڀا ۽ ٻرڻ جي واڪاڻ ڪجي؟
سڦٽڪ مڻيءَ وانگر سڌن بدن جي شوڀا آهي. معصوم مرڪ سندن منهن تي شوڀا ڀسائي
رهي آهي. ڪيمپور ۽ سيتل منهن جي پيشاني الن. مستڪ تي ورڌمان منڊل سمان چمڪندڙ
جٽائن جو مڪٽ وڃڙهيل الن. جيتي جي کل بدن تي شوڀا ڀائي رهي الن. سندن هٿ لعل
ونگن سان ڀريل آهن. ڀڳوان شنڪر کي وري پنج مک آهن. سندس ڏکڻ طرف وارو مک ڪنهن
ساگر وانگر شام (ڪاري) رنگ سان شوڀا پائي رهيو آهي. اکيون لعل ۽ ڀيانڪ آهن. اهڙي
خوفناڪ چهري جي ڪنهن کي مجال رهندي جو ڏرادر-ڪري سگھي؟ سندس اُتر وارو
منهن ڳاڙهو لعل الس ۽ مستڪ تي ڪارا وار واسيڪن وانگر جي جهلڪ ڏيڻي رهيا آهن.
سندس اولهه طرف واري منهن مان چندرما جي چاندڻي ڦهلي پئي. سندس سڄي هٿ
ترشول الس، ٻين کان وليَ ڪرڻي ۽ تورڙائي ڪلا، تنهن کان مٿي (ڻاڻي) ۽ ڀرشنا ڪلا
ان کان مٿي شانتيمتا ڪلائون وغيره شوڀا پائي رهيون آهن. "ايشان" منتر سندس مٿڪ
آهي. "تتپرش" منتر مک الس، "اگهور" منتر سندس هردو آهي. "وامديو" منتر سندس
انڊراون آهن ۽ "سديوجات" منتر سندس پير آهن. ۳۸ ڪلائن سان ڀريل سندس
مورتي آهي، گيان شڪتي ڏکڻ طرف ۽ شڪتي سندس کاٻي پاسي شوڀا پائي رهيون آهن
پوءِ مول منتر سان آواهن ڪجي ۽ پنچ اپچار يعني ڪُڏ ڪيل سامگريءَ سان پوڄن ڪجي. ...
هيءَ ڳالهه ياد رکڻ گھرجي ته پنجن آورڻن جي پوڄن ڪانسواءِ وسرجن يا موڪلائڻ نه ڪجي
(هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ ڪنڪي) وائوي سنگھتا (اُتر کنڊ) ٧. ادڌياءِ ۲۸-۲۹
سماپت.

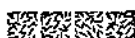

آورڻ پوڄائن جي وڌي ۽ مهما.

اپمنيو: اي ڪرشڻ! ٻيهر شرڌا ۽ شو ساڄي ۽ کاٻي طرف ۾ لمبوار گڻيش ۽
سوامي ڪارتڪ جو تلڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ وغيره سامگريءَ سان ٻوريءَ طرح
شرڌا سان پوڄن ڪجي، پوءِ چئني طرفن کان پوڄا ڪجي "ايشان" منتر کان ولي
"سديوجات" منتر تائين ۵ برهم مورتين جو ۽ سندن شڪتين جو لمبوار پوڄن ڪجي
هيءَ ٻيهر آورڻ ۾ ڪيل پوڄن پهريون جنهن هردو ۽ ٦ انگ تنهن ڪانسواءِ شو ۽ شرڌا جو

اگني کنڊ کان اوڀر دشا تاءِ پوڄڻ اچي وڃيٿو. اُتي لي واما وغيره شڪتين ۽ ۸ ود
جي اوڀر وغيره طرفن ۾ پوڄا وغيره اچي وڃي ٿي. هيءَ اي ڪرشڻ وڪلپ جي پوڄ
آهي جنهن کي مان ورڻن ڪريان ٿو. هيءَ ڀهرين آورڻ جو ورڻن آهي.
پوءِ وري اوڀر طرف جي ڪمل جي هڪ پن ۾ انت ڀڳوان ۽ سندس ڪاٻي طرف
سندس شڪتيءَ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. اولهه طرف واري ڪمل جي پن شروٺر ج
شڪتيءَ سان گڏ پوڄڻ ڪجي، اُتر طرف واري ڪمل جي پن ۾ ايڪ نيتر جو شڪتيءَ
سرڏو پوڄڻ ڪجي. اُتر اوڀر واريءَ ڪنڊ واري ڪمل جي پن لسي ودر جو شڪتيءَ سرڏو
پوڄڻ ڪجي. ڏکڻ اولهه واريءَ ڪنڊ واري ڪمل جي پن ٽي لر-مورتيءَ جو شڪتيءَ سرڏو
سهت پوڄڻ ڪجي. ۽ واو ڪنڊ واري ڪمل جي پن لسي شوري ڪنٺ جو شڪتيءَ سرڏو
ڪجي. سيدي چڪرورتين جي هن اي آورڻ ۾ پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڪمل جي پن لي شڪنڊيءَ جو شڪتيءَ
(استران) سرڏو انهن مورتين جو اوڀر وغيره، انهن دشائن ۾ نمبروار پوڄڻ ڪجي. ٽئين آورڻ ۾ شڪتين
مورتيون هن طرح آهن: ڀو، شرو، ايشان، ردر، پشوپتي، اگر، ڀيم ۽ مهاديو. جـي ات
هن ٽي آورڻ ۾ ٻارهن شڪتين (استران) سرڏو مهاديو جي پوڄا ڪرڻ گهرجي جتي مهاديو
جا هن طرح نالا آهن: مهاديو، شو، ردر، شنڪر، نيل لوهت، ايشان، وجيه، ڀيم، ديو ديو،
ڀوو ڀيو ۽ ڪپر ديش. ڀهران انهن مورتين جي ڏ. سيدي ڪنڊن ۽ طرفن ڪان اوڀر ڏکڻ واري
ڪنڊ کان اوڀر طرف تائين پوڄا ڪجي باقي ۹ نمبر واريءَ ديو ديو جي مورتيءَ جي پوڄا
اوڀر طرف واري ڪمل ۾، پوءِ وري ايشان مورتيءَ کي ڏکڻ اوڀر واري ڪمل وٽ استاپن
ڪري اُنهن ٻنهي جي وچ ۾ پروڀيو جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٽئين ڪالهوءَ ڪماليءَ ۽ ڪپر ديش
جي مورتيءَ جو استاپن ۽ پوڄڻ ڪجي. هن ٽئين آورڻ ۾ ٻي اوڀر طرف ۾ اسرڪپ راڄ،
ڏکڻ طرف ۾ نندي، اُتر ۾ مهاڪال، اگنيءَ ڪنڊ ۾ شاستا، ڏکڻ واري پن ۾ مسارڪائن،
ڏکڻ اولهه واريءَ ڪنڊ ۾ گڻيش، اولهه واري پن ۾ سوامي ڪارتڪ جو، واو ڪنڊ ۾ جيشٺا،
اُتر طرف گوري، ايشان ڪنڊ ۾ چنڊڪا، شاستا ۽ نندڪيشور جي پرسان ارڪپ وغيره جـو
پوڄڻ ڪرڻ گهرجي. مهاڪال جي اُتر طرف ڏاڍهن پنڪلي شاستا ۽ مارڪائن جي وچ
۾ نکيشور جو، مارڪائن ۽ گڻيش جي وچ ۾ وار ڀدر جو، سڪند ۽ گڻيش جي وچ ۾ سرسوتيءَ
واريءَ جو، جيشٺا ۽ ڪارتڪ جي وچ ۾ ڀڳوان شنڪر جي چرڻن جي شيوا ڪرڻ واري شري
واري جو، جيشٺا ۽ گوريءَ جي وچ مها موتيءَ جو، گوريءَ ۽ چنڊڪا جي وچ ۾ درگا جي
پوڄا ڪرڻ گهرجي. هن ٽي آورڻ ۾ وري شو جي گڻن، نوڪرن، داسن، برابر گڻن، پوڄن
وغيره جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. جن سيدي کي الڪ الڪ روپ آهن ۽ الڪ الڪ
شڪتيون (استراون) آهن. پوءِ چوٿين آورڻ جـي پوڄـا ۾ ڪمل جـي
اوڀر واري پن تي سورج، ڏکڻ واري پن تي برهما، اولهه واري پن تي ردر ۽

الن ودرن کي استاپن ڪجي. ٻئن جي وچرئين ۽ ولراگيه کي ۽ ٻجن ۾ ٩ شڪتين کي براجمان سمجهجي. ڪمل جي ٻاڙ ۾ شو - ڌرم جي ڪلپنا ڪجي ۽ ڪمل جي ڏانڊيءَ ۾ شو-گيان جي ڪلپنا ڪجي. ڪمل جي ڪنڊن ۽ وچرئين ۾ سوروج منڊل ۽ چندر منڊل جي ڀاونا ڪجي. اُن مٿان وري شو - تتوُ، وديا تتوُ ۽ آتم تتوُ جو چنتن ڪجي. ڪمل - آسن جي مٿان سڪ ٻرروڪ اليڪ ٻرڪار. جي گلن ڦلن سان سينگاريل ٻڌن آورڻن (داورنائن) سان گڏ پڳوان شو ۽ ماتا پاروتيءَ جو پوجن ڪجي. ڪهڙي اُنهن جي شوڀا ۽ ٻڌيا جي واکاڻ ڪجي؟ سڦٽڪ مڻيءَ وانگر سڦيد ٻدن جي شوڀا آهي. معصوم مرڪ سندن مُنهن تي شوڀنا ڀسائي رهي آهي. گنڀير ۽ سيتل مُنهن جي پيشاني الن. مستڪ تي وديت منڊل سمان چمڪندڙ جٽائن جو مڪٽ وڙهيل الن. چيٽي جي ڪل ٻدن تي شوڀا ڀائي رهي الن. سندن هٿ لعل ولڪن سان وال آهن. ڀڳوان شنڪر کي ووى پنج مک آهن. سندس ڏکڻ طرف وارو مک گنڀير ساگر وانگر شام (ڪارو) رنگ سان شوڀا ڀائي رهيو آهي. اکيون لعل ۽ ڀيانڪ آهن. اهڙي خوفناڪ چهري جي ڪنهن ڪسي مجال رهندي جو ترادر ڪري سگهي؟ سندس اُتر وارو مُنهن ڳاڙهو لعل الس ۽ مستڪ تي ڪارا وار واسيڪن وانگر جي جهلڪ ڪندي رهيا آهن، سندس اولهه طرف واري مُنهن مان چندرما جي چانڊاڻي ٻئي لکي. سندس سڄي هٿ ۾ ترشول الس، ٻيون ڪان ولئ گرڏن لاءِ ترورلي ڪلا، تنهن کان مٿي (لاءِ) لاءِ ڀرلشدا ڪلا، ان کان مٿي شانتيمتا ڪلائون وغيره شوڀا ڀائي رهيون آهن. ”ايشان“ منتر سندس مڪٽ آهي. ”تتپرش“ منتر مک الس، ”اگهور“ منتر سندس هردو آهي. ”وامديو“ منتر سندس اندراون آهن ۽ ”سديوجات“ منتر سندس ٻئي پير آهن. ٣٨ ڪلائن سان ڀرارر سندس مورتي آهي، گيان شڪتي ڏکڻ طرف ۽ شڪتي سندس کاٻي پاسي شوڀا ڀائي رهيون آهن. ٻوءِ مول منتر سان آواهن ڪجي ۽ پنچ اپچار يعني گڏ کيل سامگريءَ سان پوجن ڪجي. ٻو هيءَ ڳالهه ياد رکڻ گهرجي تہ ٻڌن آورڻن جي پوجن ڪانسراءِ وسرجن يا موڪلائو نہ ڪجي. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) واري سنگهتا (آلر کنڊ) ٧. اڌياءِ ٢٨-٢٩ سماپت.

آورڻ پوجائن جي وڌي ۽ مهما.

اپمنيو: اي ڪرشڻ! ٻهرلن شرا ۽ شو ساڄي ۽ کاٻي طرف ۾ لمبوڌار گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ جو تلڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ وغيره سامگريءَ سان ٻوريءَ طرح شوڌا سان پوجن ڪجي، ٻوءِ چئني طرفن کان پوجا ڪجي ”ايشان“ منتر کان ولي ”سديوجات“ منتر تائين ٥ برهم مورتين جو ۽ سندن شڪتين جو لمبوار پوجن ڪجي. هيءَ پهرين آورڻ ۾ کيل پوجن چئبو جنهن هردو ۽ ٦ انگ تنهن کانسواءِ شو ۽ شرا جو

الڳ، نمونن جون لکيل آهن سيڌي اکين جي پسي ڳڻ ڪرڻ گهرجي. اکين هورِيءَ جو نه، پسي ڳڻ ڪرڻ تي ڪم آهي. شاديءَ واريءَ اکين جي پسي سڳنڌي واري ليندي آهي. ڪهڙا ڳڻو يا ڪڏهن نه ڳڻوءَ جي جهليل (جنن ڪانءِ چيٽو لاهي لٽن هٿ ۾ جهلجي ۽ ڌرتيءَ تي ڪرڻ نه ڏجي) چيٽي جي هوم واريءَ اکين جي پسي سواسٽ چئي واٽي آهي. اُن ڦڪل چيٽي کي ڪٽي، ٻهي ڪري ڇاٽي رکجي ۽ پسيءَ جو ارٿن ڪڏهن ڏانوءَ يا ڪاٺ يا پٿر جو نهوارڻ گهرجي. ۽ پسيءَ کي ٻوٺ استان تي رکڻ گهرجي جتي جوتو يا اڻوٺو هٿ نه لڳي. پسي سڀي ٻڌن کي رمائڻ گهرجي مگر ٻڌن جي اڻوٺو استان تي پسيءَ کي نه لڳائڻ گهرجي يا پسيءَ کي ڌڪار جي نظر سان نه ڏسجي يا اوولگهي نه وڃجي. يا ڪڏهن به اڻوٺو يا اڻ لائق ماڻهوءَ جي هٿ ۾ نه ڏجي. ڀڳوان شنڪر جو ٻوجا ۾ موڪلائو نه ٿيو هجي نه پسي کٽي سگهجي ٿي ٻاٽي موڪلائي ڪانءِ پسيءَ تي چنڊ جو اڌڪار آهي ۽ اُها ڳڻ ڪرڻ نه گهرجي.

هوم وغيره ٻوو ٿئي نه ٻل - ڪرم ڪجي. ٻوءِ گروءَ جو آسن ٿاهي گرو جي ٻوجا ڪجي. ٻوءِ ٻزرگن جو ستڪار ڪجي. ٻوءِ ٻڪين کي ان کارائجي. ٻوءِ ٻاڻ کائجي مگر ٻهران ٻوجن جي سامگري ڀڳوان جي ارپڻ ڪجي ۽ ٻما ارپڻ ڪيل ٻوجن جو ٻرساد نه ونجي. ٻوجن ڪرڻ مهل ”اوم نمه شواءِ“ منتر اُچارڻ ڪجي. واسه جي ٻهرئين ٻهر گذري وڃڻ کان ٻوءِ شو ۽ شوا لاءِ سمهڻ جي سيج ٺاهجي يا ڪلپنا ڪجي ۽ انهن سمجهجي تہ اسان انهن جي چرڻن اڳيان سمهون ٿا. گرهستي هجي نه ٻهڻجي استريءَ کي نه آلي تي سمهڻ لاءِ چوي ۽ سادڪ اڪيلو هجي نه اڪيلو ڪيس سمهڻ گهرجي. (هر هر مهاٻو شمير - ڪاشي وشو نــاٿ ڳنگي) واڻوي سنگهتا (آٺون کنڊ) ٧، آڌياءِ ٢٦-٢٧ سماپت.

ڪڏهن ٻہ ڪامنا واري ٻوجا ۾ شڪتيءَ (پاروتي) سان گڏ پنجن - مکن واري مهاديو جي ٻوجن جي وڌيءَ جو ورڻن.

اُپمنيو: اي ڪرشن! هاڻي من ڪامنا ٻوريءَ ڪرڻ واريءَ ٻوجا جو ورڻن ڪريان ٿو. جا هن لوڪ ۾ ٻرلوڪ ۾ ڦل ڏيڻ واري آهي جا شڪتيون ۽ ماهيشورن کي ڪرڻ کپي. شيئڙ معني شو جا اُهي ٻوجاري جيڪي شو- گيان ۾ وساه ڪن ۽ ماهيشور معني مهيش جا اُهي ٻوجاري جي مهيش (شو) جي ڪرم اُگهن ۾ وساه رکن. جتي شو ۽ مهيش ۾ تفاوت ڪونہ آهي لٽن شيون ۽ ماهيشورن ۾ تفاوت نہ چئبو.

ٻهران ٻوميءَ (ڌرتي) کي ٻوجا جي ڪرم لاءِ صاف ڪجي. ٻوءِ وري اُتي جيٽي جو ليپو ڏيئي شڌ ڪجي. ٻوءِ اوڀر دشا ۾ هڪ يا ٻن هٿن جو منڊل ٺاهجي. لنهن منڊل ۾ اَشٽ دل (ڪمل جي شڪل اٺ ٻن) ولڪارنڪي امونئي ڪلپجي، اُن ڪمل جي اٺن ٻن ۾ اڻما وغيره اٺن سڌين جي ڪلپنا ڪرڻ گهرجي ۽ شڪتين سان وامداو وغيره

خيال ڪري تہ ڏاڍي (دن) وٽ اگني آهي سا ٻاهر نڪري اچي ھن اگنيءَ سان اچي ملي. پوءِ اگنيءَ لي ڪاٺيون وڪي گيهہ جي آهوتيون ڏيئي ڪرڻا ڪرم اورو ڪجي. پوءِ ڏاکڻي طرف ڪان شو-موراليءَ جي پوڄا ڪري، منتر ابياس ڪري، گيهہ ۾ ڏبو مدرا (ڳانءَ جي مٿين جهڙا اشارا) ڏيکارجي. سرڪ ۽ سرو (گيهہ وجهڻ جا چمچا وانگر اوزار) ڪڻي ڏاڙهءَ يا ڪاليءَ (الب، گلور، ڪيسوڦل) جا ٺهيل هجن ۽ لوھ يا ڪاٺ جي مان ٺهيل نہ هجن. اگنيءَ ۾ لهالي اٿين لي ڏيب سان جل جو ڇنڊو وجهي شڌ ڪجي پوءِ شو-شاسترن انوسار ” اوم “ سان ٻڌي منتر [پورن، ستون، ارون، شرون، اون، ٻور ڏوم] ملائي اگني سنسڪار پورو ڪجي. انهن جو مطلب آهي تہ اگنيءَ کي ۷ زبانون آهن. وچين زبان جو نالو ” ٻهوروپا “ آهي. تنهن کي وري ۳ چوٽيون آهن، هڪ اتر ڏانهن ٻي ڏکڻ ڏانهن ۽ ٽين وچ ۾. ايشان ڪنڊ ۾ جيڪا زبان آهي تنهن جو نالو ” هرڻيا “ آهي. اوڀر ۾ ” ڪنڪا “، اگني ڪنڊ ڏانهن ”رڪتا“، نيرتيہ ڪنڊ ”ڪرشنا“، واڌوي ڪنڊ ڏانهن ”سوپرڀا“، اولهہ ڏانهن ”مرمع“، هر هڪ منتر سان ” سواها “ شبد ملائي آهوتي ڏيڻ گهرجي. هوم ڪنڊ جي وچ ۾ ”دم وهندي سواها“ چئي ڪري ٻهراڻ ٽي گيهہ آهوتيون ڪجن، آهوتيءَ ڏيڻ کان پوءِ اگنيءَ ۾ جل جو ڇنڊو وجهجي، جو الين ڏيڻ سان اگني، ڀڳوان شو جي لي وٺندي آهي جتي آرڌناريشور ڀڳوان شو جو آسڻ سمجهڻ گهرجي. پوءِ اگنيءَ جو تلڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ وغيره سان ارچن ڪرڻ گهرجي. پوءِ ڪاٺين جي آهوتي ڏجي، جي ڪاٺيون گلور يا الب جون هجن يا ڀاڪوڙ (ڍڪيءَ ۽ آگوليءَ کي سڌو ڀيهارڻ تہ ڀاڪوڙ چئبو) جي ماپ جون هجن ۽ ڪاٺيون چلڪا لٿل يا ڏڪ لڳل يا ڏنگيون ڦڏيون ۽ ڏوليون نہ هجن. پوءِ هوم ۾ گيهہ ڏارا وهائڻ شروع ڪجي مگر ڏيپ جي ٻن جهڙي سنهي ڌارا هئڻ گهرجي. پوءِ اناج (جوءِ، سوانهن، ڏر) سان گيهہ ۽ سگنڌيءَ وارين شين ملائي آهوتي ڏيڻ گهرجي. هوم پورو ڪري سرڪ يا سرو ۾ گيهہ يا هوم جي سامگري وجهجي تنهن کي ٻنهي سان پڪڙجي ۽ اٿي ڪڙو ٿي بيهي ڪري ”اوم نمهہ شواءِ وئوکٽ“ منتر سان پورڻ آهوتي ڪجي. وري پوءِ اگنيءَ ۾ جل جو ڇنڊو هڻي ڀڳوان شنڪر جو موڪلاڻ ڪجي. پوءِ ڏاڍي (دن) ۾ اگنيءَ جو ڌيان ڪري اهڙيطرح ماسڪ هوم (هون) ڪرڻ گهرجي يا شو شاسترن انوسار ٻاهريون هوم (هون) ڪجي. پوءِ اگني ديوتا جي اڳين ڪرڻ جي پاروا ڪجي ۽ اگنيءَ جي سروپ جو چنتن ڪجي. ڪهڙو آهي اگنيءَ جو سروپ؟ ٽي پير اٿس، ست هٿ اٿس، چار سنگ ۽ ۾ مستڪ، ماکيءَ جهڙو سنڌس پيلو رنگ آهي، ٽي اکيون اٿس، مستڪ تي جٽائون ۽ جٽائن تي چندرما جو سهڻو مڪٽ شوڀا پائي رهيو آهي. ڳاڙها ڪپڙا، چندن جو تلڪ لڳل، ڳچي ۾ گهڻا سنڌس سوانهن سرس وڏالي رهيا آهن. يگيوپويت پيل ۽ ساڄي هٿ طرف شڪتي، سرڪ ۽ سرو ۽ کاٻي هٿ طرف وڃڻو ۽ گيهہ جو ٻرتن پڪڙيل اٿس. سڀئي سوانهن تي سنسڪارن ۾ هوم ڪرڻ گهرجي مگر هر هڪ جي نمت آهوتيون الڳ

ڪري مگر جي ڀڳتي شرڌالو آهن ته ڀڳوان وٽ ٻنهي جي پوڄا جو ساڳيو درجو آهي، ڇو جو
ڀڳوان جو در شاهوڪار لاءِ اهڙوئي کليل آهي جهڙو ڪنهن غريب ڀڳت لاءِ شو - پوڄا ۾
مکيه ڪارڻ ڀڳتي آهي . شو - ڀڳتي ئي سنسار ساگر ۾ پار لنگهائڻ لاءِ پڪي ٻيڙي يا جهاز آهي .
اي ڪرشڻ! نيچ، شودر، مورک، پاپي ۽ دراچاري ماڻهو به جيڪڏهن ڀڳوان شنڪر جي شرڻ
۾ اچي وڃدو ۽ ڀڳتي ڀاونا سان پوڄا ڪندو ته به اهو ديوتائن کان پوڄڻ لائق ٿيندو. ڏ هر
هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ٧. اڪتوبر ٢٥ سماپت.

پنج - اکري جپ ۽ شو - پوڄن جي مهما، شو اگني ۾ اُنجو سنسڪار، هوم، پورڻ آهوتي، ڀسمي ۽ جي گڏ ڪرڻ جو طريقو وغيره.

اُپمنيو: اي ڪرشڻ! ڪوئي وڏو پاپ ڪري به پنج - اکري دوارا جپ ڪري ڀڳوان
وشنو جو ڀڳتي ڀاو سان پوڄن تو ڪري سو به جلد پاپن کان مڪتي پائي پرم پد کي حاصل
ڪرپائو . جو شو جو ڀڳت نه آهي تنهنجو جنم سڦلو نه ٿيندو. شو ڀڳت ڪڏهن به دکي نه
ٿيندو آهي . سندر مهلات ، منو پراڻ ، منو گالهيندڙ زال ، آگيا ڪاري پٽ، سنتان، ڌن
لڪشمي وغيره سڀ ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان ئي ملن ٿا. سهاڳ ، سهڻي شڪل،
نو لائتو بدن ۽ همٿ ۾ شفا به ڀڳوان شنڪر وٽان ملي ٿي . وديا، عقل، مان ۽ مرتبو، راڄ ۽
ڀاڳ وغيره به ڀڳوان شنڪر وٽان ملي سگهن ٿا. جيسين پيدائش، بيماري نه آهي ، تندرستي
۽ جواني آهي ، شرير ۾ شڪتي آهي ، تيسين ڀهنجي آئيندهه جو تو شو ڪرڻ گهرجي . شو
آرادنا کان وڌيڪ ٻي ڪا ٻي لوڪن ۾ ٻيو ڪجهه به نه آهي. هوم (هون) ڪرڻ لاءِ ڪنڊ هڪ يا
۾ همٿ ڏگهو ۽ ويڪرو ۽ ڪافي اونهو هئڻ گهرجي. ۽ چوڪنڊيارو يا گول هجي. وچ ۾ ٨
دل - ڪمل جي اٺن پنن وانگر شڪل ٺاهجي. چوواهن آڱرن جو هڪ همٿ سمجهڻ گهرجي .
هوم ڪنڊ کي ٢ يا ٣ ميکلائون هئڻ گهرجن. سندر ۽ اول جي ان ۽ هاڻيءَ جي هيٺين چپ
وانگر سهڻيءَ ٺوائين سان هوم ڪنڊ اڳيان " يوني " ٺاهڻ گهرجي. گانءِ جي چيلهي سان ان
جاءِ کي شد ڪجي. ڪنڊ جي وچ ۾ ٣ لڪون ڪيي آڱرن سان مٿي ڪڍي ايشان ڪنڊ
طرف ڦٽي ڪجن. پوءِ ان اگنيءَ جي جاءِ تي پاڻي سان جل ڇڻڪائي شد ڪجي. هوم جي
سامگري گڏ ڪجي، صفا ڪجي ۽ جيڪي ڌوئڻ لائق شيون هجن سي پاڻيءَ سان ڌوئي صاف ڪجن. پوءِ سوواءِ
ڪانسيءَ يا ڪائينءَ کي پاڻي گسائي يا اڳ طرح اگنيءَ کي پارجي. پوءِ ئي دفعا اها پندا ڪيل اگني
ڪنڊ مٿان گهمائي " رم " شبد چوڻ سان ٻهنجي اگني جي نهيل ٣ ليڪن
واريءَ شد ٿيل جڳهه تي رکجي. يونيءَ واري جاءِ جي سامهون وڃل اراهڻ ۽
اگنيءَ کي سڌي طرف ڇگيءَ طرح پوءِ اسارڻ شروع ڪري ۽ ان سان گڏ اڳين

۽ لڪشمي ديوتا جي، واڻوءَ کنڊ ۾ واڻو ديوتا جي لڪشميءَ ۽ اولهه جي وچ الفصل يا وشيءَ، ايشان ۽ اوڀر جي وچ اڀهما جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڪمل جي پاڙين پاڳي ۾ وچ کان ولي ڪمل ناليءَ لوڪيشورن جي مشهور هٿيارن ٻوهاڙن جي اوڀر کان ولي لمبرواڙ اڙچن ڪرڻ گهرجي. انهن ڄاڻهه ۽ ڏيان ۾ رکڻ گهرجي ته سڀ آورڻ ديوتائن سڪ اڙوڪ واڄي ڪري مهاديو ۽ مهاديويءَ ڏانهن هٿ جوڙي ڏسي رهيا آهن. وري سڀني اورڻ ديوتائن جي پرڻام ڪري ”نمر“ شبد سان گل وغيره وجهي اندر کان ولي لمبرواڙ اڙچا ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح ڪريپ اوڙن جي منترن سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. اوڳي، ڏيان، هومر، جپ ۽ پاڙهن يا الدرينه پوڄا ۾ به اهڙي طرح آورڻ ديوتا جي پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ اهڙي طرح ۱- کڌهن ۽ اناج. ۲- مگن جي دال جا مگن سان ململ چانور [کچڙي] يا اناج. ۳- کير. ۴- ڏڌ ۽ اناج. ۵- ٻڙ ۽ پڪوان. ٦- کنڊ ۽ اناج يا ماکي وغيره سان اکيءَ ۾ آهوتيون وجهڻ گهرجن. پوڄ ۽ پرساد لاءِ مکڻ، مالپوڙا، پيا سنا سنا پرساد رکڻ گهرجن. پان سوپاري، ڦوٽا ۽ پيون سگنڌيءَ واريون شيون ۽ مکر واس لاءِ ارپڻ ڪرڻ گهرجي. وکيل اناج، واسي (۽ رکيل) ڪاڏو، گندو ۽ بدبودار يا کهٽو وسيل ميوو يا ڦل ڦول پرساد ۾ پيش رکڻ گهرجي. سنا، سهڻا، اوچا، چمڪ ۽ دمڪ وارا وستر ۽ ارپڻ ڪرڻ گهرجن. زارون ۽ سندر ڳهڻن جي پڻ ڪلپنا ڪرڻ گهرجي. ڪملا ڪيڙهَ جي کير مان گيهه ڪڍي جونسه يا ڏيئي ٻارڻ لاءِ ڪم آڻڻ گهرجي. پنج گربه (ڏڌ، کير، مکڻ، گولڊت ۽ چيڻي جي رس) سان پڪوان شڪر جي موريءَ کي سان ڪرائجي. هاليءَ جي ڏندن عاج جو ٺهيل سنگهاسن پڪوان لاءِ ارپڻ ڪجي. سنگهاسن ۾ وري هيرن، جواهرن ۽ رتنن سان جڙيل آسن وڇائڻ گهرجي. نديءَ جو پاڻي چاڻي ناهي پکوان جي سنان وغيره لاءِ رکجي. چندرما والڪو سفيد اڇو، چانديءَ جو ٺهيل، موتين سان جڙيل، رتنن سان پريل سرايءَ ڏالديءَ سان پکوان شڪر جي لاءِ چت ارپڻ ڪجي، چانديءَ ۽ سوني جي ڪين سان ٺهيل چونٽر پڪوان جي مٿان جهولائڻ لاءِ هڪيا اڪيا هجن. اوچي ۽ خوشبودار چندن جي ڪاٺيءَ جي نرم ۽ مٺهيل پکوان لاءِ آرسي يا شيشو ارپڻ ڪرڻ گهرجي، اڇو، سفيد ۽ گنڀير آواز وارو ناد (شنک) ۽ ارپڻ ڪرڻ گهرجن. پرمانما شر جو مندر راج محل والڪو ناهڻ گهرجي ۽ سڀ ارلن وغيره سوني ۽ روپي جا هڻڻ گهرجن. مندر جا دروازا وغيره ۽ سوانا، روپا هڻڻ گهرجن. مندر جي منڊپ ۾ لنيا ۽ هيرن، جواهرن، رتنن ۽ مٽين سان جڙيل هجن. مندر جي مٿان سونو ڪلش هجي انهن مٿان وري ترشول جي نشاني هڻڻ گهرجي.

ايڪ ڪماليءَ مان پنهنجي شڪتي ۽ شرڌا انوسار پوڄا ڪرڻ گهرجي. پيا شرڌا پوڄا لشڪل آهي. گهڻي ڌن سان پوڄا ڪرڻ وارو به شرڌالو پڪيت ڪڏهن غريب شرڌالو پڪيت کان به بدتر آهي. شاهوڪار ڌن سان پوڄا ڪري ۽ غريب پتر پشپ، ڦل سان پوڄا

۽ ٻيو ا، ڳاڙها لعل اٿس، چندرما وانگر سفيد اُڇو آهي، سڦٽڪ مڻيءَ وانگر نرمل آهي، ڪمل
جهڙاون اکيون اٿس، چار ٻانهون ۽ پنج ڪلاڻن جو مٿڪ سندس مستڪ تي شوڀا ڏسائي
رهيو آهي. ٻن هٿن ۾ "ابيه" مدرا [هٿن جا اِشارا] ۽ "ورد" مدرا [ور ڏيڻ وارا اِشارا] اٿس،
ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي لسانگ اٿين لٽڪيا پيا آهن جيڪ ڪارا
ڪنڪڻ پيل اٿس، نيري ڳچي ۽ جيڪ سولهن کي سرس بڻائي رهي آهي اي وڏيڪ کهڙي
واڪاڻ ڪجي! اهڙيءَ طرح ڌيان ڪجي ته جيڪ ڏائي طرف کان شوا مهيشوري ويٺي آهي.
سندس ڪومل اکيون آهن، سندس مک چندرما وانگر شوڀا پائي رهيو آهي، سندس مستڪ
تي اَڌ چنڊ جو مٽڪ سونهين ٿو، سندس ڇاتي اُملکن ۽ جلدان سان ڦوڪيل آهي، سندس
چيلهه سوڙهي آهي، سندس سٿر موڪرا آهن، پيلا ريشمي ڪپڙا سندس سونهن سرس ڪري
رهيا آهن، للاٽ ۾ سندور جو ٽلڪ ۽ ٻلن تي جدا جدا قسمن جا ڳهڻا ۽ زيور پيل آهن،
سندو گلن جون وڻيون وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شرميلي ۽ ڏهڻي چال اٿس، سونو ڪمل سندس
هٿ ۾ آهي، سيڌي دکن کي ڪنڊ واري سندس مهن جي مرڪندڙ مشائي آهي ۽ مهادار
سان گڏ آسن تي اهڙيءَ طرح براجمان آهن جو جيڪ ٻنهي جي دل هڪ آهي ۽ ٻئي الڳ
الڳ آهن.

متيئن طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ناهجي جنهنجو نالو سدا شو رکجي ۽ اِي
۾ مورتي شوا جي هجي جنهنجو نالو " مهيشوري " ۽ شو جو نالو " شري ڪنٺ "
اهڙيءَ طرح اليڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. تنهن کانپوءِ ٻاهرينءَ طرح
پوڄا وانگر اندر ۾ يعني من ۾ ڪانيون گڏ ڪري ۽ پنهنجي ناڀيءَ [دن] ۾ هون [هوم]
وغيره آهوتين ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ کانپوءِ وري شو - لنگ جي پوڄن جو
خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (هر هر مهادار شيو ڪاشي وشوناٿ ڪنڪي) وايوي
سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌيائ ٢١-٢٣ سماپت.

شو - پوڄن جي وڌي

اپمنيو : اي شري ڪرشڻ! مانسڪ يعني من - مندر ۾ پوڄا لماي اتر آهي. اندر جو
اندر ۾ هڪ نالو ناهي " اوم نمه شواءِ " منتر سان پڪران شنڪر جي لنگ کي سنان
ڪرائجي ، ٽلڪ ڏجي ، چندن ۽ ڪنسر ۽ خيالي گل ارپڻ ڪجن. " استر ڦت " منتر سان
ڇوڏاري من کي وڪوڙڻ وارا وگهن وغيره پري ڪيدين. ڇوڏاري ديئن جي وچان
جو خيال ڪجي ، پوڄا ۽ هون جي سامگريءَ جي پوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ پاڻي
ولن ، چاندي ، سوار ، الڪ ، چانور ، گل ، ڌوپ ، ديپ ، ڦل ، پن ۽ ميوو ، پنج پالسر ،
روکڻي ڀالر ، آچمني ، ڪافور ، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ وري ڦوٽا سيڌي ٻالن [نارين]
۾ وجهڻ گهرجن . وري ڪافور ، چندن ، ديپ ، چانور ، جو ، اَر ، ڪڻڪ ، سرنهن ، گل ۽ تسمي

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ وري پورڻ آهوتيءَ لاءِ هون (هوم) ڪجي. پوءِ وري ترڻ
وري ڪري ابيشيڪ ڪري شش کي مٽي اوچي آسڻ تي وهارجي. اُهو شش ڪسي ٻئي
ڪري شو-ارپڻ ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي. اهو وري
شش کي ڪپڙا وغيره پهرائي، مهادير جي آرتي، وندنا، آراڌنا وغيره ڪري ، ۱۰۸ دفعا
آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي اُستتي ڪجي، ”اي ڀڳوان! توهان
جي آڪيا انوسار مون هن شش کي آچاري بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪري ۽
آڪيا ڪريو.“ پوءِ گرو پنهنجي شش کي شو-شاسترن جو گيان ڏئي ۽ شو-شاستر سندس هٿ
۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان سٽڪار ڪري. پوءِ گرو ۽
شش ڀڳوان اڳيان ڊنڊوت پرڻام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ ”آچاريه“ اکر اُچارڻ ڪري
جنهنڪري شش جي عام ماڻهن ۾ درشٽي ۾ عزت ٿيندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا،
ڪميا، دنيا حاصل ڪرڻ ۽ ور ورود کي ٽوڙي ڪڍڻ جي ڪوشش ڪندو.

مٿين طرح يا اڌو شڌي پرڪرڻ وانگر مهادير جي پوڄا ڪري ڪيس آچاريه جي پدوي
ڏني ويندي آهي.

مٿين طرح يا سمپورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو ابيشيڪ ڪري انشان ڪندو.
جنڪي شو-تتو ودنيا تتو يا آتم تتو چيو آهي. شڪتيءَ ۾ پورن شو جو، پوءِ ودنيا جو، ۽
پوءِ آتما جو وارو اچي ٿو. شو مان شانتيتيتا ڪلا ڏوا، تنهن مان شانتي ڪلا ڏوا، تنهن مان ودنيا
ڪلا ڏوا، تنهن مان پرتشٺا ڪلا ڏوا، تنهن مان نورتي ڪلا ڏوا پرکهت ٿين ٿا. شو ڀڳت شاپوري
سنسار کي دولت مٿي ڪري شو سنسڪار جو پابند رهي ٿو ۽ شو ڪمسان ۾ مصروف رهندي
پنهنجي زندگي شو-آرپڻ ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهادير شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي)
وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷. اڌياءِ ۲۰ سماپت.

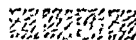
انترياڳ يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن کانپوءِ شري ڪرشن جي اڳڻ تي، نِت ۽ نئميتڪ ڪرم، لباس وغيره جو ورڻن
ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشنا! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شو-شاسترن
۾ شو اهو شرا کي پڌايو هو. اڳي هولر ٿانين ”انترياڳ“ انشان پورو ڪري پوءِ ”باهرياڳ“
يعني باهرين پوڄن ڪبو آهي، ”انترياڳ“ ۾ پهرين پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا
ڪبي آهي ۽ شڌ ڪري ڪليش جو چنتن ۽ پوڄن ڪجي، اُهو ڏکڻ ۽ اُتر طرف امروار
لنديشور ۽ سيش جي آراڌنا ڪري ودوان ماڻهو من جو من ۾ اُتم آسڻ (وهڻ جي جاءِ) جي
ڪلپنا ڪندا آهن. آسڻ پدم آسڻ لڳڻ گهرجي جنهن تي سامب سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي
ڀڳوان شنڪر؟ سندي اکين سان وڏندڙ، سندي ڪان وڏو، سندي ڳچيءَ سان سينگاريل، هٿ

۽ ٻيو ڳاڙها لعل اٿس. چندرما وانگر سفيد اڇو آهي، ستن ڪٽيءَ وانگر نرمل آهي، ڪمل جهڙيون اکيون اٿس، چار ٻانهون ۽ چئن ڪلائن جو مڪٽ سندس مستڪ تي شوڀا پسائي رهيو آهي. ان هٿن ۾ "ايڪ" مدرا [هٿن جا اشارا] ۽ "ورد" مدرا [ور ڏيڻ وارا اشارا] اٿس. ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي نسانگ اٿين لٽيا پيا آهن چٽڪ ڪارا ڪنگڻ پيل اٿس، نيري ڳچي ۾ چٽڪ سونهن کي سرس بڻائي رهي آهي اي وڏڪ ڪهڙي واکاڻ ڪجي! اهڙيءَ طرح ڌيان ڪجي ته چٽڪ ڏاڍي طرف کان شوا مهيشوري ويٺي آهي . سندس ڪومل اکيون آهن، سندس مک چندرما وانگر شوڀا پائي رهيو آهي ۽ سندس مستڪ تي اڌ چنڊ جو مڪٽ سونهين ٿو ، سندس چاڙي اُڀرگن ۽ جڏان سان ڦوڪيل آهي، سندس چيلهه سوڙهي آهي، سندس ستر مرڪرا آهن ، پيلا ريشمي ڪپڙا سندس سونهن سرس ڪري رهيا آهن ، للاٽ ۾ سندور جو الڪ ۽ ان تي جدا جدا قسمن جا ڳهڻا ۽ زيور پيل آهن، سندس ڳلن جون واٽيون وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شرميلي ۽ ڏسڻي چال اٿس، سونو ڪمل سندس هٿ ۾ آهي، سيڄي دکن کي ڪٽڻ واري سندس منهن جي مرڪندڙ پيشاني آهي ۽ مهاديو سان گڏ آسن تي اهڙيءَ طرح براجمان آهن جو چٽڪ پنهي جي دل هڪ آهي ۽ انن الڳ الڳ آهن .

مٿين طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ٺاهجي جنهنجو نالو سدا شو رکجي ۽ اي ۾ مورتي شوا جي هجي جنهنجو نالو "مهيشوري" ۽ شو جو نالو "شري ڪنٺ" اهڙيءَ طرح ايڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. تنهن کانپوءِ ٻاهرينءَ طرح پوڄا وانگر اندر ۾ پڻ من ۾ ڪانيون گڏ ڪري ۽ پنهنجي نابيءَ [دن] ۾ هون [هوم] وغيره. آهوتين ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ کانپوءِ وري شو - لنگ جي پوڄن جو خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (هو هو مهاديو شيو ڪاشي وشوناٿه ڪنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءُ ٢١-٢٣ سمپورڻ .

شو - پوڄن جي وڌي

اپمنيو : اي شري ڪرشڻ! مانسڪ پوڄن من - مندر ۾ پوڄا تمام اُتم آهي. اندر جو اندر ۾ هڪ ٿلهو ناهي "اوم نمه شواءِ" منتر سان ٻاڪران شنڪر جي لنگ کي سنان ڪرائجي ، تلڪ ڏجي ، چندن ۽ ڪيسر ۽ خيالي گل ارپڻ ڪجن. "استر قت" منتر سان چوڌاري من کي وڪوڙڻ وارا وگهن وغيره پراڻي ڪيڄن، چوڌاري ڏين جي وڃائڻا جو خيال ڪجي ، پوڄا ۽ هون جي سامگريءَ جي پوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ پاڻي ولن ، چانڊي ، سوار ، الڪ ، چانور ، گل ، ڏوپ ، ديپ ، ڦل ، پن ۽ ميوو ، پنج پالسر ، پروڪٽي پالر ، آچمني ، ڪافور، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ وري ڦوٽا سيڄي پاڻي [پاسڻ] ۾ وجهڻ گهرجن . وري ڪافور ، چندن، ڏيپ، چانور، جو، ڄر، ڳيهه، سراهن، گل ۽ ...

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ وري پورڻ آهوتيءَ لاءِ هون (هوم) ڪجي. پوءِ وري لنگ وري ڪري ابيشيڪ ڪري شش کي مٿي اوچي آسڻ تي وهارجي. پوءِ شش کـــي اُتي ڪري شو-ارپڻ ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي. پوءِ وري شش کي ڪپڙا وغيره پرالي، مهاديو جي آرتي، وندنا، آرادنا وغيره ڪري، ۱۰۸ دفعا آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي استتي ڪجي، ”اي ڀڳوان! توهان جي آگيا انوسار مون هن شش کي آچاريہ بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪريو ۽ آگيا ڪريو.“ پوءِ گرو پنهنجي شش کي شو-شاسترن جو گيان ڏي ۽ شو-شاستر سندس هٿ ۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان ستڪار ڪري. پوءِ گرو ۽ شش ڀڳوان اڳيان دائروس پرنام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ ”آچاريہ“ اکر اُچارڻ ڪري جنهنڪري شش جي عام ماڻهن ۾ درشڪن ۾ عزت ليندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا، ڪمپاڻ ديا حاصل ڪري ۽ واپر وروڌ کي ٽوڙي ڪڍڻ جي ڪوشش ڪندو.

مٿئين طرح يا اُتر شڌي پرڪرڻ وانگر مهاديو جي پوڄا ڪري ڪيس آچاريہ جي پدوي ڏني ويندي آهي.

مٿئين طرح يا سمپورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو ابيشيڪ ڪري اُشنان ڪندو. جنهنڪي شو-لوڪ وديا لوڪ يا آتم لوڪ چئبو آهي. شڪتيءَ ۾ پورن شو جو، پوءِ وديا جو، ۽ پوءِ آتما جو وارو اچي ٿو. شو مان شانتيتيتا ڏوا، تنهن مان شانتي ڪلا ڏوا، تنهن مان وديا ڪلا ڏوا، تنهن مان پرتشٺا ڪلا ڏوا، تنهن مان نورتي ڪلا ڏوا پرڪٽ ٿين ٿا. شو ڀڳت شاپوري سنسار کي دولب مڃي ڪري شو سنسڪار جو پالڻ رهي ٿو ۽ شو گيـــان ۾ مســـو رهندي پنهنجي زندگي شو-آراڌنا ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگا) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷. اڌياءَ ۲۰ سماپت.

اٿرياڳ يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن کانپوءِ شري ڪرشن جي پڇڻ تي، لنڊ ۽ لپمنڪ ڪرم، لباس وغيره جو ورڻن ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشن! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شو-شاسترن ۾ شو اهو شوا کي پڌايو هو. اڳي هولر ناڻين ”اٿرياڳ“ اشنان پورو ڪري پوءِ ”پاهرياڳ“ يعني پاهرين پوڄا ڪبو آهي، ”اٿرياڳ“ ۾ پاهرين پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا ڪبي آهي ۽ شڌ ڪري گڻيش جو چنتن ۽ پوڄن ڪجي، پوءِ ڏکڻ ۽ اُتر طـــرف اسرو ار نديشور ۽ سيش جي آرادنا ڪري ودوان ماڻهو من جو من ۾ اُتر آسڻ (وهڻ جي جاءِ) جي ڪلپنا ڪندا آهن. آسڻ پدم آسڻ لاءِ گهرجي جنهن تي سامـــ سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان شنڪر؟ سندس اٺن سان وڏندڙ، سندس ڪان وڏو، سندس ڳهڻ سان سنگارل، هٿ

۽ ٻيو ٻه ڳاڙها لعل اٿس، چندرما وانگر سفيد اڇو آهي، سڦٽڪ مٽيءَ وانگر نرمل آهي، ڪمل جهڙا اکيون اٿس، چار پيرون ۽ چنڊ ڪلائن جو مڪٽ سنڌس مستڪ تي شوڀا ڀاسائي رهيو آهي. ٻن هٿن ۾ "ابهيه" مدرا [هٿن جا اشارا] ۽ "ورد" مدرا [ور ڏيڻ وارا اشارا] اٿس، ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي لساڳ الين لپٽيا پيا آهن جيڪي ڪارا ڪنگڻ پيل اٿس، ٻيءَ ڳچيءَ ۾ جيڪي سونهن کي سرس بڻائي رهي آهي اي وڏا ڪهڙي واکاڻ ڪجي! اهڙيءَ طرح ڏيان ڪجي ته جيڪو ڏاکي طرف کان شوا مهيشوري ويٺي آهي . سنڌس ڪومل اکيون آهن، سنڌس مک چندرما وانگر شوڀا پائي رهيو آهي ، سنڌس مستڪ تي اڌ چنڊ جو مڪٽ سونهين ٿو ، سنڌس ڇاتي اُمڪن ۽ جدان سان ڍوڪيل آهي، سنڌس چيلهه سوڙهي آهي، سنڌس سٿر موڪرا آهن ، پيلا ريشمي ڪپڙا سنڌس سونهن سرس ڪري رهيا آهن ، للاٽ ۾ سندور جو تلڪ ۽ ان تي جدا جدا قسمن جا ڳهڻا ۽ زيور پيل آهن، سندو گلن جون والين وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شومليءَ ۽ ڏهي ڇال اٿس، سونو ڪمل سنڌس هٿ ۾ آهي، سيني دکن کي ڪٽڻ واري سنڌس منهن جي مرڪندڙ لهائي آهي ۽ مهادو سان گڏ آسن تي اهڙيءَ طرح براجمان آهن جو جيڪو ڀڳتي جي دل هڪ آهي ۽ ان الڳ الڳ آهن .

هيٺين طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ٺاهجي جنهن جو نالو سدا شو رکجي ۽ اي ۾ مورتي شوا جي هجي جنهن جو نالو " مهيشوري " ته شو جو نالو " شري ڪنٺ " اهڙيءَ طرح ايڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. تنهن کانپوءِ ٻاهرين طرح پوڄا وانگر اندر ۾ يعني من ۾ ڪانيون گڏ ڪري ۽ ٻهڄي نائيءَ [دن] ۾ هون [هوم] وغيره آهوتين ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ کانپوءِ وري شو - لنگ جي پوڄن جو خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (هو هر مهادو شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءِ ٢١-٢٣ سماپت .

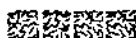
شو - پوڄن جي وڌي

اپمنيو : اي شري ڪرشڻ! مانسڪ يعني من - مندر ۾ پوڄا تمام اُتم آهي. اندر جو اندر ۾ هڪ ٿلهو ٺاهي " اوم نمه شواءِ " منتر سان ٻگران شڪر جي لنگ کي سدان ڪرائجي ، تلڪ ڏجي ، چندن ۽ ڪيسر ۽ خيالي گل ارپڻ ڪجن. " استر ڦٽ " منتر سان چوڌاري من کي وڪوڙڻ وارا وگهن وغيره پڄائي ڪيون. چوڌاري ڏين جي وچائڻ جو خيال ڪجي ، پوڄا ۽ هون جي سامگريءَ جي پوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ پنج وتي ، چانڊي ، سولو ، الڪ ، چانور ، گل ، ڌوپ ، ديپ ، ڦل ، ان ۽ ميوو ، پنج پالسو ، پروڪٽي پاڙ ، آچمني ، ڪافور، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ وري ڦوٽا سيني پاڙن [پاسٽن] ۾ وجهڻ گهرجن . وري ڪافور ، چندن، ٽيپ ، چانور ، جو ، تر ، کير ، سرانهن، گل ۽ ڀسمي

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ وري ٻرندڙ آهوتيءَ ناهه هون (هوم) ڪجي، پوءِ وري ٽوڻ وري ڪري اڀشيڪ ڪري شش کي مٿي اوچي آسن تي وهارجي. پوءِ شش ڪــي ٻڌي ڪري شري آرتي ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي. پــوءِ وري شش کي ڪپڙا وغيره ڀرالي، مهادير جي آرتي، ولدنا، آراڌنا وغيره ڪري، ۱۰۸ دفعا آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي استتي ڪجي، "اي ڀڳوان! توهان جي آڳيا انوسار مون هن شش کي آچاريه بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪرو ۽ آڳيا ڪريو." پوءِ گرو پنهنجي شش کي شري شاسترن جو گيان ڏي ۽ شري شاستر سندس هٿ ۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان سٺڪار ڪري. پوءِ گرو ۽ شش ڀڳوان اڳيان دنڊوت پرڻام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ "آچاريه" اکر اچارڻ ڪري جنهنڪري شش جي عام ماڻهن ۽ درشڪن ۾ عزت ٿيندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا، ڪمپا، دنيا حاصل ڪرڻ ۽ وير وروڌ کي ٽارڻ جي ڪوشش ڪندو.

مٿين طرح يا اڌو شڌي پرڪرڻ وانگر مهادير جي پوڄا ڪري ڪمس آچاريه جي پدوي ڏني ويندي آهي.

مٿين طرح يا سمپورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو اڀشيڪ ڪري انسان ڪندو. جنهنڪي شري تتو وديا تتو يا اُتر تتو چئبو آهي. شڪتيءَ ۾ ڀاڱن شو جو، پوءِ وديا جو، ۽ پوءِ آتما جو وارو اچي ٿو. شو مان شانتيتيا ڪلائون، تنهن مان شانتي ڪلائون، تنهن مان وديا ڪلائون، تنهن مان پرتشٺا ڪلائون، تنهن مان اورتي ڪلائون پرگهٽ ٿيون ٿا. شو ٻڌڻ شانڀوي سنسار کي درلڀ مڃي ڪري شو سنسڪار جو ٻانڌ رهي ٿو ۽ شو ڪمان ۾ مصـــر رهندي پنهنجي زندگي شو آرپڻ ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهادير شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي)
واڻوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷. اڌياءُ ۲۰ سماپت.

انترياڳ يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن ڪانپوءِ شري ڪرشن جي اجازت تي، لنم ۽ لنيمتڪ ڪرم، اپاس وغيره جو ورڻن ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشنا! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شري شاسترن ۾ شو اهو شوا کي پڌايو هو. اڳين هوتر ٿائين "انترياڳ" انسان ايرو ڪري پوءِ "ٻاهرياڳ" يعني ٻاهريون پوڄن ڪبو آهي، "انترياڳ" ۾ ڀاڱن پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا ڪبي آهي ۽ شڌ ڪري ڪٿيش جو چنتن ۽ پوڄن ڪجي، پوءِ ڏکڻ ۽ اُتر طـــرف امروار لنڊيشور ۽ سيش جي آراڌنا ڪري وديان ماڻهو من جو من ۾ اُتر آسن (وهڻ جي جاءِ) جي ڪلپنا ڪندا آهن. آسن پٺيان آسن ٺيڪ گهرجي جنهن تي سامب سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان شنڪر؟ سيني انگن سان وڌندڙ، سيني ڪان وڏو، سيني ڳڻن سان سينگاريل، هٿ

۽ ٻيو ٻه ڳاڙها لعل اٿس. چنڊرما وانگر سفيد اڇو آهي، سڦٽڪ مڻيءَ وانگر نرمل آهي، ڪمل جهڙيون اکيون اٿس، چار ٻانهون ۽ چنڊ ڪلائن جو مڪٽ سندس مستڪ تي شوڀا پائي رهيو آهي. ٻن هٿن ۾ "ابيہ" مدرا [هٿن جا اشارا] ۽ "ورد" مدرا [ور ڏيڻ وارا اشارا] اٿس. ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي ناسانگ الين لپٽيا پيا آهن چٽڪ ڪارا ڪنگڻ ٻڌل اٿس، نيري ڳچي ۽ چٽڪ سونهن کي سرس ٻڻائي رهي آهي اي وڏاڪ کهڙي واکاڻ ڪجي! اهڙيءَ طرح ڌيان ڪجي ته چٽڪ ڏائي طرف کان شوا مهيشوري ولي آهي. سندس ڪومل اکيون آهن، سندس مک چندرما وانگر شوڀا پائي رهيو آهي، سندس مستڪ تي اڌ چنڊ جو مڪٽ سونهين ٿو، سندس ڇاتي امڪن ۽ جدان سان ڀوڪيل آهي، سندس چيله سوڙهي آهي، سندس سٿر موڪرا آهن، پيلا ريشمي ڪپڙا سندس سونهن سرس ڪري رهيا آهن، للاٽ ۾ سندور جو تلڪ ۽ ٻين تي جدا جدا قسمن جا ڳهڻا ۽ زيور ٻڌل آهن، سندر ڪلن جون وڻيون وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شرميلي ۽ ڌيمي چال اٿس، سونو ڪمل سندس هٿ ۾ آهي، سيئي دکن کي ڪٽڻ واري سندس مکهن جي مرڪڻ پيشاني آهي ۽ مهادير سان گڏ آسن تي اهڙيءَ طرح براجمان آهن جو چٽڪ ٻنهي جي دل هڪ آهي ۽ ٻدن الڳ الڳ آهن.

مٿين طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ٺاهي جنهن جو نالو سدا شو رکجي ۽ اي ٻه مورتي شوا جي هجي جنهن جو نالو " **مهيشوري** " ته شو جو نالو " **شري ڪڻ** " اهڙيءَ طرح ايڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. تنهن کانپوءِ ٻاهرين طرح پوڄا وانگر اندر ۾ يعني من ۾ ڪاٺيون گڏ ڪري ۽ پنهنجي نابيءَ [دن] ۾ هون [هوم] وغيره، آهوتين ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ کانپوءِ وري شو - لنگ جي ارچن جو خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (هر هر مهادير شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءِ ٢١-٢٣ سماپت.

شو - پوڄن جي وڌي

ايشيو: اي شري ڪرشڻ! مانسڪ يعني من - مندر ۾ پوڄا تمام اُتم آهي. اندر جو اندر ۾ هڪ ٿلهو ٺاهي " اوم نمهه شواءِ " منتر سان ڀڳوان شنڪر جي لنگ کي سنان ڪرائجي، تلڪ ڏجي، چندن ۽ ڪيسر ۽ خيالي گل ارپڻ ڪجن. " استر ڦت " منتر سان چوڌاري من کي وکوڙڻ وارا وگهن وغيره ڀڄائي ڪيجن. چوڌاري ڏين جي وڇائڻ جو خيال ڪجي، پوڄا ۽ هون جي سامگريءَ جي پوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ پنج ورن، چالدي، سولو، الڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ، ڦل، پان ۽ ميوو، پنج پاٽر، پروکٽي پاٽر، آچمني، ڪافور، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ وري ڦوٽا سيٺي پاٽرن [پاسٽن] ۾ وجهڻ گهرجن. وري ڪافور، چندن، ڌيپ، چانور، جو، تر، گيهه، سرنهن، گل ۽ پسمي

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ وري پورڻ آهوتيءَ ناءِ هون (هوم) ڪجي. پوءِ وري ٽراڻ وري ڪري ابيشڪ ڪري شش کي مٿي اوچي آسن تي وهارجي. پوءِ شش ڪسي پاڻي ڪري شو-اراڌنا ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي، اسوءِ وري شش کي ڪپڙا وغيره پهرائي، مهاديو جي آرتي، وندنا، آراڌنا وغيره ڪري، ١٠٨ دفعا آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي استتي ڪجي، ”اي ڀڳوان! توهان جي آگيا انوسار مون هن شش کي آچاريه بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪريو ۽ آگيا ڪريو.“ پوءِ گرو پنهنجي شش کي شو-شاسترن جو گيان ڏي ۽ شو-شاستر سندس هٿ ۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان سهڪار ڪري. پوءِ گرو ۽ شش ڀڳوان اڳيان ڊنڊوت پرڻام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ ”آچاريه“ اکر اچارڻ ڪري جنهنڪري شش جي عام ماڻهن ۾ درشڪن ۾ عزت ليندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا، ڪميا، ديا حاصل ڪرڻ ۽ وڏو وڏن کي ترڪي ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو.

مٿين طرح يا اَڌو شڌي پرڪرڻ وانگر مهاديو جي پوڄا ڪري ڪيس آچاريه جي پدوي ڏني ويندي آهي.

مٿين طرح يا سمپورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو ابيشڪ ڪري الشان ڪندو. جنهنڪي شو-تتو وديا تتو يا آتم تتو چيو آهي. شڪتيءَ ۾ پوران شو جو، پوءِ وديا جو، ۽ پوءِ آتما جو واڌو اچي ٿو. شو مان شانتيتيتا ڪلا ڏوا، تنهن مان شانتي ڪلا ڏوا، تنهن مان وديا ڪلا ڏوا، تنهن مان پرتشٽا ڪلا ڏوا، تنهن مان نرورتي ڪلا ڏوا پرگهٽ ٿين ٿا. شو پڃس شانوري سنسار کي درلڀ مڃي ڪري شو سنسڪار جو پالڻ وٺي ٿو ۽ شو گيان ۾ مصروف رهندي پنهنجي زندگي شو-ارپڻ ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي)
وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ٧. اڌياءِ ٢٠ سماپت.

❖❖❖

التريائڳ يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن ڪانپوءِ شري ڪرشن جي پڇڻ تي، لمس ۽ نيمتڪ ڪرم، لباس وغيره جو ورڻن ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشنا! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شو-شاسترن ۾ شو اهو شوا کي ٻڌايو هو. اڳي هو تر تالين ”التريائڳ“ الشان اررو ڪري پوءِ ”باهرياڳ“ يعني باهرين پوڄن ڪيو آهي. ”التريائڳ“ ۾ پوران پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا ڪئي آهي ۽ شڌ ڪري گڻيش جو چنتن ۽ پوڄن ڪجي، پوءِ ڏکڻ ۽ اتر طرف آسروار لنديشور ۽ سيش جي آراڌنا ڪري ودوان ماڻهو من جو من ۾ اتر آسن (وهڻ جي جاءِ) جي ڪلپنا ڪندا آهن. آسن پدم آسن لڳ گهرجي جنهن تي سامب سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان شنڪر؟ سڀني انگن سان وڻندڙ، سڀني ڪان وڏو، سڀني گهڻن سان سينگاريل، هٿ

۽ پير ۽ ڳاڙها لعل اٿس. چندرما وانگر سفيد اڇو آهي، سڦٽڪ مڻيءَ وانگر نرمل آهي، ڪمل
جهڙاون اکيون اٿس، چار ٻانهون ۽ چنڊ ڪلائن جو مڪٽ سندس مستڪ تي شوڀا پائي
رهيو آهي. ٻن هٿن ۾ ”ابيه“ مدرا [هٿن جا اشارا] ۽ ”ورد“ مدرا [ور ڏيڻ وارا اشارا] اٿس.
ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي ناسانگ اهين لپٽيا پيا آهن جڻڪ ڪارا
ڪنگڻ پيل اٿس، نيري ڳچي ۽ جڻڪ سونهن کي سرس بڻائي رهي آهي اي وڏنڪ کهڙي
واکاڻ ڪجي! اهڙيءَ طرح ڌيان ڪجي ته جڻڪ ڏائي طرف کان شوا مهيشوري ويٺي آهي.
سندس ڪومل اکيون آهن، سندس مک چندرما وانگر شوڀا پائي رهيو آهي، سندس مستڪ
تي اَڌ چنڊ جو مڪٽ سونهن ٿو، سندس ڇاتي امڪن ۽ جدان سان ڦوڪيل آهي، سندس
چيلهه سوڙهي آهي، سندس سٿر موڪرا آهن، پيلا ريشمي ڪپڙا سندس سونهن سرس ڪري
رهيا آهن، للاٽ ۾ سندور جو تلڪ ۽ اُن تي جدا جدا قسمن جا گهڻا ۽ زيور پيل آهن،
سندر ڪن جون وڻيون وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شرميلي ۽ ڏسي چال اٿس، سونو ڪمل سندس
هٿ ۾ آهي، سيني دکن کي ڪنڌ واري سندس منهن جي مرڪندڙ ٻيشاني آهي ۽ مهاديو
سان گڏ آسڻ تي اهڙيءَ طرح براجمان آهن جو جڻڪ ٻنهي جي دل هڪ آهي ۽ اُهي الڳ
الڳ آهن.

متيئن طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ناهجي جنهنجو نالو سدا شو رکجي ۽ اِي
۽ مورتي شوا جي هجي جنهنجو نالو ”مهيشوري“ ۽ شو جو نالو ”شري ڪنٺ“
اهڙيءَ طرح ايڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. تنهن کانپوءِ ٻاهرين طرح
پوڄا وانگر اندر ۾ پڻ من ۾ ڪاٺيون گڏ ڪري ۽ پنهنجي نابيءَ [دل] ۾ هؤن [هوم]
وغيره آهوتيون ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ کانپوءِ وري شو - لنگ جي پوڄن جو
خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشرنانده گنگي) وايوي
سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷. اڌيا ۲۱-۲۳ سماپت.

شو - پوڄن جي وڌي

اپمنيو: اي شري ڪرشڻ! مانسڪ يعني من - مندر ۾ پوڄا تمام اُتم آهي. اندر جو
اندر ۾ هڪ ٿلهو ناهي ”اوم نمه شوايه“ منتر سان پڳران شڪر جي لنگ کي سنان
ڪرائجي، تلڪ ڏجي، چندن ۽ ڪيسر ۽ خيالي گل ارپڻ ڪجن. ”استر ڦت“ منتر سان
چوڌاري من کي وڪوڙڻ وارا وگهن وغيره پري ڪيجن. چوڌاري ٽپڻ جي وچاڻ
جو خيال ڪجي، پوڄا ۽ هوم جي سامگريءَ جي پوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ پاڻي
وڻ، چالدي، سولو، الڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ، ڦل، ٻن ۽ ميوو، پنج پاتر،
پروکڻي پاتر، آچمني، ڪافور، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ وري ڦوٽا سيني پاترن [پاسٽن]
۾ وجهڻ گهرجن. وري ڪافور، چندن، ديپ، چانور، جو، تر، گيهه، سرنهن، گل ۽ ڀسمي

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ وري پورڻ آهوتيءَ لاءِ هون (هوم) ڪجي. پوءِ وري ترڻ وري ڪري ابيشيڪ ڪري شش کي مٿي اوچي آسڻ تي ويهارجي. پوءِ شش ڪسي ٻڌي ڪري شو-ارپڻ ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي. پوءِ وري شش کي ڪپڙا وغيره پارائي، مهاديو جي آرتي، وندنا، آراڌنا وغيره ڪري، ١٠٨ دفعا آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي استتي ڪجي، "اي ڀڳوان! توهان جي آڳيا انوسار مون هن شش کي آچاريه بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪيو ۽ آڳيا ڪريو." پوءِ گرو پنهنجي شش کي شو-شاسترن جو گيان ڏئي ۽ شو-شاستر سندس هٿ ۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان سوڪار ڪري. پوءِ گرو ۽ شش ڀڳوان اڳيان دنڊوت پرنام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ "آچاريه" اکر اچارڻ ڪري جنهنڪري شش جي عام ماڻهن ۽ ديڪشتن ۾ عزت ٿيندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا، ڪمال، ديا حاصل ڪري ۽ وير ورود کي اُڏي ڪڍڻ جي ڪوشش ڪندو.

مٿين طرح سان آڌو شڌي پرڪرڻ وانگر مهاديو جي پوڄا ڪري ڪيس آچاريه جي پدوي ڏني ويندي آهي.

مٿين طرح سان سمپورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو ابيشيڪ ڪري اشنان ڪندو. جنهن کي شو-تتو وديا تتو ۽ آتم تتو چئبو آهي. شڪتيءَ ۾ پورڻ شو جو، پوءِ وديا جو، ۽ پوءِ آتما جو واسو آهي ٿو. شو مان شانتيتيتا ڪلا ڏوا، تنهن مان شانتي ڪلا ڏوا، تنهن مان وديا ڪلا ڏوا، تنهن مان پرتشٺا ڪلا ڏوا، تنهن مان نورتي ڪلا ڏوا پرگهٽ ٿين ٿا. شو پڪس شانڀوي سنسار کي دورلڀ سمجهي ڪري شو سنسڪار جو پابند رهي ٿو ۽ شو گيان ۾ مگن رهندي پنهنجي زندگي شو-ارپڻ ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) واوِي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءَ ٢٠ سماپت.

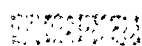
انترياڳ يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن کانپوءِ شري ڪرشن جي پڇڻ تي، لنگ ۽ نيمتڪ ڪرم، لباس وغيره جو ورڻن ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشن! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شو-شاسترن ۾ شو اهو شوا کي ٻڌايو هو. اڳي هو ته ڪاٿين "انترياڳ" اشنان پورو ڪري پوءِ "باهرياڳ" يعني ٻاهريون پوڄن ڪيو آهي، "انترياڳ" ۾ ٻاهريان پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا ڪبي آهي ۽ شڌ ڪري گڻيش جو چنتن ۽ پوڄن ڪجي، پوءِ ڏکڻ ۽ اُتر طرف امرواڙ نديشور ۽ سيش جي آراڌنا ڪري وڌوان ماڻهو من جو من ۾ اُتر آسڻ (وهڻ جي جاءِ) جي ڪلپنا ڪندا آهن. آسڻ پدم آسڻ لڳ ڪهڙي جنهن تي سامب سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان شنڪر؟ سڀني انگن سان وڻندڙ، سڀني کان وڏو، سڀني ڳهڻن سان سينگاريل، هٿ

۽ ٻيو بہ ٻاڙها لڳل اٿس، چندرما وانگر سفيد اُڇو آهي، سڦٽڪ مڻيءَ وانگر اُجرو آهي، ڪمل
جهڙا ٽي اکيون اٿس، چار ٻانهون ۽ پنج ڪلائن جو هڪ سدشِو مستڪ اُهي شوا اِيشاني
رکيو آهي. ان هٿن ۾ "ابهيه" مدرا [هٿن جا اِشارا] ۽ "ورد" مدرا [ور ڏيڻ وارا اِشارا] اٿس،
ٻن هٿن ۾ مرگ - مدرا اٿس، هٿ جي ڪرائيءَ تي اسانگر الڳ لڙڪيا پيا آهن ڇٽڪ ڇاڙا
ڪنگڻ پيل اٿس، نيري ڳچي ۽ ڇڪ سونهن ڪي سوس پيالي رکي آهي ان وٺڪ ڪهڙي
وارائي ڪئي! اهڙيءَ طرح ڌيان ڪجي ۽ ڇڪ ڏاڍي طرف کان شوا مهيشوري ويٺي آهي .
سدشِو ڪومل اکيون آهن، سدشِو مک چندرما وانگر شوڀا ڀري رهيو آهي ، سدشِو مستڪ
تي اڌ چنڊ جو هڪ سونهن لڳو ، سدشِو پيالي اڏهڻ ۽ ٻيلان سان ڦوڪيل آهي، سدشِو
پيلو، سونهي آهي، سدشِو سٺو مرڪرا آهن ، پيلا واڳي ڪپڙا سدشِو سونهن سوس ڪري
رهيا آهن ، للاٽ ۾ سندور جو الڪ ۽ الن تي جدا جدا قسمن جا ڳهڻا ۽ زارو لڳل آهن،
سندر ڳلن جون وٽيون وارن ۾ لٽڪيل اٿس، شوڀيلي ۽ ڦڪي ڀال اٿس، سوار ڪمل سدشِو
هٿ ۾ آهي، سيمي ڏکن کي ڪٽڻ واري سدشِو مدهن جي مرڪندڙ ابتالي آهي ۽ مهادو
سان گڏ آسڻ تي اهڙيءَ طرح اراجمان آهن جو ڇڪ اهڙي جي دل هڪ آهي ۽ الن الڳ
الڳ آهن .

اهڙيءَ طرح شو جي هڪ من - مندر ۾ مورتي ٺاهجي جهڙيءَ طرح الڳ سدا شو رکجي ۽ ان
۾ مورتي شوا جي هجي جهڙيءَ طرح "مهيشوري" ۽ شو جو الڳ "شري ڪڻ"
اهڙيءَ طرح ايڪ قسمن جون مورتيون من - مندر ۾ براجمان هجن. انهن ڪالوءَ ۽ آهرانءَ طرح
پوڄا وانگر اندر ۾ اچي من ۾ ڪالهون گڏ ڪري ۽ پوڄا ڪرڻ لاءِ آسڻ ۾ ڌري [مور]
وغيره. آهرلين ڏيڻ جو خيال ڪري ۽ پورڻ آهوتيءَ ڪالهوءَ وڃي شو. انهن جي اوپر جو
خيال ڪري من ۾ ڌيان لڳائيندو رهي. (شو شو مهاديو شمبو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي
سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءُ ٢١-٢٣ سماپت .

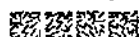
شو - پوڄن جي وڌي

اپمنيو : اي شري ڪرشنا! مانسڪ پوڄا من - مندر ۾ پوڄا لاءِ اُتم آهي، انهن جو
اندر ۾ هڪ الڳ ناهي "اوم نمه شواءِ" منتر سان ڳوڙهن شرڌا سان من کي سڌ
ڪرڻ جي ، للڪ ذهني ، چندن ۽ ڪيسر ۽ خيالي ڳل اُرپڻ ڪجن "اسٽرڪت" منتر سان
پوڄا ۾ من ڪي وڪڙن وارا ڪرن وغيره اُچاري ڪجهن پوڄاري ڏيڻ جي ۽ پوڄا
جو خيال ڪجي ، پوڄا ۽ هون جي ساماگريءَ جي اوري طرح ڪلپنا ڪجي جهڙوڪ ڌوپ
دان ، چانڊي ، سوار ، الڪ ، چانور ، ڳل ، ڌوپ ، ديپ ، ڦل ، ٽل ۽ مصري ، ڌاڳو ، ڪيسر ،
روڪلي پالر ، آچمني ، ڪالور، ڦوٽا ۽ پرساد وغيره پوءِ پوڄا ڦوٽا سڀني ڌاڳن اُڪلائي ا
وڃوڻا ڪوڙن . وري ڪالور ، چندن، ڌوپ ، چانور ، ڦر ، ڦل ، ٽل ، سونهن، ڳل ۽ آسڻ

ڪلا جي استاپنا ڪجي. پوءِ ورِي پورڻ آهوتيءَ لاءِ هون (هوم) ڪجي. پوءِ ورِي ترپڻ وري ڪري ابِشيڪ ڪري شش کي مٿي اوچي آسڻ تي ويهارجي. پوءِ شش کي پڌي ڪري شو-ارپڻ ڪجي. پوءِ وري گرو پنهنجو هٿ شش جي مستڪ تي رکي. پوءِ وري شش کي ڪپڙا وغيره ڀرائي، مهاديو جي آرتي، وندنا، آراڌنا وغيره ڪري ۽ ١٠٨ دفعا آهوتي ڪري ۽ پورڻ آهوتي ڪري هن طرح ڀڳوان شو جي استتي ڪجي، "اي ڀڳوان! توهان جي آڳيا انوسار مون هن شش کي آچاريه بڻايو آهي. اي ديو! توهان مٿس ڪرپا ڪريو ۽ آڳيا ڪريو." پوءِ گرو پنهنجي شش کي شو-شاسترن جو گيان ڏئي ۽ شو-شاستر سندس هٿ ۾ ڏئي، جنهن کي وٺي شش پنهنجي مستڪ تي رکي عزت سان سڪار ڪري. پوءِ گرو ۽ شش ڀڳوان اڳيان دانڊوت پرڻام ڪن. پوءِ گرو پنهنجي شش لاءِ "آچاريه" اکر اچارڻ ڪري جنهن ڪري شش جي عام ماڻهن ۽ درشڪن ۾ عزت ٿيندي آهي. پوءِ شش شڌتا، پوترتا، ڪميل ديا حاصل ڪرڻ ۽ وڏو ورود کي اڳتي ڪڍڻ جي ڪوشش ڪندو.

ساڳي طرح پا اڌو شڌي پرڪرڻ والکر مهاديو جي پوڄا ڪري ڪيس آچاريه جي پدوي ڏني ويندي آهي.

ساڳي طرح پا سمورڻ منترن سان گرو پنهنجي شش جو ابشيڪ ڪري اشنان ڪندو. جنهن شو-تتو وديا تتو پا آتم تتو چيو آهي. شڪتيءَ ۾ پورڻ شو جو، پوءِ وديا جو، ۽ پوءِ آتما جو واڌو اچي ٿو. شو مان شانتيتيتا ڪلا ڏوا، تنهن مان شانتي ڪلا ڏوا، تنهن مان وديا ڪلا ڏوا، تنهن مان پرتشٽا ڪلا ڏوا، تنهن مان نورتي ڪلا ڏوا پرگهٽ ٿين ٿا. شو ڀڳت شاپوري سنسار کي درلڀ مڃي ڪري شو سنسڪار جو پابند رهي ٿو ۽ شو ڪهاڻين ۾ مست رهندي پنهنجي زندگي شو-ارپڻ ڪندي گذاري ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوانٿ گنگي) واوِي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءَ ٢٠ سماپت.

اِترياڳه يعني مانسڪ پوڄا جي وڌي

تنهن کانپوءِ شري ڪرشن جي پڇڻ تي، لسٿ ۽ لتيمڪ ڪرم، لباس وغيره جو ورڻن ڪندي اپمنيو چيو:

اپمنيو: اي شري ڪرشن! هاڻي پوڄا جو وڌان مختصر ورڻن ڪريان ٿو. شو-شاسترن ۾ شو اهو شرا کي پڌايو هو. اڳين هوتر ٿالين "اترپاڳ" اشنان پورو ڪري پوءِ "پاهرياڳ" يعني پاهريون پوڄن ڪيو آهي. "اترپاڳ" ۾ پاهران پوڄا جي سامگريءَ جي من سان ڪلپنا ڪئي آهي ۽ شڌ ڪري ڪليش جو چنتن ۽ اوچن ڪجي، پوءِ ڏکڻ ۽ اتر طرف انبروار لٽڪيل ۽ سيش جي آراڌنا ڪري ودوان ماڻهو من جو من ۾ اتر آسڻ (وهڻ جي جاءِ) جي ڪلپنا ڪندا آهن. آسڻ پدم آسڻ لڳ ڪوهجي جنهن تي سامب سدا شو جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان شنڪر؟ سيني الڪن سان وڏنڊ، سيني ڪان وڏو، سيني ڏهڻ سان سينگاريل، هٿ

شرامد شر براڻ - وااوري سنکهتا (اٿر کنڊ) ٧.
شراڌي اوم امهه ۽ منتر جو اچارڻ ڪرڻو. اوءِ وري شش ۽ گرو ٻئي ڀڳوان شنڪر
مورتيءَ جي اڳيان ڏنڊ وت پرڻام ڪن ٿا (هر هر مهادار شيو. ڪاشي وشرالمه ڪرت)
وااوري سنکهتا (اٿر کنڊ) ١٧ ۽ ١٨ سمايت.

ساڌڪ جو سنسڪار ۽ منتر جي مهاتم جو ورنن

اپمنيو - اي ڪرشڻ! اوءِ گرو شش کي ام منتر ڏيندي
ڏيندي هن طرح چوي، "اي پيارا! هي مها منتر ابميشو، شو جي ڪرپا سان اي ڀهڄي
هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ اوون ڪاميابيءَ (سڌي) جي ڏيڻ وارو آهي." هيءَ اپديش ڏئي منتر
جو ساڌن بعدي ابشيچڻ ڪرڻ شروع ڪري.
ڪدون اوار اسٿان اي اوءِ شش سنان و غيرها امه ايم اروو ڪري ايسا ۽ سدا ڪرڻ
ڪري شرار کي شڌ ۽ شو-روپ سمجهي ڀڳوان شنڪر جي ارپاءِ، آرادنا، پوڄا، ڪرڻ ۽
جاپ ۽ هون (هوم) ۾ لڳي وڃي. هڪ ڪروڙ يا ٻه ڪروڙ يا چار ڪروڙ جپ ڪرڻ
شروع ڪري. وانه جو نقط هڪ ونه اڃان ڪري. احسا، کما، شانتيءَ ۽ اندرين کي
پنهنجي وس ۾ ڪري. ڪم نه ملي نه قل مرو ڪالي. پاڄوڙ، ڏڌ ۽ جل اي ڪڏان ڪري
يا ڪٽڪ جا متون (ڪٽڪ ڀڃي ڪري لساهي) کالي. هرروز شڪتيءَ انوسار، شانتيءَ
سان مون ڌارڻ ڪندي جپ ڪري، لنيءَ ۾ سنان ڪري ۽ شو-اڳنيءَ ۾ هوم جنهن
آهوليون ڪري. ساڌڪ جي لاءِ اوءِ هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ ڪا به شيءِ هٿ ڪرڻ ڏکي
ڪال آهي. ساڌڪ کي جل سان، منترن سان، اسميءَ سان سنان ڪرڻ کپي. ور ڊراما جي
مالا ڌارڻ ڪرڻ کپي، لوهه الڪ لڳائڻا کورجي، ۽ جاپ ڪرڻ کپي، اهڙي ساڌڪ کي هن
لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ ڪاه شيءِ هٿ ڪرڻ ڏکي ناهي ڪال آهي ۽ اهڙو ساڌڪ هن اوڃ
وديا، اڪمي، جس، ساموس ۽ سک هٿ ڪري ابه ۾ پرلوڪ ۾ موکه پسدوي حاصل
ڪندو آهي. (هر هر مهادار شيو. ڪاشي وشوناسف ٽڪي) وااوري سنکهتا (اٿر کنڊ) ٦.
آڏياءُ ١٩ سمايت.

لائق شش کي آچاريه جي پدوي عطا ڪرڻ اڀدو اڀشيڪ ڪرڻ ۽ انجي سنسڪار ڪرڻ جي وڌي.

اپمنيو - اي شري ڪرشڻ! جي شش لائق هجي ته انجي آچاريه اسد جسو اپشيڪ
ڪمس آچاريه پد عطا ڪجي. سائيءَ طرح ه بخشڻ جي اسانا ...
ن کان ۽ پهرين ڪلش وچ ۾ رکجي. اوسر واري ۾ ... ۽ ...
شلا ڪلا ڏڪيا واري ۾ وديا ڪلا، ... واري ۾ شانتي ...

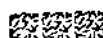
۽ جتي جتي ڪَل ڪَراڻي ٿو اُتي اُتي گرو اُنکي اُپديش ڏني ٿو. وري شو - منتر ۾ وچو
شو - اگنيءَ ۾ آهوتيون ڏني ٿو. جيڪڏهن ڪُنڊلي رانتڪ جو ڪراب سپنا لهي اُٿو لسن ڪيس
وڏاڪ جاپ ڪرڻ پوندو نه نه چوڻيءَ ۾ ست جي ڏاڪي پڊل سان تي، ”آڌار - شڪتيءَ“
جي اوچا ڪان وٺي ”واڳيشوريءَ“ جي پوڄا تائين هوم ڪري ٿو ۽ تي آهوتيون ڏني ٿو
گرو پنهنجي شش کي سڀني مالسڪ پاونا سان سيني جوڙين ۾ اروش ڪرائڻ جي پاوا
ڪري ٿو. اهڙيءَ طرح داوتائن جون اُت جوڙيون آهن ۽ اُڪين جون پنج جوڙيون آهن
منشن جي هڪ جوڻ آهي. اوءِ واڳيشوريءَ جي ڪرپ ۾ مالسڪ پاونا وچڻ وقت مهادار کي
پرڻام ڪري شو - اگنيءَ ۾ هون (هوم) ڪرڻو جتي ڪرپ سڌي حاصل ڪري او. اوءِ جه
جي اُڌار لاءِ ۽ ذاتي ۽ عمر ۽ پوڳ شڌيءَ ۽ سڌيءَ لاءِ ۳ اگنيءَ ۾ آهوتيون ڪري. گرو
پڳوان شنڪر جي پرارٿنا ڪرڻو. اوءِ اوڻ آهوتي ڪري اوهما لاءِ اُسي آهوتيون ڪري
شو - آگيا پڌائي ٿو، ”اوهما! هيءَ پراڻي، شو - ڀدر ڏانهن وچڻ وارو آهي، توهان کي هن لاءِ
رنڊڪ وجهڻ نه گهرجي. هيءَ ڀڳوان شنڪر جي آگيا آهي.“ اوءِ وري مهادار جي پوڄا ڪري
۳ آهوتيون وجهي ٿو. وري واڳيش جي پوڄا ڪري ٿو ۽ وسرجن بعد موڪلائو ڪرائو
وري پڳوان وشنوءَ کي شو - آگيا ساڳيءَ طرح پڌائي ٿو. وري واڳيشوري ديويءَ جو اوچر
ڪري ”تيل - رنڍر“ جو آواهن ڪري ٿو ۽ پوڄا ڪري ٿو. وري پوڄا جي موڪلائو ڪري
وري واڳيشوري ديويءَ جو اوچن ڪري ٿو. ڪهڙي واڳيشوري ديويءَ جي مورتيءَ جي
واکاڻ ڪجي. صبوح جو اُڀ واڱر سندس لعل رنگ آهي ۽ سندس اوپا يا سواهن ڏهن ئي
ڏسائن کي چٽڪ روشن ڪرڻ واري آهي. اوءِ وري مهيسور جو آواهن ڪري ٿو، پوڄن
ڪري ٿو ۽ آراڌنا ڪري او.

تنهن ڪانپوءِ گرو پنهنجي شش جي مستڪ تي جل ڇنڪائي ٿو ۽ ”سروڏا وناپي“
شڪتيءَ جي سروپ جو ڌيان ڪرڻو. اوءِ وري ڪنهن ڪٽي ڪري شو - آگها انرسار
چوٽيءَ کي پڊل ست جي ڏاڪي سوڌو ڪري ڇڏي ٿو ۽ ان کي چوٽي سان گڏ ڪري
” اوم نمهه شوايه “ منتر سان اگنيءَ ۾ آهوتي ڪري وجهي ٿو. اوءِ ڪنهن وغيره ڏياري
ڪري شش کي سنان وغيره ڪرائي، ”سوستي - واچن“ ڪرائو، وري اگنيءَ ۾ ۳ آهوتيون
ڏيئي هٿ جوڙي پرارٿنا ڪرڻو، اي ڀڳوان! توهان جي ڪرپا سان هن شش جي
” ڪپڏو - شڌي “ پوري ٿي وئي ، هاڻي توهان کيس اُپاشي پرم ڌام ۾ ڪمس پهچائڻ
جي ڪرپا ڪندا.“ اوءِ وري پرلوي ، وايو، جل ۽ اگني تتو وغيره جو چنتن ڪري او.
اوءِ وري گرو شش جي هرديه ۾ مهادار جو آواهن ڪري پوڄن ڪري ٿو ۽ ڀڳوان کي
پرارٿنا ڪري او، ” اي ڀڳوان شنڪر! توهان راضي ٿيو.“ اوءِ وري گرو مهادار جي آگيا
وٺي ڪري ڪلش جي پاڻيءَ سان پنهنجي شش جو اُڀشيڪ ڪرڻو. انڪانپوءِ شش کي
شو - ودنا جو اُپديش ڪري ٿو ۽ ” اوم اوم نمهه شوايه. اوم نمهه - اوم اوم نمهه

پنج ڪلاڪن ڇرن ونڊون آهن. شو ڪتو ڪان وٺي پوي (ڌراڀ) تاء ٢٦ ڪتو آهن، ڪٽون کي
" ڪتوڏا " چيو آهي. هنجا وري ٣ قسم آهن. وري آڏار ڪان آنمان ٿانس " پوتا ڏوا "
چيو ويندو آهي جنهن جا مکيه ٦٠ پاڻسا آهن. وري رڌو سروپ جا ٥٠ ورڻا آهن جنهن
کي " ورڻ - ڏوا " چيو آهي. پٺين واري رستي کي وري " پدا - ڏوا " چيو آهي. ودبا ۽
اپمترن سان اڌارو رستي کي " مترو - ڏوا " چيو آهي. ڪٽڻ (ٿورن الا ڪَڏ) ۽ مندل ٻاهي
اوڀر طرف ۾ هٿ ٻڪهو ۽ واڪرو ڪاش جو مندل ٺاهجي. پوء شو - پوڄا ڪجي ۽ چاڙ سمو
چاڙر کير ۾ وجهي لڏوڻ (پرساد) ٺاهجي جنهن مان اڌ پڪوان شڪر اڇان اوڀ رکجي
۽ اڌ اڪڻي ۾ هوم (هون) ڪرڻ لاء رکجي. وري اوڀر طرف ۴ ڪلش استاپن ڪجن ۽ هڪ
ڪلش وچ ۾ رکجي. وچ واري ڪلش لاء " اوم نم ڀشالاڀ امه " چئجي. اوڀر واري ڪلش
لاء، "اوم مر شر آگهوراڀ امه "، اتر واري لاء، " اوم وام وامديواڀ نمه "، ۽ اولهه واري
ڪلش لاء، "اوم لر سداو جالاڀ امه" چئي استاپنا ڪجي. پوء شو - اڪڻي ۾ اڌ وکيل کير
۽ چاڙرن سان هون ڪجي، ترانا ڪجي ۽ ٥٠ ورڻا آهوتي ڪجي. پوء " اوم هوم امه شواه
قسط سراءا" مترو سان پنجن عضون کي جهڙوڪ، ڇاتي، سر، ڄنگهن، ڪرن، اکين ۽ ٻانهن
وغيره کي هٿ لائي ٣-٣ ڀيرا آهوتي ڪجي. پوء اراڌنا جي ڪنواري ڪنيا کان سٽ
ڪتائي ليٽو ڪجي ۽ وري انکي ۾ ٻهور ليٽو ڪري منش مترو پڙهي شش جي چوٽي ۾
الڏي ٻڌجي. شش پوء ڳچي مٿي ڪري اٿي رهي. سٽ ٻڌ جي آڱرين لاءِ ساليءَ لاڪيل
رهي. پوء گرو شش جي سڄي الڏي سان ان سٽ کي ڇڪيندي ۽ شش جي چاڙن ۽ سي تل
اڀلائي، پوء وري آهوتي ڪري شش جي رڪيا ۽ اڃاڻ لاء "هور قسط" مترو پڙهي لاڪيل
ڏاڪر شش جي الان ۾ ونڊي ٻڌي ۽ هن طرح شلوڪ پڙهي، " اوم واوم وواڻي شانت
ڪلار اوجهاءي، واوروپٽيم شانتي ڪلار اوجهاءي، ليچر روپٽيم وديا ڪلار اوجهاءي ڄل روپٽم پرتشٺا
ڪلار اوجهاءي، ڀولوي روپٽم اورواي ڪلام اوجهاءي " ۽ " هر، هر وره ٠٠، لرچاي ڏيان ۾ مڪي
رهي. پوء شش لاء، مستڪ کي گرو، تل کي اڀلائي ۽ ٣ آهوتيون اڪڻيءَ ۾ ڪري ۽ شو
ارجن ڪري، پوء ڏکڻ طرف شش کي وهاري ڀڳتي شش جو منهن اتر طرف هجي ۽ انکي
گرو هون جو باقي اڃل پرساد کائڻ لاء ڏي ۽ شش پرڀر سان کائي. پوء شش ٻوڙي ڪري
پهچ ڪرلاء (ڏڪ، ڪير، مکڻ، ٿورلت ۽ ڀڳتي جي رس) زبان کي وهي، ڏاڏڻ ڪري ڏند صفا
ڪري، پوء ڏاڏڻ ڦٽو ڪري. اوڀر ۽ اتر طرف ڏاڏڻ وڃي ڪراو ته چڱو سنو سوڻ آهي ته
اهڙه حالت ۾ جاپ ڪجي، پراشچت (اڃاڻ لاء ۽ ذڪ جاپ) ڪجي. پوء شش کي اسي
ڪالي سراڻن ۽ اون جون ٣ ليڪون لڳائي ان وچ ۾ شش کي ونڊاري جاپ ڪرائي ۽ ٻاهي
واس سوڏو شش کي رات جو سمهڻ لاء آکيا ڏي. وري صبح جو شش ڏٺل سپنا گرو
کي آکيا سان شو سنڌيپ ۾ وڃي اڌ ۽ اڪين ڪسي ٻئي ڏينهن هڪ اسل ڪرائي ٻڌي

ڌارڻ جا ڌڻي! پرسن ٿيو. اي وشونائڪ، دَيا جا ساگر! منهنجي شرير ۾ پرويش ڪري پنهنجي ڪرپا سان هن شش کي بنڌن کان مڪت ڪرايو."

ٿلهن ڪانوءِ "مان ائين ڪندس" انهيءَ طرح اِشٽ ديو کان موڪل وٺي گرو پنهنجي شش کي جنهن اُپواس ڪيو آهي ٿلهن کي پاڻ وٽ پرسان ڪرائي ۽ اُنکي اولهه، يا ڏکڻ منهن جي دروازي وٽ ۽ گرو اوتر ڏاهين منهن ڪري شش مٿان پروڪشڻ (پکيه جي پراڻ) جو پاڻي ڇٽڪائي ۽ مٿي تي اَستر مدار (هٿ جو اشارو) سان گل ڇٽڪائي. پوءِ ڀڳوان شنڪر جي مورتيءَ کي پرڪرما ڪري ۽ اُن ڪالسواءِ سڀني جي نڪر سان ملائي پشپانجلي ڪجي. پوءِ شش سڀني کي هٿ جوڙي ۽ ڀڳوان شنڪر جي مورتيءَ کي نه پرڻام ڪري ۽ پاروڻ آهولي ڪجي. پوءِ گرو پنهنجي شش کي برهمنڊ ۽ ودرلڻ جو اُپديش ڪريٿو. پوءِ گرو پڳ مارگ سان شش جي ناڙي دوارا شش جي آتما ۾ پرويش ڪري وڃي ٿو. پوءِ ٽي وارا آهوليون هوم (هَوَن) ۾ ڪريٿو. پوءِ وري اُن دوارا شش کي ڦلن ڏيئي ۽ گلن سان ڍڪي ڇڏيو. شش وري گروءَ ڏاهين هٿ جوڙي ٿو. گرو پاڻ اوتر ڏاهين منهن ڪري هٿ ۾ ڪلش کڻي شش کي اُپشيڪ سنان ڪرائي ٿو. پوءِ وري شش کي شڌ ڪپڙا پهرائي، سندس بدن کي ڀسمي (رکيا) لڳائي ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪريٿو. "اي پرڀو! اوهان هميشه اسان وٽ براجمان هجو". پوءِ وري گرو آهستي آهستي شش جي ڪن ۾ گرو منتر ڏئي ٿو. شش وري آهستي آهستي من ۾ شو-منتر جو اُچارڻ ڪريٿو. ۽ من ۾ چوي ٿو "منهنجي لاءِ پراڻ اياڳ ڪرڻ بهتر آهي اُنڪان جو مان بنا ڀڳوان شنڪر جي منتر جاپ ڪرڻ ڪالسواءِ ڀوڄن ڪريان". پوءِ شش ڀڳوان شنڪر ۾ شرڌا ۽ ڀڳتي رکي من ۾ موهه، ڪروڌ، اهنڪار، لوڀ ۽ ڪام کي اياڳ ڪرڻ جو پڪو وشواس رکي ٿو ۽ درڍ سنڪلپ ڪري ٿو. ڀڳوان نه اُن شش تي ڪرپا ڪري ٿو ۽ انهيءَ شش جو نالو "سمير" ٿيو وڃي ٿو ۽ گرو پنهنجي شش کي ودياڪم جي مالها هٿ ۾ ڏيندو. گرو پنهنجي شش کي شو-لنگ يا شو مورتي ۽ پوڄا جو سامان (سامگري) نه ڏيندو. شش وري پنهنجي گروءَ جي آگيا-انوسار شو ودڻا انوسار جپ ۾ لڳي ويندو ٿو. ڌام حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجي آتمه جو لوشو ناهيندو. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشونائڪ گنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۰۷. اڌيائو ۱۶ سماپت.

گڏو شوڏن (ڇهن ٿولن سان شش ڏيڻ جو طريقو) وڌي

اُپمنيو- اي شري ڪرشڻ! انهيءَ طرح شش جي لائق ڏسي ڪري گرو ڇهن ٿولن سان شش کي شڌ (پاڪ) ڪندو آهي! ڪلا، تتو، ڀُون، ورڻ، پد ۽ منتر- اهي اڌوا ڀڻي وڃا آهن. (۱) اورلي، (۲) پرتشٺا، (۳) وديا، (۴) شانتي، (۵) شانتيتيتا اِهي

پنج ڪلائون ڇهون وڌيون آهن. شو لنگو کان وٺي پوميءَ (ڏرليءَ) تائين ٢٦ لنگو آهن، لنگ کي
" لنگوڊا " چيو آهي. هنجا وري ٢ قسم آهن. وري آڌار کان اُنمان تائين " پونا ڏوا
چيو ويندو آهي جنهن جا مکيه ٦٠ پاڳا آهن. وري ولدر سروپ جا ٥٠ ورڻ آهن جنهن
کي " ورڻ - ڏوا " چيو آهي. پڻ واري وستي کي وري " پدا - ڏوا " چيو آهي. ودبا
اپمترن سان ابيار وستي ني " منتر - ڏوا " چيو آهي. کنڊ (هون لاءِ ڪڍ) ۽ منڊل ناهي
اوڀر طرف ۾ هٿ ڊگهو ۽ واڪرو ڪلش جو منڊل ناهجي. پوءِ شو - پوڄا ڪجي ۽ چار سير
چانور کير ۾ وجهي لڏو بڻائي (پرساد) ناهجي جنهن مان اڌ پڱوان شنڪر اڳيان پوڄ رکجي
۽ اڌ اگنيءَ ۾ هوم (هون) ڪرڻ لاءِ رکجي. وري اوڀر طرف ۴ ڪلش استاپن ڪجن ۽ هڪ
ڪلش وچ ۾ رکجي. وچ واري ڪلش تي " اوم نم ايشانايه نمه " چئجي. اوڀر واري ڪلش
تي، "اوم مم شم اگهوراية نمه "، اُتر واري تي، " اوم وام وامديوايه نمه "، ۽ اولهه واري
ڪلش تي، "اوم ام سدايو جاتاية نمه" چئي استاپنا ڪجي. پوءِ شو - اگنيءَ ۾ اڌ وکيل کير
۽ چانورن سان هون ڪجي، ترپڻ ڪجي ۽ پورڻ آهوتي ڪجي. پوءِ " اوم هوم نمه شرايه
قٽ سواها" منتر سان پنجن عضون تي ڇهڙوڪ ڪري، سر، چوٽي، ڪوچ، اکين ۽ ٻانهون
وغيره کي هٿ لائي ٣-٣ دفعا آهوتي ڪجي. پوءِ براهمڻ جي ڪنواري ڪنيا کان سٽ
ڪتائي نيٺو ڪجي ۽ وري اُنکي ٽيهر نيٺو ڪري مٿس منتر پڙهي شش جي چوٽيءَ ۾
ٻڌي ڇڏجي. شش پوءِ ڳچي مٿي ڪري ليٽي رهي. سٽ پير جي آڱوٺي تائين لٽڪيل
رهي. پوءِ گرو شش جي سشمڻا ناڙيءَ سان اُن سٽ کي ڳنڍي ۽ شش جي چوٽيءَ سان گڏ
اچلائي، پوءِ وري آهوتي ڪري شش جي رکيا ۽ اچاٽ لاءِ "هوم قٽ" منتر پڙهي لٽڪيل
ڏاڳو شش جي اٽن ۾ واڙهي ڇڏي ۽ هن طرح شلوڪ پڙهي، " اوم وام وام ورڻي شانتيپمه
ڪلا اوچياءي، واڻ رونڊيم شانتي ڪلا اوچياءي، لهچو رونڊيم ودبا ڪلا اوچياءي جل رونڊيم پرتشٽا
ڪلا اوچياءي، پرٿوي رونڊيم نروتي ڪلا اوچياءي" يا "هم، يم، رم، ٠م، لم" چئي ڌيان ۾ مگن
رهي. پوءِ شش تي، مستڪ تي گرو، گل کي اچلائي ۽ ٣ آهوتيون اگنيءَ ۾ ڪري ۽ شو
اوچن ڪري، پوءِ ڏکڻ طرف شش کي وهاري جتي شش جو منهن اُتر طرف هجي ۽ اُنکي
گرو هون جو باقي بچيل پرساد کائڻ لاءِ ڏئي ۽ شش پرلم سان کائي. پوءِ شش ڪرڙي ڪري
پنج گوپه (ڏڌ، کير، مکڻ، گئونت ۽ ڇيڻي جي رس) زبان تي رکي، ڏندڻ ڪري ڏاڍ ڪٽا
ڪري، پوءِ ڏندڻ ڦٽو ڪري. اوڀر ۽ اُتر طرف ڏندڻ وڃي ڪراڙ ته ڇيڻ سٺو سوڻ آهي ته
اهڙيءَ حالت ۾ جاپ ڪجي، پرائشچت (اچاٽ لاءِ ودڪ جاپ) ڪجي. پوءِ شش کي اسمي
لڳائي سراهن ۽ ٽن جون ٣ ليڪون لڳائي اُن وچ ۾ شش کي ويهاري جاپ ڪرائي ۽ باقي
پراس سوڌو شش کي رات جو سمهڻ لاءِ آکيا تو ڏئي. وري صبوح جو شش پنهنجي گروءَ
کي آکيا سان شو منتر ۾ وجهي تو ۽ اکين کسي پٽي پڌندي ڪجهه ڏسل ڪرائي ڇڏجي

ڏاڙهن جا ڏيئا! پرسن ٿيو. اي وشرنانڀ، ديا جا ساگر! مونکي شراپ نه پرواهه ڪري پنهنجي ڪرپا سان هن شش کي پنڊتن کان مڪت ڪرايو“.

تنهن کانپوءِ ”مان اهن ڪندس“ اهڙيءَ طرح اشت ڌار کان موڪل وٺي گرو پنهنجي شش کي منهن اڀراس ڪيو آهي تنهن کي پاڻ وٽ پرسان ڪرائي ۽ آڱرين اولهه سان ڏکڻ منهن جي دروازي وٽ ۽ گرو اوپر ڏانهن منهن ڪري شش مٿان پروڪيڙيءَ (پکيه جي اراڻ) جو پاڻي ڇڙڪائي ۽ مٽي لي آستر مدار (هٿ جو اشارو) سان گل ڇڙڪائي. پوءِ پگران شنڪر جي مورتيءَ کي پرڪرما ڪجي ۽ اُن ڪالسراءِ سواءِ جي لڪر سان مالي پشپاهلي ڪجي. پوءِ شش سيدي کي هٿ جوڙي ۽ پگران شنڪر جي مورتيءَ ڪي نه پرنام ڪري ۽ پروڻ آهرلي ڪجي. پوءِ گرو پنهنجي شش کي پرهمتڙ ۽ ودلڻ جو اُپديش ڪرڻ. پوءِ گرو پوڄ ماڳ سان شش جي لاڙي دوارا شش جي آتما ۾ پرواهه ڪري وڃي ٿو. پوءِ تي وارا آهوليون هوم (هون) ۾ ڪرڻو. پوءِ وري پوڄ دوارا شش کي قلن ڏين ۽ گلن سان ڍڪي ڇڏيو. شش وري گروءَ ڏانهن هٿ جوڙي ٿو. گرو پساڻ اوپر ڏانهن منهن ڪري هٿ ۾ ڪلش ڪڻي شش کي اُڀشيڪ سنان ڪرائي اسو. پوءِ وري شش کي شڌ ڪپڙا پهرائي، سندس بدن کي پسمي (رکي) لڳائي پگران شنڪر جي اُستتي ڪرڻو. ”اي پرڀو! توهان هميشه اسان وٽ پراجمان هجو“. پوءِ وري گرو آهستي آهستي شش جي ڪن ۾ گرو منتر ڏئي ٿو. شش وري آهستي آهستي من ۾ شو-منتر جو اُچارڻ ڪرڻو. ۽ من ۾ چوري اسو ”مونکي لاءِ پراڻ تياڳ ڪرڻ بهتر آهي اُنڪان جو مان پگران شنڪر جي منتر جاپ ڪرڻ کانسواءِ پوڄن ڪريان“. پوءِ شش پگران شنڪر ۾ شرڌا ۽ پڪتي رکي من ۾ موهه، ڪروڌ، اُهنڪار، لوڀ ۽ ڪام کي تياڳ ڪرڻ جو پڪو وشواس رکي ٿو ۽ دڙهه سنڪلپ ڪري ٿو. پگران نه اُن شش تي ڪرپا ڪري ٿو ۽ اهڙي شش جو نالو ”سمي“ پيو وڃي ٿو ۽ گرو پنهنجي شش کي ودياڪه جي مالها هٿ ۾ ڏيندو. گرو پنهنجي شش کي شو-لنگ يا شو مورتي ۽ پوڄا جو سامان (سامگري) به ڏيندو. شش وري پنهنجي گروءَ جي آگيا-انوسار شو ودپا انوسار جپ ۾ لڳي ويندو شو-ڌام حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجي آلميده جو لوشر لاهيندو. (هر هر مهادير شمپو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڻوي سنگهتا (اڻو کنڊ) ۷. آڌياءِ ۱٦ سماپت.

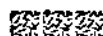
ڪيڏو شوڏن (ڇهن لمولن سان شڌ ٿيڻ جو طريقو) وڌي

اُپمنيو- اي شري ڪرشڻ! اهڙيءَ طرح شش جي لائق ڏسي ڪري گرو ڇهن لمولن سان شش کي شڌ (پوتر) ڪندو آهي! ڪلا، لتو، ڀون، ورڻ، پد ۽ منتر- اهي اُڌوا پعني رستا آهن. (۱) اورلي، (۲) پرلشلا، (۳) وديا، (۴) شانتي، (۵) شانتيتمتا اهي

پنج ڪلائون چئن ونڊون آهن. شو لنگ کان وٺي پوڄاءِ (ڏرائيءَ) لاءِ ۲۶ لنگ آهن، لنگن کي
"لنگ ڏا" چئبو آهي. هنجا وري ۲ قسم آهن. وري آڌار کان اُتمان لائين "پونا ڏوا"
ڇهو وڏو آهي جنهن جا مکيه ۶۰ ڀاڱا آهن. وري رڌو سروپ جا ۵۰ ورڻ آهن جنهن
کي "ورڻ - ڏوا" چئبو آهي. پڻ واري رستي کي وري "پدا - ڏوا" چئبو آهي. وڌيا ۽
اپمنترن سان ڀرپور رستي کي "منتر - ڏوا" چئبو آهي. کنڊ (هون لاءِ کنڊ) ۾ منڊل ناهي
اوڀر طرف ۾ هٿ ڊگهو ۽ ويڪرو ڪلش جو منڊل ٺاهجي. پوءِ شو - پوڄا ڪجي ۽ چار سير
چانور کير ۾ وجهي لڏوبديه (پرساد) ٺاهجي جنهن مان اڌ پکوان شڪر اڳيان پوڄ رکجي
۽ اڌ اگنيءَ ۾ هوم (هون) ڪرڻ لاءِ رکجي. وري اوڀر طرف ۴ ڪلش استاپن ڪجن ۽ هڪ
ڪلش وچ ۾ رکجي. وچ واري ڪلش تي "اوم نم ايشانايه نمه" چئجي. اوڀر واري ڪلش
تي، "اوم نم شر اگهورايه نمه"، اُتر واري تي، "اوم وام واميديوايه نمه"، ۽ اولهه واري
ڪلش تي، "اوم ام سديو جاتايه نمه" چئي استاپنا ڪجي. پوءِ شو - اگنيءَ ۾ اڌ رکيل کير
۽ چانورن سان هون ڪجي، آرتي ڪجي ۽ ٻارڻ آهوتي ڪجي. پوءِ "اوم هوم نمه شواه
قٽ سواها" منتر سان پنجن عضون تي جهڙوڪ چاتي، سر، چوٽي، ڪوچ، اکين ۽ ٻانهن
وغيره کي هٿ لائي ۳-۳ دفعا آهوتي ڪجي. پوءِ براهمڻ جي ڪنواري ڪنيا کان سٽ
ڪتائي ٽيڻو ڪجي ۽ وري انکي ٽه ٽيڻو ڪري مٿس منتر پڙهي شش جي چوٽيءَ ۾
ٻڌي ڇڏجي. شش پوءِ ڳچي مٿي ڪري اٿي رهي. سٽ پير جي آڱوٺي تائين لٽڪيل
رهي. پوءِ گرو شش جي سشمڻا ناڙيءَ سان اُن سٽ کي ڳنڍي ۽ شش جي چاتيءَ تي گل
اڇلائي، پوءِ وري آهوتي ڪري شش جي رکيا ۽ اپاءَ لاءِ "هوم قٽ" منتر پڙهي لٽڪيل
ڏاڳو شش جي انن ۾ واڙهي ڇڏي ۽ هن طرح شلوڪ پڙهي، "اوم وام وولڻي شانتيتيمه
ڪلاتر اوجياءِ، واام رولڻم شانتي ڪلاتر اوجياءِ، ليپر رولڻم وديا ڪلاتر اوجياءِ ڄل رولڻير پرلشٽا
ڪلام اوجياءِ، انري رولڻم انرواي ڪلام اوجياءِ" يا "هر، ڀر، ڌر، ٥ر، لر" چئي ڌيان ۾ مگن
رهي. پوءِ شش تي، مستڪ تي گرو، گلن کي اڇلائي ۽ ۳ آهوتيون اگنيءَ ۾ ڪري ۽ شو
پوڄن ڪري، پوءِ ڏکڻ طرف شش کي وهاري جنهن شش جو منهن اُتر طرف هجي ۽ انکي
گرو هون جو باقي اڇيل پرساد کائڻ لاءِ ڏئي ۽ شش پرير سان کائي. پوءِ شش ڪرڙي ڪري
پنج گوا (ڏڌ، کير، مکڻ، گئو مٽ ۽ ڇيڻي جو رس) ڳان تي رکي، ڏندڻ ڪري ڏند صاف
ڪري، پوءِ ڏندڻ ڦٽو ڪري. اوڀر ۽ اُتر طرف ڏندڻ وڃي ڪري ته چئبو سٺو سوڻ آهي ته
ته ايهو حالت ۾ جاپ ڪجي، پراشچت (اپاءَ لاءِ وڏو جاپ) ڪجي. پوءِ شش کي اسوي
لڳائي سواهن ۽ ان جون ۳ ليڪون لڳائي اُن وچ ۾ شش کي واپاري جاپ ڪرائي ۽ پالي
اپراس سوڏو شش کي رات جو سمهڻ لاءِ آکيا ڏئي. وري صبوح جو شش پنهنجي گروءَ
جي آکيا سان شو مندر ۾ وڃي ۽ اکين کي ٻڌي ٻڌندي ڪجهه گل ڪيرائي ڇڏي

داڻن جا داتا! ٻرسن ٿيو. اي وشرنانٿ، دِيا جا ساگر! مهنجي شرڌا ۽ وشواش ڪري ٻهنجي ڪرپا رسان هن شش کي ٻڌلن کان مڪت ڪرايو.”

ٿيهن ڪاٿوءَ ”مان الهن ڪندس“ اهڙيءَ طرح اِشت ديو کان موڪل وٺي گرو ٻهنجي شش کي جنهن اُپواس ڪيو آهي ٿيهن کي پاڻ وٽ ٻرسان گهرائي ۽ آڪي اوٺهه، ڀسا ڏکڻ مذهب جي دروازي وٽ ۽ گرو اوڀر ڏانهن منهن ڪري شش مٿان ٻروکيڙيءَ (ٻکه جي ٻراڻ) جو پاڻي ڇڙڪائي ۽ مٿي لي اَستر مدار (هٿ جو اشارو) سان گل ڇڙڪائي. ٻوءِ ٻکران شڪر جي مورتيءَ کي برڪرما ڪدي ۽ اَن ڪالسواءِ سواي جي ٽڪر سان مٿاڻي ٻشواهلي ڪجي. ٻوءِ شش سيڌي کي هٿ جوڙي ۽ ٻکران شڪر جي مورتيءَ ڪـي ٻ پرڻام ڪري ۽ ٻروڻ آهوڻي ڪجي. ٻوءِ گرو ٻهنجي شش کي ٻرهمتوَ ۽ دواڙ جو اُپديش ڪريو. ٻوءِ گرو ٻوڳ ماڳ سان شش جي ٽاري دوارا شش جي آتما ۾ ٻروواش ڪري وڃي ٿو. ٻوءِ ٿي وارا آهوٽيون هوم (هوَن) ۾ ڪريو. ٻوءِ وري ٻوڳ دوارا شش کي قلن ڏين ۽ ڪَن سان ڏڪي چِڏيو. شش وري گروءَ ڏانهن هٿ جوڙي ٿو. گرو ٻاڻ اوڀر ڏانهن منهن ڪري هٿ ۾ ڪلش ڪٽي شش کي اُڀشيڪ سِنان ڪرائي ٿو. ٻوءِ وري شش کي شڌ ڪپڙا ٻهرائي، سندس بدن کي ٻسمي (رک) لڳائي ٻکران شڪر جي اُستتي ڪريو. ”اي ٻراڻا ٽوهان هميشه اسان وٽ ٻراجمان هجو“. ٻوءِ وري گرو آهستي آهستي شش جي ڪن ۾ گرو منتر ڏئي ٿو. شش وري آهستي آهستي من ۾ شڙ- منتر جو اُچارڻ ڪريو. ۽ من ۾ چوري اُـو ”مهنجي لاءِ ٻراڻ ٻاڻڻ ڪرڻ بهتر آهن اُلڪان جو مان سدا ٻکران شڪر جـي منتر جاپ ڪرڻ ڪالسواءِ ٻوڄن ڪريان“- ٻوءِ شش ٻکران شڪر ۾ شرڌا ۽ ٻڪتي رکـي من ۾ موهه، ڪروڌ، اَهنڪار، لوڀ ۽ ڪام کي ٻاڻڻ ڪرڻ جو ٻڪو وشواس رکي ٿو ۽ دڙو سنڪلپ ڪري ٿو- ٻکران ۾ اَن شش ٿي ڪرپا ڪري ٿو ۽ اهڙي شش جو ٽالو ”سمي“ چيو وڃـي ٿو ۽ گرو ٻهنجي شش کي ودراکه جي مالها هٿ ۾ ڏيندو. گـرو ٻهنجي شش کـي شوَ- لنگ ٻا شو مورتي ۽ ٻوڄا جو سامان (سامگري) ٻ ڏيندو. شش وري ٻهنجي گـروءَ جي آڪيا- انوسار شوَ وديا انوسار جپ ۾ لڳي ويندو شو- ڌام حاصل ڪرڻ لاءِ ٻهنجي آيندد جو اوشو لاهيندو. (هر هر مهاديو شمبو- ڪاشي وشوَناٿ گنگي) واٻوي سنگهتا (اُتر کنڊ)
۰۷. اڌياءُ ۱٦ سماپت.

کيڏو شوڌن (جهن ٿمونن سان شڌ ٿيڻ جـو طريقو) و ڌي

اُپمنيو- اي شري ڪرشڻ! اهڙيءَ طرح شش جـي ٽاٽي ڌـي ڪري گـرو جهن ٿمونن سان شش کي شڌ (ٻوتر) ڪندو آهي! ڪلا، تتو، ٻوَن، ورڻ، ٻد ۽ منتر- اهي اُڌوا ٻعني ٻستا آهـن. (۱) اوولي، (۲) ٻـرلشٽا، (۳) وديا، (۴) شانتي، (۵) شانتيتيتا اِهي

ڪرتڪاري حاصل ڪرڻ جي لاءِ ڳرانڀ لڳي ۽ جڏهن ڪسي ”شاهوڪاري“ ديکيا ڇتيو. جڏهن جا ٻيا ٻه ڪسر آهن؛ (١) ڄمڻ ۽ (٢) ليبوٽوار. گرو ارڙهه ماڻڪ وستي شهر جي شهر ۾ ڪيان دوشتي سان ڪيڪا ديکيا ڏيندو ڏهن کي ”سکڪي ديکيا ڇتيو. گرو ڪريا ڏواهي ديکيا ڏي ڏهن کي ”ٻانهوري“ ديکيا ڇتيو. جڏهن شهر ۾ گروءَ جهڙي سکڪتيءَ جو اظهار ڪيو، تو اڻي ڏهن ۾ شڪتي نه لي اچي، وديا نه لي اچي، سڌي نه اچي ۽ ڪتي ڪتي لي لڳي. جڏهن پاڻ شهر ۾ ڏهن آنند لو اچي آهن گروءَ جهڙي سکڪتيءَ جو ٻرڀاءُ سمجهڻ ٿيو ٿو. هڏهن الجهه ڪرڻ ڀڳوتي لو وڃي آهن باطن شعور ۾ واو ڪئوا لمبا اڳي لاءِ ڳڻ ڳڻ واليءَ ڪندي ڪرسي رکڻي وڃي، اُهن مان لوڪ لڳي اچن ٿا ۽ شرير مان الڳ ڀڳوتر وڃڻ شروع ٿين ٿا. ڀڳتي کان ماٺو ٻرڀتر ڪاٻاڻ چاهي نه گروءَ جي مدد واري ۽ ڪوڙا سان سيوا ڪري ۽ ڪوڙ ڪمهه جي ٻاورا نه ڪري. گرو لي ڀاو أناوري سڳهي ٿو، اڙهيءَ کي ٻالڪپڻه مان ڇڪي ۽ ڌاري سنگهڻاڻ ۽ سو ڪي سو لڳي ڇڪي ۽ ڌاري سگهي.

گرو، اواهڻ شهر جي هڪ وڏهه ٻراڪيا ولي، کتريءَ شهر جي ٻه وڏهه ۽ ولش شهر جي ٣ وڏهه ٻراڪيا ولي، ڀڳتي شهر سڄي، سڌي ۽ گروءَ ڪان آيان ڪرڻ لسي، ۽ ٻاواهڻ ڪون لا لين سي کي سڌ - سنسڪار ڪرڻ جي لائق آهن، ڀڳتي شهر هوسا ۽ لڳي، اٿا ڪن، ڏباوُ وڃن لاءِ ايمان ڪالسواءِ آهن، سچو، واوا ڪوڙو، سڌي ساهن سباءِ واوا ۽ شو ڀڳتي هڄن لن کي سڌ - سنسڪار جو ڪيان ڏڻا ٿيو ٿو. استريءَ کي ٻتيءَ جي آڻا سان ۽ وڏوا استريءَ کي ٻٽن جي صلاح سان سڌ - ڀڳتيءَ ۾ اڀسڻ ٿيو ٿو. (شو شو مهاشاو سڌيو - ڪاشي وشوناٿ ٺمڪي) واوري سنگهتا (أبو ڪرڻ) ١. اڌيائا ١٥ سماپت.

***

سنڌيائپ - سنسڪار جي ديکيا وڌي

آيمليو - اي شري ڪوشلپا ڪڏهن ڪٿ اِسنان لسي، گرو ٻرڀتي شهر جو ”سمر - سنسڪار“ ڪري ٻاوڻ وڏو ٻرنسپ ناهجي؛ ان ۾ اسوتان ڪرڪ زهور لڳ ٿيڻ يا ڪسڻ لساهڻي) ۽ ٻيا آدي ڪرڪ (زهور لڳ ڪنڊون) ناهجن، ٻرنسپ ۾ سوئي، ٻالاڏيءَ، تلسي ۽ متيءَ جا ڪاش وڪڻا ٿيو ٿو. انهن لي ڏاڪ، چاڻورو، اسپ، نسپ وٽيوڻ وڏا ٿيو ٿو ۽ ٿئي ۾ اڃي سنت ۽ ٻن لسون وسٽون سان ڏيکاريا ٿيو ٿو. آسڻ روپ ڪٺل جهڙي السو ٻلوپ خاص ڪاش (ورڌاي) رکسڻا ٿيو ٿو، ٻوءِ اوڙو ٻلوپ ڪسان ٻڳوان شڪر جهڙي ٻوڻا ڪنڏي ٻوءِ اواهه، ڏاڙهن سڄن ڪنڊو ٻڳه جي رکيا ڪنڊو ايڙو هو ٿان ڪري ”آستو واڄ“ جي خاص ڪاش (ورڌاي) ۾ ڏڪسڻا ٻلوپ آستو جهڙي ٻوڄا ڪجي، ٻسوءِ ٻوٿان ڪڏهن ۾ شو - انڌي اِسنان ڪري شڌر (هون) ڪجي ٻيا ڀڳتي نه شو - ٻڳت عڄن سي وڏهي ڀسهه ڪن يا ٻڄن ۽ ڪاڻا ٻجاڻا ڪن، ٻوءِ آچارڻ ڪن طرح ٻڳوان شڪر جهڙي اُوڻتا ڪري ۽ ”کي

وار صفا ڪري، اشٽ ڏهن سان ۽ هٿ سان، ورندي ۽ وڙلاپ ڪندي جپ نه ڪرڻ گهرجي. جپ ڪندي ڪرودڌ، اهنڪار، ۽ اوڀاسي نه اچڻ گهرجي. اڪ مان چوڪ ٿي، ته اچڻ گهرجي ۽ اڪرن ٿي نه اچاڙڻ ۽ ڪتي ۽ ٻيو ماٺيءَ ڏاڍيءَ نه ٺهارجي ۽ ڳالهائڻ ۾ مٺين ڳالهين مان ڪا ٿي ڳالهه اچي تي ٻري ته "اوم نمو شوايه" يا "سامب سدا شو" منتر اچارڻ ڪري پراڻايام ڪري آچمن (پاڻي جو چمچو واته ۾ وجهڻ) ڪري ڇڏجي. ڀنا آسڻ تي وهڻ ڪالسراءِ، گهمندي، ڪانبندي، اُلي ڀتي ڪري، وستي تي، گهٽيءَ ۾، اوندهه واريءَ جاءِ تي يا ابرلو جڳهه تي جپ نه ڪرڻ گهرجي. نيڪون سڌارن ڪري، پير ڊگها ڪري، ڪنهن آسن تي واهي ڪري، کٽ يا سيج پلنگ تي، سواري ڪندي يا چنتا ۾ اُداس ٿي ڪري نه جپ نه ڪرڻ گهرجي. جيڪڏهن طاقت هجي ته، مٿين نيمن انوسار جپ ڪجي باقي ڪمزور هئي ۽ بيمار کي جئن وڻي، جتي وڻي تئن پيا شڪتيءَ جپ ڪرڻ گهرجي، اپترو سمجهڻ گهرجي ته، نه ڪرڻ کان ڪرڻ بهتر آهي. جپ ڪندڙ سداچاري هئڻ گهرجي. سداچار تي وڏو زور آهي، ودبا. آهي ۽ وڏي ۾ وڏو ڌن آهي؛ سڀني ليکڻ ڪالسراءِ جپ تپ اچار ۽ همت ۾ دکي ۽ ابرلوڪ ۾ سهولو ڪرڻ ملندس؛ سڀني ڪسي ليڪڻ ٻڌهجي ورڻ آشرم موجب جئن اڳين اڌياڻ ۾ چئي آيا آهيون تئن هئڻ گهرجن. انسان کي ناستڪ نه ٿيڻ گهرجي بلڪ ايشور ۾ وشواس اي مول مقصد آهي.

سداچار- هين، نيم، گهٽ ڌاندا يا پاڻي ماٺيو لاءِ ڪلجڳ ۾ "اوم نمو شوايه" کان وڏي ۾ وڏو منتر ٻيو ڪو نه ڪونهي. ڀنا نيمن سان ڪرڻ واري موکي، نيم، چنڊال، پاپي وغيره لاءِ ٿي "اوم نمو شوايه" منتر نشڪل نه وبهندو. اي ڏاري ! مون لوڪ جپ ۽ منترن ڀڻ، وقت، جاءِ، نمونو ڪرڻ جون ودين ، وسمون وغيره سڀ پسڌائي وانسر آهيان. سڀئي ٻاڙ سان شردا ڀڳت واري جپ ڪندڙ گروءَ کان منتر سکيل هجي پسا نه، ٻير سان جپ ڪندڙ هجي يا نه، ٻڌهجي پڪتيءَ جي ٻل تي ٻري وڃيتو. رواجي ڳالهين تي هن منتر ڪسي ڪم نه آڻڻ گهرجي جو هي منتر مولڪي (پڪران شڪر) کي ڏاڍو پيارو آهي ۽ لندو ۽ رواجي منتر ڪولي آهي (هر هر مهاديو شمبهو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڻي سنگهتا (آڙ ڪنڊ) ۰۷. اڌياءُ ۱۴ سماپت.

تن نمونن جي ديکيا، گروءَ جي مهما ۽ گياني گروءَ معرفت ٿي مڪتي ۽ گروءَ جي پريکشيا.

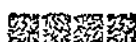
شري ڪرشڻ - اي مهاراج! مان هاڻي شو-سنسڪار جي وڌيءَ بابت ٻڌڻ چاهيان ٿو.

اُپمنيو- شري ڪرشڻ! سنسڪار معنيٰ شڌ ڪرڻ. شو-شاسترن ۾ تن نمونن جي ديکيا چئي وئي آهي- "شامڀوي"، "شڪتي" ۽ "مانتري". گروءَ جي ڏسڻ، ڇهڻ سان ۽ ڳالهائڻ سان ياجمان

ني چشن ڪري يعني ڌيان ڪري ۽ سمان ڪري پسي ۽ رماڻي ياڻ ڪسي شڌ ڪري بيج اکري جپ ڪري. من جو جپ مانسڪ چئبو آهي جنهن ۾ فقط اندرين من ۾ ئي جپ ڪري ۽ ڪنهن کي ٻڌڻ ۾ نه اچي سو اُم ليندو آهي. جيڪو زبان سان اُچارڻ ڪجي ۽ وچ-واري آواز ۾ ڪجهه ٻڌڻ ۾ اچي ۽ ڪجهه نه ته "اُپانشو" جپ چئبو آهي جنهنجو ڦل وچولو آهي، باقي زبان سان ۽ زور سان هڪ هڪ شبد چڱيءَ طرح ٻڌڻ ۾ اچي سو "واچڪ" چئبو آهي ۽ انجو ڦل ٻنهي کان گهٽ چئبو، پر نه ڪرڻ کان سٺو آهي جپ شروع ڪرڻ سان ۽ پوري ڪرڻ سان پرڻاپام ڪجي نه ان جپ کي "سگربپ" جپ چئبو آهي ۽ بنا پراڻاپام جپ ڪجي "اگربپ" چئبو. سڀني ۾ "مانسڪ ۽ سگربپ" جپ اُم ۽ سڌيءَ وارو ليندو آهي.

جپ، آڱرين سان به ڪري سگهبو آهي. پر اهن جي مالهائن سان ڏهوڻو اُم آهي، تنهن کان شنکن جي ٺهيل مالهائن سان وڌيڪ سٺو، تنهن کان سفٽڪ مڻيءَ جي مالهائن سان وڌيڪ، تنهن کان موتين جي مالهائن سان وڌيڪ، تنهن کان سون جي ٺهيل داڻن جي مالهائن سان وڌيڪ، پر سڀ کان وڌيڪ ردراکيه جي داڻن سان ٺهيل مالهائن سان جپ ڪرڻ سڀني کان سرلشٽ آهي. ٺهن ردراکيه جي داڻن سان ٺهيل مالها سان جپ ڪرڻ ڪري ڌن جي پراپتي ٿئي ٿي، ستاويهن ردراکيه جي داڻن سان ٺهيل مالها انڊوسٽيءَ لاءِ سٺي آهي ۽ پنجويهن داڻن سان مالها مڪتيءَ کي ڏيڻ واري آهي. جپ ڪرڻ ۾ آڳوار مڪتي ڏيڻ وارو آهي، ڏسٽي اگر دشمن کي ناس ڪرڻ واري آهي، وچين آڱر ڌن ڏيڻ واري ۽ پاچشانتيءَ کي ڏيڻ واري آهي. ١٠٠ داڻن واري مالها اُم ليندي آهي. ٥٠ داڻن واري مالها وچولي ۽ ٢۴ داڻن واري من جي مطلبن کي پوري ڪرڻ واري چئبي. چيچ اگر کي جپ جي ڦل کي ناس به ڪرڻ واري چئبو آهي. تنهنڪري آڱوٺي سان ٻين آڱرين جي ميلاپ سان ئي جپ ڪرڻ سٺو آهي ۽ آڱوٺي کانسواءِ جپ لشڦل چئبو. گهر ۾ جپ ڪرڻ کان گئو شالا ۾ جپ ڪجي تہ سئو ڀيرا ڦل وڌيڪ ملندو، تنهن کان باغ ۽ سٺي باغ ۾ هزار ڀاڱا وڌيڪ، تنهن کان ارنيه ۾ جپ ڪرڻ سان ڏهه هزار ڀاڱا وڌيڪ تنهن کان ندي جي ڪناري لک ڀاڱا وڌيڪ سٺو، تنهنڪان ديو-مندر ۾ ڪروڙ ڀاڱا وڌيڪ ۽ تنهن کان ڏهه ڪروڙ ڀاڱا وڌيڪ جيڪڏهن مهيشجي مندر يا مورتيءَ جا انگ اڳيان مانسڪ ۽ سگربپ جپ ڪجي. سورج، اگني، گرو، چندرما، ڏيپ (ڏيئي) جل، براهمڻ ۽ ڳانءِ جي اڳيان جپ ڪرڻ اُم اهتر آهي. اولسر ڏاڙهون مدون ڪري جپ ڪبو نه ڪم جي جلد پوراڻي ليندي ۽ ڪم وس ۾ رهندو، ڏکڻ ڏاڙهن مدون ڪري نه جپ ڪبو ته شانتيءَ جي ڪم ۾ سڦلتا، اولهه ڏاڙهون ڌن جي پراپتي ۽ اُتر ڏاڙهن مدون ڪري جپ ڪبو نه شانتيءَ جي پراپتي ليندي، سورج، گئو، اگني، ديوتا يا ڪنهن وڏي ۽ بزرگ مائٽ يا براهمڻ کي پٺي ڏيئي جپ نه ڪرڻ گهرجي. مٿي تي پڳڙي رکي، خميص پائي، ڪڇيءَ ۾ اوڇڻ وجهي، صفا اُگهاڙو ٿي ڪري،

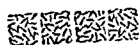
اکر جو ديرگهه (ڊگهو) آهي سو پلت يعني ٿلهو آهي، ۽ ٻيون اکر "شڪتي" (طاقت)
آهي. هن منتر جو رشي وامديو ۽ "پنڪتي" ڇند آهي، اي ديوي! هن منتر جو ديوتا مان
خود پاڻ (شنڪر) آهيان. اي ديوي! ڪولر، آري، وشوامتر، انگرا ۽ ڀاردواج - اهي اکر وار
هر هڪ اکر جا رشي آهن، گايتري، انوشٽپ، ترشٽپ، برهتي ۽ وراٽ - اهي پنج هر هڪ
اکر جا اکر وار ڇند آهن، اندر، رُدر، وشڻو، برهما ۽ سڪند - اهي پنج هر هڪ اکر جا
اکر وار پنج ئي ديوتائون آهن. "ن" مهيشور سو آهي، "م" مهيشور جو آهي ۽ "ش"
مهيشور جو رنگ (ڪڻڪ) آهي ۽ "وا" مهيشور اکيون آهن "ي" مهيشور جا هٿيار ۽ ٻيو هار آهن.
"نمه شوايا، ڌرڪت هڻو، ڌلوڪت، ۽ ڦٽ" وغيره انگن (عضون) جي رکيا لاءِ آهن. اي
ديوي! هن منتر ۾ اسان ٻنهي جو ٻيو جاپ آهي ۽ هن منتر ڪيسي ڀڳتي ڀاءُ سان ڇهل
واري سادڪ لاءِ مڪتي وٺڻ ناممڪن ڪان رهندي (هر هر مهادير شيو - ڪاشي وشوانٿ
گنگي) واري سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧ ۾ آڌياءُ ١٣ سماپت.

گروءَ کان منتر وٺڻ ۽ جپ ڪرڻ جي وڌي، منتر جي جاپ ڪرڻ جو نمونو، منتر جي جاپ لاءِ جوڳي جڳهه ۽ جپ تپ ڪندي ڪهڙيون ڳالهيون نه ڪرڻ گهرجن.

ڀڳوان شنڪر - اي ديوي! وڌيءَ ڪانسواءِ، ڪرپا ڪانسواءِ، شرڌا ڪانسواءِ ۽ دکشنا
ڪانسواءِ جيڪي جپ ڪيا وڃن تا سي نشقل آهن. سادڪ جا شڙ ڀڳتي کي گهرجي ته ڏيان
۾ لڳل، سلن گڻ واري، سداچاري، جپ ۾ وشواس ڪندڙ گروءَ جي شرڻ ڪري، منتر
جي ديکيا وٺي. من ۾ شڌ ڀاونا رکي گروءَ کي پرسن ڪري. من، وچن، شرير ۽ ڌن سان
گروءَ کي گرو دکشنا ڏيئي راضي ڪري. وڌيس نه هاڻي، گهوڙا، رٿ، هيرا، جواهر ۽
جڳهه وغيره به ارپڻ ڪري. هڪ سال تائين گروءَ جي سيوا ۾ لڳل هجي. آهڪار ڪانسواءِ
۽ اُبراس سان سنان وغيره ڪري ڪلش جي جل سان پاڻ کي شڌ ڪري، ٻيا واڇن
ڪرائي، سمنڊ جي ڪناري تي يا نديءَ جي ڪناري تي، گئوشالا ۾ يا ڪنهن مندر ۾ يا
ڪنهن اموت استان تي شپ اڪشتر ۾ گرو ٻنهي شش کي مهيشي شڙ - ماتا جنهن کيان
ڏئي ۽ منتر جو اُچارڻ ڪرائي ۽ آشيرواد ڏئي، "مهيشور شل ڪلياڻ لئي، منگل لئي ۽ شپ
لئي ۽ ٻڌ لئي" گروءَ کان منتر وٺي شش کي جپ ڪرڻ گهرجي. جپ سنهم سان ڪجي،
نم سان ڪجي ۽ هر روز ڪجي. نقط واسه جو برجن ورتائڻ گهرجي. جيترا منتر ۾ اکر
هجن اوترن لک دفعن جي چوڻ جپ ڪرڻ سان "پرشچرڻ" چيو آهي. ان کان ٻيءَ ته
ڪجي ته ڪامنا ي(سڌي) حاصل ٿيندي آهي. سادڪ کي ڪوبه نه هر ولت مهيشور (شڙ)

جئن روڳن ۽ بيمارين کي دوائون ناس ڪنديون آهن تئن سڀني پاپن جي ناس ڪرڻ لاءِ
هيءُ هڪ ئي اڪيلو منتر سمجهڻ گهرجي. ٻڌڻ کان مکتي وٺي ڏيڻ لاءِ هيءُ پنج -
اکري منتر ئي هڪ نڪ علاج آهي. هڪ منتر پڙهڻ وارو انسان مورک، اڻ پڙهيل ڀلا نيچ
۽ هجي نه شردا ۽ ڀڳتي سان جاپ ڪرڻ سان جيون - مکت ٿي ويندو. (هرهر مهاديو شمڀو-
ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڌوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧٠. اَڌياءُ ١٢ سماپت.

پنج - اکري منتر ۽ پنج - اکري وديا ۽ ان جا رشي ۽ ڇند وغيره.

پاروتي: اي پراڻناٿ! ڪلجڳ جڏهن عجيب رنگ ڏيکاريندو، ڌرم ڏور ٿي ويندو، ورڻ آشرم ڌرم مٽيءَ ۾ ملي ويندو، اُپديش ڏيڻ جا رواج بند ٿي ويندا تڏهن توهان جي ڀڳتن جو ڪهڙو ليکو ٿيندو؟

ڀڳوان شنڪر: اي پاروتي! اهڙين حالتن ۾ گهور ڪلجڳ ۾ ماڻهو منهنجي پنج - اکري وديا جو آسرو وٺي سنسار - بندن کان مکت ٿي ويندا. ڪوڙا، خراب، نيچ، ڪرتگهڻ، ڇل ڪپٽ وارو ۽ لوڀي ماڻهو هوندو ته به پنج - اکري منتر سان مکتي حاصل ڪندو. انيڪ ورتن ۽ ٻيءَ طرح بدن کي سڪائڻ سان شو - لوڪ جي پراپتي نه ٿيندي، جهڙي تپ، يگيه ۽ ورت منهنجي پنج اکري منتر جي ڪروڙ ڀاڱي حصي جي برابر به ڪونه ٿيا. اي ديوي پاروتي! منهنجي "اوم نمه شواءِ" منتر لاءِ ڏکيا (گروءَ کان منتر وٺڻ) وٺڻ بهتر آهي جيتوڻيڪ ٻيا ڏکيا به، منهنجي منتر سان سڌي ئي سگهي ٿي، منهنجي منتر جي ئي اڀياس سان ويد، شاستر، مهرشي، سناتن ڌرم، لوڪ ۽ سڄو جڳت هلي سگهي ٿو. اي ديوي! پرلءِ ڪال ۾ جڏهن هيءُ چراچر سنسار نشٽ (ناس) ٿي وڃي ٿو ۽ سڄو سنسار مٽيءَ ۾ ملي وڃي ٿو تڏهن به شاستر منهنجي هن "اوم نمه شواءِ" جي آڌار تي لڪي رهي سگهن ٿا ۽ نارائڻ به هن منتر جي شڪتيءَ سان ئي جل - مه ۾ آرامي ٿي سمهي سگهي ٿو. برهما به ميرو پربت تي واءُ (هوا) ٿي ڪري منهنجي نسي "اوم نمه شواءِ" منتر سان تپسيا ڪئي. جنهن ڪري ميرو - پربت سونگي تمام پيارو لڳندو آهي. برهما جهڙي مانسڪ پٽن به منهنجي ئي هن منتر - شڪتيءَ سان وري سرشٽيءَ جو واڌارو ڪري سگهيا. منهنجي هن پنج - اکري منتر جو هڪ هڪ اکر منهنجي هڪ هڪ مک مان نڪتل آهي، جنهن ڪري پنج - مکن جو ميلاپ ٿيو. وري پهرين پد "نمه" ۽ ٻيو پد "شواءِ" آهي جنهن جي معنيٰ "شوا" سان اشارو ٿي ڪري ... وديا منهنجي مک مان پرگهٽ ٿي. ڪوڙي ان وديا جو ورڻن ڪرڻ ... ار پڃاڻون، چالي واکري ۽ ڦوڪيل، مستڪ تي چندرما جو مڪٽ ڌارڻ ڪيل، ڪمل جهڙي آسڻ تي براجمان آهي ۽ گهڻ ڀيرو وار سهڻي مدهن ٿي واسيڪن وانگر نساڃ ڪري رهيا آهن. هن منتر جا سڀ اکر جيتوڻيڪ پنج روپ آهن پر تڏهن به چوڻون

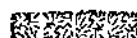
۽ هٿيارن پهرڻ ۾ هر طرح خبرداري وٺڻ ضروري آهي .

هاڻي وٺڻ لاءِ ضروري نيم اهي طرح ساڳيا جهڙي پورا جيئي آيو آهيان. باقي وٺڻ لاءِ خاص گڻو وڪڻي، واپار ۽ ڪمتي جي هر طرح سنڀال ڪرڻ ۽ پراهڻن جهڙي شيرا ۽ ڪٽرڻ سان سهڪار ڪرڻ، واپار ۾ ۽ ڪمتيءَ ۾ اي جاءِ فائدو نه وٺڻ گهرجي . سرڪاري ٽيڪس ۾ ڪس گناهُ يا لڳي نه ڪجي .

اي ديوي! شودر نه مهنجي لاءِ سڀئي ڪان پيارا آهن . ان لاءِ پيا سڀ نيم ساڳيا باقي ٽنهي ورڻن جي شيرا ڪرڻ گهرجي جي خاص طور هن طرح جاڻڻ گهرجن. شهر جي صفائيءَ ۽ سنڀاليءَ جو پربند ڪرڻ، ڪمتيءَ ۾ ٻهوي ڪم ڪرڻ، سهڪار جي سامان ٺاهڻ، گهڻن جي سامان ٺاهڻ، هٿيارن جي سامان ٺاهڻ ۾ مدد ڪرڻ، باغن ۽ وستن ٺاهڻ ۾ مدد ڪرڻ .

اي ديوي! مهنجي ليرف اشعان لي سيئي ڌرم ۽ سيئي ورڻ ۽ خاص ڪري گرهستي ماڻهو يالرا ڪري سگهن ٿا. استرين امهنجي او جاڪري سگهن لدون مگر ياد وٺڻ گهرجي ته گرهستي استرين جو مکيه گرو پهنجو پتي آهي. استرين کي مهنجي پوڄا پتيءَ جي موڪل کانسواءِ نه ڪرڻ گهرجي .

اي ديوي! وڏيا استرين يهنجر وقت شو. نام جپڻ ۾ اي اڳياڻي ڌرايءَ سي سمهڻ، لپ، دان، سنان، شانتي، مڙون ڌارڻ، ڪميا، اشٽمي، چرڌس، پورڻما ۽ ايڪادشيءَ سي خاص شو. پوڄا وغيره وڏيا استرين لاءِ ضروري آهن. (اوٽ : استرين ۽ وڏوالن استرين پراهڻ ڪان شودر ٿائين سمجهڻ گهرجن)، باقي اي ياروتي! مهنجي پڳتي لاءِ ڪجهه به دنيا ۾ ناممڪن ۽ ڏکيو نه آهي. جنن لوهه سخت ايڪ ۾ ڳاڙهو اي پهنجي شڪل ۽ دول پدلي ڪندو آهي يعني ڪا وستو لهي پوندو آهي ائين مهنجي پوجا ۾ اڳل شو. پڳت (استري يا پرش) مولسان ملي شو. يد حاصل ڪندو آهي. ايءَ طرح ماڻهو پهنجي عمر وچالي لرڪ ۾ غرطا کاٻيندو آهي. اي ديوي! هن سچيءَ ڪٿا جو سار يعني لب الپٽي مهنجي پڳتي ، مون ۾ وشواس ۽ مون ۾ شرڌا وٺڻ وارو لي پڳت موکي پيارو آهي. (هر هر مهادير شيو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڻي سنگهتا (اٿر ڪنڊ) ۰۷. اڌياءِ ۱۱ سماپت .

پنجم - اکري منتر جو مهاتم

ايشيو : اي شري ڪرشڻ! "اوم نمه شوايه" هي منتر تمام لنديو آهي اي هن جو مهاتم سيئي منترن کان وڏو آهي . سڀني ويدن جي گيان جو لب هن ۾ سمايل آهي. سولتر سته. اپرو کان ۽ اُن لاءِ چيل آهي لهڪري سچو منتر آهي اُن ۾ ذرو به شڪ نه سمجهو . هن منتر جي جاپ ڪرڻ سان سڀ وڏاون سڌاون ملن لهون . جنن ۸۲ ۾ وڻ سمايل ۽ لڪل آهي ائين برهمانڊ ۽ سڀ من وانچت پداوڪ هن ۾ سمايل سمجهڻ گهرجن.

ڪرڻ يعني سنسار جي وهنوار ۾ منهنجو مکيه لاڳاپو سمجهڻ. اهڙيطرح جي مٿين ٨ ڳ...
مطابق هلن ٿا سي ني پورڳي آهن، سي ئي منهنجا پيارا ڀڳت آهن، سي ئي واسن ڪ...
مچيندڙ ۽ ابياس ڪندڙ آهن، سي ئي مونکي ملي سگهن ٿا ۽ ٻوءِ ڪٽي جنبال ڇڏين!
ٻارولي! اهترو سو ضرور ياد رکجا ته ڀڳتي ڀاو سان جيڪو مونکي پتر، پشپ، ڦل، يا جل
ارپڻ ڪري ٿو سو مان قبول ڪريان ٿو ۽ اهان ڀڳتيءَ کي هيرا، لعل، جواهر ۽ مان اوڪارِ...
ڀڏيان ٿو. (هر هر مهادو شيير - ڪاشي وشوناٿ ڪنکي) واڻوي سنگهتا (الر کنڊ) ۷
پاپ ۱۰ سماپت.

شوامد شو پراڻ - واڻوي سنگهتا (الر کنڊ) ۷.

ورڻا شرم ڌرم ۽ ناري ڌرم بابت، شو - پوڄن، شو - چنتن ۽ شو - گيان جي مهما

پيگوان شنڪر - اي داوي پارولي! براهمڻ شو - ڀڳت لاءِ ضروري آهي ته ...مان ڪري سنڌيا - گايتري جاپ ضرور ڪري. اڳي هونري هجي، لنگ پوڄا ڪري ۽ سدا چاري هئڻ کهرجي. سچ ٻولي، سچ ويچاري، سنتوشي هجي، جپو - ديا ڪري، هسا نه ڪري، شردا رکي، شرم، حياو ۽ ساچه ڪان ڪم وٺي، لب، کميا، شدتا، ٻو ٽرتانيءَ، ...رهي، ٻکيه ٻرامه ڌارڻ ڪري، ٻڳڙي ٻالي، ٻهتر واڙهي، نشيدار شين کان پرهيز ڪري ...ردراکيه جي مالها ڌارڻ ڪري، پسمي لڳائي ۽ خاص پسميءَ جو ترايد (ٽن ليڪن وارو ٽلڪ) ...لڳائي، هر هڪ چوڌس تي شو - ورت رکي، ارهم ڪراچ (پيچ گوا - گئو جو کير، مکڻ، ڏڌ، ...نعمت ۽ چيڻي جي رس) گرهڻ ڪري، شو - پوڄا ۾ ريءَ ڪرڻ ڪانوءِ کاڌو کاني، مٽي ۽ ...انس نه ورتائي، شراب کان پرهيز ڪري: **نوٽ: هي ئي ڳالهيون براهمڻ ڪانسواء ...ٻي ورڻن سان به لاڳو آهن.** مگر براهمڻ سان ساڳي طرح کميا، شانتي ۽ سنتوش، ...سچ، چوري نه ڪرڻ، ٻئي جو مال نه ڦٻائڻ، شو - گيان حاصل ڪرڻ، پسمي لڳائڻ ۽ ڦل ...اڇا نه رکي پوڄا ڪرڻ تمام ضروري آهي.

...ي داوي پارولي! هاڻي جوڳين جا لڇڻ ٻڌ!! جوڳين کي ذهن جو اڪيا ڪري کاڌو ...آهي ۽ راسد جو ارهم چاريءَ وانگر ساڌو نه کائڻو آهي. باقي جوڳيءَ لاءِ مناسب ڪري ...ڙهڻ، اڪيه ڪرائڻ، دان ڏيڻ ضروري آهي. وان پرست وارن لاءِ سا ڳيائي ئير آهن ...وڳيءَ لاءِ. ڪترين لاءِ اپا سپ ئير ٻهران جهڪي چڻي آرو آهيان باقي مناسب طرح ...لاءِ سيبي ورڻن جو اڇاءَ ڪرڻ، دشمن کي مارڻ، پنهنجي ديش لاءِ ٻرابر جانئڻ ۽ ...شيطان ماڻهن کي ٽري ڪيڻ يا انگوسار ڪرڻ، هسڪ ماڻهن ۽ جانورن کي ديائڻ ...ڪرڻ، شو - ڀڳتن ڪانسواءِ ٻين تي اعتبار نه ڪرڻ، راڪال (راو ڌرم پرالون هجي) پرهيز ڪرڻ، ...شنڪر جي سنبال ڪرڻ، جاسوسن معرفت رعيت جا اهنج ايذاءَ دور ڪرڻ،

شو سناتن ڌرم جون چار مکيه ڀاڱون ۱- کمان ۲- ڪرپسا ۳- چريا ۴- ۽ ۴- يوڳ - ڀشو پاش ۽ پتيءَ جي گيان کي گيان چئبو ۽ گروءَ جي آکيا انوسار مورتيءَ يا لنگ جي سامگريءَ پوڄا ڪريا چئي، مهيشور آکيا انسار ورڻ آشرم ڌرم جو ڪرڻ چريا چئبي ۽ باقي من کي وس ڪري اندرين کي آهستي آهستي قرض ۾ رکي مهيشور پوڄا ۾ لڳائي وجهڻ کي يوڳ چئبو. اي ديوي! جيسي کي هڪ هنڌ رکڻ سان سڀئي اشومبد يگين جو ڦل ملي ٿو، يوڳ سان اڳين جنمن ۾ ڪيل پاپن جي ناس ٿيندي آهي ۽ اهڙيءَ طرح انهيءَ وراڳ واري حالت ۾ گيان اُڀري پوندو آهي ۽ اهڙو واري ماڻهو ڪهڙيءَ ريءَ ڪهڙي ڏانهن ڀامه وارو هوندو آهي ته ڀ. ڪيس مڪتي ملندي آهي. مهيشور پوڄا ۾ لڳل ماڻهوءَ ڪسي کي سڀني ٿي ديا ڪرڻ کپي، اهنسا سان هلڻ کپي، سچ ڳالهائڻ کپي، چوريءَ ۽ زوريءَ کان دور رهڻ کپي، لڪ، ڪرڻ ۽ ڪراڙڻ کپن ۽ مکي ڳالهه اها آهي جو ڦل جي اڇا رکندي سڌس ڪم هي پورائي ته ٿي ته مهيشور پوڄا اڻ ۾ چوڻي ڏيندو ۽ سڌس وشواس ٿئي پوندو ۽ جيجرڻيڪ پورن ڦل ته رکڻ واري جي پوءِ سڌس ڪامنا پوري ٿئي ٿي ۽ مان سڌس من اڇا پوري ڪرڻ لاءِ پڪل آهيان.

مهيشور پوڄا ۾ ٽمرام سان ٿئي ٿي : هڪڙي پاهران ۽ ٻي اندران اهڙيءَ طرح من، واڻيءَ ۽ شرير سان. وري مهيشور پوڄن جا پنج روپ آهن جيئن هن طرح سمجهڻ کپن : لپ، ڪرم، جپ، ڌيان ۽ گيان. مورتيءَ وغيره ۾ جيڪو مهيشور پوڄن ٿئي ٿو تنهن کي پاهرين پوڄا چئبي ۽ جيڪو من سان اندر ۾ پوڄن ڪبو تنهنکي اندرين پوڄا چئبي ۽ اهڙيءَ طرح واڻيءَ سان پوڄن ڳالهو ۽ آواز سان ظاهريءَ طرح ٿئي. جپ ڪبو ته "واڻي" سان پوڄا چئبي، پسمي، ترپڻ ۽ ودراکيه مالهائون ڌارڻ ڪرڻ سان "شرير" جي پوڄا چئبي، مهيشور مورتي پوڄا کي "ڪرم" چئبو. باقي ٻيءَ طرح ڪمن کي ڪرم نه چئي سگهبو. مهيشور پوڄا ۾ ورت رکڻ ۽ بدن کي ڪشٽ ڏيڻ کي "لپ" چئبو باقي مهيشور ليکي بکن ڪڍڻ کي لپ ڪونه چئبو. مهيشور "اوم نمه شوايه" منتر جي اُچارڻ ڪرڻ کي ئي "جپ" چئبو. مهيشور سروپ لاءِ چنتن ڪرڻ کي "ڌيان" چئبو ۽ مهيشور مايا، ليلا ۽ شاسترن جي ڄاڻ کي ئي گيان چئبو.

پاهرين پوڄن کان اندرين پوڄا سڀواري وڌيڪ آهي. من جي شڌ هجڻ سان شرير پاڪيزي شڌ ٿي وڃي ٿو باقي سڀئي پڪتي ڪرڻ هوندي لاءِ ڪمت سان پوڄا چئبي جنهن ۾ انسان ٿاڪ کي ۽ ٻين سڀني کي لڳي ٿو ۽ ٻاٻي رهي پاپ جو ڦهلاءُ ڪري ٿو. اهو ئي مهيشور سنالن (پراڻو يا آدي) ڌرم آهي. مهيشور پڳمه جا هيٺيان اٺ ڀيد کپن. ۱- شو ڀڳتن ۾ پيار. ۲- مهيشور پوڄا ۾ شرڌا. ۳- مهيشور سر پوڄا ۾ من جو لاڙو ۴- مهيشور لاءِ بدائي مشغوليون ڪرڻ. ۵- مهيشور شاستر جي ڪٿا جو ٻڌڻ ۽ ڪٿا ٻڌڻ مهل زبان، اکيون، ڪن ۽ سمرڻ شڪتيءَ کان پوري طرح ڪم وٺڻ. ۶- هر هر مهيشور نام سمرڻ ڪرڻ. ۷- مهيشور شرڻ وٺڻ. ۸- مهيشور جيئن جو ارواح مهيشور ڪري

لنالنا، لنگيشڪ، سرڳيه، سمبدي، ساڌو، سڌي، سڌاما، ڪيشپ، وسشٽ، ورجا اتري، اگر، گرو سرلشت، شرو، شروشنڪ، ڪٽي، ڪٽباهو، ڪشرا، ڪيترڪ، ڪاشيپ، اشنا، چهوَن، ورهسپتي، اتيه، وامديو، مهاڪال، مهاانل، واچهه شروا سرلسر، شياڪ، ٽيمتوُ، هرڻيه ناڀ، ڪوشليه، لوڪاڪشيه، ڪتمي، سمنتو، جئمني، ڪبنڌ، ڪشڪنڌ، پلڪيه، دارياڻي، ڪيتومان، گوتم، ڀاوي، مڌوپنگ، شويتڪيتو، اشج، اسوهد شيچ، ديول، ڪري، شاليهوتر، سوبش، پراشر، شاردوَسو، ڇڳل، ڪيڪرن، ڪسپ، اسراهڪ، الوڪ، وديوت، شمبوڪ، آشواليان، اڪهه پاد، ڪڻاد، الوڪ، ولس، ڪشڪ، گرگ متر ۽ شروله وغيره يوگاچاريه ويا مهيشور جا شش آهن، اهي سڀ پاشوپت، سد آهن، جن جي ڀڏن تي ڀسمي رماپل آهي ۽ سڀيئي شو شاسترن، ويدن ۽ لنگن جا ڄاڻون ۽ پرايڻ آهن، هي سڀ شو-گيان ۾ پرائڻ، سرل سڀاو وارا، ڪومل-هردي وارا، اهنا، ڪروڌ کان بري، اندرين تي جيت ڪندڙ رد راکيه جون مالهائون ڌارڻندڙ، جٽائون رکندڙ، ترپونڊ (ٽن ليڪن وارا) تلڪ ڏيندڙ، ڦل ۽ ميون تي گذران ڪندڙ، پراڻايام ڪندڙ، سدا-شو ۾ من لڳائيندڙ، سنساري مايا جار کان اداس رهن ٿا. (هر هر مهاديو شمڀو-ڪاشي وشوانٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ٧، اڌياءُ ٩ سماپت.

ڀڳوان شنڪر ۾ شرڌا-ڀڳتيءَ جي ضرورت، شو-ڌرم جو ورڻن ۽ شو پوڄن بابت.

شري ڪرشن- اي گرديو شري اپمنيو! جنهن مانهوءَ جو من آتم-تتو جي سادن ۾ نه لڳي يا من پوتر نه هجي يا اندرين تي قبضو نه هجي اهڙي ليچ بڌيءَ واري ڪئي ڀڳوان شنڪر ڪئين ملي سگهي؟

شري ڪرشن جي سوال جو جواب ڏيندي گرو اپمنيو مشڪي رهيو هو ۽ چيائين، "اي ڪرشن! اهو بلڪل سچو سوال ديويءَ پارٻتي هڪ ڏني پرمانند شنڪر کان ڪيو هو جنهن کي هو اهو مان ورڻن ڪريان ٿو.

ڀڳوان شنڪر- ديوي! جيڪڏهن سادڪ جي من ۾ شرڌا ۽ ڀڳتي نه هوندي نه پوڄن، ڌيان، جپ، آسن، گيان ۽ ٻيءَ طرح هميشه من ڪرا لڳندو. جنهن مانهوءَ جي من ۾ ڀڳتي ۽ شرڌا هوندي سو مونکي ڪئين نه طرح وس ڪري سگهندو ۽ اوءَ نه منهنجو درشن ڪا پر ۽ شرڌا هوندي سو مونکي ڪئين نه طرح وس ڪري سگهندو، ڪيترا ماڻهو مونسان ملڻ ۾ شرڌا ۽ ڀڳتيءَ جي سخت ضرورت آهي. براهمڻ، کتري، ويش ۽ ورڻ آشرم ۾ وشواس رکندڙ تي مونکي ملي سگهن ٿا مگر سچي ڀڳتيءَ نه منهنجو دروازو نيچ ذات، نيچ ڪرم ۽ نيچ سڀاءُ وارن لاءِ ٻه کليل آهي پر شرڌا ۽ ڀڳتي اوس هجي. جيڪو منهنجي ڀڳتي ۽ شرڌا ڪونه ٿو رکي سو سخت پاپ ٿو ڪري ۽ ناحق مايا جار ۾ ڦاسي سنسار ساگر ۾ ٻڏڪي ٿو. منهنجي

اسان جي نمسڪار آهي." اهو ڪهڻ ۽ ٻيءَ ڪل وغيره سوراڻي جي ارڻ ۾ پاڻي وجهي
سورج ديوتا کي ارگهه ڏيڻ لڳا ۽ وري چوڻ لڳا، "اي ڀڳوان! توهان ئي مول ڪارڻ آهيو،
توهان ئي رُدر، برهما، وشنو ۽ سورج روپ آهيو. اسان جي توهان کي نمسڪار آهي."

اهڙيطرح جو من چت هيڪ ڪري سورج کي صبوح جو منجهند جو ۽ سانجهيءَ کي ارگهه
ڏئي ٿو، ان لاءِ مڪتي دُرلڀ ڪانه ٿيندي آهي. ان ڪري ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موکش لاءِ
من، واڻيءَ ۽ ڪرمن دوارا آرڌنا ڪرڻ کپي.

اهو ته سورج منڊل ۾ براجمان ڀڳوان شنڪر ديوتائن ڏانهن اهاري ۽ سمورڻ شو-شاسترن
۾ شو-پوڄا ڪرڻ جو اڌڪار برهمڻ، کتري ۽ ويش لاءِ ڏنو ويو آهي.

ٿورو ڪافي عرصو گذرڻ بعد جڏهن شو-شاستر لوپ (گم) ٿي ويا تڏهن ڀڳوان شنڪر
پاڻ پرگهٽ ٿيو ۽ پرسان وٽان پاڙوليءَ جيسي اڇڻ ٿي سمورو ويڻن جو انت ڪندي شو-
شاسترن جو گيان گرو اڳستيه ۽ رشي ددڌيچيءَ کي ڏنو. جن وري لوڪن ۾ خوب پرچار ڪيو.
ڪڪ ڪڪ ۾ ڀڳوان شنڪر ته عام ماڻهن جي مڪتي لاءِ ڌرو ستيه، پاڙکو، انگرا، سوتا، مرلين،
اِندر، رشي وسشٽ، سارسوت، ترڌاما، ترورت، شتتيجا، ڌرم سروپ نارائڻ، سورکشڪ، ڀڌامان
ارڻي، ڪرتنجي، ڀاردواج سرندت ودوان گوتم، واچ شروامدي، ڀرتر سوکيماٽي، ترڻ بندو
مني، ڪرشڻ، شڪتي، پاراشر، اَتري، جاتوڪرڻيه ۽ ساکيامه نارائڻ سروپ ڪرشڻ دئيپان
وياس مني وغيره اوتار ڌارڻ ڪري شو-شاسترن جي گيان جو ڦهلاءُ ڪيو. (هر هر مهادو
شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ۸. ادڌياءِ ۸ سماپت.

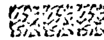
❊❊❊

ڀڳوان شنڪر جا اوتار، يوڳا چاريه ۽ انهن جي ششن جا نالا

شري ڪرشڻ - اي مهراج! سڀني ڀڳن ۾ جيڪي ڀڳوان شنڪر جا اوتار ٿيا انهن جا
۽ انهن جي ششن جا نالا ڪرپا ڪري ٻڌايو.

اپمنيو - شري ڪرشڻ! شويت، سوتار، مدن، سهوتر، ڪنڪ، لوڪاڪشي، مها مايا وي
جيگيشوير، ددڌيواهن، رشڀ مني، اگري آتري، سپالڪ گوتم، مني ويدشرا، گوڪرڻ، گهاواسي،
شکنڊي، جتامالي، اٽهاس، دارڪ، لانگولي، مهاڪال، شولي، ڊنڊي منڊيش، سهشڻو، سوم
شرما ۽ نڪليشور - اهي ويراهه ڪلپ جي ستاويهن منونتر ۾ ڪڪ ڪرم سان اوتار، اوگيا
چاريه پرگهٽ ٿيا. انهن کي شانت چت وارا ۴-۴ شش هئا جيڪي هيٺينءَ طرح چيا وڃن
ٿا - شويت، شويت شکا، شويتا شو، شويت لوهت، دندڀي، شتروپ، رچيڪ، ڪيتومان،
وڪرش، وڪيش، وپاش، پاشناشن، سمک، درمک، درگم، درليڪرم، سنتڪمار، سنڪ،
سنندن، سنالن، سڌاما، ورجا، شنک، اڃج، سارسوت، ميگهه، ميگهه واهه، سواهڪ، ڪپل، آسري،
پنجشک، واشڪل، پاراشر، گرگ، ڀارگو، انگرا، ٻل ٻنڌو، نرامتر، ڪيتومرنگ، تپوڌن، لمبودر، لمب،

پڪڙي ٿي. اِهي ٽيئي ڳالهيون ڪي ملائي "شو-ڌرم" چئبو. شو ڌرم جون وري ٥ ڳالهيون
مکيه آهن. ١- تپ، ٢- ڪرم، ٣- جپ، ٤- ڌيان، ٥- گيان. شو-لنگ پوڄا کي ڪرم چئبو،
چاندرائڻ وغيره ورتن کي تپ، منترن جي ابياس کي جپ چئبو، شو-چنتن کي ڌيان ۽
شو-لڳائن (شاسترن) جي ڄاڻ کي گيان چئبو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ ڳنگي)
وايوي سمڪيتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءِ ٧ سماپت

شو- گيان، شو- اُپاسنا سان ديوتائن کي شو- درشن ۽ سورج ۾ شو- پوڄا.

اُپمنيو - اي شري ڪرشن! شو- گيان گروءَ جي ڪرپا سان ئي ملي سگهندو جو مڪتيءَ کي ڏيڻ وارو ٿيندو آهي جنهن جو وستار سان ورڻن ڪرڻ ناممڪن آهي. گيان سروپ شو ڀڳوان برهما کي پيدا ڪيو جنهن ۾ جدا جدا ورڻ ۽ آشرم پيدا ڪيائين. وري يگيه، سوم، پرٿوي، اگني، سوريه ۽ ديوتائون ۽ وايو پيدا ٿيا. ديوتائن وري ردر ديو جي استتي ڪئي ته ردر ديو چيو، "اي ديوتائو! سڀ ڪنهن ڀڳوان مان آهيان. هاڻي به هر جڳهه ئي مان ئي آهيان. پرشيه ۾ به مان ئي رهندس. مراڪان وڌيڪ ۽ مون جهڙو ڪوبه ڪونه آهي ۽ جيڪو مونکي ڄاڻي ٿو سو مڪت آتما سمجهڻ گهرجي." ائين چئي ردر ديو انتر ڌيان ٿي ويو. جڏهن ديوتائن ردر ديو کي نه ڏٺو تڏهن سام وايد جي منترن سان استتي ڪري پاشوپت ورت کي گرهڻ ڪرڻ لڳا ۽ انهن کي پسمي رمائڻ شروع ڪيائون ته مهيشور پاروتيءَ (اُما) سوڌو اچي سندن اڳيان اٿيو ۽ مشڪي ڪري چوڻ لڳو، "اي ديوتائو! مان اوهان لاءِ ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان." تڏهن ديوتائن نمسڪار ڪري پڇڻ شروع ڪيو:-

ديوتائون - اي سوامي! هن پرٿويءَ تي ڪهڙي رستي سان اوهان جي پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ ان پوڄا کي ڪير ڪري سگهي ٿو؟ اهو سمورو ٺيڪ ٺيڪ وستار سان اسين ٻڌڻ چاهيون ٿا

پوءِ شنڪر ديوتائن جي سموري ڳالهه ٻڌي مشڪندي پنهنجي سوريه- مه روپ کي ڏيکاريو. ڪهڙي ان روپ جي واکاڻ ڪجي! سڀني ڪُلن سان ڀريل هو، سندس چوڌاري گرهه وڪروڙ هئا، اٺ ٻانهون، چار مک ۽ اڌ شرير استريءَ جو ۽ اڌ پرش جو هو. اهو عجيب رنگ ۽ روپ ڏسي سڀ ديوتائون سمجهڻ لڳا ته سورج، پاڻ وايو، چندرما، آڪاس، وايو، اگني (اگني) جل، پرٿوي وغيره شو- روپ آهن. پوءِ به سڀ ديوتائون سورج کي اُتم ڏيندي چوڻ لڳا، "جنهن جو ٻاهر سندو والڪر راڪ آهي ۽ سندر گولائي (منڊل) آهي، سڀ والڪر سهڻي مورت ڳهڻن سان سينگاريل آهي، ڪمل والڪر جهڙن جون اکيون آهن، جنهن جي هٿ ۾ به ڪمل آهي ۽ برهما، وشنو، اندر وغيره کي پيدا ڪرڻ وارو آهي، تنهن کي

ڪيش لمسڪار آهي. ڀڳوان شنڪر هرڻي پتي، هرڻيه ٻاهو، انوڪا پتي، ايشان، پناڪ ڌاش ڪٽڻ وارو، ٽل لسي سواري ڪرڻ وارو، سونهري وارن وارو، ڪمل جهڙن اکين وارو، اُتي جي سورج وانگر لعلاڻ بدن وارو، امريءَ ڳچيءَ وارو، امرت روپ، برهما کي اُپديش ڪرڻ وارو گرن جو ۽ گرو، شڌ، ٻڌ، سرڙيمه، سرو وياپڪ، اهي اسي ڪريا ڪرڻ وارو ۽ پرڻو روپ آهي. "پرڻو" منتر سان ئي ملي سگهيٿو. لهندڪري شو-شاسترن جي ڄاڻ وارا چوندا آهن ته ڀڳوان شنڪر پرڻو روپ آهي. منڊوڪ اُپنشد چوي ٿو ته "اڪار، اُڪار، مڪار ۽ ناد" سان شنڪر مليٿو. اُڪار، کي رگ ويد چئبو آهي، اُڪار کي يجر ويد چئبو آهي، مڪار کي سام ويد چئبو آهي ۽ ناد کي اٿروويد چئبو آهي. اهڙيطرح "اوم" شبد ۾ شنڪر ۽ چارئي ويد اچي وڃن ٿا. لهندڪري شنڪر ويد روپ آهي ۽ ويد شنڪر روپ آهن جي ئي دنيا ۾ وڏي ۾ وڏا آهن. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشواسامي ڪنڪي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷، اڌياءُ ٦ سماپت.

شو-شڪتي ۽ شو-ڪريا سان پراڻين (جيوُن) جي مڪتي ۽ شو-ڀڳتي.

اپمنيو- شري ڪرشڻ! شو جي سياوڪ شڪتيءَ جي ڪهڙي ڳالهه ڪريان. ڀڳوان شنڪر جي شڪتي ڏاڍي عجيب ۽ اَلوڪي آهي. سورج جي روشني جئن هڪ هوندي ۽ الڪ روپن ۾ پرڪاش ڏئي ٿي تئن شو شڪتيءَ جو دائرو ۽ وسيع آهي. شو-ويا شڪتيءَ مان اڇا، گيان، ڪريا ۽ مايا وغيره شڪتيون پيدا ٿين ٿيون. شڪتي روپي شوا مايا دوارا ئي سڄي برهمانڊ کي پنهنجي وس ۾ رکي ٿي. هن شڪتيءَ جا ۲۷ قسم آهن.

اڪيمن-سمي جي ڳالهه آهي ته سنسار ٻنڌن کان ڇٽڻ جي اڇا وارن رشين جي من ۾ هڪ شڪ جاڳيو. ته هن جڳت جو ڪارڻ ڇا آهي؟ اسان ڇا مان پيدا ٿيا آهيون؟ اسان جو وڏو ڪير آهي؟ اسان سک ۽ دک ۾ ڪنهن سان رهون ٿا؟ ڪنهن سنسار جو مالڪاڻ منڊيو آهي؟ اهڙي طرح پاڻ ويچار ڪندي ڌيان ۾ ڌيان لڳائون ته اها شڪتي ئي ڪٿي واري آهي جنهن ئي ڀڳوان شنڪر جو اڌڪار يعني قبضو آهي ۽ ڀڳوان شنڪر جي ڪريا سان ڀڳتي ملي ٿي ۽ ڀڳتيءَ سان ئي مڪتي ملي ٿي. ڀڳتي وري هڪ جنم جو ڦل نه آهي اُن لاءِ ڪيترن ئي جنمن ۾ پورهيو ڪرڻو پوي ٿو. شوَ جي پرسن ٿيڻ سان ائين ٿئي ٿو ۽ اُن ڪي شو ڌرم چئجي ٿو، جنهن ۾ وري وري من لڳائڻ سان پرم آنند جي پراپتي ٿئي ٿي. جنهن ۾ ٻوڙو ٿي ڀڳوان شو لاءِ پريم آهي يا ڀڳتي آهي تنهن کي ئي جنمن ۾ اوس ئي مڪتي ملي ٿي. اُن ڀڳتيءَ جا ٽي قسم آهن ۱- مانسڪ. ۲- واچڪ. ۳- شاريرڪ. شوَ ۾ من لڳائڻ کي مانسڪ چئبو، شو پنچ اکريءَ جو جپ يا استوترن جو پاٺ وغيره واچڪ چئبو ۽ پوڄا ڪرڻ وغيره کي شاريرڪ

نہ ڪري سگهيو لکڻ ڪري "اپرا" ۽ پڻ هي کي رشي، مني، پر پرمیشور "اي - انت، اي - انت" چوندا. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ٧، ادياءُ ٤ سماپت.

پرميشور شو جو سروپ ۽ سندس شرڻ ۾ اچڻ سان ڪلياڻ.

اپمنيو - شري ڪرشڻ! پشو (جيو) مهاپاش (مها جار) ۾ ڦاٿل ماڻهو ڀڳوان شنڪر جي سچي روپ کي جاڻي ڪونہ ٿا سگهن. رشي مني ڪيس انيڪ روپن ۾ ڏسن ٿا. ڪي ان اوهم چون ٿا ۽ ڪي ڪيس پنج مها ڀوت چون ٿا ۽ ڪي چتن نہ وڏي ۾ وڏو ويا پڪ، ڪي ويد ۽ برهما جو اڌ پتي چون ٿا ۽ ڪي مهيشور نہ ڪي ودا پتي، نہ ڪي وشو جو جگت گرو، ڪي پرم تتو ۽ سيڌي تتون جهڙوڪ ستو، رج ۽ تم کنهي جو مالڪ چون ٿا نہ ڪي کيس اڪير روپ ۽ ان ڪان بہ متي چون ٿا، ڪي ڪيس سمشٽي روپ نہ ڪي وياشٽي روپ ۽ ڪي نہ وري پڻ هي ڪان بہ متي ڪيس چون ٿا ۽ ڪي ڪيس پردان پرش چون ٿا نہ ڪي ڪال روپ ۽ ڪي پالڪ نہ ڪي پيدا ڪندڙ، ڪي ڪيس سوامي پرڪاش چوندا نہ ڪي اجماع ڪي ڪيس ڪارڻ چوندا نہ ڪي ليتا ۽ ڪي ڪيس ورتا روپ نہ ڪي ڪيس هرطي، گسرپ چوندا ۽ ڪي ڪيس انترجامي نہ ڪي ڪيس نند ۽ سمير ۽ جاڳرت اوستا ۽ ترڪڻ ۽ سرڪڻ ۽ سولتي ۽ ترو ۽ نراڪار ۽ ساڪار ۽ شبد اليست ۽ اڇنتيہ گيان سروپ ۽ شرٽاڪمت ولسل ۽ وغيره وغيره نالن سان پڪارين ٿا. اهڙيءَ طرح نالن پڪارڻ سان گياني ماڻهن جو اندر صاف ٿيو پوي ۽ ڪين پڇ ۽ پاپ جي ساڃهہ رهي ٿي ۽ جيڪڏهن اهڙيءَ طرح هردو صاف ٿيو نہ شو پڻ ملي چڪو. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اتر کنڊ) ٧. ادياءُ ٥ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جو شڪ، ڀڳت، مڪت، سروميہ، سرو وياپڪ ۽ پرڏو روپ وغيره.

اپمنيو - اي شري ڪرشڻ! ڀڳوان شنڪر کي ڪنهن جو بندڻ ڪونہ آهي. کيس نہ بندڻ آهي مايا جو ۽ نہ ڪايا جو ۽ نہ چت جو ۽ نہ اندرين جو، نہ جنم جو، نہ ڪرم جو ۽ نہ ڀوت جو ۽ نہ پوشيہ جو، نہ ورلمان جو ۽ نہ آد جو ۽ نہ انت جو ۽ نہ مدي جو ۽ کيس نہ بندو آهي ۽ نہ گرو ۽ نہ پالينڌڙ ۽ نہ پاليندڙ ۽ نہ پيدا ڪندڙ نہ سائي، نہ انس مڪتي ۽ نہ انس روڪ، نہ انس موه ۽ نہ ڏوه جهڙڪري هڪ ٽيپي والکر هڪ هند پيل آهي جنهنجي چوگرد پيا سپ پيا ڦرن. رڌر (خوفناڪ) روپ انس ۽ لڪهڪري

شڪتيءَ لئي شو جي حڪم سان وڃا ڪري ٿي ۽ پرڪرتيءَ (قدرت) جو واڌارو ڪري ٿي.

شو جي اڇا سان ئي شو-تتو سان شڪتي اڪٺا ٿي رهي ٿي لڌهڪري جنهن لوڻ مان تيل اڪري ٿو تئن شڪتيءَ مان سرشٽي پيدا ٿئي ٿي. شڪتيوان جي جوش ۾ اچڻ ڪري پهرين "ناد" (آواز) جي اُتپتي ٿي ۽ پوءِ "بندو" پوري "لنگ" يعني "سدا شو" سدا-شو مان مهيشور ۽ اُن مان ٻئي، اُها وري وائيءَ جي ايشوري آهي. اهڙيءَ طرح "واڳيشوري" شڪتيءَ جي اُتپتي ٿي، جنهن مان "اڪر" پيدا ٿيا يعني "ورڻ" پيدا ٿيا - پوءِ وري شو ڪلا لئي ۽ ودبا کي پيدا ڪيو. ڪلا مان وري راڳ پيدا ٿيو. مان وري آ - ڪاڻي پرڪرتي سميت، وچ ۾ ٿر، شو-آڳيا انوسار تنهن مان وري الڌ (الهي مان) پڌ (پڌ) مان پيدا ٿيڻ جيو (پراڻي) پيدا ٿيا. پڌ جي پڻاوت ڪري سڀ ۽ سرڪيم پرڪرتي يعني چراچر جڳت، ڪيان، ڪريا ۽ اڇا - اُنهن ٽن شڪتين دوارا شڪتيوان پرڀو سڄي سنسار ۾ وياپڪ رهي ٿو. ڪنهن کي ڀير ۾ رکڻ واري اڇا شڪتي ٿيم آهي. گيان شڪتيءَ دوارا ڪم، ڪارڻ ۽ ڏيهي جي خبر پوي ٿي. شڪتي ۽ شڪتيوان هڪ ڪري سنسار "شيو ۽ شاڪت" جيو وچيٿر. جنهن ماتا ۽ پتا ڪالسراءِ ٻالڪ جو جنم اسنڀو (ناممڪن) آهي، اهڙي طرح ٻنهي ڏوائيءَ کانسواءِ سرشٽيءَ جي پيدائش به ناممڪن آهي. ۽ اُها سرشٽي ٻنهيءَ شو ۽ شوا آهي. اسوءِ جيڪڏهن سرشٽيءَ جو پيدا ڪندڙ برهما چئون ته سندس پرتما پراهماڻي، جي پرش آهي پرميشوري، جي وشنو ته لڪشمي، جي سورج ته پرڀا، جي مهيندر ته شچي، جي اگني آهي سواها، جي شنڪر ته پاروتي، جي وايو ته وايو پرڀا، جي چندرما ته روهڻي، اُهي الساءِ آهي الٽي، جي منو ته شترو روپا، جي روچي ته آڪرتي، جي پرڳر ته کيالي، جي مريچي ته سمڀوتي، جي الڪرا ته سمرتي، پاستيه ته پرائي، جي ڪرتو ته سنتتي، جي اتري ته انسويا، جي ڪشيپ ته اديتي، جي وسشٽ ته ارنڌتي ۽ جي ٻئي شنڪر سڄي سنسار جي سڀني پرش (مردن) ۾ آهي ته پاروتي وري سڀني (استرين) ۾ آهي، اهڙي طرح سڀ استريون ۽ پرش ٻنهي شنڪر جي ملڪيت آهن.

جيڪڏهن وشنو شنڪر آهي ته اُها وشنو آهي، جيڪي پاڻ ۾ ۽ ڏسڻ اچي ٿو سو اُها (شڪتي) جو روپ آهي ۽ پڌلڙ ۽ ڏسندڙ ٻئي شنڪر آهي. سڀ ڪجهه سواد ۽ ڏائتو آهي اُها ته چکيندڙ ۽ سواد وٺندڙ آهي ٻئي شنڪر ابرام آهي پاروتي ته پرتم آهي شنڪر، ساهه آهي شنڪر ته ساهه، وکڻ واري پاروتي، شنڪر آهي ڏيهي ته پاروتي آهي واس، شنڪر آهي وڻ ته پاروتي آهي ول، شبد آهي شنڪر ته اوٿ آهي پاروتي، مطلب ته جيڪا به شيءِ آهي اُها ٻنهي جي لئي جي ميلاپ سان ٺهيل آهي جنهن ڏيئي جي لاٽ ۽ پرڪاش سان سڄي گهر کي روشني ٿي ملي اُئين شو ۽ شوا ٻنهي جي پورڻ پرڪاش سان سنسار کي روشني ۽ جيون (زندگي) ٿي ملي. ٻنهي شو ۽ شوا ٻنهي جي سروپ جو ورڻن ڪرڻ مشڪل آهي. شو جو ورڻن ته ڪري سگهبو، لڌهڪري "اُبر" ۽ شڪتيءَ جو ورڻن

گهور ۽ وامديو ۽ سديو جات ايشان، پرڪرتيءَ جي ساڪيات پرڪتا ڪيترن گڻن ۾ واپڪ آهي.
لس ارش، ڪٺن جي آسري روپ ۾ واپڪ آهي. اگهور، پٽي تتو ۾ واپڪ آهي. وامديو،
اهنڪار ۾ واپڪ آهي. سديو جات، من ۾ واپڪ آهي. ايشان مورتي ڪن، واڻي، شبد ۽
آڪاش تتو ۾ واپڪ آهي. تتپرش مورتي چمڙيءَ، هٿ ۽ ڇهڻ جي اندريءَ ۽ هوا تتي
حڪم هلائي ٿي ۽ اگهور مورتي اکين، پيرن، روپ ۽ اگني تتو تي راڄ ڪري ٿي ۽ وامديو
مورتي زبان، رس ۽ جل تتو تي راڄ ڪري ٿي ۽ سديو جات مورتي نڪ، گدا، لنگ، سڳنڌ
۽ پرٿوي تتو تي راڄ ڪري ٿي.

شرو، ڀو، رڌر، اگر، ڀيم، پشوپتي، ايشان ۽ مهاديو - اهي شو جون اٺ مورتيون آهن
جي پرٿوي، جل، اگني، وايو، ڪيترگيه، سوريه، چندرما وغيره تي راڄ ڪن ٿيون، پرٿويءَ
تي راڄ ڪندڙ شرو مورتي "شاروي" جل ۽ جيو دان ڏيڻ واري "ڀاوي" آهي، تيجو مٿي
مورتي جا اگنيءَ تي حڪم هلائي ٿي سا "رودري"، ڀڳوان شنڪر وايو روپ ۾ سنسار
جو پالڻ پوشڻ ٿو ڪري تنهن ۾ سندس نالو آهي "اُگري"، وري آڪاش روپڻي مورتيءَ
جو نالو آهي "ڀيمي" ۽ سمورن ڪيترن ۾ واپڪ "پشوپتي" نالي واري مورتي آهي،
جو نالو آهي "يجماني" ۽ "مهاديو" مورتي چندرما جا امرت
"ايشان" نالي مورتي سوريه روپ ۾ پرڪاش ڏي ٿي. جهڙيءَ طرح ڪنهن گهر ۾ پٽ پوٽا،
روپ ڪرڻا سنسار کي ڀلائي پالڻ پوشڻ ڪرڻ ٿي. ان اهڙيءَ طرح سنسار جي خوش
ڏوهٽا ۽ ٻيو خوش هوندا آهن ته گهر ۾ ڏاڏو خوش رهي ٿو اهڙيءَ طرح سنسار جي خوش
رهڻ ۾ پتامها يعني ڏاڏي ڀڳوان شنڪر جي خوشي سمايل آهي ۽ جيڪڏهن ڪنهن کي
ڪو ڏک پهچي ٿو ته سچ پچ پتامها ڀڳوان شنڪر ناراض ٿئي ٿو. اهڙيءَ طرح جڳت
جي خوشيءَ ۽ ناخوشيءَ ۾ ڀڳوان شنڪر جو رنج ۽ راحت آهن. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي
وشوناٿ گنگي) واڻي سنگهتا (اتر کنڊ) ۰۷ ادڌيا ۳ سماپت.

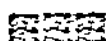

ڀڳوان شنڪر ۽ سندس وڀوتيون

اُپمنيو - اي دوارڪي نندن! سنسار ۾ جڙ وستو آهن ته چيتن به آهن. جڙ وستو
(بدن) چيتن (آتما) سان گڏ پنهنجي رهي آهي ۽ اشت آهي. جڙ (بدن) کان چيتن (آتما)
جڏهن الڳ آهي تڏهن شڌ آهي. شو ۽ شوا جو پنهنجي تي اڌڪار آهي ۽ سنسار ۾ ڪا
شيءِ ڪانهي جا شو ۽ شوا جي حڪم ۽ آدش کان ٻاهر آهي. سڄو سنسار شو ۽ شوا
جي وس ۾ آهي ۽ نه شو ۽ شوا سنسار جي وس ۾ آهن ڇاڪاڻ ته وشو جي مالڪ ڪي
"وشويشور" چيو ويندو. وري شو ۽ شوا ۾ ڪابه جدائي ڪانهي آهي جئن چندرما
۽ چاندني گڏ رهن ٿا ۽ هڪ ٻئي کان سواءِ نٿا رهي سگهن سا سورج ۽ روشنيءَ جي
پاڻ ته جدا ٿيڻ جهڙو وسنبند آهي اهڙيءَ طرح شو ۽ شڪتي جو پاڻ ۾ اٽوٽ لاڳاپو آهي

سدا شو جي اُستتي ڪندي شري ڪرشڻ ڀڳت جي ڀرائيءَ لاءِ وينتي ڪئي. ڀڳوان شنڪر
”لتا اسنو- ها اِيم ليندو“ چئي انتر ڌيان ٿي ويو.

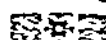
مهرشي اُپمنيو جي گيان ڏيڻ ۽ سامب جهڙي ڪرپا سان کيس جامونتيءَ مان پُٽ
پراپت ٿيو جنهن جو نالو شري ڪرشڻ، سامب رکيو. (هر هر مهاديو شمبو- ڪاشي وشوناٿ
گنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧. اڌياءِ ١ سماپت.

اُپمنيو دوارا شري ڪرشڻ کي پاشوپت گيان جو اُپديش

شري ڪرشڻ- اي رشي اُپمنيو! مهاديو جيڪو پاشوپت گيان جو اُپديش پاروتيءَ
کي ڏنو هو سو ڪرپا ڪري ورڻن ڪريو.

اُپمنيو- اي ڪرشڻ! برهما کان وٺي جيڪي به چراچر جڳت ۾ پراڻي (جيو) وغيره
آهن سي شو جا پشو آهن ۽ شو سڀني جو پتي آهي. پشن کي مڪت ڪري ٿو آزاد ڪري ٿو
ان جي هٿ وس ۾ آهي. اندريون، من، اهنڪار، پرڪرتي، تن ماترائون وغيره به ان
جي هٿ وس ۾ آهن. ۵ پراڻ ۽ ۵ تتو به سندس هٿ وس ۾ آهن. شو جي آگيا اوراڪنگهڻ
سڀني پراڻين لاءِ نه رڳو ڏکي آهي مگر اسمڀو به آهي. اُنهيءَ آگيا سان اندر دئيتن کي
ماري سگهي ٿو، وڻ ڏيرا ڦٽائي ۽ سڀاڻي سگهي ٿو، ڌن جو سرمايو ڪبير سنڀالي
وغيره پيدا ڪري ٿو ۽ سندس ئي آگيا سان شيش ناگ ئي ڌرتيءَ کي پنهنجي مٿي تي
ڌارڻ ڪري ٿو، برهما به سندس ئي آگيا سان سرشٽيءَ جي رچنا ڪري ٿو ۽ سندس ئي ئي
مورتي سنگهار ڪري ٿي ۽ سورج به سندس آگيا سان روشني ڦهلائي ٿو ۽ سندس آگيا سان
ئي وايو هلائي برسات وسائي ٿو ۽ سندس آگيا سان ئي چندرما سندس مستڪ تي شوڀا
پائي رهيو هو. اديتيه، وسو، رُدر، اشوني ڪمار، مردگڻ، آڪاش ۾ ترندڙ ديوتائون، رشي،
سڌ، ناگ گڻ، منشيه، مرگ، پشو، پکي، ڪيٽان، اڌارن، جبل، سمنڊ، پربت، جهنگل، ٽاٽو،
ويد، برهمالد، شاستر، منتر، يگيه، آورڻ، پرڻ، پرشيه، ورلمان، نشانون، پرلوي، ميگهه
(بادل) نڪشتر، ۽ جڙ ۽ چيتن وغيره سڀ سندس ئي آگيا پالن ڪري رهيا آهن. (هر هر
مهاديو شمبو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ٧، اڌياءِ ٢٢ سماپت.

ڀڳوان شو جون پنج مورتيون ۽ اُنهن مورتين جي واقفيت ۽ شو جي سرو وياپڪتا جو ورڻن

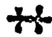
اُپمنيو- اي ڪرشڻ! برهما، وشنو، رُدر، مهيشان ۽ سدا شو اُهي پرميشور جون
۵ مورتيون آهن ۽ ان ڪانسواءِ پنج- پرم (منتر) مورتيون آهن جي آهن: ايشان، پرش ۽

حد نہ رهي. پڪدم ئي اپمنيوءَ جي اڳيان ڏڌ، کير، مکڻ ۽ گيهہ جون ناراڻون وهڻ لڳيون. کير سمنڊ جون لهرون لڳڻ لڳيون ۽ ڦلن ۽ ميون جا انبار پرجي ويا ۽ مالهڙن جا ڍيــر ڏسڻ ۾ آيا. پوءِ نہ اپمنيو ڀڳوان شنڪر اڳيان ڏنڊوت پرڻام ڪيو جنهن تي راضي ٿي ڀڳوان شنڪر چيو:-

ڀڳوان شنڪر- اي پٽ اپمنيو! مان توکي ڏنڊو پرسن ٿيو آهيان. تنهنجي دکن جا ڏينهن پورا ٿيا هاڻي تون پنهنجن پالڻ ۽ ماڻٽن سوڌو وڃــي آنند سان گذاريندو رهہ. هيءَ پاروتي تنهنجي ماتا آهي ۽ اڄ کان وٺــي نہ فقط کير تنهنجي لاءِ اڄميو ميسر رهندو پر مکڻ، ڏڌ، ماکي، اناج، گيهہ، چانورن، ڦلن ۽ ميون وغيره جي تنهنجي در تي ڪڏهن بہ ڪوت نہ رهندي.

ائين چئي ڀڳوان شنڪر کيس پاشوپات ورت، پاشوپت گيان پردان ڪيو. اپمنيو بہ امر پــد پائي گد گد واڻيءَ سان استتي ڪرڻ شروع ڪئي. (هــر هــر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وائوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷، ادڌياءِ ۳۵ سماپت.

وائوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷ سماپت.

نمهہ شوايہ

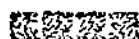
وائوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷.

رشين جي پڇڻ تي وايو ديوتا جــو شري ڪرشڻ ۽ اپمنيو جــي گڏجڻ بابت ٻڌائڻ، شري ڪرشڻ جو اپمنيو کان گيان وٺڻ.

وايو ديوتا- اي رشيئوا شري ڪرشڻ پتر پراپتيءَ جي لاءِ مهرشيءَ اپمنيوءَ جــي آشرم ۾ پهتو. اپمنيوءَ جي مستڪ تي جٽائون هيون، بدن تي ڀسمي رمائل هئي ۽ رڊراڪش جون مالهائون سندس چوڌاري وانگر شوڀا پائي رهيون هيون. اهڙو رشي اپمنيو ڀڳوان شنڪر جي ڌيان ۾ لڳل هو جنهن جو درشن ڪري شري ڪرشڻ نمسڪار ڪري ٽي دفعا پرڪرما ڏيندي استتي ڪئي. اهڙو رشيءَ جــي سمادي کلي ۽ شري ڪرشڻ کــي ڏسي درش تي سندس اکيون ۾ ڀسمي رمائڻ شروع ڪئي. پوءِ نہ کيس اُهو پاشوپت ورت جــو اُهو گيــان اپردان ڪيائين. شري ڪرشڻ اپمنيو گروءَ جــي آگيا سان ساڌنا سدا شو- آراڌنا ۾ لڳي ويو جنهن تي سامب سدا شو کيس درشن ڏنو. ڪڻي سمت ساڌ

پنهنجي پٽن کي وٺي (لڳائي) ۽ جلد جاپ شروع ڪر.

ماتا جي آکيا وٺي بالڪ اُپمنيو هماليه پربت جي سنڌر ۽ وڻندڙ ڪناري ڏانهن روانو ٿيو جتي اُن سمي جو منڊر لاهي ڏوٽي ڏڪائي سماڌيءَ ۾ واهي رهيو. سندس تپسيا ۾ ڪيترا ئي وگهن پيا ۽ ڪيترن ئي راڪشن اڏون مڪر ڪيءَ اڏول رهيو ۽ اوري ئي وقت ۾ هن جي تپ جو هڳاءُ ڦهلجڻ لڳو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷ - اڌيائه ۳۴ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جو اندر روپ ڌارڻ ڪري اُپمنيوءَ جي پريکيا ڪرڻ ۽ ڪيس کير ساگر وغيره بخشش ڪرڻ ۽ اُپمنيوءَ جو ماتا وٽ اچڻ.

اُپمنيوءَ جي تپسيا جو هڳاءُ چوطرف ڦهلجڻ لڳو ۽ ڀڳوان وشنوءَ جي زور ڀرڻ ڪري ڀڳوان شنڪر اندر جو روپ ڌارڻ ڪري ايراوت هاٿيءَ تي اُپمنيوءَ جي آشرم ۾ اچي پهتو ۽ چيو.

اندر روپ پر شو- اي اُتم ورت کي پالن ڪرڻ وارا مها مني اُپمنيو! مان تنهنجي تپسيا تي ڏاڍو راضي ٿيو آهيان. هاڻي جيڪي گهرڻو هجيئي سو گهري سگهين ٿو.

اُپمنيو- مگر مهاراج! مان ڀڳوان شنڪر جي لاءِ تپسيا ڪئي هئي ۽ فقط اُنهن جي ئي ڪرپا چاهيان ٿو.

اندر روپ پر شو- اي اُپمنيو! ڇا توکي خبر نه آهي ته مان ديوتائن جو پالڪ ۽ ٽنهي لوڪن جو اڌ پتي اندر آهيان. سڀ ديوتائون مونکي نمسڪار ڪندا آهن. اي ارهم رشي! تون نه منهنجو ڀڳت ٿيءُ ۽ سدائين منهنجي پوڄا ڪندو رهه ته تنهنجو ڪلياڻ ٿي پوندو. مان تنهنجا سڀ ڏک دور ڪري ڇڏيندس. اوگهڙ رڌر ديو جي پوڄا کي ڇڏي ڏي. ڀلا رڌر ديو مان تنهنجا ڪهڙا ڪارج پورا ٿي سگهندا جڏهن هو ديوتائن جي پنگت مان ٻاهر رهيتو، ۽ ڀوتن پريتن سان گڏ گذاري ٿو.

اُپمنيو- اي اندر! توهان رڌر ديو کي اوگهڙ چئي پنهنجي وڏائي ڪري رهيا آهيو. شايد توهان کي اها خبر ڪانهي ته برهما، وشنو، مهيش، پرڪرتيءَ ۽ اندر (توهان) وغيره سڀني ديوتائن جو مالڪ رڌر ديو ئي آهي. کير وغيره لاءِ به جيڪر مونکي وردان وٺڻو آهي سو اُنهيءَ کان ئي وٺندس. توهان کي شو اُستر دوارا ئي ناس ڪري پوءِ پنهنجي ديهه تياڳ ڪندس پر توهان جي شرڻ ۾ اچي توهان جي پوڄا نه ڪندس.

ائين چوندي ڀڳوان شنڪر جو ڌيان ڪندي اُپمنيو اندر ڏانهن جٽن تي اگهور اُستر اڇلائڻ لڳو ته نندي ڪشور وچ ۾ اچي اُن شستر کي ۽ اندر روپ ڌاري ڀڳوان شنڪر پنهنجو اصلوڪو روپ ڌارڻ ڪندي پاروتيءَ سان نندي ٻئل تي سواري ڪندي پرگهٽ ٿيو، جنهن کي ڏسي اُپمنيوءَ جي عجب جي

حد نه رهي. هڪدم تي اُپمنيوءَ جي اڳيان ڏڌ، کير، مکڻ ۽ گيهه جون ڌارائون وهڻ لڳيون. کير سمنڊ جون لهرون لڳڻ لڳيون ۽ ڦلن ۽ ميون جا انبار پرجي ويا ۽ مالپُڙن جا پهاڙ نظر آيا. پوءِ نه اُپمنيو ڀڳوان شنڪر اڳيان ڏنڊوت پرڻام ڪيو جنهن تي راضي ٿي ڀڳوان شنڪر چيو:-

ڀڳوان شنڪر - اي پُٽ اُپمنيو! مان توتي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. تنهنجي دکن جا ڏينهن پورا ٿيا هاڻي تون پنهنجن ٻارن ۽ مائٽن سوڌو وڏي آنند سان گذاريندو رهه. هي پاروتي تنهنجي ماتا آهي ۽ اڄ کان وٺي نه فقط کير تنهنجي لاءِ اڻميو ميسر رهندو ۽ مکڻ، ڏڌ، ماکي، اناج، گيهه، چانورن، ڦلن ۽ ميون وغيره جي تنهنجي در تي ڪڏهن به کوٽ نه رهندي.

ائين چئي ڀڳوان شنڪر کيس پاشوپت ورت، پاشوپت گيان پردان ڪيو. اُپمنيو به امر پد پائي گد گد واڻيءَ سان استتي ڪرڻ شروع ڪئي. (هر هر مهاديو شيو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷، آڌياءِ ۳۵ سماپت.

وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷ سماپت.

نمه شوايه

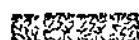
وايوي سنگهتا (اُتر کنڊ) ۷.

رشين جي پڇڻ تي وايو ديوتا جو شري ڪرشڻ ۽ اُپمنيو جي گڏجاڻي بابت ٻڌائڻ، شري ڪرشڻ جو اپمنيو کان گيان وٺڻ.

وايو ديوتا - اي رشيئو! شري ڪرشڻ پتر پراپتيءَ جي لاءِ مهرشيءَ اُپمنيوءَ جي آشرم ۾ پهتو. اُپمنيوءَ جي مستڪ تي جٽائون هيون، بدن تي ڀسمي رمايل هئي ۽ رُدراکش جون مالهائون سندس چٽڪ ڇهڻ وانگر شوڀا پائي رهيون هيون. اُهو رشي اُپمنيو ڀڳوان شنڪر جي ڌيان ۾ لڳل هو جنهن جو درشن ڪري شري ڪرشڻ نمسڪار ڪري ٽي دفعا چوڌاري پرڪرما ڏيندي استتي ڪئي. اُهو رشيءَ جي سمادي کلي ۽ شري ڪرشڻ کي ڏسي خوش ٿي سندس بدن ۾ ڀسمي رمائڻ شروع ڪئي. پوءِ نه کيس اُتم پاشوپت ورت جو اُتم گيان پردان ڪيائين. شري ڪرشڻ به اُپمنيو گروءَ جي آگيا سان سامب سدا شو - آراڌنا ۾ لڳي ويو جنهن تي سامب سدا شو کيس درشن ڏنو. گڻن سميت سامب

پنهنجي ٻلن لي وڃائي (لڳائي) ۽ جلد جاپ شروع ڪر.

ماتا جي آگيا وٺي ٻالڪ اُپمنيو هماليه پربت جي سنڌر ۽ وڻڪ گهاٽن ڏاهن وارو ليو جتي اُن سون جو مندر تاهي ڏونٽي دکائي سماڌيءَ ۾ واهي رهيو. سندس تپسيا ۾ ڪيترا لي وگهن پيا ۽ ڪيترن لي وڌڪون اٿڙن مگر هيءَ اڏول رهيو ۽ اوري لي وقت ۾ هن جي تپ جو هڳاءِ ٽهلجڻ لڳو. (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوانٿه گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷ - ادياءِ ۳۴ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جو اندر روپ ڌارڻ ڪري اپمنيوءَ جي پريکيا ڪرڻ ۽ کيس کير ساگر وغيره بخشش ڪرڻ ۽ اپمنيوءَ جو ماتا وٽ اچڻ.

اُپمنيوءَ جي تپسيا جو هڳاءُ چوطرف ٽهلجڻ لڳو ۽ ڀڳوان وشنوءَ جي زور ڀرڻ ڪري ڀڳوان شنڪر اندر جو روپ ڌارڻ ڪري ايراوت هاٿيءَ تي اُپمنيوءَ جي آشرم ۾ اچي اُپٽڙ ۽ چيو:

اندر روپ ۾ شو- اي اُتم ورت کي پالن ڪرڻ وارا مهامني اُپمنيو! مان تنهنجي تپسيا تي ڏاڍو راضي ٿيو آهيان. هاڻي جيڪي گهرڻو هجيئي سو گهري سگهين ٿو.

اُپمنيو- مگر مهاراج! مان ڀڳوان شنڪر جي لاءِ تپسيا ڪئي هئي ۽ فقط اُنهن جي ئي ڪرپا چاهيان ٿو.

اندر روپ ۾ شو- اي اُپمنيو! ڇا توکي خبر نه آهي ته مان ديوتائن جو پالڪ ۽ ٽنهي لوڪن جو اڌپتي اندر آهيان. سڀ ديوتائون مونکي نمسڪار ڪندا آهن. اي اُتم وشيا لون ۾ منهنجو ڀڳت ٿيءُ ۽ سدائين منهنجي پوڄا ڪندو رهه ته تنهنجو ڪلياڻ ٿي ويندو. مان تنهنجا سڀ دک دور ڪري ڇڏيندس. اڪيلي رُدر ديو جي پوڄا کي ڇڏي ڏي. ڀلا رُدر ديو مان تنهنجا ڪهڙا ڪارج پورا ٿي سگهندا جڏهن هو ديوتائن جي پنگت مان ٻاهر رهيو، ۽ پريتن ڀوتن سان گڏ گذاري ٿو.

اُپمنيو- اي اندرا توهان رُدر ديو کي اُتم چئي پنهنجي وڏائي ڪري رهيا آهيو. شايد توهان کي اها خبر ڪانهي ته برهما، وشنو، مهيش، پرڪرتيءَ ۽ اندر (توهان) وغيره سڀني ديوتائن جو مالڪ رُدر ديو ئي آهي. کير وغيره لاءِ ته جيڪر مونکي وڏن وڏن واٽو آهي سو اُنهيءَ ڪان ٿي وٺندس. توهان کي شو اُستر ديوان لي ناس ڪري پنهنجي ديهه تياڳ ڪندس پر توهان جي شرڻ ۾ اچي توهان جي پوڄا نه ڪندس.

ائين چوندي ڀڳوان شنڪر جو ڌيان ڪندي اُپمنيو اندر ڏانهن جنهن لي اگهور اُستر اڇلائڻ لڳو ته ننديڪيشور وچ ۾ اچي ان شستر کي ۽ اندر روپ ڌاري ڀڳوان شنڪر پنهنجو اصلوڪو روپ ڌارڻ ڪندي پاروتيءَ سان نندي ٻيل تي سواري ڪندي اُرگهٽ ٿيا جنهن کي ڏسي اُپمنيوءَ جي عجب جي

سندس ماءُ جي پٽ کي البت کٽو مليو. سندس ماءُ جو پٽ گرم گرم کير پي ڪري
سندس اڳيان کڙو ٿي پيئي رهيو. اهو ڏسي کيس ڏاڍو حسد ٿيو ۽ يڪدم پنهنجي ماتا
وٽ وڃي ٻاراڻي سان چوڻ لڳو، "اي ماتا! مونکي گرم گرم ۽ کٽو کير پيار ته ڏاڍو
سٺو لڳي ۽ اي ماتا مان ڏاڍو کير نه پيئندس."
پٽ جي اهڙا ٻالڪ ٻڌي وياگهرپاد جي پتني تپسوني ماتا جي من ۾ اُن مهل ڏاڍو
دک ٿيو. ڏاڍي لاڏ ڪوڏ سان ڪڻي پٽ کي ڇاتيءَ سان لڳائيندي ۽ پنهنجيءَ غريبيءَ کي ياد
ڪندي دکي ٿي وِلاپ ڪرڻ لڳي ۽ سندس اکين مان ڳوڙها وهڻ لڳا مگر اُهو ٻالڪ پنهنجي
معصوم مرڪ سان ماءُ کي سڏي چوڻ لڳو، "اي ماتا! کير پيئار، گرم پيئار، کٽو پيئار ۽
جلدي پيئار." ماتا تپسويءَ ٻالڪ جو هٿ جاڻي هڪ عمدو اُپاءُ ڪرڻ شروع ڪيو. اُن
ٿي کي اڄ هڻي گڏ ڪري رکيا هئا سي ڪڻي گهوٽي ڇاهي اوري کنڊ ۽ پاڻي وجهي
مٽيءَ اُڇو رنگ پنهنجي گلاس ۾ وجهي کڻي آئي. پيالو گلاس ڏسي ٻالڪ اُپمنيو ٻهراڻ نه
لڳي ٿيا ڏٻرو لڳو ٻهر ڄڏهن کيس ماوني کير جي خبر پيئي تڏهن وياڪل ٿي چوڻ لڳو،
"ماتا! هيءُ نه کير ڪونه آهي." ٻوءِ نه ٻالڪ اُپمنيوءَ کي پنهنجي هٿن ڪان ڪڻي پنهنجي
ڇاتيءَ سان لڳائيندي چيو، "پٽ! غريبيءَ جي ڪارڻ اسانوٽ اٿراڻ سڀ ۽ کٽيون
شيون موجود ڪونه آهن. مون نياڳيءَ سچ پچ توسان ٺڳي ڪيو جو توکي مٽيءَ ماوني کير
ڪڻي پيئاريو. باقي اي پٽ! جڏهن مهل روئي ڪري تون کير پير گهران تڏهن مهل جهڙڪ
منهنجو هردو ڇڪجي رهيو هو. اي پٽ! ياد رک ته ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا ڪانسواءِ تنهنجي
لاءِ ڪٿي ۾ کير ڪونه آهي. شردا ۽ ڀڳتيءَ سان ڀڳوان شنڪر ۽ پاروتيءَ جي چرڻن ۾
جيڪي ۾ پوڄا (اڳلي) جنم ۾ ارپڻ ڪيو آهي سو ئي انسان هن جنم ۾ حاصل ڪندو
آهي. ڏاڍو پيو آهي. اسان شايد اڳئين جنم ۾ دان، ڌرم، پڄ ۽ چڱا سنڪرم ڇا ڪم نه
ڪيا آهن جو هن جنم ۾ مفلسي ملي آهي. شاهوڪاري ۽ مالداري سڀ اڳلي جنم جو ڦل
آهن. ڀڳوان ۾ اُنهن کي ٿي ڏئي ٿو جن سندس لاءِ ۾ اڳئين جنم ۾ ڪجهه جمع ڪرايو
هوندو. اسان هن ڪان اڳ نه ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ڪئي آهي ۽ نه ڀڳوان شنڪر جي اسم
کو دان پڄ ڪيو آهي؛ تنهنڪري اسان غريب ٿي آيا آهيون.
اُپمنيو- اي ماتا! جيڪڏهن پاروتيءَ سان گڏ ڀڳوان شنڪر رهن ٿا ته پوءِ ڏک ڪرڻ
اجايو آهي. جلد يا دير سان مان مٽيءَ ڀڳوان شنڪر ڪان کير ساگر (کير جو سمنڊ) وٺان!
تپسوني ماتا- پٽ! تنهنجي ڳالهه ٻڌي مان نهايت خوش ٿي آهيان. اهو سچ پچ
تنهنجو سٺو ويچار آهي. چڱي ڪم ۾ دير نه ڪجي آهي. پر سڀني ديوتائن کي ڇڏي تون
جلد ئي وڃي ڀڳوان شنڪر جي شرڻ وٺ ۽ "اوم نمه شوايه" ئي منتر آهي جنهن ۾ پيا
سڀ منتر اچي ملي هڪ ٿي وڃن ٿا، تنهنڪري "اوم نمه شوايه" جو جاپ هڪدم
شروع ڪر. هيءَ پسمي (رک) ۾ وٺ ۽ پنهنجي انگن کي لڳاءِ، هيءَ پسمي (رک) ئي
آهي جا تنهنجو ڀيءُ لڳائيندو هو ۽ هيءَ وڏن مصيبتن کان اجائڻ واري آهي. تون

اُسوءَ ۽ گوميد مان لهيل شو - لنگ جي ۽ ڪارتڪ ۽ مولڪ مٽيءَ مان لهيل شو - لنگ جي ، منگهر (ناهري) ۽ ولدوڻ مٽيءَ مان لهيل شو لنگ جي ۽ ارهه ۽ اکراح مان لهيل مٽيءَ جي شو لنگ جي، ماگهه ۽ سوولا ڪاليءَ مٽيءَ مان لهيل شو لنگ جي؛ ڦڳڻ ۽ چندرڪاليءَ مٽيءَ مان لهيل شو لنگ جي؛ چيٽ ۽ سوولا ڪاليءَ مان لهيل شو لنگ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي . ٻارهن ئي مهينن ۾ جهڙيءَ مٿيئن طرح شو - لنگ نه ملي سگهن ته سواءِ مٽيءَ مان لهيل شو - لنگ جي هميشه پوڄا ڪرڻ گهرجي ، ٻر جي سوار نه ملي ته چاڏدي، ٽامو، پٿر، مٽيءَ يا ڪنهن ٻئي ڌاتوءَ مان سولائيءَ سان لهيل شو - لنگ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ اوءَ هن طرح چوڻ گهرجي، ”اي ڀڳوان مان توهان جي ارچن جو موڪلايو ڪريان ٿو.“

جهڙي ٻڌهڙي سڄيءَ عمر ٽائين اهڙي طرح ارچا ڪري ورهيه ۽ لمر پالن ڪرڻو لڌهڪي ” نٿيشنڪ - ورتي “ چئبو ۽ وڏو ” پاشوپت “ چئبو ۽ جهڙو ۱۲ ڏينهن ڪري لڌهن ڪي ٿو شو - پڪس چڙي سگهبو . وڌوان ارهمڻ ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ڪري پسوءَ رمائي (لڳائي) پاڻ ڪان ڇڏي وڃيڙو . وڏو اڳيءَ جو ورڻ پسمي (رک) آهي، جهڙي لڳائڻ سان ماڻهوءَ جا سڀ پاپ ناس ٿي وڃن ٿا . پسميءَ لڳائڻ واري انسان جي پرمان پوڻ ۽ پرمپ ٽٽا اچي سگهن، پسميءَ کي ڀڳوان شنڪر جي ملڪيت ۽ چئبو آهي . پسميءَ سان ڀڳوان شنڪر رکيا ڪندو آهي لڌهڪري پسميءَ کي ” رکيا “ يا ” لعويڪ “ چئجي ٿو ، لهڪي اچي، جڏهن ڏلومه، رشيءَ جي وڏي ٻاءِ اُپمنيوءَ جي، مصيبتن ۾ ڏاڍي رکيا ڪئي هئي، جا پاشوپت ورهيه ڪان پوءِ ايڪيه ڪري چڱيءَ طرح لڳائڻ گهرجي ۽ سالئي رکڻ گهرجي . (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو ڪنڊ) ۰۷ اڌياءُ ۳۳ سماپت.

پالڪ اُپمنيوءَ کي کير لاءِ ڀاڪاريندو ڏسي سندس ماتا جو ڀڳوان شنڪر کي پڪارڻ ۽ اُپمنيوءَ جي گهور تپسيا

سيٺي رشي - اي واءُ ديوتا! ڏاومه رشيءَ جو وڏو ٻاءِ اُپمنيو جڏهن ننڍو پالڪ هو تڏهن هن کير لاءِ تپسيا ڪئي هئي ۽ ڀڳوان شنڪر پرسن ٿي ڪري اُنکي کير ساگر اچيش ڪيو، مگر هنکي شو - شاسترن جي ڪهڙيءَ طرح ڄاڻ پيئي ۽ ڪيس پسميءَ (رک) جي مهما جي ڪهڙيءَ طرح ڄاڻ پيئي ؟

وايو ديوتا - اي رشيئو! جڏهن اُپمنيو تپسيا ڪئي هئي سو ساڌارڻ پالڪ ڪرڻ هو . هو تمام هوشيار، تيز ڦهم، سداچاري، تپسويءَ وياڪرڻ ياد جو پيت هو . اُنهن جنم جي تپسيا ڪري ئي ڪيس سڌي (ڪاميابي) ملي هئي مگر ڪنهن ٿوري پل ڪري ڪيس وري هن جنم ۾ اچي مهي ڪمار ٿيڻو پيو .

هڪ سمي جي ڳالهه آهي ته سندس ٽائلي گهر ڪيس اورو کير پيڻ لاءِ مليو مگر

جدا قسمن جي گلن جو انداز هڪ سو اٺ هئڻ گهرجي. ڏهن ۾ بل- پترن جو انداز گهٽ هئڻ گهرجي. پر جيڪڏهن سونَي جو بل- پتر يا سونَي جو ڪمل چاڙهجي ته هڪ هزار بل- پترن جيترا هڪ هزار ڪمل گلن جيترو اجر ملندو. "وامديو" نالي مکه ۾ ڌوپ ۽ چندن ارپڻ ڪجي ۽ "اگهور" نالي مکه ۾ اهو اگر (ڌوپ جو قسم) ارپڻ گهرجي، وري پوءِ "اگهور" نالي مکه ۾ اهو اگر ڏيڻ گهرجي، "تتپرش" نالي لاءِ ڪافور ۽ اگر ڏيڻ گهرجي "وامديو" نالي لاءِ گگر نالي ڌوپ جو واس ڪجي، "ايشان" لاءِ اُشير وغيره ڌوپ جو واس ڪجي، پوءِ وري کنڊ، ماکي، ڪافور، ڪپلا ڳئون جو گيهه، چندن جو چورو ۽ اگر ڌوپ جون ڪاٺيون ملائي ان جو ڀڳوان شنڪر جي لنگ اڳيان واس ڏيڻ گهرجي.

پوءِ گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ جي پوڄا ۽ آرتي ڪرڻ گهرجي، پهرين نمبر ۾ وگهن کي ناس ڪندڙ ديوتائن جي، ٻئي نمبر ۾ ڀڳوان شنڪر جي اٺن نالن واريءَ مورتيءَ جي ۽ ٻارهن نالن واري مهاديو جي، چوٿين نمبر ۾ گڻن جي ايشور جي، پنجين نمبر ۾ ڪمل جي آسڻ جي ٻاهران ايتل ڏهن ڏسائن جي ديوتائن جي ۽ ان کان پوءِ ڀڳوان شنڪر جي استرن، شسترن جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. پوءِ برهماجي، آڪاس پاتال جي ديوتائن جي، رشين، منين، يڪنن، ٻارهن سورجن جي، ستن مالڪائن جي، ڪيترن ٻالن جي ۽ اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي سڄي ٽالي جي ۽ پوءِ چراچرا جڳت ۾ ڀڳوان شنڪر سمجهي سڀني کي نمسڪار ڪرڻ گهرجي.

پوءِ وري مکه کي شڌ ڪرڻ لاءِ پان ۽ سپاري ارپڻ ڪري آرتي اُتارڻ گهرجي. پوءِ پنج- اکري "اوم نمه شوايه" منتر جو جاپ ڪرڻ گهرجي ۽ گرو ۽ براهمڻن جي پوڄا ڪجي ۽ موڪلائو ڪجي. جيڪو ائين نٿي جو هر روز اهڙي طرح پوڄا ڪجي ۽ شڌ ڀڳت براهمڻن کي دکشنا وغيره سان خوش ڪري. اپواس نه رکڻ جي حالت ۾ ڦل ڦول کائي کير پيئڻ گهرجي ۽ رات جو سمجهه سان آرام ڪجي ۽ برهمچريه جو پالن ڪري. اهڙيءَ طرح آرتوار، آردرا نکشتر اماس، پورڻما، چوڏس ۽ اشٽميءَ ڏينهن پوڄا ڪري اپواس رکڻ گهرجي. من ۽ واڻيءَ سان خراب ٻول نه ڳالهائجن ۽ ڪاوڙ واريءَ اسٽريءَ سان ورتاءُ نه ڪجي، پاکنڊي ۽ نيچ ماڻهن جو سنگ ڇڏي ڏجي، سولڪ ۽ ٻالڪ واري گهر ۾ ٻڌجن نه ورتائڻ گهرجي، سچ ڳالهائڻ گهرجي. ڪميا ڪرڻ گهرجي، دنا ۽ اهنسا ڌارڻ من جو لاڙو ڪرڻ گهرجي ۽ هر طرح شانت چت ٿي ڪري هر حال ۾ خوش رهي "اوم نمه شوايه" جو جاپ ڪرڻ گهرجي. ڪجهه نه ڳالهائڻ ۾ پاپ ڪري رهجي نه اُنجو پرائشچت ڪرڻ گهرجي.

وساکه مهيني جي هيرن جهڙي اُجل شو-لنگ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ جيٺ ۾ مرڪت مڻيءَ جهڙي شو-لنگ جي پوڄا ڪجي ۽ آکاڙ مهيني ۾ موتين جهڙي اُجل شو-لنگ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي، ساوڻ ۾ نيلم مڻيءَ جهڙي اُجل شو- لنگ جي پوڄا ڪجي، اهي ۾ ڀادرواڊ - مڻيءَ مان ٺهيل شو- لنگ جي پوڄا ڪجي ۽

وايو ديوتا - اي وشيشرا ! هيءَ پاشوپت ورت سڀني پاپن جي ناس ڪرڻ وارو آهي. چترا نکشتر سان پورڻماسي گڏ هجي ته هن ورت لاءِ اُهو وقت سمجهڻ گهرجي. شو-مندر، شوالو، باغيچو يا تيرٿ استان وغيره هن ورت لاءِ اُهو جڳهه سمجهڻ گهرجي. تيرس کان ولي من ۾ اهڙيءَ طرح سنڪلپ ڪرڻ گهرجي ۽ ان ڏينهن سنان وغيره ڪري صاف ڪپڙا پائڻ گهرجن. پوءِ پنهنجي نت نيم واري ڪريا ڪرم کان فارغ ٿي آچاريه جي يا گروءَ جي آگيا وٺي ڪري ڏينهن جي آسڻ تي ويهجي ۽ ڀڳوان شنڪر ۽ پاروتيءَ جو ڌيان ڪري ارگهيام ڪڻي. هون يا هوم لاءِ ۽ سامگري گڏ ڪري رکجي ۽ اگني جو استاپن ڪري ڪجهه آهوتيون ڏجن. اگنيءَ ۾ هون ڪجي). آهوتيون ڪرڻ مهل هن طرح خيال ڪري چوڻ گهرجي، ”اي ڀڳوان! منهنجي شرير ۾ جيڪي تتو آهن سي سڀ شڌ ٿين.“ اهي تتو هن طرح آهن :- پنج پران ۽ انهن جون ماترائون، پنج ڪرم اندريون، پنج گيان اندريون ۽ پنج وشيه، چمڙي وغيره ست ڌاتو، پران (ساهه) ۽ پنج هوائون، من، بڌي، اهنڪار، پرڪرتي، پرش، راڳ، وديا، ڪلا، نيتي، ڪال، مايا، شڌ وديا، مهيشور، سدا شو، شڪتي تتو ۽ شو تتو وغيره.

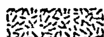
آهوتيون ڪرڻ سان سادڪ شڌ ٿي وڃي ٿو ۽ پوءِ شو گيان پراپت ٿئي ٿو. تنهن کانپوءِ اگنيءَ ۾ چيٽو وجهجي ۽ ان ڏينهن فقط اٽو پرساد وٺجي. چوڏس ڏينهن ورت اپواس رکي، پورڻما ڏينهن وري اگنيءَ ۾ هوم ڪري پورڻ آهوتي ڪري ۽ ڀسم (رک) ڌارڻ ڪري پوءِ سادڪ کي وٽي ته جٽائون رکائي، وٽس نه فقط چوٽي رکائي يا وٽس نه سڄو منڊ ڪرائي ڇڏي. پوءِ بدن سڄو اگهاڙو ڪري ۽ فقط لانگوٽي ڌارڻ ڪري هٿ ۾ هڪ ڏنڊو رکي ۽ وري ڀسمي (رک) پنهنجي سڄي بدن کي لڳائي ڇڏي. پوءِ ڀڳوان شنڪر جي لنگ جي ارچنا ڪري. سونا جي اٺن ڪملن جو آسڻ ٺاهي ان ۾ هيرا ۽ لعل وغيره جڙائي سنڌ ۽ شوپيٺڪ مورتي لڳرائي پر جي خرچ نه ڪري سگهي ۽ غريب هجي ته ڳاڙهن ۽ اڇن ڪمل جي گلن جو سنگهاسن ٺهرائي. هر حالت ۾ پوڄا ڌيان، آواهن، اپاسنا وغيره وشواس، شرڌا ۽ ڀڳتي شڪتيءَ سان اُنوسار ڪرڻ گهرجي. لنگ جي استاپنا شاشتر وڌيءَ انوسار ڪرڻ گهرجي. پوءِ لنگ کي سنان پنچ گويه (ڏڌ، ڪير، مکڻ، گوٻر، ۽ ڳئون جي رس) سان ڪرائڻ گهرجي. پوءِ سونا ۽ چانديءَ وغيره جي ڪلشن ۾ سنان جو پاڻي وغيره ڀري رکڻ گهرجي ۽ انهن پاڻي جي ڪلشن ۾ عطر، اتر وغيره خوشبودار شيون ـــ اگر ٿي ملائي رکڻ گهرجن. پوءِ انهيءَ خوشبودار پاڻيءَ سان سنان ڪرائجي. پوءِ ڪيڪر، چاور، ڪنيسر، چندن ۽ جدا جدا قسم جا گل چاڙهجن - ڳاڙها ڪمل ۽ اڇا ڪمل، نيل ڪمل، ۽ ٻيا خوشبودار گل ڌوپ، ديپ، نيويد وغيره چاڙهجن ۽ پوءِ اُهو وستر وغيره ـــ ارپڻ ڪرڻ گهرجي. تنهن کان پوءِ جيڪي جهڙي ٻاراڻن ٻاراڻن وستر هجن سي سڀ پنڌ ۾ ارپڻ ڪرڻ گهرجن. ڦـل - پترن، پن ۽ ڪملن جو انداز هڪ هزار هئڻ گهرجي. پن جـدا

پرم ڌرم بابت ۽ شو شاسترن آنوسار پشو پات گيان

سپ رشي - اي وايو ديوتا! ڪهڙو الشنان ڪجي جو مکيه روپ گيان کــي پيدا ڪري ڇڏي؟ ڪرپا ڪري ڇڱيءَ طرح سمجهايو:-

وايو ديوتا - اي رشيئو! ڀڳوان شنڪر جو پرم ڌرم پداٿو آهي سو آهي الشنان، جنهن ۾ هيٺيون ڳالهيون گهرجن:- (١) ڪرپا (٢) تپ (٣) جپ (٤) ڌيان ۽ (٥) گيان. هن پرم ڌرم لاءِ ويدانت ۾ ساک پري آهــي. شو شاسترن انوسار سو ڪروڙ شلوڪن ۾ وستار ڪيو ويو آهي جن ۾ مکيه "پاشو پت ورت" ۽ "پاشو گيان" جو ورڻن ڪيو ويــو آهي. يگ يگ ۾ ليڪڙ ششن لاءِ ڀڳوان شنڪر يوگ آچارن جو روپ ڌاري پرگهٽ ٿئي ٿــو. هن پرم ڌرم جو پرچار ڪندڙ چار مکيه شش آهــن (١) ررو ۽ (٢) دڌيچي ۽ (٣) اگستيه ۽ (٤) اُپمنيو ۽ هنن ڇئني کي "پاشوپات" جا هلائيندڙ ۽ پرچارڪ سمجهڻ گهرجي. هنن جــي سنتان پرمپرا ۾ ته هزارين گرو ٿي ويا آهن. هن پرم ڌرم ۾ ڀڳوان شنڪر جــا اٺ نالا آهن ۽ (١) شو ۽ (٢) مهيشور، (٣) رڊر (٤) وشنو ۽ (٥) پتامهه [برهما]، (٦) سنسار وئيدا، (٧) سروگيه ۽ (٨) پرماتما ۽ پرڪرتي ٢٣ تتون ۾ ڇئي وئي آهي ته پرش ٢٥ تتون ۾ ڇيو ويــو آهي. مگر پرڪرتي ۽ پرش ٻئي مهيشور جي اڌين آهــن. پرڪرتيءَ کــي مايا چيو ۽ مايا پيدا ڪندڙ مهيشور آهي. مهيشور ۽ مايا جي لاڳاپي ۾ جيڪو جوش اُٿي ٿيو تنهنکي "وشنو" چيو. وشنوءَ وري سنسار کي پيدا ڪيو ته پوءِ ڀڳوان شنڪر سنسار جو "پتامها" چيو. سڀني کي سنگهار ڪرڻ وارو "رڊر" چيو. سنسار جي روڳ، دک ۽ پيڙا جي ڇاٽڻ واري ۽ دکن دور ڪرڻ واري ڀڳوان شو جي روپ کي "سنسار- وئديا" چيو. سڀني وشين جي گيان ڇاٽڻ واري ۽ اندرين جــي گيان ڇــاٽڻ واري ڀڳوان شو جي روپ کــي "سروگيو" چيو. سڀني اُم ڪٿن سان پرال آتما چئبي آهي مگر جيڪي سنسار ۾ اُتــم آتمائون آهن تن سڀني کان جيڪا سرشٽ آتما آهي تنهن ڀڳوان شنڪر جي سرشٽ آتما واري روپ کي "پرماتما" چئي سگهبو.

ڀڳوان شنڪر کان اُنن نالن جو اُپديش وٺــي گــرو پرمپرا ۾ پيدا ٿيل گيانين ۽ ڌيانين ڀڳوان شنڪر جي اٺن روپن کي پنهنجي اندر ۾ ڌاري پوڄا ڪري پرٿاــام ڪري چت ۽ من جي ايڪاگرتا حاصل ڪندي ۽ شو- نام اُنن اکرن جو جاپ ڪيو. اهڙيءَ طرح سادڪ کي "پشو پاس" گيان جي پراپتي ٿئي ٿي. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٧. آڌياءِ ٣٢ سماپت.

پاشو پت ورت جي وڌي ۽ ڀسم ڌارڻ ڪرڻ جي مهما

سڀئي رشي - اي وايو ديوتا! اسان "پاشوپات" ورت جــي وڌي ۽ مهما ٻڌڻ ٿا چاهيون. ڪرپا ڪري اسان کي وستار سان ٻڌائي ڪرتارٿ ڪندا.

هو اکيي نه کٽي آسو. اکيي پرانڌ ڪاليءَ ڪانسراه نه ڪٽي سکهي اهڙيءَ طرح شو پرڄن ۽ موڙليءَ سان ڪري سکهيو ۽ موڙليءَ ۾ ڀکران شنڪر اُلهن حاضر آهي جنهن پرانڌ ڪاليءَ ۾ اکيي. ڀکران شنڪر سڀ کي ڪرپا ڪري ٿو ۽ ڪرپا نه ڪرڻ وارو اوڳڻ ڀکران شنڪر ۾ ڪونه آهي. باقي جو برهما وغيره ديوتائن جي ڪري ڀکران شنڪر جو ڀين کي سزا ڏيڻ، مارڻ، ذليلتن جو ناس ڪرڻ وغيره لاءِ ڪاوڙ ڏسي آهي سو انهنجي خود مطلب لاءِ نه آهي. اهو اڻ چئبو نه جنهن ڏوهاريءَ چور، خونيءَ ۽ وهڙن کي جنهن راجا سزا ڏيندو آهي نه راجا جو اُن ۾ ڪرو ڏوهه يا پاپ ڪرڻ چئبو مگر سزا ڪاڻيندڙ انهن ڪرمن جو ڦل ڀوڳي رهيا آهن ۽ سزا ڏيندڙ راجا جي پاڻ سارام ٿيندي آهي. جهڪڏهن سڀ ماڻهن جي وکيا ڪرڻي ڀرتي نه خراب ماڻهن جي باڙ ۽ پئي پرلدي آهي جي اُلهن نه ڪبو نه انتظام بگڙي پرلدو ۽ قاعدي ۽ قانون جي عزت نه رهندي. شخصي يا خود مطلب ڪانسراه جهڪا ۾ سزا عام جي ڀلي لاءِ ڏني وڃي اُن سا سڀني ڪسان ساراهڻ جوڳي آهي. ڀکران شنڪر جي آکيا پالڻ ۾ ڪلياڻ واري آهي ۽ اُلکي اُن ڪرپا چئي سکهجي. باقي سڀني لي هڪ مهل ۽ هڪ جهڙي ڪرپا ٿي سرو. هر ڪنهن جي سياڙ ۽ ڪرمن تي منحصر آهي. جنهن ڪمل جي نئار لي سورج جسي هڪ جهڙي روشني ڀري ٿي مگر هر هڪ ڪمل پنهنجي ڪرم ۽ سياڙ الوسار وڌڻ ۽ کلڻ شروع ڪندو. جهڙيءَ طرح باهه ۾ سواو اگر يا ڪرئلا وجهيا نه باهه سواي کي پکهاري سکهندي ۽ اگر يا ڪرئلا جلي وک لي ڀرلدا ۽ لدهوڪري اگرن ۽ ڪوئلن کي پنهنجي سياو موجب وک لمٽر آهي ۽ سواي کي پکهرچٽر آهي.

سڀني لي ڪرپا ڪرڻ وارو ڀکران شنڪر پنهنجي سياڙ سان اُسي لرمل آهي. اهڙيطرح جهڙ ٿالي ڏارڻ وارين آلماڻن پنهنجي سياڙ سان خراب سياو وارن لين ليون. جي اُلهن نه هجي نه هن سنسار ۾ جهڪر جيون کي پنڪٽر اُسي نه پري. ودوان ماڻهو ڪرم ۽ مايا پدن کي لي انسان جو سنسار چرلدا آهن ۽ اهو پدن جيو کي لي لصيب لٿي اُسو نه شو کي. ڪن ماڻهن کي وڏڪ گمان ٿي ٿو ۽ ڪن کي کهت. ڀکران شنڪر اُسي پنهنجو ٻار سڀني ماڻهن ۽ پس يا جيون کي مکمت ڪرڻ ۾ سمرٿ آهي پوءِ اُلهن کي پدن ۾ وجهي ڇا لاءِ دک ڏيندو؟ سڄو سنسار لي دک مه آهي پوءِ جيڪا شيءِ دک سان ڀرئل آهي سا دک کان خالي ڪيئن لي سکهندي؟ ڀکران شنڪر جي ڀرسان وڃڻ سان لي دک کان ڇوٽڪارو ملي سکهندو آهي. شو جي آکيا ڪانسراه وڻ جو هڪ پن به چري ڀري ٿٿر سگهي. ان جي آکيا سان لي سڄي جگت جو ڪاروبار هلي ٿو ۽ پاڻ ڀکران شو موهه نه اُسو ٿٿي. هنجي آکيا ورهٽي شڪتي سڀ ڪاروبار هلائي لي. هنجو مٿهن چوطرف آهي. جهڪي خراب بڌيءَ وارا انسان موهه وس لي ڪري اُنجو عڪس لا سي لاس لي وڃن ٿا.

پوءِ نه ڀڪدم آڪاس واڻي لي، "ستيم اوم، امرام اوم" هنن شبدن کي ٻڌي سڀ وبلل وشي ۽ مني خوش ٿيڻ لڳا. (هر هر مهادو شمبو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) واري سکهيا (پورو کنڊ) ۷ اڌياءَ ۳۰-۳۱ سماپت.

سان ڏسبو ته آتما ۾ وڪار ڪونه آهي. اهو وڪار ئي مايا آهي. اُها شڪتيءَ سان شو
هر وقت گڏ آهي ۽ نه جدا. شو سان شڪتي گرهڻي جهڙي استري ٿي رهي ٿي ۽ پرڪرتيءَ
۾ چيتنيه پيدائش لئي ئي سا اُنهيءَ شو ۽ شڪتيءَ جي سمتان آهي. شو ڪرتا ۽ شڪتي
ڪارڻ آهي. حقيقت ۾ انهن ۾ ٿورو ئي تفاوت آهي، جيئن سورج ۽ روشنيءَ جو مثال. ڪير چوندو
ته سورج کان روشني الڳ آهي. سورج جي پرڪاش کي روشني چئبو. نالا الڳ آهن مگر
ٻنهي جو ناطو اڻوٽ لاڳاپو آهي جو هڪ، ٻئي کانسواءِ رهي نٿو سگهي. تنهنڪري شو وڏو
ڪارڻ آهي ۽ آڳيا اُن جي شڪتي آهي. (هر هر مهادو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي)
وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷. آڌيا ۲۹ سماپت.

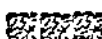

رشين جي سوال تي ديوتا دوارا، شو جي سوتنتر روپ جو ورڻن

سيٺي رشي- اي واءُ ديوتا! جڏهن ڀڳوان شنڪر سدائين شانت ڀاونا سان رهندي
۽ سيٺي تي ڪرپا ڪري ٿو پوءِ سيٺي جا هڪ مهل ٿي مورت ڇو نه ٿو پورا ڪري؟
جو سڀ ڪجهه ڪرڻ ۾ سمرٿ آهي سو سيٺي جا هڪ مهل ٿي ٻنڌن- مڪت ڇو نه ٿو
ڪري؟ جڏهن چوندا ته آزادي ڪال کان سيٺي جا عجيب ڪرم الڳ الڳ آهن، تنهنڪري
سيٺي کي هڪ جهڙو ڦل نٿو ملي ته ۽ نيڪ نه آهي، ڇاڪاڻ ته ڪرم ۾ وچترتا ۽ نيم
سان ڪونه ٿي سگهندي ڇو ته اهي ڪرم ۽ ايشور تي ڦاٽ ڪرائي ٿو. هن ڳالهه جنهنڪي
ناستڪ ڀاونائون چرتاري پيدا ٿيون آهن تنهنجو ڪرپا ڪري چڱي طرح اُپديش ڪيو.

وايو ديوتا- اي رشيئو! مان هن ڳالهه اهڙو پراڻ ڏيندس جو سڀ ناشن جي موهه
کي دور ڪرڻ وارو آهي. آسڪ ماڻهن ۾ اهڙي طرح ڀاونائون اُٿن ٿيون ٿيون ڇاڪاڻ ته اهي
ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا کان اڻ مڪ آهن. پر ٻئي ڪرڻ پرماتما کي ڪرپا ڪرڻ کان سواءِ ٻيو
ڪو ڪم ڪونه آهي. سندس سڀاءُ ئي انهن تي دئيا ڪرڻ وارو آهي نه ته سڀاءُ کانسواءِ
ڪو ٻه ماڻهو انهن تي ڪرپا ڪونه ڪندو آهي. پشو ۽ پاش روپ سنسار ئي سندس اُپڪار
ڪرڻ جي لائق آهي ۽ اُنکي "پر" چئبو آهي "پر" ئي اُپڪار ڪرڻ لاءِ "پتيءَ" جو
ڪم آهي. "پتيءَ" ئي آڳيا ڏيڻ وارو ۽ ليندو آهي. سو آڳيا ڏيندڙ ڀڳوان شنڪر پرمتر
ڪم آهي. آڳيا کانسواءِ ڪجهه به اُپڪار ڪونه آهي ڇاهي
ڪيئن ٿي سگهندو؟ ياد رکڻ گهرجي ته شو- آڳيا ڪانسواءِ ڪجهه به ڀونڪار ڪونه آهي ڇاهي
جڙ هجي يا چيتن، پسون هجي يا ٻکي وڻ هجن يا ٻڙ، سرڳ يا نرڳ هجي، مورتي يا لنگ
هجي سڀ ۾ نراڪار يا ساڪار ڀڳوان شنڪر حاضران حضور ۽ ظاهر ظهور آهي. مورتي کي جڏهن
اسان "شو جي مورتي" چئون ٿا ته شو جو هجڻ اُتي ضرور آهي. جهڙيءَ طرح ڪنهن کي
جئبو ته، "اڳيئي ڪٺي اچ" ۽ هو ڪٺي اڳدو پرندڙ ڪانئي، پر الين ڪونه چئي سگهبو ته

۲. اگني روپ، اهڙيءَ طرح وس روپ ۽ ان قسمن جو آهي :- (۱) سوم روپ ۽ (۲) جل روپ، ليج وري وح يا اجليءَ ۾ ۽ آهي ۽ وس روپ وري ميناح اسا مناڻ ۾ آهي. ليج ۽ وس سان سڄو جڳت پراڻو آهي. اگنيءَ مان آمرت پيدا ٿئي ٿو ۽ امرت روپ کهڙ سان وري اگنيءَ جو واڌارو ٿئي ٿو، تنهنڪري اگني سوم روا-ي امرت جـي آهوتيءَ سان جڳت جو پلو ٿئي ٿو. گاهه ۽ اناج سان آهوتيءَ جي سامگري لهي ٿي. پرسات وري گاهه ۽ اناج کي پيدا ڪري ٿي. اهڙي طرح پرسات سان ئي آهوتيءَ جي سامگري پيدا ٿئي ٿي جنهن سان وري اگني - آلما وارو جڳت رهي سگهي ٿـو. اگني وري مٿي چڙهڻ جـي ڪوشش ڪري ٿي ۽ سوم امرت وري هيٺ اچڻ جي ڪوشش ڪري ٿو. اهڙيءَ طرح شڙ مٿي ۽ شڪتي هيٺ. اهڙيطرح سڄو سنسار شو ۽ شڪتيءَ ۾ سمايل آهـي. اگني وري سڀ ڪنهن شيءَ کي جلائي ڀسم ڪري ٿي ۽ جيڪا ڀسمي يا رک آهي سا اگنيءَ جو وارو آهي. تنهنڪري جيڪو ڀسمي يا رک کي "اگني" سمجهي پهرجي ان لي مکي ٿو سو جنم مرڻ جي ٻنڌن کـان ڇوٽڪارو حاصل ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پوروڪنڊ) ۰۷ اڌياءِ ۲۸ سماپت.

جڳت "واڻي ۽ ارٿ روپ"

وايو ديوتا - اي رشيئو! سنسار ۾ ڪو ۽ ارٿ (معني)، شبد ڪالسراء ڪراهي ۽ ڪو ۽ شبد (لفظ)، ارٿ (معني) ڪالسواء ڪراهي. اهڙيءَ طرح سڀ شبد وقت الوسار ٻوري ٻروي معني ڏيکاريندڙ لهن ٿا. شبد وري ٽن قسمن جا آهن. ۱- اِستول، ۲- سوکيم ۳- پراڻ اِستول اهو جو ٻڌي سگهجي، سوکيم اهو جو چنتن ڪري سگهجي يا خيال ۾ رکي سگهجي ۽ پراڻ اهو جو خيال جي حد کان ٻاهر هجي، اُنکي شڪتي روپ چئي سگهبو ۽ اُها شڪتي شڙ جو آسرو ولي رهڻ واري آهي. گيان شڪتي وري اِڇا کي اڪو ڪرڻ واري آهـي جنهن کي "ڪنڊلني" چئبو آهي. اُنهيءَ کي وري چئن وسٽن ۾ ورهائي سگهجي ٿـو. ۳ شبد روپ ۽ ۳ ارٿ روپ. آلسر شڌيءَ لاءِ سمجهي کـان ڪم وٺڻو پـوي ٿـو. "منتر ڏوا - پداڏ و - ورڻاڏوا" اِهي شبد سان لاڳاپو رکن ٿا. "ڀوناڏوا - تتراڏوا - ڪلاڏوا" اِهـي ارٿ سان لاڳاپو رکن ٿا. اِهي وري سڀ هڪ ٻئي سان لاڳاپو رکن ٿا. سمورا منتر جملن سان ٺهيل آهن، سمورا جملا وري اکرن جا ٺهيل آهن ۽ سمورا اکرن کي وري جملا چئبا آهن. سڀ اکر وري سهني لوکن يا ٻڌن ۾ آهن. پراڻ ۾ وري تتو آهن، جاڳائڻ لاءِ ٻڌن وري تتن جا ٺهيل آهن ۽ تتن جي ڪارڻ ڪري ئي اِهي اُهن ٿا. شڪتيءَ کان ولي پرلويءَ تائين سهني تتن جي پيدائش شڙ - تتن مان ئي ٿي آهي. جئين دلي جو مثال وٺو ته دلو مٽيءَ مان ٺهيل آهي ۽ مٽي هرهڪ جڙي ۾ آهي مگر دلو جڏهن ٽٽي واس ليو ته اُنکي "مٽي" اڪو ڪري ته چئبو ٻـيو هرهڪ جـزي کـي دلو چئبو جيترو هڪ آهـي مٽي. واچار درشٽيءَ

آهيان؛ تنهنڪري اسان ٻنهي ۾ دوش پاڻ ۽ جدائي ڪٿان ٿي سگهندي؟ انهيءَ ڏينهن ۾ ديوتائن جي ڀلي لاءِ مون ڪٽي اشاري ۾ چرچو مسخري ڪندي توسان ٺوڪباري ڪئي ۽ يڪدم تو ۾ غصي جي باهه ڀڙڪو کائي اٿي ۽ ان ڳالهه جي ٺوڪي ۾ جاڻ هئي ته اها تنهنجي غصي جي باهه جڳت جي ڪلياڻ لاءِ ٿي پيدا ٿي آهي ۽ مون ۾ ٺوڪي روڪڻ واجب نه سمجهيو. نتيجو اهو نڪتو جو "ڪوشڪي" ديوي پرگهٽ ٿي ۽ دئيتن جي ظلم جو انت آيو.

ڀڳوان شنڪر جا اهي وچن ٻڌي البت شرمائجي ويئي ۽ لڄ وچان ڪيتري دير ته ڪنڌ مٿي نه کڻي سگهي. ڀڳوان جي وري هٿڻ لسي ان دليس ٻالڪون شنڀ ۽ نشنڀ جو ڪوشڪيءَ ديوي هٿان ناس ٿيڻ جو احوال ٻڌائيندي گوريءَ ديويءَ چيتي کي اڳيان آڻي ڇوڙڻ لڳي.

ديوي گوري - اي ناٿ! هيءَ چيتو ڏسو، جو مان توهان لاءِ سوکڙي طور وٺي آئي آهيان. هيءَ چيتو ٿي هو جنهن منهنجي تپسيا جي وقت ڏاڍي سيوا ڪئي. هن ڪيترن ئي هنسڪ جنون مان منهنجي ۽ منهنجي آشرم ۾ رهندڙ پراڻين جي رکيا ڪئي. هن منهنجي ڏاڍي ڀڳتي ڪئي آهي تنهنڪري مونکي ڏاڍو پيارو آهي. اي ناٿ! جيڪڏهن دل ۾ نه ڪراهو ۽ آڳيا ڏيو ته تنهنڪري جئن توهان جي محلات اڳيان پهرو ڏيئي رکيا ڪري تو اُئن هيءَ چيتو منهنجي محلات ٻاهران منهنجو رکڪ ۽ ڳڻ ٿي رهي.

مهاديو، گوريءَ جي ڳالهه ڏاڍي سڪ، پريم ۽ قدري وشواس سان ٻڌڻ لڳو ۽ يڪدم چيتي کي پنهنجي ڪرپا درشٽيءَ سان ڏٺو (ڏٺائين) جو سردار بڻائي ڇڏيو ۽ هٿ ۾ لٺ وغيره ڏيئي سندس "سوم نندي" نالو مقرر ڪري ڇڏيو جو اُن ڏينهن کان وٺي گوريءَ جي محلات جو مکيه دربان ليکجڻ ۾ آيو. پوءِ ته ڀڳوان شنڪر گوريءَ کي پنهنجي هٿن سان پنهنجي پلنگ تي وهاري سندس هار سينگار ڪرڻ شروع ڪيو. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پوروڳ کنڊ) ٧ ۾ آڌياءُ ٢٧ سماپت.

اگني ۽ سوم بابت ويدڪ ٽيڪا ٽپڻي

سيهٺي رشي - اي وايو ديوتا! جڏهن ڀڳوان شنڪر، وٽي ديوي گوريءَ کي سمجهايو ته هي جڳت "اگني شومائڪ ۽ واگارٿاٽمڪ" آهي؛ سو ڪئن آهي؟ ڪرپا ڪري اسان کي کولي سمجهايو.

وايو ديوتا - اي مهرشيئو! جيڪو گهور تيجسوي شرير آهي تنهن کي اگني چئجي ٿو ۽ شڪتيءَ جو امرت مئه سوم روپ آهي جاڻڻ جو شڪتي شانت روپ آهي. جو امرت آهي سو پرتشٺا نالي ڪلا آهي؛ ۽ تيج ساڪيانت وديا نالي ڪلا آهي؛ سڀني ماڻهن ۾ رس (ميٺاج) به آهي ته تيج به آهي. تيج جو اهڙو ٻن قسمن جو آهي. ١- سورج روپ ۽

مندراچل پربت تي گوريءَ ديويءَ جو سواگت ۽ سندس
گوري (سفيد) رنگ جو مهاديو تي اثر ۽ گوريءَ جي
چيتي کي سوم نندي گڻ بڻائي دروازي تي مقرر ڪرڻ.

سيپ رشي - اي وايو ديوتا! گوري ديوي جڏهن مندراچل تي پهچي اسٿان تي پهتي تڏهن مهاديو سان ڪهڙيءَ طرح ملي؟

وايو ديوتا - اي رشيشورا! گوري ديويءَ جي تپسيا پوري ٿيڻ، مرڪلاڻ ۽ هماليه پربت کان مندراچل لاءِ روانو ٿيڻ جي خبر ٻڌيءَ واکر ڦهلجي ويئي ۽ اهو ٻڌي مهاديو جا گڻ ۽ دوسه خوش ٿيڻ لڳا، ڪيترا نچڻ ٽپڻ لڳا ۽ ناچ ڳائڻ ۾ اُلسو ملهائڻ لڳا. سڀئي اچي محلات جي ٻاهران انتظاريءَ ۾ بيهي رهيا. ڀڳوان شنڪر به ڏاڍو منتظر ٿي لڳو ته ايتري ۾ پوڻان ديوي گوري ساهيڙي سان ڏسڻ ۾ آئي ۽ ساڻس هڪ چيتو به اچي رهيو هو. ڀڳوان شنڪر جا گڻ ۽ دوسه يڪدم دوڙندا ويا ۽ اچي گوريءَ اڳيان وندنا، آرتيون ۽ آڌيان ڪرڻ لڳي ويا. ڏاڍيءَ چال سان پنهنجي عاليشان محلات وٽ گوري اچي ۽ ڀڳوان شنڪر ڏانهن اکيو ۽ پريم ڀاونا سان سندس سٽڪار ڪندي جهڙو پرڻام ڪرڻ شروع ڪيو ته يڪدم سندس هٿن کي روڪيندي گوري سندس چرڻن ۾ مٿو ڪندي نمسڪار ڪئي ۽ پوءِ ڪجهه وقت هڪ ٽڪ لڳائي جڏهن هڪ ٻئي کي ڏسڻ لڳا ته ڀڳوان شنڪر ٽهڪ ڏيندي چيو.

ڀڳوان شنڪر - اي پراڻ پياري! ڇا تنهنجي هاڻي من جي مونجهه دور ٿي؟ ايتري جو تو ڪاوڙ ڪئي هئي سا توکي ڪرڻ نه جڳائي. ياد ڪر! اسان جي روائتي ماڻهن واکر انهن لوريءَ گهڙيءَ ڳالهه تي 'ٽڪ، لؤ ۽ ٽا' ڪرڻ شروع ڪندا آهن ته پوءِ سنسار جو ڪاڄ ڪيئن هلي سگهندو؟ اسان ٻنهي جو سمبنڌ اوکو ۽ اعليٰ آهي. مان اگنيءَ مثل چرپل آهيان ۽ تون امرت مثل سوار آهين. مان سورج آهيان ته تون چندرما آهين. پوءِ جڏهن اسين ٻئي جهڙي سنبندھ ۾ شوا آهيون سي جهڳڙن ۾ پئجي وڃون ۽ وڇوڙو حاصل ڪيون ته جڳت جو ناس ان وقت کي سمجهڻ گهرجي جاڪاڻ ته اسان ٻنهي جو پيدا ٿيڻ پنهنجي لاءِ ڪونه آهي پر جڳت جي ڪلياڻ لاءِ. وڻ پنهنجو ميوو پاڻ ڪونه کائيندا آهن، نديون پنهنجو پاڻي پاڻ ڪونه پيئنديون آهن پر اُپڪاري ماڻهن جو جيئڻ ٻين پنهنجي لاءِ ڪونه ٿيندو آهي. تون ساڪيانند واڻي - مه، امرت آهين ۽ مان اوبيه - مه امرت آهيان. شبد ۽ ارٿ (اکر ۽ معنيٰ) هڪ ٻئي کان جدا ڪري ٿي سگهبا آهن پوءِ ڀلا ٻڌاءِ! اسان ڪيئن هڪ ٻئي کان الڳ رهي سگهنداسين؟ تون پنهنجي روپ کي جاڻڻ واري وديا آهين ۽ مان جاڻڻ لائق پرماتما (ايشور) آهيان. تنهنڪري اسان ٻنهي ۾ اتفاق سچ پچ ناممڪن آهي. مان سرشٽي کي پيدا ۽ ناس (سنگهار) پنهنجو پاڻ ۽ ٻيا حڪم ڪري نٿو ڪري سگهان. انهن ڪمن سمجهه ته مونتي جيڪو حڪم آهين. تون ڪارڻ آهين، مان ڪارج آهيان. تون سبب آهين، مان ڪم

گوريءَ جو چيٽي کي پاڻ سان گڏ وٺي وڃڻ ۽ برهما جي ڪيس منع ڪرڻ، ماتا ۽ پتا کان وري موڪلائي گوريءَ جو مندراچل پربت ڏانهن موٽي وڃڻ

وايو ديوتا - اي رشيئو! ڪوشڪي ديويءَ کي آڻي ڪري برهما جي هٿ ۾ ڏيندي گوريءَ ديويءَ موڪلائيندي چيو.

گوري ديوي - اي پتامها! منهنجي آشرم ۾ هڪ چيتو رهيتو، ڇا اهو توهان ڏٺو آهي؟ هن منهنجي توهان جي بلڪل ٻچڙيءَ طرح رکيا ڪئي آهي مان انکي ساهيڙن سوڌو هتان وٺي وڃڻ چاهيان ٿي. مهاڻي ڪرپا ڪري آگيا ڏيو ته مان مندراچل پربت ڏانهن موٽي وڃان.

برهما - اي ديوي گوري! ڪيڏانهن خوفناڪ چيتو ۽ ڪيڏانهن توهانجي ڪرپا. توهان ته سچ پچ ناگن جي واسي ۾ به امرت ڇڙڪائڻ وارا آهيو. ٻيا خبر اٿو ته چيتي جي روپ ۾ توهان وٽ هڪ راڪاس رهيتو جنهن ڪيترن ئي سوين براهمڻن ۽ گئن جي هتيا ڪئي آهي. ڪيس هٿ رهي پاپن جو ڦل ڀوڳڻ گهرجي.

ديوي گوري - اي وڌاتا! توهان جيڪي به چيو آهي سو ٺيڪ آهي مگر شرڻ ۾ آيل چيتي جو ڪيئن تياڳ ڪري سگهبو؟

برهما - اي ديوي! توهان جي ڀڳتي ۽ شرڻ ۾ آيل جو ڪو به ڪجهه بگاڙي سگهندو. توهان جي ڪرپا سان ئي پاپن جو اڌار ٿئي ٿو ۽ وري توهان جي ڪرپا ڪانه هجيس پوءِ ڪهڙو ته پڇ. آتما جو ته هجي ته به سندس اڌار ڪونه ٿي سگهندو. سڀني جي پيدا ۽ موکش جو اڌڪار توهان جي ئي وس ۾ آهي. توهان مهاديو جي شڪتي آهيو. ڀلا! شڪتي کانسواءِ ڪير ڪم ڪري سگهندو؟ مان (برهما) وشنو ۽ ٻين ديوتائن کي به توهان جي آگيا ملندي رهي آهي ۽ اڳي به ملندي هئي ۽ اڳتي به ملندي رهندي. توهان جي آڌاتا ٻنان اسانجي ۽ سڀني ديوتائن جي پوڄا اسڦل رهندي. چراچر جڳت ۾ سڀني جي پاڪ ۽ پاپ جو ڦل به توهان جي ئي هٿ ۾ آهي ۽ هي پاپي چيتو به توهان جي ڪرپا سان ٻار ٿيڻي ويندو پوءِ ڪنهن جو مجال آهي جو ولڪ وجهي سگهي!

پوءِ برهما، ديويءَ جي استتي ڪندي ئي انتردڌان ٿي ويو. گوري ديوي به توهان جي ديوتائن کان موڪلائي، ٻين ڀڪين سان الوداع ڪندي، هماچل (پتا) ۽ مينا (ماتا) وٽ پهتي، جنکي به پرڻام ڪندي، ساهيڙن ۽ چيتي کي ساڻ وٺي پنهنجي گوريءَ (سفيد) سونهن سان ڏهن ئي ڏسائن کي روشن ڪندي مندرا چل جتي سندس پتي پراجمان هو، اوڏانهن روانې ٿي. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٧٠ اڌياءَ ٢٦ سماپت.

لمبا جو سمورو ڻل لوهان کي اڳر لي ملي چکر آهي جو اکل برهمانڊ جو سوامي لوهان جو پتي آهي هاڻي ياڻي اتي و نه پڌايو ته اهڙي پتي داو جسو وچوڙ و لوهان کڻي سهارو کيو هولدو؟

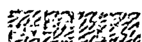
ديوي پاروتي - اي برهما! سولتو او اوهر پگوان شنڪر مهنجي پتيءَ جڏهن سرشٽيءَ جي آنهي ڪري ٻوءِ لوهان کسي پيدا کيو ته اُن حساب موجب لوهان مرالکي وڏي ٻت سمان آهيو وري جڏهن پگوان رڊر (مهنجو پتي) سرشٽيءَ جي آڪار ۽ سنگهار ڪرڻ لاء لوهان جي مستڪ مان پرڳهت ٿيو ته ان حساب موجب لوهان مهنجي سوري سمان آهيو ۽ وري جڏهن مان لوهاڻي مالسڪ پت دکي. پرجاپتيءَ جي استريءَ جي گرڀ مان پيدا لي سنسار ۾ آيس ته لوهان مهنجي پتاهه. يعني ڏاڏي جسي سمان آهيو. پنهنجي لمبا جو ڪارڻ مان لوهان کي ڪوڙي طرح پڌالي سڳهان جو خالکي طرح پتني ۽ پتيءَ وچ لوشي جو سبب ظاهر ڪرڻ کنهن ته اوهي خالدان واريءَ چرڪريءَ جو مرڪ کرلو آهي. لوهين مهنجا وڏا مالته ۽ آهيو ته اولاد ۽ آهيو لنهڪري اشاري ۾ اتي و سو چٽي سگهنديس ته مهنجي بدن ۾ جا ڪارائا (ڪاري چمڙي) آهي سا جيڪڏهن هٽي وڃي ته اهتر لمندو. اها آهي مهنجي چاهنا.

برهما - اي ديوي! هيءَ ته ڪسيس ڳالهه آهي جا لوهان جي اچا ڪرڻ مان لي اي سگهندي. هي لوهانجون ليلائون سنسار جي آبڪار لاء لي ٿين ٿيون. شيب ۽ لشب ۾ دليمه ٻالو آهن ۽ آنهجو موسه ۾ لوهان جي هٿان لي لکيل آهي ۽ کيئن ٽو دان ۾ اهڙيءَ طرح لي مليل آهي. لنهن ڪري هيئر دير ڪانه ليندي. هيئر لي لوهان جي بدن مان اها ڪاريءَ چمڙيءَ واري شڪتي لکري ٽرواو ليندي ۽ لوهان جو گورو رنگ لي پراد و جنهن ڪالوءِ لوهان جو ناالو "گوري" نالي سان مشهور لمندو.

اڪ جيب ۾ ديويءَ پنهنجي ڪاليءَ جي چمڙيءَ کسي لياڳ کندي پنهنجي اڏن شڪتيءَ کي ٻاهر ڪڍيو جنهن مان هڪ ديوي پرڳهت لي جنهن جو نالو "ڪرشڪي" ديوي جيو و او جيڪا ٻوءِ ٻوڳ مايا ۽ ولمري ديويءَ جي نالي مشهور ليڻ لڳي. ۽ ٻاڻ "گوري" (سفيد) لي پئي. ديويءَ ڪرشڪيءَ کسي ۸ ٻجالسون هيون، جن ۾ اُستر ۽ شستر هئا. گوريءَ ديوي اهڙي شڪتي برهما جي هٿ ۾ ڏني. برهما وري کيس سواريءَ لاء هڪ شينهن ڏنو ۽ ديوي شب ۽ لشب جي مارڻ لاء وانڌ پرنبه ڏاهن برهما جي آکيا موجب وائي لي وئي جتي شب ۽ لشب کسي ماري ٻوليءَ کسي ٻاهن کان هلکو ڪيو. (هر هر مهادير شيو. ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) وايوي سنگهتا (اوروڙ کنڊ) ۷. اڌيا ۲۵ - ساپت.

++

مهاديوءَ جي انهن چوڻ تي ڀڳوان شنڪر کيس ديوتائن جي اپڪار جي ڳالهه خيال
۾ رکي فقط مسڪيو ۽ ٻيو ڪجهه ڪونه چيو. (شري شو مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي)
وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٧. ادڌياءُ ١٧-٢٤ سماپت.

پاروتيءَ جي تپسيا ۽ هڪ چيتي تي ڪرپا، برهما جو پاروتيءَ وٽ اچڻ، شنڀ ۽ نشنڀ ٻن دئيت ڀائرن جو موت

وايو ديوتا:- اي رشيئو! پوءِ ته پتورتا ماتا پاروتي پتيءَ کي پرڪرما ڏيئي ۽ پتيءَ
جي وڇوڙي واري دک سان پنهنجي ڇاتيءَ تي پٿر رکي هماچل پربت جي رمڻيڪ
گهاٽين ڏانهن جتي اڳ تپسيا ڪئي هئائين، اوڏانهن روانو ٿي. پاڻ سان گڏ اچي ۽ سکيون
(ساهيڙيون) ۽ ڪيائين. پوءِ پتا ماتا جي گهر ۽ وڃي جتي انهن کي سمورو سماچار ٻڌائي
انهن جي ۽ آگيا وٺي، سمورا ڪپڙا ۽ گهڻا لاهي باقي اوران جو ويس ڌاري اچي تپسيا ڪي
لڳي وئي. سدائين من پتيءَ جي چرڻن ۾ سدائين لڳل رهيو. ڪڏهن مول شو لنگ جي پوڄا
ڪيائين ته ڪڏهن مول مورتيءَ جي ۽ من ۾ انهن ئي سمجهيائين ته "ڀڳوان شنڪر ئي ارڌما
جو روپ ڌاري ونس ايندو ۽ اچي سدائين ڪشت ڪاٽيندو." اهو سدائين دڙ سنڪلپ
هو جنهن پڪو وشواس جنهن وٽ ۽ ڪجهه عرصي کانپوءِ هڪ تمام وڏو چيتو ۽ اکيندي
اچي پهتو. پاروتيءَ کي ڏسي چيتي جو واسو پاڻي پاڻي ٿيڻ لڳو ۽ پوءِ جڏهن وڃهو آيو
ته سدائين واسو اُنيءَ ٻيهڻي ويو ۽ سدائين چالڻ (نگون) چرڻ کان ٻيهڻي ويٺو. تپ جي
پرڀاءُ سان چيتي جو ڏال (بدن) پڻ ٻيهڻ (پٿر) وانگر ٿيڻ لڳو ۽ جڏهن جو پاروتيءَ جي مٿس
درشٽي پئي ته سدائين مصيبت دور ٿيڻ لڳي، سدائين پاپ اجرو شڌ ٿيڻ لڳو ۽ ڇائي جي
ڪان سدائين هنسا واري سڀاءَ دور ٿيڻ لڳو ۽ ڊر اي جڏهن ڪتو سڀال لاءِ هر وقت تيار، نڪا
ڦتاني پيو رهندو آهي، تڏهن پاروتيءَ جي سڀال لاءِ وٽي نگهباني ڪرڻ لڳو. شيءِ رواڪار
ڏسي سکيون (ساهيڙيون) ۽ پيا سڀ وائڙا ٿيڻ لڳا.

هيڏانهن پاروتي جي تپسيا جي سگهه ڏن ڏن ڦهلجڻ لڳي ۽ هوڏانهن شنڀ ۽ نشنڀ
دئيت ڀائرن جي ڏن ڏن وڌندڙ ظلم جي ڪري ديوتائن آڪر ئي ارهما وٽ پهتا. ارهما ۽
ڀڳوان شنڪر سان جو ڪيل ڳالهين جو ٻڌايو ۽ هو ته پاروتي تپسيا ڪرڻ لاءِ هماليه جي
رمڻيڪ گهاٽين ۾ وئل آهي سو ۽ ديوتائن سوڌو اچي آئي پهتو. ديوتائن سان گڏ ارهما کي
ايندو ڏسي پاروتيءَ سدائين جوڳو ستڪار ڪيو ۽ ارهما ۽ پاڻ کي اچي ڄاڻائي پاروتيءَ
کان سدائين ڪيل تپسيا جو ڪارڻ پڇندي چيو:-

برهما- اي ديوي! هن ڪٺور تپسيا سان ڪهڙي سڌي ڪرڻ چاهي رهيا آهيو؟
تپسيا جي سمورڻ ڦل ڏيڻ وارا توهان پاڻ ئي آهيو پوءِ پڻ ڇاکي تپسيا ڪيو ٿيون؟ ڪري

اِهو چوندي پاروتي جوش ۽ جولان سان پلنگ تان اُٿي کڙي ٿي ۽ تپسيا ڪرڻ جي پڪي ويچار سان گڏ گڏ واٽ ۾ جواب ڏيڻ لڳي ته اڌ ۾ روڪيندي ڀڳوان شنڪر چيو.

ڀڳوان شنڪر:- پراڻ پياري! هي تو ڇا چيو؟ مون نه وٽي روح ڪڍڻ جهڙو ڳالهيون ڪيون ۽ چرچي مشڪري ڪندي ڪر ڪاوڙ ته ڪئي آهي ڇا؟ منهنجو ڀلا توسان پيار نه هوندو ته ٻي ٿي ڪنهن سان هوندو؟ ياد رک! تون جڳت جي ماتا آهين ۽ مان جڳت جو پتا. اهي جهڙو ڏاڍي والکي هونوار ڪرڻ جي ڳالهه. سرپاروتي لڪندو وڃو آهي جو اسالندو سنپند ڪام واسنائن جي آڌار تي ڪرڻ وچور ويو آهي. ڪامدار سرشٽيءَ جي پيدا ٿيڻ کانپوءِ پيدا ڪيو ويو ۽ ڪامدار جي اُتي سنساري ۽ رواجي ماڻهن لاءِ ٿي ٺيل آهي. اسان ٻنهي جون اولادون، ونڊاون ۽ ليلائون جڳت جي ڪلياڻ لاءِ ۽ پر اُپڪار لاءِ ٿي آهن. اڄ مون توسان چرچو ڪيو ۽ تو ساڀيا ۾ سمجهي ورتو. چڱو! منهنجي سچائيءَ جي خبر توکي پاڻهي پئجي ويندي.

ديوي پاروتي - اي ناٿ! جڏهن استريءَ کان پتيءَ جو پيار کسجي تو وڃي ۽ جڏهن ٿي پتي پيار جو هٿ لنڌ ڦيري ته جيڪڏهن پراڻ ڪرڻ. ٿي ٿياڳي نه چڱو، وذوالن ۽ معزز ماڻهن کان سندس گلا ڪئي ٿي وڃي ۽ اُها ننڊا موت کان به بدتر آهي. اي ناٿ! جيڪڏهن توهان جي اندر ۾ منهنجي گوري رنگ ۽ ڪاري رنگ بابت ڪجهه به خيال نه هجي ها ته چرچي گهڙي ۾ به خراب خيال ۾ اهڙا ڳالهه نه اچي ها. "ڪاري ڪروهي" وغيره لفظ جي اچارڻ ۾ توهان جي واتان مان نڪتا ته توهان جي اندر جو سچو لقمو ايش ڪيو آهي ته منهنجي "ڪاڙي چمڙي" توهان کي ڪانه ٿي وڻي. هاڻي مان تپسيا جي ٻل سان اُن ڪي ڦيري سچ پچ گوري رنگ واري ٿي توهان جي چرڻن ۾ ايندس.

ڀڳوان شنڪر - اي ديوي! مان سولتو پو برهم آهيان ۽ تون سولتو پرڪرتي آهين اون لفظ اچا پرکهت ڪر ته ڀڌهنا من جا منورٿ پورا ٿي سگهن ٿا، باقي تپسيا ڪرڻ جو ڪهڙو ضرور؟

ديوي پاروتي - اي پراڻ ناٿ! مان اُهي ڏئي چاهيان ته توهان ڪرپا ڪري منهنجو رنگ ۽ روپ بدلائي ڇڏيو يا پاڻ پنهنجي اڇا سان منهنجو رنگ ۽ روپ بدلائي ڇڏيان ته برهما جي تپسيا ڪري مان جلد ئي ڪاريءَ مان گوري (سفيد) ٿيندس.

ڀڳوان شنڪر - پراڻ پياري! تون هٺ نه ڪر. منهنجي ٿي ڪرپا سان برهما کي "برهم-پد" مليو آهي ۽ پوءِ توکي هن جي تپسيا ڪرڻ جو ڪهڙو سود؟

ديوي پاروتي - اي پراڻ ناٿ! اهوءِ ۾ ڪريه شڪ ڪرائي ته برهما وغيره ديوتائون توهان جي تابع ۾ آهن ۽ توهان ٿي کين اُهي پد عطا ڪيا آهن پر اڳئين جنم ۾ ستيءَ جي روپ ۾ جڏهن دڪش جي ڌيءَ هئس تڏهن به برهما جي تپسيا سان ئي مون توهان کي پتيءَ جي روپ ۾ پرابت ڪيو هو. پرامڻ به برهما جي ئي تپسيا ڪندا آهن ۽ هيئنر مان به برهما جي تپسيا ڪري "گوري" (سفيد) ٿيڻ چاهيندس.

سپ رشي- اي وايو ديوتا! برهما کي اوتاريشور مهاديو درشن ڏئي وري ڪيڏانهن انتر ڌيان (گم ٿي ويو)؟

وايو ديوتا- اي مهرشيو! پربتن ۾ جو مندراچل پربت آهي؛ تنهن ڀڳوان شنڪر جي ڀڳوان شوءِ ۽ پاروتيءَ مٿس ۽ درشن ڪرڻ لاءِ الڪي پرسن ٿيندڙ ڪئي هٿي تنهڪري الڪي ڪيترا سال تپسيا ڪئي هئي تنهڪري اهو استان ڏاڍو پسند آهيو. پوءِ تہ برهما جي مٿئي سرشٽي سمدس ومٽڪ غفائن ۾ پنهنجي رهڻ جو استان ٺاهيو. پوءِ تہ برهما جي مٿئي سرشٽي ڪٺور تپسيا ڪري پيدا ٿيا، جن ڪٺور تپسيا ڪري ۽ اشٽ پيدا ٿيا، جن شنب ۽ نشنب پاٽر دئيمت ۽ ۽ اي انداز وڏي چڪي ۽ پاروتي ديويءَ جي آش مان برهما کان وردان ورتا، ”اسان ۽ پرش اسالڪي نہ ماري سگهي ۽ پرام نہ ڪيو هجي پيدا ٿيل ڪنواري ڪنيا، جنهن سان ڪنهن ۽ مرد ٻئي نہ ڇهيو هجي“ برهما ۽ ”تٿا آستو- ائين ٿيندو“ تنهن ۾ ڪام ڀاو اُتهن ڪرڻ سان اسان جو مرڻيو ٿئي.“ وردان وٺي اهي دئيمت پاٽر ڏنو. وردان ۽ قل جو تپسيا ڪٺور ڪي پاڻن دئيمت انهن چڙهي ڪيون شروع هلاڻ تلوار تيز جي ظلم ۽ لڳا ستائڻ لڳا، مرڻيولوڪ ۾ تہ ڪين ڪو اچاڻ لڳا، ستائڻ لڳا ۽ ظلم جي تيز تلوار هلائڻ شروع ڪيائون. مرڻيولوڪ ۾ تہ ڪين ڪو جيتي ڪرڻ سگهيو ۽ پوءِ رخ ڪيائون ديولوڪ جو، جتي اندر وغيره سڀئي ديوتائن کي تابع ڪري، سندن مال ملڪيتون سڀ هٿ ڪري آڏائڻ ۽ ڦوڪڻ لڳا. ٻڪين ۽ پوڄائن ۾ ۽ پنهنجو اڌڪار قائم ڪرڻ لڳا. پوءِ تہ سڀ ديوتائون برهما وٽ پهتا ۽ برهما وري شنڪر جو سمرڻ ڪيو، ڀڳوان پرگهٽ ٿيو تہ برهما استتي ڪندي چيو:-

برهما- اي پريو! توهان جاڻي جاڻڻهار آهيو. ديوتائن مٿان مصيبت پيل آهي. توهان ديويءَ پاروتيءَ جي مدد ضرور ڪرڻي پوندي تنهن ڪري توهين ايڪانت ۾ واهي ۽ ديوي پاروتي کي مدد ضرور ڪرڻي پوندي تنهن ڪري توهين ايڪانت ۾ وڃي ڪا اهڙي ڳالهه ڪريو جنهن سان ديوي پاروتي ڪاوڙجي وڃي ۽ پوءِ تپسيا ڪري شنب ۽ نشنب جي مارڻ لاءِ جوڳو روپ اختيار ڪندي رنگ روپ بابت چرچي مسخريءَ ۾ سندس نندا ڪئي. ۽ ديوتائن جو ڪارج راس ٿي ويندو.

برهما جي پرارٿنا ٿي راضي ٿي ڀڳوان نيلڪنٺ مهاديو انتر ڌيان ٿي ويو ۽ جلد ئي پاروتيءَ وٽ پهتو. پوءِ تہ مشڪندي پاروتيءَ کي چوڻ لڳو، ”اي ديوي! تون ڪاري آهين!“ پاروتيءَ جي اندر کي چوٽ لڳي جا پاڻ ئي اهڙي ٺٺولي سهڻ لاءِ تيار ڪانہ هئي ۽ اماڻيءَ واڻيءَ ۾ پتيءَ جي پيار هٿ ڪرڻ لاءِ چوڻ لڳي:-

ديوي پاروتي- اي پتي ديو! توهان مونکي اڄ ڪاري رنگ واري ڪوٺيو آهي ۽ جي ائين آهي تہ انتر تنهڪري شايد توهانکي منهنجي لاءِ اندر ۾ پيار ڪونہ آهي ۽ جي ائين آهي تہ انتر ۽ ڌارلي وانگر وهندي وقت اها اڻوٽندڙ ڳالهه توهان جو لڪائي ونتا ۽ مونسان اسيءَ طرح ڌارلي وانگر وهندا رهيا؟ استري ڪهڙي ۽ سٺي هجي، پنهنجي ليکي ڪهڙي ۽ سهڻي هجي، پر جيڪا مرد جي نظر ۾ سٺي ۽ سهڻي نہ آهي تہ ان استري جي زندگي زهر آهي، جنهن ولوڻ ۽ اي سود آهي. انڪي اهيءَ ڪهڙيءَ مرڻ گهرجي ۽ ڊاهه ليائڻ گهرجي جو پتيءَ پريم ۽ پيار ئي استريءَ لاءِ زندگي ۽ جيون آهي. هاڻي مان انجام ٿي ڪريان تہ هن ڪارو رنگ مٽائي مان اهو سهڻو رنگ حاصل ڪندس.

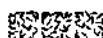
ڪرڻ رهندو. اهڙيءَ سوچ ويچار، سوڪما، دوڙ جيئن واريءَ ديويءَ کي ڏسي برهما هٿ جوڙي پرارٿنا ڪرڻ شروع ڪئي.

برهما - اي ديوي! سڀ کان اهوان مهاديو مولڪي پيدا ڪيو ۽ مان سرشٽيءَ جي وڇيا ڪريان پر مانسڪ يعني خيالي طرح منهنجي سرشٽيءَ جو وڌڻ مشڪل پيو لڳي، تنهنڪري مٿئين سرشٽيءَ (پرش ولس وستي پيدائش) ذريعي مان ساري مالڪي جو ادار وڌائڻ چاهيان ٿو. توهان کان ڪڏهن ۽ استريءَ جاتيءَ جي اُتپتي ڪانه ٿي هئي ۽ مولڪي زال ذات جي وڌائڻ جي طاقت ڪانه آهي. زال جي وڌائڻ جي شڪتي توهان ۾ آهي، تنهنڪري جڳت جي واڌاري لاءِ توهان کي پرارٿنا ڪريان ٿو ته توهان منهنجي عضون مان پيدا ٿيل پٽ دڪش پرجاپتيءَ وٽ ڌيءَ جي روپ ۾ پرگهٽ ٿي ڪري مولڪي سرشٽيءَ جي وڌائڻ ۾ مدد ڪريو.

بس، برهما جي اهڙيءَ طرح پرارٿنا ڪرڻ تي ”پراشڪتيءَ“ ديويءَ پنهنجي ڀرون (اکين مٿان ڀرون) جي وچين حصي مان هڪ پرڪاش جهڙي (اکيءَ) وانگر هڪ ديوي پيدا ڪئي جنهن کي ديون جي ديو مهاديو هن طرح چيو:-

مهاديو - اي ديوي! تون تپسيا ڪري برهما جي آراڌنا ڪري برهما جو منورٿ پورو ڪر!

برهما کي اُهو ٻڌي ۽ پل ڏيندي، پنهنجي اردناريشور شرير مان شڪتي رڌراڻيءَ ديويءَ کي ٻاهر سماليندي ڀڳوان شنڪر انتر ڌيان ٿي ويو ۽ برهما جي ديوي دڪش جي ڌيءَ ٿي ڪري سنسار ۾ پرگهٽ ٿي ۽ تنهن ڏينهن کان وٺي مٿئين (پرش ولس) دوارا سرشٽي پيدا ٿيڻ لڳي. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشواٿ گنگي) وايوي سنگھتا (پورو کنڊ) ٧٠ ادڌياءِ ١٦ سماپت.

ڀڳوان شنڪر ۽ پاروتيءَ جو مندراچل پربت تي رهڻ ۽ شنڀ ۽ نشنڀ جي مارڻ لاءِ برهما جي پرارٿنا ۽ ”شو“ جو پاروتيءَ کي ”ڪالي“ چئي ڪاوڙائڻ

وايو ديوتا - اي رشيئو! اهڙيطرح مهاديو کان شڪتي ۽ ٻل حاصل ڪري پرجاپتي برهما مٿئين (پرش ولس) واري سرشٽي پيدا ڪرڻ جي اڇا ڪندي پاڻ ۾ اڌ استري ۽ اڌ پرش ٿيڻ لڳو. اڌ مرد واري شرير مان وري ويراٽ سوايمڀو منو اُٿي بيٺو ۽ سندس اڌ استريءَ واري روپ مان وري شترو روپا اُٿي ٿي. شترو روپا گهڻو تپسيا ڪري منوءَ کي پتيءَ جي روپ ۾ پراپت ڪيو.

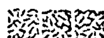
تنهن ڪالهوءَ منوءَ جي اولاد جي ڪٿا ۽ دڪش جي پڪش وغيره جي ۽ ديوتائن جي اتپتي جي ڪٿا ڪرڻ جي اجان وايو ديوتا ڪٿا پڌائي بس ڪئي ته رشين هڪ سوال پڇيو:-

اَرڌناريشور روپ جي استتي ۽ مهما جو ڳائڻ

وايو ديوتا - اي رشيئو! جڏهن برهما مانسڪ سرشٽيءَ ۾ خاطر خواهه واڌارو ڪري نه سگهيو ۽ وڏي پئماني تي مٿن (مٿني) سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ جو ويچار ڪيائين. هن کان اڳ ڪنهن به استريءَ جي پيدائش ڪانه ڪئي وئي هئي. پوءِ به برهما آديءَ، انتا، اوڪ پاوني، سوکيم لوڪ، شڌا، پاوَ ڪميا، مدوهرا، نروڪتا، لشوره، اشڪلا، نتيا ۽ سدائين ڪنهن رهندڙ پرم پياري مها شڪتيءَ يعني شوا ۽ شوَ جو پرم پڳتيءَ سان سمرڻ ڪندي تپسيا ڪرڻ لڳو. پوءِ برهما تي ڀڳوان شنڪر جلد ئي راضي ٿي پيو ۽ عجيب اردناري ويس ۾ (اڌ مرد ۽ اڌ زال) پرگهٽ ٿيو. برهما پنهنجي اڳيان انوکي شوَ ۽ شوا جي گڏ مورتي پرگهٽ ٿيل ڏسي پرارٿنا ڪرڻ شروع ڪئي.

برهما - اي مهاديو! توهان سرو گڻ سرشٽ آهيو، سمپورڻ ديوتائن جا سوامي آهيو، توهان جي جئه ٿئي: اي پرڪرتي روپ اما! توهان جي جئه ٿئي. توهان مها مايا جا روپ آهيو. توهان جي ليلا جو پار ڪوبه نٿو پائي سگهي. توهان سنسار جي ماتا آهيو ۽ هر وقت سهانتا ڏيندڙ آهيو. توهان جو سدائين ڌام آهي. توهان ٽنهي لوڪن جي ترمان، پالڻ ۽ سنگهار ڪندڙ آهيو، توهان جي ترڇي نگاهه سان دنيا ته ڇا پر دنيا تباهه ٿي سگهي ٿي. اي ديوي! سنسار جا سڀ تت توهان تي ئي آڌار رکن ٿا. توهان جا شيوڪ به دليتن کي ناس ڪرڻ لاءِ سمرٿ آهن. توهان شرڻ ۾ آيلن جي پليءَ پالنا برداشت رهڻ وارا آهيو. اي مهاديو! توهان موهه ۽ واڳ کي دور ڪرڻ وارا آهيو. اي گيان ڏيڻ واري ديوي! اي اگيان روپ انڌڪار کي ناس ڪرڻ وارا مهاديو توهان جي جئه ٿئي. اي من اچاون پورڻ ڪندڙ ديوي! اي اپراڌ ڪميا ڪرڻ وارا ديو! توهان جي جئه ٿئي.

اهڙيطرح برهما اَرڌ-ناريشور استوتر جو پاٺ ڪندي "شو ۽ شوا" جي استتي ڪئي.
(هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٧ ۾ آڌياءِ ١٥ سماپت

مهاديو جي شرير مان ديويءَ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ ديويءَ جي ڀرئون مان شڪتيءَ جو پيدا ٿيڻ

اردناريشور روپ ۾ مهاديو برهما جي استتيءَ تي ڏاڍو پرسن ٿيو ۽ گمڀير واڻيءَ ۾ چيو:-

اردناريشور (مهاديو) :— اي برهما! هيتر پرجا جي وڌائڻ لاءِ جيڪا تو تپسيا ڪئي آهي، تنهن تي مان بلڪل راضي ٿيو آهيان ۽ توکي وردان ڏيان ٿو.

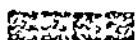
انتري ۾ پنهنجو پاڻ ڀڳوان شنڪر جي بدن جي ڏاٻي حصي مان ديويءَ ر دواڻي پرگهٽ ٿي. هن ديويءَ جي گڻن جي ڪهڙي واکاڻ ڪجي! هن کي برهم وديا جا ڄاڻو وڏيءَ شڪتيءَ جي نالي سان پڪارين ٿا جنهن ۾ جنم، پيدائش ۽ مرتيو وغيره سان لاڳاپو ئي

نه اهو الين ڪٿي ليو.

وايو ديوتا — اي رشيئو! پراچين ڪال ۾ برهما جي اڳيان ٺاڪ مون اهو سوال ڪيو هو ۽ جنهن مولڪي- ورتي برهما سمجهايو آهي سو سڀ توهان اڳيان ورڻن ڪريان ٿو. برهما ۽ وشنو ۽ رڌر اهي سڀ وقت پرلئه ڪانءِ ۾ پيدا ٿيندا آيا آهن. پورن ڪلپ ۾ شو جي ڪرپا سان رڌر داو، برهما ۽ نارائڻ کي پيدا ڪيو. ٻئي ڪلپ ۾ برهما، وشنوءَ ۽ رڌر کي پيدا ڪيو ۽ ٽئين ڪلپ ۾ وشنوءَ، رڌر ۽ برهما کي پيدا ڪيو ۽ اهڙيطرح ڪلپ ڪلپ ۾ الڳ الڳ وارتائون ٿيندون آهن. هرهڪ ڪلپ ۾ برهما جڏهن سرشٽيءَ ۾ واڌارو ڪرڻ ڳڻندو آهي تڏهن مورڇا ٿي ويندو آهي پر ايلاڪسٽ مهاديو کي رڌر روپ ۾ اچي برهما جو ڀت ٿي ڪري سهائتا ڏيڻي پوندي آهي. مهاديو تي تيج جو ڀنڊار، سرووياپي، الامي، اناديء، الدمع، ڏاتا ۽ پورڻ سنگهارڪ آهي. اڏ چيف سندس ڳهٽر آهي. ناڳ سندس مالهائون آهن. چلنڌر ۽ الدر سندس دوبان آهن. ڪوڙ سندس هٿن ۾ شوڀا پائي ٿو. گنگا کي مستڪ تي ڌارڻ ڪري ٿو. نندي ٻئل تي سندس سواري آهي. سندس دٺا درشٽيءَ سان برهما جو جهندو جهولندو ٿي رهندو آهي.

هڪڙي ڏينهن برهما اچي ايلڪاٺ ڀڳوان شنڪر کي چيو، ”اي مهراج! هن دنيءَ نه سرشٽي توهان پيدا ڪيو“. برهما جو الين چوڻ ۽ ڀڳوان شنڪر جو سرشٽيءَ ڪسي پيدا ڪرڻ ۽ برهما جا ڏسي نه برهماڊ جا سڀ ماڻهو جنالن سان، ترشول سندن هٿن ۾، هرهڪ کي ٣ اکيون، هرهڪ جي ڳچي اوري رلڪ جي ۽ هرهڪ جي الين ٿي ناڳ پيا جرڻ ڪن ۽ سڀ هٺا چٽڪ شو ڀڳت ۽ شو سروپ، پر نه وچي اهڻي آدمشماري وڌادي ۽ گهٽجڻ جو نالو ليشان نه ڪرڻ هو. برهما حيران ٿيڻ لڳو ڇو جو هرهڪ جي واسع ٿي ”اوم نمه شوايه“ منتر هو ۽ امرت روپي منتر اڳيان ڪال (موت جي ديوتا) کي اچڻ جي طاقت ٿي ڪانه پئي ٽئي ۽ اهڙي طرح امر (نه مرڻ جهڙن) ماڻهن جي سرشٽي ٿيڻ لڳي. اهو اسرار ڏسي برهما همت ٻڌي ڀڳوان شنڪر کي چوڻ لڳو، ”اي مهراج! اهڙي سرشٽي توهان پيدا نه ڪريو جو ڪري موهه مايا ۾ اٿو ڦاسي سگهي ۽ ڪرڻ ڪال جي چڪي ۾ پٽو اچي سگهي.“ ڀڳوان شنڪر ٻڪدم ڪٽي اها سرشٽي ٺاڪ ۾ سمائي ڇڏي ۽ برهما کي چيائين، ”اي برهما! اڄ کان پوءِ مونکي ٿيندڙ ۽ موهه ۾ ڦاسندڙ ماڻهن جي پيدا ڪرڻ جو ڪم اوهان ٺاڪ ٿي وڪو.“

تنهن ڏينهن کان وٺي ڀڳوان شنڪر ٺا رڌر داو سرشٽيءَ جسي ڪم کان اداس رهيو ۽ برهما ٿي ناسولس ۽ موهه ۾ ڦاسندڙ سرشٽيءَ جسي رچنا ڪندو آيو آهي. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٧. اڌياءُ ١٣-١۴ سماپت.

رچنا لاءِ مون (برهما) جي مدد ڪيو.

پوءِ مهيشور جي آڳيا وٺي برهما رچنا ڪي لڳي ويو ۽ پوءِ مرائچي، ڀرڳو، انگيرا، پلستيه، پلهه، ڪرتو، دڪيه، اتري ۽ وسشٽ وغيره کي پيدا ڪيائين، ڌرم، سنڪلپ ۽ رُدر ڪي ملائي ڪل ١٢ مانس پٽ پيدا ڪيائين. پوءِ وري ديوتائن، اسون (دئيتن) پترن ۽ ماڻهن جي ه پيدا ڪرڻ جو ويچار ڪيائين. وري برهما سماڌيءَ ۾ ويهي رهيو. تنهن ڪانپوءِ مک مان ديوتائن، ڪک مان پتر، چيلهه مان دئيت ۽ لنگ (اندريءَ) مان ماڻهن جي پيدائش ڪئي. گدا مان وري راڪاس ۽ اهي ڪيائين جي اڪ کان وياڪل ٿيڻ لڳا ۽ جن ۾ تموگڻ ۽ رجو گڻ جو اندازو وڌيڪ هو جنهن ڪري هو فقط راڪس ۽ اولاد هي ۾ گهمندا رهيا ۽ هلوان هئا، سپ (انگ)، اکشيه، پوڇ، گندرو ۽ الکن مان پيدا ڪيائين، ڇاتيءَ مسان هڪ هنڌ پيدل پراڻي يعني ساهوارا ۽ پيدا ڪيائين ۽ ڪي ۽ پيدا ڪيائين. پيٽ پيرن مان گهوڙا، هاٿي، شينهن، نيل گئو، هرڻ، اُٺ ۽ خچر وغيره جانور پيدا ڪيائين. وار الين مان دوائون ۽ ڦل ڦول پيدا ڪيائين. برهما پنهنجي اوڀر واري مک مان گائتري ڇند، رگ ويد، سام ويد ۽ اگنيشٽوم يگيه جي ڦل جي اُتپتي ڪيائين، ڏکڻ واري مکهه مان ترشٽپ ڇند، يجو، دش ستوم، برهت سام ۽ يجر ويد اُهي ڪيائين، اولهه واري مک مسان جگتي ڇند، سام ويد، پندش ستوم، ويروپ سام، اتيراتر نالي يگيه پرڪٽ ڪيائين، اتر واري مک مان، ايڪواش ستوم، اٿرو ويد، انشٽپ ڇند، آپتوريام نالي يگيه ۽ ويراج نالي سام جي اُتپتي ڪيائين. سڀني پراڻين جا نالا ويدن جي آڳيا انوسار رکيائين، رشين وغيره سڀني ماڻهن کي پنهنجو ڪم ۽ ويدن جي انوسار ورهائي ڏنائين. معدن ڪسي نالا ۽ ڪم پنهنجي پنهنجي لائقيءَ ۽ طاقت انوسار ڏنائين سورج سان گڏ گرهن کي ۽ اُهي ڪري ڪين پل ۽ لائقيءَ انوسار ڪم عطا ڪيائين. نکشترن، تارن کسي ۽ پيدا ڪري پنهنجو جوڳو ڪم سونپيائين. پهاڙن، ندين، دريائن وغيره کي ۽ شهرن جي سينگار وڌائڻ لاءِ پيدا ڪيائين. سمنڊ کي هيرن جواهرن، موتين وغيره سان ڀري مالا مال ڪيائين. وڻن، ٻوٽن کي ساهه کڻڻ، وڌڻ ۽ وڌڻ جي طاقت ڏنائين. ڌرم، اڌرم کي ۽ سنسار ۾ رهڻ جو موقعو ڏنائين. سک ۽ ڏک پراڻين کي ڪرمن انوسار ڀوڳڻ لاءِ ڏنائين. برهمڻ مک مان، کتري ٻانهن مان ويش، ستن مان ۽ شودر پيرن مان پيدا ڪري انهيءَ طرح برهما سرشٽيءَ جي اپائڻ ۾ ڪا ۽ ڪسر نه ڇڏي. (هر هر مهاديو شمڀو ـ ڪاشي وشوناٿ گنگي) واڀوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٠٧ آڌيائي ١٢٠٧ سماپت.

رُدر جو برهما جي مک مان پيدا ٿيڻ جو گجهه ۽ برهما جي روڪڻ سان سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ کان هٽڻ من دو ڪٿو ٿيڻ

سپ رشي ـ اي واير ديوتا ! ڇو مکن واري برهما جي مک مان " رُدر ديو " پيدا ٿيو آهي تنهن بابت اسانجي اندر ۾ شنڪا اُٿي آهي ڪرپا ڪري ڪري سمجهايو

ڪٿر ڦٽڻ برهما جــــي من ۾ ڏک پيدا ٿيو. ڏک مان وري ڪروڌ اڀري ٿيو. ڪروڌ جي جوالا ڀاهه جهڙي ڀڙڪو کاڌو ته برهما جي اکين کان لڙڪ لڙي آيا جن مان ڪيترائي ڀوت ۽ پريت پيدا ٿيڻ لڳا. انهن ڀوتن ۽ پريتن کي ڏسندي اڳيان اچندو ايندو ڏسي برهما ڏاڍو شرمسار ٿيو ۽ پاڻ تي ملامت ۽ ڌڪار ڪرڻ لڳو. پوءِ ته ڪروڌ ۽ موهه اچڻ جي ڪارڻ برهما بيهوش ٿي ڪري پيو ۽ پراڻ تياڳي ڇڏيائين (مري ويو) تڏهن پراڻن جو سوامي نيلڪنٺ رودر پڌرو ٿيڪي ڪرپا سان برهما جي ڪپال (کلو) مک مان پرگهٽ ٿيو. پوءِ ته هڪڙا پاڻ پراڻن وري پرگهٽ ڪيا ۽ مهادوار سيڏي ورڻ کي چيو، "اي پيارا! مان سنسار تي ڪرپا ڪرڻ جي خيال سان توهان کي پيدا ڪيو آهي. تنهنڪري توهان سڀني جنڌي سرشٽيءَ جي قائم ڪرڻ لاءِ، ڪلياڻ لاءِ ۽ پرجا - پيدائش جــــي ودڌائڻ لاءِ ڪوشش ڪريو."

مهيشور جي اهي چوڻ تي اهـــي ســــڀ روئڻ ۽ چئني طرف ڏوڙ ڪرڻ لڳا. روئڻ ۽ چئني طرف ڏوڙڻ ڪري سندن نالو "رودر" پيو. پوءِ ته مهيشور ديا ڪري برهما کــي به پراڻ دان ڪري وري جيئرو ڪيو ۽ کيس چيو.

مهيشور- اي برهما! تون ڏپ نه ڪر، توکي مون وري جيئرو ڪيو آهي.

برهما - اي پڀو! توهان جي درشن ماتر سان ئي مون ۾ نئون جيون اچي ويو آهي، پوءِ ڏکڻ جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي. هاڻي ڪرپا ڪري ٻڌايو ته مان توهان جــــي ڪهڙي سيوا ڪري ٿو سگهان؟ ٻيو هي جو مان پاڻ روپ ڏسان ٿو سو اي ڀڳوان! ڇــا پاڻ ئي روپن ۾ توهان پرگهٽ ٿيا آهيو؟

مهيشور- اي ديو! توکي خبر هئڻ گهرجي ته مان سولهن ۾ ٻارهن پرماتما مهيشور آهيان ۽ تنهنجي شرير مان هميشه پرگهٽ ٿيو آهيان تنهنڪري تنهنجو پٽ ٿــي آهيان ۽ هـي پاڻ ئي روپ منهنجا آهن ۽ اهي ســــب تنهنجي رکيا ۽ سهائتا لاءِ تــي پرگهٽ ڪيا ويا آهن. هاڻي تون دلگير نه ٿيءُ ۽ جلد اٿي کڙو ٿيءُ ۽ عام ماڻهن ۽ سرشٽيءَ جي رچنا ڪر- ڻ منهنجي آگيا آهي.

پوءِ ته برهما شو- مايا انوسار جلد اٿي کڙو ٿيو ۽ ڀڳوان شنڪر (مهيشور) جي مکه الن لالن جي استتي ڪرڻ لڳو.

برهما - اي ڀڳوان رودر! توهانجو تيج انيڪ سورجن وانگر آهــي تنهنڪري منهنجي نمسڪار آهـــي. توهان رس روپ، جل مه روپ ڀو- ديوتا آهيو، تنهنڪري منهنجي نمسڪار آهي. توهان نندي، سرڀـي (ڪام ڏيندڙ) روپ آهيو تنهنڪري نمسڪار آهـي. پرٿوي روپ ڌاري شو ڙ- ديو آهيو تنهن ڪري توهان کي نمسڪار آهـي. اي واير روپ! توهان کي نمسڪار آهي. اي وسو روپ ڌاري! توهان کي نمسڪار آهي. اي اگني روپ پشوپتي توهان کي نمسڪار آهي. اي آڪر روپ ڌاري ايشان مورتي! توهان کي نمسڪار آهي. اي سوم روپ ايرمد مورتي مهاديوا! توهانکي نمسڪار آهي.

اي ڀڳوان مهيشور! توهان منهنجي شرير مان پيدا ٿيا آهيو تنهنڪري سرشٽيءَ جي

گڻن جو ميلاپ، پوڄا پاٺڪ، اُستتي ڪرڻ لائق، اُپاسنا ڪرڻ جهڙو، اوڻي، ۽ سڀني جي اُتپتيءَ جو ڪارڻ آهي. انجي برابر دنيا ۾ ٻيو ڪو نه آهي. سندس گيان، ٻل ۽ ڪريا جي واکاڻ ويدن ۾ چڱيءَ طرح ڪيل آهي. هنجو نه ڪو سوامي آهي ۽ نڪو وارث آهي، نه هنجو ڪو خاص نشان آهي ۽ نه هنتي ڪنهنجو حڪم لڳي هلي سگهي ٿو. هو سڀني ڪارڻن جو ڪارڻ ۽ اُنجو به پيدا ڪندڙ آهي. هنجو نه ڪوئي جنم ڏاتا آهي نه سندس جنم آهي ۽ نه سندس اُنت آهي. سو سڀني ۾ ڳجهي اُموني رهي ٿو. هو سڀني کي ڏسندڙ، سڀني جي ڪرمن جو شاهد (ساکي)، چيتن، نرگڻ ۽ جيون کي پنهنجي وس ۾ رکندڙ آهي. هو فقط هڪ آهي، چيتن شين جو چيتن، آتمائن جي پرم آتما، ڪامنا کان رهت، سڀني جي ڪامنائن کي پوري ڪندڙ، سانکيه يوڳ، گيان يوڳ، ڪرم يوڳ، ڀڳتي يوڳ، ٻاڻ کي پاڻ پيدا ڪندڙ يا سوتنتر پرمر، گيان سروپ، ڪال جو به مها ڪال ۽ ڪال کي پيدا ڪندڙ آهي. هوئي سنساري بندن (مايا پوش) ڇڏائڻ وارو ۽ هن ئي پوربن برهما کي پيدا ڪري کيس ويدن جو گيان ڏنو.

اِهو ئي ويدانت شاسترن جو ڳجهي ۾ ڳجهو گيان آهي. پراچين ڪال ۾ خوش قسمتيءَ سان ۽ سؤڀاڳيه برهما مونکي هن ئي گيان جو اُپديش ڪيو هو جو شش شرڌا کان رهت هجي تنهنکي هن گيان جو قدر ڪو نه ٿيندو. شش يا پٽ جيڪڏهن سدا چاري آهي هجي تنهن کي هيءَ گيان نه ڏيڻ گهرجي. جنهن انسان ۾ گرو ڀاونا هجي يا وڏن اڳيان آڌ يا نياز رکندڙ هجي تنهن لاءِ ئي هيءَ گيان ڏيڻ سڦلو آهي. (هر هر مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ٠٧. اڌيائي ٦ سماپت.

برهما جو مورڇا ٿيڻ ۽ انجي مک مان رُدر جو پرگهٽ ٿيڻ.
وري سڄاڳ ٿيڻ تي برهما جي اُستتي ۽
رُدر جي آڳيا سان سرشٽيءَ جي رچنا

تنهن ڪاوره ڪال-مهما، پرلي، برهمانڊ جي رچنا وغيره جو ورڻن ڪندي وايو ديوتا چيو،

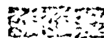
وايو ديوتا - اي رشيئو! پورب پوران برهما پاڻ جهڙا ٥ مانس پتر اُتپن ڪيا جي هئا. ١. سنڪ، ٢. سنندن، ٣. سنانن، ٤. رڀو، ٥. سنتڪمار، اهي، سڀ يوڳي، اُداسي ۽ ايرکا دوپش (وير وروڌ) وغيره اوگڻن کان پري هئا. انهن سڀني جي من ۾ ايشور ڀاڳ جي لڳن لڳل هئي، تنهن ڪري هنن سرشٽيءَ جي رچنا جي چاهنا بلڪل نه ڪئي. ويراڳي ئي جڏهن هي سڀ مهاتمائون جهنگ منهن ڪري هليا ويا تڏهن وري سرشٽيءَ جي اُتپتي لاءِ برهما کي تپسيا ڪرڻي پيئي. تپسيا ڪندي ڪافي وقت جڏهن گذري چڪو ۽ ڪجهه ڪين

کي فقط ويداتي مانهو ئي ڄاڻي سگهن ٿا . ٻئي معني مهيشور جو جڳت جو پالڻ پوشڻ
ڪري ٿو. سرشٽيءَ جي آد ۾ فقط " ردر ديو" ئي ڏسڻ ۾ اچي ٿو ۽ ٻيو ڪو به نه هو ئي
جڳت کي پيدا ڪري، رکيا ڪري ۽ انت ۾ سنگهار ڪري ٿو. هنجون اکيون چوطرف آهن،
هنجو مک چوطرف آهي، هنجا پير ۽ ٻانهون چوطرف آهن هو ئي سڀني کان اڳ برهما کي
پيدا ڪري ٿو. ويد چوي ٿو، " ردر ديو سڀ کان سرپشٽ مها رشي آهي - مان هن
امرت سروپ اپناشي پرش پرميشور کي ڄاڻان ٿو. هنجي ٻلن جهڙي شوڀا سان سورج به
پنهنجي پرڪاش ڪري اٿو سگهي ۽ هي اشور اگيان الڌڪار کان الڳ ۽ دور ئي رهي ٿو."
هن پرماتما کان دور ڪا به وستو ڪانه آهي. هن کان ڪا به وڏي يا ننڍي شيءِ ڪا به ڪانه
آهي. هن سان سڄو جڳت ڀريل آهي. هن جا هٿ، پير، اکيون، ڪن ۽ وات هر ڪنهن
طرف ۽ هر ڪنهن پاسي ڏانهن آهن. هيءَ سمورن الدرين جي وشين کي ڄاڻڻ وارو آهي ۽
حقيقت ۾ ٻاڻ الدرين ۽ وشين کان سواءِ آهي. هيءَ سڀ سوامي، سڀ تي حڪم هلائيندڙ ۽
سڀني جو مٿر ۽ سڀني کي پناهه ڏيندڙ آهي. هو اکين کان سواءِ به ڏسي ٿو ۽ ڪنن کان سواءِ
به ٻڌي ٿو. هو سڀ کي ڄاڻي ٿو مگر هن کي ڪو ورلي ڄاڻي ٿو يا الهن کي جيڪي چئجي نه
ٻورڻ روپ ۾ ڪيس ڄاڻڻ وارو ڪو به ڪونه آهي. هنکي پرم پرش چئجي ٿو. هيءَ اڻوءَ کان
به ٻاريڪ ۽ سوکيم آهي ۽ وڏي ۾ وڏيءَ وستوءَ کان به وڏو آهي. هيءَ اپناسي مهيشور
انسان جي ڳجهيءَ غفا (هردي) ۾ نواس ڪري ٿو. هڪ وڻ تي ڪٺا رهندڙ جيئن ٻه پکي رهن
ٿا تيئن آتما ۽ پرماتما ساهواري (پراڻي يا انسان) جي اندر رهن ٿا مگر هڪ پکي ميوو
کائي ٿو ۽ ان انوسار سک دک ڀوڳي ٿو سو آهي آتما ۽ ٻيو پکي ميوو نٿو کائي ۽ نرليپ رهي
ٿو سو آهي پرماتما ۽ وڻ آهي هيءَ شرير. وري جڏهن ميوو کائيندڙ پکي ڪرپا ڪري ٿو اسا
پکومت ڪريا سان نه ميوي کائيندڙ پکيءَ کي سڃاڻي وٺي ٿو نه ٻوءِ سنساري دک سک کان
آجو ئي مڪتي پد پائي ٿو. هن پرڪرتيءَ (قدرت) کي ئي مايا سمجهڻ گهرجي ۽ مهيشور
کي مايا جو وچيندڙ (ماياوي) هيءَ سنسار کي ناهيندڙ (وشوڪرما) مهيشور ئي پرم داتا
پرماتما آهي ۽ سڀ ڪنهن جي هردي ۾ براجمان آهن الهيءَ کي ڄاڻي انسان پرم آنند امرت
جو آزمودو وٺي ٿو. هن ۾ وديا ۽ اوديا ٻئي ڳجهيءَ طرح سمايل آهن. ناس ٿيندڙ جڙ شيون
اوديا چئي سگهبيون ۽ اپناسي چيتن آتما (جيو) وديا چئي سگهجي ۽ مهيشور ٻنهي کان
الڳ ۽ ٻنهي تي حڪم ڪندڙ چئي سگهجو. شڪتيشالي مهيشور سڀني شين جو هڪ جار
پکيڙي جدا جدا نمونن سان ناهي ٿو ۽ سنگهار ڪري ٿو ۽ ورڻي جدا جدا ڪري الڳ ڪري
ٿو ۽ ورڻي ملائي هڪ ٻاڻ ۾ سمائي ٿو. جيئن سورج هڪ ئي دنيا کي چوگرد پرڪاش
ڦهلائي سگهي ٿو تيئن هو پرڀو ۽ ٻين ٽٽون کي ٽيڪ ۾ هلائي سگهي ٿو. ڀڳتي ڀاو ذريعي
جيڪي ڪيس ڄاڻن ٿا سي مايا جار کان ڇوٽڪارو پائين ٿا.

هي پرم پتا پرماتما ٽنهي ڪالن (ڀوت، ڀوشيه ۽ ورتمان) ۾ سڀ ڪنهي ڄاڻڻ وارو آ

سپ رشي- اي وايو ديوتا! ٻڌي (سمجهه)، اندريون، يا شرير مان آتما ڪٿي رهندي؟

وايو ديوتا — اي رشيئو! سرو وياپي چيتن (جيو يا آتما) جو ٻڌيءَ (سمجهه)، اندرين ۽ شرير سان مٿيءَ مائو سمبنڌ ضرور آهي. آتما تائي سان پدارٿ ظاهر ظهور آهي ۽ اُن جو ڪنهن به نموني هٿ ڪرڻ ڏکيو آهي. سڀ پرش سمجهه (ٻڌيءَ)، اندرين ۽ شرير کي آتما نه ٿا سمجهن چاڪاڻ ته ٻڌيءَ يا سمرڻ شڪتيءَ جــو گيان سچي شرير ۾ هڪ مهل لٿو لٿي، تنهڪري ويدن ۽ ويدانت انوسار آتما انهن ڪرمن کي ياد ڏياريندڙ ۽ سڀني هلندڙ وستن ۾ وياپڪ ۽ انترجامي آهي. آتما نه استري آهي نه پرش ۽ نه نپنسڪ، مٿي آهي نه پرسان، نه هيٺ ۽ نه ڪنهن خاص استان ۾، هيءُ هلندڙ بدن ۾ ايئا چرپر رهندي، نراڪار، ابناسي آهي ۽ گياني ماڻهو لڳاتار وچار ڪرڻ سان آتم تتو کي پائي سگهن ٿا. انسان جو جيڪو هيءُ بدن چيو وڃي ٿو تنهن کان وڌيڪ اشڌ، پراڻين، دک مي ۽ ناسونت ٻي ڪا به شيءِ ڪانه آهي. هيءُ شرير ئي دکن ۽ مصيبتن جو مول ڪارڻ آهي. هن بدن سان ڳنڍيل آتما ڪرمن انوسار سکي، دکي، سياڻي ۽ مورک رهي ٿي. هي شرير دکن جو گهر آهي ۽ مرڻو ضرور آهي. ماضيءَ (گذريل زماني ۾- پوءِ) ۾ ڪيترائي شرير ناس ٿي ويا ۽ ايندڙ وقت ۾ (مستقبل) ۾ هزارين ئي شرير ناس ٿيڻ وارا رهندا. اهي سڀ اڇــي پيدا ۽ ڪمزور ٿي پون ٿا تڏهن ئي آتما انهن کي ڇڏي وڃي ٿي. ڪا به جيو آتما ڪنهن به شرير ۾ دنيا جي انت ڪال تائين قائم ۽ دائم ٿي رهي سگهي. هيءُ جو استريءَ، پاڻ، پٽڙو، مت مائٽ وغيره جو ميل ميلاپ اٿين سمجهڻ گهرجي جيئن رستي تــي ڪنهن وڏي مهاساگر ۾ ڪاٺ جو ٽڪر ترندو اچي جيئن ٻئي ڪاٺ جي ٽڪر سان ملندو آهي ۽ ٿوري دير پاڻ ۾ گڏ ترندا آهن ۽ پوءِ وري ۽ ڇولين ذريعي پاڻ کان جدا ٿي ويندا آهن، اهڙيءَ طرح جدائي ۽ ميلاپ سمجهڻ گهرجي. اهڙيطرح برهما کان وٺي سڀني جيون يا پراڻين يا ساهوارن کي درشن شاستر (ويدانت) ۾ "پشو" چيو ويو آهي. هيءُ ساهوارو انهيءَ جار ۾ (پاش) ۾ ڦاسي دک سک ڀوڳي ٿو. (هر هر مهاديو شيو- ڪاشي شونات گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷۰ اڌياءُ ۵۰۴ سماپت.

ڀڳوان شنڪر (مهيشور) جي مهما

وايو ديوتا- اي رشيئو! هن دنيا جــي ناهڻ وارو ڪوئي پتي (مالڪ) آهــي جو انيڪ گڻن جي کاڻ هئڻ گهرجي. اهو ئي پشو- پاش (مايا جار) کان مڪت ڪرائڻ وارو ٿي سگهندو. پردان، پرماڻو وغيره جيڪي جڙ تتو کان اُتم سڀني جو ئي مالڪ يا پتي ٿي سگهيو. ڪنهن سياڻي يا چيتن ڪارڻ کان سواءِ هي جڙ (بي جان) سنسار جي پيدائش ڀلا ڪيئن ٿي سگهندي؟ پشو، پاش ۽ پتي جو حقيقت ۾ الڳ الڳ روپ آهــي، جنهن

گيان حاصل ڪيو هو. سڪ چاهڻ واري ماڻهوءَ کي شرڌا ۽ وشواس رکڻ ضروري آهي. وستوءَ جي وويڪ جو نالو گيان آهي. وستو ٽن پرڪارن جي چئي وڃي ٿي. ١. جڙ (پرڪرتي)، ٢ چيتن (جيو) ۽ ٽيون انهي ٻنهي کي ملائيندڙ (پرماتما). انهن ٽنهي حالتن کي پاش، پشو ۽ پشو پتي چئجي ٿو. تتو جي ڄاڻڻ وارا ماڻهو انهيءَ کي ڪير، اڪير ۽ ٻنهي کان وڌيڪ چون ٿا. اڪير چئبو آهي پشوءَ کي، ڪير چئبو آهي پاش کي ۽ پرم تتو کي پشوپتي ڪري سڏيو آهي. پرڪرتيءَ کي ڪير، پرش (جيو) کي اڪير ۽ جيڪو ٻنهي کي الساهي ڪري ٿو انهن کي پرميشور ڪوٺيو آهي. مايا جو نالو پرڪرتي آهي. پرش ان مايا سان وڪوڙيل آهي. خراب ۽ سٺي ڪرم دوارا ٿي پرڪرتيءَ جو سانڍو پرش سان رهي ٿو. شو وري انهي ٻه ٻنهي کنڊ آهي. مايا مهيشور جي شڪتي آهي. چت سروپ جيو ان مايا سان وڪوڙيل آهي. چيتن جيو کي وڪوڙڻ وارو گيان سان پراڻ پاش کي مل ڪري چئبو ۽ اڪي شڌ ٿيڻ سان جيو ٻنهيجو پاڻ شو ٿيو پوي ۽ اهو شڌ ٿيل ٿي شو-تت آهي.

سڀ رشي - واءُ ديوتا! سرو وياپي چيتن کي مايا جي ڪهڙي ڪارڻ ڪري موهي ٿي؟ پرش ٿي موه جو ٿو ڪهڙو ڪري ۽ ڪهڙي طريقي سان موه هٽائي سگهجي ٿو؟

وايو ديوتا - اي رشيو! چيتن (جيو) ۽ پرش کي مايا ان ڪري موهي ٿي جو اهو ڪلا (وديا، راڳ، ڪال، نيتي) وياپڪ (حاضر) آهي. پرڪرتي ڪرم ٿي ان ۾ موه روپ آهي ۽ سمجهه. (ٻڌي) مان ڪوتا خيال دور ٿي وڃڻ سان موه ۾ دور ٿي وڃي ٿو. ڪرم جو ڦل جو پرڪرتي ٿو ڀوڳڻ نالو پرش (جيو) آهي ڪرم وري ٻن قسمن جا ٿين ٿا. ١. پنيه ڪرم ۽ ٢. پاپ ڪرم پني ڪرم جو ڦل سک ۽ پاپ ڪرم جو ڦل دک. ڪرم انادي آهي ۽ انهي ڦل ڀوڳڻ سان ڪرم جو انت ٿو اچي. جيترو ڪ جڙ ڪرم جو چيتن آتما سان ڪجهه ٻه سمبنڌ ڪونه آهي، تنهن ڪري اگيان جي وس ٿي ڪري چيتن (جيو) ڪرم پاڻ ۾ سمايو. پرڪرتيءَ کي ڀوڳي، جڏهن ٿو ۽ ٻڌي ڪرم جي ڦل (ڀوڳ) جو ساڌن آهي. پاڻ وارون انڊريون ۽ وويڪ دروازا آهن. تمام ڀڳتي ڀاو هٿ ڪري مهاديو جي ڪرپا سان ڪرتيءَ ٻڌيءَ (خراب سمجهه) جي ناسي ٿئي ٿي ۽ من اڏول ٿيو پوي ۽ جيو شو سمان ٿيو پوي.

ستو، رج، تم- ٽي گڻ پرڪرتيءَ مان پرگهٽ ٿين ٿا. جنهن ڪري ٻه ٿيل لڪل آهي تنهن جو پرڪرتيءَ ۾ سوکيم روپ لڪل ۽ ظاهر آهي. سک انجو ڪارڻ ستو چيا ويا آهن، دک ۽ ان جو ڪارڻ ٿوري ۾ راجس گڻ آهي ۽ موه تموگڻ آهي. ساتوڪي هلڻ چلڻ مٿي ٿيڻ ڏانهن وٺي هلي ٿي. تامسي هلڻ چلڻ اوراهه ڏانهن وٺي هلندي ۽ راجس هلڻ چلڻ انهي وچواري چلندي. ٥. تنماترائون، ٥ ڀوت، ٥ گيان انڊريون، ٥ ڪرم انڊريون، هڪ پرڌان (چت)، ٻڌي (سمجهه)، اهنڪار، ۽ من، سڀ ٢٤ ملي ڪري تتو ٿين ٿا. اهي سڀ هن شرير جا ڪارڻ آهن. جهڙي طرح دلي (منڪر) جو مکيه ڪارڻ مٽي آهي، اهڙيءَ طرح اهي هن شرير جا ڪارڻ آهن.

نئيمشارڻيه ۾ وايو ديوتا جو اچڻ ۽ سندس
رشين کي اُپديش ڏيڻ

سوتجي مهراج - اي رشيئو! ان وقت اُم ورت جو پالن ڪندي، انهن رشين مهاديو جي آراڌنا ڪندي يگيه شروع ڪيو. يگيه جي هلندي هلندي ڪيترائون ئي عجيب گهٽنائون ٿيون مگر ڪافي عرصي بعد يگيه سک سان سماپت ٿيڻ لڳو ته وايو ديوتا، برهما جي آگيا سان اچي پنهنجو پاڻ پڌارايو. پوءِ ته سڀ رشي ۽ مني ڊوڙيا ته سمايا ۽ کيس سوني سنگهاسن تي وهاري، سندس خوب آدر ستڪار سان پوڄا ڪئي. پوءِ وايو ديوتا يگيه جو احوال پڇندي چيو.

وايو ديوتا- اي رشيئو! هن يگيه جي پوري ڪرڻ تائين توهان کي ڪنهن وگهن ته ڪونه وڌو؟ ڪوئي توهان کي پرايشچت ڪرڻو پيو ڇا؟ توهان سڀ ٺيڪ رهيا نه؟ ديوتائن ۽ گوهن جا استوتر ٺيڪ نه پڙهيا اٿو نه؟ هاڻي جو توهان جو يگيه نروگهنتا سان پورو ٿيو آهي تنهن ڪري توهان وڌيڪ ڇا ٿا گهرو؟

سڀ رشي- اي وايو ديوتا! توهان جي اچڻ سان ڇڪ اسانجي تپسيا اُم تي ڇڪي آهي. پهريان اسانجي ڳالهه ٻڌو. اسان جي هردي ۾ اگيان روپي اندڪار پيدا ٿيو تنهن جي وناس لاءِ اسين برهما وٽ پهتاسين جنهن اسانکي چيو، "رڊر ديو ئي سڀني ۾ سريشٽ آهي اهو ئي پرم ڪارڻ آهي. دليلن سان ملڻ جهڙو ڪونه آهي. ڀڳتيءَ وارا ئي ان کي پائي سگهندا آهن ۽ وري ڀڳتي به ان جي ڪرپا سان ئي پراپت ڪري سگهجي ٿي. تنهنڪري توهان نئيمشارڻيه (نئيمش ارڻ) ۾ وڃي يگيه جو بندوبست ڪريو جتي رڊر ديو جي ڪرپا سان توهان وٽ وايو ديوتا ايندو ۽ توهان کي گيان جو لاڀ ڏيندو جنهن سان توهانجي ڪلياڻ جي پراپتي ٿيندي." اي وايو ديوتا! برهما جا وچن سچا نڪتا ۽ توهان اچي پهتا آهيو. هاڻي ڪرپا ڪري اسانکي گيان جو امرت پياري ڪرتارٿ ڪريو.

وايو ديوتا - اي رشيئو! اڳوڻي ڪلپ کي "شويت لوهت ڪلپ" سمجهڻ کپي جنهن ۾ چئن مکن واري برهما سرشٽيءَ جي ڪامنا سان تپسيا ڪئي اُنجي ڪري تپسيا تي اچي پتا ديون جي ديو مهاديو انکي ڪمار اوستا ۾، شويت منيءَ جي روپ ۾ درشن ڏنو. ويدن جي ڄاڻوءَ ۽ سنسار جي پالنا ڪندڙ مهيشور جو درشن ڪندي گايتريءَ سوڌو برهما کيس پرڻام ڪيو ۽ اُتم گيان حاصل ڪيو. سمپورڻ گيان حاصل ڪري برهما وري سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ کي لڳي ويو. مون وري تپسيا ڪري سمورو سمپورڻ گيان برهما کان حاصل ڪيو.

سڀ رشي - اي وايو ديوتا! توهان برهما کان ڪهڙو گيان حاصل ڪيو، جنهن وشواس رکي انسان پرم آنند پد کي پهچي ٿو. ڪرپا ڪري اسانکي ٻڌايو.

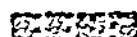
وايو ديوتا - اي مهرشيئو! پراچين ڪال ۾ پشو، پاش ۽ پشوپتي وغيره بابت مون

ڏيان ۾ مگن رهن ٿا. هن جا ٽي روپ آهن. ١. اسٿول ٢. سوکيم، ۽ ٣. انهن ٻنهي کان پري. اسان (برهما ۽ پيا) ديوتائون سندس ساڪيامه روپ ڀسون ٿا تنهن کي اسٿول چيو آهي، ارڪي ۽ لهري سندس سوکيم روپ ڏسي سگهن ٿا. باقي انهن کان پري جو لتم، گيان سروپ، آنند-مه، اپناشي ڀڳوان سروپ روپ سو ڀڳتيءَ ۽ ٻاڻ ۾ مگن رهندڙ ئي ڏسي سگهن ٿا. اها ڀڳتي به تڏهن ڪري سگهجي جڏهن ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا هوندي ۽ ڀڳوان شنڪر جو روپ به تڏهن ملي سگهندو جڏهن انهن ڀڳتي هوندي. هي ڳالهيون هڪ ٻئي تي مدار رکن ٿيون جهڙو ٻج مان وڻ ۽ وڻ مان ٻج. جنهن کي ڀڳوان جي ڪرپا مان سڀ رڌيون ۽ سڌيون ملن ٿيون. تنهنڪري ڀڳوان جي ڪرپا حاصل لاءِ هر وقت ڀڳوان جي پوڄا، آراڌنا، وندنا ۽ ڏيان ڪرڻ گهرجي. مکيه ڳالهه آهي ته من کي هڪ لڪائي رکي لنظ ڀڳوان شنڪر ۾ ڏيان ۽ ادرون وشواس سان هڪ هزار سالن تائين تپ ڪريو. تپءَ جي انت ۾ منتر جي آواهن ڪرڻ سان، اي رشيئو! توهان وٽ واسو ديوتا پڌاريو، جو توهان کي ڪلياڻ جو اُپاءُ ٻڌائيندو. تنهن کانپوءِ توهان ... پرمي واراڻسيءَ ۾ وڃجو جتي پاڪ ڏاش ڪٽيندڙ (ڀڳوان شنڪر) پاروتيءَ سان گڏ آنند ۾ وٺيل آهي. اتي توهان کي ڪيترا ئي عجيب اسرار ڏسڻ ۾ ايندا. پوءِ توهان وري مون وٽ اچجو ته مان توهان کي مڪتيءَ جو مارگ ٻڌائيندس، جنهن سان توهان هن هڪ ئي جنم مان مڪتي حاصل ڪندا.

اي رشيئو! ياد رکو. هي منهنجو هڪ چڪر (ڪول ٿيئو) ڏسو! مان هن کي هتان ڇوڙيندس. جتي هنجي ليمي (ٿمٽي جي ڪوالي) وڃي ٽڪر لڳي، بس! اها ئي جاءِ توهان پنهنجي تپسيا جي لاءِ سٺي ۽ سڀاڳي سمجهجو.

ائين چئي ڀڳوان شنڪر جو ڏيان ڪري برهما ان چڪر (ٿمٽي) کي ڪڍي اڇلايو. سڀ رشي منيي روانا ٿيا ۽ اتي وڃي پهتا جتي برهما جو اُڇلايل چڪر (ٿمٽو) ٽڪرا ٽڪرا ٿيل پيو هو. جتي چڪر جي ليمي (ڪوالي) ٽڪر لڳي هئي اها جاءِ نيمشارڻيه سڏجڻ ۾ آئي. ڪهڙي هن نيمشارڻيه جهنگل جي ڳالهه ڪجي. ملي ٻاڙيءَ جا جهرڻا وهي رهيا هئا. هسڪ جانورن جو نالو نيشان به ڪونه هو. وڻ پهچتا ملا ميوا رشين ۽ منين جهڙي ڀيت لاءِ جهڪ تيار ڪري بيٺا هئا. سندر هوا جي جهونڪن من کي جهٽڪ موهي رکيو هو ۽ چوڏاري ڪاڪلاس ۾ گهيرنا چاليل هئي. سڀ ديوتائون، گنڌرو، يڪش، وديادر، اگنيءَ جا اپاسڪ، شبد شاسترن جا ڄاڻو، ارٿ شاسترن جا ودوان پنڊت، نياءِ شاسترن ۾ پرپين، شڪتي، گيان ۽ ڪرپا جوڳ دوارا شاسترن جي وڏيءَ الوسار تپ ڪرڻ وارا ۽ ويدانتي به جلد پڌارجي ويا. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشو ناٿ گنگي) واوري سنگها (پورو ڪنڊ)

٧. اڌياءُ ٣ سماپت.

برهما کان ”شو“ جي مهما ڳائڻ ۽ منين جو نئيمشارڻيه ۾ وڃڻ.

برهما- اي رشيئو! جيڪو سڀني ڪارڻن جو پيدا ڪندڙ آهي، جو برهما، وشنو، رڌر، ۽ اندر وغيره سڀني ديوتائن جو پيدا ڪندڙ آهي، جنهن کانسواءِ جڳت جي اُتپتي ڪير به نه ڪري سگهيو، جنهن جا ڀڳت هر وقت ڌيان ۾ مگن رهن ٿا، جو ڪلاڌاري سڀ کان اڳ پيدا ٿيو ۽ مهاپرش چيو ويندو، جنهن مونکي (برهما) پٽ ڪري پيدا ڪري سڀني سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ جي شڪتي ڏني، جنهن مونکي (برهما) ويدن جو گيان ڏنو، جنهن جي ئي ڪرپا سان مونکي پرجاپتيءَ جو خطاب مليو، جو سنسار روپي وڻ جو ٻج روپ آهي سو ئي ڀڳوان شنڪر آهي. هو ئي سنساري لوڪن تي حڪم هلائي رهيو آهي ۽ هو ئي انسانن جي دلين تي راڄ ڪري رهيو آهي. هن لاءِ نه رات آهي نه ڏينهن. هو اَبناسي آهي يعني هو ناس ٿيندڙ نه آهي. هنجو گيان، ٻل ۽ شڪتي اُمت آهي. هن جي ڌيان ڪرڻ سان ئي ماڻهو اَمر پد کي پراپت ڪري ٿو. ٻيءَ ته سڀئي مايا ٻنڌڻ جا پاڻ دور ٿي ويندي. هن جي پرڪاش اڳيان سوين سورج ۽ هزارين چنڊرما به ڦڪا پيا لڳن. تنهنڪري ڀڳوان شنڪر ئي پوڄڻ لائق ديون جو ديو يعني مهاديو (وڏو ديو) آهي. هو سڀ جو آدي آهي ۽ هن کي ڪنهن نه پيدا ڪيو آهي. هو نرمل، سرليتر، پرڪاش ۽ ٻنهي اڄا سان پيدا ٿيل چوڌاري روپ آهي. پاڻ هميشه آزاد (مڪت) آهي ۽ ٻين کي به مڪتي (ڇوٽڪارو) ڏيندڙ آهي. ڪال جي حد کان مٿي ٿيندڙ يعني ڪال جو به ڪال مها ڪال آهي. سڀ ڳالهه جو ڄاڻو آهي ۽ ٽنهي پرڪارن سان جڳت جو پالڪ آهي. هو سڀ کان وڏو آهي ۽ هن کان وڏو ڪو به ڪو نه آهي. اهو آنند جو هر وقت وس ڪندڙ (پوُر) آهي. اڪٿ برهمانڊ کي، مٿيءَ واڪر ڦري ۽ ناهڻ جو ڪلاڌاري آهي. اُڌارتا، ويرتا، بهادري، گنڀيرتا ۽ مينائج جو مهاساگر آهي. هن جي ڪنهن سان به ڀيٽ ڪري نٿي سگهجي ۽ ڪنهن سان به برابري ڪري سگهجي. ٻنهي عجب رمز (ڪلا) سان پرڪرتيءَ جي پيدائش ڪري ٿو، عجيب هوشياريءَ سان جڳت جو پالن پوشڻ ڪري ٿو، سڀ جيو، هن جي ئي وس آهن مگر هو ڪنهن جي به وس ۾ ڪو نه آهي. مهان ڀڳتيءَ سان اُسي ملي سگهجي ٿو ۽ نه ٻئي ڪنهن طريقي سان.

ورهن، امر، سمهور ڪرڻ دان، تپ، ڌرم، ساڌن وغيره سڀ پرشن من جي صاف ڪرڻ لاءِ، اندر ۾ اُجالي ڪرڻ لاءِ ئي چيا ويا آهن. مان (برهما)، ڀڳوان وشنو، رڌر ۽ ٻيا ديوتائون اڄ به سخت تپسيا ذريعي اُن جي درشن جي اڇا ڪريون ٿا. ڌرم کان ڪرال (ڀرشٽ)، نيچ، مورک، دشٽ ۽ اجوڳ هلت چلت وارن ماڻهن کي هنجو درشن به ڏکيو آهي پر ناممڪن آهي. ڀڳت ماڻهو ئي انجو اندر ۽ ٻاهر روپ ٻنهي حرڪتي ۽ اڪن اکيان آڏين ٿا ۽ سندس

ليڻ نہ لڳي تڏهن سومڻي رشي، ڪڏهن اڀياسي برهما جو درشن ڪرڻ لاءِ برهم لوڪ ڏانهن روانا ٿيا جتي ديوتائن جهڙي استتي ڪرڻ وارو برهما براجمان هو. ڪهڙي برهم لوڪ جي واکاڻ ڪجي. سڌن، وڏوڪ ميرو ابرنه جهڙي چوٽي هئي. هيرن ۽ جواهرات سان سندس آس شوڀا ڀالي رهيو هو. ننڍيون ننڍيون غشائون آبشار، باغ، بوستان هئا جتي پکي ۽ پسون آنند سان والنديون ڪري رهيا هئا. نہ ٿڌ نہ تاءُ. سورج جهڙا سونهري ڪرڻا برهم لوڪ کي چٽڪ سرار ڪري رهيا هئا. اهڙي مندر اندر ۾ برهما پنهنجي راڄ دربارن سان شوڀا ڀالي رهيو هو نہ رشي اچي پهتا ۽ برهما کي نمسڪار ڪري واڪي رهيا. جا برهما جو ورڻن ڪجي! منهن تي معصوم مرڪ، مستڪ تي مڪٽ. چارئي منهن چٽڪ چمن ٿي بشالن جي رکيا ڪري رهيا هئا. ديوتائون سوراهن تي قسمن جي سانگري آٿي سندس اڊاڻ ۾ سندس پوڄا پرشنا ڪري رهيا هئا. داري سرسوتي اڳيان ڇڙار ڇهوڙائي رهي هئي. اهڙي ڀلوان ۽ شڪتي شالي برهما جو درشن ڪري مهرشين جو من چٽڪ ٽڙڻ لڳو ۽ دلين ۾ عجب اُمنگ جون چوليون اُٿڻ لڳيون. ٻه هٿ مستڪ تي رکي سڀ اُٿي کڙا ٿيا ۽ برهما جي استتي ڪرڻ لڳا.

سڀ رشي - سنسار جي اُتپتي پالنا ۽ ناس (سنگهار) ڪرڻ وارا اي برهما! توهان کي نمسڪار آهي. پرڪرتي توهان جو شرير آهي، پرڪرتيءَ ۾ جوش پيدا ڪندڙ توهان آهيو ۽ پرڪرتي روپ ۾ ۲۳ وڪارن هوندي بہ توهان آزاد رهندڙ آهيو، تنهنڪري توهانکي نمسڪار آهي. اي برهما! هيءُ سڄو برهمانڊ (سنسار) توهان جهڙي ديهہ (شرير) آهي ۽ توهان برهمانڊ ۾ رهڻ وارا آهيو، سڀني لوڪن کي پيدا ڪرڻ وارا آهيو، سڀني ماڻهن ۾ ميلاپ ۽ جدائي ڪرڻ وارا توهان آهيو. مگر اسان توهان جي شڪتيءَ جو انت ڪرڻ لسا لهي سگهون تنهنڪري توهان کي نمسڪار آهي.

رشين جي استتيءَ کي ٻڌي برهما بيحد خوش ٿيو ۽ گنڀير واڻيءَ سان هن طرح چوڻ لڳو.

برهما - اي رشيئو! توهانجو هتي اچڻ ڪهڙي ڪم لاءِ ٿيو آهي؟

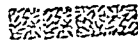
سڀئي رشي - اي ودّاتا! اسان سڀئي اگيان روپي انڌڪار ۾ ڦاٿل هئڻ ڪري ڏاڍا اُميد ۽ ان آشاوادي ٿي رهيا آهيون. پرم تت جي ڳولا ۾ ڀٽڪي رهيا آهيون ۽ ڪوبہ اُميد جو ڪرڻو نہ ٿو ڀسجي ۾ اچي ۽ توهان جو سموري جڳت جي پالن پوشڻ ڪرڻ وارا، پيدا ڪرڻ وارا ۽ سنگهار ڪرڻ وارا آهيو، ۽ اي ناٿ! سنسار ۾ ڪاٻہ وستو ڪالہ آهي جنهنجي توهان کي ڄاڻ نہ هجي. تنهنڪري اسان کي ٻڌايو تہ ڪهڙو پرم پرش پرماتما آهي؟ ڪير ڪرتا ۽ ڪلا ڌاري سڀ کان اڳ هن سنسار ۾ پيدا ٿيو؟ ؟ ڪري اسان جو شڪ شبهو مٽائي اسان کي ڪرتارٿ ڪريو.

رشين ۽ منين جي اهڙي پڇڻ تي برهما جڏهن عجب ۾ ٻڏي ويا ۽ ديوتائون، دلين ۽ رشين جي اڳيان ڪافي وقت پرم آنند ۾ مگن ٿي چوڻ لڳو "رُدر". ٻہ هٿ جوڙي خوشيءَ ۾ اچي چوڻ لڳو. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي شولائڪ گنگي) وايوي سنگهتا

(پورو کنڊ ۷ ادڌياءُ ۲ سماپت)

سمورو ڪرڻ لڳو. پراڻن جي پرگهٽ ٿيڻ کان پوءِ ويدن جي رچنا چئن ئي مکن مان ٿيڻ لڳي ۽ پوءِ وري ٻين شاسترن جي رچنا ٿيڻ لڳي.

دواپر ۾ شري هري ستيه وتيءَ جي گرڀ مان اُتپن ٿيو. سندس نالو ڪرشڻ دوئيپايَن رکيو ويو. هن ويدن کي چئن ڀاڱن ۾ ورهايو جنهن ڪري کيس "ويد - وياس" ڪوٺڻ لڳا. اهڙيءَ طرح هن پراڻن جي مختصر طرح چئن لکن شلوڪن ۾ رچنا ڪئي. اڄ به پراڻن جو وستار ديو لوڪن ۾ سؤ سيڪڙو شلوڪن ۾ آهي. جو دوج (براهمڻ، کتري ۽ ويش) ڇهن شاسترن ۽ چئن ويدن ۽ اُپنشدن کي ڄاڻي ٿو مگر پراڻن کي ڪون ٿو ڄاڻي تنهن کي ودوان نه چئي سگهبو. سرگ، پرتيسرگ، ونش، منونتر ۽ ونشانچرت اهي پراڻ جون ۵ مکيه خاصيتون آهن ۽ ڪل ۱۸ پراڻ آهن. ۱- برهم پراڻ، ۲- پدم پراڻ، ۳- وشنو پراڻ، ۴- شو پراڻ، ۵- شريمد ڀاڳوت پراڻ، ۶- ڀوشيه پراڻ، ۷- نارد پراڻ، ۸- مارڪنڊيه پراڻ، ۹- اگني پراڻ، ۱۰- برهم وئيورت پراڻ، ۱۱- لنگ پراڻ، ۱۲- واراهه پراڻ، ۱۳- سڪند پراڻ، ۱۴- وامن پراڻ، ۱۵- ڪورم پراڻ، ۱۶- متسيه پراڻ، ۱۷- گرڙ پراڻ، ۱۸- برهمانڊ پراڻ، مٿين پراڻن مان چوٿون نمبر پراڻ شريمد شو پراڻ آهي، جو سڀني منورٿن کي سڌ ڪرڻ وارو آهي. هن گرنٿ جا ڪل هڪ لک شلوڪ آهن ۽ هن جو ٺاهيندڙ خود ڀڳوان شنڪر آهي پر ويد وياس مهراج ڀڳوان شنڪر جي مايا-انوسار هن پراڻ کي مختصر روپ ۾ ٺاهيو جنهن جا ۲۴ هزار شلوڪ قائم رکيا ۽ ۷ سنگهتائن ۾ ورهائي ڇڏيائين. (۱) وديشور سنگهتا جنهن ۾ ٻه هزار شلوڪ آهن، (۲) رُدر سنگهتا جنهن ۾ ڏهه هزار پنج سو شلوڪ آهن، (۳) شت رُدر سنگهتا ۾ ٻه هزار هڪ سو شلوڪ آهن، (۴) ڪوٽي رُدر سنگهتا ۾ ٻه هزار ٻه سو چاليهه شلوڪ آهن، (۵) اما سنگهتا ۾ هڪ هزار اٺ سو چاليهه شلوڪ آهن، (۶) ڪيلاش سنگهتا ۾ هڪ هزار ٻه سو چاليهه شلوڪ آهن ۽ وايوي سنگهتا ۾ چار هزار شلوڪ آهن، جنهن ۾ وري ٻه ڀاڱا آهن. هن وايوي سنگهتا کي فقط ويدن جو ودوان، شو ڀڳت، ڌرم جي پالنا ڪندڙ ئي پڙهي سگهي ٿو ۽ شرڌا ۽ ڀڳتي رکندڙ شش يا شو-ڀڳت ئي ٻڌي سگهي ٿو. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وايوي سنگهتا (پورو کنڊ) ۷. آڌياءُ ۱ سماپت.

رشين جو برهما وٽ وڃي اُستتي ڪرڻ ۽ پرم پرش بابت سوال جواب ڪرڻ، برهما جو آنند ۾ اچي "رُدر" چئي ڪري جواب ڏيڻ

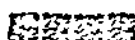
سوتجي مهراج - اي مهرشيئو! پراچين ڪال ۾ کيتي، گئو رکيا، وڻج واپار وغيره بابت ڇهن ولشن ۾ اُتپن ٿيل رشين جو ٻاڻ ۾ اچي اهڙو جهڳڙو لڳو ته "هيءُ پر برهم آهي ۽ هيءُ پر برهم نه آهي." گهڻو وقت گذري چڪو پر ڪا به ڳالهه جڏهن طيءِ

ٽيهون شوايه

وايوي سنگهتا (پوُرو کنڊ) ۷.

سامب سدا شوُ، جيتي جيتي جي - سمه چمه آنند روپ، سدا جيءَ،
گئوري پسر لسا، گنگاڌر جسيءَ - جيءَ گهشميشور، کهنالند جسيءَ،
جيءَ تم روپ، تم هر، جيءَ جيءَ - جسيءَ وشويشور، مهاديو جسيءَ.

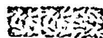
ڏورم کيترو مهان لمرمه پرياڳ راج ۾ گنگا ۽ جمنا جو سنگم آهي. هيءُ پرم لوڪ جو مارگ آهي جتي سته ورسه ۾ لکل سب رشي ۽ مني يگيه جسي شروعات ڪري رهيا هئا لسـ لولوڪيءَ کي جالط وارو، هوشيار ڪنا واچڪ، ألر لمتيءَ جسي جالط وارو، اپالن جي ڪنالن ۾ قابل سوتجي مهراج ۽ اُن استان تي اچي پهتو جنهنکي ڏسي سڀئي رشي مني بي حد خوش ٿيا ۽ لمرتا سان ستڪار وللا ۽ پوڄا ڪندي چوڻ لڳا.

سيڻي رشي - اي سوتجي مهراج! اساڻا ڏايه ڀاڳ آهن جو توهان اسان وٽ پڌاريا آهيو. سنسار ۾ اَهڙي ڪاه ڳالهه ڪاڻهي جا توهان جي درشتيءَ کان ٻاهر هجي. هاڻي توهان اسان کي اُن پوتر پراڻ جي ڪٿا ٻڌايو جنهن ۾ ويداتمه جو تمه سمايل هجي.

سوتجي مهراج- اي مهرشيئو! مهاديو، ديوي پاروتي، سوامي سڪند، گڻيش، نندي، وياس وغيره کي پرڻام ڪندي اهڙي پرم پوتر پراڻ جي ڪٿا ٻڌايان ٿو. جنهن ۾ شو- تتو جي گيان جو ساگر آهي ۽ ڀوڳ ۽ موڪش جي ڦل ڏيڻ واري آهي. ويد چار آهن، ڇهه ويد انگ يعني شاستر آهن ۽ ميمانسا ۽ وچوروار لياءِ شاستر، پراڻ ۽ ڌرم شاستر سڀ ملائي چوڏهن وديائون ليکبيون. آيو ويد، ڌنو ويد، گندرو ويد، ۽ ألر ارٿه شاستر وغيره ملائڻ تي ڪل اُنارهن ليکيا. انهن انارهن وديائن جا رستا علحدا علحدا آهن مگر انهن سڀني جو وچيندڙ ڀڳوان شنڪر آهي، سمپورڻ جڳت جي سوامي ڀڳوان شنڪر جي جڏهن سڄيءَ سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ جي اڇا ٿي تڏهن هن سڀ کان اڳ سڀني پهه ساڪياتمه برهما کي اُهن ڪيو ۽ سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ جو ڪيس ڪيان ڏنائين. تنهن ڪان پوءِ ڀڳوان شنڪر جڳت جي پالنا ۽ رکيا جسي ڀڳوان وشنوءَ کي طاقت عطا ڪئي. برهما جڏهن سرشٽيءَ کسي پيدا ڪرڻ شروع ڪيو تڏهن سمپورڻ شاسترن مان اول پراڻن جو

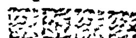
پراڻايام ڪري سنڪلپ ڪري ۽ هن طرح چوي، ”مان ڀڳوان گروءَ جي پوڄا ڪريان ٿو.“ ائين چئي ڌيان کي هٿ لڳائجي. پوءِ براهمڻن جا پير ڌوئجن ۽ ريشمي وڇايل براهمڻن کي آسڻ تي وهارجي. اُنهن براهمڻن کي ڀڳوان شنڪر جي روپ ۾ پوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ باقي چئن براهمڻن جي، گروءَ، پرم گروءَ، پرالپر گروءَ ۽ پرميشٺي گروءَ جي روپ ۾ پوڄا ڪرڻ گهرجي. پوءِ کيرڙي جا پن رکي اناج، کير، مالپوڙا، دال، ڀاڄي، ناريل ۽ گڙ وغيره سڀني جي اڳيان رکجن. پوءِ پاڻي جا جل اڳيان نمسڪار ڪري براهمڻن کي پرارٿنا ڪجي، ”توهان سڀ ڪرپا ڪري اسانتي خوش ٿيو.“ پوءِ نمڪا ۽ چمڪا، رُدر سوڪت ۽ سديوجات وغيره منترن جو جاپ ڪجي. پوءِ براهمڻ پوڄن ڪرائجي ۽ براهمڻن کي دکشڻا، چاکڙيون، آسڻ، ڇٽي، وڃڻو، صددلي، بانس جهڙي لٺ وغيره ڏيئي پرڪرما ڪجي. ”سدا شوادا پريتا ڀتا سکم گڇنتو“ منتر اُچارڻ ڪندي دروازي تائين وڃي انهن براهمڻن سان موڪلائو ڪجي. پوءِ ٻين آيل ماڻهن، مٽن، مائٽن، مهمانن، اناٿن وغيره سان اچي سک. پوروڪ پوڄن ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح هرهڪ سال گروءَ جي شردا ڪرڻ وارو شش هن لوڪ ۾ سک پائي انت ۾ مڪتي پد کي حاصل ڪري ٿو.

سوتجي مهراج- اي رشيئو! وامديو کي اهڙيءَ طرح اُپديش ڏيئي ڪري گيان ڏيندڙ گرو، ديوتائن جي سوامي، ڪارتڪ ديوتا، شري ۽ شوا جو ڌيان ڪندي ڪيلاش پربت ڏانهن روانو ٿيو ۽ سرپشٺ شش سان گڏجي مهرشي وامديو به سوامي ڪارتڪ کي پرڻام ڪري وري اچي ڪيلاش پربت تي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن جو درشن ڪيو. پوءِ ڀڳتي ڀاو سان ڀڳوان ڀڳوتي پاڻ سمرڻ ڪندي ڏنڊوت پرڻام ڪندي مهرشي ڀڳوتي سند ڀڳو وڃالي چڙهي. وري هوش ۾ اچڻ سان جدا جدا استوترن سان جڳدمبا، سوامي ڪارتڪ ۽ ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪئي. ٽهن ڪانپوءِ پاروتيءَ ۽ مهاديو جي چرڻن ۾ اچي ٽسي رهڻ لڳو. (سڀني رشين ڏانهن) اي رشيئو! توهان پرڻو ”اونڪار“ منتر جو گيان پرايت ڪري هت وشوناٿ جي چرڻن ۾ رهي مڪتيءَ جو واهي چنتن ڪرڻ ۽ هاڻي مان گرو ديو جي شيوا ۾ بدريڪ آشرم تيرٿ ڏي وڃان ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪيلاش سنگهتا (٦) آڌيائي ٢٤ سماپت.

ڪيلاش سنگهتا (٦) سماپت

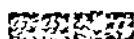
جوڳي، من اندر ۾ رکي نه هوس — هلي ٿو ني جنهن جو حواس تي وس،
جوڳين جو لڳي ٿو نه يوڳن سان من — لظر بس پرڀو جي لسا وچ ۾ رکن،
پراڻايام چاڙهي رکن سي سجاڳ — ملي شڻ پد ٿو انهن کي تي جاڳ،
مرڻ ۽ جمڻ کان سي آزاد ٿيا — سي آهن سدا مکس ۽ شاد ٿيا.

رهيا آهن. سڀئي چاليءَ خوشيءَ ۽ آنند سان ڦرلڻ رهي آهي. هاري، ڪيمرو، ڪڙا وغيره کُپتا ۽ سڀئي سواهن سرس ڪري رهيا آهن. ديوتان جي ڪمر سوڙهي ۽ سٺو موڪڙا آهن ۽ ٻيرن ۽ ٻالڪن جي جهنڪار اچي رهي آهي.

سڀني لي ڪرڻا ڪرڻ واري شنڪر ڀڳوان ديوتان کي سوڪار ڪيو آهي. انهيءَ طرح شنڪر جي ٻاڻيءَ سان پادڻ ارگهه ۽ ٻين لي ٻاڻي وجهڻ گهرجي. ان کانپوءِ وستر ارپڻ ڪرڻ گهرجي. پوءِ مڪٽ ارپڻ ڪرڻ گهرجي ۽ چندن، چانور، گل، عطر، آئينو وغيره جي پوڄا جي سامگريءَ سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. مٿين شين ارپڻ ڪرڻ مهل "اوم هرڻ سمر پيامي اسهه" وغيره منتر اچارڻ گهرجي. هر هڪ ديوتيءَ لاءِ نيوڍ، کير، کنڊ، ماکي، کير، مالپوڙا، ڪيلي جي ڦري ۽ ٻڙ وغيره "اوم پور پوسر هران سواها" وغيره منتر سان پرساد پيش ڪرڻ گهرجي. پوءِ وري سوپاري وغيره پوءِ سڀ اناج ڪاڏو پيتو وغيره انهن کي ڪارائي يا کنوءِ کي کارائجي.

پارڻ شراڌ ۽ الي لي ڪري ۽ اڪر دشني شراڌ جو وڌان ڪرڻ آهي. شراڌ ڪرڻ سان مالهو سنان ڪري پراڻايام ڪري، پوءِ سنڪلپ ڪري ۽ اُتر ڏشا ۾ آسڻ وڇائي، پوءِ ڇهن شو ڀڳت براهمڻن کي گهرائي ڀڳتي ڀاو سان وهاري. انهن براهمڻ ۾ سنان وغيره ڪرڻ جي طرح ڪپڙا پهريل هجن. انهن مان هڪ براهمڻ کي چوڻ گهرجي، "اوهان وشوديوا جي ڀاوان شراڌ سوڪار ڪيو" ٻئي براهمڻ کي آتما لاءِ، ٽئين براهمڻ کي انتر آتما لاءِ ۽ چوٿين براهمڻ کي پرماتما لاءِ شراڌ گرهڻ ڪرڻ لاءِ پرارٿنا ڪرڻ گهرجي. پوءِ انهن ڇهني براهمڻن کي تلڪ وغيره ڏيئي پوڄن ڪرائجي. پوءِ پڻ دل لاءِ سنڪلپ ڪجي ته اوهان پڻ آتما، پيو پڻ پرم آتما کي ڏيڻ چاهيون ٿا. پوءِ وري ناراڻ بلي ڪجي. هرڪس جي وکيا لاءِ وشنوءَ جو ارچن ڪجي ۽ کير جو نيوڍ پيش چڙهائجي. پوءِ وري ودوان براهمڻ کي گهرائجي ۽ انهن جي پوڄا ڪري ڪپڙا، جُتي، وستر وغيره ڏجي. "اوم ٻو سواها" اچارڻ ڪري کير جي بلي چاڙهجي. (هر هر مهاديو شيو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪئلاش سنگهتا (٦) اڌياءِ ٢٣ سمپورڻ.

ٻتيءَ جي ٻارهين ڏينهن جي وڌي،
سوامي سڪند ۽ وامديو جو ڪئلاش پربت ڏانهن اسهڻ

سوامي سڪند - اي وامديوا ٻارهين ڏينهن صبح جو اُٿي ڪري شراڌ ڪندڙ سنان وغيره نت نيم پورو ڪري شو ڀڳت براهمڻن کي انهن ڏيئي گهرائي. منجهند جي وقت انهن براهمڻن کي پوڄن ڪرائي. پوءِ "پنڄا ورڻ پديءَ" اُوسار پوڄن ڪري.

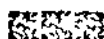
جامع" وغيره منترن سان سڄي شهر جي پرڪرما ڏيارجيس پوءِ شهر جي اوڀر يا اتر طرف ڪنهن وڻ وٽ سنياسيءَ جي ڏنڀي جهتري کڻ کٽجي. جاءِ شڌ ڪري، ڳئن ۽ شميءَ وڻ جي ٻڌن مٿان ڀڀڻ جو آسڻ وڇائجي ۽ ان مٿان مرڳ ڇالا وڇائجي. پڇ ڳويه (ڏڌ، کير، مکڻ، ڇيڻي ۽ گونت) سان مرڻڪ شرير کــي شڌ ڪجي. "رڌر سوڪت" ۽ "پرڻو" منترن سان شنک دوارا جل وجهي ايشيڪ (سنان) ڪجيس. "اوم" ۽ "سو سنتي واچن" منترن پگوان شنڪر جو ڌيان ڪري پوءِ اُن ڪونيل ڪــڻ ۾ ڪيس اهڙيءَ طرح وجهجي جهڙي طرح چٽڪ پوکي آسن ۾ ويٺل هجي، وري "پرجا پتي نه لو دپتا نيااپيو" وغيره پڙهي ڪري ڪيس کٻي هٿ ۾ پاڻيءَ سان پرال ڪيس ڪومنڊل ڏجي. "پرهم جگنيا اپ پرامر" منتر سان سنياسيءَ جي مستڪ جو سمرش (ڇهڻ) ڪجي ۽ رڌر سوڪت سان اکين کي ڇهڻ گهرجي. "مانو مهانستهاتو" وغيره منتر سان ناڙال ڌريعي سنياسيءَ جو مستڪ ڀڃڻ گهرجي ۽ پوءِ آهستي آهستي مٽي وجهي کڏ پورڻ گهرجي. وري کڏ مٿان هڪ هٿ اوچائيءَ وارو ۽ ٻه هٿ چورس ٿلهو ٺاهڻ گهرجي جنهنکي ڇيڻي سان ليپو ڏيئي اُن مٿان اُمــا ۽ مهيشور جو آواهن ڪري تلڪ، چانور، ڳئن، ڌوپ، ٻلپترن ۽ تلسيءَ جي ٻڻ وغيره سان پوڄا ڪرڻ گهرجي کير جو پرساد رکجي ۽ پوءِ ناراڻ پوڄن، بليدان ڪجي، کير جو ڏيئو ٻارجي ۽ مٽيءَ جو لنگ استاپت ڪري شنک سان ٨ دفعا جل ڌارا ڪجي. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪيلاش سنگهتا (٦) اڌياءُ ٢٠-٢١ سماپت.

پنڇيءَ لاءِ ٻارهين ڏينهن جي ڪريا ڪرم جي وڌي

سواهي سڪند - اي وامديو! اڳئين اڌياءِ ۾ ٻڌايو ويو آهي ته جوڳيءَ يــا سنياسيءَ جي مرڻڪ شرير پورڻ ڪانپوءِ ان جاءِ جي مٿان ٿلهو ٺهرائجي. وري الهي مٿان ڇهن ڪنڊن سان منڊل ٺهرائجي. پوءِ ٻڌن واهڪ ديوتائن جي ديوان جي روپ ۾ پوڄن ڪرڻ گهرجي. پهران اگني پڇ سروڀٽي ديويءَ جو آواهن ڪجي ۽ پوءِ انهن ڇهن جــو آواهن ڪجي ۽ پوءِ "اوم هران، هرين، هرون، هرئين، هرئون، هره" وغيره منترن سان انگ ۽ ڪرنياس (عضون ۽ هٿن کي شڌ ڪرڻ لاءِ ڇهڻ گهرجي) ڪرڻ گهرجن پوءِ ديوان جو هن طرح ڌيان ڪرڻ گهرجي. " ديوان کي چار - چار هٿ آهــن ۽ انهن مان ٻن هٿن ۾ چار ۽ ڪاو (جنهن هاٿيءَ کي قبضي ۾ آڻيو آهي) ۽ باقي ٻن هٿن سان اڀيه مدرا وارا اشارا (دلجاءِ ڏيڻ وارا يــا جيڪدان ڏيڻ وارا اشارا) آهن. ديوان جــي ٻڌن جي شوڀا چندر ڪانت مڻيءَ وانگر سندر آهي ۽ سندن آگرين ۾ منڊيون ڏهن ئي ڏسائن ۾ پرڪاش ڦهلائي رهيون آهن. ڪنڀها ڪنڍا سندن ٻڌن کي سينگاري رهيا آهن. هٿن جا هٿ ۽ پير ڪمل وانگر شوڀا پائي رهيا آهن. سندن مهن جي پيشاني چندرما وانگر چمڪي رهي آهي. سندن مستڪ تي مڪٽ شوڀا وڌائي

پوءِ شش اُسي ڪري گروه کي نمسڪار ڪري ۽ گروءَ جي گروءَ کي نمسڪار ڪري اهڙيءَ طرح نمسڪار ڪري آڪياڪاري شش نمرتا سان گروءَ جي اڳيان ڪڙو ٿي جڏهن بيهي ۽ گرو کيس هن طرح اپديش ڪري، ”اي پٽ! اڄ کان پوءِ تون سڀني لوڪن تي ڪرپا ڪندو رهج. جيڪڏهن ڪو به شش لڏ لاءِ اچي ۽ پوران اڌي پرڪيا ولم ۽ پوءِ شاستر وڌيءَ انوسار ان کي شش ڪج. سنسار جي ٻالهن کان پري رهي هردم شو ـ نام جو سمرڻ ڪندو رهج. مصيبتن اچڻ تي به شو پوجن ڪرڻ ۾ ڪاڏو نه ڪاٽج. گرو ڀڳتيءَ جو آسرو وٺج ۽ سدا سکي رهندين. (هر هر مهاديو شمبو ـ ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪئلاش سنگهتا (٦) اڌياءِ ١٧ـ١٩ سماپت.

يتيءَ جي موت جو ڪريا ڪرم

وامديو ـ اي سوامي سڪند! ڪرپا ڪري اهو ٻڌايو ته يتيءَ جي موت جو ڪريا ڪرم ڪئن ڪجي.

سوامي سڪند ـ اي مهرشي وامديو! جيڪڏهن ڪولسي يتي (جتي) سماڌيءَ ۾ رهندي شو نام جپڻ ڪندي شرير تياڳ ڪري تو سو ته شو روپ ٿي وڃي ٿو پر جيڪو من جي ايڪاگرتا حاصل نه ڪري سگهي ۽ نمن سان اوڳ جو ابياس ڪري. ڪمزوريءَ سبب شو ـ سمرڻ ڪندي جيڪڏهن شرير کي تياڳ ڪري تو ته سدا شو ڪرپا ڪري پنهنجا پارشدن موڪلي ٿو جي ڪي ان ماڻهوءَ کي وٺي وڃن ٿا ۽ سوڳ لوڪ ۾ پنهنجي ڪرمن انوسار ڀوڳ ڀوڳي وري مرتيو لوڪ ۾ اچي جنم وٺي ٿو.

جڏهن ڪنهن يتيءَ جو اڻن مرڻ ڪنديءَ تي پهچندو آهي ته پيا سڀ يتي ان جي پرسان اچي ”اوم نمه شوايه“ منتر جپيندا آهن. پوءِ شو ـ سمرڻ ڪندي پراڻ تياڳ ڪري ٿو. اهڙي طرح سنياسي سڀني ڪرمن جو تياڳ ڪري پڳوان شنڪر جو آسرو وٺي ٿو تنهن ڪري سنياسي يا يتيءَ جي شرير کي جلائڻ نه گهرجي. سنياسيءَ جي مرلڪ شرير سان هٿ جوالد ڪرڻ واري راجا جو راڄ ناس ٿي ويندو ۽ ان جي راڄ جا ماڻهو دکي ٿيندا آهن. پوران سنياسي يا يتيءَ جي اڻن کي شڌ پاڻيءَ سان صاف ڪجي يا سنان ڪرائجي ۽ پوءِ اڄي پوڄا ڪجي. پوءِ شوي ودري اشتاڌيائيءَ مان نمڪا چهڪا جو پاٺ ڪجي. ودر سوڪت اُچارڻ ڪجي. پوءِ شنک جي استاپنا ڪري سنياسيءَ جي شرير کي شنک سان سنان ڪرائجي. مٿي تي ٻروا گل وجهي، ”اوم“ يا ”اوم نمه شوايه“ منتر سان مارجن ڪجي. پوران پورپل لنگوٽي لاهي ٻي لنگوٽي کيس پارائجي. پوءِ سڄي شرير کي ڀسمي لڳائجيس. ڀسميءَ جو ترپنڊ (ٽي ليڪن وارو تلڪ) ۽ متالرس وري چندن ۽ ڪنسر جو تلڪ لڳائجيس. پوءِ وري گلن جي مالهائن ۽ تلسيءَ جي مالهائن ۽ ردر واکشه جي مالهائن سان سندس مرلڪ شرير سينگارجيس. پوءِ ڌوپ وغيره واس ڏيئي هڪ سهڻي سينگاريل رٿ تي استاپت ڪجيس. ”سدا

مها واڪين (سڀني چوڻين) جي معنائن تي ويچار

سنياسين جو جوڳ پٽاڻ

سوامي سڪند - اي وامديو! مان مهاواڪيه ٻڌايان ٿو ۽ انهن جي معنيٰ به ٻڌائيندس جيڪي گرو واهي سنياسي ٿيڻ مهل پنهنجي شش کي سيکاريندو ۽ شش واهي ڌيان سان ٻڌندو ۽ هردي ۾ ھنڊائيندو. اهي مها واڪيه هي آهن - ١. پرگيانم برهم - برهم گيان سروپ آهي، ٢. آهم برهم اسمي - آءُ برهم مان آهيان، ٣. تتوم اسي - اهو برهم تون آهين. (شش گروءَ کي چوندو) ٤. ايماتما برهم - هيءَ آتما آهي، ٥. إشنا واسيمدم سروم - هيءُ سڀ ايشور سان پورڻ آهي، ٦. پراڻو اسمي - مان پراڻ (ساهه) آهيان، ٧. پرگياناتما - مان پرگيان سروپ آهيان، ٨. يدهه تدمتر تدنوهه - جو هتي برهم هت آهي سو پرلوڪ ۾ آهي ۽ جيڪو پرلوڪ ۾ آهي سو هت به آهي، ٩. انيديو تدوديتا دٿو اوديتا وڌي - اهو برهم چالُ وستن کان جدا آهي ۽ اڻچالُ وستن کان مٿي آهي، ١٠. ايش ته آتمانترٻامرت - اها تنهنجي آتما انترٻامي امرت آهي، ١١. سه يشچا ام پرشهه يشچا ساواديتي سه ايڪهه - اهو جو پرش ۾ آهي ۽ اهو آدتيه (سورج) ۾ آهي سو هڪ آهي، ١٢. اهم اسمي پرم برهم پراپر پرائپرم - مان پراپر سروپ کان به پراپر برهم آهيان، ١٣. ويد شاستر گروڻا تو سو پانند لڪشڻم - ويدن، شاستن ۽ گروجن جي وچن سان پنهنجو پاڻ هردي ۾ آنند سروپ برهم جو انڀو ٿيڻ، ١٤. سرو ڀوتستٿم برهم تدبواهم نه سنشيه - جو سڀني ڀوتن ۾ سمايل برهم آهي اهو مان ئي آهيان ۽ ان ۾ ذرو به شڪ ڪونه آهي، ١٥. تتوسيه پراڻو اهم اسمي پرٿويا پراڻو اهم اسمي - تتون جو ساهه مان آهيان ۽ پرٿويءَ جو ساهه مان آهيان، ١٦. اپام چه پراڻو اهم اسمي تيجه سه شچه پراڻو اهم اسمي - جل جو ساهه مان آهيان ۽ تيج جي جوت مان آهيان، ١٧. وايو شچه پراڻو اهم اسمي آڪاشسيه پراڻو اهم اسمي - وايوءَ جا پراڻ مان آهيان ۽ آڪاش جا پراڻ مان آهيان، ١٨. ترگڻسيه جو پراڻو اهم اسمي - ترگڻ جا پراڻ مان آهيان ١٩. سرووهم سرواتمڪو سنساري يد ڀوتم يچه ڀويم يد ورتمانم سرواتم ڪتوا د دويتيو آهم - مان سڀ آهيان، سرو روپ آهيان، سنساري جو آتما آهيان، جو ڀوت، ڀوشيه ورتمان آهن سي سڀ منهنجي ئي سروپ هئڻ ڪري مان اڪيلو امت پرماتما آهيان، ٢٠. سروم کلو ادم برهم - هي سڀ اشچيه ئي برهم آهي، ٢١. سرووهم ومڪتو هم - مان سرو سروپ آهيان ۽ مڪت آهيان، ٢٢. يوا سئو سو اهم هنس سو اهم اسمي - جيڪو هو آهه سو مان آهيان ۽ مان آهو ئي آهيان ۽ هو مان ئي آهيان. اهڙيءَ طرح منتر ۽ مها واڪيه چوائيندي گرو پنهنجي شش کي پنهنجي لڳائي ۽ پنهنجون چاکڙيون ۽ چٽي اراڻ ڪري. پوءِ شو روپ شش کي ڪرپا ڪري گرو اهڙيءَ طرح چوي، "تون سدائين سماڌي ۾ رهي "مان شو آهيان، اهڙيءَ طرح ڀاوتا ڪندا رهو."

هيءُ سارو جڳت "اوڪار" آهي. اهي ويدن جا وچن آهن. شوَ-شڪتيءَ جو مطلب
ئي پرماتما آهي. شوَ جي اپار شڪتي آهي، تنهن مان ڇهه شڪتي پرگهٽ ٿي ئي، ڇهه
شڪتيءَ مان آنند شڪتي پيدا ٿيندي. آنند شڪتيءَ مان اڇا شڪتي پيدا ٿيندي، اڇا
شڪتيءَ مان گيان شڪتي ۽ ان مان وري ڪريا شڪتي. ڇهه شڪتيءَ مان ناد (آواز)،
آنند شڪتيءَ مان بندو (ٻري)، اڇا شڪتيءَ مان "مَ" ۽ گيان شڪتيءَ مان پنجون سر
"اُ" ۽ ڪريا شڪتيءَ مان "اَ" جي پيدائش ٿيندي آهي.

شوَ مان ايشان پيدا ٿيو آهي، ايشان مان وري تتپرش پيدا ٿيو آهي، تتپرش مان اگهور
۽ اگهور مان وري وامديو ۽ وامديو مان سديوجات پيدا ٿيو آهي. ايشان مان شانتيتيا ڪلا
پيدا ٿي آهي، تتپرش مان شانتي ڪلا، اگهور مان وديا ڪلا، وامديو مان پرتشٺا ڪلا ۽
سديوجات مان نورتي ڪلا جي پيدائش ٿي آهي. ايشان ڇهه شڪتيءَ ذريعي مٿن-ٻڌڪ
جي اُتپتي ٿي آهي جيڪي آهن، آڪاش، واءُ، اگني، جل ۽ پرٿوي. آڪاش ۾ فقط
شبد ئي گڻ آهي، هوا ۾ شبد ۽ (سپرش) ٻه گڻ آهن، اگنيءَ ۾ شبد، (سپرش) ٽي گڻ ۽ روپ
گڻ آهن، جل ۾ وري شبد، سپرش (ٽئي)، روپ ۽ رس- اهي چار مکيه گڻ آهن، پرٿويءَ ۾
شبد، سپرش روپ، رس ۽ گنڌ - اهي پنج مکيه گڻ آهن. هنن پنجن ڀوتن جو وستار ئي
"پرپنچ" چيو وڃي ٿو ۽ سڀني کي ملائي "وراٽ" چيو وڃي ٿو. پنهنجي اڇا سان
سنسار جي پيدا ڪرڻ لاءِ جو مهيشور پرگهٽ ٿيو تنهن کي شو-تت چئبو ۽ جيڪا وڇا
ڪلائن تنهن کي مايا چئبو. ڀڳوان شنڪر شو-مايا سان سڀني کي گرهڻ ڪرڻ لڳو تنهن
کي وري "پرش" چئبو جو وڇا کي وٺي ان ۾ پرويش ڪري واڌ اهو ئي سنساري پنڌن
۾ اٽڪي "پشو" چيو ويندو. شوَ- تت جي گيان کان سواءِ ماڻهو موڪتا کي پراپت ڪري
ٿو ۽ ڀڳوان شنڪر جڳت کي ٻاهر کان الڳ تتو سمجهي.

شو جون پنج شڪتيون آهن. ١. سرو ڪرتر تورپا ٢. سرو تتورپا ٣. پورڻتورپا ۴.
نتيتورپا ۽ ٥. وياپڪتو روپا، وري جيو جون ٥ ڪلائون آهن. ١. ڪلا ٢. وديا ٣. راڳ
۴. ڪال ٥. نيتي. جيڪا پنهنجن تتون جي روپ ۾ پرگهٽ ٿئي ٿي تنهن کي "ڪلا"
چئبو، جيڪا ڪٿهه ڪرم ۽ ڪڄهه. تتون ۾ پرگهٽ ٿئي تنهن کي "وديا" چئجي ٿو.
جيڪا وشين ۾ چاهنا پيدا ڪندڙ آهي تنهنکي "راڳ" چئبو آهي. جيڪا ڀاونائن کي
گرئي ئي تنهنکي "ڪال" چئبو آهي ۽ جيڪا اهمکي لاهي ئي تنهنکي "نيتي" چئبو.
(ع ھ مهادير شنيو - ڪاشي وشرالاڪ ڪنڪي) ڪيلاش سنگهتا (٦) اڌياءُ ١٥-١٦ سماپت.

پرڻو (اوم) منتر جي ارٿ جي وڌيڪ ڄاڻ

وامديو - اي ڇهن مکن وارا سمپورڻ وگيان جا ساگر! اي سڀني ديوتائن جا سوامي! پرڻو جي ٦ قسمن جي ارٿ جو ڪهڙو گيان آهي؟ انجي حاصل ڪرڻ سان ڪهڙو ڦل ملي ٿو؟

سوامي سڪند - اي سرشٽ مهرشي وامديو پرڻو يعني ”اوم“ جو ١. منتر روپ ارٿ آهي، ٢. يتر روپ ارٿ، ٣. ديوتا - پوڄڪ ارٿ آهي، ٤. پرپنچ روپ ارٿ آهي، ٥. گرو روپ ارٿ آهي، ٦. شش روپ ارٿ آهي. منتر روپ سان مهاگياني ٿي پوندو آهي. وري يتر روپ شو-لنگ ۾ ٿئي ٿو. اهڙيءَ طرح يتر ۾ من لڳائڻ سان سادڪ جا سمپورڻ منورٿ سڌ ٿين ٿا. ”سديو جات“ منتر کان ”سدا شووم“ تائين ٥ منتر آهن انهن کي برهم روپي ٥ ديوتائون سمجهڻ گهرجن. انهن منترن سان ئي شو جو ۽ ”شو“ جي ٥ ڪمن جهڙوڪ :- پيدا ڪرڻ، پالڻ، سنگهار ڪرڻ، هلائڻ ۽ مڪتي وغيره جو چڱيءَ طرح ورڻن ڪيل آهي. جيڪي سدا-شو جا اپاسڪ آهن ۽ جن جو من شو ۾ لڳي ٿو، تن کي ئي پرم پد ملي ٿو ۽ اهڙا مڪت جيو وري جنم ۽ مرڻ جي چڪر ۾ ڪين ڦاسن. برهم پرپنچ جي وستار کي ئي پرپنچ روپ چئبو وڃي ٿو. اهڪار، نيتر، پير، روپ ۽ اگني اهي پنج اگهور روپي برهم سان لڳل آهن. سمجهه، سواد، وايو، رس ۽ جل پيا من، ناسون انديون، خوشبوءِ ۽ پرٿوي وغيره ۾ برهم سان لڳل آهن. (هر هر مهاديو شمڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪئلاش سنگهتا (٦) اڌياءِ ١٤ سماپت.

شو-تت، جڳت پرپنچ، شو مان جيو ۽ جڳت وغيره جو ورڻن

سوامي سڪند - اي اُم ورت جي پالن ڪرڻ وارا مهرشي وامديو! جهڙيءَ طرح جبل ۾ دونهين کي ڏسڻ سان انهن انومان ڪري سگهبو ته اتي اگني آهي تهڙي طرح پرپنچ روپ سنسار کي ڏسي ڪري انومان ڪري سگهبو ته هن جو پيدا ڪندڙ برهم پرماتما ئي آهي. هي سنسار ۾ استري-پرش روپ آهي. جئن پتا جي ٻن لنن جو تهيل پٽ يا ڌيءَ جو شرير پيدا ٿئي ٿو ۽ ماتا ۽ پتا جو روپ آهي تهڙيءَ طرح هن سنسار کي ودوان ماڻهو شو ۽ شو جو روپ سمجهن ٿا. شو ست آهي، شو چت آهي ۽ ٻنهي جي ميلاپ کي آنند چئبو. تنهڪري ”ست چت آنند“ برهم کي ئي چئبو آهي.

اي وامديو! ”هنس“ شبد کي الٽو ڪبو ته هنڌي ۾ ”سوهم“ شبد ٺهي پوندو ۽ اُن مان جيڪڏهن ”س“ ۽ ”هه“ ڪڍي ڇڏبو ته ”اوم“ شبد ٺهي پوندو.

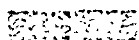
ڀڳوان شنڪر جون ٽي درشٽيون مڃيون وڃن ٿيون. ١. گيان، ٢. ڪريا، ٣. اڇا روپ، اهي ٽيئي انسان جي ديهه ۾ پرويش ڪري جيو روپ ٿي ڪري رهن ٿيون. تنهن ڪري جيو آتما مهيشور (شنڪر) روپ آهي.

وڏيءَ سان ھوم (ھون) ڪري ۽ اھين چوي "مھنجي ٻلي ۾ ڪنھن ڪي لتو آھي الھنجي شڏي لئي. اُميءَ براھمڻ، مدرمين، وڪيان مھ، آلند مي، وغيرھ پرڪرلي لي ماٻا آھي. پرڻيءَ ڪان والي شو ٿالين جي لتو آھين سي سي امبرو وار ٥٠٥ آھن لتھن جي شڏي ڪرڻ گھرجي. (١) پرلوٻادي ٻيڪ (٢) شيدادي ٻيڪ (٣) واڳادي ٻيڪ (۴) شرولرادي ٻيڪ (٥) شرادي ٻيڪ (٦) لوڳادي ڏالسو سمتڪ (٧) پراڻادي ٻيڪ (٨) اُميادي ڪرشيڪ (٩) من آدي پرشاتمه لتو (١٠) امعادي لتو ٻيڪ (ٻيڪڪ) ۽ (١١) شو لتو ٻيڪ.

اھي جمله ٻارھن آھن ۽ ھن ڪالمرو آخر ۾ "پرسمئي شو جيولشي ادم له مرم" منتر جسو اُچارڻ ڪرڻ گھرجي. ھن ڪان پوءِ "وودپا" ۽ "ڪرشواڪ" وغيرھ منترن جسو اُچارڻ ڪرڻ گھرجي، يعني "وودپائي سواھا"، "ڪرشواڪاءِ سواھا"، پسرءِ وري "وپاڪاءِ پرمالمني شو جولشي وشو پراڪھسو لسڪاءِ پرسمئي دواراءِ ادم له مر" منتر اُچارڻ گھرجي، لتھن ڪالمرو "اُلشمف ارھشسپتي داوالمستتو لھوي اُمپ پرلتو مولھ سدا او الدو پراشو ٻراسچا" وغيرھ ۽ انھن منترن جو اُچارڻ ڪرڻ گھرجي. جپ ڪرڻ گھرجي ۽ جنھن ڪي چئچل ا. ڪٽي يعني ھڪ من چترو اي ڪري ساولري گائتري منتر "اوم ٻھو، ٻوءِ، سو، ساولرلم پرويشاءِ لھسولر وريئدم پرڪو داوسسيد ڏي موي ڏاو لواھ پرچودياسب" پڙھڻ گھرجي ۽ من ۾ ھن طرح ڌيان ڪرڻ گھرجي، "اي پڳولي گائتري! اوھان پڳوان شنڪر جسي اڌ سولو ۾ واس ڪرڻ واري آھين لوڪي ٻنج مکر ۽ ڏھ ھٿالون آھسن. چندرليکا جسو مٿڪ لوڪي سھڻي لمولي سينگاري رھيو آھي لتھنجا الگ، سڻٽڪ مڻيءَ والگو سفيد ۽ ريپالتا آھن ۽ ڏھن لسي ھٿن کي اُسترو ۽ شستر شتولپمه ڪري رھيا آھن. وشنو، برھما، ديولا، رشي گندرو راچ ۽ منش سدائين لتھنجي شيوا ۾ حاضر آھن. اي سروواٻني شوا! لون سدا شو جي ولٻدز ۽ موھمدز ڏرومتي آھين. سمورڻ چڪمت جي ماتا آھين، لتھي لوڪن جي جندي آھين، لن ڪٿن سان پرلو آھين ۽ اجھما آھين." اھڙيءَ طرح گائتري ديويءَ جو ڌيان ڪري جپ ڪري ۽ پرٿو منتر سان جپ ڪري. پرٿو شو آھي ۽ شو آھي. پرٿو سمورڻ ويٻن جي شروعات آھي ۽ منترن جو راجا آھي لتھڪري ھن مھا منتر ڪاشيءَ ۾ پران ليائڻ وارن کي ٻڌائڻ سان اوم ٻد جي پراپتي لئي لي ۽ اي طرح ليا ري مائھو لا سيئي وشين کي اماڻ ڪري "پرٿو روپ پرم شو" جي اُپاسنا ڪندا آھن. پوءِ شنڪر پڳوان جي چرڻن جو چنتن ڪندي گروءِ ونت ٣ دلعا سياسي ڏلدومه پرڻام ڪندا آھن. پوءِ (ھون) ڪندا آھسن. پوءِ سامب سدا شو جي ڌيان ۾ مگن رھندا آھن، ۽ گروءَ جي پرسان وائي ھن طرح چوندا آھن، "مھنجا پران ھليا وڃن، مھنجو سر ڪٽجي وڃي. پر پڳوان شنڪر جي اوجا کسان اسين ني مکر ٿل له رھون." (ھر ھر مھاديو شنبو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪئلاش سنگھتا (٦) اڏيائه ١٣ سماپت.

پٺي ڏندڻ سوڌو صبوح جو اُٿي ڪري اُهو سڀ پڙهي وارو سالڪ اپواس ۽ ورت رکي. ڪجي ۽ چيلهه جي وارن ڪانسواءِ سڄي بدن جا وار لهرائي (ڪوڙائي) ۽ باقي چوٽيءَ جا ٨-٧ وار ضرور رهائي، پوءِ سنان ڪري ڌوتل ڪپڙا پائي وري وري ڀسمي لڳائي آچمن ڪري، پراڻايام ڪري، آچاريه کي دکشنا ڏئي ۽ باقي ڏينهن شو پنچاڪشر براهمڻ ۾ وراهي ڇڏي. پوءِ گرو روپ ڌاري ڀڳوان شنڪر لاءِ ڪپڙو ۽ دکشنا ڏئي پرنوءَ لئي ڏنڊوت نمسڪار ڪري پوءِ لنگوٽي، ڪپڙا، ڏنڊو وغيره سويڪار ڪري، پوءِ ڪنهن شڌ استان جهڙوڪ تيرٿ استان، نديءَ جو ڪنارو يا گئوشالا وغيره ۾ ويهي مانسڪ جپ ڪري، پوءِ "اوم پرٿوي" منتر جو ٣ دفعا جپ ڪري، "اگني ميلي پروهتم" منتر جو پاٺ ڪري. پوءِ "اِت موا اولم"، "اگنير دپوانام"، "اِتسي سما عا بم"، "اوم اشي سوورچي سوا واپوست"، "اگسن آپاهي ويتيي" ۽ "شنو ديوي رڀيشٽيي" وغيره جو پاٺ ڪجي. پوءِ "م ه و س ت ج ب ن. ل ڪ"، پنچ سنولسر عير"، "سامداي سامداهه"، "اِت شڪشام پرو ڪشامي"، "ورڌسرا ڏنچهه"، "اناتو ڌرم جگياسا"، "اٿاتو برهم جگياسا" - وغيره منترن جو پاٺ ڪجي. پوءِ "اوم پرٿوي نمهه، اوم اندراءِ نمهه، اوم سورياءِ نمهه، اوم سوماءِ نمهه، اوم پرجا پتئي نمهه، اوم آتمني نمهه، اوم انتر آتمني نمهه، اوم گياناتمني نمهه، اوم پرماتمني نمهه - وغيره منترن سان جپ ڪجي. پوءِ وري سترن (ڪٿ کي ٻاهر ئي سيڪي سترن ڏهيا آهن) کانڍ کوڙجن. پوءِ تن لئي هٿ رکي پوران "اوم" ڪيڏجي ۽ پوءِ "نمهه" ملائجي ۽ هيٺين طرح اُچارڻ ڪجي.

"اوم آتمني نمهه سواها، اوم انترا تمني سواها، اوم گياناتمني سواها، اوم پرجا پتئي نمهه سواها" وغيره منترن سان ڏڌ ۽ کير مليل يا فقط پاڻيءَ جو آچمن (چنجو پاڻيءَ جو واٽ ۾ وجهجي) ڪجي ۽ پڇن ولل رهجي. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) ڪيلاش سنگهتا (٦) آڌياءُ ١٢ سماپت.

سنياس ڌارڻ ڪرڻ جي شاستر ودي
گڻيش پوڄا وغيره

سڪند سوامي - اي مهرشي وامديو! سنياس ڌارڻ مهل پوران "اوم تتا نام لوا..." منتر سان گڻيش جي پوڄا ڪجي جو وگهن جو ناس ڪندڙ آهي. پوءِ هوم (هون ڪجي) گايتري منتر جو جاپ ڪجي. سالڳرامءَ جو اپاسنا ڪجي ۽ گرو جي آگيا سان هٿ جوڙجي ۽ چوڻ ۽ ڏيڻ ڪانئن سان گڏ گوريءَ ۽ مهاديو جو ڌيان ڪري "گوري اما ماءِ......" منتر سان آهوتي ڪجي. من ۽ جسم لڳاتي لڳاتي اندر وشوديو ۽ برهما جي آهوتي ڪجي. ان هر هڪ منتر سان اڳ "اوم" ۽ پويان "نمهه سواها" ضرور وجهجي. اڳيءَ ۾ شاستر

الين جٺي ڪري پراويءَ ني ڏلدي والڪو ليٺي ڪري پعدي ڏنڊوت پرڻام ڪجي. پوءِ اوپر ڏاڍين منهن ڪري پڳوان شنڪر جي چرڻن جو ڌيان ڪجي. هٿ ۾ پولري (ڌڀن اسا ڪٿا ڳاهہ مان لوپيل) کڻي ۽ لڱون جٺيو (پکوو پوپسه) پالي ۽ ني.دفعا پراڻايام (پوريڪ جي ڪابيءَ ناس مان ساهہ ڪڍڻ پوءِ ٻئي ناسون بند ڪجن ۽ بسوهہ ڪابيءَ مان ڪيل ساهہ ساڄيءَ ناس رستي هيٺ لاهجي) ڪجي. پوءِ ڏيهن ۽ لسڻ وغيرهہ خيال ۾ رکي سنڪلپ (الجار) ڪجي، "منهنجي سياس جي اسر پورن وشوامد جسر پوجن ۽ الن لمون سان لالدي- شراڌ وغيرهہ سان ڪڏ پاروڻ شراڌ شل لوهان جسي آکيا سان پورو ڪريان." پوءِ براهمڻن کي هٿ ۾ ورڻي (کهسي سٽ جو ڪنگڻ) ٻڌي منتر پڙهي، "وشوامدو اولم... ...... يعني اسان وشوامدو شراڌ جي لاءِ لوهان ٻڌي جو ورڻ (ڪنگڻ ٻڌي چولہ ڪرڻ) ڪيون ٿا. ڪرپا ڪري لوهان ٻئي لالدي شراڌ ۾ پهنجو وقت ڏيئي ڪرتارٿ ڪيو. پوءِ وري براهمڻن جي پيرن تي جل، چانور وغيرهہ پوڄا ڪجي، ڪين آسن تي وهارجي ۽ پاڻ به هٿ ۾ ڏڀ (ڪٿا ڳاهہ) کڻي اُن تي ويهجي. بسوءِ منتر پڙهي ڪري اُنهن براهمڻن کي ڪٽلي جي ٻن تي ليار ڪيل ڪاڌو اُرپڻ ڪجي ۽ وري هيءُ منتر پڙهجي جنهنجو مطلب آهي، "مان اُن سالب سدا شو کي لمسڪار ڪريان لو جنهن جي سمرڻ ڪرڻ سان ڪنهن به شراڌ جي ڪرڻ ۾ ڪاہ ڪمي ۽ پيشي پوري ٿي ويندي." پوءِ وري ڏنڊوت (سڌو ڏرليءَ تي سموي) پرڻام ڪجي. ودر سوکت چمڪا اڌياءَ جو پاٺ ڪجي، پرش سوکت جو پاٺ ڪجي، پڳوان سدا شو جو ڌيان ڪندي، "ايشانہ سرو ودپا لام......" وغيرهہ پنجن منترن کي اُچارڻ گهرجي. وري جڏهن برهم پوح پورو ٿئي ته پوءِ به ودر سوکت جو پاٺ ڪجي ۽ کميا ۽ پرارٿنا ڪجي.

پوءِ وري هٿ پير ڌوئي ڪري پند دان واري جاءِ تي وڃي ڪري اوپر ڏاڍين منهن ڪري شالتي ڪري ٽي دفعا پراڻايام ڪجي. پوءِ "مان لالدي مک شراڌ ڪندس" الين جٺي ڪري ٩ لمڪون پالڻ ۽ هر هڪ ليڪ تي ١٢-١٢ ڏڀ رکڻ، پوءِ ڏکڻ جي طرف ٽان پنجن ديوتائن جي حاين تي چانور ۽ پاڻي وجهجي، پترن وارن ٽن ڀاڱن ۽ ماتا مهہ واري جاءِ تي به پاڻي وغيرهہ وجهجي. پوءِ "الر پترو مادپدوم..." منتر پڙهي پنجن استان کي چانور ۽ پاڻي وجهجي. اهڙي طرح آواهن (پاڻي، کير، لو وغيرهہ ملائي وجهڻ) ڪجي. وري ٣-٣ پند لاهي رکڻ گهرجن. وري ان مٿان چانور ۽ پاڻي وجهڻ گهرجي. ۽ شو جو ڌيان ڪري هيءَ "ڀڳاديدر سمرٿاديسه لام حماديي ...." منتر پڙهڻ گهرجي. پوءِ براهمڻن کي لمسڪار ڪري دڪشنا (ڏڪشا) ڏجي. وري پل چوڪ لاءِ کميا پرارٿنا ڪجي ۽ ديوتائن ۽ پترن سان موڪلائو ڪجي. پوءِ پوڄا ڪيل پندن کي کڻجي ۽ ڳئون کي کارائجن يا درياهہ يا کنهن سمنڊ ۾ وجهجن. پيا واڄن يعني براهمڻن جي آشرواد وٺي پهنجي ڪٽنب سان ودهي کڏجي پرجن ڪجي.

۽ نه پيدا ڪيل ۽ پاڻ پرگهٽ ٿيل آهي، جنهن جي پرڪاش اڳيان سورج ۽ چندرما جو پرڪاش جهڪو ڦڪو آهي جو سڀني جي هردي ۾ واسو ڪري ٿو، سوئي ”پرڻو“ روپ شنڪر آهي. ڀڳوان شنڪر ئي سدائين سدا آهي ۽ ”ايشان“ منتر هنجو مُک سان سوانهندڙ مستڪ آهي، ”تت پرش“ منتر سندس منهن آهي، ”اگهور“ منتر سندس هردو آهي، ”وامديو“ منتر سندس گدا آهي، ۽ ”سديو جات“ سندس پير آهن.

ورڻا شرم ڌرمن جو پالن ڪندي ”پرڻو“ منتر سان ماڻهو ڀڳوان شنڪر سان ايڪتائي حاصل ڪري ٿو. ”برهمچاريءَ لاءِ پالن ڪرڻ سان وشين جي، ٻگهه ڪرم آنشدان سان ديوتائن جي ۽ سنتان جي پيدا ڪرڻ سان پترن جي ترپتي ٿئي ٿي“. اهي ويد واڪيه آهن. اهڙي طرح وشين جي قرض، ديون جي قرض ۽ پترن جي قرض کان ماڻهو آجو ٿئي ٿو ۽ وان پرست اَوستا ۾ داخل ٿئي ٿو جتان پوءِ سنياس آشرم کي گرهڻ ڪرڻ ڪهي جتي پوڄا سڀني کان سريشٽ ٿيو پوي.

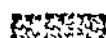
سنياسيءَ کي گهرجي ته سڀني ويدانت جي تتون جي ڄاڻوءَ پنڊيءَ واري، سياڻي جي پرسان وڃي، پرڻام ڪري ساڌنا سکڻ گهرجي. پوءِ گرو آکيا وٺي پاڻهن ڏينهن تائين فقط کير پيئڻ گهرجي. پوءِ سهائيءَ يا چانڊوڪيءَ چوٿ يا ڏسميءَ جي صبوح جو سوال اُٿي ڪريا ڪرم ڪري نئين، ڪرم پورو ڪري ناندي- شرڌا ڪرڻ گهرجي جتي وشويديوا جو ناءُ ”ستيه ۽ ڦسو“ چيو ويو آهي- پهرئين ديو-شراڌ ۾ ناندي مک برهما، وشنو ۽ مهيش چيا ويا آهن. ٻئي رشي-شراڌ ۾ انهن کي برهمرشي، ديو رشي ۽ راج رشي چيو ويو آهي. ٽئين ديو-شراڌ ۾ انهن کي وسو، رڌر ۽ آديه چيو وڃي ٿو. چوٿين مدش- شراڌ ۾ سنڪ (سنڪ، سنندن، سناتن ۽ سنتڪمار) وغيره چار منيشور ئي ناندي-مک ديوتا چيا ويا آهن. پنجين پوت- شراڌ ۾ پنج مها ڀوت اکيون وغيره پاڻهن اندرين ديوتا چئون وڃون آهن. ڇهين پتري- شرڌا ۾ پتا، پتامها ۽ پر پتا ماهه ناندي-مک ديوتا چيا ويا آهن. ستين ماتري-شراڌ ۾ ماتا، پتامهي، پر پتا مهي ناندي- مک ديوتا چيا ويا آهن. اٺين آتم- شراڌ ۾ آتما، پتا ۽ پتا مهه ۽ پرپتامهه اهي چار ناندي مک ديوتا چيا ويا آهن. ماتا مهالڪ- شراڌ ۾ ماتا مهه، پر ماتا مهه ۽ ورڌ پر ماتا مهه- اهي ئي ناندي- مک ديوتا چيا ويا آهن. هر هڪ شراڌ ۾ ٻ- ٻ براهمڻ ڪري جيترا گهربل هجن اوترا ڪوٺايا وڃن. پوءِ پاڻ آچمن ڪري (جيئين لا آچمنيءَ سان پاڻي پي ڪري) پوڄا ئي ڪري اُنهن براهمڻن جا پير ڌوئڻ گهرجن ۽ هن طرح چوڻ گهرجي، ”سموري سمپتيءَ (ڌن ۽ دولت) جي حاصل ڪرڻ لاءِ، سموريءَ مصيبت کي ناس ڪرڻ لاءِ ڌوم ڪيتو (اگني) روپ ۽ اپار سنسار ساگر مان پار ڪرائڻ لاءِ پل روپ ۾ براهمڻن جي چرڻن جي ڌوڙ موکي پوتر ڪري. مصيبت روپي اندڪار کي ناس ڪرڻ وارو سورج، من جي مطلبن کي پورو ڪندڙ ڪامڌينو روپي گئو ۽ سڀني تيرٿن جي جل سان پوتر مورتيون وغيره ۽ براهمڻن روپي چرڻن جي ڌوڙ شل موکي پوتر ڪري.“

سشوپت آهن. لوڪان ڇهن مکن وارا شو جا پٽ آهن ۽ شو جا پرم پيارا آهن. لوڪان
گنگا جا ٻالڪ آهن ۽ ڪرتڪا استرين جا ڏنل آهن. ديوتائن جي سينا جا مهندار آهن ۽
هرڪنهن وديا ۾ پرپورڻ آهن. لوڪان کي ٻارهن وشال اکيون ۽ ٻانهون آهن. ڪيترن ديوتائن جا
پيارا آهن انهن ڪري لوڪان کي نمسڪار آهي.

اهڙيءَ طرح اسٽتي ڪندي ٣ دفعا چوڌاري پرڪرما ڪري مهرشي وامديو ڪڙو ٿي ويهي
رهيو. ٿوريءَ دير کان پوءِ سوامي سڪند هن کي ڪري چيو.

سوامي سڪند - اي مهرشي! عام ماڻهن جي ڪلياڻ لاءِ سمجهه ۽ ساڌو ماڻهو سنسار ۾
هن پراڻيءَ تي هلن چلن ٿا. لوڪان سچ پچ ڇا آهن ۽ هاڻي پڇان ٿو لوڪان کي ڇا ڪهي؟

مهرشي وامديو - اي سوامي لوڪان سڀ ڪجهه ڄاڻندڙ آهن ۽ اسان رواجي انسان
آهيون. لوڪان جي اڳيان ڪجهه به ٻولڻ جي شڪتي ڪانه آهي ۽ ٻئي اهڙا مهاتما ڪئن
ڪري سگهن؟ مهيشور فقط سوال ڪيو آهي ته ڪرپا ڪري ٻڌايو ته ”پرڻو“ سڀ ڪان
الي منتر آهي سو ڪئن؟ اهو چيو ويو آهي ته ويدن کي مکتي ڏيندڙ آهي ”اوم
الي دم سرڻم“ (ڪٺوپنشد، ١-٨-١) اومڪار لي سمستم جڳت آهي، ”او الي ارهم“
(ماندوڪيه اپنشد ١-٨-١) يعني ”اوم“ برهم آهي، ”سر و هي ايتد برهم“ (ماندوڪ اپنشد-٢) ”هيءَ
سڀ جو سڀ برهم آهي“ اهڙيءَ طرح مون شرتين ٻڌيون آهن ۽ مولڪي گيان ڪرڻ ڪري
ملي آهي جو مولڪي وانءِ سمجهائي انهن ڪري لوڪان جي شرن ۾ آيو آهيان. (هر هر
مهادير شيو- ڪاشي وشوناٿ ڪيڪي) ڪيلاش سنگهتا (٦) اڌياءِ ١-١١ سماپت.

”پرڻو“ سدا شو جي سروپ جو ڏيان آهي.
ورڻاشرم ڌرم جي مهما ۽ نانديءَ مکم شراڌ

سوامي سڪند - اي مهرشي وامديو! لوڪان کي ڏاهپ آهي جو لوڪان پنهنجي شڪر
جا پراڻي پڇيا آهن. ڇو ته لوڪن ۾ اهڙي ڪانه ڳالهه ڪانه آهي جنهن جي لوڪان کي خبر
نه هجي ۽ ٻڌي ته عام جي ڪلياڻ لاءِ لوڪان اڳيان ورلي ڪريان ٿو. هن لوڪ ۾ جيڪي
به ماڻهو (جوڙ) آهن سي الڳ قسمن جي شاسترن کان موهت آهن. پرميشوريءَ جي
عجيب مايا انهن کي موهي رکيو آهي انهن ڪري ”پرڻو“ کي ساکيات مهادير نه
ٿا سمجهن. مهادير ئي اڳ سرشٽي ۽ سڀني ديوتائن جو ديو ۽ برهم پرماتما آهي. مان
سچ پچ ٻڌي سچو هٿ کڻي قسم کڻي چوان ٿو ته اهو سچ آهي! سچ آهي!!
۽ سچ آهي!!!. مان ورهي سچ ڪري دعوي ٿو چوان ته ”پرڻو“ جي معنيٰ
پنهنجو شڪر آهي. شرتين، سمرتين، شاسترن، پراڻن وغيره ۾ جنهن طرح اهو ٿي چيل
آهي. جو برهما، وشنو ۽ اندر وغيره سڀني سنسار جو پيدا ڪندڙ آهي، جو ڪنهن کان

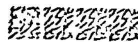

نمهہ شوايہ

اوم هري اوم نمهہ شوايہ - شو هري اوم نمهہ شوايہ ..

١. ڪال ناڳ کي ڀوشڻ ڀهري - جٽا ۾ گنگ سهائي ،
نندي پٺ تي ڪري سواري - مستڪ چندر سهائي ، اوم هري اوم ..

٢. ڪيلاش ۾ رهي سدا شو - انگ ڀڀوت رمائي ،
پوڄن ڪرو ٻر ڀرائي شنڪر ڪا - ڀو ٻنڌن ڪٽ جاوي، اوم هري اوم ..

ڪيلاش سنگهتا (٦)

رشين جو سوتجيءَ کان سوال پڇڻ ۽
سڪند جو وامديو کي گيان ڏيڻ

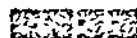
سڀيئي رشي - اي سوتجي مهراج! وامديو رشيءَ جيڪو سوامي سڪند کان گيان ورتو هو سو وستار سان اسين ٻڌڻ چاهيون ٿا.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! توهان جو ڪلياڻ ٿئي. ڀل توهان گيان ڀرپور رهو. توهان جي ڀڳوان شنڪر ۾ درڙهه ڀڳتي ڏسي توهان جي اڳيان سوامي سڪند جو گيان چٽيءَ طرح مان ورڻن ڪريان ٿو. ڀراچين سمي ۾ مهرشي وامديو ماتا جي گرڀ مان نڪرندي ئي شو ڀڳتن ۾ سريشٽ مڃيو ويندو هو. ڄائي ڄم کان وٺي ئي ڪيس ديوتائن، دئيتن، منش ۽ سنسار جي جيون (پسن ۽ پکين) ڄاڻ چڱيءَ طرح ڄاڻ هئي. هن جي مستڪ تي ڄٽائون هيون ۽ ٻن تي ڀسم رمايل هئي. گوڏي سوڌي، لتي ڏڍي، آلاپ لاپ، هار جيت وغيره ڏنڊن جا ضد مٿس ڪجهه اثر نه ڪري سگهيا. جهنگ جهر جهاڳيندي گيانا گرو جي تلاش اچي ڪمار شرنگ پربت تي پهتو جتي ڪيس سوامي سڪند جو درشن ٿيو. ڏاڍو سندر ۽ رمڻيڪ آشرم هو. ڀرسان هڪ تلاءُ ڪنول گلن سان شوڀا ڏيئي رهيو هو. سوامي سڪند جي شردا سان پوڄا ڪري مهرشي وامديو استتي ڪئي.

مهرشي وامديو - اي سوامي! توهان کي وار وار نمسڪار آهي. توهان اوڙر جا ڄاڻو آهيو. توهان اُتم شڪتيءَ کان به مٿاهڪ آهيو. توهان پرماتما روپ آهيو. توهان ڪارڻ ڪارڻ ۽ ورتمان، ڀوت ۽ ڀوشيه جي ڄاڻڻ وارا آهيو. توهان سورج ۽ اڳ سمان تيجوان آهيو. ڀرجاءَ ماڻن سان

گھرجي جتي پوڄا، آراڌنا، ڀڄن ڪيرتن، ڳائڻ، وڄائڻ ڪري اُنسو ملهائڻ گهرجن ۽ ساڙهڻ ۽ ٻڌي مهيني جي نيم لئي وڏيءَ سان اُتڪنا جي پوڄن ڪرڻ سان ڌن، پٽ، سک ۽ سمپتيءَ جي پراپتي ٿيندي آهي. اسوءِ مهيني جي ساڻان واري پر اوراڻ جي ورلن جو آرنڀ ڪرڻ گهرجي. اوراڻن جي ورت جي مهما ڳائڻ جي سمرتي، جنهن مڪن واري برهما، اتين مڪن واري مهاديو ۽ جهن مڪن واري سوامي ڪارتڪ کي ٻه ڪاڻ آهي ٻاڻي رواجي السان جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي. اي مني شريشٺ! اوراڻن جي ورت جي اروي ڪرڻ ئي ورت جسي پٽ سرت راجا کي ڀهمچو وچاٽل راڄ ۽ ڀاڳ مليو. اوڌيا جي سماڻي واجا ڌوو سنڌي ڪمار سدرشن، کي وري ڀهمچو وچاٽل اکنڊ ۽ تاج مليو. مهشوري جي ڪرپا سان اوراڻن جي پوڄا ڪرڻ ڪري سماڌي ٿاڻي ولش سساري موهه کان ڇوٽڪارو حاصل ڪيو ۽ السن پر ڪمس ٻرم پد مليو. جيڪو مائهو اسوءِ جي سهاڻ واليل پر نوميءَ، پنچميءَ، سنميءَ، اشٽميءَ، نوميءَ چونڊس تي ديوي پوڄا ڪري اوجاڳو ڪري ديويءَ جسا ڪڻ ڳائي ٿو، تنهن کي ڀهنڊي مرضيءَ موجب وڏيءَ ۽ سڌيءَ جي پراپتي ملي ٿسي. اهڙيطرح ڪارتڪ، منگهر، پوهه، مانگهه ۽ ڦڳڻ مهينن جي سهاڻيءَ نيم ٿي پڻ منگلا (ديويءَ) جي پوڄن ڪرڻ سان گهر پر آنند منگل ٿين ٿا. مصيبتون دور ٿين ٿيون. گهر مان روڳ ۽ بيماريون دور ٿين ٿيون. لاڀ ۽ سک وڌي ٿو. آپدائون ۽ قدرتي ڪروپ ٽري وڃن ٿا. استرين کسي سهاڳ ۽ ڀاڳ پر واڌارو ملي ٿو ۽ سنتان پيدا ڪرڻ پر وگهن وجهندڙن عناصرن (گرهن) جي شانتي ٿئي ٿي ۽ السن پر ڪالدان جو ٿالو اچو ۽ امر وڌي ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُمــا سنگھتا (٥) اَڌياءِ ٥١ سماپت.

اُما سنگھتا (٥) سماپت.

ديويءَ جي ڪمبا پرارٿنا

نه منترن کي ڄاڻان، نه تنترن کي مان - نه پوڄا، آواهن، استرتون کي مان،
اشارا ۽ آلاپ، سکهان تسا ڪـري - تسـ پٺسو، اڪا گيان ڄرلي ٻري،
ڪرپا داس هن تسي ٿيندي ڪڏهن - ٿئي ٿو، ڪ پٽ، نه ڪ ماتا ڪڏهن!

ڌرتيءَ هن تسي اهڙا ٿيهتا اُهسار - اُنهن مان مان هڪڙو، آهه اوتي آڌار،
ڇڏي ٻين ديون، اڇسان او شـرن - عمر وٽي اچاڻي، ڏکي او ڏڙن،
آهي ڪراه چاڙهو، چڏين جي جڏهن - ٿئي او، ڪ پٽ، نه ڪ ماتا ڪڏهن!!

گهڻا ڄڻ ڀانيءَ تي تون واچار ڌار - وٽي وات جهڪا سا ڪـر اختيار،
اوم برهماڻي، رداڻي، آدي، پراڻي - اُما، گوري، ڪالي، ڪهالي، مرداڻي،
نه ٿيون شڪ مان سنگ او ڪڏهن - ٿئي ٿو، ڪ پٽ نه ڪ ماتا ڪڏهن!!!

ٿين ٿا. ديويءَ ماتا جي مورتي استاپت ڪري جيڪو ماکيءَ ۽ گيهه سان ملائي سندن وغيره
ڪري ٿو تنهن کي اُم ڦل جي پراپتي ٿئي ٿي. چندن، اگر، ڪافور، جٽاماسي،
ناگرموٿا وغيره سان هڪ رنگ واريءَ ڳئون جي کير سان گڏ ڪري ڀڳوتيءَ جي مورتيءَ کي
سنان ڪرائجي، پوءِ اَرڙهن قسمن جي خوشبودار اوشڌيون ۽ ڌوپ وغيره سان اگنيءَ ۾
آهوتي ڏجي. پوءِ ڪافور، گيهه ۽ اگرٻتين سان ديويءَ جي آرتي اُتارڻ گهرجي. اولداهيءَ
اشٽميءَ، نوميءَ، اماس ۽ چاندوڪيءَ پڇاڙيءَ ۽ ڏسميءَ وغيره ٿٿين سي ٽلڪ، گل وغيره،
پوڄا جي شين سان جوڳي - مايا جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. والـــري سوڪت، شري سوڪت
۽ ديوي سوڪت جو پاٺ ڪرڻ گهرجي ۽ مول منتر جو جاپ ۽ آرادنا ڪرڻ گهرجي. وشنو
ڪانتا ۽ تلسيءَ کي ڇڏي باقي جيڪي گل آهـــن سي اما ديويءَ تي چڙهي سگهن ٿا.
ڪملا جو گل (ڪمل) خاص چاڙهڻ گهرجي. جيڪو ديويءَ تي چانديءَ جو گل يــا ڇٽ
ٺهرائي چاڙهي ٿو يا سوني جو گل يا ڇٽ ٺهرائي چاڙهي ٿو تنهن کي ڪروڙين سالن تائين
شوا - لوڪ جو واسو ملي ٿو. ديويءَ جي اُپاسڪن کي گهرجي تہ آواهن، استاپن، ڌيان، پوڄا،
پاٺ، آرادنا، نام - ڪيرتن، ڀڄن، ڳائڻ، وڄائڻ ۽ آرتيءَ اُتارڻ ڪانپوءِ ڪميا استوتر ضرور
ڪرڻ پڙهڻ گهرجي. جو شوُ شڪتيءَ تي پيمت چڙهيل پرساد کائي ٿـــو سو پاپن کان آجو
ٿئي ٿو جيٺ سڌي ٽيج پوڄاريءَ جي راضي ڪرڻ لاءِ ورت رکي ٿو سو جنم مرڻ جـــي
بندن کان ڇٽي وڃي ٿو. وِدوان ماڻهو هن ڏينهن تي "د واولسوُ" ڪندا آهن. شوُ ۽ شوا
جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڪنگو، گل، چندن، ڌوپ، ديپ، وستر ڪافور وغيره سان پوڄا
ڪري گلن جا هار پائي شنڪر ۽ اما ديويءَ (گوريءَ) کي جهولي (هندوري) ۾ جهوليندا
آهن. جيڪو انهيءَ طرح پوڄا ڪندو آهي تنهنجون من ڪامنائون پوريون ٿينديون. وساک
مهيني جي چاندوڪي ٽيج "اکڻ ٽيج" ڏينهن جيڪو سٽي ڇڏي ديويءَ جي پوڄا ڪندو
آهي ۽ مالتي، چمپا، جيا، بيلا، بندڪ ۽ ڪمل وغيره قسمن جـــي گلن سان پوڄا ڪندو
آهي سو ايڪ جنمن تائين مانسڪ، واچڪ ۽ شاپرڪ پاپن کان آزاد رهندو آهـــي ۽ انت ۾
ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موکش پائي پرم پد کي پراپت ڪندو آهـــي. جيٺ سُڌي ٽيج تمام
آنند سان مهيشوريءَ جي پوڄا ڪجي تہ هر ڪنهن قسم جو سک ۽ لاڀ ميسر ٿيندو. آکاڙ
سُڌي ٽيج تي پنهنجي شڪتيءَ ۽ شرڌا سان ديويءَ جو رٿ - اُتسو ڪجي. هـــن ڌرتيءَ
کي ديويءَ جو رٿ سمجهڻ گهرجي، سورج ۽ چنڊرما ان رٿ جا ڦيٿا سمجهڻ گهرجن ۽ واءُ
ان رٿ جا گهوڙا سمجهڻ گهرجن ۽ شرڌا ۽ ڀڳتي ان رٿ جو سينگار سمجهڻ گهرجي، خوب
رٿ تي وانل ڀڳتيءَ کـــي گلن ڦلن سان سينگاري، پوڄا پرساد اُڳيان پيش ڪرڻ گهرجي ۽
رٿ کي جنهن مهل هلائجي تنهن مهل ديويءَ لاءِ "جيءِ جيءِ ڪار" شبدن سان خـــوب
نعرا هڻڻ گهرجن. "رٿ - اُتسو" ۾ ديويءَ کـــي رٿ تـــي چاڙهي گهمائي، شهر ۽ راشٽر
جي ڪلياڻ لاءِ پرڪرما ڏيارڻ گهرجي ۽ وري ديويءَ جـــي مندر ۾ موٽائي ونـــي وڃڻ

ديويءَ جي مورتي استاپنا ۽ ديويءَ جي مندر ٺهرائڻ بابت، ديويءَ جي پوڄا ۽ ديويءَ جي ڏاڻ جي مهما.

ويد وياس - اي سنتڪمار! اما ديويءَ جي پوڄا ۽ آراڌنا جي مهما پڌڻ چاهيان ٿو، ڪرپا ڪري اسان کي چڱيءَ طرح وستار سان ٻڌايو.

سنتڪمار - اي رشي ويد وياس! گيان يوگ، ڪرپا يوگ ۽ ڀڳتي يوگ اهي ٽي مارگ (رستا) آهن جنهن سان ديويءَ جي آراڌنا ڪري سگهجي ٿي. چِت جو آتما سان سنجوڳ کي "گيان - يوگ" چئبو آهي. چِت جو ٻاهرين وستن سان سنجوڳ کي "ڪرپا - يوگ" چئبو آهي. ديويءَ سان آتما جي ايڪتا کي "ڀڳتي - يوگ" چئبو آهي. ڪرم مان ڀڳتي اُٿي ٿي، ڀڳتيءَ مان گيان ۽ گيان مان مڪتي ملي ٿي سڀني يوڳن جي جڙ ڪرپا - يوگ آهي.

جو انسان ديويءَ جي مورتي، پٿر جي ڪاٺ جي يا ڌاتن مان ٺهرائي هر روز پوڄا ڪري ٿو تنهن کي ديويءَ جي مندر جي ٺهرائڻ جيترو ڦل ملي ٿو تنهن کي ديويءَ جي مندر ٺهرائڻ واري ماڻهوءَ جي ورِي پيڙهين جو اُڌار ٿي وڃي ٿو ۽ اُهوءَ جا ڪيتر جنمانترن جا سڀ ڪَرِم پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. جتي ندين ۾ گنگا درياهن ۾ شونڻ - ڀدر ڪمنا ۾ ٻرلوي ، اوڀهاليءَ ۾ سمنڊ، سڀني گرهن ۾ سورج ، تئن ئي سڀني ديوتائن ۾ درگا ديوي سراشيشٺ مڃي وڃي آهي. جو ديويءَ جو مندر ٺهرائيندو آهي سو جنم جنم ۾ ڀٽڪندي ايڪئي ۽ ڪيرلي ڪئي هن لوڪ ۾ سک پائي اُنهه ۾ شو - لوڪ ۾ واسو وٺندو آهي. ڪاشي ، ڪوروکيتر، پرياڳ ، گنگا ساگر تٽ، نئميش - آرڻيه ، امر ڪنٽڪ پربت، شري پربت، گيان پربت، گوڪرڻ، متُرا آيوڌيا ۽ دوارڪا وغيره تيرٿن استانن ۾ ديوي ماتا جي مندر ٺهرائڻ سان ماڻهو سنسار ساگر جي بندن کان مڪتي پائي ٿو. ماتا جي مندر ۾ پٿر جي سون جو ميلاپ جيستائين اڪيلو رهندو تيستائين مندر ٺهرائڻ واري جو ماتا جي "مڻي دليپ" ۾ واسو رهندو. ماتا ڀڳتن کي هر وقت آسيس ڪندي رهي آهي. شب وار ۾، شب گرهن ۽ شب لکشڻن ۾ ديويءَ يوگم مايا جي مورتي استاپنا ڪرڻ گهرجي. جو نتا ڇوگڻ مايا جي شرڻ ۾ رهي ٿو تنهن کي مٿش نه سمجهڻ گهرجي پر اُهو ساکيات ديويءَ جو گڻ (دوس) آهي. جو هلندي چلندي، سمهندي جاڳندي، اٿندي ويهندي اما ڀڳوتيءَ جي نام جو اچارڻ ڪري ٿو سو نه شرا ديويءَ جو گڻ (دوس) چئبو. جو ڌوپ، ديپ، تلڪ، چانور ۽ گلن وغيره سان هر روز يا شب مرقعن تي "اما" ديويءَ جي پوڄا ڪري ٿو سو نه شرا - ديويءَ جي ڌام ۾ گهڻو وقت تائين واسو ڪري ٿو. جو ماڻهو هر روز ديوي مندر ۾ جهٽي سان ليهو پائي ٿو يا صفائي وغيره شرا ڪري ٿو، واسه جو ڏيئو ٻاري ٿو، پوڄاريءَ جي شرا ڪري ٿو، يا پاڻي ڀري ٿو يا پاڻيءَ وغيره سان مندر کي ڌوئي صاف ڪري ٿو تنهن ٿي ڪڏهن نه آسه لٿي اچي. مهاديويءَ جي مورتي استاپنا ڪري اٿي پوڄا ڪري ٿو تنهن جي من جا مطلب پورا

ڏانهن روانا ٿيا.

ٿوري وقت ڪالڪيءَ ديولوڪ جي چوگرد ڏاڍو گوڙ شور ٻڌڻ ۾ آيو جو دئيتن اچي چوڌاري گهيرو ڪيو هو. ديويءَ درگا وري دئيتن جي چوگرد گهيرو ڪرڻ شروع ڪيو ۽ جلد ئي ٻنهي ڌرين وچ ۾ مهاڀاري لڙائي شروع ٿي وئي. درگا ديويءَ جي بدن مان **ڪالي، تارا، ڇن مستا، شري وديا، ڀونيشوري، ڀئروي، ٻگلا، ڌومرا، شري مٿي ترپر سندري ۽ ماتنگي** ڏهه مها وديائون (استرن ۽ شسترن سان) پرگهٽ ٿيون ۽ تنهن کان پوءِ انيڪ ماترڪائون به پرگهٽ ٿيون. پوءِ ته سچو جنگ، جو ميدان انيڪ ديوتائن سان ڀرجي ويو ۽ ڀينڪر يڌ لڳي. **رڌورو ۽ درگماسر** جي سٽا ۾ اچي ڦيٿارو پيو. ديوي درگا جي ترشول جي ڌڪ سان درگماسر دئيت اهڙي ڪري پيو جيئن طوفان ۾ وڻ پاڙن کان پٽجي ڪرندو آهي. درگماسر جي مرڻ کان پوءِ سڀ دئيت ميدان خالي ڇڏي ڀڄي ويا ۽ ديويءَ **چارئي ويد** ديوتائن کي واپس وٺي ڏنا ته ديوتائون اُستتي ڪرڻ لڳا.

سڀ ديوتائون - اي اَنبڪا! توهان اسانجي لاءِ سوان اکيون ڌارڻ ڪيون هيون تنهن ڪري توهان جو نالو "شتاڪشي" جي نالي سان مشهور ٿيندو. توهان ساڳ، ڀاڄي ۽ اناج وغيره پيدا ڪرائي سنسار مٿان آيل مصيبتون دور ڪيون آهن تنهن ڪري توهان کي رشي، مني ۽ ڀڳت "شاڪمبري" نالي سان سڏيندا. توهان درگماسر دئيت کي ماري ماٺ ڪيو آهي تنهن ڪري توهان کي توهانجا ڀڳت اڄ کان پوءِ "درگا" ڪري ڪوٺيندا. اي ديوي! سورج، چنڊ ۽ اگني توهان جا ٽيئي نيتر آهن تنهن ڪري اي سرپشوري! اسانجي توهانکي وار وار نمسڪار آهي.

ديوي درگا - اي ديوتائو! وڇڙي کي روئندو ۽ ڏکي ڏسي گئو ماتا جيئن ڊوڙندي ايندي آهي تئين توهان کي ڏکي ڏسي مان هر وقت توهان جي سهائتا لاءِ ڊوڙندي ايندي آهيان. توهانکي پنهنجي اکين ته ڏسي ڪري منهنجي هڪ گهڙي به ورهيه لڳندي آهي. توهان منهنجي اولاد آهيو تنهنڪري توهانجي تڪليفن کي هردم دور ڪرڻ لاءِ مان ڪوشش ڪندي رهندس ۽ ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهڻ گهرجي. ڀوشيه ۾ وري شنڀ ۽ نشنڀ دئيت جڏهن جنم وٺندا تڏهن مان گوڪل ۾ "نندجا" جي روپ ۾ ايندس. جڏهن مان "ڀرمر" جو روپ ڌارڻ ڪندي دئيتن جي ڪل جو ناس ڪندس تڏهن منهنجو نالو "ڀرامري" ديويءَ جي نالي سان مشهور ٿيندو. وري جڏهن "ڀيم" روپ ڌاري راڪاسن جو ناس ڪندس تڏهن "ڀيما ديويءَ" جي نالي سان مولڪي ڪرنيو ويندو. ياد رکو! جڏهن جڏهن ديوتائن جي هاڃي ٿيندي ۽ اَڌرم جو زور وڌندو تڏهن تڏهن مان اوتار ڌارڻ ڪري ڌرم جو وري اچي جهنڊو بلند ڪندس. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اڌياءُ ٥٠ سماپت.

درگما سر دئيت کي مارڻ کانپوءِ
ديويءَ اما جا آليک ناما

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! درگا ديويءَ جو اهو چرتر اسان ٻڌڻ چاهيون ٿا سو ڪرپا ڪري اسان کي ٻڌائي ڪرتارٿ ڪندا.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! درگا ڀڳوتيءَ جي چرتر جو سمرڻ ڪري آئون عجب ۾ اچڪو چرتر لوڪن کي ٻڌايان ٿو. رورو ڪ نالي هڪ راڪاس جو جنهن کي درگم نالي پٽ پيدا ٿيو. هن ۾ ڀل ۾ طاقت ۾ ڀڄندي ٿيءَ کان نه وڌيڪ ٿيو. هن تپسيا ڪري برهما کان ور ورتا. پوءِ نه اچي ديوتائن کي ستائڻ شروع ڪيائين ۽ ويدن کي لڪائي ويدڪ ڌرم ۾ جو سڀ ڪرياڪرم بند ڪرايائين. نه رهيو دان، نه تپ، نه يگيه، نه هوم، نه سنڌيا، نه ڌرم، تنهن ڪري سڀ ديوتائن ۽ براهمڻ دراچاري ۽ ڪڪرمي ٿيڻ لڳا. ۽ نتيجو اهو اڪيو پرٿويءَ تي ڪيتري وقت تائين برسات پوڻ بند ٿي ويئي، کوهه، تلاءُ، نديون وغيره سڪڻ لڳيون، ڪيترا ٻوٽا سڙي سڪي ويئا، سڀ وڻ، ٽڻ، باغ ۽ بوستان ڪرمائجي ويا. ساڳ، ڀاڄيون ۽ اناج وغيره جي اڻاٺ شروع ٿي ۽ ڏڪر جهڙي حالتون پيدا ٿيڻ لڳيون. منش ۽ جانور ڏاڍا ڏکي ٿي ديوي مهيشوريءَ جي شرڻ ۾ اچي آستتي ڪندي چوڻ لڳا.

ديوتائون - اي مها مايا اسان توهان جي پرجا آهيون، اولاد آهيون تنهنڪري رکيا ڪريو. ڪاوڙ ۽ ڪرود ڇڏي نه ڪرپا ڪري ڪميا ڪريو نه نه منش ۽ اسان سڀ ديوتائون نشٽ ٿي وينداسين. اي ديوي! شنڀ، نشنڀ، ڌومراکش، چنڊ، منڊ، رکت ٻيج، مڌو، ڪيٽڀ، مهيکاسر وغيره مهاٻلي دئيتن کي ماري ختم ڪري ڇڏيو ۽ هاڻي درگماسر دئيت اسان کي ڏاڍو ستايو آهي تنهن کي اچي ناس ڪريو. توهان ماتا ڪالسواءِ اسان جو ڪير به چاڙهو ڪونه آهي ۽ جڏهن جڏهن به اسان تي اچي مصيبت پوندي آهي تڏهن تڏهن توهان ئي اچي مدد ڪندا آهيو تنهن ڪري هينئر به اچي سهائتا ڪريو.

ديوتائن جي درد ڀري پڪار ٻڌي ڪري ديوي اما جو هردو پگهرجي ويو ۽ ساڳئي ۾ ڏسڻ اکين مان آنسون جلدي وهڻ لڳا، جن سان کوهه، تلاءُ، نديون ۽ ڍنڍون ڀرجڻ لڳيون، ڪيترا ٻوٽا ۽ ٻارا وغيره هرا ڀرا ٿيڻ لڳا، باغ بستان وڻ ۽ ٽڻ سڀ ساوا ٿيڻ لڳا، ساڳ، ڀاڄي، ميوو ۽ اناج سستو ۽ سهانگو ٿيڻ لڳو، منش ۽ ديوتائون سڀ ڪجهه ستائڻ واءِ ڏسي سک جو ساهه کڻڻ لڳا. ۽ ڏسڻ کان پوءِ ديوي درگا ڀڳوتي پرگهٽ ٿي آئي ڏسندي چيو، "اي ديوتائو! چئو ته توهان جو ڪهڙو ڪم آهي جو اورو ڪريان الئي؟" ديوتائن جواب ڏنو، "اي ديوي! توهان ڀڳوتي ڪرپا سان سڀني مانهن ۽ ديوتائن کي سک ڏنو آهي پر دک جو ڪارڻ جو درگماسر دئيت آهي تنهن کي توهان اڃا ناس نه ڪيو آهي." اهو ٻڌي ديويءَ "چڱو! ائين ٿي ٿيندو" چوندي انترڌيان ٿي ويئي ۽ سڀئي ديوتائون ڀڄندي ڏام

کي هلائي نه ڏيکاريو!" واءُ ديوتا سخت ڪوشش ڪئي، پر ننڍڙي گاهه جي ڏانڊي هڪ
سوڙهه به نه چري پري سگهي. آخر واءُ ديوتا پشيمان ٿي اندر وٽ موٽي آيو ۽ سچي حقيقت
اچي ٻڌائيندي چيائين، "اي اندر! اسان سڀ ديوتائون اجاڻ هٺ جهلي ويٺا آهيون نه
اسان سمجهيو ته اوچ آهيون پر حقيقت ۾ ننڍڙيءَ گاهه جي ڏانڊيءَ کي به هلائڻ چلائڻ جي
طاقت ڪانه آهي. پوءِ نه اندر آهستي آهستي پيا طاقتور ديوتائون موڪليا مگر سڀيئي هار
کائي واپس وريا. آخر اندر پاڻ اچي پهتو ۽ اچڻ سان جا اچي ڏسي ته ماڻهيءَ چمڪندڙ
گولو ٿي غائب ٿي ويو هن عجيب طاقت جو اندر به ممه نه لهي سگهيو ۽ آخر آڻ مڃي
آستي ڪرڻ شروع ڪئي. جيئن ستئي توهي هئي مدهيد جو ان ٿاڙهن جو وقت هو نه
ستيدانند سروپڻي شو جي پياري اما ديوي ديوتائن جي ايمان پچڻ لاءِ پرگهٽ ٿي ۽ چيو:

ديوي اما- مان برهم روپ آهيان ۽ برهم جوتي آهيان. مان پرڪرتي روپڻي ۽ اڪل روپ
ڌارڻي آهيان. مان سڀ ڪجهه آهيان ۽ موکان ڪجهه به جدا ڪونهي. مان ئي نراڪار
آهيان نه ساڪار به آهيان. مان ئي سڀني تتن جو بنياد آهيان. منهنجا گڻ رواجي پڌيءَ
سان نه پرکي سگهبا آهن. منهنجو نتيه (قائم ۽ دائم) سروپ آهي. هر ڪنهن ڳالهه جو
ڪارڻ (ڪم) ۽ ڪارڻ (سبب) مان ئي آهيان. منهنجو ئي سرو سروپ آهي.

مان ئي ڪنهن شو جي پياري ئي اچان يا شو جو پيارو ٿي ٿو اچان يا آرڌ ناريشور (اڌ
استري ۽ اڌ پرش) روپ منهنجو ئي آهي. مان ئي پيدا ڪندڙ برهما آهيان، پالنا ڪندڙ
وشنو آهيان. ڪالي، لڪشمي، ۽ سرسوتي وغيره منهنجا جزا (انش) آهن. منهنجي ئي
پرڀاو سان توهان جي هرهنڌ جيت ٿي آهي مگر انهيءَ حقيقت کي ڇڏي توهان پنهنجو
پاڻ کي سڀڪجهه سمجهڻ شروع ڪيو. اي ديوتائو! اها توهانجي سخت ڀل هئي. جهڙيءَ
طرح پتلين ۽ گڏين جي اچائڻ واري کي سڀ ڪجهه هٿ وس هوندو آهي، ٺوڙيءَ طرح
مان ايشوري سڀني پراڻين کي پنهنجي مايا موهه ۾ اچايان ٿي.

اي ديوتائو! ياد رکو. منهنجي ئي پرڀاو ڪري واءُ ديوتا هلي ٿو ۽ اوکمال پنهنجي
ڪم ۾ هوشيار ويٺا آهن. مان آزاد ايشوري آهيان ۽ پنهنجي مايا سان ڪنهن ديوتائن جي
سوڀ ٿي ڏيکاريان نه ڪنهن دئيتن جي. جنهن مايا جو شرتين ۾ ورڻن آهي سا مان آهيان
۽ منهنجو ئي نرگڻ ۽ سرگڻ روپ آهي. تنهن ڪري اي ديوتائو! ايمان ڇڏيو ۽ ستالڪي داريءَ
(منهنجي) پرام سان آراڌنا ڪريو. ديويءَ جا اهي وچن ٻڌي سڀني ديوتائن گڏجي ڀڇتاءُ
ڪندي، کميا (معافي) لاءِ پرارٿنا ڪندي استتي ڪئي.

سڀ ديوتائون - اي جگدمبشوري! مها مايا!! اما ديوي!!! اسان جي وار وار نمسڪار
آهه. ڪرپا ڪري کميا ڪريو، معاف ڪريو، دیا ڪريو جو وري اسانجي من ۾ ڪڏهن به
اهنڪار (گهمنڊ) جي ڀاونا اصل پيدا نه ٿئي. اسانجو من توهانجي چرڻن ۾ هر وقت لڳو
رهي. (هر هر مهاديو شمبهو - ڪاشي وشو ناٿ گنگي) اما سنگهتا (۵) آڌياءِ ۴۹ سماپت.

(ڪٿا صفحو 413- اردناريشور روپ جي استتي)

(ڪٿا صفحو 413- مهاديو جي شرير مان ديويءَ جو پرڪٽ ٿيڻ)

(ڪٿا صفحو 414- پاروتيءَ جي ڪاري شرير مان ڪوشڪي ديويءَ جو پرڪٽ ٿيڻ)

(ڪٿا صفحو 378 - سوامي سڪند
جو ڇهوشي وامدار کي گيان)

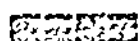

(ڪٿا صفحو 403 - مڇين ۽ وشين
جو اڳمشاوڙين ۾ وڙهڻ)

اڌياءُ لڳو ۽ شيب چڪر ڪاٽي ڌرتيءَ تي ڪري پيو. ٻاڻ جي مرڻ کان پوءِ شيب جي ڪرڻ
۾ ترشن پيدا ٿي ۽ خوفناڪ ڏاڍ جي ٽنڪار ڪندو ديويءَ جي سامهون شڪتي (ٻاڻ)
ڇوڙيندو آيو. ديويءَ سندس سڀ ٻاڻ ابڪار ڪري ڇڏيا ۽ موت ۾ ترشول جي اوڪ سان
ڪمس اهڙيءَ طرح گهايل ڪري ڇڏيو جو هو بيهوش ٿي پرلاءِ ون ڪاليندو ائين ڪريو جڻ
اندر جي وڄ اُڀر کان گهايل پربت (پهاڙ) آڪاس، سمنڊ ۽ ڌرتيءَ کي ڏڪائيندي اچي
ڌرتيءَ تي پيا هئا. شيب جي مورڇا ڪاٽي ڪرڻ سان مرڻو لوڪ جدا ماڻهو پرڪمپ
ڀسرس ڪرڻ لڳا. ڌرتيءَ تي ڏنو ۽ شيب وري هوش ۾ آيو ۽ پنهنجي ماٿا سان هڪ
هزار ٻانهن (ٻانهون) ڌارڻ ڪيائين ۽ وري ديويءَ سان وڙهڻ لاءِ تيار ٿي بيٺو، مگر
ديويءَ ٻاڻ سنڀالي ورتا. سدرشن چڪر ڪٺي سندس ٻانهن کي اهڙي ڪٽڻ شروع ڪيو
جيئن ڪڙٻ جي ڪاٺين مان ڪو ڪاٺي پنهنجي چوپائي مال واسطي ڪاٺ ڪاٽڻ وارو شروع
ڪري. شيب جو ٻاڻ هڪڙو پرواز ڪري ويو ۽ ٻئي دليت ٻالڪ ديويءَ جي هٿان مري
ٽٽ- ڀڄ ٿي پيا.

پوءِ ته سڀ دليت جدا جدا طرفن ڏانهن ڀڄڻ لڳا. ديوتائن پشپ ورکا ڪئي. (هر هر
مهاديو شيو-ڪاشي وشواناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اڌياءُ ٤٨ سماپت.

ديوتائن جو ايمان دور ڪرڻ

سيتي رشي - اي سوتجي مهراج! پهريءَ اُما ديوتائن جو ايمان ڪئن ٽوڙيو سا
الوکي ۽ عجيب ڪٿا ڪرپا ڪري ورڻن ڪري ڪرتارٿ ڪيو.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! هڪ دفعي ديوتائن ۽ دليتن جي لڙائي لڳي. مها مايا
جي ڪرپا سان ديوتائن کٽيو. پوءِ ته اچي ديوتائن ۾ ايمان جاڳيو ۽ چوڻ لڳا، ”اسان ڏاڍا
آهيون، اسان ۾ وڏي طاقت آهي، دليت اسان کي ڇا ڪري سگهندا؟ اسان ۾ عجيب لڪ
آهي ۽ ڪير به اسان جي برابري ڪري نه سگهندو.“

اهڙيءَ طرح سڀ ديوتائون ڏاڍون ۽ لپاڙون هڻندا ٻاڻ ۾ لمڪ ٿيا ڏيڻ لڳا ۽ اها ڪين
خبر ئي ڪانه هئي ته سندن ايمان چور چور ڪرڻ واري شڪتي پيدا ٿي آهي. اتري ۾
هڪ چمڪندڙ ڪرڻ اڏامندو سندن اکين اڳيان ڦرڻ لڳو. اندر کي لوڙس ولي ۽ هن لڌن وارا
ديوتا کي حڪم ڪيو ته هن ڳالهه جو اُلٽ لهڻ ڪري. وايو ديوتا جي پرسان اچڻ تي ان
پهڪندڙ ڪرڻ مان آواز آيو، ”اڙي! تون ڪير آهين؟ ۽ هت ڇو آيو آهين؟“

هو ٻڌي وايو وراڻيو، ”مان وايو ديوتا آهيان. مان ئي سڄي سنسار ۾ سمايل آهيان ۽ سڄي
سنسار کي مان ئي هلائي چلائي سگهان ٿو. ان چمڪندڙ ڪرڻ مان آواز آيو، ”اڙي وايو ديوتا!
حڪلاءِ ۽ ۾ اتروايمان پريل آهي ۽ سڄي سنسار کي هلائڻ جي طاقت رکين ٿو ته هن لڏڙيءَ

ڪري ڇڏيو ۽ ڪيترن دئيتن مٿان شينهن به اچي ڪاهه ڪيو. باقي جيڪي بچي ويا تن
وچي دئيتراج شنڀ وٽ ڊوڙي آيا ۽ انهن دئيتن جي موت جو پيغام ٻڌايو. هي دکدائڪ
سماچار ٻڌي دئيتراج شنڀ جوش ۾ جڪ کائي ڏند ڪرٽڻ لڳو ۽ هن آهستي آهستي چنڊ،
منڊ، رڪت ٻيج وغيره بهادرن سورمن کي موڪليو جن اچي ديويءَ اڳيان چيو.

سپ دئيت- اي سندري! تون جلدي **شنڀ** راجا وٽ هل ۽ هلي پنهنجو پتي سوڪار
ڪري آنند سان حياتي گذار ٻيءَ طرح توکي پنهنجي حياتيءَ تان هٿ کڻڻو پوندو.

ديوي سرسوتي- اي دئيتو! پاربرهم مهيشور هرهنڌ حاضر آهي، جنهن کي مان
پنهنجو پتي ڪري چڪي آهيان پوءِ ٻئي پتي ڪرڻ جي ڪهڙي درڪار پيئي آهي. شينهڻ
ڪڏهن گدڙ کي پتي سوڪار نه ڪري سگهندي ۽ هاٿڻيءَ کان گڏه کي ڪڏهن به سگهه
گهرڻ جي همت ڪانه ٿيندي. توهان ناحق موت جي ڇنبي ۾ اچڻ ٿا چاهيو! چڱو ائين
ٿئي جو جلد واپس هليا وڃو.

ديويءَ جي لوش ڀريا ڪندڙ لفظن کي ٻڌي دئيتن چيو، "اسان توکي اڪيلو ڪري
ڇڏي ڏنو آهي ۽ ڪجهه به هٿ نه لاتو آهي باقي جي تنهنجي لڙائي ڪرڻ لاءِ مرضي آهي
ته شينهن تي وڃي تيار ٿيءُ." پوءِ ته لڙائي ڇڙي پيئي، ديويءَ پنهنجي عجيب ليلا سان
چنڊ، منڊ، رڪتبيج وغيره بهادر راڪاسن کي اک ڇنڀ ۾ سرڳ لوڪ اماڻي ڇڏيو.
(هر هر مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) آڌياءُ ٤٧ سماپت.

سنگا ۽ سنگاپتيءَ سميت شنڀ ۽ نشنڀ دئيت ڀائرن جو موت

رشي - اي راجا! ڏاڍين بهادرن سورهين ۽ سردارن جي موت جو ٻڌي **شنڀ** کي
ڏاڍو ڏک ٿيو. پوءِ سنگائن ۽ سنگاپتين سان گڏجي ٻئي دئيت ڀائر **شنڀ** ۽ **نشنڀ** اٿي
روانا ٿيا. انهن جي پويان ڪيترائي پيدل سپاهي، گهوڙيسوار، هاٿيءَ تي چڙهي لڙندڙ
بانڪا بهادر ۽ تکي تروار ٿيا ۽ جلد ئي اچي اتي پهتا جتي هماليه جي رمڻيڪ گهاٽين
۾ ديوي براجمان هئي. ڪيس ڏسي نشنڀ چيو.

نشنڀ- اي مهيشوري! تنهنجي نازڪ بدن تي جيڪڏهن ڪنهن گل جو پن به اڇلائجي
ته ۾ شايد توکي ڏک ۽ درد محسوس ٿئي ڇو جو اهڙي ڪومل بدن ۽ مرڪ اکين واري لاءِ
ڪٺن لڙائيءَ جا ٻول ٻولي رهي آهين.

ديوي سرسوتي - اي مورک دئيت! اجايون ڳالهيون ڇڏ ۽ ٻڪ ٻڪ نه ڪر. لڙائي
ڪرڻي اٿيئي ته ڪڙو ٿي اٿ ۽ جي ساهه پيارو اٿيئي ته جنگ جو ميدان ڇڏي پاسو ڪر.
پوءِ ته ٻنهي طرفن کان تيرن جي برسات جاري ٿي وئي. ڪيترا ئي هاٿي ڦٽجي،
چڪرائجي ڪري پيا، ڪيترائي دئيت ناس ٿيڻ لڳا. "شنڀ ۽ نشنڀ" جي رٿ ۽
گهوڙن جا جهنڊا هوا ۾ اڏامڻ لڳا ۽ آخر هڪ ديويءَ جي تيرن ٻاڻ سان "شنڀ" جو پراڻ

ڪس منهنجي پرماڻ جي مهما ٻڌاءِ ۽ ڪس منهنجي ٻل ۽ پراڪرم جو ڏنو ڏيکاري ڪوشش ڪري هيڏانهن ولڻ اچ.

دلمبهه واح شنڀ جي آڳيان ولي هرا سان ڳالهيون ڪندو اچي اُنسي ٻاهر جتي ديوي جڳدمبا وشرڀشوري پنهنجي آنند ۾ ويٺي هئي. ديويءَ ڀرسان راجدوت کي ايندو ڏسي مسڪرائڻ لڳي ۽ راجدوت ادب سان پيش ايندي چوڻ لڳو.

راجدوت - اي ديوي! دلمبهه واح شنڀ پنهنجي اسڪ طاقت ۽ پراڪرم ڪري ٽنهي لوڪن ۾ مشهور آهي. هنگهي هڪ لنڌو پاڻ لڪسب نه آهي. دلمبهه واح شنڀ مونکي هتي موڪليو آهي ۽ هي لکايو آهي. "مان جنگ جي ميدان ۾ اِندر وغيره سڀني ديوتائن کي شڪست ڏني آهي ۽ اُنهن جو سڀ ڌن، مال، رتن ۽ جواهرات وغيره هٿ ڪئي آهي. يڳن ۾ به ديوتائن جو حصو ڪسو الڳ. مون اهو به قبول ڪيو ته تون استرين ۾ رتن جهڙي ڪاڻ آهين تنهنڪري اوير ۽ آنند ڪرڻ لاءِ مونکي ۽ منهنجي پاءُ ڪسي پنهنجو پتي قبول ڪندي آهي اچ."

راجدوت جهڙي مک مان دلمتراج شنڀ جو ابابر ٻڌي پرڪاسڪ ڀڳوان جهڙي اراڻ - وليا مهاماتا ديوي سرسوتي هن طرح چيو.

ديوي سرسوتي - اي دوتمه اُن سچ چيئي لو ۽ تنهنجي چوڻ ۾ ذرو نه شڪ آهي پر مان اڳ ۾ ئي پرتگيا ڪري چڪي آهيان سا تون ٻڌ. جو منهنجو گهمنڊ دور ڪندو، جو مونکي جنگ ۾ جيتيندو، تنهن کي ئي مان پنهنجو پتي سويڪار ڪري سگهندس. هيءَ منهنجي اٽل پرتگيا آهي. تون هيشر منهنجي اها حقيقت شنڀ ۽ نشنڀ وٽ وڃي ٻڌاءِ ۽ پوءِ ڪيئن جيئن وڻي تيئن ڪري سگهن ٿا.

راجدوت سگريو ديويءَ جي سموري ڳالهه اچي پنهنجي راجا شنڀ سان ڪئي جنهنکي هڪدم ملپان لڳي ۽ بهادرن ۾ سرشٽ ڌومراکه (ڌومرلوچن) کي گهرائي چيائين.

راجا شنڀ - اي ڌومراکه! هماله پربت جي رمڻيڪ گهاٽين ۾ هڪ سندر عورت رهي ٿي، جنهن کي پنهنجي سندرتا تي غرور آهي سو تون جلد وڃي هن کي ڪنهن به طرح هٿ ولي اچ. ياد رک! جيڪڏهن لڙائي ڪرڻي پوي ته به پنهنجو پير پٺتي نه هٽائج.

دلمبهه واح شنڀ جي آڳيان ولي اک ڇنڀ ۾ اُتي ٻاهر جتي ڀڳواتي سرسوتي براجمان هئي ۽ کيس ڏسي ڌومراکه چيو.

ڌومراکه - اي سندري! دلمبهه واح شنڀ توکي گهرايو آهي. تون هڪدم هل، نه ته هن طرح پنهنجي حياتيءَ جو خير نه سمجهه، جو مونسان گڏ سٺ هزار دلمن جي سينا آهي.

ديوي سرسوتي - اي بهادر! ياد رک ته لڙائي ڪالسواءِ منهنجو اُنسي هلڻ ناممڪن آهي. منهنجو هيءُ قول آهي.

ديويءَ جي اهي چوڻ تي ڌومرلوچن هڪدم حملي ڪرڻ جي ڪوشش تي مس ڪئي ته ديويءَ "هون" شبد اچارڻ ڪرڻ سان ئي ڪيس ڀسم ڪري ڇڏيو ۽ تنهن ڏينهن کان وٺي ديوي ڌوماوتي ڪوٺجڻ ۾ آئي. پوءِ ته اک ڇنڀ ۾ ديويءَ ڪيترن ئي دلمن جو سنگهار

لي سيني ڀڳتن جي ڀيڙي ڪرڻ واري اما ديويءَ جي اڳيان استتي ڪرڻ لڳا.

سڀ ديوتائون - اي مهيشوري درگا! توهان جي جيءِ، ڀڳتن جي رکيا ڪرڻ واري! توهان جي جيءِ، ٽنهي لوڪن جي رکيا ڪرڻ واري! توهان جي جيءِ، اسان جي وار وار نمسڪار آهي. توهان ئي مڪتي پردان ڪندڙ ديوي انبا آهيو، توهان ئي سيني جي پيدا ڪرڻ وارا، پالڻ وارا ۽ سنگهار ڪندڙ آهيو. اي ڪالڪا - نمسڪار، اي تارا نمسڪار، اي ڇنمستا - نمسڪار، اي شري وديا - نمسڪار، اي ڀيرو روپڻي - نمسڪار، توهان جا اُنيڪ نالا آهن ۽ اسان جي وار وار نمسڪار آهي. ڀڳلامکي، ڌوماوتي، ترپور سندري، ماتنگي، اجتا، وجيا، جيا، منگلا ۽ اي وندني! اسان جي نمسڪار، اي ڪامدا، اپراجتا، مها وديا، رودراڻي، ويدن جي ڄاڻڻ واري، اننت ڪروڙ برهمانڊ جي پالڻ واري! اسان جي وار وار نمسڪار آهي.

ديوتائن جي اهڙيءَ طرح استتي ڪرڻ تي وردان ڏيڻ واري، ڪلياڻ روپ واري، اما ديويءَ خوش ٿي پرگهٽ ٿي چيو، ”اي ديوتائو! توهان ڪهڙي استتي ڪري رهيا آهيو؟“ اهڙيءَ طرح چوندي اما ديويءَ جي بدن مان هڪ ڪماري (ڇوڪري) اُڀري نڪتي ۽ اما ديويءَ اڳيان نمرتا سان ٻڌڻ لڳي، ”اي ماتا! هي سڀ سرڳ جي سک وڃائڻ وارا ديوتائون ٻن دئيت ڀائرن شمڀ ۽ نشمڀ جي ظلمي راڄ کان تنگ آيل آهن. هنن مونکي پڪاريو آهي.“ اما ديوي انتر ڌيان ٿي وئي ۽ ان جي بدن مان نڪتل روپ ۾ ڪماري گهڻن ئي نالن سان سڏجي وئي جي آهن:- ڪوشڪي، اگر تارا، مهوگر تارا ۽ ماتنگي وغيره. ڪماريءَ ديوتائن کي آٿت ڏيندي چيو، ”اي ديوتائو! توهان ڪنهن به قسم جو خيال نه ڪريو. مان ٻنهي ڪنهن جي به مدد ۽ سهائتا وٺڻ جي توهان جو ڪم پورو ڪري ڇڏيندس.“ ائين چئي ڪماري انتر ڌيان (غائب) ٿي وئي.

هڪڙي ڏينهن شمڀ ۽ نشمڀ دئيت ڀائرن جي ٻن بهادر سيوڪن (جاسوسن) چنڊ ۽ منڊ نالي وارن ديويءَ ڪماري سرسوتيءَ کي هماليه پهاڙن جي رمڻيڪ گهاٽين ۾ ڏٺو. سندر سروپ ڏسي اهڙا ته موهجي ويا جو ديويءَ ڏانهن لاءِ سڌ ٻڌ وڃائي ڌرام ڌاري ڀريءَ تي ڪري پيا. ديويءَ ڏانهن ڪاهڙ جيڪي ساماهن ۾ آيا ٿي هن پنهنجي راجا وٽ پهتا ۽ هن موهڻيءَ مورت بابت هن طرح چوڻ شروع ڪيائون.

چنڊ ۽ منڊ - اي مهاراج! اسان اڄ هڪ ڏاڍي موهڻي مورت ۽ سهڻي صورت ڏٺي آهي جا هماليه جي سندر رمڻيڪ گهاٽين ۾ رهي ٿي ۽ شينهن تي سواري ڪري ٿي.

چنڊ ۽ منڊ ٻن جاسوسن جي ڳالهه ٻڌي ڪري شمڀ دئيتن جو راجا سموري حقيقت سمجهي ويو ۽ سگريو نالي بهادر کي گهرائي کيس راجدوت (قاصد) ڪري ديويءَ ڏانهن موڪليائين ۽ چيائين.

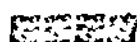
راجا شمڀ - اي بهادر! هماليه ۾ اُتي سندرتا واري هڪ سندري رهي ٿي اُن وٽ

ٻيهجا ڪرڻا ۽ روشني ڏٺس، ڪال ديوتا- ڀال ۽ تلوار ڏٺس، ڪيترا ساگر سمنڊ. سمنگ ۽ جا سامان ۽ ڪٿي نه ڏ. جهرڻا لهڻ وارا هيٺي ڪوڙا، زارو ۽ ڳهٽا ڏٺس، ساگر. وري ڪٿي به نه ڪومالهج وارو ڪمل جسو ڪل ڏٺس، هماچل وري ڪمس سواري ڪرڻ لاءِ شينهن ارڻ ڪيو، ٿالگن جي امتا شيش تالڪ. ٿيمتي مٿورن ارڻ ڪيس، ٻيءَ نه سهڻي ديوتائن جي اندر ۾ آڄ ورد ڌرتي الهي لي ۽ ٿهڪ ڏيڻ لڳا. اوريءَ ديو ۾ لسي وري مها لڪشمي ديويءَ جي استتي ڪندي ”جي ديوي“ اتر نه زرو سان پڪارڻ لڳا جو آسمان گونجڻ لڳو.

هيڏانهن مهيکاسر نه ٻيهجي الاءِ لشڪر سان ديوتائن جي ڳولها ڪندو ان آواز جي ٻولاري ڪندو اچي پهتو جتي ڀڳواتي مهالڪشمي براجمان هئي، ٻيءَ نه مهيکاسر جي بهادرن جهڙوڪ - چڪشر، چامر، ادڪر، ڪرال، اڌيس، واشڪل، تامر، اڪراسڪ، اڪرورپر، وڌال، اڌلڪ، دڙڌر، دڙمکہ، ٻرامتر، مهاهنو ۽ ڀڳوانيءَ وچم ڪوشاڪ لڙائي لڳي. ديويءَ ڀڳوتيءَ مهيکاسر جي سينا ۾ تراتو ڇالي ڇڏيو نه ٻاڻ مهيکاسر گرجنا ڪندي اٿي وڌيو ٿلهن ديويءَ چيو:-

مهالڪشمي- اي مورک! تنهنجي عقل جي ڪرائهي جنهن جو هن طرف ڪاهي آيو آهين. ٻاڌ وک! تنهي لوڪن ۾ منهنجي اڳيان ڪنهن به دليس جي دال نه ڳري سگهندي.

الهن چوندي ڇالگ ماريندي ديوي ڀڳواني ان مهل مهيکاسر جي ارگهت لسي چڙهي وڃي جنهن ولسه هو پنهنجو ٻيو روپ ظاهر ڪري رهيو هو. ديويءَ سندس ارگهت کي ٻيو جي اڳراي سان تاڙ جهاي سندس ٻيو روپ ڏاڙڻ ٻند ڪرائي ڇڏيو ۽ هو ان ٻنڌا لعل اڌ روپ سان ۽ پنهنجي اصلوڪي سچي روپ سان لڙڻ لڳو ٻر ديويءَ ڀڳوانيءَ مهالڪشميءَ ٻکيو لسي اڪيءَ تلوار سان سندس سسي ڌڙ کان ڌار ڪري ڇڏي ۽ مهيکاسر ڏوام ڪالي ڌرتيءَ تي ڪري پيو. مهابلي دليس جي همشهه لاءِ لهڻ سان دليس سنگالون ميدان ڇڏي ولي ڀڄيون. ديوتائن ٻنهن جسي ووڪا ڪندي استتي ڪئي. گندرو عورم ڳائڻ، وڄائڻ ۽ ناچ ڪرڻ لڳا. (هر هرمها ديو شمهو. ڪاشي وشزلامع ڪمکي) اُما سنگهتا (۵) اڌياءُ ۴۶ سماپت.

ديوي اُما-جو سرسوتيءَ جسي روپ ۾ پرگهٽ ٿيڻ. سندس سولهن

جي هاڪ ٻڌي، شلڀ دئيت جو ونس قاصد موڪلڻ ۽ سيلي

جي ٻراس تي موٽي اچڻ تي ييڪر لڙائي.

رشي - اي راجن! براهمن سمي ۾ شلڀ ۽ نشلڀ ٻه دليس ٻالو رهندا هئا. ڏاڍا طاقتور ۽ پراڪرمي هئا. تلوار جي ٻر لوڪ سان سڄيءَ ڀرلويءَ تي جا مکر تنهي لوڪن ۾ پنهنجو دانڪو وڄائي ڇڏيو هئائون. سرڳ لوڪ مان ديوتائن ڌڪي لسي هماچل پربت

سڀني ديوتائن جي تيج سان مهالڪشمي ديويءَ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ مهيڪاسر دئيت جو ناس ڪرڻ

رشي - اي راجا! رنڀ هڪ مشهور دئيت هوندو هو جو سڀني دئيتن ۾ مکيه سمجهيو ويندو هو. هن کي مهيڪاسر نالي مهاپراڪرمي هڪ پٽ ڄائو. مهيڪاسر جڏهن وڏو ٿيو تڏهن پنهنجي پيءُ کان به وڌيڪ پنهنجي راڄ کي وڌائي هلائيندو رهيو. مرتيو لوڪ لاءِ ڇا ۾ سرڳ لوڪ ۾ به سندس ڌاڪو ويهڻ لڳو ۽ اندر ۽ ٻيا ديوتائون مهيڪاسر کان ناس ڪري ڀڄڻ لڳا ۽ سڀ شڪست کائي برهما وٽ اچي پهتا. برهما به سڀني کي وٺي اچي ان جاءِ تي پهتو جتي ڀڳوان شنڪر ۽ وشنو براجمان هئا. انهيءَ کري سڀني ديوتائن ڀڳوان شنڪر ۽ وشنو کي نمسڪار ڪئي ۽ پنهنجو سمورو ورتانت ٻڌائيندي چيو :-

اندر ۽ سڀ ديوتا - اي ڀڳوان! پاپي مهيڪاسر اسان سڀني کان جنگ جي ميدان ۾ جيتي سرڳ لوڪ کان ڪڍي ڇڏيو آهي، جنهنڪري اسان تمام ڏکي رهيا آهيون ۽ اسان کي ڪٿي به شانتي ڪانه ٿي ملي. هن دئيت اندر ۽ ٻين ديوتائن سان عهدا کسي ڪيون آهن. سورج، چندرما، ورڻ، ڪبير، يم، اگني، وايو، گندرو، وديادر، چارڻ وغيره سڀني کي هڪالي ڪڍيو اٿس يا ٻيءَ طرح پنهنجي قبضي ۾ آڻي هنن کان اجورڪ ڪم ڪرائي رهيو آهي. هن سڀني دئيتن کي ڏاڍي هٿي ۽ اساهه ڏنو اٿس، جنهنڪري اسان توهان جي شرڻ آيا آهيون هاڻي اسانجي رکيا ڪريو! بچايو!!

اها وارتا ٻڌي ڀڳوان شنڪر ۽ وشنوءَ کي سخت غصو لڳو ۽ جوش جي باهه ڀڙڪو کائڻ لڳي. اوهه سڀني ديوتائن ۾ جوش پيدا ٿيو ۽ چئني طرفن کان سڀني جي ڪاوڙ ڄڻ لهرون اختيار ڪرڻ لڳيون ۽ مهيڪاسر هڪ هنڌ گڏ ٿيڻ لڳيون ۽ هڪ ديوي (ناريءَ) جو روپ ... پرگهٽ ٿي. ڪيس مک ڀڳوان شنڪر وٽان مليو، مرداني (مارڻ واري) ديوي درگا ڀڳوتي پرگهٽ ٿي. ڇاتي (ٿڻ) چندرما جي تيج مان، ڇيلهه ... ڪيس ٻاهون ڀڳوان وشنوءَ جي تيج مان مليون، پيرن وري ڌرتيءَ ديويءَ وٽان، ننڍرون وغيره ورڻ ديوتا جي تيج مان، پيٽ وري ڌرتيءَ ديويءَ وٽان، ... جو ڀاڱو اندر جي تيج مان، هٿن جون آڱريون وسو ديوتا جي تيج مان، پيرن جون آڱريون سورج جي تيج مان، نڪ جو ڀاڱو ڪبير جي تيج مان، ڏند وري پرجاپتيءَ جي تيج مان، مستڪ جا وار يمراج جي تيج مان، ڪن وايو ديوتا جي تيج مان، اکيون اگنيءَ جي تيج مان، ڀرون سنڌيا جي تيج مان. اهڙي طرح سڀ انگ ۽ عضوا سڀني ديوتائن جي تيج مان گڏجي مڙني ايشوري مهالڪشمي پرگهٽ ٿي پئي. ديويءَ مهالڪشميءَ اڳيان ڪيا استر ۽ شستر ڪيا هو، جنهن ڪري (شنڪر) ترشول ڏنس، وشنوءَ - چڪر ڏنس، ورڻ ديوتا - شنک ڏنس، اگنيءَ - شڪتي ڏنس، وايوءَ - ڌنش ٻاڻ ڏنس، اندر وري وڄر ڏنس، يمراج - ڪال ڏنڊ ۽ مهيشور (شنڪر) ... ڏنس، برهما - پنهنجو ڪمنڊل ڏنس، سورج - ڏنس، پرجاپتيءَ - اکيه مالا ڏنس،

رشي ميڌا - اي راجن! جڏهن سارو جڳ جل مه ۾ ٻڏل هو ۽ پرميشور وشنو ، پنهنجي شيش ناڳ جي سيج تي ستل هو ته ڀڳوان وشنو جي ڪن جي ميل (گند) مان ٻه دئيت اُٿي پيا. جي پرٿوي تي مڌو ۽ ڪئيٽڀ نالي سان ڄاڻ ۾ آيا. ٻئي راڪاس وڏي ڏيل (بدن) وارا پرلئه ڪال جي سورج سمان چمڪندڙ ۽ هيبتناڪ هئا. هنن راڪاسن جا وات وڏا، اکيون ڳاڙهيون ۽ منهن جهڙي ڀيانڪ هئا ، نهايت ڀيانڪ هئي جو سمورو سنسار کي کائي ڇڏڻ لاءِ تيار بيٺا هئا.

ڀڳوان وشنو جي نابي (دُن) مان نڪتل ڪمل ۾ ويٺل برهما کي انهن راڪاسن ڏسي اُٺي ڪري چيو، "اُٺي! تون ڪير آهين؟" برهما جڏهن ڏٺو ته هي ٻئي دئيت مون تي حملو ڪرڻ ٿا چاهين ۽ ڀڳوان وشنو جل ۾ آرامي آهي ، تڏهن هن پرميشوريءَ ديويءَ جي استتي ۽ پرارٿنا ڪئي. "اي امبڪا! تون هنن ٻنهي دئيتن کي موهه ڪر ۽ ايراڻ ڀڳوان وشنو کي ٻه جاڳاءِ.

اهڙي طرح مڌو ڪئيٽڀ دئيتن کي ناس ڪرڻ لاءِ برهما جي ڪمل پرارٿنا تي سڀني وديائن جي ديوي مها وديا ڦڳڻ سڌي پارس ڏيهن موهڻي شڪتيءَ جي روپ ۾ مهاڪالي نالي سان پرگهٽ ٿي. آن ڪان پوءِ آڪاش واڻي ٿي، "اي ڪمل جي آسڻ تي ويٺل وارا برهما! اڄ تي مڌو ۽ ڪئيٽڀ کي ماري تنهنجي اڳيان ڪندي (ولدڪ) کي ناس ڪندس." انهن چئي ڪري مهامايا شري هريءَ (وشنو) جي اکين ۽ منهن مان نڪري ڪري ڄڃهن روپ ڏاري پرگهٽ ٿي برهما جي اڳيان ڪڙي اچي رهي. پوءِ تنهن هري (وشنو) جاڳندي ٻه جاڳي پيو جڏهن پنهنجي سامهون ٻنهي دئيتن کي ڏٺو، جلد ٻنهي دئيتن ۽ وشنو ڀڳوان وچ لڙائي شروع ٿي ويئي. لڙائيءَ جڏهن ڪافي عرصو ورتو ته مها مايا جي پرڀاءُ سان ٻئي راڪاس موهجي ڪري ڀڳوان وشنو اڳيان اچي چوڻ لڳا. "اي هري! توهان اسان کان من واڇيل ور گهري سگهو ٿا."

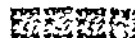
ڀڳوان وشنو - اي دئيتو! توهان جيڪڏهن مون سان خوش آهيو ته منهنجي هٿان مرڻ قبول ڪريو. اهڙو ور ڏيو ، ٻيو ڪجهه ٻه نه گهرجي.

اهو ٻڌي ڪري دئيتن اهو ته ٺيڪ ڏٺا پر پوءِ سڄيءَ پرٿويءَ کي جل ۾ ٻڏل ۽ چوگرد جل مه ڏسي ڪري وشنو ڀڳوان کي چوڻ لڳا. "اي هري پرڀو! اسان ٻنهي کي اهڙي جڳهه تي مارو جتي جل سان آلي ڌرتي نه هجي." پوءِ ڀڳوان وشنو پنهنجي جنگهه تي ٻنهي راڪاسن جون مٿاليون سدرشن چڪر سان سندن ڌڙ کان ڌار ڪري ڇڏيون.

اهڙي طرح مهاڪاليءَ جو جنم ليو جا اُروڪار ۽ لراڪار هوندي ٻه ديوتائن جي دکن جي دور ڪرڻ لاءِ ٻيهر ساڪار روپ وٺي پرگهٽ ٿي ٿي. هنن روپ ولڻ هنجي مرضيءَ تي ڇڏيل ۽ پنهنجي ليکي تڏهن پرگهٽ ٿي ٿي جڏهن ڀڳت سڄڻ ڪُن جي استتي ڪندا ۽ سندس مدد لاءِ پرارٿنا ڪن ٿا. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) امسا سنگهتا (٥) اڌياءُ ٢٨-٣٥ سماپت.

برابر مهان تيجسوي راجا سرٿ پرٿويءَ تي راڄ ڪرڻ لڳو هڪ دفعي ۹ راجائن پاڻ ۾ ملي
سرٿ جي راڄڌانيءَ ڪولا پوريءَ تي ڪاهه ڪري چئني طرفن کان گهيرو ڪيائون ۽ مها
ڀاري لڙائيءَ ۾ سرٿ راجا جي لشڪر کي شڪست ڏنائون. ڪولا پوريءَ مان راجا کي
ڀڄائي ڪڍيائون. سرٿ راجا باقي اڪيلو رهيو، جنهن سان گڏ سرٿ راجا باقي اڪيل اوري لشڪر سان اچي
هڪاليو ويو. منترين ۽ صلاحڪارن سان گڏ سرٿ راجا باقي اڪيل اوري لشڪر سان اچي
پهتي ٿي شهر ۾ پناهه ورتي. دشمن کي جڏهن خبر پيئي تڏهن وري جهجهو مال ۽
خزانو، سون رپو ۽ جواهرات لٽ ڦر ڪرڻ لاءِ آئي ۽ اچي پهتا. پوءِ ته راجا جا وزير ۽
صلاڪار به ڦري ويا ۽ راجا سرٿ کي خالي هٿين پنهنجو سر اچائي رالو واهه نڪري ويو.
گهوڙي تي چڙهي راجا سرٿ اچي گهاٽي جهنگل ۾ پهتو ۽ سندر قلواڙيءَ ۽ باغيچي اندر
سرڀشٽ مني ميڌا جو ڪيس آشرم ڏسڻ ۾ آيو. ڏاڍو وڻندڙ نظارو هو جتي ميڌا رشيءَ
جي پرڀاءُ سان شڪاري، گهروءِ زهري جانور پنهنجو جاتي ڄم کان وير وروڌ ڇڏي پريم
پاڻ سان رهندا هئا. شينهن ۽ ڪانءِ چٽڪ گڏ هڪ گهاٽ تي پاڻي ٿي پيئو ۽ نانگ ۽ ڪوئي
ڀاڻ ۾ لڪ چپ راند ٿي ڪئي. ميڌا رشيءَ جا شش ۽ چيلا ويدن جون رچنائون (منتر)
آنند سان اچارڻ ڪري رهيا هئا. راجا آشرم اندر داخل ٿيو ۽ رشيءَ سندس خوب ستڪار
ڪيو. راجا موهه ۽ چنتا ۾ غلطان ٿيڻ لڳو ته اتي ۾ سماڌي نالي هڪ ولش به آشرم ۾
اندر آيو. سماڌي ولش ڏنوان ڪل ۾ اڳين ٿيل هو ۽ جهجهي مال، ملڪيت ۽ جواهرات
وغيره هٿ اچڻ لئي سندس پٽن ۽ استريءَ کيس گهر مان هڪالي ڪيو. هيڏانهن راجا
مان نيڪالي مليل راجا سرٿ ۽ هوڏانهن گهر ٻار ۾ نيڪالي مليل سماڌي ولش، سر ٻئي
هٿ جوڙي پرارٿنا ڪئي.
اچي رشي ميڌا جي اڳيان اچي هٿ جوڙي پرارٿنا ڪئي.
راجا سرٿ- اي مهاراج! توهان ڪرپا ڪري اسان ٻنهي جي شنڪا دور ڪريو. مولڪي
راڄ لڪشميءَ ليائي ڪيو آهي ۽ مون هن گهاٽي جهنگل ۾ توهان جي شرن اچي ورتي
آهي پر مولڪي سنتوش ڪونه آهي ۽ هن سماڌي ولش کي گهر لڪشميءَ (گهر ٻار
ڪيئي چڏيو آهي ته به هن جو گهر ٻارن ۽ استريءَ ۾ موهه اڃا آهي. هاڻي ڪي
ڪري پڌارو ڪارڻ ڪهڙو؟
رشي ميڌا- اي راجن! سدائين شڪتي روپ واري جڳدمبا، مهامايا چٽي وٽي آهي
اها ئي مها مايا سڀني جي من کي ڪيئي موهه ۾ وجهي ڇڏي ٿي.
اي راجن! ان مها مايا جي اثر هيٺ موهه ٿيڻ ڪري برهما وغيره سب ديوتائون
اصل انتو ڪي نه ٿا حاصل ڪري سگهن، پوءِ باقي عام ماڻهن جي جاڻ جي ڪهڙي
ڪڇي. ايشوري دائي وقت الوسار سمورڻ سرشٽيءَ ۾ پيدائش، پالنا ۽ سنگهار ڪ
ٿي. رجو، تمو ۽ ستو گڻ به ان ۾ ئي سمايل آهن. هيءَ دائي جڏهن ٿي راضي ٿئي
بس! سوائي مايا موهه کان ڇوٽل رهي ٿو.
راجا سرٿ- اي مني! سب کي موهي رکڻ واري دائي ڪير آهي؟ ڪهڙي
سندس جنم ٿيو؟ ڪرپا ڪري اسانکي چٽيءَ طرح سمجهايو.

اهي ۽ وچن ٻڌي مکر پرتاپار ڪندڙ جوڳي شو-ڀڳت کي ٻڌائڻ کان پوءِ ووي واپس ڪرڻ لڳا مُڙي.
اي ديوي! پاروتيءَ ٿي من کي وس ۾ ڪري سڌو ٿي ڪري آسڻ تي ويهڻ لڳي .
هٿ جوڙي جيئن جي جهپ لاءِ آهستي آهستي وايو سان ساهه کڻي . اهڙي ڪرڻ سان
ناڙين جي وچ جيئڻ پردان ڪندڙ پرڻن پيدا ٿيڻ لڳو . جوڳي اندر سواد واري جنم-
مرڻ جي ڏک کان مڪتي حاصل ڪري ۽ سدا (امرت) ڪسي ئي ڪري شو-ڀڳت کي
حاصل ڪري ٿو . (هر هر مها ديو شنڀو . ڪاشي وشوناٿ گنگي) اما سنگهتا (٥) اڌياءُ
٢٧ سمپورڻ .

ڀڳوتيءَ اما جو ڪاليءَ جو اوتار ڌارڻ ڪرڻ .
سماڌي ۾ سرت جو ميڌا رشيءَ کان گيان،
مڌو ۽ ڪيٽڀ دئيتن کي مارڻ .

ٻڌي ڪالمرو جاپا پرش ٻاڻ، دليا جي پيدا ٿيڻ ٻاڻ، ڪشيپ ڙالش ٻاڻ، منوءَ جي ذاتي ٻاڻ، سمو برهه ڙالش ٻاڻ پتري ڪلپ ٻاڻ، ويد وياس وغيره اهي ڪٿائون ٻڌڻ کان پوءِ سڀني رشين گڏجي ڪري ڏاڍيءَ نمرتا سان سوتجي مهراج کي چيو.

سيٺي رشي- اي سوتجي مهراج! ديوي جگت جننيءَ ڀڳوتيءَ جا مهيشور جي سڀاڻي شڪتي اما آهي جنهن جا ٻه اوتار مکيه آهن جنهن ۾ پراڻن دکيو. ڪيئا ستي ۽ پاربتي هماچل. ڪيئا پاروتي ٻڌي ٻيا ڪوڙا اوتار ڌارڻ ڪيا آهن تن مان مکيه اوتارن جو ورڻن اسان ٻڌڻ چاهيون ٿا. ڪرپا ڪري اسان کي ٻڌائڻ ڪريو.

سوتجي مهراج - اي رشيو! توهان سڀ سچ پچ ڌنيه آهيو جو اما ديويءَ (جگدمبا) جو مهان چرتر پڇي رهيا آهيو. هن ڪٿا کي جيڪي ٻڌن ٿا تنهن جي "منيءَ اسان (عزت) ٿئي آهي" يعني اهي جي ٻين جي منيءَ کي ٻيرن جي منيءَ جهتريءَ عزت سان رشي مني وغيره ڏسندا آهن. جيڪي ديويءَ جي اُستتيءَ کي عزت جي نظر سان ٿا ڏسن سي گهور اسيد ڪرپ ۾ پيا آهن، مايا جسي موهه ۾ غلطان آهن ۽ ڪڏهن به مڪتيءَ جا مستحق (لائق) نه آهن. جيڪو اما ديويءَ کي جڏي هن ديوتائن جي اوت ورڻ جي ڪوشش ڪري ٿو سو جڏهن گنگا نديءَ کي جڏي مرو پربتءَ (ريگستان) ڏانهن وهائڻ لاءِ ڊوڙي ٿو. جنهن ديويءَ اما جي سمرڻ ماتر سان ڌرم، اُرٿ، ڪام موکش جي پراپتي ٿيندي تنهن جي آراڌنا سوپشٽ ماڻهو وساري سگهي ٿو؟

پراچين ڪال جي ڳالهه آهي ته سواروچش منو- ٿيو سمي ۾ ورٿ ٿالي سان هڪ مشهور راجا هو. هتر تمام شڪتي شالي، بهادر، هوشيار، مهاداني، ستيوادي، ڌرمي ودوان، ديوي ڀڳت، داتار ۽ رعيت کي بلڪل سکي رکڻ وارو سرٿ ٿالي بت هو. اندر جهڙو

ڇڙنڪارو پائي ٿو. اڀياس ڪندي ٻاهريون آواز نه ٻڌندي اندريون انحد آواز جنهن
مول ڪمن کي ٻڌڻ ۾ ايندو تڏهن ئي مرتيوءَ تي جيت سمجهڻ گهرجي. اي ديوي! مٿين
۹ قسمن جي آوازن جو حقيقي روپ توکي ٻڌايان ٿو. پهريان قسم جو آواز ٻا گرجنا آتم شڌيءَ
جو سادن ٻا ذريعو آهي. ٻئي قسم جو جهانجهه جو آواز ڀوتن ۽ گرهن کي وس ۾ ڪندو
آهي. ٽئين قسم جي آواز سان دشمن کي پنهنجي هٿ ۾ رکي سگهبو. چوٿين قسم جو
گهنڊين گهڙيالن جو آواز جڳت شنڪر پاڻ اچارڻ ڪري رهيو آهي. پنجين قسم جو آواز
ديوتائن کي پاڻ ڏانهن ڇڪي ٿو باقي ماڻهن جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي. يکين ۽ گندرون
جون ڪنيائون هن آواز تي ڇڪجي رشين ۽ منين کي سڌي (ڪاميابي) ڏيڻ لاءِ تيار
رهنديون آهن. پنجون آواز ويڻا جو آهي جو يوڳي اندر ۾ هردم ٻڌڻ لا. ٻسريءَ جي آواز
ٿي سمورڻ تت جو گيان ٿي وڃي ٿو. دنديءَ جي چنتن ڪرڻ سان ساڌڪ کي موت جو
ڊپ ڪونه ٿو ٿئي. اٺين ناد جي آواز سان پنهنجي اچا انوسار روپ ڌارڻ جي شڪتي
ملي ٿي. ميگهه ناد ٻڌڻ سان دک ۽ مصيبت جي مهاڏي اڏڻ لاءِ يوڳي للڪار ڪري ٿو ۽
پره ساڪيات پاڻ شو (ڪلياڻ ڪندڙ) بڻجي پوي ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ
گنگي) اُما سنگهتا (٥) اَڌيا ٢٦ سماپت.

امر پد حاصل ڪرڻ - پراڻايام، اکين جي مٿان ڀرن جي وچ ۾ ڌيان، هوا جو وات سان ڪٽڻ ۽ زبان کي ٻٽو ڪري گلي سان لڳائڻ وغيره جا ذريعا.

پاروتي - اي پرڀو! يوڳي جيڪو وايو - پد پراپت ڪن ٿا سو مونکي ڪرپا ڪري
ڪري سمجهايو.

ڀڳوان شنڪر - اي ديوي! يوڳي ماڻهو پراڻايام ڪندو آهي جنهن سان اٺ مهيني ۾
ايندڙ ڪال ۽ موت تي جيت پائي سگهجي آهي. هردي ۾ ويٺل پراڻ وايو ڪرمانش (اگنيءَ)
کي قائم رکي ٿي. اِها هوا اندر ۽ ٻاهر هر هنڌ حاضر آهي. گيان، وگيان ۽ اُساهه مڙئي
ڳالهيون وايوءَ جي ذريعي ٿينديون آهن. جنهن وايوءَ کي جيتيو تنهن ڄڻڪ جڳ جيتيو.
ساڌڪ کي کپي ته ٻڌائي ۽ مرتيوءَ تي جيت ڪرڻ جي ڌارڻا (اچا) هردم پنهنجي
هردي ۾ رکي. يوڳ ۾ لڳل يوڳيءَ کي ڌارڻا ۽ ڌيان ۾ پليءَ پاسي تيار رهڻ گهرجي.
جهڙيءَ طرح لوهار وات جي ڌوڪڻيءَ ذريعي هوا پنهنجي ٻاهر. جي ٻئي تياني پنهنجي
ڪم جي پوراڻي ڪري ٿو تهڙيءَ طرح پراڻايام جو اڀياس ڪرڻ گهرجي. پراڻايام جي وقت
ان پوڄڻ لائق سوامي پربرهم جو ڌيان ڪرڻ گهرجي جنهن کي هزارين مستڪ، نيتر،
پير ۽ هٿ آهن. پراڻايام جي شروعات ۾، وچ ۾، پڄاڙيءَ ۾ گائتريءَ جو ٣ دفعا اچار
ڪجي. "پراڻ" (ساهه) جي "آيام" (اچڻ ۽ وڃڻ) کي پراڻايام چئجي ٿو. چندرما ۽ سور

شبد برهم

ديوي پاروتي - اي پراڻناٿ! ڪال تمام ڀيانڪر آهي، ۽ سوامي! توهان جو ڪال کي ماپڻ ڪري چئبو هو ۽ هن وري وري استوتي ۽ پراڻن سان توهان کي واقف ڪيو هو جنهن لاءِ توهان ڪيس چيو هو، ”اي ڪال! تون ڪنهن جي لاءِ به ويندين مگر ماڻهو توکي ڏسي نه سگهندا.“ توهان جي ڪرپا سان وري ڪال جيئرو جاڳندو آهي ۽ اڄ به اوڏاري سنسار ۾ آهي. اي مهيشور! ڪوئي اهڙو سادن آهي جنهن سان ڪال ڪنهن به جيتي سگهجي آهي؟ ڪرپا ڪري ضرور ٻڌايو جو توهان جوڳين جا شرومڻي آهيو ۽ سولتر پرڀو آهيو ۽ توهان پر اپڪار لاءِ ئي سنسار ڌارڻ ڪيو آهي.

ڀڳوان شنڪر - اي پياري! سرشٽ ديوتائون، دئيت، يڪش، راڪاس، ناگ وغيره ڪنهن کان ڪال ڪونه جيتي سگهندو. ڪال ڏاڍو زبردست آهي مگر اي پياري! جوڳي ڀيچي جوڳ ۽ وچار سان ڪال کي به جيتي سگهندو. هيءُ ٻئي پنجن تتن جو ٺهيل آهي جي آهن - پرٿوي (مٽي)، آپ (پاڻي)، تيج (گرمي)، وايو، آڪاش (پولاڻ). جوڳي وري انهن جي تتن کي ڄاڻي ٿو جي آهن، شبد (آواز)، سپرش (ڇهڻ)، روپ (رنگ ۽ شڪل)، رس (چکڻ يا آنند)، گنڌ (خوشبوءِ يا بوءِ) جوڳي ماڻهو انهن کي تياڳ ڪري ٿو. جوڳي ڀيچي آهي ليسي واهي اڀياس تو ڪري. پراڻايام (اک وٽي ساهه کڻڻ) لسو چاڙهي ساڃهيءَ جي وقت ۾ جوڳي ڏيڍ کل ڪري ٻتي وساري ڪري) ڏسڻي اگر ڀيچي ڪنهن ۾ وڃي اڪيلس ۾ ٻن ڪوڙين لاءِ شبد برهم جو مزو ٿو وٺي. اهڙيءَ طرح اڀياس ڪندي ڪندي جوڳي شبد - برهم ڄاڻي ڪال تي جيت پالي ٿو ۽ ٻاهي ماڻهو مرت جي ڦندي ۾ ڦاٿل ئي رهي ٿو. انسان ليستائين جنم وٺي ٿو ۽ جنم وٺي مري ٿو جيستائين هن کي شبد برهم جي اروي ڄاڻ ڪانه آهي. پر تتن جي گيان اڳيان ڪالهوءَ ماڻهو جنم ۽ مرڻ جي دک کان مٿي چڙهي ويندو. لهه ۽ سستي پرم پد جي حاصلات ۾ بلڪل وڏا دشمن آهن. اهڙيءَ طرح اڀياس ڪرڻ سان ۱۰۰ ورهيه عمر تي وڃي نه پوءِ ڪال تي جيت تي سمجهجي شبد برهم جي گرلها ۾ ٻين کي اڀياس ڪندي ڪندي شڪتي ملي ٿي ٻاقي جوان جي ڪوڙي پالهه ڪجي. شبد برهم ”نه اولڪار آهي، نه منتر آهي، نه اکر آهي، نه بيج منتر آهي پر هڪ - انحد آواز آهي“ جنهن جو ٻيا شبد جي اچارڻ ئي سگهي ٿو، ٻيا مورتيءَ جي چيتن ئي سگهي ٿو ۽ ٻيا گيان جي ڄاڻ ٻنجي سگهي ٿي. ۹ قسمن جا آواز چيا ويا آهن. ۱. گرجنا جو آواز، ۲. جهالڙ يا ڪرتال جو آواز، ۳. شرنگ يا سنگهن ۽ نرگهن جو آواز، ۴. گهنٽن ۽ گهڙيالن جو آواز، ۵. وينا يا مڌر سازن جو آواز، ۶. ٻنسريءَ يا مرليءَ جو آواز، ۷. داد ني يا نقارن ۽ دهلن جو آواز، ۸. شنک يا ناد جو آواز، ۹. ميگهه يعني ٻندڙي بادل جي گجگوڙ. انهن سڀني آوازن کي تياڳ ڪري انحد آواز ۾ من کي جوڳي لڳائي ”ٽڪڪا.“ شبد جو اڀياس ٿو ڪري اهڙيءَ طرح من کي لڳائيندڙ عقل پرڀي ٻاهن کان

پوندا، رنج پداڄي گنج ئي ٿوندا ، رحمت ٿداڄي رحمت ۽ لعنت ئـي ٿوندي ، زوالپت
پداڄي ڪماليت ئي ٿوندي ۽ آلت ۾ جهاليت ۽ مورکتا اڃي. گيان جو روپ ولدداون ۽ اوء
آن شو - پگت کي هر چيز شو - روپ ڏسڻ ۾ ايندي ۽ اڙ خود جيءُ - شمڪر جيءُ - شمڪر
چوندي هن سنسار ۾ سک پائي الت ۾ شو لوڪ ۾ واسو ڪندو . (هر هر مهادار شمڀو-ڪاشي
وشوانٿ گنگي) اما سگهنا (٥) آڏياڻ ١٣-١٦ سماپت .

مرتيوءَ بابت ورڻن

پاروتي - اي ڀڳوان ! سڀني پٽن راپت، لوڪن راپت، آڏاليءَ جي ڦل راپت، سرشٽيءَ
جي پيدا ڪندڙ مدءُ ۽ آڄي وستار راپت ، استران جـي سپاء راپت لوهان چڱيءَ طرح
سمجهاڻ آلو، راقي اي پراڻاٿ ! مرڻوءَ راپس ڪجهه جيڪو پڇاڻو ٿ سڻو ٿئي .

ڀڳوان شمڪر - اي پياري ! اوچتو ئي اوچتو ماڻهو جيڪڏهن پيلو ۽ زرد ٿي وڃي
۽ پوء اڄاڻ ۽ لعلاڻ لظر اچـي ٿ چڻن مهن ۾ مرڻيو سمجهڻ گهرجي . جڏهن واٿ ، ڪن ،
اکيون ڪم ڪرڻ ڪان روڪجي وڃن ٿ ٿ سمجهه ٿ موت تمام واڄهو اچي چڪو . سورج
چندرما وغيره جي پرڪاش کي ٿ ماڻهو جڏهن اکيون هوندي محسوس نـ ڪري سگهي
ٿ ٿ ٦ مهنن اندر موت سمجهڻ گهرجي . اي پياري ! جڏهن کاٻو هٿ هڪ هفتو سالدي
ڦڙڪندو رهي ٿ پوء هڪ مهني اندر آن ماڻهوءَ جـو الت ڪال سمجهڻ گهرجي . جڏهن
سڀني عضون ۾ نستائي گهيرو ڪري ۽ تارون سکڻ شروع ڪري ٿ هڪ مهني اندر الت
ڪال سمجهڻ گهرجي . ئر دوشن ۾ جهمجهو اک وهـڻ شروع ڪري تهنجو ١٥ ڏينهن ۾
موت سمجهڻو. واٿ ۽ گلي ۾ خشڪي گهيرو ڪري ۽ سڪندا وڃن ٿ ٿ مرڻيو واڄهو سمجهڻ
گهرجي . زبان سڄي ڦولاڄي وڃي ۽ ڏندن مان سالدي روڳ اچڻ شروع ڪري ٿ ٿ اڪڙ
اڪڙو مو ٿ سمجهڻ گهرجي . پاڻيءَ تيل ، گيهه ۽ آرسيءَ ۾ اـ اکين هوندي جيڪو ماڻهو
پهنجو پاڇو ڪون ئو ڏسي سگهي تهنجو اـ هڪ مهني اندر موت سمجهه . پهنجو پاڇو
جڏهن سـيءَ کان سواء ڏسي ٿا پهنجو پاڇو روشنيءَ هوالدي ٿ ٿ ڏسي سگهي تهنجو
موت تمام واڄهو سمجهڻ گهرجي . جنهن کي سورج ۽ چندرما ٿا ئيج ڳاڙها ڏسڻ ۾ اچـ
تهنجي جيون پاڻرا جلد ئي ختم سمجهه . جنهن کي واٿ جو صاف آسمان ۾ تارا ٿ ڏسڻ
اچن ۽ ڏرو تارو جاڻ هوندي ٿ ٿ ڏسن تهنجو ٿ موت واڄهو ئي سمجهه . جنهن ماڻهوءَ کي
ڪڄون ۽ ڪالو ۽ ڪبوتر مڙاڪو ڪري وراني وڃن پا مٿي ئي اچي واڻڻ جي ڪوشش
ڪن پا اچي واٿن ٿ ٿ انجو موت ٦ مهنن الدر سمجهڻ گهرجي . جنهن ماڻهوءَ کي ٿو
رنگ جون مکيون ٿ اوچتو ئي اوچتو گهيري وڃن تهنجو موت پا موت جهڙو ڪشٽ
اچڻ وارو سمجهڻ گهرجي . (هر هر مهادار شمڀو-ڪاشي وشوانٿ گنگي) اما سگهنا (
آڏياڻ ١٧ کان ٢٥ سماپت .

ٻاهي ماڻهو تمام ڏکن ۾ ڏکي ٿيا وڃڻا آهن. جيڪو ڪُوڙي شاهدي ڏيئي ٿو تنهن کي نرڪ ۾ واسو ملي ٿو.

جيڪو ڪوٽ ۾ ٻار جي هتيا ڪري ٿو، سون جي چوري ڪري ٿو، ڳئون کي ڪَرَس ڳئو ۾ بند ڪري ٿو، وشواس گهات ڪري ٿو، شرابي، برهم هتيارو آهي، ٻئي جي ملڪيت کي چوري ڪرڻ يا جو مدد ڪرڻ سو به ڪمڀي نرڪ ۾ ٻوڙجي. جيڪو گروءَ کي ماري ٿو، ڀيڻ، مائٽ، ڌيءَ ۽ ڌيءَ کي ماري ٿو يا سنيءَ چال واريءَ استريءَ کي وڪڻي ٿو، حد کان وڌيڪ وياج وٺي ٿو، ويدن جو وڪرو ڪري ٿو وغيره سڀ لوڻ ناليءَ نرڪ ۾ ٻوڙجن. جو مريادا کي اُولنگهي ڏيوتا، براهمڻ، گرو ۽ وڏن سان ويرُ رکندو آهي، ڪين ڪوڙ جو وشواس ۾ ملاوٽ ڪندو آهي تنهن جو ڪرهي - پکيءَ نرڪ ۾ واسو ٿيندو آهي. جيڪي اُتي، ڏيوتائن ۽ مهمانن کي ڀوڄن ڏيڻ کان سواءِ کاڌو کائيندو آهي سو لالا - پکيءَ نرڪ ۾ ٻوڙبو آهي. سو هسا وارن هٿيارن کي ٺاهيندو آهي، يا براهمڻ ٿي ڪري اُسس دان گرهڻ ڪندو آهي يا جيڪو اڻ لائق ٻڪيءَ ڪرائيندڙن کان ٻڪيه ڪرائيندو آهي، يا جيڪو اُسي ڪائڻ لائق ڪائڻ جا پدارٿ (ماس- مدرا وغيره) کائيندو ۽ پيئندو آهي رڌرڦوگهه نرڪ ۾ وڃبو آهي. جيڪو جوائي، ڏيوتائن جي وس ۾ اچي جل ڪمت لي گذران ڪندو آهي ۽ عام ماڻهن کي لڪڻ شروع ڪندو آهي يا غير واجبي وقت ڏسي غير واجبي رسم جو ڪاٽو وٺڻ جو ڪرتيم ناليءَ نرڪ ۾ ٻوڙي ٿو. جيڪو ٻيا ڪنهن سبب جي وڻن کي ڪٽي ٻين جي اُکون کي برباد ڪري ٿو سو آسي - پتر ناليءَ نرڪ ۾ وڃي ٿو. جيڪو رڍن، ۽ ٻڪرين وغيره جانورن جو وڪرو يا ڪَرس ڪري وڪڻي ٿو يا بد چال ڦرهڻ، ڪتري ٻيا وٺي وڃي ٿو - چوالا ناليءَ نرڪ ۾ ڏک ۽ سور سهي ٿو. جيڪو انسان ورت ۽ اُپر لٿو وڪي ۽ گرهست ۽ وان پرست وغيره آشرم ڌرم سان لٿو ٻاهي سو سلسش ناليءَ نرڪ ۾ وڃي ٿو. جيڪو برهم چاري ٿي ڪري ٻهتين لمن ٿي اروز ڪرڻ لڙ رهي يا جيڪو ٻهڄي ٻيڊ ڪسان وديا پڙهي ٿو سو شؤ - ڀوڄن ناليءَ نرڪ ۾ واسو ڪري ٿو اهڙي طرح انيڪ خراب ڪرمن ڪري انيڪ نرڪن ۾ ڏک سور ڀوڳيا پون ٿا، اُهو نرڪ اهڙي ٿو، گرمي ۽ سردي سهڻي پوي ٿي ۽ انت ۾ جنمن، ٻاهي، جي جيوڙن ۽ جانورن، پکين ۽ ڀڃن ۽ اڃاڙيءَ ۾ ماڻهن جي جوڻ ملي ٿي ۽ پوءِ مهاتمائن سادن ۽ ڏيوتائن جي جوڻ حاصل ڪري انت ۾ شو پد حاصل ڪندو. پر عيني ٻاهي تان جهرڪاڙو ڪيئن ٿئي ۽ نرڪن مان انڪري ووي اُوليءَ واري جوڻ ڪيئن ملي تنهن لاءِ پڄاءِ (پراشچت) ڪرڻ ۽ شؤنام سمرن ڪرڻ ئي هڪ اُڻ تر اُپاءِ آهي. صورج، سنڌيا، رات، منجهند ۽ اڌ رات جنهن مهل مرضي ملي "اوم نمه شوايه" واسه سان اُچارڻ گهرجي. "جيءِ - شنڪر" جوڻ سان پاپ جلدي اڳيءَ ۾ ٻرڻ ٿي وڃن ٿا. جنهن هر من شنڪر جي سمرڻ، ڌيان ۽ اُچارڻ ۾ لڳل آهي تنهن جي لاءِ نرڪ ۽ سرگ جي دروازي ۾ جلدي ڳالهه لڳي لٺي نه اچڻي، ڇو- ڪيئن لاءِ ڏکي پڌري مڪر لسي

ڀڳتيءَ کي ڌارڻ ڪري ورتو آهي تنهنڪري تپ ئي پرم ڌن آهي. (هر هر مها ديو شنڀو-
ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اڌياءُ ١٢ سماپت.

ويد ۽ پراڻ جي اڀياس ۽ انيڪ پرڪارن جي دان جي مهما، پاپن جي ڪري نرڪ ۾ پوڻ ۽ پاپن جي لاءِ سڀني کان اُتم پرائشچت آهي شو-سمرڻ.

سنتڪمار- اي مني وياس! تپ ڪرڻ ۽ ويدن جي رچنائن جو اڀياس ڪرڻ کان ئي ڀلو آهي. سرشٽ براهمڻ کي جيترو ويد اڀياس ۾ ڦل ملندو تنهن کان وڌيڪ ويد جي پڙهائڻ ۾ ڦل ملي ٿو. جهڙيءَ طرح سورج ۽ چندرما ڪانسواءِ سنسار ۾ اندڪار آهي تهڙيءَ طرح پراڻن ڪانسواءِ گيان ۽ وگيان ۾ به اندڪار آهي. پراڻن جي ڄاڻڻ وارن براهمڻن کي دان ڪرڻ سان ئي پرم گتي ملي ٿي. جو سپاتر براهمڻ کي ڳاءِ، ڳئون، رٿ، هاٿي، گهوڙا دان ڪري ٿو تنهن کي اشومير يگيه جو ڦل پراپت ٿئي ٿو.

اي مني! جو انسان ڀڳوان شنڪر جي ڪٿا ٻڌي ٿو سو پاپن جي جهنگل کي جلائي سگهي ٿو جيڪو هڪ گهڙي، اڌ گهڙي يا اڌ گهڙي وقت شو نام سمرڻ ڪري ٿو تنهنجي ڪڏهن به درگتي ڪانه ٿي ٿئي. سڀني دانن، يا سڀني يگين جي ڪرڻ ۾ جيترو ڦل ملندو اوترو ئي شو پراڻ جي ٻڌڻ سان ملندو ۽ خاص ڪري ڪاجڳ ۾ شريمد شو پراڻ جي ٻڌڻ کان وڌيڪ ڪوئي سرشٽ اپاءُ ڪونه آهي. شريمد شو پراڻ جو ٻڌڻ، شو-نام ڪيرتن انسان لاءِ ڪلپ ورڪش جي برابر آهي. جيترو ڦل تيرٿن سان، دان ڪرڻ سان، يگيه ڪرڻ سان ملي ٿو اوترو ئي ڦل شريمد شو پراڻ جي ٻڌڻ سان ملندو.

سپاتر براهمڻن ۽ ماڻهن کي دان ڏيڻ گهرجي. سون دان، ڳئو دان، ۽ ڳاءِ دان- اهي دان اُتم چيا ويا آهن ۽ انهن سان ماڻهو پاپن کان ڇٽي وڃيٿو.

وديا-دان جي ان کان به وڌيڪ مهما آهي، روز ڪير ڏيندڙ ڳئو، ڇٽي، ڪپڙو، اوٽ، اناج ۽ جل اُتم دان ليکيا ويا آهن پر انا دان جي وڏي مهما لکيل آهي. جيڪو پنهنجي ڀلي جو ڪلياڻ چاهيٿو تنهن کي ڀلائيءَ جي هڪ پاسي کان پنهنجي ٻور جيتري مال کي ڪڍڻو پوندو آهي. ڏينهن ۾، رات ۾، شام جو، اپهرن ۾ يا اڌ رات جو هميشه انا دان ڪرڻ گهرجي.

اي مني سرشٽ! پاتال کان مٿي جيڪي جيڪي نرڪ آهن تن ۾ ماڻهو پاپن جا ڦل ڀوڳين ٿا سي هن طرح آهن - رئورو، شوڪر، روڌ، تال، وسن، وشسن، مها جوال، تپت ڪنڀ، لوڻ، وارهت، ويترڻي، ڪرمي يا ڪرميش، ڪرمي ڀوجن، ڪرشڻ، اَسي پترون، دارڻ، لالا ڀکيه، پراوه، پاپ وهني جال، اڌشرا، سندش، ڪال سوتر، تمس، اوچي، روڌن، شو ڀوجن، اپر تشٽ، مهارئورو ۽ شالملي وغيره. تمام ڏکدائڪ نرڪ آهن. مٿين نرڪن ۾

جل دان، تلاءَ يا کوهه کوٽرائڻ، وڻ پوکڻ، سڀني ڳالهائڻ ۽ ٻيءَ جي مهما

سنتڪمار- اي مني ورياس! پاڻيءَ جو تلاءَ، کوهه يا واهه کوٽائڻ سان اڌ پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. پر جي ان کوهه، تلاءَ، ٻنڌ ۽ واهه جو پاڻي ڳئون، براهمڻ، سادو ۽ مهاتمائون پيئن ٿا ته سڀني ٿي ڳڻش يا ڪل جو اڌار ٿي وڃي ٿو. جنهن به تلاءَ يا کوهه ۾ فقط برساتي موسم تائين پاڻي ٽڪي ٿو ته ان کي اگني هوتر جيترو ڦل ملي ٿو، جنهن جي تلاءَ ۾ سرءُ تائين پاڻي رهي ٿو تنهن کي هڪ هزار ڳئون دان جو ڦل ملي ٿو، جنهن جي تلاءَ يا کوهه ۾ سياري تائين پاڻي رهي ٿو تنهن کي سونهن مهرن جي دکشنا ڏيڻ واري يگيه جي ڪرڻ وارو ڦل ملي ٿو ۽ جنهن جي تلاءَ يا کوهه ۾ اونهاري تائين پاڻي رهي ٿو تنهن کي اشومير يگيه جو ڦل پراپت ٿئي ٿو.

جيڪو ورهاڻ ڏراڻيءَ ۾ وڻ پوکائي ٿو تنهن کي ٻيئو سڀئان ۾ واڌارو ٿئي ٿو. تلاءَ کوٽائڻ واري، يگيه ڪرائڻ واري ۽ وڻ پوکائڻ واري ۽ اناج دان ڪرڻ واري ۽ سچ ڳالهائڻ واري ماڻهوءَ کي هڪ جيترو ڦل ملي ٿو. سچ ڳالهائڻ واري ماڻهوءَ جا سڀ پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. سچ ئي پربرهم آهي، سچ پرم تپ آهي، سچ ئي سرويشٽ يگيه آهي. سچ ئي شاسترن جو گيان آهي. سچ ئي پرم پد آهي، سچ تي ئي ڌرتي ٽڪي ٿي. سچ ئي ئي تپ، يگيه، ڌرم، دان، پتا، رشين مننن جي پوڄا آسرو ورتي ٿي، سڀ جو آڌار سچ آهي. سچ ئي يگيه، جپ، تپ، دان، منتر، ديوتا، برهم چرج ۽ سرسوتي ديوي آهي. سچ ئي ئي سرڳ جو آڌار آهي. اوناڪار ۾ سچ روپ آهي. سچ ئي واءُ هلي ٿي، سچ سان ئي سوري تپي ٿو ۽ سچ ئي باهه ٻري ٿي، ۽ سچ ئي سمنڊ ۾ وهڻ جو ٻارن، لوڪن جو سمان وغيره سچ تي ئي ٽڪي سگهي ٿو.

هڪ هزار اشومير يگيه ڪجن ۽ هڪ لک اهڙا يگيه ڪجن ۽ اهڙي طرح اهي سڀ تارازيءَ جي هڪ پڙ ۾ رکجن ۽ ٻئي پڙ ۾ سچ تارازيءَ ۾ رکي ڏسجي ته سچ ڳرو ئي پوندو. ديوتا، رشي، پتر، ناگ، راڪاس وغيره سڀ سچ کي ئي پيار ڪندا آهن. سچ ئي وڏو ڌرم آهي، سچ ئي وڏو پد آهي. سچ ئي هلندڙ رشي مني ئي سختي تپ ڪري سچ ڌرم ۾ سچ سان ئي سورڳ لوڪ حاصل ڪن ٿا. تنهن ڪري هميشه سچ ڳالهائڻ گهرجي، سچ ئي ليرت آهي، سچ ئي جپ ۽ تپ آهي، جيڪو ماڻهو ٻڌندي ٿو، ٻڌجي پٽ ٿاءَ ۽ ڪتب ٿاءَ ڪري ته تو ڳالهائي ۽ سدائين سچ تو ڳالهائي سو ئي سرڳ ۾ واسو ڪري ٿو.

اي مني! سنسار ۾ تپ کان سواءِ سک ۽ موک ڪونه ٿا ملي. گيان وگيان، سڀاڳ، ڀاڳ وغيره سڀ تپ ڪرڻ سان ملن ٿا. تپ سان ئي برهما کي سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ جي طاقت ملي. اپسا سان ئي وشنوءَ کي پالنا ڪرڻ جي طاقت ملي. تپ سان ئي رڌر يڳوان کي سنگهار ڪرڻ جي شڪتي ملي ۽ تپسيا جي بل ڪري ئي شيش ناگ ڀڳوان

يم لوڪ ڏانهن ويندي رستي جي سهوليت وٺي ڏيڻ لاءِ دانن جو ورڻن

ويد وياس - اي رشي سنتڪمارو! پاپي ماڻهو يم لوڪ ڏانهن رستي سان ويندي ڏاڍا ڏک ۽ ڏسن ڪريا ڪري اهڙو اپاءُ ٻڌايو جنهنڪري سک ۾ اوروڪ ويڙهو ٿئي.

سنتڪمار - اي مهي وياس! ٻڌو اشڀ ۽ شڀ ڪرمن جو ڦل ڀوڳڻو پوي ٿو. مگر هيٺيون اسين اُهي ڌرم ۽ ڪرم جو ورڻن ڪريون ٿا جنهن جي ڪرڻ سان يم راڄ ڏانهن ويندي رستي ۾ سک ملي. چڱا ماڻهو ۽ سدا ڌرم ڪندڙ دانائو پرش سک سان وڃن ٿا. جيڪو سوسمت براهمڻ کي اوت (جتي) يا چاکڙاون دان ڪن ٿا تن کي رستي ۾ سک سان ٻچڻ لاءِ سنو گهوڙو ملي ٿو. ڇٽي دان ڪرڻ سان رستي ۾ ڇانو ملي ٿي. سيجا دان ڪرڻ سان رستي ۾ آرام ۽ سک ملي ٿو. جيڪي ماڻهو وڻ پوکائين ٿا تن کي رستي ۾ وٺڪار ملهائي ۽ جيڪي باغ يا باغيچا عام لاءِ ميسر ڪن ٿا سي پهچ وهان ۾ رستو طيءِ ڪن ٿا. ديو - مندر ٺهرائڻ وارا رستي ۾ آنند سان جهولندا ۽ جهومندا وڃن ٿا. جيڪي ماڻهو مسافرخانا يا اناٿ آشرم ٺهرائين ٿا سي رستي ۾ راڳداون رواداون ڪندا وڃن. جيڪي ماڻهو ديوتا، گرو، براهمڻ، ماءُ، پيءُ ۽ بزرگن جي سيوا ڪن ٿا تن جي پاڻ رستي ۾ پوڄا ٿئي ٿي. ديو - مندر ۾ ڏيئي ٻارڻ وارا ماڻهو اونداهي واري رستي ۾ پرڪاش آڳيا ۾ رهن ٿا. زمين يا جاءِ دان ڪندڙ ماڻهو ڪنهن روڪ يا رنڊڪ کان سواءِ ۾ پنڌ ڪندا وڃن ٿا. گئو دان ڪرڻ وارو ماڻهو سک ۽ چين سان رستو طيءِ ڪري بيماريءَ کانسواءِ ٿي سگهن ٿا. جو ڪنهن ڪـي هٿ، پير ۽ اکر ۽ دان ڪيل اناج وغيره کيس اتي سهارو ڏين ٿا. جو ازرڪن ۽ وڏن ڏولڻ لاءِ جل (پاڻي) ڏئي ٿو تنهن کي پاڻيءَ جي تڪليف ڪانه ٿي ٿئي. جو ازرڪن ۽ وڏن جي پيرن کي تيل مالش ڪرائڻ يا پانوهر وغيره لڳائي سيوا ڪرائي تنهن کي رستي طيءِ ڪرڻ لاءِ گهوڙي جي سواري ملي ٿي. سون، ولن، جواهرات وغيره دان ڪرڻ سان مشڪل ۽ تڪليفن وارن رستن کان سولائيءَ سان پار اڪري وڃي ٿو. چانديءَ ٻيل (ٻر ڪاٽڻ لاءِ اسا ڪاڏي ڦهاڻڻ لاءِ) ۽ گلن جي مالهائن کي دان ڪرڻ سان ئي رستو سٺو ٿي ارادو آهي. اناج دان ڪرڻ ئي اُتم دان چيو. اناج سان ئي انسان جي حياتي ٽڪائي سگهجي ٿي، تنهنڪري اناج ڏيڻ سان اسـ ۽ ٻين آن دان معمولي چيندا. اڪي مالدي، اڻ سچائل ۽ واعڪير کي اناج ڏيڻ سان ئي مهان (ڳوٺيا) ٿا. براهمڻ، ديولا، پترن (مثلن ان ڏاڏن وغيره) نمت ان دان ڏيڻ سان ئي مهان ڦل ٻاهه سگهجي ٿو. ان ۽ جل دان براهمڻ کان وٺي شودر تائين هر ڪنهن ذات لاءِ ڏئي سگهجي ٿي، تنهنڪري مهان پائي ۽ ائين ٿو. اناج ساڪياتمڪ اُتما، اناج ساڪياتمڪ وشنو ۽ شو - روپ آهي. ان، جل، گهوڙو، دان ڪري مهان پڄ وارو ئي سگهيٺو ۽ سورڳ لوڪ ۾ سک پائي ٿو. ان، جل، گهوڙو، گئو، وستر، سيجا، ڇٽي ۽ آسن وغيره جو دان يم لوڪ لاءِ مددگار چيو ويو آهي. (ٻر ء ڀاڳ)

اما سنگهتا (٥) آڌياءُ ١١ سماپت.

مهاديو شمبهو - ڪاشي وشوانات ڪيکي

ٿيندو آهي. جيڪو ماڻهو سڀ پرشن جي ننڊا يا ڳالا ڪندو آهي ته هن جي ڪن ۾ لوهه جو گرم پاڻي وڌو ويندو آهي جنهن هو تڪليف ڪندو ٿي رهي. جيڪو ماڻهو ماتا، پتا کي ٻي ٻولو ڪندو آهي ته هن جي وات ۾ تتل شوڪر وڌا ويندا آهن. ڪاڏي ڪالڃ وقت اشٽ ديوتا، اگني ۽ براهمڻ کي ٺونڻ ڪاڏي جي گراهي يا پلي ڪڍي رکڻ گهرجي ۽ جيڪو نٿو ڪري ته هن جي وات ۾ تتل ڪوڪا (لوهه جون ڪلون) وڌا ويندا آهن. جيڪي ماڻهو اڻ ۽ ٿي هوندي به ڪاڏي ڪالڃ وقت پهتي اَتيٿ (مهمان) کي موٽائي ٿو سو به پاپ جو ڀاڱي ٿي ٿو ۽ پوءِ دک سهي ٿو.

ڪاڏي ڪالڃ کان اڳ گئوءَ ۽ ڪتي لاءِ گراهي يا پل ضرور ڪڍڻ گهرجي ۽ ڪتي جهڙي گراهي (ڪاڪ پل) ڪڍڻ مول اهي جتڙي ته ماس ڀواح جي ان ڪتي لاءِ هيءَ پل ڪيان ٿو ۽ جيڪو انهن ڪڍي ٺهيٺي وات ۾ ميڙون وڌيون وڃن ٿيون. "اوم امهه شوانڀ" اُچارڻ ڪري ڪاڻ ۽ ڪتي لاءِ ڪاڏي جي گراهي يا پل ضرور ڪڍڻ گهرجي. اولهه اتر جي ڪنڊ ۽ اولهه، ڏکڻ اولهه جي ڪنڊ ۽ ڏکڻ طرف واڻ ۽ واح جهڙي ٿي ڪرم ڪندڙن ڪانءَ جو ڏيان ڪري ڪانءَ لاءِ گراهي (ڪاڪ پل) ضرور ڪڍڻ گهرجي. هر هڪ پل يا گراهيءَ ٿي "اوم امهه شوانڀ" منتر اُچارڻ کپي. پکيان شنڪر جي پوڄا ڪري اگنيءَ ۾ پڻ آهوتيءَ وجهڻ جو امر رکڻ. هڪ جوڪنداڙو منجهه لاءِ اُن اُتي ٿاڪ، چانور، ڏوڌ وغيره چٽڪائي اَتي ڪاڏي جون ساڙڪ پدارٿ جون شيون رکي ديوتائن لاءِ گراهي يا پل جاڙڻ گهرجي. اوڀر اتر جي ڪنڊ ۾ ڌنونتريءَ ديوتا جي نمت، اوڀر طرف اِندر ديوتا جي نمت، ڏکڻ طرف يم ديوتا جي نمت، اولهه طرف سد ڪدوم جي نمت ۽ وري ڏکڻ طرف پترن (مثلن اهي ڏاڏن وغيره) جي نمت، وري اوڀر طرف آريما جي نمت، وري منجهه جي دروازي وٽ ڏاتا وڌاتا جي نمت تيار ٿيل رڌل ڪاڏي مان "اوم امهه شوانڀ" منتر سان پل ارپڻ ڪرڻ گهرجي. ديوتائن، پترن، منش، پوڀس، پريت، کهڪ، ٻکي، جيت، وغيره سڀ گرهستي ماڻهن تي آڌار رکن ٿا ۽ هي ڪم گرهستي ماڻهن لاءِ بلڪل ضروري آهي.

سواهاڪار، سوڌاڪار، وکت ڪار، ۽ هنت ڪار اهي ڌرم روپي گئوءَ جا ۴ ٿڻ (استن) آهن. سواهاڪار رستي ديوتائون واس وٺن ٿا، سوڌاڪار رستي پتر واس وٺن ٿا، وکت ڪار رستي ديوتائون واس وٺن ٿا ۽ هنت ڪار رستي سڀ انسان پلجن ٿا. جو ٺيڪ طرح اهڙي ڌرم پالن ڪن ٿا سي سک پائي انت ۾ مڪتي حاصل ڪن ٿا پر ننڊرسڻ رهندي، سڀ سک سمپدا هوندي به جيڪو اهڙيءَ طرح نٿو ڪري سو نرڪ جا دروازا ڏسي ٿو. جنهن جي در تان اَتيٿ (مهمان) پکيو موٽي وڃي ٿو ۽ سڪڪار نٿو پائي ته هن کي هو پنهنجا پاپ ڏيئي ٿو وڃي ۽ هن جا پن کڻي ٿو وڃي. (هر هر مهاديو شمڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اڌياءُ ١٠٩ سماپت.

(گوميءَ ۽ لڏ وارو نرڪ)، سڳهو، سگورڪ، ساليڪشڻ، سنجيون، مهالر، ولوم، ولوپ،
ڪنڊڪ، ليبرونگ، ڪرال، وڪرال، ٻرڪمٺ، مهاوڪر، ڪال، سولي، پرگرجن، سرچي مک،
سنيتي، ڪسادڪ، سبرلپبن، ڪنيپاڪ، سماڪ، ڪرڪچ، اليدارڻ، انگار واشيون، ميرو،
اسرڪمرهت، ليڪشڻ، لنب، شڪولي، مهاسوڙڪ، ڪرلو، امتجنتو، پنڪليپ، پرليمانس،
ٽرٻرديو، اُچراس، سرچواس، سدارگ، ڪونشالملي، دُرشت، سمهاواد، پرواد، سمرتاڻ، ميگهه،
ورڪ، شالم، سنگهه مک، وياگهرمک، گجمک، ڪڪرمک، سوڪرمک، اجمک، مهشمک، گهرمک،
ڪوڪمک، ورڪمک، گراهه، ڪمپيس، لڪر، سرپ، ڪرم، ڪاڪ، گرڌ، اُلوڪ، هلٽوڪ،
شاردول، ڪرٿ، ڪرڪٽ، مڊوڪ، پولي مک، رڪتاکيه، پولي مرلڪ، ڪٽدوم، اگني،
ڪرمي، ڪنڊي واءُ، اگنيڊر، اپرلشٽ، رڌرايپ، شوڀوجن، لالاپکيه، انترپکيه، سروپکيه،
سدارڻ، ڪنڊڪ، سوشال، وڪٽ، ڪنولن، البراش، ڪناهه، ڪشنداپني، وليتراڻي لدي،
ستپت لوهشن، ايڪ پاد، پرپورڻ، ڪهور، استالون، استيپمگ، سمورڻ، والس، اسوپتر،
ڪونپاش، پرمردن، مها چورڻ، اسوچورڻ، تپتلوهه مي، پروت، ڪشور ڌارا، ملوروت مولرڪرپ،
وشنا ڪرپ، اشرو ڪرپ، شيتل ڪيار ڪرپ، مسلواو - ڪل، پتر، شلا، شڪٽ، لاڪل،
تالمتروڻ، اسيمرون، مهاشڪٽ، مڊپ سموهه، استي پيگ، امس، چٽچل، ابوگڊ، پهوڌڪ،
مها ڪليش، ڪشمل، شمل، ملاسه، هالاهل، وروپ، سوُروپ، اما لگ، ايڪ پاد، ٽرپاد،
ليبر، اچيُور ۽ لم.

اهڙي طرح ۱۴۰ نرڪن جا درجا ليا پر ۲۸ ملائين ته ڪل ۱۶۸ ليندا جتي ڪرمن الوسار انسان دک ڀوڳي ٿو. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (۵) اڌياءُ ۸ سماپت.

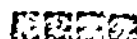

جدا جدا پاپن لاءِ نرڪ جو ورنن، ڪتي ۽ ڪانوَ لاءِ ڪاڌي جي گرهه جو ڪڍڻ وغيره

سنتڪمار- اي ويد وياس! جيڪو انسان ڪوڙ ڳالهائي ٿو سو دوجهو ٽالي نرڪ پوي ٿو جتي اُن جي زبان کي سوئا لڳن ۽ پيڙا ملي ٿي. جو انسان گروءَ، پتا، ماتا، براهمڻ کي لکو ڳالهائي ٿو لڪهوچي واسي پر زوريءَ وشنا ودي وڃدي آهي جتي وشنا جا ڪيڙ ۽ جيمت اي خوف چربر ڪن ٿا. جو انسان شڙ - مندر، باغ، ڪوهه، تلاءُ ۽ براهمڻ جي گهو وغيره کي ٻڏي برباد ڪري ٿو، يا اُتي ڪاڪوس ۽ پيشاب ڪري الهرائي ڪري ٿو لڪ کي خوفناڪ گهاٽي ۾ ٻڌو ويندو آهي ۽ پوءِ چڪر ڪاٽيندو آهي. سنڌس اندرين کي ڏ هميا و پيدا آهن جيئن پوءِ دانهون ۽ ڪوڪون ڪري. جيڪو ماڻهو پراستريءَ کي و راهي خراب طرح وهرار ڪندو رهندو آهي لڪهوچي شرار کي ٻاهه جو سيڪ ڏيارا وڃ آهي جتي جهيڙيءَ ٻاهه ۾ اُن جو بدن پوءِ پرسرار آهي ۽ اُن استريءَ جو روپ اڳيان

پوي ٿو، ڪٿي ڪٿي ڪب ۽ ترڪيون آهي مگر اهو سڀ پاپن جي انداز پٽاندڙ آهي.
اورا دک ۽ گهڻا پاپ ته گهڻا دک، جتي پيرن ۾ لوهه جون سيخون نه چڀي سگهجن ٿيون. اي
وياس! جنهن انسان ڪڏهن دان نه ڪيو آهي اڪي ته دک سهڻو اوري ٿو پيو جنهن
دان ۽ اپڪري وستو ڏنيون آهي تنهن لاءِ سڀ طرح سکائي آهي. يمراج پوريءَ جي
برابر پوريءَ (مثل پترن جي لکو) ۾ ويٺو پرلڊو آهي جتي جيڪڏهن ستن ڪرمن وارو انسان
آهي ته وڻندڙ روپ ۾ يمراج اچي ان ماڻهوءَ جو سواگت ڪندو آهي ۽ اهو انسان من وانڇت
ڦل پائي ڌرم راڄ جو جهڪ مغز لي پرلدو آهي، مگر پاپي انسان کي يمراج خوفناڪ روپ
۾ ڏسڻ ۾ ايندو آهي جتي يمراج کي ١٨ ٻانهون (ٻاهون) آهن. وڏن ۽ خوفناڪ ڏاڙهن
وارو آهي، وکرال واسينڪن والگر وار اٿس.

هن جسم ونگ سرمي ڪجل ڪارو ۽ ڪمڙا ڏاڍا پيل اٿس، ڏاڙهن لعل وڏن اکين
جنهن مان جهڪ بجليءَ جا ترورا نڪري رهيا آهن. منهن جسي ڀڄالي ڏسڻ مان جهڪ
نهه ولير وڃي. سندس هولناڪ آواز بادل جسي گرجنا والگر گمڀير ۽ ڊيڄاريندڙ ٿو پوي ۽
اهن بيو ڏسڻ ۾ اچي ته مها ساگر کي جهڪ اي رهيو آهي، جل کسي اُڀري رهيو آهي ۽
واسه مان جهڪ ٻاهر جسا آلا ڪڍي رهيو آهي. الهڪ قسمن جون ابهارون خوفناڪ روپ
ولي پرسان استر شستر ڪٺي اوڏلي ۾ ڪٺڙن آهن. خوفناڪ ۾ دوسه ۽ هٿيار ٻرهار هنڪ ۾
ڪٺي پرسان ڪٺا ٻيلل آهن، جي پاپين کي سزا ڏيڻ جي حڪم لاءِ جهڪ هر وقت تيار ۽
ترسيل آهن. يمراج پاپين کي سزا ڏئي ۽ ايڪران چتر گپت اُنهن کي ڌرم جرن ٻالهون
سمجهائي ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اڌياءِ ٧ سماپت.

نرڪ جا ٢٨ قسم ۽ هر هڪ جا وري ٥-٥ درجا آهن

سنتڪمار- اي وياس! اهڙي طرح پاپين کي ۾ دوسه لئي نرڪن ۾ ماريندا
ڪٽيندا ولي هلندا آهن. ڪن جي ڪمن مان ۽ لڪ مان خون وهندو وهندو آهي ۽ ڪي
بيهوش ٿي وڃن ٿا. جيڪي بيهوش ٿين ٿا ان کي وري لوري هوا وغيره ڏئي وري
جاڳايو ويندو آهي. اهي وري سڀني پاپين کي ڀوڳڻي ڪرم انوسار نرڪ جي سمنڊ ۾ وڌو
ويندو آهي جتي ٻوڙ ٻوڙي پاپ ڪان ٿڪ ٿيندو آهي. برلوڪ ڪان هيٺ ٧ نرڪ آهن.
اُنهن سڀني جا ڪل ٢٨ قسم آهن. ١. گهورا، ٢. سگهورا، ٣. اَتي گهورا، ٤. مها گهورا، ٥.
گهور روپا، ٦. تلاتلا، ٧. ڀيانڪا، ٨. ڪال راتري، ٩. ڀيانڪتا، ١٠. چنڊا، ١١ مهاچنڊا،
١٢. چنڊ ڪولاهلا، ١٣. پرچنڊا، ١٤. پدما، ١٥. پدماولي، ١٦. ڀيما، ١٧. ڀيما، ١٨. ڪرالا، ١٩.
وڪرالا، ٢٠. وجرا، ٢١. ترڪونا، ٢٢. پنچ ڪونا، ٢٣. سدير گها، ٢٤. اڪنا ولندا، ٢٥. سما،
٢٦. ڀيم ٻلا، ٢٧. ٻوگرا، ٢٨. ديپت پرابا. هي تمام ڀيانڪ نرڪ آهن ۽ وري هر هڪ جا
پنج درجا آهن جن جا جدا جدا طرح آهن- وڪرو، مها وڪرو، اَسڪڻ ۽ شيمه

ڪري ٿو، ٻيو ٻڪيءَ ۽ پٽري ٻڪيءَ وغيره جو ليلاڻ ڪري ٿو، سٺن ڪرمن کي ڇڏي خراب ڪرمن ۾ دل رکي ٿو وغيره سو پاپن جو ڀاڳي ٿي نرڪ جو اڌڪاري ٿئيٿو. جيڪو براهمڻن کي دک ڏئيٿو ۽ شستر سان حملو ڪري ٿو، ٻيو مندرن ۾ مل مونر (ڪاڪوس ۽ پيشاب) ڪري گندگي ڪري آزار پهچائي ٿو ۽ پٿر، ڪاٺ، سرون، لوهه وغيره سان رستي روڪ ڪري ٿو يا ڇل ڪپٽ سان راڄ ڪري ٿو سو ان نرڪ جو اڌڪاري ٿيندو. جيڪو ڪنهن جي زمين، گهر، اناج وغيره ۾ ڇل ڪپٽ ڪري ٺڳي ڪري ٿو يا استري، پٽن، مترن، ٻارن، ٻڍن، ڪمزور، نوڪر، مهمان ۽ مٽ مائٽ وغيره کي اڪيلو ڇڏي جيڪو ماني کائي ٿو سو ان پاپ جو اڌڪاري آهي. جيڪو ماڻهو سنياس ڌارڻ ڪري اچي گهر وسائي ٿو يا پڳوان شنڪر جي مورتي پوڄي انڪار ڪري ٿو، يا چوپائو مال رکي ۽ انهن جي پوريءَ طرح پالنا نٿو ڪري يا انهن کان حد کان وڌيڪ ڪم وٺي ٿو يا حد کان وڌيڪ بار ٻڌائي ٿو، يا چوپائي مال جي بيماريءَ وقت پوريءَ طرح پرداخت نٿو ڪري، يا سڄي ڳالهه کي هو ۾ هلائي ٿو يا ڏاندن جي اندران کي پيڙا ڏياري ٿو. جيڪو ماڻهو پنهنجي گهر ۾ آيل آسائتي، ماڻهوءَ، مهمان، غريب، ڪمزور، ٻڍي، اناٿ ۽ روڳيءَ تي ڪرپا نٿو ڪري سو به پاپ جو ڀاڳي ٿيندو. جيڪو ماڻهو پنهنجي پورهئي جو اُجورو حد کان وڌيڪ وٺي ٿو، يا راجا ٿي ڪري پنهنجي پرجا کان گهٽيءَ قيمت وارو مال دياءُ وغيره ڪري گهٽ اگهه ۾ وٺيٿو، يا ساڌوءَ کي چور ۽ چور کي جيڪو ساڌو سمجهي ٿو، يا ڪنهن چور سان ميلاپ رکي ٿو سو به پاپن جو ڀاڳي ٿي نرڪ ۾ واسو ڪري ٿو.

اهڙي طرح مٿي ذڪر ڪيل پاپن جو پراشچت ڪرڻ گهرجي. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) اُما سنگهتا (٥) اَڌياءِ ٤-٦ سماپت.

پاپين ۽ پنن آتمائن جي يم لوڪ ياترا

ويد وياس- اي سنتڪمارو! ڪرپا ڪري اسان کي پاپي ماڻهن ۽ نه پاپ ڪندڙن جي يم لوڪ ياترا بابت ڪري ورڻن ڪريو.

سنتڪمار- اي وياس جي مهراج! شو - ڪرپا سان توهانجي اڳيان انهن جو ورڻن ڪريان ٿا. اڳيئي چيل چئن پرڪارن جا ٿي پاپي ماڻهو يم راڄ وٽ پهچن ٿا. يم لوڪ تمام ڀيانڪ ۽ خوفناڪ آهي. هتي سڀئي ڏاهه ڌارين کي اي وس ٿي اچڻو پوي ٿو. ڪوئي ماڻهو اهڙو ڪونه آهي جو يم لوڪ ۾ نٿو پهچي. پنهنجي ڪيل ڪرم جو ڦل اوس ئي پوڳڻو پوندو. جيڪي پراڻي (جيو) نرم دل ۽ ديالو ٿين ٿا سي مرڻ کان پوءِ سهڻيءَ ڦلن جا ٽڪي واٽريءَ تان وڃن ٿا پر جيڪي جيو پٿر دل ۽ ڪاساڻي سڀاءَ وارا ٿين ٿا تن کي رستي تي ڏاڍا دک ملن ٿا ۽ هنن لاءِ رستي تي ڪنڊا، نوڪدار پٿر ڪٽي ڪٽي تلوار جي نڪيءَ ڌار تان به هلڻ

آهي تنهن کي به لڳن ٿا. برهم هتيارو، شراب پيئندڙ، سون کي چوري ڪندڙ، گرو پتنيءَ
تي بري اکين ڏسندڙ، يا انهن سان ميل ميلاپ رکڻ واري مانهوءَ کي به پاپ چڙهن ٿا ۽
انهن نرڪ جو اڌڪاري رهي ٿو.

جو ڪروڌ سان، لوڀ ڪري، ڀئي يا دشمنيءَ وچان براهمڻ کي ماري ٿو يا براهمڻ جو
قتل ڪرائي ٿو سو به برهم هتيارو ٿئي ٿو. جيڪو براهمڻ ڪنهن کي ڪهڙالي تي ڏنئي وڃي مرندو
ٿو وڃي سو به برهم هتيارو ٿئي ٿو. جو اردوش مانهوءَ تي ڪلنڪ ٿو لڳائي تنهن کي به برهم
هتيا جهڙو پاپ لڳندو. جيڪو وچ سڀا ۾ وڏن براهمڻ جي ڀيٽي عقل ۽ وديا جي
ڳالهه سان بي عزتي ٿو ڪري سو به برهم هتيارو ٿئي ٿو. جيڪو ڀيٽيو پاڻ ۽ عقل جي زور
تي پڻ جي سڃاڻ ۽ سچي ڳالهه کي ڇڏي ڪري ۽ ٻين اوگڻ ڪي مٿي
چاڙهي چوي ٿو ڪري تنهن کي به برهم هتيا جهڙا پاپ ٿا لڳن. جيڪو ڏاڍائي سان ڪلهه
وينديڙ ڳائي کي ۽ گروه ڪان اپديش گرهڻ ڪندڙ براهمڻ جي ڪارج ۾ وگهن وجهي ٿو تنهن
کي به برهم هتيارو ٿئي ٿو. جيڪو ديوتائن، براهمڻن ۽ ڳائن جي ڏال براريءَ کي هڙپ ڪرڻ
جي ڪوشش ڪري ٿو تنهن کي به برهم هتيارو ٿئي ٿو. جيڪو ديوتا ۽ براهمڻ لاءِ ڏال ڏنل کي
ڪلي ٿو چاهي يا بي انصافيءَ سان ڏنل ڪمائي ٿو سو به پاپن جو ڀاڳي ٿئي ٿو. جيڪو
ڪنهن ورت، نيم، يگيه کي شروع ڪري پوءِ تياڳ ڪري ٿو يا پنج مها يگيه جو انشان نه
ٿو ڪري يا شراب وغيره وڪڻي ڪسب ۾ ڦاسي ٿو سو به پاپن جو ڀاڳي ٿئي ٿو. جيڪو
پتا، ماتا کي تياڳ ڪري ٿو، يا ڪوڙي شاهدي ڀري ٿو، جيڪو ڪنهن براهمڻ سان ڪوڙو
واعدو ڪري ٿو، جيڪو شڌ ڀڳتن کي ماس کارائي ٿو، شو ڀڳتن کي سٽائي ٿو تنهن کي به
برهم هتيا جهڙو پاپ لڳي ٿو. جهنگل ۾ جيڪو اردوش پراڻين کي ماري ٿو تنهن کي به پاپ
لڳي ٿو. سرشٽي پرش کي ڪهي نه براهمڻ جهڙي تن کان ڀري رهي ۽ ان کي ڌرم جي
ڪارج ۾ نه ٿو لڳائي. ڳائن جي رهڻ جي جاءِ کي يا، ڪنهن جهنگل کي يا شهر يا ڳوٺ کي
جيڪو باهه لڳائي ٿو، تنهن کي پاپ جو اڌڪاري ٿيڻو پوندو. جيڪو براهمڻ جي مال کي
ڦٻائڻ جي ڪوشش ڪري ٿو، آبي ڏاڍن جي ملڪيت وڃائي ڪري ميل پاڻ سان دغا ۽
فريب سان هلي ٿو يا تمام ايمان سان هلي ٿو ۽ تمام گهڻو ڪروڌ ڪري ٿو يا پاڪيزه سان هلي ٿو،
ڪرڪهين رهي ٿو، حد کان وڌيڪ خوشامدي ڪري ٿو، وشن واسنائن سان حد کان وڌيڪ
پيار ڪري ٿو، سڀ پرش سان دويش ڪري ٿو، پر استريءَ سان پيار ڪري ٿو، سرشٽي ڪل
جي ڪنيا تي ڪلنڪ لڳائي ٿو، يگيه، باغ ۽ باغيچي جو وڪرو ڪري ٿو، يا استريءَ يا
پرش جو وڪرو ڪري ٿو، تيرٿ پاترا يا آراس يا ورته يا يگوپويت (جنيو) جو وڪرو
ڪري ٿو، يا استريءَ جي ٽن سان گذران ڪري ٿو، يا پٽي جي استريءَ جهڙي وڪيا نه
ڪري ٿو، يا پٽي جي استريءَ جي شهرا ڪري ٿو، برهم چاري وڃڻ جو پالن نٿو ڪري، شراب
پيئڻ جي رهنا ڪري ٿو يا پڙهي ٿو، ديوتا، اگني، گرو، براهمڻ، ساڌو وغيره جي ننديا

توکي ملندا‎ون انهن کي تون پرايت ڪندان.

تنهن ڪانپوءِ پاروتي به پرسن ٿي شري ڪرشڻ کي چوڻ لڳي.

پاروتي - اي سرشٺ ٻڌيءَ وارا واسديو! تنهنجي استتيءَ سان مان ڏاڍي پرسن ٿي
سو هميشه گهري سگهين ٿو.
آهيان. جيڪي توکي کپي سو هميشه گهري سگهين ٿو. مان هن طرح چاهيان ٿو

سري ڪرشڻ - اي ديوي! جيڪڏهن توهان راضي آهيو ته مان هن طرح چاهيان ٿو. جيڪڏهن توهان راضي آهيو ته مان هن طرح چاهيان ٿو. منهنجو وير ڪڏهن به نه رهي. سدائين
برهمڻن ۾ منهنجي شرڌا قائم رهي ۽ ڪڏهن به انهن سان منهنجو وير پيدا نه رهي. سدائين
براهمڻن کي پوڄيندو رهان. منهنجا پتا ۽ ماتا مون سان هميشه خوش رهن. مان جتي به وڃان
الي عام ماڻهن ۾ منهنجي پريت لڳي رهي. توهان جي ڪرپا سان مون کي سدي سنتان پيدا
ٿئي. مان سون يڳيه ڪري شل اندر ديو کي خوش ڪندو رهان. هزارين سادن، سنياسين،
مهاتمائن ۽ مهمانن کي شل پنهنجي گهر ۾ شرڌا سان پوڄا اناج جو ڀوڄن ڪرايان. پاڻن،
مٽن مائٽن سان شل منهنجو پيار جو ناتو هميشه قائم رهي. مان شل سدائين خوش رهان.

”چڱو! ائين ٿيندو.“ چوندي پاروتي ديوي ڀڳوان، گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ انتردڌان
ٿي ويا. پوءِ ته شري ڪرشڻ سچ ورتائت اپمنيوءَ سان گڏ اڇي مهرشي کي چيو،

”اي جڳاردن! سنسار ۾ ڀڳوان شنڪر کان سواءِ ڪير مهادائي آهي؟ تپ، دان، طاقت ۽
هستيءَ ۾ ڪير شنڪر کان وڌيڪ آهي؟ تنهنڪري ڀڳوان شنڪر جا گڻانواد هردم ٻڌندو
رهه. اهڙيءَ طرح اپمنيوءَ کان ڀڳوان شنڪر جي وڏائي ٻڌي ڪري شري ڪرشڻ
دوارڪاپريءَ کان روانو ٿي ويو. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) اما سنگهتا

(٥) آڌياءُ ١-٣ سماپت.

نرڪ ڀوڳائڻ وارن پاپن جو مختصر ورڻن

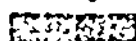
سنتڪمار - اي ويد وياس جي مهراج! پاپن جي ڪرڻ وارا جيو نرڪ جا ادڪاري
ٿيندا آهن. پراستريءَ کي پنهنجي قبضي ۾ آڻڻ جو ويچار ڪرڻ، پرائي ڌن جي هڙپ
ڪرڻ جو خيال ڪرڻ، ڪنهن جي ٻري ڪرڻ لاءِ ويچار ڪرڻ يا نه ڪرڻ جهڙي ڪم ڪرڻ
جو خيال ڪرڻ وغيره اهي چار مانسڪ پاپ ڪرم آهن. اڻٺيون سڀئي ڳالهيون ڪرڻ،
ڪوڙ ڳالهائڻ، پارو پرائڻ ۽ چغليون هڻڻ اهي چار واڻي (واچڪ) دواران ڪيل پاپ ڪرم
آهن. نه کائڻ واري شيءِ کائڻ، پراڻين جي هنسا ڪرڻ، اي سود ڪم ڪرڻ ۽ ٻين جي
ڌن هڙپ ڪري وڃڻ وغيره اهي چارئي شرارڪ پاپ آهن. اهڙي طرح مانسڪ، واچڪ
شارارڪ وغيره ١٢ قسمن جا پاپ ڪرم آهن ۽ سنسار ساگر مان پار اتارڻ واري ڀڳوان شنڪر
سان جيڪو وير رکي ٿو سي سڀ نرڪ جا ادڪاري آهن ۽ انهن کي ڏاڍو وڏو پاپ
لڳي. جو شو گيان جي اپديش ڏيڻ واري ڀڳت، گروءَ، پتا، چاچي وغيره جي گلا ڪندا

اُم شري
هر هر مهاديو
شو هري شو هري — ساڌو ٻوليو سدا شو!

اُما سنگيتا (٥)

رچي ڪٿا سان سنسار اُهي ڪيو -
سچي گڏي سان پالڻ ۽ پوشڻ ڪيو،
امي گڏ ۾ آهي سنگهار ضرور -
سگهي نا ڪري ڀرسان ڪرلي غرور،
رهي نه گڏ ۾ رهي اُن ڪون دور -
نه آهي جدا برهما وشنو ٻي مور،
رُدر روپ تنهنجو، نمسڪار آهه -
نيلڪنٺ مهاديو، نمسڪار آهه.

شري ڪرشن کي وردان

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! اُما سنگيتا ۾ ڀڳوان سانب سدا شو جو اسان جيئن ٻڌڻ چاهيون ٿا.

سوتجي مهراج - شونڪ آدي مهرشيئو! ڀڳوان شنڪر جو ڪلياڻڪاري چرتر ڏاڍو الوڪ، پوتر ۽ موڪش جو ڏيڻ وارو آهي. انهن سمي ۾ ويد وياس جي مهراج سنڪادي رشين کان اهي سوال پڇيا هئا ۽ جيڪي کي اُهن جواب ۾ چيو هو سو مان اوهان اڳيان ورڻن ڪريان ٿو.

اُن وقت پٽ پراپت ڪرڻ جي ڪاما سان شري ڪرشن مهرشي اُپمنيو جي چوڻ موجب هماليه پربت تي تپ ڪيو هو. ڀڳوان شنڪر پاروتي ۽ سوامي ڪارتڪ ۽ گڻيش سان گڏ پرگهٽ ٿي چيو.

ڀڳوان شنڪر - اي واسديو! تنهنجون ڪامنائون پوريون ٿينديون. سانب نالي سان نامور مشهور ۽ پراڪرمي ٻار پڻ ڄمندو. هڪ ڀيرو رشين ارڪ ڪاري سورج کي سراپ ڏنو هو، "اي سورج! (سورج) تون مٿين ۾ اُڀرندين." تنهن ڪري اهو سورج تنهنجو پٽ ٿي پيدا ٿيندو. ان ڪالسوات جيڪي جيڪي ٻار هميشه گهرجن سي

آهي تنهن ۾ اسان جي من ۾ ڌاريل شانتي اُهين ئي آهي .

سوتجي مهراج - اي رشيئو! جو ناستڪ هجي، شرڌا نه رکندڙ هجي يا شو-نام ۾ وشواس نه هجيس نه ڇنبو هن جا پاڇ کوٺا آهن ۽ اهڙي ماڻهوءَ کي شو-گيان ڏيڻ نه جڳائي. هن شو-گيان جي هڪ ڏهنو پڙهڻ سان پاپ ناس ٿي وڃن ٿا . ٻئي ڏهنو پڙهڻ سان شو-ڀڳتي پيدا ٿي پوي ٿي ۽ ٽئين دفعه پڙهڻ سان مڪتي ملي ٿي. شو-گيان ڀڳوان شنڪر کي ڏاڍو پيارو آهي ۽ شو ڀڳتي وڌائڻ وارو آهي . اهڙيءَ طرح ”شو- پراڻ“ جي چوٿينءَ سنگهتا جو مهاتم لوڪن کي ٻڌائي مان شو چرڻن ۾ ڌيان ڌريان ٿو . (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (٤) اڌياءُ ٤٣ سماپت .

ڪوٽي رُدر سنگهتا (٤) سماپت

جي آهين ستر گنا، گنهگار تون -
راڪاس ۽ دليتن جو سردار تون ،
ظلم ڪيو تلوار هلائين تو تون -
لنهان تير ڪمان جو اٿائين تو تون ،
جيوتر لنگ، هڪوار ڌيان جي پيار -
گناهن جي ساگر مان ويندين تون پار .
شو نام ڀڳتيءَ ۾ من تون لڳاءِ -
جپ نام تون ۽ ٻين کي ٻڌاءِ ،
ڀڳتيءَ سان پيدا ٿئي آپار، گيان -
شل من ٿئي جي ڌيان تون ڌيان ،
خوشي، اهنڪار، بغض اشوس کان دور -
خوديءَ کان پوي ليندين ممتا کان دور ،
هر روپ ، هر جاءِ شو جو ٻسين -
وٺي سکه سب ٺهه ، شو پد پسين .

معبود ڪرڻ اڪيلو ئي ڇهين ڀاڱن جو شو ڪالسراءِ داڻا ۾ ڪاڻ ٻاڻ ڪاڻ آهي. آتما ۽ شو پرماتما جو انش آهي ۽ اڪيلو جي ترس ئي ڪري ماڻهو پاڻکي الڳ لسو سمجهي. اڪيلو ۽ اوديا جي وجهه ڪان پوءِ شو روپ ئي اوري لو. شو جز ۽ چيتن لسي ڪري سڀ ۾ حاضر رهي لو. ويدانتي ماڻهو اليهه ئي سمجهن ٿا ته پيا مايا جي موهه ۾ اچي الڳ الڳ پداوٿ سمجهن ٿا. ڪانس ۾ اڪهي کهڻ سمايل آهي ته جو ڪانس جي ان لڪرن ڪسي ڪسالي لو سرلي اڪي پيدا ڪري سگهي لو. اهڙيءَ طرح پڪيءَ سان جيڙ کي ڪسالڻ سان ته پو شڙ کي پالي سگهجو ۽ ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهڻ گهرجي. سڀني هنڌ، هر جڳهه شو آهي شو آهي ۽ شو ئي آهي.

سمنڊ، مٽي، سوار وغيره الڳ الڳ ٿالا آهن مگر هيءَ مايا آهي جنهن کي اسين الڳ الڳ سمجهون ٿا ته حقيقت ۾ پرڪ ڪجهه نه هڪ روپ شڙ جو آهي. اڄ مان سلو پيدا ٿئي لو پو وڻ، ان، ڦل ۽ ميرو. اهڙيءَ طرح اڄ پهچي هستي وڃائي اڪ روپ پيدا ڪيا. ته وڻ جي سڀني پداون سان گڏ هوندي به اڄ وڻ ۾ الڳ رهي لو. اهڙي طرح سرشٽيءَ ۾ سمائجي سڀ ته پوهه شو الڳ رهي لو. هيءَ شو- مايا جنهي. جيو ۾ جڏهن اهنڪار (پيالي) اچي ٿي تڏهن انسان لهو ۽ پوءِ وري پيالي جو پردو (اهنڪار) دور ٿيڻ ڪاڻ انسان وري شو- روپ لهو پوي. ملاوٽ ٿا ٿڙان اچڻ سان شيءِ جو ملهه گهٽجي لو. سرلي جو مثال ولو. چالدي ۽ ٽامو ملاوٽ ڪرڻ سان سرلي جو اگهه گهٽبو. وري چالدي ۽ ٽامو الڳ ڪرڻ سان لڄ سرلي جو اگهه وڌي ويندو. تنهن ڪري اوگڻ انسان کي شڙ کان دور ڪن ٿا. ڪروڌ، ڪام، لوڀ، موهه، اهنڪار وغيره اوگڻ آهن جن جي دور ٿيڻ سان انسان سراو لهو پوي يعني شو روپ ليو پوي.

شو ڪرپا سان ڪو سچو گرو ملي اوري جو ڀڳتيءَ جو اڄ وجهي. ان شو- ڀڳتي ڪروءِ ۾ شو- ٻاولا سمجهڻ گهرجي. شو- ڀڳتي سڀني پاپن کي ناس ڪري ٿي جئن ٻاهرادن الن صابڻ ۽ پاڻيءَ سان صفا ڪبو آهي ٿئن الدرادن من شو- نام روپي صابڻ ۽ پاڻيءَ سان صفا ڪرڻ گهرجي. پوءِ اوديا ۽ اڪيلو دور ٿيو وڃن ٿا. صاف شيشي (آرسيءَ) ۾ جئن هر ڪو منهن ڏسڻ ۾ ايندو آهي ٿئن صاف من درپڻ سنسار ۾ سڀني ۾ شو- روپ ڏسڻ ۾ ايندو. اهڙو ماڻهو هـر حال ۾ راضي رهندو. آسپ پاڻهون ڪين ڏسڻ ۾ ايندون. دک ۽ سک ڪين اصل ڪرڻ ستائيندا. هار ۽ جيت، ٿاڌ ۽ آتاپ، دوست ۽ دشمن وغيره جهڙڪي دنيا ۾ ضد آهن سي ڪين هڪڙيا ڏسڻ ۾ ايندا. مڪتيءَ جي اچا رکڻ وارو انسان اهنڪار ۽ ٻين اوگڻن کي تياڳي سدائين شو-نام ۾ وار رهي لو. شو- ڀڳتي ئي ڪيان جو مول ڪارڻ آهي. ڀڳتي وري پريم سان ڪٿي. پريم ۾ وري لمر ڪرڻ آهي. اهڙو پريم ۽ اهڙي ڀڳتي سـت سنگ مان ملي ٿي. سچو گرو ڪو ملي وڃي نه اهڙا ئي پار آهن ته جنهن انسان ڪسي لڪن لڳل رهنتي تنهن ئي شو-ڪرپا اوس ئي ئي رهنتي.

سنت رشي- اي سولعي مهراج! توهان شو- ڀڳتي ۽ شو- نام پاسي جهڙڪي پڌاير

لوارڻ ڪرڻ ۽ ڪواپ سمجهايو.

سوتجي مهراج- اي رشيئو! ويد ۽ ويدانت جا وِدوان اِئين مڃين ٿا تہ نرگڻ پرماتما سڀني کان پهريان سرگڻ ٿي ڪري سنسار ۾ پرگهٽ ٿيو سو آهي، شو. شو کان پرش ۽ پرڪرتي پيدا ٿيا. انهن ٻنهي مول استان جل ۾ وڃي تپ ڪيو. جتي تپ ڪيائون اها جاءِ پنڪروشي **ڪاشي** نالي سان مشهور آهي جا ڀڳوان شنڪر کي ڏاڍي پياري آهي. اُن جل جو آسرو وٺي **هري** اُتي سمهي پيو. ”نار“ معنيٰ جل ۽ ”آين“ معنيٰ رهڻ جي جاءِ تنهن مان نالو نارايڻ. نارائڻ جي وري نابيءَ ڪمل (دن) مان پيدا ٿيو **برهما**. برهما وري تپسيا ڪري جيڪو اُڳيان ڏٺو سو آهي **وشنو** پوءِ تہ برهما ۽ وشنوءَ جي وچ ۾ اچي بحث مباحثو ٿيو ۽ انهن کي شانت ڪرڻ لاءِ نرگڻ ايشور روپ پرگهٽ ٿيو سو آهي ”مهاديو“ مهاديو وري چيو، ”مان برهما جي للاٽ مان پيدا ٿيندس.“ اهڙيءَ طرح ڀڳوان شو جو **رُدر** روپ برهما جي للاٽ مان پيدا ٿيو. اِئين ڪٿي چئجي تہ شو يعني مهاديو ۽ رُدر روپ ۾ ڪو تفاوت ڪونهي. جئن سون ۽ گهڻي ۾ تفاوت ڪونهي تئن شو ۽ رُدر ۾ تفاوت نہ سمجهڻ گهرجي. رُدر روپ برهما ۽ وشنوءَ جي سهائتا ڪرڻ لاءِ اِي ورتل آهي. ٻيا ديوتائون پڻ جي ڀڳتي ڪن ٿا مگر رُدر خود شو-روپ آهي ۽ هن کي ڀڳتي ڪرڻ جي ضرورت ڪانهي. ڇاڪاڻ ته اُن ۽ گاهہ کان وٺي برهما تائين سڀني سرشٽي شو-روپ سمجهڻ گهرجي - اهي ويدن جا وچن آهن. ڪرتا، ڀرتا، هرتا، ساکي، سرگڻ ۽ نرگڻ پاڻ اهوئي آهي. ٻين کي مارڻ لاءِ آهي مگر رُدر کي مارڻ وارو ڪوبہ ڪونہ آهي. هو ڪال روپ مها ڪال آهي ۽ مها ڪالي بہ هن جي آسري تي ٽڪي رهي آهي. رُدر جو پيدا ڪرڻ وارو ڪوبہ ڪونہ آهي. هو پاڻ کي پاڻ پيدا ڪندڙ آهي. جئن ٻج وڻ کي پيدا ڪري وري وڻ ۾ ٻج روپ ٿي رهي ٿو تئن ٿي سرشٽيءَ کي پيدا ڪري وري سرشٽيءَ ۾ ٿي رهي ٿو ۽ سرشٽيءَ کي پيدا ڪندي سرشٽيءَ کان جدا ڪونہ ٿو رهي سگهي. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (٤) آڌيائو ٤٢ سماپت.

ڪوٽي رُدر سنگهتا جو مهاتم

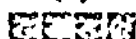
سوتجي مهراج- اي رشيئو! برهما، نارد، سنڪادي مني، ويد وياس ۽ ڪپل ديو وغيره کان ٻڌل ڪيل گيان جو روپ توهان کي ٻڌائي چڪو آهيان. ڇاڪاڻ ته اُن ۽ گاهہ کان وٺي برهما تائين جيڪي بہ سنسار ۾ ڏسي رهيا آهيو سو سڀ شو-روپ آهي هو پنهنجي مرضيءَ سان جڳ جي رچنا ڪندو آهي. هو سڀ ڄاڻي ٿو ۽ هن کي ڪوبہ نٿو ڄاڻي. هو نرليپ آهي. جئن سورج جو پاڇو جل ۾ ڏسون ٿا پر سورج جل ۾ ڪونہ آهي تئن ئي شو جي لاءِ سمجهڻ گهرجي. حقيقت ۾ شو سڀ ڪجهہ آهي. ڪنهن بہ ڳالهہ جو

مڪتيءَ ۽ ڀڪتيءَ بابت

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! توهان هر ڳوڙهيءَ مڪتيءَ جو تاثر ڏيئي رهيا آهيو. هتي مڪتي ملڻ ڇا ٿي ٿئي؟ مڪتيءَ ۾ جيو جي ڪهڙي گتي ٿيندي آهي؟ اسان کي سڀ وستار سان ڪري سمجهايو.

سوتجي مهراج - اي رشيو! مڪتي چئن پرڪارن جي ٿيندي آهي. (۱) سارويا (۲) سالوڪيا (۳) سالڌيا ۽ (۴) ساجيا. شو - واڻيءَ جي ورڻ وڪڻ سان چئن پرڪارن جي ملڻ تمام سولي ٿي پوندي آهي. مگر پنجون شڪر "ڪيولي - مڪتي". ۽ ڌرم، ارٿ ۽ ڪام روپ جي ڏيڻ وارو آهي. "ڪيولي - مڪتي" جا پنجون مڪتي آهي سا وري عام ماڻهن لاءِ دُرلڀ آهي جنهن ۾ انسان وڃي ايشور پنا پڳران شڪر سان لين (جذب) ٿي شو - روپ ٿي ويندو آهي. ويدن ۾ پڳران شڪر جا ٻه روپ ٻڌايا ويا آهن. (۱) سڪل (۲) نشڪل. شو - تت ستيه، گيان، آنند ۽ سچ چت آنند ناالي سان پرسد آهي. نرگڻ وري اڀناشي، شڌ، انوپم (ارمل) آهي. اهو نه لال آهي نه پيلو، سفيد آهي نه اسرو، نه ننڍو آهي نه وڏو، نه ٿلهو آهي نه سنهو، جتي من ۽ واڻي ٻئي موٽي اچن. جيئن آڪاش هرهنڌ وياپڪ آهي تئين شو - تت به هرهنڌ حاضر آهي. اهو سڀ شو - گيان پڻ ٺيڪ سان سمجهي سگهبو آهي. ياپڪ طرح شو - پوڄا، شو - ڀڄن، شو - نام سمرڻ سان ٿي سچ ارپڻ کي شو - پد جي پراپتي ملي ٿي.

سنسار ۾ گيان جو ملڻ تمام مشڪل آهي مگر - شو پوڄ ڪرڻ سان ٿي شو سگهي ٿو. ڏيهن ڪري سادو، سنت، مهاتمائن ٿي شو جو پوڄ ڪندا رهن ٿا سان ڪيتا ئي مانُور مڪتيءَ کي پراپت ٿيا آهن. شو - ڀڪتي ٿي گيان جي ماتا چئي ويئي آهي. ڀڪتي ڪرڻ لاءِ وري پرم جي تمام ڳالهه ضرورت آهي. ڀڪتي جي چئي وجهي ٿي. (۱) سگڻ ڀڪتي (۲) نرگڻ ڀڪتي. وري انهن جا تسر آهن مطلب نه شو - ڪرپا کان سواءِ ڀڪتي به حاصل ڪانه ٿي ٿئي. شو نام واري مانُور ٿي شو - ڪرپا ٿيندي آهي ۽ شو - ڪرپا هٿ ڪرڻ شو - نام پوڄ لئي جنهن شو - نام پوڄ ڪرڻ جو موقعو ملي ٿو انهن سمجهڻ گهرجي ته شو - ڪرپا ٿي ٿي پرم سان ڀڪتي ڪجي ته گيان آيو ته جي گيان آيو ته مڪتي اچڻ پري ڪا ۽ پره انسان پاپ کان جونڪارو پائي پرم شو - پد کي حاصل ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شنڪر - ڪاشي وشوانٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) اڌياءُ ۴۱ سماپت.

شوءَ، وشنو، رُدر ۽ برهما بابت

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! شو ڪير آهي؟ وشنو ڪير آهي؟ رُدر ڪير آهي ۽ برهما ڪير آهي؟ انهن سڀني ۾ نرگڻ ڪير آهي؟ ڪرپا ڪري اسانجي شڪ کي

لوارڻ ڪرڻ ۽ ڪوڻي سمجهائڻ.

سوتجي مهراج- اي رشيئو! ويد ۽ ودانت جا ودوان ائين مڃين ٿا ته، نرگڻ پرماتما سڀني کان پهريان سرگڻ ٿي ڪري سنسار ۾ پرگهٽ ٿيو سو آهي، شو. شو کان پرش ۽ پرڪرتي پيدا ٿيا. انهن ٻنهي مول استان جل ۾ واهي تپ ڪيو. جتي تپ ڪيائون اها جاءِ پنچڪروشي ڪاشي نالي سان مشهور آهي جا ڀڳوان شنڪر کي ڏاڍي پياري آهي. اُن جل جو آسرو وٺي هري اُتي سمهي پيو. "نار" معنيٰ جل ۽ "آين" معنيٰ رهڻ جي جاءِ تنهن مان نالو نارائڻ. نارائڻ جي وري ناڀي ڪمل (ڌن) مان پيدا ٿيو برهما. برهما وري تپسيا ڪري جنهن اڳيان ڏنو سو آهي وشنو پوءِ ته برهما ۽ وشنوءَ جــي وچ ۾ اچي بحث مباحثو ٿيو ۽ انهن کــي شانت ڪرائڻ لاءِ نرگڻ ايشور روپ پرگهٽ ٿيو سو آهــي "مهاديو" مهاديو وري چيو، "مان برهما جــي للاٽ مان پيدا ٿيندس." اهڙيءَ طرح ڀڳوان شو جو رُدر روپ برهما جي للاٽ مان پيدا ٿيو. انهن ڪٿي چيو ته شو يعني مهاديو ۽ رُدر روپ ۾ ڪو تفاوت ڪونهي. جئن سون ۽ گهڻي ۾ تفاوت ڪونهي تئن شــو ۽ رُدر ۾ تفاوت نه سمجهڻ گهرجي. رُدر روپ برهما ۽ وشنوءَ جي سهائتا ڪرڻ لاءِ اي ورتل آهي. پيا ديوتائون پڻ جي پيٽي کان ٿا مگر رُدر خود شو- روپ آهي ۽ هن کي پيٽي ڪرڻ جــي ضرورت ڪانهي. ڇو ته پڻ ۽ گاهه کان وٺــي برهما تائين سڄي سرشٽي شو- روپ سمجهڻ گهرجي - اهي ويدن جا وچن آهن. ڪرتا، ڀرتا، هرتا، ساکي، سرگڻ ۽ نرگڻ ٻئي اهوئي آهي. پين کي مارڻ لاءِ آهي مگر رُدر کي مارڻ وارو ڪوبه ڪونه آهي. هــو ڪال روپ مها ڪال آهي ۽ مها ڪالي ۽ هن جي آسري تي لڳي رهي آهــي. رُدر جو پيدا ڪرڻ وارو ڪوبه ڪونه آهي. هو ٻاڻ کي ٻاڻ پيدا ڪندڙ آهي. جئن ٻج وڻ کي پيدا ڪري وري وڻ ۾ ٻج روپ ٿي رهي ٿو تئن ٿي سرشٽيءَ کي پيدا ڪري وري سرشٽيءَ ۾ ٿي رهي ٿو ۽ سرشٽيءَ کي پيدا ڪندي سرشٽيءَ کان جدا ڪونه ٿو رهي سگهي. (هر هر مهاديو شنيرو- ڪاشي وشوانات گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) آڌيائي ۴۲ سماپت.

ڪوٽي رُدر سنگهتا جو مهاتم

سوتجي مهراج- اي رشيئو! برهما، نارد، سنڪادي مني، ويد وياس ۽ ڪپل ديو وغيره کان ٻڌي ڪيل گيان جــو روپ ٻڌايان ٿو جو ٻڌائي چڪو آهيان. ڇو ته پڻ ۽ گاهه کان وٺي برهما تائين جيڪي به سنسار ۾ ڏسي رهيا آهيو سو سڀ شو- روپ آهــي هو پنهنجي مرضيءَ سان جڳ جي رچنا ڪندو آهي. هو سڀ ڄاڻي ٿو ۽ هن کــي ڪوبه نٿو ڄاڻي. هو نرلپ آهي. جئن سورج جو ٻاچو جل ۾ ڏسون ٿا پر سورج جل ۾ ڪونه آهي تئن ٿي شو جي لاءِ سمجهڻ گهرجي. حقيقت ۾ شو سڀ ڪجهه آهي. ڪنهن به ڳالهه جو

مڪتيءَ ۽ ڀڳتيءَ بابت

سيٽي رشي - اي سوتجي مهراج! توهان هر ڳوڙهيءَ مڪتيءَ جي تتو کي ڄاڻڻ وارا آهيو. هتي مڪتي ملڻ لاءِ ڇا ٿئي ٿو؟ مڪتيءَ ۾ ڇهن جي ڪهڙي گتي ٿيندي آهي؟ اسان کي سڀ وستار سان ڪري سمجهايو.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! مڪتي چئن پرڪارن جي ٿيندي آهي. (۱) ساروپيا (۲) سالوڪيا (۳) سانڌيا ۽ (۴) سايڄيا. شو-پاربتيءَ جي ورسه ڪرڻ سان چئن پرڪارن جي ملڻ تمام سولي ٿي پوندي آهي. مگر ٻڪران شنڪر "ڪئيولي - مڪتي". ۽ ڌرم، ارٿ ۽ ڪام روپ جي ڏيڻ وارو آهي. "ڪئيولي - مڪتي" جا پنجين مڪتي آهي سا وري عام ماڻهن لاءِ درلڀ آهي جنهن ۾ انسان وڃي برهم ٿئي ٻڪران شنڪر سان لين (جذب) ٿي شو-روپ ٿي ويندو آهي. ويدن ۾ ٻڪران شنڪر جا ٻه روپ چيا ويا آهن. (۱) سڪل (۲) نشڪل. شو-تتو ستيه، گيان، انيت ۽ سچ چت آنند ٽالي سان پرسد آهي. نرگڻ وري اپاڌي، شڌ، ارنپ (اومل) آهي. اهو نه لال آهي نه پيلو، سفيد آهي نه ڪارو، نه ننڍو آهي نه وڏو، نه ٿلهو آهي نه سنهو، جتي من ۽ واڻي ٻئي موٽي ٿا اچن، جيئن آڪاش هر هنڌ وياپڪ آهي تيئن شو-تتو به هر هنڌ حاضر آهي. اهو سڀ شو-گيان پيدا ٿيڻ سان سمجهي سگهجي آهي. ٻارڪ طرح شو-ڀڳتي، شو-پوڄا، شو-نام سمرڻ سان ئي سڀ ارشن کي شو-پد جي پراپتي ملي ٿي.

سنسار ۾ گيان جو ملڻ تمام مشڪل آهي مگر شو ڀڄن ڪرڻ سان ئي شو-گيان ملي سگهي ٿو. انهن ڪري سادن، سنتن، مهاتمائن ٿي شو جو ڀڄن ڪندا رهن ٿا. ڀڳتيءَ سان گهڻا ئي ماڻهو مڪتيءَ کي پراپت ٿيا آهن. شو-ڀڳتي ٿي گيان جي ماتا چئي ويئي آهي. ڀڳتي ڪرڻ لاءِ وري ٻرهم جي تمام گهڻي ضرورت آهي. ۽ ٻه قسم جي چئي وڃي ٿي. (۱) سگڻ ڀڳتي (۲) نرگڻ ڀڳتي. وري انهن جا قسم آهن مطلب ته شو-ڪرپا کان سواءِ ڀڳتي به حاصل ڪانه ٿي ٿئي. شو نام واري ماڻهوءَ ٿي شو-ڪرپا ٿيندي آهي ۽ شو-ڪرپا هيٺ ڪرڻ شو-نام ڀڄن لاءِ جنهن شو-نام ڀڄن ڪرڻ جو موقعو ملي ٿو انهن سمجهڻ گهرجي ته شو-ڪرپا ٿي ٻالي ٻرهم سان ڀڳتي ڪجي ته گيان ايندو ۽ جي گيان آيو ته مڪتي اڻ ٻري ڪانه آهي ۽ ٻره انسان ٻاهر کان چرٽڪارو ٻالي ٻرهم شو-پد کي حاصل ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرتي ردر سنگهتا (۴) ادياءِ ۴۱ سماپت.

شو، وشنو، ردر ۽ برهما بابت

سيٽي رشي - اي سوتجي مهراج! شو ڪير آهي؟ وشنو ڪير آهي؟ ردر ڪير آهي ۽ برهما ڪير آهي؟ انهن سڀني ۾ نرگڻ ڪير آهي؟ ڪرپا ڪري اسانجي شڪ کي

لوازڻ ڪرڻ ۽ ڪولي سمجهايو.

سوتجي مهراج- اي رشيئو! ويد ۽ ويدانت جا وِدوان ايئن مڃين ٿا تہ نرگڻ پرماتما سڀني کان پهريان سرگڻ ٿي ڪري سنسار ۾ پرگهٽ ٿيو سو آهي، شو. شوَ کان پُرش ۽ پرڪرتي پيدا ٿيا. انهن ٻنهي مول استان جل ۾ وڃي تپ ڪيو. جتي تپ ڪيائون اها جاءِ پنچڪروشي **ڪاشي** نالي سان مشهور آهي جا ڀڳوان شنڪر کي ڏاڍي پياري آهي. اُن جل جو آسرو وٺي **هري** اُتي سمهي پيو. "نار" معنيٰ جل ۽ "آين" معنيٰ رهڻ جي جاءِ تنهن مان نالو نارايڻ. نارائڻ جي وري ناڀي ڪمل (دن) مان پيدا ٿيو برهما. برهما وري تپسيا ڪري جڏهن اڳيان ڏٺو سو آهي وشنو پاڻ. تہ برهما ۽ وشنوءَ جي وچ ۾ اچي بحث مباحثو ٿيو ۽ انهن کي شانت ڪرائڻ لاءِ نرگڻ ايشور روپ پرگهٽ ڪيو سو آهي "مهاديو" مهاديو وري چيو، "مان برهما جي للاٽ مان پيدا ٿيندس." اهڙيءَ طرح ڀڳوان شو جو **رُدر** روپ برهما جي للاٽ مان پيدا ٿيو. ايئن ڪٿي چئجي تہ شو ۽ ٻنهي مهاديو ۽ رُدر روپ ۾ ڪو تفاوت ڪرائي. جيئن سون ۽ گهڻي ۾ تفاوت ڪرائي تئين شو ۽ رُدر ۾ تفاوت نہ سمجهڻ گهرجي. رُدر روپ برهما ۽ وشنوءَ جي سهائتا ڪرڻ لاءِ ئي ورتل آهي. ٻيا ديوتائون ٻين جي ڀڳتي ڪن ٿا مگر رُدر خود شو-روپ آهي ۽ هن کي ڀڳتي ڪرڻ جي ضرورت ڪانهي. ڪک پن ۽ ڳاهہ کان وٺي برهما تائين سڀني سرشٽي شو-روپ سمجهڻ گهرجي - اهي ويدن جا وچن آهن. ڪرتا، ڀرتا، هرتا، ساکي، سرگڻ ۽ نرگڻ پاڻ اهوئي آهي. ٻين کي مارڻ لاءِ آهي مگر **رُدر** کي مارڻ وارو ڪو بہ ڪونہ آهي. هو ڪال روپ مها ڪال آهي ۽ مها ڪالي بہ هن جي آسري ئي ٽڪي رهي آهي. رُدر جو پيدا ڪرڻ وارو ڪو بہ ڪونہ آهي. هو پاڻ کي پاڻ پيدا ڪندڙ آهي. جيئن ٻج وڻ کي پيدا ڪري وري وڻ ۾ ٻج روپ ٿي رهي ٿو تئين ئي سرشٽيءَ کي پيدا ڪري وري سرشٽيءَ ۾ ٿي رهي ٿو ۽ سرشٽيءَ کي پيدا ڪندي سرشٽيءَ کان جدا ڪونہ ٿو رهي سگهي. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سمگهتا (٤) اڌياءُ ٤٢ سماپت.

ڪوٽي رُدر سمگهتا جو مهاتم

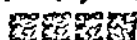
سوتجي مهراج- اي رشيئو! برهما، نارد، سنڪادي مني، ويد وياس ۽ ڪپل ديو وغيره کان ٻڌي ڪيل گيان جو روپ توهان کي ٻڌائي چڪو آهيان. ڪک پن ۽ ڳاهہ کان وٺي برهما تائين جيڪي بہ سنسار ۾ ڏسي رهيا آهيو سو سڀ شو-روپ آهي هو پنهنجي مرضيءَ سان جڳ جي رچنا ڪندو آهي. هو سڀ ڄاڻي ٿو ۽ هن کي ڪو بہ نٿو ڄاڻي. هو نرليپ آهي. جيئن سورج جو پاڇو جل ۾ ڏسون ٿا پر سورج جل ۾ ڪونہ آهي تئين ئي **شو** جي لاءِ سمجهڻ گهرجي. حقيقت ۾ شو سڀ ڪجهہ آهي. ڪنهن بہ ڳالهہ جو

مُکتيءَ ۽ ڀڳتيءَ بابت

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! توهان هر گهڙيءَ مکتيءَ جو نالو ڳڻهي رهيا آهيو. هيءَ مکتي ملڻ سان ڇا ٿئي ٿو؟ مکتيءَ ۾ جيوَ جي ڪهڙي گتي ٿيندي آهي؟ اسان کي سڀ وستار سان ڪري سمجهايو.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! مکتي چئن پرڪارن جي ٿيندي آهي. (۱) ساروپيا (۲) سالوڪيا (۳) ساندِيا ۽ (۴) سايُجيا. شو-ڀڳتيءَ جي ورت وٺڻ سان چئن پرڪارن جي ملڻ تمام سولي ٿي پوندي آهي. مگر ٻيڪران شوڪر "ڪيولي-مکتي". ۽ ڌرم، آرٿ ۽ ڪام روپ جي ڏيڻ وارو آهي. "ڪيولي-مکتي" جا پنجين مکتي آهي سا وري عام ماڻهن لاءِ درلڀ آهي جنهن ۾ انسان وڃي پرم پتا ٻيڪران شوڪر سان ليِن (جذب) ٿي شو-روپ ٿي ويندو آهي. ويدن ۾ ٻيڪران شوڪر جا ٻه روپ چيا ويا آهن. (۱) سڪل (۲) نشڪل. شو-تتو ستيه، گيان، آنند ۽ سچ چت آنند ناني سان پرسد آهي. نرگڻ وري اَپاشي، شُڌ، نرانجن (نرمل) آهي. اهو نه لال آهي نه پيلو، سفيد آهي نه ڪارو، نه ننڍو آهي نه وڏو، نه ٿلهو آهي نه سنهو، جتي مَن ۽ واڻي پاڻي موٽي ٿا اچن. جيئن آڪاش هرهنڌ وياپڪ آهي تئين شو-تتو ۾ هرهنڌ حاضر آهي. اهو سڀ شو-گيان پڙهڻ ڏيڻ سان سمجهي سگهبو آهي. ساڳئي طرح شو-پوڄن، شو-ڌيان، شو-نام سمرڻ سان ئي سڀ ارشن کي شو-پد جي پراپتي ملي ٿي.

سنسار ۾ گيان جو ملڻ تمام مشڪل آهي مگر شو پوڄن ڪرڻ سان ٿورڙي شو-گيان ملي سگهي ٿو. ان ڪري سادُو، سنت، مهاتمائن ٿي شو جو پوڄن ڪندا رهن ٿا. ڀڳتيءَ سان گڏيا اسي ماڻهو مکتيءَ کي پراپت ٿيا آهن. شو-ڀڳتي ٿي گيان جي جنني ٻڌي ماتا چئي ويئي آهي. ڀڳتي ڪرڻ لاءِ وري پريم جي تمام گهڻي ضرورت آهي. ڀڳتي وري ان قسم جي چئي وڃي ٿي. (۱) سگڻ ڀڳتي (۲) نرگڻ ڀڳتي. وري انهن جا ٻه گهڻيئي قسم آهن مطلب ته شو-ڪرپا کان سواءِ ڀڳتي ٻه حاصل ڪانه ٿي ٿئي. شو نام سمرڻ ڪرڻ واري ماڻهوءَ تي شو-ڪرپا ٿيندي آهي ۽ شو-ڪرپا حاصل ڪرڻ شو-نام پوڄن ٿئي ٿو. مگر جڏهن شو-نام پوڄن ڪرڻ جو موقعو ملي ٿو انهن سمجهڻ گهرجي ته شو-ڪرپا ٿي آهي اُن ۾ باقي پريم سان ڀڳتي ڪجي ته گيان آيو ته مکتي اچڻ ٻري ڪانه آهي ۽ ائين انسان پاپن کان ڇوٽڪارو پائي پرم شو-پد کي حاصل ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو، ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرني ردر سنگهتا (۴) ادياءُ ۱۴ سماپت.

شوُ، وشنو، ردر ۽ برهما بابت

سيٺي رشي - اي سوتجي مهراج! شو ڪير آهي؟ وشنو ڪير آهي؟ ردر ڪير آهي ۽ برهما ڪير آهي؟ انهن سڀني ۾ نرگڻ ڪير آهي؟ ڪرپا ڪري ٻڌائي شڪ کي

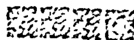
ڪي وڃندو ڏسي ٻارن ۽ سڌس پٺ ورتي. اتري ۾ سڀ اچي شڪاريءَ وٽ پهتا. شڪاري
۽ خوشيءَ ۾ نه پئي سمايو ۽ يڪدم جڏهن ئي هن ڏانهن ٻاڻ هڻڻ ۾ ڪيو ته سڌس ليڙچڙيو
ڪرڻ ڪري ڇولين ٻهر ۾ جل ۽ ٻاهتر ڀڳوان جي شو-لنگ سان ڇرڪڻ لڳا ۽ سڌس ڇولين
ٻهر جي پوڄا پوري ٿيڻ لڳي. شڪاريءَ جا سڀ پاپ ناس ٿيڻ لڳا ۽ گيان جي جهلڪ
سڌس اندر ۾ روشني ڏيڻ لڳي ۽ اتري ۾ هرڻ ۽ هرڻين چيو، "اي وياڌ شرومڻي! اسان
سڀ ڪلجي الجام جي پوراڻي ڪرڻ آيا آهيون. توهان ڪرپا ڪري اسانجي زندگيءَ کي
سڦل ڪرايو." هنن ٽنهي جي گڏيل آواز ۽ اندر پيدا ٿيل گيان جي جهلڪ شڪاريءَ جي
جيون ۾ ٿيون ورق وراڻيو. ٻُڌڻ هنن خيالن جي سبب ۾ نيئون هٿڏي شڪاريءَ جي عجب
جي حد نه رهي ۽ اندر جو اندر ۾ چوڻ لڳو، "هي اهان ڪيان هوڏي نه جانور ڏاڍه آهن.
ڏاڍه آهي هنجو جيون جو انجام ٻاڙڻ لاءِ هٿ اچي ڪڙا ٿيا آهن. ۽ اپڪار ۽ سچائي هنن
ٻورن جي رڳ رڳ ۾ پرال آهن. ڌڪار آهي منهنجي منش روپي جنم کي جنهن سڄي عمر
ٻين جي خون سان کيليو آهي، ۽ قرات ئي گذاريو آهي ۽ ٻين جي ڏک ڏيڻ سان آنند لڌو
آهي. هاءِ افسوس! ڪٽنب جي پالنا ڪاڻ اڻيڪ پاپ ڪيا اٿم، ڇا اهي سڀ پاڻي
پروڄ وٽ منهنجي سهائتا ڪندا؟" اهڙيءَ طرح ويچار ڪندي هن جا هٿ ٻاڻ ڇڏائڻ کان
ٻهڄي ويا ۽ هرڻ جي ڪٽنب ڏانهن منهن ڪري چيائين، "اي سياڻا جانورو! توهان
سلامت ئي واپس وڃو."

شڪاريءَ جي اهي چوڻ ئي ۽ سڌس چڱن ٻارن جي شو-مايا انوسار پوڄا ڪرڻ ڪري
ڀڳوان شنڪر پرگهٽ ٿي چيو، "اي ڀيل راج! مان توتي پرسن ٿيو آهيان. هاڻي جهڪي
گهرڻو هجيئي سو گهر."

شڪاري- اي ڀڳوان توهان جي درشن ملڻ ڪري موکي حڪ سڀ ڪجهه ملي چڪو.
منهنجي آتماٽاتيءَ ۾ پوڄا سڦل ٿي ۽ آنند گيان پراپت ٿيو.

ڀڳوان شنڪر- اي وياڌ! پڌ. هميشه توتي وڃي شرنگوپور ۾ رهڻ جتي آنند سان
پنهنجي سچائي ۽ ايڪ ڪمن ڪرڻ سان جيون گذاري ڪر. جتي سک سان تنهنجو ڪٽنب
وڌندو ۽ واڌهندو رهندو. ديوتائون ۽ تنهنجي ڪٽنب جي ساراهه ڪندا رهندا. منهنجي
ڀڳتن جي رکيا ڪرڻ وارو ڀڳوان رامچندر هڪ ڏينهن تنهنجي گهر پڌاريو ۽ توتي ان جي سيوا
۾ رهندي هن لوڪ ۾ سک حاصل ڪندين پر ياد رکو! شو-پوڄا، شو-آراڌنا ۽ شو-ڀڄن ۾
۾ پنهنجو من لڳائيندو رهج.

هرڻ، هرڻين ۽ سڌس ٻارن ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪيو ۽ يڪدم سراپ مان مڪت
ٿي جانورن جي ديهه ڇڏي آڪاش ومان ۾ ويهي رهيا ۽ جلد ئي شو-لوڪ پهتا. ڀڳوان شنڪر
۽ عام ماڻهن جي ڪلياڻ لاءِ ان وڻ هيٺان رکيل شو-لنگ ۾ سمائجي ويو جو پوءِ "وياڌيشور
لنگ" جي نالي سان مشهور ٿيو. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر
سنهتا (٤) آڌياءِ ٤٠ سماپت.

وڃي ٿو." من ۾ ائين وچار اچڻ ٿو ۽ چوڻ ٿو.

شڪاري- اي هرڻ! تون هميشہ محبت ۾ آيل آهين تنهنڪري ٻارن جدائي وارڻ ۽ جڏهن ٻارن ۽ هرڻين کان جدائي ٿيڻي ويندي آهي تڏهن تون ۽ ڪوڙ ڳالهائي هلي ويندين، منهنجي ڪٽنب جو گذران پوءِ ڪيئن هلندو؟

هرڻ- اي ڀيل راڄ! سڀ جيو، دانا ۾ هڪجهڙا ڪري ليندا آهن. مان سچ ٿو ٻڌايان ۽ واپس ايندس. جيڪي ڪوڙ ڳالهائين ٿا، انجام ۾ ٻروا ۽ رهن ٿا، ساڃهہ جي ولهہ ڀوڳي واس ڪن ٿا، شوراتريءَ تي پوڄن ڪن ٿا، ڪوڙي شاهدي يا ساک ڀرين ٿا، ٻين جي امانت ۾ خيانت ڪن ٿا ۽ برهمڻ تي ڪري شام جو سنڌيا گايتري نہ ٿا ڪن، مکيہ ٻروہ جي ڏيهن ناريل ٻيچي، جي سمرتي (طاقت يا شڪتي) هوندي ۽ ٿي حو اپڪار نہ ڪن، شاستر ۾ منع ڪيل يا نہ کائڻ لائق شيءِ کي ٿا کائين، اهي سڀ پاپ جيسا پاڻي ٿا لين ۽ اهي جيسا پيج تاس ٿا لين. اي شڪاري! ٻيڪ جاڻ جيڪڏهن مان ڪيل انجام موجب واپس نہ اچان نہ شل منهنجا ۽ اهڙيءَ طرح پيج ناس لين ۽ شل مونتي پاپ چڙهن.

شڪاريءَ جي من ۾ پاپ ۽ ٻيج جي ساڃهہ اچڻ لڳي ۽ هرڻ کي موڪل ڏيندي چيائين، "اي هرڻ! تون وڃ ۽ جلدي موٽي اچج." جڏهن هرڻ کهاٽ تان پاڻيءَ جي اڃ مٽائي ليکڪ ٿيا ڏيندو ڪهو پهتو، نہ هوڏانهن ٿي ٻيئر هرڻيون اڳ ئي ڪنهن ٻئي مباحثہ ۾ مبتلا ڏٺائين، پڇڻ تي معلوم ٿيس تہ اهي ۽ ساڳيو ئي انجام ساڳئي شڪاريءَ کي ڏيئي گهر موٽيون آهن. هرڻ ۽ ٻنهي ڌوليس کين ٻڌائي جنهن تي وڏيءَ پٽ هرڻيءَ (سندس استريءَ) چيو، "اي سوامي! توهان کان سواءِ هيءَ ٻار هتي ڪيئن رهندا؟ مان شڪاريءَ وٽ ٻهراڻ انجام ڏيئي آئي آهيان تنهن ڪري موڪل تي وڃڻ گهرجي ۽ توهان ٻئي هت رهو. منهنجي شڪار سان ئي شڪاريءَ کي ڍءُ ٿي ويندو. اهو ٻڌي ننڍي پٽ هرڻيءَ ٻنهيءَ وڏيءَ ۽ پٽڻ ۽ ٻيڻوري (هرڻ) کي چيو، "اي دادي! توهان ٻئي منهنجي ننڍي هوندي کان وٺي پالنا ڪئي آهي ۽ موڪلي ڪنط هميشہ شرا ڪرڻ جو موقعو مليو آهي، تنهن ڪري موڪلي ئي موڪليو وڃي ۽ توهان ٻئي هت پهچجو اتي سان سک سان واهہ زندگي بسر ڪريو نہ ملو ليندو." هرڻ اڪنس جواب ڏنو، "توهين ٻئي ٻاٻر ٻالڪ هڪٻئي کي سڀڪار ڏيندين نہ ملو ليندو. وري ٻالڪن جي پرواهہ ماءُ ئي ڪري سگهي ٿي. تنهن ڪري موڪلي ڇڏيو نہ مان وڃي شڪاريءَ جو من خوش ڪري منهنجو جيون ستار ڪريان." ٻارن وٽي ٻڌو ۽ ڪين نہ اچي شراڪ چڙهيو نہ اهڙو ڪوڙو آنند آهي جو سنڌن مالا، ماسي ۽ پتا هرڪو ولڻ لاءِ تيار ٿي بيدو آهي. سو اهين ٻنهين ٻارن هڪ ٻئي ۾ اشارا ڏيئي طيءِ ڪري ڇڏيو تہ "جيڏانهن سندن مالا پتا ويندا اوڏانهن اسين سڀ پڻ ولنداسين." آخر هرڻ ۽ ٻنهي هرڻين ڪنجسي ٻنهنجي انجام ٻوري ڪرڻ لاءِ اوڏانهن رخ رکيو جتي شڪاري انهن جي انتظار ۾ ويٺو هو. هڪ

حوالي ڪري ڇڏ جيڪر تو وٽ موٽي اچان.

شڪاري- اي چالاڪ هرڻي! مان تنهنجي انهن مٺين مٺين ڳالهين ۾ اچي ڦاسڻ وارو شخص ڪو نه آهيان ۽ مان توکي ڀڪ ئي ڀڪ ماريندس.

هرڻيءَ جي پيڙڻ- اي وياڌ! جيڪي مان ڪجهه چوان ٿي ڪرپا ڪري تون ٻڌ: مان ڀڳوان وشنوءَ جو قسم کڻي سچ ٿي چوان ته مان واپس موٽي ايندس ۽ جيڪڏهن نه اچان ته منهنجا سڀ پڃ شل ناس ٿين. هيٺينءَ طرح ماڻهن جا پڃ ناس ٿيندا آهن.

(١) جو ٻاراٽي وچن نه پاليندو آهي. (٢) جو پنهنجيءَ استريءَ کي ڇڏي ٻين ۾ ارادن اکيون وجهندو آهي. (٣) ويدڪ ڌرم کي اوراگهيندو آهي. (٤) ڀڳوان وشنوءَ جو ڀڳت ٿي ڪري ڀڳوان شنڪر جي نندا ڪندو آهي (٥) ماتا ۽ پتا جي سرڳواس ٿيل ڏينهن تي ترپڻ ۽ شراڌ نه ڪري انت خالي ڇڏيندو آهي. هاڻي پڪ سمجهه ته مونکي به انهيءَ طرح پاپ لڳندا.

اهين چوڻ تي شڪاريءَ اُن هرڻيءَ کي چيو، "اي هرڻي! تون وڃي سگهين ٿي." اهي لفظ ٻڌي هرڻيءَ جي پيڙڻ ۽ ٺيڪ، ٿيا ڏيندي پاڻي پي ڪري خوش ٿيندي پنهنجي آشرم ۾ پهتي. اتي ۾ ان شڪاريءَ جو جاڳندي جاڳندي رات جو ٻيو پهر پورو ٿيڻ لڳو. شڪاري ڀورانءَ هرڻيءَ جو انتظار ۾ ئي هو ۽ ٽيون پهر شروع ٿيو ته ٻوران ڪيس هڪ ٿلهو متارو تازو توانو هرڻ ڏسڻ ۾ آيو، هيءُ هرڻ ۽ پياس بجهائڻ لاءِ ٿي اچي رهيو هو. شڪاري ۽ من ۾ گد گد ٿي ڪري جهٽ ٿي تيرڪمان کڻڻ شروع ڪيو ته قسمت سان سندس اوٽي مان پاڻيءَ چڪو هارجي پيو ۽ هيٺان استاپت ٿيل شو - لنگ مٿان اچي پيو ۽ چار ٻلهتر ا—، ڪري شو - ماپا الوسار اچي شو لنگ تي پيا. شڪاريءَ جي ته اڻڄاڻائيءَ ۾ ٽئين پهر جي پوڄا سڦل ٿيڻ لڳي. اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا دوشٽي شڪاريءَ تي ٿيڻ لڳي. هيڏانهن شڪاريءَ جي چرپر ۽ ٻئي جي آواز تي هرڻ کي جلدي ئي ڪٽڪ پئجي وئي جنهن شڪاريءَ کي ڏسي ورتو ۽ ڇرڪ ڀري تماڻيءَ واڻي ۾ چوڻ شروع ڪيو، "اي ٻڌو ٻوش! تون ڪير آهين ۽ ڇاجي لاءِ تيرڪمان هٿ ۾ کڻي رهيو آهين؟"

شڪاريءَ جواب ڏنو، "اي هرڻ! ڪن کولي ٻڌ: هن جهنگل ۾ شڪار ۽ ڦرلٽ سان ئي مان پنهنجي ڪٽنب جو پالن پوشڻ ڪندو آهيان ۽ توکي ڏسي شڪار ڪرڻ لاءِ تيرڪمان هٿ ۾ کڻي رهيو آهيان."

هرڻ- اي وياڌ! مان سچ پچ ڌنيه آهيان ۽ منهنجي زندگي سچ پچ سڦل آهي جو منهنجو هيءُ تازو توانو ٿلهو متارو شرير ڪنهن ڪم اچي رهيو آهي. سچ پچ جو شرير ڪنهن جي اپڪار ۾ نٿو اچي تنهن کي ڌارڻ ڪرڻ اي سود آهي. وقت آهر ٻئي جو اپڪار ڪرڻ گهرجي مگر منهنجي هڪ پرارٿنا آهي. هڪ دفعو مونکي ڇڏ ته مان پنهنجا ٻار ٻچا وغيره پنهنجي استريءَ جي حوالي ڪري اچان ۽ اهو پڪ سمجهه ته مان واپس ايندس. هو ڏانهن شو-ڪرپا ڪري شڪاريءَ جا اڳلا پاپ ڌوپجندا ويا ۽ آهستي آهستي هن جي اندر ۾ چڱا ڪوڙا ٿيڻ لڳي، "ڀلي! جيڪو تو اچي اهو ٿي (پاڻ کي ٻئي جي حوالي پاسورد ڪرڻ جو) ڀاڳو ڏيئي ٻاڻ ڇڏائي

ڀو ڪهڙو اثر ٻج جو ڪر ليندو؟ پر اُپڪار ڪرڻ واري ماڻهوءَ جهـڙي جهڙي واڪاڻ ڪجي
اوتري ٿوري آهي مگر هن وقت مهنجا ٻار ٻچا گهر ۾ اڪيلا ويٺا آهن سي فقط منهنجي
سواميءَ يا پيءُ جي سپرد ڪري مان جلد موٽي اينديس ۽ ٻـيءَ جيئن لوڪي وٺي ٿئي ڪجَ.
اي پيل! توُن منهنجي هن ڳالهه کي ڪوڙ نه سمجهج. مان تو وٽ وري هڪ موٽي اينديس.
لمتيءَ وارن چيو آهي، سچ ئي پرلوڪ هلي ٿي، سچ سان سمنڊ به پنهنجي مريادا اندر
رهي ٿو، سچ جي ڪري ئي پاڻيءَ جي آبشارن (جهرڻن) جون ڌارائون سڌيءَ طرح وهن
ٿيون ۽ سچ جي ڪري ئي سڄي سنسار جو ڪاروبار هلي ٿو.

هرڻيءَ جي اهڙن وچنن تي شڪاريءَ البت مڃڻ کان آناڪاني ڪئي ۽ هرڻيءَ
ڏکندي وري چيو —

هرڻي- اي وياڌ! توُن منهنجيءَ ڳالهه تي وشواس ڪر. مان قسم کڻي تـي چوان ته
ضرور موٽي اينديس ۽ جيڪڏهن نه اچان ته ٺڳ موڪلي اهڙو پاپ لڳي جيڪو برهمڻ
کي وڍڻ وکٽڻ جو لڳي ۽ سدا ڳائيءَ نه ڪرڻ جو لڳي، جيڪو پاپ جيڪو ڪنهن
استريءَ کـي پتيءَ جي آگيا نه مڃڻ ڪري لڳي، جيڪو پاپ جيڪو شڪر ڳرن کان
ئي مک ليڻ ڪري لڳي، جيڪو پاپ جيڪو احسان فراموش ماڻهوءَ کـي لڳي ۽ اڄاڙيءَ ۾
الين کڻي چوان ته جيڪو پاپ پٽي سان دروهه ڪرڻ ڪري لڳي تنهن پاپ جي مان ڀاڱي ٿيان.

اهڙي سٽائڻ ٿي شڪاريءَ کي البت رحم آيو ۽ چيائين، "چڱو! توُن گهر وڃ." اِيءَ ته
هرڻي ٽپ ڏيندي ٽاڻي پيئندي ليڪ ماريندي اچي پنهنجي گهر پهتي. اهڙي ۾ واسو جو
پهرين پهر گذري چڪو ۽ شڪاري جاڳندو رهيو. اِيءَ ته هرڻيءَ جي ننڍي ڀيڻ اچي اُتي
پهتي. هوءَ وڏيءَ ڀيڻ کي ڳولهيندي رستو ڀلجي پيئي هئي ۽ پاڻيءَ جو ڏـو ڏسي جهٽ
پاڻي پيئڻ لاءِ تـي جيئن اڪتي وڌي ته شڪاريءَ پنهنجو ليرڪمان هٿ ۾ کڻي نشان چٽڻ
شروع ڪيو. شڪاريءَ جي چرپر ڪري ٿوڻي مان اُکي والڪو پاڻيءَ ڇڪي هارجي پيئي ۽
سڏو اچي ڌيمان اسٿاپيس ليل شوُ لنگ تي پيئي. ۾ ئي ٻلهترن جا ان ســ اچي ڪريا ۽ اڄ
جاڳائيءَ وچان شڪاريءَ جي ٻئي پهر جي جٽڪ ٻرجا تـي ڇڪي. ٻگران شنڪر پرس
ٿيو ۽ شڪاريءَ جا پاپ ڌوپجڻ لڳا ۽ ٻئي طرف هرڻيءَ جـي پيءُ شڪاريءَ کي تير ۽
ڪمان سان سنڀال ڏسي جرڪ مان پڇندي چيو :—

هرڻيءَ جي ڀيڻ- اي شڪاري! توُن ڇوءِ جا ڪري رهيو آهين؟

شڪاري - اي هرڻي! مـان شڪاري آهيان. جهنگ ۾ قرلت ڪرڻ ۽ شڪار ڪرڻ
منهنجو پيشو آهي ۽ مان مجبور آهيان جو منهنجي ماتا، پتا، استريءَ ۽ ڪٽنب جي پالنا
هن طرح ڪندڙ آهيان.

هرڻيءَ جي ڀيڻ- اي وياڌ! منهنجي ڳالهه ٻڌ. منهنجو جنم سچ ۾ اڄ سڦل ٿيو.
جيڪو شرير ٻين جي ڪم اچي ٿو سچ ۾ اُن جي برابر ٻيو ڪو ۾ ثواب جو ڪم ڪو نه
ٿيو. پر منهنجي گهر ۾ ننڍڙا ننڍڙا ٻچڙا آهن. منهنجي اچا آهي ته ٻارن اُهي ڪنهن جي

ڪري اسان کي ڪولي سمجهايو.

سونڪي مهراج - اي رشيئو! هڪ پراڻين سمي جي ڳالهه آهي. **گرودرهم** نالي سان هڪ ڀيل هو. هو ڏاڍو اڪو شڪاري هو. جهنگلي جانورن جي شڪار ڪرڻ سان ئي پنهنجي ڪٽنب جي پالنا ڪندو هو. مضبوط بدن هوس ۽ خوفناڪ شڪل ڏسڻ سان ئي ڀپ وٺيو وڃي. تنهن ڪري چئني ڪانوڻي ئي جهنگل ۾ شڪار ڪرڻ ۽ ڦرلٽ ڪرڻ جهڙڪ هڻندو ڏاڏو هو. ڪڏهن به هن سٺو ڪم نه ڪيو هو جهڙڪري هو اي رحم ۽ پاپ آتما هو.

شو راتريءَ جو ڏينهن هو. ڏاڍو سهانو سمو هو. صبوح ٿيندئي سندس پتا ماتا ۽ استريءَ چيو، اڄ ڪو سٺو سٺيرو جانور ماري اچ ته ڀوڄن ڪريون." اهي وچن ٻڌي جهٽ ڏاش پاڻ کڻي جهنگ ڏانهن ڪري لڳي پيو. شڪار جي ڳولها ۾ ڀٽڪندو ٿي رهيو مگر ڪو به جانور ڪٿي ڏسڻ ۾ نه آيو. سڄي ڏينهن جي اڃ ۽ ستائي لڳي ۽ سج لهڻ جا سانباها به اچي ڪرڻ لڳو. من ۾ سوچڻ لڳو، "هاڻي ڇا ڪريان؟ ڪيڏانهن وڃان؟ اڄ ڪجهه به نه مليو آهي. گهر ۾ پار ٻچا اڪيا هوندا، پر پتا ۽ ماتا جو ڇا ٿيندو؟ استريءَ جي الاجي ڪهڙي حالت هوندي؟ ڪجهه نه ڪجهه گهر ڏانهن کڻي وڃڻ گهرجي نه ته ڪهڙو مهڙ ڪڻي ويندس." اهين ويچار ڪندي هلندو پئي ويو ته هڪ وڏي تلاءَ وٽ اچي پهتو. ڪناري تي هڪ سهڻو گهاٽ ڏٺائين جنهن ڪري من ۾ خيال ڪرڻ لڳو، "هت ضرور ڪوئي جانور ضرور پاڻي پيئڻ ايندو ۽ مان ان کي ماري پنهنجي جهولي ڀري گهر پهچندس." پوءِ ته هڪ پاڻيءَ جو لوٽو ڀري اهو **گرودرهم** ٻيل ٻوٽن جي وڻ جي هڪ ٽاريءَ تي وڃي ويهي رهيو. من ۾ اهو ئي سوچ ڪرڻ لڳو ته ڪڏهن مهل ڪو جانور اچي. راتري ۾ رات جي پهرئين پهر ۾ هڪ اڃايل هرڻي ان تلاءَ جي گهاٽ تي پاڻي پيئڻ لاءِ پهچي پهتي. شڪاري هرڻيءَ کي ڏسي ڏاڍو خوش ٿيو نه سمايو ۽ جهٽ ئي تير ڪمان هٿ ۾ ڪڻي نشان چٽڻ شروع ڪيائين ته لوري لوڏي ئي سندس لوٽي مان پاڻي سندو هيٺ اُن جاءِ تي ڪرار جتي شو - لنگ اڳيئي استاپن ٿيل هو. ٻيل جي وڻ ڪ چرپر ٿي ۽ ڇار پل پتن جا پن به ڪري اچي سندو شو - لنگ جي پوڄا ۾ ٻيل پنن ۽ جل سان هنجي اڻڄاڻائيءَ ۾ شو - پوڄا ٿي پئي ۽ پولانات ڀڳوان ڀنڀوري خوش ٿيو ۽ شڪاريءَ جي ڪيل پاپن جو چوٿون حصو ناس ٿيو. هيڏانهن هرڻيءَ کي ڪڙڪ پئجي وئي ته مونهنجي مارڻ وارو نشان چٽڻ ٿي آهي سو يڪدم آواز ڪري چيائين:

هرڻي - اي شڪاري! تون ڇا تو ڪرڻ چاهين؟ ڪرپا ڪري ڪولي ٻڌاءِ.

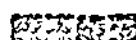
شڪاري - (عجب ۾ پئجي) اي هرڻي! مان شڪاري آهيان. شڪار ۽ ڦرڻ مارڻ منهنجو ڌنڌو آهي. اڄ منهنجي ڪٽنب جا سڀ ڀاتي اڃ ۾ پاهه ٿي رهيا آهن تنهن ڪري توکي ماري انهن کي پيٽ ڪرائيندس.

هرڻي - (خبردار ٿي ڪري) اي وياڌ! هن ناسونس سرير مان تنهنجي ڪٽنب جي لاءِ لاڀ ۽ سک جو ڪم اچي تنهن لاءِ سچ پچ مونکي خوشي آهي ۽ الڪان وڏڪ منهنجي لاءِ

هڪ سندر منڊل ناهجي جو نئون اوڪن ۽ ”ڪوري - للڪ“ نالي سان جڳ مشهور ٿئي. انجي وچ ۾ اوڪو ”لنگتو - ڀدر“ ناهجي يا سچي منڊپ جي وچ ۾ ” سرواو - ڀدر“ جي رچنا ڪجي. اُتي پرجاپاليه نالي ڪلش جي استاپنا ڪجي. اهـــي شب ڪلش وسترن ڦلن ۽ دڪشنائن سان سينگاريل هجن. اُهن کي اُن ناهيل منڊل جـــي پرسان رکڻ گهرجي. منڊپ جي وچ ۾ هڪ سوني جو يا اِي ڪنهن ڌاتوءَ جو يا ٽامي اهيل ڪلش استاپن ڪرڻ گهرجي. ورت جي رکڻ واري يجمان کي اُن ڪلش تي شو - پارونيءَ جي هڪ سوني جـــي مورتي اهيل رکڻ گهرجي يا پڌهندي شڪتيءَ ۽ شرڌا انوسار سوني جي اُهرالي رکڻ گهرجي. ساڄي طرف کان شنڪر جي مورتي هجي ۽ کاٻي طرف کان پارونيءَ جي مورتي هجي. سستي ۽ آلس ڇڏي پوڄا کي لڳي وڃڻ گهرجي. هن ڪارڻ ۾ ۴ رتوڄ (پوڄا ۽ پاٺ ڪندڙ وِدوان براهمڻ) هجن ۽ هڪ آچاريه (مکيه وِدوان براهمڻ جو ڪريا ڪرم ڪرائيندڙ ۽ مهندار) هجي ٿو سيني جي ورتي (پهرين ڏاڍو هٿ ۾ پڌر آهـــي جنهن کي عام طرح ڪنگڻ ۽ چٽو آهـــي) پڌجي، ۽ انهن جدا جدا نمولي ۾ هرهڪ اهو ۾ اوڄا ڪرڻ گهرجي ۽ اوجاڳو ڪرڻ گهرجي. ورت رکندڙ ماڻهو شو- ارچن، شو- ڀڄن، شو-ڪيرتن، شو- نام ڌانءَ ۾ اوجاڳو ڪندا رهن. ڪرڻ گانا، بجانا ۽ ناچ نِڙ گهرجن مگر فاحش گالين ۽ ناچن کان پاسو ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح شو - ڪٿن ڳالهه سان سڄي رات ولڊر ۾ گذاري ۽ اوجاڳو ڪري صبوح جو سويل الي ڪري شو نام بکيه (هوم يا هون) وڌيءَ انوسار ڪرڻ گهرجي. اِن پٺان شڪتيءَ ۽ شرڌا انوسار براهمڻن کي پوڄن ڪرائجي ۽ دان دڪشنا پيٽ ۾ رکجي. پوءِ ڪوڙن ڳهڻن جـــو دان بکيه ڪرائيندڙن رتوڄن ۽ آچاريه لاءِ ڪرڻ گهرجي.

”اي ديو ديو مهاديو! شرڻاگت وتسل!! دنيائن جا ايشور!!! هـــن ورت تي خوش ٿي ڪري اوهان اسانتي ڪرپا ڪريو. اي شو شنڪر! اسان ڀڳتي ڀاو سان هن ورت جـــي پالنا ڪئي آهي. هن ورت ۾ ڪا کهٽ وڌائي هجي ته اوهان پنهنجي ڪرپا درشتيءَ سان پورالي ڪري ڇڏيندا. اسان جهڪر اڳياڻائيءَ يا ڄاڻ سان هيءُ ورت ڪيو آهي ۽ ارچن ڪيو آهي سو ٿي شل اوهان جي ڪرپا سان سڦلو ٿئي.“

اهڙيءَ طرح پرماتما شنڪر جي پشپانجلي ارپڻ ڪرڻ گهرجي ۽ نمسڪار ڪري موڪلائو ڪجي. (هوهر مهاديو شمبو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) اڌياءُ ٣٩ سماپت.

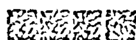
انجاڻيءَ سان شو راتري - ورت رکڻ ڪري هڪ ڀيل تي ڀڳوان شنڪر جي عجيب ڪرپا.

سيتي رشي - اي سولجي مهراج! شو راتريءَ جـــي ورت رکڻ سان ڪنهن کي لاڀ مليو آهي ۽ انجاڻيءَ سان ورت رکڻ ڪري به ڪنهن کــي فائدو مليو آهي؟ ڪرپا

اڳاڇ، شڪي گل ۽ ٻلپترن سان شِوَ-لنگ جـــي پوڄا ڪرڻ گهرجي. هن ڇوٿين پهر ۾ جدا جدا قسمن جي ميلن جا انبار پري اڳيان پوڄا پيٽا ڪجن. ماٺهن جي دال جا وڙا ۽ ڪچوريون ٺاهي ۽ ماٺهن جي مٺائي ٺاهي شِوَ-لنگ اڳيان رکڻ گهرجن. ٽئين پهر جـــي پڇت ۾ وڏاڪ جاپ ڪجي يا شِوَ-منترن جـــو پاٺ ڪجي. خوب پڄن، ڪيرتن، ناچ ۽ گانا ڳائڻا ڪرڻ گهرجن. شِوَ-نام جي ڌن لڳائڻ گهرجي ۽ پوءِ سڀ اُپرڻ مهل ڇوٿين آرتي ڪري ساڳيءَ طرح ڏيلوهدرا سان اُدياپن يا موڪلائو ڪجي. ٻهاڙيءَ ۾ ۵ شِوَ ڀڳت براهمڻ جي پوڄن ڪرائڻ جو من ۾ سنڪلپ ڪرڻ گهرجي. ٻهاڙيءَ ۾ هن طرح پرارٿنا ڪرڻ گهرجي.

”اي سڪدائڪ ڪرپالدان شِوَ! مان توهان جو آهيان. منهنجو ساهه توهان ۾ ئي لڳل آهي. منهنجو چت سدا توهانجو ئي چنتن ڪري ٿو. اهو ڄاڻي توهان ڪي جيڪي واجب سمجهه ۾ اچي ٿئي ڪريو. اي پرنداتا! مان ڄاڻي ٻجهي يا اَڻڄاڻائيءَ ۾ جيڪو جپ يا پوڄن وغيره ڪيو آهي تنهنڪي ڇاڪاڻ ته دَيا جا ڀنڊار آهيو تنهڪري سڀنيءَ پاولا سان ڪيل ئي سوڪار ڪندا. اُن اُپواس يا ورت ۾ جيڪو ڦل ٿئي تنهن موجب اي ڀڳوان! مونتي راضي ٿي مون ئي ڪرپا درشٽي ڪندا رهو. اي مهاديو! شل اسان جي خاندان ۾ توهان جي پوڄا ٿيندي رهي ۽ جنهن ۾ خاندان جا توهين اشندا يا ڏيا هجو تنهن ئي خاندان ۾ منهنجو جنم ٿيندو رهي.“

اهڙي طرح پرارٿنا ڪري براهمڻن کي دکشنا ڏيئي شِوَ-لنگ جو وسرجن (موڪلائو) ڪرڻ گهرجي. اي هري! جيڪو هي ورت ڪري ٿو تنهنجي مان بلڪل پرسان ٿي رهانڌو ۽ هن ورت جي ڦل جو مان ته ورنن نه ٿو ڪري سگهان. مون وٽ اهڙي شيءِ ڪاٻه ڪانه آهي جا شِوَ-راتريءَ واري ورت رکندڙ انسان کي مان ڏيئي سگهان! جيڪو اڻڄاڻائيءَ ۾ ڪري ٿو وهي تنهن کي نه مڪتيءَ جـــو ڦل ملي سگهندو باقي ڄاڻي ٻجهي ورت ڪرڻ واري جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي؟ اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر ڇوندي انتر ڌيان ٿي ويو ۽ ڀڳوان وشنو پنهنجي ڌام ڏانهن واپس ويو. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رڌر سنگهتا (۴) اڌيا۽ ٣٧-٣٨ سماپت.

شو راتري ورت جي اُدياپن (موڪلائي) جي وڌي

سيٽي رشي - اي سوتجي مهراج! اسانکي شو راتريءَ جي ورت جو اُدياپن (موڪلائي) جي وڌي ڪرپا ڪري ٻڌايو جنهن اَنشٺان (ورت) ڪرڻ سان ئي ڀڳوان شنڪر ٻڪ ئي پڪ پرسن ٿئي ٿو.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! هـــيءَ ورت سالئي، چوڏهن سال ڪـــرڻ گهرجي. تيرس ڏينهن فقط هڪ وقت لـــي پوڄن ڪرڻ گهرجي ۽ چوڏس ڏينهن پورو پورو اُپواس ڪرڻ گهرجي. شو راتريءَ ڏينهن صبوح جـــو نتيه ڪرم پورو ڪري شوالي (شـــو مندر) ۾ وڃـــي وڌيءَ انوسار پوڄـــن ڪـــرڻ گهرجـــي پـــوءِ اَنـــي

۴ پهر ليندا آهن. مگر هيءُ مهاشوراتريءَ جي پوڄا واسطي جي پهر ڪان ئي شروع ٿيندي آهي. پهرين پهر ۾ شو - لنگ اشنان ڪيو آهي ۽ انيڪ سندر شين سان پوڄا ڪئي آهي. پهرين تلڪ، چانور، گل ۽ پنچامرت سان مهاديو جي پوڄا ڪئي آهي. هرهڪ پوڄا جي شيءِ لاءِ جدا جدا منتر مقرر آهي ۽ جنڪاڻ منتر ياد نه هجي ته ”اوم نمه شوايه“ ئي هڪ اهڙو منتر آهي جنهن سان سڀ ڪارج پورا ٿي سگهندا آهن. پوءِ وري جل - ڌارا ارپڻ ڪجي. چندن، اکنڊ چانور ۽ ڪارن تلن سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڪمل جا گل، پڪ شو لنگ تي چاڙهڻ گهرجن ۽ ان مهل هيٺين طرح ڀڳوان شنڪر جي جدا جدا الڳ نالن جو اچارڻ ڪرڻ گهرجي ۽ اهي آهن، ڀو، شرو، رُدر، پشوپتي، اُگر، مهان، ڀيم ۽ ايشان. هرهڪ نالي سان ”نمه“ لفظ ضرور وجهڻ گهرجي. گلن جي وڪا ڪان پوءِ ڌوپ، ديپ (ڏيئو)، نئيويد ۽ ڀوڳ پرساد پيش ڪرڻ گهرجي ۽ پوءِ پهرين پهر جـــي ڪلڙڻ ٽائين جاپ ڪرڻ گهرجي. پوءِ وري ”ڌينو مدرا“ (گانءِ جي ٿڻن وانگر هٿ جا اشارا ڪاهي) سان ترپڻ ڪرڻ گهرجي. اُن ڪان پوءِ ۵ براهمڻن جـــي پوڄن ڪارڻ جو من ۾ واچار ڪري سنڪلپ ڪري پهرين پهر جي پوڄا جو موڪلاڻو (اُدياپن) ڪرڻ گهرجي.

ٻئي وري ٻئي پهر جي پوڄا جي وڌي ٻڌو. ٻئي پهر ۾ ساڳيءَ طرح پهرين پهر وانگر شو-پوڄن ڪرڻ گهرجي ۽ جل ڌارائون وهائڻ گهرجن. پهرين پهر وانگر تر، جوءِ ۽ المترن ۽ ڪمل جي گلن سان پوڄا ۽ ارچنا ڪرڻ گهرجي. پوءِ اڄيرو ٽيئي لڦم جي مُوري ۽ ليمو سان ارگهه ڏيڻ جو خاص مهاتم سمجهڻ گهرجي. کيرڻيءَ جو پرساد ۽ پيتا ۾ وڪڻ خاص چيو ويو آهي. اي چارڻس! ياد رک ته، پهرين پهر کان شو - منترن جو ٻئي پهر ۾ ٻيڻو جاپ ڪرڻ گهرجي ۽ جيستائين ٽيو پهر پورو ٿئي تيستائين جاپ ڪندو رهجي يا شو - منترن جو پاٺ ڪندو رهجي. ٻئي پهر جي پوري ٿيڻ تي به ساڳيءَ طرح پهر وانگر آرتي ۽ وندنا ڪري ۵ شو ڀڳت براهمڻن جي پوڄن ڪرڻ لاءِ من ۾ سنڪلپ ڪري ڌينو مدرا (گئوءَ جي ٿڻ وانگر هٿن جي اشارن) سان وسرجن جو اُدياپن يا موڪلاڻو ڪرڻ گهرجي.

ٽئين پهر ۾، شو - پوڄا پهرين ۽ ٻئي پهر وانگر ڪرڻ گهرجي، ڪڻڪ جون جي جاءِ تي ڪڻڪ رکجي ۽ آڪ جي ڦلڙي (گل) چاڙهڻ گهرجن. تنهن کان پوءِ ڌوپ، ديپ (ڏيئو) ارپڻ ڪري مالپوڙن ۽ انيڪ پڪوان جي ڀاڄين ۽ خاص ڪري ساليءَ ڀاڄيءَ جو ڀوڳ ڏيڻ گهرجي. ان جي پوري ليڱ ڪافوره ڪافور سان آرتي اُتارڻ گهرجي. ڏاڙهونءَ جـــي ڦل سان ارگهه ارپڻ ڪرڻ گهرجي ۽ ٻئي پهر ڪان ٽيڻو جاپ ڪرڻ شروع ڪجي. ٽئين پهر جي پوري ليڱ ٽائين جاپ پسا شو - منترن جو پاٺ هلڻ گهرجي ۽ پوءِ ڌينومدرا سان وسرجن ڪندي ۵ شو ڀڳت براهمڻن جي پوڄن ڪرڻ جو من ۾ سنڪلپ ڪجي. چوٿين پهر اچڻ تي وري آواهن، پوڄن، آرادنا ۽ وندنا ڪجي. شروع جل ڌارائون وهائجن. مانهن، مگ، ڪنگڻي، سٽن قسم جا

جو ورت ضرور رکندو آهي. شوَ راتريءَ جي ورت کان ڪو به وڌيڪ ورت ڪونه آهي.
ڪامنا سان، بنا ڪامنا سان، سڀني ورڻن وارن لاءِ (براهمڻ، ڪتري، ويش ۽ شودر)، سڀني
آشرمن وارن لاءِ (برهمچريه، گرهستي، وان پرست ۽ سنياسي) استرين لاءِ، بالڪن لاءِ، داسن
وغيره لاءِ ڦلدائڪ آهي. ڦاڳڻ مهيني جي ڪرشڻ پکشيه ۾ شو راتريءَ جو وڏو مهاتم آهي،
جنهن ڏينهن اڌ رات تائين اها تٿ رهندي آهي. هن شو راتريءَ کي مها شوَ راتري به
چيو آهي. اي ڪيشو! سياڻا ماڻهو صبوح جو اٿي مول ڪالوني ني من ۾ شو- ورت جو
سنڪلپ ڪن ٿا- يعني پڪو وچار ڌارڻ ڪن ٿا. سنتيءَ کي چوڻي صبوح جو سوال اٿن
ٿا. سنان پاڻي ڪري پنهنجي نت نيم کي لڳي وڃن ٿا ۽ پوءِ نمسڪار ڪري شو- لنگ
جي پوڄا ڪن ٿا. آراڌنا ڪن ٿا ۽ هن طرح استتي ڪن ٿا.

(شلوڪ جي ايمه جي معنيٰ)

اپائين مهائين توهان پروردگار، فنا ۽ بقا جو توهين آهين مدار.
شو-راتريءَ ورت مان ٿو ڪريان، چرڻن ۾ پڌي هٿ مان ٿو ڏيان.
وگهن ڪين اچي بچي سگهان، ڪين ڪام، پيا شترو بچي سگهان.
جتي لنهنجي ڪرپا ڪر وار آهي، نيلڪنٺ مهاديو نمسڪار آهي.

"اي نيلڪنٺ مهاديو! منهنجي توهان کي نمسڪار آهي. مان توهانجي شوَ راتريءَ
جي ورت ڪرڻ جي اڇا ڪريان ٿو. اي ڀڳوان توهان جي ڪرپا سان شل منهنجي هن ورت
۾ ڪنهن قسم جو وگهن نه پوي ۽ ڪام ڪروڌ لوڀ وغيره شترو مونکي ڪين ستائي
سگهن". اهڙيءَ طرح پڪو وچار ڪري پوڄا جي سامگري گڏ ڪري ڪنهن مندر، شوالي
يا تيرٿ استان ۾ جتي شو- لنگ استاپن ٿيل هجي اتي وڃڻ گهرجي. پوءِ ڀڳوان شنڪر
جي ڏاکڻي يا اولهه طرف پوڄا جي سامگري رکي. سنان وغيره ڪري صاف ڪپڙا پهري
پوڄا شروع ڪرڻ گهرجي. اوم نمه شوايه، منترن سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. آرتي، ڪيرتن،
ڳائڻ ۽ وڄائڻ ڪاوءِ پوران پڙ ۾ جاپ ڪرڻ گهرجي ۽ شو راتري مهاتم جو پاٺ ڪرڻ گهرجي.
شو-استوترن جو پاٺ ڪرڻ گهرجي. شو مهما کي ڳائڻ ۽ وڄائڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح رات
جا چارئي پهر پوڄا، ڪيرتن، ڀڄن، مهمان جي ڳائڻ وڄائڻ سان گڏ آرتين سان اتارڻ
گهرجن. چارئي آرتيون پوريون ڪري سڄي رات جاڳرو ڪري پوءِ صبوح جي وقت وري
سنان پاڻي ڪري وري پوڄا وغيره ڪري نمسڪار ڪري مرڪالڙ ڪجي يعني ورت جو
اڌياپن ڪجي.

"اي مهاديو! توهان جي شوَ آڪيا انوسار ني مون شوَ راتريءَ جو ورت رکي پورو ڪيو
آهي ۽ شاستري ورت ڪرڻ ۾ مون تي ڪرپا ڪريو. اي ڪرپالدان! ڪا به ڀڙڪ ٿي هجي
ته ڪمدا ڪريو. معاف ڪريو ۽ مون تي راضي ٿيو. پوءِ وري ٿان جو اڪ ٿڪو ڀشپانجلي
ڪجي. الڪان پوءِ شوَ ڀڳت براهمڻ کي پوڄن ڪرائي کين وستر ۽ دکشنا ڏيئي راضي ڪجي.
اي برهما! اي هري!! اي پاروتي!!! ڏينهن جا به ۴ پهر لڳندا آهن ۽ رات جا به

لنگ ۽ سمورن سکن جي ڏيڻ وارو رهندو ۽ ان ۾ ڪوبه شڪ نه سمجهڻ گهرجي. جيڪو ماڻهو صبوح جو سوير اٿي منهنجي پوڄا ڪاموءِ مهنجي مورتيءَ يا لنگ (شو-لنگ) اڳيان شو هزار اکريءَ جو پاٺ ڪري ٿو تنهنجي لاءِ دنيا ۾ سڌي (هر ڪنهن قسم ۾ ڪاميابي) ڏور نه رهندي ۽ اهو ماڻهو هن لوڪ ۾ سک پائي ٿو ۽ انت ۾ ڪيس شو لوڪ ۾ واسو ملي ٿو. ڀڳوان شنڪر ته انتر ڌيان ٿي ويو مگر وشنو سدس انتي هر روز ڪندو ٿي رهيو. (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوانٿ گنگي) ڪوٽي ردر سنگهتا (٤) ادياءَ ٣٥-٣٦ سمايت.

ڀڳوان شنڪر کي راضي ڪرڻ وارن ورتن جو ورنن،
مهاشوراتري - ورت جي ڪرڻ جي وڌي ۽ مهما جو ورڻن.

سنيت رشي - اي سوتجي مهراج! توهان اسانکي شو هزار اکري ٻڌائي ڏاڍو آنند پهچايو آهي. هاڻي اسانکي ڪرپا ڪري ڀڳوان شنڪر جي راضي ڪرڻ وارن ورتن جو ورڻن ڪريو ۽ مها شوراتريءَ جي ورت جي وڌي ۽ مهما ٻڌائي ڪرتارٿ ڪريو.

سوتجي مهراج- اي رشيئو! توهان جيڪي ٻه پڇيو آهي سو هڪ دفعو برهما، وشنوءَ ۽ پاروتيءَ ورهي ڀڳوان شنڪر کان پڇيو هو ۽ جيڪي ڀڳوان شنڪر انهن کي ٻڌايو سو مان توهانجي اڳيان ورڻن ڪريان ٿو. توهان ڪرپا ڪري شانت چت سان واهي ٻڌو.

ڀڳوان شنڪر- اي برهما! وشنو!! پاروتي!!! منهنجا ورت انيڪ آهن، جن مان مکيه ڏهه ورت آهن، جنکي جابال-شرتيءَ جا ودوان "دش-شيو ورت" چون ٿا. دوج (براهمڻ ڪتري ۽ ولش) کي اهي ورت ۽ نيم پالن ڪرڻ گهرجن. هرهڪ اشٽميءَ تي ورت رکي شو پوڄن ڪري نت راتو جو کاڌو کائڻ گهرجي. خاص ڪري ڪرشڻ پکيه (اوڌاڪيءَ) جي اشٽميءَ تي کاڌو اصل نه کائڻ گهرجي. وري هرهڪ شڪل پکيه (چانڊوڪي) ايڪادشيءَ تي بس شو پوڄن ڪري نت هڪ وقت پوڄن ڪرڻ گهرجي. چانڊوڪيءَ (شڪل پکيه) تيرس تي جنهن کي پرودوش ورت چئو آهي تنهن ڏينهن بس شو پوڄن ڪري سانجهيءَ جو پوڄن ڪرڻ گهرجي. ۽ هرهڪ اونداهيءَ چوڏس تي شو-ورت رکڻ کي ته ورت رکڻ گهرجي. ٻنهي پکشن يعني اونداهين ۽ چانڊوڪين راتين ۾ هرهڪ سومر تي شو-ورت ڌارڻ گهرجي. شو-پوڄا، شو-آرتي ۽ شو آراڌنا ڪري پوءِ سانجهيءَ جو پوڄن ڪرڻ گهرجي.

مٿين ورتن ڪرڻ وارو ماڻهو براهمڻن کي پوڄن ڪرائي پوءِ ورت چوڙي. ان کانسواءِ اشٽميءَ ڏينهن سومر وار تي هجي ۽ اونداهي چوڏس سومر وار تسي هجي ته شو-ورت ضرور ڌارڻ گهرجي. شو-پوڄا، ردر منتر جو جاپ، شو-مندر ۾ اپواس ڪرڻ ۽ ڪاشيءَ ۾ ديهه تياڳ ڪرڻ وغيره اصل سناتن مارگ آهن.

مٿين ورتن کانسواءِ شو-راتريءَ جو ورت ته هڪ وڏي اهميت رکندڙ آهي. هن لوڪ ۾ سک ۽ انت ۾ موڪش ملڻ جي چاهنا وارو ماڻهو خاص ڪري شو-راتريءَ

ديوتائن جا ايشور، ۹۵۶. شرٽم - آسري ڏيڻ وارا، ۹۵۷. سرو - سرو روپ، ۹۵۸. شبد برهم ستانگتي - پرڻو روپ ۽ ست پرشن جا آسرا، ۹۵۹. ڪال پکشيہ - جنهن جو ڪال پاسو وٺندڙ هجي، ۹۶۰. ڪال ڪال - ڪال جا به ڪال، ۹۶۱. ڪنڪٽي ڪرت واسڪي - واسڪي نانگ کي ڪنگڻ واڱر هٿ ۾ ڌارڻ ڪندڙ، ۹۶۲. مهيشواس - وڏا ڌنش ڌاري، ۹۶۳. مهي ڀرتا - ڌرتيءَ کي پالڻ ڪندڙ، ۹۶۴. لشڪلنڪ - بي داغ، ۹۶۵. وشرنکلهه - آزاد، ۹۶۶. ديو مڻيسترٽي - آڪاس ۾ مڻيءَ واڱر چمڪندڙ، ۹۶۷. ڌلپہ، ۹۶۸. سڌ سڌي ساڌن - سڌن کي سڌي ڏيڻ وارا، ۹۶۹. وشوت سدو رکهه - سڀني طرفن کان مايا سان بيڪيل، ۹۷۰. ستتيہ - استتي ڪرڻ لائق، ۹۷۱. وابيورسڪ - وڏيءَ ڇاتيءَ وارا، ۹۷۲. مهاڀڄ - وڏن ٻانهن وارا، ۹۷۳. سرواولي - سڀني جي آتميءَ جا استان، ۹۷۴. اڙالنڪ - بي خوف، ۹۷۵. اڙ ٿاوانڙ پرڀ - ناوانڙ جا پيارا، ۹۷۶. نرليپ لشو پيچ آتما - نرليپ ۽ دنيا جي حرص کان پري، ۹۷۷. نرويڪ - برگن کي پيدا ڪندڙ، ۹۷۸. ويڪ ناشن - ڀگين ۾ پوندڙ وگهن کي ناس ڪندڙ، ۹۷۹. ستوپ - استتي ڪرڻ جي لائق، ۹۸۰. ستو پرپ - استتيءَ جا پرامي، ۹۸۱. ستوتا - استتي ڪندڙ، ۹۸۲. وياس - مورتي، ۹۸۳. نرڪش - سوتنتر، ۹۸۴. اروداو ميو پاپ - موکشيہ ولڻ لاءِ جوڳ آسرا، ۹۸۵. وديا راشي - وديا جا پيدار، ۹۸۶. رس پرپ - ارهمانند رس پرامي، ۹۸۷. پرشانت پڌي - شانت پڌيءَ وارا، ۹۸۸. اڪشڻ - گاوڙ گسان رهت، ۹۸۹. سنگرهي - ڀڳتن جي ڏکن کي گڏ ڪرڻ وارا، ۹۹۰. نتيہ سندر - هميشهه مدوهر، ۹۹۱. ونيا گهر ڌرپ - چيتي جي چمڙي ڌارڻ ڪندڙ، ۹۹۲. ڌالراش - برهما جا سوامي، ۹۹۳. شاڪليہ - شاڪليہ رشي روپ، ۹۹۴. شروري پتي - رات جا سوامي (چندرما روپ) ۹۹۵. پرمارٿ گرو دت - پرمارٿ جي اپديش ڪرڻ وارا گرو دتا ترايا روپ، ۹۹۶. آشرت وتسل - شرڻ ۾ آيل ماڻهن تي ديا ڪرڻ وارا، ۹۹۷. سوم - پاروتيءَ سان گڏ شوڀا پائڻ وارا، ۹۹۸. رسگيہ - ڀڳتيءَ جي رس جاڻڻ وارا، ۹۹۹. رسد - پريم جي رس کي ڏيڻ وارا، ۱۰۰۰. سرو ستواو لنبهه - سنسار جي پراڻين کي سهارو ڏيندڙ.

اهڙيءَ طرح شري هري (وشنو) ڀڳوان شنڪر جا هڪ هزار نالا هر روز اچارڻ ڪندي شو - استتي ڪندو هو ۽ هرهڪ منتر تي هڪ هڪ ڪمل جو گل شو لنگ مٿان رکي پوڄا ڪندو هو. هڪ ڏينهن شو - مايا انوسار هڪ ڪمل جو گل گهٽ ٿي پيو ۽ پوڄا ڪرڻ لاءِ ٺئي نهڪري وشنو ڀڳوان پنهنجي ڪمل روپي هڪ اک ڪڍي ڪئي ڀڳوان شنڪر تي چاڙهي ارپڻ ڪئي. پوءِ ته ڀڳوان شنڪر ڏاڍو پرسن ٿي، کيس ”چڪر“ ڏيندي هن طرح چيو، ”اي هري! اوهان جي سهائتا لاءِ لوڪن ۾ اوتار ڌارڻ ڪرڻو پوندو. هي ”سدرشن چڪر“ سڀني شسترن کان اتم آهي. هيءُ سڀ لنهنجي مهما ايتري جو وڏي وڏي آهي سو سڀ ”شو - سهسر نام يعني شو - هزار اکريءَ“ ڪري ٿي سمجهه. جيڪو به ماڻهو هن شو - هزار اکريءَ جو پاٺ ڪندو لنهنکي سپني ۾ به دک نه ستائيندا. هيءُ اتم استوتر وڏا،

۽ اليڪ ڪرم ڪرڻ وارا، ٨٩٠. سمرٿ - هر حال ۾ خوش، ٨٩١. سمڪ - سندر سوالن وارا،
٨٩٢. سوکير، ٨٩٣. سڪر - سڀني ڳڻن وارا، ٨٩٤. دکشڻ انل - سڀني ڏکن جي هير (واءُ)
روپ، ٨٩٥. نندڪيشور - نندي‌ءَ جي پٺي‌ءَ تي چڙهڻ وارا، ٨٩٦. ڌرڻ - جوابدارين کڻي
لائق، ٨٩٧. پرڪٽ - ڀڳتن لاءِ پرگهٽ ٿيڻ وارا، ٨٩٨. پراڻي ورڌن - پراڻ وڌائڻ وارا،
٨٩٩. اپراجت - ڪنهن کان به هار نه کائڻ وارا، ٩٠٠. سروستو - سڀني کي پيدا ڪرڻ وارا،
٩٠١. گووند - ڪئو لوڪ جي پراپتي ڪرائڻ وارا، ٩٠٢. سچ روپي ٻيل تي سواري ڪرڻ وارا،
٩٠٣. اڌ وسع - آڌار ڪالسواءِ، ٩٠٤. ٻهڀجو ٻانهن ۾ ٻي لٺ، ٩٠٥. سڌ - هميشه ڪامياب،
٩٠٦. پرمت مورتي - اولو شوار واري، ٩٠٧. ٻشوڻن - جس روپي ڌن وارا، ٩٠٨. واراهه شرنگ
ڌرڪ شرنگي - واراهه کي ماري شرنگي روپ ۾ پرگهٽ ٿيندڙ، ٩٠٩. ٻلوان، ٩١٠. ايڪ نائڪ
شڪ اڪيلو بهادر، ٩١١. شرتي پرڪاش - ويدن جي ڦهلاءُ ڪرڻ وارا، ٩١٢. شرتي مان - ويدن
کي ڄاڻڻ وارا، ٩١٣. ايڪ بندو - سڀني جا ساٿي، ٩١٤. اليڪ ڪرت - سڀني پدارٿن
کي پيدا ڪرڻ وارا، ٩١٥. شري وتسل شراواپ - منگل ڪاري، ٩١٦. شانت پدر روپ، ٩١٧.
سر - سڀني کي ساڳي‌ءَ نظر سان ڏسڻ وارا، ٩١٨. يش - جس وارا، ٩١٩. يوشپ - پروي‌ءَ
کي آرام ڪندڙ، ٩٢٠. پوشڻ - سڀني کي سمڪارڻ وارا، ٩٢١. پرتي - ڪلياڻ سروپ، ٩٢٢.
پرلڪرت - ماڻهن کي پيدا ڪندڙ، ٩٢٣. پرليا ون - عوام کي اُمن ڪندڙ، ٩٢٤. اجنسب-
نه ڪسڻ وارا، ٩٢٥. ڀڳتي ڪام - ڀڳتي‌ءَ سان پيار، ٩٢٦. ڪالها - ڪال تي جيت پائيندڙ
٩٢٧. امل لوهت - ليري ۽ لوهي رنگ وارا، ٩٢٨. ستم ورت مهاڀاڳي - ستم ورت ڌاري
۽ ڀاڳي، ٩٢٩. نتم شانتي پرائڻ - شانتي سروپ، ٩٣٠. پراوت ورلوود - پر اُپڪاري ۽
وڏان ڏيندڙ، ٩٣١. ورڪت - وراڳي، ٩٣٢. وشارد - هوشيار، ٩٣٣. شبد شب ڪرنا -
شب ڏيندڙ ۽ شب ڪندڙ، ٩٣٤. شب لاما شب ڪير - شب سروپ شب نالن وارا، ٩٣٥-
الرلمت - نه گهرندڙ، ٩٣٦. اگهي، ٩٣٧. ساکشي اڪرتا - ڏسندڙ، ٩٣٨. ڪنڪ ٻرپ - سون
سمان شريا وارا، ٩٣٩. سرهاڙ پدر - ڪلياڻ ڪاري سڀاءَ وارا، ٩٤٠. مڌستهه - ٻيا پاسخاطري
رکندڙ، ٩٤١. شترگهن - دشمن کي ناس ڪندڙ، ٩٤٢. وگهن ناشن - وگهن کي ناس ڪندڙ،
٩٤٣. شکنڊي، ڪوچي شرلي - موريک، ڪسوچ ۽ ٽرشول ڌارڻ ڪندڙ، ٩٤٤. جٽي منڊي
ڪنڊلي - جٽان، منڊمالا ۽ ڪنڊل ڌارڻ ڪندڙ، ٩٤٥. امرلمر - امر، ٩٤٦. سرو ديو سنگهه-
سڀ طرح ڄاڻڻ وارن ۾ سريشٽ، ٩٤٧. تيجو راشي مهامڻي - تيج وارن ۾ وڏي تيج واري
ڪوستڀ مڻي، ٩٤٨. اسڪيمبو اپرميانما - نه ڇڏي سگهجن لائق جهڙا ۽ وسيع ڪري
سگهجن ڪين جهڙا، ٩٤٩. ويڌ وان ويڌ ڪرود - ظالترارا ۽ طالمن جي ڄاڻڻ وارا، ٩٥٠.
ويڌ - ڄاڻو، ٩٥١. ويوڳ آتما ڪهڻي وتسڻ لائق استري‌ءَ کان پري رهڻ وارا، ٩٥٢. پراور مڻي
شتر - پرمت ۽ پوشپ جي ڄاڻڻ وارا، ٩٥٣. آلومعرد ڌرا ڏرش - سڀني کان اُتم ۽ جنهن کي
جيڪي نه سگهجي، ٩٥٤. مڌر پرڌ درشن - جنهنجو درشن منوهر ۽ پيارو لڳي، ٩٥٥. سرپش -

۸۱۹. نرآڪار ۸۲۰. جليشور - جل جا سوامي، ۸۲۱. لمب وڍ - لمبيءَ کي وڏا ڪري
وڄائڻ وارا ۸۲۲. مها ڪوپ - پرليہ سمي پر مهان ڪروڌ ڪرڻ وارا ۸۲۳. وشوڪ - دک کان
رهت، ۸۲۴. شوڪ ناشن - دک کي ناس ڪندڙ، ۸۲۵. ترلوڪيہ - ٽنهي لوڪن جي پالنا
ڪرڻ وارا ۸۲٦. ترلوڪيش - ٽنهي لوڪن جا سوامي، ۸۲۷. سرو سڌي - سڀني کي شڌ
ڪندڙ، ۸۲۸. ادو ڪيج - الدرائن ۽ وشين تـي جيت ڪندڙ ۸۲۹. اوارڪت لڪشڻو دارو-
عجيب ديوتا، ۸۳۰. وارڪتا وارڪت - اسٿول پر اسٿل ۽ پارڪ پر پارڪ، ۸۳۱. وشام پتي-
پرجا جا پالڪ، ۸۳۲. ورشيل - سڀني سياو وارا ۸۳۳. ورگڻ - سڀن گڻن وارا، ۸۳۴. سارتمت،
۸۳۵. مان ڌن - فخر وارا، ۸۳٦. ميہ - سک روپ، ۸۳۷. برهما - سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ وارا،
۸۳۸، وشنو - سرشٽيءَ جــي پالنا ڪرڻ وارا، ۸۳۹. هنس - ساڇهہ وارا، ۸۴۰. هنس گتي-
هنس وانگر چال وارا، ۸۴۱. ويہ، گرڙ روپ، ۸۴۲. ويڌا وڌاتا ڌاتا - برهما، پالينڌڙ ۽ لقداو
ناهيندڙ ديوتا سروپ، ۸۴۳. سرشٽا - سرشٽيءَ جا پيدا ڪندڙ، ۸۴۴. هرتا - سنگهار ڪندڙ،
۸۴۵. چتر مک - چئن مکن وارا، ۸۴٦. ڪئلاش شکر واسي - ڪئلاش جي چوٽيءَ تــي نواس
ڪندڙ، ۸۴۷. سروا واسي - سرو وياپڪ، ۸۴۸. سداگتي - هردم وايوءَ وانگر هلڻ وارا، ۸۴۹.
هرٽيہ گرڀ - برهم روپ، ۸۵۰. د روهڻ - برهما، ۸۵۱. پرتپال - پراڻين کي پالڻ وارا، ۸۵۲.
پرڀتي - پرٿويءَ جا مالڪ، ۸۵۳. سد بوڌي - سرشٽ جوڌي، ۸۵۴. بوڌ ود بوڌي - جوڌ
وديا جا ڄاڻو، ۸۵۵. ورد - وردان ڏيندڙ، ۸۵٦. براهمڻ پريہ - براهمڻن کــي پيار ڪندڙ،
۸۵۷. ديو پريو ديو نائڪ - ديوتائن کي پيار ڪندڙ ۽ هلائيندڙ ۸۵۸. ديوگيہ - ديو تتو ڄاڻڻ
وارا ۸۵۹. ديو چنتڪ - ديوتائن لاءِ چنتا ڪرڻ وارا، ۸٦۰. وشالاڪشيہ - خوفناڪ اکين وارا،
۸٦۱. وشالاڪشيہ وڏين اکين وارا ۸٦۲- ورکدو ورکو وڌن - ڌرم جو دان ۽ ورڌي ڪرڻ وارا،
٦٨٣. ارمر - ممتا کان رهت، ٦٨٤. نرهنڪار - اهنڪار رهت، ۸٦۵- نرموهہ - موهہ کانسواءِ،
۸٦٦- نراڌرو - جهڳڙي کان پري، ۸٦۷- درپهادرپد - اهنڪار کي پيڙڻ وارا ۸٦۸- درپت - سڀ
اپمائي، ۸٦۹- سرو ولو پرورتڪهہ - سڀني مڻن کي بدلائڻ وارا، ۸۷۰- سهسرجت - هزارن کي
جيتيندڙ، ۸۷۱- سهسر ارچــي - هزارن سرو جن سمان تيجوارا ۸۷۲- سگند پرڪرتي دڪشڻ-
پرام ۽ مٺي سياہ وارا ۸۷۳- پرمت پرانہ پرتاپ - ماضي حال ۽ مستقبل جا مالڪ، ۸۷۴- پرايو
سڀني جي آپتي ڪندڙ، ۸۷۵- پرتي ناشن - دشمن جي سکن کي ختم ڪرڻ وارا ۸۷٦- ارتهہ-
پرشارتهہ روپ، ۸۷۷- انرٿ - نسواري، ۸۷۸- مهاڪوش- خزاني، ۸۷۹- پرڪاريمڪ پرتپت-
پرن جي ڪمن کي پوري ڪرڻ جي چاه وارا، ۸۸۰- نشڪنٽڪ - پنا روڪ، ۸۸۱- ڪرت
آنند - آنند سروپ، ۸۸۲- نرو باج ويا ج مردن - پاڻ پنا ڪپٽ ۽ پين جي ڪپٽ کــي ناس
ڪندڙ ۸۸۳- سترواڻ - سترو ڳڻي، ۸۸۴- سالوڪ - سترو ڳڻ سان پريم رکڻ وارا، ۸۸۵- ستير ڪيرتي-
ستير جي ناموس وارا، ۸۸٦- سنيہ ڪرنا ڳمہ - عوام کي پيار ڪندڙ، ۸۸۷- اڪهپت - پنا
ڏکڻ وارا، ۸۸۸- ڪٺگراهي - گڻن کي ڪٺڻ وارا ۸۸۹- لئيڪالما لئيڪ ڪرم ڪرت- الپڪ روان

لوڀ رهت، ٧٥٠- ارٿ رٺ شپور- سڀ جي منشا کي ڄاڻڻ وارا، ٧٥١- سرو پرمه مهمور- سڀني پراڻين جا مهان ايشور، ٧٥٢- شمشان للہ- شمشان واسي، ٧٥٣- لر اکم- لسن اکهن وارا، ٧٥۴- سمتو- ڌرم جسي مريادا قائم ڪرڻ وارا، ٧٥٥- ابرلما ڪرلي- الوکي روپ وارا، ٧٥٦- لوڪرلر ستلو ٽالوڪ- الوکي پرڪاش وارا، ٧٥٧- لرلمبڪ- ٽالسي جهرلو لنگ روپ، ٧٥٨- ٽاڪ پوشڻ- ٽالڪن جي هارن سان سينگاريل، ٧٥٩- اللڪهاري- الڊڪامر دليمه کي ماريندڙ، ٧٦٠- مکدريشي- ڏکم جي ٻکم کي ناس ڪندڙ، ٧٦١- وشدو ڪندلو پالدھ- ٻکم من وشده جي ڳاي کي ڪٽڻ وارا، ٧٦٢- همن دوش- ٻاپ کان سواء، ٧٦٣- اکهه ڳڻ- ڏ ناس لمندڙ ڳڻن سان ڀريل، ٧٦۴- ڏکم آري- ڏکم جا دشمن، ٧٦٥- اڙش دلمه پسه پوشا جي ڏللن کي پهندڙ، ٧٦٦- ڏورجٽي- جٽائن وارا، ٧٦٧- ڪنڊيسه پرشو- پڳل کهاڙي وارا، ٧٦٨- سڪلونمڪل- ساڪار ۽ لراڪار، ٧٦٩- اُنگهه- ٻاپ کان سواء، ٧٧٠- اڪال- ڪال جي پهڻ کان سواء، ٧٧١- سڪل آڌر- سڀني جا آڌار، ٧٧٢- پالڊرواپ- اڇي شڪل وارا، ٧٧٣- مردو لشت- ٽالڊر لرلہ ڪندڙ، ٧٧۴- ٻورڻ- سرووياپي ۽ پرهم، ٧٧٥- پرولتا- ٻکتن جي اپلاشا پوري ڪرڻ وارا، ٧٧٦- پهه- اولي، ٧٧٧- سڪمار- سندر ڪمار، ٧٧٨- سلرجن- سلمن اکمن وارا، ٧٧٩- سام ڳالڀڻ- سام واڳ جا پرلمي، ٧٨٠- اڪرور- ڪاروڙ کان سواء، ٧٨١- پهه ڪرلي- ٻولر ٽاموس وارا، ٧٨٢- ٽالمه روڳ کان سواء، ٧٨٣- مورهو- مسن جهڙي رلتار وارا ٧٨۴- لمرلڪو- لمرلن جا ٽامندڙ، ٨٧٥- جٽل- جٽاڌاري، ٧٨٦- جمرلپشور- سڀني جي پراڻن جا مالڪ، ٧٨٧- جمرلاشڪر- پرلہ ۽ سڀني جمرن جي الس ڪرڻ وارا، ٧٨٨- لمم- دائم، ٧٨٩- وسورپتا- سرن جي ونڊ وارا، ٧٩٠- وسو پرد- ڌن داتا، ٧٩١- ستڪتي-ستورشن جسا آسرا، ٧٩٢- سڪرائي- شڀ ڪرمن وارا، ٧٩٣- سڌي- سُٿلتا روپ، ٧٩۴- سسه ارشن کي جمر ڏيڻ وارا، ٧٩٥- ڪل ڪنٽڪ- ڪرڻن ماڻهن کسي ڪنڊي والگر چيندڙ، ٧٩٦- لوڪ لاولمڪرتا- لوڪن کي سراهن ڏيڻ وارا، ٨٠٠- لوڪرلر سک آلہ- ماڻهن کي سک ڏيڻ والمندڙ، ٨٠١- چندو سنجورن شاسنا- سومنالہ روپ سان چندرما کي جمون پردان ڪندڙ، ٨٠٢- لوڪ گرو- سڀني ماڻهن ۽ ولاپڪ، ٨٠٣- مهاڌپ- مهشور، ٨٠۴- لوڪ پنڌو لوڪنالہ- سڀني ماڻهن جا مترو ۽ نالہ، ٨٠٥- ڪرلگيہ- اپڪارن کسي مڃڻ وارا، ٨٠٦- ڪمراي پرشڻ- الر جس سان سينگاريل، ٨٠٧- اُڀاڀو اُکمبر- ڪالر، ٨٠٨- ڪالسه- دکمہ پرجاتيء جسي الس ڪرڻ وارا، ٨٠٩- سروشستر پرتام ور- سڀني شسترن نکندڙن ۾ اُتم، ٨١٠- لمچر ڏ ۽ د پرلي ڏ ر- جلوي ۽ جمال وارا، ٨١١- لوڪا لام آڪرلي- ماڻهن کسي اُٽي وڌائڻ وارا، ٨١٢- اُلر- لمام ٻارڪ (سوکمر) روپ، شڻي سمه- پولر مشڪ وارا، ٨١۴- پرسن آلما- خوش مزاج، ٨١٥- ڏورجيہ- جنهن کسي جيتڻ ڏاڍو ڏکيو آهي، ٨١٦- ڏو لمڪرم- جنهن کي ڏکيو طوم لتاڙي سگهجي، ٨١٧- جمرلر مہ- لمچ سان ڀريل، ٨١٨- جگيدانسه وشرلالہ،

ڀادر، ٦٨٤. دلبي - ڏلبي ڪٽڻ وارو، ٦٨٥. دانت - من ۽ اندرين کي وس ۾ ڪرڻ وارو، ٦٨٦.
ڪٽولر - ڪٽن ۾ اُبر، ٦٨٧. پدگلا ڪشيہ - پدگل آڪين وارو، ٦٨٨. جماڏپڪشيہ - جهڙو ماٺر کي ڏسڻ
وارو، ٦٨٩. ليل گرار - ليري ۽ کيڏي ۾ وارو، ٦٩٠. اراميہ - اروڳ، ٦٩١. سهسر ڀادرُ - هزارن ڀڄالن
وارو، ٦٩٢. شرواش - سڀني جا سوامي، ٦٩٣. شرٽيہ - شرڻ ۾ آئل جا گهٽڪورا، ٦٩٤. سرو
لوڪ ڌرڪ - سڀني لوڪن کي ڌارڻ ڪرڻ وارو، ٦٩٥. پدم آسن لسي اراجمان، ٦٩٦. ارم
جيرلي - ارم پرڪاش روپ، ٦٩٧. ٻار موره قلورد - پشت ۽ پشت قل ڏيندڙ، ٦٩٨. پدم گرڀ -
پيهنجي ٽائي (دن) مان ڪمل کي پيدا ڪندڙ (وشنو روپ)، ٦٩٩. مها گرڀ - ورات ارهمانڊ
کي ڌارڻ وارو، ٧٠٠. وشڙ گرڀ - سمورڻ جڳت کي ڌارڻ ڪندڙ، ٧٠١. وڇڪشڻ - سياڻا،
٧٠٢. ڀراورڳيہ - ڪارڻ ۽ ڪارڻ کي جاڻڻ وارو، ٧٠٣. ورد - مرضي ۾ موجب وردان ڏيڻ وارو،
٧٠٤. ورڻيہ - سرلشت، ٧٠٥. مها سراهہ - ڏمرو وڃائڻ وارو، ٧٠٦. ديواسر گورودار - ديوتائن ۽
اسرن (دئيتن) جا گردار، ٧٠٧. ديواسر امسڪرت - ديوتائن ۽ دئيتن جي پوڄڻ لائق، ٧٠٨.
ديواسر مهامتر - ديوتائن ۽ دئيتن جا گهٽڪورا، ٧٠٩. ديواسر مهيشور - ديوتائن ۽ دئيتن جا
ايشور، ٧١٠. ديوا سرلشرر - ديوتائن ۽ اسرن (دئيتن لي حڪمران) ٧١١. دويہ - انوکي روپ
وارو، ٧١٢. ديواسر مها آشرا - ديوتائن ۽ دئيتن جا وڏا آسرا، ٧١٣. دير دير ميہ - ديوتائن لا
ديوتا روپ، ٧١٤. اڇنتيہ - جنهن جو چنتن ڪري نہ سگهجي، ٧١٥. دير ديرا لمسير - ارهما
مان ردر روپ ۾ اُڀن ليل، ٧١٦. سدداري - سڀني پداران کي پيدا ڪندڙ، ٧١٧. اسروااگهر -
دئيتن جي ناس ڪرڻ لاءِ چوٿي جسر روپ ڌاريندڙ، ٧١٨. دير سنگهہ - ديوتائن ۾ سرشت،
٧١٩. دواڪر - سورج روپ، ٧٢٠. وڏ گرڀر سراشت، مکہ ديوتائن جا نہ مکي، ٧٢١. سرو
دير لمرولر - سموري ديوتائن جا شرومڻي، ٧٢٢. شر گيان رت شرلت جي واڄار ۾ هرشيار،
٧٢٣. شرامان - سمودائن سان پرال، ٧٢٤. شکي شري اروت ارات - سوامي ڪارلڪ واري
ارامت کي پيار ڪرڻ وارو، ٧٢٥. رجر هست - وجر ڌاري اندر روپ، ٧٢٦. سد کهڳ - جنهن
جي تلوار خالي نہ وڃي، ٧٢٧. نرسنگهہ اپالهہ - شرڀ روپ ۾ نرسنگهہ کي نڀڙر ارالڻ وارو،
٧٢٨. ارهمچاري - يگرلي آما جسي ارهمچاري روپ ۾ ارلکيا ولڻ وارو، ٧٢٩. لوڪ نماري -
سڀني لوڪن ۾ سٿر ڪرڻ وارو، ٧٣٠. ڌرم چاري - ڌرم جو پالن ڪندڙ، ٧٣١. ڌاڏپ - ڌن جا
مالڪ، ٧٣٢. لمدي - لمدي لالي سان ڪڻ روپ، ٧٣٣. لمديشرر - لمدي لالي سان مشڙرر
ورڪپ، ٧٣٤. اُلنت - ٻنا اُنت، ٧٣٥. لکن ارت ڌر - اُکهاڙو رهندڙ، ٧٣٦. شتي - ارلر رهندڙ،
٧٣٧. لنگاڌيڪشيہ - لنگ دير ڏسڻ وارو، ٧٣٨. سراڌيڪشيہ - ديوتائن جا پتي، ٧٣٩. اروڳا ڌيڪشيہ -
ارڳين جا سوامي، ٧٤٠. ايگاوهہ - جڳن کي هلائڻ وارو، ٧٤١. سر ڌرم - پنهنجي ڌرم لي هلڻ
وارو، ٧٤٢. سروگت - سرڳ ۾ رهندڙ، ٧٤٣. سروگسرر - جنهنجو سرڳ ۾ نہ ناموس هجي، ٧٤٤.
سرومہ سراهہ - سرالي آواز وارو، ٧٤٥. پاٽاڌيڪشيہ - پاٽاسر جا سوامي، ٧٤٦. ٻيج ڪرلا - ٻيجن جا
مالڪ، ٧٤٧. ڌرم ڪرڌر سمبر ڌرم جا پالڪ ۽ پيدا ڪندڙ، ٧٤٨. داسيما پا روپ ڌاري، ٧٤٩. الوپ -

[illegible]

ڪلياڻڪاري ۽ ناڻي هوشيار، ۵۳۹. دوسهتي - سرڳ لوڪ جا سوامي، ۵۴۰. ڪلياڻ ڪرڻ ناما - ڪلياڻڪاري نالن واري، ۵۴۱. پاپها - پاپن جي ناس ڪرڻ واري، ۵۴۲. پڻيہ درشن - درشن سان پڻيہ ڏيڻ سان واري، ۵۴۳. اُدار ڪيرتي - اُتم ناموس واري، ۵۴۴. اُد ڀوگي، ۵۴۵. سد ڀوگي - درشن نصيب ٿئي، ۵۴۶. سد سنمپ - ست سروپ، ۵۴۷. نڪشتر مالي - نڪشتر جي مالا سان سينگاريل سرشٽ ڀوڳي، ۵۴۸. ناڪيش - سرڳ جو سوامي، ۵۴۹. سواڌشٺان پداشريہ - سواڌشٺان چڪر جو آسرو، ۵۵۰. پاپ ۽ پاپ ڪي ناس ڪندڙ، ۵۵۱. مڻي پورو - مڻي پور چڪر روپ، ۵۵۲. پروڪتي - پاپهاري - شڌ ۽ نڀ اُپرا سماسين - هردي ۾ رهڻ واري، ۵۵۴. شڪر - اندر آڪاس ۾ هلڻ واري، ۵۵۳. هرت پنبرڪ سماسين - هردي ۾ رهڻ واري، ۵۵۴. شڪر - اندر روپ، ۵۵۵. شانت - شانت روپ، ۵۵۶. ورڪاڪي - هري هر، ۵۵۷. اوشڻ - گرم، ۵۵۸. گرهپتي - برهمانڊ روپي گهر جو سوامي، ۵۵۹. ڪرشڻ، ۵۶۰. سمرٿ، ۵۶۱. انرٿ ناشن - ظلم کي ناس ڪندڙ، ۵۶۲. اڌرم شترو - اڌرم جا دشمن، ۵۶۳. اگيہ - پڌيہ ڪسان مٿي، ۵۶۴. پر وقت پرو شرت - گهڻن ئي نالن وارا ۽ گهڻن ئي نالن سان پڪارجڻ وارا، ۵۶۵. برهم گرڀ - برهما جهڙو پالڪ آهي، ۵۶۶. برهد گرڀ - برهمانڊ جيهن جي هٿ ۾ آهي، ۵۶۷. ڌرم ڌينو - ڌرم روپي ٻڇڙي کي پيدا ڪندڙ گئوءِ جو روپ، ۵۶۸. ڌنا گم - ڌن جي پراپتي ڪرائڻ وارا، ۵۶۹. جگت هتيشي - سنسار جو ڀلو چاهيندڙ، ۵۷۰. سگت - اُتم گيان سان ڀرپور، ۵۷۱. ڪمار - ڪارتڪيہ، ۵۷۲. ڪشلاگم - ڪلياڻ ڏاتا، ۵۷۳. هرڻيہ ورنشمان - سون وانگر تيجسوي، ۵۷۴. نانا ڀوترت - انيڪ پرڪارن جي ڀوتن سان واندڻ ڪرڻ وارا، ۵۷۵. ڌوني - آواز روپ، ۵۷۶. اراڳ - اُداس، ۵۷۷. نينا ڌيڪ - اکين ۾ ڏسندڙ جي روپ ۾ حاضر، ۵۷۸. وشوامتر - دنيا جا دوست، ۵۷۹. ڌنيشور - ڌن جا مالڪ، ۵۸۰. برهم جيوتي - جوتي سروپ برهم، ۵۸۱. وسو ڌاما - سون ۽ رتن جي کاڻ، ۵۸۲. مها جيوتي انوتم - سورج وغيرہ پرڪاش ڏيندڙن ۾ پرڪاش، ۵۸۳. ماتا مه - سڀني ماترڪائن جا جنم داتا، ۵۸۴. مار شوانپ سوان - آڪاس ۾ هلندڙ هوا، ۵۸۵. ناگ هارڌرڪ - نانگن کي مالائن ڪري ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۵۸۶. پلستيہ - پلستيہ نالي رشي، ۵۸۷. پلهہ - پلهہ رشي، ۵۸۸. اگستيہ - اگستيہ رشي، ۵۸۹. جاتو ڪرڻيہ - رشي، ۵۹۰. پراشر - رشي، ۵۹۱. نراورڻ نروار - انڌيڪيل ۽ ننا روڪ، ۵۹۲. وشيرتيہ - برهما جو پٽر رڌر، ۵۹۳. وشٽر شروا - وشٽر روپ، ۵۹۴. آلميرو - برهما، ۵۹۵. الرڌ - ننا روڪ رفتار وارا، ۵۹۶. اتري - رشي، ۵۹۷. گيان مورتي، ۵۹۸. مهايشا - وڏي جس وارا، ۵۹۹. لوڪ ويراگرڻي - سنسار ۾ مشهور بهادرن ۾ اڳرو، ۶۰۰. وار، ۶۰۱. چنڊ - پرليہ جي سمي ۾ ڪروڌ ڪرڻ وارا، ۶۰۲. ستيہ پراڪرم - سچو بهادر، ۶۰۳. وياڪلپ - نانگن جي ڦڻن سان سينگار ڪرڻ وارا، ۶۰۴. مهاڪلپ، ۶۰۵. ڪلپ ورڪش، ۶۰۶. ڪلاڌر - چندرما جي ڪلا ڌارڻ وارا، ۶۰۷. النڪرشڻر - سينگار ڪرڻ وارا، ۶۰۸. اچل، ۶۰۹. روچشڻو پرڪاش وارا، ۶۱۰. وڪرمونت - بهادري ڪري چڙهڻ وارا، ۶۱۱. آيو شبد پتي - عمر ۽ واڻيءَ جا سوامي، ۶۱۲. واڳي پلون - لڪڙا ۽ لوهُ يا پاڻيءَ ۾ ترڻ ۾ هوشيار، ۶۱۳. شڪي سارلي اگني روپ ۽ سهانڪ، ۶۱۴. امنسرشت - اسو ليپ،

ڀڄڻ وارا، ۴٦٨. وشوسه - ڀڳتن جي اپرادن کي خيال ۾ نه آڻڻ وارا، ۴٦٩. ڏنمه - ڏيان ڪرڻ لائق، ۴٧٠. دوسوپنه ناشن - جنهن جي خيال ڪرڻ سان خراب سپنا نه اچي سگهن، ۴٧١. اناروڻ - پار لنگهائڻ وارا، ۴٧٢. دشڪرتيها - پاپن کي ناس ڪندڙ، ۴٧٣. وڪمه - ڄاڻڻ جي لائق، ۴٧۴. دسهه - جنهن جي رفتار کي نه سهي سگهجي، ۴٧٥. اپڙ - سنسار جي پيدائش کان رهت، ۴٧٦. انادي، ۴٧٧. ڀوڀر لکشمي-ڀو ر لوڪ ڀر لوڪ جي شوڀا، ۴٧٨. ڪرٽي-منڪ جي ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۴٧٩. لرڌشائپ - ديوتائن جا سوامي، ۴٨٠. وشوڪرپتا - سنسار جا رکڪ، ۴٨١. وشوڪرتا - سنسار جا پيدا ڪندڙ، ۴٨٢. سوڀر سرشٽ ٻهادر، ۴٨٣. وچرالگد - سندر ڀازون ٻند ٻڌرندڙ، ۴٨۴. جنن-سڀني کي جنم ڏيڻ وارا، ۴٨٥. جن جنمادي-جنم وڏا وارن جو مول ڪارڻ، ۴٨٦. ڀرٿمان - ڀسد، ۴٨٨. ڏو - سڀ جو سوامي، ۴٨٩. وسشمت - من ۽ اندرين کي وس ۾ ڪرڻ وارا، ۴٩٠. ڪشيپ - ڏسندڙ، ۴٩١. ٻالر - سورج وانگر چمڪندڙ، ۴٩٢. ڀمر - خوشناڪ، ۴٩٣. ڀمر اپراڪرام - خوشناڪ ۽ ٻهادر، ۴٩۴. ڀرآسر - اولڪار روپ، ۴٩٥. ستمتا چار - سڀ ڀرشن جي وسٽي لئي هلندڙ، ۴٩٦. مهاڪرش - ان وغيره ڀڄڻ ڪرش کي اندر وڪڻ وارو، ۴٩٧. مهاڌن - حد کان وڌيڪ شاهوڪار، ۴٩٨. جمائپ - جنم ڏيڻ وارن ۾ مکيه (برهما)، ۴٩٩. مهاديو - ديوتائن جا ۽ سوامي، ٥٠٠. سکلاگم ڀاڳ - سڀني شاسترن ۾ هوشيار، ٥٠١. لترم - لسه، ٥٠٢. لتروڌ لتن کي ڄاڻڻ وارا، ٥٠٣. الڪالما - هڪ آلر روپ، ٥٠۴. وڀو - هرهند وياپڪ، ٥٠٥ وشو ويروشڻ - سنسار کي گٿن سان سهڻو ڪندڙ، ٥٠٦. رشي، ٥٠٧. براهمڻ - برهم جي ڄاڻڻ وارو، ٥٠٨. ابهرونه جنم مرڻمر ۽ پڙهائي کان مٿي، ٥٠٩. ٻيچ ٻکم ستمتي - اهڙن ٻکمن جي پيدائش جو ڪارڻ، ٥١٠. وشراش - وشوالمه، ٥١١. وملوديه - ڏرم روپ، ٥١٢. آلر اوڀ - بيهدڙو ٻاڻ پيدا ڪندڙ، ٥١٣. آناديسه - آدي اَلمه کان مٿي، ٥١۴. ولسل - ڀڳتن جو پيارو، ٥١٥. ڀڳسه لوڪ ڏرڪ - ڀڳتن جو آسرو، ٥١٦. گائتري ولب - گائتري منتر جا پرامي، ٥١٧ ٻالشو - قداور، ٥١٨. وشوآواس - جڳسه جو آسرو، ٥١٩. ڀرڀاڪر - سورج وانگر لمجران، ٥٢٠. نشو - ٻالڪ روپ، ٥٢١. ڪر وسه - ڪنلاش لي گهڻ وارا، ٥٢٢. سمرات - ديوتائن جي سوامي ۽ جا سوامي، ٥٢٣. سشوڻ سو شتروها - ڀرلرڪڻ جي سڀنا جا سوامي ۽ دشمن کي ناس ڪرڻ وارا، ٥٢۴. امرگه اَرشت لمي - امرگه سنڪلپ وارا ڪشيپ، ٥٢٥. ڪمد - سنسار آلند ڏيڻ وارا چندرما، ٥٢٦. وڪتچرو - چيتا ڪالسواء، ٥٢٧. سولر جولي ستمو جولي - ٻيهجي لئي ڀرڪاش سان ڀرڪاش ليمدڙ جولي سروپ، ٥٢٨. آلر جولي-گيان جو ڀرڪاش ڏيندڙ، ٥٢٩. اجهل - گنڀير، ٥٣٠. ٻيکل-ٻيکل ورڻ وارا، ٥٣١ ڪولمشرو-ڪول واش مان ڏاڙهون مڃن سان درواسا رشيءَ جي روپ ۾، ٥٣٢. ٻالميتر - سنڪ ۾ اکي، ٥٣٣. لرپي لمو-نيمي لرڪ يا وند جنهنجو روپ آهن، ٥٣۴. گيان سڪندوسها لمتي-گيان کي ڏيڻ وارا ۽ لمتي وديا سيکارڻ وارا، ٥٣٥. وشرولتي-جڳسه ڪ ١١٢١ ڪندڙ، ٥٣٧. ڀگوو وسراناڊلم-ادلي ڀترڀگه ۽ ورسران، ٥٣٨. ڀرڪمار - ڀرڳه وديا ۾

۳۹۳- گهن - ڳجها، ۳۹۴- گهه - لڪل، ۳۹۵- ڪرتم - سنسار جي پيدائش جو سڀ کان وڏو
سبب، ۳۹۶- ڪارتم - سنسار جي پيدائش جو امت ڪارڻ، ۳۹۷- ڪرتا، ۳۹۸- سرو ٻنڌو موچن-
سڀني ٻنڌڻن کان ڇڏائڻ وارو، ۳۹۹- وڀو ساڌ - گيان روپ، ۴۰۰- وڀوستان - بندوبست ڪرڻ
وارو، ۴۰۱- ستاند - ڌرو وغيره ڀڳتن کي ستان ڏيڻ وارو، ۴۰۲- جڳدادپ - سنسار جي آديءَ
کي پيدا ڪرڻ وارو، ۴۰۳- گرود - سرشٽ وستوءَ کي ڏيڻ وارو يا جڳياسوءَ کي گرو وانگي ڏيڻ
وارو، ۴۰۴- للت - سندر، ۴۰۵- اپيد - ڪنهن ۾ تفاوت ڪانسواءِ، ۴۰۶- ڀاوالما آنمدي سنستت-
ست سروپ آتما ۾ وتل، ۴۰۷- واراشور - پاڻين جو شرومڻي، ۴۰۸- وار پدر، ۴۰۹- وار
آسن وڌي - وارن جي جاءِ تي وهڻ وارو، ۴۱۰- وراڀ، ۴۱۱- وار چوڙامڻي - وارن ۾ سرشٽ،
۴۱۲- ويتا - ڄاڻو، ۴۱۳- چدانند، ۴۱۴- ندي ڌر - مستڪ تي گنگا کي ڌارڻ ڪندڙ، ۴۱۵-
آڳياڌار - آگيا جي ڌارڻ ڪرڻ وارو، ۴۱۶- ترشولي، ۴۱۷- شپي وشت - اهڃ سان پرال، ۴۱۸-
شواليه - ڀڳوتي شوا جا مالڪ، ۴۱۹- والکليه - رشي والکليه روپ، ۴۲۰- مهاچاپ - ڌاش ڌاري،
۴۲۱- تگمانشو - سورج روپ، ۴۲۲- بڌر لوڪ - وشين واسنائن لاءِ ٻوڙا، ۴۲۳- ڪڪ- آڪاش
۾ هلندڙ، ۴۲۴- اپرام - تمام سندر، ۴۲۵- شرڻ - ستي آسري وارو، ۴۲۶- سبرهمڻيه - براهمڻن
جي ڀلائي چاهيندڙ، ۴۲۷- سدا ڏيتي - امرت جي رکيا ڪندڙ، ۴۲۸- مگهوان ڪوشڪ - اندر
روپ، ۴۲۹- گومان - پرڪاش وارو، ۴۳۰- ورام - سڀني جي سمائڻ جي جڳهه، ۴۳۱- سرو
ساڌن - سڀني جي ڪامنائن کي سڌ ڪرڻ وارو، ۴۳۲- للاٽاڪيه - مستڪ ۾ هڪ اک کي ڌارڻ
ڪندڙ، ۴۳۳- وشو ديهه - جڳت سروپ، ۴۳۴- سار - تت، ۴۳۵- سنسار چڪر ڀرت - سنسار
جي چڪر کي هلائيندڙ، ۴۳۶- اموگهه ڏنڊ - جنهنجي سزا ڪڏهن اجائي نه ٿي وڃي، ۴۳۷-
مڌيست - وچ وارو، ۴۳۸- هرٽيه - سون جهڙا ٿيوران، ۴۳۹- برهم ورچسي - برهم تيج سان
پرال، ۴۴۰- پرماٿ - پرم جو اپڪار ڪندڙ، ۴۴۱- پرومايي - مها مايا وارو، ۴۴۲- شبر- ڪلياڻ
ڪندڙ، ۴۴۳- وياگهر لوچن - چيتي وانگر خوفناڪ اکين وارو، ۴۴۴- روچي - چمڪندڙ، ۴۴۵-
وراهي - برهم روپ، ۴۴۶- سور پندو - سرڳ لوڪ ۾ بندو سمان سک ڏيڻ وارو، ۴۴۷- واچسپتي-
واڻيءَ جا سوامي، ۴۴۸- اهرپتي - ڏينهن جا سوامي، ۴۴۹- روي - سورج، ۴۵۰- وروچن -
انيڪ پرڪارن سان پرڪاش ڦهلائڻ وارو، ۴۵۱- سڪند، ۴۵۲- ستاوئيو سوتت پر - پراج، ۴۵۳-
پڪتي رلتڪيرلي - جنهنجو ناموس مٿين لوڪن ۾ ڦهليل هجي، ۴۵۴- ساتوراڳ - ڀڳتن تي
پريم ڪرڻ وارو، ۴۵۵- پرم جيه - پڻ تي جيت پائيندڙ، ۴۵۶- ڪيلاش اڌپتي، ۴۵۷- ڪانت-
ٿيوران، ۴۵۸- سوتا - سڀني پرهمانڊ کي پيدا ڪندڙ، ۴۵۹- روي لوچن - سورج روپ اکين
وارو، ۴۶۰- ودوتم - ودوانن ۾ هوشيار، ۴۶۱- وڀيشڻ - ٻپ ڪسان سواءِ، ۴۶۲- وشو پرلار -
سنسار کي ڪاراڻ وارو، ۴۶۳- انوارت - جنهن کي ڪو روڪي نه سگهي، ۴۶۴- نتيه -
سچ، ۴۶۵- نيت ڪلياڻ - هڪيءَ طرح ڪلياڻ ڪندڙ، ۴۶۶- پيه شرون ڪيرتن - جنهن
جي نام ڳائڻ ۽ مهما ٻڌڻ سان پاپ نه ٿي وڃي، ۴۶۷- دور شروا - پري جـون ڳالهيون

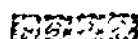
ارڪشانڪ، ٣٢٧. دراڌار - عالم مانجهو جنهن کي ڏڪائيءَ سان ملي سگهجي، ٣٢٨. امرت
شاشرت - امرت روپ، ٣٢٩. شانت - شانت روپ، ٣٣٠. ڀاڳيسر ڀاڳاوان - هٿن ۾ ڀاڳ
جهليندڙ ڀاڳادر، ٣٣١. ڪمنڊل ڌر - ڪمنڊل کڻڻ وارا، ٣٣٢. ڌاري - ڀاڪ ڌنش ڌاري،
٣٣٣. آرانگ مسڪرچر - من ۽ واڻيءَ سان نہ ملڻ جهڙا، ٣٣٤. آنندرد مهامايہ - مها مايا وارا،
٣٣٥. شروارش - سڀني جي وهڻ جي جاءِ، ٣٣٦. چتشمڪ - چتن ارشارلي مانجهن جسو هڪ
لي رشتو، ٣٣٧. ڪال ارڳي - ڀرلئہ وقت سڀني کي ڪال جي وس ڪرڻ وارا، ٣٣٨. مهالاد
ونڌر شبد ڪندڙ، ٣٣٩. مهولسهر مهاڀل - وڏي آساهہ ۽ ٻل وارا، ٣٤٠. مها ٻڌي - وڏيءَ
ٻڌيءَ وارا، ٣٤١. مها وير، ٣٤٢. پرمت چاري - پرلن ۽ گڻن سان گسڪ گڏران ڪرڻ وارا،
٣٤٣. پرندر - ٻر ٻر کي ناس ڪرڻ وارا، ٣٤٤. لشاچر - واسمڻ جو کهڻ وارا، ٣٤٥. ارتچاري-
ٻرتن سان گڏ کهڻ وارا، ٣٤٦. مهاشڪتمر مهادتي - وڏيءَ شڪتيءَ ۽ جلوي وارا، ٣٤٧.
آرديشور ٻو - جنهنجو رولن نہ ڪري سگهجي اهڙي سروپ وارا، ٣٤٨. شرامان - عيش و آرام
جا شولين، ٣٤٩. سرواچاره مدرگتي - سڀ جو من جنهن کي نہ سچالي سگهجي، ٣٥٠.
ٻرشرمہ - جنهن لاءِ ڪهڙو ٻي ٻڌل آهي، ٣٥١. امواماٻا - جنهن ٻي مها مايا ب الر نہ ڪري
سگهي؛ ٣٥٢. امعانيا - من کي وس ۾ رکڻ وارا، ٣٥٣. ڏرو اڌرو - لتم ڪارڻ ۽ التم ڪارڻ،
٣٥٤. اوچ لجس داولي ڏو - ٻل، لمچ ۽ گيان وارا، ٣٥٥. جنڪ - سڀ جا پتا، ٣٥٦ سرو
شاسن - سڀ تي حڪمران، ٣٥٧. ترلہ ٻرهي - ٽاچ جا شولين، ٣٥٨. لتم ترلہ - روز ٽاچ
ڪندڙ، ٣٥٩. پرڪاش آتما، ٣٦٠. پرڪاشڪ، ٣٦١. سمشتاڪشر - اوتڪار روپ هلاسو اکر،
٣٦٢. ٻد - گيالي، ٣٦٣. منتر - رڳ، سام ۽ الر وبد جا منتر روپ، ٣٦٤. سمان - سڀ سان
هڪ جهڙائي روپ ۾ هلڻ وارا، ٣٦٥. سار سملو - سنسار ساگر ۾ پار ڪرڻ وقت ٻيڙيءَ جي
روپ وارا، ٣٦٦. ٻڪادي ڪرلديڪا روپ - ٻڪن کي شروع ڪري کهائڻ وارا، ٣٦٧. ڪيمير،
٣٦٨. ووڪ واهن - ٻئل تي سواري، ٣٦٩. اشت - پيارا، ٣٧٠. اوشتت - سڀني صفتن ڪان
مٿي، ٣٧١. ششتمشت - سڀن مانجهن جا پيارا، ٣٧٢. سلب - پڳتن لاءِ ملڻ ۾ سولا، ٣٧٣ -
سارشوڪن - لسم جي ڪوج ڪرڻ وارا، ٣٧٤. لمرت روپ - لمرن جا روپ، ٣٧٥. ليرت لاماء-
لمرت نام ڌاري، ٣٧٦. لمرت درشن - لمرت روپ ۾ اهنجو درشن ڪرڻ وارا، ٣٧٧. لمرلد-
چرلن جي جل روپ ليرلن کسي ڌڪ وارو، ٣٧٨. اٻام لڌي - سمنڊ روپ، ٣٧٩. اڏشنالر-
جڳت جو آشرو، ٣٨٠. درجہ - جنهنجو جنم لمام ڪنن آهي، ٣٨١. جيءُ ڪلاو - وجهہ جي
وقت کي سمجهڻ وارا، ٣٨٢. ٻرتشلت - ناموس وارا، ٣٨٣. پرمانگم - ڀانتيءَ جي جاڻ وارا،
٣٨٤. هوتہ ڪرچ - سوني ڪرچ وارا، ٣٨٥. هري - هري روپ، ٣٨٦. ومرچن - سنسار کي
چڏائڻ وارا، ٣٨٧. ديوتان جسو مطلب روپ، ٣٨٨. ودمش - سڀني ديوتان جا مالڪ،
٣٨٩. پدوسنشره - اوتڪار ٻرڙي روپ، ٣٩٠. ٻالرواه - ٻالڪ جسي روپ وارا، ٣٩١.
ابرلمت - طاقت هرلدي ب طاقت جي لشي ۾ نہ اچڻ وارا، ٣٩٢. اوکرناء ٻنا وڪار وارا،

ساڌن ڪندڙ، ٢۴٣- اننت درشٽي - جنهن جي درشٽيءَ جو انت نه هجي، ٢۴۴- آنند، ٢۴۵- ڏنڊ - دشٽن کي سزا ڏيڻ وارا، ٢۴٦- دميتا - دشٽن کي سزا ڏيڻ وارا، ٢۴٧- دمن - سڀني کي سزا ڏيڻ وارا، ٢۴٨- اپراڌ - ٻوجهڻ لائق، ۴٩- مها ماءِ - موهڻ وارا، ٢۵٠- وشوڪرم وشارد - سنسار کي پيدا ڪرڻ ۾ هوشيار، ٢۵١- ويتراڳ - اُداس، ٢۵٢- وينيت آتما - نماڻو، ٢۵٣- تپسوي، ٢۵۴- ڀوتڀاون - سڀني کي پيدا ڪندڙ، ٢۵۵- انمت ويش - المست، ٢۵٦- پرڇنڻ - مايا ۾ ڍڪيل، ٢۵٧- جتڪام - ڪام کي جيتيندڙ، ٢۵٨- اجت - وشنوءَ کي پيارا، ٢۵٩- ڪلياڻ پرڪرتي - ڀلو چاهيندڙ، ٢٦٠- ڪلپ - سمرٿ، ٢٦١- سرو لوڪ پرجا پتي - سڀني لوڪن جي پرجا کي پالڻ وارو، ٢٦٢- ترسوي - رفتار وارا، ٢٦٣- تارڪ - تاريندڙ، ٢٦۴- ڌيمان - سمجهه وارا، ٢٦۵- پرڌان، ٢٦٦- پرڀو، ٢٦٧- اويه - نه ناس ٿيندڙ، ٢٦٨- لوڪپال - لوڪن کي پاليندڙ، ٢٦٩- انترهت آتما - انترجامي آتما، ٢٧٠- ڪلپادي - ڪلپ جا آدي ڪارڻ، ٢٧١- ڪمليڪشڻ - ڪمل جهڙي اکين وارا، ٢٧٢- ويد شاستر ارٿ تتوگيه - ويدن ۽ شاسترن جي تتن کي ڄاڻيندڙ، ٢٧٣- انيم - آزاد، ٢٧۴- نيتاشوا - سڀني جو مقرر ڪيل آسرو، ٢٧۵- چندر - چندرما جهڙو آنند ڏيندڙ، ٢٧٦- سوريه - سڀني سوريه وانگر پيدا ڪندڙ، ٢٧٧- شني - ڇنڇر جو روپ، ٢٧٨- ڪيتو - ڪيتو گرهه روپ، ٢٧٩- ورانگ - سندر، ٢٨٠- ودرم ڇڇوي - ودرم مڻيءَ جهڙو لال روپ، ٢٨١- ڀڳتي وش - ڀڳتيءَ جي وس ۾، ٢٨٢- پرپرهم، ٢٨٣- مرگ باڻارپڻ - مرگ روپي يڄندڙ دڪيه کي باڻ هڻڻ وارا، ٢٨۴- انگهه - پاپ کانسواءِ، ٢٨۵- ادري - پربت روپ، ٢٨٦- ادراليه - پربتن تي نواس ڪندڙ، ٢٨٧- ڪانت - سڀ کي پيارا، ٢٨٨- پرماتما، ٢٨٩- جڳت گرو، ٢٩٠- سرو ڪرماليه - سڀني ڪرمن جي جاءِ، ٢٩١- تشٽ - خوش، ٢٩٢- منگليه - منگل ڪاري، ٢٩٣- منگلا ورت - منگل ڪندڙ، ٢٩۴- مهاتپا - مهان تپسوي، ٢٩۵- ديرگهه تاپ - گهڻو وقت تپسيا ڪندڙ، ٢٩٦- ستوشٽ - ڪرپالو، ٢٩٧- ستور - هڪ هنڌ مضبوط ڪري ٿيل، ٢٩٨- اهه سنبتسر - هڪ ڏينهن ۽ سنبت، ٢٩٩- وياپتي - وياپڪ، ٣٠٠- پرماڻ - ثابتي، ٣٠١- پرم تپ - پرم تپسيا روپ، ٣٠٢- سنبتسرڪر - سنبت پيدا ڪرڻ وارا، ٣٠٣- منترپرتيه - منترن سان ملڻ وارا، ٣٠۴- سرو درشن - سڀ کي ڏسڻ وارا، ٣٠۵- اج - نه جنم، ٣٠٦- سرواشور - سڀني تي حڪم ڪندڙ، ٣٠٧- سڌ - ڪاميابيءَ جي جاءِ، ٣٠٨- مها ريتا - سرشٽ ويرج وارا، ٣٠٩- مهابل، ٣١٠- يوگي يوگيه - لائق جوڳي، ٣١١- مها تيجا - وڏي تيج وارا، ٣١٢- سڌي - سڀني ڪاميابين جو ڦل، ٣١٣- سروادي - سڀني جو آدي ڪارڻ، ٣١۴- اگرهه - اندرين جهڙن کي نه وٺي سگهڻ، ٣١۵- وسو - سڀني پراڻين جي رهڻ جي جاءِ، ٣١٦- وسومنا - وشال من وارا، ٣١٧- ستيه - سچ روپ، ٣١٨- سروپاپهر - سڀني پاپن کي ناس ڪرڻ وارا، ٣١٩- سڪيرتي شوڀن - سٺي ناموس وارا، ٣٢٠- شڀان، ٣٢١- ويدانگ - ويدن جي انگن وارا، ٣٢٢- ويدون مني - ويدن جي ڄاڻڻ وارا مني، ٣٢٣- ڀراجشڻو - هڪ رس وارا، ٣٢۴- ڀوجنم - گيانين دوارا اپرهه، ٣٢۵- ڀوڪتا - پرش روپ ۾ انگيڪار ڪرڻ وارا، ٣٢٦-

سمهڻ وارا، ١٦٩. ڪامي - ڀڳتن کي چاهيندڙ، ١٧٠. ڪالس، ١٧١. ڪرناڪر، ١٧٢. سماورمعه
سنسار کي چگيءَ طرح هلائڻ وارا، ١٧٣. آلورنالما، ١٧۴. ڏورِ ڀڄ، ١٧٥. سدا شِو، ١٧٦.
اَڪلمش - لشماپ، ١٧٧. چتر ڀاهو - چئن ٻاهن وارا، ١٧٨. دراواس، ١٧٩. دراسد، ١٨٠. درلپ،
١٨١. دوگر، ١٨٢. درگ، ١٨٣. سرو آبرڏوشارد - سڀني شسترن کي چگيءَ طرح هلائڻ وارا،
١٨۴. اڏيالر ڀرڳ لله، ١٨٥. سنتر، ١٨٦. لنترورڌن - جڳت کي وڌائڻ وارا، ١٨٧. شرالگ -
سلن الگن وارا، ١٨٨. لوڪ سارلگ - لوڪ جي لنع کي گرهڻ ڪندڙ، ١٨٩. جگديش، ١٩٠.
جنارڌن - ڀڳتن جي عرض جا آسرا، ١٩١. ڀسر شڌنڪر، ١٩٢. ميرو - ميرو ڀربت والگو اوچا،
١٩٣. اوجسري، ١٩۴. شڌوگرهه - لرمل ٻڌن وارا، ١٩٥. اساڌيہ مشڪل ملڻ وارا، ١٩٦. ساڌ
وساڌيہ - چگن ماڻهن کي جلدي ملڻ وارا، ١٩٧. ڀرلہ مرڪت روپارڪ - رام جي لله ٻالدر
جي روپ ۾ اوڪر اي ملڻ وارا، ١٩٨. هرلم رلتا - سون جي وارا وارا، ١٩٩. ٻتروانڌ - براڻن
دوارا ملڻ وارا، ٢٠٠. راڀو جهرهر - دشمن جي حملن کي واڻ وارا، ٢٠١. ٻلي - طاقتور،
٢٠٢. مهاهرد، ٢٠٣. مهاڪرمہ - وڏا آڪاش روپ، ٢٠۴. سڌورلداورلدمہ - ديوتائن ۽ سڌ جي
برجڻ لائق، ٢٠٥. وياگهرچرماميرِ - چيتي جي چمڙيءَ کي چادر ڪري ڍڪيندڙ، ٢٠٦. وبالي -
نانگن جي ڳهڻن ٻالڻ وارا، ٢٠٧. مهاپرمہ، ٢٠٨. مهالڌي - وڏو خزانو، ٢٠٩. اَمرناش - جنهن
جي آشا ڪڏهن به نا اُميد نہ ٿئي، ٢١٠. اُمرمہ وپرَ - امر ٻڌن جسهندر، ٢١١. ٻالڪ جيہ -
ٻالڪ جيہ شنڪ ڪٽڻ وارا، ٢١٢. ٻر ٻڄن - واسو روپ، ٢١٣. ٻيورلشتي لترمسڪ - ٻيورائن
لتن ۾ رهندڙ (ٻرڪرلي، ٻڌي، اهنڪار، اڪهرن، ڪن، لڪ، جب، چمڙي، واسہ، هٿ، ٻانہ،
ٻير، الدري، من، شبد، چهڻ، روپ، رس، ارءِ، ٻرلوي، جل، لڄ، واير، آڪاش ۽ وغيره
چرويهن جُز ٻداولن سان گڏ ٻيچرٻهرن هڪ چيتن وستو)، ٢١۴. ٻارجامہ - ٻکيا ولندڙن جي
آلما کي ٻرور ڪندڙ ڪلب ورڪش، ٢١٥. ٻاراوار - سبب ۽ ڪم، ٢١٦. سکر - جلدي ملڻ
وارو، ٢١٧. س ورمہ - اُلم ورمہ ڌارڻ ڪندڙ، ٢١٨. شور - بهادر، ٢١٩. برهم ويد لڌي -
برهما ۽ ويدن جو ٻيدا ڪندڙ، ٢٢٠. لڌي - سنسار جي ٻيدا ڪندڙ، ٢٢١. ورڻ آشرم گرو -
ورڻن ۽ آشرمن جو ناهيندڙ، ٢٢٢ ورڻي - برهمچاري، ٢٢٣. شترو جت - اَلڌڪاسر وغيره
دليتن کي مارڻ وارا، ٢٢۴. شترو ناپن - دشمن کي دکن ڏيڻ وارا، ٢٢٥. آشرم - سڀني جي
لاءِ آرام جي جاءِ، ٢٢٦. ڪشمڻ - جسم مرڻ کان مٿي، ٢٢٧. ڪشام - ٻرلئہ ڪال ۾ ماڻهن کي
ڪمزور ڪندڙ، ٢٢٨. گيان وان، ٢٢٩. اَچلمشور - جملن جو سوامي، ٢٣٠. ٻرمالورمہ - سڀني
ڀالهن جي لائق، ٢٣١. دوگهہ - جنهن کي ڏکيءَ طرح جاڻ ملي، ٢٣٢. مرڻ - ويدن
جي ڪهن وارا (گرڙ روپ)، ٢٣٣. وائو واهن - هوا کي نہ هلائيندڙ، ٢٣۴. ڌاردر - ڌلش
ڌاريندڙ، ٢٣٥. ڌلرويد - ڌلش وديا جو جاڻو، ٢٣٦ گلراشي - گڻن جو ڀنڊار، ٢٣٧. گڻا
ڪر - سڀن گڻن جي کاڻ، ٢٣٨. ستيہ - سچ، ٢٣٩. ستيہ ٻسر - سچ ۾ ٻرائم ڪندڙ،
٢۴٠. اَدين - سخي، ٢۴١. ڌرمالگ - ڌرم جو انگ، ٢۴٢. ڌرم ساڌن - ڌرم جو

٦١. دونهه آيو ڌ - پشوپاتت شستر وارو، ٦٢. سڪند گرو - سڪند جا پتا، ٦٣. پرميشٺي، ٦٤. پراڻپر - جهجهجر ڪوهه ڪاڻ ڪوڻ آهي، ٦٥. آنادي مڌهه نڌن - ڪڏهن به ناس نه ٿيڻ وارو، ٦٦. گرهش - ڪيلاش جا سوامي، ٦٧. گرجا ڌو - پاروتيءَ جا پتي، ٦٨. ڪبير هنڌو - ڪبير جا دوست، ٦٩. شريڪنٺ، ٧٠. لوڪ ورڻاشرم - لوڪ ۾ سڀني ورڻن ۾ سرشٽ، ٧١. مردو - نرم سڀاءَ وارو، ٧٢. سماڌي ودهه - سماڌيءَ ۾ رهندڙ، ٧٣. ڪوڊنڊي - ڌنش وارو، ٧٤. نيلڪنٺ، ٧٥. پرشوڌي - ڪهاڙو کڻندڙ، ٧٦. وشالاڪيه - وڏن اکين وارو، ٧٧. مرگ وياڌ - شڪار ڪندڙ، ٧٨. سريش - ديوتائن جا سوامي، ٧٩. سوريه تاپن - سورج کي به ڏنڊ ڏيڻ وارو، ٨٠. ڌرم ڌام، ٨١. ڪميا ڪيتر - ڪميا جا استان، ٨٢. ڀڳوان، ٨٣. ڀڳ نيتر ڀد - ڀڳ جي اکين کي ناس ڪرڻ وارو، ٨٤. اُگر - خوفناڪ، ٨٥. پشوپتي، ٨٦. تارڪيه، ٨٧. پريه ڀڳت - ڀڳتن کي پيار ڪندڙ، ٨٨. پرم تپ - دشمن کي ڏک ڏيندڙ، ٨٩. داتا، ٩٠. ديا ڪر - ديا ڪندڙ، ٩١. دڪيه - هوشيار، ٩٢. ڪپردي - جٽاڌاري، ٩٣. ڪام شاسن - ڪامديو کي ڀسم ڪندڙ، ٩٤. شمشان نواسي، ٩٥. سوڪيم، ٩٦. شمشانست - مساڻن ۾ ڌونئرو ڄمائيندڙ، ٩٧. مهيشور، ٩٨. لوڪ ڪرتا، ٩٩. مرگ پتي، ١٠٠. مها ڪرتا، ١٠١. مهااؤشڌي - سڀني روڳن جي دوا، ١٠٢. اُتر - پار اُتارڻ وارو، ١٠٣. گوپتي، ١٠٤. گوپتا، ١٠٥. گيان گمير - گيان جي ذريعي ڄاڻڻ لائق، ١٠٦. پراڻ، ١٠٧. نيتي، ١٠٨ سنيتي، ١٠٩. شڌ آتما، ١١٠. سوم، ١١١. سوم رت - چندرما کي پيار ڪندڙ، ١١٢. سکي - آنند ۾ رهندڙ، ١١٣. سومپ - سوم رس کي پيئڻ وارو، ١١٤. امرتپ - امرت کي پيئندڙ، ١١٥. سوموپ، ١١٦. مهاتيج، ١١٧. مهاڌارتي - وڏي روشني ڪندڙ، ١١٨. تيجومي، ١١٩. امرت مئي، ١٢٠. آنمئي، ١٢١. سڌاپتي، ١٢٢. اجات شترو، ١٢٣. آلوڪ، ١٢٤. سمپاوهه، ١٢٥. هويه واهن - اگني روپ، ١٢٦. لوڪ ڪر - لوڪن کي پيدا ڪندڙ، ١٢٧. ويدڪر، ١٢٨. سوتر ڪار، ١٢٩. سناتن، ١٣٠. مهرشي ڪپل آچاريه، ١٣١. وشو ديپتي، ١٣٢. ترلوچن، ١٣٣. پناڪ پاڻي - پناڪ ڌنش کي هٿ ۾ کڻندڙ، ١٣٤. ڀوديو، ١٣٥. سوستيد، ١٣٦. سوستي ڪرت، ١٣٧. سڌي، ١٣٨. ڌاتري ڌاما، ١٣٩. ڌام ڪر، ١٤٠. سرو گ - سرو وياپي، ١٤١. سرو گوچر - سڀ هنڌ وڃڻ وارو، ١٤٢. برهم سرڪ - برهما کي پيدا ڪندڙ، ١٤٣. وشو سرڪ - وشو کي پيدا ڪرڻ وارو، ١٤٤. سرگ - پيدا ڪندڙ، ١٤٥. ڪارڻي ڪار پريه - ڪرڻي جي گل کي پيار ڪندڙ، ١٤٦. ڪوي، ١٤٧. شاک، ١٤٨. وشاک، ١٤٩. گوشاک، ١٥٠. شو، ١٥١. ڀشڪ ستر - ڪيمن ۾ سرشٽ، ١٥٢. گنگا پلوودڪ - گنگا کي مٿي تي ڌارڻ ڪندڙ، ١٥٣. ڀوُ، ١٥٤. پشڪل، ١٥٥. استپتي، ١٥٦. استر، ١٥٧. وجت آتما، ١٥٨. وڌيه آتما، ١٥٩. ڀوتواهن سارٿي، ١٦٠. سڳڻ، ١٦١. گڻ ڪاريه، ١٦٢. سڪيرتي، ١٦٣. ڇنسنشي، ١٦٤. ڪامديو، ١٦٥. ڪامپال، ١٦٦. ڀسموڌولتوگره - ڀسم کي رمائڻ وارو، ١٦٧. ڀسم پريه، ١٦٨. ڀسم شائي. ڀسم ۾ لي

سدرشن ـ چڪر ٿيهيو سامڻ ڏيندو جنهن ڪري سڄو سنسار دکن ڪسان ڇوٽڪارو پائيندو. وشنو چڪر وٺــي واپس وڃبو ۽ ديوتائون اڳــن لهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شيو ـ ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرٽي ردر سنگهتا (۴) اڌياءِ ٣۴ سماپت.

. شــو سهسر نام (هزار ـ اکري)

سيٺي رشي ـ اي سوتجي مهراج شوَ سهسر نام يعني اهــا شو ـ هزار اکري ڪهڙي آهي جنهن جي جاپ ڪرڻ سان وشنو ڀڳوان کي سدرشن چڪر نصيب ٿيو؟ ڪرپا ڪري اسانکي ٻڌائي ڪرتارٿ ڪندا ــ

سوتجي مهراج ـ اي رشيئرا وشنوءِ ڀڳوان شنڪر جــا هڪ هزار ديتا نالا ورتا جنهنکي شو هزار ـ اکري چئبو آهي. ڀڳوان وشنوءِ هرهڪ ڪمل گل کي کڻي هربهور ٿيڪ ملاڻ چڙهائيندي چيو، ١ـ شو ـ ڪلياڻڪاري، ٢ـ هر ـ ڀڳتن جي دکن کي کڻڻ وارا، ٣ـ مرڊ ـ سک اڃشيندڙ، ۴ـ ردر ـ دکــ دور ڪندڙ، ٥ـ پشڪر، ٦ـ پشپ لوچن ـ گلن جهڙين اکين وارا، ٧ـ اوٿ ڪمپ ـ عرضدار کي ملڻ وارا، ٨ـ سداچار، ٩ـ شرو ـ سنگهار ڪندڙ، ١٠ـ شمڀو، ١١ـ مهيشور ـ مهان ايشور، ١٢ـ چندرا پيڊ ـ چندرما کــي ڌارڻ ڪندڙ، ١٣ـ چندر مئول ـ چندرما جي مٽڪ وارا، ١۴ـ وشو ـ سروروپ، ١٥ـ وشمڀرشور ـ سنسار جي پالنا ڪندڙ، ١٦ـ ويدانت سار سندوهه ـ ويدانتي، ١٧ـ ڪپالي ـ هٿ ۾ ڪپال ڪلندڙ، ١٨ـ نيل لوهت ـ نيري رنگ وارا، ١٩ـ ڌيان آڌار ـ ڌيان جــا آڌار، ٢٠ـ اپرچيد ـ جاءِ وقت ۽ حد کي پار ڪندڙ، ٢١ـ گوري ڀرتا ـ گوريءَ جا پتي، ٢٢ـ گڻيشور ـ گڻن جا سوامي، ٢٣ـ اشٽ مورتي ـ جل، اگني، وايو، آڪاش، سورج، چندرما، پرٿوي ۽ يجمان وغيرهه اٺن روپن وارا، ٢۴ـ وشو مورتي، ٢٥ـ ترورگ سورگ سادن ـ ڌرم، ارٿ وغيرهه حاصل ڪرائيندڙ، ٢٦ـ گيان گمپ ـ گيان سان حاصل ٿيندڙ، ٢٧ـ درڊ ورڪ ـ استر پڪيءَ وارا، ٢٨ـ ديو ديو ـ ديوتائن جا ۾ ديوتا، ٢٩ـ ترلوچن، ٣٠ـ وامديو، ٣١ـ مهاديو، ٣٢ـ پٽو ـ هوشيار، ٣٣ـ پرورڊ ـ سوامي، ٣۴ـ درڊ ـ مضبوط، ٣٥ـ وشو روپ، ٣٦ـ وروپاڪش ـ خوفناڪ اکين وارا، ٣٧ـ واڳيش ـ وائــيءَ جا ديوتا، ٣٨ـ شڇي سٽر ـ پوتر مالهن ۾ اُتم، ٣٩ـ سرو پرماڻ سموادي ـ سڀني پرماڻن کــي قائم ڪندڙ، ۴٠ـ ورڪانڪ ـ جنهنجي ۾ ٻئل جي نشاني رکندڙ، ۴١ـ ورک واهن ـ ڏاند تــي سواري ڪندڙ، ۴٢ـ ايش ـ سوامــي، ۴٣ـ پناڪي ـ پناڪ ڌنش ڌارڻ ڪندڙ، ۴۴ـ کٽوانگي ـ کٽ جي پائي والڪر شستر وارا، ۴٥ـ چترو يش ـ عجيب پوشاڪ پهريندڙ، ۴٦ـ چرنتن اناديِ، ۴٧ـ تموهر ـ اگيان (اونده) کي ناس ڪرڻ وارا، ۴٨ـ مهايوگي، ۴٩ـ گوپتا ـ رکڪ، ٥٠ـ برهما ـ سرشٽيءَ کي پيدا ڪندڙ، ٥١ـ ڌورجٽي ـ جٽاڌاري، ٥٢ـ ڪال ڪال ـ ڪال جا ۾ ڪال، ٥٣ـ ڪرٽي واسا ـ ڳجاسر جي کل پهريندڙ، ٥۴ـ سڀگ ـ ڀاڳ وارا، ٥٥ـ پرڻوآتمڪ ـ اونڪار روپ، ٥٦ـ اُنڌو ـ پٽن ڪاٽيندڙ، ٥٧ـ پرش، ٥٨ـ جشيه ـ پوجا ڪرڻ لائق، ٥٩ـ درواسا، ٦٠ـ پرشاسن،

منهنجي پرلڪيا هئي . توهان جنهن وقت هن ڪي ترشول سان مارڻ ويندا ته ڇا توهان جي دوشن ڪرڻ سان سندس پاپ ناس نه ٿيندا ؟ اي ديالو ! توهان ڪيا ڪريو ۽ مولتي پوسن آهيو ته دنيا جي ڪلياڻ لاءِ هٿ پراجمان ٿيو . پڳتن جي وس ۾ رهندي پڳوان شنڪر آئي ٿي جيوٽر لنگ ۾ پراجمان ٿيندي جيو .

پڳوان شنڪر- اي ديوي ! اڄ ڪان وٺي هيءَ جيوتر لنگ - گهشيمشور ناالي سان مشهور ٿيندو . جيڪو هن لنگ جي سمان ڪندو ۽ جيوتر لنگ جو دوشن ڪندو تنهن جا سڀ پاپ ناس ٿي ويندا . تنهنجي وَنش ۾ سؤ پيڙهين تائين سرلشٽ پٽ جمندا ۽ سڀئي ڪسي سندر استرين رهندڙ ۽ اهي سڀ هن سنسار ۾ سک سمپدائون حاصل ڪري انت ۾ شو لوڪ ۾ واسو ڪندا .

اتري ۾ سٺ رما ۽ سديها اسي اچي پهتا ۽ تنهي گڏجي پنهنجي پٽ سوڌو اُستتي ڪندا رهيا ۽ پڳوان شنڪر جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويو . پٽ ڪسي جي ڏسي سدپاها اچي ٿيڻ لڳي ۽ هر گهڙيءَ شرمسار ٿيندي پنهنجي پتيءَ جي چرڻن سي ڪرندي معافي وٺڻ لڳي . اهڙيطرح ٿيئي گڏجي پڳوان شنڪر جي جيوتر لنگ جي پوڄا ولدان آرتيءَ آراڌنا وغيره ڪندي سک سان پنهنجي زندگي ڪاٽڻ لڳا . (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (٤) اڌيائي ٣٢-٣٣ سماپت .

پڳوان شنڪر جي آراڌنا سان وشنو پڳوان کي سدرشن چڪر جي پراپتي ۽ دئيتن جو سنگهار

سپ رشي- اي سوامي مهراج ! وشنوءَ کي سدرشن چڪر ڪيئن مليو؟ ڪرپا ڪري اها ڪٿا اسانکي ٻڌايو .

سوتجي مهراج- اي رشيئو ! پراچين سمي جي ڳالهه آهي ته ديوتائن کي دئيتن ڏاڍو تنگ ڪيو جنهنڪري وشنوءَ (هريءَ) شو - لنگ استاپن ڪري هڪ هزار ڪمل گلن گڏ ڪري رکيا ۽ هر هڪ شو - اسم سان شو - لنگ متان چاڙهيندو رهيو . شو - مايا انوسار هڪ ڪمل گهٽ ٿي پيو . وشنوءَ ڏاڍي ڳولها ڪئي مگر جڏهن هٿ نه چڙهيس ته پنهنجي هڪڙي اک ڪڍي شو - لنگ متان چاڙهڻ لي هو ته سؤ لنتر پر اڙهم سرو انترياامي مهيشور پاڻ پرگهٽ ٿي چوڻ لڳو .

پڳوان شنڪر- اي وشنو ! مان توتي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان . تون پنهنجي اڇا انوسار ور گهري سگهين ٿو .

وشنو- اي سوامي ! توهان پاڻ جاڻي جاڻڻهار آهيو . دئيتن سڄي سنسار ۾ پائيتال مچائي ڏنو آهي ۽ منهنجي آسترن ۽ شسترن سان هو نتا مري سگهن . توهان ڪرپا ڪري اهڙو آستر يا شستر ڏيو جنهن سان انهن جو پوريءَ طرح سنگهار ڪري وڃي .

پڳوان شنڪر - اي وشنو ! هي سدرشن چڪر اٿيئي . هر ڪنهن اوتار ۾ هي

۽ سداچار ورتيءَ ۾ هلندي ۽ ان براهمڻ کي اولاد ڪونہ ٿيو. انهيءَ براهمڻ کي بہ ڏک ڪونہ ٿيو پر اها سديها کي ڏاڍي چنتا ٿيڻ لڳي. وري جيسر پاڙيسري مٿس ڏاڍا طعنا ٽڪا هڻڻ لڳا تيسين بہ هن ڪاري ڪنهن ڳڻتيءَ ۾ ٿورڙي وڌو. پتي سڌرما کيس ڏاڍو گيان اپديش ڏيندو هو مگر هن جو من اداس ٿي پوندو هو. هن جي پتيءَ اپا بہ ڏاڍا اپاءَ ڪيا پر ڦل پراپت ڪونہ ٿيو آخر سديها پنهنجيءَ ڀيڻ گهشما جي شادي پنهنجي پتيءَ سان ڪرائي. سڌرما پنهنجي استري سديها کي چيو، ”اي ديوي! هينئر ڀيڻ سان پيار ڪرڻ ٿي پر جڏهن کيس پٽ ڄمندو تڏهن وري ان سان ٿي تون دشمني ڪندينءَ.“ پر سديها پڪو انجام ڪيو. سديها پنهنجي ڀيڻ کي پنهنجي گهر ۾ آڻي خوب خاطرداري ڪندي رهي ۽ گهشما وري شو- ماٿا اُرسار هر روز ١٠٠ پارٿو شو- لنگ ٺاهي، انهن جي پوڄا ڪري وري پاسي واري تلاءَ ۾ پرواهہ ڪري ايندي هئي.

ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان گهشما کي هڪ سندر پٽ ڄائو. گهشما جي عزت وڌڻ لڳي ۽ سديها جي اندر ۾ حسد جي باهہ جاڳڻ شروع ٿي. گهشما جو پٽ وڏو ٿيو ۽ ان جي شادي ٿي. گهر ۾ نُنهن آئي تہ باقي سديها جو اندر جلڻ لڳو ۽ هڪ ڏينهن اڌ رات جو اُٿي ان گهشما جي پٽ کي خنجر سان ماري ۽ سندس بدن جا ٽڪرا ٽڪرا ڪري ڪڍيائين ۽ بند ڪري پاسي واري تلاءَ ۾ ڦٽو ڪري آئي. گهشما جي نُنهن صبح جو اٿي ڏٺو تہ سندس پتيءَ جي بستري تي خون جا داغ لڳل آهن ۽ شرير جي عضون جا ڪي ڪي ٽڪرا بہ پيل آهن. هاءِ گهوڙا ڪندي آئي. سديها بہ ٻاهران ڏک جو اظهار ڪيو پر اندر ۾ ڪِکِرون هڻڻ لڳي. هيڏانهن سڌرما صبح جو اٿڻ پٽ مرڻ جو شوڪ ڪري رهي شو- ڀڳتيءَ ۾ رهيو ۽ گهشما بہ اهڙي صبح جو اٿي پوڄا ۾ ويٺل هئي. هڪ ١٠٠ پارٿو شو- لنگ ٺاهي پوڄا ڪرڻ ۾ لڳي رهي جڏهن انهن وچ وارڙ ڪندي سندس پاسان آئي تڏهن نُنهن کي ڏاڍو ڏيندي چيائين، ”اي پتري! تون خيال نہ ڪر. اسانجي وڪيا ڪرڻ وارو پرلا پالڻهار آهي. هن ۾ شيءِ اسانجي هوندي تہ اسانکي ملندي تہ بہ تہ جدا جي شيءِ هئي تنهن مرڻائي وري. سنسار ۾ ڏک ڪرڻ اجايو آهي. تون چنتا نہ ڪر اسان جو ڀڳوان شنڪر رکڪ آهي.“ انهن چئي انهي مرڻائل من سان پرارٿنا ڪرڻ لڳي ۽ شو- لنگ جي پوڄا ڪري لڳي رهي. منجهند ڌاري جڏهن هن شو لنگ کڻي تلاءَ ۾ وجهڻ لاءِ تلاءُ جي ڪناري تي پهتي تہ تلاءَ جي ڪناري تي پنهنجي پٽ کي ڏسي خوش ٿيڻ لڳي ۽ اتري ۾ ويٺي - سروپ ڀڳوان شنڪر بہ اچي پرگهٽ ٿيو ۽ چيائين.

ڀڳوان شنڪر- اي ديوي! مان توتي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان، تون ور گهُر. تنهنجي ڀيڻ پاپ ٿي تنهنجي پٽ جو خون ڪيو هو. هاڻي مان انکي هن ترشول سان ماريندس.

گهشما- اي سوامي! مان انڪار نٿي ڪريان. هوءَ منهنجي ڀيڻ آهي. تنهان سندس وڪيا ڪريو. هن موت تي اُهڪار ڪيو جيسر اوهان جو درشن نصيب ٿيو. هيءَ

شري رامچندر- اي مهيشور! توهان سوامي آهيو. توهان جي سهائتا ڪارڻ راوڻ تي جيت پائڻ منهنجي لاءِ ڪٺن آهي. اي ديو! مان ۽ توهان جو ڀڳت آهيان ۽ راوڻ ۽ توهان جو ڀڳت آهي. مگر راوڻ توهان وٽان وردان پائي ڪري پنهنجي شڪتي پڻ جي دک پهچائڻ ۾ لڳائي رهيو آهي ۽ مان توهان جي ڪرپا سان توهان کان مليل شڪتيءَ دشٽن جي ناس ڪرڻ لاءِ ڪٽب آٽي رهيو آهيان، ساڌو پرشن کي سهائتا ڪرڻ لاءِ ڪمر آٽي رهيو آهيان ۽ وري ڌرم کي استاپن ڪرڻ لاءِ لڳائي رهيو آهيان. تنهنڪري توهين ڪرپا ڪري ست مارگ ۾ هلڻ وارن جي سهائتا ڪريو.

شري رامچندر اهڙيءَ طرح پرارٿنا ڪندي "جيءِ شو- جيءِ شنڪر". جي جاپ ۾ لڳي ويو ۽ ڪٺن تپسيا ڪرڻ شروع ڪئي. شري رامچندر جي شو- ڀڳتيءَ تي ڀڳوان پرسن ٿي پاروتيءَ ۽ گڻن سوڌو پرگهٽ ٿيو ۽ چوڻ لڳو.

ڀڳوان شنڪر- شري رامچندر! شل تنهنجو ڪلياڻ ٿئي. تنهنجي جيءِ ٿئي.

شري رامچندر- اي سوامي! جيڪڏهن توهان پرسن آهيو ته عام جي ڀلائيءَ جي ڪارڻ هت ئي براجمان ٿي وڃو ۽ منشن سهائتا ڪرڻ ۾ همت جا هٿ پردان ڪريو.

پوءِ ته ڀڳوان شنڪر اتي ئي جيوتر- لنگ ۾ سمائجي ويو ۽ هي جيوتر لنگ "شري راميشور" جي نالي سان پرسڌ ٿيو جنهن جي پوڄا، آراڌنا، وندنا، استتي ڪندي شري رامچندر سمندر پار رستو ڳولهي سگهيو ۽ سيتا راڪاسن تي جيت پائيندي راوڻ کي ماري سيتا وٺي وري ايوڌيا واپس وريو.

اهڙيءَ طرح هن ڪٿا جي ٻڌڻ وارن منشن جا پاپ ناس ٿين ٿا، جي هن لوڪ ۾ سکي رهي انت ۾ شو- لوڪ ۾ واسو ڪن ٿا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي)

ڪوٽي رڊر سنگهتا (٤) ادياءُ ٣١ سماپت.

گهشميشور جيوتر لنگ جي اتپتي ۽ مهاتم

سيٺي رشي- اي مهراج سوتجي! ڪرپا ڪري اسان کي گهشميشور مهاديو جي اتپتي ۽ مهما پڌائي ڪرتارٿ ڪيو.

سوتجي مهراج - اي رشيئو! ڏکڻ دشا ۾ ديوگر نالي پربت آهي. ان جي پرسان ڀاردواج ڪل ۾ **سڌرما** نالي هڪ براهمڻ اڳين ٿيو جو ويدانت جو ڄاڻو هو. ان براهمڻ کي زال هئي جنهن جو نالو **سديها** هو جا پڻ شو- ڌرم پالن ڪرڻ ۾ تمام هوشيار هئي، گهر جي ڪم ڪار ۾ چاهه رکندڙ هئي ۽ پنهنجي پتيءَ جي پريم سان سيوا ڪندي هئي. سڌرما هڪ ويدن جي چيل مارگ تي هلندڙ، اتٿي-ستڪار ۾ پريم رکندڙ ۽ اگني هوتري براهمڻ هو. ٽيئي-ڪال سنڌيا گايتري ڪرڻ ڪري براهمڻ جو تيج سورج سمان چمڪندڙ هو. براهمڻ شو- ڀڳتن سان ڏاڍو پريم رکندڙ هو. ڪرم ۽ ڌرم تي پورو رهندي خود شو- ڀڳت هو ۽

راڪسڻ جي شروع ڪئي. ٽنهن ڪالوري عجب ليلائن جي ڪرڻ واري مهاديو پرگهٽ ٿي ڪري
ان ٻن کي ٻُڌاءِ "اڄ کان هن ٻن ۾ هميشه نه براهمڻ، ڪتري، ويش ۽ شودر رهندا ۽
چارئي ورڻ پنهنجي آشرمن انوسار ڌرم جو پالن ڪندا رهندا. هن ٻن ۾ اڄ کان راڪاسن
جي رهڻ لاءِ جاءِ ڪانه رهندي. فقط شو-ڌرم جا اُپديشڪ ۽ پرچارڪ پنهنجي زندگي سک ۽
چين سان گذاريندا رهندا.

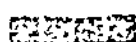
پوءِ ته راڪسڻ داروڪا ۽ ديوي - پاروتيءَ جي ڪٺور تپسيا ڪرڻ لڳي ۽ ٿي جلد ئي
پاروتي پرگهٽ ٿي ته ديويءَ کي نمسڪار ڪري داروڪا چوڻ شروع ڪيو.

داروڪا- اي ديوي! منهنجي رکيا ڪريو ۽ منهنجي سڄي راڪاسن جي ڪل جي رکيا ڪريو.

داروڪا جا لفظ ٻڌي پاروتيءَ پنهنجي پتيءَ ڀڳوان شنڪر اڳيان پرارٿنا ڪندي چيو.

پاروتي- اي ديو! توهان جيڪي چيو آهي سو ته سچ رهي مگر يُڳ جي انت ۾ رهي.
مان ته توهان جي ئي آهيان. تنهنڪري منهنجي ڳالهه کي ته سچو ڪرڻ توهان جو ئي ڪم
آهي. هيءَ داروڪا راڪسڻ منهنجي ڀڳت آهي ۽ هن کي ڪجهه وقت هن ٻن ۾ راڄ ڪرڻ
ڏيو. اها ڪرپا ڪريو ته سڀ گڏجي رهن ۽ راڪاس ته رهن.

ڀڳوان شنڪر- جيڪڏهن تون ائين چوين ٿي ته ٺيڪ آهي. مان ته پنهنجن ڀڳتن لاءِ
هت جيوتر لنگ - سروپ ۾ سماڌي رهان ٿو. جو منش هتي ورڻ-ڌرم ڪري پالن ڪندي
پريم سان منهنجو درشن ڪندو سو چڪرورتي راڄا ٿيندو. ڪلجڳ جي انت ۾ ستجڳ جي
شروعات ۾ مهاسين جو پٽ ويرسين راجائن جو به راڄا ٿيندو. اهو ڀڳت ۽ تمام پراڪرمي
ٿيندو ۽ منهنجو ڪيس درشن نصيب ٿيندو. ائين چوندي ئي جڳت پتا شنڪر ۽ جڳدمبا
پاروتي جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويا جو ناگيشور نالي سان سڏجڻ ۾ اچي ٿو. (هر هر مهاديو
شنڀو- ڪاشي وشرانت ڪئي) ڪوٽي رڌر سنگهتا (٤) ادياءُ ٢٩-٣٠ سمپورڻ.

راميشور جيوتر لنگ جو استاپن ۽ مهاتم

سيٺي رشي- اي سوتجي مهراج! اسان کي راميشور جيوتر لنگ باري ڪجهه ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي رشيو! جڏهن راوڻ سيتا کي چورائي لنڪا ڏانهن آيو ته شري
رامچندر سيتا کي هٿ ڪرڻ لاءِ سگريو، انگد ۽ ٻي انيڪ بانر بهادرن ۽ سينائن سان راوڻ
کي جيتڻ لاءِ سمنڊ جي ڪناري تي اچي پهتو. اتي ۾ شري رامچندر کي پاڻيءَ جي
پياس لڳي. بانر هڪدم مٺو پاڻي کڻي آيا. پاڻي پيئڻ کان اڳ شري رامچندر چيو، "مان
پنهنجي سواميءَ شنڪر جو درشن نه ڪيو آهي پوءِ ڪيئن پاڻي پي سگهندس؟" ائين ته
پارٿو-لنگ مورتي ٺاهي اتي پوڄا ونڌنا ۽ آرتي ڪري پرارٿنا ڪندي چيو.

ناگيشور جيوتر لنگ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ مهما

سوتجي مهراج- اي رشيئو! دارڪا نالي هڪ راڪشڻ هئي. هيءَ هڪڙي سندر بن ۾ رهندي هئي. ديوي پاروتيءَ جي وردان سان جيڏانهن راڪشڻ ويندي هئي تہ اهو سندر بن بہ اوڏانهن ئي گهلجي ويندو هو جنهنڪري دارڪا کي پنهنجي وردان جو ڏاڍو فخر رهندو هو. دارڪا جو پتي دارڪ بہ سندس ئي وردان ڪري اڀمان وچان سڀ پرشن کي ڏاڍو ستائيندو هو. رشين منين جي يڳين ۾ وگهن وجهندو هو. جنهنڪري سڀ رشي منيءَ ڏاڍا دکي ٿي ڪري مهرشي "اؤرو" جي شرڻ ۾ آيا ۽ کيس پنهنجي دک ڀريا داستان ٻڌائڻ لڳا. مهرشي "اؤرو" بہ هڪدم ڪٽي راڪاسن کي سراپ ڏنو، "جيڪڏهن ڪو راڪاس ماڻهن جي هنسا ڪندو يا يڳين ۾ وگهن وجهندو تہ پروقت ناس ٿي ويندو."
هن سراپ جي خبر ديوتائن وٽ پهتي تہ راڪاس کي ناس ڪرڻ لاءِ چڙهائي ڪري آيا هاڻي سڀئي دئيت (راڪاس) پنهنجي ان پاڻين ۾ ڦاٿا. جي ٿا ديوتائن ۽ سڀ پرشن جي هنسا ڪن تہ رشيءَ جي سراپ سان ٿا ناس ٿين ۽ جي ديوتائن جي ــي ڪاهہ ڪري پنهنجو بچاءُ نٿا ڪن تہ بہ ٿا مرن جنهنڪري سڀئي راڪاس پنهنجي دارڪا راڪشڻ جي ان ۾ اچي ويا. دارڪا راڪشڻ چوڻ لڳي، "مان هن بن کي ديويءَ- ڀوانيءَ جي وردان سان جتي چاهيان اتي وٺي وڃي سگهان ٿي." ائين چوندي دارڪا راڪشڻ ان بن کي سمنڊ ۾ وٺي وئي. پوءِ تہ سڀ دئيت ۽ راڪاس اتئي آنند ۾ رهڻ لڳا.

هڪ دفع ڪيترن ئي ٻيڙين ماڻهن ۽ اسباب سان ڀريل اتان لنگهڻ لڳيون. راڪاس سڀني ماڻهن کي ڪٽي قيد ڪيو ۽ سڄو مال اسباب ڪٽي هڙپ ڪيو. انهن ماڻهن ۾ هڪ شو- ڀڳت بہ هو جنهنجو نالو "سپريہ" هو. سداچاري، رُدراکش، مالا ڌاري، ڀسمي رمائيندڙ شو- پوڄا ڪري پوءِ کاڌو وٺائيندڙ هو. هن سان جيڪي سڀ ماڻهو هئا تن کي بہ شو-پوڄا سيکاري ڇڏي هئائين. پوءِ تہ سڀ ماڻهو شو- پوڄا ڪرڻ کي لڳي ويا ۽ "اوم نمہ شوايہ" جو جاپ جپڻ لڳا. دارڪ راڪاس کي جڏهن خبر پئي تڏهن پنهنجي "سپريہ" کي ڏاڍو ڌمڪائڻ لڳو. "سپريہ" ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪئي. سڀئي اکيون بند ڪري پرارٿنا ڪرڻ لڳا.

سپريہ ۽ ٻيا- اي ديوتائن جا سوامي! اسان جي رکيا ڪيو. اي ترلوڪيناٿ، اي ڪلياڻڪاري پڀو! اسانکي دشٽن کان بچايو. اسان اڌين آهيون ۽ توهان ئي اسانجا آڌار آهيو.
پوءِ تہ ڀڳوان شنڪر ڀڳتن جي رکيا لاءِ پاڻ پرگهٽ ٿيو. چوڏاري سندر مندر ۽ چار دروازا هئا جنهن وچ ۾ جيوتر لنگ جي عجيب دلڪش مورتي هئي جنهن مان نورالي جوت اڀري رهي هئي. ڀڳوان سڀ شو-گڻ صفتون اتي موجود هئا. سپريہ ۽ ٻين جون اکيون کلي ويون ۽ سڀني پوڄا ڪرڻ شروع ڪئي. سڀ راڪاس واڳڙا ٿي ويا ۽ هيڏانهن هوڏانهن ڀڄڻ ۽ لڪڻ لڳا. شو-ڀڳتن تہ هڪدم ڪيترن ئي راڪاسن کي ماري وڌو ۽ باقي ٻين پنهنجي دارڪا

وڪرم نہ آٿاءِ وري ٽون مهنجي هن لنگ - سروپ کي نہ ڪٽي سگهندين!

راوڻ نهول ڪري ڀڳوان شنڪر جو لنگ - سروپ هٿ ۾ کڻي هليو. اڳرو لسي پنڌ ڪيائين نہ شڙ - ماٿا الوسار ڪمس (راوڻ) کي پيشاب ڪرڻ جو خيال آيو هو. ڪهڙو ڪي پيشاب کي مجهالي اڳتي هلڻ جي ڪوشش ڪيائين مگر اُلڪي روڪڻ هن لاءِ ڏاڍو ڏکيو ڪم ٿي پيو. هيڏانهن هوڏانهن اهارڻ لسي ڪمس هڪ ڳوالو، اردوش، لمباپ ۽ سهڻو ڳوال (ڳانءِ چارڻ وارو) نظر آيو. راوڻ ڪمس سڏ ڪيو ۽ ڪمس عرض ڪيائين تہ هن لنگ - سروپ کي ٿورو وقت هٿ ۾ جهلي نہ جيستائين هو (راوڻ) پرسان جهنگ مان پيشاب ڪري اچي. ڳوالي يڪدم شد ڀاڙا سان ڀڳوان شنڪر جي لنگ - سروپ کي جهلڻ قبول ڪيو ۽ راوڻ ڪمس لنگ - سروپ سواءِ اڳتي وڌيو. مس نہ ڳوالي جي هٿ ۾ وڏو ڪ بار محسوس ٿيڻ لڳو. اُتري ۾ لنگ - سروپ کي جهلڻ جي طاقت نہ سمجهي هن ڳوالي ڀڳوان شنڪر جي لنگ - مورتي زمين تي رکي ڇڏي. سهٽي، سندر ۽ هيرن جي مڻين واري لمبي ڪيلاڊ لنگ - مورتي زمين تي اچڻ سان ئي اتي استاپت ٿي وئي ۽ چرڪاري هڪ سندر ۽ وطيڪ مندر ٺهي پيو. شڙ - ماٿا الوسار جڏهن راوڻ موٽي آيو تہ ٽي پنهنجي لسمت کي روئڻ پٽڻ لڳو. ڀڳوان شنڪر جي شرط وارا لٺا ڪمس پوءِ ٽٺي ڪڍي ۾ ڪراڇڻ لڳا. هي لنگ - مورتي، ”وئديہ ناٿيشور“ مهاديو جي نالي سان پرسڌ ٿيڻ لڳي جتي روي راوڻ وانءِ پوجا ڪرڻ شروع ڪئي، پوڄا وغيره ڪري لٺا شڪتي ۽ طاقت جي ململ ٿو سان راوڻ موٽي لنڪا ۾ آيو ۽ سرستي ڳالهہ پنهنجي استريءَ منڌودري سان ڪيائين.

هيڏانهن اندر وغيره ديوتائن نہ راوڻ جي طاقت ۽ بل جي ڳالهہ ملڻ ڪري ششدر هئا ۽ راوڻ جي ڪو ٻڌي ڪان پوءِ ”وئديہ ناٿيشور“ مهاديو وٽ پوڄا وغيره ڪرڻ لاءِ اچي پهتا ۽ اُستتي ڪري روي واپس پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن پهتا.

سڀ رشي- اي سوامي مهراج! جڏهن شر - لنڪ الي استاپت ٿيو ۽ راوڻ روڏان وڃي ڪهو پوءِ نہ پوءِ ڇا ڪيائين؟

سوتجي مهراج- اي رشيئو! راوڻ رهي سرستي ڳالهہ پنهنجي استريءَ منڌودريءَ سان ڪئي ۽ پوءِ آنند سان رهڻ لڳا. هيڏانهن ديوتائن ڏاڍيءَ انتظاريءَ ۾ هئا. نارد کي راوڻ ڏانهن موڪليائون جنهن اچي راوڻ کي چيو، ”اي راوڻ! ٽون وڃي ڪيلاش پربت کي مٿي کڻ نہ پوءِ ڀروسو نہ ڀڳوان شنڪر ٽوکي جيڪو وردان ڏنو آهي سو سڦلو ٿيو يا نہ.“ راوڻ کي هيءَ ڳالهہ دل سان لڳي ايتري جو هن يڪدم وڃي ڪيلاش پربت کي مٿي کڻڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ ڪيلاش پربت ڪنبڻ لڳو. پوءِ ڳرجا (پاروتي) جي چوڻ لسي مهاديو راوڻ کي ايمالي سمجهي سراپ ڏيندي چيو.

مهاديو- اي ايمالي راوڻ! پنهنجي طاقت تي غرور نہ ڪر. تنهنجي ٻانهن جهڙي بل ڪسي ناس ڪرڻ وارو بهادر پرش جلد ئي دنيا ۾ اوتار وٺندو. (هر هر مهاديو شمبو - ڪاشي وشواناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) ادهياءِ ۲۸.۲۷ سماپت ٿيو.

روپ ۾ پرگهٽ ٿيو ۽ گوتم پرارٿنا ڪندي چيو.

گوتم: اي گنگا! تون ڌنيه آهين- تو سنسار کي پوتر ڪيو آهي تنهنڪري مونکي به پوتر ڪري اشراپ ۽ نردوش ڪري ڇڏ.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوي گنگا! تون رشي گوتم کي پوتر ڪري اٺاويهين مدد جي ڪلجڳ تائين هت رهه.

گنگا: اي ڀڳوان! جيڪڏهن مونکي توهان هت رهائڻ ٿا چاهيو ته ڪرپا ڪري توهان به آنبڪا (پاروتيءَ) ۽ دونن سوڌا هت رهو.

ڀڳوان شنڪر به ڀڳتن جي وس ۾ رهڻ قبوليو. پوءِ ته ديو، رشي، تيرٿ گنگا ۽ سڀ به جدا جدا روپ ڌاري اچي پرگهٽ ٿيا ۽ چوڻ لڳا.

سڀ رشي: اي ديوي گنگا! تون سڀني ندين ۾ سريشٽ آهين. تنهنجو ناو هن جڳهه تي گوتمي يعني **گوداوري** جي نالي سان مشهور ٿيندو. جڏهن جڏهن **گرو** (ورهسپتي) گرهه، سنگهه راس ۾ ايندو تڏهن تڏهن اسان سڀ ديوتائون هت اينداسين ۽ ڪنڀ جو ميلو لڳندو پوءِ تنهنجي آڳيا آنوسار واپس وينداسين. ٻارهن سالن تائين جيڪي ماڻهن جسا تون پاپ ڌوئيندا، ٻه هر هڪ ٻارهن سال رشي، منيءَ، ديوتائون سڀ وغيره اچي تنهنجو درشن ڪري توکي پاپن کان نرمل ڪري ويندا.

پوءِ ته ڀڳوان شنڪر به ترمبڪيشور جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويو. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) آڌيا۽ ۲۶ سماپت.

وئديه ناٿيشور جيوتر لنگ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ سندس مهاتم

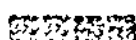
سوتجي مهراج: اي رشيئو! ڀاڳيه رشيءَ جو پٽ راڻوڻ ڀڳوان شنڪر جي ڪٺور تپ ڪي لڳي ويو. ڪافي عرصي گذرڻ بعد جڏهن ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪونه ٿيو ڪين آهي تڏهن پنهنجي هڪ هڪ سسي ڪاٽي ڀڳوان جي اڳيان سمرپڻ ڪرڻ لڳو. جڏهن باقي هڪ سسي وڃي بچي تڏهن سولپتر پرابرهم پرماتما شنڪر پرسن ٿيو ۽ پرگهٽ ٿي سندس اڳ وانگر سڀ سسيون ڏئيون ۽ ڏاڍي شڪتي ۽ طاقت پردان ڪئي. پوءِ ته اُمت ال وٺي فخر ۾ ٻڏي راڻوڻ پرارٿنا ڪندي چيو.

راڻوڻ: اي مهيشور! مونکي توهان ڪرپا ڪري شڪتي پردان ڪئي آهي ان سان پنهنجي طاقت سان توهانجي لنگ - سروپ کي لنڪا ۾ وٺي هلندس ۽ ڪرپا ڪري منهنجي اها وانتي سوڪار ڪريو.

پوءِ ته ڀڳوان شنڪر لاجواب ٿي ويو مگر ڀڳتن جي وس ۾ رهڻ واري ڀڳوان شنڪر هڪ شرط وجهندي چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي مها ٻلي راڻوڻ! منهنجي لنگ - سروپ کي تون کڻي سگهندين ۽ مان به لنڪا تائين هلڻ لاءِ تيار آهيان مگر رستي ۾ مونکي جيڪڏهن جدون جاءِ تي ته تو

ڏمڻ لڳڻ لڳندي هئي، "اي ڪنو هتيا ڪندڙ هتيارا! تو هيءَ ڇا ڪيو. تنهنجو مهمن ڏسڻ ۾ پاپ آهي. تون هن جو پرائشچت ڪر. تون ڪروڙين مهتر شنڪر ڀڳوان جا آچار ڪر. گنگا تي سنان ڪر. هن پوتر جهل جي چوگرد هڪ سؤ ڏينهن پرڪرما ڏي. ڀڳوان شنڪر کي هڪ سؤ اٺ دلا پائيءَ جا وٽي ابشيڪ ڪر. هتان اُتر آشرم سان لڳڻ وڃ. آنجي ظاهر ڪان هتي وڃ. تنهنجي مهمن ڏسڻ سان ته اسان تي پاپ چڙهندو." اهو ٻڌي گوتم ۽ سڌس استري ڏاڍا لڙي لي ڪري، ڪند هيٺ ڪندي آشرم مان اُٿي پري وڃي وڻ لڳا پر نه ته اُهي رشين جي ڳالهه اهليا کي لڳ ڪري ته چوڻ. اهڙي گوتم ۽ اهليا چيو، "اسان ڀڳوان شنڪر جي شرڻ ۾ آهيون. اسان ڀڳوان شنڪر جو ڌيان ڪنداسين ۽ ستون ڀيرا پرکي پرڪرما ڏينداسين." اهو ته پرڪرما ڏيندي ئي ڳالهه مٿس (گوتم ۽ اهليا) ڀڳوان شنڪر جي ڪلو لپ کي لڳي ويا. (هر هر مهادو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرتي ودر سڪنڌ (۴) ادياءِ ۲۴ ۽ ۲۵ سماپت.

اهليا ستو گوتم تي ڀڳوان شنڪر جو پرسن ٿيڻ ۽ گنگا جو وهڻ.
شنگهه راس ۾ گرو گرهه اچڻ ڪري ياڻ خاص مهاتم ۽
ترمبڪيشور جيوتر لنگ جي استاپنا ۽ مهاتم.

سوتجي مهراج: اي رشيئو! گوتم ۽ اهليا جي ڪلو لپسيا تي ڀڳوان شنڪر راضي ٿي پرڪهت ٿيو ۽ چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي رشي گوتم! مان توهان جي تپسيا تي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. ڪجهه گهرڻو هجيو سو گهرو.

گوتم رشي: اي ديون جا ديو مهاديو! جيڪڏهن توهان راضي آهيو ته مونتي اهڙي ڪرپا ڪريو جئين لوڪ ناس ٿيان.

ڀڳوان شنڪر: اي رشي گوتم! تون ڌنيه آهين. ان سان هنن رشين ڪپت ڪيو آهي ۽ اهي پاپ تي چڙهيا.

گوتم رشي: اي مهاديو! هنن رشين مونتي پاڻ وڏو اپڪار ڪيو آهي. جيڪڏهن اهو وڻ نه ڪن ها ته مونکي توهان جو درشن ڪين نصيب ٿئي ها. هنن جهڙي خراب وهنوار ۾ شايد منهنجي ڀلائي سمايل هئي جو توهان جو درشن ملي ٿيو.

ڀڳوان شنڪر: اي رشي گوتم! تون سچ پچ ڌنيه آهين. هينئر جيڪي گهرڻو هجيئي سو گهري سگهين ٿو.

گوتم رشي! اي ناٿ! جيڪي هنن مونسان ڪيو سو درگذر ڪري گهرجي ته. جيڪڏهن توهان مونتي پرسن آهيو ته ڪرپا ڪري مونکي گنگا ڏيو جيئن ۾ عام ماڻهن جو ڪلياڻ ٿئي.

گوتم جي لوڪ ڪلياڻ لاءِ پرارٿنا ٻڌي ڀڳوان شنڪر اي حد پرسن ٿي جئن ڪرمنڊل مان پاڻي اڇل جل ڪڍي پرٿويءَ تي هاريو ته گنگا - جل جو پاڻي استريءَ (گنگا) جي

ورڻ ديوتا پرگهٽ ٿي چيو، ”اي گوتم! تون هڪ کڏ کوٽي وٺ ته هر وقت جام پاڻي رهندو ۽ کڏ ۾ هن وقت پاڻيءَ جي اکٽ کاڻ رهندي ۽ تنهنجو پاڻيءَ وارو استان سنسار ۾ وڏي تيرٿ جي نالي سان مشهور ٿيندو.“ ائين چئي ورڻ ديوتا انترڌيان ٿي ويو.

دنيا ۾ چئن قسمن جا ڏوهي ماڻهو رهن ٿا. هڪڙا جن کي ايمان نه هجي. ٻيا جيڪي دنبالو هجن. ٽين قسم جا ماڻهو جيڪي پر اپڪاري هجن ۽ چوٿين قسم جا ماڻهو اهي جيڪي سڀ اندرين پنهنجي وس ۾ رکي جپ ۽ تپ ڪن. اهي ٻراريءَ جا چار ڏنڀا آهن جن جي زور تي ڌرتي هلي ٿي. گوتم رشيءَ ۾ اهي چار گڻ هئا. ورڻ ديوتا کان ڦر ولي اڪدم کڏ کوٽايائين ۽ سڀ رشي مني آڻي ان جي آشرم تي پهتا. هن وقت پاڻيءَ جي اکٽ کاڻ پوڻ ڪري خوب ميون پارا ٻوٽا سان ڀرجي ويا ۽ وڻن ٽڻن کي خوب پاڻي ڏياري ٻوٽيءَ کي سر سبز ڪري ڇڏيائين. ڪيترن رشين جي زالن کي هن جي زال اهليا پاس حسد جاڳيو ته ڇو هر ڪنهن ڳالهه ۾ گوتم جي زال جي عزت مٿي رهي ۽ جيتي ڪٿي گوتم جي ڪري اهليا جو نالو اوچو رهي. زالن پنهنجن مردن (رشين) کي ڀڙڪايو جن ولي گڻيش ڀڳوان جي تپسيا ڪئي. ڪافي عرصو گذري چڪو ۽ گڻيش ڀڳوان پرگهٽ ٿي چيو، ”اي براهمڻو! توهان کي ڇا گهرجي.“

رشين چيو- ”گڻيش مهراج! اهڙو ڪر ڦر ڏار ته گوتم رشيءَ جو نالو بدنام ٿئي ۽ سندس استريءَ اهليا کي سندن آشرم مان اِي عزار ڪري ڪڍي ڇڏجي.“ رشين جي ڳالهه ٻڌي گڻيش چيتا ۾ پئجي جواب ڏنو، ”اي رشيئو! گوتم توهان سڀني کي جيئدان ڏنو آهي. هن جي تپسيا جي ڦل تي توهان ٽڪجي رهيا آهيو. هن جل دان ڪيو آهي. توهان ڪيس ڀلائي جو بدلو برائي ڏيڻ ٿا چاهيو مگر ياد رکو ته برائي ڪرڻ واري ڪـــي برائي وري ايش ايندي تنهنڪري توهان پنهنجي هٺ تان لهي وڃو ۽ ائين ڪريو، ور گهوري سگهو ٿا.“ پر هو پنهنجي هوڏ تي قائم رهيا. گڻيش وري به کين سمجهايو مگر جڏهن گڻيش ڏٺو ته وڏيڪ چوڻ رکڻ پاڻي واريڙو آهي تڏهن چيائين، ”چڱو! جيڪي توهان چيو سو ٿيندو. پر جيڪا ٻيڻي هولڊي سا اوس ٿيندي ۽ ان کي ڪو به ميٽي نه سگهندو.“

ائين چئي گڻيش مهراج انترڌيان ٿي ويو ۽ ٻئي ڏينهن گڻيش هڪ ڏٻريءَ ڳئونءَ جو روپ ڌارڻ ڪيو. اها ڏٻري ڳئون سڌي آشرم مان نڪرندي اچي گوتم جي کيت ۾ داخل ٿي. سڀني جو ڌيان ان ڳئونءَ ڏانهن هو. آخري ۾ گوتم هن ڳئونءَ کي چارو کائيندو ڏٺو ته گوتم کيس هڪل ڪئي ۽ سڪو گاهه جو تارو کڻي اچي ڳئونءَ کي هڪلڻ لڳو. ڳئون ڪمزور ته اڳـــ ئي هئي ورتو جو گوتم گاهه جو تارو کڻي اچـــي ڳئونءَ کي هڪلڻ لڳو. ته ڌپ ورهيان ڳئون ڌرتيءَ تـــي ڪري پئي ۽ اڪدم مري وئي. سڀني رشين، منين، شڪن، زالن ٻارن ٻچن وٽي هيءُ ڇرچر ڏٺو ۽ سڀ ٿي اڪدم گوتم ڏانهن ڌڪار جـــي نظر سان ڏسڻ لڳا. ڪي وري جوش ۾ اچـــي کيس ڌڪ ڏيڻ ۽ هڪلڻ لڳا، مگر سڀني گڏجي کيس

(ڪٿا سُٽر 348 - مهاشوَ والري ۽ پوڄا ۾ ڪ
پل لي پگران شنڪر جي عجيب ڪرپا)

(ڪٿا سُٽر 372 - ميڌا رشي ڪان سرٿ راجا
۽ سماڌي نالي ولش جو گيان وٺڻ)

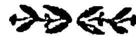
(ڪٿا سُٽر 376 - سرسوتي ۽ ديوي
وند شنب ۽ نشنب جو ناس)

(ڪٿا سُٽر 382 - درگا جو دئيمن کي
ماري ناگوري ديوي جا آمڪ للا)

(كتا صفدر 320 ـ لرمبك جىرلر املكر)

(كتا صفدر 325 ـ لاكيشتر جىولر للكر)

واراڻسي ۽ وشويشور جو مهاتم

سوتجي مهراج- اي رشيرا هڪ ڀيري پاروتيءَ وٽي ڀڳوان شنڪر کان سدار جي معلوم لاءِ وشويشور لنگ جو مهاتم ٻڌڻ لئي ڀڳوان شنڪر ورائيو.

ڀڳوان شنڪر- اي ديوي پاروتي! اوري هميشه مهنجي ٻڌڻ طرح رهڻ جي جاءِ آهي. هي شهر ۾ لسي رهڻ مهنجي مهنجي ارچا لاءِ اهڪ ورس ڌارڻ ڪيا ۽ وڏي ڀدرپاسه ڀرڳ جي آراڌنا ڪئي. مهنجا ڀڪت ۽ مهنجي لنگ- گيان جي جاڻڻ وارا ڪئي ۽ مون لئي ڪي مڪتي ملي لسي. مگر سڀني ورڻن ۽ سڀني آشرمن (برهمچرج، گرهستي، وان پرست ۽ سنياس)، جا ماڻهو جيڪي هتي مرن ٿا ان سڀني کي مڪتي ملي ٿي. ٻار- استري هجي يا اڀار استري هجي، ڪنواري هجي يا شادي ڪيل، وڌوا هجي يا سڌوا، ٻلو دان واري هجي يا ڪرپالي، ڀڇڻ واري هجي يا برن عادتن واري هجي مطلب ته هتي مڪتي ملندي. ڀکهر مان پيدا ٿيندڙ، آنڊي مان پيدا ٿيندڙ، گرڀ مان پيدا ٿيندڙ يا ٻيءَ ڪنهن طرح پيدا ٿيندڙ پراڻي هرلندو جو هتي مرلندو. سو مڪتيءَ جي لاءِ لمدو. هن واراڻسيءَ ۾ مرڻ وقت، نه گيان جي، نه ڪرم جي، نه ڌرم جي، نه دان جي، نه ٻج جي، نه ٻئي جي، نه ڪيرتن جي، نه جپ جي، نه تپ جي، نه ذات جي، نه ٻاڻه مطلب نه ڪنهن به ڳالهه جي ضرورت ڪانه آهي ۽ هر هڪ حالت ۾ مڪتي ملندي. لڪمش ليرمه کان ته وڏيڪ شد واراڻسي آهي. ڌرم جو اهو سچ آهي، مرڪه جو ڪيس سمتا ۾ سڀني ليرلن جي لهه هيءَ "اومڪتم" ليرمه معني واراڻسي آهي. ٻاپي، دراچاري، سساوي ڪرمن ۾ قالل ماڻهو به جيڪڏهن هتي مري ٿا ته به مڪتيءَ جو ڀاڳي ليندو. شب ڪرمن جو ڦل سٺو آهي آشب ڪرمن جو ڦل خراب ملندو آهي پر آشب ڪرم ڪندي به ڪاشي مڪتيءَ کي ڏيڻ واري آهي. ڪر هجان ڪنهن براهمڻ ني ڪاشيءَ جو ليرمه ڪرالي ٿي ته به ڪمس اهو ڦل جو ڀاڳي ليڻو ٿيندو. (هر هر مهادير شمبو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرلي ودر سکها (۴) اڳاڻه ۲۳ سماپت.

ترمبڪ جيوتر لنگ جي بنسبت مهارشيءَ گوتم جو پر اپڪار ۽ ڪيس پلاڻيءَ جو بدلو براڻي ملڻ.

سوتجي مهراج- اي براهمڻ- براهمڻ سڀني جي ڳالهه آهي ته دکن پاسه ۾ برسات جي اڻاٺ لڳي لڳي. نديون ناڙا، ٻڌلدون ٻووا سڀ سڪي ويا. وڻ ٽڻ ۾ هڪ سالو ۽ ڏاڙو ڪل يا ٻئي ڪري ڏسڻ ۾ آيو. ڪاهه جو ڏالو لشان به ڪرله هو. ارسامه ته ڀوڳ ڪري پهرين ڀارا سڙيل ۽ سڪل هئا. ڀاڻيءَ جي اڻاٺ ڪري ماڻهو حيران ۽ پريشان ٿي لڳا. گوتم رشيءَ ورڻ ديوتا (جهرلي لال) کي راضي ڪرڻ لاءِ ڪلر تپسيا ڪئي ته

وشويشور (ڪاشي وشوناٿ) جيوتر لنگ ۽ اُن جي مهما

سب رشي - اي سوت جي مهراج! اسان کي وشويشور (ڪاشي وشوناٿ) جيوتر لنگ جي ڪرپا ڪري مهما ٻڌايو.

سوت جي مهراج- اي رشيئو! هن سنسار ۾ جيڪا به وستو آهي اها سچدانند جو روپ آهي. سرووياپي پرماتما کي هڪ روپ مان ان روپن ۾ اچڻ جي اڇا ٿي هڪ روپ مان **پرڪرتي** ۽ ٻيو پرش. انهن جا نالا شو ۽ **شڪتي**. پرڪرتي ۽ پرش ۾ جڏهن سرشٽي پيدا ڪرڻ جي چاهنا اُڀري ته لڏهن نراڪار، سو ارهم نرگڻ پرماتما آڪاش واڻيءَ رستي چيو "توهان ٻنهي کي تپسيا ڪرڻ گهرجي پوءِ توهان مان اُتم سرشٽيءَ جي پيدائش ٿيندي."

آڪاش واڻيءَ جو آواز ٻڌي ٻئي پاڻ ۾ سس پس ڪري چوڻ لڳا، "اسان کي تپسيا لاءِ جڳهه ڪٿي آهي؟" انهن چئن ئي مس نه پر ارهم سوَتنتر ڀڳوان شنڪر اُنهن جي ۵ ڪوهه هڪ وڏو شهر سڀني ضروري شين سان تيار ڪرائي اڳيان آندو. پوءِ ڪيترن سالن تائين اتي پرش واسي تپسيا ڪئي ۽ سندس اگهر جي پاڻي سان ڪيترائي نسي نديون وهڻ لڳيون. اوريءَ ڏار ۾ اهو ٻڏڻ لڳو ته نراڪار ارهم ڀڳوان شنڪر اُنکي پنهنجي ترشول جي پل سان مٿي کڻو ڪري اُڀاري ڇڏيو. پوءِ نه **پرش** (وشنو) پنهنجي پرڪرتيءَ سان آنند ۾ رهڻ لڳو ۽ سندس نانيءَ (دن) مان هڪ ڪمل پيدا ٿيو جنهن مان برهما اُڀري ٿيو. برهما وري شو آگيا اُنوسار سرشٽيءَ جي رچنا ڪئي. پوءِ وري ڀڳوان شنڪر اهو سوچ ڪيو ته "برهمانڊ جي اندر ڪرم اُنوسار ماڻهون جو چڪر ٻيو هلندو ۽ مونکي پراپت نه ڪري سگهندا."

پوءِ پنجن ڪوهن وارو هڪ شهر تيار ڪري مٿس نالو رکيائين ڪاشي ۽ چيائين، "هيءَ ڪاشي پوري مڪتيءَ ڏاڻ واري، ڪلياڻ ڪرڻ واري، ڪرم ٻنڌن کان مٿي رهڻ واري ۽ گيان ڏاڻ واري رهندي ۽ مونکي ڏاڍي پياري رهندي. اي وشنو! ڪڏهن به ڪنهن به ماڻهوءَ کي هن جو تياڳ ڪرڻ نه گهرجي." پوءِ ترشول تان لاهي ڀڳوان هن ڪاشي پوريءَ کي مرتيو لوڪ ۾ استاپت ڪري ڇڏيو. تنهن ڏينهن کان وٺي ڪاشي پوري سمجهي وڃي ٿي ۽ ڪڏهن پرلءِ ۾ به ناس نٿي ٿئي. جنهنجي ڪٿي به سد- گتي نه ٿيندي هجي تنهن جي هتي مڪتي ٿئي ٿي، جتي ديوتائون به اچي پنهنجي موڪ جي اڇا ڪندا آهن ۽ هيءَ ڀڳوان شنڪر جي نگري چئي ويندي آهي.

ڪيلاش پتي ڀڳوان شنڪر اندر ۾ ستوگڻي آهي ۽ ٻاهران سندس روپ تموگڻي آهي جنهن کي **ردر** روپ چئجي ٿو جنهن نراڪار ڀڳوان شنڪر کي پرارٿنا ڪئي.

ردر- اي وشوناٿ! مهيشور! مان توهان جو ٿي آهيان. هي سامب مهاديو! مونتي ڪرپا ڪريو. اي جگناٿ! منهنجي وينتي آهي ته توهان هت ڪاشيءَ پوريءَ ۾ رهي عام لوڪن جو ڪلياڻ ڪريو.

نراڪار ڀڳوان شنڪر پنهنجي انش ٿي راضي ٿي ڪاشي **وشوناٿ** جي جيوتر لنگ ۾ براجمان ٿيو. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرني ردر سنگهتا (۴) آڌياءُ ۲۲ سماپت ٿيو.

ڏيو جو مولڪي ڪرا جيتي نہ سگهي.

برهما، ”چکو الهي ليمدوا“ چولدي التر ڌيان ٿي ويو. ٻيو راڪاس لهسا جو نل ٻالي پهنجي ماءُ وٽ ٻيجر جنهنکي سرستي ڳالھ ڪري ٻڌايائين. لوري لي رقت ۾ هن طلم ۽ ظلم ٻاري ڏنو. اندر وغيرھ ديوتائون نہ هاڙالي وچي غفالي ۾ لڪڻ لڳا. ٻيو نہ هڪ ڪاھ روپ شهر جي سدڪنڻ لالي راجا لي ڪاهي آيو. راجا جو راڄ ٻاند سڀ قري ڪمس ۽ سندس زال کي هڪ ڪرلڙيءَ ۾ قيد ڪيو. راجا سدڪنڻ ڏاڍو ڏکي ٿيو. پڪس ۽ سندس استري ڏاڍي ڏکي ٿي. پڪتا هئي. ٻئي سامان جي نہ هئڻ ڪري ٻارن نہ مالسڪ ارچا شروع ڪئائون ۽ ٻيو آهستي آهستي ٿيو. ماڻا اوسار سورليمن ملڻ ڪري ۽ ارچا جي سامڪري ٻيو راڪاس جي دولت ڪان ملڻ ڪري ڏوهي، ديپ ۽ پرساد چڙهائڻ لڳا. رامد ڏينهن ٿي ٿيو. پڪس ”اوم امهه شراين“ جي پنج اکري منتر جو جاپ ڪرڻ لڳا. هيڏانهن راجا جو جاپ هلندو رهيو نہ هوڏانهن ٻيو راڪاس جي پاپ جو گهڙو ڀرجڻ لڳو. غريب وشمن مدمن ۽ ديوتائن کي زور شور سان ستائڻ لڳو جو سڀ گڏجي ڏهاڪوشڪيءَ جي ڪناري لاءِ ٻگوان شنڪر جي استتي ڪرڻ لڳا. پڪس ڦلسل ٻيو پرگهٽ ٿيو نہ ديوتائون ورلاپ ڪري پرارٿنا ڪرڻ لڳا. چالي جالنڌار پولاند ديوتائن کي هر وقت سهائتا ڏيندڙ آهي جو هتي جي ڳالهين کي يڪدم سمجهي ويو ۽ کين آٿت ڏيندي چيو، ”اي ديوتائو! توهان ڌير ڌريو. منهنجو ڀڳت راجا سدڪنڻ منهنجي ارچا ۾ لڳل آهي. توهان فقط کيس ايترو اطلاع ڏيو نہ هو ارچا ۾ وشواس رکي لڳل لي رهي ۽ مان نہ جلد اچي سندس ڏکڙا ڪٽيندس.“ ايترو چوندي پرلانند انتر ڌيان ٿي ويو. ديوتائن اچي راجا جي ڪن ۾ ٽوڪ وڌي ۽ دلجاءِ ملڻ تي ارچا ۾ مگن ٿي رهيو. هيڏانهن وري ڪجهہ ماڻهوءَ اچي ٻيو راڪاس کي شڪ وڌو نہ راجا سدڪنڻ تنهنجي اُتي اُلٽ لاءِ پرڃاتون لہ ڪري سو ٻيو راڪاس اُڪهاڙي ۽ لکي تلوار کڻي اچي قيد جي ڪرلڙيءَ وٽ پهتو. بس ٻيو راڪاس تلوار ٿيو. لنگ ۽ راجا مٿان هلائڻ لي هو نہ ٿيو. لنگ مان ڀڳوان شنڪر پرگهٽ ٿي ٽوڪ ڏيندي چيو.

ڀڳوان شنڪر- اي ٻيو! ياد رک منهنجو اوتار اهو وچن آهي نہ ساڌو ڀڳتن جي سهائتا ۽ ٻاهين جو ناس. تون ٻاهي آهين.

ائين چوندي ڀناڪ ڌاش جي هڪ لي ٽيڻ سان ٻيو جي تلوار ٽڪر ٽڪر ڪري ڇڏيائين. راڪاس ترشول کڻيو ۽ حملو ڪرڻ لي چاهيائين مگر اوچتو لارد اچي ٻيو جنهن پريوءَ کي ڀسڪار ڪندي چيو، ”اي ٽانڌ! توهان اڻڻ شروع ڪندا نہ راڪاس سنتوءَ ۾ جڙهي ويندو.“ ڀڳوان شنڪر ٻيو فقط ”هولڪار“ جي شبد سان ٻيو راڪاس کي جلائي ڀسم ڪري ڇڏيو. ديوتائن اچي جي وڪا ڪئي ۽ پرارٿنا ڪئي، ”اي پرڀو! توهان لوڪن جي دلداري ڏيڻ لاءِ هتي ضرور براجمان ٿيو.“ ڀڳوان اُتي ئي ”ڀيمشور“ جيوتر لنگ ۾ سالڪي ونر جنهن جي ارچا ڪرڻ سان منش جون مشڪلاتون دور لي وينديون آهن ۽ ڀلن ۽ ڪدمت ناس لي ويندا آهن. (هر هر مهادي شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪرلي ردر سڪنڌ (۴) ادهياءِ ۱۹-۲۱ سماپت.

ڪندي ڪيداريشور جو درشن ڪندو آهي سو جيون - مڪت ٿيندو. هن ڪيداريشور ڏانهن
ياترا ڪندي ئي جيڪڏهن اڌ رستي ۾ ڪو ماڻهو مري ويندو آهي ته به شو-لوڪ ۾ واسو
ڏيندو آهي. ڪيداريشور ۾ وشواس رکندي بدري ناٿ جي ياترا ڪندي ڪيداريشور جو
درشن ڪندي هتان جو جل جيڪو ماڻهو گرهڻ ڪري ٿو سو به ماڻهو مڪتي پراپت ڪري ٿو.

سپ رشي - اي سوامي! اسان ڪيداريشور جو ورڻن ٻڌو. هاڻي ڪرپا ڪري ڀيم
شنڪر مهاديو جي پرگهٽ ٿيڻ جي ڪٿا ۽ مهما ٻڌائي ڪرتارٿ ڪريو.

سوتجي مهراج - اي براهمڻو! اڳين سمي ۾ ڀيم نالي هڪ راڪاس هوندو هو ڏاڍو
ظالم، آدمي، ڌرم هنيا ڪندڙ، يگين ۾ وگهن وجهندڙ ۽ سادو براهمڻن کي ڏاڍو ستائيندو
هو. هڪڙي ڏينهن پنهنجي ماءُ کان پڇڻ لڳو.

ڀيم راڪاس - اي ماتا! تون هن سنسان جهنگل ۾ اڪيلي ڇو رهين ٿي؟ منهنجو پتا
ڪٿي آهي؟ اهو سڀ سچ ٿي ۽ کولي کولي ٻڌاءِ ته منهنجي من کي سنتوش ٿيندو.

ڀيم جي ماتا - اي پيارا پٽ! منهنجو نالو اصل ۾ **ڪرڪٽي** آهي. ڪرڪٽ منهنجو
پتا هو ۽ پشڪسي منهنجي ماتا. منهنجي مڙس جو نالو **وراڌ** هو. شري رامچندر منهنجي
مڙس **وراڌ** کي ماري ڇڏيو ته مان وري پنهنجي پيءُ ڪرڪٽ وٽ رهڻ لڳس. هڪ ڏينهن
اگستيه منيءَ جي شش سنيڪشڻ منيءَ منهنجي پيءُ ۽ ماءُ کي رستي ۾ ويندي سراپ
ڏئي ڀسم ڪري ڇڏيو. هڪ هو جهنگل پيو مان ههس سندر ڪيا ۽ تنهن جراڻي ديوائي
اڪيلي مان هن جبل پهاڙيءَ کان ٻاهر اصل نه نڪتس. شڪار لاءِ ڪنهن مڙئي سالگي
سان راوڻ جو ڀاءُ ڪنڀ ڪرڻ به اچي هن جبل پهاڙيءَ جي پاسي کان لنگهيو. مون پاڻ
لڪائڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي مگر هن جي نظر کان بچڻ مشڪل ٿي پيو. اڪيلي اَبلا
ڏسي هن راڪاس جو من چنچل ٿيو ۽ هن مون تي اهڙ زوراوري ڪري منهنجو ڌرم ڀرشٽ
ڪيو. جنهن مان مونکي گرڀ ٿيو ۽ ڪنڀڪرڻ مونکي وري به جهنگل ۾ اڪيلو ڇڏي ويو
۽ تون جلد ئي پيدا ٿئين. پوءِ ته انهيءَ ڏينهن کان اڄ تائين تون ئي منهنجو آسرو آهين ۽
تنهنجي سهاري تي مان لڳي رهي آهيان.

ڀيم راڪاس - اي ماتا! مون هيئنر سمجهيو آهي. شري رامچندر منهنجي ٻئرن پتا
کي ماريو. ڪنڀڪرڻ کي ماريو. وري انهي ڀڳت جي شش منهنجي نالي ۽ نانيءَ کي
ماريو ۽ اسانجا پٽي ڪل برباد ڪري ڇڏيا اٿس. هاڻي مان انهيءَ هري (وشنو) سان اهڙو
بدلو جو پاڻهي کن مهنيندو ته سائس به ڪو پڇو.

اهڙيءَ ريت ماتا کي ٻڌائي ڀيم ڏينهن گهور تپسيا ڪرڻ کي لڳي ويو. پوءِ پتا برهما سندس
تپسيا تي پرسن ٿي وٽس آيو ۽ چيو:

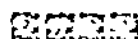
برهما - اي ڀيم! مان تنهنجي ڏاڍو راضي ٿيو آهيان. هاڻي ٻڌاءِ تون ڇا گهرين ٿو؟

ڀيم راڪاس - اي پتا! مون کي طاقت ۽ پراڪرم گهرجي. ڪرپا ڪري اهڙي طاقت

ونڌيه جي تپسيا، اونڪار ۾ پرميشور لنگ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ انجي مهما.

سڀ رشي- اي سوتجي مهراج! اونڪار تيرٿ ۾ جيوتر لنگ جي پرگهٽ ٿيڻ جي ڪٿا ۽ مهما ڪري ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي مهرشيئو! هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته نارد ونڌياچل پربت تي پهتو ۽ ونڌياچل نمسڪار ڪري چيو، "اي نارد! مون وٽ ڪهڙي ڳالهه جي ڪمي آهي." نارد اهي وچن ٻڌي اُپر ساهه کڻڻ لڳو ۽ ويچار ڪرڻ لڳو ته ونڌياچل کي پنهنجي هستيءَ تي غرور آهي. اُپر ساهه کڻڻ جو ڪارڻ اچڻ تي ونڌياچل ڪيس چيائين، "اي ونڌيه! سميرو پربت جي چوٽي ٻين کان اوچي آهي ۽ ديوتائون اُتي اچي منگل ڪرڻ پسند ڪندا آهن." اهي وچن ٻڌي ونڌيه لڄي ٿيو ۽ اهنڪار ڇڏي ڇڏي ويس. اُن ته ونڌيه ناٿ تي ۽ پنهنجي جيون تي ڌڪار وجهڻ لڳو. نارد جي وڃڻ کانپوءِ ڀڳوان شنڪر جي تپسيا ۾ لڳي ويو. ڪافي عرصي گذرڻ بعد ڀڳوان پرگهٽ ٿيو ۽ ڪيس چيائين، "اي ونڌيه! توکي ڇا گهرجي؟" تنهن ٿوري ئي سان ونڌيه جواب ڏنو، "اي ڀڳت وتسل! مونکي اهڙي ٻُڌي ڏيو جو پنهنجي هر ڪم ۾ ڪاميابي حاصل ڪريان." ڀڳوان شنڪر چيو، "اي ونڌيه! جيئن توکي سمجهه ۾ اچي تيئن ڪر." انهيءَ ۾ سڀ ديوتائون اچي حاضر ٿيا جن اُٿي ۽ ڀڳتيءَ سان پوڄا ڪندي نمسڪار ڪئي ۽ پرارٿنا ڪئي، "اي ڀڳوان! توهان لوڪ ڪلياڻ لاءِ هت استر رهو." ديوتائن جي انهن چوڻ جي ڪري هتي مس ته اونڪار لنگ ۾ ڀڳوان سمائجي ويا جنهنڪري ان جو "اونڪاريشور" پرسد ٿيو ۽ ٻئي پارٿو لنگ ۾ جا شڪتي روپ پرگهٽ ٿي جنهن کي "پرميشور" چوڻ لڳا. ديوتائون پنهنجي گهر روانا ٿيا ۽ ونڌيه پربت به ڪاميابي حاصل ڪري خوش ٿيو. هن ڪٿا کي ٻڌڻ ۽ ٻڌائڻ وارو منش مرڻ تي لوڪ جا سک ڀوڳي ٿو ۽ شو-پد کي پراپت ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴) اڌياءِ ۱۸ سماپت.

ڪيدارنيشور ۽ ڀيم شنڪر جيوتر لنگ جي ڪٿا ۽ مهما.

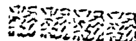
سوتجي مهراج- اي براهمڻو! ڀڳوان وشنوءَ جا ٻه اوتار نر ۽ نارائڻ ڀارت ورش جي بدريڪا آشرم ۾ تپسيا ڪرڻ لڳا. مٽيءَ جا شو لنگ ٺاهي استتي ڪرڻ لڳا. ڀڳوان شنڪر پرسن ٿي پڇڻ کي چيو، "اي ديوتائو! مان توهان تي پرسن آهيان." ٻنهي جواب ڏنو، "اي شنڀو! جيڪڏهن توهان پرسن آهيو ته اسانجي پوڄا گرهڻ ڪرڻ لاءِ پنهنجي سروپ واري هت رهو." انهيءَ ڪري جنهن ديو هتي مس ته ڀڳوان شنڪر ڪيدارنيشور جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويو جنهنجي درشن ۽ پوڄا ڪرڻ سان ڀڳتن کي من واڇنيت ڦل ملندا آهن. هن لنگ جي پوڄا ڪرڻ واري ٻي سپني ۾ به دک نه ملندو آهي. جيڪو بدري ناٿ جي ياترا

ڏنائين. ڪھڙي اُن مھلات جي واکاڻ ڪجي. اجلي پٿرن سان خوب چمڪڻ لڳو ۽ اندر-
ٻڙن وانگر اندر سڄو سينگاريل نظر اچڻ لڳو. هڪ ڪمري ۾ هيرن ۽ رتن سان جڙيل پلنگ
تي پنھنجي ماءُ کي آرام ڪندو ڏنائين. آواز جي کڙڪ تي ماتا اُٿي کڙي ٿي ۽ اھڙي سندر
مھلات ۾ پاڻ کي ڏسي ۽ ٻالڪ کي ايندو ڏسي ڀڳوان شنڪر جا شڪرانا بجا آڻيندي
ٻالڪ کي ڀاڪر پائيندي ڇاتيءَ سان لڳائيندي ايتري خوش ٿيڻ لڳي ۽ سڌو راجا وٽ مھا
ڪال جي مندر ۾ آئي جتي راجا چندرسين پوڄا ۾ مگن ويٺو هو. راجا جڏهن اکيون کوليون
ته گوالڻ ۽ پنھنجي ننڍي ٻالڪ جي ڪمس سراسري ڳالھ ڪري ٻڌائي. شو-مايا انوسار راجا
يڪدم اُٿي کڙو ٿيو ۽ سڀني وزيرن ۽ اميرن سميت اچي اُن گوالڻ جي ٻالڪ وٽ پھتو جتي
سڀ ماڻھو آنند ۾ موجون ماڻڻ لڳا ۽ شو-ڀڄن ۾ سڄي رات گذاريائون.

لڙائيءَ لاءِ گھيرو ڪندڙ راجائن کي پنھنجي جاسوسن معرفت جڏهن هيءَ خبر پيئي ته
ڏاڍو پشيمان ٿي چوڻ لڳا، ”راجا چندرسين ڏاڍو شو-ڀڳت آهي تنھنڪري اُن مٿان جيت
پائڻ تمام ڪٺن آهي. هيءُ بي خوف ٿي ڪري مھاڪال جي نگريءَ (اُڄين) جو چڱيءَ
طرح راڄ هلائي رهيو آهي. جنھن شھر ۾ ننڍا ٻالڪ به شو ڀڳت آهن اُتي راجا چندرسين
سان ورود ڪرڻ ۾ قدرتي طرح ڀڳوان شنڪر به، اسان تي ڪوپ ڪندو. تنھنڪري هُن
سان هلي دوستي ڳنڍيون.“

پوءِ ته راجا چندرسين جي آگيا انوسار سڀئي مھاڪال جي نگريءَ ۾ آيا ۽ سڀ تي راجا
۽ گوال ٻالڪ جي ساراھ ڪرڻ لڳا ۽ گوال-ٻالڪ جي مندر ۾ پنھنجو پاڻ پڌرا ٿيل شولنگ
جي پوڄا، آرادنا ۽ آرتي اُتارڻ ۾ لڳي ويا. گوالن ۽ ٻالڪ کي پنھنجو راجا مڃڻ قبول ڪيو.

اِتري ۾ هنومان به اچي پرگھٽ ٿيو جنھن گوال-ٻالڪ جي ساراھ ڪندي سڀني راجائن
کي چيو. ”اي راجائو! توهان جي لاءِ ڏاڍي سڀاڳي جي ڳالھ آهي جو گوال-ٻالڪ جي
دوارا پنھنجو پاڻ پڌرا ٿيل مھاڪال جيوتر لنگ جو درشن ڪري پُڻ جا ڀاڳي ٿيا آهيو. هيءُ
گوال-ٻالڪ ته شنڪر جو ايترو ڀڳت آهي ۽ هن سنسار ۾ سک پائي انت ۾ موکش کي
پراپت ڪندو. اِن هنجي ونش ۾ اٺين پيڙهيءَ ۾ هڪ نند نالي گوال پيدا ٿيندو جنھن
وٽ ڀڳوان وشنو اُن جي پٽ شري ڪرشڻ جي روپ ۾ پرگھٽ ٿيندو ۽ اڄ کان وٺي هي
گوال-ٻالڪ ”شريڪر“ جي نالي سان مشھور ٿيندو.“ پوءِ ته هنومان راجائن کي آشيرواد
ڏيئي انتر ڌيان ٿي ويو. چندرسين جي آگيا سان سڀ راجائون موٽي پنھنجي گھر ويا.
چندرسين ۽ گوال ٻالڪ مھاڪال جي سيوا ڪندا رهيا. اهڙيءَ طرح هيءُ مھاڪال جو درشن
۽ اُنجي پوڄا هرقسم جي سک ڏيڻ واري آهي جنھن ۾ منش هن لوڪ ۾ سک پائي ٿو ۽
انت ۾ مڪتي-پد کي رسي ٿو. (هر هر مھاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي
رودر سنگھتا (٤) اڌياءُ ١٧ سماپت.

شو ڀڳت راجا چندرسين ۽ گوپ - ٻالڪ شريڪر.

سيٺي رشي- اي سوتجي مهراج! شو - ڀڳت راجا چندرسين ڪير هو ۽ ڪئن سندس مهاڪال وکيا ڪئي؟

سوتجي مهراج- اي رشيو! چندرسين راجا شاسترن جي لت کي ڄاڻڻ وارو، اندرين کي جيتڻ وارو ۽ شو ڀڳت هو. شو جي پارکدن ۾ پردان ۽ سڀني لوڪن جي پوڄڻ لائق راجا مڻي ڀدر سندس دوست هو. هڪ ڏينهن راجا مڻي ڀدر خوش ٿي کيس چنتامڻي نالي هڪ رڏي چمڪندڙ مڻي ڏني. جنهن مهل اها مڻي آڱريءَ ۾ پائي سنگهاسن تي راجا چندرسين ويٺو هو ته هنجي شوڀا ناراڻ ڀڳوان جهڙي ڀوندي هئي. سندس مڻيءَ جي هاڪ هرهنڌ ڦهلجڻ لڳي ۽ آس پاس جا راجائون هنجي مڻيءَ کي هٿ ڪرڻ لاءِ ٻاڻ ۾ اچي ڪري هن جي مٿان لشڪر وٺي ڪاهه ڪري آيا. ٻنهي ملڪ ڪسي کهرو ڪمل ڏسي راجا مهاڪال جي شرڻ ۾ اچي پرارٿنا ڪئي. انهن ڏينهن ۾ هڪ گوالڻ (گوال جي زال) رهندي هئي جنهن کي هڪ ۵ ورهين جو ننڍو پٽ هو. گوالڻ وڌوا هئي ۽ ان مندر ۾ آئي جتي راجا ٻنهي پرارٿنا ۾ مشغول هو. گوالڻ سان سندس پٽ به گڏ هو جنهن ۽ راجا کي پوڄا ڪندو ڏٺو. گوالڻ جو پٽ جڏهن گهر ڏانهن موٽي آيو ته هن ٻنهي پٿر جي ڀڃڪڙيءَ جهڙي پاڻان هڪ پٿر ڪٿي لڀهڪي شو-لنگ سمجهي پوڄا ڪرڻ وڃي رهيو. شو-لنگ تي گل، ڏيئو، دُونهه ۽ پرساد وغيره چاڙهڻ وٺو. ستا ستا گسل ۽ ٻاهر چاڙهي خوب ڳائڻ ۽ نچڻ لڳو. لوڪيءَ ديو ڪالهه گوالڻ ٻنهي پٽ کي ڪاڌي کائڻ لاءِ سڏ ڪيا مگر هو ٻنهي مستيءَ ۾ مست هو. وري وري سڏ ڪرڻ تي گوالڻ کي غصو آيو ۽ اچي کيس مارڻ ۽ ڌڪ هڻڻ لڳي. پر هن ٻالڪ ڀدو الهندو ڪيو. پوءِ ته ٻالڪ جي پوڄا وارو شو-لنگ ڪٿي ڦٽو ڪيائين ۽ ان مٿان چڙهيل سامگري ٽوڙي ڀڪوڙي ڇڏيائين. پوءِ ته ٻالڪ وائي هاءِ گهوڙا مچائڻ لڳو ۽ گوالڻ وري کيس ماري ڪئي ڪلي وئي. ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ماءُ دوارا نشٽ ٿيندڙ ڏسي، ”هاءِ مهادير! هاءِ مهادير!“ پڪاريندي، اوڇنگارون ڏيندي ۽ زار زار روئندي چرڪرو بيهوش ٿي ڪري پيو. ڪالهه ڏيئا ڪالوءِ جڏهن سامهون ۾ آيو ۽ اکيون کوليائين ته ڇا ڏسي ته ان شو-لنگ جي چوڌاري هڪ سندر مهاڪال جو مندر هيرن جواهرن سان جڙيل ڪڙو ليل آهي ۽ سوني ڪلشن سان شوڀا ڀالي رهيو آهي. مندر کي وڏا وڏا سونا ۽ چانديءَ جا دروازا آهن. ڪئي ستنب مڻين، لعل مڻين ۽ وليس سان جڙيل سنگهاسن تي شو-لنگ جي مورتي استاپ ٿيل آهي ۽ سندس پوڄا ۾ چڙهايل پرساد ان شو-لنگ مٿان شوڀا ڀالي رهيو آهي. سندس عجب جي حد نه رهي ۽ ڏاڍو خوشيءَ ۾ پرجهي ويو. پوءِ نئي ڀڳوان شنڪر کي هو ڪوڙيءَ نمسڪار ڪرڻ لڳو ۽ استتي ڪرڻ شروع ڪيائين. سج لهڻ لڳڀڳ ڪٿي مندر کان ٻاهر آيو ته ٻنهي جهوپڙيءَ جي جاءِ تي سندر محلات

سوتجي مهراج- اي رشيئو! جڏهن سوامي برهمانڊ کي پرڪرما ڏيئي واپس موٽيو ته نارد اچي گڻيش جي شاديءَ تي وڃڻ جي کيس خبر ٻڌائي. هن ڳالهه، سندس من ۾ جوش جاڳايو ۽ ڪدم تي سوامي ڪارتڪ ڪرونچ جبل ڏــي هليو ويو. پاروتي ۽ شنڪر پٽ ڪارتڪ کي وٺڻ لاءِ ويا پر هو واپس نه آيو. پر هر هڪ اماس تي ڀڳوان شنڪر ويندو هو ۽ هر هڪ پورڻماسيءَ تي پاروتي ويندي هئي. هڪ دفعي ٻئي گڏجي ويــا ۽ هڪ لنگ سمانجي ويٺا جنهن جو نالو "ملڪارجن" پرسڌ ٿيو. "ملڪا" معنيٰ آهي پاروتي ۽ "ارجن" معنيٰ آهي شنڪر. جو هن لنگ جو درشن ڪريندو سو سڀيئي پاپن کان ڇوٽڪارو پائي ٿو.

سپ رشي- اي سوتجي مهراج! هاڻي اسانکي ٽئين جيوتر لنگ جو ورڻن ٻڌايو.

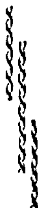
سوتجي مهراج- اي رشيئو. **اونتي** نالي سان هڪ مشهور شهر هو (جنهن کي هينئر **اُڄين** جي نالي سان سڏجي ٿو). هن شهر ۾ ويد جا پاٺ ڪندڙ براهمڻ رهندا هئا. شو-پوڄا ۾ انهن جو تمام گهڻو پريم ۽ وشواس هو. هڪڙي براهمڻ کي چار پٽ هوا جن جا نالا هئا (۱) ديوپريه (۲) پريه ميڌا (۳) سڪرت (۴) سوورت. هيءُ چارئي ڀــا ڏاڍا شو-ڀڳت هئا. پرسان رتن مال جبل تي **دوشڻ** نالي سان هڪ دئيت رهندو هو جو ڏاڍو ظلم ڪندو هو. پنهنجي سٽا گڏ ڪري اُڄين جي براهمڻن کــي ڏاڍو ستائيندو هو. هڪ دفعي هي چارئي ڀائر شو-پوڄا ۾ مگن هئا ته لشڪر سوڌو دئيت **دوشڻ** به اچي حاضر ٿيو ۽ خوب هنن براهمڻن کي مارڻ شروع ڪيو. چئن ڀائرن واهي صبر سان سهڻ شروع ڪيو. اتري ۾ ڌرتيءَ ۾ هڪ وڏي کڏ ٿي وئي جتان هڪ جيوتر لنگ پيدا ٿيو جنهن مان وري ڀڳوان شنڪر پاڻ پرگهٽ ٿي چيو، "اڙي **دوشڻ**! خبردار مان توهان دشٽن لاءِ مهاڪال ٿي آهيان." اِئين چوڻ سان ئي **دوشڻ** ڀاهه ۾ جلي خاڪ ٿي ويو ۽ سندس سٽا ۾ اچي ڀاڪرو پيو. جئن سورج اڀرڻ سان اَنڌڪار ناس ٿي ويندو تئن ڀڳوان جي پرگهٽ ٿيڻ سان دئيت ناس ٿي ويا. ديوتائن پشپن جي ورکا ڪئي. انهن براهمڻن کــي ڌيرج ڏيندي مهاڪال (ڀڳوان شنڪر) چيو، "براهمڻو! گهرو جيڪي گهرڻو هجيو." انهن براهمڻن چيو، "اي پربو! اي مهاڪال!! اي دشٽن کي ناس ڪرڻ وارا!!! توهان اسان جي رکيا لاءِ اسان وٽ هجو." براهمڻن جي ڳالهه ٻڌي ڀڳوان شنڪر انهيءَ ئي مهل اُن کڏ ۾ لنگ جي روپ ۾ سمانجي ويا جو "**مهاڪال- جيوتر لنگ**" جي نالي سان مشهور ٿيڻ لڳو. انهن براهمڻن هــن لوڪ ۾ سک پاتو ۽ انت ۾ موکيه کي پراپت ٿي ويا. اهڙيطرح هن "**مهاڪال - جيوتر لنگ**" جي درشن ڪرڻ سان منش جي ڪامنا پوري ٿيندي. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي)

ڪوٽي رڌر سنگهتا (۴) اڌياءِ ۱۵-۱۶ سماپت.

(ڪتا منظر 233 - شنڪ چرر جو
للسيءِ سان ڪنڌرو وواهر)

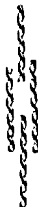

(ڪتا منظر 243 - وشنوءَ جو براهمڻ جي
ويس ۾ شنڪ چرر راجا کان ڪرڄ وٺڻ)

(ڪتا منظر 249 - الڪاسر

(ڪتا منظر 264 - ہاٿاسر ۽ شري ڪرشڻ

(ڪٿا صفحو 215 ڀڳوان شنڪر ڪـان ٻالڪ
جو سر ڪٽڻ)

(ڪٿا صفحو 214 شوالاريءَ جو ٻهڪجي اٿن
جي مٿل مان ٻالڪ جو آڏن ڪرڻ)

(ڪٿا صفحو 219 گڻيش جو [illegible] ڪري
شرط جو کٽڻ)

ڪٿا صفحو 217 پاروتيءَ ۽ شنڪر جو ٻالڪ
گڻيش کي وردان)

پڻ "سوايل" نالي شو لنگ جي اچان ڪئا شروع ڪيائين جنهن ڪري سوڀي وشڻ ٿيو-

سيٺي رشي- اي سوتجي مهراج! اسان کي سومنات جيوتر لنگ جي پرگهٽ ٿيڻ جي ڪٿا ۽ مهما ڪريا ڪري ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي رشيشورا پرجاپتي دڪش جون ٢٧ ڌيئر هيون. جن سڀ لئي ڌيئر چندرما سان پرڻائي ڇڏيون. انهن ۾ ليڪ ملندو هر ۽ اڻ هڪڙي روهڻي کي وڌيڪ پيار ڪندو هو. باقي ٢٦ ڀيرن دکي ٿي اچي اي ۽ کي دانهن ڏني. دڪش کي انهيءَ خيال لڳو ۽ چندرما وٽ آيو ۽ کيس سمجهايائين پر چندرما ڀنهنجو ورتاءُ نہ وڌيڪ وکو جنهن تي دڪش کي ڏاڍي ڪاوڙ چڙهي ۽ غصي ۾ اچي ٿي چندرما وٽ آيو ۽ کيس سراپ ڏنائين، "اي ڏنو چندرما! منهنجي آکيا نہ مڃي ڪري توکي "سلهہ جي بيماري" لڳندي ۽ ڳرندو ويندين." انهيءَ وانگر ٿيو، شو ديوتائن وٽ آيو ۽ سڀني برهما وٽ دانهن ويا تہ جيڪڏهن چندرما ڪمزور ٿيندو ويو تہ آخر سنسار ۾ ٻوٽا مڙئي ويندو. برهما ٻڌي ديوتائن کي آٿت ڏيندي چيو.

برهما- اي ديوتائو! هاڻي جيڪي ٿيو سو ٿيو. باقي أپاءُ آهي. جيڪڏهن مرتيونجيه (شنڪر) جي منتر سان چندرما پرڀاس کيتر ۾ تپسيا ۽ آراڌنا ڪندو تہ ٺيڪ ٿي ويندس.

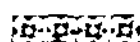
برهما جي چوڻ موجب چندرما پرڀاس کيتر ۾ اچي ڪڏو ڪيائين. آراڌنا ۽ تپسيا ڪرڻ شروع ڪئي. ڀڳوان شنڪر پرسن ٿي پرگهٽ ٿيو ۽ چيائين.

ڀڳوان شنڪر- اي چندرما! تنهنجو ڪلياڻ ٿيندو. گهر جيڪي گهرڻو اٿئي.

چندرما- اي ڀڳوان! جيڪڏهن توهان مون تي پرسن آهيو تہ منهنجي ٻئي ۾ جو سلهہ روڳ ٿيڻ وارو آهي تنهن کان بچائيو.

ڀڳوان شنڪر- اي چندرما! دڪش جو سراپ بہ ٽرندو نہ. ويندو ۽ منهنجي آشيرواد سان توکي لاڀ ڪري ڇڏيندي. مهيني ۾ ١٤ ڏينهن تون گهٽبو ويندين ۽ وري پيا ١٥ ڏينهن تون وڌندو رهندين ۽ ياد رک! تنهنجي ساڃاهہ وڌي رهندي.

انهيءَ طرح چندرما جي نالي سڀني ديوتائن "سوم - ڪنڊ" استاپن ڪيو ۽ جيڪو ماڻهو ان ۾ سنان ڪندو تنهنکي ڪوڙهہ ۽ سلهہ جي بيماري اصل نہ ستائيندي. چندرما بہ اتان سنان ڪري روڳ کان واند ٿي پنهنجي ڪاروبار لئي سر انجامي ڪرڻ لڳو ۽ ڀڳوان وري سومناٿ - لنگ ۾ سمائجي ويو. (هر هر مهادير شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي ودر سنگهتا (٣) اڌياءُ ١٣٠٨ سماپت ٿيو.

ملڪارجن ۽ مهاڪال جيوتر لنگ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ انجي مهما-

سيٺ رشي - اي مهراج! ملڪارجن جيوتر لنگ جي پرگهٽ ٿيڻ جي ڪٿا ۽ مهما مهرباني ڪري ٻڌايو.

رشيڪا تي شِو-ڪرپا، هڪ دئيت کان هُنجي ڌرم کي بچائڻ
۽ اُنجي آشرم نندڪيش نالي سان نواس ڪرڻ
۽ سال ۾ گنگا جو هڪ ڏينهن هت اچڻ.

سپ رشي- اي سوتجي مهراج! ويساک سُڌي ستميءَ تي گنگا نرمدا ۾ ڪيئن آئي؟ مهاديو جو نندڪيشور نالو ڪيئن پيو؟ اهو اسانکي وستار سان ٻڌايو.

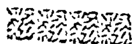
سوتجي مهراج- اي رشيئو! هڪ رشيڪا نالي براهمڻي هئي. جيترڪ ڏاين ۽ ورن ۽ نيمن جي پالنا ڪندڙ هئي ته به اڳئين جنم جي ڪنهن خراب ڪرم ڪري هوءَ بال-وڌوا ٿي پيئي. ڀڳوان شنڪر ۾ هنجو ڏاڍو وشواس هو ۽ اندرين کي وس ۾ ڪري ڪٺور تپسيا ڪري لڳي ويئي. هيءَ براهمڻ استري تمام سندر هئي ۽ وجهه وٺي هن براهمڻ-استريءَ جي روپ تي موهه ۾ پئجي وڃڻ لاءِ ۽ ڌرم ڀرشٽ ڪرڻ لاءِ هڪ موڊ نالي دئيت ٻه اچي سهڙيو. رشيڪا پوڄا ۽ آرادنا ۾ مشغول هئي. هن موڊ دئيت کيس ستائڻ شروع ڪيو. رشيڪا اتي ڀڳوان شنڪر کي پڪارڻ شروع ڪيو ۽ ڀڳوان سندس لاج رکڻ لاءِ پرگهٽ ٿي موڊ کي ڀسم ڪري ڇڏيو ۽ براهمڻيءَ رشيڪا ڏانهن ڪرپا درشٽي ڪندي چيو، ”اي ديوي! دئيتن کي ناس ڪرڻ لاءِ ساڌو براهمڻن جي بچائڻ لاءِ مان يگ يگ ۾ پرگهٽ ٿيندو آهيان. هاڻي هيءَ دئيت جلي ڀسم ٿي ويو. باقي جيڪي گهرجيئي سو هن وقت اُنئي سو گهري وٺ.“

رشيڪا - اي ديون ديو! توهان ڀڳتن جا رکڪ آهيو، پاپين کي ناس ڪرڻ وارا آهيو، جڏهن توهان منهنجي اڳيان اچي ويا آهيو ته باقي مونکي ٻي ڪهڙي شيءِ گهرجي! منهنجي فقط اها پرارٿنا آهي ته توهان تمام عام جي ڪلياڻ لاءِ هت ٿي رهو.

اتي ۾ ڀڳوان وشنو، برهما ۽ گنگا ماتا به اچي پهتا، جن سڀني ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪيو ۽ گنگا چوڻ لڳي.

گنگا- اي ديوي! مان به هت تيرٿ تي رهڻ چاهيان ٿي.

پوءِ ته ڀڳوان پارٿو-لنگ ۾ سمائجي ويو. ان ڏينهن کان وٺي نرمدا نديءَ جو هيءُ ڪنارو تمام پوتر تيرٿ لڳو ۽ گنگا به هر سال ويساک سڌي ستميءَ تي پنهنجن پاپن کي ڌوئڻ لاءِ ايندي رهندي. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڪوٽي رُدر سنگهتا (٤) اڌيا ٥-٧ سماپت.

پهرين جيوتر لنگ سومناٿ جي پرگهٽ ٿيڻ جي ڪٿا ۽ اُنجي مهما:

سوتجي مهراج ڪپلا شهر جي ڪاليشور، راميشور وغيره. مهما ٻڌائيندي سمنڊ جي ڪناري تي ايندل گوڪرڻ کيتر جي شو-لنگ جي مهما سڀني رشين کي مختصر ٻڌائي.

جيءِ شو شنڪر - جيءِ گنگادر
جٽا جوٽ ڌر - نين ٽين ڌر
نيل ڪنٺ ڌر - ڀسم انگ ڌر
منڊ مال ڌر - ڀال چندر ڌر
نراڪار ساڪار ٻنهي ۾ ڀنا - ڀسن جرڪي هر هند نهنجي سٽا،
ڌر ٻڌ اڌڌاري ٻنهي آهه روپ - ڌنڪار جڳت ۾ سو مارگ انوپ.

ڪوٽي ردر سنگهتا (۴)

سپ رشي- اي سوتجي مهراج! انيڪ تيرٿن ۾ جيڪي شو-لنگ استاپت ٿيل آهن انهن جو وستار سان ورڻن ٻڌڻ چاهيون ٿا. ڪرپا ڪري اسانکي ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي مهرشيئو! انيڪن تيرٿن ۾ انيڪ شو-لنگ آهن مگر انهن مان مکيه جيوتر لنگ آهن جن جو مان ورڻن ڪريان ٿو. جتي جتي ڀڳتن ڀڳتيءَ سان واهي ڀڳوان جو پوڄن ۽ سمرڻ ڪيو آهي اتي اتي شنڀوءَ اوتار ڌارڻ ڪري ڀڳتن جا ڪارج راس ڪري پاڻ کي جيوتر لنگن ۾ سمائي ڇڏيو آهي. هنن لنگن جي پوڄا ڪري شو-ڀڳت ڪامنائون (سڌيون) حاصل ڪري ڇڏيون آهن سوراشٽر ۾ سومناٿ، شري شيل تي ملڪارجن، اُجين ۾ مهاڪال، اونڪار تيرٿ ۾ پرميشور، هماليه تي ڪيدار، ڏاڪڻيءَ ۾ ڀيم شنڪر، ڪاشيءَ ۾ وشوناٿ، گوداوريءَ جي ڪناري تي ترمبڪ، چتا ڀوميءَ ۾ ويدناٿ، دارڪ ون ۾ ناگيش، سيتو بند ۾ راميشور، شواليه (حيدرآباد دکن ۾ دولت آباد کان ١٢ ميل پري ايلورا گرام) ۾ گهسميشور وغيره. ٻارهن لنگن جو صبوح جو اٿي جيڪو ماڻهو پاٺ ڪري ٿو سو سڀني پاپن کان ڇٽي مڪتي پائي ٿو.

من ۾ اڇا ڪي رکي سرشٽ ماڻهو هنن جو پاٺ ڪري ٿو تنهنجا ڪارج راس ٿين ٿا. جو ٻنا اڇا رکي ڪري ٿو تنهنکي نه ماتا جي گرڀ ۾ ٿي نه اچڻو پوندو هنن جي پوڄن ڪرڻ سان هن لوڪ جا سڀ دک ناس ٿي ويندا. جيوتر لنگ جو پرساد ضرور وٺڻ گهرجي. انجي وٺڻ سان سڀ پاپ جلي ڀسم ٿي ويندا آهن.

اي رشيئو! لنگن جي پوڄا ۽ درشن بابت توهان کي ٻڌايو ويو آهي، هاڻي اپ-لنگن بابت ٻڌايو ويندو. سومناٿ جو اپ-لنگ آهي. انتڪيشور جو مهي ندي ۽ سمند جي سنگم تي ٿيل آهي. ملڪارجن جو اپ-لنگ آهي ردريشور جو ڀرڳو-ڪڇ ۾.

۽ جمو لڙنگ جي ورمه ۾ ڀڳوان سمالچي وڃو ، اهڙيءَ طرح جمڪر ماڻهو جيوتر لنگن جي هڪالي کي پڙهي لو يا ٻڌي لو سو سڀني پاپن کان ڇوٽڪارو پائي انت ۾ مڪتي پراپت ڪري لسو . (هر هر مهاديو شمبو-ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) شمت ردر سنگهتا (۳) ادڌياءِ ۴۲ سماپت .

شت ردر سنگهتا سماپت

ڀڳوان شنڪر - ماڻ مالڪ جڳت ۾ رهي مهنجو اور -
مرڳ ۽ جمڄ ڪسان رهان مان دور .
رهان ڀهنجي ڀڳتن جي وس لو سدا -
اڇي جمر پاپان لسس رهان لو جدا .
جڏهن ڏور عطري ۾ ماڻ لو ڏسان -
واڪاس ۽ دليتن جو زور لو ڀسان .
ڏاڙهان روپ هر هنڌ لو ماڻ ڀشمار -
مها ڪال ، ڀلاد ڪرشن درشن هزار .
درواسا ، سماسي ، ڀتي ، هنس ماڻ -
هنومان ، آزڏومه ، وشوناٿ ماڻ .
سادن کي پاپن کان ڀچائان لو ماڻ -
پاپن کي جڳت مان مٽائان لو ماڻ .
ڀڳتيءَ کي لنهن سر لو قائم ڪريان -
هر يسڪ ۾ آرتاو لو ڌارڻ ڪريان .

جيءِ شو شنڪر - جيءِ گنگا ڌر
جٽا جوٽ ڌر - تين نين ڌر
نيل ڪنٺ ڌر - ڀسم انگ ڌر
منڊ مال ڌر - ڀال چندر ڌر
نراڪار ساڪار تون ئي پتا - ڀڳتن جو ڳي هر هنڌ تنهنجي سنا،
ڌر ۽ اڌڪاري نرالي آهه روپ - ڏکارا جڳت ۾ تون مارگ انوپ.

ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴)

سڀ رشي- اي سوتجي مهراج! انيڪ تيرٿن ۾ جيڪي شو-لنگ استاپت ٿيل آهن انهن جو وستار سان ورنن ٻڌڻ چاهيون ٿا. ڪرپا ڪري اسانکي ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي مهرشيئو! انيڪن تيرٿن ۾ انيڪ شو-لنگ آهن مگر انهن مان مکيه جيوتر لنگ آهن جن جو مان ورنن ڪريان ٿو. جتي جتي ڀڳتن ڀڳتيءَ سان وڏي ڀڳوان جو پوڄن ۽ سمرن ڪيو آهي اُتي اُتي شيوءِ اوتار ڌارڻ ڪري ڀڳتن جا ڪارج راس ڪري ٻاڻ کي جيوتر لنگن ۾ سمائي ڇڏيو آهي. هنن لنگن جي پوڄا ڪري شو-ڀڳت ڪامنائون (سڌيون) حاصل ڪري ڇڏيون آهن. سوراشٽر ۾ سومنات، شري شئل تي ملڪارجن، اُجين ۾ مهاڪال، اونڪار تيرٿ ۾ پرميشور، هماليه تي ڪيدار، ڏاڪنيءَ ۾ ڀيم شنڪر، ڪاشيءَ ۾ وشوناٿ، گوداوريءَ جي ڪناري تي ترمبڪ، چتا ڀوميءَ ۾ ويدناٿ، دارڪ بن ۾ ناگيش، سيتوبنڌ ۾ راميشور، شواليه (حيدرآباد دکن ۾ دولت آباد کان ۱۲ ميل پري ايلورا ڳوٺ) ۾ گهشميشور وغيره. ٻارهن لنگن جو صبوح جو اٿي جيڪو ماڻهو پاٺ ڪري ٿو سو سڀني پاپن کان ڇٽي مڪتي پائي ٿو.

من ۾ اڇا ڪي رکي سرشٽ ماڻهو هنن جو پاٺ ڪري ٿو تنهنجا ڪارج راس ٿين ٿا. جو بنا اڇا رکي ڪري ٿو تنهنکي ته ماتا جي گرڀ ۾ ٿي نه اچڻو پوندو هنن جي پوڄن ڪرڻ سان هن لوڪ جا سڀ دک ناس ٿي ويندا. جيوتر لنگ جو پرساد ضرور وٺڻ کپي. اُنجي وٺڻ سان سڀ پاپ جلي ڀسم ٿي ويندا آهن.

اي رشيئو! لنگن جي پوڄا ۽ درشن ٻابت توهان کي ٻڌايو ويو آهي، هاڻي اُپ-لنگن ٻابت ٻڌايو ويندو. سومنات جو اُپ-لنگ آهي. **انتڪيشور** جو مهي ندي ۽ سمنڊ جي سنگم تي ٿيل آهي. ملڪارجن جو اُپ-لنگ آهي **رُدريشور** جو ڀرگو-ڪڪشه

۽ جهڙو لولنگ جي روپ ۾ ڀڳوان سماڌي وارو. اهڙيءَ طرح جهڪو ماٿور جهڙو لنگ جي ڪعالن کي اڙهي لو ۽ ٻلي لو سو سوڀي ٻاهن کان جوتڪارو ٻالي الف ۾ مڪتي ٻراپت ڪري لسو. (هرهر مهادبو شنبو- ڪاشي وشرانغ ڪنگي) شمد ردر سنگهتا (۳) اڌيائ ۴۲ سماپت.

شت ردر سنگهتا سماپت

ڀڳوان شنڪر-

ماں مالڪ جڳت ۾ وسي مهيشور اوو-
مرڳ ۽ جمع ڪساں رهاں ماں دوو.
رهاں پهڻجي ڀڳتن جي وس لو سدا-
اڇي جدر ٻاٻاں لسه رهاں لو جدا.
جڏهن ڏوم خطري ۾ ماں لو ڏساں-
واڪاسن ۽ دليتن جو زوو لو اساں.
ڏارباں روپ هر هنڌ لو ماں بيشمار-
مها ڪال، اهلاد ڪرشن دوشن هزار.
دروااسا، سمهاسي، بتي، هنس ماں-
هنوماں، آزڏومد، وشزالنغ ماں.
ساڌن کي ٻاهن کان اڇاباں لو ماں-
ٻاهن کي جڳت ماں مٽاباں لو ماں.
ڀڳتيءَ کي لئون سر لو قالر ڪرباں-
هر اسڪ ۾ آرٽاو لو ڏارڻ ڪراں.

جيءِ شِوَ شنڪر - جيءِ گنگا ڌر
جٽا جوٽ ڌر - تيسن نيڻ ڌر
نيل ڪنٺ ڌر - ڀسم انگ ڌر
منڊ مال ڌر - ڀال چندر ڌر
نراڪار ساڪار ٻنهين جي پتا - ٻن جوڙيءَ جي هر هنڌ لهجي ستا،
ڌر ڌر اَرڌناري ٻنهي آهه روپ - ڌارڻهار جڳت جو تون ماڻڪ انوپ.

ڪوٽي رُدر سنگهتا (۴)

سُت رشي- اي سوتجي مهراج! ايڪ ٻيا ٻين جيڪي شِوَ-لنگ اِستاپت ٿيل آهن اُنهن جو وستار سان ورڻن ٻڌڻ چاهيون ٿا. ڪرپا ڪري اسانکي ٻڌايو.

سوتجي مهراج- اي مهرشيئو! انيڪن ٻين ۾ انيڪ شِوَ-لنگ آهن مگر اُنهن مان مکيه جيوتر لنگ آهن جن جو مان ورڻن ڪريان ٿو. جتي جتي ڀڳتن ڀڳتيءَ سان وڏي ڀڳوان جو پوڄن ۽ سمرن ڪيو آهي اُتي اُتي شِوءِ اوتار ڌارڻ ڪري ڀڳتن جا ڪارج راس ڪري ٻاڻ ڪي جيوتر لنگن ۾ سمائي چڪو آهي. هن لنگن جي پوڄا ڪري شِوَ-ڀڳت ڪامنائون (سڌيون) حاصل ڪري چڪا آهن سوراشٽر ۾ سومنات، شري شئل تي ملڪارجن، اُجين ۾ مهاڪال، اونڪار تيرٿ ۾ پرميشور، هماليه تي ڪيدار، ڏاڪنيءَ ۾ ڀيم شنڪر، ڪاشيءَ ۾ وشوناٿ، گوداوريءَ جي ڪناري تي ترمبڪ، چتا ڀوميءَ ۾ ويدناٿ، دارڪ بن ۾ ناگيش، سيتو بند ۾ راميشور، شواليه (حيدرآباد دکن ۾ دولتآباد کان ۱۲ ميل پري ايلورا گرڦا) ۾ گهسميشور وغيره ٻارهن لنگن جو صبوح جو اُٿي جيڪو ماڻهو پاٺ ڪري ٿو سو سڀني پاپن کان ڇٽي مڪتي پائي ٿو.

من ۾ اڇا کي رکي سڀاشت ماڻهو هنن جو پاٺ ڪري ٿو تنهنجا ڪارج راس ٿين ٿا. جو بنا اڇا رکي ڪري ٿو تنهنکي نه ماتا جي گربه ۾ ٿي نه اچڻو پوندو هنن جي پوڄن ڪرڻ سان هن لوڪ جا سڀ دک ناس ٿي ويندا. جيوتر لنگ جو پرساد ضرور وٺڻ گهرجي. اُنجي وٺڻ سان سڀ پاپ جلي ڀسم ٿي ويندا آهن.

اي رشيئو! لنگن جي پوڄا ۽ درشن ٻابت توهان کي ٻڌايو ويو آهي، هاڻي اپ-لنگن ٻابت ٻڌايو ٿو. سومنات جو اپ-لنگ آهي. انتڪيشور جو مهي ندي ۽ سمنڊ جي سنگم تي ٿيل آهي. ملڪارجن جو اپ-لنگ آهي رُدريشور جو ڀرڳو-ڪڇ ۾.

۽ جمر لولنگ جي روپ ۾ ڀڳوان سمائجي ويو. اهڙيءَ طرح جهڪو مالهو جمرلو لنگن جي ڪٿائن کي پڙهي لو يا ٻڌي لو سو سڀني پاپن کان ڇوٽڪارو پائي انت ۾ مڪتي پراپت ڪري لسو. (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت ردر سنگهتا (۳) اڌياءِ ۴۲ سماپت.

شت ردر سنگهتا سماپت

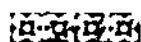
ڀڳوان شنڪر - مان مالڪ جڳت ۾ ورتي مهيشور اور -
مرڳ ۽ جمع ڪسان رهان مان دور.
رهان ٻنهجي ڀڳتن جي وس لو سدا -
اڃي جمر پاپن لسـ رهان لو جدا.
جڏهن ڏرم خطري ۾ مان لو ڏسان -
راڪاس ۽ دلتن جو زور لو ٻسان.
ڌاريان روپ هر هنڌ لو مان بيشمار -
مها ڪال، پهلاد ڪرشن درشن هزار.
درواسا، سدماسي، ڀتي، هنس مان -
هنومان، آزڏوت، وشوناٿ مان.
ساڌن کي پاپين کان بچايان لو مان -
پاپين کي جڳت مان مٽايان لو مان.
ڀڳتيءَ کي لٺمن سر لو قائم ڪريان -
هر ٻسکر ۾ آرڻاو لو ڌارڻ ڪريان.

ڀڳوان شنڪر جو ٽيون اوتار آهي مهاڪال جو اُجين نگريءَ ۾ ٿيو. هڪ دفعي دُوشڻ نالي
دئيت ويدڪ ڌرم کي ناس ڪرڻ شروع ڪيو. براهمڻن جي هٽيا ۽ هنسا ڪندي دئيت
اچي اُجين ۾ پهتو جتي ويد نالي براهمڻ جي پٽ ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪيو. جتي تي
ڀڳوان شنڪر پرگهٽ ٿي ”هونڪار - شبد“ ڪان دوشڻ دئيت کي ڀسم ڪري ڇڏيو ۽ پوءِ
ورِي ديوتائن جي پرارٿنا ڪرڻ تي مهاڪال جيوتر لنگ جي روپ ۾ اُتي پرگهٽ ٿيو.
ڀڳت وتسل ۽ پرم آتم ٻل سان ڀرپور ڀڳوان شنڪر جو چوٿون اوتار ونڌيہ جي منورٿ پوري
ڪرڻ لاءِ ٿيو. ديوتائن جي پرارٿنا تي اُن روپ ۾ ادلجي ويو. ١. اونڪار ۾ اونڪاريشور
۽ ٢. پارٿو لنگ ۾ پرميشور. ٻنهي جو درشن ڀڳتن لاءِ سکدائي آهي. پنجون اوتار ڪيداريش
جيوتر لنگ روپ ۾ ڪيڏو امل آهي. هماليہ جبل تي نر - نارائڻ جي اوتار جو ديوتائن جي
پرارٿنا تي اڌليل روپ آهي. لنگ روپ ۾ شنڀوءَ جو درشن ۽ پوڄن ڀڳتن کي من واڇت
ڦل ڏيڻ وارو آهي. ڇهون اوتار جو نالو ڀيم شنڪر آهي. جتي ليلائون ڪري ڀڳوان ڀيماسر
دئيت کي ماريو هو. راجا سدڪشڻ ڀڳوان شنڪر جو ڀڳت هو. ڀيماسر دئيت اُنکي ڏاڍو
ستايو هو. راجا سدڪشڻ جي بچاءَ لاءِ ڀيماسر دئيت جي مارڻ لاءِ ڀڳوان کي اوتار ڌارڻو پيو
۽ راجا جي پرارٿنا تي ڊاڪنيءَ ۾ ڀيم شنڪر نالي لنگ ۾ رهڻو پيو. ڀڳوان شنڪر جو ڪاشي-
وشوناٿ جي سان ڪاشيءَ ۾ ٿيو جتي وشنو وغيره ديوتائون ڪيلاش - پتي **شو ۽ ڀيرو**
جي هميشه پوڄا ڪندا هئا. ڪاشي وشو - ناٿ جا جيڪي ڀڳت هميشه جاپ ڪندا
رهندا سي ڪرم بندن کان ڇٽي نرڀي مارگ رستي مڪتي پد پائين ٿا. اٺون اوتار چندر
شيکر (شو) جو ”ترمبڪ“ نالي سان گوتمي نديءَ جي ڪناري تي گوتم رشيءَ جي پرارٿنا سان
پرگهٽ ٿيو جنهن جي درشن ۽ ڇهڻ سان سڀ ڪامنائون پوريون ٿي وڃن ٿيون. نائون
اوتار ”ويديہ ناٿ“ جي نالي سان پرسد ٿيو. هن اوتار ۾ ڀڳوان ڪيترائون ئي ليلائون
ڪيون. راوڻ جي ڪري ئي ڀڳوان شنڪر جيوتر لنگ ۾ چتا - ڀوميءَ واريءَ جاءِ ۾ آهن
ٿيو. جيڪي هن اوتار جي مهاتم کي پڙهن ٿا سي سنسار ۾ سک ڀوڳي انت ۾ مڪتي کي
پراپت ٿين ٿا. ڏهون اوتار ”ناگيشور“ جي نالي سان چيو وڃي ٿو جو ڀڳتن جي رکيا ۽
دشٽن جي ناس ڪرڻ لاءِ پرگهٽ ٿيو. هن اوتار ۾ دارڪ نالي راڪاس کي ماري ڀڳوان
شنڪر گوريءَ سان گڏ جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويو. يارهون اوتار ”راميشور“ نالي سان چيو
وڃي ٿو جو رامچندر جو اِشٽ ديو چيو وڃي ٿو جنهن ڪري ئي رامچندر کي لڙائيءَ ۾ جيت
حاصل ٿي. شري رامچندر جي ٻل ناهڻ وقت ڀڳوان جيوتر لنگ ۾ سمائجي ويو. جيڪو ماڻهو
ڀڳتيءَ سان گنگاجل سان راميشور لنگ جي پوڄا ڪري ٿو سو جنم مرڻ جي چڪر کان مڪتي
پائي ٿو. ”گهشميشور“ اوتار گهشما جي آنند ڏيڻ لاءِ ئي ٻارهون اوتار پيدا ٿيو. گهشما جي
پٽ کي سديهه ماري ڇڏيو هو ان کي وري جيئري ڪرڻ لاءِ گهشما شنڪر جي آراڌنا
ڪئي هئي اُنجي ڀڳتيءَ تي پرسن ٿي ڀڳوان کي اچڻو پيو. لنهنکانوءِ گهشما جي پرارٿنا تي اُن لاءِ

روپ - رهت، روپ وان، ڪرامت جو ونس ڌاري واسي ۽ لوڪن کي وچائڻ وارا ڀڳوان ڪــي نمسڪار آهي. هن سنسار ۽ برهمانڊ جي لنگ آهي. آڪاس ۽ اڌ لنگ تارا، پرساد جون برسون، پاڻي ۽ ڪل ۽ ڪاليداس جو ذرو ذرو ڀڳوان جي جسم ڪري رهيو آهي. مان هڪ لوڪ ۽ سمجهه وارو ڪٿي ڀڳوان ڪُل جي واکاڻ ڪري سگهندس. ڀڳوان انترامي آهيو. ڪهڙا ڪهت ۽ وسر لا، اهڙي ڪاڻ دشا ڪال آهي جتي ڀڳوان ڪرڻ آهيو- پرلوي، آڪاش، پاتال، مرتيو لوڪ ۽ سرڳ لوڪ ۽ ڀڳوان جو راڄ آهي. هاڻي مون داس اڄاڻ تي اهڙي ڪرپا ڪئي جو مراڪي جيسمه جو جس ملي ۽ مهنجي ڪيرتيءَ جي واکاڻ ڪئي.

ڀڳوان شنڪر- اي پارٿ! مون تنهنجي اڇا کي سمجهي ورتو. وچ ڦڙالي ۽ تنهنجي جيت ٿيندي. هيءُ "پشو- پاتي" استر اٿئي جنهن سان تنهنجي سڀ جو ڏاکر دليا ۽ پنج ۽ ايندو. مان شري ڪرشڻ کي ۽ چرانتر جو ۽ اچي تنهنجي سهايتا ڪندو. يڌشٽر لاءِ هي ليا ۾ پڌ. ڪيس چگيءَ طرح چڙ ته ڌرم اي قائم رهي ۽ ڌرم جي سدا جيءِ آهي. "ڌرم جي پڙي للذي. ۽ ڪم ڪا سا پڌي پڌي."

پس، ائين چوندي ڀڳوان شنڪر انترڌيان ٿي ويو. ارجن اچي يڌشٽر کــي ساري ڳالهه ۽ ڀين ڀائرن ۽ دروپديءَ سان ملي جي سرسي ڳالهه ٻڌي ڏاڍا خوش ٿي اٿيا. ارجن جي اچڻ جو ٻڌي شري ڪرشڻ ۽ پڌارار جهڙو چيو، "شري ڀڳوان شنڪر ئي ڀڳوان جي ڪشٽن کي دور ڪري سگهندو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) ادهياءِ ٤٠-٤١ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي ٻارهن جيوتر لنگن جو ورنن

نندڪيشور- اي رشيو راجا! هاڻي مان ڀڳوان کي ڀڳوان شنڪر جي ٻارهن جيوتر لنگن جو ورنن ٻڌايان. انهن جا نالا آهن: ١. سوراشٽر ۾ سومناٿ، ٢. شري شيل تي ملڪارجن، ٣. اُجين ۾ مهاڪال، ٤. اومڪار ۾ امريشور، ٥. هماليه تــي ڪيدار، ٦. ڊاڪنيءَ ۾ ڀيم شنڪر، ٧. ڪاشيءَ ۾ وشوناٿ، ٨. گوتمي نديءَ تي ترمبڪيشور، ٩. چتا ڀوميءَ ۾ ويدناٿ، ١٠. دارڪ بن ۾ ناگيشور، ١١. سيتو بند (دکن) تــي راميشورم، ١٢. شواليه ۾ گهشميشور. پرمانا شنڪر جا اهي ٻارهن اوتار آهن. انهن جي درشن ڪرڻ ۽ پوڄڻ سان هرقسم جو آنند اچي ٿو. پهريون اوتار سومناٿ جو آهي. هــي چندرما جي دک کي ناس ڪرڻ وارو آهي. هتي انهن جي پوڄا ڪرڻ ڪري ڪوڙهه ۽ سله جهــڙي بيمار کي آرام ملندو آهي. ائين سمي ۽ چندرما هتي پوڄا ڪئي ۽ اتي هڪ چندرڪنڊ (تلاءُ) آهي جنهن ۾ ان سنان ڪرڻ سان پاپ ناس ٿين ٿا. ٻيو اوتار ملڪارجن آهي، جتي ڀڳوان شنڪر ڪيلاش تان شري شيل پربت تي آيو. جتي پتر پراپتيءَ لاءِ استتي ڪئي ويئي.

وڏو جهنگلي ڀيلن ۽ انهن جي ڏنگين کان بچڻ وارو ڪو نه آهي.

قاصد ٿي اچي ارجن جا ڪٺور لفظ ٻڌي موٽي آيو ۽ پوءِ نه ڪراتن جو راجا (ڀڳوان شنڪر) اڳتي وڌي آيو. هيڏانهن ارجن به استر شستر کڻي ڀڳوان شنڪر جو من ۾ سمرڻ ڪرڻ لڳو. انهيءَ سمرڻ ڪرڻ سان ارجن جي اندر ۾ وڌيڪ طاقت اچڻ لڳي. لڙائي شروع ٿي وئي، ٿوريءَ دير کان پوءِ ارجن ڪراتن جي راجا جي پيرن کي جهلي چوڌاري ڦيرائڻ شروع ڪيو. انهيءَ ۾ ڪراتن جي راجا پنهنجو اصلوڪو اهو روپ آهستي آهستي ڏيکارڻ شروع ڪيو جنهن جي ويدن ۾ واکاڻ ڪيل آهي. اهڙي روپ کي ڏسي ارجن ڏلدان اڳراون وجهي شرمائجي ويو ۽ اندر ۾ چوڻ لڳو، "اڙي! هيءُ مون ڇا ڪيو، جنهن کي اهڙو روپ ڪري مون سمجهيو هو، سو ڀڳوان شنڪر هيءُ آهي! اڙي شو-ليلا جو انت پائڻ ڏکيو آهي ۽ مان شو-مايا ۾ موهجي، نه ڪرڻ جهڙو ڪم ڪري ويٺو." پوءِ ته ارجن هڪدم هٿ جوڙي، ڪنڌ جهڪائي شرمندو ٿي اٿي رهيو ۽ آهستي آهستي نماڻيءَ ٻوليءَ ۾ چوڻ لڳو.

ارجن - اي ديون جا سوامي مهاديو! مون جيڪو اپراڌ ڪيو آهي سو ڪرپا ڪري ڪميا ڪريو. توهان پنهنجي روپ کي لڪائي هيءُ ڇا ڪيو؟ اڙي سائين! مون توهان سان ڀڄ ڪرڻ واري کي ڏڪار آهي!

اهڙيءَ طرح پاڻ تي ملامتون وجهندو ارجن ڀڳوان جي چرڻن تي شرمسار ٿي ڪري پيو ۽ ڀڳوان شنڪر کيس پنهنجي ڪومل هٿن سان کڻندي چيو.

ڀڳوان شنڪر - اي پارٿ! هي سڀ تنهنجي پرکيا لاءِ هو. مان توتي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان ۽ جيڪي لڙائيءَ ۾ مونڏانهن تو پاڻ ٽي اڇلايا سي ڇٽڪ منهنجي لاءِ گل ۽ ڦل هئا. تنهنڪري ڪو به شوڪ نه ڪر ۽ گهٻراهٽ ڇڏي جيڪي گهرڻو هجيئي سو گهر.

پوءِ ته ارجن گد گد ٿي آستتي ڪندي چوڻ لڳو.

ارجن- اي پڀو! مان توهان جي ڪرپا جو ڪهڙو ورڻن ڪري سگهان؟ اي ديوتائن جا سوامي منهنجي توهان کي نمسڪار آهي. اي ڪئلاش واسي منهنجو پرڻام آهي. سداشوا مان نمان ٿو. اي پنجن مکن وارا پرميشور مان سر جهڪائان ٿو. توهان جٽا ڌاري آهيو، ٽن اکين وارا آهيو، توهانکي وار وار نمسڪار آهي. توهان هر وقت خوش مزاج آهيو، هزارن مکن وارا آهيو، توهانکي وندنا آهي. اي نيل ڪنٺ، سديوجات، ڏاند جي نشاني جهنڊي ۾ رکڻ وارا ۽ گئوريا کي کاٻي پاسي ۾ وهارڻ وارا، توهان کي نمسڪار آهي. ڏهن ٻانهن وارا، ڏمروءَ جي وڄائڻ وارا، مڻين جي مالائن وارا، ڪافور سمان سفيد شڪل وارا، پناڪ ڌنش ڌاري، ترشول ڌاري، چنڊ جي چوٽيءَ کي ڌارڻ ڪرڻ وارا، هاٿيءَ جي چمڙيءَ کي اوڍڻ وارا، گنگا کي ڌارڻ ڪرڻ وارا، ناگن کي گلي ۾ پائڻ وارا، نندي گڻ ۽ ٻين گڻن کان شيوا ڪرائڻ وارا، ڪاڙهن چرڻن وارا منهنجي توهان کي وار وار نمسڪار آهي. گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ جا پتا، ڀڳتن جي دک نوارڻ وارا ۽ سکن جي ڏاتا وارا، نرگڻ، سگڻ،

الٿي." اهن چوڻدي لورو لڳي وڪه وڏالمندي اچي هڪ ٻاڻ ڪڍي ورتو. تنهنجي ڪرامت جي قاصد چيو، "اي لهسري! ٻرالي ٻاڻ ڇڏڻ ۾ لوهالڪي ڪهڙو مزو لو اچي؟ اسانجي مالڪ (ڪرامت) جو هيءُ ٻاڻ آهي، جنهن جي ڪاٺ لڪ مان موڪليو ويو آهيان. (لورو ڪڙڪ آواز ۾) لوهان هن ٻاڻ کي ڇڏي ڏيو."

لرجن - (ٻکراں شنڪر جو سمرڻ ڪري) اڙي مرڪ! هيءُ ٻاڻ همٿو لسو مون لٿو ڪمر جنهن کي ڪٺ لاءِ مان اڳتي وڌيو آهيان، ڏس! هن تي منهنجو نالو ۽ اکريل آهي. پوءِ ٻيا تنهنجي مالڪ جو ڪٿي ليو؟ ٻورڊو ڳالهائي لوهان ٻاڻ جو مرڪ آهي.

قاصد - (لهڪ ڏيئي) اي لهسري! سمجهه ۾ اچي ٿو ته لون ڪو لهسري ڪرڻ آهين ٻالي لهسري جو دولڳ رچاڻو اٿئي. سچا لهسري اهن چال ڪمت ڪرڻ ڪندا آهسن. ٻيا جي لهسيا ۾ لڳل هوندا آهسن سي ڪوڙ ڪٿي ڳالهائيندا؟ خبردار! مرلڪي اکيلو سچوئي ڪري هماليءَ نه سگهندين. مان هڪ ٽوليءَ جو مهندار آهيان منهنجو مالڪ ٽوليءَ جهڙي ماڻهن مان لورو ٻڙان ويٺو آهي. اهڙي ڪسي جهڳڙو ۽ صلح ڪرڻ سڀ ڪجهه ايندو آهي. هيءُ جو ٻاڻ ڪمر اٿئي سو نه اُن جو آهي ۽ ياد رک! هيءُ ٻاڻ لو وٺ وهي نه سگهندو. مون نه پڌو آهي ته چوري ڪمل شيءِ رکڻ سان، چال-ڪمت ڪرڻ سان اجالي هنسا ڪرڻ سان لهسيا جو ڦل لشٽ ٿي ويندو آهي پوءِ لون نه ٻنهنجي لهسيا اجائي جو لشٽ ڪرڻ چاهين؟ هنن حالتن ۾ لرڪي ڪٿي ڦل ملندو؟ لون منهنجي مالڪ جي ٻاڻ کي ڪٺي ٻالڪي ڪرلکهن سڏائين چو نه منهنجي مالڪ تنهنجي رکيا لاءِ دشمن ٿي هميو هو، هالي جي لرکي هي ٻاڻ ڪوي نه لون منهنجي مالڪ کان ولي سگهين لو ۽ اهڙا ڪيترائي ٻاڻ منهنجو مالڪ لرکي ڏيئي سگهندو. منهنجو مالڪ لورو اڳيان پٺو آهي پوءِ لون چونه اُنکان هلي کورين لو؟ ٻالي اهي چالاڪيون ڪرڻ ڇڏي ڏي ۽ اهي تنهنجي لاءِ ڪرڻ لڪ نه آهي.

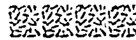
لرجن - اي قاصد! لوسان وڏيڪ ڳالهائڻ ڪرڻ لو چاهيان. لون ٻنهنجي مالڪ وٽ مرلي وڃ ۽ جهڪڙهن اهو مرادوٽ ايندو نه ٻالڪوئي ڪمس مزو چکائيندو.

ارجن جي اهڙا ڳالهه ٻڌي ڪرامت جو قاصد موٽي ٻنهنجي سواميءَ وٽ آيو ۽ ڪمس سرڀستي ڳالهه ڪري ٻڌائي. ڀلن جو راجا (ٻکراں شنڪر) قاصد جي ڳالهه ٻڌي خوش ليو ۽ ٻنهنجي سچي اڻالي سان ارجن واري جاءِ ڏي هلڻ ڪري وري ٻيو دفعو قاصد کسي موڪليو. هماليءَ ارجن جي لڙو ڀلن جي لشڪر ٿي ٻڌي. انتري ۾ قاصد نه اچي اهڙو ارجن کي چوڻ لڳو.

قاصد - اي لهسري! لوري لڙو اسان جهڙي سڀنا ڏاڍهن دوڙاءِ خمس ڳالهه ڪري ٻنهنجي جان خراب ۾ نه وجهه. تنهنجا ٻالڪ ۽ استري دکي حالت ۾ آهن. چڱو اهي لمنده نه ٻاڻ ڇڏي هليو وڃ.

لرجن - اي قاصد! ٻنهنجي مالڪ کسي وڃي چئه نه ڪڏهن نه کڏڙ ۽ شخصن جي لڙائي مون نه ٻڌي آهي. منهنجي استري ۽ ٻالڪ ٻلي دکي لهن ٻسر اهڙيءَ طرح کٽري

اچي ويٺو آهي. پوءِ ته اندر به ڪيس شو-منتر جو اپديش ڏئي روانو ٿي ويو. اندر کي نمسڪار ڪري ارجن وري پنهنجي شو-پوڄن، شو-آراڌنا ۽ شو-اپاسنا ۾ لڳي ويو. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) اڌياءُ ٣٣-٣٨ سماپت.

موڪ - دئيت جو سوئر جي روپ ۾ اچڻ ۽ ڪرات (ڀيل) جي ويس ۾ ڀڳوان شنڪر جو اچڻ ۽ پنهنجو دوت موڪلڻ.

نند ڪيشور - اي سنتڪمارو! "پنچ-اکري" شو منتر ۾ لڳل ارجن جي تپسيا جو تيج ديوتائن وٽ پهتو جي ڀڳوان شنڪر وٽ پهتا. ڀڳوان ديوتائن کي دلجاءِ ڏني. انهيءَ وچ ۾ دريوڌن هڪ موڪ نالي دئيت کي ارجن جي تپ ۾ ڀنگ وجهڻ لاءِ موڪليو. موڪ دئيت خوفناڪ سوئر جو روپ ڌاري اچي ارجن جي اڳيان بيٺو. ارجن کي وقت سر ڪڙڪ پئجي ويئي جنهن هنسڪ ۽ هولناڪ جانور کي ايندو ڏسي تير ۽ ڪمان تيار ڪري رکيو. هوڏانهن وري الائي جو ناٿ ڀڳت وتسل پڀو جنهنجي ڌيان ۾ ارجن لڳل هو تنهن پنهنجي ڀڳت مٿان پيڙ آئل ڏسي ڪرات (ڀيل) جو روپ ڌاري پنهنجا دوت به ساڻ ڪري ۽ انهن کي به ڀيلن جي پوشاڪ پهرائي اچي پهتو. اڳيان سوئر ته پويان ڀيلن جو راجا (شنڪر). جڏهن سوئر ارجن جي ويجهو آيو ته ارجن ان تي مٿس وار ڪرڻ شروع ڪيائين، هيڏانهن ڪرات (شنڪر) به ٻاڻ هلائڻ شروع ڪيا ڀڳوان شنڪر (ڪرات) جو ٻاڻ سوئر جي پٺيءَ مان لنگهي وات مان اڪري آيو ۽ ارجن ٻاڻ ڦٽو ڪيو مس تنهن کان اڳيئي سوئر ليٽڙيون پائيندو ڌرتيءَ تي ڪري پران پساهه ڏنا. ارجن اندر جو اندر ۾ ڀيل-راجا جا شڪرانا اچاءِ آڻڻ لڳو ۽ سمجهڻ لڳو ته ٻاڻ شنڪر ڀڳوان مون تي خود دَيا ڪئي آهي يا ڪنهن ٻئي معرفت دَيا ڪئي آهي. پوءِ ته من ئي من ۾ ڀڳوان شنڪر جو منتر اچارڻ لڳو. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) اڌياءُ ٣٩ سماپت.

ڪرات ۽ ارجن جي جنگ - سڄاڻڻ تي ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪرڻ. ارجن جو پوئتي موٽڻ ۽ شري ڪرشن سان ميلاپ.

نند ڪيشور - اي ويد وياس! پوءِ ان ڀيل راج (ڪرات) پنهنجو ٻاڻ واپس ڪرائڻ لاءِ پنهنجي هڪ قاصد کي موڪليو ته کڻي اچي. هيڏانهن ارجن به پنهنجو ٻاڻ کڻڻ آيو ته ٻئي هڪ مهل اچي مليا. ارجن کي پنهنجيءَ طاقت جو فخر هو سو تنهن يڪدم ڪرات جي قاصد کي ٻڌان تي هڪل ڪري چيو، "اي خبردار! جي منهنجي ٻاڻ کي هٿ لاتو

کي جلدي ئي سُرود ڳائڻ شروع ڪيو ۽ اُهو ٻاڻ کي ڇڏائڻ لاءِ تيار ٿي ويو. اُهو جي پڇڻ تي - ٻئي ڏسي ڀڳوان شنڪر ڀيلن ۾ لڪل روپ ڌارڻ ڪيو ۽ چيو.

ڀڳوان شنڪر- اي پُٽ اُهو! مان توهان جي ٻڌ ٻئي ڏسي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. توهان لاءِ ڪو به ٽارڻ وڌندا ۽ توهان لاءِ ازلي مان توهان مکيه شٽن مان ڪڏهن سمجهندس. توهان آشرم ۾ مان هر وقت اُداس ڪندس. توهان ٻئي اُٺُ ۽ ڳالهه وڌندي.

پاروتي ۽ ڪيس جٽ والڪر سمجهندي ماڻس اُڀر جو هٿڙو ڳهڻ. جلد ئي شنڪر ۽ پاروتي انتر ڌيان ٿي ويا. اُهو روڊان پالي ماتا وٽ آيو جنهن کي اچي سرستي گالهه ڪري ٻڌايائين. ماتا کي خوشي پراپت ٿي. (هر هر مهادير شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) ادڌياءِ ٣٣ سماپت.

ڪرشڻ جو درواسا جي سراپ کان پانڊون کي بچائڻ ۽ ويد وياس جو ارجن کي شو - تپسيا جو اپديش.

نديڪيشور- اي سنتڪمارو! درواسا رشيءَ پنهنجن ڏهه هزار شِشن سان دريوڌن جي چوڻ تي دوليت ۾ پانڊون وٽ ارجن ڪرڻ آيو (دريوڌن جي من جي اها پاونا هئي ته پانڊو درواسا ۽ سندس شِشن جي آڌر کي جٽن جو ڪاڏو نه ڪاڙي سگهندا ته درواسا کين سراپ ڏئي ناس ڪري ڇڏيندو) درواسا ۽ سندس ڏهه هزار شِشن جي اچڻ سان پانڊون جو من اٿاهه مايوس ٿيڻ لڳو. انهيءَ ۾ درواسا رشي ۽ سندس شِشن ندي‌ءَ ۾ سنان وغيره ڪرڻ ويا. جلد ئي دروپديءَ شري ڪرشڻ جو سمرڻ ڪيو. پس شري ڪرشڻ اتي اچي ويو ۽ پانڊون کي دلجاءِ ڏئي ساڳي راتيءَ جو ارجن پنهنجي معرفت درواسا ۽ شِشن کي ڌ ڪرائي ڇڏايائين. پوءِ نه دروپديءَ ۽ پانڊون کي سڏ ڪري چيائين، "اهو سڀ ڀڳوان شنڪر جي ئي ڪرپا سان ٿيو آهي. اي ارجن! تون هميشه ڀڳوان شنڪر جي ڀڳتي ۾ من لڳاءِ ته توهان سنڪٽ جي سمي ۾ شنڪر ئي اچي سهارو ڏيندو. ويد وياس به ارجن کي اچي چيو.

ويد وياس - اي ارجن! شنڪر ئي دک ڪڻي ناس ڪرڻ وارو آهي. لوڪن ٻنهي ئي لوڪن جو لاڀ ڏيڻ وارو آهي فقط پاليءَ جي ٻوليءَ ئي ئي لوڀ ٿيڻ وارو آهي. ٻيو، سک ۽ مکتيءَ لاءِ ۽ دشمن کان بچائڻ لاءِ شنڪر ئي مدد ڪري سگهندو. اي پاوند! اهو ان شنڪر-ودبا جو جپ ڪر جنهن ئي اندر توهان پرڪما وٺندو ۽ ازلي شوسمر ڏئي واٺندو.

اِهو نه ويد وياس شنڪر- ودبا جو اپديش ڏئي روانو ٿي ويو. ارجن شنڪر-ودبا جي جپ ته اندر ڪمال پرست ٿي ويو. اُتي پاوتڙ (متيءَ جو) شو لنگ استاپت ڪري ٽيئي وقت سنان پالي ڪري اپاسنا ۾ لڳي ويو. جاسوسن وٽي اندر وٽ خبر پهچائي جو هڪ تپسي پرمچاريءَ جو روپ ڌاري آيو ۽ ارجن کي ته اُٺم ئي جاڳ اوڻ لڳي ته وٽس اندر

ٿالي سان راجا ٿي راڄ ڪرڻ لڳو ۽ براهمڻي راڄ - ماتا ٿي رهڻ لڳي. براهمڻ ڪمار سڀ ڀيڻ ڀاءُ جي راڄ ۾ آنند سان رهڻ لڳو. هيءَ ڪٿا هڪ من چت سان هر روز پڙهڻ ۽ ٻڌڻ ڪري سگهن ٿا ڀوڳن جـي پراپت ڪرائڻ واري رهندي. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رودر سنگهتا (۳) ادياءُ ۳۱ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي سريشور اوتار جي ڪٿا، اُپمنيوءَ جي تپسيا ۽ اُنکي وَر جي پراپتي.

نندڪيشور - اي سنتڪمارو! ڀڳوان شنڪر جڏهن "اُپمنيوءَ" جي وڏي ڀاءُ "ڌَوميہ" جو ڪلياڻ ڪيو هو تڏهن اُپمنيوءَ جي ڀڳوان سريشور (اندر) جو اوتار ڌاري پرگهٽ ٿيو. اُپمنيوءَ وياگهر پاد مني جو پٽ هو. اُپمنيوءَ اڳين جنم ۾ خوب تپسيا ڪئي هئي، جڏهن ڪري هيٺئين رشيءَ جي گهر ۾ ڪيس جنم مليو. ننڍپڻ کان ئي ماءُ سان گڏ ناناڻي گهر ۾ ماءُ وٽ رهندو هو. هڪ ڏينهن هنکي تمام ٿورو کير پيئڻ لاءِ مليو. پوءِ بہ کير پيئڻ لاءِ ڏاڍو گهڻو پاڙائڻ لڳو. ماءُ وٽ پوءِ کير ڪونہ هو مگر هو کير گهرندو ئي رهيو. سندس ماءُ نيٺ ڪجهہ ٻج گڏ ڪري اُنهن جو پاؤڊر ڪري تهڪندڙ پاڻي ملائي اُٿلي کير ٺاهي سندس اڳيان رکيو. کير ڏسي اُپمنيو خوشيءَ ۾ گد گد ٿيڻ لڳو مگر پيئڻ ئي ڪيس معلوم ٿيو تہ اصلي کير ڪونہ هو تڏهن ڪري ماءُ کي چوڻ لڳو، "اي ماتا! هي کير سـو ڪونہ آهي." اِهين چئي روئڻ لڳو. سندس مـاءُ ڪيس روئندو ڏسي سندس ڳوڙها اگهڻ لڳي ۽ ڪيس پرچائڻ لڳي ۽ چيائين، "پٽ! اسان غريب ماڻهو آهيون. جهنگ ۾ رهڻ وارا آهيون. هتي اسانکي کير ڪٿان ملي سگهندو؟ جڏهن ئي ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا ٿيندي آهي اُنهن وٽ ئي کير جهجهي انداز ۾ موجود ٿيندو آهي."

ماتا جي ڳالهہ ٻڌي ڪٽي ڳنڍي ڪيائين. ڀڳوان شنڪر جي تپسيا لاءِ هماليہ پربت ڏانهن هليو ويو جتي وڃي اُٺ سون جو هڪ شو - مندر ٺاهيائين جنهن ۾ شو - لنگ استاپت ڪري ساڳيءَ سدا شو جي ڀڳتيءَ ۾ لڳي ويو.

اُپمنيو جي تپسيا جـي تيج ۾ سنسار پرڪار ٿڻ لڳو. جلد ئي ديوتائون ڀڳوان شنڪر وٽ دانهن آيا. ڀڳوان شنڪر بہ ديوتائن جي ڪم پوري ڪرڻ لاءِ سريشور (اندر) جو روپ ڌارڻ ڪيو، پاروتي شچيءَ (اندر جـي استريءَ) جو روپ ڌارڻ ڪيو ۽ نندڪيشور ايراوت (اندر جي هاٿيءَ) هاٿيءَ جو روپ ڌارڻ ڪري اُپمنيو پالڪ وٽ پهتا ۽ چوڻ لڳا، "اي اُپمنيو! ٻڌاءِ توکي ڇا گهرجي؟" اُپمنيو سريشور اندر کي ڏسي ڪري چيو، "اي مهراج! منهنجي وردان ڏيو تہ شو - ڀڳتي منهن ۾ قائم رهي." پوءِ سـو سريشور روپ ڌاريءَ (ڀڳوان شنڪر) شنڪر جي گلا ڪرڻ شروع ڪئي. شنڪر جي گلا ٻڌندي اُپمنيوءَ کي ڏاڍي مٺيان لڳي ۽ اگهور - استر سان اندر، شچيءَ ۽ ايراوت کي مارڻ لاءِ تيار ٿي ويو. نندڪيشور ان اگهور - استر

هو اچي ٿيون آهيان.

سنياسي - اي براهمڻي! اهو سچ آهي ته هيءُ ٻالڪ شري - ڀڳت ودرڀ ديش جي راجا ستيه ورت جو پٽ آهي. سندس پتا جنگ ۾ مارجي ويو ۽ سندس ماءُ راڻي راڻي گرڀ اوستا ۾ محلن مان شري ماتا ڀوانيءَ جي ڪرپا سان اچي نڪتي ۽ هت اچي هن ٻالڪ کي جنم ڏنو اٿس. ويهر کان پوءِ ٻالڪ جي ماءُ پاڻيءَ ڀرڻ لاءِ جنهن ئي هن تلاءُ ۾ وئي تنهن کي هڪ واگهه کس اچي ٻوهيچڙ شڪار ڪيو.

براهمڻي - اي مهراج! جا مان اچي سگهان ٿي ته هن ٻالڪ ڪهڙو گناهه ڪيو جو جالي جنم کان اڳ پيءُ ۽ سندس ماءُ کي واگهه ٻوهيچڙ ڪراس بڻايو؟

سنياسي - اي ديوي! اڳئين جنم ۾ هيءُ ستيه ورت راجا ساڳئي ئي ودرڀ جو راجا هو ۽ ڏاڍو شري - ڀڳت هو. ارجا آزاديءَ ڪندي محلن جي ٻاهران ڪجهه ڪرڻ شروع ڪيو. اڌ ارجا مان راجا ٻاهر نڪتو. سندس وزير کي اڪيلي سندس مالڪن راجا جي ارسان آندو. راجا اڌ ارجا ۾ ئي وزير جي مٿي ڏڻ کان ڌار ڪرائي ۽ ٻيا ارجا ۽ آزاديءَ جهڙي اوري ڪري جي هن ڪاڏو پتر وڪالو جهيڙڪري هن جنم ۾ اهو وزير شالز ديش جو راجا ٿيو ۽ سنهه وڌ کي لڙائي هلندي گرفتار ڪرائي مارائي ڇڏيائين. شري - ارجا جهڙي اڌ ۾ ڇڏيا ڪري ۽ اڌ ۾ ڪاڏي اٿي وڃائي ڪري هنجي هن جنم ۾ هار ٿي. هيءُ ٻالڪ به تڏهن وليه راجڪمار هو. ان سان گڏ وڃڻ لاءِ ٻالن ڪيا هٿائون. هيءُ به شري - ارجا ۽ آزاديءَ ۾ ان سان گڏ ٻاهر نڪتو ۽ اڌ ارجا ۾ الدر اچي ان سان گڏ ڪاڏي اٿي ۾ لڳي ويو جهڙي ڪري هيڪي به پتا ۽ ماتا جو سک نصيب نه ٿيو آهي. ٻاڪي سندس ماتا جا واگهه جي واسي وٺي تڏهن به اڳئين جنم ۾ ٻهڪيءَ راڄ کي جهڙي مارائي ڇڏيو تڏهن ڪري اها واگهه جي اصل ۾ واسو ٿيو. هاڻي اوهين ٻهراڙي پٽ جي پالنا ڪجو جهڙي ٿي غريبيءَ ۾ ڪنداڪو ٿيو الٿي تڏهن لاءِ هي تنهنجو پتر اڳئين جنم ۾ اهو براهمڻ هو ۽ سچي عمر دان وٺڻ ۾ ٿي مشغول هو. هن ٻهڪيءَ هٿن سان ڪڏهن به دان نه ڪيو. هاڻي اوهان ٻنهي ٻارن کي گڏ ڪري ٻارهن سالن وڃي اٿي جو ٻالڪ اوشڌ ڪر ۽ شري - ڀڳتيءَ ۾ من لڳاءِ. هنن ٻنهي ٻالڪن کي ٻهراڙي (ڇٽيا) ٻاراڻي شري - ڀڳتيءَ ۽ شري ڏام جو وس ڇڪاءِ ته تنهنجو ۽ هنن ٻنهي جو ٻار ٿيندو.

براهمڻيءَ کي اهي اپديش ڏيندي سنياسيءَ ٻهڪيءَ اصلوڪر شنڪر روپ ڏيکاري الوپ ڌيان لي ويو. براهمڻيءَ نمسڪار ڪندي گد گد ٿيڻ لڳي. براهمڻي اڃا ٻنهي ٻالڪن کي تتي ايڪچڪرا نالي شهر ۾ اچي ٻنهي ٻالڪن جي ٻالپڻ اوشڌ ۾ لڳي رهي. هڪ ڀيرا (ڇٽيا) سنسڪار کان پوءِ ٻئي ٻالڪ شانڊليه رشيءَ جهڙي اپديش سان شري - ڀڳتيءَ کي لڳي ويا. براهمڻ ڪمار کي هڪ ڏينهن سان ڪندي اديءَ مان سون ۽ هيرن جواهرن جي ديگ ملي وئي ۽ راجڪمار کي هڪ ڏينهن جهنگل ۾ وڃندي هڪ گندرو ڪيا ملي وئي. جنهن سان هنجي شادي ٿي پوءِ ته راجڪمار کي پنهنجو راڄ ۽ ٻاڳ مرلي ملي ۽ ڌرمگپت

ڪندڙ ۽ پرجا کي سکي رکندو هو. ڪافي وقت راڄ ڪيائين. هڪ دفعي شالو ديش جي راجائن اچي هن جي ملڪ تي چوڌاري گهيرو ڪيو. شالو ديش جي راجائن وٽ وڏي ڀاري ڀيڙڪر سينا هئي. ستيه رٿ راجا همت نه هاري ۽ لڙائي شروع ٿي وئي. جلد ئي ستيه رٿ کي هار کائڻي پيئي. دشمن ڪيس پڪڙي اُتي ماري وڌو. راجا جي مرڻ کان پوءِ اچي لشڪر ۾ ٽاڪرو پيو. ستيه رٿ جا وزير ۽ عملدار گرفتار ڪيا ويا. پوءِ نه محلات کي به گهيرو ڪيو ويو. ستيه رٿ جي استري محلات اندران ڪنهن حيلي سان ڀڄي نڪتي. ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪندي شو-نام جپيندي راڄڌانيءَ جي حدن کان ٻاهر نڪري وئي. راڻي گرڀواري هئي ۽ مٿان اچي رات پيئي ته به جهنگ جهر جهاڳيندي پنڌ ڪندي هلي. صبوح ٿيڻ تي هوءَ هڪ تلاءَ جي ڪناري تي پهتي. سڄيءَ رات جي ٿڪاوٽ سبب ڪيس ٿوري ننڊ ڪٽي وئي. اوري وقت کان پوءِ جاڳڻ تي هڪ سٺي مهورت ۾ ڪيس هڪ پٽ ڄائو. ويم جي تڪليف ۽ رستي جي ٿڪاوٽ کان ڪيس ڏاڍي اُڃ لڳي. اَمالڪ ٻار کي هڪ هنڌ سمهاري راڻي تلاءَ جي پاسي پهتي. اڃا جهڪي پاڻي پيئڻ شروع ڪيائين ته پاسان هڪ واگهه جي نظر اچي مٿان ٽپ جڏهن اچي ڪيس پنهنجو شڪار بنايو ۽ ڪيس کڻي ويو. ٻالڪ ڄمندي ئي اناٿ ٿي پيو. بک ۽ پياس کري زور سان رڙيون ڪرڻ لڳو. اناٿن جو ناٿ، هيڻن جو همراهه ۽ نڌرن جو آڌار پرڀو ڀولاناٿ اچي پرگهٽ ٿيو، جنهن پنهنجي ايشوري طاقت سان ٻالڪ مٿان دايا درشٽي ڪئي ۽ ٻالڪ سرڪ وڃائي ٻڌڻ جي ڪرپا سان آرام ۾ ايا ڪنهن تڪليف جي سمهي پيو. پاسان هڪ ڳوٺ مان شو-آڳيا هڪ برهمڻي به ان ٻالڪ جي پاسان اچي پهتي. ان برهمڻيءَ کي هڪ سال جو پنهنجو ايڪڙو ٻار کڇ ۾ هو. ڏڪرائيءَ ئي سهڻي ٻالڪ تي سندس اچي نگاهه پيئي ته ڇا ڏسي ته تازو ڄاول ٻار جنهنجو ڏن (ناڙو) به اڃان نه ڪٽيو ويو آهي سو آرام ۾ سمهيو پيو آهي. من ۾ ويچار آڻي چيائين، ”اڙي! هن ٻالڪ جو پتا ماتا به ڏسڻ ۾ ڪونه ٿو اچي. هن سنسان ويرانيءَ ۾ هيءَ ڪنهن جو ٻالڪ هوندو؟ هنجي ذات پات به ڪنهن کان پڇان؟ مان جيڪر هنکي پنهنجي پٽ وانگر پاليان ۽ ڇاتيءَ جو کير پياريان ته مونکي جي ڪل ۽ ذات جي پوريءَ طرح پروڙ پوڻ گهرجي.“ اتري ۾ ڀڳوان شنڪر هڪ سنياسي جي روپ ۾ اتان اچي لانگهائو ٿيو جتي هيءَ برهمڻي ڇاول ٻار اڳيان اٿي ٻه وٺل هئي. سنياسيءَ کيس ڏسي تڪ ڏٺو ۽ چيو.

سنياسي- اي برهمڻي! هيءَ ٻالڪ نردوش ۽ پرم پوتر آهي. تون هنکي پنهنجو پٽ سمجهي وٺي هن جو پالن پوشڻ ڪر.

براهمڻي- اي مهراج! مهنجا سچ پچ سنا ڀاڳ آهن جو توهان هت پڌاريا آهيو ۽ سو ته به مان پڇڻ چاهيان ٿي ته حقيقت ۾ هي ڪنهن جو ٻار آهي؟ توهين ڪير آهيو؟ هن وقت توهان جي اچڻ جو ڪارڻ ڪهڙو؟ مون کي ته سنياسيءَ جي ويس ۾ توهان ايشور پيا لڳو ۽ هيءَ ٻالڪ اڳئين جنم ۾ ڪو توهان جو ڀڳت هوندو ۽ مان به توهانجي مايا الرساو

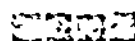
ڀڳوان شنڪر جي اَوڌوت - اوتار جو ورڻن ۽ مهما.

نندڪيشور- اي سنتڪمارا! اندر ۽ گرو ورهسپتي هڪ ڏينهن ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪرڻ هليا. ڀڳوان شنڪر کي ٻه ڀرڙن ڏٺجي وڃا نه اندر ۽ ورهسپتي ولس اچڻ وارا آهن سو رستي تي ئي هڪ اَوڌوت (اگهاڙو ملنگ) جو روپ ڌاري بيهي رهيو. اندر ۽ ورهسپتي ته اچي لانگهائون ليا. رستي روڪ ڏسي اندر کي جو پنهنجي طاقت جو غرور هو سو ڪهڙ رڏ ڳالهائڻ شروع ڪيائين ۽ چيو (اندر جو هٿيار) ڪٿي هٿڻ لڳو نه رهيو اُڀڻي بيهي رهيو. اِهو اَوڌوت جي اکين مان ڪروڌ روپي باهه جا اُلا نڪتا ورهسپتيءَ جو اَوڌوت ۾ انترو لمح ڏٺو ۽ اندر جون رهيو سڀني ڳالهين هڪ هڪ پهچندين ڏانهن سو سمجهي ورتو نه هي اَوڌوت جي روپ ۾ ئي ڀڳوان شنڪر اسان جي پريکيا وٺڻ آيو آهي سو هٿ ٻڌي امسڪار ڪئي ۽ چيو.

ورهسپتي- اي ديناناٿ! اندر توهان جي چرڻن ۾ آيل آهي، شرڻ ۾ آيل آهي، ڪرپا ڪريو، رکيا ڪريو، توهان ڀڳت وٺل آهيو، ديوتائن جا سوامي آهيو، ڪالي مهر ڪريو. مهرباني ڪري اندر جي رکيا ڪريو. اڙي! هيءُ توهانجي مستڪ مان ڪروڌ روپي جوالامکي (ٽانڊن جهڙي باهه) اسانکي جلائي ڀسم ڪري ڇڏيندي.

ورهسپتيءَ جي وينتي ۽ اندر جي مجبوري ڪهڙ ڏسي اهنڪار کي ڪالڻ وارو ديوتا جي ديو مهادیو ٿورڪ ڏيندي چيو.

اَوڌوت - اي ديو گرو! مان ڏاڍي پرسن آهيان، اندر کي جيڏان ولي ڏيڻ ڪري اڄ کانپوءِ تنهنجو نالو "جيوَ" جي نالي سان مشهور ٿيندو. باقي اندر جي هٿ ڪري هيءَ واپس آيل اکين مان پنهنجي شڪتي ۾ جذب نه ڪندس ۽ هن کي ڪنهن دور استان تي موڪليندس جو هن کي ديوتائون سهي نه سگهندا. ائين چوندي ڀڳوان ان ڪروڌ کي وٺي وڏي کاري سمنڊ ۾ ڦٽو ڪيو جنان هڪ ٻالڪ جهڙي روپ ۾ بدلجي ويو ۽ جنهن نالو جلندر پيو. اِهو ديوتائن جي سواميءَ ديوتائن جي ڀراڻتائن تي جلندر دليپ کي به ماري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح اَوڌوت روپي ڀڳوان شنڪر الرڏيان تي ويو. اندر ۽ ورهسپتي گهر موٽي آيا. هن ڀولڙ ڪٿا کي پڙهڻ ۽ ٻڌائڻ، ٻڌڻ ۽ ٻڌائڻ وارن جو دنيا ۾ جس ٿيندو آهي ۽ انت ۾ سُک- لوڪ جو واسو ٿيندو آهي. (هر هر مهادیو شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) شِو رُدر سنگهتا (۳) ادهياءُ ۳۰ سمپورڻ.

ڀڳوان شنڪر جي ڀکيوريه اوتار ۾ راڪمار ۽ براهمڻ تي ڪرپا

نندڪيشور- اي سنتڪمارا! هڪ سمي جي ڳالهه آهي ته ودرڀ ديش ۾ ستيه رٿ نالي سان هڪ ڏوهي، سچار ۽ سُک- ڀڳتي ۾ پيارو راجا هو. هيءُ ڌرم راجا

ڪري ڏاڍو عجب ڪاڌو ۽ ڇيو.
پتا- اي پت! دنيا جو ويڙهو آهي ۽ وڏا ويري پاپ آهن. اُنهن توکي تکيو آهي. هاڻي دلجاءِ ڪر. مان توکي هڪ سهڻي صلاح ٿو ڏيان جنهن ۾ تنهنجو ڀلو سمايل آهي. اڄ ڪالهه ''انگريس ڪولز'' وارا پراهڻ پيا، ڪري رهيا آهن. اُنهن کي هرهڪ ڇهڻ ڏينهن جي ڪم ۾ غلطي محسوس ٿئي ٿي. تون اُنهن کي ٢ سوڪٽ (ويد منترن جي گڏيل منترن جي ڏکر کي سوڪٽ چئبو آهي) وشوديوا جا چڱيءَ طرح وڃي پڙهي ٻڌاءِ. هو توکي خوش ٿي پيا، پوري ڪرڻ ڪانپوءِ پيا، جو باقي اهيل تن تنهنجي لاءِ ڇڏي ويندا.

پتا جا وچن ٻڌي سدو اُتي پهتو جتي پراهڻ پيا. ڪارڻ ڪري رهيا هئا. نمرتا سان وڃي هن پتا جي چوڻ موجب ويد منترن جو اُچارڻ ڪيو. پيا، پوري ٿيڻ کان پوءِ جڏهن آهي پراهڻ سرڳ ڪان هليا ۽ باقي پيا، سامگري ۽ تن ڇڏي ويا. هن اِها گڏ ڪرڻ شروع ڪيو ۽ هڪ عجيب پرش (ماڻهو) ''ڪرشن درشن'' نالي ٻرگهت ٿي هنکي منع ڪندي چيو.

ڪرشن درشن - اي پرش! تون ڪير آهين؟ ڪنهن توکي هت موڪليو آهي؟ هيءَ پيا، جو اهيل تن منهنجو ٿي رهندو آهي. ڪنهن جي حڪم سان تون گڏ ڪري رهيو آهين.

نيڳم - اي ديو پرش! هيءَ تن وشڻ مونکي ڏنو آهي ۽ تون ڪير آهين جو مونکي منهنجي هن حق کڻڻ کان روڪي رهيو آهين؟

ڪرشن درشن- اي پرش! هن معاملي ۾ تنهنجي پيءُ کي اسين اَمين ٿا وارپون ۽ جيڪي به فيصلو ڪندو سو مونکي منظور آهي. تون هينئر اڪدم پيءُ وٽ وڃ ۽ ڪاتولس چڱي طرح پڇا ڳاڇا ڪري اچ.

نيڳم اڪدم پيءُ وٽ پهتو. ڪيس سراسٽي ڳالهه ڪري ٻڌايائين. پٽس کيس چيو، ''اي پت! اهو ڀڳوان ردر ئي آهي. جيڪو توسان ڳالهيون ڪري رهيو آهي ۽ اهين اوار به آهي ۽ هيءَ سڀ اُنجو حق آهي. تون وڃي ڪاتولس معافي وٺ ۽ پنهنجا اپراڌ معاف ڪراءِ. ياد رک! هن ردر ديو سان تمام نمرتا سان پيش اچڻ ۽ شايد تنهنجي جهولي ڀري وڪندو.''
پيءُ جا وچن ٻڌي نيڳم جلد واپس وريو ۽ **ڪرشن درشن** کي نمسڪار ڪري چوڻ لڳو.

نيڳم - اي ڪرشن درشن! منهنجي توهانکي نمسڪار آهي. هيءَ ساري ترلوڪي ئي توهانجي آهي. باقي هن پيا، سامگريءَ ۽ تن جي مان کهڙي ڳالهه ڪريان! اي سائين! توهانجو حق آهي ۽ توهان کڻو. اي ناٿ! مان حقيقت کان اڻواقف ٿيڻ ڪري جيڪو گناهه ڪيو آهي سو به ڪرپا ڪري پنهنجو ٻچو سمجهي مونکي معاف ڪراءِ ۽ مونتي پرسن ٿيو.

ڪرشن درشن- اي نيڳم! تنهنجي پتا ڌرم اَنڪول ڳالهه ڪئي آهي ۽ تو به سچ ئي چئي ڏنو آهي، تنهنڪري توکي مان برهم گيان جو تت عطا ٿو ڪريان. خوش ٿي ڪري هيءَ سڀ تن توکي ئي بخشيان ٿو هن لوڪ ۾ آنند وٺي انت لوڪ ۾ تنهنجو شو لوڪ ۾ واسو ٿيندو. (هر هر مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت ردر سنگهتا (٣) اڌياءُ ٢٩ سماپت.

ڄراڻ لاءِ لڳا لڳي ته ڀڳوان شنڪر وري چيو.

ڀڳوان شنڪر - اي ديوي! جيئن ته اوهان ڪڇيو، ته ته گهري ريت آءٌ اوهان کي ڪري لوڪن وري ٻئي جنم ۾ منهنجو درشن اهڙي ٿيندو، جيئن ۾ منهنجو "هنس - اوتار" روپ پرڪٽ ٿي اوهان اهڙي اپديش جو پاڻ مطلب ڪرائيندو. هيءُ پول آهوڪ ٿيندو جي راجڌاني ۾ راجا ويرسين جو پٽ "نل" جي نالي سان پيدا ٿيندو ۽ اوهان ودڀ راڄ جي راجا ڀيم سين جي ڌيءُ ٿي "دميتيءَ" جي نالي سان پيدا ٿينديون. منهنجو هنس روپ اوهان ٻنهي جو وري ميلاپ ڪرائيندو جتي سماري سک ڀوڳي وري اڳيءَ مڪتي. پڻ کي پائيندا. جو پڻ وڻن وڻن ڀرڪڻ لاءِ به دولڀ آهي.

آهوڪ ۽ آهوڪا جلي ڀسم ٿي ويا مگر اڳيءَ جاءِ لئي ڀڳوان شنڪر لنگ روپ ۾ سمالجي ويو جو "اچليشور" نالي سان پرسد آهي جنهن جي معنيٰ آهي ته آهوڪ ڀول ۽ ڀلڻي ٻنهجي ڏور ٿي اچل رهيا.

لوڪ ٻئي جنم ۾ نل ۽ دميتي پيدا ٿيا ۽ هنس روپ ۾ ڀڳوان اُنهجو ميلاپ ڪرايو ۽ نل - دميتي جي پيار ڪٿا اڄ به مشهور آهي. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي وشواناٿ گنگي) شسٽ ودر سنگهتا (٣) اڌياءِ ٢٨ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي ڪرشن درشن نالي اوتار جي ڪٿا.

نند يڪيشور - اي سنتڪمارو! ڀڳوان شيوءِ جي اُن اوتار جو نالو "ڪرشن درشن" آهي جنهن ۾ اُن اهڪ راجا کي گيان ڏنو هو. شراڌ ديو وغيره نالي منوءَ جا پٽ هئا. تنهن ۾ شراڌ ديو جا وري پيا پاڻ هئا. اُنهن ۾ نالون نمو ليڪم هو. اُن جو پٽ نالاڪ نهنجو پٽ انبريش هو، منوءَ جو پٽ اهڪ ڏاڍو سمجهه وارو هو. اُنڌي هرلڌي ٿي آشرم ۾ ودبا پڙهڻ ويو هو ۽ جڏهن هي ودبا پڙهندو ٿي هو تڏهن هن جي پاڻن ڀيءُ کان جدا ٿي پاڻ حصا ڀڃون ورائي ڪيا. هن جي آشرم ڏانهن وڃڻ ڪري هنن کي به يادگيري نه رهي ۽ اُنهن سڀني ڀيءُ جي سڄي ملڪيت ڪٽي هئي لاءِ ڪجهه به نه رکيو. پوءِ جڏهن اوسنا پوري ڪري جڏهن واپس ورهيو ته ڏٺائين ته سڀني پاڻن سڀ ڪجهه ورهائي کنيو آهي. پوءِ نه اُنهن وٽ ويو ۽ رهي اُنهن سان ملڻ ۽ سڪ محبت سان ڪهن چوڻ لڳو، "اي ڀائرو! اوهان پنا جي سڄيءَ ملڪيت جو ورهاڱو ڪيو آهي مگر مونکي ڪجهه به نه مليو آهي. ڪرپا ڪري مونکي به پنهنجو واجبي حصو ڏئي ڪرائيندا ڪيو جنهن جي ولڻ لڌ مان مرد آهيو آهيان."

سڀ ڀائر - اي ڀاءُ! جڏهن ورهاڱو ٿي رهيو هو تڏهن هنن کي به تنهنجي ڳالهه ياد ڪانه آئي. هاڻي اسان پنهنجي پنا کي ٿي تنهنجي حصي ۾ لوڪي ڏيون ٿا. اوهان اُنکي وڃي کڻ ۽ اسانکي ڪو به اعتراض ڪونهي.

ليڪ ڀيءُ وٽ پهتو ۽ سرڀئي کيس ڳالهه ڪري ٻڌائيندس، جنهن ٻڌي

ڀڳوان شنڪر جي يتيناٿ ۽ هنس اوتار جو ورڻن .

نندڪيشور- اي سنتڪمارو! اربداچل پربت جي پرسان هڪ ڀيل رهندو هو، جنهن جو نالو آهوڪ هو ۽ سندس استريءَ جو نالو آهوڪا هو. ٻئي ڏاڍي پريم سان رهندا هئا. ٻئي ڏاڍا مهمانواز هئا. اتي سنتڪار جي ڏاڍي هنن جي هاڪ هئي. ڀڳوان شنڪر هنن جي مهمانوازيءَ جي پرکيا وٺڻ لاءِ تيار ٿي هڪ جوڳيءَ جو ويس ڌاري اچي هنن وٽ پهتو. ڀيل کنهن ڪم سانگي ٻاهر نڪتل هو. ڀيلڻي گهر ۾ اڪيلي ويٺل هئي ته جوڳيءَ ۽ اچي سڏ هنئي. ڀکيا وغيره وٺي واهي رهيو. اتري ۾ آهوڪ ڀيل به اچي شام جو گهر پهتو ۽ ڇا ڏسي ته هڪ جوڳي گهر ۾ ويٺل آهي. استريءَ کان پڇڻ تي معلوم ٿيس ته جوڳيءَ جي مرضي آهي ته هڪ رات جي رهڻ لاءِ کيس اجهو گهرجي اهو ڏئي ڀيل چيو.

آهوڪ- اي يوگيراج! هي خوفناڪ جهنگل ۽ پهاڙي ديش آهي. اسانجي جهوپڙي ننڍي آهي. ڇڱو ائين ٿئي ته ڀکيا وٺي توهين هلي وڃو ها. هاڻي شام ٿيڻ واري آهي توهان اڃان به ڪٿي ٻئي کنهن جو آسرو وٺي سگهو ٿا.

جوڳيءَ جڏهن ٿي اٿڻ جا سانباها ڪيا ته ڀيلڻيءَ کيس روڪيو ۽ پتيءَ کي چيو-

ڀيلڻي آهوڪا- پراڻناٿ! اڻواقف جوڳيءَ کي ٻاهر نه ڪيو. خوفناڪ جانورن کان بچاءَ ڪرڻ لاءِ مان ڪجهه هٿيار کڻي ٻاهر ٿي آرام ڪندس. توهان ۽ جوڳي اندر جهوپڙيءَ ۾ آرام ڪري سگهو ٿا.

آخر گهڻيءَ رد بدل ڪرڻ کانپوءِ اچي راضي ٿي. ڪاني ٻئي جوڳي ۽ ڀيلڻي اندر الڳ الڳ ٿي ڪري آرام ڪرڻ لڳا ۽ آهوڪ ڀيل جهوپڙيءَ جي در وٽ ٻاهران سمهي پيو. هنسڪ جانورن کان بچاءَ لاءِ ڀال ۽ تلوار به کڻي مٿن کان رکيائين.

اونداهيون راتيون هيون ۽ گهڻن ڏينهن کان هڪ بکايل بگهڙ جون اکيون آهوڪ ڀيل مٿان اٽڪيون. بلڪل آهستي آهستي اچي آهوڪ ڀيل کي بڪ وجهڻ شروع ڪيائين. ڀيل جاڳي پيو. جيستائين تلوار ٿي کڻي تيستائين بگهڙ هن تي حملو ڪري چڪو. ڀيل رڙ ڪئي ۽ پکيئڙو پڃري مان پرواز ڪري ويو. ڀيلڻي آئي ۽ جڏهن ٿي بگهڙ ڏانهن حملو ڪيائين ته بگهڙ غائب ٿي ويو. انهيءَ هل هلاچي ۾ جوڳيءَ جون اکيون کلي پيون. ڀيل آهوڪ جو لاش ڏسي جوڳيءَ کي ڏک ٿيو پر ڀيلڻيءَ پنهنجو ڏک دٻائي چيو، ”اي جوڳيراج! جيڪا ٿيڻي هئي سا ٿي چڪي هاڻي ڪرپا ڪري هڪ چکيا تيار ڪريو جنهن ۾ مان پنهنجي پتيءَ سان گڏ پاڻ کي جلائي پنهنجو سدائن ڌرم پاليندس. جوڳيءَ چکيا ٺاهي ۽ پتيءَ سان گڏ آهوڪا جلڻ لڳي. جڏهن باهه ڀڙڪو کاڌو تڏهن ئي جوڳيءَ پنهنجي اصلوڪي روپ ۾ (شو - روپ ۾) درشن ڏنو ۽ چيو.

ڀڳوان شنڪر- اي ديوي! مان توتي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. گهر جيڪي گهرڻو هجيئي. پتي گڏ چکيا ۾ انت ڪال ۾ ڀڳوان جو درشن پائي آهوڪا ستي گڏ گڏ ٿي ڀڳوان جي

ڪري سگهندين. هاڻي جيڪڏهن اهين نه ڪندين ته مان تنهنجي حياتي ناس ڪري
ڇڏيندس ۽ پوءِ هتيا جو ڦل ڀوڳڻو پوندو.

راجا جي من ۾ ڏاڍي جهڙا ڪوڙا ٿيڻ لڳي. تنهن پنهنجي استري براهمڻ کي ڏيڻ جو
پڪو ڪيو. اتفاق من ۾ چوڻ لڳو، ”هاڻي پنهنجي زال براهمڻ کي ڏيڻي پوندي ان پاپ کان
ڇوٽڪاري حاصل ڪرڻ لاءِ يڪدم ڪٿي اگنيءَ ۾ ٿورڻي پاڻ جلائيندس.“ پوءِ تنهن ٻاهر
ٻاري اگني ڪنڊ تيار ڪيائين. هڪڏانهن براهمڻ کي استري ارپڻ ڪندي جنهن کي شڙ-سمرڻ
ڪندي ٻاهر ۾ ٿورلي ڏانهن ته اهو مان ڪروڙين سورجن سمان هڪ تيج پرڪاش ٿيو جنهن
جلد ٿي ماٺوءِ جو روپ ورتو. ڪهڙي سندس سراهن جي واکاڻ ڪجي. تنهن جون هٿس ۽
مسڪ تي جتائون هئس. جتائن ۾ وري چندرما شوڀا ڏيئي رهيو هو. چار ٻانهون (ٻاهون)
هئس. هڪ هٿ ۾ ترشول ته ٻئي ڪهاڙو، ٽئين هٿ ۾ مالا ته چوٿون ابهه مدرا (ٻچاءَ جو
اشارو) ڏيکاري رهيو هو. راجا جو مسڪ آرشرد اهڙيءَ شاهاڻيءَ مورتيءَ اڳيان جهڪي
اسجي جهڪي پيو. راجا جي نمسڪار ۽ آرادنا تي خوش ٿي ڀڳوان شنڪر چيو.

ڀڳوان شنڪر - اي راجا! هيءَ جهڪي ته تنهنجي اڳيان وهي واپوءِ پوءِ اها سڀ
منهنجي شڙ-مايا سمجهه. اهو براهمڻ ۽ برهمڻي اسان شو-ڀارولي هئاسين. اهو جيڪو اسان
جي مايا جو ڪمال هو. هيءَ سڀ تنهنجي پريکيا هئي. شڙ-ڀڳتيءَ ۽ اٽل براهمڻ-ڀڳتيءَ
کي ڏسي مان تولي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. (ڪيرلماليءَ ڏانهن چوندي) اي ديوي! تنهنجي
پتيءَ جي اگيا انوسار شالتيءَ سان جيڪي تسر وٺي سڀ ڪري قبول ڪيو ۽ پو پرش
براهمڻ وٽ ته وڃڻ ۾ ته تو ڪا اٽا ڪالي نه ڪئي وغيره تنهنڪي ڏسي ته مراکي اڄهد
خوشي لسي آهي. هاڻي توهان ٻئي ڏر گهرو ۽ جيڪي ته گهرنو هجي سو مان ڏيڻ لاءِ
تيار رهندس.

راجا ۽ راڻي - اي پرڀو! توهانجو ساڪشاب اسانکي درشن ڏنو آهي ٻيا اڪان وڏيڪ
ٻيو اسانجي لاءِ ڪهڙو ٻيو وڏيڪ سٺو ڀاڳ ٿي سگهندو. اسانکي اهڙي ڪرپا ڪريو جو اسان
۽ اساتيا سرڳواس ٿيل ابا ڏاڏا ۽ پيا مالا هو وقت توهانجي چرڻن ۾ رهون ۽ اسان جيڪو وقت
جيئرا رهون اوترو وقت اسانجو ڌيان توهانجي چرڻن ۾ لڳندو رهي ۽ انت ۾ توهانجي شڙ-
لوڪ ۾ واسو ٿئي.

ڀڳوان شنڪر ”تٿا استو-ٺيڪ ائين ٿيندو“ چوندو انتر ڌيان ٿي ويو راجا پوڃاريءَ واڻي
ڪاڻي عرصي تائين راڄ ۽ ڀاڳ جو سک ڀوڳي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن ۾ لنؤ لڳائيندي انت
۾ شو-لوڪ ڏانهن روانا ٿي ويا. هن ڪٿا جي پڙهڻ پڙهائڻ، ٻڌڻ ۽ ٻڌائڻ وارو مٿس ته هن
۾ لوڪ ۾ سک ڀاڳي انت ۾ شو-لوڪ ۾ واسو ڪندو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ
گنگي) ششٽ ودر سڪنڌ (٣) ادڌياءِ ٢٦-٢٧ سماپت ٿيو.

چندرانگد ۽ راڻي سيمنتيءَ جي ڌيءَ ڪيرتمالني سان سندس شادي ٿي. ٿوري وقت کانپوءِ راجا
چندرانگد ۽ ڪيرتمالني ڏاڍا مهاراڄ ۽ شِو ۽ پاروتي جي سيوا ڪرڻ وارا هئا. سندن پرڪيا ونيا
۽ ڀڳتيءَ جي پرڀاوَ ڪري هڪ ڏينهن شنڪر ۽ پاروتي اچي نڪتا. هنن هڪ برهمڻ ۽
برهمڻيءَ جو روپ ڌارڻ ڪيو. هيڏانهن راجا چندرانگد ۽ ڪيرتمالني شڪار ڪرڻ لاءِ جهنگل
۾ نڪتا ته برهمڻ ۽ برهمڻي رڙيون ڪندا نظر آيا. راجا ۽ راڻيءَ ڏانهن پناهه لاءِ
ڊوڙڻ لڳا ۽ پرسان اچي چوڻ لڳا:-

برهمڻ ۽ برهمڻي- اي راجن! اسان کي بچايو. اسان جي پٺيان
هڪ چيتو پيو آهي. اهو ڊوڙندو ڊوڙندو اچي ٿو. توهان راجا آهيو. توهان شڪار جا شوقين
آهيو. ڪيس ماري اسان کي بچايو.

راجا اڃا تيرڪمان هٿ ۾ کنيو مس ته چيتو به اچي پهتو. اوچتو برهمڻيءَ کي پڪڙي ورتائين.
هلڻ لڳو. راجا به برهمڻيءَ کي بچائڻ لاءِ ڪوشش ڪئي. چيتي ڏانهن تير هڻي وسڪارو
ڪيو سگهيءَ سان راجا جي تيرن کان ڪوڏي ڏئي ۽ برهمڻيءَ کي کڻي ڪڏڪڙو ڪڏڪڙو
ڊوڙندو ويو. راجا سندس پٺ ورتي پر چيتو جلد ئي نظر کان غائب ٿي ويو. برهمڻ
زار زار روئڻ لڳو ۽ راجا کي چوڻ لڳو.

برهمڻ- اي راجا ڪٿي آهن تنهنجا وڏا هٿيار؟ ڪهڙي ڪم جو آهي تنهنجو
وڏو ڌنش جنهنجي ٽڻڪار ۽ منهنجي زال کي هڪ چيتو کڻي ويو؟ تنهنجي تلوار ۽ اهڙي
بهادريءَ مان ڪهڙو سود. ڌرم ڪهي ٿو ته راجا کي پنهنجي مرتبي جي آڌار تي ڪمزورن
جي مدد ڪرڻ گهرجي. جو راجا ڪمزور رعيت جي مدد نه ٿو ڪري سگهي تنهنجي جيئري
رهڻ مان ڪهڙو فائدو؟

راجا هن برهمڻ کي انهيءَ طرح چوندو ڏسي الجهي ۾ خيال ڪرڻ لڳو، "شايد منهنجو
ڀاڳ الٽو ٿيڻ لڳو آهي. اڄ منهنجي هٿان چيتو اچي نڪتو ۽ هن برهمڻ جي استريءَ کي
مان بچائي نه سگهيس. اهڙي اڄ منهنجي بهادري ختم ٿي چڪي. اڄ منهنجو ڌرم نشٽ ٿي
چڪو." اهڙو خيال ڪندي برهمڻ جي چرڻن تي ڪري ۽ چوڻ لڳو- "اي برهمڻ! توهان
ڪروڌ نه ڪريو. چئو توهان کي ڇا گهرجي؟ مان تنهنجي هر ڳالهه مڃڻ لاءِ تيار رهندس."

برهمڻ- اي راجا! مان اڪيلو وڃي پوڙهو ڀٽڪندو آهيان. توهان ڏني وئي مان ڇا ڪندس.
مان استريءَ جو سک اصل نه ورتو آهي ۽ هينئر منهنجي استري تنهنجي اکين جي سامهون کڻي
ويو تنهنڪري جيڪڏهن پنهنجي استري مونکي ارپڻ ڪندين ته مان پنهنجو گرهستي جيون
آنند سان گذاري سگهندس.

راجا- اي برهمڻ! ڇا تنهنجو اهو ڌرم آهي؟ جيسا تنهنجا وي ۽ شاستر انهن اجازت
ڏيندا ته پر استريءَ کي پاڻوت رکي پاپ جي زندگي بسر ڪر، جنهن ڀڄائڻ لاءِ دانيا ۾ ڪو
ا جپ، تپ ۽ پرائشچت ڪرڻ آهي.

برهمڻ - اي راجا! مان پنهنجي ڪندر امپيا سان پر استريءَ - پراڻ وارن ڳالهه ٿي
ناس ڪري سگهندس. توهان ان جي ڪا به چنتا نه ڪريو. توهان راجا آهيو. تو وٽ استرين
جي ڪمي ڪانهي. پنهنجي راڻي ۾ وٺي توهان پنهنجي لاءِ ڪيترين ئي استرين هڪ

ارشٽي ٻالڪ هو. مڇڪ ۽ مرڪ ۽ ٻالڪ جو مرڪ هئس. اکين ۾ اورالي جوڀ هئي. سورچا کي ٻيگوان شنڪر جو اوتار ٿي لڳو. جهونجهڪ پيٽ ڳالهه ڪري ڪمس ڏاڍي اهڙا (دک) محسوس ٿيڻ لڳي ۽ ۽ من کي قابو ڪرڻ ان ٻالڪ کي هٿ جوڙي اسڪار ڪندي چوڻ لڳي.

سورچا - اي ارشٽي ٻالڪ! مهنجو شرير ۽ لڪر لي اپر آهي ۽ مان سمجهان ٿي ته مهنجو جيئرو رهڻ ته ڏاڍو مشڪل آهي پر ناممڪن آهي. مان ٻهنجي ٿي، ڪان ڪڏهن ته جدا ته رهي آهيان ۽ ته هاڻي رهي سگهنديس ڏيهڪري هن ٻرمان هڪڙي ٻال جي وڃ هيان لهنجو اسٽان لمندو ۽ ڪاٽي ولسه ڳالهين لڙ الي رهندي سڀني سساري مالهين کي سڪ ٻوڃايم ۽ مان ٻهنجي ٿي، سان ماي لهنجي شڙپروپ جو سهڻ ڪندي رهنديس.

الهين چوندي سورچا ڪلي ڪيڏ هيسه ڪهر (مري رهي). اهڙيطرح سورچا ٻهنجي ٿي، سان رهي شڙ لوڪ ۾ ملي. اجري ۾ الدر سان ڪڏ سڀ ديوتائن ۽ مني اچي ٻال جي وڃ هيان ان ٻالڪ وٽ آيا ۽ ان ٻالڪ جو نام ڪرڻ سنسڪار ڪري سنس نالو پيلاد رکيائون. ٻره ته ٻالڪ ڪمبري ولسه ڳالهين ان ٻال جسي وڃ هيان ٻهنجي اسٽان ۾ وڃڻ لڳو. جڏهن ڪاٽي وڏو ٿيو لڏهن الجي شادي آرلم جي ڪنيا ٻدما سان ٿي. پيلاد مني، کي ڏهه پٽ پيدا ٿيا. پيلاد مني، ٻهنجي حياتي، ۾ ڪمترا ئي لوڪ جي ڀالدي جا ڪم ڪيا. ٻره ته لهيا جي ٻال سان مالهين ڪسي زر ڏالهين، "جهم ڪان ولي ١٦ ورهين ڳالهين ڪيهڙي ۽ جنجو ڪره ته سڀاڻي سگهندو ۽ لڪي ڪڏهن ۽ شڙ. ٻجهه ڪسي دک ڏيئي سگهندو ۽ جهڪالهن هن وهڻ جو جنجو الڪوڻ ڪندو ته جرد پسر لسي وهندو" اهڙيطرح ڪالي رهي، ڪترشڪ رهي ۽ پيلاڪ رهي، جي ڳالهين ڪٿهڙ سان ئي جنجو جي اهڙا (دک) هني ريندو آهي ۽ ٻڏهڙي رهي، جي جولو ٿوهڙ سان مٽ کي سڪ جي پراپتي ۽ دکن جو ناس ٿيندو آهي. (هوڻ مهادير شيور - ڪاشي وشوالمه کنڊ) ششم ودو سڪنڌ (٣) اڌياءُ ٢٥-٢١ سماپت.

ﷺ

شنڪر جي دوحيشور اوتار جي ڪٿا. راجا پدرايو ۽ راڻي ڪيرلماللي، جي ٻريکيا.

ٿهڪالوره ولهمايه اوتار جو ورڻ ڪري لندڪيشور دوجيشور جي ڪٿا ٻڌائي جوڙ لندڪيشور - اي سنڪمارو! راجا پدرايو جنهن لي رشب ديو جي روپ ۾ ٻگوان شنڪر ڪريا ڪئي هئي ٿهنجي ٻگوان شنڪر دوجيشور جي روپ ۾ پرکيا ورڻ لاء پرکهت ٿيو رشي رشب ديو جي ڪريا سان جوڙاري لشمين لي جيت ٻالي سگهان لي جنهن ونڊو ته راجا

دڌيچيءَ جي هڏن مان فولادي اوزار ٺاهڻ شروع ڪيا. هي سڀ ترت ئي ٺهڻ لڳو. شوڀايا
اوسار ”اوهم - شو“ ااي ٻاڻ ٺاهي تيار ڪيا ۽ شو. آڳيا اوسار اندر ديوتا انهن ٻاڻن کڻي
ڪٽي ورترا‌سر دئيت کي مارڻ لاءِ جوش ۽ جولان سان روانو ٿيو. ڪرڄ اوري، هٿيار ڪٽي
ورترا‌سر تي اندر حملو ڪيو ۽ جبل جهڙي ديه واري راڪاس جي سيني ۾ ڪان اهين
ڌار ڪري ڇڏيائين جئن جبل جي چوٽين کي ڪاٽڻ ۾ اندر هميشه هوشياريءَ کان ڪم
وٺندو هو. ورترا‌سر ختم ٿي چڪو. ديوتائن خوشيون ڪيون ۽ اندر تي پُشپن جي ورکا ڪيائون.

پتيءَ جي حڪم موجب وقت پوري ٿيڻ تي جئن سورچا (دڌيچيءَ جي استري)
آشرم ۾ موٽي آئي ۽ ڏٺائين ته سندس پتي مرڻ جي حالت ۾ پيو آهي ۽ انهن مان ڪيترا هڏا
ڪڍيل آهن. ٻڌائين ته وانڌي ٿي وئي ۽ پوءِ ديوتائن جي سمجهائڻ تي سندس عقل جاءِ
آيو مگر پتي - پتني ٻنهي ۽ مرڻ ڪٽي اُسو ڪيس جهلي سگهي؟ سندس ڪاوڙ پڙڪو کائي
آئي ۽ ديوتائن کي ڪڻ وڌ ڳالهائيندي شراپ ڏيڻ شروع ڪيائين.

سورچا - اي ٻچ ديوتائو! توهان سوارٿ جي وس ٿي مونکي ڏکائڻ جو ڏک ڏنو آهي،
مونکان پتي کسيو آهي، مهاڻن جي دلس دليا آهيو تنهنڪري توهان سڀ مهاڻ (پسون)
ٿي پوندا.

ديوتائن کي شراپ ڏيڻ کانپوءِ هن پتورتا استريءَ جي من ۾ لڳو پئندو ته پيو اڪيلو
پتيءَ سان گڏهجي ديه کي جلائڻ لاءِ ۽ پتيءَ جي شرير سان گڏ ٻاڻ کي ستي ڪرڻ لاءِ تيار
ٿي ويهي رهي. ڪاٺيون ڪٽي، پتيءَ جو لاش ڪٽي مٿان رکي جئن ئي باهه ڏنائين ۽ باهه
کي اُجالڻ لڳي ته آڪاش واڻي ٿي جنهن سورچا کي آگاهه ڪندي چيو:—

آڪاش واڻي - اي ستي! تون ٻاهر پتورتا ناري آهين. تنهنجو مهڙون ڏنو آهي. تو
جيڪا پتيءَ جي سيوا ڪئي سا ٻراهمڻ پاڙي جي اتهاس ۾ سونهن اکرن ۾ لکي ويندي مگر
ياد رک! تنهنجي پيٽ ۾ تنهنجي پتيءَ جو ٻيج اڪيل آهي ۽ تون گرڀاواي آهين. شاسترن
جو خاص چوڻ آهي ته گرڀاوالي زال کي پتيءَ سان گڏ ستي ٿيڻ نه گهرجي. شاسترن جو
چوڻ اوالنگهڻ نه گهرجي. تنهنڪري پتيءَ جي جلندڙ چکيا سان پنهنجي جلائڻ جو خيال
ڇڏ ۽ شاسترن کان منع ڪيل ڪم اصل نه ڪر.

آڪاش واڻيءَ جو آواز ٻڌي عجب ۾ پئجي وئي. پتيءَ جي ٻيج جي رکيا ڪرڻ اُسو
ڌرم جو انگ آهي. ستي لڳي ته پتورت ڌرم آهي. سندس من جي دکي دشا جو ورڻن ڪرڻ
جي هن قلم کي طاقت ڪانهي. تنهن ڏينهن نه پئي سگهندي هئي. ڪان اوري هنئي وئي ۽ وادار
جي سمنڊ ۾ غوطا کائڻ لڳي. ماٽون ۽ ديوتائن جو ڪيس سمجهائڻ نه ٻاهر ۾ ڪنهن جيسر ڪم
ڪرڻ لڳو. ليڪ ڏک لڪر پتر ڪٽي پنهنجي پيٽ کي چيري ٻار ڪڍي ڪري ڇڏيائين. شو -
مايا اپرم پار آهي. ڪنهن ۾ الست نه پاڙ آهي. وڏا وڏا رشي اسي ان - الست ۽ ان -
الست ڇٽي اُس ڪري ويا. ٻاهي هن مورک زال جو ڪهڙو وس هلي سگهندو؟
سورچا جي پيٽ مان هڪ ٻالڪ اماڪ نڀ ڏئي اڇي ٻاهر نڪتو.

دڌيچي جو شرير ڏيڻ قبول ڪرڻ ۽ هٿيارن جو ٺهڻ. ورتراسر دئيت جو مارڻ ۽ پپلاد جي روپ ۾ شنڪر جو اوتار.

نندڪيشور - اي سنتڪمارو! پپلاد جي روپ ۾ ڀڳوان شنڪر جي اوتار ڌارڻ ڪرڻ (وا)ري اثر ڪٿا ٻڌڻ ۽ شرڌا جي وڌائڻ واري ۽ پاپن کي ناس ڪرڻ واري آهي. هڪ سمي (ج)ي ڳالهه آهي ته دئيتن ورتراسر دئيت جي مدد سان ديوتائن کي جيتيو، اوچتو سڀ ديوتائون دڌيچي رشيءَ جي آشرم ۾ شستر لڪا ڪري آڻ جمع لڳا. ان کان پوءِ سڀ ديوتائون اندر جي اڳواڻيءَ هيٺ اچي برهم لوڪ ۾ ويا ۽ برهما کي پنهنجا ڏک ۽ سور ٻڌائڻ لڳا. ديوتائن جا ڏکن جا داستان ٻڌي برهما سچ چئي ڏنو، "هي سڀ توشتا جا ڪرتوت آهن. توشتا تي توهان ديوتائن جي مارڻ لاءِ تپسيا ذريعي مهاتيجسوي ورتراسر کي اُتپن (ڪي)و آهي. هيءُ دئيت اثر ٻل سان بلڪل ڀرپور ۽ دئيتن جو سوامي آهي. هاڻي اهڙي (اُپاءُ) جي ڪوشش ڪريو جنهن سان هن دئيت جو موت ٿئي. ازي سهائتا اندرا ڌرم جي (..)ڪر جي لاءِ مان هڪ اُپاءُ توکي ٻڌايان ٿو. هيءُ جو دڌيچي رشي آهي سو ڏاڍو تپسوي (۽) اندرين کي وس ۾ رکڻ وارو آهي جنهن اڳين سمي ۾ ڀڳوان شنڪر جي اپاسنا ڪري (و)جر والڪر مضبوط هڏا پراپت ڪيا آهن. تنهنڪري توهان هن کان وڃي هڏين جي گهر ڪريو. هو توهان کي انڪار نه ڪندو. توهان انهن هڏين مان "وجر" نالي (هٿيار) ٺاهي ورتراسر کي ناس ڪري سگهندا."

برهما جا وچن ٻڌي ڪري اندر ۽ ورهسپتي سڀن ديوتائن وغيره کي وٺي سڌو دڌيچي رشيءَ جي آشرم ۾ ويا جتي سورچا سان گڏ دڌيچيءَ جا درشن ڪيائون ۽ نرمتا سان هٿ جوڙي نمسڪار ڪيائون. دڌيچي تمام سهائتا ۽ قابل رشي هو جنهن ديوتائن جي اندر جو حال سمجهي ورتو ۽ پنهنجي استريءَ سورچا کي آشرم جي ٻي طرف موڪلي ڇڏيو. پوءِ اندر پنهنجي ڏک ڀري ڪهاڻي ٻڌائڻ شروع ڪئي.

اندر - اي مهراج! توهان وڏا شو... پڪ آهيو داتا آهيو. شرڻ ۾ آيل ٻڪٽن جا سهارا آهيو. تنهنڪري اسان ديوتائون توهان جي شرڻ ۾ آيا آهيون. توهان ڪرپا ڪري پنهنجي هڏا اسان کي ڏيو جنهن سان اسان پنهنجي استر ۽ شستر ٺاهي دئيت ورتراسر کي ماري سگهنداسون. بس اندر جي چوڻ جي دير هئي ته دڌيچيءَ رشيءَ پر اپڪار جي ڳالهه ڌيان ۾ رکندي ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪندي پنهنجا پراڻ دشر دوار ڇاڙي ڇڏيا (يعني پنهنجا پراڻ تياڳ ڪري ڇڏيا). رشيءَ جا سڀ بندن ٽٽي پيا ۽ سندس آتما سڌو ... لوڪ ۾ وڃي ڀڳوان شنڪر جي چرنن ۾ پهتي. ان وقت رشيءَ جي مٿان ديوتائن پوشپن جي ورکا ڪئي. اندر وري سُرڀيءَ ڳئون جو سمرڻ ڪيو، جنهن اچي دڌيچي رشيءَ جي بدن کي چٽڻ شروع ڪيو. جلد ئي ديوتائن جو وشوڪرما (ڪاريگر) به اچي ويو. جنهن اندر جي آگيا انوسار

پيدا ٿيا. هن ڪشيپ جي ٻهادر پٽن سڀني ديتن کي ماري اِندر وغيره سڀني ديوتائن کي وري راڄ واپس وٺي ڏنو. اهي ٻارهن ئي "رُدر" جي نالي سان مشهور ٿيڻ لڳا ۽ سرڳ ۾ ديوتائن جي رکيا لاءِ رهڻ لڳا. هن ڪٿا جي پڙهڻ واري کي استري، پٽ، ڌن ۽ جس جو لاڀ ملندو ۽ من جا مرادون پورا ٿيندا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (۳) آڌياءُ ۱٦ کان ۱۸ سماپت.

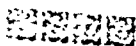

شنڪر جو "درواسا" ۽ "هنومان" جي اوتار ۾ اچڻ.

نندڪيشور- اي سنتڪمارو! ستي انسويا جي پتي اَترِ رشي وديا جي ڄاڻڻ وارو برهما جي حڪم سان استريءَ سميت رکيه جبل تي پٽ جي ڪامنا لاءِ گهور تپسيا ڪئي. انهن جي تپسيا تي برهما، وشنو ۽ مهيش راضي ٿي ٽيئي ديوتائون اچي پهتا ۽ ٽنهي چيو، "اسان جي آنش ۾ توهان کي ٽي پٽ پيدا ٿيندا جي ٽنهي لوڪن ۾ مشهور ٿيندا ۽ ماتا پتا جي جس جي وڌائڻ وارا ٿيندا." ائين چئي ٽيئي ديوتائون انترڌيان ٿي ويا. برهما جي انش مان چندرما پيدا ٿيو. وشنو جي آنش مان سنياس ڌرم جي هلائڻ وارو دت گرو پيدا ٿيو ۽ رُدر جي انش مان درواسا پيدا ٿيو.

درواسا مهراج امبرش جي پرکيا ورتي هئي. جڏهن سدرشن چڪر هنجي پويان پيو هو تڏهن شنڪر جي ڪرپا سان امبرش دواران پرارٿنا ڪرڻ تي سدرشن چڪر شانتي ڪئي. ڀڳوان رام جي به درواسا پرکيا ڪئي هئي. هڪ ديني ڪال مرتيو جي روپ ڌاري رام وٽ آيو ۽ چيائين، "اسان جي وچ ڳالهيون ڪندي ڪوئي ايندو ته اُنکي اما اڇوي ڪير ويندو". درواسا مهراج هٺ ڪري لڪشمڻ کي موڪليو ۽ ٽيڇو اُهو اڪتو جو ڀڳوان رام لڪشمڻ جو تياڳ ڪيو. رکمڻي ۽ ڀڳوان ڪرشڻ سان به دن آهڪ ليلائون ڪري وچتر چرتر پيش ڪيو.

چڱن ماڻهن کي سهائتا ڏيڻ لاءِ ڀڳوان شنڪر آهڪ روپ ڌارڻ ڪيا. رام کي مدد ڏيڻ لاءِ هنڪي هنومان جو روپ ڌارڻو پيو. مهاٻلي هنومان جڏهن ننڍو ٻار هو تڏهن سورج کي هڪ ننڍو ڦل سمجهي ڳهي ويو. ديوتائن جي پرارٿنا ڪرڻ تي سورج ديوتا کي اُلٽي ڪري ٻاهر ڪڍيائين. پوءِ ماتا جي آکيا سان سورج کان سڀ وديائون حاصل ڪيائين. پوءِ سورج جي آکيا سان سورج مان پيدا ٿيل انش سگريو سان وچي مترتا رکيائين. تنهن ڪانپوءِ رام جي ڪم جي پورائي ڪرڻ کي لڳي ويو. رام ڀڳت تي ديتن جو سنگهار ڪيائين. هي هنومان جو چرتر، ڌن، جس، عمر ۽ من اِڇا جي پوري ڪرڻ وارو رهندو. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (۳) آڌياءُ ۱۹-۲۰ سماپت.

ناڻي سان سڏيو وڃي ٿو ۽ هن جي شڪتي مالڪي ديوي آهي. شهوه جي مڪتي روپ
ڏهن اوتار جو نالو "ڪمل" آهي جتي سندس اسٿري ڪملا آهي. جيسر مائڙو ڀڳوان جي
هن جي ڏهن ئي اوتارن جي سيوا ڪرڻ لڪهن ڪي سڌالهي سک نصيب ٿئي ٿو. هنن اوتارن
جي ٻڌ وارڻ برهمڻ جو برهم لهڻ وڃي ٿو، ڪتريه کي جمهه ملي ٿي، ولش جيسر واپار
وڌي ٿو ۽ شودر کي سک پراپت ٿئي ٿو.

سنتڪمار- اي لڌيڪشور! ڀڳوان شنڪر جي پارٿن ودن جو ورڻن ٻڌايو.

لڌيڪيشور- اي سنتڪمار! لوهان ڏاڍا ٿو ڀڪ آهيو جيهڪري مان ڀڳوان شنڪر
جي پارٿن ئي ودن جو مان ورڻ ڪريان ٿو. ڪري ڪري ٻڌو. هڪ دفعي جي ڳالهه آهي
ته اندر وغيره سڀ ديوتائون راڪاس جي راڄ ۽ ظلم کان دکي ٿي ڪري ٻهمڻي لڳي
امراوتي ڇڏي ولسي ڀڳا ۽ اچي ڪشيپ رشيءَ وٽ ٻڌايائين ڪشيپ رشي ٻهمڻي آشرم ۾
سمادي ۾ ويٺل هو. جڏهن سندس سمادي ٽٽي ته لڌهن سڀني ديوتائن کي ڏسي سندن
اچڻ جو ڪارڻ پڇڻ لڳو. ديوتائن ٻهمڻي دک ڀري ڪهاڻي ڪٿي ڪرڻ شروع ڪئي ۽
اوهان ڪجهه نه ڪريو اياه سوچڻ لڳوجي. ڪشيپ رشي ديوتائن جي ڪشٽ جي ڪهاڻي ٻڌي
دکي ٿي ٿيو جو هن جو من ٿڙ ڀڳيءَ ۾ لڳل هو. ديوتائن کي ڏيڍ ڏئي ۽ ڀڳوان شنڪر
سڀ ڪان ڪندو. اهي جئي ڪاشيءَ ڏانهن اڃڻ لاءِ تيار ٿيو. آسي ڦٽي ڪري گنگا
ندي ۾ سنان وشوناٿ جيسي مندر ۾ ڦٽي ابر الوسار ڏادي شردا ۽ ڀڳتيءَ سان ارجنا،
پوڄا ۽ آرتي ڪيائين. اره ڀڳوان شنڪر جي درشن جي پاونا سان هڪ شو لنگ جي استاپنا
ڪيائين جنهن جي ارڀان ديوتائن جي ڀلي خاطر ڪشيپ رشي گهور تپسيا ٿي لڳي ويو.
ڪافي عرصو گذري ويو. رشي ڪشيپ جي تپسيا جي هڪار ڀڳوان شنڪر جي جرلن
تالين ۽ ڀڳوان شنڪر پرتڪ ٿي چيو، "اي رشي! ور گهر." ڀڳوان جي اها ڳالهه
ٻڌي رشي ڪشيپ چيو. "اي سوامي! ديوتائن دک ۾ دکي آهن ۽ انهن جي دک ستائڻ جي
اڇتا پوري ڪرڻ گهرجي. اي پرڀو! ٻهمڻي گهر ۾ پٽ جي روپ ۾ اچي ديوتائن جو دک
نوارڻ ڪريو." ڪشيپ جا وچن ٻڌي ڀڳوان "چڱو ائين ٿيندو"، چئي انتردان ٿي
ويو. ڪشيپ رشي جلد ئي ٻهمڻي گهر موٽي آيو جتي ديوتائن سندس انتظار ڪري رهيا
هئا. سموري حقيقت ٻڌي ديوتائن ڏاڍا خوش ٿيا. سڀ ٻهمڻي ٻهمڻي گهر وڃي ويا.
ڀڳوان شنڪر به ڪشيپ رشيءَ جي اسٿري سرڀيءَ جي پيٽ مان پارٿن روپ ڌاري
پرتڪ ٿيو. ان وقت ڏاڍا آسر لڳڻ لڳا. ڪشيپ رشيءَ سان گڏجي ديوتائون به خوب خوشيون
ملهائڻ لڳا. سرڀيءَ جا پارٿن پٽ ئي پارٿن ودو جوڙ ۾ آيا ۽ انهن جا نالا هئا. ١. ڪپالي.
٢. پنگل. ٣. ڀيم. ٤. وروپاڪش. ٥. ولوهت. ٦. شاستا. ٧. اجپاد. ٨. اهربڌنيه. ٩. شمڀو.
١٠. چنڊ. ١١. ڀو. هي سڀ ديوتائن جيسي ڪشٽ جي اڻوي ڪرڻ لاءِ ئي ١١ روپ

شنڀو يڪدم پرگهٽ ٿيو ۽ پنهنجي وشال هٿن سان جيئندان ڏيندي چوڻ لڳو "اي ٻالڪ! اُٿ، اُٿ، تنهنجو شل ڪلياڻ ٿئي." ٻالڪ گرهپتيءَ جون ڇرڪ ننڊاکڙيون اکيون کلڻ لڳيون. سيڪڙن سورجن سمان پرڪاش واري هڪ مورتي ڏٺائين. ڪهڙي هن مورتيءَ جي واکاڻ ڪجي. وڏيون وڏيون جٽائون ۽ جٽائن ۾ چندرما شوڀا پائي رهيو هو. بدن جو رنگ ڳورو، جهنڊي تي ٻيل جي نشاني هئي ۽ کاٻي پاسي کان گرجا ديوي بيٺل هئي، بدن تي هاٿيءَ جي کل لپٽيل هئي. اهڙيءَ الوڪيءَ جهانڪيءَ کي ڏسي گرهپتيءَ جا ازخود هٿ نمن لڳا. جڏهن وات مان ڪجهه به ڪڇي نه سگهيو تڏهن ڀڳوان مهيشور وراڻيو.

ڀڳوان مهيشور- اي ٻالڪ! سمجهه ۾ ائين اچي رهيو آهي ته شايد تون **اندر** جي وڄر ڏيکارڻ تي ڏڪي ويو آهين. منهنجي ڀڳت کي **اندر** ڇا پر يمراج کي به هٿ لائڻ جي شڪتي نه ٿيندي. ياد رک! اهو تنهنجو امتحان هو. **اندر** وغيره ٻيو ڪو به ڪونه هو پر اهو سڀ منهنجو ئي روپ هو. اي ٻالڪ! اڄ کان پوءِ توکي **اگني پد** ڏيان ٿو. تون ديوتائن جي لاءِ ور ڏيڻ وارو ٿيندين. ماڻهن جي اندر جٺراگنيءَ جي روپ ڌاري رهندين. تون **ڌرمراج ۽ اندر** جي راڄڌانيءَ ۾ به وياپڪ رهندين. توکان هيءَ استاپت ڪيل لنگ **"آگنيشور"** نالي سان پرسڌ رهندو. جي ماڻهو هن تنهنجي **آگنيشور** لنگ جي پوڄا ۽ آراڌنا ۽ ورتانت ٻڌندا، ٻڌائيندا، پڙهندا ۽ پڙهائيندا تن کي باهه وغيره آفتن مان وڏو ڀڄاءُ ملندو.

ائين چئي ڀڳوان شنڪر گرهپتيءَ جي پتا ماتا کي گهرائي ۽ گرهپتيءَ کي اگني پد تي سندس اڀشيڪ وغيره ڪري پاڻ اگنيشور لنگ ۾ سمائجي ويو. (هر هر مهور ڪندي مهاديو شهر ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رڌر سنگهتا (٣) اڌياءِ ١٤-١٥ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي مهاڪال وغيره ڏهن ئي اوتارن جو ۽ يارهن رڌرن جو ورنن.

ننديڪيشور- اي سنتڪمارو! پوران پرش ڀڳوان شنڪر جو اوتار **"مهاڪال"** نالي سان پرسڌ آهي جو ست پرشن لاءِ لاڀ ۽ سک وارو آهي. هن اوتار جي شڪتي مهاڪالي آهي. ٻيو اوتار "تار" نالي سان مشهور آهي ۽ هن جي شڪتي تارا ديوي آهي. ٽيون **"بال ڀونيش"** آهي ۽ سندس استري ٻالا ڀونيشي آهي. چوٿون اوتار **"ڪوڊش شري وديش"** نالي سان مشهور آهي جنهن جي شڪتي ڪوڊشي شري ودا ديوي آهي. پنجون اوتار **"ڀئرو"** نالي سان مشهور آهي جنهن جي استري ڀئروي آهي. ڇهون اوتار **"ڇن مستڪ"** نالي سان پرسڌ آهي جنهن جي استري ڇنمستا آهي. ستون اوتار **"ڌوموان"** نالي سان پرسڌ آهي جنهن جي استري ڌوماوتي آهي. اٺون اوتار **"بگلا مکهه"** نالي سان مشهور آهي جنهن جي استري بگلا مکي آهي. نائون اوتار **"ماتنگم"** نالي سان مشهور آهي جنهن جي

۽ ماتا جي دکدائڪ اوسٿا ڏسي گرهپتي ويچار ڪري ماتا ۽ پتا کي آٿت ڏيندي چيو.

گرهپتي- اي ماتا ۽ پتا! ڪرپا ڪري ٻڌايو ته توهان جي دک جو ڪارڻ ڪهڙو؟ ڪنهن توهان کي اهڙو دک رسايو آهي؟

پتا ۽ ماتا- اي پترا! نارد جي وچن کي ٻڌي ان فڪر ڪري سڙون ٿا. هن اسان کي چيو آهي ته هي ٻالڪ (توهين) ٻارهن سالن جي عمر ۾ بجليءَ جهڙي باهه جو اتفاق ٿيڻو آهي. پس اسان توهان جي دک ۾ ٻڏي ويا آهيون. اسان جو اوهان تي فقط آسرو آهي. اسان اوهان جي لاءِ آهيون. اسان فقط اهڙو چاهيون ٿا ته جيئري اسان توهان مٿي جو سرو ۾ نه ڏسون.

گرهپتي- اي پتا! توهان فقط چونڊ جي ڪريا ڪيو. ياد رکو! توهان جي جوڙي جي رکيا ۾ رهندي مونهجي مٿان ڪال کي به هٿ لائڻ جي مجال ڪانه آهي. ٻاهري باهه يا بجليءَ کي ڪهڙي طاقت آهي. مان اڄ کان مرتيو لنجه جي روپ ۾ سڀ ارٿن جي سوالڪ ڀڳوان شنڪر جي آراڌنا ۾ لڳي مهاڪال (موت جي ديوتا) کي جيت پاليندس.

پتا ۽ ماتا کي ڏنڊوت ڪري گرهپتي گهر مان روانو ٿيو. اوڀر ماڪرلڪا لي اچي گنگا ۾ سنان وغيره ڪري اچي ڪاشيءَ ۾ وشوناٿ جي مندر ۾ آيو. اتي ته گرهپتيءَ ڀڳوان جي لنگ اهڙو چمڪي نمسڪار ڪئي. من ۾ ڏاڍي خوشي آئي ٿيس. ڪاشي وشوناٿ جو درشن ڪري ٻهه چمر سٿلو سمجهڻ لڳو. ڪهڙي ڏاهپ وڏي سرڙهتڪاري لنگ جي استاپنا پوڄا ۽ آراڌنا ڪرڻ لڳو. ۱۰۸ ٻاٽيءَ جا ٻلا ٻري ابشيڪ ڪيائين. پوڄا ۽ آراڌنا ۾ اهڙيءَ طرح هن جو هڪ سال گذري ويو ۽ نارد جي وچن ڪسي سچو ڪرڻ لاءِ اندر ديوتا (وجرڌاري ٻني وچ جو ٻالڪ) اڳيان ٿيو ۽ چوڻ لڳو-

اندر- اي ٻالڪ گرهپتي! مان اندر آهيان. توهان جي تپ تي بلڪل خوش ٿيو آهيان. ڪالي جهڙي گهرلو هتي سو گهر.

گرهپتي - اي اندر ديوتا مونهجي توهان کي نمسڪار آهي پر مان ته ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ۾ لڳل آهيان ۽ مونهجي من جي اڇا ۽ فقط ڀڳوان شنڪر تي پوري ڪري سگهندو.

اندر- اي مورک ٻالڪ! ڀڳوان شنڪر ۽ مون ۾ ڪو ٻه فرق نه سمجهه. مان ديو راڄ اندر آهيان. تون مورک نه ٿي ۽ ٻاهي جهڙي گهرلو هتي سو گهر.

گرهپتي - اي اندر ديو! توهان آهيا جي ٻيو ڪنهن ڏر ڪسي ناس ڪرڻ وارا آهيو. پراڻن جا ڏسڻ آهيو. مولڪي سڀ ڪهر آهي. مگر مونهجي من اڄا ورن ڪرڻ وارو ڀڳوان شنڪر مهيشور کي آهي. جنهن ڪري توهان واپس وڃي سگهو ٿا.

پس گرهپتيءَ جي وچن ٻڌڻ جي دير هئي. اندر جي اکين مان وڄ جهڙا چمڪاٽ اچڻ لڳا. اندر جي ڪروڌ ڀڄڪ باهه جو اگرو روپ ورتو. ٻالڪ گرهپتيءَ جي دل ڌڙڪڻ لڳي. مورڇا کائي ڪري پيو. تڏهن ته اڪاش واڻي ائنڪار جي ناس ڪرڻ وارو گرو ٿي

آهيو. توهان کان ڪهڙي ڳالهه ڳجهي هوندي؟ توهان مونکي ڪولي ٻڌائڻ لاءِ ڀلا ڇو زور ڪري رهيا آهيو؟

ٻالڪ - (ڀڳوان شنڪر) اي مني! تنهنجي من ۾ تنهنجي استريءَ جي ابلاشا ٿري رهي آهي. چڱو! توريءَ تي ڌيان ۾ تنهنجي ۽ تنهنجي استريءَ شچسمتيءَ جي من ڪامنا پوري ٿيندي. مان جلد ئي تنهنجي پتنيءَ جي گرڀ ۾ پرويش ڪندس ۽ منهنجو نالو گرهپتي ٿيندو. مان ديوتائن کي ڏاڍو پيارو لڳندس. هيءَ ابلاشاشٽڪ استتي جيڪا سڀ هميشه ڪئي آهي سا جيڪو به ماڻهو پڙهندو يا ان استتيءَ جو پاٺ ڪندو تنهن کي سڀ سنساري سک نصيب ٿيندا. پٽن پوٽن وارو ٿيندو. ڌن دولت وارو ٿيندو. جاني مالن وارو ٿيندو ۽ آخر ۾ لوڪ ۾ سک پائي انت ۾ شو لوڪ ۾ واسو ڪندو. ائين چوندي ڀڳوان انتردان ٿي ويو ۽ وشوانر مني پنهنجي گهر روانو ٿيو. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي)
شت ردر سنگهتا (۳) آڌياءِ ۸ کان ۱۳ تائين سماپت.

شچسمتيءَ جي گرڀ مان گرهپتيءَ جو جنم، نارد جو اچڻ، شو جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ اگنيشور لنگ جي استاپنا.

نندڪيشور - اي سنتڪمارو! گهر ۾ اچي وشوانر براهمڻ پنهنجي استريءَ سان سڀ سرستي ڳالهه ڪري ٻڌائي. ٿورن ڏينهن ۾ شچسمتي گرڀوتي ٿي پيئي. وڏ وڏيءَ موجب گرڀادان سنسڪار (گرڀ مهل)، پنسو سنسڪار (مذڪر ٻالڪ لاءِ) ۽ سيمنتي سيمنت سنسڪار (امل لڳڻ جو) وغيره ڪرايا ويا. ڏهن مهنن پوري ٿيڻ ڪانپوءِ شڀ گرهن جي درشٽيءَ ۾، تنهي لوڪن جي درشٽيءَ جي سک ڏيڻ لاءِ، شڀ ويل ۾ شچسمتيءَ جي گرڀ مان ٻالڪ پيدا ٿيو. چوڌاري خوشيءَ جون لهرون لڳڻ لڳيون. ديوتائن پشپن جي ورکا ڪئي. ندين جا پاڻي نرمل ٿيڻ لڳا. سڀ ديوتائون رشي مني، يڪشيه، گندرو، سڌ وغيره درشن لاءِ پڌاريا. پاڻ برهما اچي نام ڪرڻ سنسڪار ٿي پهتو. ٻالڪ جو نالو گرهپتي رکيو ويو. برهما به هنس تي چڙهي پنهنجي سڀ ديوتائون وغيره پنهنجي پنهنجي گهر روانا ٿي ويا. برهما پنهنجي لوڪ ڏانهن روانو ٿيو. وشنو به گروڙ تي چڙهي ويڪنٺ ڏانهن ويو. جڏهن ٻالڪ گرهپتي ۹ ورهين جو ٿيو ته هڪ ڏينهن نارد به اچي پڌاريو. نارد جو ڏاڍو آدرستڪار ڪيو ويو. نارد ٻالڪ گرهپتيءَ جي هست ريکا وغيره ڏسي چيو، "اي وشوانر! تنهنجو پٽ ڏاڍو ڀاڳ وارو آهي پر ۱۲ سالن جي عمر ۾ مٿس اچانڪ بجليءَ يا باهه جو ڪو موتيءَ جهڙو ڪرپ ٿيندو جنهن کان هنجي بلڪل چڱي طرح رکيا ٿيڻ کپي." ائين چئي نارد روانو ٿي ويو. نارد جي وچن جو وشوانر ۽ استريءَ تي ڏاڍو گهرو اثر ٿيو. ٻنهي جو من وياڪل ٿيڻ لڳو. شچسمتيءَ جي اکين اڳيان اونده اچڻ لڳي ۽ مورڇا ٿي ڪري پيئي. وشوانر جي اکين مان زار زار پاڻي اچڻ لڳو. پنهنجي پتا

لر ۽ متان اڳواڻ شنڪر ٻاٽ اچي اسريءَ جي مک ۾ وٺو هجي ۽ سچو اسرار شو-
اسار هجي. ٻيو ۽ ٻهوڏي ٻنهيءَ کي ڌاڳاءِ ڏيندي لهڻا ڪرڻ لاءِ وارالسيءَ ڳالهين
جي ويريش لنگر جي آڙاڻا ڪرڻ شروع ڪيائين. سالده ٻاڙهن مهما ٻڪنيءَ سان
ش لنڪ لوڪال ٻرٻا ڪيائين. لوڙهن مهمي شروعام ۾ هڪ ڏيهون جٿ لـي لمام
ال صوح جو الي لرزڻي لديءَ ۾ سان ڪري ويريش مدد ۾ اهڙو ٿن لي هڪ الوڻ
جي ٻالڪ جو درشن اڇيب لمس. ڪوڙو ان ٻالڪ جي شرٻا جو ورلن ڪرڻ،
مندس اکين ۾ لروالي جوڙ ٻکي رهي هئي. ٽان لي لڏالي هئس. مسڪ لسي ٻروارو
تالرن هنس ۽ ٻنهن لي اسي رمايل هئس. ٻنهي مڪڙ مک سان ولهن جو ٻاسه ڪري
هو هو. اهڙي الوکي ۽ عجب ٻالڪ اڳيان وشواتر مني مسڪ مرزي امسڪار ڪندي چمڙ
وشوالر - اي اڳوان! لوهان آدولهه لوهر آهيو! هيءَ سسار لوهان جو سروپ آهي.
هيءَ لوهان جي ليلا آهي. هيءَ لوهان جي سجا آهي. لوهان لي ڪرتا، ڌرتا ۽ هرتا آهيو.
هي سب روپ لوهالجا آهن. الهڪ روپ هولدي ۽ آروپ آهيو. اوزيءَ کي اللڪ سمجهائي،
ماٻا جا روپ آهن. ٻالڪيءَ للڪار
هي سب روپ لوهالجا آهن. وغيره لوهالجي جل ۽ ٿل، ۽ چانداڻ، ٽل ۽ خوشبوءِ، ڪهڙ ۽ ڪهڻ
سوءَ کي چالدي ۽ مرڪ لوشٽا جو جل وغيره، چندرما ۽ گرمي، سورج ۽ لوهين اڳي سکهور لا،
اکينءَ ۾ جالڻ جي شڪتي، سورج ۾ آهن. ڪٿي ڪالسراه هرادي ۽ سب ڪجهه سکهڻي سکهور
(مشب) وغيره سب لوهالجا روپ آهن. لڪ ڪالسراه هولدي ۽ سب سکهور لا. مان لوهان جي
اکين ڪالسراه هولدي ۽ نسي سکهور لا، لڪ ڪالسراه (سواد) ولي سکهور لا، ۽ برهما، ۽ الدر
لا، زان ڪالسراه هولدي ۽ هر ڪجهون شيءِ جو رس. ا وشنو، ۽ برهما، ۽ الدر ۽ آهيو
شرط ۾ آهيان. اي ايشورا وٺ لي لوهان کي جالي سکهڻ لا. ۽ وشنو، ۽ برهما ۾ آهيو
وغيره لوهان جو انت ٻالي سکهي لو. لوهان لي الت آهيو مگر ڪهڙي جي وس ۾ آهيو
لهمڪري مهوجي لوهان کي ٻار ٻار امسڪار آهي. لوهان جو ۽ جمر آهي، ۽ ڪولو آهي،
۽ لالو آهي، ۽ روپ آهي، ۽ چرلو آهي، ۽ دبش آهي، ۽ ملڪ آهي، الهن سهڻي ڪالهين
هولدي ۽ هرلام لوهان جو لالو آهي، هر دبش لوهان جو دبش آهي، هرڪان لوهان جو
مڪان آهي ۽ لوهان هر هنڌ حاضر ۽ سرز وٻالي ٻوسيڌو ۽ آهيو لهمڪري مان لوهالجي شرڻ
آيل آهيان، لوهان ٻال آهيو، لوهين جوالي ۽ جوالي آهيو، لوهين ٻالن ۾ ٻداڻ آهيو
اهڙي ڪهڙي وسعو آهي جا لوهان ڪرل آهيو؟ لهمڪري مان لوهالجي شرڻ ۾ آيل آهيان.
الهن اسعي ڪندي وشوالر جرل لي ڪرڻ لي لي هر ۽ ٻالڪ روپ ۾ ٻور لنا ڪه
هند ٽان جالي ٻرڻ لڳو.
ٻالڪ - (ٻالڪ جي روپ ۾ شنڪر) اي مني وشوالرا لهجي لهڻا لسي مان
ٻرس لو آهيان، هالي ڪو جهڪي ٽهرلو هجئي.
وشوالر - اي مهڇزوا لوهان الترامي آهيو. لوهان اڳين جي هردي ڪسي جالي

جي ڪٿا ڀڳوان مهاديو ۾ ڀڳتي وڌائڻ واري ۽ سک ڏيڻ واري رهندي (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رڊر سنگهتا (۳) ادياءِ ۷ سماپت.

ڪال ڀئرو مهاتم، وشوانر جي تپسيا، شنڪر جو پرسن ٿيڻ ۽ ان جي استريءَ جي گرڀ ۾ اچڻ جو وردان ڏيڻ.

سنتڪمار— اي نندڪيشورا! توهان جو پرڀو ڪندڙ چرتر ٻڌي اسانکي الڪل انند خوشي ٿي آهي. هاڻي ڪرپا ڪري اسانکي **ڪال ڀئرو** جي مهما ٻڌايو ته ڏاڍو سٺو لڳي.

نندڪيشور— اي سنتڪمارو! مهاديو ليلائن جي رچڻ وارو سڀ پرڀن جو پرڀو آهي. **ڪال ڀئرو** جو اوتار انهيءَ لئي مڪيو (ٿيو) جي مهيمي جي اونداهيءَ اڃميءَ لئي ڪري جاڳرتا ڪندو آهي، سو سڀني ورتو هو. لمهڪري جڏهن ماڻهو ان ڏينهن اپواس ڪري جاڳرتا ڪندو آهي، سو سڀني جي پاپن کي ناس ڪري ٿو. ڪاشيءَ ۾ نه خاص هن مندر ۾ پوڄا، آراڌنا، اپواس ۽ دکن ڪان ڇوٽڪارو پائيندو آهي. ڪاشيءَ ۾ نه خاص هن مندر ۾ پوڄا جي ڏاڍي مهما پاپن ۽ دکن ڪان ڇوٽڪارو پائيندو آهي، جيئن اونداهين راتين ۾ چندرما ۽ جاڳرتي ڪرڻ سان ماڻهن جا پاپ انين گهٽجا ويندا آهن جيئن دپرنا جي پوڄا جي ڏاڍي مهما نه فقط ڪاشيءَ ۾ هن مندر ۾ پر ٻين هنڌن لئي به هن لڪيل آهي.

سنتڪمار— اي نندڪيشور! توهان ٺيڪ - ڪيان سان پڇيو آهيو. ڪرپا ڪري اسانکي اوتار ۽ ورتانت ٻڌائي ڪرتارٿ ڪريو.

ويرڀدر ۽ شري— اوتار ۽ ورتانت ڪٿا آهي نه پوئر ۸ نرمدا نديءَ جي

نندڪيشور— اي سنتڪمارو! پراڻن سمي جي ڪٿا آهي نه پوئر نرمدا نديءَ جي ڪناري تي نرمپور نالي سان هڪ شهر هو. ان شهر ۾ وشوانر نالي هڪ مني رهندو هو. ڏاڍو گيان وارو، پرڀو ڀڪت - آتما، سڄڻ ۾ رچڻ وارو، ويد ويدانگ شاسترن جو ڄاڻو هو. وشواس رکڻ وارو، ڌرم ليڃ وارو ۽ ڀڪر شر- ڀڳس سندس ڄمڻ شالڀليءَ ڪل ۾ ٿيو. هو ريتي ڌرم چرڻ ۾ وشواس رکڻ وارو، اندرين تي جيت پائڻ وارو، ڌرم ڇرڻ ۾ وشواس رکڻ وارو ۽ سندر شاديءَ شچيمتيءَ نالي پوئر ۽ سندر هو. سڀالين ڌرم - ڀڳتي ڪندڙ هو. هن منيءَ جي شادي شچيمتيءَ ٻمهڻيءَ سان ٿي. شاديءَ کي ڪافي عرصو گذري چڪو. هڪ ڏينهن شچيمتيءَ پتيءَ ديو جي پرسان اچي نمسڪار ڪئي ۽ چيو:

شچيمتي— اي پراڻناٿ! اسان کي شادي ڪئي ڪافي وقت گذري چڪو آهي ۽ مون توهان کان ڪا به دل گهري چيز ڪانه ورتي آهي. گهڻي وقت کان وٺي منهنجي من ۾ هڪ آس آهي ۽ اها گرهستي ماڻهن لاءِ ليڻ به ڪوي. توهان اهو ورچ پالڻ ڪرڻ وارا آهيو، جيڪڏهن مرلکي وردان ڏيو ته مرلکي منهنجو جهڙو پٽ پيدا ٿئي. اس، مرلکي اهو ڪجهه به نه کپي.

وشوانر مني سرچ ۽ واڳڏر ۾ پئجي ويا ته منهنجي استريءَ جي ڳالهه ٻڌي ڪري وشوانر مني سوچ ۽ واڳڏر ۾ پئجي ويا. وقت کان پوءِ آهي. اها ورتي من ڪي استريءَ جي ڳالهه ته منهنجي ديءَ ڳالهه نه دولت ڏر گهرڻ آهي. الهي جي ئي ڪجهو نه درلڀ ڏر گهرڻ آهي. اڄ ۾ سمرٿ آهي. الهي ۾ ئي مضبوط ڪري اندر جو اندر ۾ ڇرڻ لڳو نه پڳوان شنڪر سڀڪجهه ڪرڻ ۾ سمرٿ آهي.

شرمد شرابراڻ - شمع ودر سنگهنا (۳)

...اها هئا. هالي لوڪي مرلهره جو دنبه ڪئي؟ ياد رکو! اهو همشر پاڪ ڪي مرد
... آمره دک - رهسه، سمجهه. پنا جو پيارو ۽ عام مالهن جـر دلاور لمددن. مهمتري
... (پا ـ ـي) ۾ رهندن. مرد والڪر
... ڪندن. سدالوڻ مهمتري پر (پاسي) ۾ رهندو ۽ اسان جي ڪهالي
...ن) ۾ مکمه پد حاصل ڪندن. اما جو هر ولمه پيار برلراو رهندو ۽ اسان جي ڪهالي
...لدن. لرلي مهمجر ۽ مهمتري اما جو هر ڪرڻ املن ان رهندو.
...وڻ ڪري ارلي جمر، مرڻ، پدات ۽ دک جو ڪرڻ لمدکمجرر جـي ڪلي ۾
...ن چرلدي ڪملن جي اول مالا پهمتري آڌي ماں لائي عجب قرو اچي وبڙ لي
...مالا جي آڌي ۾ اراڌي لي لمدکمجرر جـي پدن ۾ ، جڪ هڪ پر مهادير لجي
... ڏه، پچالون ۽ مڻي اي چالون شرپا پالي رهبر هورن. " اون لمدي ڪـڻ اي وچ." الڻ
...اره ۽ هپادپو همڪ ۾ جل ڪلي ڪمس وردان ڏار. ڪمالمن لئن اڻ ماڻ ۵ لدون (۱)
...ڪي همڪ ۾ جولول جل جڻ لي پرلويه لـي لتر ڪمالمن لئن ان ماڻ ۵ الدون ا (۱)
...ردڪا (۲) ترسرولا (۳) برک ڏراي (۴) سزرلوردڪا ۽ (۵) جمژلدي ا لي ڪري ڙهـڻ
...هورن. اره ۽ شلڪر هرشي ۾ اچي اما ڪي ڄرڻ لڳرو. " اي دوري! همن اڄون الدن
...و پالي پلڪل پرلو رهندو ۽ جوڪر همن ۾ سان ڪري ۽ اڄون ڪمدر لمهمجا سب مطلب
...روا لمدا ۽ اهژيه طرح ماڻ حن لمدڪمجرر ڪي همن الدن جـي پالي ماڻ اپهمڪ
...ڪرالي پهمجرن تڻن ۾ ڪمس مکمه پدوي ڏنڻ لي چاهيو." اڄ ڪالهره هي شالاد جو
اما - اي دبرا ماڻ ۽ پت لي رهندو.
پت جڪ مهمجرر پت تڻن جو سمرڻ ڪهر مس ۽ سب ڪڻ اچي حاضر ليا ۽ سپهي شڙ.
اره مهادير پهمجري پالي ماں سمس اپهمڪ ڪري پهمجرر مهمدار (سردار) مثرد
اڪيا الوسار الهن الدبچ جي دبر ڪالهره دپرالون ۽ رشي ۾ اچي الها. چرڏاري واڏابرن روي ويٺون.
ڪمالراس. لرري دبر ڪالهره دپرالون ۽ لڻي آيا. اپري ۾ شو. اڪيا الوسار مرمد - ڪـڻ پهمجري
ڪمرا ۽ سرنژبرن ۽ پانژبرن ۽ لئي آيا. اپري ۾ شو. اڪيا الوسار مرمد - ڪـڻ لڳورن.
سمدر ڪما سيشا ولي آيا ۽ ان سان شادي ڪرالڻ هورن اـ هرب لماورن لمڻ لڳورن.
وپد ۽ شاسترن جا چالو پراهمڻ دپرالون ۽ اچي اپها جن والي وبمڪ. ڏرم مرجب شادي
ڪرالڻ ۾ شروع ڪئي. وواه. ڪارره سڪ سان پرو لمو. مهادير پره آشيرواد ڏيڻ شروع ڪئي.
مهادير - اي لمدي ڪـڻ! اون سپهي تڻن ۾ مکمه ۽ پيارو لڳندن. اون ترڪي، ڏاش
ڏاري ۽ پنا جيمدڻ وارو رهندن. لمهمجر اي ۽ ڏاڙر ۾ لمهمجري ڪري لي اسان جا پيارا
اپڪـ ۽ ڪڻ رهندي ڪڻا لمهمجري اسري سيشا ۾ اسان ڪي پلڪل پياري لڳندي. سمس
اماـ اي لمدي ڪڻا لهلبو. اهڻ ارڻ پرڪي هـ لرڪـ ۾ سڪي لـي پرلرڪـ ۽
جس ڏدون لرڪن ڪالن ڄهلبو. اهڻ ارڻ حاصل ڪندي. ڪنب سمهـ پڻل لسو
جمر مرڻ جي پندن ڪان ڇڻي مڪتي حاصل ڪندي.
رهنا، وشنو وشرهه پنا دپرالون ۾ علڻ لڳا ۽ مهادير ۾ ڪنب ، اپهمڪ ۽ شادي
وبڙ. هيه لمدي ڪڻ جي جمر، وردان ،

ڏسي ننديشور ڊوڙي آيو ۽ اچي پيءُ کي ڏاڍو ڏکارڀندي چيو.

ننديشور – اي پتا! توهان تي ڪهڙي اهڙي مصيبت نازل ٿي آهي؟ ڇاجي ڪري توهان اهڙو دک محسوس ڪري رهيا آهيو؟ ڪرپا ڪري ٺيڪ ٺيڪ ٻڌايو.

شلاد – اي پٽ! مترا ۽ ورڻ ٻه وڏا رشي آيا هئا. انهن چيو ته تنهنجي عمر باقي ٿوري آهي. هنن رشين جو چوڻ ٻڌي ٿي ليڪو سمجهو. جنهن ڪري مان دکي ٿي رهيو آهيان. اي پٽ! هاڻي توهان ٻڌاءِ مونکي هن ڪشٽ کي ڪير دور ڪري سگهندو جو مان انجي شرڻ وڃان؟

ننديشور – اي پتا! دلجاءِ ڪريو. اها ڪا وڏي ڳالهه ڪانه آهي. مان توهانجي ساهڙون قسم کائي چئي رهيو آهيان ۽ بلڪل سچ ٻڌائي رهيو آهيان ته ديوتا، دانو، دئيت، يم، ڪال يا ڪو ٻيو پراڻي اڪيلو نه پر جيڪڏهن سڀ گڏجي اچي مٿان ڪندا ته به منهنجي بالڪ اوستا ۾ مرليو ڪرائي نه سگهندا ۽ توهان ڪو به دک نه ڪريو.

شلاد – (البت خوش ٿي ڪري) اي پٽ! اهڙو ڪهڙو تو تپ ڪيو آهي يا ڪهان پراپت ڪيو آهي يا ڪو جوڳ سادن ڪيو آهي يا وديا حاصل ڪئي آهي جنهنجي زور تي توهان اهڙيءَ طرح ڳالهائي رهيا آهيو؟ اي پٽ اهو ته ياد رک ته هنن رشين جا وچن اصل ڪوڙا ڪري نه سگهندا.

ننديشور – اي پتا! مان پنهنجي موت کي اوهيا سان هٽائيندس ۽ نه وديا سان. مان پڪوان شنڪر جي ڀڳتي سان مرليوءَ کي به جيتيندس. ان ڪاسواءِ ٻيو ڪو اپاءُ ڪونه آهي.

انهن چئي ننديشور پنهنجي پتا کي پرڻام ڪندي پرڪرما ڏيئي ڪنور لوسيا ڪرڻ لاءِ جهنگ ڏانهن روانو ٿي ويو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا

(٣) آڌياءُ ٦ سماپت.

ننديشور جو جنم، وردان ابشيڪ ۽ وواهه جو ورنن

ننديشور – اي سنتڪمارو! جهنگل ۾ وڃي ڪري ايڪانت واريءَ جڳهه تي مون پنهنجو آسڻ ڄمايو. اُهو نديءَ جو آسرو وٺي اهڙيءَ ڪنور لوسيا ڪئي لڳي واس جا جيڪر وڏي ۾ وڏا رشي به نه ڪري سگهن. پنهنجي هرده ڪمل ۾ ڌيان جي ذريعي مهادير جي ڌيان ڪرڻ لڳس. اُها ترن اکين واريءَ، ڏهن ٻانهن واريءَ، پنجن مکن واريءَ مورتيءَ جو ڌيان ڪرڻ لڳس. اُها سان گڏ مهاديو پرسن ٿي پرگهٽ ٿيو ۽ چيائين.

مهاديو - اي شلاد نندن! تنهنجي لوسيا ڏسي مان ڏاڍو خوش ٿيو آهيان. ٻڌا تنهنجي من جي ڪهڙي ڪامنا آهي؟

ننديشور اماڻڪ پيرن تي ڪري پيو. اکين ۾ آنسون ڀري آيس ۽ ڪجهه ٿيڻ مهاديو جي چرڻن تي ڪرڻ مس ته هڪدم هٿن سان ڪيس چاڙهيءَ لڳائي اُها ڏانهن مڙي ڪندي چيو.

مهاديو - اي شلاد نندن! مترا ۽ ورڻ ٻئي رشي منهنجي ئي موڪليا هئا. اوهان لاءِ تنهنجي

ولي شنڪر ڀڳوان جي تپسيا شروع ڪئي. ڀڳوان شنڪر راضي ٿي پرڳٽ ٿيو. شلاد مني؛
اُستتي ڪرڻ شروع ڪئي. ڀڳوان خوش ٿي چوڻ لڳو.

ڀڳوان شنڪر - اي مني شلاد! ڪهڙي ڪارڻ اهڙي ڪٺور تپسيا ڪئي اٿيئي.

شلاد مني - اي پرڀو! منهنجي مرضي آهي ته مونکي اجوني (يا گرڀ مان نه ڄاوو) ۽ امر (جنهن کي موت نه ماري سگهي) پٽ پيدا ٿئي. بس انهيءَ منهنجي چاهنا آهي.

ڀڳوان شنڪر - اي مني! اڳئين سمي ۾ برهما، مني ۽ ديوتائن منهنجي اوتار ڌارڻ ڪرڻ لاءِ خوب تپسيائون ۽ آراڌنائون ڪيون تنهنڪري جيتوڻيڪ مان ساري جڳت جو پتا آهيان ته به تون اي شلاد مني! منهنجو پتا ٿيندين ۽ مان تنهنجو پٽ ٿيندس (يا گرڀ رهت جنم وٺڻ وارو) پٽ ٿي ايندس.

ننديشور - اي سنڪمارو! مهاديو جي چرڻن ۾ شلاد نمسڪار ڪئي ته مهاديو ۽ اما پڻ انترڌيان ٿي ويا. شلاد خوش ٿيندو اچي آشرم ۾ آيو. سمورو وِرتانت اچي رشين کي ڪيو. ڪجهه وقت گذري وڃڻ کانپوءِ جڏهن منهنجو پتا يگيه ڪرڻ لاءِ يگيه جي زمين تيار ڪري رهيو هو تڏهن وقت تي ان جي شرير مان (ننديشور) پيدا ٿيس. ان وقت منهنجي شرير جي چمڪ پرليه سمي جي سج کان گهڻو اڳئي جي برابر هئي. چئني طرفن کان منهنجي پيءُ (شلاد) جي واکاڻ ٿيڻ لڳي. جڏهن وري منهنجي پيءُ مونکي جٽاڌاري، ٽن اکين سان، ٽي اکيون سان، ترشول هٿ ۾ وغيره ساڳئي ئي رُدر جي روپ ۾ ڏٺو تڏهن ته هن جو من آنند جي سمنڊ ۾ ٻڏڻ لڳو. سڪندي مونکي نمسڪار ڪندي چيائين.

شلاد - اي ديو! جڳتاٿ ته ٿيندي تائين مان اوهان پرڳٽ ٿي مونکي آنند ڏنو آهي تنهن ڪري اوهان آنند ڏيندڙ پرڀوءَ کي منهنجو نمسڪار آهي.

ننديشور - اي سنڪمارو! جيئن ڪنهن اوتن ماڻهوءَ کي خزانو ملي آيل ڏسي بيحد خوشي ٿيندي آهي، تئين منهنجي پيءُ کي خوشي ٿيڻ لڳي. مونکي وٺي ڏيکاريندي پنهنجي آشرم ڏانهن وٺي هليو. آشرم ۾ اچڻ شرط منهنجو جيئن اڳوڻو ۽ ٽن اکين وارو روپ غائب ٿيڻ لڳو. منهنجي پتا جيئن لوڪي ٻار ۾ ڪئي ته مان تنهن پر راجا ٻالڪ ٿي پيس پوءِ ته رشي، مني برهمڻ ۽ جوتشي گهرائي منهنجو نامڪرڻ سنسڪار ڪرايائين. آهستي آهستي منهنجا ست ورهيه پورا ٿيا ته متر ۽ ورڻ ٻه رشي آيا. انهن منهنجي ڏسڻ لاءِ ابي پڇاريا. مونکي ڏاڍي غور سان ڏسندي چيو ڏانئين.

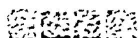
متر ۽ ورڻ - اي شلاد! هيءُ تنهنجو آنند ڏيندڙ ننڍي پُٽ جيترو سڀني شاسترن جي وديائن ۾ پورو آهي پر انسان جي کي جيڪي طرح جاچي ڏٺو آهي ته هن جي عمر تمام ٿوري آهي. اي شلاد! هيءُ ٻالڪ وڌ ۾ وڌ هڪ سال جيئرو رهندو.

هيءُ اکر ٻڌي شلاد رشيءَ هڪ ڪار ڇڏي اوچي روئڻ ۾ لڳو. متر ۽ ورڻ ٻئي رشي اُتي هليا ويا پر شلاد اوچنگارون ڏيندي ڪري پيو. پيءُ جي اها حالت

نالي سان مشهور ٿيندس ۽ منهنجا چار پٽ ٿيندا. ١. شالي هوتري، ٢. اگني ويش، ٣. يُڌاشوَ ۽ ٤. شردوَسو. پنجراهين دواپر ۾ ”شڪتي“ نالي وياس ٿيندو تڏهن مان ”منڊيشور“ ٿي اچي ليندس جنهن ۾ ١. ڇگل، ٢. ڪنڊڪرڻ، ٣. ڪنڀاند ۽ ٤. پرواهڪ منهنجا چئوري پٽ ٿيندا. ڇوَهين دواپر جڏهن ”پراشر“ نالي وياس اچي ليندو تڏهن پڌروت نالي شهر ۾ مان ”سهشڻو“ نالي سان اچي ليندس ۽ منهنجا ٤ پٽ ٿيندا ١. الوڪ، ٢. ودِيوت، ٣. شتوڪ ٤. آشولاين. ستاوهين دواپر ۾ جڏهن ”جاتوڪرٽيه“ نالي وياس اچي ليندو تڏهن پرڀاس تيرٿ ۾ ”سومشرما“ نالي سان مان اچي ليندس ۽ ١. اکيه پاد، ٢. ڪمار ٣. الوڪ ۽ ٤. واسن منهنجا چارئي پٽ ٿيندا. اٺاويهين دواپر ۾ جڏهن شري پراشر جي پٽ روپ ۾ ”دوئيپاين“ نالي وياس اچي ليندو تڏهن شري ڪرشڻ روپ ۾ وسديو جي گهر ۾ واسديو جي نالي سان مان اچي ليندس. ان وقت اوڳي ٿي ڪري عام ماڻهن کي عجب ۾ وجهندس. ورِي براهمڻن جي ڀلي خاطر هڪ ڏينهن شمشان ۾ هڪ مئل ماڻهوءَ ۾ آتما پرويش ڪندس (شنڪر آچاريه اڃين ڪئو هو) پرمُ ڌرما ۽ وشنوءَ سان ميرو پربت جي غفا ۾ هليو ويندس. اتي منهنجو نالو ”لڪولي“ ليندو. ورِي منهنجو نالو پرلوءَ تائين قائم رهندو ۽ منهنجا ٤ چئوري شش ليندا (١) ڪشڪ (٢) گرگ (٣) متر (٤) ڪئورشيه.

هي اُم ورت کي پالڻ ڪرڻ وارا رشيئو! انهيءَ طرح وئوسوت منونتر جي سڀني دواپرن جو ورنن ڪيو. هرهڪ ۾ اوتار ڌارڻ ڪياٿين ۽ هرهڪ ۾ ٤ پٽ يا شش اُن کي مليا جن رهيل ويدانت ۽ نورلي مارگ جي ڪم جي وقت اوڳت وياس کي سهائتا ڏيندي پرواڻي پئي ڪئي. شنڪر جي پٽن کي هرهڪ انگ ۾ ڀَسم لي ڀسمي لڳل هوندي، متي تي ٽن ليڪن وارو (ترپُنڊ) تلڪ هوندو، ڳچيءَ ۾ رُدراڪش جي مالا هوندي ۽ اندر ٻاهر لنگ جا پوڄاري هوندا. سدائين ڌيان لڳل اوڳي هوندا. برهمچاري هوندا ۽ انهن جو شرير عام جي سک ۽ آرام لاءِ اربڻ ٿيل هوندو. هي مهاتمائون ٢٨ ڄڻن ۾ هرهڪ چار لي ڪل ١١٢ هوندا. انهيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا ڪري برهما کي سڀني اوتارن جو ورنن ٻڌايو.

(هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) آڌياءُ ٥ سمپت.

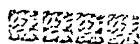
نندِيشور اوتار جو ورنن.

سنتڪمار- اي نندِيشور! اوهان مهاديو جي انش مان اچي ڪيئن ورِي مهاديو وٽ ڪيئن پهتا؟

نندِيشور- اي سنتڪمارو! هڪ سمي جي ڳالهه آهي ته هڪ شِلاد نالي ڌرماتما مني هو، ڪنهن طرح هن **اندر** کان انهيءَ پٽ وٺڻ جي امِيا ڪئي ته جنهن کي ڪڏهن مرڻ ماري نه سگهي. **اندر** اميا تي راضي ٿي پر ٻيا مرڻ واري پٽ جي تردان جي اسمرٿي (نه طاقت) ڏيکاري. پوءِ شِلاد

ارهين چوڪريء جي دواڻ ۾ تروسم، ڪالي وڌ وڀاس لمدو لڏهن ڪلچڳ ۾ ڪنڪا جـي
وراڙي لي مان لمبا ۾ لڳل هرلدس ۽ مهيجا ٣ ٻت جي اڃي سهالنا ڪندا سي هرلدا
١) لمودر (٢) لناڪه (٣) ڪمش لسب (٤) ٻرلبت. ٻارهين چوڪريء جي دواڻ ۾ چلڏهن
سمـ لمچ ، ڪالسي وڀاس هرلدو لڏهن ڪلچڳ ۾ هيو ڪڪوڪ ”اوري“ ڪالي سان اولاد
لمدس ۽ اورلي مارڪ ۾ مهيجا چار شش وڀاس سان سهالنا ڪندا جي هرلدا. (١) سرزگم
٢) سمهلي (٣) ساڌڻ ۽ (٤) شرز. لبوڏهن دواڻ ۾ ڏرم - روب ”ڪاڙالڄ“ ڪالي سان وڀاس
ڪندا لمدو ۽ ”گمد مان رالشليا آشرم“ ۾ مان ”ٻاي“ ڪالي سان ٻندا لمدس جتي مهيجا
ڀاس ڪسي سهانيا ڪرڄ وارا ٻتر هرلدا . ١. سدامان، ٢. ڪاشمب، ٣. وسشمت ٤. وروچا.
ورڏهين دواڻ ۾ چلڏهن رکه ڪالي وڀاس الهن لمدو لڏهن ”انگرا“ واش ۾ ”گرلر“ ڪالـسي
الهن لمدس ۽ ڪلچڳ ۾ ١. الري، ٢. وشد، ٣. شروڄ، ٤. شدوشڪت ڪالـسي ٻت ٻندا
لمدا. ٻدرهين دواڻ ۾ ”لرٻارلي“ ڪالي وڀاس لمدو لڏهن ”وسشرا“ ڪالي مهيجو اولاد
لمدو جتي مها ٻراڪرمي مهيجا ٻتر الهن لمدا جـي هرلدا. ١. ڪئي، ٢ ڪٽي ٻاهر،
. ڪمرر، ٤. ڪمتر. سورهين دواڻ ۾ چلڏهن ”دير“ ڪالـسي وڀاس لمدو لڏهن ڪنر ڪرڄ
وهکل ۾ ”ڪنرڪرڄ“ ڪالي مهيجو اولاد لمدو جتي مهيجا چار ٻت هرلدا. ١. ڪاشمب،
. آشما، ٣. چوڙن ٤. برهسپتي. سترهين دواڻ ۾ چلڏهن ”دير ڪرلچه“ وڀاس لمدو لڏهن
مالم جـي هڪ غنا ۾ مهيجو اولاد لمدو جتي مهيجا ٻت لمدا. ١. التم، ٢. وامدير،
. مهابرگ، ٤. مهابل، ارڙهين دواڻ ۾ چلڏهن وڌ وڀاس ”رلچه“ ڪالي سان ٻرڪوت لمدو
ڏهن مان شڪتي ان ۾ ”شڪتي“ ڪالي سان لمدس ۽ مهيجا چـار ٻت هرلدا (١) واج
سروا (٢) وچوڪ (٣) شماواسه ۽ (٤) پتمدور. اڻويهين دواڻ ۾ مان ٻاردواج ڪالي سان وڀاس
الهن لمدو ۽ مـسان ”مالي“ ڪالي جتالن وارو مڌ ٻندا لمدس ۽ مهيجا ٤ ٻت سمد والگر
مهيم هرلدا . ١. هرلم ڪاما، ٢. ڪمرسلم، ٣. لوڪاڪه ۽ ٤. ارڏمي. ويهين دواڻ ۾ وڀاس
ڪالر گوڙ هرلدو ۽ مان ”الهاس“ جـي ڪالي سان هماله جي ڪندراڻ ۾ وهندس جتي
مهيجا چارلي ٻت جمڪي برڪ . ٻهاس ۾ ٻال سي لمدا. ١. سمتر ٢. برٻري ٣. ودراڻ
. ڪمبد، ايڪويهين دواڻ ۾ ”وامترا“ ڪالي وڀاس الهن لمدو ۽ لڏهن مان ”داڙڪ“
ڪالي سان سڌور هرلدس ۽ مهيجا چار ٻت هرلدا. ١. ٻلکم، ٢. داراٻتي، ٣. ڪمترمان ۽
. ڪرل. ٻاويهين دواڻ ٻڪ ۾ ”شدمارڄ“ ڪالي سان وڌ وڀاس الهن لمدو ۽ مان وراسيء
”لنڪلي ٻر“ ڪالي مهامنيء جي روپ ۾ ٻندا لمدس . ان ولس مسان ”هڻير ڏ ڏاري“
ڙ جي شدرن من ٻڌارارلي) شڙ جوماڳهر دوشن ڪندا ۽ مهيجا ٻتر هرلدا. ١. ٻاري، ٢. مدر،
. ٻنگ، ٤ سوڪر، ٽيويهين دواڻ ۾ ”لرڄ ٻندو“ ڪالي وڌ وڀاس ٻندا لمدو ۽ مان ڪالسمڪر
ٽاڙ لي ”شرٻت“ مي سڌور لمدس جتي مهيجا ٤ ٻتر هرلدا ١. اشڪ، ٢. برهد آش ٣. دٻل
... ويهين دواڻ ... ”...“ ڪالي وڌ وڀاس ٻندا لمدو چلڏهن مان للمش ڪمتر ۾ ”شرالي“

دواپر ۾ پرجاپتي وياس ٿي ويندو ۽ وري ڪلجگ ۾ "سوتار" نالي سان اچي ليندس اتي
۾ منهنجا دولڏپي، شت روپ، هرشيڪ ۽ ڪيتو مان چار وڏ واديءَ شش ٿيندا. اُنت ۾
اُنهاسي اَمت ڪــي چاٽي مڪتي پراپت ڪندا. ٽئين دواپر ۾ جڏهن ڀارڳو نالــي وياس
پيدا ٿيندو ۽ اُڏهن مان ۾ شهر جي پرسان "دمن" نالي سان اچي ليندس. اُن وقت چار
شش (١) وشوڪ، (٢) وشيش (٣) وياپ (٤) ياپناشن پيدا ٿي ڪلجگ ۾ نوراءِ مارگ گيان
جو اُپديش ڏيئي مڪتي پراپت ڪندا. چوٿين دواپر ۾ جڏهن اَنگرا وياس اچي ٿيندو تڏهن
"سهوتر" نالي سان منهنجو اوتار ٿيندو سمک، درمک، درليم ۽ درلي ڪرم نالن سان چئن ششن
جو اچڻ ٿيندو. پنجين دواپر ۾ "سوتا" نالي وياس پيدا ٿيندو ۽ "ڪنڪ" نالي سان مان
پرڳي ٿي سنسار ۾ ايندس ۽ چار شش ٿيندا. ١. سنڪ ٢. سنانن ٣. سنندن ۽ ٤. سنتڪمار.
اهي چارئي وياس جي سهائتا ڪندا. ڇهين دواپر ۾ جڏهن "مرتيو" نالي وياس ٿيندو تڏهن
مان لوڪاڪيءَ" نالي سان اچي ايندس. منهنجا نورلي مارگ ۾ چار شش ١. سڌاما ٢. ورجا
٣. سنجيه ۽ ٤. وجيه نالن سان وياس جي سهائتا ڪندا. ستين دواپر ۾ "شت ڪرتو" نالي
وياس ٿيندو ۽ مان "جئگيشويه" نالي چئن ششن سان سندس سهائتا ڪندس جي ١. سارسوت
٢. يوگيش ٣. ميگهه واهه ۽ سرواهن، نالن سان پيدا ٿيندا. اٺين دواپر ۾ وسشت وڏ وياس
ٿيندو ۽ مان "دڌيواهن" نالي سان اوتار وٺندس ۽ منهنجا چار شش جي وڏ وياس ڪــي
سهائتا ڪندا، سي هوندا ١. ڪپل ٢ آسري ٣. پنچ شکر ٤. شالو اهو روُڪ. نائين دواپر ۾
"سارسوت" نالي سان وڏ وياس اچي ٿيندو. ان وقت منهنجا ٤ پرڳي شش وياس جــي
اورلي مارگ ۾ سهائتا ڪندا جــي هوندا، ١. پراشر ٢. گرگ ٣. ڀارڳو ٤. گراشر، منهنجو نالو
"رشڀ" ٿيندو. ان عرصي ۾ "پدر آير" نالي سان راجڪمار جو ڪنهن زهريلي نموليءَ مرت
ٿيو ۽ پتا ۾ ان جو ليائي ڪيو هو تنهن کي وري جيئاريو ويو. راجڪمار سرون ورڻن جي
عمر ۾ ان وٽ رشڀ (مان) رشي پهتو ۽ اُنکي راج ڌرم جو اُپديش ڏنو. پوءِ دشمن جــي
ناس ڪرڻ لاءِ ڪوچ، شنک، وغيره سڀ هٿيار ۽ پهرهار ڏنا ويا ۽ ان کــي ڏهن هزارن
هاٿين جو ٻل به ڏنو ويو. ان راجڪمار جي شرير ٿي ٻيءَ روابي پسمي ۾ لڳائي ويئي. پوءِ
اُن راجڪمار "ڪيرتيماليءَ" سان شادي ڪئي ۽ ڌرمراج کي ڪافي وقت قائم ڪيائين.
(هر هر
اچي "رشڀ-داو جي اوتار جي ڪٿا جس وڌائڻ واري ۽ مڪتي ڏيڻ واري آهي.
مهاديو شيو- ڪاشي وشوَنات گنگي) شت ردر سمگهتا (٣) اڌيا٤ ٤. سماپت.

ڏمين ڪان اٺاويهن تائين يوگهه اوتارن جو ورڻن.

پگوان شنڪر — اي برهما! دواپر ۾ "ترڌاما" نالي وياس ايندو اُتي ۾ منهنجا چار
پتر اُن جي سهائتا ڪندا جي هوندا (١) پرنگ (٢) ٻل ٻنڌو (٣) نرا متر (٤) ڪيتو شرانگ.

اُرڃ وائس واريءَ (منتيءَ) سرشٽيءَ جي پيدا ڪري ۽ اسرشٽ لي لهو. اهو من ۽ واچار
آهي ۽ ٻيا شر- ڪريا هيءَ منتي سرشٽي الهيءَ لي ۽ سڪهندي. تهن ڪري ڀڳوان شنڪر
جو سرشٽ ڪري لهيا ۽ لکي واسو. لوري لي عرضي ۽ ڀڳوان شنڪر ارمن لـي ڪري
اردناري-لو روپ ۽ ارڪهت لهو. برهما ڏاهوت ارتام ڪهو ۽ ڀڳوان اردناريشور روپ
۽ ڪيجرواليءَ سان ارلهو.

اردناريشور- اي برهما ! مرلکي لهيجي مدروهت جي اوريءَ طرح سد هوئي آهي.
لو جو سرشٽيءَ کي ودالڳا لاءِ جهڙي ڪاما سان اب ڪهو آهي لهن جي اوريءَ طرح لل
ڏيڻ لاءِ سان ارکهت لهو آهيان.

الهن ڄارلدي شنڪر ٻهيجي آڏ شرلو سان ديويءَ شرا ڪـسي الڳ ڪري چڏيو ۽ ارهما
اهرو اهرج لسدي لي لمسڪار ڪري چوڻ لکو.

برهما- اي شرا ! سرشٽيءَ جي شروعات ۽ شيوءِ مهيجي مرلمت سمار جي وچا
ڪري چاهي. مالسڪ وچا لاءِ استرلن جي پيدائش لول ڪال هئي ۽ استرلن ڪـ
ارارا لول آهي مگر ملسڪ وچا لاءِ استرلن جي سوهي شڪتي جي پيدا
پيدا ڪرڻ مهيجي ومت کان ٻاهر آهي. چاڪاڻ ۽ استرلن جي ... لمسڪار آهي ۽ ار
جا ڪارڻ ۽ ٻهاد ارهان لي آهيو لهيڪري ارهان کي مهيجي ... ڏيو ۽ ارهان مهيجي ٻـ
آهي ۽ ڪريا ڪري مون کي شڪتي ارداڻ ڪريو ۽ رو ...

برهما جيءَ ومد ڏيءَ جي روپ ۽ پيدا لهيدا. ” چکو- الهن لهيدو “ ڀڳوان شنڪر و
برهما جي اها ڳالهه اڏي ديويءَ چيو، ... کارڻ اسان کي ٻهيجو ڪارڻ سمجهڻ گهرجي
ديويءَ کي استدعا ڪئي ۽ برهما جو ڪارڻ ... ۽ آرڌناريشور ۽ مهاديو الڌر ڌيان لـ
ديويءَ ۽ ڀڳوان شنڪر جي شرلو ۽ اروهش ڪهو ۽ ... شت رڌر سنگهتا (٣) ادڌيا ٢ ۽ ٣ سمال
(هر هر مهاديو شمبوڪاشي وشرلامت ڪنکي)

ﷺ

ورلهم ڪٽب ۽ لمدڙ ٻهرين ڪـان لـائين رشب
اولـار لـائين ورلـن

للدبکيشور- اي سنڪمارو ! هڪ دنع ڀڳوان رڌر عرش لي ڪري برھ...
ڀڳوان رڌر- اي برهما ! ورلهم ڪلپ جي ستين منولتر ۽ ڪهاڻيور هر لـ...
آهي سر ولهوسـ مدءِ جو ٻٽ لهيدو. لهن منولتر جي چڻن ٻگن جي ڪهڻن د...
۽ براهمڻن جي ڀلي لا مان اوتار ولهدس. ٻگم جي لمري ڪري چلهن اهران چڻن
۽ چلهن ٻولو ناڳ واس لهندو لڏهن ماه هنتکم جي الت ۽ براهمڻن جي ڀلي
ڏلي مهامجي لي پيدا لهيدس. ان وقت هماله جي سندر چوٽيءَ لي مهيجا
لسندا. (١) شريت (٢) شريت شکر (٣) شرپاشو (٤) شريت لوهت. الت ۽ ٢٥ ۽ سمال...

ان ڪانپوءِ ايڪويهون ڪلپ آيو جو "پيت-واسا" نالي سان سڏيو وڃي ٿو. هن ڪلپ ۾ برهما پيلا ڪپڙا اوڍي پٽ جي ڪامنا سان ڌيان ۾ ويٺو مس ته ڪمار اُٿي آيو جنهن کي سڀ پيلا ڪپڙا پيل هئا. هن کي برهما "تتپرش" ڀڳوان شنڪر سمجهي مهاديوي شانڪري گايتريءَ جو مهامنتر "تتپرشاءِ ودمهي مهاديوايءِ ڌيمهي" اچاريندي نمسڪار ڪئي. مهاديو پرسن ٿي پنهنجي شرير مان مهان تيجسوي بالڪ اُٿي ڪيو ۽ انجو نالو "تتپرش" اوتار سان مشهور ٿيو.

ان ڪانپوءِ شوَ-ڪلپ شروع ٿيو جنهن برهما کي سرشٽي پيدا ڪرڻ جي اڇا ٿي. ان وقت برهما جي سامهون هڪ پراڪرمي بالڪ اُٿي ٿيو. ان بالڪ جو رنگ ڪارو هو. ڪارا ڪپڙا پيل هئس، ڪاري پڳڙي ۽ ڪارو جڻيو پيل. مٿڪ به ڪارو ۽ سندس ڪانپوءِ چندن به ڪاري رنگ جو لڳل هوس. برهما ان بالڪ اڳيان وندنا ڪئي مس ته اگهور روپ واري بالڪ جهڙا چار بالڪ ٿي پيا. (١) ڪرشڻ، (٢) ڪرشڻ شڪ، (٣) ڪرشڻاسيه، (٤) ڪرشڻ ڪنٺڪ. انهن چئن ٿي سان سڄو برهمانڊ پرجي ويو. اهو ڀڳوان شنڪر جو "اگهور" نالي سان اوتار مشهور ٿيو.

ان کان پوءِ ٻيو ڪلپ "وشو روپ" نالي سان شروع ٿيو. هن ۾ جڏهن اچان برهما پٽ جي چاهنا سان ڌيان ۾ ويٺو ته مهاپيمڪر آواز ڪرڻ واري وشو روپا سرسوتي پرگهٽ ٿي ۽ ان ساڳئي رنگ روپ وارو ڀڳوان ايشان پرگهٽ ٿيو. ايشان کي به برهما نمسڪار ڪيو ته ان به برهما کي ست مارگ جو اپديش ڪندي چئن پٽن جي ڪلپنا ڪئي جي ٻاڻ جلد اُٿي ٿيا ۽ سندن نالا هئا (١) جٽي (٢) منڊي (٣) شکنڊي (٤) اردمنڊ. هنن چئن يوگ انوسار ست ڌرم جو پالن ڪندي اوچ پدوي حاصل ڪئي. اهو شنڪر جو پنجون اوتار هو. اهڙي طرح ڀڳوان شنڪر جا پنج اوتار پرسڌ ٿيا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوَناٿ گنگي) شت رُدر سنگهتا (٣) اڌياءِ ١ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جون اٺ مورتون ۽ اردناري روپ جو وستار سان ورڻن.

نندڪيشور— اي سنتڪمارو! ڀڳوان شنڪر جون اٺ مورتون آهن. (١) شرو (٢) ڀو (٣) رُدر (٤) اُگر (٥) ڀيم (٦) پشوپتي (٧) ايشان (٨) مهاديو. اهي ڌرتي، جل، اگني، وايو، آڪاش، کيترگيه، سورج، چندرما وغيره جا اٺ روپ آهن. اَردناري روپ هن طرح ورڻن ڪيو. جڏهن سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ ۾ برهما کي ڪاميابي حاصل ٿي ته برهما ڏاڍو دکي ٿيو. انتري ۾ آڪاش واڻي ٿي. "اي برهما! هاڻي مٿني (جوڙي وارس واريءَ) سرشٽيءَ جي رچنا ڪريو. آڪاش واڻي ٻڌي ڪري برهما مٿني سرشٽيءَ پيدا ڪرڻ جو خيال ڪيو پر هن کان اڳ استرين جي پيدائش ٿي ٿي ڪانه هئي تنهنڪري برهما اهڙيءَ

لهو ردرايہ شالتايہ برهمڻي برهالملي

شمت ردر سلگوتا (٣)

شڙا ماا جر جڪر چالمن هر - ۽ مرهيء سان سب هالمن هر.
سرامي ڪارلڪ ۽ ڪلمش جا پتا ! لملا آهي لهنجي ۽ لهنجي سعا،
ڪزريء جر لرسان عجيب بهار آهه - ۽ منهنجي ۽ لرکي لمسڪار آهه.

شولڪ رشي— اي سراجي مهراج لرهان وند رباس جا ٻرا ٻرا شش آهيو. د يا
گيان جا پندار آهيو. هالي ڪرپا ڪري اسان کي ٻگوان شنڪر جسي آلهن اوتارن جو
رلن ٻڌايو جن ۾ ٻگوان شنڪر سامرشن جا ڪلياڻ ڪيا هجن.

سوتجي مهراج— اي شولڪ رشي! اڳمن سمي ۾ سنڪمارن هيء ڪتا لندبشور
ان اڳي هئي ۽ جيڪي لندبشور ورلن ڪيو هسو سو مان لرهان اڳيان ورلن
ڪريان ٿو.

للدبشور— سنڪمارو! هرلين ۽ سرڙ ويائي، سرولشور شز جا ڪلپ ڪالالهرن ۾
ي الدار اوتار ليا آهن، لڏهن ۽ ڪي لورا ۽ آلهن مان مکيه پهنجي لنديء سمجهه الرسار
هان اڳيان ورلن ڪريان ٿو. الرااين ڪلپ ۾ "سديوجات" نالي اوتار ليو. جڏهن برهما
ان ۾ مکن هو للهن هڪ اجي ۽ ڪاري رلک وارو ڪمار آلهن ليو. تڏهن ۽ برهما لسي
جب ۾ اڳي ويو مکو جڏهن کيس ٻرڙو ڄاڻي ۽ هي ڪمار "شز" آي آهي ۽ بره کيس
سع ٻڌي لمسڪار ڪئي. اتري ۾ چار ڪمار پيدا لسي ويا (١) سنند (٢) لندن (٣)
نزلند (٤) ابسدن. چار ئي برهما جا شش ئي ٿيا. جڏهن سان سارو برهماللا بڙجي ويو.
هن ئان "سديوجات" روپ سان "برمهزو-شر" برهما کي گيان ۽ سرشٽي رچنا جي
شڪتي عطا ڪئي.

لهن ئان بره "رڪت" نالي سان ويهون ڪلپ آرلپ ٿيو. برهما ۽ ڳاڙهي رلک جو
نرلو ڌارڻ ڪيو. جڏهن رلت برهما پت ڪاما جو ڌيان رکي ويٺو ۽ لڪ آن ئي رلت
هڪ پتر آلهن ليو جيهن کسي ڳاڙهي رلک جا ڪپڙا پيا هئا. آن جون اکيون ۽ ڳاڙهيون
هيون ۽ ڳوتا ۽ ڳاڙهي رلک جا هئا. بره جڏهن کيس جاڻ ٻجي ۽ "وامديو" پتر ڄاڻ جو
ر برهم پرمشنو ٻگوان شنڪر آهي ۽ هٿ جوڙي آن ڪمار کي امسڪار ڪيائين ۽ پڪڪيو
چار ڪمار پيدا ئي ٿيا (١) وروجا (٢) وراهو (٣) وشوڪ (٤) وشوپارن. بره واديو وراي
تو برهما کي گيان ۽ سرشٽيء جي رچنا جي شڪتي پردان ڪئي. هفت واديو جو اوتارلو.

کي ڏسي استتي ڪرڻ لڳا: اره مهاديو ڇوڙ لڳو.

مهاديو- اي رشيئرا جو انسان هن جاءِ تي اچي شردّا سان منهنجي هن روپ جو درشن ڪندو، تنهنجا سڀ ڪنهن شڪ جي پاپ ناس ٿيندا ۽ ڏکهن دور ٿي ويندا. جو ماڻهو هن چرتر کي پڙهي ڪري منهنجي لنگ جو سمرڻ ڪري ٿوالي‌ءَ ۾ رهندو ان کي هڪ جهڙي حاصل ٿئي ٿي.

جهڙڪر منش هن وياگهريشور (يعني چيتي جي مارڻ وارو شنڪر) سان سنبند رکڻ واري پور اثر چرتر کي پڙهندو يا ٻئي ڪنهن کي ٻڌائيندو، ٻڌندو يا ٻئي ڪنهن کي پڙهائيندو سو پنهنجن سڀني من واڇت وستن کي پراپت ڪندو ۽ انت ۾ سڀ سمورڻ سک پائي اره موکش کي پراپت ڪندو. شو ليلا سنبندي امرت روپي هيءَ ڪٿا سرگ، جس ۽ رڌيءَ عمر کي ڏيڻ واري ۽ ٻنهي پرن جي وڌائڻ واري رهندي. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (۲) يڌ کنڊ (۵) ادّياءِ ۵۸ سماپت.

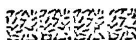

ودل ۽ اتپل دئيتن جو پاروتيءَ تي موهت ٿيڻ، پاروتيءَ جو ڪندوءَ دواران انهن کي مارڻ ۽ ڪندڪيشور مهاديو جي استاپنا ۽ مهما.

سنتڪمار- اي ويد وياس! ودل ۽ اتپل نالي سان ٻه ڪڙا پراڪرمي دئيت هئا. انهن ڪٺور تپسيا ڪري برهما کان ور ورتا هئا ته "ڪنهن به پرش جي هٿان اسان نه مرون". اره ته ديوتائن کي جنگ ۾ سٽائڻ شروع ڪيائون. سڀ ديوتائون اچي برهما وٽ پهتا. برهما انهن کي چيو، "توهان سڀ شڪتي ۽ شوا جو سمرڻ ڪريو ته توهان جا سڀ دک ٿي دور ٿي ويندا. ڌيرج ڌريو. اهي ٻئي دئيت هڪ ڏينهن ديويءَ هٿان مارجي ويندا. ڀڳوان شنڪر ڪلياڻ ڪرڻ وارو آهي ۽ ڀڳت وتسل آهي." اهو ٻڌي ڪري سڀ ديوتائون پنهنجي پنهنجي استان ڏانهن روانا ٿي ويا ۽ برهما به ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري شانت ٿي ويو.

اره نارد اچي هڪ ڏينهن گوريءَ جي سونهن جي هاڪ ٻنهي دئيتن اڳيان ڪئي. ٻئي دئيتن گوريءَ تي موهت ٿي اچڻ چاهيو ۽ روانا ٿيا. آڪاش منڊل ۾ گوري هڪ ڪنڊوءَ سان راند ڪندي رهي هئي. هنن دئيتن ڏٺو ته وجهه وٺي مهاديو جي گڻن جو روپ ڌاري اڳيان اچي مسڪي ڪوتهل ڪرڻ [illegible] لڳائون. گوريءَ ردر ڏانهن نهاريو. ردر به اک اشاري سان گوريءَ کي سمجهايو ته هي ٻئي دئيت آهن ۽ نه اسان جا گڻ، هنن جي من ۾ بري ڀاونا آهي. تڏهن گوريءَ راند ڪندي هن ڪنڊوءَ سان انهن ٻنهي کي سٽڪار هنيائين. جو چڪر کائي [illegible] انهن کي ڪري [illegible] ڪنڊوءَ [illegible] جي چوٽيءَ اچي ڪري [illegible] ڪري [illegible] ڏريءَ تي ڪري [illegible] ڪندي [illegible] ڏٺا ۽ [illegible] ڪندڪيشور [illegible] جو لنگ پرگهٽ ٿيو. هي لنگ [illegible].

خوب آنسو پيا ملهائيندا." انهن ڇٽي ڀڳوان شنڪر انترڌيان ٿي ويو ۽ برهما وغيره ديوتائون پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿي ويا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رودر سنگهتا (۲) پڌ کنڊ (۵) اڌياءُ ۵۷ سماپت ٿيو.

دند پٽر هراد نالي دئيت جو چيتي جي روپ ۾ هڪ شو ڀڳت تي حملو ۽ ڀڳوان شنڪر جو انکي مارڻ.

سنتڪمار - اي وياس! هاڻي چندر مولي (چندرما جنهنجي مٿي تي آهي اهڙي ڀڳوان شنڪر) جي ٻئي چرتر جو ورڻن ڪريان ٿو ڌيان سان ٻڌو.

ٻلوان هرڻاڪشيپ جي مري وڃڻ کانپوءِ سندس مائا "دتي" ڏاڍي حيران، پريشان ۽ دک ۾ دکي ٿيڻ لڳي. انهي ڌرج ڏيڻ واسطي هڪ دند پٽر هراد نالي دئيت مائا دتيءَ وٽ اچي ڌرج ڏياريندي چيو، "مائا دتي! توهين ڪو به خيال نه ڪريو. هرڻاڪشپ کي وشنوءَ ڀڳوان هٿان مارائڻ جو مول ڪارڻ براهمڻ ئي آهن. هيءَ براهمڻ ڀڳوان وشنوءَ کي ڏاڍا پيارا آهن. مان اڄ کان ئي انهن براهمڻن کي مارڻ شروع ٿو ڪريان. نه رهندا برهمڻ، نه ته يگيه وغيره ٿي سگهندا ۽ جي يگيه وغيره نه ٿي سگهندا نه ديوتائن کي کاڌو ئي نه ملي سگهندو. ڇاڪاڻ ته ديوتائن جو کاڌو آهي يگيه جي آهوتي. کاڌي نه ملڻ ڪري ديوتائون ڪمزور ٿي رهندا. تنهڪري توهان ڪو به خيال نه ڪريو." انهن دتيءَ کي ڌرج ڏئي هيءَ دند پٽر مراد دئيت ڌرتيءَ تي براهمڻن جي خوب هتيا ڪرڻ شروع ڪئي. پاڻيءَ ۾ واڳو ٿي جهنگل ۾ جهنگلي جانور ٿي جتي جتي هنکي براهمڻ جيئون نه اوستا جا عمر جو ئي مليو ٿي هن ان کي ختم ٿي ڪيو، هن دئيت جو من ورڻ لڳو ۽ هن گهڻئي برهمڻ کائي کائي ڇڏيا. اهڙيءَ طرح واپار ڪندي ڪندي براهمڻن جي مکيه مرڪز ڪاشيءَ پريءَ ۾ هيءَ آدم-خور دئيت اچي پهتو. هتي به ڏينهن جو جهنگل ۾ ڪاٺيون ڪندڙ برهمڻن کي جهنگلي مورن جي روپ ۾، نديءَ ۾ سنان ڪندڙ براهمڻن کي واڳوءَ جي روپ ۾ ۽ رات جو آرام ۾ سمهيل براهمڻن کي چيتي جي روپ ۾ کائيندو ۽ کپائيندو رهيو.

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته هڪ مهاشوراتريءَ جي رات جو هڪ شو- ڀڳت پنهنجي جهوپڙيءَ ۾ شو-ڀڳتيءَ ۾ مگن ويٺو هو. هيڏانهن هيءَ به جهوپڙيءَ جي در وٽ اچي ۽ هو ڏانهن ڀڳت وسل ڀڳوان رودر به پنهنجي ڀڳت جي بچاءَ لاءِ تياريون ڪيون. اس جڏهن ئي هن چيتي ڇنبا ڪڍيا ته ئي ڀڳوان رودر پرگٽ ٿي چيتي کي ڪڇ ۾ ڪٽي پاڻون جي پل سان ڇيڻائڻ شروع ڪيو. چيتي جو وات ڦاٽي پيو ۽ هڪ وڏيءَ گجگوڙ جو آواز ٿيو. ڀيڪر آواز ٻڌي پاڙيسري رشين، منين ۽ انسان جا دل ڏڪڻ لڳا. سڀئي اچي پهتا. ڪاشي وشوناٿ مهاديو ۽ سندس ڪڇ ۾ دٻايل ۽ مئل چيتي

پکيءَ ۾ گذار.
پوءِ نه ٻاڻاسر شڌ- ڀڳتي ۽ شڌ- اُستتي ۾ لڳي ويو ۽ آخر ۾ شڌ- پوڄا جي سمپتيءَ ۾ اُن
ڏنڊوت پرڻام ڪرڻ لڳو جنهن تي ڀڳوان ردر پرسن ٿي چيو.
ڀڳوان ردر- اي ٻاڻاسر! مان ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. هاڻي جيڪي وڻيئي سو گهري وٺ.
ٻاڻاسر - اي ڀڳوان! منهنجا ڀڳت ۽ ڪهاڙ ڀڪدر جتي رهن. منهنجي چنن ٿي ٻاڻهن
۾ سڀني ٻاڻهن جيترو ٻل رهي. وشنوءَ جي وير ٻار واري دشمني ختم ٿئي. ڪنهن سان به
منهنجي دشمني نه هجي. منهنجي آتما کي شانتي ملي. منهنجو من ۽ ٻل سدائين توهانجي
چرڻن ۾ لڳل رهي ۽ منهنجي هن شرڻ اوو جو راڄ منهنجي ٿوهتي (اُشا ۽ انرڌ مان پيدا
ٿيل پٽ) کي ملي.
ائين چوندي ٻاڻاسر جي اکين ۾ پريم ۽ ڀڄڻ جو پاڻي اچي آيو ۽ ردر ڀڳوان "سڀ
ڪجهه ائين ٿيندو." چوندي انترڌيان ٿي ويو ۽ ٻاڻاسر مهاڪال جي پدوي پائي انند ۾
سکي ٿيو. (هر هر مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ ڪٿا) ردر سنگهتا (٢) يڌ کنڊ (٥)
ادهياءَ ٥٥ ۽ ٥٦ سماپت.

گجاسر جي تپسيا ۽ وردان. ڪرتيواسيشور لنگ جي استاپنا.

سنتڪمار- اي وياس جي! هڪ ڀيري جي ڳالهه آهي ته مهيشاسر دئيت جو پٽ
کي خبر پيئي ته ديوتائن جي هٿان ٿي ديويءَ ڪاليءَ سندس پيءُ مهيشاسر کي ماري
وڌو. ديوتائن کان بدلي وٺڻ لاءِ گجاسر ڏاڍي وڏي تپسيا ڪئي. تپسيا جي تيج
جي ڪري ديوتائن ڪانپي اُٿي جي ويا برهما وٽ پڪار ڪئي. برهما اُنهن اڳيان پرڪٽ ٿيو
جتي گجاسر تپسيا ڪري رهيو هو ۽ برهما چيو، "اي گجاسر! گهرڻ جو ڪو ور گهر
الهي." گجاسر چيو، "اي برهما! منهنجو مرڻ ان هٿان ٿئي جنهن ڪام کي جيتي ڇڏيو
هجي يا جنهن ۾ ڪام ڀاوَنا ڪنهن به اهي ڀاو نه هجي." برهما، "ائين ٿيندو." چوندي
انترڌيان ٿي ويو.
گجاسر وردان پائي ڏاڍو ظلم ڪرڻ شروع ڪيو. آخر ڪاشيءَ پوريءَ ۾ اچي اُپدرو
سڀني ديوتائن شنڪر جي اُستتي ڪئي. پوءِ ته شنڪر ڀڳوان سان گجاسر جي لڙائي لڳي.
ڪام ديو کي جيتي ڇڏيندڙ پرڀوءَ ترشول جي نوڪ تي چاڙهي گجاسر جو انت آڻي ٿي گهڻو
نه گجاسر اُستتي ڪرڻ لڳو، "اي ديوتائن جا ديو مهاديو! جيڪڏهن توهان منهنجي اُستتيءَ
تي راضي آهيو ته ترشول واريءَ ڀوڳ اگنيءَ سان جلندڙ هن بدن جي چمڙيءَ کي توهان
جيڪو ڌارڻ ڪيو ته منهنجا وڏا ڀاڳ ٿيندا. ۽ پوءِ توهان جو نالو ڪرتي واسا جي نالي
سان مشهور ٿئي." ڀڳوان شنڪر، "ائين ٿيندو" چوندي چيو، "اي دانو راڄ! اڄ کان وٺي
مان توهانجي چمڙيءَ کي ڌارڻ ڪندس. ۽ توهانجو شرير هتي ئي ڪاشيءَ پوريءَ ۾
مُڪتي ڏيندڙ رهندو ۽ هي لنگ ڪرتيواسيشور نالي سان مشهور ٿيندو ۽ اُهي هر هر شيو ڀڳت

ڀڳوان رُدر- شري ڪرشڻ! انهن ٻڌو آهي. مون ئي ٻاڻاسر کي سراپ ڏنو. مون انهيءَ اهنڪار دور ڪرڻ لاءِ هيتري ساري راس رچائي آهي. ٻر مان ڀڳتن جي اڌين آهيان ۽ جيستائين مان سالم آهيان تيستائين پنهنجي ڀڳت جو اپاءُ ڪندو رهندس. هاڻي توهين ٻهراڻ جو نيڪاستر سان مونکي بيهوش ڪري ٻوءِ جڳن وٺيو نٿن ڪرايو. شڙ- ماٻا انوسار شري ڪرشڻ جرنيڪاستر ڇوڙايو ۽ ڀڳوان رُدر موهت ٿي ويو ۽ ٻوءِ شري ڪرشڻ دليتن جـي سئنا مٿان مارو ڪرڻ شروع ڪيو. (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (۲) ٻيو کنڊ (۵) آڌيائ ۵۱-۵۴ سماپت.

شري ڪرشڻ جو ٻاڻاسر جي ٻانهن جو ڪٽڻ ۽ ٻاڻاسر جي سسيءَ ڪپڻ وقت ڀڳوان رُدر جي کيس منع ڪرڻ. شري ڪرشڻ جو واپس اچڻ ۽ ٻاڻاسر کي مهاڪال جي پدوي.

سنتڪمار- اي ويد وياس! جڏهن ڀڳوان رُدر ٻٽرن، گڻن سوڌو جرميڪاسر جو شڪار ٿي سمهي ٻيو ته ٻاڻاسر، شري ڪرشڻ سان لڙائي ڪرڻ لاءِ تيار ٿي ٻيٺو. ڪنڀانڊ کي گهوڙن جون واڳون هٿ ۾ هيون. ۽ انيڪ ٻرڪارن جـي استرن ۽ شسترن سان شوڀايمان رهيو هو. جلدئي گهور سنگرام شروع ٿي ويو. هڪ طرف وشوءَ جو روپ شري ڪرشڻ ۽ ٻئي طرف شڙ- ڀڳت ٻاڻاسر. ڪافي وقت ٻاڻ ۾ ٻڌ ڪرڻ لڳا. آخر سدرشن چڪر جـو سهارو وٺـي شڙ- ماٻا انوسار شري ڪرشڻ، ٻاڻاسر جون ٻانهون ڪٽڻ شروع ڪيون. ٻاقي چار ٻانهون اچي ٻچيون ۽ شري ڪرشڻ سدرشن چڪر کي سندس سسي ڪپڻ لاءِ تيار ڪيو ته مس ته ڀڳوان رُدر جي لنب کلي پيئي ۽ اڳيان پرگهٽ ٿي اچي چيو.

ڀڳوان رُدر- اي ديوڪي نندن! اڳي ئي منهنجي ڪـي آگيا سان توهان راوڻ ۽ دڌيچيءَ مٿان سدرشن چڪر ڪونه هلايو هو. هاڻي ئي سدرشن چڪر کي واپس ڪيو. مون توهان کي فقط ٻاڻاسر جي ٻانهن ڪٽڻ جي آگيا ڏني هئي سو ئي هي دئيت ڀڳت اهنڪار ۾ اچي مون سان لڙائي ڪرڻ لاءِ سنڀري آيو هو. هاڻي هن جو اهنڪار لٿو. توهان مونئي دوارڪا وڃي سکيو ٿا.

شنڀوءَ جـا وچن ٻڌي شري ڪرشڻ سدرشن چڪر واپس گهرائي ورتو. ٻاڻاسر پنهنجي محلات ۾ اندر اچي اُشا ۽ انرڌ جي شاديءَ جون تياريون ڪيون ۽ خوب سوکڙيون پاکڙيون اڳيان پيش رکيون. چترليکا ساهيڙيءَ سوڌي اُشا ۽ انرڌ سوڌو شـري ڪرشڻ ۽ ٻيا سڀ اچي دوارڪا ۾ سک سان پهتا. ڇڙداري آنند منگل ٿيڻ لڳا.

شڙُيت ٻر ۾ نندڪيشور ٻاڻاسر کي اُپديش ڪندي چيو.

نندڪيشور- اي ٻاڻاسر! توُن هيئنر وڏو اهنڪار نـه ڪجهه. اهنڪار ٻربرءِ جو ڪاڌو آهـي. ڏٻرج ڌارڻ ڪري هاڻي ٻاقي حياتيءَ جا چار ڏينهن ٻربرءِ- چرڻن جـي

اڪرو - اي مهري مهاراجا! توهانجو شاهد ٿيڻ بهادر ڪنهن سان ڪم نه اڪمو
آهي، ياد رکو! ڪنهن لاءِ معاني موسم ڪان ۽ بدتر آهي. تنهن جنگ جي ميدان مان موٽي
موزي واپس نه ورندا آهن.
ايتري ۾ آڪاش واڻيءَ جو آواز آيو.
آڪاش واڻي - اي مهاڀاڳ ڀاڳسر! تون ٻليءَ راجا جو پٽ آهين. دليپ ڪال ۾
ٻلي راجا هڪ ڏيهاڙا لي ڪليو آهي، ڌيهڪاري لوڙ ورتا ڪو. تون وري ڏيهه پڳت
آهين، اڪي ۽ ايتري ڪاوڙ نه ڪرڻ گهرجي. سدا شو سڀني ايالمن جو ايشور آهي.
سڀني ڪرمن جو ساکي آهي. هي سارو سنسار انهي اڌين آهي، جو ڪڻ، سو ڪيا ۽ لو ڪئي
وشرهه انجا اڻ آهن. برهما، وشنو ۽ رڌر جا روپ ڌاري آيو آهي ۽ سنسار ۾ پيدا ڪرڻ
جو ڪم پالڻ جو ڪم ۽ سنگهار ڪرڻ جو ڪم ۽ ٻاڻ لي ڪري رهيو آهي. هو سرؤ انترامي،
سڀني جو مالڪ، سڀني کي آسانيءَ ڪندڙ، سڀني ۾ سرعت، اڻاشي، دالر ۽ تالر
هرادي ۽ ماڻا ۾ اڪڻ روپ ۾ ورتابڪ آهي. انهي اڇا سان ائيل ۽ ٻلوان لي ٻولدا آهن.
هيءَ سڀ ڏيهتي اهنڪار جي ٻچ جو ڪيل ڪري سمجهه!

انهن جڻي آڪاش واڻي بند لي ويتي، هماڻهن ڀاڳسر اڪرو جي ماڻڻ جو خيال لاهي
ڇڏيو ۽ هماڻهن اڪرو ٻاڻ ڪسي لالڪن جي شڪتمن ۾ بي قراري محسوس ڪندي درگا
پڳوليءَ جو سمرڻ ڪندي چيو.

اڪرو - اي ڀڳوان! تون ڀڳتن جي ٻياري آهين. جس ڏيڻ واري آهين. توهانجي ڪاوڙ
۾ مهرباني آهي. اي ديوي! مهرباني لالڪن مولڪي مهرب معالج شروع ڪيو آهي هالي
تون لي مهوجود آسرو آهين. تون لي سڀهجو اڌار آهين.

جيئن ڏنيءَ جوهر جي ڪاريءَ ٻاند واريءَ راسه جو لي مها ڪالي پرڪهت لي اڪرو
کي لالڪن جي شڪتمن (سرپ پاش) کان ٻاڻ اڇسي آزاد ڪرايو. اڪرو وري محلامه اندر
داخل ٿيو. انا ڪوس ڏسي واڻاين وڳا لڳي ۽ مشتمه ۾ اندر مرشورن لمڻ لڳورن.

سڪتنڪمارو - اي ونڊ ونهاس! ٻاڻسموءَ وچي اها ڳالهه ٻڌائيندس ۽ شري ڪرشڻ سان
ڪئي. شري ڪرشڻ ۽ ٻاڻ اڪمونڪي (جنڌن جو ڳالهه ا ڪري سڪهڻي) سڪالون ٻڌائيندس،
۽ ٻڌ ٻهادرن کي ولي اچي شوقيه ٻو شهر (ڀاڳسر جي ڳاديءَ) لي جڙهائي ڪئي. ڀڳوان
ٻڌ جي شهر جي رکيا جو ڪم اڳ لي ٻاڻ لي هر وقت هماڻ ڪيو هو سو ۽ ڀيهڻي ڀڳمه
جي رکيا لاءِ اچي ويو. ڀڳوان رڌر ۽ شري ڪرشڻ جي وچ اچي مهرباني لڙائي لڳي.
شري ڪرشڻ آهر ۾ اچي ڀڳوان شنڪر جي آسمي ڪئي ۽ چيو.

شري ڪرشڻ - اي سرؤ وياپي پرڀو! توهانجي لسي اها سنسار ۾ ڪاني لسي. توهان
لي مهرور ڀاڳسر دليپ کي سراپ ڏنو هو. توهانجي اڪيا سان مان هندرن اڳالون سڄالي
مڪالي والڪر ڪڇ ۽ ٻوليءَ لي مڪمرڻ لاءِ آيو آهيان. اي پرڀو! ڏيهڪاري توهان لي
هي ٻڌ ٿان ٻاسر ڪيو ۽ توهان جو لي سراپ ڏار لٿي.

اِتي ۾ چترليکا جهڙا شڪليون ٺاهڻ ۾ هوشيار هئي، تنهن ديوتائن، دانون، دئيتن، گندرون، ڪنرن ۽ يکشين جون شڪليون ڪڍڻ شروع ڪيون. جڏهن ورشڻي ونش جي ماڻهن شور، وسديو، بلرام، ڪرشڻ ۽ پرديمن، جون شڪليون ڏيکاريائين ته به اُشا جي منهن ۾ ڪو ڦيرو نه آيو. آخر جڏهن انرڌ جو چتر چٽيائين ته اُشا جي منهن ۾ خوشيءَ سان گڏ لڄ ۽ شرم اچڻ لڳو. چترليکا سمجهي ويئي ۽ اُتي رواني ٿي.

جيٺ مهيني جي اونداهي چوڏس هئي. رات جا ٣ پهر گذري چڪا هئا. دوارڪا واسي سڀ ننڊرا ديويءَ جي گود ۾ آلوليون ماڻي رهيا هئا. چترليکا شري ڪرشڻ جي گهر ۾ اچي شري ڪرشڻ جي پوٽي انرڌ کي ننڊ مان اٿاري ساڻي وماڻ ۾ ويهاري اک ڇنڀ ۾ اُشا جي اڳيان اچي حاضر ڪيائين. اُشا پنهنجي من مندر جي ديوتا کي پاڻ وٽ پائي گد گد ٿيڻ لڳي. هوڏانهن وري اُشا جي پيءُ باڻاسر جي پهريدارن کي ڪڙڪ پئجي ويئي ته ڪو مڙس ڌاريو باڻاسر جي محلات ۾ گهڙي آيو آهي ۽ باڻاسر جي ڌيءَ اُشا جو من ٻهلائي رهيو آهي ۽ اُشا ان ڌاريي ماڻهوءَ سان موجون ماڻي رهي آهي. پهريدارن تصديق ڪئي ۽ باڻاسر وٽ وڃي پهتا ۽ چيائون.

پهريدار - اي راجن! خبر نه آهي ته ڪٿي هڪ ڌاريو ماڻهو اوهان جي محلات ۾ اندر گهڙي آيو آهي ۽ اوهان جي ڪنيا اُشا ديويءَ سان چرچا مسخريون ۽ موجون ماڻي رهيو آهي. اي سائين! هيءُ ماڻهو زوريءَ اندر ڪٿي گهڙي آيو. تنهنجي جاءِ اسان کي ڪانه پيئي آهي. باقي اوهان کي ٻڌائڻ اسان جو فرض آهي. هاڻي اوهين مالڪ آهيو. پر اسان کي شڪ آهي ته متان اندرديو نه روپ بدلائي آيو هجي. باڻاسر اها ڳالهه ٻڌي لوهه باهه ٿي ويو ۽ امالڪ پنهنجي رڻواس ۾ پهتو جتي انرڌ کي ڏسي ڏندن آڱريون وجهڻ لڳو. يڪدم ٻاهر نڪري آيو ۽ پنهنجي ڏهه هزار فوجي سپاهين کي حڪم ڪيائين ته انرڌ کي ماري ختم ڪيو وڃي. باڻاسر جي حڪم جي دير هئي. فوجي سپاهي حملي ڪرڻ لاءِ تيار ٿي آيا. انرڌ جي تيز باڻن سڄي سينا کي ختم ڪري ڇڏيو، پوءِ ته باڻاسر پاڻ اچي وڙهيو ۽ انرڌ کي سرپ پاش (ناگ شڪتين) سان جڪڙي ٻڌي ڇڏيو ۽ پنهنجي وزيرن کي گهرائي چيو.

باڻاسر - اي وزيرو! هن ناگ شڪتين ۾ ٻڌل انرڌ کي منهنجي اکين کان دور ڪري ڪنهن اونداهي کوهه ۾ غرق ڪري مون وٽ اچو.

منترين ۾ هڪ سياڻي منتريءَ چيو، ”اي مهراج! ناگن جي زهري جار ۾ اهڙي ثالل آهي. ڇڪو اٿين ليندو نه پر ڏنگن ۾ ڏنگجي پاڻ پريشان ٿيندو. ڏسي ٻاڻي هيڪي مارڻ مان ڇا ورندو؟“ هوڏانهن وري انرڌ کي چوڻ لڳو، ”اي بهادر! باڻاسر جهڙو بلوان شاهه ته ڪو ته ٻڌو آهي؟ پنهنجي حياتيءَ سان لڙڻ اجار ڪري رهيو آهين. تنهنجي اٿين ليندو جو مهاٻلي باڻاسر کان معافي وٺي وڃي پنهنجي وطن ٿي هلو.

جنهن ڪري ڪهڙي قسمت ۾ لکيل آهي سو ڪون ٻڌ. انسان جي دانا ۽ مالڪن ڪسي وسائل ۾ پيدا ٿيل آهي. جنهن لاءِ ان ڪري بيحد آهين. راجا پلي ڪري بڇ آهين نه ته هي انسان جو ڪل پرماتما پرلو. هاڻي ڪهڙي سچي ودائي مني ۽ مهل ويندي. جلد ئي موت جهڙو ٻڌڻ اوسان ٻڌ ڪرڻ لاءِ جيئن ۾ هي جمل جهڙن ڪهڙين مخصوص پڇاڙين (ٻالڪن) سڙيل ڪالهه والڪر لکڪر لکڪر ئي ڪري هن پرلوءِ جي ڪريل لڪڙ ايندين. اڄ اساد رڪيا ڪهڙي علمي معان مرو جي لشالي وارو ٻڌڻ لئل جهڙو جلدي رواجي طرفان جهڙي هلڪي جهڙي سان لکڪر لکڪر ئي ڪري زمين تي ٻرڙا ٻرڙا ئي ڪري ٻرلدو لڙهي سمجهه. نه اهو ٻڌ جو سمر وڃڻ ويل آهي ۽ ان وقت مهاڀاري لڙائيءَ جي تياري ڪري سچي سڌا ڪي ولي جنگ جي ميدان ۾ ٿيو پئي. هميشه ٻڌو چاهين نه ڀڳتي محلات ۾ موتي وچ جتي لڙڪي ڪٿي رلڪ ڏسڻ ۾ ايندا.

پاڻاسر اهي وچن ٻڌي جنهن لاءِ دلگير رهي ويو نه ته حوصلو سنڀاري ۽ پاڻ ڪيو بد ٻڌي پڪڙان شڪار ڪي لمسڪار ڪري ڀڳتي محلات ۾ واپس ويو.

مولي اهي ڏسي نه محلات مان لڙڪندڙ جهڙو ٻرڙا ٻرڙا ئي ڪرڻ لڳو. ڪن ۾ آواز جو پڙاڏو ٻڌڻ لڳو، ”اي پاڻاسر! ڪر جنگ جرڪو ايندو. ڪهڙين جمل جهڙن مخصوص پڇاڙين سڙيل ڪالهه والڪر پرلوءِ ئي ڪري چلندو.“ ڏڪجارڻندڙ ۽ لرزش پيدا ڪندڙ ۽ ڪيهو آواز هو، مگر هن جنگ جي ڪرڻي دل نه هاري. من ڪي ڏڍ ڏيندي من جو من ۾ چوڻ لڳو، ”مان ۽ ڀڳتي لڪي ۽ لڙ شسترن ۽ استرن سان ان دشمن کي سڙن لکڙن ۾ ڪالي ڪندس.“

”الڪو منجهه لڪامد ڪر ڪماڙي نه رهي.“ قسمت جو چڪر اڻٽر آهي. دوري عالم هن وره زمين تان مسارجي ويا ۽ ان ڪالو لشان نه ٻلڪ ۾ ڪرڻ لڳو اچي. پاڻاسر جي ڏيءَ لشا ويساک جي مهيني ۾ شري هاڏوءِ (ڪرشڻ) جي پوڄا وغيره کان فارغ ٿي واسد جي سجي ۾ ڀڳتي اڪيلي آسڻ تي آرام ڪري رهي هئي. اوچتو ڪمرو سمر آيو. سجي ۾ شري ڪرشڻ جي ٻرني الرڌ سان ناڪ کي اڪيلو والد رولد ڪندي ڏسي رهي هئي. اشا ۽ الرڌ لرهه جوالي ۾ جو شڪار لڳا لڳا. اوچتو لند ۽ جرڪ ماري اٿي ڪري ٿي. اشا ڀڳتي سجي جو احوال ڀڳتي ساهيڙي چترليکا کي ڪيائين ۽ مٽس اهو زور ڀرڻ لڳي نه سجي ۾ ايل السان ڪٿي ۽ ڪري ڪولهي هٿ ڪم رهي.

چترليکا - اي دنيا ان ۾ جيئن مالڪن کي سجي ۾ ڏٺو آهي، تيئن مالڪن کي مان سچائي سان ڪرڻ. پوءِ ٻڌ ٻڌا نه ڪٿي مان ان کي تو وٽ آڻي سگهنديس.

لشا - (پوءِ ۾ الذي ئي ڪري) چترليکا! جيڪڏهن اهو ٻهانو ڏيندين نه مان ڀڳتو اڪهامس ڪندس.

چترليکا - اشا! چڪر نه ٿيءُ! ڪهڙي مالڪن ڪهڙي من کي ڀڳتي وس ۾ ڪيو آهي. اهو مان هميشه سڀني ديون، ديوتائن، ڪنرن ۽ گنڌرون جو مورتون ٺڪ ٻرڙي تي لکي سگهان ٿي ۽ تون سڃاڻي ڪري ٻڌاءِ.

ڪشيپ رشيءَ جون استريون هيون. اهي سڀ تمام پوتر ۽ پتي ورت هيون. سندن آچار
وهنوار بلڪل شڌ هئا. انهن مان "دتي" سڀ کان وڏي هئي جنهن جا پٽ پوءِ سڀ ئي
دئيت سڏجڻ ۾ آيا. ٻين استرين مان به ڪيتري ئي پرجا اُڀري ٿي. "دتي" مان ٻه وڏا
مهاٻلي راڪاس پيدا ٿيا. هڪ هرڻاڪشيه ۽ ٻيو وري هرڻڪشيپ، هرڻڪشيپ جا وري ٤
پٽ هئا. (١) هلاد، (٢) انوهلاد، (٣) سنهلاد، (٤) پرهلاد. سڀني کان ننڍو پرهلاد هو ۽ ڏاڍو
وشنو ڀڳت هو. هن کي مارڻ جي ڪنهن کي به سمرٿي ڪانه هئي. پرهلاد جو پٽ **وروچن**
هو. هي ڏاڍو مهاداني پيدا ٿيو. هڪ دفعي **اندر** هن وٽ هڪ ڪوڙي براهمڻ جو روپ
ڌاري آيو. **وروچن** پنهنجي سسي ڌڙ کان ڌار ڪرڻ ۾ ويرم نه ورتي. هن کي وري
راجا **ٻليءَ** نالي پٽ پيدا ٿيو جنهن نه پنهنجي ابي کان به دان ۾ وڌيڪ ڏاڪو چاڙهيو جو
وامن روپ ڌاري وشنو اچي هن کان ٣ پير پرٿوي وٺي سڄي پرٿوي دئيتن کان خالي ڪري
ڇڏي. راجا ٻليءَ کي وري هڪ شڪتي شالي پٽ پيدا ٿيو جو **باڻاسر** جي نالي سان
ٽنهي لوڪن ۾ مشهور ٿيو. باڻاسر مهاداني، ٻڌيمان، اُدار، ستيه-پرتگيه ۽ شو ڀڳت هو. شو
ڀڳتيءَ جي ٻيج ۽ پرتاپ ڪري سڀ ديوتائون سندس اردليءَ ۾ رهڻ لڳا. هن جي راڄ ۾
ديوتائن کانسواءِ سڀ سکي هئا. باڻاسر کي هڪ هزار ٻانهون (ڀڄائون) هيون. پنهنجي
ڀڄائن سان اي نظير "تانڊو نرتيه" ڪندو هو. هڪ دفعي ڀڳوان شنڪر هن جي "تانڊو-
نرتيه" تي تمام پرسن ٿيو. باڻاسر اهڙيءَ لوع ۾ ڏسي نمسڪار ڪري چوڻ لڳو.
باڻاسر - اي پرڀو! جڏهن توهان منهنجي "تانڊو-نرتيه" تي پرسن ٿيا آهيو ته
توهان اڄ کانپوءِ منهنجا رکيڪ (پاليندڙ) ٿيو. توهان ڪرپا ڪري پنهنجي ڪٽنب ۽ ٻارن
سوڌا منهنجي هن نگر ۾ رهو ۽ منهنجي هر طرح رکيا ڪندا رهو.
پوءِ ته ڀڳوان شنڪر ڪيس "من-اڇا" انوسار ور ڏنا ۽ سندس نگر **"شوڻت پر"**
۾ پنهنجي پٽن ۽ ٻچن جي اتالي سوڌو رهڻ لڳو.
ڪافي وقت گذري چڪو جڏهن هـــن ڏٺو ته سڀ جنگي جوڌا ۽ ٻانڪا بهادر ڀڳوان
شنڪر جي ڪرپا درشٽيءَ ڪري هن کان ڪؤ کائي پرتي هٽي وڃن ٿا ۽ هن جي اڳيان
ڪنهن جي به دال نه ٿي ٻري تڏهن پنهنجي طاقت تي ٻاٻور ڪرڻ لڳو ۽ هڪ دفعو وري
"تانڊو-نرتيه" جـــو ملاکڙو مچائي ڀڳوان شنڪر کـي ڏاڍو پرسن ڪري غرور ۽ نخر وچان
چوڻ لڳو.
باڻاسر - اي پرڀو! توهان جو مونکي هڪ هزار ٻانهون ڏنيون آهن تن مان نه ڪره
ڪارج لئي ئي نه. ڇو جو ڪيتري وقت کان وٺي منهنجي اڳيان ڪره. جوڌو يا جنگي جوان
جنگ ڪرڻ لاءِ آيو ئي ڪونه آهي.
ڀڳوان شنڪر کي البت غصو آيو ۽ زور سان ٽهڪ ڏيندي چيو.
ڀڳوان شنڪر - اي اپمالي! توکي ڌڪار هجي. شايد تون ڀاڳ کـي ڪجهه شيءِ
سمجهي رهيو آهين. توکي اها خبر ڪانهي ته توهنجي رکيا ڪير ڪري رهيو آهي؟ خير،

اهڙيءَ طرح ٻرڙي جي هٿ شنڪر آڀاري جلهن اشت مورتي - اسعوار ٽڙهي ٻارڙ ڪنڌي جتي تي جرلي ۾ لمسڪار ڪئي ۽ ٻاڻ ٻرڙ ٻرڪوت لي پهنجي ٻرم ٻڪت ڪي ٻاڻون ۾ ڪئي ماڻي ڪئي ۽ چيو:

ڍهاديو- اي ٻرڙ لندن ! لون مهنجو ٻولو ٻڪت آهين. لهنجي لهسان، لنڪ - اسناني، لنڪ - ٻرڇي، لنڪ - ارڇي، لنڪ - آرادنا، انل وانڊس ۽ ڪاشيءَ لڪريءَ ۾ اهڙ وغيره ڪري سان لرڪي هٿ سمان ڏسي رهيو آهيان. لهنجي لاءِ ڏيڻ ڪجهه مولکي ڏکيو ڪ لهندو. لون مهنجي عود شرير مان الڳ لهندين. مهنجي ويره (شڪر) وسعي ٻاهر اکري مهنجو هٿ سڏاڻڻ ۾ ايندين. مون وٽ جا "مرتاسنجيولي" ودا آهي ۽ جا مون لهنجي لوشما سان هٿ ڪئي آهي سا لرڪي ڏيڻ جاهيان لو. لون ان ودا ڪارڻ جي لائق آهين. لون جهڙي لمراني سان ملئي جي مناهن ودا جي آزمائش ڪندين لڏون لمراني ۾ آهي سڀ مثل لي آهسعي آهسعي جيئرا لهندا ويندا. هيءَ سڀ سچ سمجهه. لهنجو لمم سورج، چندرما ۽ اڳيءَ والکو سمان ۾ قائم رهندو. لون آڪاش منڊل ۾ هڪ تاري جي روپ ۾ ٻرلوءِ جهڙي السڌ تائين اوچ ٻدوي ٻالسدو رهندين. لون سڀني اون لي ڪرهن ۾ مکه ڪره جهو ويندين. جو ماڻهو (اسعري هڙي ٻسا ٻرش) لهنجي سمڪ هٿڻ سان ٻالرا ڪندو الهو سڄو ڪم لهنجي درشٽيءَ ٻرڄا سان ناس لي ويندو. اي مني ورمت وارا! لهنجي اڌڀ هٿڻ سان شادي وغيره سڀ لڊم جا ڪم ۽ مٺا ڪارج مثل لي ويندا سڀ اندا لئون (اڀڪر، جنن، ايڪادشي) لهنجي ملاپ سان شڀ لي ويندين. لوڪن جي اسنايه ڪمل شڙ- لنڪ، "شڪرپش" جي لائي سان داما ۾ مشهور لهندو. جيڪو ماڻهو هن لنڪ جي ٻرڄا ۽ آرادنا ڪندو لهن کي هر ڪنهن ڪم ۾ ڪاماٻي حاصل لهندي. جو ماڻهو شڪروار لي شڪر کره لان ٻالسي لئي شڪرپش لنڪ جي هڪ سال تائين لمولنا ٻاڙ سان ۽ سچيءَ سامگريءَ سان ٻرڄا ڪندو آهي لهنجو ويره لشٽل ڪ ٿيندو ۽ سمان جهڙو سک ٻرڪنڊو رهندو ۽ ڪنهن قسم جي وڌالي جهڙو جاڻو لهندو. اهڙيءَ طرح وردان ڏيندي ڀڳوان شنڪر انترڌان لي ويو. (هر هر مهاديو شمڀو، ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڏهون اسڪنڌ (٢) ٻارهون ڪنڌ (٥) الڌياءُ ٥٠ سماپت.

ٻاڻاسر جي ڌيءَ ۽ شري ڪرشن جي پوٽي جو وڃڻ. ٻاڻاسر جي ڌيءَ کي سپنو.

شري ڪرشن جي چڙهائي ۽ شري ڪرشن ۽ شنڪر وچ ۾ جنگ.

ويد وياس- اي جنمي ودا ۾ هوشيار سنتڪمار! لوهان شر لمثال جهڙو ڏاڍو وس وارو آهي. هالي ڪرٻا ڪري اهو ٻڌايو ڪ ٻاڻاسر ڪهڙي لهسا ڪئي. ۽ ان کي شنڪر جي مکه ڳڻ جي ٻدوي ڪئن ملي؟

سنتڪمار- اي ويد وياس مني! ٻکه لوجاڻيءَ جون لوهان ڏيئو هيون اهسعي سڀ

ڪرڻ آرنڀ ڪيو.

سنتڪمار- اي مني وياس! گهڻو وقت اڳي ڀرڳو نندن (ڀرڳوءَ وانش مان اُڀريل شڪر آچاريه) واراڻسيءَ ۾ وڃي ڪري ڀڳوان شنڪر جي ڌيان ۾ مگهن رهندي گهڻو تپسيا ڪيائين. هڪ شو - لنگ جي استاپنا ڪيائين ۽ هڪ کوهه به کوٽايائين، پوءِ هڪ لک دفعا پنچا مرت جا پيالا ڀري لنگ مٿان ڏاڍي پيار ۽ شرڌا سان وجهي اڀشيڪ ڪيائين. اُن پنچا مرت ۾ ڏڌ، کير، مکڻ، ماکي ۽ کنڊ ڪانسواءِ عطر، اٻير ۽ ٻيون خوشبودار شيون به ملايائين. پوءِ وري چندن، ڪستوري، ڪافور، ڪنگو، ڪيسر ۽ اگر وغيره خوشبودار شين جو لڳ ڀڳ هڪ هزار دفعا چاڙهيائين، پوءِ وري ڏاڍيءَ خبرداريءَ ۽ شرڌا سان راج چمپڪ گل، ڌاتوري جا گل، ڪنير جا گل، ڪمل، مالتي، ڪرڻڪار جا گل، ڪدمب جا گل، مولسريءَ جا گل، چنبيلي، شمي پتري، سندووار جا گل، ٻاڪ، بندوڪ - پشپ، پناگ، ناگ ڪيسر، موگري جا گل، ڪند جا گل، موتيو، مندار جا گل، ٻلپتر، ڪوما جا گل، وغيره ۽ انبن جا پن، تلسيءَ جا پن، ديوداروءَ جا پن، ديوجواس جا پن، ڀرهمتريءَ جا پن، ڏڀ، ڇٻر، ڪمدال جا پن، ڪر ڪر سنڀالا وغيره انيڪ قسمن جي وڻن جا پن مٿس چاڙهيائين. ڏاڍي پيار ۽ شرڌا سان پوڄا ڪيائين، پوڄا پرساد چاڙهيائين ۽ شو - لنگ اڳيان نچندي شو هزار - اکري ۽ ٻيا شو - استوتر ڳائڻ شروع ڪيائين. ڪافي وقت گذرڻ ڪانپوءِ ڀڳوان شنڪر اُن شو - لنگ مان پرگهٽ ٿي چيو.

ڀڳوان شنڪر- اي ڀرڳو نندن! مان تنهنجي تپسيا تي بلڪل پرسن ٿيو آهيان. اوهان هاڻي پنهنجي منورٿ پورڻ ڪرڻ وارو ور ڊان وٺي سگهو ٿا.

ڀڳوان شنڪر جي منوهر وچن کي ٻڌي ڪري شڪر آچاريه آنند ساگر ۾ ڇڻڪ ٽٻيون هڻڻ لڳو. خوشيءَ جا اکين مان لڙڪ اچي آيس ۽ وري پرارٿنا ڪرڻ لڳو.

شڪر آچاريه- اي ڀڳوان! اوهان ٽنهي لوڪن جي ڀلائي لاءِ آسمان ۾ سورج روپ ۾ آهيو. اوهان جي ڪرڻن سان سنسار ۾ پرڪاش ٿئي ٿو ۽ دليتن جي ڪشٽن جي اوکهڙ ٿئي ٿي. اي جڳديشور! اوهان کي نمسڪار آهي. اوهان چندرما روپ ٿي ڪري رات جي اونداهه کي ناس ڪيو ٿا ۽ پراڻين جي اکين کي ٺاڌل پهچائي رهيا آهيو! اي سرو واپي وايو روپ! اوهان سڀني کي جيئاري رهيا آهيو. اي سنسار کي پاڪ ڪرڻ وارا اگني روپ! اوهان فقط زنده ماڻهن جي سيوا ڪريو ٿا پر مئل ماڻهن جو اگني سنسڪار وسيلي سيوا ڪريو ٿا. اي جل سروپ وشولاٿ! اوهان اندر جي ٻاهر کي ٺاڌل پهچايو ٿا. جڳت جي پياس اجهايو ٿا ۽ جيون پردان ڪيو ٿا. اي پرڪاش روپ ايشور! اوهان جي ئي آسري هيءَ سنساري ماڻهو ٽڪي رهيا آهن. اي پرٿوي روپ پرماتما! اي اشٽ مورت. ڌاري [(۱) شرو (۲) ڀو (۳) رڌر (۴) اگر (۵) ڀيم (۶) پشوپتي (۷) مهاديو (۸) ايشان] اُم سروپ شنڪر اوهان ئي سنسار جي ذري ذري ۾ حاضران حضور آهيو. پرماتما آهيو. منهنجي اوهان جي اڳيان ٻار ٻار نمسڪار آهي.

مٿس امرت جي ورکا ڪندي چيو.

ردر - اي دانوا! مان توهانجي اندڪ جي جهڙي، سنجم، نيم، بهادريءَ، تپ ڪيترا ئي ڏاڍو پرسن ٿي ويو آهيان. توهانکي اي سٺي ورت وارا! جهڙو ور گهرو سو ڏيان. توهانجا سڀ ڪم پاس ٿي سگها. توهان جهڙو ور ڏيڻ جي لائق آهيو.

اندڪ - ڀڳوان! اوهان ته توهان جي مهما کي نه ڄاڻي مون جي وڏ ڀڄي ۽ توهانکي گهڻي ڪي ٻولڻا آهن ۽ نه ڪرڻ جهڙا عمل ڪيا آهن تن کي معاف ڪيو. مونجا اپراڌ ڪيما ڪيو، مونجا سڀ گناهه معاف ڪيو ۽ ڏره وساري ڇڏيو. اي مهاديوا! مان پاپي، هتيارو، لچ ۽ اڌم آهيان. توهان پاپ کي ناس ڪرڻ وارا ۽ اوچ آهيو. مون ڪڏهن پاپ جوڳا ڪم، واسنا وڪي هٿي ڏهڪي ۽ ڪرپا ساگر آهيو، ڪرپا ڪري معاف ڪيو. هاڻي مسڪين هٿ جوڙي اچي ڪري پيو آهيان. ڪري ڏيئي اسان معاف ڪري ۽ مان ڪڪرمي پاپ آهيان ۽ مونجي ڪڪرمن جي ارڪوڙ نه ڪري مرلکي ڏکو. اي سائين! توهان جي ڪاوڙ سڀ مونجي ڪارڻ ڪان ٻاهر آهي ۽ جي ڪرپا نه ڪندا ته مان ڪروڌ جي جو ۾ پير لي ويندس. مان توهان سان ڪيئن ٻرابري سگهندس؟ مان جهنگلي آهيان ۽ توهان شاهن جا شاهه آهيو. مان ڪيئن اچي سگهندس؟ هاڻي ڪرپا ڪيو ۽ سمجهه ڏيو ته المدد مان گوريءَ کي ماتا سمان سمجهان. اي پرڀو! سڀ ڪجهه توهان جي وس ۾ آهي. شل مان توهان جي چرڻن جو داس ٿيان ۽ مونجي توهان ۾ ڀڳتي اٽل رهي. شل دانوائن سان مان وير ورڌ نه رکان ۽ مون ۾ سانت ۽ دالر رهي. شل مونجي چت ۾ من پرستر رهي ۽ توهانجي ڪٿن سان ڪڏ گهاريان. توهانجي اهڙي ڪرپا ٿئي جو راڪاس سڀاءُ وري نه اچي ۽ راڪاسي ڪمن ۾ چاهه نه وڃان. بس پرڀو! اهڙو ور ڏيو ته مان توهانجو داس ٿي رهان ۽ توهان مونجا پالڪ هجو.

اهي چرلدي اندڪ خاموش ٿي ويو. ڀڳوان شنڪر جي مٿس اهڙي ڪرپا درشٽي ٿيڻ لڳي. جنهنڪري ڪمس سندس عجب ٿوري جمر جو روپالت اکين اڳيان هرٻور ٿيڻ لڳو. ڪمس ڪنڌ جهڪائي ياد اچي ويئي ته سندس مٿي ماتا پتا ۽ ردر ۽ گوري ٿي هئا. پوءِ ته ڏاڍو گد گد ٿيڻ لڳو. ردر ۽ گوري به پيار مان ڪمس چمي ۽ چٽڻ لڳا. (هر هر مهاديو شبو. ڪاشي ورشوالمد ڪمکي) ردر سنگهتا (٣) يڌ کنڊ (٥) ادهياءُ ٤٧-٤٩ سماپت.

شڪر آچاريه جي گهور تپسيا ۽ استوترن دوارا استتي ڪرڻ. ڀڳوان شنڪر جو پرسن ٿي ”مرت - سنجيوني وديا“ ۽ ٻين ورن جو ڏيڻ.

ويد وياس - اي سنتڪمارا! شڪر آچاريه کي مرت - سنجيوني وديا جو علم ڪئين پراپت ٿيو جو منتر ذريعي ڪين ولي مرڻ شروع ڪيائين؟ اهو ڪولي روپالت ٻڌائي

۴۲. اپڌ - ٻڌن سڀني جي ملڻ لاءِ لوڀي، ۴۳. لبڌڪ - دشمن جو شڪار ڪندڙ، ۴۴. ٻڪيه سودن - دڪيه جي ٻڪيه کي ناس ڪندڙ، ۴۵. ڪرلڪا ست ٻڪس- ڪرتڪا مائن جي پٽ (سوامي ڪارتڪ) سان گڏ رهندڙ، ۴۶. الکه جي مستيءَ ۾ مست، ۴۷. هاٿيءَ جي چمڙيءَ کي ٻاريندڙ، ۴۸. هاٿيءَ جي چمڙيءَ کي چادر وانگر اوڍڻ وارا، ۴۹. ڪپڌ- ٻڪتن کي دکي ڏسي ڪاوڙ ڪندڙ، ۵۰ پڇمکه پوشڻ- ناڳن کي ڳهڻن جي روپ ۾ ڌاريندڙ، ۵۱. دنالمب- ڀڳتن کي آسرو ڏيندڙ، ۵۲. ويتال، ۵۳. گهور- سخت سڀاءُ وارا، ۵۴. شاڪني ٻوجت- جنهن جي شاڪنيون وغيره پوڄا ڪنديون رهن، ۵۵. اگهور- جنهن جي اگهوري پوڄا ڪن، ۵۶. گهور دئيت گهن- مرلمار دئيتن کي سنگهار ڪرڻ وارا، ۵۷. گهور گهورش- خوفناڪ گجگاٽون ڪندڙ، ۵۸. ونسپتي- ونسپتيءَ جي روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۵۹. ڀسمانگ- بدن تي ڀسيءَ جي ملڻ وارا، ۶۰. جٽل- ڳنڍيون ڳوڙها جٽائن وارا، ۶۱. شڌ- پوتر، ۶۲. سوان ڀڳي ٻڌڻ جي شيوا ڪن، ۶۳. ڀرامشور ڀوتن جو مالڪ، ۶۴. ڀوت ناٿ- جن جو مالڪ، ۶۵. ڀوتا شرت- ڀڳتي ڀوت جنهن جو آسرو وٺن، ۶۶. ککه- آسمان ۾ شڪل سواد ڪرڻ وارا، ۶۷. ڪروڌت- غصيبار، ۶۸. انشٽر- دشمن سان سخت وهنوار ڪرڻ وارا، ۶۹. چنڊ-پراڪرمي، ۷۰. چنڊپش- چنڊي ديويءَ جا مالڪ، ۷۱. چنڊڪا پرتم- چنڊي ديويءَ جا پيارا، ۷۲. چنڊلنڊ- هروقت ڪروڌ ۾ ٻرال مهن وارا، ۷۳. گرلمان- گرڙ جا سروپ، ۷۴. استرانش- تلوار جي روپ وارا، ۷۵. شو ڀوڄن- مردي جي ڀوڳ کي لڳائڻ وارا، ۷۶. لپلها- ڪاوڙ مهل جيڀ کي ڏڪائڻ وارا، ۷۷. مهارتو- ڏاڍو ڀيڪر، ۷۸. مرليو- موت جو روپ، ۷۹. مرليور گوچر- موت جي ٻچي کان پري، ۸۰. مرليور مرليو- موت جو به موت، ۸۱. مهاسين- وڏيءَ سينا وارا، ۸۲. شمشان ۽ جهنگلن ۾ رهڻ وارا، ۸۳. راڳ- پرم سروپ، ۸۴. وراڳ- وئراڳي، ۸۵. راڳانڌ- پريم ۾ مست، ۸۶. ويت راڳ- اداس رهندڙ، ۸۷. شتارچي- ليڄ جي اڀند چٽڪن وارا، ۸۸. ستوُ- ستوگڻي، ۸۹. رج- رجوگڻي، ۹۰. تمس- تموگڻي، ۹۱. ڌرم- ڌرم سروپ، ۹۲. اڌرم- اڌرم سروپ، ۹۳. واسوُ اانج- اندر جا ننڍا ڀاءُ اُپ اندر، ۹۴. ستيه- سچ جا روپ، ۹۵. استيه- سچ جي حد کان ٻاهر رهندڙ، ۹۶. ست روپ- سچي روپ وارا، ۹۷. است روپ- ڏيکاريندڙ روپ وارا، ۹۸. اهيتوُ رهت- بنا سبب رهڻ وارا، ۹۹. اَرڌناريشور- اڌ استريءَ ۽ اڌ پرش جي روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۱۰۰. ڀانو- سورج جي روپ وارا، ۱۰۱. ڀانو ڪوٽي شت پربه- سوَ ڪروڙ سورجن جي اڄ وارا، ۱۰۲. يڪيه- يڪيه جي روپ وارا، ۱۰۳. يڪيه پتي- يڳين جا پتي، ۱۰۴. ردر- سنگهار ڪندڙ، ۱۰۵. ايشور، ۱۰۶. ورد- ورن جي ڏيڻ وارا، ۱۰۷. شوَ- ڪلياڻ سروپ، ۱۰۸. شيوو.

اهڙيءَ طرح ۱۰۸ دفع نالن جي ڳڻڻ سان الڪ دئيت مڪمل ٿي ويو. ان وقت ٿي ڀڳوان ڀولاناٿ الڪ دئيت کي ترشول جي چوٽ اان هيٺ لاٿي، اِيه دان ڏيندي

وارا، ٻڪر جهڙي روپ وارا، ٻڪر جي طرح وارا، ڪال، موڪاري، ملڪر، هلڻ چلڻ وارا، جهنگل جي آسري رهڻ وارا، واڄٽي ڳالهي سان سڀني آشرمن کي ٻرڄ ڏيڻ، جڳت کي پيدا ڪرڻ وارا، سڀني جي اندر جي هڪاماڻن جاڻڻ وارا، سماڻي، ڏرڙ، ڏور جا آڌار، ٻڙٻڙ ۽ سڙاڻي ڏهن لوڪن ۾ ڪومڻ وارا، سڀني پراڻين ۾ رهڻ وارا، لڙ اڻي وارا، ڪهڪشي ٻاهن وارا، ڏهن هزارين سورجن جي روشنيءَ پرڪاش وارا، مهادين سڀني قسمن جي ٻاهن ڪاڻ وڃاڻڻ وارا، والهڪم مان ٻار ڪرڻ وارا، ٻڙلي سروپ، سڀني کي ڏارڻ ڪرڻ وارا، اڳرڪروپ، بشپ دلسي روپ وارا، وراءِ ڪالسراه مکه روپ، سڀ جي طرح ڪرڻ وارا، سرن جي سمان چمڪڻ وارا، مڪتيءَ جي دروازي روپ وارا، پرم ۽ پرمارٿي لوڪن کي امسڪار آهي.

هيٺين طرح منترن جو جپ ڪندي شنڪر ديوتا، ڀڳوان شنڪر جي شنڪر (وڍڻ) جي روپ مان ٻاهر نڪتو ۽ گروءَ کي ڀيڄو ٻڌ ڪري ايائو. پوءِ هن ڏانهن دلس راڄ الڏڪ وڏهن ڀڳوان شنڪر "شو سو ان - اڪريءَ" منتر سان جپ ڪري رهيو هو.

ويد وياس - اي سنتڪمارا ڪرپا ڪري اها "شو-زاس-اڪريءَ" جهڙڪر اسان کي ٻڌايو.

سنتڪمار - اي مني ويد وياس! اڳتي هن طرح شو سو ان - اڪريءَ جي منترن جو جپ ڪيو آهي. ١. "اي ديوتائن ۾ وڏا، ٢. هرساهڪ اکين وارا، ٣. سهڪ لي اڌ چند ڏارڻ ڪرڻ وارا، ٤. سماڻي، ٥. اپرمه، ٦. سماڌيءَ ۾ هڪ جڳهه اي وهڻ وارا، ٧. لمريءَ آڻڻ وارا (لهلڪامند، ٨. پماڪ ڏاڻي وارا (پماڪي)، ٩. ڏاڏد والڪر وڏيسن اکين وارا (بوڪپاڪم)، ١٠. سڀني کي جاڻڻ وارا، ١١. العرامي (برش)، ١٢. سڀني ڪاماڻن کي ٻرڄ ڪرڻ وارا، ١٣. ڪامديو جا دشمن، ١٤. ڪامديو کي جلائڻ وارا، ١٥. اڇا اڀوسار روپ ڏارڻ ڪرڻ وارا، ١٦. وڏين جٽائن وارا (ڪپردي)، ١٧. هرساهڪ روپ ڏارڻ ڪرڻ وارا، ١٨. ڪڻلش تي آرام ڪرڻ وارا، ١٩. پهڪار روپ ڏارڻ ڪرڻ وارا، ٢٠. سرڪي، وڏن ڏنڊن وارا، ٢١. رڪس وانا، ٢٢. وڏن ڪنڊن ٻالڻ وارا، ٢٣. ٻاکي، ٢٤. ڪال دهن، ڪال جي پسر ڪرڻ وارا، ٢٤. لو پوتهن، دلهن جي ڏهن شهرن کي ناس ڪرڻ وارا، ٢٥. ڪپالي، ڪپال جي ڏارڻ ڪرڻ وارا، ٢٦. گرڊ برمه آڏهيءَ طرح ورلي رکڻ وارا، ٢٧. ڪمه منتر، اڳاڻ منترن وارا، ٢٨. ڪمهمو، ٢٩. ٻار ڪوجر، ڀڳتن اڀوسار ٻارڻ کي پرڪاشت ڪرڻ وارا، ٣٠. الماديڪشا، الما وڪبرهم سڏين جي ڏيڻ وارا، ٣١. لولوڪيءَ کي سک ۽ آرام ڏيڻ وارا، ٣٢. وير، بهادر، ٣٣. وير هنا، بهادر دشمن کي مارڻ وارا، ٣٤. ڪور، دشمن لڏ ڪرڻ سهار وارا، ٣٥. وروپ، هرلاهڪ روپ ڏارڻ ڪندڙ، ٣٦. ماسل، ڳاڙهي اڙالي لڏي معاوي شرير وارا، ٣٧. ڌير، هوشيار، ٣٨. سني ڏلي جي ڳالڻ وارا، ٣٩. اڀمس، ٻوهڻ مسڪيءَ ۾ مستس، ٤٠. ٻلرو، ڪال ٻلرو، ٤١. مهشور، ديوتن جا ديو، ٤٢. ڏهن لوڪن کي ناس ڪرڻ وارا،

۴۲. اپڊ - پنهنجن سچڻ جي ملڻ لاءِ لوڇي، ۴۳. لپڊڪ - دشمن جو شڪار ڪندڙ، ۴۴. اڳيہ سودن - دکيہ جي اڳيہ کي ناس ڪندڙ، ۴۵. ڪرتڪا ست اڪت- ڪرتڪن مالڪن جي پت (سوامي ڪارتڪ) سان گڏ رهندڙ، ۴۶. آلڪ جي مستيءَ ۾ مست، ۴۷. هاليءَ جي چوڙيءَ کي چادر وانگر اوڍڻ وارا، ۴۹. ڪپرد- پکشن کي اڀارندڙ، ۴۸. هاليءَ جي چوڙيءَ کي چادر وانگر اوڍڻ وارا، ۴۹. ڪپرد- پکشن کي دکي ڏسي ڪاوڙ ڪندڙ، ۵۰ پڇنگ پوشڻ- ناڳن کي ڳهڻن جي روپ ۾ ڌاريندڙ، ۵۱. دتالمب - پکشن کي آسرو ڏيندڙ، ۵۲. ويتال، ۵۳. گھور- سخت سڀاءَ وارا، ۵۴. شاڪني پوجت - جنهن جي شاڪنيون وغيره پوڄا ڪنديون رهن، ۵۵. اگھور - جنهن جي اگھوري پوڄا ڪن، ۵۶. گھور دئيت گھن - مرلمار دئيتن کي سنگھار ڪرڻ وارا، ۵۷. گھور گھورش- خوفناڪ گرجنائون ڪندڙ، ۵۸. وسوتي - واسوتيءَ جي روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۵۹. پسمانگ- بدن تي ڀسيءَ جي رمائڻ وارا، ۶۰. جٽل - ڪنڍارن ڳوڙها جٽائن وارا، ۶۱. شڌ - پولر، ۶۲. سوڀان اکي پنهنجي شعوا ڪن، ۶۳. پراڻشور پراڻن جو مالڪ، ۶۴. پوت ناٿ- جن جو مالڪ، ۶۵. پرنا شرت - پنجني پوت جنهنجو آسرو وٺن، ۶۶. کک - آسمان ۾ شئل سواد ڪرڻ وارا، ۶۷. ڪرودت - غصيبار، ۶۸. نشٺر- دشمن سان سخت وهنوار ڪرڻ وارا، ۶۹. چنڊ پراڪرمي، ۷۰. چنڊيش - چنڊي ديويءَ جا مالڪ، ۷۱. چنڊيڪا پريتر- چنڊي ديويءَ جا پيارا، ۷۲. چنڊلنڊ - هروقت ڪروڌ ۾ پرڻل مٺهن وارا، ۷۳. گرنمان- گرڙ جا سروپ، ۷۴. استراش- پهرڳي ڪي لڳائڻ وارا، ۷۵. شر پرچن - مردي جي پوکي کي لڳائڻ وارا، ۷۶. اولها - ڪاوڙ مٿل للرار جي روپ وارا، ۷۷. مهارتو- ڏاڍو پيمڪر، ۷۸. مرليو- موت جو روپ، ۷۹. مرلير جيپ کي ڏڪائڻ وارا، ۸۰. مرلير مرليو- موت جو به موت، ۸۱. مهاسين- وڏيءَ گرچر- موت جي پهچ کان پري، ۸۲. شمشان ۽ جهنگلن ۾ رهڻ وارا، ۸۳. راڳ - پرام سروپ، ۸۴. وراڳ - وراڳي، سٺا وارا، ۸۵. راڳانڌ - پرام ۾ مست، ۸۶. ولت راڳ- اداس رهندڙ، ۸۷. شتارچي - ليڄ جي اپڊ چٺڪن وارا، ۸۸. ستوَ - ستوگڻي، ۸۹. رج - رجوگڻي، ۹۰. لسر - تموگڻي، ۹۱. ڌرم- ڌرم سروپ، ۹۲. اَڌرم- اَڌرم سروپ، ۹۳. واسو اَاَج - اِندر جا ننڍا ڀاءُ اُپ اندر، ۹۴. ستيہ - سچ جا روپ، ۹۵. اَستيہ - سچ جي حد کان ٻاهر رهندڙ، ۹۶. ست روپ - سٺي روپ وارا، ۹۷. اَست روپ - ٻهچاڻيندڙ روپ وارا، ۹۸. اَهيتوَ رهت - ٻنا سبب رهڻ وارا، ۹۹. آرڌنارپشور - اَڌ استريءَ ۽ اَڌ پرش جي روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ۱۰۰. ڀانو- سورج جي روپ وارا، ۱۰۱. ڀانو ڪوٽي شت پرڀ- ستَ ڪروڙ سورجن جي اُڄ وارا، ۱۰۲. يگيہ - يگيہ جي روپ وارا، ۱۰۳. يگيہ پتي - يگين جا پتي، ۱۰۴. ردر- سنگھار ڪندڙ، ۱۰۵. ايشور، ۱۰۶. ورد - ورن جي ڏاتڻ وارا، ۱۰۷. شو- ڪلياڻ سروپ، ۱۰۸. شيوءِ.

اهڙيءَ طرح ۱۰۸ دفع نالن جي ڪيڻ سان الڏڪ دئيت مڪمل لي وار ان وقت ني پکوان پولا ناٿ الڌڪ دئيت کي نرشرل جي چونب ان هيٺ الڏي، اَيہ دان ڏيندي

وارا، بکم جهڙي روپ وارا، بکم جي ڪرڻ وارا، ڪال، مهڪاري، مدهڪر، هلڻ چلڻ وارا، ڀيانڪ جي آسري رهڻ وارا، واهڻ لائق سان سڀني آشرمن کي پرجهڻ لائق، جڳت کي پيدا ڪرڻ وارا، سڀني جي اندر جي ڪامنائن جاڻڻ وارا، سنالي، ڪرڙ، ڪور جا اکيا، پُرارڻ ۽ سڙائڻ، ڪئين لوڪن ۾ گهمڻ وارا، سڀني پراڻين ۾ وڃڻ وارا، ڪي اکين وارا، گهڻين ٻاهن وارا، ڪڻ جهڙي هرار سورجن جي روشنيءَ پرڪاش وارا، مهاديو، سڀني شين جي ٻاهر ڪاهڻ ۽ جاڻڻ وارا، واڌڪڻ مان ٻاهر ڪڍڻ وارا، ڀلي سروپ، سڀني کي ڌارڻ ڪرڻ وارا، اگرڌر روپ، ڀڀوت دلسي روپ وارا، وارڻ ڪالسواڻ بکم روپ، سڀ جي هرڻ ڪرڻ وارا، سون جي سمان چمڪڻ وارا، ڪڪڙيءَ جي ڊرواڙي روپ وارا، ڀر ۽ ڀر پراڪرمي لوڪن کي نمسڪار آهي.

ڪهڙي طرح معني جو جپ ڪندي شڪر ديوتا، ڀڳوان شنڪر جي شڪر (ورڻ) جي روپ مان ٻاهر اڪري ۽ گوريءَ کي ٻهمڪر پٽ ڪري ڏنائون. ٻيهر ڌلو ڪر. دلسي راڄ الذڪ ۽ ٻي ڀڳوان شنڪر "شوسوان - اڪريءَ" معني مان جپ ڪري رهيو هو.

ويد وياس - اي سنڪمارا ڪرپا ڪري اها "شو-سوان-اڪريءَ" جهڙڪر اسان کي ٻڌايو.

سنتڪمار - اي مني ويد وياس! الذڪ هن طرح شو سوان - اڪريءَ جي معني جو جپ ڪيو آهي، ١. "اي ديوتائن ۾ وڏا، ٢. هوساڪ اکين وارا، ٣. سنڪ لي اڌ چند ڌارڻ ڪرڻ وارا، ٤. سنالي، ٥. اَمرس، ٦. سماڌيءَ ۾ ڪڪ جڳهه اي وهڻ وارا، ٧. لمريءَ آڏيءَ وارا، (لملڪامسد، ٨. ڀاڪ ڌاش وارا (ڀاڪي)، ٩. ڌالد والکر وڏهسن اکين وارا (برکباکم)، ١٠ سڀني کي جاڻڻ وارا، ١١. اُترامي (پرش)، ١٢. سڀني ڪامنائن کي پرڻ ڪرڻ وارا، ١٣. ڪامديو جا دشمن، ١٤. ڪامديو کي جلائڻ وارا، ١٥. اها اُروسار روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ١٦. وڏين جهالن وارا (ڪهردي)، ١٧. هرساڪ روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ١٨. ڪلش لي آرام ڪرڻ وارا، ١٩. ڀمڪر روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ٢٠. سرڪي- وڏي ڳلي وارا، ٢١. وڪسي واسا- ٻارهن ڪرڻ ٻالڻ وارا، ٢٢. ٻرڪي، ٢٣. ڪال ڏيو- ڪال جي ڀسم ڪرڻ وارا، ٢٤. لوڀرتون- دلسي جي ٽنهي شهرن کي ناس ڪرڻ وارا، ٢٥. ڪپالي- ڪپال جي ڌارڻ ڪرڻ وارا، ٢٦ گود پوسد آڏهيءَ طرح وڻن وڪڻ وارا، ٢٧ کمد مندر- آڏهن منڊن وارا، ٢٨. کهيو، ٢٩. ڀاو ڪرجن- ڀڳهن اُروسار ڀاولا کي پرڳهٽ ڪرڻ وارا، ٣٠. اُلماديکنڌاڻ اُلما وغيره سڌين جي ڏيڻ وارا، ٣١. لولوڪيءَ کي سک ۽ آرام ڏيڻ وارا، ٣٢. ويرو- ٻهادر، ٣٣. ويرهسا- ٻهادر دشمن کي مارڻ وارا، ٣٤. گورو- دشمن ته ڀڙڪي سهار وارا، ٣٥. روروپ- هرلساڪ روپ ڌارڻ ڪندڙ، ٣٦. ماٽسل- ٽاڙي ايالي ٽنهي ٻهاري شرو وارا، ٣٧. انو- هوشيار، ٣٨. سني ڦلي جي ناڻڻ وارا، ٣٩. اُلمسه ڀهڇڻي مسڪيءَ ۾ مسڪ، ٤٠. ٻاڙو- ڪال ٻاڙو، ٤١. ڀهشور- ديون جا ديو، ٤٢. ٽنهي لوڪن کي ناس ڪرڻ وارا،

ٻيڪدم اَنت ۾ اوهر شنڪر جي اُپاسنا ۽ اُستتيءَ ۾ لڳي ويو. اُستتيءَ جي منتن جي
پرڀاوَ (اثر) سان ردر ڀڳوان جي وارا (شڪر) رستي ظاهر نڪتو. (نوٽ- سنسڪرت ۾ 'شڪر'
جي معنيٰ 'وارا' آهي. ۽ ڀڳوان ردر جي اڳيان هٿ جوڙي ڪڙو ٿي بيٺو. ڪيس اڳيان آيل
ڏسي، ردر ڪيس چيو.

ڀڳوان ردر- (اي ڀرڳوءَ جا پٽ) ڀرڳو ڪمار! ڇاڪاڻ ته تون شڪر (وارا) جي روپ
۾ نڪتو آهين تنهنڪري تون شڪر جي نالي سان مشهور ٿي رهندين. تون اڄ کان منهنجي
پٽ وانگر ٿي مونکي پيارو لڳندين. اهي لفظ ٻڌي شڪر اُستتي ڪرڻ شروع ڪئي.

شڪر- ڀڳوان! توهان ديوتائن جا رکپال آهيو، توهان جا هٿ پير، اکيون ۽ ٻانهون
انيڪ آهن. توهانجي روپن جو ڪو انت ڪونه آهي. تنهنڪري مان توهانجي ڪهڙي روپ
۾ وهي اُستتي ڪريان؟

اهڙيءَ طرح اُستتي ڪندي وري ديتن ۽ دانوَن جي لشڪر ۾ شڪر وري هليو ويو.

وياس- اي سنتڪمارو! ڀڳوان شنڪر جي ڀيٽ ۾ ڪهڙي اُستتي ڪئي سا ڪري
ٻڌايو.

سنتڪمار- اي مني وياس! ڀڳوان شنڪر جي ڀيٽ ۾ شڪر هن طرح اُستتي
ڪندي چيو، ”اي ديوتائن جا سوامي، ديوتائن ۽ ديتن جي پوڄڻ لائق، پورڻ پرش ۽
ورلمان جي چاڙهڻ وارا، ساوَن ۽ پيلي رنگ جي اکين وارا، مهاٻلي، ٻڌي - سروپ، شيشن
جي کل کي ڌارڻ ڪرڻ وارا، اگني - سروپ، ترلوڪيءَ جي اُتپتيءَ جا اِستان، ايشور،
هر، هري - اُپسيا، ترليه- ڪاري اگني سروپ، گڻيش، لوڪپال، وڏين ٻانهن وارا، وڏن هٿن
وارا، ترشول ڌارڻ ڪرڻ وارا، وڏن ڏندن وارا، ڪال روپ، مهيشور، اوناسي، ڪال- روپي،
نيل-ڪنٺ، وڏي پيٽ وارا، گڻن جا سوامي، سرو- آتما، سڀني کي پالڻ ڪرڻ وارا، هرهند
حاضر، مرليءَ کي هٽائڻ وارا، ٻراٻر ٻراٽ ٿي الم ورڇ جي ڌارڻ ڪرڻ وارا، ٻرهمچاري،
ويدانت جي پرچار ڪرڻ وارا، اُپسيا جي اَنت واريءَ حد تائين پهچڻ وارا، پشوپتي، خاص
انگن وارا، ترشول ڌارڻ ڪرڻ وارا، جهنڊي ۾ ڏاند جي نشانيءَ وارا، پاپن کي ناس ڪرڻ
وارا، جٽائن وارا، شکنڊ ڌارڻ ڪرڻ وارا، ڏنڊي ڌارڻ ڪرڻ وارا، وڏي جس وارا، ڀوتن جا
سوامي، غفائن ۾ رهڻ وارا، وينا ۽ سازن جي وڄائڻ وارا، امر، سونهن سوڀيا وارا، اُفق جي
سورج وانگر ڳاڙهي رنگ وارا، شمشان ۾ نواس ڪرڻ وارا، عيش و آرام ۾ شوق رکڻ وارا،
اما-پتي، دشمن کي ناس ڪرڻ وارا، ڀڳ جي اکين کي ناس ڪرڻ وارا، پوشا جي ڏندن
کي ناس ڪرڻ وارا، خوفناڪ طرح ناس ڪرڻ وارا، پاش (ڄار) کي ڌارڻ ڪرڻ وارا،
ترليه ڪال-روپ وارا، الڪا-پتي، اگني-ڪيتو، من کي وس ڪرڻ وارا، پرڪاش ڏيڻ وارا، پرجاپتي،
متي چاڙهڻ وارا، جيون کي پيدا ڪرڻ وارا، ترليه- انت- روپ، لوڪن ۾ سڀني کان سرشٽ،
وامديو ڳالهائڻ ۾ سياڻپ جي روپ وارا، وام مارگ ۾ ڀڪشوءَ جي روپ وارا، ڀڪشڪ، جٽاڌاري،
سخت (جٽل)- اُپسيا سان راضي ٿيڻ وارا، اندر جي هٿن کي ٻٽرائڻ وارا، وسن کي جڙ ٻڻائڻ

ڪري سگهي ؟ شڪر آچاريه ڪٿي وڃي ٻاهر گهري جو ڄمارو اڪيو ؟ هن ٻيا ڪم ۽ ڪهڙي آزاديا ڪئي ؟ هن کي مرلهو مان آئارط جي ڪهڙي وديا هئي ؟ ڀڳوان ودر وري ڀرسول تان لاهي اڌڪ کي جو ٻڌي ڏابو ؟ اهي سڀ ڳالهيون وستار سان ٻڌايو-

سنتڪمار- اي مني وياس ! جڏهن ڀڳوان ودر جي سڀا جي وچ ۾ لڳي لڳي لڌهن دليپ راج اڌڪ ڪهوالتي وٺو. ڀهڀڄي ڪروه شڪر آچاريه جي ڀرسان وڃي ڀهڀڄي سڀا جي درڪبي ٻڌايائين. شڪر آچاريه شرط ۾ آئل سان مدد ڪرڻ واجب سمجهي. آدي ڀوهر ڀڳوان شڪر جو ڏيان ڪري "مرت-سنجيولي" وديا جو سمرڻ ڪيائين. ٻس وديا جي سمرڻ ڪرڻ جي دير هئي ته سڀ مئل دليپ لڌ مان جلڪ ٽارا ٽراٽا لي اٿي ٽڙا ٿيا.
جلدي هٿيار ٻوهار ڪئي وڃ ٻرمي ۾ ڏوڪي ٻيا ۽ اڏيطرح جهن جهن مرلدا ٻيا وچ لڳي لڳي "مرت سنجيولي" وديا جي زور تي شڪر آچاريه انهن کي اٿاريندو ٿي ويو.
هوڏانهن وري مري ڪري اٿي ٽڙا لڌل دليپ ۽ داز ودر ڪٿن تي حرب مارو ڪرڻ لڳا.
هيءَ ڳالهه ودر جي ڌيان تي آئي ته ودر ٻڌايا ڀڪدم لڌيڪمڌو کي سڏ ڪري چيو "اي لڌيڪمڌو ! شڪر آچاريه کي مون وٽ آڻي ڪئي اچ جيئن هو ٻار شڪار کي ڇڏي ايندو آهي." ٻس، ڀڳوان ودر جي چوڻ جي دير هئي ته لڌيڪمڌو دليپ جي سڀا کي چيريندو ٽاڙيندو اتي وڃي ڀهچي جتي شڪر آچاريه جهڙي سڀ دليپ ۽ داز وڪيا ڪري رهيا هئا. لڌيڪمڌو اچڻ تي شڪر آچاريه کي انهن ڪٽي ويو جيئن ٻاز ڪڪڙ ڪرلي کي ڪئي وڃي. شڪر آچاريه جي ڪري وڃڻ ڪالهوره دليپ ۽ دانو حرب لڳو، شڪرو شڪرو جي لڌيڪمڌو مٿان جلڪ ٻرسايا رسالي ڇڏي مگر انهن جو آن مٿان انهن ٻر جهن ڪڪڙون مٿان هڪ ٻرساتي ماڻهو ماءِ لڪ وڃ جي ئي چوء هرا سان ڳالهيون ڪندو ۽ شڪر آچاريه کي ٻانهن ۾ حرب ڏياريندو لڌيڪمڌو اتي ودر جي آڏو آئيو ۽ چيو "اي ڀڳوان ! اچو هي ء انڌ شڪر آچاريه" لڌهن ٻرساتي ودر ڏيڍا ڪجهه ته ڇرڻ چالڪ تان سرو ڀڪدم شڪر آچاريه کي هڪڙي ڪاڏي جي ڪراهيءِ والکر ڪئي واسو ۽ ودوه ۽ لورو مهوري جي نڪر والکر ڏهي ويو. چوڏاري ڏانو هاهاڪار مچڻ لڳو.

هيءُ وڙيڪار ڏسي اڌڪ جا ڇهه ڇڏي ويا. او جلدي ٻاڻ سنڀالي ڀهڀڄي سڀا کي همت ڏياريائين ۽ چيائين، "بهادرو ! خبردار جي ميدان ڇڏي ڀڳا آهيو. ياد رکو ! جيئن اسان جي آهي. جنگ جي ميدان تان ڀڄي اڪرڻ ڪائرتا آهي ۽ وڙهي سامهون ڏيڻ بهادري آهي." ٻره لس وامڻاس-سڀا وڌي جوش ۽ جولان سان لڙڻ ۾ لڳي ويئي ۽ وري ٻماڪ ٽرالي اثرو وڃڻ اسبار ڪئي.

هوڏانهن شڪر آچاريه ودر جي ٻيٽ ۾ ٻاهر وڃڻ جو وسعو آرلڙڻ لڳو. لووي دير تان ٻره انهون ترلڻ لڳو. سمدس عجب جي حد نه رهي جو ڪمس سچو ٻرماتد الدو لڌ آيس. اهاڻ ٽرالي، اهي لي جوڏا ۽ اهو لي جنگ جو ميدان. ٻاٻا جو چار سمجهي

ڪري اچي غفا تي حملو ڪيو. لڳاتار ٻنهي ڌرين سخت ڀيانڪر ڀڙ لڳي جنهن ۾
نديڪيشور جو بدن گھايل ٿي ڌرام ڪري پيو. هن جي ڪرڻ سان ڇڙڪ غفا جو
دروازو ئي بند ٿي ويو هو ته راڪاس وٺي رُدر جي بهادر گڻن مٿان ڪڙڪيا ۽ ٽوريءَ تي
دڙ ۾ سيني کي موڙچا ڪرڻ لڳا. هيءَ روبڪار ڏسي گوريءَ ديويءَ وشنوءَ ۽ برهما جو
سمرڻ ڪيو. جلد ئي برهما، نارائڻي، اندري، وشنواڻي، براهمي، نرسنگهي، واراهي، واڙهي،
ڪومري، ماهيشوري، ڪارڙي وغيره، سڀ ديوين جي روپ ۾ سڀ ديوتا، ڀڪت، گندرو،
سڌ، گھيڪ اچي گوريءَ جي مدد لاءِ پهتا جن راڪاسن جي سينا سان ڀڙ ڪرڻ شروع ڪئي.
ابتري ۾ رُدر به اچي پهتو. شڪر آچاريه دئيت گروءَ جي سنجيونيءَ جي زور سان ڪيترا
دئيت وري جيئرا ٿيڻ لڳا. جلد ئي رُدر، شڪر آچاريه تي قبضو ڪيو ۽ آهستي
آهستي دئيت ساڳا ٿيڻ لڳا. مها پراڪرمي اَنڌڪ به سخت گھايل ٿيڻ لڳو. سندس بدن مان
رت وهڻ شروع ٿيو مس ته ان رت مان ٻيا انيڪ انڌڪ دئيت پرگھٽ ٿيڻ لڳا ۽ ساري رڻ
ڀومي اَنڌڪ دئيتن سان ڀرجي وئي. وشنو ڀڳوان يڪدم شنڪر جي سمرڻ ڪري هڪ
خوفناڪ استريءَ جو روپ ڌارڻ ڪيو جا رُدر جي بدن مان ٻجليءَ جي لڪلي وانگر ٻاهر نڪرندي
ٿي. انڌڪ جي سرير مان وهندڙ رت کي پيئندي وئي. هيئنر ٻيا دئيت پيدا ٿيڻ ۽ ختم ٿيڻ لڳا.
هوڏانهن وري ڀڳوان رُدر جيڪي اڳ نقلي انڌڪ پيدا ٿيل هئا تن سڀني جو سنگھار ڪيو ۽ باقي
اصلي انڌڪ وڃي رهيو. وري انڌڪ ۽ رُدر جي وچ خوب لڙائي لڳي ته رُدر سندس ترشول سان
ڇاتي چيري ۽ ترشول جي چهنب تي ڪڙو ڪري مٿي جهليو. انڌڪ لٽڪندو رهيو ۽ پڇاڙيءَ
جي پساهن ۾ هو ته مجبوس ڀڳوان رُدر اڳيان هٿ جوڙي آستتي ڪرڻ جي سمجھه اچڻ لڳي.
ڀولاناٿ ڀنڊاريءَ رُدر ديو کيس ڇڏيوس ته سندس چرڻن تي ڪري پيو ۽ معافي گھرڻ لڳو. جنگ
بند ڪرڻ جو اعلان ڪيائين، اپتاهه ڪيائين. سڀ ديوتائون ڀڳوان رُدر کان موڪلائي هلڻ
لڳا. انڌڪ به ٻوٻان ٻهر ڪري روانو ٿيو ۽ ڀڳوان رُدر به پنهنجي غفا ۾ واپس ورايو. (هر هر
مهاديو. شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگھتا (٢) يڌ کنڊ (٥) اڌياءُ ٤٤-٤٦ سماپت.

نديڪيشور جو شڪر آچاريه کي کڻي وڃڻ - رُدر جو کيس ڳڙڪائي وڃڻ ۽ پوءِ شڪر آچاريه جو شو لنگم رستي نڪرڻ ۽ سوآت شو- اڪريءَ استوتر جو ورڻن ۽ انڌڪ کي وردان.

ويد وياس - اي سنت ڪمارو! جڏهن انڌڪ ۽ رُدر جي وچ مهاڀيانڪر ڀڙ لڳي
رهي هئي تڏهن ڀياڪ ڌنش جي ڌارڻ ڪرڻ وارو رُدر ڀڳوان ڪيئن شڪر آچاريه
کي ڳهي ويو؟ رُدر جي جٺرا اگنيءَ (پيٽ جي باهه) ۾ ڪيئن شڪر آچاريه کي هضم

مثال آهن اکيون اهي جن انهيءَ موهڻيءَ مورت کي ڏٺو آهي. اڄ ڏسڻ ڪاٿوره انسيءَ سوهڻيءَ شيءِ جي ڏسڻ جي ضرورت ئي ڪانه پوندي. اوهان ان سوهڻين ڳالهين کي ٻاڌ وٺڻ وڪڻ جا شائق آهيو ۽ جي انهيءَ استري لوهان وٽ نه هوندي ته ڀلا اوهان جهڙي راڄاڻي لاءِ وڪڻ مان ڪهڙو فائدو؟

وزيرن جا ويهن ٻڌي ڪري الڏڪ جي اندر ۾ ڪرن جي لرش پيدا ٿي. ڪام جون چاڪرن ان انهيءَ سوهڻيءَ عورت کي هٿ ڪرڻ لاءِ پڪڙ ڪالي اٿون ۽ پڪدم منترين کي حڪم ڪيائين، "جلدي ان لسريءَ کي موهڻو حڪم پڌايو ته اسريءَ سوڊو مون وٽ پڪدم حاضر اچ نه ته لوهڻو حڪم ڪرڻ آهي."

هي حڪم ڪٽي منتري ٻاهر ٿي پڪدم ان لسريءَ وٽ پهتا ۽ الڏڪ جو ٻاهر ڏالون، لٻاهر ٻڌي لسريءَ لهڪ ڏلر ۽ چيو-

تپسوي- (لسريءَ جي ولس ۾ ٻڳران ڏيڻ) اي وزيرو! مهنجو ۽ ٻاهر ڪام ۾ الڏي الڏڪ وٽ جلد پهچايو ۽ چئوس، جا! لهنجو السڻ ونجهو آيو آهي؟ لون ڪرلکهن، ڪاچرس، ڪمارڪي، ڪمزور، ڪوالو، ڪمهر، ڪنهڌيءَ ۽ ڪام ۾ الڏو راڪاس آهن، اوڪي مهنجي لي ستنا لي ٻاٽرو آهي. چڪر چالهن ۽ ڪجهه رلب جمرو وڃڻ چاهين ته مهنجي هٿ لان هٿي وچ. ٻالي جي ساڄهه، وچالي اچان مڙور وڃڻ چاهين ته اڙالي لاءِ پسل ستهري هلمو اچ." پڪي ارادي واري هٿ ٻوڙيءَ لسريءَ کي الڻ چولدو ٻڌي منترين جي ڏوڙڻ ڏڪڻ لڳي. الي ڪڙا لٻا ۽ پڪدم اهسي سرستي ڳالهه ٻهونجي دلس راڄ الڏڪ کي ڪمالون. الڏڪ کي هوش چڙهي ويو. وڏي وشال ستنا لٻار ڪري روالو ٿيو.

منترن جي رهوريءَ هٿ جلدي آن غنا جي ٻاهران الڏڪ جي ستنا پهچي جنگ لاءِ للڪار ڪئي. غنا مان لندڪڪمرو اڪتر ۽ ٻڌ چالو ٿي ويئي. ۽ ٻالي راڪاس ٻهنجي ٻهنجي ڪهر ڏاڍن اچي ويا. ڪرن جون لندرن وڃڻ لڳيون ۽ ڪنول ستمرن، ٻاڙون ۽ لنکون ان ۾ لڙڻ لڳيون. ماس ڪاڻي وارا ٻکي ۽ سون لامارا ڏيڻ لڳا.

پڌ پٺ لڳ ڪان پره پهنجو ٻاسو ڪمزور سمجهي ٻڳران رنڊ گوريءَ ڪسي چيو، "اي ديوي! مهنجي پشر ٻالم الستان (پکم) شروع ڪرڻ ڪري ڪر مڙئي رڳون اٿڻي رهيو رهيو آهسي. ڪر ٻالي گرهه (۹ گرهن مان هڪ) وچ ۾ رڳون وڃڻ جي ڪرشش ڪري رهيو آهي ۽ جهڙن شراوس کي پهچي ڏيڻ لاءِ مرلڪي پر اروهم اللت ۽ سولکر پريو ٻڳوان شلڪر جسي اپسا ڪرلي پوادي. اوهان ڪمش لندڪڪمرو ۽ وير ٻادر وغيره سوالي گوريءَ کي غنا ۾ چڙي ٻڳران رنڊ، ٻڳران شنڪر جي گهور اپسا ڪرڻ لاءِ اڪيلي جهنگل ۾ روالو ٿي ويو.

ڪافي عرصو گذري چڪو. هتي ستداچال پرنس ٿي آزوت ٻڳران رنڊ جي العناريءَ ۾ رهني ۽ اپسا ه مد د شت ا. حڪر هو. الهيءَ وهو وهه ولي وردان جي پراوسان وري الڏڪ وشال ستنا لٻار

لڳا. سرڳ لوڪ جا ديوتائون ڇيترو ٽيڪ برهما وٽ ويا ته ، سيني جي پاران اندر ۽ ٻين جي
دربار ۾ حاضري ڀرڻ لڳو ۽ ڀيل ڀڃائڻ لڳو. ڪام ۾ انڌن ماڻهن کي نه ڏيپ ڏيندو آهي نه
شرم. حڪم ڪيائين ته جتي به سهڻي سندر ۽ نازڪ نئين ناري ڏسو ، سا سندس حوالي
ڪريو. دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ ڳولا هلي ۽ هنجي سردارن ڪيترين ئي زالون قيد ڪري
هن وٽ آنديون ويئون. انهن مان ته سرس سرلهن وارن جي چولڊ ڪري ٻرڻن جي غشائن
۽ ندان جي ڪياري لي ٻدل شهرن ۾ ويهي انهن سان خوب پاڻ کي ولدرائڻ لاءِ والديون
روندين ڪندو هو ۽ ڪيترن ئي پتورت استرن جا ست ٽوڙڻ شروع ڪيائين ۽ براهمڻ،
سادو، ديوتا ۽ گروه جو چوڻ هن ٻڌو اٽبڊو ڪرڻ شروع ڪيو. ونڊڪ ڌرم جي ناستي ٿيڻ
لڳي ۽ سندس اولاد وري هن کان هڪ قدم اڳتي هلڻ لڳي. ظلم جي تيز تلوار چالو ٿي
۽ آهه غريبا قهر خدائيءَ وارو قصو شروع ٿيو. ظلم قائم ۽ ظالم قائم ڪرڻ آهي واري ڳالهه
سچي ٿيڻ لڳي. سندس ٽي منتري (وزير) هئا. وڏي جو نالو 'دريو ڌن' وچين جو نالو
'وڌنس' ۽ ننڍي جو نالو هو 'هستي' هيءَ ٽيئي وزير انڌڪ جي چوڻ موجب فقط سهڻين
زالن ڳولهڻ ۾ ئي وقت گذاريندا هئا ، باقي راڄ جي ڀلي جي اون رکڻ سان سندن ڪو
واسطو ئي ڪونه هو. گهمندي ڦرندي اچي هڪڙيءَ غفا وٽ پهتا ۽ اتي هڪ رمڻيڪ
استان ۾ هڪ ڏاڍي سهڻيءَ زال جي شڪل کي ڏسي دنگ رهجي ويا. ڊوڙندا اچي
دئيت راج آنڌڪ وٽ پهتا ۽ چيائون.

ٽيئي منتري - اي راجن! اسان هڪڙيءَ غفا ۾ هڪ مديءَ کي ڏٺوسين. اوسيا ۾
مٿو هڻڻ جي ڪري هنجون اکيون صفا بند هيون. شڪل ۾ ڏاڍو سهڻو هو، هنجي مستڪ
تي اڌ چنڊ جي ڪلا شوڀا پائي رهي آهي. هنجي ڳچيءَ تي هاليءَ جهڙي ڪل شوڀا پائي
رهي آهي. خوفناڪ ۽ لرزش پيدا ڪندڙ نانگ، هن جي بدن تي اي طرف چڪر ڪري رهيا
هئا. ڪوڙان جهڙين مالهائون هنجي ڳچيءَ کي سينگاري رهيون آهن. چار هٿڪي ٻانهون اٿس.
هڪ ٻانهن ۾ ترشول اٿس ته ٻيءَ ٻانهن ۾ ڏنڊ. ٽئين ٻانهن ۾ تلوار ۽ وري چوٿينءَ ٻانهن
۾ لڪڻ. سفيد جبل تي جٽن ارساٽ جي مدد ۾ ماٿيءَ جي اڳ وڌندي آهي ٽن سندس
بدن تي جٽير شوڀا پائي رهيو آهي. مستڪ تي سهڻيون جٽائون ٿا اٿس. اهڙي اوسريءَ
جي بدن جو رنگ سفيد ۽ وري سڄي بدن تي ڀڀوت ٿا رماءِ اٿس. اوري تي ٻنڌ تي هڪ
خوفناڪ ٻاندر جي شڪل وارو نراڄوان باڪو بهادر ويٺل آهي جنهن جي هٿ ۾ تلوار
اٿس. ان بهادر جي آمهون سامهون ٻئي طرف هڪ ٻيو ٻئل ۽ ان اوسريءَ جي اوڏيءَ ۾
ويٺل آهي جنهن جي ڳچيءَ ۾ موتين ۽ جواهرن سان جڙيل مالهائون لٽڪي رهيون آهن. ڏاڍو
جي بدن جو رنگ اڇو آهي. وري ان اوسريءَ جي ڀرسان هڪ سهڻي زال ويٺل آهي.
ڪهڙي سندس سرنهن جهڙي وات ساک ڀيرون! ٽندن ۾ اڻهون، نار ۽ نڙيءَ ٻرائل اٿس.
سندس شڪل سچ پچ موهي رکڻ واري آهي ۽ ٻرنزيءَ تي چمڪ هڪ اڀرائڪ رڳن آهي.

موت نه ٿئي.

برهما - اي الدڪ! مان توکي اڄ ڏاڍو خوش ٿيو آهيان. تنهنجو راڄ ۽ پرجا توکي مونکي ملندو. تنهنجون چالي جو ڪان الڏيون اڪرون ـــ توکي ملي سگهندو. تنهنجا پاڻ جن توکي چمچي ۽ توکي ني عزار ڪري پاهر ڪڍي تنهنجو راڄ هڙپ ڪري ويٺا آهن سي به تنهنجا غلام ٿي سگهندا پاڻ تون پنهنجي ناس ٿيڻ جي ڳالهه ضرور قبول ڪر. جاڪاڻ ته جو ڪوڙو ٿيو آهي سو پڄندو ضرور، جو جيڪي ٿيو سو مرندو ضرور. جا شيءِ پيدا ٿي آهي تنهنجو انت ضرور ٿيندو ۽ اهو پڪ سمجهه. چگن ڪرڻ ڪرڻا واري جسي عمر اڄ جي ڪري رڌي سگهي ٿي سا ڳالهه الڳ آهي، پر موت ضرور ايندو. ياد رک! سڀئي ماڻهو موت جي موهه ۾ نه ڦاسندا آهن. جوڻي بدلائڻا جو پهريون ڪالو موت آهي. آتما مري ٿئي پر هيءُ سرير پنجن تتن ۾ اهو فسوري گهري ۽ ڪرمن الوسار جوڻيون بدلائي. اي الدڪ! اهو توکي چوڻ چاهيان ٿو ته پنهنجي موت جو ٿيڻ لاءِ تون همٿ ڪا لسي پنهنجي اچا الوسار چوڏي پڏاءِ.

الدڪ - (ڏاڍو خوش ٿيندي) اي وڏا! جيڪڏهن الهين آهي ته ٻڌو. تنهن ولتن ۾ (يوت، پرشم ۽ وراهان ڪال) آهر. مڪير ۽ ليڪ قسمن جون ڳالهيون ٿينديون آهن. هالي اهن ٿي ڳالهين مان ڪا هڪ، پر شرط اهو آهي جو اها منهنجي ماتا عرلدي ٿيڻ ۾ منهنجي دليمت سپاهه جي مجبوريءَ سبب موت ۾ جيڪڏهن ڪام پاڙنا (ابري پاڙنا) الهن ٿئي ـــ منهنجو آن وليت موت ٿئي.

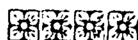
دليمت ڪي ماتا کان وڌورو حاصل ڪئي ڪمترا ورهه ڪڏري چڪا. ڪرس اها ته ڳالهه ياد نه رهي ته منهنجو جنم ڪٿي ۽ ڪٿي ٿيو، تنهنڪري هن هڪ ناممڪن ٻروني ستلڻ لاءِ ٿئي برهما اڳيان پيش ڪئي. برهما به شنڪر جي چرڻن جو ڌيان ڪندي اڪدم چئي ڏنو.

برهما - اي الدڪ! سڀ ڪجهه تنهنجي وچن الوسار ٿيندو، اون خيال نه ڪر.

الدڪ - اي وڏا! منهنجي سرير ۾ نئط جمزي ۽ هڏا وجي وهيا آهن. هالي مرارت شڪتي وغيره کنان ايندي. جيڪو الهين ٿيندو ته توهان منهنجي بدن لاءِ ڪا دمڪ ڀوري آشيرواد ڪريو.

الدڪ جي چوڻ جي دير هئي ته برهما مٿس دمڪ ڦرندي اتر ڌيان لاءِ وير. عجب جي حد نه رهي جڏهن الدڪ جو سرير بلڪل ٺاهتور ٿيڻ لڳو. سندس منهن جي ڀڄالي ترڪ لڳي ۽ بدن ۾ ٺتون خون دوڙڻ شروع لڳو. اکين ۾ جوت اچي ويئي ۽ آن سان گڏ دولت جو نشو ٿيو. اکيون ملڻ، ٺاهت ملي ۽ جواني پڻ. جواني ديواني آهي. پئسو، جواني، سندرتا ۽ ٺاهت اهي چار ئي شيون الڳ الڳ رهنديون ته الوئت ۽ ٺلم جو ڪارڻ آهن پر ماڻهو اهنڪار ۽ مستيءَ ۾ چڙهي وڃي ٿو پر جي چار ئي گڏ هجن ته شايد ڪو مصيبت نتالي جڏهن. سو هي الدڪ وٺ ته جٽن ٿي پاڻ واسو ڪيو. راڄ ۾ مونکي اچڻ ٿي سڀ ڪاڪو ۽ سڙمند وغيره جڏهن غلام ٿي پيا. ڪرس راڄ ۽ پاڳ واپس مونکي مليو. پره ته هن جي ڪاميءَ راڄ هلڻ شروع ٿيو. پرجوي جا سڀ راجائون ڊل ٻرڻ لڳا. پاتال لوڪ جا سڀ دليمت ٿي ڏاڍا

ايو ڀيانڪ نظارو هو. ٻئيءَ ڪان پوءِ سوگهو جهليل ڪرائيءَ کي ڪهڙي مجال جو ٻاڻ ڇڏائي
گهي. دئيت ڏاڍو ڦٿڪندي ٻاڻ ڇڏائڻ جي اي حد ڪوشش ڪئي مگر نرسنگهه ديو
پنهنجي شهه زور ٻل سان ڪيس ٻنهي گوڏن تي رکي آڱرن جي تيز ۽ تکن ننهن سان
سندس پيٽ چيري ڦاڙي ڇڏيو. هرڻيڪشپ جي پٽ پرهلاد ڀڳت کي شينهن منهن واري
انسان (نرسنگهه) ۽ پرڀوءَ هريءَ (وشنوءَ) جو درشن ڪرڻ ۾ آيو جنهن هٿ جوڙي نمرتا ڀاءُ
نمسڪار ڪئي. ديوتائن گڏجي منڊل مان ڦلن جي ورکا ڪئي. ڀڳت پرهلاد کي پنهنجي
پيءُ جو اڌڪار مليو. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) ڪنڊ
(٥) آڌياءَ ٤٣ سماپت.

اندڪ جو تپ ڪرڻ ۽ مهيشور سان لڙائي. ڀڳوان شنڪر جو اندڪ کي ترشول جي نوڪ تي چاڙهڻ.

ويد وياس - اي سنتڪمارو! هرڻاڪشيءَ جي مرڻ کان پوءِ اندڪ کي ڇا مليو؟

سنتڪمار- اي مني وياس! هرڻاڪشيءَ جي مرڻ بعد سڀني ڀائرن ملي ڪري پنهنجي
اندي ۽ وڏي ڀاءُ اندڪ کي چيڙائڻ شروع ڪندي چيو، ”اڙي اندڪ! تنهنجو هيئر راڄ
سان ڪهڙو مطلب آهي ۽ هرڻاڪشيءَ اسان جي پيءُ نه سخت ڀل ڪئي جو توکي راڄ جو
اڌڪاري ڪيو ۽ سخت تپسيا ڪرڻ کان پوءِ به تو جهڙي، بدشڪل، اندي، جهيڙاڪ ۽
بدذاتي پٽر کي پراپت ڪري خوشي حاصل ڪئي. هاڻي تنهنجو راڄ تي اڌڪار ڪٿي.
تون ئي ٻڌاءِ ته ڪڏهن پيءُ جي پٽن کان سواءِ ٻاهران آندل ڌارين کي راڄ ملي سگهندو؟
سچ پڇين ته راڄ جا اڌڪاري اسين آهيون ۽ نه تون.

ڀائرن جي طعنن ٽوڪن جهڙي دليل ٻڌائي ۽ چيڀاٽ ڪرڻ ڪري اندڪ جي دل جلڻ
لڳي. پوءِ جنهن انهن ڪري هن ٻاڻ کي اندر کي آلت ڏنو. هڪ ڏينهن رات جو اڪيلي سر
جهنگ ڏانهن هليو. سنسان ويراني هئي. هيءُ تپسيا ڪرڻ ۾ لڳي ويو. ڪيترو وقت گذري
چڪو ۽ جنهن وقت ڏٺائين ته سندس تپ ڪرڻ مان ڪو به فائدو ڪونه آهي تڏهن ٻاڻ کي
ٻرندڙ باهه ۾ ڦٽو ڪرڻ لاءِ جسم تي تيار ٿيو ته برهما پرگهٽ ٿي چيو.

برهما- اي اندڪ! ڇا جي لاءِ تون ايتري ڪٺور تپسيا ڪري رهيو آهين؟ سنسار
۾ ڪهڙي دراپ چيز جي توکي ضرورت آهي؟ گهر جهڙي گهرڻو هجيئي؟

اندڪ- اي ودااتا! جي اهي ڀائرن منهنجو لٽيت ڪيو مونکي درٻدر ڪيو آهي سي
مونکي ڏين ۽ منهنجا غلام ٿي رهن. مونکي جاني جهر کان اکين ۾ روشني ڪانه آهي سو
اکين ۾ روشني پيدا ٿئي جنهن مان ڏسي سگهان. تون ڄاڻين ٿو اها آهي ته اندر ڪانرني سڀ ديوتائن
منهنجي قبضي ۾ رهي مونکي ٻل پراپت رهن ۽ ڪنهن به حالت ۾ ڪنهن کان به ۽ ڪڏهن به منهنجو

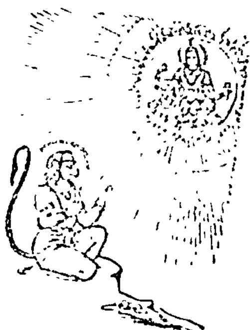
(ڪٽا مندر 298 - ٻڪران شنڪر
جو اڙدسه اوتار)

(ڪٽا مندر 298 - ٻڪران شنڪر جي
براهمڻ ڪمار ۽ راجڪمار اي ڪريا)

(ڪٽا مندر 292 - ٻڪران شنڪر
جو هنس اوتار)

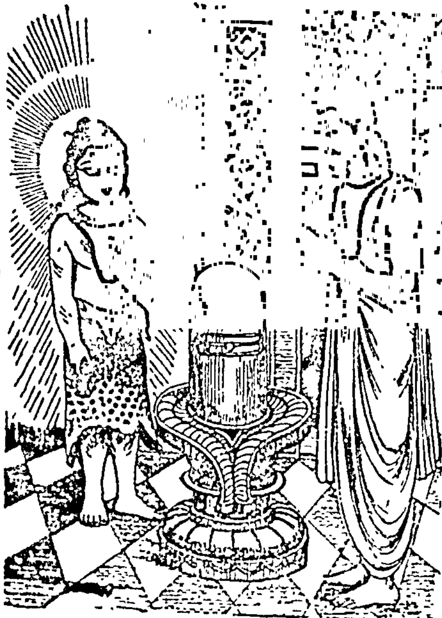
(ڪٽا مندر 299 - ٻڪران شنڪر
جو هنومان اوتار ۽ اڃا)

(ڪٿا صفحو 253 - گوري شنڪر غفا ۾)

(ڪٿا صفحو 275 - ڀڳوان شنڪر اڌ زال
۽ اڌ مرد جي گڏيل روپ ۾)

(ڪٿا صفحو 285 - وشوامتر منيءَ کي
ٻالڪ روپ ۾ شنڪر جو درشن)

هن ڪنور لپ کي ڪرڻ بند ڪر.

هرڻڪشپ - اي ناٿ! مان اهو امر وٺان، مونکي موت جو ڊپ نه رهي. مان نه سرشٽ ۾ نه پيدا ٿيل، نه ڏينهن جو، نه رات جو، نه اَستر سان، نه شستر سان، نه همند، نه مٿي، نه اندر نه ٻاهر، نه سڪل وڻ سان، نه ڄار سان، نه ٻيو سان نه ڪمان سان، نه پرٿوي تي نه جل ۾، نه ٻاهر ۾ نه هوا سان، نه دشمن کان نه ديو کان، نه وشنوءَ کان نه مٺيءَ کان نه توهان جي ڪنهن خلقيل پراڻيءَ کان مران.

برهما - (من ۾ من ۾ وشنوءَ کي پرڻام ڪري) اي دليت راڄ! مان توکي بلڪل راضي آهيان. انهن کي ليکڻ جهڙو تون جوڙين ٿو. تو ڪافي عرصي تائين تپسيا ڪئي آهي. هاڻي تنهنجي ڪامنا پوري ٿي چڪي ۽ وڃي سنسار ۾ آنند ۽ موجون ماڻڻ شروع ڪر. پنهنجي پرتاپ کان زور وٺي پيدا ۾ پرٿوي وٺي. سڄيءَ تروڪيءَ تي سوڀ پائڻ جا سڀا لوڻ لڳو. پنهنجي ئي اندر پاڪاس جي سڀني سان سڄيءَ پرٿويءَ تي جمت حاصل ڪيائين. ديوتائن ڏاڍو ئي ڪوڙي لٽو وڪيائين. ديوتائن وياڪل ٿي دستور موجب وشنوءَ وٽ ولڪست ۾ ويا. پرماتما هريءَ ديوتائن جي درد ڀري ڪهاڻي ڪن لائي ٻڌي ۽ دليت جي ناس ڪرڻ جو کين وچن ڏنو. ديوتائن پنهنجي پنهنجي گهر واپس ورڻا. پوءِ وشنوءَ اهڙو نه ڏٺو ويس ۽ عجب روپ ڌارڻ ڪيو جو اڌ شينهن جو ۽ اڌ ماڻهوءَ جو. هن جو منهن بلڪل خوفناڪ، ڪلبل ۽ ونگڙو هو. هن ۾ لڪن جهڙو تاز ڪرڻ ۾ لوز ۽ لڪا هئا. مسڪ تي چنائون هيون جي ڪلهن تائين لٽڪي رهيون هيون. ايشاويءَ تي لڙوائي جوت هئي. چنڊ جهڙو پرڪاش سونهن سڙوڻ والڪر لهلي رهيو هو. هٿن ۽ جراڙين والڪر اکيون لٽڪي رهيون هيون. منجهند جي وقت هيءَ نرسنگهه جي روپ ۾ لڪل وشنو ڀڳوان، دليتن جي ملڪ ۾ آيو. جاسوسن وڃي اها خبر دليت راڄ هرڻڪشپ کي ٻڌائي جنهن بهادرن کي گهرائي ۽ کين چيو، "اي بهادرو! توهان وڃي هن بي ڍنگي شينهن منهن واري انسان کي جلد پڪڙي مرانت اڳتي وٺو." پنهنجي مالڪ جو حڪم ٻڌي دليتن هنجي پڪڙڻ لاءِ طرف ڊڪ ڊوڙ ڪئي. ڀلا ڪٿهن شمع کي پتنگ پڪڙي سگهندا؟ هنن نه اها ڪار هئي. جڏهن دليت هنجي پڪڙڻ يا کيس مارڻ لاءِ ٻي آيا سي نرسنگهه ڀڳوان جي لمح جلي خاڪ تي ٿي ويا. هن طاقت سان ڪو به برمقابل نه سگهيو. هنجي الوکيءَ ۽ عجيب طاقت جي خبر جڏهن دليت راڄ هرڻڪشپ کي پئي تڏهن اَسترن، شسترن، شڪتين وغيره سان هٿيار بند ٿي نرسنگهه سان لڙڻ لڳو. ٻنهي بهادرن جي وچ ۾ لڙائي شروع لڳي. دليت راڄ هرڻڪشپ کي برهما جي زور جو ڏاڍو فخر ۽ ٻل هو. هڪ ٻئي تي سخت حملا ڪرڻ لڳا. ترندي ترندي راڄ محلات جي دروازي وٽ آيا هئا. سج لهڻ جو ويل هئي. نه رات هئي نه ڏينهن هو. نه اندر هئا نه ٻاهر هئا. پس ٻاپ جو گهوڙو اچي ٿلهار لوڙ ۽ منجهس هڪ ٿڙي (پولڊ) جي ۽ جاءِ وڏيڪ ڪاڏ هئي. اهانڪ نرسنگهه اٿل ڪري اچي هرڻڪشپ کي پنهنجي ڏکڻ ٻانهن ۾ سرڪور جهليو.

ڀڳوان شنڪر کان پُٽ وٺي راڄ ۾ اچي پنهنجي طاقت وڌائڻ کي لڳي ويو. چوڌاري جيت حاصل ڪندو اچي ديوتائن مٿان ڪڙڪيو. سڄي پرٿويءَ کي جيتي پرٿويءَ کي کڻي پنهنجي رسائل ديش ڏانهن اچي پهتو. سڀ ديوتائون وياڪل ٿيڻ لڳا. سڀئي رشين منين وشنوءَ جي آراڌنا ڪرڻ شروع ڪئي. پوءِ ته سرو الملڪ، اڪيه منه، ڀڳوان وشنوءَ ورآهه (سوئر) جو روپ ڌارڻ ڪري پنهنجي ٽونڊي (منهن جي چهب) سان چيريندي ڦاڙيندي وڃي رسائل ۾ پهتو جتي ڪيترن ئي دئيتن جو ڪچومر ڪيئي وڄر سمان ڪٺور پيرن سان دئيت سينائن ئي مارو ڪيائين. آخر ڪروڙن سورجن سمان تيج واري سدرشن چڪر سان هرڻاڪش جي سسي ڌڙ کان ڌار ڪري ڇڏيائين. دئيت ڪل کي قائم رکڻ لاءِ انڌڪ کي راڄ گديءَ تي وهاري پرٿويءَ کي پنهنجي ڏندن سان کڻي مرليو لوڪ ۾ ڀڳوان وشنو ورآهه جو روپ ۾ واپس پهتو. ديوتائن، رشين منين، اندر ۽ ڪمل ڀريءَ برهما کي ڏاڍي خوشي حاصل ٿي ۽ سڀ آنند ۾ رهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پد ڪنڊ (٥) اڌياءُ ٤٢ سماپت.

❀❀❀❀

هرڻڪشپ جي تپسيا ۽ برهما جو وردان پائي اتياچار ڪرڻ
نرسنگهه جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ پرهلاد کي راڄ پراپتي.

سنتڪمار— اي وياس مني! هرڻاڪش دئيت جي ناس ٿيڻ ڪارڻ سندس ڀاءُ کي سخت ڪاوڙ لڳي. هن هريءَ پرڀوءَ (وشنوءَ) ڀڳوان سان وير وٺڻ شروع ڪيو. پنهنجو راڄ ڪڙو ڪيو. پنهنجي سڄيءَ سڀا کي ديوتائن جي خلاف جهاد مچائڻ شروع ڪئي. سڀني دئيتن کي حڪم ڪيو، ”جتي ب ساڌو، مهاتمائون، سنياسي، رشي، مني وغيره ڏسڻ اچي انهن کي ختم ڪيو.“ هيءُ حڪم پوندي ئي ڪٺي دئيت ڪاهي پيا. ساڌو مهاتمائن جو عام قتلام ڪيائون. اهڙي قدر ظلم مچائي ڏنائون جو ديوتائون پنهنجو سرڳ ڌام ڇڏي گپت روپ ۾ اچي مرليو لوڪ ۾ پهاڙن غارن ۾ واسو ڪرڻ لڳا. هيڏانهن وري پنهنجي بادشاهت پڪي پختي ڪرڻ لاءِ پاڻ ب مندراچل پربت ۾ اچي تپسيا ڪرڻ لڳو. ڏاڍي گهور ۽ ڪٺور تپسيا کي لڳي ويو. اندرين کي وس ڪري هڪ من ۽ چت سان آڱر پڪنيءَ ۾ مکڻ ئي وير- پير جي هڪ آڱر تي بيهي، ٻانهون مٿي ڪري ۽ اکيون آسمان ۾ ڪري ڪئين هت پوءِ ۾ مال تي ويو. تپسيا جي اگ جي چمڪار ديولوڪ ۾ پهتي جتي سڀ پرڀو برهما پرڀو رشي ۽ دڪش هن دئيت راڄ جي تپسيا واري آشرم ۾ اچي پهتا. برهما پنهنجو سچو روپ ڏيکاري چيو.

برهما— اي دئيت راڄ! مان تنهنجي هن گهور تپ سان ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. تو کي جيڪي ب، گهرڻو هجي سو گهر. مان تنهنجي من ڪاما پوري ڪندس ۽ جلد

چوڌاري پرڪاش ڦهلجي ويو مگر اُن اونڌهي ماحول جو اهڙو روپ ساگر لي رهيو ۽
اولهه الذڪار ۾ پنڌا لڳ جي سبب ڪري سڀئي اکيون ۽ اکيون بند ٿي رهيون. اهڙي
عجيب روپ واري پراڻيءَ جي پنڌا لڳا ڪري گوري الڳتاڙيءَ وڃان اچڻ لڳي.

گوري - اي پرڀو! مونکي سچ اچ ٻڌايو ته اسانجي اڳيان هيءَ اهڙيءَ طرح پنڌا لول
پرش ڪير آهي؟ ڪنهن ڪمکي اهڙيءَ طرح پنڌا ڪيو ۽ ڪنهن جو پٽ آهي؟

ديويشور - اي ديوي! الدوولد ڪندي جڏهن تو منهنجي اکين کي پنهنجن ڪر ڪملن
سان بند ڪيو تڏهن منهنجي مستڪ سان لڳندي پاڻي لڳندي جهڪي اوڙ تان پکو جا
لوپا ڪريا ان مان هيءَ پراڪرمي پرش پنڌا ٿيو آهي. هنجو نالو 'اندڪ' آهي. هن جي
پنڌا ڪرڻ جو ڪارڻ تون ئي آهين ۽ اهو سمجهه ته تو هنکي پنڌا ڪيو آهي. تنهنڪري
پنهنجي ساهيڙين سان گڏ توکي هن جو پالڻ پوشڻ ۽ ديکڀال وغيره ڪرڻي پوندي.

سواميءَ جا وچن ٻڌي عجب ۾ پئجي ويئي مگر اکين کان اندر لڪي منش ڪهل اچي
ويس ۽ اُن اندڙي ٻالڪ جي پنهنجي پٽ واڱر پاليءَ پالڻ پرگهور لڳڻ لڳي.

هڪڙي ڀيري مند جي اچڻ سان هرڻاڪ دليس پٽ پنڌا ڪرڻ جي ڪامنا سان اهڙي
ايڪانت واري جهنگل ۾ شيوءَ جي گهور تپسيا ڪرڻ لڳو. اندرين کي قبضو ڪري اُتي
تپسيا ۾ مگن ٿي پنهنجي شيوءَ جي شرڻ ۾ آيو. ڪافي وقت گذري چڪو ته پنهنجي ڀلي
پنهنجي شيو پرگهٽ ٿيو ۽ هرڻاڪ جي اڳيان اچي چيو.

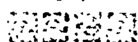
شنڀو - اي دليس ناٿ! ڇاجي لاءِ تون هن گهور تپسيا کي لڳل آهين؟ تون پنهنجي
من جو منورٿ ظاهر ڪر. مان وڏو داتا شيو آهيان ۽ تنهنجا سڀ منورٿ پورا ڪندس.

هرڻاڪيه - اي ناٿ! توهان سڀ ڪجهه ڪرپالو آهيو. منهنجي توهان کي نمسڪار آهي.
توهان جي درشن ڪرڻ سان منهنجو روم روم ۾ آنند اچي ويو آهي. اي ڪرپا جا ساگر!
منهنجي اهر دليس ڪل جي پوريرا هلائڻ وارو پٽ مونکي پٽ ڪري ڏيو آهي. اهڙا اهو ته
هڪ شڪتيشالي پٽ پنڌا ٿئي. بس، ايٽالي آس اهو ۽ توهان کان سواءِ ٻيا ڪير پوري
ڪندو؟

شنڀو - اي دليس ڪل پوشڪ! تنهنجي ڀاڳ ۾ ته پٽ لکيل ئي ڪونه آهي. ٻاد رکو
ته ڪرپا ڪرڻ کان لاچاري آهي. مون وٽ هڪ پٽ آهي جنهنجو نالو اندڪ آهي جو
تنهنجي مرضيءَ موافق ٻلوان، لتوارو، شڪتيشالي، ۽ اهڙو پراڪرمي ٿيندو جو ڪوئي ڪيس
جيتي ڪونه سگهندو. تون وڏاڪ تپسيا ڪري منهنجو جيءُ جوڪي ۾ ته وجهه ۽ ان اندڪ
کي پنهنجي پٽ سمان سوڪار ڪري پنهنجي من جي اڇا پوري ڪر!

پوءِ ته هرڻاڪ ڏاڍو خوش ٿيو ۽ شيوءَ پاروتيءَ کي سڏ ڪري انڌ پٽ کڻي هرڻاڪ
کي پيدا ڪيو. هرڻاڪ پٽ کي گود ۾ وٺي شيوءَ ۽ گوريءَ جا ٿورا مڃيندي استتي
ڪندي پرڪرما ڏيندي پنهنجي راڄ ڏانهن روانو ٿيو.

ونڪنٺ وارو ٿيو. سندس نالو رنت ديو. گنڊڪي نديءَ ۾ ٻڌلڻي وٺي ۽ ڀڳوان جو پنهنجي آش ۾ شالگرام جي روپ ۾ سانس گڏ رهڻ لڳو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (۲) پد کنڊ (۵) اڌياءَ ۴۱ سماپت.

آنڌڪاسر جو جنم، هرڻياڪيه جي تپسيا، سندس پرٿويءَ جو کڻي وڃڻ ۽ ڀڳوان وشنوءَ جو وراهه روپ ۾ کيس مارڻ

ويد وياس- اي سنتڪمار! انڌڪاسر ڪير هو؟ ۽ هن ٻارڙيءَ کي ڪهڙي طرح کان پيدا ٿيو؟ دئيت ڪي ڪري ۽ ڀڳوان شنڀوءَ جي ڳڻن (ديوان) ۾ مکيه پدوي ڪيئن حاصل ڪيائين؟

سنتڪمار- اي وياس مني! ڀڳوان جي ديون شنڀوءَ کي ڀڳوان ليلائن ڪرڻ جي چاهنا اٿس ٿي. پاروتي ۽ ڳڻن (شيواڌارن يا سکن) کي ساڻ وٺي ڪيلاش پربت کان ڪاشيءَ جي شهر ۾ اچي پهتو. ان شهر کي اچي پنهنجي راجڌاني بڻايائين. ڀيرو ڀيرو کي اُنهن جو ڪوتوال مقرر ڪيائين. ڀڳتن جي سک ۽ آنند ڏيڻ لاءِ انيڪ پرڪارن جون ليلائون ڪرڻ لڳو. هڪ ڏينهن مندراچل پربت تي سمٿي راند ڪرڻ لاءِ ان سان آيا. لڪ-چپ راند ڪندي پاروتي ڏيئي آنند ۽ سرج ۾ اچڻ لڳي ۽ سرادري ڪمل جهڙن هٿن سان شوءَ جي ٻئي اکيون ڍڪي ڇڏيون. شنڀوءَ جي اکين کي هڪ مدت لاءِ کڻي بند ڪيائين. اکين جي بند ڪرڻ سان ٻئي سرج ۽ چندرما ٻئي زمين تان غائب ٿي ويا. اونده انڌڪار ٿي وئي. اکين بند ڪرڻ وقت ٻي ٻارڙن جو هٿ ڀڳوان شنڀوءَ جي اکين سان ڇهڻ لڳو. ان ڪري هڪ هٿ ۾ گرميءَ سبب پگهر ظاهر ٿيڻ لڳو. هڪ طرف اونده انڌڪار جو راڄ ٿيو ٻئي طرف پرٿويءَ جي اوچتو هٿ لڳڻ ڪري ڪجهه ٿيو زمين تي ڪري پيا. پگهر جي ڦڙن مان زمين تي جي ڦٽڻ ڪري جي ڌڙ هڪ ڀيانڪ ۽ خوفناڪ آواز ڪندي اسرار روپ پيدا ٿيو جنهن جي مکين مان ڪروڌ روپي باهه جا اُلا نڪري رهيا هئا. بدن جو رنگ ڪارو هو، ان جو ونڊيون اکيون هيون ۽ مٿي تي ڪارن جهڳرن ڌيس. انساني بيابان تان اوالو ۽ هڏ ۽ حد کان وڌيڪ ڀيانڪ هو. ڪڏهن نڪ پيو ڇني ته ڪڏهن اوچڪرون پيو ڏئي، روئي ڪڏهن مڪي پيو ته ڪڏهن روئي پيو. ٽڪ ۽ مرڪ جو عجيب منظر سندس مکڙي تي پسجي رهيو هو. ڪڏهن خوفناڪ آواز پيو ڪري ته ڪڏهن دردناڪ آلاپ پيو ڪري. سڀ منهن جو ڪول هو. جنهن اڏامڻ ڏسي پرٿويءَ جي دل ڌڙڪڻ لڳي. سندس ٿڪ سڀ لڳا. پرٿويءَ کي ڪنبندو ڏسي ڀڳوان شنڪر چئي ڏنو.

مهيشور- اي پاروتي! سڀني اکين کي ڍڪي پرٿويءَ ڪير پيدا ٿيو آهي ڀلا ٻڌائي ڏسج؟ مهيش جي ڳالهه ٻڌي ته پرٿويءَ ڪئين هٿ پنهنجي ڇڏي اونده ناس ٿي وئي،

سرڳ دوار جي ٻاهرين نه ڇڪر هلندو نه پهچي ۽ هميشه ڪاله دير نه لڳندس. اون ڇاڪاڻ ته
ٻئر ڇڏيو ڪندو ۽ ارڌلي آهين لهمڪري اون مهمندي هن سراپ سان وڃي ٻئر ٿي.

پوءِ نه تلسي زار زار روئندي ورلپ ڪرڻ لڳي. انهيءَ ۾ ٻڪمت ولسل ، الالن جو الملڪ ۽
ديالالن جو سوامي ڀڳوان رڌر نه اچي الي پرتيمت ٿيو ۽ تلسيءَ کي سمجهائيندي چيو.

ڀڳوان رڌر- اي ديوي! اون هالي دک جي دور ڪرڻ واري ٿالهه پئي. اي وشنو!
اون نه من کي هڪ لڪالي لي رکي هيءَ ٿالهه. پر ڇاڪاڻ جو هن ٿالهه جسم ڇڏي سان
سمبنڌ آهي ۽ ٻئي لاءِ سڪداالڪ لهندي. اي ديوي! ان جسو ڪمترا ورهه ساالده
شري هريءَ جي لهسيا ايڪاسه ۾ وااي جهمڪل ۾ ڪئي هئي لهيجو ال اوکي اڄ ملي
رهيو آهي. ڪرهه پرشارمڪ السان جو اچاير نه وهندو آهي. وري سڀئي لن من سان ڪول
لهسيا ڪٺن ولرمڪ وهندي؟ هسريءَ اراره ۾ لذ.لڳاڻ ڪري اوکي وشنو (هري - ارار)
ماهر ۽ هالي اون لاسوامت ديهه کي لهاڳ ڪيدڻ جيا هڪ ٻار ۽ اروجو لالق لديءَ جو
روپ ولندي. ٻارمڪ ورش ۾ آها لدي گنڊڪي لالي سان مشهور سڌني. ڪجهه ولمت
ڪان پوءِ وري مهمڪي ڙودان جي ارار سان اون ديالالن جي ارچا جي سامگريءَ ۾ هڪ
مکيه وستو يعني تلسي (وڪمه يا وڻ) لي ڪري هر ولمت هريءَ (وشنوءَ) سان ڪڏ اراس
ڪندي. اي سندري! سرڳ لوڪ ، مرلور لوڪ ، پاتال لوڪ ۾ سڀني ڪلن جي وڻن ڪان
الر تلسيءَ جو وڻ لوڪڻ ۾ ايندو جتي اون هريءَ جسي پرسان رهندي ۽ هري لهمجي
پرسان لراس ڪندو. ولڪسند ۾ ٻئا اون وڻن جي مکيه داري اي ڪري شري هريءَ جي
سنگ ۾ اون سدائين رهندي. هرڏاهن وري ٻارمڪ ورش ۾ لديءَ جسي روپ ۾ رهي
هريءَ جي الش ساگر سان وڃي ملندي. مگر ياد رک ديوي! لهمجي سراپ جسي مطابق
ڪري وشنوءَ (هريءَ) کي نه ٻئر جو روپ ڌارڻ ڪري گنڊڪي لديءَ جي جل جسي
پرسان رهڻو پوندو جتي ڪروڙن جيوت پهچن لکن ڏلدن سان ان ٻئر کي ڪرڻي گول گول
لڪون ٻالندا ۽ پوءِ اهو ٻئر جو لڪر شالگرام جي لالي سان مشهور لهندو اهي لڪڻ
جي لثارمڪ ڪري اهي کي لڪشمي ۽ شالگرام نه چئبو. وشنوءَ کي شالگرام جي لالي سان
سڏبو ۽ شالگرام ۽ تلسيءَ جي وڻ جو مطلب سدائين لاڀدائڪ سڪن جي ڏيڻ وارو ۽ ڪشٽن
اتن جي پرايمت ڪرائڻ وارو چئبو. اي ديوي! جيڪو شالگرام ۽ تلسيءَ کي يا شنک کي
هٿائيندو لهي کي اسٽري يعني زال جو وڇوڙو لصيب لهندو ۽ انهيءَ جي مطلب ڪرائڻ
واري کي سدائين زال جو سک رهندو. مهاڪياڻي ماڻهو سدائين اهي ٽنهي شين کي ڪڏ لي پوڄا
جي جاءِ ۾ رکندا ايندا ۽ اهي ٽئي شيون آهن ، (١) شالگرام (٢) تلسي (٣) شنک (لال).

الهن جتي ڀڳوان شنڪر اهو ڏيان لي ولو. تلسيءَ پهنجا الهن مان [illegible] الهيا جسم
نه هئي ديوي يعني اسٽري روپ ڌارڻ ڪيو جنهن کي وشنو ٻاڻ سان ڪسڏ ولي وماڻ ۾

وڃندو خاص طرح وشنوءَ ۽ لڪشميءَ لاءِ ته شنکر (ناد) ۾ رکيل پاڻي تمام پيارو لڳندڙ آهي.
شنکر چوڙ جي مکتيءَ ڪرڻ کانپوءِ ڀڳوان رڌر ۽ اما، گڻيش ۽ ڪارتڪ وغيره ڪيلاش
پربت ڏانهن روانا ٿيا. ڀڳوان جي اٿڻ وقت سڀني ديوتائن جيءِ جيءِ جا شبد اچارڻ ڪيا.
ڏاڍاوان خوشيءَ جون لهرون لڳڻ لڳيون ۽ وري چئني طرفن کان پشپن جي ورکا ٿيڻ لڳي.
پراڻيءَ ٿان ٻار هٽي وڃڻ ڪري ڌرتي ماتا به پاڻ کي ڌنيه ڌام سمجهڻ لڳي ۽ ڀڳوان رڌر
جا گڻواد ڳائڻ لڳي. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (٢) ڀڳ ڪنڌ
(٥) اڌياءِ ٣٦-٤٠ سماپت

ڪروڌ ۾ ڀريل تلسيءَ ديويءَ جو وشنوءَ کي سراپ ۽ شنڀوءَ جو تلسيءَ ۽ سالگرام کي وردان.

ويد وياس: اي سنتڪمار! ڪهڙيءَ طرح تلسيءَ جو ستت ڀڳاڙيو ويو؟ اها اوهان کي ڪٿا
مان ٻڌڻ چاهيان ٿو ۽ ڪرپا ڪري اهو ٻڌايو ته تلسيءَ ڪهڙي طرح وشنوءَ کي سراپ ڏنو؟

سنتڪمار: اي وياس وياس مني! شنکر چوڙ کان ٻرهمڻ جي روپ ۾ ڪرچ وٺي ماڻا
جو ڦهلاءُ ڪندڙ وشنو ڀڳوان ٻيهر شنکر چوڙ جو روپ ڌارڻ ڪندي اچي پنهنجي لشڪر ۾
پهتو. تلسيءَ وٽ پنهنجو دوت موڪلي پنهنجي اچڻ جي خبر پهچائي. تلسي پنهنجي
پتيءَ جي اچڻ جو ٻڌي آنند روپي ساگر ۾ ٽٻيون ڏيڻ لڳي. ٻراهمڻن کي خيرات دان ڏيڻ
ڏنا ويا. پوءِ پنهنجي هار سينگار ڪي لڳي وئي. ديوتائن دانائن جو ڪم پورو ڪندڙ
ڀڳوان وشنو شنکر چوڙ جو روپ ڌاري تلسيءَ جي محلات ۾ اندر آيو. تلسي به هار سينگار
ڪري پتي پرميشور سان ملڻ لاءِ اچي پهتي. ڳالهائيندي ٻولهائيندي حال احوال ڏيندي
البت پتيءَ جي ولگ روپ ۾ ته ڪوس ڪري لڦاوت سمجهه ۾ ڪري آيو. مگر استري ڌرش
جي گرهست روپي وهنوار ۾ ڪوس ڪجهه شڪ پيدا ٿيو ۽ ٻئي ڪم چئي ڏنائين.

تلسي: اي ناٿ! تون منهنجي پتيورت ڌرم کي ڀرشٽ ڪيو آهي. مون کي هينئر پڪ
پئجي چڪي آهي ته منهنجي پتيءَ جي روپ ۾ ڪو ٻيو دشٽ پرش آهين. جلد ٻڌاءِ تون
ڪير آهين؟ هينئر مان توکي شراپ ٿي ڏيان.

وشنوءَ جو منهن جلد ئي پيلو ٿيڻ لڳو. پنهنجو اندر ٻول ظاهر ٿي چڪو ۽ سچو روپ
تلسيءَ کي ڏسڻ ۾ آيو. جيترو ٺيڪ ڀڳوان وشنو پاڻ هو، ته تلسيءَ جي ڪرپ جهڙي ٿي ٻيکري
چڙهي چڪي هئي. پنهنجي پتيورت ڌرم جي ڀڄڻ جي جوش ۽ ڏولن ۾ هوءَ پاڻ کي
روڪي نه سگهي ۽ ڪيس ٻروڻ پيڻ لڳا ته سندس پتيءَ جو موت ٿي چڪو آهي ته لڳڻ
وارو ضرور آهي. پوءِ ته سراپ ڏيندي چيائين.

تلسي: اي سنگدل وشنو! تنهنجو من پٿر وانگر ڪٺور آهي. توکي ذري ماتر به
مون تي قياس نه پيو. منهنجي هن پتيورت ڌرم نشٽ ڀرشٽ ڪري پنهنجو پتي

وڃي برهما جا آهي ۽ انهن وچن کي سچو ڪرڻ لاءِ پرانديو.

پوءِ ردر آڪاش واڻيءَ جي وچن ٻڌڻ غور ڪري ڌيان ڏنو ۽ وشنوءَ جو سمرڻ ڪيو. وشنو ڀڳوان اتي پرگهٽ ٿيو ۽ وشنوءَ کي شنڪر ڇوڙ کان سڀني ڳالهه ڪري واپس ولڪالله ...

وشنوءَ پڪڙ ٻڌڙي براهمڻ جو روپ ڌارڻ ڪيو ۽ شنڪر ڇوڙ جي رهڻ واري جاءِ بلڪل هوڻي آواز ۾ چيو.

ٻڍڙو براهمڻ: اي داڻويندرا مان هن وقت هڪ بکاري ٿي تو وٽ آيو آهيان. اي داني ولسل! مان ٻڌو آهي ته تون طاقتور ته آهين پر تون لوهان ...
کي بکيا ڏيڻ سوڪار ڪندا لڌڻ لي مان لوهان کي انعام جي ڳالهه ڪئي.

شنڪر ڇوڙ: هيءُ الوڪر ۽ اسراري نثر ڏسي اتوين ته دهلجي وار مگر جلد لسي پاڻ سنڀالي ۽ داني مالڪ ۾ پهچي تانو اڳرو ڪري ته "اوم" منتر جو اچارڻ ڪندي براهمڻ کي بکيا ڏيڻ سوڪار ڪئي مس لسر براهمڻ چيو ڏنو، "اي داڻوراجا مرلکي لوهان جو ڪوچ گهرجي."

شنڪر ڇوڙ جون ۽ ۽ وڻن ۽ ... ۽ وڻن واڙ لي ٻهي وهر ۽ هسن ٻڌڙي براهمڻ کي پهچي واجالي ڪري ۽ اسرجي پرشاڪ سان ڪپڙو واسطو اظهار ڪري هن ... براهمڻ ٻڪمل ۽ داني پرش لاءِ انڪار ڪرڻ ڏاڍو ڏکيو هو. ... پاڻ ڪوچ هو، سڀنس سرير جو ...، سڀنس ڪوچ هو، ڪوچ لاهڻ هن جي زندگيءَ ۽ موت جو سوال هو. گويا سڀنس حياتي اچ خطري ۾ هئي. ڏاڍيءَ ... واجالي شان ۽ ... وڪڻ لاءِ هن ٻڌڙي براهمڻ کي پهچي ڪوچ لاهي ڏنو.

... وشنوءَ لاءِ ڪوچ وٺي آڌامي ته هڪ ڪاڻي هٿ جو ڪم هو. اڪ ... ۾ شنڪر ڇوڙ واري ... ڪوچ ۽ واجالي ... سان اهي شنڪر ڇوڙ جي استريءَ تلسيءَ ... ۽ تلسيءَ جي پتورتا ڌرم سان هٿ چراند ڪئي.

ٻجليءَ واڪر هيءُ خبر ردر ديوتا جي ڪن تي پهتي مس ته وشنو ته اتي پرگهٽ ٿيو. وشنوءَ کان تصديق ملڻ تي ردر ٻڪڙ تي ترشول هٿ ۾ کڻي جنگ جي لاءِ ۽ پرڪاش سان ڏهن تي ڏسارن ٻڪندڙ جوالا مکيءَ جي آڻ جي روشنيءَ ۾ چمڪڻ لڳو. چمڪندڙ ٻرندڙ انگيءَ جو لبڻ هو جنگ کي ختم ڪندي ته غير واجبي شڪتيءَ جي وقت کان ٻاهر هو. ٻالي ديوتائن ۽ دشمن جي ڪاوڙ ٻاهر ڪئي. آهستي آهستي هيءُ ترشول وڌو لمڊيو ويو ۽ لوه وشار سان ملڻ لڳو. اوريءَ ديو ۾ آسمان ۾ چڪر لڳائي وري اچي ردر ديوتا جي هٿ ۾ اچي ويو ۽ اڪ ... ۾ وري هوا سان گڏجي ... ڪندي اچي شنڪر ڇوڙ جي سيني کي ڏڙ تان ڌار ڪندي غائب ٿي ويو. ديوتائن واڪي ٻڌڻ جي وڪا ڪئي. شنڪر ڇوڙ جو اصلي ڪسرپ روپ پرگهٽ ٿيو ۽ ڪمن ... جهڙو ۾ ڪرشن ... ڪري سڀنس واسو ... ۾ ٿيو. شنڪر ڇوڙ جي هڏن تان واري شنڪ (لساد) جهڙي ذات هلندي آئي ۽ شنڪ جهڙو ٻالي شنڪر ٻڪوان ... ديوتا لاءِ ... سمجهيو

ماري ڪيو. هڪڙي زبردست ديويءَ جي اُن ئي دئيتراج شنکچور جا هوش ۽ حواس اُڏائي ڇڏيا ۽ وڏو ڌڪو کائي ٿوري وقت لاءِ بيهوش ٿي ڌرتيءَ تي ڪري پيو. وري جڏهن هوش ۾ آيو تڏهن ڀدرڪاليءَ ديويءَ کي نمسڪار ڪري وري وڃي پنهنجي وِمان ۾ ويٺو. هيڏانهن ديوي دئيتن جي خون جي پياس ۾ اُڃي رهي هئي ته آڪاش وائي ٿي يعني آڪاس مان آواز آيو.

آڪاش وائي :- اي ديوي! هاڻي رڻ ڀوميءَ ۾ باقي ڏهه لک بهادر راڪاس بچيا آهن اُنهن کي کائي پنهنجي بک ۽ پياس اجهائي سگهين ٿي باقي شنکچور دئيت تنهنجي مارڻ کان ٻاهر آهي ۽ اهو پڪ سمجهه.

آڪاش وائيءَ جي ڳالهه ٻڌي ڀدرڪاليءَ انهن دئيتن کي مارڻ ۽ کائڻ شروع ڪيو ۽ اُنهن جي خون سان پنهنجي پياس اجهائڻ شروع ڪئي. باقي شنکچور جي مارڻ جو خيال لاهي ڇڏيو. پوءِ ته ڪالي دئيتن کي ماريندي رڻ ڀوميءَ کي شمشان بڻائيندي ردر ديوتا پرسان وڃي سڄيءَ جنگ جو احوال ٻڌائڻ لڳي.

ويد وياس - سنتڪمارو! ڪاليءَ جي ٻڌڻ سان ردر ڀڳوان ڇا ڪيو؟

سنتڪمار - اي ويد وياس مني! ڪاليءَ جي ورتانت ٻڌائڻ تي ۽ شنکچور جي سندس هٿان بچي اچڻ تي ردر ديوتا ٿورڪ ڏئي کلي ڏنو. پوءِ ڪال جو روپ ڌارڻ ڪندي ردر جنگ جي ميدان ۾ ڇالاڪن ماريندي ٽپي پيو ۽ سڀ شنکچور جي رکشڪن سان سينگاريل وِمان ڏانهن رخ رکيائون. شنکچور جڏهن ردر کي پاڻ ڏانهن ويجهو ايندو ڏٺو تڏهن ڏنڊوت پرڻام ڪري مستڪ ڌرتيءَ تي جهڪائي نمسڪار ڪئي. پوءِ اڪدم پاڻ سنڀاليندي ڪوچ ٻڌائيندي، ڌنش ٻاڻ هٿ ۾ کڻي وڃي وِمان ۾ اُٿي لڪي واٽ رهيو. چالاڪ دئيت پوءِ ٻاڻن جي برسات وسائڻ شروع ڪئي. هيڏانهن ردر ديوتا ۽ شنکچور ڏانهن زهريلا ٻاڻ اُڇلائڻ شروع ڪيا. ڏاڍو جنگي نظارو هو. سڀ دئيت ۽ ديوتائون پنهنجي لڙائي وساري درشڪ ٿي ڏسڻ لڳا. ٻنهي ڌران هڪ ٻئي ڏانهن ٻاڻ پئي اُڇليا ۽ هڪ ٻئي جا ٻاڻ بلڪل ٻارڪيءَ سان اڌ سرڊ پئي اڇلائي ڇڏيا. هيءَ خوفناڪ لڙائي ڪافي ڏينهن تائين هلي چڪي ۽ آخر ڀڳوان ردر جڏهن شنکچور جو هن ٻاڻن سان مرڻ مشڪل سمجهڻ شروع ڪيو تڏهن ترشول کڻي شنکچور ڏانهن نشان ڪرڻ شروع ڪيو مس ته آڪاش وائي ٿي يعني آڪاس مان اُرغڏي آواز آيو.

آڪاش وائي - اي ديوتن جا ديو ردر ديو! اوهان اوتار آهيو ته اوهان جو ترشول سڄي سنسار جي پرلئه ڪرڻ وارو آهي مگر هي شنکچور جا پڻ اڌ آهن ۽ اوهان جو ترشول ڪنهن به طرح پنهنجو اثر ڏيکاري نه سگهندو. شنکچور هن ترشول سان مرڻ وارو ڪونه آهي جنهن ڪري پنهنجي ديو مريادا قائم رکو. ياد رکو جيستائين شري هريءَ جو ڏنل ڪوچ (هري-ڪوچ) هن دئيت وٽ آهي ۽ جيستائين هن جي استريءَ تلسيءَ جو ستيتو پتيورت ڌرم قائم آهي تيستائين هن دئيت جو ڪوبه وار ونگو نه ڪري سگهندو. اي ديوا! اهي

وڪر پروا سان ۽ ويرچت جي سورج سان ڏومر ٻه جاري لي وئي. وشلوه جي
دليپ سان جرساڪ لڙائي هلي. ڪلاس سان ڪال، ڪرڪرڻ سان اکني، ڪال ڪيمه سان
ڪيمر، مه سان رشوڪرما، ٻهڪر سان مرتو، سنگهار سان مر، ڪلهڪ سان زون ديوتا،
چنچل سان واڙ، ڪهت پرشت سان اڌ، وڪتاڪم سان جنجر ديواسا، رلاسر سان جمسه،
وڃاڪل سان ۾-ڙ ڪل، ٻهوي ديهتمالي سان هي اشراي ڪمار، ڏومر سان اسل ڪڙير،
ڏرلڏو سان ڏومر، ڪاڪاڪم سان منڪل، شواڪر سان ولهوراڻو، بهت سان ممعت، گوڪا مک،
چڙوڻ، ڪدڪ، ڏومر سنگول، ٻهادر وشڙ ۽ ٻلاش وغيره ١٢ دليتن سان ١٢ سروح (آدليه)
ويوسسه ٻڌ ڪرڻ لڳا. اهڙيطرح ردر جي سهاينا لاءِ آيل ديوتائن جي راڪاس جي لشڪر
جي مهندارن سان دوبدو لڙائي لڳي لڳي. ٻارهن ٻها ردر وري اسارهن جنگي جرڪن
دليتن سان الڪي پيا. اگر ۽ چندا سان مهامتي، راهره سان چندرما، شڪر آچاري سان
گرو ديوتا ۽ لنديڪمتڙو وغيره ٻه ڪمعرن لي ٻهادر راڪاس ۽ دليتن ڪي مارينندا ميدان
صاف ڪندا هليا. پوءِ ته ٻنهي ڌرين کان سنتالرن هڪ ٻئي سان لڙڻ لڳورن. هيڏانهن
ردر ٻکران هڪڙي ٽڙ جي وڻ جي هيٺان براجمان هو ۽ هوڏانهن شلکم چور ٻه ڪمعترن
لي دليتن سان وڪرڙيل، ولڻ ۽ جواهرن سان جڙيل هڪ ارهسي سنگهاسن لي ويٺل هو.
ڪمعري ولمه کان پوءِ ويرڀدر ۽ شنک چوڙ ۾ اچي مهاڀنڪر لڙائي لڳي. الهڪ شڪتين
سان شنک چوڙ ويرڀدر لي حملا ڪيا مگر ويرڀدر سڀني شڪتين کي ٻکران شڪر جو
سورڻ ڪندي لي ڪار ٽالي ڇڏيو.

پوءِ ته ڀدر ڪالي ديويءَ اچي هڪ وڏو لساد وجاڻ ۽ ماٿا لهلائي جنهن سان الهڪ
دليت مورڇا ڪالي ڪري پيا. بسوءِ ته ڀدر ڪالي زبان تڙڪالهندي ۽ لڙڪالهندي
وڻ ٻنهيءَ ۾ ناچ ڪرڻ لڳي. ديويءَ جي ڪرهتا سان چوڏاري هاهاڪار مچي ويو. ديوتائون
لڙڻ ۽ نچڻ لڳا. شنک چور مٿان ته ديويءَ اگني استر سان حملو ڪيو پر ڏالسڙواڃ
شنک چور وري ولنيڙ استر سان الڪي بيڪار ٽالي ڇڏيو. بسوءِ ديويءَ ٽارالڻ آستر
هلڻ شروع ڪيو جنهن کي ڏسي ڪري شنک چور مرڪوڙي برلويءَ لسي ويهي لمسڪار
ڪندو رهيو. شنک چور جي لمسڪار ڪرڻ سان ٽارالڻ استر ديويءَ ونت واپس وري وڃي
پوءِ ته ديويءَ ٻوهر استر شنک چور مٿان ڇڏيو جنهن کي ٻڌ دليت لمسڪار ڪري مٿر
لهڪي ۽ الدر جو الدر ۾ هار لمول ڪري مرتالي ڪنديو. بسوءِ ته ڏالڙواڃ شنک چور جو
هون ڪرم لڳي لڳو ۽ ارٿلي. استر ديويءَ ڏانهن اچڻ شروع ڪيائين. ديويءَ ٻهمچي
اوواليءَ جرليءَ ۽ اٿڻي ٻڌي اور جي ديرشتيءَ سان ۽ لمار ليويءَ زبان سان ڪمن بيڪار ڪرتي
اڇي ڇڏيو. شنک چور وري بس خوڏساڪ شڪتين سان پڙيل ااڻ ديويءَ مٿان اڇليا جن کي
ته ديويءَ ٽڪرا ٽڪرا ڪري زمين لي لٽي ڇڏيو. ڪمعرو ولمه هڪ ٻئي ڏانهن زهريان
.السه ۾ ڪاوڙ اچي ڪري ديويءَ هلن جي مکڻ ۽ اولنع سان مٿس

جوجن ۽ ڊيگهه ۵ سؤ جوجن ڊگهي هن جي پرسان پارس ڪــي ڀرپور ڪرڻ وارن ۽ اڏارن سرسوتي ۽ پشپڀدرا وهــي رهيون هيون ۽ اُتي ۾ پشپڀدرا سرسوتيءَ سان ملي گڏجي پرنت جي ڪاري طرف اولهه، سمنڊ ۾ وڃي پوي ٿي.

پشپڀدرا اڌيءَ تي شنڪر چڙهي اچي ڇانوڻي هنئي. پوءِ هڪڙي دانيت سردار کي ردر ... هن سردار کي چيو، "اي دانت! وقت اڄائي نه ڇڏڻ جي خيال سان موڪليائون ۽ ردر هن سردار ... اسان ڪنهن سان به ناسخاطري ڪرڻ ڪري، تا چاهيون جاڪاڻ ته اسين آزاد رهندا آهيون ۽ اسان جو خاص طور اي ڪنهن سان به لاڳاپو ڪرڻ آهي پر اسان هميشه، پرڪرتي جي اڏ ان رهندا آهيون ۽ اُنهن جي چوڻ موجب ڪم ڪندا ورندا آهن. ڏسو! اڄڪلهه سڀ ۾ ار هما جي ديوتائن سان شري هريءَ ۽ مڌ - ڪيٽڀ جي وچ جهڳڙ اٿيو. پوءِ وري پڪران وشنو ديوتائن جي ڀلي خاطر ۽ اُنهن جي ديوتائن لي ۽ ديوتائن پڪس ڪري ڪري موڪلشرب ڪي مارڻ لاءِ وهڙ ته پڌر آهي ته ديوتائن جي ديوتائن لي اڌار کي پسر ڪيو وار. اڄڪلهه سڀئي ۽ جڳت جنني جڳدمبا جي جو شڪتي دانيت سان اڄائي اڪي سا به ديوتائن جي چوڻ موجب اهي سڀ ديوتائون هميشه ۽ ار هما جي شرڻ ۾ آيل آهن ۽ ار هما ۽ وشنوءَ سان گڏجي مون وٽ آيل آهن. انهن اڌار آهي ته اون به شري ڪرشڻ جو سرواشمڪ ڪارڪ آهين. هن موقعي تي ديوتائن جي لاءِ ڪهڙي ڏکيائي آهي؟ ديوتائن جي ڪم لاءِ اسان پڌ ڪرڻ ۾ موڪلي ڪئڙي اچ ليندي؟ ار مان وڃي هن کي ديوتائن جي ڪم ڪرڻ لــي اوند و. (هر هر مهادار شنڪر سمجهائو ۽ چوس ته موڪلي ڏيءَ ديوتائن جو ڪم ڪرڻو لــي اوند و. (سماپت. ردر سنگهتا (۲) يُڌ کنڊ (۵) اڌياءَ ۳۱-۳۵ سماپت. ڪاشي وشولاس گنگي) ردر سنگهتا

⊠⊠⊠⊠

ديوتائن ۽ دئيتن جي جنگ. وير ڀدر جو سنگرام. شو ۽ شنکر چوڙر جي لڙائي. شو جي آڪاش واڻي پڌڻ. وشنوءَ ذريعي شنکر چوڙر جي استري تاسيءَ جو پتورت ڌرم بگاڙڻ ۽ شنکر چوڙر جو موت ۽ شنکر جو اتپن ٿيڻ.

سنتڪمار: اي مهرشي! جڏهن هن دوت وڃي ردر جــو پيغام شنکر چوڙر کي ڏنو تنهن کان پوءِ ... شنکر چوڙر ردر جي جنگ لاءِ للڪار پڌي ڪي پڌاڙ جنهن کي پڌي ڪري مهادر داڻو راج شنکر چوڙر لاءِ حڪم ڏنائين. هوڏانهن مرشيءَ سان سرڪار ڪئي. پوءِ ته سيما کــي اڪدم اڙڻ لاءِ حڪم جاري ڪيو ۽ ... سنسار جي مالڪ ردر ڊار ۽ پڌوجي سيما کــي اڙڻ جو حڪم ... جنگي ... ۽ اغارا وڄڻ لڳا. جنگي ... ۽ آواز ليار اي شادل لپو. اڪيڪ قسمن جــا جنگي ... ۽ آڪا. ... ۽ جنگي ... جي آواز چوطرف ٿيڻ لڳا. جنگي ... ۽ ... پڌڻ ۾ ... ان وقت ديوتائن جي سيما اڳتي وڌڻ لڳي. اُلئي ره ... سان آسمان ڇانڪ گرانجڻ لڳو. ان وقت د ...

ڪيترا ئي وري پرمن، پرمن، ڏالڻ، راڪاس، ترام راڪاس، ويتال، ڀتار، ڪمر، آمرمدر وغيره (جيڪي ماڻهن ۽ جانورن کي جهڙو ڪاڻو وارا) ميدان ۾ اڪري پيا. سڀني جي مکان سکند (سرامي ڪارلڪ) اڪرلي هر ۽ سڀني لمز رمتار سان چندر پاپا لڏيءَ جي ڪناري تي اچي پهتا ۽ ديرو چالي ويٺا.

هر ڏاڍين وري چڙهي چترويد کي پڙو البدر ڪري پي عرار ڪري شدڪ چيرو ڪاڏي روار ڪيو تڏهن بحاليءَ ۾ السدر وجهي سڄي [illegible] اچتري للسيءَ سان ڪهڙي چيائون، "اي ديري! شهيرءَ جي درمن مرلڪي جنگ لاءِ جهڙو آهي ۽ ان جي للڪار لسي مان شهيرءَ سان جنگ ڪرڻ لاءِ تيار لمر آهيان. هاڻي اون مرڪل ڏي ته وڃان" جواب ۾ للسيءَ ڪمس ڪهڙو لسي روڪيو مگر شڪ چيرو ڪمس ڪهڙون ئي هلدون مٿون ڳالهيون ٻڌائي، تيار جون پاڻون نتالي، واڻي وڃي سمجهائڻ جي ڪوشش ڪئي. پوءِ ته پت ڪسي واڃ وغيره جو ڪر سراوي هرالي جون چاٻون ڏاڍون. پڻ ڏسڻ لسار صورح جي پرام ماورين ۾ آلي هرب سان ۽ دان ڪري سمپاتيءَ کي سڏايائين ۽ چيائون:

شڪر چور: اي سماتي! مهنجا جيڪي ٻه بالڪا بهادر جنگي جوڙا آهن سي سڀ آمرشمرڪري وغيره ايري لڙائيءَ لاءِ تيار ڪن. دلمن ۽ راڪاس جون ۸٦ لرلمون ۽ بهادر ڪنڪو ڦوم جون لڙاڪو لوجون ايڪر ڪڙج ڪن. لکن ۽ ڪروڙن لسمن جي بهادريءَ جي ڪارنامن ڏيکارڻ وارا پيتاه. آسرن جا ڪل ۽ ديوتائن سان باسخاطري ڪندڙ شهيرءَ سان اچ لڙڻ لاءِ لڪري لسروار لمڻ گهرجن. ڏڏوهر ڏاسه وارن جيا ۱۰۰ جتا لڳ ردر سان برابري ڪرڻ لاءِ اچ جنگ جي ميدان ۾ جلد اچن. مرونا گهرائي، ڪالڪم گهرائي، دلرهرد گهرائي، ڪالڪ گهرائي جي لڙاڪن کي ته لمڊ ڏيڻ گهرجي ته پهنجون هٿيارن اوزارن سان اچي رڻ پرميءَ ۾ اسان سان سامهون ڏيئي پهنجو جوهر ڏيکارين.

اوڏيڪرج سماتيءَ کي حڪم ڏيندي هزارن قسمن جي لرلمن، دوجي دستن، لڙاڪن، بهادرن، جولن، جنگي جوانن ۽ لڙائيءَ جي [illegible] جي جانن ۽ لڙائيءَ جي هٿيارن، اوزارن ۽ ڏڙلا باروت وغيره سامانن جي رڻ سان دالر واجا شڪر چور پهنجي قلعي ڪسان وڏي طرفان ۽ ديڏيءَ سان ٻاهر اڪتو. تن لکن اکيڙهٽي (اکت) سمالن سان (جن ۾ ڪيترا گهوڙي سوار، هاٿين تي سوار ۽ پيدل هئا) پهنجي شهر دسان ٻاهر اڪترو. اسار قيمتي ۽ املهه هيرن ۽ مالڪن سان جڙيل هرالي جهاز ۾ پهنجي گرو شڪر آچاريا سان روار لمو. اڳتي هلي پنهنجي پڙا لڏيءَ جي ڪناري تي اچي اهترو. هتي هڪ نڌ. آشرم هو هيمه هڪ تڙ جو رڻ براجمان هو. هيءَ نڌ. ڪيتر آڳر سڌن جي ڏيڻ وارو هو هيءَ پيٽ. پرمي ڪپل ديو جي اردج جي جاءِ هئي جا اوله واري سمنڊ جي اوڀر پاسي ۾ ۽ ملهه پرمت جي اوله طرف ... اڳر طرف ۽ ڪنڌ مادن جمل جي ڏکڻ طرف هئي. هن جاءِ جي واڪر پيدا.

رُدر جون اکيون ڪليون ۽ ميگهه (بادل) وانگر گنڀير واڻيءَ ۾ چيو.

ڀڳوان رُدر: اي ديوتائو! مون توهان جي من جو مطلب سمجهي ورتو. ايئن سمجهو تہ شنک چوڙ جو موت ويجهو اچي چڪو آهي. توهان پنهنجي پنهنجي گهر وڃي سگهو ٿا.

ديوتائن جي گهر اسهڻ تي **رُدر ديوتا** پنهنجي پيارو گنڌرو راج **چترَرٿ** کي دوت بڻائي شنک چوڙ ڏانهن روانو ڪيو جنهن اچي کيس ڏنيو سمجهايو. شنک چوڙ نــ ديوتائن کي سندن راج ڏيڻ چاهيو ۽ نہ سندن مال متاع وغيره. وناش ڪال اچڻ تي ماڻهوءَ جي سمجهہ بہ ابتڙ ٿي ويندي آهي. شايد شنک چوڙ جو موت سندس ڪلهن تي ناچ ڪري رهيو هو جو اُمالڪ چئي ڏنائين، "ڀل **رُدر** ديوتا بہ اچي يڌ ڪري." **چترَرٿ** شنک چوڙ کي گهڻو ئي سمجهايو مگر هو پنهنجي هوڏ تان نہ لٿو.

چترَرٿ نا اُميد ۽ نراس ٿي واپس ورئيو. شنک چوڙ پنهنجي بل ۽ پراڪرم جي مستيءَ ۾ اچي واهيات لفظ بہ اُچارڻ شروع ڪيا جي ٻڌي ڪري ڀڳوان **رُدر** کي اساهہ ٿي ويو. ڀڳوان **رُدر** ويرڀدر ۽ ٻين گڻن کي گهرائي چيو.

ڀڳوان رُدر: اي ويرڀدر! اي نندڪيشور! اي ڪيترپال ۽ اَٺئي ڀيرو ڀهادرو! شنک چوڙ دئيت پنهنجي هوڏ تي چڙهيل آهي. اسان کيس ڀيائو موڪليو مگر هن ابتو اُٽيڏو ڪيو جنهن لاءِ مون پڪو ارادو ڪيو آهي تہ مٿس چڙهائي ڪجي. تنهنڪري توهان ۽ ٻيا سڀ سينائون تيار ڪريو. گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ کي بہ اڳوان ڪري ۽ ديوي ڀدر ڪاليءَ کي بہ هن جنگ لاءِ ڪوچ ڪريو. دير ڪرڻي ٺيڪ ڪانہ آهي.

حڪم جي فقط دير هئي. بانڪا بهادر سورما ۽ ڀلا پهلوان لشڪري تيار ٿيا. آسمان گونجڻ لڳو. پوءِ تہ ويرڀدر، نندڪيشور، سپدڪ، وشالاکي، بالڻ، پنگلاکي، وڪرمپ، وروپ وڪرلي، مڻي ڀدر، واشڪل، ڪپل، ديرگهہ دلشن، وڪار، تامر لوچن، ڪالڪر، بلي ڀدر، ڪال جهوُ، ڪيي چر، بلرامت، رڻ لاکي، درجي، دوگم وغيره سينا پتي لشڪري تيار ٿيا جن جي سينا جو اندازو هڪ ڪروڙ گڻن کان بہ وڌيڪ هو. آٺ بهادر ڀيرو بہ صفون ٻڌي ٻاهر نڪتا. ٻارهن پيڪر رُدر بہ نڪتا. آٺ وسو ديوتائون بہ ڊوڙندا آيا. ٻارهن آدتيہ بہ وڪ وڏائيندا اچي پهتا. وشوڪرما ۽ ٻہ اشوني ڪمار بہ مهانتا لاءِ سنهري بيٺا. ڪبير بہ خزانا کولي چڙهيا. وايو، ورڻ، يم، منگل ۽ ٻيا گرهہ بہ مدد لاءِ هٿ ڏکڻ لاءِ تيار ٿي آيا. ڪامديو اگر دنشٽ، اگر دانب، ڪوٽ ۽ ڪٽپ بہ پهلوان پنهنجو جوهر ڏيکارڻ لاءِ اچي وڌڻ لڳا. ٻاڻ مهيشوري ديوي ڀدر ڪالي بہ هڪ سؤ ٻانهون ڌارڻ ڪري گرجڻ ڪرڻ شروع ڪئي. سڀئي پنهنجا پنهنجا استر، شستر، ٻاڻ، ڌنش، ڀالا، تلوارون، ترشول ڪيا. ڪن تہ وري ناگپاش، وايو - استر، اگنــي - استر، نارائڻ - استر، برهمي - استر، پشوپاتــ - استر، جرنڀـا - استر، (او ٻاسيون ڏيڻ وارا استر)، برهم - استر، ڪال - استر، مهاڪال - استر، سموهن - استر (مدهوشي آڻيندڙ استر)، مهــا انل - استر وغيره وغيره خوفناڪ هٿيــار پڻ تيار ڪري وغيره ڪيا.

سگهي آهي. ٻئي ڪي مان ڇو اهڙي ڳالهه ٿو. شنڪر چورڙ کي ذاتي طور مسان ڀڳتيءَ طرح سڃاڻان. جيئرو آهي ڪرامتي ڏانءُ تي آهي سداڀاري. ڪٿو ڳوٺ ۾ مشهور روپ شري ڪرشن جي ڳالهيون سان مشهور آهي. ڪرڻ جي ٽوليءَ ۾ سداهي ڳالهيون ڪري ٿو، وڏا جهڙي سرانب ملڻ سان هيڪي هن دليت جي جوڙ ۾ اچڻ پيو آهي. شري ڪرشن هنور مونس مهادر جي ترشول سان اکين تي مٿرو ڪري چنڊو آهي سو واءِ مان توهان اڳيان پيش ڪريان ٿو. توهان ڪو به شڪ نه ڪريو. جيڪڏهن توهان اڄ به انڌ آهيو نه مان توهان جي سفارش مهادير کي ڪري ڇڏيندس.

اهو چوندي وشنو ڀڳوان سڀني ديوتائن کي گڏ ڪري برهما ۽ اندر کي اڳيان ڪندي ڀڳوان شنڪر جا گڻ ۽ ٻيون ڳالهيون ڪندي اچي ٿو لوڪ ۾ اهڙا جتي ڀڳوان شنڪر پنهنجي ارڌي سڳهاسن تي براجمان ويٺو هو. ٻاڪڊ اڳيان جوالا جهوڙالي رهيا هئا. ڏهه ڀڄائون، ۵ منهن ۽ ۳ اکيون ۽ سفيد چٽڪ ڪيو مان ڏوڙيل سڀ شريو هو. ونڊاڪي جون مالائون شريا پائي رهيون هيون. چنڊرما ڪارين جٽائن ۾ چمڪي رهيو هو. هٿن ۾ ترشول جهڙا هار سڀ سرانهن کي سرس ڪري رهيا هئا. ڏمرو ۽ ترشول واسڪي ناڳ اسي طرف چوڌر ڪري رهيا هئا. اندر، لعل مڻيون ۽ ٻيا واءُ مڻيون سڀ سڳهاسن جي ڏاڪن تي جڙيل هيون. سڄي هن تي اهڙي ريهائل هئي. سڀني ديوتائن، برهما، وشنو ۽ اندر ڪسي ڏسي سڀ ڪجهه ٿي پيئي. البت شيو کي محترم موڪ آندي ته هڪدم ديوتائن واري استتي شروع ڪئي. (هر هر مهادير شمبو- ڪاشي وشوناٿ گنگا) ڏهون اسڪنڌ (۲) ڏهون اسڪنڌ (۵) ادياءِ ۳۰ سماپت.

۞۞۞۞

ڀڳوان شنڪر جو ديوتائن کي آئت ڏيڻ. شنڪر چورڙ جو پشپ ڀدرا نديءَ جي ڪناري تي چالوٽي هٿن ۽ ڀڳوان رڌر ۽ شنڪر چورڙ جي دوت جو گفتگو

ڀڳوان شنڪر: اي برهما! اي وشنو! توهان جهڙن ڪارڻ تہ مرليٽ آيا آهيو تنهن جي پورو مرلڪي اڳ تي ٻاڌي رکي آهي. ان ۾ ڪو به شڪ ڪرڻ آهي تہ شنڪر چورڙ ديوتائن کي دک ڏيئي رهيو آهي مگر توهان جو سڀ ٿو لوڪ ۾ اچڻ جو ضرور ڪرڻ هيو پنهنجو ساڳيو روپ رڌر آهي جو ڪنڊش ۾ رهي ٿو. سنسار ۾ لئاڻ ڪرڻ لاءِ اهو رڌر جو روپ ڌارڻ ڪيو آهي. توهان ڪنڊش لي ڪيئي پنهنجي دک لڙاڻ جهڙي ڪرشن هيو. اميد اٿر تہ توهانجي مرڪامنا پوري ٿي رهندي.

ائين ٻڌي ۾ چوڻ ديوتائون اچي ڪنڊش لي اهڙا جتي ڀڳوان شنڪر جهڙو روپ رڌرڪ سماڌيءَ ۾ لڳل هو. ديوتائن اڳيان اچي استتي ڪرڻ شروع ڪئي

ڪري سگهن يا موڪش ڏي اوپاسنا نه ڪن. جنهن لئي آشرمن جا ماڻهو جهڙوڪ برهمچاري، گرهستي، وان پرستي ۽ سنياسي سکي هئا. جنهن لئي ورڻن جا ماڻهو جهڙوڪ براهمڻ، کتري، ويش ۽ شودر سکي هئا. فقط ديوتائن کان ۽ خاص ڪري **اندر** کان شڪ - چور جو جس ۽ ناموس سٺو نه وٺو ۽ جهيڙا ڪري فقط ديوتائون دکي هئا ۽ هن جي راڄ ۾ رهڻ پسند نه ڪندا هئا جهيڙا ڪري پهنجا استان ڇڏي وڃي جبلن جي ڪندرائن ۽ غفائن ۾ واسو ڪيائون. اي ويد وياس مني! مها ٻلي شڪ - چور ڪڏهن اوڪ تراسي شري ڪرشڻ جو ڏاڍو ڀڳت ۽ متر هو. ڏاڍي سٺي سڀاو وارو گڻن جو ڀنڊار هو. اڳئين جنم جي سراپ ڪري ڪيس دئيت جي جوڻ ۾ اچڻو پيو ۽ جيتوڻيڪ دئيت هو ته به ڪيس راڪاسي ٻڌي ڪانه هئي. ديوتائون جو پهنجو راڄ ۽ ڀاڳ وڃائي ويٺا هئا سي سڀ گڏجي صلاح ڪري رشين ۽ منين کي ساڻ وٺي برهما وٽ پهتا. برهما جي استتي ڪيائون ۽ ڪيس پهنجي درد جي وٿا ٻڌايائون. برهما کين آٿت ڏنو ۽ ديوتائن جي ڪلياڻ ڪرڻ واري وشنو وٽ کين وٺي ويو. سڀ ديوتائون ويڪنٺ ۾ ويٺل وشنو جو درشن ڪرڻ لڳا. ڀڳوان وشنو جي مستڪ تي هيرن ۽ جواهرن سان جڙيل مڪٽ شوڀا پائي رهيو هو. ڪنن ۾ ڪنڊل جهومي رهيا هئا ۽ ڳچيءَ ۾ ون - مالائون شوڀا پائي رهيون هيون. جنهن ٻانهن ۾ ڀڳوان وشنو، شنک، چڪر، گدا ۽ پدم ڌارڻ ڪري رهيو هيو. پيلا ريشمي ڪپڙا (پيتامبر) سندس سونهن سرس ڪري رهيا هئا. اهڙي منوهر جهانڪي ڏسي ديوتائون ازخود نمي ڪري نمسڪار ڪندي استتي ڪرڻ لڳا.

ديوتائون ۽ رشي: اي ويڪنٺ جا اڌپتي! توهان ديوتائن جا راکا آهيو. پاليندڙ آهيو. جڏهن جڏهن ديوتائن تي آپدا ڪڙڪندي آهي تڏهن تڏهن توهان ئي پناهه ڏيندڙ آهيو. اڄ به توهان ئي آسرو ڏنو آهي. هاڻي به توهان تي ٽڪ آهي. آئينده به توهانجو ئي ڀروسو آهي اسان توهان جي شرڻ ۾ آيل آهيون. اي شرڻاڳت وتسل! توهان ڀڳتن جا پراڻ آهيو. لڪشمي توهان سان گڏ نواس ڪري ٿي ۽ توهان لڪشمي پتي آهيو.

ڀڳوان وشنو: اي ديوتائو! ٻڌايو ڪهڙي اچي مصيبت توهان تي نازل ٿي آهي جو توهان ويڪنٺ ۾ اچڻ جي اهتري تڪليف ورتي اٿو؟

سڀ ديوتائون: اي پرڀو! توهين جاڻڻهار آهيو. توهان کان ڪابه ڳالهه ڳجهي ڪانه آهي. وري به ٻڌايون ٿا ته شڪ چور اسان ديوتائن کي صفا ئي گهر ڪري ڇڏيو آهي ۽ اسان شرڻاڳتي ٿي توهان وٽ آيل آهيون. اسان جا مال متاع سڀ ڦري ورتا آهي ۽ اسانجي ننگ شرم ۾ هٿ وڌا اٿس. توهان کي جيڪڏهن اسان لاءِ ذرو به خيال اٿو ته اسان کي هن ذليل زندگيءَ مان ڇوٽڪارو وٺي ڏيو. دئيت جو سرواس ناس ڪيو. هن دئيت سڀ ڀڃ اپار آهي.

ڀڳوان وشنو: اي ڪمل اواي برهما ۽ سڀ ديوتائو! توهان جيڪا حقيقت پيش

۽ لولون لاءِ اهي شڪر آڻارو ڪري وٺندا هئا. پسرو سيوڪي دليمد شڪر آڻارو سوڏا
شڪر چڙهو وٺندا هئا ۽ ڪس واڌارن ڏيڻ لڳا. دليپ پتر شڪر چور جي ڪري جي اسان وٺ
اپل ڏسي لموتا سان ولندا ڪرڻ لڳو. جلد ئي دليمد ڳلوءِ شڪر چور جي پنهنجو واهسا
ڏالي جي لهارن ۾ لڳي ويا. ڪرو شڪر آڻارو واح للڪ ۽ راج آهسڪ جو شڪ ميوروسد ڪنڊار
۽ سوڙي روشن ميون ۽ ديوتائن ڏاڍون لوڻ پتر مرڪليا ويا. راج سنگهاسن تي شڪر چسو
اڳي ڪان جي وڏيڪ شروا ٻالي رهيو هو. لڪمد تي وهڻ سان ديوتائن سان چوڏهون چندرما
وڪڻ شروع ڪيائين. ديوتائون سندس لوڻ اڳهان هار ڪالي وڏ اوس چڙهي هوڏاهن هرڏاهن
پوئين جي شڪار ۽ ڀڄڻ لڳا. سندس آزادي خطري ۾ اچڻ لڳي. شڪر چور جي ڏهڪون ڏيندي
سڀ ديش، ملڪ ۽ واهپ نعم ڪندو رهيو. ديوتائن جي اڳالي سندن ڏن ۽ مال ملڪيت
پنهنجي قبضي ۾ اچڻ لاءِ وڪڻ لڳو جو ٻاڻ جي لڳي لوڪن جو شهنشاهه سڏائي ٻاڻ جي
اندر جي اندرئي تي سوچڻ لڳو. نڪمن ۽ ارجالن ۾ جي اندر جو حصو ڪسڻ لڳو. سورج ،
اگني، اندر، وايو ديوتا ۽ چندرما جي سندس تابع هيٺ اچي ويا. سوچي واڪاس ، گنڌرو،
ڪنر ۽ مرلو لوڪ جا ماڻهو به ڪس پنهنجو سوامي مڃڻ لڳا. رعيت جي سک وڪڻ ۾ به هن
شڪر چور ڪوڙ ڪوتاهي. رعيت کي سڀ قسم جا سک ميسر ڪيائين. هن جي راڄ ۾ ڏڪر
۽ مهانڪالي جو نالو نشان ڪونه هو. هرڪا شيءِ سستي ۽ سولائي سان ملي ٿي سگهي.
آشپ ڪرڻ جي طاقت ڪان هئي جو ڪنهن جي برائيءَ جي سنائي سگهي. ماڻهو مهمانوازيءَ
جا شائق هئا. وڪڙ ۽ سماوارن امن و امان تي وئين ۽ سڀ ماڻهو چڱا ڀلا ۽ تندرست
رهڻ لڳا. ڳائي جي ڪاڌ حوراڪ وڌڻ لڳي جنهنڪري انهن ۽ سچو گيهه، کير ۽ کير
جون ندين وهڻ لڳيون. ڏري بنا ڪمائي جي اناج پيدا ٿيڻ لڳو. ساڳيءَ پاڇون امبا ۽
سندا هئا. درخت ۽ وڻون پنهنجو اڳ ڏيکارڻ ۾ ارهد ڪوشش ڪرڻ لڳيون جا ڪاڻ لسه
ڪنهن جي ڏرا ۽ برائيءَ ۾ ملوث ڪرڻ جي ڪنهن جي واڌاريءَ جي مجال نه هئي. سرسبز
سوا تي الداز مارڪيٽ ۾ وڪامڻ ايندا هئا. سون ۽ چانديءَ جي کاڻين مان اڳي سون ۽
ڀو ملندو هو. ڏونيءَ الدو لعل، ڳاڙهو ۽ پنڌوڙ جي کاڻين ۾ ماڻهن جي مالامال ڪري
ڇڏيو. چورن ۽ ڌاڙيلن جي چوري ڪرڻ جي همت ڪانه هئي. رعيت وٽ ڪي پيسا ڪنهن
سمسان ۽ برائيءَ ۾ ڏاڍي ماڻهن جي همت چوالد وغيره. ڪرڻ تا ڪنهن جي اسريءَ جي ڏر
۽ شور تي ڪتي ڪرڻ جي جرئت ڪوبه ڪو ڏاڍي سگهندو هو. سمند پنهنجا امرائڪ ولن
پنهنجو ٻاڻ ڪناري تي اوڙڻ ڪندو هو جتان راڄ جا ماڻهو ڪٺي ڪرائي ۾ وڪندا هئا. ماڻهو
پنهنجو ڏرر جا شائق هئا ۽ شراب ۽ ماس کان پرهيزگاري ڪندا هئا سڀ جوڙ دنيا ۾ وشواس
رکندا هئا. چوڪاريءَ ۽ نڪ جو نالو نشان نه هئڻ ۾ اهڙو هو الهي ڪٺي چلتي شهرن ڀڪاري
ڪٿ پرلڻو هو. ندين پنهنجو ٻالي پوري وقت ۽ الداز ۾ تقسيمون هجن ۽ ڪلي نه ٻوڏ
نه ڏکار... جا واڻا پٽڻ ۾ ڪونه آيا ۽ اڪي ڪڏهن ٻادلن جي همت هئي جو ٻي الداز برسات

مون لئي جيت ٻالي آهي. سنسار ۾ اهي ماڻهو ڌنيه آهن جي استريءَ جي موهه ۾ نه ڦاسي استريءَ مٿان جيت حاصل ڪن ٿا ۽ سداچاري ۽ سڀني گڻن سان ڀرپور هوندي به استريءَ کان هارائجي وڃن ٿا ۽ مايا جار ۾ ڦاسي پون ٿا سي سدائين اپوتر ۽ نندڻ جوڳا آهن. ڪٽنب ۾ جنم يا موت کان پوءِ سوتڪ يا پاتڪ هئڻ ڪري ماڻهو اپوتر رهي ٿو ۽ براهمڻ ڏهن ڏينهن کان پوءِ شڌ ٿئي ٿو، ڪشتريءَ لاءِ سوتڪ يا پاتڪ ١٢ ڏينهن هلي ٿو، ونش ١٥ ڏينهن کان پوءِ شڌ ٿئي ٿو. اهي ويد واڪيه آهن، مگر استريءَ کان جيت ڪاڌل انسان ٻنهن جي مرڻ گهڙيءَ تائين ۽ چکيا تي جلڻ تائين اشڌ ۽ اپوتر رهندو. اهڙي ماڻهوءَ کان پوڄا، پاٺ، جپ، تپ ۽ تيرٿ ياترائون به نشڦل آهن. نه فقط ايترو مگر استريءَ مايا موهه ۾ ڦاٿل انسان کان سرگواس ٿيل ابا ڏاڏا (مٿل پتر) به پنڊ دان ۽ جل دان وغيره سوڪار ڪرڻ ۾ آناڪاني ڪندا آهن. اي ٻهادر پرش! مون توهانجي ايترو وقت آزمائش لئي ورتي ڇاڪاڻ جو استريءَ کي پنهنجي پتيءَ جي چونڊ ڪرڻ ۾ پوري پوري پرکيا وٺڻي پوندي آهي.

شنڪر - چور ۽ تلسيءَ جي گفتگو هلندي برهما اچي پرگهٽ ٿيو جنهن کي ڏسي ٻنهي نمسڪار ڪئي ۽ برهما شنڪر - چور ڏانهن منهن ڪندي وراڻيو.

برهما: اي شنڪر - چور! هيءَ ڀلا ڊبر ڇا جي لڳائي اٿيئي؟ تون مردن ۾ گهڻو ۽ لائق پرش آهين ۽ استرين ۾ رتن روپ **تلسي** آهي ۽ ياد رکو! سرشٽ جو سرشٽ سان ملاپ لاڀدائڪ ٿيندو آهي تنهنڪري گندرو وواهه جون جلد از جلد تياريون ڪر. (وري تلسيءَ ڏانهن منهن ڪري برهما چيو) اي ديوي! اهڙي گڻوان ۽ ٻلوان پتيءَ جي پرکيا جي ڪهڙي ضرورت؟ هن سان تون سنسار جا سڀ قسم جا ڀوڳ ڀوڳي هميشه لاءِ آنند ۾ رهندينءَ. نه فقط ايترو مگر شرير ڇاڏي پوري ڪرڻ کان پوءِ (موت کان پوءِ) به گئو لوڪ ۾ تنهنجو واسو ٿيندو ۽ ڀڳوان ڪرشڻ جي چترڀج روپ جو درشن ڪري پنهنجا ڏينهن سڦلا ڪندينءَ.

سنت ڪمار: اي ويد وياس! اهڙيءَ طرح برهما جا وچن ٻڌي تلسي ۽ شنڪر - چور ٻنهي گندرو رٿ رسمن موجب پيار جي شادي ڪري پنهنجي ملڪ ڏانهن موٽيا ۽ برهما پڻ اتر ڏيان ٿي برهم لوڪ ڏانهن روانو ٿيو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي)
ردر سنگهتا (٢) يڌ کنڊ (٥) اڌياءُ ١٣ کان ٢٩ سماپت.

شنکر چُور جو راجا ٿيڻ ۽ ديوتائن کي ستائڻ. ديوتائن جو برهما، وشنوءَ ۽ شو وٽ وڃڻ

سنت ڪمار: اي ويد وياس! شنڪر - چور جي شادي ڪرڻ کانپوءِ دانون ۽ دئيت سڀ آنند منگل منائڻ لڳا چوطرف خوشيون ڇانئجي ويون. ڏايا اسر ٿيڻ لڳا. دئيت

معنيٰ ڪلسي الهڪ ڪماندي سان پرڻل وڏيءَ لهما ۾ لڳل آهـي ۽ جنهن اُن سان شادي ڪئي." الهي چوڻدي برهما التوڏيان لئي ويو. شنڪ - چارو ارهما ها وڃ اڳي لڏ ۾ اچي ولو ۽ وڃي جو سڀ هند وجهه. ڏٺا وارو "ڪرشن - ڪاوڄ" ڪيس ملوڪ لڏڻ ۽ هنن جڏهن پهچ لئي ڪيءُ ۾ وڃڻ. جڏهـون. ڪيل - مه. يعني هرهند الند ۽ جهه حاصل ڪرالمدڙ "ڪرشن - ڪاوڄ" ڪئي ۾ بالمددي شنڪ - پڙو اُلي ڏڙو لڏو. برهما جي اڪيا الرسار الرواڪا ان ڏالهن وچ وڪيالن جهي ڪلسي لهما ۾ لڳل هئي. ڪلسيءَ جي وري ڪوڙي واڪاڻ ڪئي. ڪوڙي هئي سهڻي ڪوڙي هئي لمزلهر. سندس ڳاڙهو لب جي ٻل سان ڇهڪي رهيو هو. سندس ڀالسي اُمڪي ۽ لمالي سان لرڪيل هئي. سندس روش ۽ الڳ دلڪش هئا. سندس اوراڻي اکين جي چوڌاري ڪڻن لئي ڪسي ڪهاڻ ڪري پهڙيو هو. سندس ڪنن جي جهڪار ورتڙ د لهلجي جهڪي هئي جهڙي جي خوشبوءِ ولسڄ لاءِ شنڪ - چارو وڏان اولڪرو وس هوسڄ لاءِ جهڪ اُڏامند و اچي ڏهڙ ۽ مشڪندڙ واليءَ ۾ ڇوڙي لڳو.

شنڪر چوڻ: اي سنڌري! اون ڪير آهين ۽ هن سنسان ويرانيءَ ۾ لڏهڪي ڇپ ڇپ لهما ڪرڻ جو ڪوڙو ضرور پيو آهي؟ تنهنجو نازڪ بدن هن ڪٺور لهما ۾ برباد ڪري رهيو آهي.

ڪلسي: اي پدو پرش! مان ڏور - ڏڙ جهڙي ڪنيا آهيان. ڪلسي منهنجو نالو. مان پنهنجي لهما ۾ مشغول آهيان ۽ تون ڪير آهين؟ لمونهنجي اسڄ جهڙو ڪاوڙ ڪوڙو؟ جيڪڏهن پنهنجو پاڻ پڇين ته مهرباني ڪري پنهنجو رستو واسي وڃ. شايد توکي خبر ڪانه آهي ته اسريءَ جو پيو نالو مايا آهي. مايا موهي لمندي آهي. مايا جي موهه ۾ برهما ڪان ولي سڀ ديوتائن ۽ ڦاسي چڪا آهن. هيءَ لوڪ ٻاري آهـي ۽ رڙائي واسمڪ جي واسمڪ جي ڏلڪ برابر آهي. جنهن جهڙو ڪڙي اڪرڙ ڪهڻن سرڪه جو ڪير آهي ۽ ڏ رواجي عقل واري جو

شنڪر چوڻ: اي ديوي! (الهه مشڪي ڪري) جهڪي تو چيو آهـي جيڪڏهن سراسر غلط ته آهي ته سراسر برابر ۽ ته آهي. داما ۾ جيڪي اتو پهه استرين لئي گذريون آهن ان مان ڪي ۽ هڪ آهن. منهنجي وڏا مرحب جهڙي مرن ۾ ٻاپ اسڏي ڪالڪ آهي لئي لون ۽ لهما ڪري اونو ڏڏيءَ واري آهين. برمان برهما جهڙي اڪيا سان لڏو وڌ آڻل آهيان ته لوسان ڪنڊوڙ وراهه مرحب اچي شادي ڪريان. اي ديوي! ٻيا او منهنجو ڪڏهن نالو ته پڇو آهي؟ اري! ديوتائن لئي ڇاپلا وارو شنڪر - چوڙ سان آهيان. مها پراڪرمي ملب جو پٽ آهيان. اڳهين جمر ۾ شري هريءَ جهڙو مان پارڪ هوس ۽ ڏهن منهنجو نالو سداما ٿيو هو. هن جنم ۾ رادا جي سراپ ڪري دلسه ڦلش ۾ دلڻ جي ڪل جو راجا شنڪر - چوڙ جي نالي سان مشهور آهيان. اڳهين جمر جي حال موڪي شري ڪرشن جهڙي اراڙ ڪري لئي لبل آهي.

ڪلسي: اي پدو پرش! لسرهان سڄ اڃا پنهنجي سالوڪ وڏائن سان منهنجي چوڄل

جتي اهو ”دليپ - ڀڳت دليپ“ اوسيا ڪري رهيو هو ۽ پتر ڀڄ سروپ ۾ ڪنهن ڏرشن ڏيندي ڀڳوان وشنوءَ کيس مشڪي چيو.

وشنو ڀڳوان : اي داڻو راج دليپ! توهانجي گهور ۽ ڀڳتيءَ سان پرڀو اوسيا اي مان راضي ٿيو آهيان. هاڻي جهڪي گهرڻو هجيئي سو گهرو! دليپ - (ڏاڍو خوش ٿيندي ۽ چرڻن کي چمندي) اي ڀڳوان! اي ڪمل جهڙن اسارڪ اکين وارا مهوهجي لوڪن کي لمسڪار آهي. اي ٿنهي لوڪن جا لالته مرلتي ڪريا ڪراءِ. مونکي اهڙو ڀت ڀرڏان ڪرار جو توهان جو ڀڳت هجي. ٿنهي لوڪن ۾ ڀلوان ۽ ڀراڪرمي هجي. ڪنهن ديوتائن ان جهتي نه سگهن.

دليپ دليمن - ڀڳت جي اوسيا ڀوري ٿي چڪي - ڪنهن ڏل ملي چڪو. ڀڳوان وشنو ڪنهن دل گهريو ور ڏيئي انتر ڌيان ٿي ويو ۽ دليپ ڀوهجي گهر مونيو ۽ چوڌاري خوش مزاج وارو ماحول ٻڌڻ ۾ آيو. عوام ۽ ديوتائن ۾ جا تي آرامي ۽ اهڙاري هئي سا هميشه دور ٿيڻ لڳي. سڀ ديوتائون ڀڳوان وشنوءَ جا شڪر گذار ٿيڻ لڳا. هيڏانهن دليپ جي گهر ڀوڄڻ سان سدس استري گرڀوتي ٿيڻ لڳي. دليپ جي گهرو اوسيا جو ڦلدل ٿيڻ آهستي آهستي سدس استريءَ ۾ پرواش ٿيڻ لڳو ۽ انجي پرڪاش سان درهه البت ٿيڻ لڳي. شري ڪرشن جي ٽواڻءَ مان سداما ٿالي هڪ گرڀ کي جو راڌا سراپ ڏنو هو سو هن گرڀ ۾ اچڻو پيو. وقت پوري ٿيڻ تي دليپ جي استريءَ کي هڪ اوچتي ٻار آڻو ٿيو. دليپ گهڻن رشين ۽ منين کي گهرائي ان ٻالڪ جو شاسترن وڌيءَ موجب نالو ڪرڻ سنسڪار ڪيو. ڏايا اسر ٿيڻ لڳا ۽ چوڌاري خوشيون ملهائڻ لڳا. ٻالڪ جو نالو ”شنک - چوڙ“ رکيو ويو. جهان رالين جي چندرما والکر هيءُ ٻالڪ ٻاهجي اچڻ ۽ ٻالڪ جي ٻنهي نه ٿي دن ٻدن وڌڻ لڳو. راندان ۽ ڪمن ۾ ماءُ پيءُ جي هردي کي آنند ڏيڻ لڳو. جلد ئي ڪنهن سنڪرل ۾ مرڪليو وار جتي وديا اڀياس ۾ ٻيا اهڙ ٿيو ڌيان ڏيڻ لڳو. سڀني مٿن مائٽن جو پيارو، دوستن جو سرتاج، ڪٽنب جو لاڏلو ۽ گروءَ جو آگياڪاري وديارٿي ٿيڻ لڳو. گهڻن سان ٻريل هن ٻالڪ ۾ پيءُ ماءُ جون انيڪ اميدون ٿيڻ لڳيون.

هڪ ڏينهن جي ڳالهه آهي ته ٻشڪر راج لوڪ لي وڃي هن ”شنک چوڙ“ ٻالڪن وس ڪري گروه جي ابديش الوسار برهم وديا جو جاپ ڪرڻ شروع ڪيو. ٻيا والجر ڪيتري عرصي ڪاٿي عرصو گذري چڪو. ويد - وديا جو ٻالڪ ۽ برهم وديا گهرو اوسيا ڪندي هڪڙي ڪاٿي عرصو گذري چڪو. ٻالڪ ٻنو لڳو، ”اي ڌاتا ساگر برهما هن جي اوسيا لي ٻرسن ٿي ٻرڪوت ٿيو ۽ اٻالڪ ٻرڻ لڳو، ”اي ڌاتا، پتر! مان توهانجي اوسيا لئي ڏاڍو ٻرسن ٿيو آهيان. گهر جهڪي گهرڻو هجيئي.“ شنک - چوڙ امرتا سان ڀڳي هٿ جوڙي چيو، ”اي برهما! توهانجي لوڪن ۾ اهڙو ڪو آهي. جهڪڏهن لوڪان مونتي ٻرسن آهيو ته ڪرپا ڪري اهڙو ور ڏيو جو مان ديوتائن ۽ مونکي جيتي نه سگهن.

جو ڏاڪر جهان ۽ ديوتائن نه مونکي جيتي نه سگهن.“ برهما ”ٿٿا آستو ٻعدي الدن نيندو.“ چوندي ۽ ڪنهن ”شري ڪرشن - ڪوچ“ سان ڏيندي ”اي شنک - چوڙ! ٻڌن هتان سڌو ٻدرڪا تي ۾ وڃ جتي ڌرم ڌوج جي ...“ چيو،

ڪيئي لڳو.

برهما جو ٻيٽ مهرشي مرچي هو. مرچي جو ٻيٽ وري ڪشيپ هو. هو نالو ڪرمشٽ ۽ وڊوان هو. دڪش پرجاپتيءَ خوش ٿي ڪري پنهنجين ١٣ ڪنيائن جي شادي هن سان ڪرائي. ڪشيپ جي سنتان جو ورڻن ڪنائن جي وڏي وچ ڪري هت لکڻ نالو وستار وارو ٿيندو. لوڪي ۾ ڪٿي چئجي ٿو ته هن جي هڪ استري، جنهن جو نالو "دانو" هو. دانو نالي سندر ۽ سڀاوان ناري هئي. سلڇڻي ۽ پاڪ واري ۽ هڪ ستي هئي. هن مان گهڻئي ٻچا آهن پيا جن جو هتي ورڻن ڪرڻ وڌو وستار وارو ٿي پوندو. انهن مان هڪ ٻچو "ورشپرون" هو جو نالو پراڪرمي ۽ ٻلوان هو. هنکي وري هڪ ٻچو هو جنهن جو نالو "دليپ" هو، دليپ ڏاڍو ڏاڍو ڪ ۽ الدرن منان جمنس بالمدڙ وشنو ڀڳت هو. دليپ کي شادي ڪئي ٿي ولس گذري چڪو مگر کيس اولاد ڪونه ٿيو ته اهي کيس چنتا ورايو. شڪر آچاريه گروءَ کي گهرائي اندر ڪارڻ ۽ اپاءُ پڇيو. شڪر آچاريه کيس "ڪرشڻ منتر" ڏيئي چيو، "ڀڳوان لوڪ اي جاپ ۽ لب ڪرڻ سان پٽن کي شڪتمان ۽ پراڪري پٽ ٿيندو." گروءَ جا وچن ٻڌي دليپ ڀڳوان لوڪ اي گهور تپسيا ڪرڻ شروع ڪئي. ڪافي عرصي گذرڻ بعد سندس سنڪ مان هڪ لاٽ اٿي لڳي. ان لاٽ جي تاءُ ۽ اُپت جي پرماڻن ۾ الل ٻلل مچائي ڇڏي. ٻاهر جي جر والڪر سڀئي پراڻين کي سڪ اچڻ شروع ٿيو. ٻي آرامي چوطرف ڦهلجي وئي. ديوتائن ٿالهن گرمائش ٿيڻ جي ڪري بيقراري محسوس ڪرڻ لڳا. سڀ گڏجي برهما وٽ آيا. برهما وري سڀني کي وشنو وٽ ولنڪٺ ۾ وٺي ويو. اندر کين اڳوان ڪري برهما جي سفارش سان سڀ ديوتائن ونتي ڪرڻ لڳا.

سڀ ديوتائون: اي سوامي! اسان کي خبر ئي ڪانه ٿي ته ڇو برهمانڊ جو ڪل ٿي رهيو آهي؟ ڪيترو سڀ آهي جو اسان ڪيهن ارغني "تپ جي جر" ۾ گرمائش سڀ بيقراري محسوس ڪري رهيا آهيون ۽ سڄي سرشٽي ۾ آرامي ٿيڻ رهي آهي. اي ديني پندو! اسان دکي ديوتائن جا رکيا ڪري لي آهيو لهڪڙي لوڪان جي شرڻ ۾ آيل آهيون. بچايو بچايو!!

وشنو: (مرڪي ڪري) اي ديوتائو! شانتيءَ ۾ رهو. گهبرائڻ جو ڪو ضرور ڪونه آهي. ڪٿي ڪي ڪيئن دب ۾ ڪنهن جي ڪا تالهه آهي ۽ ڪٿي ڪو ٻرندڙ جو سمر وڃهو آيل آهي. ڪاهه اُٿل پٿل ڪانه ٿيندي. دک سک هن دنيا جو ڌرم آهي. دليپ نالي هڪ دليپ-ڀڳت پٽ جنم جي اڇا سان مون ڪان تون ولڻ لاءِ ڀڳوان لوڪ لي وڃي ڪافي عرصي کان گهور تپسيا ڪري رهيو آهي. سندس "ڪرشڻ منتر" جي تپسيا جي لاٽ جي هيڪار مون ٿالهن ۾ ٿڌي آهي. لوڪان جي رکيا لاءِ مان هينئر لي وڃي تو ڏيئي شانتي ڪرائي ڇڏيندس.

ڀڳوان پرلدي ڀڳوان وشنو انترڌان ٿي ويو. سڀ ديوتائون ۽ ڌرمڻ ڌاري پنهنجي ڌام ڏانهن موٽي ويا. ڀڳوان وشنو ڀڳوان ٻڌ ڀڳوان لوڪ لي اچي اهڙو

اڳيان نمرتا سان استتي ڪرڻ لڳا. ديوتائن جو پيارو سوامي خوش ٿي ديوتائن ڏانهن مخاطب ٿي چوڻ لڳو.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! مان توهان تي بلڪل پرسن آهيان. توهان جهڙي ڪري ٿي مون کي اهڙو خوفناڪ روپ اختيار ڪرڻو پيو، هاڻي جيڪي توهان کي گهرجي سو گهري سگهو ٿا.

ديوتائون: اي سوامي! اي ديون جا ديو!! اسان سڀ توهان جي آسري تي ئي لڳي رهيا آهيون. جيڪڏهن توهان سچ پچ اسان تي پرسن آهيو ته اسان کي هيءُ وردان ڏيو ته جڏهن جڏهن به اسان سڀ ديوتائون مصيبت يا آپدائن ۾ توهان جي شرڻ ۾ ايندا سين تڏهن تڏهن توهان اسان جو بيڙو پار ڪندا.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! مان توهان تي بلڪل پرسن آهيان ۽ ائين ئي ٿيندو.

ڀڳوان شنڪر کي ديوتائن سان خوش ٿيندو ڏسي "ميه - دئيت" به اچي پهتو ۽ چرڻن ۾ نمسڪار ڪندي چيو.

ميه دئيت: اي ناٿ! مان به توهان جي شرڻ ۾ آيل آهيان. مون تي به ڪرپا ڪريو. مون تي به اهڙي ڪرپا ڪريو جو مان توهان جي ڀڳتيءَ ۾ لڳل رهان. سنسار جون وشيه واسنائون مونکي توهان جي چرڻن کان پري نه هٽائي سگهن. مون ۾ راڪاسي شڪتيون اچن نه ڏين. مان اندرين کي پنهنجي وس ۾ ڪندو رهان، ارپڻ رهان، ۽ توهان جي ڀڄن ۾ ڪو به ڀنگ نه پوي.

ڀڳوان شنڪر: اي دانو! تون ڌنيه آهين. تون منهنجو ڀڳت آهين. تون هن کان پوءِ سڄي ڪٽنب سميت وڃي "وتل لوڪ" ۾ واسو ڪر. هيءَ جڳهه منهنجي لاءِ سورڳ کان به سرس آهي. اتي توکي نه ڀڄن ۾ ڀنگ پوندو، نه اندرين جي وس ۾ رهندين ۽ نڪي توکي ڪنهن جو ڀو ستائيندو.

پوءِ ڀڳوان شنڪر پنهنجي پٽ ۽ پاروتيءَ سوڌو انتر ڌيان ٿي ويو. ازغيبي روپ سان غائب ٿي ويو. ديوتائون به شو جس ڳائيندا پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿيا. ميه دئيت به "وتل - لوڪ" ۾ وڃي واسو ڪيو. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي)
سنگهتا (۲) يُڌ کنڊ (۵) اڌياءِ ۱۱-۱۲ سماپت.

دنڀ جي تپسيا، شنکچوڙ جو جنم ۽ شنکچوڙ جو تلسيءَ سان گنڌرو وواهه

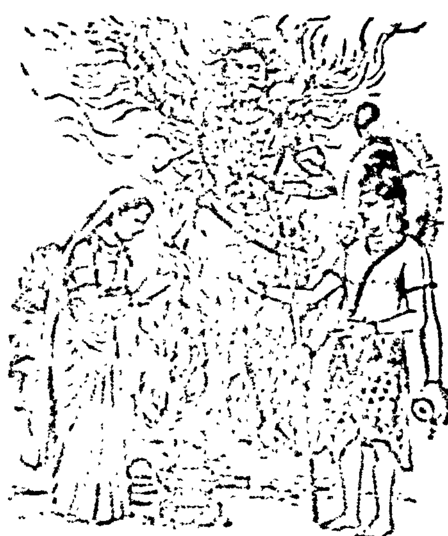
سنتڪمار: اي ويد وياس جي مهراج! هاڻي توهان ڀڳوان شنڪر جو پوتر چرتر پريم سان واهي ٻڌو جنهن جي ٻڌڻ سان توهان جي ڀڳوان شنڪر ۾ وڌيڪ شرڌا اچي ويندي. شنکچوڙ نالي هڪ زبردست دئيت ٿي گذريو آهي جنهن ديوتائن کي ڏاڍو ستايو ۽ ترشول جي نوڪ سان ڀڳوان شنڪر کيس ماري وڌو. ڀڳوان شنڪر جو هيءُ چرتر پوتر ڪندڙ ۽ پاپن کي ناس ڪندڙ آهي ۽ توهان ۾ پريم ڏسي توهان جي اڳيان ظاهر

(ڪٿا صفحو 303 - ڀڳوان شنڪر
جي ارجن تي ڪرپا)

(ڪٿا صفحو 310 - الرڪرر
مهادار جي آرتي)

(ڪٿا صفحو 311 - رشيڪا تي نظر ڪرپا)

لڳا ۽ چوڌاري هاهاڪار مچي ويو. ڏاڍو دردناڪ نظارو هو. هيڪدم حوصلو سنڀالي تارڪاڪم دليت ڀڳوان شنڪر جو ڪوپ سمجهي، ڀڳوان شنڪر جي چرڻن جو مسن لي من ۽ ڏيان ڏيندي اُستتي ڪرڻ شروع ڪئي.

تارڪاڪبر: اي پرڀو! هاڻي اسان جو اهڙو مشڪل آهي! ڀر مرلدي مهل اسانجي وسعي ڦورل ڪيو. ترپرو ترسيو جي آسا ڪي شاتڻي پرڌان ڪريو ۽ سڀني کي ۽ اسان تنهنجي ڀالڻ کي اهڙن چرڻن ۽ مرڪنلو جهڙي لوهان جي چرڻن ۾ اسانجي ڀڳتي اٽل رهندي رهي.

ڀڳت وتسل، ڀڳتن جي همراهه، ترآڌارن جي آڌار، اناٿن جي ناٿ، ستريندو ارادو، ڀڳوان شنڪر جي ڪئين لي لند ٻيا تار وسعي هي آواز "گراچيچهه" لڳو ۽ سڀني دلين ۽ اسراپرو لراسن جو اهڙيءَ طرح موسم اپر جهڙي پرلا لمحي مهل سڀ شهرن جاي پسر اي ارهر ۾ ملي ويندڙ آهي. ٻالي عجب جي ڳالهه اها رهي جو ميئر تالي هڪ دليت سلامت اڪيو.

نارد: اي پرڀو! ڀڳوان شنڪر جي ڪروڌ وڙان ٻاهه سان جلڻ دليت تاس اي ٻيا ٻالي "ميم" تالي دليت ڪئين ٻچي اڪتو؟

برهما: اي ناردا! چاڪاڻ ته هو ديو تالي جو ورڌي ڪري هو. ڀڳوان جو ڀڳت هو ۽ هو وليت ڀڳوان شنڪر جي چرڻ ڪملن ۾ ١٩٨٩٧ من ارپڻ ڪندڙ هو اهڙو ڀڳت ڀڳوان شنڪر جي شرڻ ۾ اچڻ سان لي ٻچي اڪتو. انهيءَ ڀڳتي اهڙي آڌالن مان ٻچي جو سالن ٻا دريهو آهي ۽ ٻڌسالر مان اجالڻ لٿ مهار روپ آهي. لهمڪري هرهڪ ڀراليءَ ئي سنا ڪري ڪرڻ گهرجي جن جي ڪرڻ هري لي "ميم" دليت چرنڪارو ٻالو. تنهن دليت ٻيار ٻڌ ٻئي جسر ۾ ڀڳوان شنڪر جا گڻ لڏا. (هر هر مهادير شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ودر سڪنڌ (۳) اڌ کنڌ (۵) ادياءِ ۹ کان ۱۰ سماپت.

卐卐卐卐

ديوتائن جي استتيءَ سان ڀڳوان شنڪر جو شانت ٿيڻ ۽ انهن کي ورڌان ڏيڻ. ميم دليت جو شو جي اڳيان اچڻ ۽ ورڌان وٺڻ.

ويد وياس: مها ٻڌمان! سنت ڪمار! توهان برهما جا پتر آهيو ۽ شو ڀڳتي ۾ سڀني کان سريشٽ آهيو لهمڪري توهان ڌاڻ آهيو. هاڻي ٻڌايو ته ترارو (تنهن شهر) جي جلي ختم ٿي وڃڻ ٻاپوءِ ديوتائن جا ڪيو؟ ميم دليت ڪٿڻانهن ويا ۽ اوارو جسي سرڪردن جي ڪهڙي حالت ٿي؟

سنتڪمار: اي ... جي ... ڀڳوان شنڪر دليتن سان ٻرال، ٽنهي شهرن کي جلائي ... چڏيو ته ديوتائن کي ڏاڍو عجب لڳو. ترسامڪ ڪروڌ سان ٻرال، چٽليمڌ ۽ پسر ... واڙي روپ سان ... ڀڳوان شنڪر ... ڏير لڏمن سڀ ديوتائن، رشي ۽ ... حسيج لڳا. برهما، وشنو ۽ اندر وغيره سڀ ديوتائن ڪنهن اچي شنڪر

هليا. آڪاش ۾ هلندڙ گندرو، سڌ پرش ۽ چارڻ وغيره انهن جي ورکا ڪرڻ لڳا. ڪيترائي بهادر سورمان ۽ گڻ ڀڳوان شنڪر جي پوئواري ڪرڻ لڳا جن مان پرنگي، ڪيش، وکيت واس، مهاڪيش، مهاجوڙ، سومرولي - سورڻ، سنڪ، سوم ترڪ، سوراڀ ورچاءِ سورا، پرڪشڪ، سورياڪي، سورپاما، سور، سندر، پرسڪند، ڪندر، چنڊ، ڪمپڻ، الي ڪمپڻ، اندر، اندرجيت، ڀنا، همڪر، شتاڪي، ڀواڪي، سهسراڪي، مهودر، ستيچهو، شتاسي، رنڪ ڪرپورلد، دوبشڪ، ترشڪ، اهنڪار ڪارڪ، آجوڪتر، اشتوڪتر، ارڌ وڪتر وغيره مکيه هئا.

سنتڪمار: اي وياس جي! ڌنش تي ٻاڻ چاڙهيندي جڏهن ڀڳوان شنڪر هلڻ لڳڻ آڱرين جو اڳيون ڀاڱو پوريءَ طرح ڌنش تي ٻاڻ چاڙهڻ ۾ اٽڪي ۽ هٻڪي رهيو هو. لشان چٽڻ ۾ الجهيل مونجهه ليڻ لڳي ته يڪدم ئي آڪاس مان آواز آيو، ”اي جڳديشور! جيستائين توهان گڻيش جي پوڄا نه ڪندا تيستائين توهين ٽنهي شهرن (ترپور) جو سنگهار (ناس) نه ڪري سگهندا ۽ ڌنش تي توهان جا ٻاڻ پوريءَ طرح سان نه چڙهندا.“ آڪاش واڻيءَ جو وچن ٻڌي، وڌيءَ انوسار گڻيش جو پوڄن ڪيو ويو. پوءِ تہ ڌنش تي ٻاڻ آسانيءَ سان چڙهڻ لڳا. سامهون ترپور (ٽيئي شهر) ڏسڻ ۾ آيا.

نارد: اي برهما! برهم، سوليتر، سرڳڻ، نرڳڻ، سوامي، الکيہ، پرماتما، نرلجڻ، سرڳڻ وغيره ديون جو ديو هوندي به، ڀڳوان شنڪر، گڻيش جي پوڄا ڇو ڪئي؟

برهما: اي نارد! ڀڳوان شنڪر ٻاڻ ئي گڻيش کي وردان ڏنا هئا. تنهنجي اڳ سام شڪتي ڪڻ لئي، تنهنڪري ڀڳوان شنڪر کي پنهنجي ليلا موجب ائين ڪرڻو پيو ۽ ائين ڪرڻ سان ٽيئي شهر ڪيس ڪڏ ڏسڻ ۾ آيا.

پوءِ تہ سڀ ديوتائون وري ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪرڻ لڳا.

سڀ ديوتائون: اي مهيشور! تارڪاسر جي پٽن جي سنگهار ڪرڻ جو وقت اچي ويو آهي. هيٺر ٽيئي شهر توهان کي گڏ ڏسڻ ۾ اچن ٿا ۽ جدا ٿيڻ کان اڳ ئي انهن جو ناس ٿيڻ گهرجي ۽ ڪرپا ڪري اسانجو جلد ئي ڪارج سڌ ڪريو.

سنتڪار: اي وڏ وياس جي مهراج! پوءِ تہ ڀڳوان شنڪر ديوتائن جي استتيءَ تي ڏاڍو پرسن ٿيو ۽ ڌنش جي ڏور چڪي ان تي ”پاشپتا استر“ نالي ٻاڻ جو لشان ٺهڻ چاهيو ۽ ترپور (ٽنهي شهرن) کي ناس ڪرڻ چاهيو. ڀڳوان شنڪر جڏهن وقت پنهنجو اهو عجيب ٻاڻ ڇڏڻ لي چاهيو سو ”ابجت مهورت“ جو شڀ سمو هلي رهيو هو. پوءِ تہ هرلمالڪ گجگوڙ سان ۽ ڌنش جي خوفناڪ ٽنڪار (آواز) سان ترپور جي دليتن ڏاڍهن للڪار ڪندي، ڪروڙن سورجن جهڙي پنهنجي پرڪاش جي پرڀاو سان ان ٻاڻ کي ڇڏيائين. اڳي ديوتا جڏهن تہ ٻاڻ تي سواري ڪري رهي هئي. ٻاهہ روپي ٻاڻ ٽيڪا ۽ الا ڪندڙ ٽنهي شهرن ناهن پهتو ۽ ”ترپور“ (ٽنهي شهرن) کي جلائڻ شروع ڪيائين. تورئيءَ ئي دير ۾ ڇن ٿيو جي اندر ۾ ٽيئي شهر (ترپور) جلندا نظر آيا. ترپور تراسي دکي ٿيڻ لڳا. سرين دئيت جلڻ

موجود آهي اهڙي هئي، ڪٿن ۽ ڪاشانن اندرين ڪمرن ۽ ڪوٺا هئا. ٻه ٻه ٻرڻڪ ٻرندڙ ۽ سرڳ ۽ موکه لوڪ جهڙا جيئندا هئا. اپسر ۽ ڪاميڌيو ڀاڄ جي
اڳ مزين ڪان ٻڌل هوون. ٻه مهاڀوت جي شان هئا. اندرين جرڪون ڪلڪاريون
ڪري رهيون هيون. شرڌا جي چال هئي. وڌ، اسراڦ، شاستر وغيره جي ڪئي
سينگاريل رهيا هئا. دشالون جا امير ۽ شوش لالسڪ ولڏي مضبوط اوڙي، والڪر شرڌا
ٻالي رهيو هو. ٻهشڪرواڻ ۽ ٻين لعولن ولس سان هزال جيئدان جو اسنان ڪرڻ ڪمر هو.
ڪنڪلدي ۽ ٻين لدين وغيره سمدر اسنان جسو وڃي ڏارڻ ڪندي هزاسر جهالي رهيون
هيون. آرام ۽ سڪ لسن جي واهر ديوتائن جي ڏاڪڻ جي وڃي ٻراجمان هئا. برهما
لهام هنڌ ۾ جهلي وٺو هو ۽ "اوم، ديوتا" ڪمس هنڌ ۾ چهروڪ جهڙي وڃي ۾ شرڌا ٻالي
رهيو هو. "اڪار ديوتا" جيت جي وڃي ۾ حاضر هو. مطلب ته برهمانڊ ۾ هڪ وسعت هن
جي لوڪ ۾ ٻهوشتو سهڪار ڏٺو. برهما وٽ - وڏي ڪوڙن جا لهام جهلي اهي
ڀڳوان شنڪر جي اڳيان اچي جي ڪوڙ ڪئي. ڀڳوان شنڪر هڙهڙ لڳو ان وقت، رشي،
ديوتائون لاڪ، لوڪپال سڀئي وشنو سان گڏ اسعتي ڪرڻ لڳا. گڏ روز ۽ اپسرائون خوب ڪمت
ڳائڻ لڳا. اهان ڀڳوان شنڪر جي ۾ هڙهڙو مس ته واسد - وڏي ڪوڙا جڪر ڪالي ڪري
ڀيا. سڀ برت ڏسڻ لڳا. ڏري ڪمپ لڳي. ارجڻو شوش لالڪ ۽ ڀڳوان شنڪر جسو ٻار
ته سوي سڪهو ۽ لرزڻ لڳو. هڪدم اسي لدڌيشور جو وڃي ڏارڻ ڪرڻ اڳر ار للڌن ۽
ٻار جهلي ته سڪهو. هڪدم برهما چهروڪ ڪٿي ڪوڙن ڪي سڌو ڪري شنڪر ڀڳوان جي
چرن جو ڏيان ڪندي جي ڪي ملاڻ جي ڪرشش ڪئي ته ڪوڙا هرا سان ڳالهيون ڪرڻ
لڳا. ٻوءِ ڀڳوان شنڪر سڀئي ديوتائن کي چيو، "جهڪڏهن لوهان سڀئي اسين (جاڙورن)
جو مولڪي اڏهي لئه جو الڪار ڏيندا ۽ ديون ۽ عام ماڻهن ٻاسي اسين جي ٻارڻا ڪندا ته
لرڻ شوون جو حصو ڪرڻ سولي ڳالهه اي ٻولدي." اهو ٻڌي ڪري ديوتائن جو من مايوس
لئه لڳو. ڀڳوان شنڪر وري دلجاءِ ڏيندي چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! اسين (حيوانن) جي ٻارڻا ڪندي ۽ لوهان جهڙي رواليت
ته اهڙي جو جو اسين (حيوانن) جي ٻارڻا ڪان ڪڪس لئه جو ۽ اڳاءِ لوهان کي اڏالي رهيو
آهيان. جيڪڏهن هڪ من جهڙ سان برهم جيڏ وڃي جو ڳالهه ڪندي ٻارهن سال، چهه سال
۽ ٻي سال مهوڀوڃ شرا ڪندڙ سو ٻسوڙي ڪان ڪڪس لسي وٺندو. لڏهن ڪري لوهان
اهڙي وڃي جو ٻالي ڪندا ته ٻسوڙي ڪان ڪڪس لي وٺندا. ان ۾ ڪو شڪ نه سمجهو.

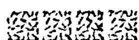
ڀڳوان شنڪر جي الهي چوڻ لسي سڀئي ديوتائن "هڪر الهي" چيو ۽ سڀئي ديوتائون
وغيره ٻسون (حيوان) لئه لڳا ۽ ٻين جهڙي هزڻ سان جرلڪاري ڏئڻ وارو ٻشو - پتي
ڀڳوان شنڪر ٿيو. اهڙي طرح سڀ ديوتائن ۽ دليت جيالور ٿيا ۽ ڀڳوان شنڪر جاڙورن
جي راجا ٻسي ٻشو. ٻتي انالي سان سمسار ۾ مشهور ٿيو. ان وقت ڀڳوان شنڪر جهڙي
وڃي جي وڏي ڪرڻ جهڙي هوس للرڪي شڪت ڪرڻ آهي. برهما، وشنو ۽ اندر
ڀڳوان شنڪر جي جيڏو جيڏو ڪندا هئا. سڀ جنااري وشي ۽ مني حرشون ساڻيندا

ڀڳوان شنڪر: اي هري! برهما!! ديوتائو!!! مان توهان جي هن مهامنتر جي جاپ ڪري ازحد پرسن ٿيو آهيان جيڪي ڪهڙو سو گهري سگهو ٿا!

سڀ ديوتائون: اي مهاديو! توهين جاڻي جاڻڻهار آهيو. اسان ديوتائن جي اها پڪار آهي ته ٽنهي دئيت پاپين جو ٽنهي نگرن سوڌو سنگهار ڪريو. توهان ڪرپا جي کاڻ آهيو. توهان ئي ديوتائن جي وقت بوقت سهائتا ڪئي آهي ۽ هاڻي به توهان ئي رکيا ڪري سگهندا.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! توهان سڀني هن مهامنتر سان جڳت پتا جهلي رهيا آهيو. پر هاڻي ٻڌو جنهن سون ڀرين ٽوهالڪي رٿ، سارٿيءَ ۽ ٻاڻن لاءِ چيو آهي تن توهين انهيءَ تيارين کي لڳي وڃو. انهن شين جي اهڃ کان پوءِ آئون سمجهو ته ٽنهي دئيت پاپين جي ٽنهي نگرن سميت ناس ٿي پري ڪاڻ آهي.

پوءِ ته ڀڳوان شنڪر جي ڳالهه ٻڌي برهما ۽ وشنو وشوڪرما کان شو-مايا انوسار ديوي رٿ جي تيار ڪرائڻ ۾ لڳي ويا. (هر هر مهاديو شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) ٻيو کنڊ (٥) اڌياءُ ٦ کان ٨ سماپت.

سڀني ديوتائن جي ٺهيل رٿ جو ورڻن، شو جو ان رٿ تي چڙهي اسهڻ ۽ سنڌس پٺوٺي سنڌجڻ گڻيش جو پوڄن ۽ ميهه-دئيت جو ترپور مان سلامت نڪرڻ.

ويد وياس: اي سنتڪمار! توهان جي ٻڌي اَمر آهي. توهان سڀڪجهه جاڻڻهار آهيو. جيڪا توهان ڀڳوان جي ڪٿا هن مهل ٻڌائي آهي سا ڏاڍي رس ڀري ۽ انوکي آهي. هاڻي وشوڪرما ڀڳوان شنڪر جو ڪهڙيءَ طرح رٿ تيار ڪيو ان جو ورڻن ڪريو.

سوتجي: اي رشيئو! ويدوياس جي وينتي ٻڌي ڪري سنتڪمار ڀڳوان شنڪر جي رٿ جو ورڻن ڪيو ۽ چيو.

سنت ڪمار: اي ويد وياس جي مهراج! وشوڪرما، رُدر ديو (مهاديو) جي لاءِ ڏاڍي محنت ۽ ڄاڻڪاريءَ سان عاليشان رٿ جي رچنا ڪئي. سڄو رٿ سونائي جو ٺاهيو ويو. رٿ جي ساڄي ڦيٿي ۾ سورج ديوتا ۽ کاٻي ڦيٿي ۾ چندرما ديوتا براجمان هئا. ساڄي ڦيٿي ۾ ٻارهن پيڻن لڳل هيون جن ۾ ٻارهن ئي سورج مقرر ڪيا ويا ۽ کاٻي ڦيٿي ۾ سورهن پيڻن لڳل هيون جن ۾ سورهن ئي چندرما جون ڪلائون ۽ ٢٧ ئي نڪشتر شوڀا پائي رهيا هئا. ڇهه ئي رتون (موسمون) انهن ڦيٿن جي سوڀيا جي روپ ۾ حاضر هيون. برهمانڊ جو واءُ منڊل رٿ جي اڳين پاسي ۾ براجمان هو ۽ مندراچل پربت رٿ جي وچ واري استان جي شوڀا پائي رهيو هو. اُدياچل ۽ اَستاچل پاسا هئا. ميرو پربت ۽ اٺين شاخن رٿ جا جهولا هئا. سمبتسر رٿ جي رفتار هو. اُترائڻ ۽ دکشڻائڻ ٽوهين ٻڌ هئا.

ملڻ شروع اسمين ڪرڻ لڳا. ڀڳوان شنڪر به نندي تي سوار ٿي اوڪهت ٿيو. انهيءَ ڪري
نندي تان هيٺ لهي وشنو ۽ ديوتائن ٿي رهبر جي درشن وٺڻ جوڙ لڳو.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتا ڪارا اڌرم ۾ لڳل ۽ انهن جا لعنتي شور مسان تاس ڪريان
اما ٿالهه برابر آهي ۽ لعنتي دليت ڀالو حقيقت ۾ منهنجا ڀڳت هئا. لرهان اڌاير ڏ جهسا
مان منهنجي ڀڳتن کي ٻهنجي هٿان ناس ڪريان؟ جا امر واجب آهي؟ منهنجي ڀڳتيءَ
ڪان خالي آهي ان مڪ ليا آهن اما ٿالهه برابر آهي ۽ جنهن منهنجي مايا ڪان ڪين ان مڪ
ڪيو آهي جا امر هين کي ڪير ماري سگهي؟

اهي وچن ٻڌي برهما دلک رهجي ويو ۽ وشنو جو منهن ٻيو چلڻ لڳو. پوءِ جلدي
برهما سر ڪلو سنڀالي سڀني ديوتائن ٻاران وڪالت ڪندي چيو.

برهما: اي ٻوجهندڙ! لرهان ٻڌين ۾ سرواسڀ آهيو، ٻوهر آهيو. ديوتائن ۽ رشين
جي ٻلي جا هرامي آهيو لهمهڪري ڪيو پاپ لرهان ڪي ٻهي ڪرڻ لو سگهي ۽ روي
لرهان جي حڪم سان ٿي انهن کي اهڙيطرح موهه ۾ ڦاسايو ويو آهي. هالي سڀ ٻهين
ذوم کي لهائڻ ڪيو آهي ۽ لرهان جي مايا ڪان اي مڪ ٿيل آهن ۽ لرهان ڪانسواءِ انهن کي
ڪير به ماري ڪونه سگهندو. ساڌو ماڻهن جي ڪري لهڻ ۽ دلهن ڪي مارڻ اهڙو آهي.
لرهان راجا آهيو. راجا کي پاپين جي مارڻ ۾ ڪو ڏوش ڪونه لڳندو آهي. لهمهڪري
ڪندڙن کي ناس ڪري ساڌو ۽ برامڻن لاءِ ٿلن ٿالهي وانڍي لاهڻ ۾ ڪو ڏوش ڪونه
آهي. راجا کي منهنجي راجه ۾ سڀڪنهن جو ٻلو ڪرڻو آهي. لرهان برهمانڊ جا راجا آهيو
لهمهڪري ديوتائن کي سکي ڪرڻ لاءِ هر ڪا ٿالهه ڪرڻ لرهان کي مناسب آهي ۽ واجب
آهي. وڏا وڏا رشي، مني، لرهان جي رعيت آهن. مان (برهما) پروهت آهيان. وشنو
(هري) وزير (راجڪمار) آهي. اندر چاڪ وزير آهي ۽ سڀ ديوتائن لرهان جا سيڪر
ٻچاوڙي ڪندڙ آهن.

ڀڳوان شنڪر: (مرڪي چيو) اي برهما! لرهان مونکي سمرانت چئي رهيا آهيو ٻر
مون وٽ نه ته اهڙو رٿ آهي ۽ نه رٿ جو هلائيندڙ ۽ نه ڌنش نه ٻاڻ جنهن سان مان
انهن جو ناس ڪري سگهان! (ائين چئي ڀڳوان شنڪر اتر ڏانهن لڏي ويو ۽ سڀ ديوتائن
اداس ٿيڻ لڳا).

وشنو: (سڀني ديوتائن ڏانهن مخاطب ٿي چيو) اي ديوتائو! لرهان ڀڳوان شنڪر جي
هن جوڙ تي اداس نه ٿيو. هميشہ لي "اوم نمه شوايہ شيو شيو ڪري" منتر اچارڻ ڪرڻ
شروع ڪريو هن مها منتر ۾ ڏاڍو وڏو ممڪن آهي. هن مها منتر سان ڀڳوان پرسن شنڪر
روي ٻوجهي ٿي لرهان جون سڀ ڪامنائون پوريون ڪندو.

وشنو جي انهيءَ جوڙ تي سڀني ديوتائن هن مها منتر "اوم نمه شوايہ شيو شيو ڪري"
جو ڪڪ ڪرڻ لڳا، جپ ڪرڻ شروع ڪيو. جاپ پوري ٿيڻ تي ڀڳوان روي پرڪٽ ٿي
هرڪو ٿيندي چيو.

گرم ٿيڻ لڳي. آهستي آهستي پاڻ جو دل پرچڻ لڳو. ديوتائن جي اوڪ ڏاڍين سڀ خبرون ٻڌي ويئون. برهما، وشنو ۽ اندر سڀئي ديوتائن سوڌا اچي ٻگران شڪر وت پهتا. استتي ڪرڻ لڳا. پوءِ وشنو جن ۾ ڪڙو ئي ٻڌي رڊر منتر سان ڏيڍ ڪروڙ جاپ ڪرڻ شروع ڪيو ۽ ان وچ ۾ ديوتائن هن طرح اُستتيءَ ڪرڻ شروع ڪئي.

سڀ ديوتائون : اي پرڀو! توهان آتم سروپ آهيو. ڪلياڻ ڪرتا آهيو. ڀڳتن جي دک کي ناس ڪندڙ آهيو. توهان جي ڪڇيءَ جو رنگ نيلو آهي تنهنڪري توهان کي نيل **ڪنٺ** چون ٿا. آتمائن جي هلائڻ وارا توهان آهيو. توهان آدي آهيو. توهان انادي آهيو. پرڪرتي ۽ پرش جا به پيدا ڪندڙ آهيو. ستو گڻ، رجو گڻ ۽ تمو گڻ جي به پيدا ڪرڻ وارا آهيو. برهما، وشنو ۽ رڊر ٿي ڪري پيدا ڪندڙ، پاليندڙ ۽ ماريندڙ به توهان ئي آهيو. توهان ئي هن ڀوساگر مان تارڻ وارا آهيو. توهان سواءِ آهيو، اوناشي آهيو، وڌاسا آهيو، ويدن کي رچڻ وارا آهيو، اوڳي آهيو ۽ اوڳ جي ڄاڻڻ وارا آهيو. ڀڳتن جي هردي ۾ واسو ڪرڻ وارا آهيو. ليڪ جا پيدار آهيو، ليڪ آهيو، تت آهيو، پرم روپ آهيو، سرو آتما آهيو، سرو وياپي آهيو، ترلوڪيءَ جا ناٿ آهيو، سرو شڪتيوان آهيو، جڳت ۾ جيون کي پالڻ، ڏسڻ، ڄاڻڻ، اُستتي ڪرڻ لائق ڇيو و آهي سو توهان آهيو. آڪاش کان به سوکيم آهيو ۽ وڏي ۾ وڏيءَ شيءِ کان به وڏا آهيو. چئني طرفن کان ئي توهان جا هٿ آهن، ڪن آهن، نڪ آهن ۽ اکيون آهن. توهان سڀ ڪري سگهو ٿا، سڀ ڪجهه پسڻ سگهو ٿا، سڀ ڪا شيءِ سنگهي سگهو ٿا ۽ هرهڪ ڳالهه ڏسي سگهو ٿا. توهان ستيه - مئه آهيو، توهان اي - مت ۽ اڻ مت آهيو. ڪروڙن سورجن جي به روشني توهان جي ڀيٽ سان پمت ڪري ڪانه ٿي سگهجي. وشو جي پوڄا لائق آهيو. سڀني پراڻين کي پنهنجي پنهنجي ڪم ۾ وسائڻ وارا آهيو. سڀني جي شرير ۾ وياپڪ آهيو، سڀني جي هڏيءَ ۾ وياپڪ آهيو، سڀني جي من ۾ وياپڪ آهيو، سڀني جا پتا، پرپتا مها آهيو. پنهنجو پاڻ پيدا ٿيندڙ آهيو. توهان سنسار ۾ ڪيترا ئي ڪم ڪيا آهن جنهنجي اسان کي ڪانه ڄاڻ ڪانه آهي تنهن ڪري ئي سڀ ورڻ، سڀ ذاتيون، سڀ پراڻي، سڀ ڌرم، هلندڙ ۽ هڪ هنڌ بيٺل سڀ توهان جي پنهنجي پنهنجي نموني اُستتي ڪن ٿا. اي مها پرڀو! ترپرو ناسي دئيتن اسان تي ڏاڍا ظلم ۽ ستم ڪيا آهن. توهان کان ڳجها ڪونه آهن. هاڻي جلد ئي انهن جو ناس ڪيو. هاڻي توهان جي ڀڳتيءَ کان اي مک آهن. وشنو جي ٻتائل رستي ڪري انهن هيٺئن ڌرم کي تلانجلي ڏيئي ڇڏي آهي. انهن جا آچار ۽ وچار ڀرشٽ ٿي چڪا آهن. انهن جا پوڄ ڪرم ٿي چڪا آهن، هاڻي هو صفا ناستڪ ٿي چڪا آهن ۽ اسان شروعات کان وٺي هن وقت تائين توهان جي ئي آسري تي لڳي رهيا آهيون. ڇوڪ توهان هر طرح مالڪ آهيو.

سنت ڪمار : اي وياس وياس! انهيءَ طرح هڪ طرف وشنو پنهنجي رڊر منتر واري جاپ ۾ مگن هو ته ٻئي طرف ديوتائون

ناممڪن آهي. جنهن ڪري ميدان جنگ جي لاءِ هوشيار انسان ٿو گهرجي. تنهن ڪري لائق ڪرڻ لاءِ
جاهلن گهرجي. تنهن ڪان وڌيڪ ضروري ڪرڻ آهي. سڀ کان پهرين شرابن، ترجمي ڪاري
جوئر ۽ درون ڪمين جي ڪڪري ڪرڻ ۾ برانچيس جو قاعدو لاهور آهي جنهن سان انسان
کان چوکڪاري لاءِ برانچيس ڪري سگهجي آهي مگر گهرجي. تنهن ڪري لاءِ ڪرڻ چوکڪاري جو
برانچيس ڪرڻ آهي. اي ديوانو! لڙهان ۽ ڏور جا چالو آهن ۽ ڏور جي درشني سان سچ
سچ پڌرو نه جاڳن اهي دلين ديوتا پيارا گهرجن ۽ هڪ آهي نه اهو ڪيئن سان انهن جيسو
سنگهار (ناس) ڪري سگهندس؟ تنهن ڪري اي ديوانو! جيستائين انسين هڪ ديوتا
ڇڪيءَ ۾ لڳل آهي جيستائين انهن ياد رکو نه ديوتا انهن ڪنهن طرح ناممڪن آهي. تنهن
مواني ۽ لڙهان وشنوءَ وت ويو سان هن لڙهان لاءِ ڪر اُپاءُ پُراڻي ڪندي.

پوءِ نه سڀ ديوانن وشنوءَ وٽ ويا. وشنو اڳيان اچي نه رلڪ وهالي ٿيا جيسو سڀ
شنڪر جا هڪ ڪولي اڏيءَ ۾ اچي لڳا ۽ سيان ڏور کان پي مڪ لي انڌير ڇڏي ۽ انهن ۽
انڌير جا وهوار ڪرڻ لڳا. انهن دلين ۾ ڪولي سمجهه. ڪو ڪري وڃي. ۽ انهن ڏور جيسو
ناس لڳ لڳو. اسڙي ڀڄندڙ ڏور لي هلڻ چولي ڏاو اپڙي (مرد) انڌير جا ڌلڙ ٽڪڙي اماه
انهن ڪلي چئجي نه عام مالڪن ۾ خراب واپار اچڻ لڳا. ديوانن جون ٻڍالون لڳ اند لي
وڃڻ شرابن جو ڪرڻ بند لي ويو. ڪمن جو لڳ بند لي ويو. درون ۽ ڪمين جو رڪيا حڪم
لي ويو. وشنو، سورڙا، ڪمش ۽ شنڪر جي مورتين جي لي عرض لڳ لڳي. سيان ۽ دان
مان مالڪن جو وشواس ڪڏي ويو ۽ سڀ سڀ ڪرڻ موڪلي ويا. حساب جيسو واڄ لڳ لڳو.
مالڪن مالڪ جي مرڻ ۾ ڦاسڻ لڳا. ڪولي ۽ خراب ڪمن سان انهي ڪمالڪ ۽ دلچسپي رکڻ
لڳي. انڪشين ۽ مطلڪشين انهن لي شورن ۾ واسو ڪرڻ لڳي. انهيءَ طرح انڌير جي انڌار
ڪور لڳ لڳي ۽ انسين انسين دلين جو من ڪوليءَ اڏيءَ ۾ رڪڻ لڳو. (هي هو مهاديو شنوڙ
ڪڪاشي وشنوناماءُ ڪنگي) ولر سنگهه (٣) بلد ڪتاب (٥) اڪتوبر ٣ کان ٥ سماپت.

❀❀❀❀

ديوانن جو وري شنڪر وٽ وڃڻ ۽ شنڪر جو شوڙ ملنر لي
پرسن ٿيڻ ۽ وشوڪرما جو رٿ ڪي ٺاهڻ

وند وياس: اي سب ڪمارو! جاڳن ٿيو دليت پاڙ جي ڪولي اڏي لڳ لڳسي
۽ عام لڪرواسي ۽ ڪولي ۽ پاپ وارن ڪمن ۾ دلچسپي وٺڻ لڳا ته پوءِ ڇا ٿيو؟
سنت ڪمار: اي مهرشي! جاڳن ٿيو دليت پاڙ جي لڳن ۾ مطلق شروع جاڻايل
منا لي وڃي ۽ اڳيان شنڪر جي پوڄا کان ٿيڻ دليت پاڙ بي مڪ لڳ لڳا
۽ اسيڙ ۽ ڏير لي هلڻ چوڏي ڏاو نه چلي طرح ڪسان پاپ ۽ ڪولي ڪمن جيسي بازار

۾ ٻڌن ۽ ڏٺن ڪرڻ جهڙن انيڪ اپائن هيون. ڪيترا ئي ويري ٻرام ولسڻ وارا پکيس ۽
سادو ماڻهو ۽ رهڻ لڳا. شو - ڀڳوان جا ٻراهمي ته چئني طرفن کان انهن نگرن ۾ رهڻ لڳا.
اهڙي طرح اهي دئيت اهڙن وشال نگرن ۾ ٻـولو آلاان کي سک ڏيندي ٻرام سان ڪافي
عرصو رهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) اڌياءُ ۱ سماپت.

تارڪاسر جي پٽن کان ستايل ديوتائن جي برهما وٽ پڪار برهما جو شنڪر وٽ موڪلڻ ۽ اُتان وشنوءَ وٽ پهچڻ ۽ وشنوءَ جو ڪين موهي چڏڻ.

ڪافي وقت گذرڻ ڪانپوءِ تارڪاسر دئيت جا پٽ ديوتائن کي خوب ستائڻ لڳا. هڪ ڏينهن اِندر وغيره ديوتائن گڏجي ڪري اچي برهما وٽ پهتا ۽ دکي ٿـي پنهنجا دکڙا ٻڌائڻ لڳا.

سڀ ديوتائون : اي وڏاڻا برهما! اي تنهي لوڪن جا سرامي اسانکي تارڪاسر جي پٽن تمام تنگ ڪيو آهي جنهنڪري اسان دکي ٿي ڪري توهان جي شرڻ ۾ آيا آهيون. ڪرپا ڪري اسان جو اُڌار ڪيو جو اسان سک سان رهي سگهون.

برهما : اي ديو ڳڻو! توهان کي انهن دئيتن کان خاص ڀئو نه ڪرڻ گهرجي. مان انهن جي موت جو اپاءُ توهان کي ٻڌائي رهيو آهيان. ڀڳوان شنڪر توهانجو ڪلياڻ ڪندو. مون ئي هنن دئيتن کي وڏايو آهي ۽ منهنجي ئي هٿان هنن جو مرڻ واجب نـه ٿيندو. ويري هنن جا پنج ئي ترايو (تنهي شهرن) ۾ وڌي رهيا آهن. توهان سڀ اِندر سوڌا وڃي ڪري ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪيو ته هو پرسن ٿي توهان جا سڀ ڪارج راس ڪندو.

اهڙيءَ طرح برهما جي واڻي ٻڌي ڪري سڀ ديوتائون اِندر سوڌا ان دکـي حالت ۾ اچي ڀڳوان-شنڪر وٽ پهتا ۽ استتي ڪرڻ شروع ڪيائون.

سڀ ديوتا : اي ديون جا ديو مهاديو! تارڪاسر جي تنهي پٽن اسان سڀني ديوتا کي اِندر سوڌو جيتيو آهـي. انهن ترلوڪيءَ کـي رشين منين سوڌو پنهنجي وس ۾ ڪيو آهي. انهن دئيتن يگين جي حصن کـي ٻڌ وٺڻ شروع ڪيو آهـي - اڌرم ڪيو. اي ڀڳوان! سڄي سنسار کي دئيت ناس ڪن تنهن کان اڳ توهان ڪا اهڙي رٿ سوچيو جنهن مان اسان ديوتائن ۽ مرتيولوڪ جو ڀلو ٿئي. اسان توهان جـي شرڻ ۾ آيا آهيون.

ڀڳوان شنڪر : اي ديو ڳڻو! هنوقت ترپور جا مالڪ ٽيئي دئيت سڪرت جا ڪم ڪري رهيا آهن. سڀن ڪمن ۾ لڳل آهن. اهو سرشٽيءَ جـو ٻم آهـي تـه جيڪي چڱا ڪم ڪندڙ پراڻي آهن تن تي هٿ نه هلائجي ۽ انهن کي ناس نه ڪجي. مان توهان ديوتائن جي ڪشٽن کـي ڄاڻي رهيو آهيان پـر هو دئيت هـن مهل چڱـن ڪمن ڪرڻ ڪري اهڙا ته ٻلوان ٿي چڪا آهن جـو انهن کي هن وقت مارڻ ئي. فقط ڏکيو آهـي ۽ ٻر

ڪيا جي لاءِ اهڙو ڏر ولر جنهن ۾ ڪال ديوتا کي لوڪن لاءِ مارڻ ڏکيو ٿي پيو .
دئيت گڏجي : برهما ! ڪجهه اسان کي ڪو شهر ڏيو، جنهن ۾ اسين هر هڪ ۾
رهي ڀلهو دشمن کان بچي سگهون . پوءِ ٽارڪاڪيه چوڻ لڳو، "اي مهراج ! ڀلهو
لکر (شهر) سڀ جو ڪو لهل هجي . ۽ ديوتائن ۽ ان ڪي ٿي ٻاهي سگهن ." ڪماليه
چيو، "اي سوامي ! مرلکي چانديءَ جو لهل ودو وشال لکر گهرجي جنهن ۾ سواءِ ڀلهو جي
اجازت جي اندر نه گهڙي سگهي ." ودبرلماليءَ چيو، "اي وڌاتا ! مرلکي لوهه جو مضبوط
لهل لکر گهرجي جنهن ۾ ڪوبه دشمن مرلکي جهڙي نه سگهي ." (ويئي ٽنهي گڏجي چيو)
اي برهما ! اهڙيطرح لهل ٽيئي شهر (لکر) انيئسه مضبوط ۾ ۽ چندرمسا جنهن وقت پکه
نکشتر ۾ هجي ٽنهي وقت گڏ ملن ؛ آسمان ۾ بادلن جي مان رهندي سفار جي ٽنهي
کان ٽڪل هجن . ويئي پشڪراورت بادلن جي ڪال اڳران جهڙي کڙڪون جي وقت
هڪ هزار سال گذرڻ کان پوءِ ٽيئي لکر (شهر) پاڻ ۾ ملن . اڳران شنڪر عجيب ٽيلان جو
هڪ ڀڄ کي اسيز وڌ لي جهڙي ڀهجي انهي پاڻ سان لي نشانو ٽنهي لوڪن کي پس
مٽرڻ وارو لئي .
ٽيئي دئيت ويئي پاڻ ۾ چوڻ لڳا، "ڇاڪاڻ ته اڳران شنڪر اسالهر آهي . ديوتا آهي،
پيارو اهڙو آهي ڀهڪري اسان کي ڪين ماريندو ؟"
برهما : اي دئيتو ! ڪجهه ائين ٿي ٿيندو . (پوءِ مير کي حڪم ڏيندي برهما چيو) اي
مه ! لون وڃي انهي ٽيئي لکر لاهي جلدي تيار ڪر !
ائين چوندي برهما اک جهپ ۾ اندر ڌيان ٿي ويو ۽ ميدانن مير انهن لکر (شهرن)
کي لاهي ٽنهي دئيتن جي حوالي ڪري ڇڏيا ۽ انهن کي رهڻ لڳا . ڪوڙ ۽ انهن شهرن جي
شوبا جو ورڻن ڪجي ! هرهڪ دئيت راجا جي لاءِ سونهن جو، چانديءَ جو ۽ لوهه جو قلعو
ٺاهيو ويو . هڪ ٻئي ورڪه ۽ مٿي ڏسا ويا . هاٿين ۽ گهوڙن سان ڀري ٽيئي شهر پرين ڏسڻ
۾ آيا . ولين ۽ مٺين، چوراهين سان ٺهيل حويليون هيٺ ۾ آيا . عجيب قسم جا باغ باغيچا
شهرن کي سينگاري رهيا هئا . انهن چوڪين وارا ٺهيل لکرن جي سونهن سرس ڪري
رهيا هئا . وڻا ۽ وڻڪرا رسيا هئا جي اسرالون ۽ ڪند وڏ جهڪر لڳايون رهيا هئا .
ڪميرالي شنڪر جا مندر (شوالا)، ڪمرين جي ٻڪه شالائن ڏسڻ ۾ آيون جتي اڪيلي
مولوي براهمڻ ۽ شزايڪ سدا پوڄا ۾ مشغول هئا . ڪمرا ڪوڙ ۽ ٿلهه هئا ۽ لديون هميشه
جل ۾ مڪمل جا ٽل اورکي شوبا ٻالي رهيا هئا . سدن ڪنارن تي المڪ قسم جا وڻ
هئا جن ۾ المڪ پرندن جي مٺن سان ٻولي ۽ هٿ ڪري لکرن کي پيار باڪر ڪري
رهيا هئا ؛ سدن ولڪار ۽ جايا عجيب درشيه پيش ڪري رهيون هيون . هورسڻ ڏوم
جي ٻالي مٽرڻ وارن ۽ لمر ڏوم تي اسيحر ۾ رهڻ وارن ٻار اسٽرين ۽ انهن لکرن
کي ٻار مٽرڻ لڳا . شرلي، سرلي، ودن ۽ ٻراڻ جي جالن وارا برهمڻ ديوتائن سان
هيا لک هن ٻري انهن ٻاهرن ۽ ڊاڙون سورون کي شرط ڏني هئي جن جي اندر

شري شِو پراڻ

رُدر سنگهتا (٢) يُڌ کنڊ (٥)

سچدانند سوامي، انترجامي - پرڻتپال دَيال پرڀو!

شِو هري هري، شِو هري هري - ساڌو ٻوليو سدا - شِو.

تارڪاکش، وديونمالي ۽ ڪملاکش جي تپسيا - برهما جو کين وردان ۽ ميه جو سندن لاءِ ٽن شهرن جو ٺاهڻ ۽ اُنهن جي شوڀا جو ورڻن.

نارد: اي برهما! گڻيش ۽ سوامي ڪارتڪ جو چرتر مون ٻڌو. هاڻي اهو ٻڌاءِ ته ڪيئن ڀڳوان شنڪر دئيتن جي ٽن نگرن (شهرن) کي هڪ ئي ٻاڻ سان ناس ڪيو؟

برهما: اي نارد! هن ڪٿا جي ٻڌڻ لاءِ ويد وياس سنتڪمارن کي ٻڌائڻ لاءِ وينتي ڪئي جن اچي ويدوياس کي هن طرح ٻڌايو.

سنتڪمار: اي مهرشي ويدوياس! جڏهن سوامي ڪارتڪ تارڪاسر دئيت کي ناس ڪيو تڏهن سندس ٽن پٽن کي ڏاڍو ڏک رسيو. انهن مان تارڪاکش وڏو هو. وديونمالي وچون هو، ڪملاکش ننڍو هو. ٽيئي هڪ جهڙا ٻلوان هئا، اندرين کي جيتڻ وارا هئا، ڌرم پالڻ وارا هئا، سنجم ۾ رهڻ وارا هئا، سچ ڳالهائڻ وارا ستوادي هئا، مضبوط ارادي وارا هئا، هر هڪ ڪم ۾ هوشيار هئا، بهادر هئا مگر ديوتائن سان وير ڀاءُ رکڻ وارا هئا. اُنهن ٽنهي پيءُ جي مرڻ ڪانپوءِ اداس ٿي ڪري ميرو پربت تي وڃي برهما جي تپسيا ڪئي. برهما سندن تپسيا تي خوش ٿي اچي پرگهٽ ٿي چوڻ لڳو.

برهما: اي مها دئيتو! مان توهان جي تپسيا تي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان، هاڻي ٻڌايو ته توهان جي تپسيا ڪرڻ جو ڪهڙو ضرور هو؟

دئيت ڪڏجي: اي برهما! جيڪڏهن توهان اسان تي پرسن ٿيا آهيو ته اسان کي وردان ڏيو ته اسان اَڄر ۽ اَمر ٿي وڃون. ڪو به پراڻي (ساهوارو) اسان کي ماري نه سگهي. اي جڳناٿ! اسان کي نه ٻڍاپو ستائي نه روڳ بيمار ڪري ۽ نه مرڻ ماري سگهي. جيڪڏهن اسين اڄر امر نه رهي سگهون ته پوءِ ڀوڳ ۽ ولاس، آنند ۽ موجون، استري ۽ ڌن دولت ڪهڙي ڪم جا؟

برهما: اي دئيتو! ڪجهه سوچي سمجهي ويچار سان ور وٺڻ جي ڪوشش ڪريو. جيڪو به هن سنسار ۾ جنم وٺي ٿو سو ضرور مرندو، هن ور کان سواءِ ٻيو ڪو به ور وٺي سگهو ٿا، باقي ...

وارو آهي جنهن ۾ ٻاورلي ۽ شنڪر کڏ ٻراجمان آهن.

ٻرهما: اي ناردا! هرهڪ آماس لي ۽ هرهڪ ٻورڻما لي شنڪر ۽ ٻاورلي ٻره ۽ ٿ جي ٻند سان ملچ وٻندا هئا. هي ۽ جو الرکو ورٿالسا تنمش ۽ سرامي ڪارتڪ جو مولڪان ٻڌو الدني سو سومي ٻالي ڪي لاس ڪري وارو سمجهه. جنڪر مالهور ٿاڻ ٿڻي ۽ ان ڪسي ٻڌالي لو لدهن جا ۾ ٻاپ جاڪ لاس لهن لا هي ۽ ڪئا سکن کي وڏالا واري، ٿن ۽ اولي جي ٻراهت ڪرالا واري، مرکه ڻاڻ واري، شو. کمان جي ٻراهت ڪرالا واري ، دکن جي دور ڪرالا واري، ڪلياڻ ڪرالا واري آهي. (هر هر مهاديو شمبهو. ڪاشي وشوانٿ گنگي) رڌر سنگهتا (۲) ڪمار کند (۴) الٻاڌ ۲۰ سمايت.

꧁꧂

گڻيش - ٻسما مالنا آلدرا مسار ۾ -
ڪرڻ لس جي شورا آهرڪار ۾ ،
من مالن جو اسا جي وکن -
ٻري ٻاپ کسان لي سرڳ سي رهن ،
لسا ٻني ڪنهن ڏلو روب اهزو اروپ -
ڏلو مون لسي آدي السا وشو روپ .
لسا لب دان سان اهزو ديدار لئي -
لسو ٻدن جو اٻماس ٻهڪار لئي ،
اٻمان لوهان جي مهنجي لسڪار آهه -
امدون لدون اوٻلون لسا درڪار آهه ،
ڪري جنڪر آرلسن اهزو لسو مسن -
ملن رڌيون، سڌيون رهي لسو مکن .

رڌر سنگهتا (۲) ڪمار کنڊ (۴) سمايت.

꧁꧂

پاروتي ۽ شنڪر عجب ۾ پئجي ويا. ڇا ته بالڪ جي اهڙي آهي ۽ ڇا ته سندس ڪشور (ننڍي) اوستا (عمر) آهي! اڪدم ئي پنهنجي سڄي ڳالهه سمجهندڙ تنهن کي سمجهندڙ ۽ تيز فهم بالڪ گڻيش جي ساراهه جا ٻه ڪ پرينديون چوڻ لڳا.

پاروتي ۽ شنڪر: اي پٽ! تون آتم گيان سان ڀرپور آهين تنهنڪري ئي تنهنجي هردي ۾ نرمل بدي اڀري آهي. جنهن وچار کي تون ورتان ڪيو سو سراسر سچ آهي. جهڙي رنگ جا ماڻهوءَ جي اکين اڳيان شيشا چڙهيل هوندا آهن تهڙي ئي رنگ جا سنساري پدارٿ کيس ڏسڻ ۾ ايندا آهن. وري جنهن وٽ جيتري (سمجهه) آهي تنهن وٽ ئي ان (طاقت) آهي ۽ جنهن وٽ سمجهه جو ڏيکارو آهي تنهن وٽ طاقت به ڪانه ٿيندي. ويدن ۽ شاسترن ۾ جيڪي پٽن جا فرض آهن تن کي تو بلڪل ٺيڪ طرح ورتان ڪيو آهي ۽ سڀ سچ آهي. اسان به تنهنجي حقيقت ڀريل وچن جي پٽ ڀرائي ڪيون ٿا ۽ تنهنجي ڳالهه کي وزن ڏيون ٿا ۽ اهڙي طرح ڪجهه به ڪرڻ لاءِ تيار ڪونه آهيون.

پاروتي ۽ شنڪر اهو گڻيش کي دلجاءِ ڏيندي سندس شاديءَ جي ڪاروبار کي لڳي ويا ۽ گڻيش کي به اهو ڏسي ڏاڍي خوشي اچي ٿي. ٻوءِ ته پرجاپتيءَ جي ان سندر ڪنيائن ٻڌيءَ ۽ سڌيءَ سان سندس شاديءَ جو جوڳو بندوبست ڪيو. وواهه اتسو ڏسڻ سڀني ديوتائن کي نمنڊ ڏني وئي. وشوڪرما کي وواهه ڪرائڻ لاءِ گهرايو ويو. اهو ڏسي سڀ رشي ۽ ديوتا ڏاڍو خوش ٿيا. ان استرين کي ڏسي گڻيش کي جا خوشي اچي ٿي تنهن جي ورتان ڪرڻ جي هن قلم کي طاقت ڪانه آهي. ڪجهه وقت ڪانپوءِ سڌيءَ نالي استريءَ مان کيس ڪشيم نالي پٽر پيدا ٿيو ۽ ٻڌيءَ نالي استريءَ مان کيس لاڀ نالي پٽ پيدا ٿيو. اهڙيطرح گڻيش ديوتا به پنهنجي ڪٽنب ۽ راڄ سان آنند سان رهڻ لڳو. اتي ۾ سوامي ڪارتڪ (گڻيش جو وڏو ڀاءُ) به پتا ماتا جي آگيا انوسار سڄيءَ پرٿويءَ کي پرڪرما ڏيئي واپس وريو. نارد (جنهن جو ڪم ئي آهي ان گهرن کي باهڻ) اچي سوامي ڪارتڪ کي سڄي لڳائي (پڙڪار) ۽ گڻيش جي شاديءَ وغيره بابت سموري ڳالهه ٻڌائي. سوامي ڪارتڪ کي اچي جوش لڳو. کيس پتا ماتا گهڻو ئي سمجهايو مگر هن ڪنهن جي به نه ٻڌي ۽ ڪرونچ پربت ڏانهن رخ رکيائين.

سوامي ڪارتڪ شاديءَ ڪرڻ کان انڪار ڪيو. البت کيس دک رهيو مگر پنهنجي لٺ جي ٻل سان ڪيتري اوکين ۾ اهو ٻلي ٻرسڻ ٿيو. سندس ڪرونچ پربت واري تيرٿ استان جي ٻل سان تنهن سڀ رشي مني وغيره ڪيان گوشت (گيان ئي خاص ڪري ڪارتڪ جي ٻور ٿما ڏانهن سڀ رشي مني وغيره ڪيان گوشت (گيان ئي خاص ڪري ڪارتڪ جي ٻور ڪندا هئا. سندس نالو ٻڌي پاروتيءَ جي من ۾ به چاهنا جاڳي ته هڪ ڀيرو وڃي (انڌ ران کي ڏسڻ ڪرڻ واري) پٽ جو درشن ڪجي. سو ڀڳوان شنڪر کي ڏسي اهڙي جتي (جو لنگ پنهنجو پاڻ پرٿويءَ ساڻ وڌي رهي ٿي. ڀڳوان شنڪر به ملڪارجن روپ ۾ جيوترلنگم (جو لنگ پنهنجو پاڻ پرٿويءَ مان پرگهٽ ٿيو. هيءُ جيوترلنگ سڀن جي ڪامنائن کي پوري ڪرڻ مان پرگهٽ ٿئي) مان پرگهٽ ٿيو.

[۳ ... لهجي لراسيو آهيان. پاڻي ساري،
ڪهڙي هر هڪ ان ڪوهه پنڌ ڪري سان لي ماه ... ادمر ونڃار ڪندي ڪٺيش ڪور ه
لري، جي ساماڻي تي ڪنن ڀلي، ڪري سنگهيو؟ ه ادمر ونڃار ڪندي ڪٺيش ڪور ه ... (ومڻ لاه) ڪئي اهي هڪ
اڊر اچي سان ڪري ... لي ڪري پنا مالا جي الهان ۽ آس ... مرن آئلا آهن.
پلڊي حامر لي ڪري پيرڻ لڳو.
ڪٺيش: اي جڳت پنا ا لرهاڻ جي اوي اڪي وهڻ لاه هي، ۽ آس
لرهاڻ ڪرڻا ڪري ولاڻ مهمتون شورا ۽ لرها سرواڪار ڪرلا.
پره ر ڪٺيش پنا مالا ڪي وري وري اسڪار ڪندي لرڪرڻا ڏسڻ شروع ڪئي ۽
... دسما اروا ڪري هڪ پلڊي پيرڻ لڳو.
ڪٺيش: اي مالا ۽ پنا ا لرهاڻ مهمتون ڪرڻا ڪري هي، وپتي اصول ڪرلا ۽ مرلڪي
شادي ڪرالا.
پارولي ۽ پرميشور: اي پترا لرن اسان جي پيرڻ مرجب اڙاڻ ... مڪلو، سمڪن
اڀاڙ سان سمڪارڻ ارلري، جي لرڪرڻا اروي ڪري اي. پاڻ رڪا لمهوچر وڏو پاڻ اسان
جي اڻيا مرجب روالولي چڪر آهي ۽ لرن ۽ لرلري، جي چوگرد لرڪرڻا اروي ڪري
جلد مرلي اي. چڪر اڳهه مرلندو لمهتون شادي اڙاڻ ڪرالي.
ڪٺيش: اي مالا ۽ پنا ا لرهاڻ سهڻي ڪسان سرشت آهيو، ڏوم ووپ آهيو، ولي،
سمڪه وارا آهيو، لرمالڻي مرن چڳي رپت ڏوم الوسار لرها ڪئي ۽ لرمالڻي چرڪاري سم
دسما لرڪرڻا مرن اروي ڪئي. مهمتون سمڪه ه ۽ لرهاڻ ڪسي لرڪرڻا ڏسڻ سان چڪ
مرن ... دسما لرلري، لي لرڪرڻا ڏني چڪس ۽ ... شاسترن ه چول آهي ۽ جو
پهمتون پنا مالا جي اڳيا ه ڏئي لسر، پهمتون پنا مالا جي لرها ڪري لسر ۽ الهن
چوگرد لرڪرڻا ڏلي لر لمهڪي چڪ سڃي، لرلري، جسي چوگرد لرڪرڻا ڏسڻ جس
ملندو آهي. چڪر پنڌ مالا ۽ پنا ڪي ڪهر ه چلي ... پاڻ لرمنڊ پالرالون ڪندو آ
سر مالا ۽ پنا جي چڪ هما ڪري لر ۽ پاپ جو اڳي و هميشه چاڪاڻ ۽ پنا مالا جي
ه لڪل مرالر آهي ۽ مالا پنا جا پيرڻ ڪمال لمرمند. اسلان جي برابر آهن. پي لرلن
ه پنڌ ڪرلو پرلندو آهي، جرت ڪرلو پرلدو آهي مالا پنا. پيرڻ ڪمال ورلن لرلن ا
پنڌ، پنڌ ۽ وت ه ... لر ۽ لل ۽ ساڳوڻي ملي لر. پت جي لاه پنا. مالا ۽ ا
لاه پني سمندر لرمرت ڪور ه پني سنگهيو ۾. اهي وڏن جا واقعه (وڏي) آهن ۽
ڏور ۽ شڪ ۽ سماڻ ڪورجي. جڪڙهي لرهاڻ هي ڀاله لاه ڪرڻ چرلنا ۽ چئم
ه ڪرڙا آهن ۽ وڏن ه وري لرهاڻ جو هر ... ڪمال آهسي سر ۽ ڪرڻ چ
جلي جو لرهاڻ سميد (سي) ساله (آدي) آهيو لمهمتڪري ولد ۽ سچ آهن ۽ هومل
وزهه جلد ڪرالو ا پهمتون مڪ (والد) سان چئو ۽ ولد ڪرڙا آهن. پر لرهاڻ جو ا
سروپ آهيو لمهمڪري لرهاڻ ڪي الي پالت واپار ڪري الاڻ ڪورجي.
... ۽ لرڊا سمڪه وارو ه سرشت ۽ مهاڪيائي ڪٺيش جا اڪسي

جڏهن شنڪر ڀڳوان اهڙيءَ طرح گڻيش ديوتا کي ور ڏنا تہ سڀئي ديوتائون "تٿا
اُستوُ معنيٰ شل ائين ٿيندو" چوڻ لڳا. سڀئي شوُ-گڻن ۽ گڻيش جي پوڄا ۽ وندنا
ڪئي. اُن مهل پاروتيءَ جي دل کي جيترو آنند پهتو تنهنجي واکاڻ ڪرڻ جي هن قلم کي
طاقت ڪانہ آهي. اَپسرائون ۽ گندرو ناچ ۽ گانا ڪرڻ لڳا. ساري سنسار ۾ خوشيءَ جي
لهر لڳڻ لڳي. سڀ رشي مني ڀڳوان شنڪر ۽ گڻيش جي جس جي واکاڻ ڪندا پنهنجي
پنهنجي گهر ڏانهن روانا ٿيا. جو ماڻهو اندرين کي وس ۾ رکي هن گڻيش جنم جي ڪٿا
جو بيان ڪندو يا ٻڌائيندو ٻڌندو، سا پٽ واري کي پٽ جي پراپتي ٿيندي، سا ڌن
واري کي ڌن جي پراپتي ٿيندي، بيماريءَ واري جي بيماري دور ٿيندي، سا استريءَ
واري کي استريءَ جي پراپتي ٿيندي، سا ٻار واري کي ٻار جي پراپتي ٿيندي. جنهن
استريءَ جو پتي پرديس ويل هوندو تنهن کي پتيءَ جي پراپتي ٿيندي. جنهن استريءَ جو
ڌن ۽ پٽ ناس ٿيندڙ هوندو تہ ڌن ۽ پٽ جي پراپتي ٿيندي. هن گڻيش جنم ڪٿا روپي
امرت ورنائڻ واري جا هر ڪنهن قسم جا ڏک دور ٿيندا ۽ سڀ ڪنهن قسم جا سک کيس
ملندا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوُاسات گنگي) ردر سنگهتا (٢) ڪمار کنڊ
(٤) اڌياءِ (١٩) سماپت.

گڻيش ۽ ڪمار ڪارتڪ جي وچ ۾ شاديءَ بابت گفتگو.
ڀڳوان شنڪر جي پرٿويءَ چوگرد پرڪرما جي آگيا.
گڻيش جي تيز ٻڌيءَ ڪري شرط جوکٽڻ ۽ سندس شادي.

نارد: اي برهما! گڻيش جنم سنبندي عجيب وارتا مون ٻڌي. هاڻي اڳتي ٻڌاءِ تہ هن
کان پوءِ ڇا ٿيو؟

برهما: اي نارد! عجيب ۽ غريب ڳالهيون ٻڌڻ جو لوڪي ڏاڍو ڪن رس آهي، چڱو
مان هاڻي لوڪي گڻيش وواهہ بابت هڪ انوکي ڪٿا ٿو ٻڌايان جا ڪن لائي واهي ٻڌ.

گڻيش ۽ ڪمار ڪارتڪ ٻالڻ ۾ رانديون رونديون ڪندي وڏا ٿيا ۽ ماتا پتا جي دل ۽
جان سان سيوا ڪندا رهيا. پتا ماتا کي سندن شاديءَ جي اون ٿيڻ لڳي تہ هنن جي
من ۾ عجيب خيال اُڀرڻ لڳا. هڪڙي چيو، "اڳي مان شادي ڪندس" ٻئي وري چيو،
"اڳي مان شادي ڪندس." ڀڳوان شنڪر ٻنهي ٻچن کي اهڙيطرح گفتگو ڪندو ڏسي سڏ
ڪري چيو،

ڀڳوان شنڪر: اي سپترو! اسان توهان جي لاءِ هڪ شرط مقرر ڪيو آهي. توهان
ٻئي هڪ جهڙائي پيارا آهيو پر توهان ٻنهي مان جيڪو پرٿويءَ جي پرڪرما ڏئي جيڪو
پهريان واپس موٽي ايندو تنهن کي پهريان شادي ڪرائبي.

اهو ٻڌي ڪري ڪمار ڪارتڪ جلد ئي پرٿويءَ جي پرڪرما ڏيڻ شروع ڪئي پر
تيز فهم گڻيش اُتي ئي ويٺو رهيو. گڻيش پنهنجي اُم ۽ تيز سمجهہ کان ڪم وٺڻ لڳو ۽ من
جو من ۾ چوڻ لڳو، "هاڻي ڇا ڪريان؟ ڪٿي وڃان؟ پرڪرما تہ مون کان ٿي ڪانہ

رهنديون (سنڌالين هر ڳالهه ۾ ڪاميابي حاصل ڪندو).

پوءِ ته سڀ ديوتائن ڪمس پهنجو اشٽ ديوتا (مکيه ديوتا) مڃي ڪري ڪمس ڀڳوان شنڪر جي اپاسنا ڪئي وئي، جنهن لوڪن جي مطلب جي پورا ساڻ وري ڀڳوان شنڪر جي ڪرت ۾ ڪمس رهائيائون. ڀڳوان شنڪر ته ان عجب الڪ واري ٻالڪ ملان اُهي جي ديا جو هزار لمرشدي چيو.

ڀڳوان شنڪر ۽ اي پترا لوڪ منهنجو پيو لمبر پند آهي ۽ ساڻ لوپي ڪانو اپس لمر آهيان. منهنجي اپس لپ ساڻ الهي سمجهه ته ساڙو سنسار منهنجي جسم لي اپس لمر آهي. لوڪ شڪتي. پترا آهين ۽ ساڳي سنسار ۾ ڪنهن ڪي مجال ڪانه آهي جو منهنجي پرشتي ۾ ورود ڪري سگهي. ٻالڪ هرادي ۽ جهڪا لوجڻ ۽ همند ڏاڪاري لدون اي لو ڪمرون لشمون آهن. منهنجي ڪري اج ڪان پوءِ لوڪ لمار سڪي رهندا ۽ منهنجو لالو وڪهن ڪي ڪاس ڪراليا وارن ۾ سڀني ڪان اوچو رهندو. لوڪ سڀني شو. ڪان جسر لما رهندا. اسون بدي جي ادلئامي چوٿ لي چندرما جي شب آدهه لپ رات امدا لمر آهن منهنجي ڪري ان ڏينهن ڪان ولي منهنجو اتر ورت ڪرط ڪوري. اهو ورت لمار شب آهي ۽ سڀني وڏان ۽ سڌان کي ڏيڻ وارو پيو. انهيءَ طرح منهنجي چوٿ سرجب ۱۲ مهينا سالدهر هر هڪ مهيني چوٿ جو ورت رکيا ڪوري. مڪور جي مهيني واريءَ ڪلمش چوٿ لسي ڪلمش جي مٺيءَ واري مورلي ۽ ڪالوه جي مورلي لورالي التي پراڻ ڪرط ڪوري ۽ ڀڳي باز ساڻ للڪ، چندن، گل وغيره ساڻ اوجا ڪرط ڪوري. وامن جسر وري دوروا (چترن جي ڳاهه) ساڻ اوجا ڪرط ڪوري. لدون ڪان اوه ڏوپ، داپ، موسر جا موڙا لل ۽ الڪ پرڪارن جا پوجن اولا ڪرط ڪوري. ڪلمش جي اوجا ڪري اوه پال چندرما کي ارگهه ڏيڻ ڪوري ۽ پيا لوڪ وارو ڪاڌو پهچي مدر پوڄن ڪالڪ ڪوري. اي پترا انهيءَ طرح چوٿين ۱۲ مهينا پورا لين ته ان جو اديان ڪرط ڪوري. مڃ کي ڪنهن وسائي چڱي اداو دل ساڻ اديان (موڪتلو) ڪرط ڪوري. ۱۲ براهمڻ کي لمند ڏيڻ پوڄن جو لولو ڏيڻ ڪوري. مڪلش اسديا ڪري منهنجي مورلي اسٿان ڪرط ڪوري. منهنجي مورليءَ جي اوسان واري بن براهمڻ ۽ جتي ۽ براهمڻ اسٽرن کي وهاري الهن جي پوجا ڪرط ڪوري. وامن جسر اوجاڻ ڪري لدو. جه ڪي ڳالڻ ڪوري ۽ صبوح جو الي ڪري وري منهنجي مورليءَ جي پوجا ڪري موسڪتلو ڪرط ڪوري. انهيءَ طرح ورت جي ڪرط وارو ۽ اوجا ڪرط وارو سنسار ۾ الڪ پالي لو ۽ ان جا سڀ وگهن ۽ سڪڪ دور لي وين لا. ڪماصي ڪي اسرون. جي پوجا ۾ لپال وڃن لوون ان ڪسي سهاڳ ۽ لاڳ ۾ شب جي لو. سنسان جي ۾ روحه وهط وارن عاصرن (ڪرمن) جي شالدي لي وڃو جهڪ ۾ جهت عرام مالڪن جسون ڪاماليون پوريون لي لمسون هن جي مدان مي ۽ بنڌن ڪنهن وڃن لا.

پاروتيءَ جي انهن ڳالهين کي سڀني ريشين گڏجي ديوتائن وٽ اچي سمورو ورتانت ٻڌايو جنهن کي ٻڌي اِندر ۽ سڀني ديوتائن جي منهن تي اداسي ڇانئجي ويئي. جلدي ڀڳوان شنڪر جي شرڻ ۾ آيا جنهن سموري ڪٿا ٻڌي ڇڏي.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! جنهن ڳالهه ۾ عوام جو سک سمايل هجي سا ڳالهه ڪرڻ بلڪل ٺيڪ ٿيندي. هاڻي اتر طرف هلڻ گهرجي ۽ جنهن جيو جو پهريان منهن نظر اچي اُن جي سسي ڪٽي اُن ٻالڪ مٿان رکجي ته ٻالڪ جيئرو ٿي پوندو.

پوءِ ته ڀڳوان شنڪر جي آگيا پالنا ڪندڙ ديوتائن اتر طرف هلڻ لڳا. رستي تي هڪ ڏند واري هاٿيءَ سان سڀ کان پهريان ملاقات ٿي. جهٽ اُن هاٿيءَ جي سسي ڪٽي آيا ۽ ٻالڪ جي بدن کي ڌوئي پوءِ هاٿيءَ جي سسي مٿان رکي اچي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن ۾ پرڻام ڪري چوڻ لڳا.

سڀ ديوتائون: اي ديون جا ديو مهاديو! اسان پنهنجو ڪم ڪرڻو هو ڪيو آهي باقي توهان پنهنجو ڪم ڪرڻو آهي باقي توهان پنهنجي ديا درشٽي ڪريو ته ٻڌا تي اُبار ٿي ويندا.

اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي آگيا وٺي شو- ماتا اوسار برهما، وشنوءَ ۽ ٻين ديوتائن گڏجي پاڻيءَ جو ڇنڊو وجهي منتر اچاريندي ٻالڪ مٿان وڌو ته هڪدم ئي مرڪ ٻالڪ جي شرير ۾ چرپر پيدا ٿي ۽ ٻالڪ اُٿي ويٺو رهيو. ٻالڪ جو سڄو شرير اصلي طرح ۽ فقط سسي هاٿيءَ وانگر ٿي پيئي. منهن جي سهائيءَ تي معصوم مرڪ هئي. اکين ۾ نوراني جهلڪ هئي. شرير جو رنگ لعل (ڳاڙهو) هو. پرسان جو پاروتي امل هئي تنهن پنهنجي پٽ کي ڏٺو جيئرو ٿيندو ڏسي ڏاڍو ڪد ڪد ٿيڻ لڳي. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوانٿ گنگي) رُدر سنگهتا (۲) ڪمار کنڊ (۴) اڌياءُ ۱۳ کان ۱۸ سماپت.

پاروتيءَ جو گڻيش کي وردان ۽ ڀڳوان شنڪر جو ڪيس سڀ کان اڳرو پد پردان ڪرڻ

برهما: اي مني ناردا! پاروتي پنهنجي امل شڪل واري پٽ کي ڏسيءَ اڳ سا ڪٽي چمي ۽ چمڻ لڳي. ڪيس پراڻاڙون پائڻ لڳي. ڪيس اوچا ڪپڙا ۽ گهڻا پائڻ لڳي ۽ ارام سان سڀني الڳن ۽ عضون تي هٿ ڦيريندي چوڻ لڳي.

پاروتي: پٽ! هن وقت توکي تمام ڏک ٿيو هوندو مگر هينئر ڏک سڀ تون وسار ڇڏ. تون ڌنيه آهين. اهڙو سمجهه ته ڏک سکن جي سواءِ آهن. هن کان پوءِ سڀني ديوتائن ۾ تنهنجي سڀ کان اڳري پوڄا ٿيندي رهندي ۽ هن کان پوءِ تنهنجو وار نه ولڪو ٿيندو. تنهنجي منهن تي جو سندور تلڪ جي لالائي لڳل آهي تنهنڪري پوڄا به سندور جي تلڪ سان ٿيندي رهندي. تنهنجي اڳيان جو رڌيون ۽ سڌيون ديوتائون اڀيل آهن تنهنڪري جيڪو ماڻهو پشپ، چندن، سندور، عطر، اڪشت، ڌوپ، ديپ وغيره سان تنهنجي پوڄا ڪندو تنهنجي وس ۾ سڀ رڌيون ۽ سڌيون

شريمد شريراڳ - رڳو سنگهيا (٣)

... ڪي ولي سر ڪري سگهڻ نه ڏني ساٿا جي آکيا پيا هن دروازي جي اندر لوهان کسي
... پالڻ هڪ ڏنڊ ۽ همراهان اندر وڃڻ جو ساٿا شرا - ديوي سنان ڪري رهي آهي.
... ٿي نه شو. ٿي اندر ونالسه اچي دري اڳوان شنڪر کي ڏاڍو جهان لي اڳوان ڪڻي
... ڏٺو. ٿي ڏٺائين متاشب ان چرڪ لڳو.
... لال لي ولو ۽ سوچي شو. ٿي لوهان سب جلد وڃو ۽ هو لوو ۽ هي، ديوان ڪيو
پڳوان شنڪر ۽ اي ڪٽو (دولو) لوهان سب جلد وڃو ۽ هو لوو ۽ هي، وڃالي پڻهنجي مرمد کي
آهي جو انڌي، ڏڙاڻي، کان ڪم ولي رهيو آهي. پنهنجي ساٿه، وڃالي پنهنجي مرمد کي
لينو ڏني رهيو آهي. لوهان لوسڪ (نامرد) لي مراسکي اچي انڌو ورالسه اسڏالي رهيا
آهيو. سچ اچ لوهان کي شرم اچڻ کپي.

سوري اڄا ڦاڙيا ڪرڻ لسي
ان سب ڪڻ اچي هن ارنشي پالڪ جو اهو لوڳ لڳو. سوري اڄا ڦاڙيا ڪرڻ لسي سمنس آکيا
لوه ۽ سب ڪڻ اچي هن ارنشي پالڪ شرا. ديوي، جو عاص ڪڻ آهي ۽ سمنس آکيا
جلدي ڏني ڪي اما عمر اڻي نه هي، پالڪ شرا. ديوي، جو عاص پنهنجي مسالڪ اڳوان
سان لي اڏي ڏول اڌي بيٺو آهي نه لوه ڏکيدي ۽ ٿورڪيدي پنهنجي مسالڪ اڳوان
شنڪر ويڻ لهيا ۽ ڪهس سوري، ڦاڙ کان واٽ ڪيالون، اڳوان شنڪر جلدي ڏار اسي
همن ٿلو جي دال نه لي آري لڏهن اڪلو اچي پنهنجي لرشول سان سمنس مسي ڪاني
ڏو کان ڏار ڪري جڏي. جلدي هي ڏڪنالڪ سماچار پاروتي، کي اهو لڏهن ڪمس ڏاڍي
ڪاوڙ لڳي جهان ڪمرون لي لرلا مچالميدڙ شڪورن الهي ڪمرون جي سنسار کي ڏالران
ٻرل ڪرڻ ۽ ا جنڻي اسر ڪرڻ جا ارادا (انالمون) ڏيکارڻ شو. ڪسٽي نه اٽي وهسي
شنڪر جي پاهر ورلي اسر هسن پاروتي، جي عمس جي اسام جسر سڪ نه اردوش
براهمڻ کي اچڻ لڳو. ڇوڏاري واه ويڻ مجوي ولي. رشي، مني ۽ ديوتائون جلد جلد ڪنڌوڻ
لڳا ۽ برهما، وشنو ۽ مهيش ويڻ لهيا. ناري ۽ اچي اهو امر مندار ڪيو وار اسي هئي،
ٻاهر اٽي سالي، م اهيدي جهان لڪي آهي. مول ڪاوڙ هو شرا. ديوي، جسر ناراضو
لمب سب رشي ديوتائن کان موڪلائي شرا. ديوي، کي راضي ڪرڻ ته اچي سمنس اسل
لي لها ۽ اسمعي ڪري جوڙ لڳا.

سب رشي گڏجي: اي حڪمت ماتا! لوهالکي امسڪار آهي. اي ڪارڪا!! لوهان
ڪي برڻام آهي. اي شرا. ديوي!!! اسان لوهان جي شرڻ ۾ آيا آهيون. لوهان سرشٽي
لوماڻ ڪرڻ (ڏهڻ) وارا آهيو، پالنا ڪرڻ وارا آهيو ۽ سنگهار ڪرڻ وارا آهيو. هاڻي او
جي مڪروڊ ورڻي پاهر سان سچي، برلوي، کي سڪ اچي رهيو آهي لوهالجو سراهي
شنڪر ۽ اسان سان شامل ٿيو آهي مڪرا ڪري الهي، صدلي لسي مهر ڪرڻ. اسان
رشي، مني ۽ ديوتائون هڪ جوڙي کيا واسي رهيا آهيون، لوهان سچ اچ کيا
آهيو ۽ مهاب ڪيو.

شرا. ديوي: اي رشيو! جهڪڏهن سهيتو تيو وڃي جهالير ولبو ۽ لوهان
سهي جي وڃه سوچي کان الوري بزخ ته اول حڪم ولبو نه سسار ۾ شا
ن آهي نه نه نه لوهت سوچي کي سک ملڻ مشڪل لي اولدو.

۽ پراڪرمي پتر آهين ٿيو. ڪهڙي اهڙي ازغيبي پرش جي واکاڻ ڪجي؟ شواديوي
کيس ڏسي ڏاڍي خوش ٿي. گڏ گڏ ڏيندي کيس وستر ۽ ڳهڻا ڏيندي چيو.

پارَوتي: اي ازغيبي پراڻي! اڄ کان پوءِ تون منهنجو پٽ ٿي رهندين. مونکي پاڪل
پيارو لڳندين ۽ تنهنجي اپار مونکي ڪابه شيءِ پياري نه رهندي.

گڻيش: (نمسڪار ڪندي ۽ نماڻيءَ وانگيءَ سان) ماتا! منهنجي توهان کي نمسڪار
آهي، پر اهڙو ڪهڙو اچي ڪم پيو اٿوَ؟ مان توهان جو آگياڪاري ٿي رهندس ۽ منهنجي
لاءِ جيڪا شيوا هوندي سا هردم ڪرڻ لاءِ هروقت تيار رهندس.

پاروتي: پيارا پٽ! تون منهنجو پٽ آهين، پنهنجو آهين، تنهنڪري ڳالهه ٻڌ. اڄ کان
پوءِ تون منهنجي دروازي تي دربان ٿي رهج ۽ ياد رکج ته منهنجي آگيا کانسواءِ ڪوبه
ماڻهو يا ديوتا هن محلات اندر داخل نه ٿئي توڻي ڪير به هجي ۽ ڪٿان به آيو هجي. اي پٽ!
جيڪي مان چوان ٿي تنهنجي پوريءَ طرح اڃا آوري ڪرڻي آهي ۽ ان ۾ ذرو به
شڪ نه سمجهه.

ائين چوندي پارَوتيءَ گڻيش جي هٿ ۾ هڪ مضبوط لٺ ڏني ۽ کيس آشيرواد ڏيندي
دروازي تي بيهڻ لاءِ حڪم ڏنو. هيڏانهن پاروتي - پتر گڻيش هٿ ۾ لوهه جي لٺ کڻي
دروازي تي پهرو ڏيڻ لڳو ته هوڏانهن پاروتي ساهيڙين سان گڏ سنان ۽ سينگار ۾ لڳي.
اتي ۾ عجيب ڪرامتن جو ڏاتي ڀڳوان شنڪر پنهنجون ليلائون ڪرڻ لاءِ اچي پهتو.
دروازي تي بيٺل دربان ڀڳوان شنڪر کي ڪونه سڃاڻي سگهيو ۽ چوڻ لڳو.

گڻيش: اي ديو! توهان ڪيڏانهن وڃڻ چاهيو ٿا؟ توهان ماتا جي آگيا کانسواءِ اندر
نه وڃي سگهندا!! ماتا اندر سنان ڪري رهي آهي. مهرباني ڪري هتان هٽي وڃو.

انهن وچن ڀڳوان شنڪر جي من ۾ عجيب جنبش پيدا ڪئي ۽ پتر جو لوهه جي لٺ
کڻي ان دربان ڀڳوان شنڪر کي روڪڻ جي ڪوشش پئي ڪئي تنهن ته ڇٽڪ ڀڳوان
جي غصي روپ پاهه ۾ گهه، وجهڻ جي پئي ڪوشش ڪئي. پر ڀڳوان شنڪر ان ڪاوڙ
کي دٻائي ڇڏيائين پرام درشٽيءَ سان نهاري چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي نادان ٻالڪ! تون ڪير آهين، ڪنهن کي روڪي رهيو آهين ۽ ڇا
مونکي سڃاڻي ڪونه ٿو؟ مان شنڪر آهيان. اي مورک ٻالڪ ڪجهه سمجهه. کان ڪم وٺ.

اتي ۾ ڀڳوان شنڪر جا پيا انيڪ ڳڻ اچي پهتا، جن اچي کيس گهڻو سمجهايو
۽ انهن چيو، "اسان ڀڳوان شنڪر جا دوست ۽ ڳڻ آهيون. سرشٽي واري ڀڳوان شنڪر جي
آگيا سان توکي هٽائڻ آيا آهيون. توکي به ڳڻ (سيوڪ) سمجهي ڪري اسان هٿ ڪونه
لاتو آهي. نه ته هن کان اڳ ۾ توکي سرڳ جا دروازا ڏسڻا پون ها. هاڻي ڀلائي انهيءَ
۾ آهي ته تون پاڻ هٽي پاسو ڪر ۽ اجايو اي موت پنهنجي موت کي سڏ نه ڪر.

گڻيش: اي شو- گڻ (ديوتا) توهان ڪنهن کي ڌڪاڻي رهيا آهيو. توهان کي

روانا ٿيا.

برهما: اي نارد! اهو سڀ ديوتائن جڳ جي ڪار شمد جا اهڙا هٿيدا اپسي ڪٽيش پرت تي ويا. ڀڳوان شنڪر ۽ پارولي کان موڪلائيندي ۽ ڪمار جا جس ڳائيندا سڀ ديوتائن پنهنجي پنهنجي گهر روانا ٿيڻ لڳا. (هر هر مهادا شمبو - ڪاشي وشرانند ڪنڪي) ودر سنگهيتا (۲) ڪمار کند (۴) ادهياءِ ۹ کان ۱۲ تائين سماپت.

ۭ۞ۭ۞ۭ۞ۭ

شوا ديويءَ جو پنهنجي بدن جي مٽي مان گڻيش جو اُپن ڪرڻ، شو جو سندس سر ڪٽڻ. پارواتيءَ جو غصو ۽ گڻيش کي هاٿيءَ جي سونڍ رکي سان وري جيئرو ڪرڻ.

نارد: اي برهما! سالن اوهان وٽ نه ڀڳوان شنڪر جي ڪمال ۽ لڪڻ جو نه پيدا هڪڙ ٻڌو آهي، ۽ وري اهڙي وڏڙو لولي ورل ڪري رهيا آهيو جو مهمنجو من ڏاڍي لي ٿو. هاڻي مهربان ڪري گڻيش جي بابت جيڪا وچتر ڪٿا آهي سا ڪسي ڏالي مهرباني ڪريو.

برهما: اي مني نارد! اهو جو من گڻيش جي اُتپتيءَ واري لوڪن ڪٿا ڏالي آهي سا مطلب جي پد (ولپ جي ڀيو ٿا) ڪري ٻڌايل سمجهڻ گهرجي. هاڻي شويت ڪلپ (هلندڙ ولپ) ۾ ٿيل گڻيش جي ڪٿا ورل ڪري رهيو آهيان جنهن ۾ ڀڳوان شنڪر پنهنجي هٿن سان اهو مسڪ ڪٽي ڇڏيو هو ۽ ان ڳالهه ۾ لوڪن ڪوبه شڪ شبهه نه سمجهڻ گهرجي.

هڪ ڀيري جي ڳالهه آهي ته جيا ۽ وجيا ٻنهي ان پارولبءَ جهڙي سهيلين گڏجي ڳالهه ٻولهه ڪندي ديوي پارولبءَ کي چيو، "ديوي! سڀ ڪڻ (شوڪا) ڀڳوان شنڪر جا ئي آهن. جيڪو هڪ ٿلندي، پرنگي ۽ ٻيا ٻولر ڪڻ [درمت] وغيره اسانجو پنهنجو ئي نه لسا ۽ اوهان جي آگيا انوسار شنڪر جي ٻاهاروي ڪن ٿا ته به اسانجو من انهن سان اڻلي پسر ملڻ ۾ اسين الڳ ٿلي ڪري رهيو آهي. تنهن ڪري اي ديوي! اوهان جيڪڏهن اسان لئه هڪ اهڙي ڪڻ [درمت يا شوڪا] جي رچنا ڪريو جو اسين ڪنهن پنهنجو سمجهون ان سان ٻيا سهائب ونانا پهرين هيمدين وهڻ."

هي ڳالهه پارولي جي اندر ۾ هڪ ٻورا ڪرڙا ٻنڌا هڻي وري جو هڪ ڏينهن ٿيندي گڏ تي نهت ود ڳالهائي ۽ ڏالي ڀڳوان شنڪر گهر ۾ اندر هليو آيو. ۽ پارولبءَ اڌ سنان ڪندي اهڙي ٻين هولدي لڄي لمڻ لڳي تنهن ته هوڪاري سهيلين واريءَ ڳالهه کي ورڻ ڏاڍو. ان مهل ديوتيءَ جي من ۾ ٻري آيو ته سهيلين جو چوڻ سچ پچ ٺيڪ آهي ۽ مون کي اهڙي ڪڻ شومت ۽ سيوڪن جي ضرورت آهي جو فقط منهنجي ئي آگيا ڄاڻ ته سر جي ستريءَ ته ٻيو ڪو. جڪ جنهن ۽ پرمشوري ۽ مهامايا، شوا ديويءَ جي فقط وچار ڪرڻ هٿي ته سندس بدن جي مٽي مان هڪ سندر انگن واري، سڀني سرڪن سان، ٻهادر، شرميک

مان هيٺ لهي ڪنڌ نوائي ڪري ادب سان چوڻ لڳو، "ڇڱو ائين ٿيندو." پوءِ ته
پنهنجي چمڪندڙ ۽ باهه جي الن ڪيلندڙ شڪتيءَ سان ميدان ۾ لهي پيو. سندس ٻرندڙ
پيشانيءَ تي ذرو به گهٻراهٽ ڪانه هئي. لمبيءَ ڏاڙهيءَ واري، ڇهن منهن واري سندر ۽
سوڀيمڪ بدن واري، ڪمار ڪارتڪ کي ڏسي تارڪاسر دئيت چوڻ لڳو، "اڙي، هيءُ
آهي ديوتائن جي سينا جو مهندار! مان اڪيلو ئي هن جي مٽ آهيان. پر ديوتائون به هن
سان گڏ اچن ته به سڀني کي مان اڪيلي سر ئي جيتڻ وارو مهاٻلي جوڌو آهيان." ائين
گهڻ وڌ ڳالهائيندي تارڪاسر پنهنجي تکن شسترن سان گهور يڌ ڪرڻ ۾ لڳي ويو. ٻنهي
ٻانڪن ٻهادرن جي پاڻ ۾ يڌ لڳي. ٻئي شڪتي - يڌ ۾ ڪامل هئا. ٻئي پرجوش هئا.
ٻئي گرجنائون ڪرڻ شروع ڪيون. ٻئي پنهنجا داءُ ۽ پيچ ادلائڻ لڳا ۽ زور آزمائش ڪرڻ
لڳا. سڀ ديوتائون هڪ طرف ۽ سڀ دئيت ٻئي طرف. فقط ڪمار ۽ تارڪاسر جي لڙائيءَ
کي تماشبين ٿي ڏسڻ لڳا. چوطرف سناٽو ڇانئجي ويو. سورج جي روشني ڍڪجي لهڻ
لڳي. وايو ديوتا ڏڪي ڪري ڪجهه ٻاسيرو ٿي واهي رهيو. سڀ جبل (پروت) ڀڄي ڏڪڻ
لڳا ۽ وڻ ٽڻ ۽ ونسپتي ڊپ ۾ ڪرڪڻ لڳو، ائين لڳي پئي ته هن يڌ کي ڏسي سڄي
برهمانڊ ۾ ٿرٿلو مچي ويو ۽ ڪمار ڪارتڪ جڏهن ڏٺو ته سڄي ڪائنات ڪنبڻ لڳي آهي
ته گرجنا ڪري آواز ڪيو.

ڪمار ڪارتڪ: اي پرٿوي ۽ سرشٽيءَ جا پراڻي سڀئي ۽ ديوتائو! اوهان جي ڪلياڻ لاءِ
اجهو ڪن پل ۾ اوهان جي اکين اڳيان ئي تارڪاسر دئيت کي ماري ناس ڪريان.
ائين چئي پاروتي ۽ پرميشور جو ڌيان ڪندي جئن ئي پنهنجي شڪتيءَ واري تيز ۽
چمڪندڙ شستر کي ڪٽي اڇلايائين ته ئي تارڪاسر دئيت جو سسي ڌڙ کان ڌار ٿي
ڌڙام ڪري ڌرتيءَ تي ڪري پيو. ٻين ٻين ديوتائن کي
خون ۾ ليٿڙيل پاڻ لڳي ۽ ٻين دئيتن کي مارڻ شروع ڪيو. پوءِ ته ڪمزالي دئيت مارجي
لڙ ۾ لاهو لڳي ويا ۽ ڪي ته پاتال ۾ ڀڄي ويا، باقي اڃا شرڻ ۾ آيا. ڪمار ڪارتڪ جي اڳيان پيش
پيا. ڪمار ڪارتڪ يڪدم جنگ بند ڪرڻ جو اعلان ڪيو. ديوتائن گلن جي ورکا
وسائي. خوب آنند منگل ٿيڻ لڳا. نغارن، نوبتن، ڍولن، شرنائن جي آواز
سان آسمان گونجڻ لڳو. اپسرائون ۽ واڳر هيءَ خبر ڀڳوان شنڪر وٽ پهتي جڏهن ورتي
آنند - دائڪ سماچار پاروتيءَ کي ٻڌايو. پاروتيءَ ڀڳوان شنڪر کي مجبور ڪيو ته اهڙي
شڪتي شالي پٽ جي مرحلي وڌائڻ لاءِ سرزمين تي وڃڻ گهرجي ۽ جلدي گڏجي
ٻئي ڄڻا شاندار وماڻ ۾ سواري ڪندا اچي جنگ جي واردات واري جاءِ تي پهتا.
۽ ديوتائن سڀني شاندار وماڻ ۾ سواري ڪسي جا خوشي ئي لهڻ ور ٽن ڪرڻ جي هن
ڀڳوان شنڪر جي پڌارڻ تي ديوتائن ڪسي جا خوشي ئي پنهنجي ورڻ ڪرڻ جي هن
ڀڳوان شنڪر جي چرڻن تي پيا. ڪمار ڪارتڪ جا هٿ ڀڳوان شنڪر جي چرڻن تي پيا.
قلم کي طاقت ڪانه آهي. ڪمار ڪارتڪ پٽ کي کڻي گود ۾ وهاريو. ديوتائن استتي
پاروتيءَ وري ڳراٽڙي پائي پنهنجي پٽ کي کڻي گود ۾ وهاريو. ديوتائن استتي
ڪرڻ لڳا. جلد ئي ڀڳوان شنڪر پاروتي ديويءَ سان واپس مڙڻ جون تياريون ڪيون ۽

ڪي وچ ۾ ڇوڙي ڇڏي اُن ٻيھر جيئن اندر ديوتائن کي اُساھ ڏيڻ وڃو ھو. تارڪاسر
دليت اندر مان اچي ڪڙڪڪيو. ٻنھي جي وچ ۾ ايڪڪر يڌ جنگ ٿي. ڪارتڪ ڪمدي
واڻن ھڻڻ لڳا. ٻھادرن جي اڏي ۾ ھزن ڏوڙون ٻالا لڳو. ٻھادر ويرڀدر ٻولر ٿٽي
سرڏر وچ ۾ لھي ٻيو ۽ اندر کي ٻاھي ڪري تارڪاسر سان يڌ ڪرڻ ۾ لڳي ويو. (ٻاڻ
وڪڙ ٿورجي ٿي ۽ ويرڀدر ڀڳوان شنڪر جي ڪروڌ جو روپ ھو.) ٻيءَ ٿي دليتن جي سينا
کي ويرڀدر جا ٻولر ڪڙ ٻيڙن والڪر ڀڄ لڳا. ۽ جلد ئي دليتن جي سينا ڏھ وڃان
ھمالين ھرڏالين ڀڄ لڳا. ٻھميون سينا ۾ ڀڄڻ ڏسي تارڪاسر کي جوش اچي لڳو.
۽ ٻيون ٻالڪ ھرنامه شمڻن کي سرار ٿي ويرڀدر جي ٻولرڪن لڪي مار ڪمالن،
جيھن ھمري ٻولر کي جنگ جو ميدان ڇڏي ڀڄ لڳا. تارڪاسر جي ھيءَ حالت ڏسي ويرڀدر
ڀڳوان شنڪر جو ڌيان ڪري ترشول وار و شستر ھڻ ۾ ڪمور، جيھن شستر جي ڪٽڪ سان
ڏھ ئي ڏسائون چمڪڻ لڳيون ۽ ٻاھر جي آڳ جي برسات ٿيڻ لڳي. ڪمار ڪارتڪ
ھڪدم ئي ويرڀدر ڏانھن ٿلھو موڪليو ۽ انھن اڙو سو ڪرڻ ٻال آھي جيھمڪري
ٻھمنون يڌ کي ھڪدم بند ڪري. ويرڀدر کي چوڻ ڪمار ڪارتڪ جو سنڌش مليو ۽
الست ٻولي ھڻڻ لڳو ۽ تارڪاسر دليت جو من وڌڻ لڳو جو ٻاھ اڳي ڪان وڏڪ ھرناميه
شستر سان ھٿن ھڻڻ، ٽڪرا ھڻڻ وڏڏو رھيو. ڀڳوان وشنو کي اھي ميدان لڳي
جيھن ٻھوجي شارنگ ڌنش ۽ سدرشن چڪر سان تارڪاسر دليت کي ٻولي ھڻائڻ جي
ڪوشش ڪئي. سدرشن چڪر جي ضرب لڳڻ ڪري تارڪاسر دليت ڪنھن ٻل لاءِ ٻولري،
اڻ لمحي ٻيھر ھڪدم ھوش ۾ اچي ٻھن جي شھ زور ٻاھن جي طاقت سان ڀڳوان وشنو
جي چڪر کي ٽڪرا ٽڪرا ڪري ڇڏيائين. وشنو ۽ تارڪاسر دليت وچ ڪافي وقت يڌ ھلي.
(ھر ھر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوناٿ گنگا) ودر سڪنڌ (۳) ڪمار ڪنڊ (۴) الڌياءَ
۶-۷-۸ سماپت.

ڪمار ڪارتڪ جو برھما جي آگيا انوسار تارڪاسر سان يڌ ڪرڻ
۽ ڪيس مارڻ: سنڌس ڪنلاش ڏانھن واپس ورڻ.

برھما: اي شنڪر-پُٽ سوامي ڪارتڪ! توھان ديون جا ديو آھيو. ٻڌ توھان جي
وٽي وشنو تارڪاسر سان يڌ ڪري سو لوڪ ڏسڻ ۾ ڪونہ ٿو اچي. وري ھيءَ تارڪاسر
دليت مون ٿان وردان ٻالي ڏاڍو شڪتي شالي ٿي ٻيو آھي ليھڪري وشنو ٿان ھن
جو موت مشڪل ٿيو لڳي. توھان ڪالسروپ ھن ٻاپيءَ کي مارڻ جي شڪتي ڪيھن کي ھڻڻ
آھي. اي مھا ٻڌا! توھان کي سمجھي آگيا انوسار ھلڻ گھرجي. توھان جلد ئي دليت جي
مارڻ لاءِ تيار ٿيو چونڪ ھو تارڪاسر جي مارڻ لاءِ ئي توھان ڀڳوان شنڪر سان اُٿي ٿيا آھيو.
برھما ٻيو ڏرڻ تي چوڻ لڳو، "اي لارڊ! سمجھي اشاري تي ڪمار ڪارتڪ وسان

نه هجي جنهن وٽ نه هجي ۽ جهڙي ني حالت ۾ هجي هـي ٻڪي جو ٻڪرو ڪٿي اچي هت حاضر ڪر.“ ويرڀاهو سوامي ڪارتڪ جو حڪم ٻڌي پرڻام ڪري هوا سان ڳالهيون ڪندي روانو ٿي ويو. ٿوري لوڪن ۾ هن بهادر ويرڀاهو ڳولها ڪئي ۽ کيس پتو ڪرايو پيو. ليڪن هڪ هنڌ هن انهن ٻڌو ته هڪ ٻڪي جي ٻڪري ٿوري چناڻي اچي ونڪسٽ ۾ واسو ڪيو آهي. ويرڀاهو ونڪسٽ ڏانهن رخ ڪيو ۽ جان اچي ڏسي ته هيءُ ٻڪرو هت اي خرف اچي لوي رهيو آهي: ويرڀاهوءَ کيس جهلڻ جـي ڪوشش ڪئي مگر بهادر ٻڪرو ڪٿي ٿو ٻانڌ کي جهلڻ ڏئي. ويرڀاهوءَ سان زور آزمائش ۾ ليڪ ٻڪري هار کاڌي ۽ ويرڀاهوءَ کيس سڱن کان پڪڙي اچي پهچي مالڪ سوامي ڪارتڪ جي اڳيان کيس حاضر ڪيو. سوامـي ڪارتڪ ته يڪدم ٻڪري مٿان سوار ٿـي ويو ۽ ٻڪري برهمانڊ جي پرڪرما ڏيارڻ شروع ڪئي. ٿوريءَ ئي دير ۾ برهمانڊ کـي چڪر هڻي وري ٻڪرو اچي ساڳيءَ ئي جاءِ تي کڙو ٿي بيٺو ۽ نارد براهمڻ سوامي ڪارتڪ کي ونتي ڪئي.

نارد براهمڻ: اي پڀو! هاڻي منهنجو ٻڪرو موٽائي واپس ڪرايو ته مان يڳيه جي وڃي پورڻ آهوتي ڪريان.

سوامي ڪارتڪ: ”اي براهمڻ ديوتا! هيءُ ٻڪرو توهانجي يڳيه لائق نه آهي ۽ ڏيو. هن پگهارپت لاءِ پڇڻ جو ضرور نه ڪرڻ آهي، باقي توهان وڃي يڳيه جـي پورڻ آهوتي ڪرايو ۽ توهان کي **اجميڌ** يڳيه (ٻڪري جي ٻل چاڙهڻ واري يڳيه) جو پورو پورو ڦل ملندو.

پوءِ وشنو، برهما وغيره سڀئي ديوتائن جـي من ۾ نشچو ٿـي ويهجي ويو ته سوامي ڪارتڪ ئـي **تارڪاسر** دئيت کي مارڻ لاءِ سمرٿ ٿيندو ۽ انتري ۾ آڪاش واڻـي ٻڌڻ ۾ آئي.

آڪاش واڻي: اي ديوتئا! توهان جو ڪمار ڪارتڪ جي اڳواڻيءَ هيٺ دئيتن سان ٻڌ ڪرڻ لاءِ لڪتا آهيو تنهن ۾ توهان جي ئي جيت ٿيندي.

آڪاش واڻيءَ جو آواز ساريءَ برهمانڊ ۾ گونجڻ لڳو. هوڏانهن تارڪاسر جي لڏ ڦٽڻ لڳي ۽ دئيتن جو لشڪر تيار ڪري مهاپرڪرم ٻڌ لاءِ سانباها ڪري روانو ٿيو ۽ هيڏانهن ديوتائون ٻڌ ڪامنا سان ڪمار ڪارتڪ جي اڳواڻيءَ هيٺ اچـي **مهي ساگر سنگم** وٽ پهتا. ٻئي سئنائون دوبدو ڪڙيون ٿيون. دئيتن جي طرف کان ٻڌ جـي للڪار ٿي ۽ پرلئه ڪال جي واجهو آڻڻ جهڙن شنکن ۽ نادن جا خوفناڪ ۽ ڊولناڪ آواز ٿيڻ لڳا. ڌرتي ڪنبڻ لڳي. اها روپڪار ڏسي ڪمار ڪارتڪ ديوتائن کي ڌارج ڏيارو ۽ اندر پهنجي هاٿيءَ تي ڪمار ڪارتڪ کي چاڙهي جنگ اڳتي وڌاسو ته ڪمار ڪارتڪ اندر جي هاٿيءَ کي ليڪ ڪري هڪ عجيب وماڻ ۾ سواري ڪئي. اڪ جيب ۾ لڙائي شروع ٿـي وئي. راڪاس جون لڏيون لڏيون فوجون ديوتائن جي لڏين لڏين فوجي دستن تي حملا ڪرڻ شروع ڪئي ۽ خون جون نديون وهڻ لڳيون. يڪدم تارڪاسر دئيت ديوتائن جـي لشڪر

قبول ڪيو. هيءُ سڀ ليلا ديوتائن جي دک مٽائڻ لاءِ ٿي رچي. ڪمار ڪارتڪ توهان
جو پٽ آهي. هي جو عجيب لڙائي ۾ جيئرو ٿيو آهي. هميشه ڪيس توهان جي ڪرپا سان
اوڙهن ۽ شڪتيون مليل آهن جو ڪيس لڙهي سگهي ۽ تارڪاسر دئيت ۽ ٻيا ظلم ڪندڙ
جيڪا آهن، تنهن ڪري جيڪو اهو ٿيندو جو توهان هي ڪمار ڪارتڪ ديوتائن جي ڀلائي خاطر
اسان کي ڏيو ۽ اسان سڀني کي مدد سان تارڪاسر دئيت جو جلد انت آڻي سگهنداسون،
توهان ڪيس اسان کي ڏيو ۽ اسان جي ڀلائي ڪريو.

ڀڳوان شنڪر ڏاڍو پرسن ٿي ديوتائن جي آکڻ تي ڪمار ڪارتڪ کي انهن ڏانهن
ديوتائن جي ڀلي خاطر رهڻ جو حڪم ڏئي موڪلي ڇڏيو.

ڪمار ڪارتڪ کي وٺي ديوتائن ڪيلاش پربت کان ٻاهر نڪتا، اوچتو ديوتا ڀڳوان
شنڪر جي ڪرپا سان هڪ تمام ڀاڳ جنهن سڀ ديوتائن ۾ ڪمال ٿيا. ناسمر ودياءِ
موجب ڪمار ڪارتڪ کي ديوتائن ۽ سڀني راڄ تلڪ سنسڪار ڪيو،
تنهن کانپوءِ يُڌ شروع ڪيائون. (هر هر مهاديو شيو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ٻيو
سڪنڌ (٢) ڇهون کنڊ (٣) ادياءِ ٥ سماپت.

❀❀❀❀

ديوتائن ۽ تارڪاسر دئيت جي يُڌ

برهما: اي نارد! اُن وقت نارد نالي هڪ براهمڻ اچي پرڳٽ ٿيو ۽ پرڻام ڪري
سوامي ڪارتڪ جي اڳيان يُڌ شروع ڪئي.

نارد ٻولڻ لڳو: اي پيارا! مان اوهان کي (ٻڪري جي ٻلي ڏيڻ وارو ٻڪر) آڻيو ڪيو
آهي. ٻڪري وقت منهن کان ٻڌو ڪرڻ لاءِ جهالي ڪنڌ کي لي ويو آهي. هميشه
ٻڪر اچي اوري لڳ وارو ٿيو آهي جڏهن ساڳيو ٻڪري ٻڪر جي اوڙ آهر ٿي ۽ نالو ۽
نئون ۽ سونهن ٻڪر انهن ۾ وڃي وچڙو ۽ سونهن سڀني ارجا ليلا رهندي. توهان سڀ
شڪتيوان آهيو. شيو ٻيو آهيو. ٻرڙهي ڪالڪ آهيو. ماتا جا اڏيئي آهيو. مان توهان جي
شرڻ ۾ آيو آهيان. منهنجي رکيا ڪريو. توهان سڀني جي واڳ آهيو. توهان سادن ۽ مهاتمائن
جي دکن جي ٽوڙ ڪرڻ وارا آهيو. توهان منهنجي ٻڪري جي جلد ڳولها ڪري موڪلي
ڏيو ڪري ڏيڻ ۾ مدد ڪريو. توهان کان سواءِ منهنجو ڪير ٻيو آڌار ڪرڻ آهي ۽ آسرو
ڪرڻ آهي.

سوامي ڪارتڪ: اي براهمڻ ديوتا! توهان سڀ پيارا آهيو تنهن ۾ موڪلي هيس ٿي
براهمڻ لي آهي. هن ٻڪر جي ٻڪري جي مان ڳولي لڌي ۽ هميشه لي ڪري ڪرڻ شروع
ڪرڻ لڳو ۽ اُمد ان ۽ جند ملي پرلڌو. توهان دلجاءِ ڪريو.

انهيءَ ٻولڻ سوامي ڪارتڪ ٻڪري وٺي - ٻاهر نالي منهنجي ٻرمن کي سڏايو ۽ چيو،
اي ويرٻاهو! هن براهمڻ جي ٻڪر جي ٻڪري جي جلد ڳولها ڪري اچ. جڏهن

تون ڪنڊو دل ۾ ڪري اسان کان وڏي ڀلاڻ لڳو آهين جا ائين واجب آهي؟" ائين
چوندي چئي، ٿي استريون وڇڙو نه سهندي بيهوش ٿي ويئون. پوءِ نه انهن مائرن کي اسر
ساڻ شنڪر جي موڪليل رٿ ۾ وهاريائين. شو گڻ جلد ئي ان رٿ اي سوامي ڪارتڪ ۽
ستدس مائرن کي چاڙهي هوا سان ڳالهيون ڪندي اچي ڪيلاش پربت تي پهتا جتي ڀڳوان
شنڪر ۽ پاروتي انهن ٻنهي دولن جي انتظاريءَ ۾ ترسيل هئا. پاروتيءَ پنهنجي پٽ جي
سواگت لاءِ خوب انسو مدايا هئا. ڳائڻ وارن اپسرائون پنهنجي ناچ ۽ ڳائڻ ۾ مشغول هيون.
رستن ۾ گلڪاريون ۽ جهنڊيون لڳايون ويئون هيون. پاروتيءَ سيتي سهاڳڻين سان آهستي
آهستي اچي وڃڻ لڳي. سيني کي ائين پئي معلوم ٿيو نه ٽنهي لوڪن جو تيج هن ڪمار
ڪارتڪ ۾ ئي سمايل هو. سورج وانگر چمڪندڙ ڪمار ڪارتڪ جي اڳيان سيني جو
از خود مستڪ جهڪڻ لڳو. وشنوءَ اندر وغيره سيني ديوتائن به اڳيان نمڻ شروع ڪيو.
پاروتيءَ جي چالي امڪن ۽ ترشالن ۾ ڦوڪڻ لڳي. ڀڳوان شنڪر به پاروتيءَ کي گد گد
ٿيندو ڏسي ڏاڍي آنند ۾ اچڻ لڳو ۽ جڏهن ئي اکيون اڳيان سان ڪمار ڪارتڪ کي
ڏسڻ لڳو نه ڪمار ڪارتڪ يڪدم رٿ مان هيٺ لهي اچي جڳت پتا شنڪر ۽ جڳت
ماتا پاروتيءَ اڳيان نمسڪار ڪندي استتي ۽ وندنا ڪرڻ شروع ڪئي. پوءِ نه ڀڳوان
شنڪر کيس ڀاڪر پاتو ۽ پاروتيءَ کيس پنهنجي گود ۾ وهاريو. ديوتائن يڪدم گلن جي
ورکا ڪئي ۽ ڪمار ڪارتڪ جي آرتي اتارڻ شروع ڪيائون. جلد ئي ڪمار ڪارتڪ کي
رتن سان جهنجهيل سنگهاسن تي وهاريائون ۽ سيني تيرٿن جي جل سان ستدن ابشيڪ
(سنان ڪرائڻ) ڪرڻ شروع ڪيائون. پوءِ ڀڳوان وشنوءَ ڪمار ڪارتڪ اڳيان پنهنجو مڪٽ
۽ چڪر آڻي رکيو، ڀڳوان شنڪر وري ترشول، پاڪ ڌنش، ڪهاڙي ۽ پنهنجون آدر گهڻ
شڪتيون مٿس عطا ڪيون. برهما وري واد وديا، يگيوپويت ۽ برهم استر کيس سوکڙيءَ
طور ڏنا. اندر وري پنهنجو هاٿي ۽ وجر هٿيار کيس ڏنو. سورج وري کيس پنهنجو رٿ
ارپڻ ڪيو. يمراج وري پنهنجو ابر - دلٺ ڏنو. سمنڊ وري کيس امرت جو دلو اڳيان رکيو.
اگنيءَ وري کيس پنهنجو تيج ڏنو. وايو ديوتا به کيس وايو - شستر ڏنا. ڪبير وري کيس
پنهنجي گدا ڏني. ڪامديو کيس ڪام - ٻاڻ ڏنا. گرڙ وري پنهنجي پٽ چتر ارٿڻ کي ستدس
سواريءَ لاءِ ارپڻ ڪيو ۽ اهڙي طرح سيني ديوتائن پنهنجون پنهنجون سوکڙيون، طاقتون ۽
شڪتيون ڏئي کيس مالا مال ۽ شڪتي شالي ڪري ڇڏيو. پاروتيءَ جي من جو ڪنول ٽڙڻ
لڳو ۽ ڀڳوان شنڪر جي اندر ۾ به خوشيءَ جون لهرون لڳڻ لڳيون ۽ اهڙي شبھ موقعي تي
خوشيءَ وچان ڀڳوان شنڪر ديوتائن کي چيو:

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! هيءَ خوشيءَ جو موقعو آهي. توهان کي جيڪي گهرجي
سو مان هن وقت ڏئي سگهندس.

ڀڳوان وشنو: اي ديون جا ديو مهاديوا! جيڪڏهن توهان خوش آهيو نه اسانجي وينتي

ترهائيءَ پُرلها ڪيرڻ لاءِ اچي پهتل ڪلي. سوري ديوتائن سان جاچ تلائل ڪنڊي ڏور ۽ ڪيور جي ڏسط واري ديوتائن مان جنهن تصديق ماي ڌ ترهائيءَ رهط جسر اسڪان هيءَ آهي تڏهن اسان ترهان وند اچي اوپا آهيون تربان اصل ۾ اڳرار شنڪر جي اولاد آهيو ۽ همسر اڳرار شنڪر ترهائيءَ اڳهوڪ (سان) سنڪار ڪرائط وغيره چاهي تو جدوجهد ڪري ترهائيءَ اسر ۽ شسر ملندا جهڙ سان ترهسان تارڪاسر دليسر ڪي ماريندا. ترهان ڪرها ڪري هلو. اها اسانجي لهائي وسعت آهي. ترهان سنسار جي سنگهار ڪندڙ اڳرار شنڪر جي آهيو (اولاد) آهيو. جهڙيءَ طرح سڪل ورط اڳني ڪي ڌ جدمب ڪري سگهندو آهي تهڙيءَ طرح اسان ۽ ترهائيءَ لجهر اڳان اسيرڪ آهيون. ترهان سرزوائي اهڙو آهيو جهڙيءَ طرح ڏيڻ ڪمل ڪڻن جي وچهر رهي ڪمل ڪلي جي شوبا ۽ لولتا ڪسي ڪرڻ ٿو جالي تهڙيءَ طرح اسان ۽ ترهان جي ڳڻ ڪاڻ الرالف آهي.“ ترهان ڪمالي آهيو وڏاڪ ترهان سڀ ڪجهه جالڻ وارا آهيو. اهوجي اسعي لڌي بالڪ (سوامي ڪارتڪ چيو).

سولاي ڪارتڪ: اي لهادرو! ترهان ڪي جالڻا ڪورجي ڌ برائي سسار ۾ جهڙ جمر ۾ اچي ٿو سو بالڪي الي سکي سجهي ٿو. چوڏاري واهو سدل سان اوڪي هلي ٿو ۽ هن کي الي لي آرام ۽ سک ملي ٿو. هيءَ ڪرلڪا لالي اسراين منهنجون مالائون آهن. الهي منهنجو بالا برنط ڪيو آهن. پاروتي منهنجي امڙي لي ماتا جهڙي جهڙيون هي ڪرلڪا لالي وارلون جي اسراين. الهي اڳرار شنڪر بال برمانما مولکي ڀت ڪري سجهي رکيو آهي ۽ ترهان کي ساس لکاڻ ڏيڻي هسه مولوت مرڪنيو آهي ڌ ڪس عرصه ڏيندي مان ترهائيءَ لراڌو ڪرڻ ڪندس ۽ ديوتائن جي سپا ۾ ڪنجي هلندس.

اني چولدي منهنجي مانائن جسي چرڻ ۾ نمسڪار ڪندي مالائن ڪسان اڳيا وٺندي شڙڪڻ سان سوامي ڪارتڪ ديو. سپا ڏاڻهن هلڻ لاءِ تيار ٿيو. (مرهر مهادير شمهو. ڪاشي وشرلانت ڪڪي) - رڻ ۽ سنگهها (۲) ڪمار ڪنڊ (۲) اڌياءِ ۳ سماپت.

۞۞۞۞

ڪمار ڪارتڪ جو تپسو ۽ شنڪر سان ميلاپ. ديوتائن جي ڪهر ڪرڻ لاءِ شنڪر جي ڪيس اڳيا

برهما: اي نارد! سوامي ڪارتڪ جي لهول ڪيرڻ لاءِ شڙڪڻ ڪيس وند لي رهط لاءِ چيو. وشڙ ڪيرڻا جو ٿيول هڪ شڙ لهڻ وارو وڏو وشال ۽ سندر وند ديسريءَ پاروتيءَ ڪيس ونيو لاءِ مرڪندو هو. اهان وند لي ٻيو سي وکيالي ڌ ڇهه ڪرلڪا لالي اسراين دوڙنديون آيون ۽ چوڻ لڳيون، ”اي بالڪا! چيا اهو ۽ ڪنڊي ڀت جسر ڏور آهي سو مالائن کي ڇڏي هليو وڃين؟ اسان لڙکي ڏاڍي ڏڪ ڪرڻ سان پالو آهي مگر

ٿيڻ لڳي. هيءَ ٻالڪ آهستي آهستي وڌڻ لڳو ۽ هڪ ڏفعي ديوتائن جي سڀا ۾ وڃي عجيب کيل ڪرڻ لڳو جنهن کي وشنو ۽ ٻيا ديوتائون عجب ۾ پوڻ لڳا ۽ مٿس خوش ٿي ڪائنس سندس نالو ۽ رهڻ جي جاءِ وغيره پڇڻ لڳا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (۲) ڪمار ڪنڊ (۴) اَڌيا ۳ سماپت.

نندڪيشور جو سوامي ڪارتڪ کي وٺي اچڻ

برهما: اي مني نارد! هو ڏانهن اُن ٻالڪ ديو سڀا ۾ عجيب کيل ڏيکارڻ شروع ڪيا ته هيڏانهن ڪنهن طرح پاروتيءَ کي سڌس پئجي وئي ته سندس هنڌار ٻالڪ ڪرتڪا نالي ڇهن استرين وٽ رهي ٿو. سو ان جي هٿ ڪرڻ لاءِ ڀڳوان شنڪر کي پرارٿنا ڪئي، جنهن وري ديوتائن کي هيءَ ڪم سونپيو. وشنو، برهما، لوڪپال، وشويديوا، پتري، اگني، گنگا، واءُ، سورج چندرما ۽ سڌيا ديويءَ وغيره جي چوڻ موجب جڏهن اها پڪ ٿي وئي ته سندس ٻالڪ ڪرتڪا نالي ڇهن استرين وٽ رهي ٿو ۽ اهي ڇهه ئي ڄڻيون ان ٻالڪ جي پوريءَ طرح پرداخت لهي رهيون آهن تڏهن ڀڳوان شنڪر پنهنجن بهادر گڻن کي حڪم ڪيو ته جلدي سندس پٽ (سوامي ڪارتڪ) هٿ ڪيو وڃي. ڀڳوان شنڪر جي سڏ ڪرڻ تي ويرڀدر، وشالاکي، شنڪوڪرڻ، ڪراڪرم، نندايشور، مهاڪال، وجردنشٽر، مهونمد، گوڪرناسيه، دڌمک وغيره بهادر گڻ اچي حاضر ٿيا ۽ هٿ ٻڌي چوڻ لڳا، "اي ديون جا ديو مهاديو! ڪهڙو حڪم آهي." ڀڳوان شنڪر وراڻيو، "پيارا دوتو! جلد وڃي منهنجي پٽ (سوامي ڪارتڪ) کي جو اجا ٻالڪ جي روپ ۾ ڪرتڪا نالي ڇهن استرين وٽ پلجي ۽ نمي رهيو آهي تنهن کي وٺي اچو." چوڻ جي فقط دير هئي. وڃ ۽ واءُ واريءَ گتيءَ وارا شو-گڻ ڌرتي آسمان هڪ ڪندا طوفاني رفتار سان انهن ڪرتڪا نالي ڇهن استرين جي گهر پرسان اچي پهتا. انهن کي واجهه ڏسي ڇهه ئي استريون ڏکي ويئيون ۽ سوامي ڪارتڪ کي چوڻ لڳيون، "اي پٽ! الاهه سينا اسانجي گهر ٻاهران گهيرو ڪيو آهي جنهنڪري اسانجي من ۾ ڏاڍو ڀؤ اچي پيدا ٿي رهيو آهي." سوامي ڪارتڪ جيتوڻيڪ ٻالڪ جي روپ ۾ هو ته به اها ڳالهه ٻڌي ٿي وراڻيو، "اي ماتائو! منهنجي هوندي ڀؤ ڪرڻ جو ڪوبه سبب ڪونه آهي. مان جيتوڻيڪ ٻالڪ آهيان ته به وڏن جا وڻ وڄائي ڇڏيندس. توهان ڪنهن به قسم جو خيال نه ڪريو." ائين چوندي هو پنهنجا اَستر کڻندي ٻاهر نڪتو. کيس ڏسندي ئي بهادر شو گڻن جا ڇهه ڇڄي پيا ۽ نندڪيشور شو-گڻن جو سينا پتي اچي کيس پيش پيو ۽ هٿ جوڙي نماڻيءَ واڻيءَ ۾ چوڻ لڳو، "اي پربهو! اسان جي ڪرپا ڪري وينتي ٻڌو. ڪيلاش ۾ برهما، وشنو، مهيش ۽ ٻيا ديوتائون اچي گڏ ٿيا، انهيءَ اُسو سڀا ۾ ديويءَ پاروتيءَ

نوجوان ٻالڪ: اي مهاڀاڳي رشي وشوامتر! توهان ٻڌايو شڪر جي ماءُ ارساءِ هيٺ ٻڌايا آهيو. توهان مهنجي ٻڌايل وقت آيا آهيو ته مهنجي مهيڻا ڇڙ. گرو آهيو ۽ مهنجو مهمان ٻڌ. ودي موجب سنڪار ڪريو.

وشوامتر: (خوش ٿي چيو) اي نوجوان ٻالڪ! مان براهمڻ ڪرڻ آيو آهيان. مان ڪاڏي ٿري آيو آهيان. براهمڻ جو داس آهيان. وشوامتر جي نالي سان مشهور آهيان. اي سوڀاڳ ٻالڪ! تو مهنجي ٻولي ۾ مٺاس ڪانهي عجب لڳي رهيو آهي. هاڻي ٻڌاءِ ته ڪير آهين؟

نوجوان ٻالڪ: اي وشوامتر! مهنجي وڏ ڀاڳ توهان ٻڌو رشي اي ٻولڻ ۽ سنڌ وغيره ته توهان جو آدرسنڪار ڪندا مهنجي توهان مهنجو سنڪار ڪريو. ۽ هي مهنجو مقصود ٿي ته ٻڌائڻ جي ڪال آهي.

پوءِ ته وشوامتر ٻڌو مان ودي موجب نوجوان ٻالڪ جو سنڪار ڪيو. شر - ٻڌ ۽ ڪس ڪٿان جو آنديش ڪيو، وشوامتر ورائو ٿيو. انهي ۾ شوڀت نالي مهاڀاڳ جي انڌو نوجوان ٻالڪ ٿي ٻيٺي. انهي وشيءِ جي اس لنڊ هن ٻالڪ ٿي ٻيٺي ٻڌ هن اسراري ٻالڪ ٻهمڻ الڪي شڪڻ سان ڪرلڻ جوسال اي ٻڌڻ شروع ڪيو. جمل جي ٻڌڻ ڪي ٻهمڻ اسرڻ ۽ شڪرڻ سان جلڻ جمل ڪيائين ته جمل جي ٻڌ ٿي ڌرام ڪري اچي زمين تي ٻيٺي. جمل جي ڪرڻ جو آواز ٿيو ۽ جوڙاري هاهاڪار مچي ويو. ٻڌسان وغيره دش ٻڌم وٻو واڪاس ٻاهر اڪري آيو ۽ ٻالڪ کي ننڪارڻ لڳو. نوجوان ڪمار هٿ ٿي ڌمڪ سان دش ٻڌم واڪاس جي سي ڌڙ تان ڌار ڪري ڇڏي. هيءَ خبر ٻڌيءَ والگر الندر جي ٻڌڻ ۾ ٻڌي ۽ الندر هن ٻالڪ ٿي زور آزمائش ڪرڻ ته ورائو ٿيو. انهي سان الندر هن ٻالڪ جي ساڄي ٻاسي تان هٿ وهر هٿو جهان هٿ شاڪر نالي ٻهادر ٻڌا ٿيو. الندر وري ٻي کاٻي ٻاسي شمر جي زور آزمائش ڪئي ته انهن وري وشاکر نالي ٻيو ٻهادر ٻيو پرڳٽ ٿيو. الندر وري ٽيون شمر ان نوجوان ٻالڪ جي هردي ۾ لشان ڪيو جنسان وري نئگمر نالي ٻهادر ٻيو پرڳٽ ٿيو. پوءِ ٿي ٽارو ٻڌا لڳل ٻهادر ۽ جوان ٻاڻ نوجوان ٻالڪ اچي الندر کي وس ڪرڻ لڳا. سڀني سمن الندر ٻهمڻي جان جهڙالي ٻهمڻي لوڪ ۾ واپس وڃي اپي مڃي ٿو. الندر هن ڳالهه جو اثر ته سمجهي سگهيو. ان وقت ڪرلڪا نسالي ڇهه ڄڻيون الي سنان ڪرڻ ته اچي پهتيون. هن ارشمي ٻالڪ جي سوڀاڻ ۽ سوڀا ڏسي دلڪ رهجي ويئون. جڏهن ٿي انهن اي ٻالڪ ٻاسي ڳالهه ٻولهه ڪرڻ شروع ڪئي ته ٿي ان ٻالڪ ڇهه مکون ٺاهي ڇهن ٿي ڄاڻي جي ڄاڻيءَ مان ڇهي ٿي ڇهن سان کير ڀيڻ شروع ڪيائين. ڇهه ئي ڄڻيون ڏاڍيون خوش ٿي ڪري ڪڏ ڪڏ لڳ لڳيون ۽ ڪمس ٿي ٻهمڻي لوڪ ڏانهن روانيون ٿيون. پوءِ ته ڪوپ ان ٻالڪ جي ڏائي ٻرڻ واسطي ڪوشش ڪرڻ لڳيون. ڳوڙهي ڊاڪٽڪا ان جي ٻرسان واند ڪرڻ ته آيا لڳيون سمسي ڪرڻ وغيره سان ٻاڻ هن ارشمي ٻالڪ جي سوڀاڻ سرس

ڪري سگهيو ۽ انهن ٻاهه جي سيڪ ۾ ڏکي ٿيڻ لڳو. پوءِ وري اچي ڀڳوان شنڪر جي شرڻ ۾ پيو ۽ استتي ڪرڻ لڳو.

اگني ديوتا: اي مهاديوا! مان توهان جو سيوڪ آهيان، داس آهيان. ڏاڍو موڙهه آهيان. اگيان جي وس اچي ديوتائن جي چئي لاءِ مون هيءُ ڪرم ڪري ورتو ۽ ٻاهر مان هينئر ڏاڍو دکي ٿيو آهيان. توهان ڪرپا ڪري رحم ڪيو ۽ هن ٻاهه جي سيڪ کان مونکي ڇڏايو.

شنڪر: اي اگني ديوتا! جيتوڻيڪ تو هيءُ اي واجب ڪم ڪيو آهي پر ڇاڪاڻ جو شرڻ ۾ آيو آهين تنهنجي لاءِ هڪ اپاءُ آهي. تون ڪوشش ڪري جيڪڏهن هن منهنجي ويرج کي ڪنهن استريءَ لاءِ دان ڪندين ته تنهنجي دکي داهه سکي ڪري ڇڏيندين.

اگني ديوتا: اي سوامي! ٽن ساڻين ٿيهي اوکن ۾ هن ارغتبي ۽ شڪتيوان ويرج کي ڌارڻ ڪرڻ جي شڪتي ڪنهن کي رهندي؟

انتري ۾ شو- مايا انوسار نارد اچي پرگهٽ ٿيو جنهن اگني ديوتا کي سمجهائيندي چيو، "اي اگني ديوتا! مانگهه جي مهيني ۾ پرڀات ۾ سوال صبوح جو استريون سنان ڪرڻ جڏهن اينديون تڏهن تون انهن کي دان ڪجانءِ."

اهڙي طرح مانگهه مهيني ۾ نديءَ ۾ ۶ استريون آيون ۽ ٿڌ کان ستايل هئڻ ڪري اگني ديوتا جي پرسان باهه کي گرم ڪرڻ لاءِ جڏهن آيون تڏهن اگني ديوتا، شو- مايا انوسار انهن ڇهن ئي استرين ۾ ذرو ذرو ويرج پردان ڪري باهه انتر ڌيان ٿي پنهنجي استان ڏانهن روانو ٿي ويو. هيڏانهن ڇهه ئي استريون باهه ۾ گرمي محسوس ڪري دکي ٿيڻ لڳيون. پوءِ هماليه جي گهاٽيءَ ۾ اچي انهن گڏجي گرمي باعث ڪري ڇڏيو (ڪيرايو). هماليه پڻ اهڙي شڪتي سهڻ ۾ اسمرٿ ٿيو ۽ ان کي گنگا جي پرواهه (ڌارا) ۾ اڇلائي ڇڏيو. گنگا نديءَ وري ان کي پنهنجي ڇولين سان شرڪنڊ ان ۾ اڇلائي ڇڏيو جتي هڪ ننڍو ٻالڪ پرگهٽ ٿيڻ لڳو. ٿيجوان ٻالڪ جي پيدا ٿيڻ ئي ديوتائن جي اندر ۾ خوشيءَ جون لهرون لڳڻ لڳيون. گلن جون ورکائون ڪيائون. آڪاش ۾ نغارا ۽ توتارا وڄڻ لڳا. شو- پاروتيءَ جي من ۾ خوشيءَ جون ڇوليون اٿڻ لڳيون. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (۲) ڪمار کنڊ (۴) اڌياءُ ۲ سماپت.

وشوامتر جي ٻالڪ سان واد وواد ۽ ڪرتڪا آدي ڇهن استرين وٽ ٻالڪ جو پالڻ

نارد: اي سوامي! ٻالڪ جي پيدا ٿيڻ کان پوءِ ڇا ٿيو؟ مهرباني ڪري مون کي وستار سان ٻڌايو.

برهما: اي ناردا! شو- مايا انوسار وشوامتر رشي ان ٻالڪ وٽ پهتو ۽ ٻالڪ ڳالهائڻ شروع ڪيو.

ڀڳوان شنڪر ديوتائن کي چيو.

شنڪر : اي ديوتائو! توهان کي جو مکيهه تاله ۾ لڪڻ وهندي آهي، سڀني جي هوڪي لئه ڪري سڀ ڪا تاله لڪڻ لي وجهي ها مگر همنکو هوڪي لئه هر سو لي وار ۾ چڪڻا لڳاي هولدي آهي سا منهنجي جي مڪاني آهي. پگر هاڻي مهمر توهان سان سرجد آهي جو سمجهڻي ويرا کي ناڻ ومد جهاني سگهوں .

اهڙي هولدي ڀڳوان شنڪر جو ويره نامه (ڪڍي) لهو ۽ ديوتائن جي اڙو هرا لي اکني ديوتا مڪهرلو جو ووسه ڏاڍي تڪڙ شروع ڪيو.

ڀڳوان شنڪر کي آلمد جي لهرن جي آڌ ۾ وهندو ڏسي ناروليءَ جي من ۾ مڪرولد اٿيو لهو. لوري دير لوسڄ لڳي ۾ چڙهي ڏلالي ۽ ديوتائون شنڪر کي وڙهي رها آهن لڏهن ڀهچهي مڪرود کي ۽ دهاڻي سگهوں ۽ اهڙي اڳي اچي ديوتائن لي ڏيرجڻ لڳسي ۽ سراپ ڏيهدي چيائين.

ناروليءَ : اي ديوتائو! توهان سڀ ڪو آهيو. توهان سڀني مڪهال جالا وارا مڪرلد آهيو. توهان ڀهچهي مقصد سڌ ڪرڻ ته ڀي جهڙي عيش ۽ آرام ۾ رهڻو وجهڻ وارا آهيو. جڏهن سڀ جي ڀليان توهان هيران آهيو ياد وڪو! توهان جو سڀ همنکو لڻي ٻولڻو. توهان جهڙن اسمرتون وڪرالون لمهڻون ۽ توهان سڀ ۽ جڏهن ته ٻرادر پتڪمدا رهمدا. اي اکهي ديوا! او شنڪر جو ويره جلب مڪمر آهي لهڻ ڪري لون سڀ مڪجهه. ڳوڪالڄ وارو رهمدا ۽ اهڙن ديوتائن جي مڪاون سڌ ڪرڻ ته هي اڳرو رهوار مڪمر آهي. مگر ياد وڪو هن جو ٿلي لوڪي صرور ڀوڳڻو پوندو.

اهڙيءَ طرح ناروليءَ انهي کي سراپ ڏيئي ڇڏيو ۽ ولي وڃي لڏهن شنڪر وهسي ناروليءَ کي سمجهايو. اي مڃي ڻاردا ٻره ناروليءَ ڪنهن ٽالي جو کي جهر ڏلو جڏهن جي وسڻو سان معد انهي هلندي ۽ هالي سرامي مڪاڻڪ جي لهي ڏيان سان ڀهل ديوتائون انهيءَ ديوان لي لوڻ لمدا آهن ۽ اناج وغيره تاڙو ووٺيهدا آهن. اهي واڻن جيا رچ آهن. لهي ڪري انهيءَ مهوڻ شنڪر جي ويره ووٺلا ڪري ديوتائن جهڙي ڀهي السدر ولوڙا ٿوڄ لڳا. سمجهه ٿاس لڄ لڳي ۽ اڏون (ديوتائن) جي الدر اڙڻي ناهه جسو سوڪ اڀڄ لڳو. لڏهن وشنو ۽ سڀ ديوتائون وڙي شنڪر جي سرڄ ۾ اڀڄ لڳا ۽ انهي ديوتا جي اڏيءَ مڪمر ڪري جيمدن ٻڌي ۾ ناه جو سمڪ اوي رهمر آهي ۽ سڀ ديوتائون اسي چلمي محسوس ڪري رها آهن. ڀڳوان شنڪر اسمڪي ٻڌي وري اهي ڪنلاي ديوتائن کي چيو.

شنڪر : اي وشنو ۽ برهما وغيره ديوتائو! انهي مهوڻ جلب مڪمال مهمهي ويرات. من توهان مڪاسر انهي ڪري ٺاهر مڪيهي پهتو.

ڀڳوان شنڪر جيسا وجهڻ ٻڌي ڪري سڀهي ديوتائن انهي ڪرڻ شروع ڪيئي. دهر . . . جي انهن سان لمقامل ويره سون وانگر چمڪڻ لڳو ۽ ديوتائون ناڻ ڪسي هرش برڄ لڳا. هوزاوڻ وري انهي ديوتا ڏاڍي. مهوشي مڪمدي اسي انهي اسر

رهندي ڪافي عرصو گذري چڪو آهي. هاڻي ڇا ڪرڻ گهرجي." جنهن تي ڀڳوان وشنوءَ وراڻيو.

وشنو: اي برهما! هيءُ وقت انهن جي آنند ڀوڳڻ ڏانهن وڃي انهن جي ڀوڳ ولاس ۾ رخنو وجهڻ جو ڪونه آهي. ٺيڪ وقت تي ڪيل ڳالهيون سکدائڪ ٿينديون آهن نه ته انهن جو ڦل دکدائڪ نڪرندو آهي. وري شنڪر ۽ پاروتيءَ جي ميلاپ ڀنگ ڪرڻ جي ڪنهن کي طاقت آهي. انهن ڪنهن به ماڻهوءَ جي ميلاپ ڀنگ ڪرڻ ڪري جنم جنم ۾ استريءَ جو وڇوڙو نصيب ٿيندو آهي. رنڀا سان گڏ اندر جي ميلاپ کي ڀنگ ڪرڻ ڪري درواسا رشيءَ کي پنهنجي استريءَ جو دک برداشت ٿيو. گهرتاچيءَ سان ڪامديو جي ميلاپ کي ڀنگ ڪرڻ ۾ برهسپتيءَ کي ائين ئي لوڙو پيو جو سندس استري چنڊ مهڻ اندر چندرما ڪڍي ويو. موهنيءَ سان چندرما جي ميلاپ کي ڀنگ ڪرڻ ڪري گوتم رشيءَ کي پنهنجي استريءَ کان هٿ ڌوئڻا پيا. سنسان جهنگل ۾ ورشليءَ ۽ هاٿي جي ميلاپ ڀنگ ڪرڻ ۾ راجا هرشچندر کي پٽ ۽ زال کان وڇوڙو سهڻو پيو ۽ ان ڪري اڄاميل ۽ ورشليءَ جي سنگ ڦٽائڻ لاءِ هرڪو لٽائڻ لڳو. اي ديوتائو! ڀڳوان شنڪر جڏهن ترپت ٿيندا ته انهن جو ويرج ڌرتيءَ تي ڪرندو جنهن مان اسڪند نالي وارو پرپوءَ جو پتر اُتپن ٿيندو. هاڻي توهان پنهنجي پنهنجي جاءِ تي وڃو ۽ ڪجهه عرصو شنڪر ۽ پاروتيءَ کي آنند ڀوڳڻ ۾ رهڻ ڏيو.

پوءِ ته ديوتائون سڀ واپس وريا پر جلد ئي پرٿوي ڪنبڻ لڳي ۽ وري سڀ ديوتائون موٽي برهما وٽ ويا جتان وري وشنوءَ وٽ ويا. پوءِ برهما ۽ وشنو اسڀئي گڏجي ديوتائن کي ساڻ ڪري اچي ڪئلاش پربت تي پهتا ۽ شنڪر جي گڻن کان پڇا ڪيائون. گڻن جواب ڏنو، "ديون جو ديو مهاديو ڪيتري وقت کان پاروتيءَ جي مندر ۾ ويل آهي. اندر ڇا ڪري رهيو آهي وغيره انهن جي ڪنهن کي به ڄاڻ ڪانه آهي." پوءِ ته وشنو ڏاڍي پريل ڪمت سان دک وچان وڃي ڀڳوان شنڪر جي آنند - ڀوڳ (ڀوڳ ولاس جي مطلب) پاهران نماڻيءَ سان استتي ڪرڻ شروع ڪئي ۽ هن طرح چوڻ لڳو.

وشنو: (اکين ۾ پاڻي آڻيندي) اي پرميشور! توهان پاروتيءَ جي مندر ۾ اندر ڇا ڪري رهيا آهيو. پاهر تارڪاسر دئيت کان ديوتائون بلڪل ڏاڍا ستايا وڃن ٿا. اي ڪرپالدان! اي ڪرپا جا ساگر! رحم ڪريو ۽ اڌار ڪريو. وشنو مکين ۽ ديوتائن جي استتيءَ ۾ دک ڀريا آواز اچڻ لڳا. (هر هر مهاديو شنڀوءَ ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (۲) ڪمار کنڊ (۴) اڌيائي ۱ سماپت.

پاروتيءَ جو ديوتائن کي سراپ ۽ پٽ جو پرگهٽ ٿيڻ

برهما: اي مني نارد! دک ڀريا آواز ٻڌي آنند جي لهرن جي اڌ ۾ ڀڳوان شنڪر اٿي دروازو کولي ته ڇا ڏسي ته ديوتائون هٿ ٻڌي دکي اوستا ۾ بيٺا آهن. لاچار ٿي

پورڻ نامه ڪهڙو، شانتي نامه ڪهڙو، وشنو نامه ڪهڙو، سن مري ۽
ڪٽ جالنڪي، ست جالنڪي، هت جالنڪي سڪند لهري
شري مند شو ڀڳوان

ردر سنگهتا (٢) ڪمار کنڊ (٣)

ڀڳوان شنڪر ۽ پاروتيءَ جو الله پوڻ ۽ ڪارتڪ جو جنم ۽ ديوتائن جو دکي ٿيڻ.

ٿي عرض لو جهڪو نمسڪار سان - پرنر روپ پرڀو آهه سڪار سان ۽
ذلي نوبر، ولي پرنر شز آنند سروپ - ڏرنر روپ ذيون لاءِ جڳ جي آڌار ۽
برهما ۽ وشنو جڳ کي نمسڪار ڪن - اڳيان آڻي جرڻن، هٿ جوڙي جهڪن.

نارد: اي سوامي! سرلنمر پرڀاتا شنڪر ديوتائن جي رکيا لاءِ پاروتيءَ سان وواهه
ڪيو، تنهن کانپوءِ هنن ڪهڙي طرح آنند ڪيو؟ تارڪاسر دليت ڪيئن مارجي ويو؟ ڪيرا
ڪري سڀروي ڪيئا مونکي وستار سان اڳاڻي ڪرڻ ڪرو.

برهما: اي مني! ڀوءِ ڪٿا انسان ٻڌائي رکڻ واري ۽ عجيب آهي. ڀڳوان
شنڪر ديوتائن جي ٻڌليءَ خاطر لي شادي ڪئي ۽ ڪيلاش پربت تي آيو. سڀ ڪو
خوش هئا. پاروتي ۽ شنڪر ايڪانت ۾ ٻيهجي آنان لئي رهڻ لڳا. ڪائي وقت
انسان هئي پرڻ واس، عيش ۽ آرام جي ۾ سڀ وسنو هيڪوڙي لڪيو ۽ ڪهل ڪيو.
ٿي لئي سان سڀ ٻنڪ سگهارڻ هو. جهڙي، عطر، ڦول ۽ ٻين خوشبودار شين جي
سڳند اچي رهي هئي. اوڙيءَ جڳ ۾ اندر رهندي ڪهيو کي سو ڪري ويا ۽ پاهر نه
اڪٽا. ديو ڀڳوتيءَ جي انگن کي ڇهڻ سان شنڪر ٻيهجي ٿيو ۾ اهڙي سڌ ٻڌ وڃائي
ڇڏي ۽ شنڪر جي انگن سان ڇهڻ ڪري ڀڳوتيءَ راج راجيشوريءَ به ٻيهجي سڌ ٻڌ وڃائي
ڇڏي. جڏهن تمام گهڻو عرصو گذري ويو ۽ ڪيئن عمر ٻڌ ۾ ڪيئن آئي تڏهن ديوتائن
انهي ڳڻتي لڳي ۽ چوڻ لڳا، "پرميشور شنڪر انسان جهڙي ڪري شادي
ڪئي پر ڪيترو عرصو گذري ويو ۽ الله پڻ (ڪارتڪ) سان پاهر ڪونه نڪتا
آهن." پوءِ سڀ ديوتائون مونکي (برهما کي) ساڻ ڪري وشنوءَ وٽ آيا جنهن
مون (برهما) وشنوءَ ٿي چيو، "اي ناٿ! ڀڳوان شنڪر ۽ پاروتيءَ کي پرڻ واس ۾

مٿهن آئي لٿي ۽ حياءُ واري مرڪ اچڻ لڳي. ڀڳوان شنڪر ڳالهه جو راز سمجهي چپ ڪري لڳو. ۽ پارولي ڏاڍي گمڀير واڻيءَ ۾ چوڻ لڳي، ”پراڻناٿ! مولڪي سڀني ڳالهين جي پادگيري آهي“ پنهنجي پراڻ پياريءَ جا مڌر وچن ٻڌي ڀڳوان شنڪر ڏاڍو پرسن ٿيو.

اتري ۾ سڀ ديوتائون به اچي پهتا ۽ انهن سڀني جو ڀڳوان شنڪر پرڀو سان آدر ستڪار ڪيو ۽ خوب کين کاڌي پيتي سان ونداپو. سڀني ڪائي ٻــي ڪري ڀڳوان شنڪر اڳيان نمرتا سان نمسڪار ڪري موڪلائڻ شروع ڪيو. سدا-شوءَ جي وواهه جو جس ڳائيندا سڀ ديوتائون پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿيا. لوڪ-آچار موجب ڀڳوان شنڪر مون (برهما) ۽ وشنوءَ کي به پرڻام ڪيو ۽ اسان (برهما ۽ وشنوءَ) پڻهي کيس (شنڪر کي) پنهنجي گلي لڳايو ۽ اسان ٻ وري سندس استتي ڪرڻ شروع ڪئي. وواهه جو جس ڳائيندي اسان به (برهما ۽ وشنو) پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿي آياسين. ڀڳوان شنڪر پارولي‌ءَ سان خوب آنند ۾ رهڻ لڳو. سدا-شوءَ جا ڳڻ ٻ پنهنجي سواميءَ جي شاديءَ جي خوشيءَ ۾ آنند منگل ڪرڻ لڳا.

اي نارد! اهڙيطرح مان (برهما) تنهنجي اڳيان سدا-شوءَ جي شاديءَ جو وستار سان ورڻن ڪيو آهي. جو پرش سدا-شوءَ ۾ من لڳائي هن ڪٿا جو ورڻن ڪندو يا ٻڌندو تنهن کي شوءَ لوڪ جي پراپتي ٿيندي. هيءَ مڌر ڪٿا وگهن کي ناس ڪرڻ واري آهي ۽ سڀني روڳن کي ناس شانت ڪرائڻ واري رهندي. هن ڪٿا جي ڪرڻ يا ٻڌڻ سان ڌن، لڪشمي، جس، سنتان وغيره جي پراپتي ٿيندي ۽ پڇاڙيءَ ۾ ماڻهو هن لوڪ ۾ سک پائي آنت ۾ مــوکش کي پــراپت ڪندو. ســدا-شــوءَ سمبنڌي سڀني اوچــائن ۾ هن ڪٿا جو ڪرڻ ۽ ٻڌائڻ دکن جي نــاس ڪرڻ وارو، سڀني منوڪامنائن کي پورڻ ڪرڻ وارو ۽ سڀني روڳن ۽ سڏان جــي ڏيڻ وارو رهندو. (هر هر مهاديو شمڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پارولي کنڊ (٣) اڌياءُ ٥٥ سماپت.

پترو نت ناريءَ جو گرو آهي پتي،
ورت اوڳ تپ ۽ ڌرم آهه پتي،
پتيءَ کانسواءِ کين آنند نصيب،
ملي سرڳ، جنهن کي پتي آهه قريب.

رُدر سنگهتا (٢) پارولي کنڊ (٣) سماپت

مٿن ني لڳو ۽ ڇياڻ واري مرڪ اچڻ لڳي. ڀڳوان شنڪر ڳالهه جو راز سمجهي چپ ڪري لڳو. ۽ پاروتي ڏاڍي گنڀير واڻيءَ ۾ چوڻ لڳي، "پراڻناٿ! مولڪي سڀني ڳالهين جي يادگيري آهي" پنهنجي پراڻ پياريءَ جا مٺا وچن ٻڌي ڀڳوان شنڪر ڏاڍو خوش ٿيو.

انهيءَ ۾ سڀ ديوتائون به اچي پهتا ۽ انهن سڀني جو ڀڳوان شنڪر پريم سان آدر ستڪار ڪيو ۽ خوب ڪين ڪاڏي پنهنجي ساڻ ونڊايو. سڀني ڪاڏي ٻڌي ڪري ڀڳوان شنڪر اڳيان نمرتا سان نمسڪار ڪري موڪلائڻ شروع ڪيو. سدا- شوُ جي وواهه جو جس ڳائيندا سڀ ديوتائون پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿيا. لوڪ- آچار موجب ڀڳوان شنڪر مون (برهما) ۽ وشنوءَ کي به پرڻام ڪيو ۽ اسان (برهما ۽ وشنوءَ) پڻ کيس (شنڪر کي) پنهنجي گلي لڳايو ۽ اسان ٻه وري سندس استتي ڪرڻ شروع ڪئي. وواهه جو جس ڳائيندي اسان به (برهما ۽ وشنو) پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿي آياسين. ڀڳوان شنڪر پاروتيءَ سان خوب آنند ۾ رهڻ لڳو. سدا- شوَ جا ڳڻ ۽ پنهنجي سواميءَ جي شاديءَ جي خوشيءَ ۾ آنند مڱل ڪرڻ لڳا.

اي نارد! اهڙيطرح مان (برهما) تنهنجي اڳيان سدا- شوَ جي شاديءَ جو وستار سان ورڻن ڪيو آهي. جو پرش سدا- شوَ ۾ من لڳائي هن ڪٿا جو ورڻن ڪندو يا ٻڌندو تنهن کي شوَ لوڪ جي پراپتي ٿيندي. هيءَ مٺڙ ڪٿا وگهن کي ناس ڪرڻ واري آهي ۽ سڀني روڳن کي ٻڻ شانت ڪرائڻ واري رهندي. هن ڪٿا جي ڪرڻ يا ٻڌڻ سان ڌن، لڪشمي، جس، سنتان وغيره جي پراپتي ٿيندي ۽ پاڙيءَ ۾ ماڻهو هن لوڪ ۾ سک پائي انت ۾ موکش کي پراپت ڪرائيندو. سدا- شوَ سمپندي سڀني پرچائن ۾ هن ڪٿا جو ڪرڻ ۽ ٻڌائڻ دکن جي ناس ڪرڻ وارو، سڀني منوڪامنائن کي پورو ڪرڻ وارو ۽ سڀني رڌين ۽ سڌين جي ڏيڻ وارو رهندو. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٥٥ سماپت.

پتروس ناريءَ جو گرو آهي پتي،
ورس پرڀو لپ ۽ ڌرم آهه پتي،
پتيءَ کانسواءِ ڪين آنند نصيب،
ملي سرڳ، جنهن کي پتي آهه قريب.

رُدر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) سماپت

YUGAL-KISHORI

ڏاج واري آهي، ٻين ساڳيون چڱيون ڪيتريون آهن ۽ هيمونت جي ساڳيون چڱيون ڀيا ۽ ... آهي. هيمونت جي ... وڏي ڪئي ... اسريون ... لي ... هيمونت جي ... اڳيان ... وڃي ... آهي ... ۽ ... آسور وارن ... ۽ ... ڪئي ... ڏور ... اُدهش ... تي.

برهما : اي اساڙا! اهڙي طرح چوڻ لڳو ... ديوي ڪين ... ۽ ... اُدهش ... پاروتي ... لڳي.

(هر هر مهاديو شنڀو ...) ٻارهون سڪنڌ (٢) پاروتي کنڊ (٣) ادهياءِ ٥٥ پورو ٿيو.

ـــــــ

ڇهه جو رواڄ ٿيڻ ۽ ڀڳوان شنڪر جو سڀني کان موڪلائي ڪيلاش ڏي وڃڻ.

برهما : اي نارد! ... ديوي ... اُدهش ڏاج ... ڪيو سڀ ... ڪري ...
"اي ... هالي ... ڏي ... ڪري ... آهي." ... ڏي
کي ... لڳي. پاروتي ... ... شهر ...
... لڳو ... ... ۽ ...
... ۽ ... لڳو. "ڏيو ... آهن" ... چوڻ
... ۽ ... جي ...
اُدهش ... ۽ چيو، "... ۽ پاروتي
کي ... ." ... پاروتي جي ... پالڪي
... جي ... ۽ ... . پاروتي ڪين پالڪي
۾ ... شروع ڪيو. ... ڏاج ... ۽ ... شروع ...
... ۽ ... پاروتي ... شروع ڪيا. ...
۽ ... پاروتي ... ۾ ... ۽ ...
... ڪري ۽ ... شروع ...
... ۽ ... پاروتي جي پالڪي ... ڀڳوان
شنڪر ... شهر ... . پاروتي جي ... ۾ ...
... ۽ ... ڀڳوان شنڪر ... ۽ ڀڳوان شنڪر
۽ ... ڪيلاش ... لڳو.

ڪيلاش ... ڀڳوان شنڪر پاروتي کي چيو، " اي ديوي!
... آهن. ...
... ." ... پاروتي ...

ي (رهي ٿي)۔ پتورتا جي اچي سان پتا، ماتا ۽ پتيءَ جي ڪل جي ٽن ٽن پيڙهين جا ماڻهو
سرڳ لوڪ ۾ آنند ڀوڳين ٿا. جيڪي ڪماءُ استريون پنهنجو چرتر بگاڙيندڙن آهن سي
اهڙيءَ طرح پنهنجي پتا ماتا ۽ پتيءَ جي ڪل کي نرڪ جو اڌڪاري بڻائين ٿيون. پتورتا
جو پير جتي پوندو آهي اُتي جي ڌرتي ۾ پوتر واري، پاپن جي ناس ڪرڻ واري ۽ پوتر ٿي
پوندي آهي. ڀڳوان سورج، چندرما ۽ واءُ ديوتا به پاڻ کي پوتر ڪرڻ لاءِ پتورتا استريءَ کي
ڇهندا آهن ۽ نه ٻئي ڪنهن درشٽيءَ سان ۽ جل ديوتا به سدائين ڇهڻ چاهيندو آهي ۽ ڇهڻ
کان پوءِ انهن مقدس ڪندو آهي ۽ چوندو آهي، "مان به پتورتا استريءَ جي اچڻ ڪري
اڄ کي پوتر ڪرڻ وارو ٿي پيو آهيان." استري ئي سک جو مول ڪارڻ آهي، استريءَ سان
ئي ڌرم جي ڦل جي پراپتي ٿيندي آهي ۽ استريءَ جي ڪري ئي سنتان ۾ واڌارو
ٿيندو رهيو.

ڇا ڪمترن جي گهرن ۾ سونهن ۽ سندرتا واريون استريون ڪونه ٿينديون؟ مگر پتورتا
استري مهاديو جي ڪرپا کانسواءِ ملڻ مشڪل آهي. پتورتا استريءَ جهڙي ملڻ سان جهٽ هن
لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ جيت پائي وٺبي. استريءَ کان سواءِ ديو - يگيه، پتري - يگيه ۽ اَتٿي -
يگيه ڪونه ڪري سگهبو. حقيقت ۾ سچو گرهستي، اي ديوي! اهو ئي آهي جنهن جي گهر
پتورتا استري آهي. جيئن گنگا ۾ اشنان ڪرڻ سان بدن شُڌ ٿئي ٿو اهڙيءَ طرح پتورتا
استريءَ جي درشن ڪرڻ ڪري ئي شرير پاپن کان ڇوٽڪارو پائي پوتر ٿئي ٿو.
پتيءَ کي اِشٽ - ديو سمجهڻ واريءَ ديويءَ ۽ گنگا نديءَ ۾ ڪو به فرق ڪونه آهي. پتورتا
استري ۽ ان جو پتي اُما ۽ مهيشور سمان آهن تنهنڪري انهن ٻنهي جي پوڄا ڪرڻ گهرجي.
پتي "پرڻو" (اوم جو منترُ) آهي ۽ ناري "رچا" (ويد جو شلوڪ) آهي، پتي تپسيا آهي ته
استري ڪِشما آهي، استري سُت - ڪرم آهي ته پتي ان جو ڦل چئبو. ٻنهي جي سر جوڙن
ڏاهو ۽ سڦل چئبو.

اي گرراج ڪماري! اهڙي طرح مون وڏي پتورتا ڌرم جو ورڻن ڪيو آهي. هاڻي پتورتا
استرين جي ۴ قسمن جو ورڻن ڪريان ٿي. (۱) اُتما (۲) مڌيما (۳) نڪرشٽا (۴) اَتي -
نڪرشٽا. جنهن جو من سپني ۾ به پتيءَ کي ئي ڏسي ٿو ۽ نه ٻئي پرش کي، سا اُتم
پتورتا چئي وڃي ٿي. جا پر پرش کي پنهنجو سمجهي سان پتا جي سمان ڏسي ٿي تنهن کي
مڌيما چئبو. جيڪا من ۾ پنهنجو ڌرم ويچار ڪري سداچار ۾ رهي ٿي تنهن کي نڪرشٽا
چئبو. جيڪا پتيءَ جي ڊپ کان ۽ ڪل جي ڪلنڪ لڳڻ ڪري سداچار ۾ رهي ٿي تنهن
کي اتي نڪرشٽا چئبو. اهي چئن ئي قسمن جون پتورتائون استريون چئجن ٿيون ۽ لوڪن
کي پوتر ڪرڻ واريون چئجن ٿيون. اَترِي رشيءَ جي استري انسوئا برهما، وشنو ۽ شو جي ڪرپا سان
۽ پتورتا ڌرم جي پرڀاءَ واري جي سراپ ڪري ڏهه ڏينهن راتين کي جيئرو ڪري ڏيکاريو انهن
جائي ڪري لوڪن کي هميشه پتيءَ جي سيوا ۾ لڳل رهڻ گهرجي. پتي ئي سپني سڀ ڪنهن کان مٿي جي

هيڪڙو الهج ۽ چوري ۽ "ڪوڙ آهي". آهستي آهستي ڳور جي ڳنيءَ ۽ وڏيءَ کي ڏيج ۽
ڳيهرو سان مهوج ڏاڍي ڪڪهن ۽ هيءَ کي چوڻا ۽ ڪڪشد ۾ ۽ وڃهي. هيروسد تاريءَ
آه هيءَ، ٻرهڻا ۽ وشوه ٿان ۽ وڌيڪ مجور وڙ آهي. ان لسي شڙ. ووب آهي. جڏهن
هيروسد اسري هيءَ جي انها الڪون ڪري ووسد ۽ آراس وغيره لوهج جو ٻالن ڪرڻي
سا هيءَ جي عمر ڏهنالا جي ڪوشش ڪرڻي ۽ مرڻ ٿاهوره لڙڪ جي الڪارڻ وهي لي.
جڏهن هيءَ جي ڪڪهه ۽ بيوڙ لي ڪرو ۽ ڪدرولا سان جواب ڏئي لي سا مرڻ ٿاهوره
ڪهوڻ اوسد ۾ ڪهيءَ ۽ سسان جهنگل ۾ ڳڌاڙيءَ جي موڙ حاصل ڪرڻي. لساريءَ کي
سڌهن ۽ هيءَ ٿان ملوور ۽ وهڻ ڳورجي ۽ هڪ عراب ماڻهن جسي ارسان وهي هيءَ
جي ڳهڻ وڌ ۽ الهالڻ ڳورجي. هيروسد تاريءَ ڪسي ڪهوڻ جسي ۽ ڪنا ۽ ڪرڻ ڳورجي ۽
جهوڙي ۽ جهڳڙي ٿان هر وقت ڳسن ٻري وهڻ ڳورجي. هيءَ ٿان وڌن مالڻ جي ايمان
۽ زور سان لي ڳسن ۽ الهالڻ ڳورجي ۽ ۽ ڪهه ڪري ڪاڻ ڳورجي جيا هيءَ کي باهران
اهل ڏسي هيڪڙو ٿاڪ و، هيو، ڪوڙا لرسد آلي ايمان رکي شورا ۾ من لڳاڻي رکي لسي
لهوڻ اسريءَ جلڪ لهوي لوڪن کي جهڪي جوڏيو آهسي. هيا، ماڻا، ٻالر ۽ هيڪ وغيره
ڪهوڻ هد ڏلهن سڪ ڏيندا آهن ٻر هي ايهد ۽ هد ٿان وڏيڪ سڪ موسر ڪري لو لهوڻ
ڪري اسريءَ کي سڏائڻ هوهجي هيءَ لاءِ ايهد. هد ڪان وڌيڪ آدر سڪشار ۽ عزت
هڪ ڳورجي. هي لي ديولا آهي. هي لي ڳرو آهي. هي لي وڏو آهي. ان لي ڏرم
آهي. هي لي درجي آهي. ان لي لهرسد، ووسد ۽ لمر آهي ڏهوڪري سپ ڪهه، چڏي
هيءَ جي ان آوائلا، ايها ۽ وڏڪا ڪرڻ ڳورجي.

جڏهن اسري هيءَ کي چڏي اڪهاولي ڳهي ڦري لي ۽ عراب سڪسد ۾ ڳڏاري لي
لهوڻ کي الوه ٻکيءَ جي اسريءَ جي موڙ ملي لي جا ڪنا واسد جو لي سچي سڪسار کي ڏسي
لي ۽ ڏهوڻ جو الڪار ۾ ڳناري لي. جڏهن هيءَ کي لاڳ ڪري ڪنا اساڻ اعملي سر
مورا مڪاڻهج ٿالي لي سا آوسد ۾ سولريءَ جو جمر ٻالي وڪنا ۾ ڳڏا اينارسد ٿالي ڀهوجهي
وادڳي ڳناري لي. جڏهن هيءَ کي "لون" ڀمي ٻي ادريءَ سان شهد ڪناري پمش اهي
ٿي لهوڻ کي مڪ (واسد) جو وزڻ (ساري) الي لو ۽ ڳولڪي لڳي لي. جڏهن ڀهوجهي اڻاج
سان جڳيءَ طرح ۽ هلي ڀهوجهي هيءَ کي دد ڏلي لي سا ٻالهه جوج (اوائن) لڳي اسي ۽
خرجيءَ ۾ ڳناري ڀهوجهي وادڳيءَ ۾ ڏڪ ٻواڻي اي جڏهن اسري ڀهوجهي هيءَ ڪسي
چڏي ان لسي ٻاسري لئو وڃهي اسي سا هي جمر ۾ ڪڪالي ۽ بدشڪال لڳي لسي.
جهڙيءَ طرح ٻيا ساهه وارو سرو انڙو اسي رهي لو اهڙيءَ طرح هيءَ ڳالسواه اسري
هيءَ ٻالسد سان وغيره ڪرڻ لي ۽ انڙو وهندي. لوڪ ۾ اهڙا ماڻا ڏلهه آهي، اڻو
جمر ڪنا ٻيا ڏلهه آهي، اڻو هي ڏلهه اهسي جهڙي جي ڳور ۾ هيروڻ اسري واسو ڪري

وقت سر موجود رکي ۽ هارجي ٻري نه مُڙي رکي ۽ مُڙال سداري ۽ صرفي سان هلي. گهر جي وڌڻ ٻچائڻ ۽ ٻئي ڪم ڪاج ڪرڻ ۾ ڏينهون ڏينهن هوشيار ٿيندي وڃي. من کي سدائين خوش رکي ۽ همت قائم نه ڇڏي. پنهنجيءَ آمدنيءَ سارو همت هلائي يعني خرچ ڪري. پتيءَ جي موڪل کانسواءِ ورت ۽ نيم نه رکي. جيڪڏهن پتي موڪل ڏئي ته ورت ۽ نيم سڦل آهن ۽ جي پتي موڪل نه ڏئي ته اهي استرين کي نرڪ ڀوڳڻو پوندو آهي. پتيءَ سان گڏ ڪل خوشيءَ ۽ وندر ورونهن ۾ استري وڃل هجي ۽ اچي ڪنهن ڪم خاص ضروري ڪم ڪاڻ اچي ته پتيءَ کي اڳ ۾ چئي نه وڃي يا پتيءَ کي اڻ ڪم لاءِ اجازي ته موڪلي. ٿوري عرصي گذرڻ بعد پتيءَ جي آگيا وٺي اڻ ضروري ڪم جي ٻاهه ٻاروالي ڪرائي. پتي اپنسڪ (نامرد) هجي، دک ۾ مبتلا هجي، ڪري يا پتيءَ معرفت ٻروالي ڪرائي. پتي اپنسڪ (نامرد) هجي، دک ۾ مبتلا هجي، مصيبتن کان چوڌاري گهيريل هجي، آپدا ۾ ڦاٿل هجي، ڪٺنن ۾ ڇوڙيل هجي، ٻڍو هجي، ڪمزور هجي، يا اهڙيءَ طرح لڳل ٿي وار هجي ته پتيورت استريءَ جو ڌرم آهي ته هن سان ٻوريءَ طرح ساٿ ۽ سهڪار ڏئي ۽ نه ڪنهن ڇڏي وڃي يا تياڳ ڪري. استري - ڌرم (رجسولا يا رتودان) ۾ هئڻ سان پتيورت استري پنهنجي پتيءَ کي ٣ ڏينهن مهن نه ڏيکاري يعني ان کان الڳ رهي. چوٿين ڏينهن ٿي سنان پاڻي ڪري اچي اجري ٿي ٻارن پنهنجي پتيءَ جي چرڻن جو درشن ڪري ۽ پوءِ ايءَ ڪرت ڪار کي لڳي وڃي. ياد رهي ته رتودان جي نهي ڏينهن ٻاٻت يا الهن نهي ڏينهن اندر ڪنهن به ڪاله ٻاٻت سڌس پتيءَ جي ڪن ٿي پڙڪو ته ٻري ٻر رتودان ۾ وهڻ وارن ڏينهن ۾ پتيءَ جو ٿي من ۾ ڏيان ڪندي رهي جو ٿي سڌس من مندر جو ديوتا آهي. پتيءَ جي عمر وڌائڻ جي اڇا ڪرڻ واري پتيورت استري تلڪ، سندور، هيڊ، ڪُهڻ ڳچن، هار ۽ سينگار جي سامان، وغيره جو تياڳ نه ڪري. ڏوارڻ، چنال - استري، سنياسڻ، تياڳي - استريءَ کي ڪڏهن به ساٿي نه ڪري. جيڪا زال پنهنجي پتيءَ جي ڳلا يا ننڊا ڪندڙ هجي يا پنهنجي پتيءَ سان دويش ۽ حسد رکندي هجي تنهن جي سنگ کان ڏهه ڪوه ڏور ٿئي. پتيورت استري ڪٿي به ۽ ڪيڏانهن به اڪيلي نه گهمي ۽ ڦري. ڪڏهن به اگهاڙو سنان نه ڪري پتيورت استري ڪڏهن به اهڙيءَ، سر، چالمت (ٻئي)، اکڙيءَ ۽ مهڙيءَ، وغيره لاءِ ٻي استري ڀوڳ ولاس جي سمي کانسواءِ ڪڏهن به پتيءَ سان گستاخ نه ٿئي. جنهن شيءِ سان پتيءَ جو آرام هجي تنهن شيءِ کي ٿي ڪنهن به پالڻ گهرجي. پتيورت استري ڀوڳ ولاس جي سمي کانسواءِ ڪڏهن به پتيءَ سان گستاخ نه نه وهي. پتيورت استري لاءِ ڪنهن به ڀلو چاهڻ گهرجي. پتيءَ جي سک کي سک سمجهي ۽ پتيءَ جي دک کي هميشه دک ٿي سمجهي. پتيءَ کي دک ۾ ڏسي ٻاڻ نه دکي پتيورتا ناريءَ کي هر وقت پنهنجي پتيءَ جو ڀلو چاهڻ ڪهي. ٿئي جنهن ڪنهن پتي پنهنجو ڪري سمجهي. پتيورت ناري پتيءَ جي شاهوڪاريءَ ۽ غريبيءَ ڪي هڪ جهڙو ڪري سمجهي ۽ پنهنجي من ۾ ڪڏهن به حالتن موجب ڦيرو نه آڻڻ ڏئي ۽ ڪنهن ڏاڍ سان هلڻ گهرجي. گهڻي ليل ۽ لسڻ وغيره جي کهي وڃڻ ڪري ڪنهن

لوڪمد واهه، ارڏائي، شالڊلي، شمس ورڻا، السوا، لڪشمي، سرڏا، سعي، سنگيا، سمعي، شرڌا، سما ۽ سراها وغيره شڪلين جي پٿروس اسٽوپن جي ڪنارن آهن جن جسو لنگ ودي وضع ڪري ماڻ هٿ وسار ڪرڻ ڪري رهي آهن. انهن ٻڌوڻي پٿروس ڏوم جي ٻاڻا ڪرڻ ڪري هرد ٻرڻماڻ وشنو ۽ شڙ ڪان ڏ ٻاڻ ڪي ٻوجڻ لاءِ ڪيو آهي. ٻوڪي ۽ لڪشمڪري ٻڌوڻي ٻنيءَ جي اوڙيءَ طرح جي شيوا ڪرڻ ڪوڙهي. لڪشمر ٻاڻي ڏهن جو ۽ ڏ ٻال آهي، سڀ ڪان شيوا ڪرڻ لاءِ آهي ۽ خاص ڪري سڀ ٻرش جسو سچ ٻج آسرو آهي. شرڌين ۽ سرلين ۽ سڀ پٿروسڊ ڏوم ٻاٻت ڪوڙ ڪرڻ ٻڌاٻر وير آهي. جمعو ٻڌوڻي ڏوم ڪي سرٻند جو وير آهي اڏاوڙ اي ڪنهن ۽ ڏوم جي ڏه ڪرڻ جو وير آهي.

ٻڌوڻي ڏوم ۽ ٻڌوڻي وڌڻ واري اسٽوپ ٻاڻان ٻنيءَ ڪي ٻڌڻ ڪرالي ٻوڙ ٻاڻ ٻڌڻ ڪندي آهي. ٻني جنڪن ٻڌر ڪهي ڏ. اسٽوپ ڪسي ۽ ٻڌڻ ڪوڙهي. شڌه ٻڌيءَ واري ٻڌوڻي اسٽوپ ٻنيءَ جي ستوط ڪان اره سڀ ٻڌندي آهي ۽ ٻنيءَ جي ڄاڻ ڪان اڳهر ڄاڻندي آهي. ٻڌوڻي اسٽوپ جل ۽ ڪهوٽ ڪان ٻاسر ڪندي آهي ۽ ٻنيءَ جي ٻالڊي واڙن ٻالهن ۽ لي ڪمبه ٻاڻ ولندي آهي. ٻڌوڻي اسٽوپ سڌا هار ۽ سنگار ڪرڻ ٻنيءَ جي اڳيان ايندي آهي ۽ جلهن ٻني ٻردس ۽ رهي ڏ ڪنڌهن ۽ هار سنگار ڏ ڪندي آهي. ٻڌوڻي اسٽوپ ڪي ڪنڌهن ۽ ٻنيءَ جو ٻالو ڏ ڳوڙ ڪوڙهي ۽ ٻنيءَ جسي ڪڪاوڙهڻ ٻا ايءَ طرح حراب لنٽن جي حراب ۽ ڪنڌهن ۽ ٻنيءَ ڪي ٻاور (حراب لنٽ) ڏ ٻولي. ٻنيءَ جي ڪرڻ ٻا سڌ ڪرڻ لي ڪاو جوٽسپ ڪر ڪار جهڙي ٻڪڌم ٻنيءَ ڏاڙهن ڏوراي اجسي ۽ لمرڻا ۽ ادر ساڻ لوٻدن ڪري، ”ٻرالسامعا! ڪاوڙي ڪارڻ جن داسيءَ ڪي سڌ ڪمر الڙ؟ ڪرڻا ڪري ڪڪار ڏٺي ڪوڙيند ڪمر.“ دوري ڪي جمڪي ۽ ڪري سر ڏل ڙڃان ساڻ اڏور ڪري. ٻڌوڻي اسٽوپ ڪور جي دروازي لي ڳوٺيءَ دير لالن ڪڙي ڏ رهي. ٻج جي ڪورن ۽ رهي اڙس ڪرڻ جي عاڻسب ڏ سگهي. ڪور جي آڻهي ڳالهه ٻج جسي اڳيان ڪولي ڏ ٻڌائي. ٻنيءَ جي ڪم ۽ ايندڙ شڏن هر وقت ڪڪورن لڪورن رکي ۽ سڌائين ان جي ٻني جي من ۽ چاهنا ڪندي رهي. ٻنيءَ جسي اڪيا ڪالسواه لوٻند ٻالراڻ ڏ ڪري ۽ ڏ سند، مدر، نڪتاڏ ۽ دروازن ٻنين. جهڙي ميٺ مٺڙا ۽ ماڻهن جسي ڪردي، ڪرڙ ڪوسان هڻي لي جان ڪي ٻران لي لسڪندو ڪري (ڏ رهي). ڪنڪنڌهن لوٻند ٻالراڻ جي ڪل ٻالڙ جي هرو ٻرو اڻا ڪمس ڏ ٻنيءَ جي ٻرڻ ڪي ڏولي اسو ٻالي ٻنهي ڪهڻ ۽ لي سڀني لوڙن جو ڪل سڀاڻ آهي.

ٻڌوڻي ڏوي ٻڌوڻي ٻنيءَ جسو جوڙ ٻڌڻ ان ٻوڪهر ٻاروڻ ۽ رجن ڪري سڀهاڻ ۽ سمڪان ۽ ٻني ڪڏي ڏه هٿ ساڻ ڏاڻي لمون ڪي خاص ٻها ٻرساد سڀهاڻ ڪري ترتيب ڪري (سرشڪار ڪري). ڏ ٻوڙ، ٽڙ، اٽي، لوٽو، ڪاڙو ۽ ٻڪاريءَ ٻها ٽلير ڪوڪڙو ڪڪڙ ڪڏي جي شيءِ ڏاڪ داسواه ٻرڻ لس ڪري. ڪور ۽ سڀ ساڻان

کان جدا ٿيندو ڏسي مينا روئڻ لڳي ۽ پڳهران شنڪر کي چوڻ لڳي.
مينا: اي ڪرپالدان! ڪرپا ڪري مهنجي ڌيءَ کي چڱيءَ طرح سک ڏجو. پاروتيءَ
ڌيءَ سکن جي ۽ لاڏ ڪوڏ طرح پالڻ پوشڻ ڪجو. اسانجا اپراڌ ڪميا ڪجو. جيءَ اسانجي
طرح پاروتيءَ سدا - شو ڪا اسراءِ ڪندي ڪندي
جي پاليل آهي، توهان جي چڱيءَ طرح پرداخت ڪجو. پاروتيءَ سدا - شو جي ئي
ڌيان ۾ ڪم آهي. سدا - شو جي لئه ئي گلا ڳالهائيندي هئي ۽ ٻيو ڪو مرد ۽ اسي ويندي
هئي سدا - شو جي ئي ڄمر ڄمر ۾ استري ٿي رهي هئي ۽ ائيندي وهندي، سمهندي
جاڳندي ڪنهن لوهانجو نالو ٿي ياد ڪري. اي شنڪر! ڪن مهنجي اڪ ڌيءَ ڪيڏو لوڀيا
ڪري لوهان کي پالو آهي توهان ڪري ڪنهن مهر جي نظر ڪندا ٿي رهجو.
اهڙيطرح ۽ اهي اپار نمان ڪندي، اڙڪ لاڙيندي، مينا بيهوش ٿي ويئي. وري جڏهن
هوش ۾ آئي ته مهاديو ڪيس ڌارج ڏيارنيدي ڪيٽي ڏو ر دلجاءِ ڏني. اسو سڀني ديوتن،
ديوتائن سان گڏجي پڳهران شنڪر رواني ٿيو ۽ شهر جي اهران سڀئي ديوتائون هڪ سندر
باغ ۾ پڳهران شنڪر سان گڏ ديوي پاروتيءَ جي انتظار ۾ ترسڻ لڳا. (ڪر هر مهاديو شيو-
ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءِ ٥٣ سماپت.

راڻيءَ مينا جي مرضيءَ موجب هڪ براهمڻ استريءَ جو پتورت ڌرم تي پاروتيءَ کي آپديش

برهما: اي نارد! توهان کان پوءِ ستن رشين اچي راجا هماچل کي چيو ته هاڻي
ڪري لوهان پنهنجي ڌيءَ پاروتيءَ جي ٻالرا جو ۽ جوڳو انتظام ڪريو. اهو ٻڌندي ڪري
پاروتيءَ جي وڇوڙي جي ڳالهه خيال ۾ آڻي راجا هماچل ڏک جي ساگر ۾ ٻڏي ڳوڙها ڳاڙڻ لڳو.
ڪجهه وقت گذري وڃڻ کان پوءِ "چگر الدن" چئي ڪري مينا کي اپاءِ مرڪليائين. راجا
جو اپاءِ ٻڌي ڪري مينا ۽ خوشيءَ ۽ غم جي ٿس ۾ اچي پياري ڌيءَ کي امانت جي
ٽيارين ۾ لڳي لڳي. مينا ويدڪ ۽ لوڪڪ وڌيءَ موجب ڪل جون مريادائون (رسمون رواجون)
پالڻ ڪرڻ لڳي. پوءِ انيڪ پرڪارن جي رتن سان جڙيل سندر ڪپڙن ۽ گهڻن سان راجائي
زائف سان پاروتيءَ کي سينگاريائين. مينا جي آگيا سان هڪ آدرش براهمڻ - پتنيءَ کي
گهرايو ويو جنهن اچي پاروتيءَ کي پتورت ڌرم جي اپديش ڪيو ۽ چيو.
براهمڻ پتني: اي گرراج نندني! سنسار ۾ پتورت ناريءَ جو ٿي ڄمر سڦلو
آهي ۽ نه ئي ڪنهن جو. اهائي خاص پوڄڻ لائق آهي. پتورتا سڀني لوڪن کي پاڪ
ڪرڻ واري آهي ۽ سڀني پاپن کي ناس ڪرڻ واري آهي. جيڪا پتيءَ کي
پرميشور سمان سمجهي ٿي، انجي سيوا ڪري ٿي، اها ٿي هن لوڪ ۾
سمورن سکن کي ڀوڳي ٿي ۽ آخر ۾ ڪلياڻ واري گتيءَ کي پائي ٿي. سارسوتي،

ڌرمراج جي ڳالهه ٻڌي ڀڳوان شنڪر ڪلي ڏانءِ ۽ ڪنهن سڀريا ڌرمشيءَ سان ڏلسو ۽ سوچ
پيتڪ ڇڏيندي چيو، "اي ڌرمراجا ارهان هتو، مان ۽ جند لي ٻاهتي لڙ وجهان ۽ ان ۾ مڪر
۽ جسد ڏ سمجهڻ ڏورجي.

ڌرمراج جي وڃڻ کان پوءِ جاجوراسي ۾ وڃي ته ڀڳوان شنڪر ۽ لباد لڳا لڳو. اهو ٻڌي
مڪري شور جون سهاڳڻون ۽ انسر مالمنڊون ٻاهتي وٺون. ڀڳوان شنڪر جي ڇولي جسو
ڌرمن مکمدي ڳالهه، تان مڪرڻ. وجائڻ ۽ جرشمون مڪرڻ لڳيون. ڏاڍا انسر لڳا لڳا. هند ۽
سون ڏرلي مسوح جي مڪريا مڪرم کان فارغ لي ڀڳوان شنڪر ۽ جاجي واس ۾ اهمر، وانڌ
مڪرن جا آواز اچارڻ لڳا لڳا. جاجوراسي ۾ ٻاهتي ڀڳوان شنڪر مڪن کي لسڪار ملي ۽
ديوتائن کي ۽ ڀڙلر مڪر، وري ديوتائن ۽ سندس اسعي ملڪ ۽ وانڌ مڪرن جي اچارڻ،
جد جد شمس ۽ شمن سان مجر وانو مڪل گرلجهڻ لڳو. [اهو مواديو شيوءَ مڪاشي وشو
ناٿ ڪنهن] ودر سمکهيا [٣] ڀاڳوت کنڌ [٣] ادهياءِ ٥٣ سمايت.

۞۞۞

ڇنڌ جو گهڻو وقت تو سان ۽ ستن رشين جو سمجهائڻ

ڀرهما ۽ اي نارد! ڏهن ڪنان پوءِ رشو آدي سڀ ديوتا مڪتش لي مرلي اچڻ جسا
ساليانا مڪري رهيا هئا ۽ هماچل اچي جاجوراسي ۾ سڀني کي ٻاهتي مڪرڻ جي لهند ڏاي
۽ پوءِ ديوتائن جي سرانيءَ شنڪر جي ۽ ورلي موسکئي. سڀني ڪسي ورلي مچالي ٻڌي
ٻاهتي مڪرڻ ته لهند قبول مڪرالي هماچل گهر اهمر ۽ ٻاهتي ناراڻا جي لباوي ۾ لڳي وٺو،
پوءِ ڏاڍيءَ امڪمر ۽ ڀاڳوا سان سدا. شر کي جاجن سهت ٻاهتي ناراڻا ته گهر گهرايو سڀني
ديوتائن جا چوڻ [پورا ڏرلي سڀني کي مڪه اسي [اڳي جڳهه] لي وهاريائين اسوءَ سڀني
مکن مالتي ۽ مرون سولو ٻاهتي ناراڻا کي ڏلي وٺو ۽ سڀني کي پوريءَ طرح ڏ ۽ مڪرالائين
اهڙيءَ طرح ڏهون ڏهون ۽ ڌرمراج هماچل سڀني شورا مڪلي ۽ سمڪار سسان ٻاهتي مڪرايو،
ڀورلمن ڏهون اچڻ لي ۽ شنڌيءَ سان ڀورلمن ڏهون جو مڪريا مڪرر لڳو، جسون ڪسان سراه
شاديءَ جو مڪر الورو سمجهيو آهي. ان وقت ۽ ڏاڍا انسر لڳو لڳا. جد جد مڪار جا لڏرا
هٿڙ ۾ اڻ. ڀاڳسد ڀاڳسد جا واڳ، ڳاڻ، ڳاڻ ۽ وڄايا لڳو لڳا. پهرين ڏهون ديوتائن ڏاڍي
اتد سان وهندي واڻا هماچل کي چوالي موڪليو، "مالي اسالجي وڃڻ جا ساليانا آهن.
توهان مڪرا مڪري اسالکي موڪل ڏيو." واڻا هماچل اها ڳالهه ٻڌي هٿ جوڙي ۽ سوڄ
لڳو، "اي ديوتائو! توهان سڀئي ڏهون ٻيا ۽ لڙسو ۽ اسان کي مڪرتارٿ ڪيو."

اهڙيءَ طرح جڏهن سڀيئي ڏهون جو. ٻڌ اچي لي وهندي لي ره ڏهن ديوتائن سان
وهن جي هماچل وند موڪليو ۽ جن وڃي هماچل ۽ واڻي ميڻا ڪسي سمجهايو، واڻسا ۽
واليءَ قبول مڪيو. ديوتائن هٿ جوڙي ٻاهتي مڪيون. ڀڳوان سمڪر ۽ لباد لڳو، ڀساروليءَ

راتجو سينگاريل سندر آرام گهر ۾ آرام ڪرڻ ۽ صبوح جو جاڳي واس ۾ ڀڳوان شنڪر جو اچڻ

برهما: اي مني ناردا! تنهن کان پوءِ ٻاڪرائن ۾ سرشٽ ۽ سياڻي گرراج هماچل سڀني جاڃين کي پوڄن ڪرائڻ لاءِ پنهنجي اڱڻ ۾ سندر جاءِ ٺهرائي. پنهنجي پٽن ۽ انهن براتين کي موڪلي ڪري سڏيا - شو، سڀ سڀني ديوتائن کي پوڄن ڪائڻ لاءِ نمنڊ ڏني. جڏهن سڀ اچي ويا تڏهن انهن کي تمام ڪٺيءَ عزت ۽ سٽڪار سان پوڄن ڪرايو. پوڄن ڪانپوءِ وشنو، برهما ۽ اندر وغيره ديوتائون پنهنجي پنهنجي آرام واري جاءِ تي ويا. مينا جي آڳيا سان سهاڳڻين استريون سڏيا - شو کي پرارٿنا ڪري پاروتيءَ سوڌو سندر سينگاريل آرام واري ڀون (واس گرهه) ۾ ترساياٿون. مينا کان ڏنل رتن سان سينگاريل تخت تي ويهي ڪري سدا شو ان سينگاريل آرام جي ڀون (واس گرهه) کي خوب ڏسڻ شروع ڪيو. ڪيترا لک رتن سان جڙيل ۽ روپا ڏيئا ٻري رهيا هئا. رتن سان جڙيل ۽ روپا ۽ ڪلش رکيل هئا. موتين ۽ مڻين سان پٽيون سينگاريون هيون. آرسين جا ڪيترا ٿنڀا لڳل هئا. فرش تي به سندر گلڪاري ٿيل هئي. ڪيٺن ۽ کمان کان سڳنڌن وارون شيون رکيل هيون جن مان خوشبوءِ نڪري ساري ڀون (محل) کي خوشبودار ٿي ڪري رکيو. گلن جي سيج وڇايل هئي ۽ پلنگن جي چوڌاري گلن جون مالهائون سندر نموني ۾ چار والگر سينگاريل هيون هي آرام جو محل وشوڪرما کان ٺاهيل هئو. چوڌاري سندر مورتون پڻ لڳل هيون. ان ۾ ئي وشوڪرما کان ٺاهيل نقلي وئڪنٺ ڌام برهم لوڪ، ڪيلاش، ۽ اندر پري ۽ شولوڪ ڏسڻ ۾ اچي رهيا هئا. اهڙا عجب ۽ وڻندڙ نظارا ڏسي ڀڳوان شنڪر راڄا هماچل جي ڏاڍي واکاڻ ڪرڻ لڳو. اتي ئي رتن ۽ هيرن سان جڙيل پلنگ تي ڀڳوان شنڪر آرام ڪرڻ لڳو. هوڏانهن راڄا هماچل پنهنجن ڀائرن سڀني مٽن مائٽن ۽ عزيزن کي پوڄن ڪرائي بلڪل خوش ڪيو.

اهڙيءَ طرح هماچل پنهنجي ڪمن کي لڳل هو ۽ هوڏانهن ڀڳوان شنڪر آرام ڪري رهيو هو. اتري ۾ سڄي رات ٻري ويئي ۽ صبوح ٿيڻ لڳو ۽ الساهه ۾ ڀريل مائٽن وري ڳائڻ، نچڻ ۽ وڄائڻ وغيره شروع ڪيو. تنهن وقت وشنو ۽ برهما وغيره سڀ اٿي کڙا ٿيا ۽ آنند ۾ اچي پنهنجي اشٽ ديوتا ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪرڻ لڳا ۽ استتي ڪندي جلدي تيار ٿي ويا. پنهنجن سوارين کي به جلد ئي تيار ڪيائون. پوءِ ڌرمراج کي سدا شو جي شيوا ۾ موڪليائون. اهو شڪتيءَ سان ڀرپور ڌرمراج اچي آرام جي محلات ۾ پهتو ۽ ۽ نمرتا پوروڪ ٻرڪيراج مهيشور جي اڳيان نمسڪار ڪندي چيائين، ”پرڀو ڪٿن جا سوامي! مهرباني ڪري اٿو، اٿو، ۽ اوهان جو ڪلياڻ ٿئي. اسان لاءِ به ڪلياڻڪاري ٿيو. جاڃي واسي [عام جنجه جي رهڻ واري جاءِ] ۾ هلو، سڀني ديوتائن کي ڪرتارٿ ڪريو.

ساڻن آهيو. لهون ڀيري ڪمانڊر کي ڪشور ڪڍي ولهه تي اسلام ڏيو. اسان جي لوهان
کي لسٽڪار آهي.

سوچي جي ڳالهه اهڙي ڀيري شنڪر ڏانهن پرڻ لهو ۽ ڪڍيا ساڳي ڀيري ڪلڪر حرڪتي
جي لهو ۾ آهي ولهه لي ڪڍيا هئا. جلن لي ڀڳوان شنڪر ان ولهه کان ڏلل ڀميءَ لي
لڙ ليوالي لڳي لي سڌو شڪل ۽ مرهيءَ مرجت وارو سمڪاريل ڪمانڊر آهي لي اهو هيءَ
جو سڌو ورمي، مرهڻ واري مرڪ لسي، ساٿون لسي لسر ۽ ڪمان، ساڳيا لي ممعي ڪڪڙا
لسي، ساڻن لي چال ۽ ولڪ، ورمي ۽ ڊلڪ ڏسي پرهر ۽ شرڌا سان ولي هڪ اهڙي اڳيان لڳ
لڳي. ورڪ ڀومڪي هيءَ کي ساڻ ولي ان سڀ جي مرڪ ڀلدا ڪڪڙ پرار پرڀالا اڳيان
ڀيءَ سڌو اسڪي ڪڙڪ لڳي. زال ۽ مڙس ڀوڻ کي پرارلا ڪڪڙ ڏسي پرار ڏانهن حرڪت
لهو ۽ چالي.

ڀڳوان شنڪر: اي ڪمانڊرو! ڀميءَ سان ڪڏ لي ڀيري جو لسر اسٽي ڪٽي آهي
لهون سان مان ڏانهن پرڻ لهو آهيان. ڀومڪر ڳاڻ پرڪيٽ لڳ وارا ڪمانڊرو! ڪهڙ ڪمڪي رڙ
ڪوڙڻ الهي. مان لهوڪي مر ڪڪيا پروڪي ڪڪڙ.

شهرءَ جا اهي رهڻ اهڙي ڪمانڊر ڏاڍي الڊ ۾ ڪڪن لڳ لڳو ۽ هسڪ جراڻي سڪڪ
ڀومڪالي حرڪتيءَ ۾ ڪڏ ڪڏ لي ڀيري ڪرڻ لڳو.

ڪمانڊرو: اي ديون جا ديو مهاديو! ڪڙڪ ساڳي پرپرا ڪمڪلڻ مرلي پرڻ آهيو ڪ
ڪڙڪ ڀيري اڳين جر ۾ ڀومڪن ڪڪل ڳالهه ۽ ڪتابن کي ڪمڪر مالڪ ڪڪر الممد. ڀيسڀ
ڀومڪن جرڪي ۾ جراڻي ڪمڪر جاه ڏيو.

ڪمانڊر جي اها رهڻ اهڙي ڀيري پرڻ لي ڪهڙو، "لمام سنڌ" لهون ڪسان اڙو وڙي
مهاديو ڪي ڀيري ڪهڙو، "اي سائڻ ڪمانڊرو! مان اولي لمام پرڻ آهيان. اسون اڀومڪن
الڪر مان ڪيهه سڪڪي ڪڏ ڀڳوان وشنوءَ وڌ رڃ ۽ هن ڪهڙ کان ڀاهر لي رهو.

لهون کان پوءِ ڪمانڊر پوئر ڀيري ڀاهر اچي ويو. وشنو وڪرهڙ ديوتالن ان کي آشيرواد
ڏني. ڀڳوان شنڪر ۽ پوءِ انهيءَ ڪهڙ ۾ ڀاروليءَ کي ڳالهه ڀاسي وهاري سڌو واسڪ ڪئرايو.
لهون ڪاڏوءِ لومڪ مرجاڻ ڀالن ڪڪڙي، ڀڪڙي ڀالمڻ وسرون ڀروڪن ڪڪڙي، واڳا هماچل
۽ والڪو جي اڳيا ولي سڌا. شو جاڳراسي احهه جي وڪ جي جاه) ۾ هلڻ رهڻو. لهون
وقت ڏايا اڳين لڳ لڳا. ويا. ڪمون جا آواز لڳ لڳا، واڳ، لاڻ، ڪلسا ۽ ڪهالا لڳ لڳا.
ڪهڙي واسي ۾ لهڪڻ ڀيري شنڪر سوچي مڪن کي پوئر ڪڪڙ. پرما ۽ وشنوءَ ڪڍي ڀس
پوئر ڪهالڻ. وري سوچي ڏيولي شنڪر جي ۽ ولڊا ڪٽي. جڏ جڏ ڪڪار جا لمرا ڀيڙ
۾ آڻ ۽ وري ويڙهه جي ڪمڪن جي اڳارڪ لڳ لڳا. لهون کان پوءِ پرهيا، وشنو ۽ ٻين ديوتالن
وري شنڪر جي اسٽي ڪٽي. پوءِ وري سڀ ڀڳوان جي شرڌا ۾ لڳي ويا. لهڻن جهڙي
ڪڙڪ واري شنڪر سوچي جو ڳچيءَ ڪڙڪ ڪمڪار ڪڪڙ. پوءِ وشنو ۽ پرما، شنڪر جهڙي
اڳ الوسار ڀومڪي ڀومڪي آرام واري جاه لي ويا. (هو هو مهاديو شنڪر. ڪهاڻي وشوناٿ

برهما ۽ ٻيا ديوتائون موڪلائي پنهنجي پنهنجي آسن ڏي آيا ۽ هماچل جي نگر جون مهاڳڻيون شِوَ- پاروتيءَ کي وٺي رڻواس ۾ اندر وٺي ويُون جتي انهن سان ڳالهيون ٻولڻ ڪرڻ لڳيون. پليءِ پلنگ کولڻ کان پوءِ ١٦ اُم نارون انهن کي ڏسڻ ۽ ڳالهائڻ لاءِ آيون. جهڙوڪ:- سرسوتي، لڪشمي، ساوتري، گنگا، اديتي، سچي، لوپامدرا، ارنڌتي، اهليا، تلسي، سواها، روهڻي، پرٿوي، شتروپا، سنگيا ۽ رتي. انهن کانسواءِ ديوتائن جون زالون ۽ ديو ڪنيائون ۽ ناگ ڪنيائون به اچي پهتيون. پوءِ به ڪيترائون ئي وڏ گهراڻي جون زالون ۽ ڪنيائون اچي پهتيون. ڏاڍو آنند منگل جو سمو هو. سڀني ڇوڪرين ۽ زالن شِوَ ۽ پاروتيءَ سان مسخريون ۽ چرچا ڀوڳ ڪيا ۽ مرڪ ۾ شِوَ ۽ پاروتيءَ به ڪين جواب ڏنائي ڀڻي ولندرا. پوءِ سڀني گڏجي پوڄا ڪئي ۽ ڪانڊو ورتائون. اهڙي موج واري سمي جو وجهه وٺي ڪامديو جي استري به پرگهٽ ٿي ۽ هٿ جوڙي نماڻي وينتي ڪئي.

رتي: اي ڀڳوان! پاروتيءَ سان ونواهه ڪري ڏاڍو دُرلڀ سڀاڳيه پراپت ڪيو اٿو ۽ هاڻي ٻڌايو ته منهنجي پتيءَ کي ناحق وڃي ۽ ڀرائي ڪيتي جو توهان ناس ڪيو؟ اي مهاراج! منهنجي پتيءَ جو ڪو به دوش ڪونه هو ۽ نه ڪو گناهه. نردوش اسين توهان کان سراپجي ڀسم ٿي ويو. هاڻي هتي منهنجي پتيءَ کي جيئرو ڪري پنهنجي من جي روح رهاڻ ڪريو. اي ناٿ! ياد رکو ته منهنجو پتي ڪامديو سڀني اندر واري طرح خوشي ميسر ڪندو آهي. اي مهيشور توهان جي شاديءَ ۾ سڀ زالون ۽ مرد سڀئي ۽ خوش ٿيا آهن ۽ فقط مان ئي دکي ۽ ناراض آهيان جو پنهنجي پتيءَ کان سواءِ اڪيلي رهي آهيان ۽ جهنگ جهاڳڻا پيا اٿم. اي ديو شنڪر! ڪرپا ڪري خوش ٿي هيءُ رحم جو ڪرم مونتي ضرور ڪريو. اي دين بندو! پنهنجي ڪيل قول کي پاڙي ڏيو ۽ چيل ڳالهه کي سچو ٿيو. چراچر ساهوارن ۾ اهڙو ڪو به طاقتور ڪونه آهي جو توهان کانسواءِ منهنجو ڏک دور ڪري سگهي. اهو ڄاڻي توهان منهنجو ڏک ٽاريو ڪيو. توهان هن ونواهه خوشيءَ جي موقعي تي مونکي به خوشي پردان ڪريو. وري منهنجي پتيءَ ڪامديو جي پيدا ڪرڻ سان ئي توهان پنهنجي پتنيءَ پاروتيءَ سان سچو سک ماڻي سگهندا ۽ ان ۾ ڪو به شڪ نه سمجهو. سوامين! توهان سڀ ڪجهه ڪرڻ وارا سمرٿ آهيو. وڌيڪ ڇا چئجي. اي ناٿ! منهنجي پتيءَ کي جيئرو ڪريو! رحم ڪريو!!

ايئن چئي اها گنڍ ۾ ٻڌل پتيءَ جي ڀسم ٿيل شرير جي اوري ڀڳوان شنڪر جي هٿن ۾ ڏئي رڙ ڪري چوڻ لڳي، ”اي پنج پاڻن! اي ناٿ! منهنجي پتيءَ کي جيئاريو.“ ايئن چئي وري زار زار روئڻ لڳي. رتيءَ کي روئندو ڏسي سرسوتي وغيره سڀ استريون، ديو ڪنيائون ۽ ديو استريون سڀ روئڻ لڳيون ۽ نماڻا ٿي هٿ ٻڌي شنڪر کي چوڻ لڳيون.

سڀ زالون: اي ڀڳوان شنڪر! توهان ڀڳت وڇل آهيو. دين بندو آهيو. دئا جا

پهچڻ جي خوشيءَ جو اظهار ڪيو.

اهي ٻڌي ڪري راڄا هماچل پهچي ٿيءِ پاروتي وٺي گهران وٺي جيئن هيٺ ۽ اونڌا ڪري
جڏهن آمريءَ شو گروارڻ پهچي ٿيءِ جو هنڌ سدا . شو جي هنڌ ۽ ڏٺي ڏانهن جو
۽ خوش ٿيا لڳو جڏهن سندس سڀ مرادون پوريون ٿيون سدا . شو ۽ ٻيا خوش ٿي وڃڻ
سان پاروتيءَ جي سرڪاري (ڪمال روپي هٿي) کي سرڪار ڪيو . پوءِ لوڪ مرڻ
گهران وٺو ڪامديو سان ٿيا ۽ ڪمدڙ جو پاروتيءَ کي سوٽي (جوڙي) ڪري اڳاڙ ڪيو
جو ڏاري خوشين جون لهرون لڳيون لڳيون . ديوتائن جي آواز سان آسمان ٻڌو گونججڻ لڳو .
وشنو ، اندر ، برهما ۽ ٻين ديوتائن جي ٻچاليءَ سان خوشي لڳا لڳي . سڀني جاهن جيئن
جانبداري ڪري وواهه ڪاري ڪي سڀني لوڪن سان پوري ڪري ته راڄا هماچل ڪيتريون
سوکڙيون ۽ سڀني شون پهچي ڏيءِ ۽ ٿاليءَ اڳسان وڪيون . ڏاج ۽ هيرا جواهر سڀني
ڪيون ۽ شو نالي جي ضروري سامان (شين) سان ڪئي هٿ لڳ ڪاٺون ۽ هٿ لڳ ڏوڙا ٻڌا
ٿاليءَ کي ڏان ڪيا . ڪيترا هاٿي ۽ سوا ورهيا ٻڌا ۽ اڻ مهسر سون دان ۽ اونڌا ڪري
هماچل ٻڌا کي ڪرلا وڌ ڪيو . ان کان پوءِ هيءَ وڌ جي ماڻهن شاخا ۽ وواسي ڪمال
اسعيءَ سان هنڌ جوڙي اڳ واليءَ سان شو ۽ پاروتيءَ جي اسعي ڪئي . وشنو ۽ سڀني ٻڌا
هماچل جي آڳيا سان سدا . شو ۽ پاروتيءَ جو اڀميڪ ڪيو . (هر هر مهاديو شنڪر . ڪعاشي
وشولاسڪ ڪنگي) ودِ سنگهتا [٣] پاروتي کنڊ [٣] ادهياءِ ٣٠ ۽ ٣٨ سماپت .

❀

شو - پاروتيءَ جي وواهه سنسڪار جو پورو ٿيڻ . سهاڳڻين جا سگن ۽ رتيءَ جي پرارٿنا سان ڪامديو کي جيئرو ڪرڻ

برهما : اي نارد! پوءِ مهيشي آڳيا سان براهمڻ اگني استاپنا ڪئي . مهاديو ۽
پاروتيءَ ڪان پڪيه [هون] ڪرايائون . پاروتيءَ جي ٻانهن [ڪمرا ٻانهن] پکيه ۽ ٻانهن وولي ۽ ڪمرا
ينه ڪه هنڌ ڏٺا . پوءِ لوڪ مرڻ موجب سر . پاروتيءَ اڳيءَ کي برهما ڏلسي ۽ وواهه
سان پورو ٿيو ٽهاڻ ڪهرت . ڪمرا جو اڀميڪ ڪيو ويو ۽ ڪن لگو . نارد ٻڌو
پوءِ وڏي اُساهه سان "سوستي واچن" ڪيائون ته سر [ڳڻو] ڪيو ويو ۽ شو
جي سينڌ [مٿي تي] لي سنڌور لڳي جو سانسه ۽ سرڳ ڪيو . هيمر گرواڻ ڪيا
سڀني جي شوڀا الڳ پهچڪا ٿي . ڪيه جي پورڻ آمرلي ڪري سدا . شو پورڻ ٿيا
. ڪيترالي وڏيءَ موجب دان ۽ ڪاليو . الڪليوه مرهند براهمڻ کي سز سز
ڏاڻون ونيون . ڪيترائي دان ڏنو ، شو ، ٻکاري ۽ سرجي جي . جيءَ
ايندا رهيا ۽ جيءَ ڪار ... جي شبدن سان آسمان گونججڻ لڳو . وشنو ،

وڃھو آيل ڏسي سرڪڙيون ڏنيون. ھوڏانھن گرگ رشيءَ ڪنيا دان جو وقت ويجهو آيل ڏسي سرڪڙيون ڏنيون. ھوڏانھن گرگ رشيءَ ڪنيا دان جو وقت ويجهو آيل ڏسي سيني کي پنھنجي پرسان گھرايو. راجا ھماچل سڀني ديوتائن يعني مھيشور (برهما) وشنوءَ سيني کي پنھنجي پرسان گھرايو. راجا ھماچل سڀني ديوتائن کي براجمان ڪرڻ لاءِ جوڳي جاءِ (آسن) ڏنو. جو جوڳو آدر ستڪار ڪيو ۽ سڀني ديوتائن کي براجمان ڪرڻ لاءِ جوڳي جاءِ (آسن) ڏنو. جلد ئي سدا - شو ۽ پاروتيءَ کي سينگاريل وواھ منڊپ ۾ پوجا جي جاءِ تي آندو ويو. گرگ رشيءَ پنياھ - واچن (آشيرواد) جا شلوڪ پڙھي پاروتيءَ جي ھٿن ۾ چانور ڏنا ۽ سدا - شو جي پوجا ڪرائي. ڏڌ، چانور، ڏھي ۽ جل سان پاروتيءَ سدا - شو جو آدر ستڪار ڪندي پوجا ڪئي. پوءِ گرگ رشيءَ جي چوڻ تي لوڪ مريادا قائم رکندي ڀڳوان شنڪر پاروتيءَ جي ۽ پاروتيءَ جي مورت ۾ پوجا ڪئي. سڀني ديوتائن جي استرين پوءِ شو - پاروتيءَ جي آرتي اتاري.

پوءِ گرگ - آچاريه مھراج ڪنيا دان جي پوجا جو آرنڀ ڪيو. راڻي مينا ھماچل جي ڪاٻي طرف وڃي ھئي. راجا ھماچل پوءِ براھمڻن کي وينتي ڪئي، ”اي براھمڻو! ھاڻي پوجا وغيره شروع ڪيو.“

ڪنيادان جو سمو اچي ويو آھي ۽ پوجا وغيره جي وقت راجا ھماچل ڀڳوان شنڪر کي چيو، گرھن وغيره جي پوجا ڪانپوءِ ڪنيا دان جي وقت راجا ھماچل ڀڳوان شنڪر کي چيو، ”اي ڀڳوان! توھان پنھنجي گوتر جو نالو ٻڌايو. پنھنجي ورو جو نالو ٻڌايو. پنھنجي وڏن جو نالو ٻڌايو.“ اھو ٻڌي ڀڳوان شنڪر شانتيءَ ۾ اچي ويو ۽ نارد ٻڪدم اڳي ڪڙو لڳي چوڻ لڳو.

نارد: اي گرراج! ڀڳوان جي وڏن، گوتر، ورو ۽ ڪل پرمپرا جي نالن جي ڄاڻ جي ڪا ضرورت ڪانھي. ھو پاڻ سولنتر پرم برھم آھي. پاڻ پيدا ڪرڻ وارو آھي. پلا جيڪو پاڻ پيدا ڪندڙ آھي تنھن جو وڏن، ورو ۽ گوتر وغيره ڪھڙو ٿي سگھندو؟ ھن سان شادي ڪرڻ سڀڪار ڪئي آھي ۽ پاروتيءَ ديوتائن ۽ لوڪ ڪلياڻ لاءِ ڌاريءَ. شوا سان شادي ڪرڻ سوڪار ڪئي آھي ۽ پاروتيءَ جي تپسيا جي ڪري ڪيس ڦر ڏيئي توھان وٽ جاڻي (ناٿيءَ) جي روپ ۾ آيو آھي ۽ توھان ڪان وچور وار ڳالھين پڇڻ مان ڪھڙو ڪٽر ۽ ليل نڪرندو؟ ڀڳوان شنڪر ليلائن جي ڪرڻ لاءِ ھيءُ روپ ڌارڻ ڪيو آھي. ڀڳوان شنڪر ارڪڻ ۾ آھي سرڳڻ آھي، ڀڳوان شنڪر جو نالو شبد برھم آھي ۽ شبد برھم جي معنيٰ شنڪر. مان نه وڻا (تمبورو) ڪڍي ان جي پرڻا سان سندس گڻانواد ڳائڻ شروع ڪيا آھن ۽ توھان نه چپ ڪري، من ۾ شردا رکي ۽ ڪجھ پڇا ڳاڇا نه ڪري پنھنجي ڌيءَ جو ھٿ سندس ھٿن ۾ ارپڻ ڪري ڪنيادان ڪري سک جا ڀاڱي ٿيو.

سڀ ديوتائون نارد جي وچن جي ساراھ ڪرڻ لڳا ۽ ڀڳوان شنڪر جي شانتيءَ مورتيءَ کي درشن ڪري عجب کاڌا لڳا. راجا ھماچل نه شو - مايا انوسار ھٿ نمسڪار ڪري سڀ ديوتائون نارد جي وچن جي ساراھ ڪرڻ لڳا ۽ ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪري عجب کائڻ لڳا. راجا ھماچل نه شو - مايا انوسار ھٿ نمسڪار ڪري جو درشن ڪري تمام ڏاڍيءَ خوشيءَ سان توھان کي چوڻ لڳا.

ھماچل: اي پرميشور! مان پنھنجي ڪنيا کي استريءَ جي روپ ۾ سوڪار ڪري آرپڻ ڪريان ٿو. توھان مدھنجي ڪنيا کي استريءَ جي روپ ۾ سوڪار ڪري

واري ڳالهه ته ٿي ڏسي مٿان جي ٻن جو ڪو جاهل ماڻهو ڪين وٺي. ٢٠٠٩ع ۾ اهڙي ڳالهه، ساڳي ڳالهه ۽ ٢٠٠٩ع ڌاري جي ٿر تائين ڳالهه، ساڳي هيٺ لائي ماڻهو، سڀ ساٿ ماڻهو، اُن اُٿيا لڳي. ڪارونجهر جي ڳالهين کي اُسار ماڻهو هٿان جو ڏاڍا لڳي ۽ ڏاڍا لڳي، "ڪارونجهر هيٺ ٿر جو ڏيساڻ جو اچڻ ڏيساڻ ۽ سهڻو آهي. هر ان جي ٿري جو روپ ماڻهو ڏي هيٺ سڪيندو." اهي اُهي سڀ سهڻايون ان ڏيساڻ. ٿر جي ماڻهن جي روپ روپ وانگر ماڻهو لڳيون ۽ ڏاڍا لڳيون، "ڪارونجهر جا ڏينهن ڪهڙا آهن." ڪهڙي ڏي روپ هٿان جي اڄ کان اهي ڏاڍا لڳيون، "اهڙو سهڻو ڪوهستان ڏي انسان هٿان جو اُن ڏي ماڻهو آهي!" اڪيلي شڪار کي ڏسي سڀ ڪنڌرن ۽ اهي ماڻهن جون سرڪيون ٻڌو ڪيو ۽ ڪيس ڏسي ائين ۽ ٻڌو ۾ اهي انسان ماڻهو لڳيون. هرڻ ٿا وڃي لڳا. ڪاٿا ان جي ۾ ۽ اُن جون ڪوڙي ڳالهيون مارڻ لڳيون. هٿان سڀ ساٿ اُسرا ماڻهو ماڻهو ۽ مٿي اُتي ۽ ڏيساڻ. ٿرا ۽ رواج ماڻهو ۾ اندر داخل ٿيڻ لڳو.

هيڪاڙي واٽا هاڻوڪي جي ڪيترين جون اسرائيل ۽ ڪارونجهر ڪسي ساڳ ولي ماڻهن جهڙي ڏيري. اُتان ٿاڻا جي ٻرڻا لڳ ڪارو لڪيون. ڏيوتائون ڪارونجهر جي ٿرپسا ڏسي ماڻهن لڳا لڳي. ڪارونجهر جي ٿر تائين شڪار ڳالهين لي ڏوڙي وڃي هئي. ڪارونجهر جي ٿرپا جو ماڻهو وڏي ماڻهو. ماڻهن لي هيڪاڙي جي لڳڻ سان سڌڙ جي لنڪ جي ماڻهو ٻڌايل هئي اُهي ۽ ٻڌو ۽ جواڻين جا ڪارو ٻڌايل هئا. هڪ ۽ ٻڌو جي جاڳڻ سان ماڻهن جي ڀڄڻ جاهل ٻڌڪا لڳي. ڪن لي سرهي ڪيل هئي. ٻڌو ۽ جواڻين سان جڙيل اسرائيلي (ڪالي) ٿرپا ڪالي وڃا هئا. ولين سان جڙيل آرسي هڪ هئا ۽ ۽ ٿي هئا ۽ هٿيل جو ڪل ماڻهن ماڻهن کي سرس ڪهڙي رهيو هو. هئي ۽ ٻڌو لي ڄمڻ جو ۽ ڦٽڻ جو عطر ڪيل هو. اس لي ارها ۽ ٿيسي وسر ٻڌايل هئا. جڏهن ۽ ڪارونجهر کي ٿي ڏلو سر جهڙڪ ٿي هڪڙن ۾ لڳ ۽ ٢٠٠٩ع ڪاڻ لوڙائي ڪارونجهر جي اهڙن سر ڪاڪڙا اي شروع ٿيو. ڏيساڻ. ٿر ۽ ٢٠٠٩ع ڪارونجهر لڳ لوڙائي ڪارونجهر جو درشن ڪهڙي ٿي لي لڳو ٻڌايو رکيو.

ڪارونجهر اهڙي آهي ماڻهو مان ٻاهر لڪڙي رهي. لوڪيءَ ڏيو ڪالهه جلدي ٻراهمڻ جي ڳالهه سان مرلي آلي ۽ ٻڌا ۽ رشيون ۽ اڪيلي شڪار کي اندر ولي اهي رواج ماڻهو شروع ڪيائون ته ڪارونجهر ڪيون. (هو هو مهاديو شمبو. ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) رنر سڪيا (٣) ڪارونجهر ڪتاب (٣) اڪتوبر ٣٦ ساڳيءَ.

❀❀❀❀

ٿر. ڪارونجهر جو رواج شروع ٿيو ڪيما ڏان جي سهڻي ۽ ديوتائون جذبو
پرچيا ۽ اي ٿوڊا واٽا هاڻوڪي جڏهن لي ڪارونجهر کي وڏي ماڻهن سان سمان ڪرائڻ
جو ميدان ماڻهو. سان ۽ ٿيو ڪسان ڦوڙ لي ڪارونجهر جيئن ٻراهمڻ ڪسي ڏان ڪيا ۽

سينگاريل پٽل ني ڇٽڪ گهوڙن - راڄا اراجمان هو ۽ پرسان وشنو ۽ برهما شيوا لاءِ ڪَڙا پيل
هئا. سورج ديوتا ڇٽ جهلي بيٺو هو. چندرما ۾ مٿڪ جي شوڀا وڌائي رهيو هو. گنگا ۽
جمنا چولر جهلائي رهيون هيون. آهستي آهستي جڏهن هلڻ لڳي ۽ ديون ديوتائن ۽ استرين
سوڌو هلڻ شروع ڪيو. جڏهن اچي سدا - شو دروازي تي پهتو تڏهن ته ڏاڍا آنند مڱل ۽
آسو ٿيڻ لڳا. مينا چوڌاري سندر پهڪندڙ نظارو ڏسي ڪري مورت وانگر هڪ هنڌ تي
ئي واٽڙن وانگي بيهي رهي. توريءَ دير کان پوءِ ٿورڪ ڏنائين ۽ چوڻ لڳي .

مينا : اي مهيشور! توهان ڌنيه آهيو . منهنجي ڌيءَ جو جنم اڄ سڦلو ٿيو جو اسٽري
تپسيا ڪيائين ۽ توهان منهنجي در تي ساڪشات روپ ۾ پڌاريا آهيو. پهرين مون جو غلطيءَ
وچان اشرو سارو ضد ڪري ۽ هٺ ڪري توهان لاءِ گهٽ وڌ چيو آهي سو هيئر مونکي
معاف ڪيو. ڪيما ڪيو ۽ ڪرپا ڪري راضي ٿيو.

اهڙيءَ طرح مينا ٻار ٻار پرارٿنا ڪندي شرمسار ٿيڻ لڳي ۽ سڀئي شهر جون استريون ملي
ڪري سدا - شو جي سندر روپ جو درشن ڪري مينا کي واڌايون ڏيڻ لڳيون ۽ چوڻ لڳيون.

سڀ استريون : اڙي! راڄا هماچل جو نگر اڄ ڌنيه آهي . اسان جون اکيون اڄ سڦل
آهن جو اهڙي سندر روپ جو ساڪشات درشن ڪيو آهي . سچ پچ اڄ اسان جو جنم سڦلو ٿيو
آهي. اسان جا سڀ پاپ ڇٽڪ ناس ٿي ويا جو پر برهم جي پياري پيا آهيون. پارونيءَ
جي تپسيا ته فقط ڪيس پچ پرايت ڪرايا آهن پر سارو شهر ڇٽڪ تري ويو آهي. وڌائا اڄ
سندر جوڙو ملائي پاروتيءَ جي تپسيا کي سڦلو ڪيو آهي. اهڙيءَ طرح جڏهن جڏهن ته سدا-
شو جو سندر روپ پئي ڏٺو سو ڇٽڪ آنند جي لهرن ۾ جهولڻ لڳو . پوءِ ته مينا سان گڏ
سڀئي استريون چندن ۽ سرهاڻ وارن گلن جي خوب مٿس وکا ڪرڻ لڳيون. اهڙو خوشيءَ
ڀريو نظارو ڏسي پاروتيءَ جو من ۽ آنند جون ڇوليون مارڻ لڳو . (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي
وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٤٥ سماپت .

مينا جو دروازي تي اچي سڳن سان ڪرڻ: پاروتيءَ جو امبڪا جي پوڄا لاءِ نڪرڻ ۽ سڀني جو خوش ٿيڻ.

برهما : اي نارد! مينا پوءِ آرتيءَ جي ٿالهي کڻي ٻاهر نڪتي . سڀ رشين
منين جون زالون ۽ سالس اچي مليون. شهر جون سڀ سهاڳڻيون ۽ اچي ڪٺيون
ٿيڻ لڳيون. سدا - شو جي منهن تي معصوم مرڪ هئي. ڳلي ۾ سچن موتين جا هار
چمڪ ڏئي رهيا هئا . جڙيل اوستا ڇٽڪ هيٺر ڦٽي رهي هئي ۽ اهڙي سندر روپ

جهڙي وڏا آهن ان جي ڳالهه ڇا لاءِ ڪجي؟ هنن سڀني لاءِ سوچ ڪرڻ لاءِ سڀاڻي ڏي شاهد جاڳي ڪري لي؟ هو ڪيترا آهي ته سرڪيا ۽ آهي. هڪ ڳالهه آهي ته سمنڊ روپ وارو به آهي. هو انهن آهي جنهن ۾ ڪڏهن به ڪونه ٿيو. شوا پهنجا ڪري ٻههن ايمان وڌاري آهي. هي لي ٻيڙيءَ مولڪن پهنجا ڪمر ۽ ٻيو برهما کي ۽ ٻيو ٻههن وڏو روپ کي. هي لي ٻيو وڏي کي ۽ سنسار ۾ چوڏهن ڀونڊ ۽ جڙ وسڌ کي پهنجا ڪمر آهي. هڙ لي سنسار جو مکيا مڪندڙ (شو) آهي. سکمر آهي جو هن جهڙي روپ ڪنهن لهڪ لهڪ طرح جاڻي سگهندو؟ جهڙو ۽ برهما ۽ ان جو انت ته پاتر آهي ۽ اج ته ڪهڙو "اين - انت، اين - انت" پڪاري وڃا آهيون. پر الهي سمجهه ته ماڪوڙيءَ ڪان وڌي برهما تائين سڀني لي روپ آهي. سکمر سڀني وڏو ۽ هوءَ لي جو انت ۽ پار جاڻي سگهندو؟ اهڙو ڏيوتا جهڙڪٽين لهڻهي دم لي حاضر ٿيو آهي ته اي ميا! انهن جا پڳ ته جڳيا ته پير جا جڳمو؟ اي ڪرواح ڀمي! اجاير دم جهڙي شڙ. ماڻا الوسار ڀهڙي ٻرض جهڙي ٻروالي ڪري ميا آلند ۽ سک کي ٻراپت ڪرڻ جي ڪوشش ڪر. (ٻکوان وشنو جا روپ ٻڌي ميا جسو ٻير مسن الست ڪورل ٿيڻ لڳو ۽ چيائين).

ميلا ۽ ٻکوان وشنوا لڻان جي وڇن کي ۽ لڻان کي لمسڪار آهي. جهڙولوڪ لڻان ۽ ٻين ڏيوتائن ۽ وشن ڪان جو شڙ. ميا ٻڌي آهي ٻر هوڙي اڪ ڏرلڪ ڪسي ٻههن سهڻي سونڌي مکيا ڏنو ته ماڻ ليار ڪا ڌوڻدي. پالي جهڪڏهن سدا شڙ سهڻو سنو ۽ وڏو روپ مولوڪ ڪارو ڪري انڌو ته ٻيو آچار ڪي لڻان سهڻي جي ڳالهه ڪرڻ ته ليار لهنڌس ۽ هسن ڳالهه ۾ ڪرڻ ميج ميڪ ته سمجهڻ ڪورجي. (هو هو مهادير شيرو. مڪاني وشزلائد ٿڪي) ڏهون سڪنڌ (٢) پاروئي کنڊ (٣) ادياءِ ٥٠ سماپت.

❊❊❊

ڀڳوان شنڪر جو سمنڊ روپ ڏيکارڻ ۽ ميا جو خوش ٿيڻ ۽ ڪميا پراپتا.

برهما ۽ اي ناردا! وشنو ته اهي لڪي جيه ته سڀوري حقيقت وجهي مهادير وند نمن ڪرڻ لسو ته روپ لهايسي ڀڳوان ۽ ڏاڍو هوشيار آهي. لڙا ٻروري وجهي سدا شڙ وس پهچي. سدا شڙ لهنجي لڪاري ڏاڍي جو مڪارو ۽ سهڻي وڙ ۽ ڀڪتدر سمنڊ روپ ۾ ڏسيا ۽ آهي. اسوڻ ۽ تنهن نهندو اچي ميا وس السي ڏاڍي جي هوءَ ماهيڙن خان تڏ ڳالهين ٻولڻ ۽ سمرو هئي. لهنجي ڳالهه ٻڌي ميا خوشيءَ ۾ لسچ لڳي ۽ ماهيڙن سرڏو ڀڳتي ڪسان ٻاهر اڪاري سدا شڙ جسو سمنڊ روپ ڏسڻ لڳي.

ناردا ڪهڙي ان روپ جي وڏي والناع ڪريان؟ اهڙو ته سمنڊ روپ جو جسو مکاندم ۽ ڪستر ڪي ڪرماڻي وجهي هسا. سوڙ والڪو برڪاش هسو. سڀ انڪ سمنڊ ڪي لک سوڌ ۽ لوجسا وڏي سڀڙا ۽ هوڻ ۽ اڙهي جسوڻ مانهالو ٻهلي هوڻ. سمنڊ ۽

شامل واءُ آشيان باقي هن لنگر ڏرلگر خوفناڪ نقير جي هٿ ۾ مان سکن جي پليل ۽ راجائي ڏالر جي پليل پنهنجي ڌيءُ ڏيڻ لاءِ اصل تيار نه ٿيندس. پر اپاءَ هي ته آهي ته ڪنهن سمنڊ ۾ وڃي پنهنجي ڌيءُ کي لوڙهي اڇو. مان اهو سهسائيندس باقي جي لوڪان شن پولن پراڻن واري، وڏيءُ عمر واري کي پنهنجي ڌيءُ ڏيڻ لاءِ هروڀرو و هٺ ڪندا آ. مان پنهنجا پراڻ تياڳڻ لاءِ به تيار رهيندس.

پاروتي: [ماءُ کي سمجهائڻ لاءِ اچي ٿي ۽ شرمائي ۽ گنڀير واڻي ۾ چوڻ لڳي] اي ماتا! لوڪان جي سمجهه نه هميشهه سالم رهندي آهي، باقي هاڻي ڇو اهڙا ڳالهيون ڪرڻ ۽ ڪراڙ؟ ڌرم جو هميشهه پالن ڪندڙ آهيو، پر هميشه ڌرم جي خلاف ڇو وڃي رهيا آهيو؟ ردر ديوتا سڀ کي پيدا ڪرڻ وارو، پالڻ وارو ۽ سنگهار ڪندڙ آهي، لهيمڪري شن ڪان ڪاوڙ وڏو ڪراڙ آهي. مهيشور سڀئي ديوتائن جو سوامي ۽ سوير پرڪاش آهي. سڀئي شاسترن ۾ ورلن ڪيل آهي ته ستيم آهي، ڪلياڻ ڪندڙ آهي ۽ سندر آهي. (ستيم-شوم سندرم). هن جا ناٿا اڻيڪ آهن. برهما وشنو به هن جا الڳ يعني عضوا آهن ۽ سدس شيوا ۾ هردم حاضر آهن. ديوتا جا وڪار يعني حرص شن ٿالين نه ٿا ڀوڳي سگهون ۽ هيءَ نرو ڪار پر ارهم آهي. هيءُ اپناسي ۽ سالن آهي. هن جي ڪري لي سڀ ديوتائون لوڪان جي در تي اچي خوشيون منائي رهيا آهن. جا لوڪان شن جو پرتاپ ڪرڻ ٿا ڏسي سگهو؟ هن ڪان پلا مٿي مهنجي سکر، سهاڳ ۽ ڀاڳ جي ڪوڙي ڳالهه ٿي سگهندي؟ هاڻي لوڪان الو من کي هڪ نڪاڻي رکي مولڪي پگوان - شوُ جي اراڌنا ڪري پنهنجو گرهسٿ آشرم سڦلو ڪرڻ. ماتا! مولڪي سدا - شوُ جي شيوا ۾ ڏيئي ڇڏيو. مان لوڪان کي خود ڀاڻ ڇڏي رهي آهيان. لوڪان مهنجي اها وينتي قبول ڪراڙ. ماتا! اهو پڌي ڇڏيو ته جيڪڏهن لوڪان مهنجي شادي هن سان نه ڪرائيندا نه مان ا ڪنهن کي پنهنجو گهوٽ قبول ڪالر ڪندس. جا شينهن جو شڪار ڪڏهن گدڙن کاڌو آهي ۽ جا ڪڏهن شينهن ا کاڌو آهي؟ (پرسي مرسي پر دب ا. چرسي) مرلدي مري وينديس ته اهيءَ طرح ڳالهه قبول نه ڪنديس. اي ماتا! مون نه من، واڻيءَ ۽ ڪرما دوارا لسي ڪيس پتي قبول ڪري مالڪ ڏٺي آهيو.

آهي، باقي وڏيڪ ارهمن مالڪ ڏٺي آهيو.

الدن پاروتيءَ جا وچن پڌي ڪري ميدا ياڻ وڏيڪ جوش ۾ اچڻ لڳي ۽ پاروتيءَ کي ڪهڙي گيت ود ڳالهائڻ لڳي. ايتري ۾ سنڪادڪ رشي ا. آيا جن ۾ ميدا کي گهڙو لي سمجهائڻ جي ڪوشش ڪئي پر ميدا پنهنجي هٺ لي آڏول رهي. اهو پڌي ڪري شوُ-پرمي، شوُ پڳسٿ شرومڻي پگوان وشنو ۾ اچي پهتو ۽ چوڻ لڳو.

پگوان وشنو: ديوي! لون پترن جي ڪنيا ۽ هماچل جي ڪٽران پتني آهن لهيمڪري عزت جي لائق آهن. لهنجو لڳاپو برهما جي ڪل سان آهي. لوڪي ڪٿي سمجهائيءِ. لون ڌرم جو آڌار آهن ۽ هيئنر ڌرم کي ڇو تياڳي رهن آهن؟ سڀ رشي مني جهڙي

هيڪاڏ اي ڏسندي ۽ ٻڌي جا سر وڻ ڏي لاڙدا آهن، هنن جلسي هلڻ وچ - شهر دار جي هٿا بند ولڪا ۽ هنن اِيندي ڪم الثاني.

سما جي الهي ورڪ لي لاڙد ڏري هٿي ٿيڻ رهيو ۽ اندر وڃيو. ديوالون آهي ٽڙ ڪ لڳا، "اڙي سما! لوهان اسان جي وڃي تي ٻوڙ سان ولهي اڏوء جيڏو شڪار لسي سب ٿي ساڳيو ديرو آهي ۽ سوجي تي سڪ ٻوڙالمدڙ آهي. لوهان جي ڏيء هڪ شڪار لب سڀو ۽ اڳيئي وٺيل اڳيان هڪڙا هڪڙي ان تي دوڙي ڏٺائي ور ڏاڙ." اهو سما جواب ڏاڙ، "سدا - سنڌ جو روب ڏاڙو پسڪار آهي، جرساڻ آهي ۽ دوڙالمدڙ آهي. اي ديوالڙا لوهان جا ۽ جڙو سگر مان هن ڪي ٻڌهجي ڏيء ڏ ڏيندس. لوهان هڪ پساڻ ۽ لساڻ هڪڙي سوهڻي ڏيء جي پهاڪ روب واري شهر ڪي اماڻ ڏيڻ ڏا چاهيو. جڳو الهي لئي جو لوهان سب هماڻ هتا رهيو."

اهري ۽ سب وڃي ۽ اهيسي پوڻهڻ لٺا ۽ لاهي ۽ ٿمي ڪوڙ سهڻايو ۽ جيو، "اڙي ديوي! اسان لوهان ۽ لوهان جي ڏيء جي هڪاڻڪ ته اڃا آهيون. اڳيان شڪار جو دوڙي مالر لي دولب آهي ۽ هتي ڏ اڳيان شڪار ڪاڻ لوهان جي دوڙي اهي هاڙيو آهي لهڪاري لوهان تي الهي هڪڙو ڏ ٿيو جي." لڏهن سما جواب ڏاڙ، "اي وسڪوا! لوهان اڃاو وسڪ وڃالي رهيا آهيو. مان هڪهي شهر سان ٻڌهجي ڏيء نڪر نڪر هڪڙي ڇڏيندس پاڻي اڙي پهاڪ روب واري جي هٿ ۽ ڏ ڏيندس لوهسان سب هڪڙا هڪڙي سوهڻي الهي اڳهان هتا رهيو ۽ هڪ تي ساعت ۽ لوهڙ جي هڪوسن ڏ هڪريو."

اهڙيء طرح دوڙاب هڪهڙي سما جب لي وڃي سما جسي هن وڃڪاو لي چرڏاري هاماهڪاو لي ويو. لڏهن واڃا هماچل ڏاڙو واهڪل لي اتي اڳيو ۽ سما ڪجي سهڻالمدي ڪرڻ لڳو.

واڃا هماچل ۽ اي لوه سما! سوهڻي ڳاله بڌ. لو ۽ لاڳ ڪسي اهڙو واهڪل جو هڪڙو آهي؟ ڇو لون اهڙو دنڪيو لي آهي؟ ڏس سوهڻي دوري هڪڙا مهامالون آيل آهن. لون هن سوجي جي ڏٺا ڇو هڪري رهي آهين؟ اڳيان مهادير مي لون ماڻي لئي ۽ الهڪ وڃاڻ ۽ الهڪ ڏلي واري شڪار تي ڏسي لون اهڙو ڪمراڻي ڇو وڃي آهين؟ مان سدا - سنڌ تي ڏيء ڀاڻس هتي وڃ جو سوجي جو لاڳمدڙ ۽ سوجي تني واري مان ۽ ڪرڻ لڳي آهي. سوجي لي هڪڙا هڪمدڙ آهي. اي ڪرڻ ماري! لون هٿ ڏ هڪر. ٻڌهجي ڏل ۽ اهي جسي ڪمراڻت تي هڪالي اتي هڪر جي مڙالي هڪر مڙيو ۽ دهو سدا - سنڌ لڏهجي دوري هڏب روب ڏاڙي آهي لڏهون هڪهون ڪهون اڳ ود ڏ ان جي ڏوها ڪي هالي هڪڙي اسان الڪي ٻڌون ڏيء ڏڳ جو وڃي هڪو هڏوسڙ هالي ان ڏاڻ تي هڪال ۽ ولي اسان تي ڪهڙو روح ڀاڳ ڏيو جي.

هيماڏ اي ديه! سوهڻي ڳاله بڌو. جڳو الهي لسدر جو ٻڌهجي ڏيء ڪسي ڏاڻيء ۽ لوڏ. وڃي هڪهون ٻڌت جي اڏلوهيء لئي هيٺ لتهڏالي چيو، الهي مان لوهان سان

ڪئي اٿيئي. اڙي هنج (هنس) بکيءَ کي چڙي تو وٺي کانءِ پالڻ شروع ڪيو اٿيئي•
گنگاجل کي چڏي کوهه جي پاڻيءَ پيئڻ جهڙو سڌو ڪيو اٿيئي. سورج کي چڏي
ڪڙ ڪيئي (جگنو) جي پرڪاش لي موهت ٿي پاڻ اجايو وڃايو اٿيئي. چانور چڏي ڀُوسي
(چانورن جي مٽي) کاڌي جي چاهنا رکي اٿيئي. گيهه کي تياڳ ڪري تيل سان نيڻهن لڳايو
اٿيئي. شينهن جو آسرو تياڳي هڪ گدڙ جي پناري (آسري) پيئي آهين. اُهو ودّيا کي
چڏي مايا موهه ۾ غلطان رهي آهين. وواهه جي اڳيءَ کي چڏي امراج جي شمشان واريءَ
اڳيءَ سان نيڻهن لڳايو اٿيئي. اڙي ڌيءَ! سچ پچ تو پاڻ سان قهر ڪيو اٿيئي جو شمو
جهڙن پرلو داتائن کي چڏي پولن ۽ پرتن جي راجا اَمنگل ۽ شمشان ۾ رهندڙ سدا-شو جي
پاڻ لاءِ ونڊي ڪنور امپيا ڪئي اٿيئي! سچ پچ لعنت آهي تنهنجي ڏيل (بدن) کي!
ڌڪار آهي تنهنجي سهڻي روپ کي! حيف آهي تنهنجي تپسيا کي! پڻ آهي تنهنجي
حياءُ کي! ڪڏهن به پوري اهڙي تنهنجي سمجهه (پڌي). چوُچڙي لڳي تنهنجي نارد جي اپديش
کي جو پنهنجو پاڻ ۽ پنهنجي اجڙ ڪري رکيو. اڙي ڌيءَ! ڌڪار آهه اهڙي پتا ۽ ماتا کي
جنهن توکي جنم ڏنو ۽ سؤ-بار ڌڪار آهه نارد! تنهنجي پڌيءَ کي جو تو منهنجي ڌيءَ
کي اپديش ڏنو. هزار-بار ڌڪار آهي انهن رشين منين کي جن پرائي ڌيءَ ناحق هڪ
سچي اڪيلي فقير جي حوالي ڪري پرائو سک ڦٽايو. اڙي مان هن کان سنيڙال (جنهن زال ۾
چڻ جي شڪتي نه هجي) لي پران ها ۽ ڪنهن به پار کي جنم نه ڏيان ها نه چگو ٿئي ها.
اڙي رشيئو! توهان جو شل پيڙو غرق ٿيندو جو پرائيءَ جائيءَ کي ناحق وائدي دکي ڪيو
الو ڪر راڄ واجا جون نه ڪنهن منهنجو ڪسيون جو ان ۽ چرڪرو پهرين ڪري ڏنو. اڙي منهنجو
جيڪر ناڪ لي پيو ۽ پيو جو مون پهرين پاروتيءَ جو گهوٽ ڏسي ماٺي نه ڪئي؟ اڙي
ڌيءَ! تون شل جمندي مران ها. گرڀ ۾ ناس ٿي وڃين ها ته مولکي هيئڙو اترو دک نه
نه سهڻو پوي ها. اڙي! مان چوڪري ڪري ڪري ساري چڏيندس ۽ هن راڪاس
جهڙي پولن جي مالڪ کي نه ڏيندس. اڙي! مان ڇا ڪيان! مونسان ته ظلم لي ويو. قهر
ٿي ويو. اڙي ڪرئي آهي؟" اهڙيءَ طرح وراپ ڪرڻ لڳي جو پڌندڙن جا
دل ڏڪي ويا ۽ ورلاپ ڪندي ميتا بيهوش ٿي ويئي.

ڪالداراجڻ لڳا ۽ ورلاپ ڪندي ميتا بيهوش ٿي وئي•
وري جڏهن هوش ۾ آئي لڏهن ديوشي نارد پرسان وچي چوڻ لڳو.

نارد: اي ديوي! توکي خبر نه آهي ته حقيقت ۾ پڳران شنڪر جو روپ، رنگ، پرشان
۽ بدن سهڻو ۽ چوَلانتو آهي. هو ليلائن ڪرڻ وارو آهي ۽ تنهنجي پنهنجي ليلا سان اهڙو
روپ اختيار ڪيو جو ان جو سچو روپ لي ڪونه آهي. ڪاوڙ چڏي تون پرسان اچ نه توکي
سچ ۽ ڪوڙ جي خبر پوي. هٺ وڏائي چڏي هوش ۾ اچ. ضد کي چڏي وواهه ڪارج کي
لڳي وڃ ۽ پاروتيءَ جو هٿ سدا-شوَ جي حوالي ڪري پنهنجو هيءُ لوڪ ۽ پرلوڪ پنهنجي
پٽي لوڪ سهڻيلا ڪري ڇڏ.

پرشول، ڪمال، ڊمرو، ۽ ودراکش جون مالهائون هيس. بدن تي شمشان ڪي ڀڀوت هيس ۽ هٿن ۾ ڪڱڻ جي ڄاءِ نانگ هيس. "ڊمرو هيءُ آهي شنڪر" ڇا هو. مينا هيءُ خوفناڪ روپ ڏسندي ئي ڏهلجي ويئي. اکين اڳيان اونداهه اچڻ لڳس، وار ڪڙا ٿيڻ لڳس. خوفناڪ روپ ڏسندي ڏڪندي ئي مورڇا کائي ڪري پيئي. چوڌاري سڀئي ڇالڻي وڃي مينا جون داسيون ۽ ساهيڙيون ڏڪ ڏور ڪرڻ لڳيون ۽ ڪيڻيءَ جتنن ڪرڻ سان آخر مينا هوش ۾ آئي. (هر هر مهادير شيو. ڪاشي وشرنامه ڪنگي) ودر سنگها (٣) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءِ ٣٠-٣١ ۽ ٣٢ سماپت.

مينا جا ورلاپ ۽ سنڌا. شو کي ڌيءُ نه ڏيڻ جو هٺ ڪرڻ
آخر پڳوان وشنوءَ جو سمجهائڻ ۽ پڳوان شنڪر جي
سهڻي روپ ڌارڻ ڪانپوءِ مينا جو قبول ڪرڻ:

برهما: اي نارد! جڏهن مينا هوش ۾ آئي ته بلڪل ڪاوڙجڻ لڳي ۽ پنهنجي پٽ کي ڪهڙو ڪجهه ڳالهائڻ لڳي ۽ پوءِ اي مني! پنهنجي ڌيءُ کي به خراب ٻول ٻولڻ لڳي. انهيءَ ڌيءَ کي به الٽي ڳالهائڻ لڳي ۽ چوڻ لڳي.

مينا: اي مني نارد! تون ته ڪم هو ته ڏيڙي. شوا سڌا. شو کي پٽي چوندو هئين. پوءِ راجا کي واءِ واهي پنهنجي رس ۾ ڪرڻ جي تو ڪوشش ڪئي. انهيءَ طرح اي ٻگهه مني! تو موتي ته لڳڻ ۾ وسان ڪونه ڪيائين. وري پنهنجي ڌيءَ ڪسي به شرمن مهورن ڳالهين ٻڌائي انهيءَ ڪنهن لهسا ڪرڻ لاءِ تو تيار ڪم جو جيڪو هڪ وارو رشي مني به ٻليءَ ٻر ڪري مولي اچن. پنهنجي ڌيءَ کي لپ جو ڦل ٻڌاءِ ڪهڙو مليو؟ هاءِ! مان هاڻي ڇا ڪريان. ڪيڏانهن وڃان. ٻڌاءِ ڪير منهنجي سهائتا ڪندو؟ اي مني نارد! ڪيڏانهن ويا اهي ٻڪ رسي جي ٻگهه ٻڌي منهنجي ڌيءَ جو سنگ وٺڻ آيا هئا. هاڻي ڪير ڪر ته مان انهن جون ڏاڙهيون پٽيون پٽي ڪڍان جو جهڙي لنگ ڏنگ، اگهاڙي، ٻهٽ منهن واري، ٻلدون الگ واري، مرڻن جي مالهائن واري، وڏيءَ عمر واري، ڄٽائن واري، ٻولن ۽ ڀوتن جي مالڪ سان منهنجي ناز ڌيءَ جو سنگ الڪاپو الن. ڪيڏانهن ويئي اها اولڏي جا چوندو تڏي موتي چٽ لڳائڻ لاءِ آئي هئي ۽ موتي جانو ۽ ٽيٽر ڪري موتي ڪرڙا دلاسا ڏيئي وڃ واري ٽڪي ڪري پنهنجو منهن مکي ويئي ۽ منهنجي ولااءِ ڌيءَ جو مڪٽر هڪ اگهاڙي شمر سان ڪرائي ويئي.

(ائين چئي ڪري وري پنهنجي ڌيءَ ڏانهن اشارو ڪري چوڻ لڳي) اڙي مورک ۽ ڪهڙي چوڪري! تو هيءُ ڪهڙو منهنجي ته دکدائي ڪم ڪيو. پنهنجي سون جهڙي سرير عمرش ڪانچ (ڪرڙا شعر) ايا پراڻي. جيئن جهڙين خرشيو ڏاو شعرن جهڙي پنهنجي کي خاص لڳائڻ جي ڪوشش

ڪير آهن؟" نارد جواب ڏنو، "اهي سڀ ڀڳوان شنڪر جا سيوڪ آهن." ميا عجب
ڪائيندي چيو، "اي مني ناردا جڏهن سندس سيوڪ اهڙا سندر ۽ سهڻا آهن ته پاڻ شنڪر
ته وڏيڪ سهڻي موڙلي هوندو!"

ان کانپوءِ ڀڳوان وشنو به اچي لانگهائو ٿيو. بدن تي پيتامبر ڌارڻ ڪيل هئس. سندر ڪمان جهڙيون اکيون ۽ ڪروڙن سورجن جهڙي پرڪاش جي جهلڪ هئي. پکين جي راجا گروڙ تي سواري هيس. شنک، چڪر، گدا ۽ پدم چئن ئي ٻانهن ۾ شوڀا پائي رهيا هيس. ميا ڏسجي." نارد يڪدم چئي ڏنو، "ديوي! هيءَ شوا جو پتي شنڪر نه آهي پر هيءَ ته ڀڳوان شنڪر تو وشنو ڀڳوان آهي. ڀڳوان شنڪر جو مکيه ڪم ڪندڙ ۽ سندس پيارو متر آهي. شوا - ديويءَ جي گهوٽ شنڪر جي شوڀا جو ورڻن ڪرڻ منهنجي واتيءَ جو ڪم نه آهي. هو سمورن برهمانڊ جو اڌپتي (مالڪ) سروشيور ۽ سويم - پرڪاش پرماتما آهي." اهو ٻڌي ميا گد گد ٿيڻ لڳي ۽ پنهنجي سڀاڳ ۽ ڀاڳ جي وري واکاڻ ڪرڻ لڳي ۽ چوڻ لڳي.

راڻي ميا: اي مني! منهنجو جنم سڦل آهي. جنهن جنهن ديون ۽ ديوتائن جو درشن ڪيو اٿم تنهن تنهن منهنجي من ۾ ازحد خوشي اچڻ لڳي آهي ۽ وري انهن سڀني ديوتائن جو مالڪ منهنجيءَ ڌيءَ جو پتي ٿيڻ وارو آهي تنهن ته منهنجي اندر ۾ عجيب لهر اُٿي آهي ته منهنجي ڌيءَ لري هٽي تخت تي وهڻ واري ٿيندي ۽ ڏاڍي ڀاڳ واري ٿيندي.

ميا جي انهن چوڻ تي ڀڳوان شنڪر جي سواري سرگس ۾ لنگهڻ لڳي. سندس سڀ گڻ، دوعي، پشاچ، ٻراس ۽ ٻوعي ته ميا جي اهنڪار کي ناس ڪرڻ وارا هئا. ان کانپوءِ نروڪار سدا - شو ڏانهن اشارو ڪندي نارد ميا کي چيو، "ديوي! ڏس هيءَ ساکيات ٻرهم ڀڳوان شنڪر اٿئي جنهن جي تي پرابتيءَ لاءِ شوا - ديويءَ اهڙي ڪٺور تپسيا ڪئي هئي." ميا غور سان ۽ گهور ڪري نهارڻ لڳي مس ته هنجي عجيب ستما ۾ اچڻ لڳي. ڪهڙي ڀڳوان شنڪر جي ستما جي واکاڻ ڪيان؟ خوفناڪ شڪليون اهڙيون هيون جو هڪ دفعي ئي ڏسڻ سان بدن ۾ سيانو چالدي وڃي. ڪنهنجو منهن ڦڏو ته ڪنهن کي هڪ اک هئي ۽ سا به مستڪ جي وچ ۾. ڪنهن جا ڏند ٻاهر ته ڪن جا نڪ ۽ چپ وڏا. ڪي ڏنڊا مشٽنڊا ته ڪي لولا ۽ لنگڙا. ڪن جا ڍڍ (پيٽ) ٻاهر ته ڪن جا پيٽ صفا اندر ۽ هڏن جا چٽڪ ڀريا هئا. ڪن جي هٿن ۾ ڏنڊا هئا ته ڪن جي هٿن ۾ ترارا ۽ سنگيون هيون. ڪي انڌا هئا ته ڪي منڊا. ڪي ڏاڍا ٻڍا هئا ته ڪي تمام ننڍڙا پا ٻڍڙا هئا. مطلب ته ڏڪائيندڙ نظارو هو ۽ انهن سڀني جي وچ ۾ شاندار ٻئل تي سدا - شو سوار هو. سدا - شو کي وري پنج مک (منهن) ۽ هر هڪ منهن ۾ ٽي - ٽي اکيون هئس. سدا - شو جي بدن تي ڀسمي (رک) ۽ ٻاگهه (کل) هئي. مٿي تي جٽائون هئس ۽ ان ۾ چندرما چٽڪ منڪ وانگر شوڀا پائي رهيو هو. هٿن ۾ پناڪ ڌنش،

سيمڪاوليءَ هو جن جي چمڪ کي ڏهن ئي ڏسائن پرڪاش ۾ اچي اچي ڪري وهنجڻ لڳيون.
سندس ٻنهي ئي رخسارن ۽ سندر وستر شوڀا پائي رهيا هئا. سندس مستڪ تي سندر ڪيس
۽ چرڻن سان جڙيل منڪ شوڀا پائي رهيو هو. ڇيترڪيڪ ڪاوڙ ۽ واسوڪ ناگ سندس
ٻنهي ئي ڪنن تي جهومي رهيا هئا ۽ ڪن ۾ ڪنڊل ڪنڊليون ۽ اڳيان لٽڪيل ڪانڍا هئا
رکيا هئا. پرسان پيلو شو. ڳچ ۾ هار ۽ چوڙو چوڙالي رهيا هئا. ڪاڪي طرف ڪان ڀڳوان وشنو
هو ۽ ساڄي طرف ڪان برهما ۽ اندر هئا. ايسا ديوتائون سندس اڳيان ڪڙا ٿي بيٺل هئا.
انهيءَ پرڪاش جي ديوتائن لوڪ جي پالڻ ڪندڙ ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪري رهيا هئا
جنهن پهنچي اچا سان ئي مهيندر شرير ڌارڻ ڪيو هو. هنيئڻ ۾ امر ساڪياڻ پرسوم
پرمانا، سڀ جو ابتدو، آڳيڪڻ جي من ڪاما اڏوي ڪرڻ وارو، پراڪرم ڪٿي ڪان وهيس،
ڀڳتن جي اڏن وهڻ وارو، سڀ ٿي ڪرپا ڪرڻ وارو، پرڪرتيءَ ۽ پرش کان به اوپر، سچد
چد آنند سروپ آهي. راجا هماچل ڀڳوان شنڪر جي درشن ڪرڻ ڪان پوءِ سندس ڏاڪي
طرف بيٺل ڀڳوان وشنوءَ جو درشن ڪيو جو انهيءَ پرڪاش جي وچ سان سيمڪاولي گڏ ئي
پراجمان هو. ڀڳوان شنڪر جي ساڄي پاسي ڪسان جنهن مراڻ واري برهما جو درشن لڌ
ڪيائين. انهيءَ طرح راجا هماچل برهما، وشنو ۽ مهيش ٽنهي کي آدر سان نمسڪار ڪئي
انهيءَ طرح وري ڀڳوان شنڪر جي چهن ئي طرفن سيهي ديون ۽ ديوتائن کي ڏسي راجسا
هماچل انهن کي به عزت سان نمسڪار ڪري سواگت ڪيو. لڏهن ڪساهوءَ شو. آڳيا سان
راجا هماچل پهنچي لکر ڏاڍهن اڳتي وڌيو ۽ برهما رشنو مهيش ۽ سڀ جماعتي ۽ مساعتي
جرشيون ڪيدا هلڻ لڳا. انهيءَ موقعي جو وڏو راڻي راڻيءَ ميا به ناري کي سڏ ڪيو ۽ چيو.

راڻي مينا: اي مني ناردا ڳرجا پنهنجي ٻاروليءَ جي لهڻ واري پتيءَ سدا. شو ڪسي
ڏاڍهن اورڻ مان ڏسڻ چاهيان ٿي جنهن لاءِ مهنجي ڌيءَ انهيءَ ڪندڙو تپسيا ڪئي آهي.

ان وقت ڀڳوان شنڪر ميا جي من جو اعتقاد جاڻي ورتو ۽ ڀڳوان شنڪر برهما کي چيو.
ڀڳوان شنڪر: اي برهما! توهان ۽ وشنو، ديوتائن سان اڳ ئي اڳتي هلڻ شروع ڪيو.

شو. آڳيا انوسار برهما ۽ وشنو ۽ ٻيا ديوتائون پنهنجي پنهنجي گڻن ۽ درلس سان
ٺاٺون بڌي هلڻ لڳا. راڻي ميا ناري سان گڏ محلات جي مٿان چڙهي ڪري ايندڙ ڏسي ڏاڍو
خوش ٿيڻ لڳي. جنهن جي سرڪس ۾ انوراڻ اوراڻ وسو ديوتائون ۽ گندرب هئا. ڏاڍا سهڻا ۽
قيمتي ڪپڙن ۾ شوڀا پائي رهيا هئا. انهن ڪان پوءِ مٺي گرهه آدي ٻڪيهه هئا.
پوءِ سورج ۽ ڏهن ئي ڏسائن جا لوڪ پال هئا. پوءِ اندر، چندرما ۽ سورج آيا. پوءِ
پرڳر رشي ۽ پنچ وشيوه هئا. راڻي ميا ناري کان پڇڻ لڳي، " اي مني! هي سڀ

۽ ساري وايو منڊل ۾ چنڊڪ خوشبوءِ جون لهرون لڳي رهيون هيون. سندس ڀرپور ڌپ تي
چنڊڪ لاس ڪرڻ لاءِ هڪ وڏي ڪٺ ۽ دولت جي سرڪس لڳري رهي هئي ۽ ديوتائون
انهن جي پوئان آهستي آهستي هلي رهيا هئا. ديوتائن جي اڳيان جي رٿن ڪرڻ لي سواري
ڪندي ڀڳوان وشنو ۽ براهمان هو جنهن جي مٿان هڪ وڏو شاهي ڇٽ هو ۽ سندس
پارشد چؤر جهولائي رهيا هئا. وشنوءَ جي پوئان وري وڏن پراڻن جي چارئي واپا سنڪادي
رشي هئا. انهن جي پوئان وري پرجاپتي ارهما پنهنجي پٽن سان گڏ هلي رهيا هئا. ديوراج
اندر ۾ پنهنجي ايراوت هاٿيءَ تي وڏي ٺاٺ ۽ سڀ ڏج سان شرڪا ٿي رهيو هو. ونڊال،
ڏاڪڻي، شاڪڻي، ارڌ راڪيس، پريت، ڀوت، پشاچ، لمبرو، ڪندرو، اڪس، سڳرو،
وغيره وري انهن جي پوئان ڏاڍا الس ڪندا هليا. سڀ جڳت ماتائون، سڀ ديو ڪنيائون،
گايتري، ساوتري، لڪشمي ۽ ٻيون ديو ڪنيائون ۽ ديو-استريون ۾ اچي شامل ٿيون. انهن
سڀني جي پوئان شاهي ٺٺ لي ڏرم وشنو ڀڳوان مهادار براهمان هو. انهن جي پوئان
ديو رشين جون منڊليون هلي رهيون هيون. اهڙيءَ طرح وڏي شاهي سرڪس جي وچ ۾
ڀڳوان شنڪر وواهه ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو. (هر هر مهادار شنو-ڪاشي وشولسامف ٽڪي)
ردر سنگهتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) آڌياءِ ۴۰ سماپت.

راجا هماچل جو چاچين کي سواگت ڪرڻ ۽ راڻيءَ مينا جو بيهوش ٿيڻ.

ڀڳوان شنڪر جي جي ٺهر پهچائڻ لاءِ اڳواٽ ئي نارد کي موڪليو. نارد هماچل جي
اڳر ۾ پهچي وواهه منڊپ ۾ آيو. جتي ناهه، جوڙ ۽ وواهه منڊپ جو سينگار ڏسي دنگ
رهجي ويو. وشوڪرما جو ارهما، وشنو، اندر ۽ نارد وغيره جون نقلي مورتون ٺهيون
هيون سي هوبهو سچيون پيون اي ڏسڻ ۾ آيون ئي ڪي ڏسي نارد ڏاڍين اکرين وجهڻ
لڳو. پوءِ نارد اچي شاهي جڃ جي ڳالهه راجا هماچل سان ڪئي. راجا هماچل ديو رشي
نارد کي وري پنهنجي ڀاران جڃ جي سواگت لاءِ موڪليو ۽ نارد سان پنهنجو پٽ مئنا
۽ ساٿ ڏنائين. ننهن ڪالهه وشنو آدي سڀ ديوتائن خوش ٿيندا وواهه منڊپ جي
پرسان اچي پهتا.

جڏهن راجا هماچل ٻڌو ته ڀڳوان شو جي جڃ ويجهي اچي پهتي آهي تڏهن ڪيترا
ئي سواگت ۽ آجيان جو سامان ٺاهي پرٿن ۽ براهمڻن ڏي ڀڳوان شنڪر جي آجيان لاءِ
موڪليو. انهن جي ٻوڻان اپا سڀ سانت وڃي پهتا ۽ اڳيرو هلڻ لڳو. سڀني ديوتائن جي
سينا ڏسي هماچل عجب کائڻ لڳو ۽ ڪاڻ ڏسي ڏاڍو پاڻان سمجهڻ لڳو. ديوتائن ۽ ٻرسن
هڪ ٻئي سان ملي ڏاڍا خوش ٿيڻ لڳا. ٻرٿن مهادار ڏي ڏسي راجا هماچل ٻرٿم ڪرڻ
شروع ڪيو. سڀني براهمڻن ۽ پرٿن ۾ ڪنهن جي ديو مهادار ڏسي ٻرٿم ڪيو. سا هڪ
شاهي ٺٺ لي سوار هو ۽ هنجي مٿان ڏي ورته هئي. انهڪ پرشٿن جي آڏو سان

ڪئي. مون خوش ٿي ڪيس ور ڏنو ته پتيءَ جي روپ ۾ مان ڪيس سوئيڪار ڪندس. پاروتيءَ جي ڀڳتي ڏسي ڪري مان ته سندس وس ۾ اچي ويس. مان هيمنگر ساڻس شادي ڪرڻ جو پڪو خيال ڪيو آهي. سپتن رشين وواهه جو شڀ مهورت ڪڍيو آهي ۽ اڄ کان ستن ڏينهن کانپوءِ منهنجي ساڻس شادي ٿيندي. ان موقع تي سنساري ريتن رواجن موجب وڏي اتسو ڪرڻ جو به خيال ڪيو اٿم. تنهڪري اي مني نارد! تون وشنو، برهما، اندر، وغيره سڀني ديوتائن وٽ وڃي هيءَ خبر پهچاءِ ۽ منهنجي پاران شاديءَ جا نيند پتر کڻي وڃي کين ڏج، اڄ جئن اهي سڀئي منهنجي نيند قبول ڪري اتسو جي اچي شوڀيا وڌائين.

نارد، ڀڳوان شنڪر جي آگيا وٺي ڪري سڀني ديوتائن وٽ ويو ۽ سڀني وٽ وڃي نيند - پتر پهچائي موٽي شنڪر وٽ پهتو. ڀڳوان شنڪر ۽ ديوتائن جي اچڻ جي انتظار ۾ رهيو. ڀڳوان شنڪر جا گڻ ۽ دوت ڏاڍا - ڌن خوشيون ملهائي رهيا هئا. وشنو ڀڳوان ۽ پنهنجي پتنيءَ، لڪشمي ۽ ديون سان اچي ڪئلاش پربت تي پهتو. ڀڳوان شنڪر کي نمسڪار ڪري ويٺي رهيو. اندر ۽ ٻيا لوڪ - پال ۽ آهستي آهستي پنهنجن گڻن ۽ ديون سان پهچندا ويا ۽ ڀڳوان شنڪر کي وندنا ڪندا ويهندا ويا. جئن جئن نيند پتر پهچندا ويا تئن تئن وقت انوسار سڀ رشي مني، گندرو، يڪش، ڪنر، سڌ، ناگ، وغيره ايندا ويا ۽ ڀڳوان شنڪر پاران سندن آڌيت ڀاڳت، کاڌ پيئڻ، رهائش، گهمائڻ گهتائڻ ۽ وندرائڻ جو ڀڳوان شنڪر پاران تمام جوڳو بندوبست ڪيو ويو هو ۽ ڪنهن کي به ڪنهن قسم جي شڪايت يا دانهن نه پئي ڪرڻي پئي. ديوتائن جي استريون ۽ سرڳ جي اپسرائن ۽ پنهنجي ناچن ۽ گانن سان اتسو جي شوڀيا وڌائي ڇڏي. سپت - ماترڪائون ۽ ڀڳوان شنڪر کي هار سينگار ڪرائڻ لاءِ اچي پهتيون. چندرما ۽ پنهنجو پاڻ اچي شنڪر جي جٽائن ۾ شوڀيا پائڻ لڳو. ٽئين - نيتر ۽ تلڪ جو مستڪ ۾ روپ اختيار ڪيو. شنڪر جي بدن تي نانگ ۽ پنهنجن مڻين سان چمڪي رهيا هئا. شنڪر جي بدن تي ڀسميءَ پنهنجو روپ ڇڏي چندن جي تلڪ ۾ بدلائي ڇڏيو. مرگ - شالا ۽ هاٿيءَ جون کلون ڀڳوان جي بدن تي سندر ريشمي ڪپڙن وانگر چمڪيءَ وارين ڏوليون ۽ چادرون ٿي پيئون. اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جو روپ اهڙو ته سهڻو ۽ سندر ٿيڻ لڳو جو انجو ورڻن ڪرڻ جي هن قلم کي طاقت ڪانه آهي. اهڙي نهايت سندر روپ کي ڏسي ديوتائون خوش ٿيا ۽ وشنو ڀڳوان چوڻ لڳو.

ڀڳوان وشنو: اي ديون جا ديو مهاديو! توهان ڀڳتن جا ڪارج سڌ ڪندڙ آهيو. اسان جي هڪ وينتي آهي. هاڻي شاديءَ جو سمو اچي ويو آهي تنهڪري ناندي - مک شراڌ ۽ گرهن جي پوڄا جو ڪم شروع ٿيڻ گهرجي.

وشنوءَ جي اهين چوڻ تي گرهن جي پوڄا وغيره جو ڀار ڀڳوان شنڪر کڻي برهما مٿان رکيو. برهما وري سڀني رشين جهڙوڪ: ڪشيپ، اتري، وسشٺ، گوتم، ڀرڳو، گرو،

۽ جدا جدا جاين لاءِ لٺاني هاٿي اهڙي طرح ٺرا ڪيل هئا جو جنگ سڀا اڳيا هاٿي
سنگارياڻ ٻيا هئا. ان ڪانپوءِ ڪٽي ڪٽي لٺاني گهوڙا ۽ گهوڙيسوار ڀهڻ گهوڙن لاءِ
اهڙيءَ طرح ويٺل هئا جو جنگ سڀ گهوڙن تي سڀا گهوڙيسوار سواري ڪري رهيا هئا.
ڪٽي ڪٽي لٺاني هاٿين تي ۽ هاٿين جا لٺاني پيادن اهڙي طرح ويٺا هئا جو جنگ سڀا اڳيا
پيادن سڀ هاٿين کي هلائي رهيا هئا. ڪٽي ڪٽي رٿه ڪسڙا ڪيل هئا ۽ انهن کي
لٺاني گهوڙا اهڙيءَ طرح جڪي رهيا هئا جنگ سڀا اڳيا گهوڙا ڪين جڪي رهيا هئا.
انهن عجيب شين کي ڏسي مڙئي ماڻهو ڏاڍا حيران ٿي لڳا. ان ڪالسراءِ ڪيترا لٺاني جانور
۽ اهڙيءَ طرح ٺرا ڪيل هئا جي جنگ سڀ اڳ جيترا جاڳندا ٿي لڳا. لٺاني ٻيدل بهادر
سورهين جي سٽا ۽ ٺڙي ڪيل هئي جي ۽ جنگ سڀا اڳيا سورما ٿي لڳا. اي نارد مني!
وشوڪرما جي ڪاريگريءَ جي ڪماليت جي ڪهڙي واکاڻ ڪريان جنهن ڀڳوان جي
مالداڻ سان ديوتائن ۽ رشين جي من کي موهي ڇڏيائين. شادي-منڊپ جي وڏي دروازي
وٽ لٺاني سنگهه مڙهي جو لڳندي. ٿل ٻهاري ڇڏيائين جنهن هر هنڌ اچي لڳندي- ٿل اي
لڳو ۽ ان جي ٻرسان اڏيليءَ ۽ ۽ وري لٺاني هاڻي ٻهاري ڇڏيائين جي هر هنڌ سڀا ٿي لڳا.

گرڙ تي ويٺل ناڪڊن سوڌي ڀڳوان وشنوءَ جي ۽ دلڪش مورتي استاپت ڪيل
هئي. لٺاني ايراوت هاٿيءَ لاءِ ديوراج اندر جي ديوتائن ۽ سٽا سوڌي مورتي استاپت
ڪيل هئي. اڳتي ديوتائن جي رهڻ لاءِ لٺاني لوڪن ٻنجي رهڻ جي جاين جي اماوس ۽
وشوڪرما شروع ڪئي. برهما جي رهڻ لاءِ ست لوڪ جي رچنا ڪئي ويئي. ڀڳوان وشنوءَ
لاءِ ولڪنت ڌام جي رچنا ڪئي ويئي جو ڏسي هر هنڌ وشنو ڀڳوان ۽ جهڪر ٿئي ويئي.
ديوراج اندر لاءِ لندن ۽ سرڳ جي رچنا ڪئي ويئي. ڀڳوان شنڪر ڪسان ڙو ولڻ لاءِ
شنڪر کي ڪرڻ لاءِ ۽ ڀڳوان شنڪر جي لواس-استان جي وشوڪرما رچنا
ڪئي. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ڏهون سڪنڌ (٢) ڀاڳوتي کنڊ (٣)
اڌياءُ ٣٧-٣٨ سمايت.

ڀڳوان شنڪر جي اڳيا سان نارد جي ديوتائن کي ڪوٺ ۽ گرهن جو ٻوڌڻ ڪري ڀڳوان شنڪر جو ڪئلاش کان ٻاهر نڪرڻ

برهما: اي نارد! لڳن ٽرڪا ولي ڪري ڀڳوان شنڪر خوش لهر رٿي سڀ
ڀوتن ڀڄي گهر ڏانهن روانا ٿي ويا. ٻئي ڀڳوان شنڪر ليلا جي ۽ جاڳا واري
سواري ۽ ٿي ۽ رواني جو سڀاري وولو. انڪري اي نارد! لڳي سمرڻ ڪياٿين. ٻن ۽
ڏانهيءَ خوشيءَ ۽ برهمي اچي ٻئي ۽ ڀڳوان شنڪر لڳي چيو:
...ڪر: اي نارد! تهنجي اشسيش سان اسان ولسيءَ ڏاڍي جص لهبا

مت مالت ۽ ٻيا مهمان آهستي آهستي راجا هماچل جي گهر اچڻ لڳا. مندراچل،
آستاچل، اُدياچل، مليه، دردر، نشڌ، گنڌمان، ڪروير، مهيندر، پارياتر، ڪرؤنچ،
پرشوتم سشئيل، نيل، ترڪوٽ، چترڪوٽ، وينڪٽ، شري شئل، گوڪا مک، نارد، وِنڌ،
ڪالنجر، ڪئلاش وغيره ۽ ٻيا پربت سندر سندر ماڻهن جا روپ ڌاري ۽ سهڻيون
سوکڙيون ٻاکڙيون کڻي اچي پهتا. شوڻ ندر درياهه ۽ ٻيون نديون به پرش ۽ استرين جا روپ
ڌاري شو-پاروتيءَ جو وواهه ڏسڻ لاءِ ڏاڍي اُلساهه ۽ انتظاريءَ سان اچي پهتا. گوداوري،
جمنا، سرسوتي، ونڌي، گنگا، نرمدا وغيره نديون به سندر استرين جو روپ ڌاري هماچل
وٽ پهتيون. انهن جي اچڻ سان هماچل راجا جي نگري سڀني طرفن کان ڀرجڻ لڳي.
چوڌاري خوشيءَ جون لهرون لڳڻ لڳيون. سڄي نگري سهڻي لڳي رهي هئي. وڏا وڏا
اُتسو ۽ جلسا ملهائجي رهيا هئا. جهنڊيون ۽ وڏا جهنڊا جهولندا نظر اچي رهيا هئا. سڄو
شهر شاميانن ۽ چندن سان اهڙيءَ طرح ڍڪيل هو جو سورج جي لهس جو نالو نشان
ڪونه هو.

پوءِ گرراج هماچل انهيءَ وواهه جي مها اُتسو کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ عجيب نموني سان
سينگارڻ شروع ڪيو. سڙڪن ۽ رستن کي صفا ڪرايو ويو هو. پاڻيءَ جو ڇڻڪار ڪرايو ويو.
پاسن کان گلڪاريون ڪيون ويون هيون. چوواٽن ۽ چوسولن تي وڏا وڏا دروازا کڙا ڪيا
ويا هئا. دروازن تي ڪيوڙي جا پن، انب جا پن ۽ گلن جا تورڻ لڳايا ويا هئا. گلاب،
سورج مکي ۽ مالتي گلن جون مالهائون ٽاهي لڳايون ويون هيون. شهر کي چئني طرفن
کان رنگ برنگي سينگاريو ويو هو.

ڪنيا جي وواهه جي سڀني ساڻن جو ڪارج گرگ منيءَ جي حوالي ڪري هماچل
وشوڪرما کي گهرائي هڪ اهڙو عجيب ۽ وچتر وواهه منڊپ ٺهرائڻ شروع ڪيو جو ان
کي ڏسي هر ڪنهن ٿي عجب کاڌو ۽ از خود واهه واهه ٿي ڪئي. ڪهڙي ان منڊپ جي
مان واکاڻ ڪريان! ڪٿي شينهن اصلي طرح اهڙي نموني ٺهيل هئا جو هو اصل سچا
ٿيون لڳن جنهن ڪري منڊپ جي شوڀا پاڻ وڌي رهي هئي. سياڻي ۽ سياڻا ماڻهو به ٻڌجي
ٿي ويا ته ڪٿي سڪي جڳهه آهي ته ڪٿي پاڻيءَ واري جڳهه آهي. ڪٿي نقلي ٺهيل
شينهن ٺيڪ هوبهو شينهن وانگر ڌاڙي رهيا هئا ڪٿي نقلي مور ٺيڪ سچن مورن
وانگر ناچ ڪري رهيا هئا. ڪٿي نقلي ٺهيل ناريون ۽ مرد هوبهو سچن مردن ۽ نارين وانگر
ناچ ڪري رهيا هئا جن کي ڏسي سڀ جاچي ۽ ماچي ڏندن آڱريون وجهڻ لڳا. هر هڪ
دروازي تي نقلي دواريال اهڙيءَ طرح بيٺا هئا ۽ سلامي ڪري رهيا هئا ۽ ڌنش ٻاڻ کڻي
هيٺ مٿي ڪري رهيا جو ٺيڪ سچا پچا دواريال هئا. هڪڙي دروازي تي هڪ نقلي
مهالڪشميءَ جي مورتي کڙي ڪيل هئي جنهن جي شوڀا اهڙي ٿي ڏسڻ ۾ آئي جهڙي
سچي. ڄڻ کير ساگر مان مهالڪشمي ٺيڪ ساکيات پاڻ ٻاهر نڪري آئي هئي. ان وواهه منڊپ

شرمند شو براڻ - وڏو سيکڻا (۲) ولي آيا آهن . هـالي
سجهالي ٻاروليءَ جو لوهان سان واکدان (مگڻي جي اکا) ولي ٻارهن ڪري شاديءَ لاءِ ليارهن ڪري
ان پهچي ٻارکلن، ديوتائن وغيره سان خوب صلاحون ڪري شاديءَ موجب وواهه ڪرايو.
ند لي هماچل جي گهر پڌارڻ والن جي وڏيءَ موجب وواهه شاديءَ ۽ ڇا ڇا
مهاديو: اي وشنو! وواهه کي ته مان ڪلهن ڏار آهي ۽ ته پڻو آهي. شاديءَ ۾ جا جا
ڪهر آهي، ڪلن ڪهر آهي سمرور وسڌار سان پڌايو.
مب رشي: اي مهاديو! لوهن اولن وشنوءَ، برهما، ديوراج اِندر، سهڻي رشين، منهن
اکون، ڪندرون، سلن، وديادرن، اپسرائن، ديون ۽ ديوتائن کي گهرايو. اسره سڀئي ڪسڏهي
لوهان جي ڪر جي پالڻي پورالي ڪندا. الهن چئي سڀ لي رشي ارادليءَ سوڌا پهچي
پهچي آشرم ڏانهن روانا ليا. (هر هر مهاديو شنبو. ڪاشي وشرالمه ڪيکي) وڏو سيکڻا
(۲) ٻاروالي کنڊ (۳) اڌيائي ۳۵-۳۴ ۽ ۳٦ سمايت.

(۲) ٻارولي کنڊ (۳) اڌيائي ۳۷-۳۸

راڄا هماچل وٽان پکوان شڪروت لکن . پتريڪا جو پهچڻ: راڄا
راڄا هماچل وٽان پکوان پتريڪائن جو پهچڻ ۽ وشو ڪرما
وٽان سهڻي ڏانهن ليندي پتريڪائن تيار ڪرائڻ .
ڪان عجيب نمولي ۾ شادي منڊپ تيار ڪرايو؟

نارد: اي پتا سڀن رشين جي ملي وچ ڪاٿوره راڄا هماچل ڇا ڪيو؟ لکن پتريڪا
برهما: اي ناردا راڄا هماچل پهچي پروهت گرگ رشيءَ کان وواهه جي لکن پتريڪا
تيار ڪرائي شو ڏانهن موڪلڻ جي تياري ڪئي. پهچي سڀ مانڻ همڪ مال ۽ مدسائون
ڪهري لي سامان سان گڏ اها لکن پتريڪا پکوان شڪر ڏانهن موڪلي . پکوان - شو و
الهن مانهن پکوان . شو کي تلڪ لڳايو ۽ اها لکن پتريڪا ڪمس اسره همڪ ۾ ڏاي
پکوان وري موٽ ۾ الهن مانهن جو ڏادو سواکت ۽ سڪار ڪيو. اوءِ آهي سڀ مانهن ڏا
حرش لي ڪري هماچل وٽ موٽي آيا. مهشور وٽان عرصه ٻالي مانهن جي موٽي اڇڻ
پڻي گرواڄ هماچل گڏ گڏ لوڙ لڳو. لهن ڪاٿوره جدا جدا ڏورالهن ڏانهن ۾ وچ وارن
مانن ڏانهن هماچل لهڻ پتر موڪلڻ شروع ڪيا. الهن ڪاٿوره شاديءَ ۾ ڪم اچڻ
شين جڙوڪ: چانور، اٽو، کنڊ، الو، کيرو، ڏڌ، کيهه، مٺايون، سلوڻون شيون، مکڻ، اڪ
۽ سرادي تائي پهچي جون شيون ۽ سڪو مور جڙوڪ: ڪاڇا، پستا، اکروٽ ۽ باداما
وغيره خوب هماچل اتري قدر گڏ ڪرڻ لڳو جو سڪڻ شين جا ڪدام ٻارجي ويا ۽
شين جا جٿڪ ڪرهه پوڻ لڳا. شو - ٻارکلن لاءِ اوچا ۽ قيمتي ڪپڙا ۽ ديوتائن لاءِ
وري جا سامان ۽ ڪهڻا ليار لوڙ لڳا. گهر ۾ الدر ٻاروليءَ جو لڳن لڳرائي ۾ هر روز
لوڙ لڳو. چوڌاري آمد مڪل لوڙ لڳا. راڄا هماچل لاءِ ڪالي ۽ جهالي جو جو
چوڪو پرپند ڪيو.

رهندو. توهان اهڙي شڀ مهورت ۾ پنهنجي ڪنيا شوا - ديوي (جڳت ماتا) ڀڳوان - شو (جڳت جي پتا) کي پردان (سونپي) ڪري پنهنجو جنم سڦلو ڪريو.

اهين چوندي رشين ۽ منين ۾ شرومڻي مني وسشٽ نانا پرڪارن جي ليلائن جاڻڻ واري شو - ڀڳوان جو سمرڻ ڪندي چپ ڪئي ۽ راجا هماچل ۽ راڻيءَ جي دلين تي البت اثر چنبو پئو جن پنهنجن من ماڻين سان صلاح ڪرڻ شروع ڪئي. راجا هماچل پرڻين سان صلاح ڪندي چيو:

راجا هماچل: اي ميرو، سهيه، گنڌمان، منداچل، مئناڪ ۽ ونڌياچل وغيره پربتو! توهان ڪرپا ڪري منهنجي ڳالهه ٻڌو. گرو وسشٽ هيءَ ڳالهه ڪري رهيو آهي. هاڻي توهان جي ڪهڙي مرضي آهي؟

سڀ پربت: اي مهاڀاڳ! هن سمي ۾ ويچار ڪرڻ مان ڇا وريندو؟ جيئن رشي چون ٿا تيئن انوسار ڪارج ڪرڻ گهرجي. حقيقت ۾ هيءَ ڪنيا ديوتائن جي ڪارج سڌ ڪرڻ لاءِ ئي آئي آهي. هن سدا - شو لاءِ ئي اوتار ڌارڻ ڪيو آهي ۽ ان کي شو کي ڏيڻ گهرجي. وري جڏهن ڀڳوان رُدر جي هن اپاسنا ڪئي آهي ۽ رُدر اچي هن سان ڳالهيون ٻوليون اٿس، ٽيءَ ڪيون آهن نه پوءِ ان سان ئي وواهه ڪرڻ واجب ٿيندو.

برهما: اي نارد! ميرو آدي پربتن جي ڳالهه ٻڌي هماچل ڏاڍو پرسن ٿيو ۽ گرجا پاروتي (پاروتي) نه من جو من ۾ ڏاڍو خوش ٿيڻ لڳي. ارنڌتيءَ به گهڻئي مثال، ڳالهيون ۽ ونيڪ ڪٿائون ٻڌائي مينا ديويءَ کي چڱيءَ طرح سمجهايو. پوءِ نه رشين ۽ ارنڌتيءَ جو پنهنجي زال مڙس ڏاڍو ستڪار ڪيو. پوڄن ڪارايو ۽ هٿ جوڙي هماچل پرارٿنا ڪئي.

راجا هماچل: اي رشيئو! توهان اهڙي ڪرپا ڪريو جو اسانجي ڌيءَ ۽ اسان جيون سڀ شيون شنڪر جون ئي وڃن. (ڌيءَ ڏانهن اشارو ڪري) هيءَ منهنجي ڪنيا ڀڳوان رُدر جو ڀاڱو (حصو) آهي. مان هميشه پڪ ڪئي آهي ته منهنجي ڌيءَ رُدر جي ارپڻ ڪندس. (اهڙيءَ طرح راجا هماچل منگڻي جي پڪ ڏني.)

سڀ رشي: اي گرو راج! ڀڳوان شنڪر وٺندڙ آهي ۽ توهان ڏيندڙ آهيو ۽ پاروتي ڀڪ پکيا (دان) آهي. ان کان مٿي ڇا ٿي سگهندو؟ اي راجا هماچل! توهان ڌنيه آهيو. (ڪنيا پاروتي ڏانهن) اي ديوي - شوا! تون ڀڳوان شو لاءِ سدائين سک ڏيڻ واري ٿيءُ. شل تنهنجو ڪلياڻ ٿئي. جهڙيءَ طرح شڪل پکي ۾ چندرما وڌندو رهي ٿو اهڙيءَ طرح تنهنجي گڻن جو واڌارو شل چوڏس چوڌار ڦهلجي.

پوءِ راجا هماچل رشين منين کي ٻيل قول ڏنا ۽ منگڻي جي پڪ ڏيڻ وٺڻ کان پوءِ پاڻ پنهنجي راڻين رسمن موجب پنهنجي ڏاڙهيءَ ۽ مڇن کي هٿ ۽ ڪنڪو (ڳاڙهو تلڪ) لڳايو ۽ رشي مني به اُتي روانا ٿيا.

جلد ئي رشي اچي ڀڳوان رُدر وٽ پهتا ۽ نمسڪار ڪري چوڻ لڳا.

سڀ رشي: اي ديون جا ديو مها ديو! اسان جي نمسڪار آهي. توهان جي آگيا انوسار گرراج هماچل ۽ مينا کي چڱيءَ

آهي. تنهن ڪري اي گرواح! اوهين پنهنجي اچار وهنوار کي آنند منگل ڪرڻ واري پنهنجي ڌيءَ پاروتي، هر (شنڪر) جي هٿ ۾ ڏيو. جيڪڏهن اوهين نه ڏيندؤ ته هوءَ پرڻيا پنهنجو پاڻ پنهنجي ارادي موجب هليو ويندي ۽ پوءِ لوڪن لاءِ هڪ مثال بڻبي. ۽ تنهنجي ماڻ به ويندي ته هوءَ به ويندي. ڏاڍن جي ديو مهاديو لنهنجي ڌيءَ جا سڀ ڏک ۽ ڪلش ڏسي هڪ وقت هڪ براهمڻ جو روپ ڌاري آيو هو ۽ هن سان شاديءَ جو اقرار ڪري ڪيس السمس ڏيندي انتردڌيان ٿي ويو. روپ پاروتيءَ جي ارادا ڪرڻ لاءِ وري شنڪر ڀڳوان لوهان وٽ ۽ پاروتيءَ جي شاديءَ جي ڳالهه ڪرڻ آيو هو مگر شو- مايا ۾ موهت ٿي ڪري لوهان پنهنجي ڳالهه مڃي (راجا هماچل ۽ راڻيءَ مينا) سندس ڀاڳيا (گهر) سوپڪار ڪئي. هاڻي ٻڌايو ته ڪهڙي سبب ڪري اوهان جي من ۾ ڪمزوري آئي؟ ڀڳوان شنڪر پنهنجي ديوتائن جي ارادا سوپڪار ڪري اسان رشين کي اوهان سان ڳالهائڻ لاءِ موڪليو آهي ۽ اسان لوهان کي اهڙي اپديش ڪري رهيا آهيون ته لوهان ڪنيا پاروتي ڀڳوان ردر کي ڏيو ۽ سولي ۽ پنهنجو ڪم ڪرڻ گهرجي جو ڀڳوان ردر اوسيا ۾ لڳل ديوي پاروتيءَ کي ۽ اهڙي ٿي ور ڏنو آهي. اشور جي ڪمل ارنکيا ڪئي آهي ۽ هيءَ طرح ڪالا لهندي. اشور جي رس ۾ رهندڙ سادو- رشين جي ڪمل ارنکيا جو لسي اڪيلو لنڪن مشڪل آهي. بابي اشور جي ڪمل ارنکيا جي ڪهڙي ڳالهه چئي سگهجي؟ (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) ادياءُ ٣٢- ٣٣ سماپت •

***

سپتن رشين جي سمجهائڻ ڪانپوءِ استريءَ سميت هماچل جو سويڪار ڪرڻ

برهما: اي ناردا! تنهن کانپوءِ براهمڻ ڪال ۾ راجا اروڪ پنهنجي ڌيءَ پدما جي شادي پلاڊ رشيءَ سان ڪئي جن مان ڏاڍن ڪل وارا ڏٺا. پتر امدا ٿيا ۽ اهڙيءَ طرح پدما ۽ سنا مثال بڻائيندي رشيءَ وسشٽ چيو:

رشي وسشٽ: اي گرواح! لوهان سمجهيءَ ڳالهه کي ولڏي ورن واري سمجهي ڪري، پنهنجي من جو اجايو جوش لاهڻ گهرجي ۽ پنهنجي ڪنيا مهاديو جي ارپڻ ڪريو. اڄ ڪان ولي ستين ڏينهن کان پوءِ هڪ شڀ ۽ درلڀ مهورت اچڻ وارو آهي، جنهن وقت چندرما لگن سوامي ٿي ڪري پنهنجي پٽ ٻڌ سان لگن ۾ وڃل هوندو. لگن روهڻي آهي. چندرما ۽ ٻيا گره به تمام سٺيءَ طرح وڃل آهن. تاريءَ (منگهرا) جو سڀني دوشن کان رهت پاڪ سوامي سوري جو ڏينهن لهندو. جنهن ۾ ٻاڻي گرهن جي درشٽي (نظر) به ڪالا هوندي. لگن لسي شڀ گرهن جي درشٽي آهي. گرو (ورهسپت) طرح وڃل آهي جو سنتان ۽ سهاڳ جو ارپڻ سک ڏيڻ وارو

پرڪارن جي وچن کي ڄاڻي سگهندا آهن. ٻهراڻ ته اهي وچن جي ان مهل ٻڌڻ سان ڏاڍا سندر ۽ وڻندڙ لڳن ٿا پر وقت گذرڻ کانپوءِ ڪڙا ۽ ڏکدائي ثابت ٿين. سياڻا ماڻهو پنهنجي سياڻپ جو جوهر اهڙيءَ طرح ڏيکاريندا آهن جنهن سان ڪنهن جو به ڀلو ڪونه ٿئي. ٻئي قسم جا وچن اهڙا ٿيندا آهن جي شروعات ۾ اڻوڻندڙ لڳا ۽ نقصان پهچائيندڙ پيا ڀاسجن پر وقت گذرڻ کانپوءِ وڻندڙ ۽ فيض پهچائيندڙ پيا ثابت ٿين. اهڙن قسمن جا ٻول (وچن) ڌرمي ۽ ديالو ماڻهو ٻوليندا آهن. ٽئين قسم جا وچن اهي آهن جي امرت وانگر مٺا ۽ وڻندڙ لڳن ۽ هر ڪنهن وقت سک پهچائيندڙ هجن ۽ سچا هجن. اهڙا وچن سرشريشٽ ماڻهو چوندا آهن. نيتي شاسترن ۾ اهڙيءَ طرح وچن جي ڀيد ڄاڻ ڏني آهي. هاڻي ٻڌاءِ توکي ڪهڙا وچن سڻا ٿا لڳن؟ ڀڳوان شنڪر سمپورڻ (سڀني) ديوتائن جو سوامي آهي. هن وقت ٻاهران سمپتي ڪاڻي ان جو سبب هيءُ آهي ته هن جو چت گيان ساگر ۾ لڳل آهي. جو گيان - آنند سروپ ۽ سڀ جو ايشور آهي تنهن کي ٻاهران وستن جي ڪهڙي اپيڪشا ٿيندي؟ گرهستي ماڻهو ٻاهران ڏيکاءُ واسطي ئي موهجي پنهنجي ذيءَ ڏيندو آهي ڇو جو ڪنهن غريب ۽ ڪنگال کي ذيءَ ڏيڻ سان پاپ چڙهندو آهي. ڪير ٿو چوي ته ڀڳوان شنڪر ڏکيو ۽ اڪيلو آهي؟ ڪبير جنهن جو نوڪر آهي. جو پنهنجي اک جي اشاري سان سنسار جي سرشٽيءَ جي رچنا ۽ سنگهار ڪري سگهي ٿو. جنهن جي ٽي - مورتيءَ جو نالو برهما، وشنو ۽ رڊر آهي، تنهن کي ڪير نرڌن ۽ دکي چئي سگهندو؟ برهم لوڪ ۾ نواس ڪرڻ وارو برهما، ڪير ساگر ۾ رهڻ وارو وشنو ۽ ڪيلاش ۾ رهڻ وارو رڊر - اهي ٽيئي سندس شڪتيون آهن. ڀڳوان شنڪر مان **پرڪرتيءَ** ۽ ٽن روپن کي اختيار ڪيو آهي. وري ليلا جي ڄاڻڻ ۾ انهن ٽن الڳ روپ ڌارڻ ڪيا آهن. **سرسوتي - ديوي** مک (وات) مان اُتپن ٿيل سمجهو. **لڪشمي ديوي** سندس ڇاتيءَ ۾ اُتپن ٿيل ڄاڻ ۽ **شوا - ديوي** دئيتن جي مارڻ ۽ ديوتائن کي سک پهچائڻ لاءِ ديوتائن کان ڪڍ ڪيل تيج - شڪتي مان پيدا ٿيل ڄاڻ.

وقت جي ڦيري کائي ڪري دڪش جي استريءَ جي گرڀ مان شوا - ديوي، **ستي**، جي نالي سان پرگهٽ ٿي سنسار ۾ مشهور ٿي. دڪش پنهنجو ڀاڳ پنهنجي ذيءَ ڀڳوان شنڪر کي ڏئي ڇڏي. پتا - دڪش جي اڳيان ۾ ديويءَ **ستيءَ** پنهنجي پتيءَ جي گلا نه سهي سگهي ۽ جوڳ - اگنيءَ ۾ پنهنجو شرير تياڳ ڪري ڇڏيو. اي راجا هماچل ياد رک! اها ساڳي ئي ڪلياڻ ڪرڻ واري ستي (شوا- ديوي) پاروتيءَ جي روپ ۾ تنهنجي وارث ۽ مينا جي گرڀ مان پرگهٽ ٿي آهي. هيءَ **شوا - ديوي** جنم جنم ۾ ڀڳوان - **شو** جي استري ٿيندي آئي آهي. هر هڪ ڪلپ ۾ ٻڌيءَ جي روپ واري درڳا - ديوي گياني ماڻهن جي ماتا ٿيندي آئي آهي. هيءَ سدا سڌيءَ (ڪاميابيءَ) واري، سڌي (ڪاميابي) ڏيڻ واري ۽ سڌيءَ (ڪاميابيءَ) جو روپ آهي. ڀڳوان شنڪر هن **ستيءَ** جي چتا جي رک، (ڀسم-ي) سمجهي ڪري ٿي چتا - ڀسمي (شمشان جي رک) پنهنجي شرير تي مکيندو (لڳائيندو)

ارنڌتي : والي مينا! اسين، اسين، مان ارنڌتي آهيان. مون سان گڏ سپت رشي ڀڳوان ڪهڙي پڌارا آهن. اڄ توهان جا ڀاڳ اڀري پيا آهن، اسين من کي ڌيرج ڏيءُ. گهٻرائڻ نه، اسين سمجهائڻ کان ڪم وٺنداسين.

پوءِ ارنڌتي جي لفظن ۽ ناليءَ هو. جاڳندو هو. مينا جي من ۾ جهٽڪو الو چمڪندو هو. آهستي آهستي اکيون کولڻ لڳي. ڌيري ڌيري اٿي ارنڌتيءَ جي چرڻن ۾ مستڪ جهڪائي ڇهڻ واريءَ ۽ چرڻ لڳي.

مينا : اڙي! اڄ مون کي ڪهڙو ڀلو ڪرم جو ڦل مليو آهي جو گرو وسشٽ جي پتني پوترا ارنڌتي منهنجي گهر ۾ پڌاري آهي. ديوي! توهان جي اچڻ جو ڪهڙو سبب آهي؟ مان توهان جي داسي آهيان. منهنجي ڌيءَ به توهان جي داسي آهي. ٻڌايو ڪهڙي آسان لاءِ آگيا آهي.

ارنڌتيءَ ڪيس پاروتيءَ جي شاديءَ جي باري ۾ گهڻو ڪي سمجهايو ۽ سندس من کي اطمينان ڏنو. پوءِ ڪيس ارنڌتي پاڻ وٺي آئي جتي رشي ويٺا هئا.

سپت رشي : اي والي مينا ۽ گرراج! اسان جا مڪدالڪ وچن ٻڌو. توهين پاروتيءَ جي شادي ڀڳوان شنڪر سان ڪريو. ڀڳوان شنڪر سڀني جو سوامي آهي. هو ڪنهن کان به ڪنهن به قسم جي گهر نٿو ڪندو آهي. برهما ۽ ٻين ديوتائن ڀڳوان شنڪر کي پرارٿنا ڪئي آهي ته ديوتائن جي ڀلائيءَ خاطر تارڪاسر کي ناس ڪرڻ لاءِ پاروتيءَ سان شادي ڪري هڪ بهادر پٽ اُپائي. ڪن ورڻ هماليه توهان جي ڪيا ۽ مهادو سان شادي ڪرڻ لاءِ وڏي تپسيا ڪري مهادو کان ور ورتو آهي. هنمسيه ۽ ٻرگهراج شنڪر کي شادي ڪرڻ جو ڪر ۽ خيال ڪرڻ آهي ۽ ديوتائن جي آڪار لاءِ هو شادي ڪرڻ ۽ اي هماچل! هن ڳالهه ۾ توهان منهنجو ٻار ڪري ڇاڏ.

راجا هماچل : پر سوامي مان نه شو وٽ گهر گرهستيءَ جو رنگ ڍنگ ڏسان ٿو ڪرنه ٿو. نه گهر اٿس نه ڪهاڻ. نه ٻالي نه ٻندو. نه مت نه مالڪ. نه سورج ۽ عيش و آرام جو سامان وغيره. ننڍا اڪيلو ننگ ڌڙنگ. نه ڪپڙا نه لتا. پوءِ اهڙي اڪيلي جوڳيءَ کي اسين ڌيءَ ڏيئي ڇا منهنجي ڌيءَ جي زندگي زهر ڪريون؟ توهين ساڃاهه وارا آهيو. برهما جا پٽ آهيو. وڌي ۾ چيل آهي ته جهڙو انسان لوڀي، موهه، ڪام ۽ لوڀ ڪري ڪنهن به اڻ لائق ور لاءِ منهنجي ڌيءَ ڪيا ارپڻ ڪري ٿو سو نرڪ ڀوڳڻ لائق آهي ۽ توهان جي مرضي آهي ته مان ڇا نرڪ ڀوڳيان؟ مون ٻڌو ڪو آهي ته هيءَ ڪنيا ڪنهن ٻئي کي. توهان کي ڏني جتي منهنجي ڌيءَ سچ اگري نه ڪيو. مان پوءِ ڪالي ۽ سک سان گرهست آشرم جو ڌرم پالي.

رشي وسشٽ : اي گرراج! منهنجي ڳالهه ٻڌ. گرهست ڌرم جي چڱيءَ طرح پالنا ڪري آهي ۽ نه ننڍ هن لوڪ ۾ سک ۽ پرلوڪ ۾ به. شاسترن ۾ ان قسم جا ٽي آهن شاسترن جي ڄاڻن وارا مالڪ منهنجي لوڀ درشٽيءَ سان انهن سڀني

راڻي ميناَ جو دک جي ساگر ۾ ٻڏڻ ۽ سَتن رشين جو سمجهائڻ

برهما: اي مني نارد! ساڌو براهمڻ جي ويس ۾ ڀڳوان شنڪر جيڪي ڪجهه چيو تنهنجو پاروتيءَ جي ماءُ ميناَ جي من تي ڏاڍو گهڻو اثر ٿيڻ لڳو. ميناَ دک جي ساگر ۾ غوطا کائڻ لڳي ۽ جوش ۾ اچي راجا هماچل کي چوڻ لڳي.

ميناَ: پراڻناٿ! جيڪي براهمڻ چيو ويو آهي تنهن بابت ويچار ڪرڻ بلڪل ضروري آهي. مان پنهنجي اهڙي سهڻي ڌيءَ ننگ ڌڙنگ، ماٺا ذات ڀڀوت واري ۽ شمشان ۾ رهڻ واري کي ڪانه ڏينديس. ڇوته پنهنجي ڌيءَ جي ڀلائيءَ سان راند ڪرڻي ڪانه آهي. مان پنهنجي ڌيءَ جو دک سهي نه سگهنديس. ڇا به ٿي پوي مان اهڙو ڪم نه ڪنديس. مان مري وينديس پر پنهنجي ڌيءَ هن جي هٿ ۾ نه ڏينديس. نه ڏينديس. (ائين چوندي، روئندي ۽ اوڇنگارون ڏيندي ميناَ بيهوش ٿي وئي)

هيڏانهن ڀڳوان شنڪر ڪيلاش ۾ پهچي سَتن رشين ۽ ارنڌتي، جو (وششٽ جي استريءَ) جو سمرڻ ڪيو. ست ئي رشي ارنڌتيءَ سان گڏ اک ڇنڀ ۾ اچي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن ۾ نمسڪار ڪري چوڻ لڳا، ”اي ديون جا ديو! اسان لاءِ ڪهڙي آگيا آهي.“

ڀڳوان شنڪر: اي رشيشورو! توهان يڪدم راجا هماچل وٽ پهچي وڃو ۽ راڻيءَ کي سمجهائي ڪم جي پورائي ڪيو.

ڀڳوان شنڪر جي آگيا وٺي ست ئي رشي ۽ ديوي ارنڌتي اچي هماچل وٽ پهتا. هماچل ڏاڍي خاطرداري ڪري چوڻ لڳو.

راجا هماچل: اي رشيشورو! اڄ منهنجو گرهست آشرم سڦل آهي. مان اڄ ڌنيه آهيان. منهنجو اڄ جنم سڦل ٿيو جو توهان مهرشي مون وٽ پنهنجا پير گهمايا آهن. منهنجي لاءِ ڪهڙي آگيا آهي. مان سڀ ڪجهه ڪرڻ لاءِ تيار ٿيندس. توهان جـــي فقط حڪم جـــي دير آهي.

ست رشي: اي گرراج! ڀڳوان شنڪر جڳت جـو پتا آهي ۽ تنهنجي ڌيءَ پاروتي جڳت جي ماتا ڪري ڄاڻ. تنهنڪري تون پنهنجي ڌيءَ ڀڳوان شنڪر کي ارپڻ ڪري پنهنجو جنم سڦلو ڪر ۽ ان ۾ ڪوبه شڪ نه سمجهه.

هماچل: اي رشيشورو! توهان جيڪي چئي رهيا آهيو سو سورهن آنا سچ آهي ۽ مون سچ سمجهي ڇڏيو هو مگر هڪ ويدوان جوتشي براهمڻ اچي بلڪل ابتي ڳالهه ٻڌائي آهي. انهيءَ وقت کان وٺي منهنجي استريءَ جي من تي ڏاڍو خراب اثر پئجي چڪو آهي ۽ هوءَ پنهنجي ڌيءَ جي شادي اهڙي جوڳيءَ سان ڪرڻ لاءِ تيار ڪانه آهي. هاڻي هوءَ دکي حالت ۾ بيهوش پئي آهي ۽ ڪنهن ڳالهه کي مڃڻ نه ڏيندي.

شو-مايا انوسار ارنڌتي ميناَ جي خاص ڪمري ڏانهن رخ رکيو جتي هوءَ بيهوشيءَ جي حالت ۾ پيل هئي ۽ پرسان اچي پريم ۽ دلداريءَ ڀريا وچن ۾ چوڻ لڳي.

العرڏيان لي ويا. اي شمڀو. جڏهن کان توهان انهن وٽان ويا آهيو تڏهن ڏينهن کان وٺي هو ٻئي زال مڙس توهان جي پوڄا، ڀڄن ۽ آراڌنا ۾ لڳل آهن. هاڻي اسان جي پرارٿنا سوڪار ڪريو ۽ انهن تي ڪرپا ڪريو.

ديوتائن جي وينتي ٻڌي ڪري ڀڳوان شنڪر ڪين آلپ ڏنو. ديوتائون خوش ٿي اتان جي پنهنجي گهر روانا ٿيا. پوءِ ڀڳوان ڀڪت وتسل، مايا جو سوامي، لوڪار ۽ شڌ چت سان راجا هماچل جي گهر ويو جتي راجا هماچل پنهنجن مٽن مائٽن، عزيزن ويڙهن، پاروتيءَ ۽ مينا سان ڳالهين ٻولين ۾ مشغول ۽ مست ويٺو هو. ساڌوءَ جي ويس ۾ شريو لسي ويٺي ڪوڙا ٻوريل هڪ هٿ ۾ مالها ۽ ٻئي هٿ ۾ چڻي هئس. ڳچيءَ ۾ شالگرام ڌارڻ ڪيل ۽ مٿي تي تلڪ لڳل هئس. پيرن ۾ چاکڙيون ۽ مک (وات) سان "اوم نمه شوايه" چوندو مهالها الدر آيو. راجا هماچل استريءَ سوڌو اٿي (مهمان) براهمڻ جو سواگت ڪري ساشٽانگ پرڻام ڪيو. ديوي پاروتي نه پنهنجي پراڻ پياري کي الهه سڃاڻي لڳي، پر آءُرو قدم ڪٿي کان ٻالڪي روڪي لٺ الدر جو الدر ۾ آستتي ڪئي. دل و جان سان آهيان جي مورت ۾ ساڌو براهمڻ راجا هماچل کي آشيرواد ڪئي. راجا هماچل عزت ۽ امرلسا سان چيو، "اي مهراج! توهان ڪير آهيو ۽ توهان جي هتي پڌارڻ جو ڪهڙو ڪارڻ آهي؟" تڏهن ان ساڌوءَ جواب ڏنو.

ساڌو براهمڻ: اي گروراج! مان هڪ ودوان ساڌو براهمڻ جوتش جو جاڻو آهيان ۽ سنسار ۾ جيڪي وهي وارڻ ٿيو ٿيندو تنهن جي مونکي ڄاڻ رهندي آهي. پنهنجي گروءَ جي ڪرپا سان مان هر هنڌ پنهنجي مرضيءَ موجب ڦرندو گهمندو آهيان ۽ هوا وانگر منهنجي رفتار آهي. پراپڪار ۾ منهنجو من سدا لڳل رهندو آهي. ساڌو سماج ۽ عام ماڻهن جي ڀلي خاطر جيڪي منهنجي هن شرير مان لڪرلدو آهي سو ڪندو رهندو آهيان. مونکي ڪنهن طرح خبر پئي ته تون پنهنجي سهڻي سڀاڳي ساوان سندر ڌيءُ هڪ لنگ، ڌرلنگ، لاڪاڻ، ڪروپ ۽ اوگڻن سان ڀريل، شمشان ۾ رهندڙ، ڀيڪ ڀٽڪيندڙ، نانگن سان کيل ڪندڙ، ادين تي رکي (ڏوڙ) لڳائيندڙ، ٻنا گهر گهاٽ واري ۽ هڪ وڏيءَ عمر واري کي ڏيڻ لو چاهين. جيڪا نه ڳالهه ڪنهن لائيندو سوچ ويچار ٻڌائڻ ڪرڻ گهرجي. تون پنهنجن مٽن مائٽن سان صلاح ڪر، ڇاڪاڻ جو هو ڪندو ئي آهي. جو ڪري شمڀوءَ کي ڇاڙهو ڪان اڳ پتا ۽ مانا ڪنهن ٻئي ڳوڙهه ڪرڻي پوندي آهي. آهي پاروتيءَ کي هن ڳالهه جي ڪهڙي خبر؟ هوءَ اڃا ٻار آهي ۽ هن کي شو جي نڪ ۽ اوگڻن جي پرک ڪانه آهي ۽ هن کان پڇڻ نه اجايو آهي.

ساڌو براهمڻ جي هن ڳالهه جو پاروتي جي مانا تي ڏاڍو اثر پيو ۽ مٽ مائٽ پڻ ٻاڻ ۾ ... ڪرڻ لڳا. راجا هماچل براهمڻ کي دان دکشنا ورڻ ۽ ڀوڄن ڪرڻ لاءِ عرض ڪيو. ... ڀوڄن ڪالي روانو ٿيو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر ... کنڊ (٣) اڌياءِ ... سماپت.

ꕥ ꕥ ꕥ

گرواج هماچل ۽ اچي سهڙيو. ميئا جي ڳالهه ٻڌي ۽ هڪ مرد ناچوءَ کي مطالعه جي حال جي اندر ۾ ڏڙڪ ناچ ڪندو ڏسي هنجي ڪروڌ جي باهه ڀڙڪو کائي اٿڻ لڳي. يڪدم نوڪرن کي حڪم ڪيائين، "ٻاهر ڪيو هن ڀوروپي ناچوءَ کي! جلد ٻاهر ڪيو !! هيڏاهن نتراج ڀڳوانجي لِلاهي جوت ۾ چمڪي رهيو هو. ٻاهر ڪيڻ نه ٻري ۽ ٻر ڪنهن کي سندس ڀرسان وڃڻ جي مجال ڪانه هئي. پوءِ نه نتراج ڀڳوان ليلائون ڏيکارڻ شروع ڪيون؛ ڀوران ۽ وشنوءَ جو مور مڪٽ ڌاري روپ ڌارڻ ڪيائين. چمڪي چمڪي ڏهٺا ۽ سندر ڪڙا ان ڏينهن صبوح جو راجا هماچل ڀڳوانجي مندر ۾ وشنوءَ کي چڙهايا هئا سي سڀ نتراج اسي چڙهيل ڏسڻ لڳو. اڪ چسپ ۾ وشنوءَ مان ڦري چئن مکن وارو برهما ٿي پيو. وري اڪ چسپ ۾ سورج ديوتا ٿي پيو. راجا جون اکيون مڇهائڻ لڳيون نه ڇا ڏسي نه وري اچسان ڀڳوان ردر ويو آهي ۽ پاروتي ۽ ساڻس سنگهاسن تي گڏ وٺي الس. انتري ۾ وري اکيوءَ (فقير) جو واس ڌارڻ ڪيو ۽ ٻهي راجا هماچل ۽ راڻيءَ ميئا کان فقيري واس ۾ پاروتيءَ جي گهر ڪئي، ٻر شو - مايا ۾ موهت ٿي ٻنهي زال مڙس انڪار ڪيو. اکيو (فقير) ٻيا وڻڻ جي جڏهن انترڌيان ٿي ويو نه پوءِ ٻنهي کي سمڪ ٻيئي (سمجهه آئي) ۽ سوچڻ لڳا، "ڀڳوان شنڪر ڀڳوانجي مايا سان اسان کي موهت ڪري هليو ويو." پوءِ نه اٿي شو - ڀڳتي شو - پوڄا شو آراڌنا ۾ لڳي ويا. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءِ ٣٠ سماپت.

ديوتائن جي زور ڀرڻ تي برهمڻ جي ويس ۾ شنڪر جو هماچل جي گهر وڃڻ

نارد: اي وڌاتا! جڏهن راجا هماچل ۽ راڻي ميئا فقير کي هٿ ۾ ڏيءَ ڏيڻ کان انڪاري ٿيا نه پوءِ ڇا ٿيو؟

برهما: اي نارد! شو - مايا ۾ موهت ٿي انهن ٻنهي اُن فقير کي نه سڃاتو. جڏ اهو فقير ٻيا ڪجهه وڻڻ جي انترڌيان ٿي ويو نڏهن هنن کي ڄاڻ پيئي نه ديون جو ديو مهاديو پاڻ فقير جي روپ ۾ ۽ ناچوءَ وغيره جي روپ ۾ آيو هو ۽ پاڻ نه ڄاڻاڻي واپس مڙي ويو. ان کان پوءِ ٻنهي زال مڙس ڏاڍو پڇتايو ۽ شو - پوڄا شو - ڀڳتي ۽ شو آراڌنا ۾ لڳي ويا ۽ جڏهن ديوتائن جي سوامي اِندر کي خبر پيئي نه گرو ورهسپتي ۽ ٻين ديوتائن کي ساڻ وٺي ڀڳوان شنڪر وٽ پهتو ۽ سڀني ديوتائن ٻاران ڳالهائڻ لڳو.

اِندر: اي ديون جا ديو مهاديو! اسين ديوتائون توهان جي شرڻ ۾ آيل آهيون. توهان ديوتائن جا دييال آهيو ۽ اسان جي هر وقت سنڪٽن کي ناس ڪندڙ آهيو. توهان راجا هماچل ۽ راڻي ميئا جي گهر ويا هئا مگر هنن توهان کي ڪونه سڃاتو ۽ توهان انهن ٿي فقير جي روپ ۾ ٻيا ٻکيا وٺي

ساهيڙين کي ساڻ وٺي پنهنجي ڪور ڳالهين اچڻ جي وڪ وڌائڻ شروع ڪئي. شهر جي حدن ٽاڻي اڳتي سان ٻارولي کي پنهنجي مٺي مالڪ جو انتظار اچي ورائي ويو. ماٺا ڳرانڍيون پائي روئڻ لڳيون ۽ ٻيا جي اکين ۾ نه ٻرندڙ جي جوالا اچڻ لڳي ۽ واسه مان ارڏود ڪئي ۽ روح لڪرڻ لڳا، "اي سهيري! تو لي اسان جي ڪل جو آڌار ڪير آهي. تنهنجي لي سدا پڄاڻ سان اسان جي اکيون جو ڳالهه اوچو ٿيو آهي. تنهنجي جوڳ ۽ لب ڪري اسانجو وڃڻ ۽ ساڪر مان پار پوندو ويندو ۽ پڙو پيو لڳندو. اهتري ۾ اي ناٿ! ٻڪران شنڪر جي ماٺا الوساڻ لون نه اچي آئي اٿيون. اڙڪي ڏسي ٻارولي تنهنجي اڳيان لمسڪار ڪئي ۽ راڄا هماچل وسع لاءِ لهي تنهنجو حسب آدرسڪار ڪري لوڪي پساڻ سان گڏ سهڻي سمڪاريل رسم ۾ وهارو. پوءِ نه ماٺيون ٻاروليءَ متان گلن جي حرب روڪا ڪئي ۽ دهل دماما وڄائيندا اچي ڪور پهتا ۾ ٻارولي سچي وانت شنڪر جي ڌيان ۾ مٽر هئي ۽ شروڻ ۾ مگن هئي.

راڄا هماچل گنگا سان ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو ته ان وچ سندر لطالن جهڙي ڪرڻ وارو لنراڄ والي ممتا ونت آيو. لنراڄ کي هڪ هٿ ۾ ڊمرو هو ته ٻئي هٿ ۾ وڄائڻ جهڙي سگي هئي. ٻئي لي هڪ لماڻي ۽ ٻئون ۾ گهنگهرو ٻڌل هئس. بدن لي ڳاڙهي ۽ رنگارنگي پوشاڪ پيل هيس. پنهنجي الرڪيءَ چال سان جڏهن اچڻ جي ڪلا ۾ ماهرانه ڏيکاري رهيو هو. مطلب ۾ اندر گوڙي ان ٻاروليءَ جي مٺي مالڪ واري انتظار پرسان چال ماري، ليا ڏيئي حرب اسان ڪرڻ شروع ڪيو. دلڪش ناچ سان گڏ سرپلا ۽ ولندڙ ٽالا ۽ ڳائڻ شروع ڪيائين. مطلب جي حال ۾ هن ناچوءَ جي ناچ ڏسڻ لاءِ شهر جا لمدا وڏا، ٻار، ٻڍا، زالون ۽ مرد اچي گاهٽ ليا. سڀ ڏسي حيران ٿيڻ لڳا. والي ممتا نه جڏهن ناچ لي موهت ٿيڻ لڳي. هرڏانهن ٻارولي ٻارڻا ورب ۾ جڏهن ٻڪران شنڪر جو دوشن ڪرڻ لڳي. ترشول هٿ ۾ اٿس. بدن لي ڀسمي رماڻل اٿس. سورج، چندرما ۽ اگنيءَ روان لي لمتر اٿس ان ۾ موهت لي ٻاروليءَ سڌ ٻڌ وڃائي ويٺي. اوڪدم لي ڪن لي آواز آيس، "اي ٻارولي! ڪير جهڪي رو ڪوڙا اٿئي!!" اکيون مهٽيندي هوش حواس سنڀاليندي چئي ڏانس، "اي سعد! ٻيا ڪوڙا رو ڪوران. اهو اٿي مٺو ور ڏيهر لي مان لوڻان جي پٺي هڃان ۽ ارهان مهوڻا پٺي هڃو." "چڪر الين ليندو"، چولدي ورپي ناچوءَ پنهنجي ناچ جي ڪلا جاري رکي. هيڏانهن والي ممتا سراي جي ناٿي تٽڻ وئي ۽ أن ۾ هيرا جراءو ۽ قيمتي وار ۽ وڌي واپس آئي. ناچوءَ اڳيان رکندي چيائين، اي لنراڄ! جيترا هيرا ۽ ... ۽ ... ۾ جيڏي اوترا ڪٽي وٺي لي."
ناچ جاري رکندي جواب ڏنو، "اي راڻي! جيڪڏهن هر روز ڏيڻ اٿي دل ... پنهنجي ڏيءَ ڏي ته مان حرس لي دعائون ڪندو ساڻ" هيءَ ٻالڪ ۾ ... لعل لي وٺي ۽ جيئن اي زور سان چيچڙ شروع ڪيائين ته

روپ اختيار ڪيا آهن، آزاد رهي به مون ڀاڳڪي ٻنڌن ۾ ڦاسايو آهي. جوڳي سروپ هوندي
به ٽئي جي پرڪاش جي ڪاڻ ڪيڏي ٿي پوي، تون نه مها - مايا سوتنتر آهين ۽ مونکي ٿي
تو پرتنتر بڻائي ڇڏيو آهي. ڪهڙا مکيه گرهه آهن؟ ڪهڙا ڪارڻ روپ آهن ۽ ڪهڙي مريادا
آهي؟ ڪهڙي وڏي آهي؟ اسان نه ڀڳتن جي رکيا لاءِ ۽ ڀڳتن جي سک لاءِ اوتار ڌارڻ
ڪيا آهن. تون ست - رج - تم واري ترگڻ مايا نرگڻ هوندي به - سرگڻ روپ ڌارڻ ڪري
آئي آهين ۽ مان سڀ آتما پرماتما آهيان، تنهنڪري مان تنهنجي پيءُ وٽ تنهنجي سڱ
(ماڱڻي) گهرڻ لاءِ ڪيئن اچي سگهندس. گورشالي ۽ بزرگ ماڻهو ڪڏهن وٽ ڪانه شيءِ
گهرڻ لاءِ ويندا آهن ته سندن عزت ۾ گهٽتائي ٿي پوندي آهي ان تنهنجي چوڻ موجب
مونکي سڀ ڪجهه ڪرڻو پوندو.

پاروتي: اي ناٿ! توهان سڀ آتما آهيو. مان پرڪرتي آهيان. اهڙين ڳالهين ۾ ڪنهن
به قسم جو خيال ڪرڻ نه گهرجي. اسان ٻئي سوتنتر هوندي به ڀڳتن جي ڪلياڻ لاءِ سرگڻ
روپ ڌاري آيا آهيون. منهنجي اها وينتي قبول ڪريو ۽ مريادا قائم ۽ دائم رکڻ لاءِ
منهنجي پيءُ وٽ اچي منهنجي لاءِ گهر ڪريو. مان توهان جي آڳيا داسي هيس، هاڻي
به آهيان ۽ اڳتي به ٿي رهندس. توهان ڪرپانڌان، ترگڻ، نروڪار، نرداهه ۽ انيڪ
پرڪارن جي ليلائن ڪرڻ وارا آهيو توهان هر شيءِ ۽ هر ڳالهه کي ڄاڻڻ وارا آهيو تنهنڪري
وڌيڪ چوڻ اجايو آهي.

ائين چوندي پاروتي وري پرڻام ڪري وينتي ڪئي ۽ مستڪ جهڪايو. ڀڳوان
شنڪر خوش ٿي ٺهڪ ڏيندي انترڌيان ٿي ڪيلاش ڏانهن اچي ويٺو. اندر ۾ پاروتيءَ
جو وڇوڙو البت ستائڻ لڳو. پنهنجي اندر جو حال اچي نندائيشور ۽ ٻين گڻن (ديوتن) سان
ڪرڻ لڳو، جيڪي اهڙو ڏيکاءُ خوشين ملائڻ لڳا جن کي ڏسي ڀڳوان شنڪر جي دل
وڌيڪ خوش ٿيڻ لڳي. (هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردرسنگهتا
(٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٢٩ سماپت.

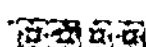
پاروتيءَ جي گهر ڪرڻ لاءِ مهاديو جو پاروتيءَ جي پيءُ ماءُ وٽ وڃڻ

نارد: اي وڌاتا! ڪيلاش تي موٽي اچڻ کانپوءِ ڀڳوان شنڪر جي دل پاروتيءَ جي
وڇوڙي ۾ تڙپڻ لڳي ته پوءِ ڀڳوان شنڪر ڇا ڪيو؟

برهما: اي مني نارد! جڏهن ڀڳوان شنڪر جي دل تڙپڻ لڳي ته جلد ئي نٽراج جو
روپ ڌارڻ ڪري پاروتي جي مٿ ڪرڻ لاءِ هن جي پيءُ ماءُ جي گهر ڏانهن روانو ٿيو
ته هو ڏانهن وري پاروتيءَ جي تپسيا جي سڦلتا جي خبر اچڻ ۽ والڪر شور جي ڪڏهن ڪڏهن
۾ ٿولجڻ لڳي. شهر جا ماڻهو، پاروتيءَ جا مٽ مائٽ ۽ ماتا مينا ۽ پتا گرراج هماچل
سهڻي رٿ تي تيار ٿي پاروتيءَ کي وٺي اچڻ لاءِ روانا ٿيا. هن طرف وري پاروتي نه

هاڻي وري مان تنهنجو تياڳ نه ڪندس. مان تو لاءِ ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. جيڪو ور گهرڻو هجيئي سو گهري سگهين ٿي. تپسيا جي قيمت ۾ خريد ڪيل هميشه مان تنهنجو ئي چاڪر تنهنجي سندر صورت ۽ مرڪڻيءَ موهيو ٿي مان ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. توکان سواءِ مونکي هڪ هڪ پل ؛ جڳن برابر ٿي رهندي ۽ تون منهنجي سنان ٿيءُ هرطرح قائم ۽ دائم ٿيءُ ٿي رهندين. اي گرواڃ لنداڻا هيءَ منهنجي پريکيا هئي ۽ تون ان ڪامل امتحان ۾ پاس ٿي چڪي آهين. ٽوڙ تون ۾ تو جهڙي درد ڀڳتيءَ واري استري اي ڪٿاءُ ڏسڻ ۾ ڪانه ٿي اچي. هاڻي مان سڀ تو لاءِ ۽ تنهنجو آهيان ۽ تون منهنجي اردنگ روپ ۾ ٿيڻي ٿي چڪي آهين ۽ هاڻي پنهنجي گهڙي ڪيلاش پربت تي هلندا سين.

ائين چئي پاروتي ٻوڌ ۾ پرڪي ويٺي. هن جي تپسيا جو لڪ جهٽڪ هڪ ڪن ۾ لڙهي ويو. (هر هر مهاديو ستوتر. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ودير سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) ادياءُ ٢٨ سماپت ٿيو.

شو- پاروتيءَ جو گفتگو ۽ پاروتيءَ جي ڳالهه سويڪار ڪرڻ

برهما: اي نارد! پاروتي ڏاڍو پرسن هئي ۽ ڪجهه ۾ ٿي نه سمائڻ لڳي. خوشيءَ ۾ اچي ڀڳوان شنڪر کي چوڻ لڳي:

پاروتي ۽ اي سوامي! اڳئين سمي ۾ دڪش پکي کي جو وساري ڇڏيو الو؟ مان اها ساڳي ستي آهيان. اي ديو جا ديو مهاديو! هن سمي ۾ نه تارڪاسر دئيت کان ستايل ديوتائن جي رکيا لاءِ مان مينا مالا جي گرڀ مان اُپني آهيان. جيڪڏهن توهان کي دل ۾ لڳي ته مان هڪ وڌيڪ عرض توهان جي اڳيان رکان ٿي. مان هميشه منهنجي پيءُ جي گهر وڃان توهان ۽ منهنجي سڳ (مڱڻي) وٺڻ لاءِ منهنجي پيءُ وٽ اچي گهر ڪرڻ شروع ڪيو. ان ڳالهه ۾ پاڻي ڏراڻ جو جس ليندو. پنهنجي رضي ٿيندي. هميشه موجب مرادا قائم رهندي ٿيندي. پوءِ توهان ديوتائن، رشين ۽ منين ۾ پلي اتهه مڱڻو ظاهر ڪيو. اڳئين سمي ۾ دڪش پرجاپتيءَ منهنجي پالڻ توهان جي هٿ ۾ ويدڪ وڌيءَ موجب ڪالس ڏني هئي. واهه سنسڪار ڪاره ٻاروءَ طرح نه هٿ ڪري کي گهٽايو وڃي ويٺو هو. وڌي ۾ وڌي غلطي اها رهجي ويئي هئي جو گرهن جو پوڄن ويدڪ وڌيءَ موجب موجب ڪو نه ٿيو هو. هن دفعي ديوتائن جي ڪارج سڌ ڪرڻ لاءِ واهه سنسڪار جيڪيءَ طرح ويدڪ وڌيءَ موجب ٿيڻ گهرجي ۽ منهنجي پيءُ کي ان کي پالڻ اهڙا نه خبر پوڻ گهرجي ته پاروتيءَ جي شيو ۾ شڌ تپسيا هئي.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوي! تنهنجي مرادا واري ڳالهه ٻڌي مونکي بي حد خوشي ٿي آهي مگر هن سنسار ۾ جيڪي سڀ ٿيڻ وارو آهي سو سڀ ڀاڳ جي ... سمجهڻ گهرجي. برهما آدي سڀ ديوتائن ۾ اڻهه ٿي سمجهه. مون لوڪن ايشور سرڳ لسي المڪ

ڪري ماٺو امر ۽ اڪال ۾ پوندو آهي. ٻيءَ ڳالهه موجب ڪال جو روپ ڪهڙو؟ انهيءَ
(شنڪر) جي ڪرپا سان وشنو ۽ برهما پنهنجي پنهنجي اَمر ۽ اوچ پد کي پهتا آهن. ڪلياڻ
روپ شنڪر جي پوڄا ڪرڻ سان ڪهڙو مفروت ٿورو ٿي ٿي سگهندو؟ مهاديو وٽ ڪهڙيءَ
شيءِ جي ڪمي آهي؟ جيڪي ڀڳوان شنڪر جي اُپاسنا نه ڪندا آهن تن وٽ سٺن جنمن
لاءِ لڪشمي واسو نه ڪندي آهي مگر جيڪي ڀڳوان جي سيوا ۾ لڳل رهن ٿا تن وٽ
لڪشمي ڪڏهن به ناس ڪانه ٿيندي آهي. جڏهن ڀڳوان شنڪر اڳيان اٺ- اُٺاوَن ۽ چوڏهن
سڌيون هٿ ٻڌي رهيون آهن تڏهن هو خوش ٿيڻ سان ڪهڙي سنسار ۾ دُرلڀ چيز لڀي
سگهي ٿي؟ جيتوڻيڪ اُن (شنڪر) وٽ ڪا به منگل واري شيءِ حاضر نه آهي پر اُن (شنڪر)
جي سمرڻ ڪرڻ سان ڪهڙي (اَمنگل) (اَشڀ) واري شيءِ اڳيان ٽڪي سگهندي؟
ٿرو ڪار شنڪر جي اڳيان ڪهڙي وڪار يا خرابيءَ واري شيءِ کي مجال آهي جو شو ڀڳت
کي ستائي يا چڱي وستي کان بگاڙي ٻيءَ طرح هلالي سگهي شنڪر کي درشن ڪرڻ سان
پراڻي پاپ آتما ٿي پون ٿا. جنهن توهان جهڙو ته مسانن جي رک لڳائڻ کي مڪيندو آهي ٻيءَ
پلا چئو ديوتائون شنڪر جي ان بدن تي لڳايل رک لاءِ سڪايل ٿي ڦرندا وتندا آهن؟ ڀڳوان
شنڪر جي بدن سان ڇهڻ ڪري هر هڪ شيءِ پوتر ٿي پوندي آهي. جو ڀڳوان، هرتا،
ڪرتا ۽ ڀرتا آهي. يعني ناس ڪندڙ پاليندڙ ۽ سنگهار ڪندڙ آهي سو پلا ڀڳتيءَ ۽ ڪٺن جوڳ
۽ تپسيا ڪانسواءِ ڪئن ملي سگهندو؟ جيڪي دراچاري، ڪوڙا، ڪپٽي هوندا آهن سي شو
- تت کي ڪئن ڄاڻي ۽ سڃاڻي سگهندا؟ جنهن ديون جي ديو مهاديو جي توهان وڏي
گلا ڪئي آهي ۽ ڄاڻڻ جو مون توهان جهڙي گلا ڪندڙ ۽ پاپيءَ جو ستڪار ڪيو آهي
تنهن ڪري توهان سان گڏ مون کي به پاپ جو ڀاڱيدار ٿيڻو پوندو. اڙي دشٽ برهمڻ!
توهان جهڙو ته مان شنڪر کي ڄاڻندو آهيان سو حقيقت کان توهان غير واقف آهيو.
سڀ پرش جو پرش ڀڳوان شنڪر ئي منهنجي منزل مقصد آهي. منهنجو اشٽ ديو آهي.
برهما ۽ وشنو هن (شنڪر) جو ارميهي اتا سگهن ته باقي ٻين ديون جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي؟
مون سڀ ڪجهه سمجهي اُن (شنڪر) کي پتي ڪري اپنائڻ جي لاءِ ڪٺن جوڳ ۽ سادن
ڪيا آهن.

(اجا جنهن برهمڻ جواب ۾ چوڻ لاءِ تيار ٿيو ته پاروتيءَ يڪدم ساهيڙيءَ کي اشارو ڏنو ته
کيس ڪجهه ڳالهائڻ لاءِ منع ڪري جو پاروتي هن برهمڻ کان ڪجهه به ڀڳوان شنڪر بابت
ٻڌڻ لاءِ تيار ڪانه آهي-

شو ڀڳتن کي گهرجي ته شو- نندا ڪرڻ وارن کي ماري ماٺ ڪري ڇڏين ۾ جي نندا
ڪرڻ وارا برهمڻ هجن ته اُنهن کي تياڳ ڪرڻ گهرجي ۽ اهڙيءَ طرح جنهن اُن برهمڻ کي
تياڳ ڪرڻ لاءِ پير ڪٺي اڳتي وڌڻ لڳي مس ته اُن برهمڻ مان روپ ڦيرائي ساڪيات ڀڳوان
شنڪر پاڻ پرگهٽ ٿيو ۽ چوڻ لڳو:

ڀڳوان شنڪر: اي پياري پاروتي! مون کي ڇڏي ڪيڏانهن وڃي رهي آهين.

۾ هڏن ۽ مڙهن جا هار آهن ۽ هن (شنڪر) جي ڳچيءَ ۾ ڪوئرن جي مالا آهي. اي ديوي!
لهجي هر هڪ رڳ وچ، ڏٺي ۽ ڪوٺي، ٻول ۽ چال ۾ اُتر آهي. ٻيءَ توهان ڪهڙي
جو گرهستي ورتي ڳالهه ڪهڙي هلندو؟ مرڪي لاءِ ڏاڍو مشڪل ٿو لڳي، مگر ورتي ٿا
جيڪا لهجي مرضي. توکي شايد ڪن سان مهاڏو الٽو آهسي، جيڪا سڀا ۾ اسي ۽
ناچيز ڳمتو آهسي ٿيهنکي لسون سميت ملهالتي ۽ ڪمائي وسيو سمجهائي وٺي آهين.
لهمڪري مهڏڻي مرضي آهي تہ توهان ڳالهه ڪان هٽي وڃ. وري بہ جيئن توکي وڻي.
بس مرکي ايترو چوڻو آهي.

الون ڀڳوان شنڪر جي ڪٿا ٻڌي ڪري پاروتي ان براهمڻ تي ڪاوڙ ڪري جوش ۾
چوڻ لڳي. (هر هر مهادار شهور. ڪاشي وشوالامه ڪنگي) ودر سنگهتا (٢) - پاروتي کنڊ
(٣) ادڌياءُ ٢٧ سماپت.

پاروتيءَ جو براهمڻ کي ڪڙو جواب ۽ براهمڻ جي ويس مان شنڪر جو پرگهٽ ٿيڻ

پاروتي :- (جوش ۾ ڪاوڙجي) اي مهراج! مون توهان کي ڪو گياني ۽ ڏاهو براهمڻ
جاتي ڪيو. مگر جيئن مگر هيئنر توهان جو ٻول ٻڌي ورلي چڪو. توهين براهمڻ آهيو تہ ٿا
تہ شنڪر جي ڪٿا ڪرڻ وارو ماڻهو جي لائق آهي. توهان جهڙو هو تہ ڀڳوان شنڪر بابت
ڳالهين ٻڌي ٻهي عمر چار آهي مگر توهان ٻهجي، سمجهہ جي اُتر ڪر ورار آهي. الان
ٻراٻر آهي تہ ڀڳوان شنڪر ليلالي ڪرڻ لاءِ عجيب روپ ڌارڻ ڪندو آهسي ٻر هيئنس ۾
ساڪيانه ٻر ٻرهر ٻرمالما آهي، جيئن ٻهجي اڇا الوسار شرير ڌارڻ ڪيو آهي. توهان هڪ
برهمچاريءَ جو روپ ڌاري مرکي ٻهجي چالاڪي سان لکڻ جي ڪوشش ڪئي آهي.
مان ڀڳوان شنڪر کي ٻليءَ پالمه جاڻندي ۽ سڃاڻندي آهيان لهمڪري سان ان جي
ليڪ ليڪ روڙ ڪرڻالي، هيئنس ۾ ڀڳوان شنڪر لڪل آهي ۽ ڪاوڙ جي ويس ۾ آهي
سرڪڻ روپ ڌارڻ ڪيو اٿس ٻره ان جي ذات پات جي ڪهڙي ضرورت آهي؟ سدا شو
سچيءَ ودبا جو مالڪ آهي ٻره پالي ٻيءَ ودبا جي ڪهڙي ضرورت؟ اڳين سڀ ۾
وشده ۽ برهما کي سدا شو ويدن جو گيان ڏنو هو لهمڪري ان کان مٿي ٻيو ڪهڙو لي
سکهندو؟ جو سڀ ڪنهن کان وڏو ۽ سڀ جي پيدا ڪرڻ وارو ۽ سنگهار ڪرڻ وارو
لهجي ذات جي سڀ ۽ لسو جي ڪهڙي ضرورت؟ جيڪي ماڻهو ٻرم سان
ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ڪندا آهن ان کي ڀي ڀڳوان شيو شڪتي شالي ڪندو آهي،
اسان شڪتي ايشميدو آهي ۽ متر شڪتي وغيره. ٽيئي شڪتيون ڏيندڙ آهسي.
ڀڳوان شنڪر سدا ڪال آهسي، سرمولحم آهسي جيئن ڪري ان جي ڀڄا
ڪرڻ سان ماڻهو مرسہ ۽ ڪال لسي جيت حاصل ڪندو آهسي، جيئن

نه گهاٽ، نه مت نه مائٽ، نه يار نه دوست، نه سڄڻ نه دشمن. گهر گرهستيءَ جي ڳالهين،
ڀوڳ ولاس، عيش ۽ آرام کان هردم ٻاهر ۽ ننگ ڌڙنگ (صفا اگهاڙو) رهندو آهي. ڀوت،
پريت، ڏائڻ ۽ ڏائڻيون سندس ساٿي آهن. هن کي پنج منهن ۽ ڏهه ڀڄائون (ٻانهون) آهن. مان
سمجهي نٿو سگهان ته ڪهڙي ڪارڻ تون اُنکي ڌيءَ ڏيڻ سويڪار ڪري رهي آهين؟
تنهنجو عقل ۽ فهم ڪيڏانهن گم ۽ غرق ٿي ويو آهي؟ دڪش، پنهنجي وڏي يگيه ۾ پنهنجي
ڌيءَ ستيءَ کي انهيءَ ڪري نه گهرايو هو جو هوءَ هڪ وڏي ننگي ۽ ڀڪاريءَ جي زال
هئي. نه فقط ايترو پر خود شنڪر کي به، جو يگيه جو ڀاڱو (حصو) ڏيڻ کان به دڪش انڪاري ٿيو
جو سڀني ديوتائن کي گهرايائين ۽ هن (شنڪر) کي نياپو به نه موڪليائين. دڪش جي ڌيءَ
ستيءَ ان اپمان ڪري پنهنجا پراڻ تياڳي ڇڏيا. اي ديوي! تون استرين ۾ رتن آهين ۽ وڏ
گهراڻي راجا هماچل جي ڌيءَ آهين پوءِ توکي هن طرح ڪنهن اپمان ڪرڻ جو ڪهڙو
ضرور آهي؟ هار، سينگار، عطر، تيل، قليل، ڪيسر، چندن ڇڏي ناحق ڌوڙ ۽ خاڪ
لڳائڻ ٿي چاهين! پنهنجو سڄو ڏيهي ڪي، وڃڻ ٿي چاهين!! پنهنجي سورج روپي سهڻي
شرير کي ناس ڪري اوندهه ۾ آڏامندڙ ڪڙڪڻي جي پاپان ڊوڙڻ ۾ توکي ڪهڙو لاڀ ملندو.
ريشمي، مخمل، پٽ ٻٽيهڙ، ۽ قيمتي ڪپڙا ڇڏي جانورن جي کلن ۽ چمڙيءَ جي پهرڻ
مان ڪهڙو فائدو؟ گهر گهاٽ ڇڏي جهنگل ۾ ڌوڻي دکائڻ مان ڪهڙو فائدو؟ اندر
وغيره جهڙن سڀني ديوتائن کي ڇڏي شنڪر لاءِ تپ ڪرڻ جي اڇا ڪرڻ آهي سون کي
ڇڏي لوهه کي پڪڙڻ جنهن مان نه ڪجهه نه حاصل. ڪٿي تنهنجون سندر ۽ ڪومل اکيون ۽
ڪٿي شنڪر! ڪٿي تنهنجا سهڻا وار ۽ ڪٿي شنڪر جون جٽائون، ڪٿي تنهنجي بدن
تي چندن لڳل ۽ ڪٿي شمشان جي رک شنڪر جي بدن تي، ڪٿي تنهنجي ڪينواري
ساڙهي ۽ ڪٿي شنڪر جي بدن تي هاٿيءَ جي کل! ڪٿي تنهنجي بدن تي ڳهڻا ڳٿا ۽
ڪٿي شنڪر جي بدن تي واسينگ نانگ؟ ڪٿي تنهنجي سيوا ڪرڻ لاءِ داس، داسيون ۽
سهڻيون ساهيڙيون ۽ ڪٿي هن جي (شنڪر) جي اڳيان سيوا ڪرڻ لاءِ ڀوت، پريت، پشاچ،
ڏائڻ ۽ ڏائڻيون؟ ڪٿي تنهنجي اڳيان دهل، باجا ۽ شرنايون ۽ ڪٿي هن جي (شنڪر)
اڳيان ڊمرو ۽ ناد؟ جڏهن هن وٽ ڌن ۽ مال هجي نه پوءِ جهڙو اگهاڙو (ننگ ڌڙنگ)
ڇو رهي؟ ڪٿي تنهنجي اڳيان سهڻا رٿ ۽ ڪٿي هن جي (شنڪر) جي سواريءَ لاءِ هڪ
پوڙهو ڏاند؟ جهڙي سهڻيءَ ڪنوار لاءِ هڪ گهوٽ ۾ گڻ هئڻ گهرجن انهن مان هن (شنڪر)
۾ هڪ به گڻ ڪونه آهي پر اُلٽو اوگڻن سان ڀريل آهي. تنهنجي پرم پياري ڪامديو کي به
هن ڀسم ڪري توکي سنسان ويرانيءَ ۾ ڇڏي هليو ويو. هنکي ننگ ۽ شرم جو ذرو به ڪونه
آهي. نه منجهس شناس آهي، نه علم اٿس، نه گيان اٿس، نه اٿڻ ويهڻ، چئڻ چٽڻ ۾ هلڻ
چلڻ جو فهم ۽ فضيلت اٿس. نه گهر ڪٽنب ۾ اٿس، پشاچ سندس ساٿي آهن، ورڪت
(اُداس ۽ تياڳي) رهڻ وارو آهي، اڪيلائي پسند ڪندڙ آهي. تنهنجي ڌيءَ

ڀڳوان شنڪر ڪالسراءِ ڪنهن سان به شادي ڪرڻ ڪونه ٿي چاهي ۽ هن لاءِ ڪيترا ئي سال هن ڪيترو تپسيا ۽ هٺ جوڳ سادن ڪيا آهن. برهما، وشنو، اندر وغيره سڀني ديوتائن کي ڇڏي هن ڀڳوان شنڪر جي پراپت ڪرڻ لاءِ مني نارد جي چوڻ موجب ڪيترو تپ ڪرڻ شروع ڪيو آهي.

الهن ساهيڙي - وڄيا جي ڳالهه ٻڌي ڪري ان ٻڍي براهمڻ چيو، "الهن آهي ته مان هيءَ سڀ ڄڙيو يا مسخري سمجهي رهيو آهيان - جيڪڏهن حقيقت آهي ته ديوي پنهنجي مکاروند مان سڀ مولڪي سچ ٻڌائڻ جي ڪوشش ڪري." براهمڻ جا وچن ٻڌي ديوي پاروتي ڳالهه ٻڌائڻ لاءِ تيار ٿي. (هر هر مهادو شيو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) ادّياءِ ٢٦ سماپت.

❀❀❀❀

پاروتيءَ جي ڳالهه ٻڌي ڪري ٻڍي براهمڻ کان ڀڳوان شنڪر جي ننڊا (گلا) ڪرڻ

پاروتي : اي جٽاڌاري براهمڻ! منهنجي ساهيڙيءَ وڄيا جيڪي جيڪي منهنجي باب چيو سو سڀوئي اٿا سچ آهي ۽ ان ۾ ڪوبه وڌاءُ يا ڪوڙ ڪونه آهي. مان مَن، واڻيءَ ۽ ڪرما سان سموري سچي ڳالهه ڪهي ڪريان ٿي. مون ساڪاما ٿئي پياري سان ٿي ڀڳوان شنڪر کي سرڪار ڪيو آهي. جيتوڻيڪ سمجهان ٿي ته هيءَ دُرلڀ وستو مون کي اصل ڪانه پراپت ٿيندي، تڏهن به من وس هئڻ ڪري تپسيا شروع ڪري رهي آهيان.

براهمڻ : اي ديوي! جيڪڏهن تون شنڪر لاءِ سچ پچ تپسيا ٿي ڪرين ته ڪن ٻالي ٻڌ شنڪر بابت مولڪي سموري خبرچار آهي. ڪيئن به ماڻهوءَ کي پتي قبول ڪرڻ کان اڳ اهو سڀڪو ۽ سماڻپ جو ڪم آهي ته ان جي رهڻي ڪهڻيءَ کان چڱيءَ طرح واقف ٿجي. گرهست آشرم ۾ شروع ۾ ايئن ڏکيو آهي، مگر الڪي پوريءَ طرح نڀائڻ ان کان به ڏکيو آهي. جيڪي مان هيستر چوان ٿو سو تنهنجي ڀلائيءَ ۽ ڀلائي لاءِ ئي سمجهڻ گهرجي. شنڪر جي ته مولڪي ڪيترو ۽ عرصو آهي، مگر سچ ٿوريءَ هيمان ڪونه اڪيلو. مهادو سچي سراپ کي پيهي رمائيندو آهي (وڪ مڪمندو آهي). متي لسي سهڻي وارن ٻدران جٽائون اٿس. ڏوليءَ ٻدران چمڙي جي کل ۽ چادر ٻدران هاٿيءَ جي کل پهريندو آهي. هٿ ۾ ڪڙڪرل (انهي جو برائا ۽ پٽن لي ناڪن بي خرف هيا جو ٻر ڪي ورپلهرن ۽ ته ڪاڙا جسن شهون جهڙڪ ۽ اڪ ڏالرو ۽ پسڪ جون ٻرلون سندس ڪساڻ آهي. پساڪ ۽ ديءَساريند ۽ اٿئون اٿس. سندس جسم ڪئي لوسر آهي ۽ ڪهڙو سندس مسالا پتا آهي سا ڳالهه اڄ تائين ڪنهن کي خبر ڪانه آهي ۽ سڀ ڪنهن تيهڙو وڪيو اٿس. ته اٿس ڪهڙ

هن سنسان جهنگل ۾ تون ڪير آهين، ڪنهن جي ڌيءَ آهين ۽ ڪهڙي ڪارڻ ۽ ڪهڙي ديوتا لاءِ تپسيا ڪري رهي آهين؟ تو نوجوان استريءَ جو ايما پتيءَ جي اڇي هن جهنگل ۾ ڪٺور تپسيا ڪرڻ جو ڪهڙو ڪارڻ ٿي سگهي ٿو؟ ڇا ڪنهن تپسويءَ پتيءَ لوڪ اڪيلو ڇڏي ڏنو آهي يا لوڪ ڇڏي هو ڪيڏانهن هليو ويو آهي؟ اي ديوي! تون ته ڏاڍي ڀاڳ واري ڏسڻ ۾ اچي رهي آهين پر پڪاءُ ته سهين ٿي. تنهنجي پيءُ جو نالو ڇا آهي ۽ ڪهڙو تنهنجو ڪل (گهراڻو) آهي؟ ڇا تون ويد-ماتا گايتري آهين؟ لڪشمي يا سندر روپ واري سرسوتي آهين؟ تنهنجو رنگ، روپ، ڏول ۽ پيشاني سڀ پڌرو، ديوتا جهڙي ڏسڻ ۾ اچي رهي آهي.

پاروتي: اي مهراج! نه مان ويد-ماتا گايتري آهيان، نه لڪشمي ۽ نه سرسوتي آهيان. مان راجا هماچل جي ڌيءَ آهيان ۽ منهنجو نالو پاروتي آهي. جيتري قدر اڳئين جنم جي يادگيري لوام ٿي ته مان پرجاپتي - دڪش جي ڌيءَ هيس ۽ ان وقت منهنجو نالو ستي هو ۽ هڪ ڀيري پتا جي گهر ۾ پتيءَ جي اپمان ٿيڻ ڪري جوڳ اگنيءَ ۾ مون شرير تياڳ ڪيو. هن جنم ۾ مونکي ڀڳوان شنڪر مليو ته هو مگر ڪامديو کي ڀسم ڪندي مونکي ڇڏي ويو. ان جي وڇوڙي ۾ منهنجو حال هيٺو ٿيڻ لڳو پوءِ ته مون ڪيس پائڻ لاءِ ڪٺور تپسيا جو پڪو پهه، پوءِ هن گنگوتري جبل تي اچي پهتس. هتي ڪيتري وقت کان تپسيا ڪري رهي آهيان، پر پراڻ ڪان پياري پرماتما کي نه پائي سگهي آهيان. جنهنڪري هينئر مان اگنيءَ ۾ ٽپو ڏيڻ لاءِ تيار بيٺي آهيان پر توهان کي ڏسي ترسي پيس.

برهما: اي نارد! ائين چوندي پرهمڻ ديوتا جي سامهون اگنيءَ ۾ پاڻ کي جلائڻ لاءِ وڃڻ لڳي. براهمڻ هن کي ڪيترا دفعا منع ڪئي. پاروتي جڏهن پاڻ ۾ ٽپو ڏنو ته پاڻ چندن والکر ٿڌي ٿيڻ لڳي. ٿوري دير اُن لديءَ پاڻ، واريءَ جاءِ تي اٿي ڪري جڏهن پاروتي مٿي اٿڻ لڳي تڏهن براهمڻ روپ داري ڀڳوان شنڪر هن کان وري پڇڻ لڳو:

براهمڻ: اي ديوي! تنهنجي ڪهڙي قسم جي تپسيا آهي سو ته، منهنجي سمجهه ۾ ٿي نٿو اچي. پاڻ ۾ تي وڃين ته پاڻ جلائي ڪونه ٿي سگهي. ان مان ائين ڪٿي چئبو تپسيا جو لوڪي پورو پيو ڦل ملي چڪو آهي وري ڇاڪاڻ ته اڃان تائين تنهنجي من جو مطلب پورو نه ٿي سگهيو آهي ته چئبو ته تنهنجي تپسيا نشڦل ٿي چڪي آهي. هاڻي سچ پچ تنهنجي تپسيا جو ڪارڻ ڪهڙو آهي؟

ائين پڇي ڪري پاروتيءَ پنهنجي ساهيڙيءَ وجيا کي جواب ڏيڻ لاءِ اشارو ڪيو ۽ سکيءَ (ساهيڙيءَ) وجيا چيو:

ساهيڙي وجيا: اي سادو! توهانکي پاروتيءَ جو اُم چرتر تپسيا جو ڪارڻ مان ٿي ٻڌايان. ديوي گرراج امدلي راجا هماچل جي پٽري آهي. پاروتي ۽ ڪاليءَ جي نالي سان مشهور ۾ پرسد آهي ۽ مينا جي ڌيءَ آهي، اڃان تاءِ ڪنواري آهي ۽ هن سان ڪنهن ۽ شادي ڪانه ڪئي آهي. هي ته

ڌارڻ ڪئي ۽ ڪڏهن ڪڏهن پرم هنس يعني جوڳين ۽ سنياسين کي ڏاڍو پيارو آهي. ماٿا ۾
ٽِڪل ماٿي تي اڇي رنگ ورب، سياهه سرياڻ، شرم جمال جي ٽِڪل هوندي آهي، ۽ پرهم کي.
پريو شنڪر، اجراي، مالها رهندي، ورائب وغيره آهي. هو ڪڏهن ڪڏهن ڏورو، جالي وغيره
جو آهي مگر هو ڪڏهن ڪڏهن جو ۽ ڪڏهن جو آهي. اي ديوي! جيڪڏهن ڀڳوان شنڪر موڳ
سان گڏ شادي نه ڪئي ته مان سڄي عمر ڪنواري رهڻ پسند ڪنديس. جيڪڏهن سوج
اولهه کان اڀرڻ ۽ شروع ڪري، ميرو پربت هڪ جڳهه تان ٽري هلڻ ۽ شروع ڪري،
باهه ٿڌي ٿي وڃي، ڪمل جبل جي مٿان ڦٽڻ جي لاءِ اڀرڻ شروع ڪري ۽ اهڙيءَ
طرح ناممڪن ٿيندڙ شيون ممڪن ٿيڻ شروع ڪن مگر منهنجو هٺ هرگز ڇڏڻ شروع
ٿيو آهي. سو اڄ ۾ پڪ نه ٿيندو.

ائين چوندي ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪندي پاروتي چپ ٿي ويئي. گرجا - پاروتي کي
پنهنجي انعام لاءِ پڪو ڏسي رشي ۽ ڪس شاباس ڏيڻ لڳا. گرجا - ديويءَ جي امتحان
وٺڻ کان پوءِ سپت رشي ورڻ شنڪر وٽ آيا ۽ مهاديو کي سمورو وراٽو ٻڌائي
هو هر پنهنجي پنهنجي گهر روانا ٿيا. (هو هو مهاديو شيو. ڪاشي وشوناٿ گنگي)
ردر سنگهتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) ادياءُ ۲۵ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جو برهمڻ جي ويس ۾ پاروتيءَ وٽ اچڻ
۽ تپ جو سبب پڇڻ

برهما : اي ناردا اهي سڀ رشي جي پنهنجي پنهنجي گهر ڏانهن وڃڻ کان پوءِ
سدو شو - ليلا ڪرڻ واري ساڪاهه ڀڳوان شنڪر ديويءَ جي تپ جي پرکيا وٺڻ جو ارادو
ڪري هڪ جٽاڌاري برهمڻ جو ويس ڌاري هڪ لڪڙي ۽ ڇٽي هٿ ۾ کڻي روانا ٿيا.
پاروتيءَ جي آشرم ڏي پهچي ڏٺائين ته ديوي - شرڌا ساٿين سان گڏ ڪاٺيءَ تي ويٺي هئي.
برهمچاريءَ جو روپ ڌارڻ ڪري شنڪر اچي پاروتيءَ وٽ پهتو. ان عجيب روپ ڌاري
برهمڻ کي ڏسي ڪري ديوي پاروتي انهن بلڪل جهڪيءَ طرح عزت سان آدر ستڪار ڪيو
۽ پوڄا وغيره ڪري ڪالواس حال احوال پڇڻ شروع ڪيو.

پاروتي : اي مهراج! برهمچاريءَ جو روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا توهين ڪير آهيو؟
ڪٿان آيا آهيو؟ توهان پنهنجي اهي پرڪاش سان هن بن ۾ جٽڪ اندري جهڙي جڳهاي
ڇٽي آهي جو هيءَ بن - پوڄي ٿي ٿو ڪندي لاءِ اچي رهي آهي!

برهمڻ : اي ديوي! عجب جهڙي ڳالهه آهي. مان هڪ اسدور برهمڻ
... الوسار گهمندو ڦرندو هت اچي اڪثر آهيان. ان ۾ ڪرڻ شڪ ڪرڻ
... سر بنديءَ وارو، ٿيوري ۽ ٻين کي سک ڏيڻ وارو ۽ ٻين جي
... حاضر رهندڙ برهمڻ آهيان. مگر اي ديوي

ڏکم - پرجاپتي پٽن لاءِ روئي روئي حال وڃايو. نارد وري وڏا ڏر پٽر ڪيترو ئي اپديش ڪري انهن کي سڌس گهر ڪالاوالا (اُجڙ) ٿي ويو. نارد پرهلاد کي ڀلو ڀلي هرڻيڪشپ کان ڪيس ڪيترا ڏک ڏيارايا. هو سدائين ٻين جا اهڙيءَ طرح گهر ويڙهائيندو آهي جو سدائين گهرن ۾ آگ دکندي ٿي رهي ۽ هن جي من جا مطلب پورا ٿيندا ٿي رهن. نارد مني ماڻهن کي ڪٽن ۾ اهڙن مرلدن وڃائيندو آهي جو ماڻهو سدائين ڀٽڪندا ٿي وتن. نارد اندر جو ڪارو آهي ۽ ٻاهران سهڻو ۽ سلو ٿيو لڳي. خاص طرح اسانکي سڌس گهڻي خبر آهي. ان جي ڦندي ۾ اون ۽ ڦاسي اهارن ۽ اي سود تپسيائون ڪري رهي آهين، جنهن مان نه ڪرلدو ڪڙ ۽ نه ڦل. ڌيءَ! تون جنهن لاءِ هيءَ وڏي تپسيا ڪري رهي آهين سو اداسين، نروڪار ۽ ڪامديو جو دشمن آهي. هو سدا اڀسرڱ وارن شمشان ۾ ڌارڻ ڪري ٿو، شرم ۽ لڄ کي لاهي ڇڏيو اٿس. نه اُس گهر نه گهاٽ، نه ڄاءِ نه ڄڳهه، نه اُس ڪو ڏس نه پتو، فقط سڀ ڏينهن اڪيلو - ڏراڪ بڻي اگهاڙو وتي گهمندو. نارد پنهنجي ڀالڪيءَ سان تنهنجي گيان ۽ وگيان مٿان پاڻي ڦيري ڇڏيو آهي. ڌيءَ! ويچار ته ڪر. اهڙي ورس مان توکي ڪهڙو لاڀ ۽ سک حاصل ٿيندو؟ اڳ ۾ رڌر (شنڪر) سڀ ڏسي سمجهي ڌاسري ستيءَ سان شادي ڪيائين پر آخر نباهي ڪري سگهيو. سگهو ئي ستي سڙي ڪوڙا ڪلنڪ لائي ڪيس ٻڪي گهر اماڻي ڇڏيائين ۽ ان ويچاريءَ وري اها جي ڪل لڳي ۾ پنهنجو پاڻ ساڙي ڇڏيو. شنڪر ٻيهر ۾ ستيءَ جو لکيو ڦٽالي ڏانهو سو ڪالي وارو ورنا ڪيائين. ڀلا جنهن اڪيلي سو ۽ آزاد رهي ۽ ڪائي ڏئي، تنهن کان ڪوڙا واڌي زالن جا پنڌ پڄندا؟ هاڻي ته وقت وڃايو آهي. اي سڀني پاڻ واري ڌيءَ! تنهنجي لاءِ وشنو ڀڳوان ور ٺيڪ رهندو. هو ڪٽن سان ڀرپور آهي. ولڪنٺ ۾ رهي ٿو. لڪشميءَ جو سوامي آهي ۽ انيڪ اوتارن جي واس ليلائن رچڻ ۾ هوشيار آهي. ان سان تنهنجي شادي ڪرائي ڏيڻ لاءِ اها هر طرح تنهنجي لاءِ لائق ڳالهه ٿي رهندي. باقي جيسين تنهنجو خيال رڌر سان شادي ڪرڻ جو آهي سو نسرو ۽ هٺ آهي. اهڙيءَ هٺ کي ڇڏي ڏي ۽ اهاسر پنهنجي سکي ڏانهن ڏکي نه ڪر.

پاروتي : (الهم مشڪي ڪري) اي رشيئرا توهان جيڪي چيو آهي سو پنهنجي سمجهه آهر ٺيڪ چيو آهي پر منهنجو هٺ اٽل وارو ڪونه آهي. توهان شڪرا ڪري منهنجي تپسيا ۾ رڪ وجهڻ جي ڪوشش نه ڪريو. ڌارڻي ناردجا وچن منهنجي لاءِ هڻڻي وارا آهن. تنهنڪري ان کي مان ڪڏهن ڪونه ڇڏيندس. وڏن جا چيل هرڌم اٽل ٿيندا آهن ته گرو جن جا وڏن جا وچن هميشه سچ ٿيندا آهن ۽ انهن جيڪي چيندا آهن سي لوڪ ڀلائي لاءِ سگهه ٿيندا آهن. جيڪي انهن ڀلائي جي ڪري، لوڪن جي ڀلائي ٿي، ٻئي ڪنهن لاءِ اٽي رشيئرا توهان ٺيڪ چيو آهي ته ڀڳوان وشنو ڪٽن جو ڀنڊار آهي ۽ ليلائن رچائڻ ۾ هوشيار آهي پر ڀڳوان شنڪر ساڪشات پر برهم آهي تنهنڪري نروڪار آهي. هو منهنجو ڀڳتي سان ئي نه ڇڙو

ستن رشين کان پريکيا ۽ پاروتيءَ جو ڀڳوان شو ۾ اٽل پريم

برهما: اي نارد! هڪ ڏينهن جڏهن ڀڳوان شنڪر سماڌيءَ ۾ ويٺا هئا ته پاروتيءَ جي حضور تپ جي پالڻ جي لاءِ آيا. وسشٽ وغيره ستن رشين جو ورلي سمرڻ ڪيائون ته سڀ ئي رشي هڪدم جڙي اچي اڳيان حاضر ٿيا. انهن کي ڏسي ڀڳوان شنڪر چوڻ لڳو.

ڀڳوان رُدر: اي رشيو! گرراج هماليه جي ڌيءَ پاروتي، گوري - شڪر اسالي پربت تي حضور تپسيا ۾ لڳل آهي. هوءَ تپسيا جو مکيه ڪارڻ ۽ مقصد مونسان شادي ڪرڻ آهي ۽ مونکي ئي پنهنجو ڀرتار بڻائڻ چاهي ٿي. انهن سڀ ڪامنائن جيڏي هاڻي ان پريکيا لاءِ اوهين وڃو آهي. هاڻي اوهان وڃي ان جي مقصد بابت پڪائيءَ جو امتحان وٺو. اوهين انهن سڀني ڳالهين ڪري انهن کي اهو سڀ وڌي آهي ۽ منهنجي اوهان کي اگيا آهي ته ڪجهه به ڳالهه چوڻ کان هٻڪ نه ڪجو.

ڀڳوان شنڪر جي اگيا وٺي ڪري سڀ رشي اتي پهتا جتي پاروتي تپ ۾ لوري ڪري رهي هئي. اهي ستئي رشي پاروتي پنهنجي اٽل پريم ۾ ويٺل هئي. پاروتيءَ جو چمڪندڙ روپ ڏسي ڪري نمسڪار ڪيو ۽ چوڻ شروع ڪيو.

ستن رشين: اي ديوي! اسين اوهان کان پڇون ٿا ته ڪهڙي لاءِ ۽ ڇو هتي لڳل آهين؟ ڪهڙي ديوتا جي ۽ ڪهڙي ڦل جي آسا ڪري رهي آهين؟

پاروتي: اي مني ورو! جيتوڻيڪ منهنجي هيءَ اڻهوني ڳالهه آهي ته ان لاءِ اوهان سان ڪرڻ چاهيان ٿي ۽ اوهان منهنجون ناممڪن ڳالهيون ٻڌي ضرور چرچون ڪرڻ شروع ڪندا. جا ڪرڻا! منهنجو من پکيءَ طرح هيءَ جوڳ واري تپ ۾ لڳل آهي جنهنڪري مان لاچار آهيان ۽ منهنجو من ڳالهيءَ مٿان هڪ پڪ ڪري ڪرڻ لڳو چاهي ٿو ۽ ديو رشي نارد کان ٻڌايل ڀڳوان رُدر کي پتيءَ جي روپ ۾ حاصل ڪرڻ چاهيان ٿي ۽ اهائي منهنجي ئي من جي اڻاٽا آهي. منهنجو من ورلي پکي ٿيو ڪين هوندي ته اڏامڻ چاهي ٿو.

(پاروتيءَ جا اهي وچن ٻڌي سڀ ئي رشي کل ۽ چرچا ڪرڻ جي ڳالهين سان ڪجهه وقت رهي ٿيءَ طرح هيءَ امتحان وٺڻ چاهين ٿا)

ست رشي: اي گرراج نندني! ديو رشي نارد جتي ويندو آهي، اتي ان مالڪ جو جڳهه لي چوڻ ڪري ڇڏيندو آهي. اهڙين ڳالهين ڪري وڏو ڀاڱ ڪي پنهنجي مطلب جو حرافت آهي. هن جي من ۾ ڪجهه ٻيائي آهي. توهان سمجهدار آهيو ته ان جي چوڻ کي ڪرڻ سمجهو ٿيون. نارد هميشه ٻيءَ ڪجهه وارن ڳالهين ڪري ٻين کي ڦاسائيندو رهندو آهي. نارد جي ڳالهين تي وشواس ڪرڻ سان هميشه نقصان ٿي پوندو آهي. دڪش پرجاپتيءَ جي پٽن کي هڪ وار اُپديش ٻڌائي ۽ سمجهائي ڪري جوسب جو سڀ ترڪ ڪري ويا ۽ ورڪي ته واپس موٽيا. پوءِ دڪش ته اهي ٻيو ۽

ٻڌائي رهيو آهيان. توهان ڪرپا ڪري ٻڌو. شادي ڪرڻ انسان لاءِ ضروري ۽ اهم ڪارج ڪونه آهي، ڇو جو شادي ماڻهوءَ کي ٻڌڻ جهلڻ لاءِ هڪ مضبوط زنجير آهي. جنهن ۾ ڪسنگ گهڻن ئي قسمن جا آهن مگر استريءَ جو سنگ انهن سڀني کان وڌيڪ خراب آهي. ماڻهو سڀني قسمن جي سنگ کان ڇوٽڪارو يا مڪتي پائي سگهي ٿو. باقي استري - سنگ کان ڇوٽڪارو پائڻ نه فقط دشوار يا مشڪل آهي پر ناممڪن آهي. لوهه يا ڪاٺ جي قيد يا جهل مان ته هڪ ڏينهن ڇوٽڪارو ملي سگهندو پر استري، پٽ، گهر، سنسار وغيره کان ڪڏهن ڇوٽڪارو ملندو تنهن جي پڪ ڪانه آهي. تمام وڏي ٻنڌڻ ۾ وجهڻ واريون واسنائون ۽ چاهنائون سدائين وڌنديون رهنديون آهن ۽ جنهن جو من چاهنائن سان ڀريل آهي تنهن جي لاءِ موڪ، مڪتي يا ڇوٽڪارو سپني ۾ به ملڻ دُرلڀ آهي. ماڻهو جيڪڏهن سک ۽ آرام چاهي ته وشين ۽ چاهنائن جو چڱيءَ طرح تياڳ ڪري. ڀوڳن، واسنائن يا چاهنائن ۽ وشين کي وک (زهر) سمان ليکيو ويو آهي. جيئن زهر انسان کي ماري ٿو، تئين وشيه به انسان کي ناس ڪن ٿا. وشين سان ڳالهيون ڪرڻ ۾ ئي ماڻهو اٻوجهه ٿي پوي ٿو. وڏن وڏن آچارين وشين سان مڻيا کي وارڻي (شراب) چيو آهي. جيتوڻيڪ مان (ڀڳوان شنڪر) هن ڳالهه کي چڱيءَ طرح ڄاڻان ٿو ته به توهان جي پرارٿنا سڦل ڪبي جاڪاڻ ته مان ڀڳتن جي وس ۾ رهندي سڀ ڪم ڪندو رهندو آهيان. تنهنڪري ”ڀڳتن جيءَ مرضيءَ موجب ڪندڙ“ نالي سان هن سنسار ۾ مان پرسڌ آهيان. ڀڳتن جي لاءِ مون ڪيترا دفعا ڪشٽ سٺا آهن. گرهه - پتي ٿي ڪري وشوانر منيءَ جا ڏک دور ڪيا اٿم. مان توهان کي ڇا وڌيڪ چوان جيڪو منهنجي پرتگيا کي توهان سڀ چڱيءَ طرح ڄاڻندا آهيو. مان سچ ٿو چوان ته جڏهن جڏهن به ڀڳتن تي ڪا مصيبت نازل ٿيندي آهي تڏهن تڏهن مان انهن جا ڏک دور ڪندو آهيان. تارڪاسر کان جو توهان سڀني کي ڏک رسيو آهي تنهن کي به مان ڄاڻان ٿو، سو اڄ توهان جو دور ڪندس ۽ اهو به سچ ئي سمجهو. جيتوڻيڪ منهنجي شادي ڪرڻ جي منشا دل ڪانه آهي ته به پٽ ڄڻڻ جي خيال سان ديوي - گرجيءَ سان شادي ڪندس. توهان سڀ ديوتائون بي خوف پنهنجي پنهنجي گهر وڃي سگهو ٿا. مان توهان جو ڪم پورو ڪندس ۽ هن ڳالهه ۾ ڪنهن به چنتا ڪرڻ جو سبب نه آهي.

ائين چئي ڀڳوان شنڪر اکيون ٻوٽيندي وري پنهنجي سماڌيءَ ۾ لڳي ويو ۽ ديوتائون ۽ برهما سک سان پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿيا. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) رودر سنگيتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٢٤ سماپت.

اي وشنو! مون ڪامديو کي جيتڻ ديوتائن لاءِ ڏاڍو اُپاءُ جوڙي ڪم ڪيو آهي. اڄ ڪان
ولي ماڻهو تپسيا لاءِ رهندا، تپسيا ڪندا ۽ تپسيا لڀ. ساڌو ڪندا جسو
تپسيا ۾ ديوتائن پرماتما پرميشور کي چڱي طرح ڀالي سگهندا. ڪامديو ايڪ ڏاڍو وڏي طاقت
وارو آهي. ڪام مان ڪروڌ پيدا ٿئي ٿو. ڪروڌ مان موهه ۽ موهه مان تپسيا جي ناس
ٿئي ٿي. تنهن ڪري توهان ديوتائن سڀني ڪام، ڪروڌ ۽ موهه جو تياڳ ڪيو ۽ منهنجي
شرڻ ۾ ڏوڙو ته شڪ نه سمجهڻ گهرجي.

اهڙي طرح تپسيا ڌرم جو اپديش ڪري ڀڳوان - ٻئو روپ ٿيو جسو لڀ ۾ لڪ
ٿي ويا جنهن تي روپ تپسيڪيشور اسٿي ڪئي ۽ چيو.

تپسيڪيشور:- اي ديون جا ديو، ڪرڻا ساگر پرڀو، سڀ ديوتائن توهان جي شرڻ ۾
آيا آهن. سمجهه جي سڀني ۾ سڌڻ هر مشڪل آسان ڪريو.

تپسيڪيشور جي پرارٿنا ڪرڻ تي ته ڀڳوان ٻئو جسون اکيون ته کوليون ته پوءِ برهما ۽
وشنوءَ ڏاڍي امرتا ۽ پريم سان اسٿتي ڪئي. جنهن تي ڀڳوان - ٻئو اکيون کولي ڏاڍي
پريم واري والي ۾ چيو.

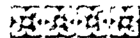
ڀڳوان رُدر: اي وشنو ۽ ٻيا ديوتائو! توهان سڀ ڪهڙي ڪم لاءِ هتي گڏ ٿيا آهيو ۽
مونکي سڀ سچ ٻڌايو.

ڀڳوان وشنو: اي مهيشور! توهان سڀ ڄاڻڻهار آهيو. انترجامي آهيو. ڇا توهان اسان
جي من جي ڳالهه ڪرڻ نه ڄاڻو؟ تڏهن به اسان توهان جي آگيا موجب چئي رهيا آهيون.
اسان سڀني ديوتائن کي تارڪاسر دئيت ڏاڍا ظلم ۽ ستم ڪيا آهن تنهنڪري ديوتائون توهان
جي شرڻ ۾ آيا آهيون. توهان جي لاءِ گرواڄ تپسيا پارولي جي پيٽ اُتپتي ڪرائي آهي.
هاڻي توهان ۽ پارولي ماڻ هڪ پتر پيدا ٿيڻ گهرجي، جنهن موجب تارڪاسر دئيت جسو
انت اچي سگهندو ۽ پوءِ ڪري آپاءُ ڪرڻ آهي. برهما هن دئيت کي اهڙو ور ڏنو آهي جو
پراڻ هن جو انت موت ڪرڻ لي سگهندو، جنهنڪري هن ئي ديوتا لي سڄي سنسار کي
ڪشت ڏيئي رهيو آهي. هماليه روي نارد جسي آگيا انوسار پارولي ڪئي - جوڳ ساڌن
ڪري رهي آهي، جنهن سان ته ساري سنسار ۾ "ٻاهه - ٻاهه" جا آواز اچي رهيا آهن.
تنهنڪري اي ناٿ! توهين شرا - ديويءَ کي ور ڏئي وٺو ۽ ديوتائن ۽ سنسار جا ڪشٽ
نوارڻ ڪيو. پوءِ ديوتائن ۽ انسانن من ۾ توهان جي شرا - ديويءَ سان شادي ٿئڻ جي چاهنا
آهي. روي توهان ولهءَ کي ته ور ڏار آهي، تنهن جي پوري ڪرڻ جو سمو ته رچيو آهي،
سو پهچنا رهي پورا ڪري ڪرتارٿ ڪندا.

اهي چئي وشنوءَ، برهما ۽ ٻين رشين الڳ الڳ سان اسٿتي ڪئي. سڀ اهي ڪڙا
ٿي بيٺا. پوءِ ڀڳوان شنڪر الڳ منهنجي ڪري چرڻ لڳو.

ڀڳوان رُدر: اي وشنو، برهما ۽ ٻيا ديوتائو! مان توهان کي سچ ۽ ويراڳ موجب

سڀ ديوتائون پگوان شنڪر سان وارو گڏجي ۽ سنڪٽ جي سمي ۾ سهائتا وٺڻ لاءِ روانا ٿيا. رستي ۾ هلندي ڀيران ان جاءِ تي پهتا جتي پاروتي کٿن ورت ۽ جوڳ ساڌن ۾ لڳل هئي. پاروتي - شوا کي نمسڪار ڪري اُتي لهيا جتي وري وري سارا ڪندي سڀ ان جاءِ ڏانهن روانا ٿيا جتي پگوان شنڪر براجمان هو. اُتي پهچان اچي ڪري اندر پهرين نارد کي موڪليائون ته ڏسي اچي ته پگوان شنڪر ڪهڙي رخ ۾ ويٺو آهي. نارد اندر وڃي پگوان شنڪر کي نمسڪار ڪئي ۽ موٽي اچي برهما، وشنو، اندر ۽ ٻين ديوتائن کي اندر وٺي هليو جتي سڀني گڏجي استتي ڪرڻ شروع ڪئي. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشرانت گنگي) رُدر سنگھتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٢٣ سماپت.

ديوتائن جو پاروتيءَ سان شادي ڪرڻ لاءِ زور ڀرڻ ۽ پگوان شنڪر جو پهرين انڪار پوءِ سويڪار ڪرڻ

برهما: اي نارد! ديوتائون استتي ڪندا رهيا پر پگوان رُدر ڌيان ۾ لين هو. آخر نندي‌شور ديوتائن پاران چوندي پرارٿنا ڪئي، "اي پرڀو! ديوتائن ۽ رشين منين جي مٿان سنڪٽ جو سمو آيل آهي. توهان ئي اُنهن مٿان اُپڪار ڪري سگهندا. (اها نندي‌شور جي استتي تي پگوان شنڪر اکيون کوليون ۽ پرم ڪرپالو پگوان شنڪر ڳالهائڻ لڳو.)

پگوان شنڪر: اي وشنو، برهما ۽ ٻيا ديوتائو! توهان سڀني جو تڪليف ڇولي آهي؟ توهان جي اچڻ جو سبب ڪهڙو آهي. ڪرپا ڪري جلد ٻڌايو.

پگوان شنڪر جا اهي پرم پريا وچن ٻڌي ڪري سڀ ديوتائون مرش ٿي ڪري پگوان وشنوءَ کي چوڻ لڳا ته توهان ديوتائن پاران سمورو وِرتانت پيش ڪريو ۽ وشنو چوڻ لڳو.

پگوان وشنو: اي شنڀو! تارڪاسر دئيت ديوتائن سان ڏاڍا ظلم ڪيا آهن، سي توهان کي ٻڌائڻ آيا آهن. هاڻي توهان مان پتر پراپت ٿيڻ ڪري تارڪاسر دئيت جو انت اچي سگهندو، جنهن ڪري توهان ڪرپا - پراڻي (درگا، شوا، پاروتيءَ) سان شادي ڪندا ته ديوتائن مٿان ڪشٽ ٽارڻ ٿي سگهندو.

پگوان شنڪر: (مشڪي ڪري) اي ديوتائو! جڏهن ته مان سڀني اڳيان ۾ سڌري تريا پراڻيءَ سان شادي ڪرڻ لڳندس ته سڀ رشي، منيون، ديوتا، ديوتائون سڪام (ڪامنائن يا سنساري خيالن وارا) ٿيڻ شروع ڪندا. ڪنهن لاءِ ۽ نرمارتي ۾ هلڻ مشڪل ٿي پوندو ۽ هر ڪو ڪامي ۽ ساراڻ ٿي پوندو. درگا - پاروتي ڀڳوتي شادي ڪرڻ سان ٿي ڪامديو (جنهن کي مون ڀسم ڪري ڇڏيو آهي) کي جيئرو ڪري ڇڏيندي

ملي ۽ پوءِ سان ڳالهائيندڙ پاروتيءَ منع ڪرڻ لي سڀ ڪجهه جا پاڻي ڇوڙ ڏيڪ پکا، ماڻا ۽ پاڻ سڀ ڪجهه مرلي وڃا ۽ پاروتيءَ جي تپ کي خوب ساراهڻ لڳا مگر سڀ ديو ديوتائون پهچي پهچي ڏاڍ ۾ پاڻ کي وياڪل سمجهڻ لڳا. سڄي سرشٽي جنهنڪ ان تپ جي ٻل ۾ تپڻ ۽ لوڇڻ لڳي پر ان سڀ جي ڪجهه کي ڄاڻ نه هئي. سڀ ديوتائون، اسر، يڪ، ڪنر، چارڻ، سڌ، سادو، مني، رشي، ودياڌر، انساڪ پرجاپتي وغيره ڪنهن اڻ ڄاتل ڪشٽ ۾ وڙهجي پهچي اندر ۾ وياڪل ٿيڻ لڳا ۽ جتي وڃن اتي "ڀاهه - ڀاهه - ڀاهه" شبد پڪارڻ لڳا. آخر هن ڳجهيءَ ڀاهه جي لهر اندر وڃ آئي جو سڀ ديوتائون گڏ ڪري برهم لوڪ ۾ پهچي برهما جي سڀاڳيءَ ۾ اهل محسوس ڪري وڏو هسر. اوڙيءَ اڻيا ڪرڻ ڳالهه برهما جون اکيون کلڻ ۽ ديوتائن کي اندر سوڌو اهل ڏسي ڪارڻ پڇڻ لڳو، جنهن تي سڀني گڏجي هڪ ئي آواز ۾ چيو، "اي برهما! اسين پهچي اندر ۾ "ڀاهه - ڀاهه ڀاهه" محسوس ڪا ڪريون ۽ سڄي سرشٽي ڀاهه جي سيڪ ۾ ڏکي ٿي وڃي آهي، پر اسان کي ان جو ظاهر ڪجهه به ڏسڻ ۾ ڪونه ٿو اچي. انهيءَ لاءِ برهما ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪيو ۽ سڄيءَ ڳالهه جو ان جو ڄاڻي سگهي چيو.

برهما :- اي ديوتائو! اها جو "ڀاهه - ڀاهه" توهان پڪاري رهيا آهيو سو گرواڄ ڪماريءَ ديويءَ پاروتيءَ جي کٺور تپسيا جو تيج آهي، جنهن ڪري سڀني هيٺر ڏکيو ٿيو لڳي.

پوءِ نه برهما، اندر ۽ سڀني ديوتائن ڪسي والسي ڪئي ساڳي ۾ وشنوءَ وٽ ٻاهر ۽ ڪمس سڄي ڳالهه ڪري ٻڌائين جنهن تي وشنوءَ ڪيڏو ٿي چيو.

وشنو :- اي ديوتائو! مون اڄ پاروتيءَ جي تپسيا جو سڄو ڪارڻ ٻڌو. توهان سان گڏجي ڀڳوان شنڪر وٽ هلون ٿا. اسان سڀ گڏجي ڪري ڪمس ٻڌائيندا سين ته ديويءَ-گرجا (پاروتيءَ) سان شادي ڪري ۽ ان ڪالراه سسار جي ڪلياڻ لاءِ ٻيو ڪو ڄاڻو ڪو نه ڏسڻ ۾ اچي.

ديوتائون :- اي ڀڳوان وشنو! مها پرڀو ڀڳوان. ردر ڪال جهڙي ڀاهه ولنگر ڀيڪنڊ هرڏو ڪلان لال اکين سان غصي ۾ اهي ڪامديو کي ته جلائي ڇڏيو آهي، تنهنڪري اسان ڪو ڪونه هلنداسين. توهان ۽ برهما ٻئي جتا وڃي ڀيڪي ڪري آيا سو اسان کي معلوم آهي، اسين گڏجي هڪ ئي آواز ۾ چئون) اسين ڪو نه هلنداسين! اسين ڪو نه هلنداسين!!

وشنو ڀڳوان :- (سڀني کي ڌيرج ڏيندي) اي ديوتائو! توهان سڀ ڌيرج ڌاريو ۽ منهنجي ڳالهه ٻڌو. ڀڳوان شنڪر ديوتائن جو سوامي آهي ۽ انهن جي دک کي ناس ڪرڻ وارو آهي. توهان کي ڪو ڀئو ڪونه ڪرڻ گهرجي. توهان اجائي چالاڪيءَ کان ڪم وٺي رهيا آهيو. توهان کي پاڻ گڏجي ڪلياڻڪاري پرڀوءَ ڏانهن هلڻ گهرجي. ڀڳوان شنڪر پراڻ پرش، سروشور، وڏو، پرماتما ۽ پرماتما سروپ آهي تنهنڪري اسان کي [illegible] ضرور وڃڻ گهرجي. پر پارشالي وشنوءَ جيسا اهي اگر ٻڌي ڪري

ٿيندو؟ ويدن ۾ ائين چيل آهي ڀولاناٿ ڀنڊاري جلد راضي ٿيڻ وارو ڀولي ڀالي سڀاءُ وارو آهي ۽ ديئن جو دئيال، ڀڳتن جو رکپال آهي، سو ڀلا اهڙي ڏاڍ ڇا لاءِ؟ سڀ رشي مني ائين ٿي چوندا آهن ته ڀڳوان شنڪر سڀ ڄاڻڻهار، سرو - آتما ، سرو - درشي، سڀني سکن - ڏيڻ وارو، تورالي ۽ الاهي شڪتيءَ سان ڀرپور، سڀني جي اندر وارن ڳالهين جي ڄاڻڻ وارو آهي، ڀڳتن جون مرادون پوريون ڪرڻ وارو ۽ ڏکن کي ناس ڪرڻ وارو آهي سو ڀلا مون لاءِ اهڙي ڏاڍ ڇو؟ مون سڀ ڪامنائون ڇڏي ڏنيون، نارد جي چوڻ موجب پنج - اکري ”اوم نمه شوايه“ منتر جو اُچارڻ ڪيو، سو ڀلا ڪڏهن مونتي ڀڳوان شنڪر راضي ٿيندو؟

ٻئي طرف پاروليءَ جي تپ جو جس چوڌس چوڌار ڦهلجڻ لڳو. خوفناڪ هنسڪ جانور به اچي پنهنجي جنم کان وير وروڌ وساري اچي ان آسيا واريءَ اراضيءَ ۾ رهڻ لڳا. پاروليءَ جي آشرم جي اٿس هيٺ شينهن، ٻڪري ۽ ڳئون، ڪوئا ۽ ٻلاسڪ ٻلائون به پاڻ ۾ دوست ٿي رهڻ لڳا ۽ هڪ ٻئي جي سهائتا ڪندا رهيا. باغن ۽ بوستانن ۾ ميون ۽ ڀاڄين تي خوب آنند سان گذران ڪندي موج ۽ مستيءَ ۾ رهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پارولي کنڊ (٣) اڌياءُ ٢٢ سماپت.

پاروتيءَ جو ڪٺور تپ ۽ برهما، وشنو وغيره ديوتائن جو ڀڳوان شنڪر وٽ وڃڻ

برهما : اي مني نارد! ڪيترا سال گذري ويا، ڀڳوان شنڪر جي پراپتيءَ لاءِ پاروتي ڪٺور تپ ڪندي رهي پر اڃان ڪيس درشن نه مليو جنهن تي پاروتيءَ جي ماءُ مينا ۽ راجا هماچل نااميد ٿي پاروتيءَ وٽ آيا ۽ کيس وڌيڪ وقت اجايو وڃائڻ لاءِ منع ڪيائون. کيس چيائون ته ڀڳوان شنڪر جو درشن پائڻ آسان ڳالهه ڪانه آهي جنهن لاءِ وڏا وڏا رشي مني به نااميد ٿيا آهن. ڏاڍو کٺن آهي ۽ ڏکيو آهي، مگر پاروتيءَ مشڪي ڪري جواب ڏنو.

پاروتي : پتاجي ۽ ماتاجي ۽ منهنجا سڀئي مترو! مون جو پهرين ڳالهه چئي آهي سا شايد توهان وساري ڇڏي آهي. هينئر به منهنجي اهائي پڪ آهي ته جنهن ڪامديو کي ڀسم ڪيو آهي، جو سنسار کي لياڪي وڪت ٿي پيو آهي تنهن ڀڳوان شنڪر کي مان ضرور ۽ به ضرور راضي ڪنديس. توهان سڀ بيشڪ پنهنجي پنهنجي گهر هليا وڃو، مهاديو مونتي ضرور راضي ٿيندو. ان ڳالهه ۾ ڪوبه مين ميک نه سمجهڻ گهرجي. جنهن مها- ديو ڪامديو کي ڀسم ڪيو آهي، پربت جي ان کي ڀسم ڪري ڇڏيو آهي، تنهن کي تپسيا جي پرڀاءَ ۽ منتن سان جياريندس ياد رکو! مان سچ ٿي چوان ته ڀڳوان شنڪر تپسيا سان ٿي ملي سگهندو.

شري شو ڀڳوان جي آراڌنا لاءِ پاروتيءَ جي ڪٺور تپسيا

(نارد جي وچن ڪانئون پاروتيءَ پنهنجي من ۾ "نمه شوايه" منتر سان شو- لنگ ۾ لڳاتار ۽
هٺ- يوگ لاءِ ڪرما ڪرڻ لڳاتار ڪيو. ساهيڙيون جيا ۽ وجيا کان موڪل ورتائين، پتا کان
موڪل ورتائين. پاڻ ماتا کيس ان ۾ وچڻ کان منع ڪئي پر جڏهن کيس معلوم ٿيو ته
پاروتي مهيني رڪ ۾ اپڇ واري ڪالا آهي تڏهن کيس موڪل ڏيڻي پئي هئي. ماتا جي
موڪل حاصل ڪري اُن روپ کي ڇڏيا واري پاروتي ڀڳوان شنڪر ۾ من لڳائي ڪري ڏاڍو
آنند پراپت ڪيو. اُها ۽ ريشمي ڪپڙا لاهي ڇڏيا ۽ پرچمڙي جا ڪپڙا پهرڻ شروع ڪيا ۽
هيرن جواهرن جي ماليائون لاهي ڇڏيائين. مرڳ- ڇالا (هرڻ جي کل) اوڍي ڪرمنڊل هٿ ۾ کڻي،
پاروتيءَ هميشه جي وڻ ۾ پنهنجي ساهيڙين جيا ۽ وجيا سان گنگوتري نرمدا ڏانهن هلڻ
تپ جي ڪرڻ لاءِ رواني ٿي.)

جتي ڀڳوان شنڪر سماڌيءَ ۾ ويهي ڪامديو کي ڀسم ڪري ڇڏيو هو، سو هميشه شولنگ
يا گنگوتري نرمدا تالي سان مشهور ٿيڻ لڳو. اُتي پاروتي اُن ئي استان تي اچي.
پاروتي پنهنجي تپ جي لاءِ ڪرڻ کان پوءِ هن استان کي "گوري- شکر" چوڻ لڳا. اُتي
پاروتيءَ ڏولهه کي سڌ ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ خوب وڻ لڳا اوڪيا ۽ سندر باغ جهڙي
رچنا ڪري پوءِ هڪ وڏو پٿر جو لنگ ٺاهيو جنهن تي هن پنهنجو آسڻ وڇائي ڀڳوان
شنڪر جي آراڌنا پوڄا ۽ وندنا ۾ لڳڻ شروع ڪيو. سڀني انڊرين کي وس ۾ رکي ڪري
ولوهه ۾ چلڻ لئي ڀرڻ کان جوڙاري ناهه پاري وڃ ۾ ويهي اچي. اکري "نمه شوايه" منتر
سان خوب جاپ ڪرڻ لڳي. ورشا رُتوءَ جي ڄل ڌارائون خوب سندس اُن تي وهڻ
لڳيون. سيوءَ جو ٿڌي لوسا ڪندي هئي ۽ واهه جو برف تي ويهي تپ ۾ مگن رهندي
هئي. منجهند جي وقت لوءِ آرام ڪندي هئي ۽ شام جو باغن ۽ وڻن جي خبرداري هئي
يا مهمانن جي آجيان ڪندي هئي.

شل ۽ پوڙ من واريءَ پاروتيءَ لئيءَ اُس، سڄي ٿڌ، طوفان، برسات ۽ آنڌيءَ وغيره ۾
سا پنهنجو تپ جاري رکيو. سندس ابتدائي سال سچو ساروڻ کان وٺي ڦل آهار (فقط ميوي
تي گذران) تي رهيو. ٻيو سال ساروڻ مهيني کان وٺي وڻن جا پن ۽ پاڇورن کائيندي رهي.
[illegible] ۽ وڻن جا پن ڇڏيا ۽ جوڙي ڏالهن ۽ اهڙي طرح ديوتائن منش "اپرڻا" نالو رکيو.
[illegible] هڪ پير تي بيهي ۽ تپ ڪرڻ شروع ڪيو ۽ ان تي جتائون بندي عجيب
[illegible] وس ڌارڻ ڪرڻ لڳي، جنهن ڪري سڀني ديوتائن کي عجب ۾ وجهي ڇڏيو. پاروتيءَ
[illegible] شنڪائون اٿڻ لڳيون ۽ من جو من ۾ چوڻ لڳي ته ايڏو مهيني تپسيا شو.
[illegible]؟ جا ديون جهڙو ديو مهاديو مهيني جاپ ۽ تپ تي راضي ڪرڻ

اکير سان آدر سنتڪار ڪيو ۽ کيس اوچ آسڻ ڏنو. پوءِ پنهنجي ڌيءَ پاروتيءَ جو سمورو احوال کيس ٻڌايو ته ڪئن ڀڳوان رڊر وٽ شيوا لاءِ رهيل هئي ۽ ڪامديو جي ڀسم ڪرڻ کان پوءِ ڏکندي اُرڪندي واپس آئل آهي ۽ هميشه ڀڳوان - رڊر جو وڇوڙو سهي ڪونه ٿي سگهي ۽ روئي روئي ريج پريا اٿس. راجا هماچل کي نارد چيو ، "اوهين ڀڳوان - شنڪر جو ڀڄن ڪيو ته پوءِ سڀ آنند - منگل ٿي پوندا" ائين چئي يڪدم پاروتيءَ وٽ اسارد پهتو ۽ جتي هن کي اڪيلائيءَ ۾ مارس ڏنائين. اداساليءَ جو ڪارڻ ته راجا هماچل کيس اڳ ئي ٻڌائي ڇڏيو هو سو اهڙيءَ مني نارد چئي ڏنو.

نارد: اي ڪالي! تون منهنجي ڳالهه ٻڌ. تنهنجي لاءِ سڀ ڪجھ لاڀ ۽ سک واري آهي . تو شنڪر جي شيوا ايتري ڪئي مگر ان ۾ فخر ۽ ايمان پيدا هو . ڀڳوان شنڪر ديهن جو ديال آهي. هيڻن جو همراهه آهي. نماڻن جو آڌار آهي. هن ڪامديو کي ڀسم ڪري توکي آزاد ۽ سلامت ڇڏي ڏنو ، تنهن ۾ ڪو راز سمايل ٿو ڏسجي. (ائين ٻڌندي پاروتيءَ جو چهرو ڪمل ٽڙندو پئي ويو ۽ انتظار وارن آهين سان پاروتي نارد ڏانهن نهارڻ لڳي ۽ کن ڪري ٿي ٻڌڻ لڳي) ڀڳوان شنڪر توکي پنهنجي ڌرم پتني ڪرڻ چاهيندو مگر تنهن لاءِ توکي هڪ اُپاءُ ڪرڻ گهرجي.

نارد جي ڳالهه ٻڌي ڪري پاروتيءَ جي جان ۾ جهٽڪ جان اچي وئي ۽ يڪدم چئي ڏنائين .

پاروتي: اي مني نارد! توهان جا وچن ڪڏهن به ڪوڙا ڪونه ٿيندا آهن . ڇا مون کي ڀڳوان ڌرم پتني ڪندو؟ (ائين چوندي پاروتي خوشيءَ ۾ نه پئي سمائي) اي مني نارد! اهو ڪهڙو اُپاءُ آهي جنهن سان ڀڳوان شنڪر مونکي پتني ڪري اپنائيندو.

نارد: اي ديوي! ڀڳوان شنڪر جو ڀڳت - اکري "نمه شوايه" منتر ڏاڍو پيارو آهي. هن منتر جي ڏاڍي وڏي مهما آهي. ساوڻ جي مهيني ۾ خاص ڀڳوان شنڪر هن منتر سان راضي ٿيندو آهي. هن منتر کي "من وانڇت" منتر جيڪڏهن ڪري جپبي ته به ڪو نه چئبو. سهاڳ ۽ ڀاڳ جي ڏاڻ واري منتر جي جپ ۽ تپسيا ڪرڻ سان ڀڳوان شنڪر تو ضرور ملندو ۽ تنهنجي اڇا (مرضي) پوري ڪندو اهڙيءَ طرح نه.

ڀڳتن جي شرومڻي شو - ڀڳت نارد جا وچن ٻڌي ٻه ڪنهن اُپتار ۽ وادوواد ڪرڻ جي پاروتي "نمه شوايه" منتر جي جاپ ۽ تپ ۾ لڳي وڃڻ جو پڪو ارادو ڪيو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڊر سنگھتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٢٠-٢١ سماپت.

مان (برهما) ڀڳوان شنڪر جي حڪم انوسار لوڪن جي ڀلائي رهيو آهيان، هيءَ ڀڳوان شنڪر جي ڪروڌ روپي اگني آهي جنهن ڪامديو کي ڀسم ڪري ڇڏيو آهي، هاڻي هن گهوڙي جو روپ اختيار ڪيو آهي ۽ هن جو نالو "وڙوانل" آهي. لوڪ هن کي ٻرندڙ ڏسي ٻاڪ وڌا سڀالي رکيم. مان (برهما) جڏهن لوڪ ۾ اچي رهيو ته پرلو تائين هن کي ڇڏڻ ۽ سمنڊ جو جل ئي هن جو کاڌو رهندو.

ائين چوندي ساگر ديوتا گهوڙي کي ساڻ وٺي رمندو رهيو ۽ برهما انترڌيان ٿي ويو.

نارد:- اي پتاجي! ڪامديو جي ڀسم ڪرڻ کان پوءِ ديوتائن سان ڳالهائيندي ڀڳوان شنڪر انترڌيان ٿي ويو ته اڪيلي پاروتيءَ جو ڇا ٿيو؟ سمورو احوال ٻڌايو.

برهما:- اي مني نارد! ٻڌو ته ڀاڳ ۽ شڪتي آهي ۽ شري مها ۾ لڳندڙ ڏاڍو وشواس آهي. ڀسم ڪري ٻڌ. جڏهن ڪامديو ڀسم ٿي ويو ۽ هيڪ وڏو ڪڙڪاٽ ٿيو پرليءَ آواز ٿيو جنهن سان سڄو آسمان گونجڻ ويو. ان آواز ٻڌي پاروتي ڊڄڻ لڳي ۽ ساهيڙين سان گڏ گهر هلڻ لڳي، هماليه وري راڻا هماچل به ان آواز ٻڌي انتظاري خاطر هئي ۽ پهچڻا لڳو ته مون ناحق پهچڻ ڏيءَ ڀڳوان رودر جي مرضيءَ خلاف ولس رهڻ ڏني. اهڙي ۾ روالي مينا به ڏکندي راڻا هماچل وٽ پهتي جنهن نئي ڏاڍ مڙس مني مينا ۽ هماچل پاروتيءَ کي وٺڻ لاءِ گهر کان ٻاهر نڪتا ته ٻن پاروتي ساهيڙي سان گڏ روئندي ڪنهن طرف اچي. ڀڳوان شنڪر جي وڇوڙي ۾ روئندي، کپ ڳالهائيندي ۽ آنسو اکين مان ڳاڙيندي اچي ٿي. پوءِ ۽ اکيون مان ٿيون ماءُ ۽ پيءُ وڃي پاروتيءَ کي ڳلي لڳايو.

ماءُ ته ڏسي ڏاڍو ٻاڏائڻ لڳي ۽ اوچتو اچي چوڻ لڳي ته ٻڌ سان ۾ چيو، "پاروتي ڪهڙي ڳالهه آهي؟ ڇا ڪاڻ روئي رهي آهين؟ ڪنهن لوڪ ڏکايو آهي جو ڪرڙيءَ واٽ ڏسي رهي آهين؟ لوڪ اسان کي سڀ ڳالهه ٻڌاءِ."

ڪامديو جي جلي ڀسم ٿي وڃڻ ڪري ڀڳوان شنڪر انترڌيان ٿي ويو هو، تنهنڪري پاروتي تمام ڏکي ٿيڻ لڳي. هوءَ ان کي ائين آرام ۽ سک ڪهڙو ملي سگهندو؟ جڏهن پتا ۽ ماءُ سان گهر وڃي ٿي ته پنهنجي ٽون جي سڄو لڳي ۽ ٻاڦ لسي لنگار ۽ روئندي چوڻ لڳي، "منهنجي سهڻيءَ شڪل ۽ موهڻيءَ صورت جو ڇا ڪيو؟ منهنجي سڄ ٿي. جنهن کي ڏٺو آهي جو ڀڳوان - ودو ڪنهن ڪوشش نه ڪري سگهيس." پتا، ماتا، ساهيڙين ۽ ٻين جي سمجهائڻ ٻڌي ٻه مايوس ۽ ملول ڪنڊ ۾ لڳي. اٿندي - رهندي، کائيندي - پيئندي، سمهندي جاڳندي، سان ڳالهه ڪندي، ڪمندي ڦرندي، ڳالهائيندي ٻولهائيندي وغيره ۾ جڏهن من کي آرام نه آيس ۽ جيڪي واٽ گهڙي چوندي رهندي هئي، "ڀڳوان - ودو ڪاليءَ هڪ هڪ ٿوري ۾ منهنجي جسم کي ته ڏکايو آهي." ائين چوندي چوندي ۽ چيتا ڪندي منهنجي ڪهڙي ڀل ٿيڻ نه ٿي رهندي هئي. سمهڻ سمجهائڻ جي ڪوشش ڪندا رهيا.

[illegible] شري مهاڳ ۾ سماڌي، شري- ٢٣ ۾ هن لسڳائيندي سني لسارد [illegible] هماچل وٽ پهتو. مني لسارد جسم هماچل ۽ مينا ڏاڍي

ديوتائن جي پرمارٿ ڪري ڪيو آهي تنهنڪري مان البت انهن جي صدقي ڪجهه ...
ڪرڻ چاهيان ٿو. (رتيءَ ڏانهن) اي رتي! جهڙو مون ڪيو آهي سو ئي اهڙيءَ طرح اص...
ٿيندو. باقي ديوتائن جي پرارٿنا ڪري تنهنجي لاءِ مان جيڪي ڪري سگهان ٿو سو ...
جيستائين ڀڳوان ڪرشن جو اوتار ٿيندو تيستائين تنهنجو پتي بنا شرير رهندو ۽ پوءِ رڪ...
جي گرڀ مان پرديومن نالي پيدا ٿيندو. پرديومن کي ڄائي جمندئي شمبراسر دئيت ...
ويندو ۽ هن ٻالڪ کي پوءِ سمنڊ ۾ ڦٽو ڪندو. ان وري پرديومن جو توسان ميلاپ ٿي...
تمام گهڻو گهاسان ٿوانيءَ ۾ پرديومن شمبراسر دئيت کي ماري ڇڏيندو ۽ پوءِ تون ۽ پر...
سک ۽ چين سان رهڻ لڳندا.

ديوتائون: اي مهاراج! ڪامديو کي بنا شرير ئي جيئدان ته ڏيو.

ڀڳوان رُدر: ديوتائون ۽ ديوي رتي! ياد رکو ته جيستائين عام ماڻهن جـي ش...
ڪامديو جيئرو ئي رهندو رهندو. منهنجو گڻ (دوست) ٿي ڪري ۽ گهمندو ڦرندو ۽ اي...
رتي توڙي ڪامديو جو شهر - اگر ۾ وڃي انتظار ڪر.

ائين چئي ڀڳوان رُدر انتردڌان ٿي ويا. ديوي رتي شهر ملڪ ڏانهن رواني ٿي و...
۽ ديوتائون پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿي ويا. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشو...
گنگي) رُدر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءَ ١٧-١٩ سماپت.

ڀڳوان رُدر جي ڪروڌ - اگني سمنڊ ۾ ۽ نارد جو پاروتيءَ کي اُپديش...

نارد: برهما پتاجي! ڪامديو کي ساڙي اگني پوءِ ڪيڏانهن وئي؟ سراسته احوال ...

برهما: اي مني نارد! ڀڳوان رُدر جي ٽئين نيتر مان پرگهٽ ٿيل اگنيءَ ڪامديو...
ڀسم ڪرڻ ڪان پوءِ ٻاڻ وڏڪ خوفناڪ روپ اختيار ڪيو، ٽنهي لوڪن ۾ هاهاڪار ج...
اچڻ لڳو. سڀ پراڻي اي چئن ۽ حيران هئا. ديوتائون ۽ هيڏانهن هوڏانهن ڀڄڻ لڳا ۽ ...
وري مون وٽ ۽ آيا. مان (برهما) برهم لوڪ کان ٻاهر اچي نڪري ڏسان ته اگنيءَ...
خوفناڪ روپ هو جو جڳڪ ٽنهي لوڪن کي ڀسم ڪرڻ لاءِ تيار هئي. مون (برهما) ڀ...
ڀڳوان شنڪر کي سمرڻ ڪيو ۽ اگنيءَ کي ڀڳدم روڪي گهوڙي جي روپ ۾ بدلائي
جنهن جي فقط ناسن مان تيز الا نڪري رهيا هئا. ڀڳوان شنڪر کي نمسڪار ڪري ...
گهوڙي جو لغام پڪڙيو ۽ عوام جي ڪلياڻ لاءِ گهوڙي کي لغام کان وٺي سمنڊ جي ڪ...
ٿي پهتس. مونکي ايندو ڏسي سمنڊ ديوتا ۾ هڪ سندر پرش جو روپ ڌاري منهنجي
هٿ جوڙيندي اچي ايتو ۽ چوڻ لڳو،

ساگر ديوتا: اي سرو شڪتيوان برهما! توهان جو هتي ڪٿان اچڻ ٿيو آهي؟ مان ت...
جي ڪهڙي سيوا ڪري سگهان؟

برهما: پٽ ساگر! تون ڏاڍي عقل وارو آهين. سنسار جـو ڀلو ڪندڙ ۽ سهڻيو آهـ...

ڪٺور تپسيا ڪري رهيو آهي. هو ڪنهن جي وس ۾ ڪونه ايندو آهي. نروڪار، نردوش
۽ بنا ڪامنا (بنا ڪام) وارو پرڀو آهي. اسان ڄاتو آهي ته گرواچ لفظن پاروتي ان ڀاڳيءَ جي
آگيا وٺي ڀڳوان رڌر جي شيوا ٽهل لاءِ ته آئي ٿي ترسيل آهي ۽ سندس پتا جي مرضي اها
ٿي آهي ته پاڻ ۾ ٿي شادي ڪن پر ڀڳوان شنڪر پنهنجي هوڏ تي اٽل آهي، جوڳي آهي
۽ چوي ٿو ته جوڳي ٿي رهندس ۽ شادي ڪونه ڪندس. تنهن ڪري آئي وڃي اهڙو ڪر
رنگ رچاءِ ۽ ملاکڙو مچاءِ ۽ آنند منگل پيدا ڪر جو پاڻ ۾ پاربتي جي پيچ ۾ اٽڪي وڃن ۽
ديوتائن جو ڪارج سڌ ٿئي.

شو - مايا ۾ موهت ٿي ڪامديو خوشيءَ جو اظهار ڪيو ۽ سمورو ڀار پنهنجي ڪلهن تي
رکندي، پنهنجي استريءَ رتيءَ ۽ پياري دوست بسنت رتوءَ کي گڏ ڪٺي ان جاءِ ڏانهن
روانا ٿيا ۽ جتي شو ۽ شوا پنهنجي تپسيا ۾ مگن ويٺا هئا. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي
وشوناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) آڌياءُ ١٧ سماپت.

ڀڳوان رڌر جي ٽئين نيتر مان اگنيءَ جو نڪرڻ ۽ ڪامديو جو ڀسم ٿيڻ - رتيءَ جا ورلاپ ۽ ملڻ

نارد: اي برهما! ڪامديو ڇا ڀڳوان شنڪر کي جيتي سگهيو؟

برهما: اي مني نارد! ڀڳوان رڌر پنهنجي ڪٺور تپسيا ۾ البت وگهن سمجهڻ لڳو.
ڪامديو جا ٻاڻ زور شور سان هلڻ لڳا ۽ ڀڳوان جون اکيون کلڻ لڳيون. ڀڳوان رڌر جي من
کي ذرو به لوڏو ڪونه آيو ۽ اکين ۾ لالائي جا تاڻ وڌڻ لڳي. اهو سڀ ڪاوڙ جو اثر هو.
ڀڳوان رڌر جي ڪروڌ جي باهه ڀڙڪڻ لڳي ۽ يڪدم ڀڳوان رڌر چئني طرفن کان نهاري
چيو، "ڪير آهي دشت جو منهنجي تپسيا ۾ ڀنگ وجهڻ ٿو چاهي. مان سمجهان ٿو ته ان
جي سر تي موت ناچ ڪري رهيو آهي." البت کاٻي پاسي نهارڻ سان معلوم ٿيس ته اهو
اڀماني مست ڪامديو آهي ۽ هيءَ سڀ شرارت ان جي آهي. لڳاتار تيرن لڳائڻ ڪاڻ [illegible]
جڏهن سندس سڀ تير کٽي ويا ۽ ناپست ٿيا تڏهن دل ۾ ڪنبڻ لڳو. هيڏانهن اچلايل تير [illegible]
ٿي شو پا مايا سان ابسود ٿيندا ٿي ويا. تنهنڪري ڪامديو کي اچي ڏاڍي ڏکيائي ٿي جنهن
وقت اندر ۽ ٻين ديوتائن جو آواهن ڪيو. سمرڻ - ماتر (فقط يادگيري ڪرڻ) سان سڀ ديوتائون
اچي حاضر ٿيا ۽ انتري ۾ ڀڳوان رڌر جي اک مان ڪيان جي ڀڙڪندڙ جوالا پرگهٽ ٿي جا
ٻهرين تيرن جي اچلائيندڙ ٻوڙان ٻهرين آسمان ۾ ڦولها ڪرڻ لڳي پر آخر کاٻي پاسي کان تير اچلائيندڙ
ڏانهن ان خوفناڪ باهه رخ رکيو. باهه کي پنهنجي وجهه ايندو ڏسي، ڪامديو ته رڙيون ۽ ڪيڪون
ڪرڻ شروع ڪيون. اندر، وشنو، ورڻ ۽ وغيره ديوتائن ڪيس بچائڻ جي ڪوشش ڪئي پر جهستالين

(ڪٿا صفحي 158 - ٻڪران شنڪر جو برهمڻ جي روپ ۾ ناروليءَ وٽ اچڻ)

(ڪٿا صفحي 195 - هڪ برهمڻ استريءَ [illegible])

[illegible] 172 - [illegible]

اي مني ناردا! تارڪاسر دليپ مهنجي ڳالهه ان اڳين ۾ سچڻي وار ۽ وڃي مرتيولوڪ
۾ شرڪمور شهر کي وڃي اهنجي ڳاديءَ جو هند ڪيائين. (هر هر مهاديو شيو. ڪاشي
وشوناٿ ڪنگي) ودو سڳڻيا [٢] ٻارولي کنڌ [٣] اڌياءِ ١٣-١٥-١٦ سماپت.

اندر ديوتا جو ڪامديو کي گهرائڻ ۽ ڀڳوان - ودو ڏانهن کيس موڪلڻ

نارد:- اي پتا! ديوتائن پوءِ ڇا ڪيو؟

برهما:- اي مني ناردا! مهنجي اطلاع ڏيڻ لاءِ جڏهن تارڪاسر سرڳ ڏانهن چڙهي
مرتيولوڪ ۾ وڃي اهنجو ته ديوتائون ڏاڍا خوش ٿيا ۽ اندر ديوتا ۽ ٻيءَ مهنجي صلاح ۽ لڏڻ
اڳ ۾ مرتي آئو جتي سڀئي رهي گڏجي صلاح ڪئي. هڪ ڏينهن ديوتائن جي راجا اندر
ڪامديو کي ٻاڦ وڌ گهرائيو ۽ کيس چيو.

اندر:- اي دوست! محبت ۾ تي دوست ياد ڪيا آهن داليءَ جي پرکيا ڏڪار
۾، بهادر جو امتحان رڻ ڀوميءَ ۾، دوست جي پرکيا سنڪٽ جي سمي ۾ لڳندي آهي.
تون مهنجو ڪهاڻو دوست آهين ۽ مهنجي امتحان جو وقت وڃي آيو آهي. تون ڪم
ڪرڻ لاءِ سرڀٽ ۾ آهين ۽ مهنجو وري شخصي ڪم ۾ ڪرڻ آهي. هيءَ ته سڀني ديوتائن
جي ڀلائي جو ڪم آهي لڏون لاءِ اوکي اڄري ساري اڪلنش ڏني آهي.

ڪامديو:- (اندر جي ڳالهه ٻڌي مشڪي ڪري پرٿم سان چوڻ لڳو) اي ديوراج!
توهان اهڙيون وڏيون ڳالهيون ڇو ٿا ڪريو؟ توهان حڪم ڪريو ته هي ٻندو حاضر آهي ۽
پوءِ سر جي سٽ ته ڏٺي پرلدي ته ته پرلو ٿاهه. ڪير توهان جو اندر- آسڻ ڇڪي رهيو
آهي ڇا؟ اهو تو کيس ٿوري ۽ لهوري توهان جي اڳيان اچي ننو ڪريانس. هاڻي جيڪو
ڪم مهنجي سر مهنجي حوالي ڪري ڇڏيو.

اندر:- اي مترا مون جهڙي ڳالهه کي خيال ۾ رکيو آهي تنهنکي فقط تون ئي ڪري
سگهندين. تارڪاسر نالي هڪ خوفناڪ دليپ آهي جو برهما جو ور پائي ڏاڍو شڪتي
شالي ٿي پيو آهي. سڀني کي ستائي رهيو آهي. سڀني ستارن لاءِ ڇڪ آزار لاءِ
پيو آهي ۽ ديوتائن لاءِ خاص ڪري هڪ "ڪنڊو" آهي. ديوتائن جي ڏور کي
ناس ڪري ٿو، وشنو جي چڪر کي برباد ڪري ٿو ديوتائن گڏجي هن سان جنگ ڪئي
آهي پر ديوتائن جا سڀ اسٽر ۽ شستر بيڪار ٿي پيا آهن. روڙ ديوتا جو جاپ
پيو آهي. وشنوءَ جو چڪر وڃي سنهي ڪئن پدران دليپ جي ڳلي جو هار ۽ سينگار ٿي
پيو. هاڻي برهما هڪ اپاءُ ٻڌايو آهي ته ڀڳوان-ودو جي ويرج سان بهادر
پٽ ٿي جي دليپ جو انت آڻي سگهندو. هاڻي اهو ڪم توهان لاءِ آهي ۽ تون ئي ڪري
۾ ديوتائن جي ... سمايل آهي. ڀڳوان شيو هماليه تي ڪنڪا ... ۾

وڃون ٿا. جنهن سلهه جي بيماريءَ ۾ طاقتور دوائون ۽ سڀ با طاقت ڀــڄي ٿين ڏاڍي
لهڙيءَ طرح اسانجي سڀني زوردار اپاءَن کي تارڪاسر دئيت بلڪل ڪمزور ڪري ڇڏيو
آهي ۽ هن جي شڪتي اهڙي نه وڌي چڪي آهي جو اسان کي سرڳ مان نيڪالي ڏيئي
پنهنجو راڄ قائم ڪري ويٺو آهي. ڀڳوان وشنوءَ ۽ چڪر هلايو مگر تارڪاسر جهــڙي ســتي
جي ڪانڌ جي ڳالهه نه پري پر الٽو ان دئيت جي ڳلي جو سينگار ٿي پيو آهي. هاڻي
اسان ڇا ڪريون ۽ ڪيڏانهن وڃون؟

برهما:- اي نارد! ٻڌهن مون ديوتائن کــي هن طرح جواب ڏنو، ”اي ديوتائــو!
تارڪاسر دئيت کي منهنجو (برهما) ور مليل آهي. جيتوڻيڪ ننڍو ۽ خسيس ور آهــي پر
تارڪاسر اُن ور کان حد کان وڌيڪ ڪم ورتو اٿس. مون ئي کيس وڌايو آهي تنهنڪري
منهنجي لاءِ کيس مارڻ ڏکيو آهي، ڇاڪاڻ ته جيڪا شيءِ پاڻ پيدا ڪجي آهــي انهيءَ کي
پاڻ ناس ڪري نه سگهبو. جيڪڏهن زهر جو وڻ به پاڻ کان پوکيل هوندو ته به ان کي پاڻ
ئي ناس نه ڪري سگهبو. هڪ سٺو اپاءُ توهان کي ٻڌايان ٿو جو توهان ڪن لائي ويهي
ٻڌو. اڪيلي مون (برهما)، وشنوءَ ۽ رڌر کان نه دئيت مري ڪونه سگهندو. باقي راجــا
هماچل ۽ ديوي شوا جا هيمر پارولي جو روپ وٺي آئــي آهــي ۽ ڀڳوان رڌر سان ڪڏ
گنگوتري جبل تي وهني تپسيا ٿي ڪري سا جيڪڏهن ڀڳوان رڌر سان شادي ڪري ته ان مان پٽ
ڄمي ته توهان جو اڌار ٿي سگهندو. هاڻي توهان وڃــي اهڙي ڪوشش ڪريو جنهن ڀڳوان
رڌر ۽ پارولي جــو ميلاپ ٿئي. ڀڳوان- رڌر سان شادي ٻــي ڪا به استري نه ڪري
سگهندي جو مهاديو جي ويرج ۽ شڪتيءَ کي جذب ڪري ۽ جهلڻ جي طاقت فقط پارولي
کي آهي. پارولي هاڻي ڀرپور جوانيءَ ۾ آئل آهي ۽ مهاديو جي پرسان رهندي سندس سيوا
به ڪري رهي آهــي. ڌيان ۾ مگن شنڪر کيس اکيون کولي به ڪونه نهاري ۽ ورتي
پارولي به تپسيا چالو ڪئي آهي تنهنڪري ٻئي جيڪڏهن ڪنهن شخص تي پيا آهن.
هاڻي اهڙي تجويز سوچيو جنهن سان انهيءَ جي اندر ۾ اڪير پيدا ٿئي ۽ ٻئي هڪ ٻئي کي ۽
استري ۽ پرش بڻجي پتي ۽ پتني ڪري سرڪار ڪن. اهڙيءَ طرح ئي توهان جو پار ٿــي
سگهندو. باقي رهي تارڪاسر کي سرڳ ڇڏائڻ جي، سا ڳالهه ته تمام سولي آهي جنهن لاءِ
مان ئي ونس وڃي پا کيس گذراني سمجهاڻي ڏيندس ۽ هو هڪدم سرڳ جا وڻ ڇڏي
مرتيولوڪ ۾ موٽي ويندو.

ديوتائون ڏاڍا خوش ٿيا ۽ پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿيا ۽ مان به اچــي تارڪاسر سان
ساڻ مليس ۽ کيس مون چيو، ”اي تارڪاسر! ياد رک ته شيءِ سرڳ جنهن ۾ اون اٿي ديرو
ڄمائي ويٺو آهين سو فقط ديوتائن لاءِ آهي. هي ڪم تنهنجي لاءِ ٺيڪ نه آهي. هاڻي سنڌ
جاڻين نه جلد بسترو گول ڪري، سرڳ جا وڻ ڇڏي مرتيولوڪ ۾ وڃــي ڏاڪر جماءِ ۽ اوءِ ۾
تنهنجا سڀ ڪم پيا راس ٿيندا!“

هو تنهن مان جو من ۾ ديوي پارولي جي همت ۽ صبر جي ساراهه ڪندو هو. هڪ ڀيري
۽ الهن ۽ من ۾ چئي ڏنائين، "جنهن جي ڪالي (پارولي) پهريون تپسيا شروع ڪندي ۽
هن ۾ اهنڪار جو انت (ذرو يا ٻيو) ۽ نه رهندو تنهن مان هن سان شادي ڪندس." ان
جولندي ووري اڳيان ردر پهريون تپسيا ۾ لڳي وئي.

سڪ جو ونگ ڪاليءَ (پاروليءَ) کي لڳڻ لڳو، تپسيءَ جي سڪ ۾ مائٽ تپسيءَ لاءِ
ٻوي. ڪالي ۽ اهڙي اهڙي اڳيان ردر جي شورا ڪسان ساڻي اتهل سمر تپسيا ۾ ڪهاڻ
لڳي. هنڌائين اڳيان ردر ۽ الهيءَ پالهه کي ڏسندو رهندو هو ۽ ڏسندي ۽ چڪ من لسان
مساري چنچ جي ووري ڪوشش ڪندو هو پاڪائي نه ٿيون تپسيا ۾ لڳل هو ۽ آدرش
تپسوي هو. اهڙيءَ وچ ۾ ووري اندر وغيره ديوتائن، برهما جي حڪم الوسار ڪامديو کي
تيار ڪري اسي مرڪلڻ جيسي ڪوشش ڪيائون پاڪائي نه تارڪاسر اسائي هڪ دليمه
ديوتائن کي ڏاڍو ستائڻ لڳو ۽ ديوتائن جي مرضي هئي ته اڳيان ردر همش ڪا مڙهي
سمان (پت) پيدا ڪري جا اچي ديوتائن کي هن تارڪاسر دليمه کان جند آجي ڪرائي.
مگر اڳيان ردر جي من تي ڪامديو جو ذرو ۽ اثر ڪونه پيو ۽ اٽو هن ڪامديو کي جلائي
ڀسم ڪري ڇڏيو. پوءِ نه ڪاليءَ (پارولي) ۽ همت ۽ وڏائي کي ڦهڪ ڪري ڪٺور تپسيا
ڪرڻ لڳي. ڪاليءَ جي تپسيا اڳيان ردر جيسي من کي ڀاڳ ڏنائين ڪمڻ ووتو. ان ڪها
تپسوي جو آدرش نمولي مطلب لمح لڳو. پارولي ۽ پرميشور (ردر) جيترو ڪ ۽ جسر النڪ
الڳ هئا پر سڀني دلين جي مطلب سنسار ڪسي ڪين اچڙي ۽ ارش ڀيءِ وال مڙس جيسي
روپ ۾ ڏيکارڻ شروع ڪيو ديوتائن ۽ سڀني انل اڙهر ڏسي منڻ تڻن جي ووڪا ڪرڻ لڳا
۽ هن جوڙي ۾ ديوتائن پهريون آپڪار سمجهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشوانٿ
گنگي) ردر سنگهتا (٢) پارولي کنڊ (٣) سماپت.

❁❁❁❁

تارڪاسر کان ستايل ديوتائون برهما وٽ ۽ برهما جي کين سهڻي صلاح

نارد: اي پتا! تارڪاسر ڪير هو ۽ ڪنهن سبب طاقت ورتي؟ ديوتائن کي ڪنهن ستائڻ
شروع ڪيائين؟ ڪرپا ڪري هيءُ ورتانت سمورو وستار سان ورڻن ڪريو.

برهما: اي مهي نارد! تارڪاسر هڪ دليمه هو. هن پهريون تپسيا جي ٻل سان ور
ورتو. پوءِ نه ديوتائن کي ۽ سرتي مان هڪالي ڪڍيائين ۽ اندر جي آسڻ تي ويهي ديوتائن
... راڄ ڪرڻ لڳو. ديوتائن جي هيءَ حالت نه ونئي ۽ سڀ گڏجي مون وٽ پرڀو اڳيان ۾
... پهچڻ لڳا.

... ديوتائون: اي پرڀو! توهان کي اسان جا آڌار آهيو. توهان تي اسان جو ڀروسو ڪري سگهندا
... آهيو ۽ آڌار ڪري سگهندا. اسان سڀ ديوتائون تارڪاسر روپي باهه کان جلنا

ڪرڻ جي جيڪا شڪتي ٿيندي آهي تنهن کي پرڪرتي (قدرت) چئبو آهي. پرڪرتيءَ مان ئي سڀني جي پيدائش ۽ پالنا ٿئي ٿي. پرڪرتيءَ جي چاهنا سان ئي سڀني جو سنگهار (موت) ٿئي ٿو. اي ايشور توهان ڪير آهيو؟ ۽ سوکيم (باريڪ) پرڪرتي ڇا آهي؟ اهو ويچار ڪرڻ گهرجي. پرڪرتيءَ کان سواءِ هيءُ شرير روپي ڀڳوان ردر ڪئن پئدا ٿي سگهي ٿو؟ توهان سدائين ماڻهن لاءِ پوڄڻ لائق، نمسڪار ڪرڻ لائق ۽ سمرڻ ڪرڻ لائق آهيو. اهو ويچار ڪري جيڪي توهان کي چوڻو آهي سو توهان چئي سگهو ٿا.

ڀڳوان ردر: ديوي! مان ڪٺور تپسيا دواران ئي پرڪرتيءَ جو ناس ڪريان ٿو ۽ ان سچي تت واري، پرڪرتيءَ کان سواءِ پرڀوءَ ۾ لين ٿيڻ چاهيان ٿو، تنهنڪري ست - پرشن کي ڪڏهن به پرڪرتيءَ لاءِ ڪوشش ڪرڻ نه گهرجي ۽ سنساري ڳالهين کان پري رهي نروڪار رهڻ گهرجي.

پاروتي: اي يوگيراج! جيڪي توهان چئي رهيا آهيو ڇا ان کي پرڪرتي نه چئبو؟ اٿڻ، وهڻ، کائڻ، پيئڻ ۽ ڏسڻ، ٻڌڻ، اقرار ۽ انڪار ڪرڻ وغيره، سڀ ڳالهيون پرڪرتيءَ سان ٻڌل آهن. ڪوڙو بحث مباحثو ڪرڻ اجايو آهي. توهان جو هٺ تپسيا ڪرڻ آيا آهيو سو به پرڪرتيءَ جي وس ۾ اچي ڪري توهان شايد پنهنجي روپ کي ڪونه ٿا ڄاڻو. هٿ جي ڪنگڻ کي آرسيءَ جو ضرور ڪونه ٿيندو آهي. جا شيءِ اکين سان ڏسي سگهجي ٿي تنهن بابت وڏوان ماڻهو انومان يا دليل ذريعي پروڙ نه ڪندا آهن. انساني اندرين جا جيڪي وشيه يا ڪرم آهن تن کي وڏوان ماڻهو پرڪرتي ئي سمجهن ٿا. مان پرڪرتي آهيان ۽ توهان پرش آهيو. اهو سورهن آنا سچ آهي. منهنجي ڪري ئي توهان کي سرڳڻ ڪرڻو وڃي ٿو. مون کان سواءِ توهين ڪجهه به نه ڪري سگهندا. توهان اندرين جي جيتيندڙ هوندي به پرڪرتيءَ جي آڌار تي ڪيترا ڪم ڪري رهيا آهيو، ته پوءِ تو اچا وار ڪئن ليا؟ جيڪڏهن پرڪرتيءَ کان پري رهندڙ هجو ته پلا مون سان گڏ رهڻ ۾ توهان کي ڊپ ڇو هئڻ گهرجي؟

ڀڳوان ردر: اي سندر ڀاشڻ ڪرڻ واري ديوي! جيڪڏهن تون هن طرح ساڪيه - مت انوسار ڳالهيون ٻولهيون ڪري رهي آهين ته منهنجي سيوا ۾ بيشڪ اچي حاضر ٿيءُ مگر ياد رک ته منهنجي سيوا شاسترن جي مت انوسار هئڻ گهرجي ۽ نه شاسترن جي برخلاف.

پوءِ ڀڳوان ردر راجا هماچل جي گهر ڏانهن وڃڻ جي خوشيءَ سان اجازت ڏني. راجا هماچل پوءِ به هر روز درشن ڪرڻ ايندو هو. پاروتيءَ وري پنهنجين ان ساهيڙين سان گڏ ڀڳوان جي سيوا ۾ لڳل رهي. مهيشور ۽ ٻين ڀادرن پاروتيءَ کي ساهيڙين سوڌو سيوا ڪندي ڪڏهن به روڪ نه ڪئي. پاروتي به خوب ڀڳوان ردر جا چرڻ ڌوئي پيئندي هئي. ڀڳوان ردر کي ڪوڙن پاڻي، سندس ڪوڙن ڌوئڻ ۽ سندس بدن پاڪيءَ وغيره سان صفا ڪرڻ ۾ مشغول رهڻ لڳي. ڀڳوان ردر جي تپسيا ۾ رهڻ واري وقت ۾ سندس هر طرح پرگهور لهندي پاروتيءَ جو ڪافي سمو گذرڻ لڳو. جڏهن ڀڳوان ردر، ديوي پاروتيءَ کي لڳاتار ۽ اٽڪ سيوا ۾ ڏسندو

پاولنا سوبهتا رهندا؟ هيءَ پالڪي لوهان جي شيوا لاءِ ولي آيو آهيان. ڪرپا ڪري اڪيا ڏيو ته جيترو وقت لوهان ليما ڪريو اوترو وقت وانهي لوهان جي ديکڀال ڪري شيوا ڪري
پگوان رد ر:- راجن! لوهان هيمنچي ڏيءَ هيمنچي گهر واپاري اره مدهنچي درشن لاءِ اهي سگهو ٿا ۽ هيءَ ضرور ٿ.
راجا هماچل:- اي ناٿ! ڇا ان جو مطلب پاڻسي سگهندا ته لوهان الڪاري ڇو آهيو؟ ڇا هيءَ ڪنيا لوهان جي شيوا ڪرڻ لائق ڪانه آهي؟
پگوان ردر:- (البت مسڪي ڪري) ڪسر راج! هيءَ ڪنيا سندر صورت واري ۽ موهڻي مورت واري آهي، چندرمکي آهي، سڀ لڇڻن واري ۽ سچي ۾ پهچي آهي ۽ وري وڏ ور ۽ بالغ هلڻ ڪري اسان جوڳي، سماڌي ۽ تپسي اڳيان اهڙين ڪنيائن شيوا ۽ جا پرالڻ ۽ ذنڪارڻ ۽ ته گهرجي. آن لاءِ مان لوڪي وري وري روڪ ڪندس. ويدن جي جاڻو اسٽرين کي مايا روپ ڪري مشهور آهي ۽ وري لهي ۾ اهڙي خاص ڪري جوان اسٽري وڏيڪ ليما ۾ وگهڻ وڃهڻ لمندي آهي. ليري ۽ سڀوکي مائلو مايا جي موهه کان لولب رهندا آهن. مرلکي هي جوان جوڙڪريءَ جي ڪهڙي ضرورت پولدي؟ لوهان اسان ونااوران آهيو. ويدن جا جاڻو آهيو. اسٽرين جي سنگ ۾ رهڻ واسنالن (سنساري خيال) اٿي لون ٿا. سنساري خيال وري وارائِڳ جا دشمن آهن ۽ وراڳيءَ جي وراڳ ۾ وگهڻ اري لو. هيمشه وراڳيءَ کي ڪامني ۽ ڪنچن (زال ۽ سون) کان پري رهڻ گهرجي، جا ڪاڻ ته سنساري واسنالن (خيالن) جي جڙ (پاڙ) آهن. جيڪڏهن ليما ڪهڻ ته سنسار ڪسان پاسو ڪيو ۽ جي سنسار سان دل لڳائي ته ليما کان اوهرد من هٽي ويندو. لهيڪري مهيجو پاڇاڻ ته منزل مقصد ليما آهي، لهيڪري لوهان هيمنچي ! الڪيءَ کي اهنچي گهر ولي وڃي سگهو ٿا ۽ جيترو لي سگهي اوترو جلد ڪريو.
الهي ڳالهين ڪانسواءِ ٻين ڳالهين ڏ ڪري پگوان ردر چپ رهيو. راجا هماچل اهي ٻڌو، ٻيا ڪالما وارا ۽ ونا وڃي ٻڌي عجب ۾ پولدي جڏهن مالرس لڳو لڳو ته پاروتيءَ ٻيءَ کي الف ڏنا ڏيندي، بلند آواز ۾ پگوان کي لسڪار ڪندي لمرنا واريءَ وارا سان جوڙ لڳي (هر هر مهاديو شمبو- ڪاشي وشوانٿ گنگي) ردر سنگهتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) اڌيائي ۱۳ سماپت.

پاروتيءَ ۽ پگوان ردر جي پاڻ ۾ گفتگو

۱ پاروتيءَ جي شيوا قبول

پاروتي:- اي مهراج! لوهان کان ڇا پڇان آهيو، لپ شڪتيءَ سان پسرادڙ آهيو. لهيڪري لسي ليما جي ڪم ڪسي لڳا اهيو. سهي ڪرمن جي

ڏنا آهن. تنهنجا مٺا پول ٻڌي سچ پچ خوشي ٿي آهي. هيءُ تنهنجو ديس ۽ خاص ڪري هيءَ هماچل جي چوٽيءَ جا گنگا وارڻ (گنگوتري) الي سان مشهور آهي سا تپسيا جي آهي. ايڪانت ۽ هوا خوريءَ لاءِ سندر استان آهي. رشين، منين ۽ مهاتمائن جي آسري وٺڻ لاءِ سدائين سک پهچائيندڙ آهي. گنگا جهڙن ڏارلون تنهنجي ملڪ کي پوتر ۽ سرسبز بڻائين ٿيون. انڪري سو ضرور ڪجي، ته جيئن مهنجي هن تپسيا ۾ ڪو به وگهن نه پوي. توهان پنهنجي گهر ٻار سوڌا وڃي سکي ٿي سکهو ٿا.

راجا هماچل پوءِ ڀڳوان کان موڪلائي پنهنجي دربار ۾ آيو. جتي سڀني پنهنجن نوڪرن چاڪرن، وزيرن ۽ عملي کي ڏهڻ اشين ڪرائين ته ڪڏا اهي اتر (پاڻهو ايسا ڀڳوان گنگا وٽرڻ چوٽيءَ تي وڃڻ جي ڪوشش نه ڪري جو ڀڳوان ردر تپسيا ڪري رهيا آهن. انڪري قدر جو ڪجهه پهريدار نه ابهاري ڇڏيائين ۽ ڪجهه نوڪر چاڪر ڀڳوان ردر ڏانهن نه موڪلي ڇڏيائين ته وقت سر ڪنهن ڪم ڪار جي وڃي پوريءَ طرح سرانجامي ڪن. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ١١ سماپت.

راجا هماچل جو پاروتيءَ کي ڀڳوان ردر وٽ وٺي وڃڻ ۽ ڀڳوان ردر جي انڪار

برهما :- اي مني نارد! راجا هماچل اچي پنهنجي گهر ڳالهه ڪئي ته ڀڳوان ردر اچي گنگوتري جبل وٽ سٺن هنڌن آهي ۽ تپسيا ۾ مشغول رهي ٿو ۽ وقت بوقت راجا هماچل پوڄا جي سامگري کڻي سندس پوڄا ڪرڻ ويندو هو. هڪ ڏينهن اچي دل ٿيس ته پاروتيءَ کي وٺي وڃان ۽ کيس سندس شيوا ڪرڻ لاءِ وجهه وٺي ڏيان. هڪ ڏينهن پاروتيءَ کي پاڻ سان گڏ وٺي اچي پهتو ۽ چيائين.

راجا هماچل :- اي پرڀو! مهنجي ڌيءَ پاروتي سائينجن (توهان) جي شيوا ڪرڻ لاءِ تيار آهي سو جيڪڏهن توهين آگيا ڪريو ته مان کيس هت توهان وٽ ڇڏي وڃان ۽ مهنجي ڌيءَ توهان جي شيوا ڪندي، پنهنجو لوڪ ناهيندي، ڇو نه پنهنجو جنم سڦلو ڪري؟ سائين! وري به جيئن توهين آگيا ڪندا مان ٿئن ڪرڻ لاءِ تيار ٿيندس.

پوءِ ڀڳوان ردر پاروتيءَ جي منهن مورت، سندر صورت، آشائن ۽ لڇڻائن سان ڀرپور ڇاتي، ڇمار ۾ پرپل اکيون ۽ ڪومل اڌ ن ڏسي پهران نه وري ڏسڻ جي اڪ دل ٿيس ۽ جلد ئي پاڻ کي روڪي، اندرين کي وس ڪري ڪٽي اکيون بند ڪيائين ۽ برهم جي ڌيان ۾ لڳي ويو. تنهن وري راجا هماچل ٿيسي ويٺو ۽ پوءِ پرارٿنا ڪرڻ شروع ڪيائين جنهن تي ڀڳوان ردر اڌ کليون اکيون ڪريون ۽ راجا هماچل وري عرض ڪيو.

راجا هماچل :- اي ايشور جا مهنجي

ڪيائين. ٻالڪ کي والد ورلد ڪرائي والداٻالين جنهن لي ان ٻالڪ جي من ۾ خوشي اُٿي
لي ۽ مسڪڻ لڳو.

اهو سڀ ڀڳوان ردر ويٺي ڏٺو ۽ ٻُڌو ۽ سڪي چوڻ لڳو، "اي پاروتي! تون ڌنيه آهين جو هن سهڻي ٻگهڙ روپ ٻالڪ جي تون ماتا ٿي ڪري ٻالڪ جو ڪم ڪري رهي آهين. منهنجي ۾ هيءُ ٻند مهڙو آهي ۽ چاهڪاڻ ۽ پيار جي وس ٿي ڪري تو اچي ڪمس ٻالڪ ۽ ٻالڪ جي ڪوشش ڪئي الٽي لهڪڪري اچ ڪان واٽي هن جو ٻالو "پاروتي- پتر" پسا منگل لي رهندو. هيءُ ڪمار لهجسري، ودوان، ماتا جي شوڙا ڪندڙ ۽ آخسر ۾ منگل گرهه جي پدوي ٻالي هن لوڪ ۾ پرشارٿ ڪري منگل لوڪ ۾ واسو ڪندو.

پوءِ ڀ ٻالڪ کي نٿي پارتي ڪاشيءِ ۾ آلي ۽ ڪمس آشرم ۾ وڏيا ابهاس لاءِ چلئي ٻاڻ ايهڙي جاءِ ڏاڍهن ورائي لي. منگل ديرتا ٻره ٻڙهي ٻڙهي ودوان لئو ۽ ڀڳوان ردر جسي تپسيا ڪي لڳي ويو جتان ڪوس منگل لوڪ ۾ رهڻ جي اوچ پدوي ملي ۽ سندس ٿالو اچ ڀ منگل گرهه سان مشهور آهي. (هر هر مهاديو شمبو- ڪاشي وشوانٿ گنگي) ردر سنگهتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) اڌيائه ۱۰۹ سماپت.

۞۞۞۞

ڀڳوان ردر جو گنگا ولرڻ تيرٿ ڏاڍهن وڃڻ
۽ هماچل جو سندس ستڪار ڪرڻ

برهما: اي ناردا! هماڏاهن راجا هماچل جي ڪنيا پاروتي ۽ وڏي چوڪري لڳي ۽ هرڏاهن ڀڳوان ردر کي ۽ ڪئي ٽڪ پهڻي ۽ راجا هماچل وڏ سڀيءِ اچي جمر ورلو آهي جنهن ڪري ڪيڏهه ڏيهن ڪان ٻره هماليه پربت جسي گنگوتري جبل جسي ترائيءَ ڏاڍهن ڀڳوان ردر تپسيا ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو. ڀڳوان ردر سان پهنچا نوسه ۽ پارڪد ۾ ساڻ هئا. جلد لي جڳهه هٿا ڪئي رهي. لسو ڪوڙيا ويا. چانوڻي لڳي ولي. سڀيءِ ڪسان سراه، چمڻ، ٿمان - سروپ، هوسه - سه، لرا - سه، جڳ - سه - چپ الند - سروپ، دوبسه - همن ۽ ڀڳوان ردر پهنجي تپسيا کي لڳي ويا.

ڪڪ سڀن جي ٿالهه آهي ۽ راجا هماچل (پربتن جو راجا) پهنجي اپراسيءِ ۾ ڀڳوان ردر کي آئي ۽ تپسيا ڪندو ڀڏلدي روانو ٿيو. جلد لسي ڀڳوان ردر جي استان ٿي اچي اهڙو عرب سان ستڪار ڪيئين چيو، "اي ڀڳوان ردرا منهنجو اچ ڀاڳ اُدي ٿيو آهي جو توهان هس مولوند پڌارڻا آهيو. اچ منهنجو جمر سڀ ٿيو سڦلو ٿيو آهي جو توهان مسرون وڌ پير پري آيا آهيو. منهنجي لہ ڪڪار ڪئار. هلنسه (شوڙا) ڪئي ۽ مان داس (نوڪر) لي ڪري ۽ ڪرڻ لہ تيار آهيان. اي سرپرا ٻڌايو ۽ مان توهان جسي ڪهڙي شوڙا ڪري سگهان ٿو؟

ڀڳوان ردر: اي ڪسرواج ! تون سـ

۽ ان تپسويءَ کي چيو تہ منهنجي ڌيءَ جي شيوا سويڪار ڪر ۽ ان وقت هن منهنجي ڳالهہ، اصل نہ مڃي ۽ صفا ٻڌ ڪئي ٻڌي رهيو پوءِ تہ سانکيہ ۽ ويدانت بابت بحث مباحثہ ليڻ لڳا. آخر منهنجي ڌيءَ جي شيوا قبول ڪيائين ۽ منهنجي ڌيءَ بہ ان جي پيار سان شيوا ڪرڻ ۾ لڳي وئي. هاڻي مان ان سمي جي ڦل جو انتظار ٿو ڪريان.

پوءِ تہ مينا ۽ راجا هماچل پاروتيءَ ۽ هماچل جي سمي جي ڦل ڏسڻ جي ڪوشش ڪندا رهيا.

برهما:- اي مني نارد! مان توکي ڪهڙي واهي ڀڳوان شنڪر جي مهما جي ڳالهہ ڪريان. ڀڳوان شنڪر جو جس ۽ مهما تمام پوتر ڪندڙ، آنند ڏيندڙ، ڀڳتي وڌائيندڙ ۽ امر آهي. دکيہ - يگيہ مان پنهنجيءَ جاءِ ڪيلاش - پربت تي اچي ڪري ڀڳوان شنڪر پنهنجي پياريءَ ستيءَ جي وڇوڙي ۾ البت مايوس ۽ ملول ٿيڻ لڳو ۽ پنهنجن دلين، ڳڻن ۽ ٻارڪن کي ڪوٺي ڪري ستيءَ جي سڳڻن ٻڌڻ جي پيار سان ڏاڍي واکاڻ ڪرڻ لڳو. هو اهو سنساري گرهستي ماڻهن وانگر پنهنجي استريءَ جي وڇوڙي جي ست نہ سهي سگهيو. جيئن موهہ وس جي سنساري ماڻهوءَ جو استريءَ جو وڇوڙي جي دک ۾ من ڪٺور ٿي پوندو آهي ۽ ڪجهہ وقت تہ ڪجهہ بہ مٺو نہ لڳندو آهي ۽ وقتن تي سنسار کي تياڳ ڪري ڪيترا ماڻهو شغل - شڪار، قيمتي ڪپڙا - لٽا، کهاڻ - کاڌا - پيتا وغيره سڀ ڇڏي ڪري وراڳي ۽ تياڳي ٿي پوندا آهن، تيئن ڀڳوان شنڪر بہ سڀ پنهنجا ڪپڙا وغيره ڦٽي ڪري ننگ - ڌڙنگ (اگهاڙو) ٿي ڪري، مستانن (پاگلن ۽ چرين) وانگر هيڏانهن هوڏانهن گهمڻ ڦرڻ لڳو. وڇوڙي سندس حال هيڻو ڪري ڇڏيو. ايئن ڪجهہ وڳار من تي ٿيو آهس تہ آخر ناسوڙنت شرير تي ڪهڙو بقاءُ ڇٽيو. سنساري ڇوڙي ۾ جلهن پارت ادا ڪرڻو آهي ۽ ليلا ڪرڻي آهي تہ سنساري مايا جار ۾ اختيار ڪرڻو آهي. سنسار ۾ رهندي ڳجهن ۾ رهندي من کي هڪ نڪاڻي تہ ڪبو تہ ٻڌي نہ سگهبو. لوڪ مريادا پالڻ ڪندي من کي هڪ نڪاڻي رکڻ لاءِ مها پرڀوءَ جي چرڻن جو ڌيان ڪرڻ گهرجي ۽ سچ پچ تہ ايشور نام تي آڌار آهي لهنڊڪري من کي هڪ نڪاڻي ۾ آڻڻ لاءِ ڀڳوان ردر وري اچي هماليہ ۾ وهڻ لڳو ۽ ڪافي وقت اُن سماڌيءَ ۾ لڳل رهيو. هڪ دفعي پگهر جو هڪ ڦڙو سندس مستڪ تان ڪري پيو ۽ جيئن ئي ڌرتيءَ تي پيو تيئن ئي هڪ ٻالڪ پيدا ٿي پيو. ان ٻالڪ جي ڪهڙي مهما ڪريان! چار ٻانهون (ٻانهون)، رنگ اهڙو تہ ڳاڙهو جهڙو لال، سندر صورت ۽ مرڪڻي مورت ۽ عجيب ٽرواني جوانيءَ سان ڏسڻ ۾ آيو. سمي ڏسڻ جي طاقت ۽ شڪتي هرلدي ۽ اهو ڀڳوان ردر اڳيان روئندو اچي اڀو رهيو. ٻالڪ جي روئڻ تي ڀرپور ڌرتي (ڌرتي) ڪنبڻ لڳي ۽ پوءِ ٻاڻ سهاري همت تہ هاري ٻالڪ جي روئڻ تي ڀيرين ڀرتي هڪ سندر استريءَ جو روپ ڌاري ڀڳوان ردر جي اڳيان نمرتا سان اچي ان ٻالڪ کي پنهنجي گود ۾ کڻي پنهنجي ڇاتيءَ جو کير پيارڻ شروع ڪيو. ٻالڪ کي چمڻ ۽ چٽڻ شروع

ميما کي هماچل جو ڏيرج ڏيارڻ ۽ منگل گرهه جي اپتي

پرهماند اي ٿارد! لهوجي رهڻ ٿالوه هڪ ڏينهن ميما هماچل کسي پرنام ڪري ٽيرٿا سان چوڻ لڳي.

ميما:- پرالناٿ! ان ڏينهن سڀ ٿارد جهڙڪي ڪٿه چيو سو ته مرلکي ڪٿه سوڀ ۽ اير ۽ ڪٿه. سڀڪه ۾ لي ڪرڻ اير اير هن ٻکوان ودو لاءِ جيسا ٿي چيو؟ اي پرالناٿ سهوجي ته مرهي آهي ته ڪر سلو، سهلو ۽ وڏي ڪل وارو ۽ سڀ اچڻ وارو آما کي رد ولي ڏجي جڏهن سان هره رلدگيءَ جا چار ڏينهن نه سکي کسداري سگهي. (الهن چرلدي ميما اپڻ وراڻ ۾ جهڪي ۽ سڌڪا ڀرڻ لڳي. ڀرو ته راجا هماچل ميما کسي ڏارج ڏيارڻدي چيو).

هماچل:- ديري ميما! لون ڪرڻ هيال نه ڪر. من کي شالعي ڏي، ڪاه وڏي ڳالهه، ڪال آهي ۽ اهڪي ڪي ڏکڻ ۽ وراڻ جو ڪر سبب نه آهي. سڀ ٿارد جهڙي ڳالهه نه ڪرڙي ڪرڻ لي سگهندي. هالي جهڪلهن ارکي ڀهوجي ڏيءَ لاءِ ڏرو نه پيار الهڻي ته هلي ڪر. لون جو ڏيءَ کي ٻکوان ودو جهڙي ڀکپي ڪرڻ لاءِ اپديش ڪر. ڪمس ٻکوان شنڪر لاءِ تپ ڪرڻ سکار ۽ جڏهن ٻکوان شنڪر پرس ٿيڻ هو سان شادي ڪرڻ قبول ڪني ته پوءِ لهوجا پولد ٻارهن الهڻي ۽ ٿارد جهڙي چوڻ موجب ٻکوان شنڪر جي اڳيان امنگل (خراب) منگل (سٺو) ٿي پولدو آهي.

اها ڳالهه ٻڌي ميما جي من کي سنعوش آيو ۽ هن دل ٻڌي ڪري ڀهوجي ڏيءَ کي ٻکوان شنڪر جي ڀيا لاءِ اپديش ڪرڻ جي ٿي شروع ڪيو ته ميما جي للر آما جي ڪرمل ۽ سندر عشزن لي ٻڌي، جا سندس ڏيءَ جي لراڪت ۽ ٻڌائي ۽ جا ٿارد جهڙي چوڻ موجب سندس لڪر! مانا جي الهي مان السون ڏارهون ڪري رهڻ لڳا، ڳار ڳهڻوڻ لڳو، وار ڳڙا لهڻ لڳا ۽ هن لي ڏولي لي ڪرڻ لڳي ته ٻارولي هند ڪان ڪمس ورلو ۽ آراڙي ٻالي ماءُ کي دلجاه ڏيڻ لڳي.

ٻارولي (آما):- پوءِ مانا! من ني ديرج ڏيو. ڏاڍا سڀڪه، وارا آهيو اڳهن راسڻ مون هڪ سپنو لڌو آهي. جا ڏسان ته ڊيالو ۽ لهنوي جهڙي وس ۾ هڪ براهمڻ مرلکي ٻکوان شنڪر کي راسي ڪرڻ لاءِ اپديش ڏيندي رهيو آهي ۽ مون وٽڻي سڀ جهڳيءَ طرح ٻڌو. اهڙي ۾ ميما ورڪي راجا هماچل کي ٿورالي ورلو جڏهن ٻڌ ڏيءَ جهڙو سپنو ٻڌو ۽ هرش ۾ لي ڀهوجي لنل سڀي جي ڳالهه ڪئي.

هماچل:- پياري ميما! مون اڳهن راسڻ اهڙو اسي سپنو لڌو. جا ڏسان ته اير لهنوي هو. مونهڙ اهو جهڙهوجي ٿارد وٽڻي واڪاڻ ڪئي. هڪ لڪالهون ته ساڳهون ۽ هڪ لنگ لرلنگ (اما ڪهڙن جي) ۽ اهسرو ته اسان جهڙي لکر ٻاهران لهيا ڪرڻ لاءِ. مرلکي نه ڏاڍي خوش ٿي. مان ته ڀهوجي ڏيءَ ٻارولي کسي ولسي ولس آهس. ان هال سهوجهڙ دل لي لري آيو ته ڏڌ جو ٻڌائڻ ٻارولي جو ٻڌي شنڪر اهر لي آهسي. مون

۽ ان ڀيسويءَ کي چيو تہ منهنجي ڌيءَ جي شيوا سويڪار ڪيو پر ان وقت هن منهنجي
ڳالهہ اصل نہ مڃي ۽ صفا انڪار ڪندي ٻڌي رهيو پوءِ نہ سالڪو، ۽ ويدانت بابت بحث مباحثہ
ٿيڻ لڳا. آخر منهنجي ڌيءَ جي شيوا قبول ڪيائين ۽ منهنجي ڌيءَ ۽ ان جـــي ٻرڀر سان
شيوا ڪرڻ ۾ لڳي وئي. هاڻي مان ان سمئي جي ڦل جو انتظار ٿو ڪريان.

پوءِ نہ مينا ۽ راجا هماچل پاروتيءَ ۽ هماچل جي سمئي جـــي ڦل ڏرلڀڻ جي ڪوشش
ڪندا رهيا.

برهما:- اي مني نارد! مان توکي ڪهڙي واهي ڀڳوان شنڪر جي مهما جـــي ڳالهہ
ڪريان. ڀڳوان شنڪر جـــو جس يا مهما تمام پرلو ڪندڙ، آنند ڏيندڙ، ڀڳتي وڌائيندڙ ۽
اتم آهي. دڪيہ-يگيہ مان پنهنجيءَ جاءِ ڪيلاش-پربت تـــي اچي ڪري ڀڳوان شنڪر
پنهنجي پياريءَ ستيءَ جي وڇوڙي ۾ البت مايوس ۽ ماٺول ٿيڻ لڳو ۽ پنهنجن دولن، ڪٽن
۽ پارکدن کي ڪوٺي ڪري ستيءَ جي سٺن لڇڻن جي ٻرڀر سان ڏاڍي واکاڻ ڪرڻ لڳو.
هو اهو سنساري گرهستي ماڻهن وانگر پنهنجي استريءَ جي وڇوڙي جـــي سٽ ڀي سهي
سگهيو. جنهن موهہ وس جي سنساري ماڻهوءَ جو استريءَ جو وڇوڙي جـــي ڏک ۾ من ڪٺو
ٿي پوندو آهي ۽ ڪجهہ وقت نہ ڪجهہ بہ مٺو نہ لڳندو آهي ۽ وقتن تي سنسار کي تياڳ
ڪري ڪيترا ماڻهو شغل-شڪار، قيمتي ڪپڙا-لٽا، کهڻ-گهتڻ، کاڌا-پيتا وغيرهہ
سڀ ڇڏي ڪري وراڳي يا تياڳي بڻجي پوندا آهن، تيئن ڀڳوان شنڪر بہ سڀ پنهنجا
ڪپڙا وغيرهہ ڦٽي ڪري لنگ-ڌڙنگ (ابا ڪپڙن) ٿي ڪري، مستانن (پاگلن يا چرين)
وانگر هيڏانهن هوڏانهن گهمڻ ڦرڻ لڳو. وڇوڙي سندس حال هيٺ ڪري ڇڏيو. ايست
ڪجهہ واچار من ۾ ٿي آيس تہ آخر ناسونت شرير تي ڪهڙو ٻٽاءُ ڇڏيو. سنساري چرپي
۾ جڏهن پارٽ ادا ڪرڻو آهي ۽ ليلا ڪرڻي آهي تہ سنساري مايا جار ۾ اختيار ڪرڻو آهي.
سنسار ۾ رهندي ڪٿي بہ رهندي من کـي هڪ نڪاڻي تہ ڪيو نہ ٻڌي نہ سگهيو. ارڪ
مريادا پالڻ ڪندي من کي هڪ نڪاڻي رکڻ لاءِ مها پرڀوءَ جي چرڻن جو ڌيان ڪرڻ گهرجي
۽ سچ پچ تہ ايشور نام تي آڌار آهي لنهنڪري من کي هڪ نڪاڻي ۾ آڻڻ لاءِ ڀڳوان ردر
وري اچي تپسيا ۾ ويهڻ لڳو ۽ ڪافي وقت اُن سماڌيءَ ۾ لڳل رهيو. هڪ دفعي پگهر
جو هڪ ڦڙو سندس مستڪ تان ڪري پيو ۽ جنهن تي ڌرتيءَ تي پيو لٿو تي هڪ ٻالڪ
پيدا ٿي پيو. ان ٻالڪ جي ڪهڙي مهما ڪريان! چار ٻانهون (ٻاهون)، رنگ اهڙو نہ
ڳاڙهو جهڙو لال، سندر صورت ۽ موهڻي مورت ۽ عجيب ٻرواٽي جواءِ سان ڏسڻ ۾ آيو.
سڀني قسمن جي طاقتن ۽ شڪتي ڀرلدي ۾ اهو ڀڳوان ردر اڳيان روئندو اچي اٿي رهيو.
ٻالڪ جي روئڻ تي پوران ٻراري (ڌرتي) ڪنبڻ لڳي پر پوءِ ٻاڻ سنڀاري همت نہ هاري
هڪ سندر استريءَ جو روپ ڌاري ڀڳوان ردر جي اڳيان نمرتا سان اچـــي ان ٻالڪ کي
پنهنجي گود ۾ کڻي پنهنجي ڇاتيءَ جو کير پيئارڻ شروع ڪيو. ٻالڪ کي چمڻ ۽ چٽڻ شروع

ميناکي هماچل جو ڌيرج ڏيارڻ ۽ منگل گرهه جي اُتپتي

برهما:- اي نارد! ان کان پوءِ ڪجهه وقت گذرڻ کان پوءِ ميناءِ هماچل کي پرنام ڪري نمرتا سان چوڻ لڳي.

مينا:- پراڻناٿ! ان ڏينهن مُني نارد جيڪي ڪجهه چيو ته منهنجي ڇوڪريءَ جي ڪجهه سمجهه ۾ آيو ۽ ڪجهه سمجهه ۾ نه آيو. ان لاءِ هن جو وَر لاءِ ڇا ٿي چيو؟ اي پراڻناٿ منهنجي ته مرضي آهي ته ڪو سٺو، سهڻو ۽ وڏي ڪل وارو ۽ سٺي لڇڻن وارو اما لاءِ ور ولي ڏسي جنهن سان هوءَ رهندي، ڇاڪاڻ ته ڌيءُ ته سکي گذاري سگهي. (ائين چوندي مينا اکين وهائيندي چهنڪي ۽ سڏڪا ڀرڻ لڳي. تڏهن ته راجا هماچل مينا کي ڌيرج ڏياريندي چيو).

هماچل:- ديوي مينا! اهو ڪو خيال نه ڪر. مُني جي ڳالهه سچي آهي. ڪاهه وڏي ڳالهه آهي ۽ ان کي ڪير ٽاري سگهندو؟ مني نارد جيڪا ڳالهه ڪئي آهي سا شنڪر ڀڳوان ئي ڪري سگهندو. هاڻي جيڪڏهن ڇوڪري پنهنجي ڌيءَ لاءِ ڏوهه نه ٿي ڄاڻين ته پيار ڪري ۽ انهي ڪري توهان ئي ڌيءُ کي ڀڳوان ردر جهڙي پتي ڪرڻ لاءِ اپديش ڪر. جيڪڏهن ڀڳوان شنڪر لاءِ تپ ڪرڻ سيکار ۽ جيڪڏهن ڀڳوان شنڪر پرسن ٿي هن سان شادي ڪرڻ قبول ڪندو ته پوءِ سڀئي عيب ٽري ويندا ۽ نارد جي چوڻ موجب ڀڳوان شنڪر جي اتهاس امنگل (خراب) منگل (سٺو) ٿي ويندو آهي.

اها ڳالهه ٻڌي مينا جي من کي سنتوش آيو ۽ هن دل ٻڌي ڪري پنهنجي ڌيءُ کي ڀڳوان شنڪر جي تپسيا لاءِ اپديش ڪرڻ جي لاءِ شروع ڪيو ته مينا جي ٻار اما جي ڪومل ۽ سندر عشق ۾ پئي. جا سندس ڌيءُ جي لڇڻن ۽ اُتساهه ۽ جا نارد جي چوڻ موجب سندس ليکا ماتا جي اکين مان آنسو پرواهه ڪري وهڻ لڳا. ڳلو ڪڇڻ لڳو. وار ڪرڻ لڳا ۽ جنهن ني ڌيءُ کي ڳلي لڳائي ته پاروتيءَ هڪ ڪان ڪمس ويڙهه ۽ ٻڌائي پالي ماءُ کي دلاسا ڏيڻ لڳي.

پاروتي (اما):- پيارا ماتا! من کي ڌيرج ڏي. ڪالهه رات جو منهنجي اکين اڳيان سپنو ڏٺو آهي. جا ڳالهه ته ڪالهه لهري ۽ جي واس ۾ هڪ براهمڻ ڀڳوان شنڪر کي ڪرڻ لاءِ اپديش ڏني رهيو آهي ۽ مون وٽي سڀ ڇڪيو. منهنجي پڙهه اسڪي ۾ مينا وڏي راجا هماچل کي ٻڌائي ڇو ڌيءَ جو سپنو پڙهه ۽ خوش ٿي پهچي ان جي ڳالهه ڪئي.

هماچل:- پياري مينا! مون اڄ رات اهڙو ئي سپنو ڏٺو. جا ڏسان ٿو ته لهري هن شهر ۾ هڪ شيو نارد ۽ ٻئي واڳ ڪئي. سنا لنگالورن ۽ سنگهورن ۽ سنا لنگ لنگر (ٻنا کڻي جي) ۽ اهڙو ۽ انسان جهڙي لڳ پاروان لهه ڪرڻ لاءِ. ڇوڪري ۽ ٽاڪي خوشي ٿي. سان ۽ پنهنجي ڌيءُ پاروتيءَ کي واسي ولس آهس. ان ڳالهه پنهنجي دل ۾ ٽري آيو ته نارد جو ٻڌايل پاروتيءَ جو پتي شنڪر اهو ئي آهي. مون

آهي. هوءَ تپسيا ڪري ڀڳوان رُدر کي پنهنجي وس ۾ رکندي ۽ رُدر ۽ ان ڪانسواءِ اِي ڪنهن سان شادي ڪونه ڪري سگھندو. پڇي ۾ پرم ڏاڍو رهندو ۽ اهڙو پرم نه ڪنهن ٻيو آهي ۽ نه ڪنهن ڪنهنجو ٿيندو. هن کي ديوتائن جا ڪارج ڪرڻا آهن. توهان جي ڪنيا کي حاصل ڪري رُدر جڳت اڌنارِيشور ٿي پوندو. توهان جي ڌيءَ ۽ تپسيا جي پرڀاو سان مهيشور (رُدر) کي خوش ڪري هن جي شرير جو جڳت اڌ حصو ٻڻجي پوندي. توهان کي هيءَ ڪنيا ڀڳوان رُدر ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن کي ڏيڻ نه گھرجي ۽ هيءُ ديوتائن جو ڳجھو ڪنهنجي لاءِ ظاهر ڪرڻو نه ڪونه آهي.

هماچل: اي مني نارد! مون ٻڌو آهي ته ڀڳوان رُدر سڀساري مهاچار کي ليباڳي الدران ڪي وس ۾ رکي نت تپسيا ۾ لڳل رهي ٿو ۽ ديوتائن سان ۽ ملڻ جي ڪوشش ڪرڻ لاءِ رکي سو هيٺئر مهاپرپوءَ کان موهه، مرڙي ڌيان ٽوڙي، شاديءَ جي ڳالهيون او انهن ڪئن ڪندو؟ ڏٺي جي لات واڱر پرڪاش وارو، نروشيش، نرلپا، اماشي، پرڪرتيءَ کان پري، نرگڻ، سرگڻ هر هنڌ حاضر ڪئن پاهران وسٽن ٿي اڪن چڪن ٿيندو؟ مونکي ته نارد ان ڳالهه ۾ وڏو شڪ آهي. ڇا اها ڳالهه ڪرڻ آهي؟ وري اها ۽ ڳالهه ٻڌي اٿم ته ستيءَ جي ڀراڻ لياڳڻ ڪاپوءِ هن قسم کنيو آهي ته مان اِي شادي اصل ڪرڻ ڪندس سو ڪئن پرلڪيا پڳ ڪري اِي شادي ڪندو؟

نارد: اي گرراج! هن ڳالهه ۾ توهانکي ڪو ۽ شڪ آڻڻ نه گھرجي. توهان جي ڪنيا اما ٿي اڳئين جنم ۾ دڪيه ڪنيا هئي. هن اما جو ٿي نالو ستي هو ۽ اها ستي ٿي دڪيه ڪنيا ٻڻجي ڀڳوان رُدر جي استري ٿي هئي هن لهنجي ڌيءَ ٿي اڳئين جنم ۾ اِيءُ جي گھر دڪيه - يگيه ۾ اِي عزتيءَ سبب ۽ ڀڳوان رُدر جي اپمان ٿيڻ ڪري ڪروڌ ۾ اچي پنهنجي شرير کي لياڳي ڇڏيو هو ۽ اهائي وري ستي ٻيو جنم وٺي توهان جي گھر ۾ آئي آهي. توهان جي ڌيءَ ساڪيات شوا - ديوي آهي ۽ ان ۾ ذرو به شڪ ڪرڻ آهي.

نارد جون سڀ ڳالهيون ٻڌي پرسان وپتل اما ديويءَ جو من ٿوانجڻ لڳو، مٿون لسي هلڪي مشڪ آيس، اکين ۾ اڳئين جنم جي ورتانت ٻڌڻ ڪري البت لڄ اچڻ لڳي ۽ شرم کان ڪنڌ کي جھڪائڻ شروع ڪيائين ته گرراج هماچل جي نظر وجي مٿس پيئي جنهن سندس مٿي تي پتا جو پيار ڏيکاريندي هٿ گھمايو ۽ ڳراٽڙي پائي پنهنجي پرسان واپاري ڇڏيو. نارد اتي هلڻ لڳو. (هر هر مهادير شنبو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگھتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) اڌياءُ ۸-۷ سمانپت.

ڏيکاريائين پرڻايائين به ته هوشيار آهن سو ڪنهن ڏورڪري. جڏهن هنس ونڪالون ڏسي ته راجا هماچل ۽ واليءَ مونا کي چيو.

نارد: اي راجا هماچل ۽ والي مينا! توهان جهڙي هيءَ سندر روپ واري چندرمکي منهنجا پٽا ۽ ماتا نه ڏاڍي سک ۽ شب واري آهي. توهان جهڙي جا ڀاڳ آهن ڀاڳي جيءَ کي ته ......

راجا هماچل: اي مني نارد! جا ڪا حيرت جا هن. توهين ڪا ڳالهه ڪري ان ۾ وڪڙي جو وڃ؟

نارد: راجن! هيءَ ته عجيب هنس ونڪا ۽ هنسي ڏسڻ ۾ اچي. توهان ڪنهن دک نه ٿئي ته چوان.

راجا هماچل: مني نارد! سچ ڇا ڪهڙي چنتا جي ڳالهه ليکي؟

نارد: راجن! ڏسو سان هن جي جهڪا جنهنجا آهي سا ڀلايان ان ته هن جو ليک هڪ ليک ڏيک (جنهن ۾ جا ڪهڙن اکرن وغيره هجن) وڃ واري، ارڪي ۽ لڪڪار ماڻهوءَ سان لڳول آهي جنهن کي نه ماءُ آهي ۽ نه پيءُ، نه نالو آهي نه اڪيلو ۽ نه الس مان ۽ عرصه جي چنتا.

اهو ٻڌي راجا ۽ واليءَ کي ڏاڍي چنتا لڳي لڳي مگر اما ڏاڍي اندر جو اندر ۾ ٻچڪرائي ودر پائڻ لڳائون سچائي رکي ۽ جسم جو جسم ۾ خوش ٿيڻ لڳي. اندر ۾ سچائي لڳي، "نارد جا وچن ڪڏهن به ڪوڙا ٿيڻ جا ڪونه آهن."

اهو ٻڌي ڪري هماچل راجا هماچل ته اندر ۾ ويچار ڪرڻ لڳو. "نارد جهڙي والي ڪوڙي ٿي جي نه آهي."

راجا هماچل: نارد! هن هنس ونڪا جو ٻال ٻڌي ڪري سولکي ڏاڍو دک وسو آهي. ڇا هن جي ته ڪو اپاءُ به ٿي سگهندو؟

نارد: راجن! منهنجي ڳالهه ۾ ذرو به سچ ۽ شڪ نه سمجهو. هنس جنهن ونڪالون برهما جو لکيل آهي ۽ ڪوڙيون ڪندي نه ٿي سگهنديون آهن. تنهنڪري ڌيءَ کي اهڙو ٻيو ملندو ۽ ونڪال جي مراتب ٿال جي هڪالڻ ته هڪ ٻي اپاءُ آهي جنهن جي ڪرڻ سان ٿي ڪي سک ملندو، مون سوچي ڏٺو ته ڪي چيو آهي، لوڙ آهي ڀڳوان شنڪر. هو سمرٿ آهي ۽ شرڻ ڪرڻ ته الڪ روپ ڏاڍ ڪيا الس. هو ۾ سڀ اوڪا ڏري سنا ڪسڙ لهو ٿين. سمرٿ ماڻهن ۾ جيڪي اوکا هوندا ۽ آهن ته به دکدائڪ ڪونه ليکا آهن. تنهن ڪري توهان پنهنجي ڌيءَ کي هنس ۾ سوائي جڏهن ڀڳوان شنڪر جي هنس ۾ سڀ جي ڀڳوان شنڪر سڀ جهڙو اهڙو لوڙڪار، اماس ۽ سرو شڪتيوان آهي جو چند ٿي ٻيو ٿيڻ جهڙو آهي ۽ جلد ئي تپس سو ڪار ڪندو. شر روي اپسا جي وس ۾ آهي ۽ جيڪڏهن پنهنجي ڌيءَ تپسا ڪندي ته سڀ دکن لهي ٿي پوندو. سوچي جو اڄ ڀڳوان ودر اندر جي وڃ کي اسان ڪري سگهندو. برهما ۽ وشنو وغيره ديوتائون سڀئي الاس آهن پنهنجي ڌيءَ ڀڳوان ودر جهڙي ڀتاري ڪيڏي ٿيندي. اهڙا هميشه ودر جهڙي اڪيلو وڌندي جامع لئه روان ۽ تنهن ڪسي ٻڌايو واري ماتا ڪسي سک ڏسڻ واري

ٻالڪ جي روپ ۾ سنساري ٻالڪ وانگر اُما ديوي مينا جي گرڀ مان اُڀري آئي. اُن سمي جي گھڙي واکاڻ ڪجي. جڏهن سڀ سرشٽي ھن اڙغيبي ٻالڪ جي جنم تي اُرد ۾ اچي وئي. باغن ۽ بوستانن مان سڳنڌي ڪٺندي وڻندڙ ھوا لڳڻ لڳي. برسات جي موسم اسي هوندي به آسمان مان بوندون ڪرڻ لڳيون، جڏهن گلن جي ورشا ٿيڻ لڳي. چندرما اسي چانڊاڻيءَ سان جڏهن لڪ چپ رانـد ڪري رهيو هيو. سنساري لوڪ آنند روپ ٿيندا ديويءَ جي گود ۾ آرامي هئا ٻر اُما ديويءَ جي آرتيءَ ڪرڻ لاءِ ٻادلن روپ گھنڊ گھڙيال وڄڻ لڳا. اھڙي سونهاري سمي ۾ برھما ۽ وشنو به ومانن ۾ چڙھي وندنا ڪرڻ لاءِ اچي وارد ٿيا. برھما ۽ وشنوءَ جي اچڻ سان مينا جي اندر ۾ گيان اُٿي پيو ۽ نورالي ٻـار ۾ انوکي جوت ڏسي اُهن سان ڪٺ مينا به اُستتي ڪري چوڻ لڳي.

مينا: اي مھيشوري! توهان مونتي ٻالڪل ڪرپا ڪئي آهي جو تنھي لوڪن جي ماتا ھوندي به مون وٽ ڏيءَ جي روپ ۾ اچي سرڳڻ روپ ورتو اٿو. هاڻي هڪ ڀيرو تسڪين ڪرڻ لاءِ مان توهان جو ساڪيات روپ ڏسڻ چاهيان ٿي.

اھو ٻڌندي اُما ساڪيات روپ ڏيکاريو جنھن کي وندنا ڪري برھما ۽ وشنو روانا ٿي ويا ٻاقي مينا کي اُما چوڻ لڳي.

اُماديوي: مينا! تنھنجي ٻرام ۽ ڀڳتيءَ مونکي تو وٽ آندو آهي. مان جيتوڻيڪ آزاد آهيان تہ به ڀڳتن جي وس ۾ آهيان. تو ڌيءَ جي روپ ۾ مونکي ٻـاڻ وٽ گھرائڻ لاءِ مونکان ور ورتو ۽ مونکي قبول ڪرڻو پيو. هيئنر مونکي ديوتائن جي لاءِ اُم ڪارج ڪرڻا ھوندا. ڀڳوان رُدر سان شادي ڪري ديوتائن جا سنڪٽ ۽ ڏک دور ڪبا. ائين چئي اُما ديوي انتر ڌيان ٿي وئي ۽ وري ننڍين ٻالڪ وانگر ماتا مينا جي گود ۾ روئڻ ۽ کلڻ لڳي. (هـر هر مهاديو شمبو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگھتا (٢) ٻاروھي ڪنڌ (٣) اڌياءُ ٦ سماپت.

راجا هماچل وٽ نارد جو اچڻ ۽ ڪيس آڻت ڏيڻ

برھما: اي نارد! ٻالڪ جو نام ڪرڻ سنسڪار ڪرائي سندس نالو پاروتي رکيو ويو ۽ راڻي مينا کيس اُما جي نالي سان سڏڻ لڳي. ڏاڍي لاڏ ڪوڏ سان راجا هماچل وٽ اُما جو پالڻ پوشڻ ٿيڻ لڳو. وديا اڀياس ۾ اُما پنھنجو چمتڪار ڏيکاريو. روپ ۽ سندرتا ۾ تہ پنھنجي مٽ پاڻ هئي. اي نارد! ڀڳوان شو جي مايا جي اثر سان تون به هڪ ڏينھن راجا هماچل جي گھر ۾ اچي پھتين. راجا هماچل تنھنجو آدر ستڪار ڪيو. پنھنجي وڏور ڇوڪري (اُما) کي گھرائي تنھنجي اڳيان نمسڪار ڪرائين ۽ ڌيءَ جي گرھن ، گرچرن ۽ ڪنڊليءَ ۾ سھائڻ ڀاڳ ٻابت توکان پڇا ڳاڇا ڪيائين. اي نـارد! تـون

لهڻجي من جي اها مان اوري ڪندس." مهيشوريءَ جا اهي وچن ٻڌي ميناءَ وري چيو،
"اي جڳدمبا! جيڪڏهن توهان جي اوري ڪرپا آهي ته اوهان ڏو ڏيندو ته مون کي
١٠٠ پٽ ٿين ۽ وڏيءَ عمر وارا ٿين، ڏاڍي اسل ۽ پراڪرم (شڪتيءَ) وارا هجن، وري
انهن سڀني کان پوءِ هڪ ڌيءَ به ٿئي جا پٽ ولک، روپ ۽ گڻن جو ڀنڊار هجي ۽ ٻنهي
ڪلن (پيڪي ۽ ساهري ڪلن کي) تارڻ واري هجي ۽ جا ٽنهي لوڪن ۾ پوڄڻ لائق هجي.
پوءِ انهن لئي اي ديوي! توهان ئي منهنجي گهر ۾ منهنجي ڌيءَ ٿي اچو ۽ ايڪران ردر
سان ملي (شادي ڪري) ليلائون ڪري سنسار کي سک پهچايو ۽ سنسار جو دک هٽايو."
شوا ديوي :- (مسڪراهٽ سان ڪري) اي! هماچل پتني! توهانجي ڀڪتي ۽ ڀڪتي ڏسي
مان اوهان خوش ٿي آهيان. اوهان اوهان کي هڪ سؤ پٽ جڳدمبا ٿي مان هڪ ته پاڪل
بهادر ۽ ٻلوان ۽ شڪتي شالي هوندو. هڪ ڌيءَ جي روپ ۾ مان پاڻ توهان وٽ ايندس
جنهن سڀ ديوتائون اچي منهنجي ارچا ڪندا مان انهن جا ڪارج سڌ ڪندس.
ائين چئي جڳت جي پالڻ ڪرڻ واري، ماتا ڪالڪا، پرميشوري شوا-ديوي انترڌيان
ٿي ويئي. ميناءَ به ور پائي هڪدم بي حد خوش ٿيڻ لڳي. وقت اچڻ تي آهستي آهستي
ميناءَ کي گرڀ ٿيو ۽ ڪنس ڏهين مهيني ڪاموره پٽ ڄائو، جنهن جو نالو ميناڪ ٿيو. ميناءَ
کي پٺيان ٻيا به هڪ سؤ پٽ ڄاوا جيڪي ٻڌا ٻلوان ۽ شڪتي شالي ٿيا مگر هماچل جو وڏو
پٽ ميناڪ ٿي سڀني جو سردار ٿيڻ لڳو. (هي هو مهادير شيو. ڪاشي وشرلاس گنگي)
ردر سنگهتا (٢) پاروتي کنڊ (٣) ادياءُ ٥ سماپت.

شوا ديويءَ جو ميناءَ جي گرڀ ۾ اچڻ:

برهما:- اي نارد! تنهن ڪانپوءِ راڄا هماچل ۽ راڻي ميناءَ، شو-ديويءَ جي آرادنا
شرط ته ڌانيءَ اچ لاءِ ۾ رهڻ لڳا. انهيءَ وقت ڪان پوءِ راڄا هماچل جي اندر ۾ ٻهڪندڙ
پاڻ هڪ ڏهون خوشيءَ جيسين تيز انهن لئي ۽ شرير ۾ تجليءَ جيئن چمڪڻ لڳس
جنهن سان راڄا هماچل جو بدن چمڪڻ لڳو. جلد ئي هماچل جي شريا ۽ خوشي واليءَ
ميناءَ وٽ پهچڻ لڳي ۽ انهيءَ وقت ۾ ميناءَ جي گرڀ جا اهڃاڻ (نشان) ظاهر ٿيڻ لڳا.
سموري سنسار ۾ رهائڪ رهڻ واريءَ ديويءَ جنهن اچي گرڀ ۾ رهڻ ڪري ميناءَ وڏي
سهڻي (سگهڙ) ٿيڻ لڳي ۽ ميناءَ جي پيهاڻ مونجهارو لسي ڀلي هسيءَ عمر ڏير لوڪ ۾
سونهيءَ وانگر لهڻجڻ لڳي. ديوتائن ۽ ٻين آيا ديويءَ جي استتي ڪري پنهنجي پنهنجي
ڌار ڏانهن وڃي ٿي ويا. آهستي آهستي سڪ سان ڄڻڻ گرڀ جو مدو پورو ٿيو ته
جي وقت ۾ جڳت جي ماتا ۾، ارميءَ جي سند ۾، مرڪندڙ لڳندڙ ۾ الله ڄاوا جو—

شروعات کان ٢٧ ورهيه سانده پوڄا ۽ آراڌنا ۾ لڳل رهيا. اشٽميءَ ڏينهن اُپواس ڪري
نوميءَ ڏينهن لڏون، پيڙا، کير، مانڊا، ڏڌ، سيندور، گل، ڪنگو وغيره پوڄا ۽ بليدان
جي سامگري ارپڻ ڪيائون. گنگا جي ڪناري اوشڌي-پرست جاءِ تي ديويءَ شوا جي
مورتي ٺاهي انيڪ قسمن جي پوڄا جي سامگريءَ سان پوڄا ڪرڻ شروع ڪيائون. مينا
ڪڏهن ٻنا کاڌي رهندي هئي ته ڪڏهن وري ورتن ۽ نيمن کي پالن ڪندي هئي،
ڪڏهن فقط هوا تي گذران ڪندي هئي ته ڪڏهن وري اُڃل ورت رکي،
ڪڏهن فقط جل پيئندي هئي، ورت رکندي پوڄا ڪندي هئي.
شد ڀاوَ ۾ چمڪندي، سختيون سهندي، ڌرم پالمندي،
آراڌنائون ڪندي، ديويءَ شوا ۾ انهيءَ ڀاوَ سان من لڳائيندي، مينا جا لڳاتار ٢٧ سال لنگهي
ويا. آخر ديوي شوا پرسن ٿي چمڪندڙ چندرما وانگر اچي پرگهٽ ٿي ۽ چوڻ لڳي.

ديوي شوا:- اي راڻي مينا! مان تنهنجي ڪٺور تپسيا کان تمام پرسن ٿي آهيان.
تنهنجي من ۾ ڪهڙي ڪامنا آهي؟
مينا جون اکيون کليون ۽ ساکيات ڪاليءَ جو درشن ڪيائون. ڏاڍيءَ موج ۽ مستيءَ ۾
اچي پرارٿنا ۽ استتيءَ ڪرڻ لڳي وئي ۽ چوڻ لڳي.

راڻي مينا:- اي ديوي! مان توهان جي استتي ڪرڻ چاهيان ٿي. مان توهان کي
نمسڪار ڪرڻ چاهيان ٿي. اي جڳت کي ڌارڻ ڪرڻ واري چنڊڪا! اي سنسار کي تارڻ
ڪرڻ واري مهاديوا! منهنجي توهان کي نمسڪار
واري ۽ سڀني جي منو-ڪامنائن کي پوري ڪرڻ واري ماتا آهي، يوگ-نندرا، جڳت جي جنني (ماتا)
آهي. جا هميشه آنند پردان ڪرڻ واري، نيل رنگ سينگار واري آهي، تنهنکي مان نمسڪار ڪريان ٿي.
سيندور ڪمل گلن سان سشوڀت، هميشه آنند روپ آهي، ڀڳتن جي ڏک کي ناس ڪرڻ جهڙي
جيڪا سڀ جي وڏي ماتا، جي الست ناهين اُتيءَ (سمجهه) جو روپ آهي
شڪتي رکندڙ آهي، استرين جي رکيڪ ۽ جي ستن جي اکين کي
تنهن ديويءَ کي منهنجي نمسڪار آهي. اي ديوي! توهان جوڳين ۽ ستن جي مهما کي ڪير جهڙيون ناريون
ناس ڪرڻ وارا آهيو ۽ ارٿ ودا جو روپ آهيو، (مارڻ ۽ موهه آڻڻ) وغيره ودياڻي
ڪين وستار ڪري سگهندا؟ الرؤ- واد جو هنسا ... جي من جي اچا کي پورڻ ڪرڻ
سان ڀرپور آهي ۽ سو توهان ئي آهيو. توهان ئي انسان جي من جي شڪتي ناهيو. توهان جي شڪتي
واريون آهيو. توهان ئي ڀڄڻ پوڄڻ کي ملائي اهين مان شڪتي هر گهڙيءَ پرگهٽ ٿيندا رهيا
نتيجه (دائم ۽ قائم) آهي. توهان ئي سمرت تارن جي روپ ۾ وديا شڪتي آهيو، توهان ئي
آهيو. توهان ئي جڳت جي آڌار شڪتي آهيو، توهان ئي سورج جي ڪرڻن اندر روشني شڪتي
اگنيءَ جي اندر جلائڻ واري شڪتي آهيو، آنند ڏيندڙ شڪتي آهيو،
آهيو، توهان ئي چندرما جي ڪرڻن ۾ ٿڌل پهچائڻ واري ۽ آنند ڏيندڙ شڪتي آهيو،
جنهنڪري منهنجي نمسڪار آهي.
انهن چوڻدي مينا چپ ٿي ڪئي مس ته شوا ديويءَ چيو:
"اي هماچل پتني! ڪٺور جيڪي ڪٿرٿر هيئي، تو اهڙي ...

برهما: اي مني نارد! اهي وچن چوندي وشنو ۽ ديوتائون برابر مڪن لڳندي ايا
ليا نظندي جب چاپ ترا لي مٺا ديوي ۽ اسٽي پاندي پکران شنڪر جو سونڊ ڪندي
مٽڪندي ۽ لوڪ ڏيندي چرڻ لڳي.

اما ديوي: اي وشنو، برهما ۽ مکيه ديوتائو! توهان ڪڏهن به اسر جو ذڪر اسي ڪريو:
مان توهان لي ڏاڍو پوسي لي آهيان ۽ اُن ۾ ڏرو به شڪ نه سمجهو. توهان ماڻهن ماڻهن
اسعان ڏاڍو روانا ٿيو ۽ سڪ مان رهو. مان به اوري لي وقت ۾ راجا هماچل جي استريءَ
مينا جي ڌيءَ لي ڪري پکران رڌر مان شادي ڪنديس. پکران شنڪر جي عجيب ليلا
آهي. ماهي طرح ٿماي مالڪن کي به موقعه ڪرڻ واري آهي. اي ديوتائو! جڏهن ماڻهن
پيءُ جي گهر ۾ عراڻي ڪري مون شرير اباڳ ڪيو تڏهن کان وٺي مهيشور سوامي رڌر ڏاڍو
اداس ٿو گذاري ۽ دگمبر (بنا ڪپڙن رهڻ وارو) ٿي پيو آهي. سڄو وقت منهنجي ئي چنتا
۾ گذاري ٿو. سڄو وقت اهي لسي اڏو اهالي رهيو آهي، "ڌرم کي جاڻڻ واري ستي مون
تي ناراض ٿي پيءُ جي گهر وڃي ۽ اُتي منهنجو اپمان لسي سهي سگهي ۽ منهنجي پيار
جي وس ٿي منهنجو شرير تياڳ ڪيو." اهڙي طرح دليا جا لڳ لاڳاپا لاهي، لنگ ڏولڪ لي
جوڳيءَ جو ويس ڌارڻ ڪيو اٿس. اي ديوتائو! ياد رکو ته رڌر جي ڏاڍي چاهنا آهي ته
مان (شرير تي تياڳ ڪيل ستي) وري هن سنسار ۾ راجا هماچل جي استريءَ مينا جي گرڀ
مان جنم وٺي اچان ۽ هو مونسان وري اما جي روپ ۾ شادي ڪرڻ چاهي ٿو. تنهنڪري
پکران رڌر کي سنتوش ڏيڻ لاءِ مونکي مينا جي گرڀ مان هماچل جي گهر ۾ جنم وٺڻو
ٿي پوندو.

اهڙي طرح چوندي شوا ديوي انترڌيان ٿي وئي ۽ ديوتائون درشن لهي لڳا. هرڪو
پکران شو جا گڻ ڳائيندو پنهنجي ڌام ڏاڍو روانو ٿي ويو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي
وشوناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (٢) پارولي کنڊ (٣) ادهياءِ ٣ سماپت.

شوا جو مينا کي درشن ۽ منڪ جو جنم

نارد: اي پتاجي! جڏهن ديوي انترڌيان لسي وئي ۽ ديوتائون پنهنجي ڌام ڏاڍو
هليا ويا ته پوءِ ڇا ٿيو؟

برهما: اي منهنجا پٽ ۽ موهيندڙ نارد! تون ٻڌ، وشنو ۽ سڀ ديوتائون هماچل ۽
مينا کي ديويءَ شوا جي آراڌنا جو اپديش ڪري پنهنجي پنهنجي ڌام ڏاڍو روانا ٿيا.
راجا هماچل ۽ مينا وشنوءَ جي چوڻ موجب تپسيا ڪرڻ شروع ڪئي. واسد ڏينهن پڻ جڳتا
شوا شوا جو ڌيان، پوڄا ۽ وڌيءَ موجب سيوا ڪندا رهيا. راجا هماچل ۽ مينا شو ۽ شوا
جي ... ادا ۾ واسد ڏينهن گذاريندا . موجب دان ۽ اڄ ۽ ڪمائون، جڏهن منهنجي جي

سهاڳڻ جي گهر ۾ لڪشميءَ جي روپ ۾ وسو ٿا ۽ نڀاڳڻ جي گهر ۾ غريبيءَ جي روپ ۾ رهو ٿا. توهان ئي شانتيءَ ديويءَ جو روپ آهيو، توهان ئي پالنا جو روپ آهيو، توهان ئي پرٿوي، جل، تيج، وايو، آڪاس، وغيره انهن جي روپ ۾ رهو ٿا، توهان ئي نيتيءَ جي روپ ۾ رهو ٿا ۽ انيتيءَ جي ڄاڻن وٽ ڪمتيءَ جي روپ ۾ رهو ٿا، سڀني ويدن ۾ توهان آهيو. سڀني ماڻهن ۾ ڪرم اندرين جي روپ ۾ توهان ئي رهو ٿا ۽ گيان اندرين جي روپ ۾ توهان ئي رهو ٿا. توهان ئي سک روپ آهيو ۽ دک روپ ۾ آهيو. اي اما! جڳت جي قائم ۽ دائم رکڻ لاءِ شل اسان تي پنهنجي الوکي ڪرپا ڪريو ۽ راضي ٿيو.

(اهڙيءَ طرح چوندي جڳت جنَنيءَ سٽيءَ - ساڌويءَ، مهيشوريءَ، اما جي استتي ڪندي، شڌ پريم سان پريل هردن (دلين) سان انهي درشن جي اڇا لاءِ سڀئي ديوتائون ڪٿا ئي شانتيءَ ۾ اٿي رهيا.) (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) ٻاروتي کنڊ (٣) اڌياءُ ٣ سماپت.

اُما ديويءَ جو ديوتائن کي درشن ۽ ديوتائن کي آٿت ڏيڻ.

نارد: اي سوامي! پوءِ ديوتائن جي استتيءَ جو ڪهڙو ڦل نڪتو؟

برهما: ديوتائن جي استتيءَ ئي دکن جي ناس ڪرڻ واري سنسار جي ڀلي چاهيندڙ جڳت جي ماتا درگاديوي جلد ئي پرگهٽ ٿي. ديوي- جنهن شوڀا جو ڪهڙو وڌيڪ ورنن ڪريان؟ اهم رتن سان جهنجهيل رٿ تي ديوي ويٺل هئي. انهيءَ رٿ کي سونن ۽ هيرن جون ننڍيون گهنڊڻيون ٻڌل هيون. نرم گدلا انهيءَ رٿ تي وڇايل هئا. هن جو هر هڪ انگ چٽڪ ڪروڙن سورجن وانگر چمڪي رهيو هو ۽ سندس سوڀون پنهنجو مٿ پاڻ هئي. سدا شو سان رهڻ ڪري مهامايا سان ڪنهن جي به برابري ڪري نٿي سگهندي. دشمن تي سخت ڪاوڙ ڪرڻ ڪري چنڊڪا جي نالي سان سنسار ۾ مشهور آهي. سڀني جي دکن ۽ ڪشٽن کي ناس ڪرڻ واري ۽ ساري سنسار جي ماتا آهي. مها پرلئه جي وقت ۾ سڀني کي پنهن جي گود ۾ سنڀالڻ واري آهي. ديوتائن هن جي درشن لاءِ خوب استتي ڪري چرڻ لڳا.

ديوتائون: اي امبڪا! مهاديوي، اسان سدائين تنهنجا داس آهيون. توهان راضي ٿي اسان جي وينتي ٻڌو. اڳي توهان دڪش جي گهر جنم وٺي ردر ديو جي استري ٿيا هئا. ان وقت توهان برهمڻن ۽ پڻ ديوتائن جي دکن ۽ ڪشٽن جي نوارڻ ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي هئي پر پتا جي گهر ۾ عزت نه پائڻ ڪري توهان پنهنجي انجام موجب پنهنجي اڇا سان پنهنجو سرير تياڳ ڪيو. پوءِ نه ڀڳوان شو کي ڏاڍو دک ٿيو ۽ توهان جي شرير تياڳ ڪرڻ کان پوءِ ديوتائن جو ڪم اڌورو رهجي ويو. اي ديوي! توهان هاڻي سنسار ۾ اوتار وٺي وري اچي ڀڳوان ردر سان شادي ڪري ليلائون ڪيون ۽ سنسار کي دکن ۽ پيڙائن کان ڇڏايو.

جي پوڄا ڪري امر پد کي حاصل ڪندي.

اهي ٽئي سنسڪار رشي رمندا رهيا. (هر هر مهادير شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي)

رودر سنگهتا (۲) پاروتي کنڊ (۳) اڌياءِ ۲-۱ سماپت.

ديوتائن جو هماليه وٽ وڃڻ

نارد:- اي ناٿ! ميڻا ۽ هماليه جي شاديءَ ڪهڙي ريت ٿي هئي؟

برهما:- اي نارد! جڏهن ميڻا جي شادي هماليه سان ٿي ته گهرڙاري ڏاڍا آنند ۽ منگل ٿيڻ لڳا. پوءِ ته وشنو ۽ سڀ ديوتائون هماليه وٽ ويا. هماليه به پنهنجا ڏانهن پاڻ سمجهڻ لڳو ۽ انهن سان آدر سنڪار ڪري چوڻ لڳو.

هماچل: اي پڪوان! مان سمجهان ٿو ته منهنجو جنم ئي سڦلو ٿيو آهي جو توهان ديوتائن مون وٽ هلي گهمايا آهيو. هاڻي ڪرپا ڪري مونکي ٻڌايو ته مان توهان جي ڪهڙي سيوا ڪريان؟

ديوتائون:- اي راجا هماچل! اسان جا دکه جي ڏيءَ ستي هئي تنهن پتا جي گهر ۾ ئي عزتي حاصل ڪري اڳيان ڪئي. هاڻي جڳدمبا اسان سڀني روپ سنسار ۾ جنم وٺي ايندي ته ديوتائن جي لاءِ هڪ لاڀدائڪ ڳالهه ٿي پوندي.

اهو ٻڌي هماچل ڏاڍو پرسن ٿيو ديوتائون به پوءِ ديويءَ اما کي ارپن ڪرڻ لاءِ ڪمس ايشا جو ابهش ڏيڻي روانا ٿيا. ٿورو اڳتي هلي هڪ سندر استان تي ديويءَ اما جي استتيءَ ڪرڻ تي لڳي ويا ۽ چوڻ لڳا.

ديوتائون:- اي ديوي! تون جسم اراس تڙ لوڪ ۾ آهين. اما، جڳدمبا، درگا، مهمشوري وغيره توهان جا پوتر نالا آهن. پوتر ڪرڻ وارا توهان جسا الڳ روپ آهن. اسان جي توهان کي وار وار نمسڪار آهي. توهان ڪلياڻ ڪندڙ آهيو. سک ۽ آنند سان پوتر آهيو. توهان شڌ آهيو، اڪٿرل آهيو، توهان ئي سوڪمر آهيو، انڌ جو حال جاڻڻ وارا آهيو، توهان ئي شرڌا آهيو، توهان ئي ڪيا آهيو، توهان ئي ڌيرج آهيو، توهان ئي سرو-وياپي پرمي هرهنڌ حاضر آهيو، توهان ئي سورج جي ڪرڻ ۾ آهيو، توهان سنسار جي مهاچار ۽ انڪار ۾ ڦٽي آهيو، توهان ئي وشني آهيو ۽ مها گيان آهيو، توهان ئي برهماند (سنسار) ۾ [illegible] پالنا ۽ رشتي ڏيندڙ آهيو، توهان آدي [illegible] آهيو، توهان کي وار وار نمسڪار ڪريون ٿا. توهان ئي گايتري آهيو، توهان ئي ساوتري آهيو، توهان ئي سرسوتي آهيو، توهان ئي تيئي ويد ۽ ويد-[illegible] آهيو، توهان ئي [illegible] آهيو، توهان ئي لدرا (لنڊ) ديويءَ جو روپ آهيو، توهان [illegible] جو روپ آهيو، توهان ئي [illegible] جو روپ آهيو، توهان ئي چاهنا جو روپ آهيو، [illegible] ۽ [illegible] آهيو، [illegible] ۽ آنند ڏيڻ وارا آهيو، توهان ئي

ڇوڪريءَ جو نالو سوڌا هو جنهن جي شادي پترن سان ڪئي ويئي. سوڌا جون وري ٽي
ڌيئر هيون جي ترمشت ۽ پاڪ وارايون هيون. وڏيءَ ڌيءَ جو نالو 'مينا' هو. وچينءَ جو
نالو 'ڌنيا' ۽ ننڍيءَ جو نالو 'ڪلاوتي' هو. اهي ٽئي ڌيئر پترن جون مانسڪ (جن جو
جنم مانا جي گرڀ مان نه ٿيندو هجي) ڌيئر هيون. فقط لوڪ جي وهنوار لاءِ 'سوڌا' جون
ڌيئر سڏيون وينديون هيون. هڪ ڏينهن ٽيئي ڀينر شويت - دويپ ڏانهن ڀڳوان وشنوءَ
جي درشن ڪرڻ لاءِ ويئون. ڀڳوان وشنوءَ جو درشن ڪري پرسن ٿيون ۽ وشنوءَ جي آگيا
سان ٿورو وقت ڪين ٻاهر ترسڻو پيو. اتي به سنڪادڪ - گڻ به انهيءَ جڳهه تي وشنوءَ
جي حڪم سان اچي پهتا. سنڪادڪ رشين کي ترسندو ڏسي سڀ رشي ۽ مني ادب
سان اُٿي کڙا ٿيا ۽ نمسڪار ڪري وندنا ڪئي، مگر هي ٽيئي ڀينر پنهنجي خيال ۾
مگن رهيون ۽ رشين کي وندنا وغيره نه ڪيائون. هيءَ حالت ڏسي سنتڪمارن کي
البت دل ۾ ٿيو، جن وري ٽنهي ڀينرن کي سراپ ڏيندي چيو.

سنتڪمار:- اي پترن جون ڪنيائون! توهين مريادا جو ليڪو لنگهي رهيون آهيو.
پنهنجي جوانيءَ جي مستيءَ ۾ ننڍي وڏي جو ادب ڪرڻ ته شايد وسري ويو اٿوَ؟ ڇوڪرا
هاڻي توهان جي حالت ڪري توهان کي مڙهئڙ لوڪ ۾ وڃي مڙهئڙ لوڪ جي ماڻهن سان
شادي ڪري گرهست ڌرم پالن ڪرڻو پوندو.

ٽيئي ڀينر:- اي سنتڪمارو! توهان ڪرپا جا ساگر آهيو، اسان ڀڳوان وشنوءَ جي
آگيا موجب هتي ترسيل هيوسين. ٻيا ڪڏهن به مطلب ڪانسواءِ توهان ٻنهي آتمائن سان اسين
ڪجهه به ڳالهائڻ واجب نه سمجهيوسين ۽ باقي اتي ڀل سو محسوس ڪرڻ لاءِ تيار آهيون
ته اسان توهان جهڙن سنت پرشن اڳيان ادب سان وندنا ڪانه ڪئي سين، جنهنڪري هيئر
ڪرپا ڪري ڪميا ڪريو! ڪميا ڪريو!!

سنتڪمار:- اي پترن جون ڪنيائون! توهان جي سچ ۽ نمرتا کي ڏسي اسان کي
خوشي ٿي آهي، جنهنڪري توهين ٻڌو. توهان مان جيڪا وڏي ڀيڻ (مينا) آهي
تنهن جي شادي وشنو ڀڳوان جي انش (انگ) هماليه سان ٿيندي، جنهن مان ڪيس هڪ
ڌيءَ ڄمندي جنهن جو نالو "پاروتي" ٿيندو. توهان جي وچين ڀيڻ (ڌنيا) جي
شادي راجا جنڪ سان ٿيندي، جنهن مان مها لڪشميءَ جو روپ "سيتا" نالي سندس
ڌيءَ ڄمندي، جنهن جي شادي "رگهڪل - ونشي" سان ٿيندي، جنهن
۾ مشهور ٿيندي ۽ اهڙيءَ طرح ننڍيءَ ڀيڻ جي شادي ... ڪيا اُتي ٿيندي. ٻڌاد ڪرا نه "پاروتيءَ" جي وردان
مان "ڪيس "راڌا" نالي ٻار ... ۽ "سيتا" جي صدقي جنڪ راجا
ڪري مينا کي پتيءَ سوڌي مڪتي ملي ويندي ۽ "ڪلاوتيءَ" کي پنهنجي
۽ "ڌنيا" کي وڪنٺ ڌام ملندو. باقي رگهڪل جي استريءَ ... ٻڌو! مينا جي
ڪنيا "راڌا" جي ... ڪري ڀڳوان ... پتني ٿيندي. ڌنيا جي ڌيءَ سيتا،
ڌيءَ پاروتي، شو جي پتني ٿيندي ۽ باقي ڪلاوتيءَ جي ڌيءَ راڌا، ڀڳوان ڪرشڻ
ڀڳوان رامچندر جي پتني ٿيندي

شو هري هري، شو هري هري - ساڌو پوليو سداشو

ردر سنگهتا [٢] پاروتي کنڊ [٣]

هماليہ جي مينا سان شادي، مينا کي اڳلي جنم جو سراپ

نارد: اي برهما! اوهان جي حڪم ۾ ايهڙي شرط کي لاءِ جڳدمبا ستي ديويءَ ڪنهن جنم جي راجا هماليہ جي ڌيءَ ٿي؟ ڪهڙيءَ طرح ڪندر اهما ڪري وري ڀڳوان شو کي پتيءَ روپ ۾ حاصل ڪيائون؟

برهما: اي مني نارد! اتر دشا ۾ جبلن جي راجا هماليہ نالي پربت آهي جو مها تيجسوي ۽ گهڻو پيارو آهي. ان جا ٻہ روپ آهن. (١) ٿلڪي يا هڪ هنڌ بيٺل ۽ (٢) هلندڙ چلندڙ روپ. وڻ ٻوٽا، ولسي وغيره ۽ هيرا جواهر ۽ قيمتي پٿر وغيره اتيرا نہ آهن جو جڳت هڪ قسم جي کاڻ آهي. شينهن، چيتا وغيره جانور ٻہ سندس اوريءَ طرح اچن ٿا. برف جو نہ پيدا آهي عجيب ۽ غريب قدرتي نظارن سان ڀرپور هر وقت شوڀا ڏيندڙ آهي. ديوتائن، رشي، مني، سڌ، گندرو ۽ پتر وغيره سندس آسرو وٺن ٿا. ڀڳوان شنڪر کي ڏاڍو پيارو آهي. تپسيا ڪرڻ جي جوڳي جاءِ آهي. شڌ جڳهہ ۽ مهاتمائن کي بہ ڏاڍو ڪرڻ وارو آهي. سدائي پنهنجن جوڙوڪ ڏالن ۽ ڏيئن ۽ برڪتن وغيره شمن جو مرڪز آهي. ديوتائن وانگر شرير ڌارڻ ڪري وشنوءَ جو جڳتڪ انش (انگ) آهي، لهيڪري ساڌن ۽ سنت سماج کي ڏاڍو پيارو آهي.

هڪ ڀيري جي ڳالهہ آهي تہ ايهڙي اجهہ نالو رکيو ۽ ڌرم جي واڌاري لاءِ هن جي ۽ ايي مرضي ٿي تہ شادي ڪريان. سڀ ديوتائون، پتري. لوڪ ۾ اچي پتر کي چوڻ لڳا.

ديوتائون: اي پترا! توهان جي وڏي ڌيءَ مينا نالي ڏاڍي سندر ۽ شوڀنيڪ آهي، جنهن جي شادي جڳ ڪر هماليہ پربت جي راجا سان ڪرڻ تہ سٺي ڳالهہ ٿيندي.

پترن اها ڳالهہ قبول ڪري مينا جي شادي هماليہ سان ڪرائي ۽ خوشي ظاهر ڪئي. لوڪن ٿي عرصي ۾ شاديءَ جو استو ڪيو وڃي ۽ چؤڌاري ڏاڍا آنند منگل ۽ اتسو ٿيڻ لڳا.

نارد: اي وڌاتا! مينا ڪهڙي ڌيءَ هئي؟ ڪهڙي ليراي کيس سراپ مليو؟ مهرباني ڪري اهو سڀ بيان ڪري ٻڌايو.

برهما: اي مني نارد! دڪش جي ستن ڌيئرن هماليون، جن کي سرشٽيءَ جي وڌائڻ جو ڪم مليو. انهن مان هڪ

اڳيان ماڻهو اسان ٽن ديوتائن (برهما، وشنو ۽ رُدر) کي الڳ الڳ شڪتي سمجهي ٿو مگر حقيقت ۾ اسان ٽن جو هڪ روپ آهي. جيڪو ائين تفاوت سمجهي ٿو سو نرڪ جو اڌڪاري آهي. ٽن منهنجو (مهاديو) جو ڀڳت وشنوءَ جي نندا ڪندو ۽ وشنوءَ جو ڀڳت منهنجي (مهاديو) جي نندا ڪندو تنهنکي لنؤ- گيان جي پراپتي ڪونه ملي سگهندي. هاڻي اي برهمڻيءَ دکيا! اڄ ۾ برباد ٿيل بڻجي، جنهن سمايتي ڪر. اي برهمڻو ۽ رشيؤ! اڄ ۾ چنڊال دکيا- بڻجي کي پورو ڪراءِ ۽ توهان کي بڻجي، جي سڦلتا ملندي.

اهڙيءَ طرح مهاديو جي آگيا ڪرڻ سان سڀ برهمڻ، رشي ۽ منيءَ دکيا- بڻجي جي ڪاروبار کي لڳي ويا. دکيا ۽ ڀڳوان شنڪر جو ٻين ديوتائن وانگر بڻجي جو ڀاڱو (حصو) ڪڍيو ۽ خوب برهمڻن ۽ ديوتائن کي دان ۽ پيئالون ڏنيون. اهڙيءَ طرح سک سان بڻجي جي پورڻ- آهسرلي ڪري ۽ بڻجي سمايت ڪري هرڪو ديوتا ڀڳوان شو جا گڻ ڳائيندو پنهن جي پنهنجي گهر روانو ٿي ويو. ڀڳوان شنڪر ۽ گڻن ۽ دوتن سوڌو روانو ٿيو. برهما ۽ وشنو ۽ پنهنجي پنهنجي ڌام ڏانهن روانا ٿي ويا.

برهما: اي ناردا! ستي وري هماله جي استري مينا جي گرڀ مان پئدا ٿي وري گوريءَ جو روپ ڌارڻ ڪري ڀڳوان شنڪر سان شادي ڪري وري ليلائون ڪيون. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ٤٣ سمايت.

رُدر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) سمايت

مهاديو:-

مرڻ کي چئن قسمن جا پندا منجهن،
ڪن جنهن دل سان جهڪن ٿي آڏين،
پهريون آهي دکي (بيمار) ڪري جو پڇن،
رهي پيو، سدا موهه ماڻا مگن،
ٽئين، جي اچا آهه. جاڻڻ لاءِ مون،
ڀڳت چوٿون گياني، سو پيارو آ مون،

ڪئي؟" لڪشمي ويو پاڻ هٿ جوڙيندي ڀڳوان سان چيو، "اي ڀڳوان! مون ته هن پاپ" جهڙي
سڀني ٻروشن لاءِ هوم (يگ) جي اگنيءَ ۾ وجهي جيئان ڇڏي." اهو ٻڌندي اسين يگه ۾
اهل ڀڳوان لاءِ واري ڀڪري جي سڀني دکش جي ڏاڙهي وانگي وڃي ۽ مهاديو جي اڳيان
ڪريا سان دکش برهماڻي ماڻهوءَ وانگر اٿي کڙو ٿيو. اٿندي ئي ڪرڻ لڳو (دڪش جي ساڳو)
مهاديو جو درشن ڪرڻ لاءِ ۽ هردا اوسان لاءِ لڳس سڀني جيئي اڳئين ڪرڻ ڪري
ڀيٽي ڪي ۽ دکشي سڀ لڳو لڳس مڪر وڃي ڪي ڏهن ڏيندي ڀڳوان شنڪر جيئي مڃيا ۽
شرڌا سان سڀ پاڻيندي مهاديو جي چرڻ ۾ مٿو جهڪائيندي استتي ڪرڻ شروع ڪئي،
اي پرمشور! ڀڳوان کي آزاد آهيو. ڀڳوان کي وڏو وڏو اتي ڪئي آهي. ڀڳوان اسين
ساڌو براهمڻن جي هر روپ سمجهڻ ڪئي آهي. مون کي اڳيان جي وس ڪئي ڀڳوان جي اي
عرلي ڪئي ته ڀڳوان ايترا ته دکش جا ساڳو آهيو جو مون کي ڏاسا ڪري مسون ڏنڌ ڀڳوان
آهيو. مون ڏنڌ اوڙو ڪري ڪئي ڪري ڇڏي آهي جنهن سان ڀڳوان ڪسي هوش ڪري سگهان.
ڀڳوان هر طرح جالي جو ٿلهار آهيو جالي مولڪي دنيا ڪرڻ ۽ مولڪي راضي ٿيو.

دکش جي اهڙيءَ طرح پرارٿنا ۽ استتي ڪرڻ کان پوءِ برهما، وشنو، اندر ۽ سڀني ديوتائن
استتي ڪرڻ شروع ڪئي. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ٻارهون سڪنڌ (٢)
سڪنڌ (٢) ادهياءِ ٤١-٤٢ سماپت.

۞۞۞

ڀڳوان شنڪر جو دکش کي آشيرواد ۽ دکش جو يگه سڦل

نارد: اي وڏاتا! دکش، وشنو، ٻين ديوتائن ۽ ڀڳوان (برهما) جيئي استتيءَ کان پوءِ ڀڳوان شنڪر ڇا ڪيو؟

برهما: اي منهنجا پٽ ڀڳوان شنڪر ڏاڍو خوش ٿيو. سڀني ديوتائن ۽ دکش کي آشيرواد ڏيڻ لڳو.

مهاديو: اي پرجاپتي دکش ۽ ديوتائو! مان ڀڳوان سڀني کي ڏاڍو خوش ٿيو آهيان.
جيتوڻيڪ مان سڀ جو ايشور آهيان ۽ سوتنتر (آزاد) آهيان ته به ڀڳتن جي وس ۾ آهيان.
سڀني ڇهن پرڪارن جا ڀڳت ڇا وڃن ٿا. (١) جي دکي هجن يعني دک جي ڪري مون
جو (مهاديو) جو سمرڻ ڪن ته سندن دک ناس ٿئي، (٢) جگياسو يعني گيان جي اڇا وارا،
(٣) اهي ڀڳت جن جي منشا ته مايا جي چاهنا هجي، (٤) گياني، سڀني گيان گياني اهي
آهن ۽ مولڪي وڏيڪ هر آهي گياني منهنجو روپ ڪري سمجهي. مان انهن جي گيانين وارو
آهيان ۽ وڏو [illegible] گياني مولڪي گيانين جيئي ڪوشش ڪندو
[illegible] ڪرم جيئي [illegible] ڪري مورک ماڻهو مولڪي وڃن ۽ يگه،
[illegible] [illegible] ڪري ڪي ڪسي حاصل ڪري ڪرم ڪرو.

دکش- يگيه ناس ٿي ويو آهي ۽ سمان ڌرم جا لوڪ لتا آهن ۽ يگين جو الين اوچار بند
ٿي ويندو. هاڻي اسان جي پرارٿنا آهي ته دکش - يگيه جي سڦل ڪريو ۽ دکش کي وري
زنده ڪريو.

مهاديو:- (سڀني کي ڏاڍو ڏيندي ڏاهپ واريءَ سان) اي برهما ۽ وشنو! مان لوڪان
ٻنهي جو هر وقت ڇڏو معجزو آهي. مان سچ ٿو ٻڌايان ته دکش - يگيه جي ناستي مون ڪرڻ
ڪئي آهي ۽ دکش پڻ مان سان ساڙ ۽ حسد ڪيو آهي. پڻ سان جيڪو ورتاءُ ڪيو سو ٻانڌ
کي درپيش ايندو. لهڪري اهو ڪم ڪڏهن به نه ڪجي جو ٻين کي ڏک ۽ اهنجاءُ
رسائي. دکش جو سسي سڙي ويئي آهي لهڪري هن جي بدن تي ٻڪري جو سسي
ڳنڍجي ۽ ڀڳ ديوتا کي اکيون يگيه مان تي ملنديون ۽ پوشا کي ڏند ڪون ته ڄمان جي
ڪاڌل اناج چباڙڻ سان ڪيس ٻنهجو ڀاڳ ملي ويندا. ڀرڳو رشيءَ کي هڪ ٻڪر جي
ڏاڙهي لڳائجي. باقي جن ديوتائن منهنجي لاءِ برخلاف ويچار ظاهر ڪيا هئا ۽ انهن جا
انگ عضوا ڪٽجي ۽ ڪٽجي ويا آهن سي انهن جا اڳين وانگر سڀ عضوا
ڪري معاف ڪيو وڃي. وري جن يگيه ڪرائيندڙن (آڌورين) جا يگيه ڪرائيندي ٻانهون
ڀڳيون سي **آشوني ڪمارن** جي ٻانهن ڪان ڪم وٺن ۽ جن جا هٿ يگيه ڪرائيندي
ڪٽيا ويا سي پوشا جي هٿن سان ڪم هلائين. ياد رکو! ته هيءَ سڀ مون لوڪان جي
ڀلائي جي وس ۾ اچي ڪيو آهي.

برهما:- اي مني نارد! الين چئي ڪري ديوتائن جي راجا، چراچرپتي، ديالو،
پرميشور مهاديو شانت ٿي ويو. ڀڳوان شنڪر جو اهو گفتگو ٻڌي ڪري وشنو، برهما ۽
سڀ ديوتائون سڻائي ۾ اچي ويا ۽ اندر جو اندر ۾ ڀڳوان مهاديو کي ڌنيواد ڏيڻ لڳا.
پوءِ مون (برهما) ۽ وشنوءَ مٿس زور زور ۽ چيو، "اي ديوتائن جا ديو مهاديو! تو
اسان سان گڏ يگيه. شالا ۾ هلو ۽ ڪمل برباديءَ کي آباد بڻايو." مهاديو مشڪي هاڪار
ڪئي ۽ سڀئي ديوتائن سان گڏجي مهاديو، وشنو ۽ مان (برهما) دکش - يگيه ۾
اچي ڀوتاسين جتي ويرڀدر يگيه جي برباد ڪري ڇڏي هئي ۽ سراپا، سڏايا،
پوشا، لشٽي، ڌرتي، سرسوتي، ۽ ٻيا رشي منين جا ڪٽي لاش پيا هئا ته ڪٿي اڌ مئل
ڪيڪاڙيون ۽ دانهون ڪري رهيا هئا. ڪٿي وري سسيون ڌڙن کان ڌار ٿيون
هيون ته ڪٿي وري ڌڙ خون ۾ ٻڏل سسين کان الڳ پيا هئا. ڪيترن جا ته عضوا
(لنگون، ٻانهون ۽ هٿ) خون ۾ لڙي رهيا هئا. بلڪل خوفناڪ ۽ دل ڏهڪائيندڙ
نظارو هو. اهو سڀ ڏسي مهاديو رحم جي نظر ڦيرائي منهنجي اهادر گڻ ويرڀدر کي
سڏ ڪري چيو، "اي ويرڀدر! مون کي ته اميد ڪانه هئي ته تون ايترو لسي بلڪل
اروءِ ديو ۾ ايترو ظلم ڀاري ڇڏيندين! چڱو هاڻي ان ٻاپ دکش جو لاش جلدي
ڳولهي ڪڍ اڄ جنهن جي ڪري تي ايترو ظلم ٿيو آهي." مهاديو جي چرڻ جي لفظ
ديو هئي. ويرڀدر يڪدم پڻ لاشن مان ڳولهي دکش جو ٻنا سسيءَ ڌڙ اچي مهاديو
جي اڳيان رکيو، جنهن کي ڏسي مهاديو سوال ڪيو، "اي ويرڀدر! هن جي سسي

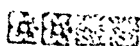
حرام ٿالهه چئني. لهمڪري اسان سڀني کي ڌنڌي ڪشالن لاءِ هلڻ گهرجي ۽ شو- شرڻ ڊلسراهه اسان لهه پنو وسعو ڪنهل ڪرڻ آهي.

پرهه ۽ وشنو، برهما، لوڪپال اندر ۽ سڀ ديوتائون ڌنڌي ڪمائي ڌاڻون روانا ٿيا. ڪميٽي شنڪر جو پراڻ ۽ پيارو اسٿان آهي. يڪي، ڪندرڙ، ڪنر، اپسرائون، جسرڳي ۽ سڌ پرش ان جي ويجهو ڌنڌو پسند ڪندا آهن. پرسان وري مهادير جي مترڪهير جي سهڻي الڪا نگري ۽ آهي. لوڙ يري ۽ لدين آهن ۽ پرسان هڪ ٻئي جو وڏو وڻ آهي. ڪهڙو ان ۾ جي وڻ جو ورلي ڪريان؟ مهاديو کي ڏاڍو پيارو آهي، هڪ سؤ جوجن (هڪ جوجن برابر ٨ ميل) ڊگهو ۽ پنجهتر جوجن ويڪرو آهي، ان وڻ لي ڪنهن ۾ پکي ۽ جيو آکيرو ٺهيل ڪيو آهي. اوڀاري جي گرمي ۽ اس ۾ هن وڻ کان ڌير ڪري ٻيو ڇپندي آهي. ان جو اسراري وڻ ڀڳوان شنڪر جي سماڌي ۽ جوڳ- ابياس جي جاءِ آهي. ديوتائون ان کي ڏسي ۾ هن وڻ هيٺ ڀڳوان شنڪر سماڌيءَ ۾ لين ويٺو آهي. وشنو وغيره سڀني ديوتائن اچي سان لي ڀڳوان شنڪر جي استتي ڪرڻ شروع ڪئي. ڀڳوان شنڪر اکيون کولي سڀني ديوتائن کي وشنو سميت ايندو ڏسي مرڪي ۽ سڀني عزت سان سڏڪار ڪيو. (هر هر مهادير شنو. ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) ودر سنگهتا (٢) سڪي کنڊ (٣) اڌياءِ ٣٠ سماپت.

ڀڳوان شنڪر جي استتي، دڪير کي جيئرو ڪرڻ ۽ ڀڳوان شو جو وشنو سان گڏ يگيه - منڊپ ۾ پڌارڻ:

ديوتائن ڀڳوان شو جي استتي ڪري چوڻ لڳا، ”توهان سرو- وياپي، سڀني جا سوامي آهيو، شرڌيڪ وشال آهيو، توهان سرلوڪ آهيو، ڊگهه توهان جو روپ آهي ۽ سڪ سڀ توهان جو روپ آهن، سورج، چندرما ۽ اگني. توهان جا ٽي نيتر (اکيون) آهن، توهان ابرمڪار آهيو، برهما، وشنو، اندر، چندرما وغيره. سڀ ديوتائون توهان سان آهي ٺهيل آهن، توهان ڪهڙي جي روپ سان لهه پنهنجي شرير کي الڳ ۾ ورتو آهي لهمڪري توهان کي ” اشٽ. مورتي “ ۾ چئي سگهجي، توهان لي سڀني جا آدي آهيو، توهان لي مڪرڻ جا ساگر پڻ سمجهه آهيو، توهان جي ٽي پال سان هرا هلي، اکي جهالي مکوڻ ۾ ٽڪيو آهي، توهان جي ٽي پال سان جل هلي لڙ ۽ سورج لهي اڙ ۽ مرلوڪ ديوتا (ڪال ڀڳوان) هو هڪ چڪر لڳائي لڙ، هاڻي اسان جي ويلي ڪريا ڪري الو، اسان ماڻهن ويا آهيون، اسان جهڙ لي ويا آهيون، اسان مان ڪهڙا مري ڪوي ويا آهن ۽ ڪهڙا ٽڙڻ لڳا، سڀ، اياهج ۽ جيئا لي پيا آهن. هاڻي اسان کي ٻچاءِ، انهي ۾ ڪهڙا ديوتا توهان ٿيا ڪئي آهي، هاڻي ان ٿيا ڪيو ۽ انهن ۾ توهان لي لڪ آهي،

۽ برهما ۽ شنڪر جو روپ ڀڳوان کي ڏسڻ ۾ ايندو.
اتري ۾ وشنوءَ دتاتريه جي شرير ۾ برهمانڊ جو روپ ڏسي ڪاوڙجي پاڻ سان ڪيس
ڀسم ڪرڻ جي چاهنا پئي ڏيکاري ته، برهما ۽ ڪيرُ راجا به اُتي اچي پهتا. برهما وشنوءَ کي
ڪروڌ ڪرڻ کان باز آندو ۽ ڪيرُ راجا دتاتريه جو اپڪار ڏسي دتاتريه جي چرڻن تي
ڪري پيو ۽ چيو.
ڪيرُ راجا :- اي مدي سرپشٽ! اوهان سڀ ٻئي شڙ- ڀڳتي ۾ سرپشٽ آهيو. هاڻي
مونتي ڪرپا ڪيو ۽ مونکي ڪميا (معاف) ڪيو.
راجا ڪيرُ کي اسرتا سان ٻڌل ڏسي دتاتريه کيس معاف ڪيرائي وشنوءَ ۽ ٻين ديوتائن
کي آئي کان پاهر ڏسي ڀڳوان شڙ جو سمرڻ ڪري ڪين سراپ ڏنو ۽ چيو.
دتاتريه :- اي مهاپاپو (وشنو) ۽ ديوتائو! ڀڳوان سڀني اندر وغيره. سڀڪا ڀڳوان ردر
جي ڪروڌ جي اڳيءَ (وار ڀدر) کان شڪست کائيندا.
ائين چئي دتاتريه پنهنجي آشرم ۾ هليو ويو ۽ پيا ديوتائون ۽ وشنو پنهنجي پنهنجي
ڌام ڏانهن راهي ٿيا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا [٢] سنڌي
ڪتاب [٢] آڌياءِ ٣٩ سماپت.

وشنو ۽ ديوتائن ڪئلاش پربت تي ڀڳوان شنڪر وٽ

نارد :- اي وڌاتا! جڏهن وار ڀدر دکير- اڳهين ناس ڪري ۽ دکير کي اڦت ماري
جڏهن ڪئلاش تي ويو ته پوءِ ڇا ٿيو؟
برهما :- اي مدي نارد! جڏهن ديوتائن کي اڳڙ، لنگڙو، اپاهج ۽ ڇڏي ڪري ويو ۽
دکير کي اڦت ماري ويو ته باقي اجهل ديوتائون روح- راڙو ڪندا ۽ جوجهندا مون (برهما)
وٽ برهم لوڪ ۾ آيا. هنن کي ڏسي مونکي به پٽ (دکير) جي مرڻ جو شوڪ ليئا لڳو.
مون ته پڪدم وشنوءَ جو سمرڻ ڪيو. وشنو- مايا سان دک جي شانتي ليئا لڳي ۽ وشنو-
مون ته پڪدم وشنوءَ کي ڪجهه آلف مليو. پوءِ ته سڀني
ڪرپا سان مون ۾ لورو گيان آيو ٿيو. گيان ۾ مون کي
ديوتائن کي وٺي مان وشنوءَ وٽ آيس ۽ ڀڳوان وشنوءَ کي نمسڪار ڪري مون چيو "اي
ناٿ! اڄڙو ڪر اپاءَ سوچي ڪيو جو جيئه دکير- اڳهين سنلر ٿئي ۽ اڳهين جو اڄمان (دکير)
۾ زنده (جيئرو) ٿي پوي."
وشنو :- (ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري چيو) اي برهما ۽ ديوتائو! جيڪڏهن ڪو
طاقتور ماڻهو ته اپراڌ ڪري ته پنهنجي ڪرم جو بدلو ضرور لوڙي ٿو. اسان
سڀ پيا ڀڳوان شنڪر جا اپراڌي آهيون، ڇاڪاڻ ته اسان ڪيس دکير- اڳهين جو ڀاڱو
ڪرڻ ڏنو هو. ڀڳوان سڀ هاڻي سندس ئي چرڻن ۾ وڃي ڪيل گناهن جي معافي وٺڻ
هن کان وڏيڪ رستو ٻيو ڪونه آهي. ڀڳوان شنڪر جي نتا ڪاوڙ سان ٿي سنسار ۾ پرلئه
اچي سگهي ٿي ۽ سندس حڪم سان ئي لوڪپالن سڀئو ڪيو جي هستي مٽي سگهي
ٿي. ورتي هاڻي جو سڀني جي وڃڻ ۾ سندس منهن اداس هوندو سا ته. پهاڙ وڏيڪ

ئي ڪري ليندو آهي، ورو ٿئو. ڀڳت جي ڳالهه اصل ڳالهه ٿي. هاڻي ليهڻ ڪري پرستش مان ملڻ ملنس ڏ ٿيڻ ٿان سراب ملندو ۽ دکه جهڙي ڀڳت ۽ وچڙ ٻولندو جي ماڻهن ٻي عرش ۽ ليندي ۽ وري ڀڳوان شنڪر ٿان ماڻهو اڌار سو ليندو. چڪر مان هاڻي امڪان سر وجهي هن حڪم جي ادراڪي ملنس.

الهه اٿي راجا ڪنڙ شالس هئي (هر هر مهادير شنور - ڪاشي وشوناٿ ڪنکي) وشنو سڪنڌا (۲). ڏسو کنڌ (۲) اڌياءُ ۳۸ سنائيد.

☙☙☙

ڏڌيچي جو وشنو ڪي سراپ ۽ راجا - ڪنڙ لي ڪريا

نارد: اي وڏا! اڙم ڀڳوان وشنو راجا ڪيو ته ڇا ڪيو؟

برهما: اي مني نارد! اڙم ڀڳوان وشنو راجا ڪنڙ جي ته هڪ برهمڻ جو واس ڌاري ڪري ڏڌيچي جي آشرم ۾ آيو ۽ ڏڌيچي کي نمسڪار ڪري چوڻ لڳو.

وشنو: اي رشي! توهان ڀڳوان شنڪر جا ڀڳت آهيو. مان توهان کان هڪ ور گهران؟

ڏڌيچي: اي مورکو توهان جهڙي مرلڪان کوري رهيا آهيو سو ۽ مرلڪي اهڙي کي معلوم ٿئي ويو آهي. توهان ڀڳوان وشنو عرد راجا ڪنڙ جي ڪر ته مون وٽ آيا آهيو. ان ۾ ڪو به شڪ ڪرڻ جي ڳالهه نه آهي. رهمنڙ آهيو ۽ ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان مرلڪي پرمت پڙهي ۽ ورلڀان جي عمر ٿئي ويندي آهي. هاڻي ڪرپا ڪري برهمڻ جو واس لهي ڀڳوان شنڪر جي آراڌنا ڪريو. مان ۽ ڀڳوان شنڪر جي آراڌنا ۾ لڳل آهيان. توهان جي راجا ڪنڙ ڀڳتي هئي آهي ليهڪري توهان مون وٽ هيٺين ڪر ته آيا آهيو مگر مرلکي ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان ڪنهن ۽ ڏپ ڪري آهي.

وشنو: اي اتر ورت جي پالڻ وارا ڏڌيچي! الهه برابر آهي ته توهان کي ڪنهن ۽ ڏپ ڪري آهي پر ماڻهن هڪ ويهي جهڙو سرٻڪار ڪريو. هڪ دفعو جهڙو ڪنڙ راجا وٽ وڃي ڪيس چئو، "اي راجا! مان توهان ٽجان ٿو."

ڏڌيچي: (اهي جو من ۾ ٽئي ۽ اڙو سان لهڪ ڏيندي) اي هري! مان ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان ڪنهن ٿان ۽ ڪنهن ۽ ڪنهن ۽ ڏپ وارو ۽ آهيان.

اهو ٻڌي ڀڳوان وشنو ڀهرين ماڻا سان ڏڌيچي کي ڏارائڻ جي ڪوشش ڪئي. پر ٻه ديوتائن اهي حاضر لي وشنو جو ساٿ ڏيڻ لڳا. پر ديوتائن جهڙي دال ۽ ڪري اساڻي وشنو پهچو اڻيت. وشنو مرليه سان ڏڌيچي کي ڏيڻ لڳائڻ لي چاهيو، جنهن ٿي ڏڌيچي لمرڻ سان چيو،

ڏڌيچي: اي مهاپاپو (وشنو) ڪرپا ڪري پهچڻ سماپا. واري وري تيسي اسند مضبوط جهڙي ڪوشش ڪئي ۽ عرد ماڻهن شرلس

آهن. اي دڌيچي! تون منتر سان ڀڳوان شنڪر جي تپسيا ڪر جنهن طرح ڀڳوان جو ڌيان ڪري
تپسيا ڪرڻ لڳي وڃ.

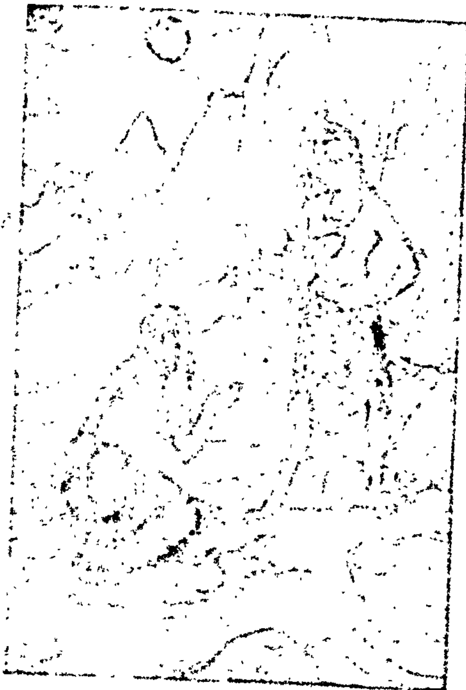
”ڀڳوان شنڪر جو ٻه ڪلش (دلا) ان هٿن ۾ کڻي پنهنجي مٿان وجهي ٿو. انهن ان هٿن ۾ ٻه دلا پاڻيءَ جا ڀريل رکيا اٿس. ٻئي هڪ هٿ ۾ رڌراڪش جي مالها اٿس. ٻئي هڪ هٿ سان ”مرگ - مدرا“ (هرڻ جي شڪل ڏيکاريندڙ اشارو) ڌارڻ ڪري رهيو آهي. چندرما جي چانڊوڪيءَ سان سندس شرير چٽڪ ڌوٻڙي رهيو آهي. مستڪ تي چندرما سندس سونهن وڌائي رهيو آهي. ناگ جنهن جي شرير تي اي طرف چوڙ ڪري رهيا آهن. ڪمل گل تي سندس آسڻ آهي ۽ پرسان گرراج نندڻي (اما) ويٺي اٿس. اهڙي اوارهه پرميشور شنڪر کي مان نمسڪار ڪريان ٿو.“

اهڙيءَ طرح دڌيچيءَ کي اپديش ڪندي شڪر آچاريه پنهنجي گهر روانو ٿي ويو. هن جي ڳالهه ٻڌي ڪري دڌيچي ڀڳوان شنڪر جي تپسيا ۾ لڳي ويو. ڀڳوان پرلانڪ دڌيچيءَ جي تپسيا تي پرسن ٿي پرگهٽ ٿيو ۽ دڌيچيءَ کي چيو.

مهاديو: اي رشي! مان توتي اپڻ پرسن ٿيو آهيان. هاڻي گهر جهڙي گهرڻو هجئي؟

دڌيچي: اي داڻن جا داتا مهاديو! مونکي فقط ٽي ور ڏيو. (۱) منهنجا هڏا وڄر والگر سخت ٿي وڃن. (۲) ڪو به مونکي زخمي ڪري يا ماري نه سگهي. (۳) ڪڏهن ا- مان وچارو ۽ غريب ٿي گهمندو ڦرندو نه وتان.

دڌيچيءَ جا اهي اکر ٻڌي ڀڳوان شنڪر ”تٿا آستو“ (معنيٰ جيئن تون چئو ٿو تئين ٿيندو) چئي انترڌيان ٿي ويو.

ڀڳوان شنڪر کان ور پائي وري دڌيچي اچي کشو راجا جي مستڪ تي لت لڳائي. کشو راجا به ڪاوڙ ۾ اچي وڄر سان دڌيچيءَ جي مٿي تي وار ڪيو پر وڄر جو ڪو به اثر نه ٿيو. کشو راجا کي ڏاڍو عجب ۽ مونجهارو لڳو. تپسيري جي اندر جي ننڍي پاڻ ”مڪند“ جو سمرڻ ڪيو. مڪند، کشو راجا جي پاران اچي دڌيچيءَ مٿان ڪڙڪيو مگر سندس دال نه ڳري ۽ شڪست کائي واپس وريو. آخر کشو راجا وشنوءَ جي پرارٿنا ڪئي. ڀڳوان وشنو هري (وشنو) پرگهٽ ٿيو ۽ راجا کشو پنهنجي سرشتي ڳالهه ٻڌائي.

وشنو راجا کي چيو.

وشنو: اي راجن! براهمڻن کي ڪڏهن

وشنوءَ جي شڪست جو ڪارڻ رشي دڌيچي ۽ ڪپو راڄا

نارد:- اي پيا برهما! وشنو، ڀڳوان- شو کي ڄاڻي ٿو دانون سان ڪٺل دکھ جهڙي
ٻکي ۾ ڇو ويو جو وشنوءَ جي اهرشدر ان عزلي تي؟ ڇا وشنوءَ، ڀڳوان شنڪر جي طاقت
کي نه ڄاڻندو هو؟ وشنوءَ اڻاڻيءَ ماڻهوءَ وانگر رڌر- گڻ سان ڇو جنگ ڪري ٿو ويو؟
مهديتي جي ۾ نه جي ڳالهه ٻاب ڪموراني شڪ- شبها نه ڄاڻ لهڻڪري مولڪي سوالن
ڪنا تنهن ڪري مهربان ڪري انهن شڪن جو مهديتي جي جا سبب ٻڌي مڃي وڃن.

برهما:- اي منهنجا نارد! اڳين سمي ۾ ڪپو راڄا جي سهائتا ڪندڙ شري وشنو ڀڳوان
کي دڌيچي رشيءَ جراپ ڏنو هو جنهنڪري شو-ڀڳتا ۾ موجب اي ڀڳوان وشنو جي ديوتائن
سان گڏجي دکھ جي ٻکي ۾ وڃي. رشي دڌيچي ڪنهن سراپ ڏنو؟ سا ڳالهه ٻڌ. پراچين
وقت ۾ مها پراڪرمي ڪپو نالي راڄا هو. ڪپو راڄا دڌيچيءَ جو گهرو دوست هو. هڪ
ڏينهن ٻنهي ۽ ڪيان جون ڳالهيون ٻولهون ڪندي دڌيچيءَ چيو، "سڀني ورڻن ۾ براهمڻ
سريشٽ آهي." راڄا ڪپو کي اها ڳالهه نه آئي ۽ ضد ٻڌي چوڻ لڳو، "راڄا اندر سڀني
لوڪپالن کان سريشٽ آهي. اهڙيءَ طرح ڳالهيون ٻولهيون ڪندي راڄا ڪپو ٻهڪندڙ ٻاسو مٽي
ڇڏڻ لڳو. نه ڪري ۽ راڄائون سڀني ۾ سريشٽ آهي. دڌيچيءَ کي ڏاڍا ڪاوڙ لڳا جنهن راڄا
جي مٿي تي لت وهائي ڪڍي. راڄا ڪپو جي اندر ۾ غصي جي باه ڀڙڪو کاڌو
ٿي وري هڪ وڄر ٺڪي دڌيچيءَ جي مٿي تي وهائي ڪڍيو. دڌيچي جو مٿو ڀ
ٽڪر ٿي پيو ۽ مورڇا کائي ڪري پيو ته ڪرڻ کان اڳ دڌيچيءَ شڪراچاريه جو سمرڻ ڪيو.
جڏهن شڪراچاريه اچي ڏسي ۾ دڌيچي رشيءَ ۽ ڪڍو ڀڳوان شنڪر جي سمرڻ ڪندي
'مها مرتيونجي' منتر سان دڌيچيءَ جي ۾ اڻ ٽٽو کي ڳنڍي ڇڏيو ۽ دڌيچي جهڙو هو
ساڳيو ۾ آهي نه شڪراچاريه کيس 'مها مرتيونجي' منتر جي وديا سيکاريندي چيو.

شڪراچاريه:- اي رشي دڌيچي! سڀني کان سريشٽ 'مها مرتيونجي' منتر آهي. جنهن
۾ اسين ڀڳوان شنڪر جي پوڄا ۽ آراڌنا ڪريون ٿا. "ويمبڪم ڀڳواهي" يعني ٽنهي لوڪن جو پتا
مهاديو آهي، سو واهي يعني ۽ اکين لوڪن جو پتا شنڪر آهي. سج، چنڊ ۽ اڳني ٽنهي ڪان جو سوامي
شنڪر آهي. آربوڌا ۽ شو. ٽنهي لوڪن ۽ ٽنهي گڻن جو سوامي شنڪر آهي. جل ۽ اڳني-
جو سوامي شنڪر آهي. برهما، وشنو ۽ رڌر- ٽنهي ديوتائن جو سوامي شنڪر آهي. منتر
جو ٻيو ٽڪر آهي، "سگنڌم پشٽي وردنم" جنهن ڪان جي اُبرجيوه آهي تنهن سڀني
ٽان دهن ۾ اُن ۽ سڀني جسمن ٻالڪ ۽ ٻالڪ ڀڳوان شنڪر آهي. منتر جو ٽيون
ٽڪر آهي، "اُروارڪ مِو بنڌنان مرتيورمڪشيه مامرتات" يعني جنهن ڄاڻو ٻيا هڪ
ڪاڪڙي ٽٽي ماڻهوءَ پهچڻ ڪان ڪسان انهن کي سڃاڻ آهي تنهن اسين ۾ موٽون
ڪسان پتڪي ڏي امر پد کي حاصل ڪريون. شنڪر ڀڳوان "امرت-روپ"

وشنوءَ جي وچ ۾ اچي مهاڀيانڪر ڄڻ لڳي. وير ڀدر ڀڳوان وشنوءَ جي "چڪر" کي هڪ
هنڌ بيهاري ڇڏيو ۽ سندس وشنوءَ جي 'شارنگ' ڌنش کي ٽي ٽڪر ڪري ڇڏيو. تڏهن
ستهنجي (برهما) ۽ ستهنجيءَ استريءَ سرسوتيءَ جي اشاري تي وشنو اتر ڏسا ن (گم) ٿي
ويو ۽ جو ٻڪر ٻه ڀڃڻ لڳو ته ٻيا ديوتائون ۽ اهو چالي ڪري ته ستيءَ سان ٿيل انرٿ جو
هيءُ ڀيانڪر نتيجو آهي ۽ جنهن جو اهڙيءَ مصيبت کي منهن ڏيڻ محال آهي سمجهڪري
ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪندي آهستي آهستي لڪي ڀڄڻ لڳا. مان ۽ ٻنهي ڀٽ
(دکيہ) کي دکيءَ حالت ۾ قائل ڏسي ۽ مدد ڏيڻ ۾ ناڪامي اسمرٿ سمجهي وشنوءَ سان
گڏ الوپ (گم) ٿي ويس. ٻيءَ ته ٻاقي ۽ رهيل ڪهيل ديوتائون وير ڀدر کان شڪست کائي
اي همت ٿي ڀڄڻ لڳا. انهن سان گڏ دکيہ ۽ هڪ هرڻ جو روپ ڌاري ڀڄڻ لڳو ته وير ڀدر
کيس سڃاڻي ورتو ۽ هڪل ڪري قابو ڪيائين سندس سسي ڌڙ کان ڌار ڪري ڇڏي ۽
ڪيترن رشين، منين ۽ ٻين ڪرائيندڙن جيسا هڏ گڏ ڀڃي ڪين لڙاو، لڪڙ ۽ ڄڏو ڪري
ڇڏيو. ڪيترن ديوتائن کي ڄهلي اُڇت ماري ڇڏيو. ڀرڳوءَ رشيءَ ته وير ڀدر کي ڪٽي ڌرتي
تي اڇلايو ۽ جلد ئي سندس ڇاتيءَ کي پيرن سان دٻائي سندس ڏاڙهي ۽ مڇون پٽي
ڪڍيائون. چنڊ ناني هڪ شو گڻ ته پوشا (دکيہ جو ساٿي جنهن مهاديو تي لنواڻيءَ مهل ٺٺول
ڪيو هو) جا ڏند ڀڃي ڇڏيا. نندکيشور نالي هڪ شو- گڻ ڀڳ (دکيہ جو ساٿي جنهن
مهاديو تي لنوائي ڪرڻ مهل اکين جا اشارا ڪيا هئا) جون اکيون ڪڍي ڇڏيون. ٻين ردر
گڻن وري سواها، سوڌا، منترن ۽ تنترن کي ناس ڪري ڇڏيو ۽ ڪلشن ۽ دلن وغيره. مان
ٿانوَ وغيره ڀڃي ڀتر ڪيو. دکيہ جو يگيہ ڪنهن هنڌ لڪي ويو مگر وير ڀدر آخر کيس
ڳولهي ماريو ڪٽي ۽ خاص ڪري مٿي لسي تلوار جا ضرب وار ڪري گهاءُ رسايا. دکيہ
کي جوڳو اپاءُ جو ڪو ٻي هو جنهنڪري هن طرح دکيہ جو مرڻ ناممڪن هو. پوءِ ته وير
ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري کيس ڪٽي ڌرتيءَ تي اڇلايو ۽ "هر هر مهاديو" جي لهرتي
سان سندس گردن (ڳچي) پيهي هٿن سان مروڙي ڌڙ کان ڌار ڪري اڪيہ جي ٻرندڙ باهه ۾
۾ ڪٽي اڇلايائين. جنهن سوريہ ديوتا اڇڻ سان اندڪار کي ناس ڪري ڇڏيندو آهي تنهن وير ڀدر
۽ دکيہ - يگيہ روپي اندڪار کي صاف ڪري صفا چٽ ميدان ڪري ڇڏي ڪيلاس ڏانهن
ٿي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن ۾ اچي حاضر ٿيو. ڀڳوان شنڪر اُن کيس هڪم جي ٻورتيءَ
تي ڀڳوان شنڪر جي چرڻن ۾ اچي حاضر ٿيو. (هن
طرح پيروي ڪرڻ ڪري سڀئي گڻن جو مکيہ اڌيکيہ (وڏو) ڪري مقرر ڪيو. (هر هر
مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي.) ردر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (٢) آڌياءِ ٣٦-٣٧
سماپت ٿيو.

لوهاڻ لوڪ - ڳالهه ساڻ لساداڻ ڳالهه هيس دڪ بڪ ۽ شامل ليا آهيو. ڀڌاير، ۽ هالي
سماڄ ۽ مزسي ۽ ساڻ سڌو ڏني سگهندا؟ مهادير جن جي سوالڪ آهي، اهڙا ڪرودي
ودر - ڪيا، هن بڪ ۾ وڪيو آيا آهن ۽ مهو جو ڪم ارور ڪري ڪسي واپس واندا - ان ۾
ذرو ۽ شڪ معلوم آهي. ماڻ سچ لو چوان ۽ هن بڪ ۾ رکڻ جي آڌر ابجا لاءِ هيلر لوهاڻ
وسد ڪري جوڙو اياءِ ڪراوي.

رهنمي ۽ جي هي ۽ ڳالهه ڀلي سهڻي ديرالوڻ سڄي واسا. اتري ۾ ويرادومن لي
من ۾ ڀڳوان شڪر جو سرسي ڪرڻ لڳو ۽ سهڻي ديرالان جي جهيڙندي مٿن اهڙو ۽
لکي ڳالهه جا رسڪارا ڪرڻ لڳو جو سڀ اهادر ۽ ڀراڻ اندر سڀ ديرالون ڪهايل لڳا
۽ لوري ۽ دير ۾ دااهون هيندا ولندا ڀڄندا رهيا ۽ جلدي ميدان خالي لڳو لڳو. لوڪ - ڳال
۽ پٽ ڏيڪاري ڀڄي رهيا. لڏهو ويرادو هرطرف ڪرها ڪندو ۽ شر ملڪ ڪندو اهسي
بڪ - شالا جي پرساڻ اهيو. جا ڏسي ۽ سڀ رشي ڪڻ هيڪ جوڙي وشڌرو اڳهاڻ لمرڻا ڳاڙ
ساڻ ادي چئي رهيا آهن، "اي رماناسعا مها ڀرو، لوهاڻ لسي دڪ جي بڪ جي وڪيا
سڪوير ۽ ان ۾ شڪ ڪراوي ۽ هي ۽ بڪ لوهاڻ جو روپ آهسي، الڪ آهي ۽ لوهاڻ جو لي
سڪرم آهي ۽ ارهان ڪالسراءِ پهر ڪرڻ وڪيا ۽ ڪري سگهندو. وشڻ جا اهسي رهڻ ڀلي
ڀڳوان وشنو الي ڳڙو لو ۽ ويرادو ساڻ جنگ ڪرڻ جي اڃا ساڻ السد اڳتي وڌيو مس ۽
ويرادو ڪمس شوع لشڪي ۽ جهيڙو. مگر وشنو ڪمس ڪلندي پيش آيو ۽ جوڙ لڳو.

وشنوءَ اي ويرادو ڀڳوان شڪر جو شورت آهيان. مولڪي مهادير ڪان اسي مڪ ۽
سمجهو. دڪ اڻايل آهي. هن جو لشڪر ۾ لي وشراس آهي. هن مورڪنا ڪري ڳاڙ ڳاڙ
بڪ ۾ شامل لڳ ته پهي سڄائيو. ماڻ ڀڳوان جي الڌي رهي جلد هلي آيس. ڀڳوان شڪر
ڀڳوان جي ڏس ۾ آهي. اي پره ويرادو اهي ۽ دڪ ۽ مهوجو ڀڳوان آهي لهوڪري لي
مولڪي هيڪ اڇو پير آهي. اي ودر جي ڪرود مسان الوع لول پهادرا لوهاڻ مهادير جي
لڳ جو روپ آهيو ۽ الر مذت جا آسرا آهيو مگر سهوڻي ڀرلڪيا ڀڌو ماڻ لوهاڻ ڪي اڳتي
وڌڻ ڪان ورسڪان لو ۽ لوهاڻ ۽ مولڪي ورڪي ڀڌيندا ۽ هوڪي لڳو هرلدو سر ليندو،
مگر ماڻ ۽ سهوڻي مدد هٿليندس.

ويرادو رنه اسي ڪري جهڙا اي ڀڳوان ۽ اما سچ ڀڳو رشيءَ جي ڳالهه آهي جسر
لوهاڻ مهوجي سراسي ۽ جا سورڪ آهيو. (السد سڪ ڪسي جهڪالي چيو) اي ڀڳوان
مهوجي ته جهڙا سڌهڻ آهيو اهڙا ڀڳوان شڪر ۽ جهڙا ڀڳوان شڪر اهڙالي لوهاڻ ڀڳڙ
ڪي آهيو. ڀڳوان سر مي اٿ ماڻ اسان سڀ ان جا شورڪ آهيون.

ڀڳوان وشنو: اي مهوجو لوهاڻ هالي ڳاڻ ماڻ سڌ لاءِ تيار لو. لوهاڻ
سرڄ ۽ شسارو جي رڌي سڀ ڪهي لي لي ماڻ سهوڻي اسان لي ويندس.
سڄي ڀڳوان وسد جيڪ هيڪ هيڪ هيڪسي پڌ ته تيار لي سڀ ۽ هرڳاله وير ايو
ڪيڏي ڪڻ سان ڪڏهن ۽ سڀ ڪرڻ ته سڄاڙي لڳو. اتري ۾ واسر ڀڌو ۽ وشڌره

آهي. فقط سڀو ڪرم ئي ايشور جي سهائتا ڪرڻ ڪري سگهندو. سڀئي ڪرم ۾ ان ڪري ڀڳوان ديوتا جو آسرو وٺڻ ضروري آهي ۽ انهن آهي ڀڳوان شنڪر جو مالڪ فقط ڪرم ۽ گيان جو سهارو وٺي ايشور جي سيوا ڪئي ڪرڻ سو صحيح آهي. انڪ جو انڌڪاري آهي تنهن جو فقط ڪاميا سان ڪئي ڪرم جو آسرو وٺي رهيو آهي. هاڻي دشمن کي ناس ڪندڙ ويرڀدر هتي لڳو. شالا جي اگر ۾ اچي ڀيٽ آهي جو ئي مهاديو جي سرلتا ڪاوڙ جو روپ آهي ۽ سڀني شو- گڻن جو سرومڻي سردار آهي ۽ اسان کي ناس ڪرڻ جي خيال سان آيو آهي ڀيٽ آهي جڏهن ۾ ذرو به شڪ ڪرڻ آهي. ڪوڙو به ڏکيو ڪر ڪر به هتي نه ان همٿ ناممڪن نه آهي. ڏاڍي طاقت رکندڙ ويرڀدر سڀني ديوتائن کي ڀسم ڪري ئي شانت ٿيندو. مان جو مهاديو جي قسم کي اولنگهي هت ترسيل آهيان تنهنڪري شايد انجو انيجو موڪلي به ڀوڳڻو پوي.

اهڙيءَ طرح ڀڳوان وشنو جڏهن ئي ديوتائن کي سمجهائي رهيو هو ته سڀني جي اڳيان شو- گڻن جي اڳواڻي ۾ ويرڀدر جي سمنڊ جي لهرن وانگر گجگوڙن ڪندا ۽ ڌوڪيندا اچي آيا. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشواناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (۲) سٽي کنڊ (۲) اڌياءُ ۳۵ سماپت ٿيو.

ديوتائن جو ڀڄڻ ۽ ويرڀدر جي ديوتائن کي للڪار- وشنو ۽ ويرڀدر جو گفتگو ۽ ويرڀدر جو دکيه ۽ يگيه کي ناس ڪرڻ.

نارد: اي ناٿ! ويرڀدر جي اچڻ سان ڪهڙي عجب جي ڳالهه ٿي؟ ڪرپا ڪري وستار سان سمجهايو.

برهما: اي مني ناردا! جيئن سورج جي اڪرڻ سان تارا نظر نه ٿا اچن تيئن ويرڀدر جي اچڻ سان اهڙا لقاءَ ديوتائن، رشي، مني ۽ انهن کي نه ان وستار سان ڏسڻ اچڻ لڳا. ڏاڍو ڀيانڪ ۽ لڳ ڪالديندڙ درشيه هو. ڪيترن کي نه سمجهه سامان ۽ هٿ ڪرڻ آيا. باقي مهاڀلي انڌر ۽ لوڪ- پال وغيره ڀاري سنگرام لاءِ ڏاڍي ڏاڍي رهيا ۽ برهسپتيءَ کان پڇڻ لڳا.

اندر: اي گرديو! اسان پڇڻ ٿا چاهيون ته اوهان اسان جي جيت ڪيئن ٿيندي؟

برهسپتي: اي اندرا! جيڪي ڀڳوان وشنوءَ چيو آهي سو ئي سڀ صحيح آهي. سڀني ڪرمن جو ڦل ڏيڻ وارو ايشور آهي جو ڪرم ئي تي منحصر آهي. جو ڪرم اڻ ڪري تڏهن کي ڦل ڪيئن ملندو؟ جو ايشور کي ڇاڪي سڀ ڪرم ان ڪري تنهنڪري اي سڀئي ڪرم جو سڀ ڦل ملي ان ۽ نه ايشور. ديوتائن کي ڪرام ڪرم جو سڀ ڦل ملي سگهندو. فقط ڀڳتيءَ ئي جهڙي هزارين ودين جا پاٺ ڪيا ۽ سڀ ڪرم ڪيا نه مهاديو جي ڪرپا نه پائي سگهندي. فقط شو- ڪرپا سان شو- تنهن کي ڄاڻي سگهجو جڏهن ماڻ ئي شو- گيان ملي سگهندو. اي اندرا!

وشنو : اي دڪه! مان توکي هڪ ننڍڙي ڳالهه ٻڌايان ٿو سا تون ڪن لائي ويهي ٻڌ. مهيما وچ لوهتي پنهنجي ته لي آهي. اي دڪه توکي ٿو. ننڍو جو گيان ڪرڻ هو. لهون ڪري لي تو تو پرماتما ٿو ڪان لي ان مڪ ۽ ان پرماتما وهي آهي. ايشور ڪان ان مڪ ۽ اي پرماتما هيڪ ڪري لسي سڀ ڪاره هرڪو لشڪل لمندا آهن. ته شڪ اهتو تو قلم قلم لسي مصمعون ناڙي لمدنون آهن. جني ته ترجمو ڏئي مالڪن جي ارجا ڪٿي وچي لي ۽ ارجو ڏني مالڪن جي ترجا لئي ڪئي وچي ته آلي، غرمي، مرلور، ذڪ، نمه وغيره اچي مدان سڌايا آهن. لهمڪري پروي، شرڌا ۽ ڀڳتيءَ سان توکي ڀڳوان شڪر جي ارجا، آراڌنا ۽ سڪار ڪرڻ گهرجي. مهڪور جي ايمان ڪرڻ سان لهوهتي مڪان مصيبت اچي ڪئي آهي ۽ ايمان سڀ پرير هرلدي ٿي لهوهتي خراب هلت ڪرڻ ڪري لهوهتي مڪسان آيل مصيبتن جي ڪارڻ ته اسرنڌ ۽ اي وس آهيون.

برهما : اي ناردا! وشنوءَ جا اهي وچن ٻڌي ڪري دڪه جي منهن تان هوا لهي ويئي. دڪه واڳڙو لي جب جاب ٿيو رهيو. انهيءَ وقت ڀڳوان مهاديو جي ڪئي اسڪهه (ڪالاڻي کان پهر) سما ۽ اچي لهي. شر کيا سڀني بالڪا بهادر، شرڌماڪ ۽ پسلران هڪيا. ڏاڍا ڀيانڪ ۽ ڏهڪالمندڙ آواز ڪرڻ لڳا، جنهن سان ٽنهي لوڪ ڪرلجڻ لڳا. آسمان ۾ اڏامن جي اهڙي جسي منهن سان الاڏمندڙ لوڙ سان جلڪ ڪڪڙ لهي لڳا ۽ سڀ ڏسالرن جلڪ سراڻهه پڙهن لهڻ لڳيون. سڀ لي پرلويءَ جا ڏوپ (ڪنڌ يا پيت)، جمل، جهنگل جانڪ ڏهڪڻ لڳا. سمنڊن ۽ مهاساگرن ۾ وڏيون وڏيون جوڙن جلڪ ڇولون اچڻ لڳيون. سيار جهڙي ڀوتڪ جلڪ وهڻون اچڻ لڳي ۽ ديوتائن جا لنگر مڪالداوهڻ لڳا. دڪه جي اکين ۾ مورچا اچڻ لڳي ۽ الحڪر ڀهوش لهمدي وال سرلدو وشنوءَ جي پيرن ۾ ڪرلدي پاڻالي چوڻ لڳو.

دڪه : اي ناٿ! توهان جي پال ۽ زور لي لي مون هن ڀڳم جو آرلڀ ڪيو. سڀ ڪرم جي ته توهان لي لڳا آهيو. توهان لي سڀ ڪرمن جا ساکي ۽ وکيا ڪندڙ آهيو. توهان وچڻ ڏڀر ۽ پرما جا آڌا آهيو. توهان کي لي مهوهتي ڀڳم جي سڦلتا ڪرلي آهي جو توهان لي پرير آهيو. هاڻي مان توهان جي شرڻ ۾ آهيان. بچايو ا بچايو!!

وشنو : (شر. مايا جو سرچ ڪندي) اي دڪه! ان ۾ ڪو به شڪ ڪرڻ لي لهوهتي ڀڳم جسي سڦلتا ٿيڻ ۽ وکيا ڪرلي آهي. تو جهڙي مان ٻڌان ٿو سو لسرون ته ڪيءَ من تي، هلي سهوهتي ڪرلي ۽ ڪندڙ رالي، جو لباڪ ڪري لڙس ۽ اهنالي کي ڌارڻ ڪري. لمڙ مان هيڪ ڪري لي لهوهتو رهو آهيو مالڪ توکسي پرشو. (ديوتائن ڏي منهن ڪري) اي ديوتائو! لڳنماوه ۾ جا عجيب ڪرتيا لي ڪئي هئي لهوهتي شايد انهيءَ تي ئي تي مونيءَ ادنيءَ ڪري وسري ويئي آهي. هاڻي هيءَ مهاديو جي حرمامه ڪريو ۽ جتي مان ڪمر توهان جي مدد ڪري توهان کي بچائي سگهندو؟ سهڙيءَ ڪرم آهي ۽ ڪوڙ سڀ ته آهي لهوهتي شايد توهان کي هاڻ ايڏنڌ ڪالسه

ڇڪي رهيا هئا. ڏاڍي ۽ ٿورڙا سرڪس جو سونگار هئا. اوڊرٽانون (ڪالي، ڪاتيائني، ايشاني، چاموندا، منڊ مرديني، ڀدرڪالي، ڀدرا، توريتا ۽ ويشنوي) انهن ۽ نوگرهن سان گڏ هلي رهيا هئا. پوءِ ڪٽ ۽ شرفناڪ پشاچ وغيره ۽ ڀانيندا ۽ وڃائيندا ڀڄي هليا. چوڌاري پرهيون ۽ شرفناڪ روپ ڌارڻ ڪري دکيه- انهي ناس ڪرڻ لاءِ ـــ هلڻ لڳيون ۽ اهڙيءَ طرح ويرڀدر سڄيءَ سينا جي وچ ۾ سيدي ٽان ڏکيهرو ڇڪ سيمانتي ڀڄي لڳو.

هوڏانهون وري دکيه جي ڪاپي اک ۽ ٽنگ ڦرڪڻ لڳي ۽ ڪوس خراب سوڻ ٿي نظر آيا ۽ مرڻي اچ ”ڏال ۾ ڪجھ ڪارو آهي.“ ديوتائن کي به ڪيئي خراب سوڻ نظر ايندا لڳا ۽ دکيه يگيه ۾ البت پرتکب جو اشارو ۽ تمن محسوس ٿيو. سورج ٿي عجب لشان ۽ ڏاهون جا ۽ ڪي تارا دکيه ۽ ديوتائن کي ڏسڻ ۾ آيا. چوطرف ڌنڌڪارن ۽ مرانجهڙارن ۽ اونڌڪار وارين ڏسڻ ۾ آيون. طوفاني وچ ۾ ڪرڪات ڪري پيا- مطلب ۾ ڪئي ڪئي آلا ڪنڌڻ ۽ ڪرڻ لڳي.

انهي ۾ آڪاش وائيءَ جي گجڻ لي ۽ خاص طرح دکيه ۽ ديوتائن کي سڏڻ ڪيل ڪين ثابت آڻڻ ڪندي آواز آيو.

آڪاش وائي : اي پاپ آتما دکيه ۽ ديوتائن کي سڏڻ ڪيل ڪين ساڀس آڻڻ ڪندي آواز آيو.

آڪاش وائي : اي پاپ آتما دکيه! اڄ توهان جي جيون جي ڌڪار آهي. هاڻ وڏو اڄ جو پڳران شنڪر طرفان ٿوري دکيه اصيب تيندو توهان جي خلاف توهان جي ڪرڻ مقابلي نه ڪري سگهندو. جيڪي پڳران شنڪر کان ٿي ٻئي ديوتائن توهان جي انهي ۾ شامل ٿي توهان جا حمايتي اٿيا آهن تن کي ڀڄڻ ڪرڻ جو ڦل ڀوڳڻو پوندو ۽ ان ۾ ذرو ــــ شڪ نه سمجهو.

انهي آڪاش وائيءَ جي ٻڌڻ پڇاڻدي ٽــي دکيه ۽ ديوتائن جي انهن ۾ سيالو اچڻ لڳو. البت دکيه من جو من ۾ ڏڪڻ لڳو ۽ ڪنبندي ڪنبندي وشنو ڀڳوان جي شرڻ ۾ اچي انهي کي چرڻ لڳو. (شري شو مهاپراڻ شيو- ڪاشي وشواناٿ تمڪي) ردر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٦) اڌياءُ ٣٣- ٣٤ سماپت.

دکيه جي يگيه جي رکيا لاءِ وشنوءَ کي پرارٿنا ۽ وشنوءَ جي ٽي وسي ڏيکارڻ.

دکيه : اي هري! ڏاڍ ڏندو ، ڪرپا ڪندڙ توهان لاءِ منهنجي انهي جي رکيا ڪريو. پرڀو. توهان ئي منهنجي انهي جا رکيڪ آهيو ۽ انهي توهان جو ئي ڪرم سروپ آهيو. توهان کي اهڙي ڪرپا ڪرڻ گهرجي جيئن سان انهي جي ناس نه ٿئي.

اهي ڏکندي ۽ ٿرڪندي دکيه وشنوءَ جي پيرن تي ڪري پيو. وشنوءَ ڏوٽي ڪندڙ پڳوان. شو جو سمرڻ ڪيو ۽ شو- تتر جي سمجهاڻي ڏيندي وشنو چيو.

۽ شوءَ جا ڳڻ رهيا هئا. ۽ واسڪ ناڳ تي عرف ڇٽر ڪري رهيا هئا. اهڙي شاندار ۽ شاندار موقعي ڏڳرن شنڪر جي انهن لشڪر لشڪر سان گڏ هستي جوڙي لڳي رهيو ۽ طرح لڳي.

وير ڀدر: اي ديون جا ديو مهاديو! اي سورج، چندرما ۽ اگنيءَ جهڙي اکين کي ڌارڻ ڪرڻ وارا آ. هاڻ ڪاري ڳالهه! جلدي ٻڌايو ته مونکي ڇا ڪرڻو آهي؟ ڇا ڪرڻ ته هڪ ڪن ۾ سڄو سمنڊ سڪائي ڇڏيان جي اُتا سان ڏرتي ڪري اڇلان؟ ڇا ته ، سڀ جبل ۽ لشڪر پيسي ڀاڙيو ٽڪي اڇلان؟ ڇا ته برهمانڊ کي هڪ پل ۾ ڀسم ڪري اڇي ديوتائن ۽ ديوتائن وڪان کي سڀ جو سڄو نصير انيڪ پند ڪري اڇلان؟ اي پرڀو! ننڍو ڳالهه جي اڳيان ڇو ديو آهي. ڪنهن جي لعنت ڪان سان ڏوڙي ڇڏيو ته اُهو پنڌ ڏيو آهي ته پنڌ کي سڪيندو ۽ اهو سڄي ڳالهه جي شيءِ نه آهي ۽ مهيشور ڳالهه کي اسڪار آهي. اي سوامي! مهيشور ساڄو انگ اڙڪي رهيو آهي جنهن مان کي سمجهه ۾ اچي ٿو ته آءٌ مهيشور جيسو آهي ۽ وڏي مرضي اها آهي جو مهيشور جيسي ڳالهه جي مرضي ۾ هر وقت لڳل اي رهي ٿو.

مهاديو: اي ور ڀدر! برهما جو پٽ دڪش ڏاڍو دشمن ٿي پيو آهي. ان مورک کي ڏاڍو گهمنڊ ٿي پيو آهي، وري اڄ خاص ڪري جو اهڙو ته من وڏي ويو آهي جو جيڪي مهيشور مخالف پيو رهي ٿو. هاڻي هڪ يگيه شروع ڪيو اٿس جو ان يگيه کي سڀ کي ڀسم (ناس) ڪري بيٺل موٽي وڃ، ياد رکجان جيڪڏهن ڪري ديوتا، يگيه، گنڌرو يا ڪوڙ وٺي وڃن ته ڳالهه ساڳي ڳالهه جي ڪوشش ڪري ته ان کي اڄ ئي ساري ناس ڪري موٽي وڃ. ڪنهن وٽيءَ جو مهيشور جو قسم وڏو آهي ڪيڏن قسم ڪسي اوڀرائي جيڪڏهن ڪيڏو وٽي، مني يا ديوتا اچان يگيه ۾ ٽڙيل يا ويٺل آهي ته انهي ڀسم ڪري موٽي وڃ. دڪش جي يگيه ۾ ڳالهه ۽ ڀاڳ سوڪا ۽ جيڪي ويٺا انهن کي ناس ڪري واپس جلد اچ. دڪش ۽ سندس ڳالهه ۽ ٻيا جيڪي ۽ يگيه مطلب ۾ حاضر هجن انهن سڀني کي الڳ ماري ۽ ڪلڻ جو ڳالهه مهيشور سڀ سان ڀسم ڪري جلدي موٽي وڃ. اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر ور ڀدر کي حڪم ڏيندي اکيون ڳاڙهيون ڪيون ڳالهه ڀڳوان ڳالهه اتي ڳالهه ڳالهه. (هيئر شو مهاديو شو پراڻ مشهور ۽ شرادت ٿي) ودير سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ٣٣ سمپورڻ.

ـــــــــ

گڻن سان گڏ ور ڀدر ۽ ڪاليءَ جو دڪش يگيه ناس ڪرڻ لاءِ روانو ٿيڻ، دڪش ۽ ديوتائن جو بچاءُ.

برهما: اي نارد! ڀڳوان شنڪر جو حڪم سڀ ڪري ور ڀدر خوش ٿي وڏي خوشيءَ سان ڪوڙين ڳڻن سان روانو ٿي هليو. ور ڀدر جي وڃڻ وقت ڪسي شڪن ۽ جيڪا

ڪرڻ جو امڪان آهي ۽ جنهن لاءِ اوهان کي به پوڻ پوڻو پوندو.“ اهو ٻڌي ديوتائن
وغيره چپ ڪري سڀني ۾ پهچي ويا. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي!) رُدر
سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءَ ٣١ سماپت.

گين ۽ نارد جي واتان ستيءَ جو ڀسم ٿيندو ٻڌي ڀڳوان شنڪر جو ڪروڌ، وير ڀدر ۽ ڪاليءَ کي دڪش جي يگيه ڦڏائڻ لاءِ شنڪر جي آگيا

نارد: اي برهما! آڪاش واڻيءَ جو ڪهڙو اثر ٿيو؟ ۽ شنڪر ستيءَ جي ڀسم ٿيڻ
ٻڌي ڇا ڪيو؟ ڪرپا ڪري ٻڌايو.

برهما: اي نارد! جڏهن آڪاش واڻي ٻڌي سڀ ديوتائون چپ ۾ ڏکيا لڳا ۽ سڀني
پهچي ويا. واقعه مان گالهائڻ ۾ نه پيو چڙڪ اڪلي. جيڪي جتي ويٺا ها اتي ئي هڪٻئي
تي واڻي رهيا ها ڪنهن ٻئي رهيا. هڏاهن وري پر گڻن جي متر- اُن کان پوءِ اڪيل
... ڪجهه اچي ڀڳوان شنڪر جي شرڻ ۾ ويا ۽ چرڻ لڳا.

شوگڻ: اي مهيشور! دڪش ڏاڍو ابماني ۽ دشت آهي جو ان ستيءَ ديويءَ جو اهي
... سان ڪري ۽ آدر ۽ ستڪار ڪونه ڪيو ۽ ديوتائن کان عزت ڪانه رکي. ڏاڍيءَ
غروريءَ ۾ ٻرجي دڪش اوهان جو اپمان ڪري ٿو (استان) نه رکيو ۽ ستيءَ ديويءَ کان
... سوڻ کان پاڻ هٿي جو هن لتڪال اسين پنهنجو شرير ڇڏي. اگنيءَ ذريعي ڀسم
ڪري ڇڏيو. ٿيون ڪانڍوءَ نه اٺڪل واهه هزارن شو گڻن دڪش ۽ شرڪ جي لئي ۾ لهڻڪي
ستيءَ ڀيان اگنيءَ ۾ پاڻ قربان ڪرڻ شروع ڪيو. ڪيترن نه ڀاڳ کي مارڻ ۽ ڪٽڻ شروع
ڪيو پر ڪن بهادر اٺڪل ٤٠ هزار شو گڻن وڏي دڪش ۽ اُگهه ڪراڻيدڙن متان مارڪٽ
ڪرڻ شروع ڪئي. مگر پر گهوءَ رشيءَ جي متر- اُن سان اسان اهڙا مشڪل ٿي پيو ۽ ڪل
... اوهان جي شرڻ ۾ آيا آهيون.

برهما: اي مدي! اها ڳالهه گڻن جي ٻڌي ڪالاانڪاري ڀڳوان شنڪر اي نارد!
پنهنجو سمرڻ ڪيو ئي مس نه اُن ويٺا رچائيندو ئي اچي پهچي ۽ ڀڳوان شنڪر جي اڳيان
... ڏاڍو ڪروڌ آيو ئي رهي جلڻ لو سڀ ڀڳوان شنڪر کي نه پيش ڪئي هرادو مشيت
... ڪي سنگهار ڪندڙ شنڪر اگهه پنهنجي متي جي جٽا ڪٽي ... سان جنهن اسي
... سان سنگهر ڪهاڻي لڳاني نه اڪهه پيانڪ دل دهڙائيندڙ ۽ هرنماڪ ٻولي ڪندڙ آواز
... جٽا جي هڪ لڪر مان ڪالي ۽ ٻئي لڪر مان هڪ پالڪ بهادر جنڪ ... گڻن جو
... ڀڳوان ٻڌايو. ڪهڙو مان اهڙي ٻاڪي بهادر وير ڀدر جي چوانڪيءَ جو وران ڪريان؟ سڀنيءَ
... سڀ کان ذهه ذهه آڪارن ڏسڻ ۾ ايندو سندس ساهه. ٻڌائڻ کان هزارين ...
... جي جيا ۾ سڀ کان ... اُن هڪ هزار ... ۽ ابا ... هڪ وار بيان جي شرط
پيارن جا جوڙا جنڪ پاڻ ٿي ٻيا ... ۽ ... هزار ...

ڪري جو مرڻ کان پوءِ انهيءَ جي ٻاهر نڪرڻ جو امڪان آهي انهن باهه کان ڇوٽڪارو حاصل ڪرڻ
جي ڪوشش. (هو هر ڳالهه ۾ شعور - مقامي وشنو جا شڪل) ڏهون سڪنڌ (۲) ڏسو سڪنڌ (۲)
ادڌياءِ ۳۰ ساڳيو.

آڪاش واڻيءَ جي ڏکيءَ ڪي سوچنا ۽ سڀني ديوتائن کي
ڀڳوان مڌو ۾ مان لکڻي وڃڻ لاءِ اطلاع

نارد:- اي برهما! اسين براهمڻ، رشي ۽ ديوتائن وشنوءَ وٽ ڪنهن ڪم سان
حاضر ٿيا آهيون؟

برهما:- اي مني نارد! ٿورو ڪجهه جي اڳ وقت ڪاڪوسر انهن رشي، مني، ديوتائن
۽ براهمڻ ۽ ڏکيءَ ڌرتيءَ وشنوءَ سان حاضر ٿيڻ وقت مس ۽ آڪاش واڻيءَ جي گرجنا لاءِ
ٻڌي ۽ آواز آيو، اي ڏکيا! تو ڏٺو ۽ اڳ ۾ ڪري چڪو، ٿو هڪ ڏڪاڻي وشنوءَ جو ۽ تو
وڃڻ موٽڻ جو نه هوندي. ته ڏٺو ۽ ڏنائڪ جو ۽ هو ٿو هڪ ڪري سراب ڏيئي لهڻي
هڪ - ٿي جڙي وري، ياد رکو! انهن ڪان ايڏو سڀئي ديوي ۽ تو وٽ ڪاڻ اچي ٻيءَ لهڪن
لهي لرهڻ ۾ برهما ڪرڻ جي ڪان سڀ (هڪ جمعي) جو لڙڪرڻيءَ جوڙ ۽ مان ڪرڻ
سمر. ڀڳوان شنڪر ڪي سڀني جو سرامي ۽ سڀني برهمالڪ جو هڪ پنا آهي ان جي درشن
ڪرڻ لاءِ ڪي سڀ برش ليسا ڪندا آهن ۽ ڊراني لوڪ جوڳ جو اڀياس ڪندا رهن لاءِ سڀني
ٻاهر نڪري ۽ هڪ جو ال سڌو درشن لي چوڙ وجهي لو، ڀڳوان شنڪر لي سرشتيءَ جو
پيدا ڪندڙ، پالڻ ۽ سنگهار ڪندڙ آهي. سڀني وڏائي جو مالڪ آهي. الله - دالسا
آهي. شنڪر سرو شڪتيمان آهي مگر اي ڏکيا! تو اڳ جي شڪتيءَ جو لرسڪار ڪري
ڇوڙي ته هڪ جي لاءِ ان جي سڀ ڪرائي آهي. ياد رکو! تو برهما ڪرڻ لاءِ وڏن
جي برها ۽ ڪرڻ مان لي ڀهيڙ لنشان لهندو آهي. اڙي جهڙي جي ڏرڻ ڪنهن جهڙي
لاءِ ڪرڻ ڪري ڪمدون ڪسي لوڪن لي ۽ ديوتائن جهڙي پدوي ملي لهندو ۽ لهندي
اسوريءَ سڀني جو ايمان ڪري او لاءِ ڀهندي آڻيءَ ۽ تنهن جهڙو ڪهالڪهو وڏو آهي ۽
هاڻي لهندو مڪاڻ لڳ سمڪال آهي. هوڙو ڏسوا ! ڀڳوان شنڪر ڪسان ٻي مڪ لسي
لهندي اهي سوانه ڪري سگهندو؟ هميشه لهندو هڪ لاس لڳ وارو آهي. (ديوتائن
ڏانهن اشارو ڪندي آڪاش واڻيءَ چيو) اي ديوتائو! هاڻي لسوهان ڪسي ڀهندو ٻار
ڇاڪاڻ ته اوهان ڪري هميشه لي هڪ مڌو جلي ڪري ڀهندي ڀهندي ڪهڙو هليا
وڃو! اي رشيو! برهما! لرهان ۽ سڀ طرح ڀهندي ڀهندي ڏاڍو ڏانهن جلد روانا ٿيسي
وڃو پيءُ ڪرڻ سڀ ڏسڻ جي هڪ - مڌو ۾ وڃڻ ڏسڻ وقت مان آئي لهڻي جي

ستيءَ جو جوڳ اگنيءَ ۾ ڀسم ٿيڻ، شو گڻن جي دڪش تي ڪاهه، سڀني جو ڀڄڻ ۽ ديوتائن کي چنتا.

نارد:- اي وڏانا! ستيءَ جي چپ ڪرڻ کان پوءِ ڇا ٿيو؟ ڪرپا ڪري هيءُ ولدراليندڙ وراڻت سمرو وستار سان ٻڌايو.

برهما:- اي نارد! ستي ٿورو وقت اُتي ڪسان ٻاهر لڪري وئي. آخر ٻاڻ سڀالي هڪ هنڌ ويهي رهي. اندر جو اندر ۾ ڀڳوان جو سمرڻ ڪرڻ لڳي. اوءِ آچمن (پاڻيءَ چهڙڻ يا ڪري) ڪري اکيون ٻوٽي من ۽ اندرين کي وس ۾ ڪري جوڳ - ڌيان ۾ لڳي وئي. پنهنجو ساهه روڪي ڪاوڙ ۽ غصي جي ٻاهه جي وس ۾ اچي ستي پنهنجي عضون مان جوڳ جي ٻاهه سان ڀسم ڪرڻ جي خيال سان ڀڳوان شنڪر جي چرڻن جو ڌيان ڪيو. يڪدم ئي ستيءَ جو لشڪاٽ شرير شڪتي - مايا جي اُن سان ٻرڪندڙ جوڳ - اگنيءَ سان گهيرجي، سڙندو ۾ ڪرندو ڏٺو ويو ۽ جلد ئي سڙي ڀسم ٿيڻ لڳو. هيءُ ورتارو ڏسي سڀ ديوتائن زور سان "هاهاڪار" ڪرڻ ۽ رڙيون ۽ دانهون ڪرڻ لڳا، جنهن آواز جي گونج سان ڌرتي ۽ آڪاش گونججڻ لڳو. عام ۾ خوب چرچو ٿيڻ لڳو، "اڙي! هيءُ ظلم ٿي ويو، ستيءَ اهڙي آپگهات ڪيو. اڙي!! ڀيءَ جي اِي عزتيءَ واري ورتاءَ ڏسو جو ڀيءَ جي گهر ڏيءَ اچي آپگهات ڪيو. اڙي!!! ڀڳوان شنڪر جي پياري ستيءَ ڪري ڏيءَ کي پنهنجي حياتيءَ تان هٿ کڻڻو پيو. اڙي! ڀڳوان شنڪر جي پياري ستيءَ ڪري ڏيءَ کي پنهنجي حياتيءَ تان هٿ کڻڻو پيو. اهڙيءَ طرح دڪش جهڙو اڀيمان جي آپگهات ڪري دڪش کي نرڪ جو اڌڪاري ليکو پرندو. اهڙيءَ طرح دڪش جهڙو اڀيمان جي آپگهات ڪري دڪش کي نرڪ جو اڌڪاري ليکو پوندو. ماڻهن ۾ دڪش جي گلا ٿيڻ لڳي ۽ هر طرف ستي سان اهل شڪ - ڪڻ ٿيڻ لڳو.

هڪ طرف ماڻهن ۾ دڪش جي گلا ٿيڻ لڳي ۽ ٻئي طرف ستي سان آيل شو - گڻ تهڪ لڳو.

هڪ طرف ماڻهن ۾ دڪش جي گلا ٿولجڻ لڳي ۽ ٻئي طرف ستي سان آيل شو - گڻ ڪاوڙجڻ لڳو.
(پارڪد يا دوت) ستيءَ جي پنهنجي پاڻ کي اگنيءَ ۾ ڀسم ڪرڻ لڳا ۽ اهڙي طرح ۲۰ هزار شو گڻن ستيءَ پنهنجو پاڻ سمرپڻ ڪيو. ڪن شو گڻن ۾ دڪش ۽ شوڪ جي لهر ۾ اوسڙي پاڻ کي پڄڻ شروع ڪيو ۽ باقي چاليهه هزار شو - گڻن، دڪش ۽ اُن يگيه ڪرائيندڙ برهمڻن رشين کي ماريڪٽ ڪرڻ شروع ڪئي. هيءُ يگيه ڪندڙ برهمڻ مٿان شو - گڻن جي استرن ۽ شسترن سان مرلمار ڪاهه. ڏسي ڀرگو رشيءَ "اوم اَپ هتا اسرا رکي، ڪرم سي" وغيره منتر سان اگني ڪنڊ ۾ آهوتيءَ جي مٿ پڙهي ورتي ۽ اُن منتر جي ٻل سان "رڀو" نالي هزارين خوفناڪ ديوتائن اُٿيا جن جي هٿن ۾ ٻرندڙ مشالون هيون جي ٻهادر آواز ڪندي اچي شو گڻن مٿان ڪڙڪيا ۽ مٿن جي صفائيءَ سان يگيه منڊپ مان سڀني شو گڻن کي ڀڄائي ڪڍيائون.

هڙڏانهن سڀ شوجا ڪڻ روح راڙو ڪندا وتي ڀڳوان شنڪر جي اڳيان سمرو وستار ڪرڻ لڳا ۽ هيڏانهن وري اهو سڀ ڏسي ڪري ديوتائن، اندر، وشنو ديوتا، اشرني ڪمار ۽ لوڪپال وغيره جيڪي ستيءَ جي آپگهات ڪرڻ ۽ شو گڻن جي اتيٽ ڪري، شو - گڻن جي اگنيءَ جي ڀسم ٿيڻ ڪري ۽ ٻاقي شو گڻن جي ڀڄڻ کان گهڻي اچي وشنوءَ وٽ پهتا جتي سڀئي گڏجي صلاح ڪرڻ لڳا ۽ ستيءَ جي آپگهات ڪرڻ ڪري، شو - گڻن جي اگنيءَ جي ڀسم ٿيڻ ڪري ۽ باقي شو گڻن جي ڀڄڻ ۽ ڌڪ لڳڻ کان گهڻي اچي...

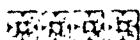
مصيبتون اوهين ڪڍڻ جو ڪرڻ آهي. شڪل ۾ اڻ ۽ خراب وڳڙ اٿندڙ، جهن ۾ اڻ ڇڙ، ماڻهن مٿاهن، مسالن جهڙي رڪ لڳائيندڙ، ڪرڙي، اٻالي، ٻولڪي، اڪيالي، مروڪ، انهن ۽ ٻيا ازڳن جو ڀڃار آهي ۽ هن ۾ اکر ۾ مکر ڄاڻ نه جا اڙ رهڻ لائق به نه آهي. ڪنهن ڏاڍ رکڻ لاءِ موهيءَ ڏي آهي، سڌ ڪري الي آهي ڇڏڻ لاءِ ڪرڻ جي اڙي آهي نه ڇڪڻ دان دڪش وغيره وڙهي هجي سر شانتيءَ سان رکي راهن لسيءَ ۽ ماڻهن ڪري هن مڪل ڪسا ۾ اشانتيءَ سان رکڻ جهڙي محروشي نه ڪر.

دنيا جي اهڙيءَ طرح اپان ڪري ڪري سڀ اساڻ ڪسي هرڪهڙيءَ لنڪار ڏيڻ لڳي ۽ اندر ۾ ڇڙڻ لڳي، جهڪڙن سان هالي مهادير وند مرلي ٻڌس نه ڪڍڻ ۽ هن سڪهنس ۽ لهن ڪسان نه انهر الهي آهي جهڙڪ ڪامي مران. لوڪ دل ڏهائي ٻنا ڇڙڻ لڳي.

سنني :- اي ٻنا! مهيشن ٿيءَ جي لنڊا ڪرڻ واري ڪسي ڄڙڪ جو اڪاري لهڻ پرلدو ۽ سان ٿيءَ جي لنڊا جي ڀاڳ واريءَ کي هميشه مسار ۾ جهڙڻ جو ڪڍڻ مطلب؟ اي ٻنا! لوهان مهادير جا لنڊڪ آهيو. لوهان کي هن ڪالهه جسر ولڏ ٻيهاڻ ڪرڻ پرلدو ۽ سڀ سرا ٽپي پرلدي. هن لوڪ ۾ جهيهو نه ڪر پيارو آهي ۽ نه ڪو دشمن آهي، جو رهڻ - رهڻ ٽان لهارو آهي، جهڙي جي عقل نه ڪو هلي سگهندو آهي، جهڙي جهڙي چرلي جي ڏور سان مهاساڻن اتان روڀ اللڪار ڪسي ڏور ڪري سگهن لڻ، جهڙي جو ڪالو ٽڙ پهڻ مڪاڻ ڪندڙ ۽ جو ڪنهن نه ڪهيهو اڪلائي ٻا لڻسان نه ڪندڙ آهي، لهن جي ڪه لوهان الهي نه ڇنو؟ (برهما ۽ وشنو وغيره ڏانهن سڀ ڪري) ڇا اي برهما! اي وشنو! ڇا ٻڪڙان مهادير جي خدمت ۽ پراڪرم کان اڻواقف آهيو جو ٽهي کي ڇڏ لائي الهي رڌا پڙو ۽ هن لکه ۾ شامل ٿي ڀاڳ کي داغ ٻا لڳايو؟ اڙي جهڙي شڪر جي چرڻ جو جل (ڳنگا) جي جهڙي هلڪ سان جهڙ - جهڳڙن جا پاپ ناس ٿي وڃن ٿا ۽ اڪهان - اڻسڪيڙ ڏڪ ٿي وڃن لو لهن جي ڪه لوهن اٿي رهيا آهيو؟ (وري ٻنا ڏي سڀ ڪري) اي ٻنا! رهڻ ۾ ڪڙو ٿي لڪاري جا آهن. هڪ پورو اي مارڪ (دايا ۾ لڳ لاڳاپا هڻڻ) ۽ ٻيو لوورلي مارڪ دنيا ٽان لڳ لاڳاپا لاهي ڏور لهڻ. ٻيهي وسعن ٿي هڪ مهل انسان نه هلي سگهندو آهي. مڪر ڀر لوهر شڪر الهي ٽان به ٽهي آهي. سدا اڙ ڪمالي مالهو لي ٻڪڙان شڪر ۾ وشواس رکندو آهي ۽ هتي لون ڪڏا ڪري رهيو آهن جا مهيشن سڀ ٽان ٻاهر آهي. لوهان سڀني ڪسي ٻڪڙان شڪر سان جهڳڙو ڪرڻ پسند آهي لهڪري لوهان کي هڪ ان جهڙي جواڻ سرا ٽپڻ پرلدي. الهي چرلدي سنيءَ لوور رفسد پيٽ هڻي. (اهر هو مهادير شيو - مهيش وشرلامڊ ڪڪي) ڏهو سڪوهما [۳] سنني ڪٿا [۲] اڌياءُ ۲۹ سماپت.

ٻالڪا ڪندي پنهنجي پيڪي گهر وڃي سگهندي هئي.

مهاديو جي آگيا ملڻ سان اوچا ۽ قيمتي وستر ۽ گهڻا ٻالي ڀوشڻ ۽ ٻالڪائي سان شرنگار سان ستي هڪ شاندار سوڪس ۾ ڏٺي. پيءُ لاءِ رواني ٿي. خوب ناچ گانا ڪندا، ٻگل ٻاجا وڄائيندا ۽ ستيءَ مٿان ڇٽر چوڙ جهولائيندا، ڏهل ۽ شرنائون وڄائيندا شوگڻ اڳيان ڏٺي. پيءُ جي دروازي وٽ پهتا. (شري شو مهاديو شيو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) آڌيا٤ ٢٨ سماپت.

يگيه شالا ۾ شوءَ جو آدرستڪار نه ڏسي ستيءَ جو ڪاوڙجڻ.

برهما:- اي نارد! دروازي جي اندر اچڻ سان ستيءَ جيسي عجب جي حد نه رهي جو هن عجب ۾ وجهندڙ سڀني ڪهڙا شين سان سينگاريل، ليجهري، مدبر مسرولهن واريل ڀرواني جوهر سان پرال دار، ديوتائون رشيءَ مني ۽ ليسري پنهنجي پنهنجي ڪم ۾ رڌل ۽ مشغول ڏٺا. ماتا اسڪني (وارڻي) اڪدم ڇلانگ ماري ڏيءَ ستيءَ کي ڀاڪر ۾ ٻالي هنجون هاريون ۽ خوب ستڪار ڪيائين، باقي شو-مايا ۾ موهت سڀني رشين، منين ڏاڍس اک کڻي به نه نهاريو. اسڪنيءَ سان ڳالهائيندي ۽ چوڌاري نظر ڏوڙائيندي اڳتي وک وڌائيندي ستيءَ ڀوران وشنو ڀڳوان جو آسن ڏٺو ۽ ٻين ديوتائن جي آسن ڏانهن نظر ڦيرائي. مهاديو جي آسن (ڀاڱي) کي نه ڏسي ستيءَ کان سهارو ڪين ٿي ويو ۽ اڪدم پتا جي اڳيان وڌندي ڪندي چئي ڏنو.

ستي:- پوجيه پتا! هيءَ ڪاوڙ ۽ انرٿ ڪهڙو آهي جو ديوتائن جي ديو مهاديو کي هن يگيه جي ڀاڱي وٺڻ کان محروم ڪيو اٿو؟ ڇا هيءَ ڳالهه توهان جهڙن سمجهدار ماڻهن لاءِ اچت ڪرڻ واجب آهي؟ ڀڳوان شنڪر خود يگيه آهي. پرميشور آهي ۽ تنهنجو يگيه کي پورو ڪندڙ آهي، يگيه ڀاڳ آهي ۽ يگيه ڪرائيندڙ ۽ ڪندڙ به پاڻ آهي ۽ انهيءَ سواميءَ بنا يگيه جي ڪاميابي ملڻ نه فقط مشڪل آهي پر ناممڪن آهي. ازي! جنهنجي شان ياد ڪرڻ سان ئي انسان پوتر ٿي وڃي ٿو نه سڌس ڪيائو يگيه ۾ وڌيل سان نه اڻاسي ڪاوڙ ۽ ڦل ملندو! ودي منتر، يگيه جي سامگري وغيره سڀ شو روپ آهن. اي پتا! تون ڪالا آهين نه توهان ٿي انهي ڪاوڙ ۽ ٻيو سوال پيدا ٿيو آهي ۽ مان نه ان وشنو ۽ برهما ڏانهن ڏسي عجب ۾ پئي ٿي جو پنهنجي آديءَ شڪتيءَ کانسواءِ اچي هن يگيه ۾ شامل ٿيا آهن. هاڻي به وقت ويو ڪونه آهي ۽ جيڪڏهن ڪجهه پنهنجي ڪلياڻ لاءِ سوچيو ته الو نه پڇتاءُ ڪريو.

دڪش:- اڪاوڙ ۾ ستي! تون اهو ڪيئن ٿي چئي سگهين؟ توکي ڪهڙي خبر ٿي ڪهڙي ... اهي ڪهڙو آهين؟ تنهنجي گهر ڪرڻ اهي ... الوئي. ولڻي نه ڪر ۽ ولڻي نه هلي وڃ. سڀئي ودوان ۽ رشين جو ستر آهي نه مهاديو لهنجو اهي

[illegible] حو بگوان شو کي زور پور [illegible]
[illegible] آگيا لوسار شو. گڻن
[illegible] حو وڻو ليو.

[illegible] ساڻ دکھ [illegible]
[illegible] والدين [illegible]
[illegible] لکھڻو [illegible]
[illegible] عاليشان [illegible] کري [illegible]
[illegible]
[illegible] هڪ
[illegible]
[illegible] وڏا [illegible]
[illegible] کال
[illegible] فرض آهي [illegible]
[illegible]
[illegible] دکھ [illegible]
[illegible]
[illegible] آهي.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ساڻ [illegible]
[illegible] آهي. [illegible]
[illegible] ساڻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ساڻ [illegible]
[illegible]
[illegible] هڪ [illegible]
[illegible] ساڻ [illegible]
[illegible]

توهان سڀ آنند منگل ڪندڙ دان وٺي ۽ اُتم وٺي شانتيءَ، لڳن جي چاڙهڻ وارا هر طرح
ٺيڪ، جي شبھ ڪرم کي ڪاميابي آڻڻ وارا پيدا ڪرڻ آهيو ته پوءِ هتي مهادان جي آڻڻ جو ڪهڙو
ضرور اچي پيو آهي؟ اي براهمڻو! منهن برهما جي چرڻ موجب پنهنجي ڌيءَ (ستي) ابار
مهادان کي ڏني آهي پر اهو نه چاهيان ته نه هو شاندار گهرائي گهر جو مالڪ ڪرڻ آهي،
جنهن کي نه ماءُ ۽ نه ماءُ آهي ۽ فقط ننگ ڌڙنگ (اگهاڙو) رهندڙ ۽ اڪيلو ئي پرين، ارتن
۽ پشاچن جو سرواڻ آهي. هو مورک، ايماني، پنهنجي پاڻ وڏائي ڪندڙ، سانڊ ۽ مسڊ جهڙي
باهه ۾ جلندڙ لڳي، جهڙي شبھ ڪارج ۾ شامل ٿيڻ لائق ڪرڻ آهي ۽ ٺهمڪري لي مرن
ڪيس ڪرڻ ڪرڻار آهي. اي ديوتائو! توهان کي وري ٻڌجي ته ڪڏهن اهڙي ايي واجب
ڳالهه نه ڪرڻ گهرجي ۽ منهنجي توهان سڀني کي وينتي آهي ته شانتي ڪري ايءَ ڳالهه
جو خيال نه ڪري توهان هن شبھ يگيه ڪرم کي اڳي وڌايو ۽ هن يگيه کي سڦل بڻايو (ايئا
ڳالهه ٻڌي ڪري دڌيچيءَ کان سدر نه وار جنهن وري اهي دڪش جو ڏاڍا ٻڪالڻ لاءِ چيو.)

دڌيچي : اي براهمڻ دڪش! توهان لاءِ وري اسي صلاح ڀري ڳالهه آهي اسان منگل
ڪاري ڀڳوان کي هڪ دفعو ائين ڏٺي گهرائو ته ته توهان جو هي يگيه ڪڏهن به سڦل
ڪرڻ امندو ۽ هيءُ شبھ ڪارڻ يگيه جي نالي سڏائڻ لائق به ڪرڻ امندو. جڏهن اي ا
۾ ضد لي قائم رهندا ته ياد رکو اي دڪش! توهان جو هي يگيه توهان جي ناستي آڻيندو.

ائين چئي وٺي دڌيچي هن دڪش جي يگيه مان اٿي هليو ويو ۽ جيءِ شنڪر
جيءِ - شنڪر" جو نعرو هڻندو ٻاهر نڪري ويو. وٺي دڌيچيءَ جي هلڻ اپا ۽ شري ٻڪس
شر جي "جيءِ - جيءِ" چوندا آهستي آهستي شانتيءَ ۽ پيا ڪرڙ اڪهڙي جي دڪش جي يگيه
مذهب مان ٻاهر نڪرندا رهيا. ڪجهه وقت نه سمائو چالنجي وار ٻار ۽ پوءِ الڀس دڪش پنهنجي
شرم پرچالڻ لاءِ الڀس من ۾ ٺڪر لي، ۽ ٻاهران اهڙ الڏي چرڻ لڳو.

دڪش ! اي براهمڻو! دڌيچي جهڙا ٻال هليا ويا جن جي اندر ۾ ساڃهه شڪتي ڏيکت
آهي ان کي چيا ڪري سگهجو ۽ اهڙا ڪرڙي، ٻورنگي، اُيماني ڪروءِ (شنڪر) جا چيلا لاءِ
سچ ٻچ هلڪا ۾ شامل ٿيڻ لائق به ڪرڻ آهن. پاڻ سڀني ڳالهه لي جو اهڙا برابري مسائل
اسان جي شبھ يگيه ڪرم ۾ پنهنجي پاڻ ڪري لي ٺڪ لي ويا (سڀئي يگيه مان براهمڻ
ڏاڍو ممنون ڪندي) هاڻي توهان اي ارهو! ڀڳوان وشنوءَ سان گڏ هن شبھ يگيه سڦاره
ڪي سڦل بڻائڻ ۾ لڳ ۽ من سان لڳي وڃو جنهن ۾ سڀئي ڀرئي ڀار آهن.

ائين دڪش جي آسائش ڪرائڻ سان سڀ براهمڻ وٺي ۽ منهن يگيه جهڙي ڪاروبار کي
لڳي ويا. (هر هر مهادان شمبهو- ڪاشي وشرالف تنگي) ردر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢)
اڌياءُ ٢٧ سمايت.

۞۞۞

اهڙي سڀ [illegible] ۽ مهاڀارت کي [illegible] سان [illegible] ڪري
[illegible] ۽ مهاڀارت [illegible] [illegible] ڪري [illegible]
[illegible] ۽ مهاڀارت [illegible] اهڙي [illegible] [illegible]
[illegible] ۽ [illegible] شروع [illegible]
[illegible] مهاڀارت کي [illegible]
[illegible] مهاڀارت [illegible] ۽ [illegible]
[illegible]

[illegible] :- [illegible] ۽ [illegible] ڪري [illegible]
[illegible] مهاڀارت [illegible] آهي [illegible] سڀ آهي؟ [illegible]
[illegible] آهي [illegible] مهاڀارت [illegible]
[illegible] آهي. [illegible] آهن ۽ [illegible]
[illegible] ڀڳوان [illegible] سان [illegible] حاصل
[illegible] آهي [illegible]
ڀڳوان مهاڀارت [illegible] آهي، [illegible] آهي. [illegible]
[illegible] ڪري [illegible] (خراب [illegible]) [illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible] ڪري [illegible]
([illegible]) [illegible]
[illegible] آهي. [illegible] ڀڳوان [illegible]
[illegible] ۽ [illegible]
[illegible] مهاڀارت [illegible] سڀ [illegible] آهي [illegible]
[illegible] ڀڳوان [illegible] سان [illegible] ڪري ڀڳوان
[illegible] سان [illegible]
[illegible] سان [illegible] حاصل [illegible]
[illegible] ۽ [illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]
[illegible])

[illegible] ۽ [illegible] ڀڳوان [illegible]
[illegible] آهي [illegible] آهي ۽ [illegible] آهي [illegible]
[illegible] ۽ [illegible] سڀ [illegible] ۽ [illegible]
[illegible] آهي [illegible] ڀڳوان [illegible] آهي [illegible]
[illegible]؟ [illegible] سان [illegible]
[illegible] ([illegible]) ۽ [illegible] آهي [illegible] آهي ۽

پرجاپتي ۽ سڀني براهمڻ سان گڏجي اچي ڪڙو لهر مگر ان واقعي کي وري وري دهرائيندي
براهمڻن سان گڏ شو - ڀڳتن جي نندا ڪندي رواسر لهر. (هر هر مهادار شمڀو - ڪاشي
وشرالت گنگي.) رُدر سنگهتا (٢) سڪنڌ (٢) اڌياءُ ٢٦ سماپت ٿيو.

دڪش جو يگيه ڪرڻ، برهما ۽ وشنو جو سنڪار - شو - نندا ڪرڻ ڪري شو - ڀڳتن جو نڪري وڃڻ

نارد:- اي وڏالا! دڪش جي يگيه ۾ شو - ڀڳتن ڪهڙو اوشڪار ڪيو؟

برهما:- اي نارد! براهمڻ سڀني ۾ دڪش هڪ وڏي يگيه جو بندوبست ڪرايو جنهن
سڀ ديو رشي ۽ ديوتائون گهرايا ويا. اگستيه، ڪشيپ، اَتري، وامديو، ڀرڳو، دڌيچي،
ويد - وياس، ڀاردواج، گوتم، پئيل، پراشر، گرگ، ڀارگو، ڪرش، سنت، سومنتر، لرڪ،
ڪنڪ ۽ ونشوپايه ۽ ٻيا ڪيترائي رشي مني زالن ۽ ٻارن سميت دڪش (مهمتي يت) جي
يگيه ۾ شامل ٿيا. انهن کانسواءِ ڪيترا ديوتائون، لوڪپال - گڻ ۽ آيل هئا. دڪش مون (برهما)
کي ۽ گهرايو ۽ ويڪنٺ مان وشنو کي ۽ خاص ادب سان گهرايو. وشوڪرما تمام
سٺيون ۽ سهڻيون جايون يگيه شالائون ۽ رهڻ جون ڪمشالائون ٺاهيون هيون، جتي ڏاڍي
سٺي مهماناري ٿئي ۽ هر طرح آسمان جوڳو بندوبست ٿيو. ٿيءَ يگيه ڪنڪل - (هردوار)
نالي تيرٿ تي ٿي رهيو هو، جنهن ۾ رواج (يگيه ڪرائڻ وارا) برڳو رشي وغيره ٻيا به
هئا ۽ مکيه (اڌ شٽالا) ڀڳوان وشنو هو. مان (برهما) ويدن جي وڏي ڏيکارڻ وارو هوس
۽ انهيءَ طرح سڀ دڪپال دروازن جي رکيا ۽ انتظام لاءِ هئا. يگيه ڀڳوان اڄ سنڌر روپ
ڌاري يگيه جي مدد ڪئي جنهن سهڪاري رهيو هو. سڀني مها رشي ويدن جي ڌارڻ
ڪرڻ وارا هئا. اگني ديوتا ۽ آهوتيون سوڪار ڪرڻ لاءِ هزارن روپن ۾ حاضر ٿي
هئي. اٺاسي هزار رواج (يگيه ۾ آهوتي ڏيڻ وارا برهمڻ) حاضر هئا. چوهٺ هزار ديو رشي
اُدگاتا (ويد پاٺ پڙهڻ وارا) هئا. نارد وغيره سڀ رشي ان يگيه ۾ شامل ڏسڻ وارا
هئا. دڪش وري انهي مها يگيه ۾ گندرون، ودياڌرن، سڌن، اپسرائن، سدن، الوڪ ٿلن ۽
ناگن کي شامل ڪرائڻ لاءِ ورتو (سڀڙا سڏيا هئا) ڪيو هو. ڪيترائي برهم رشي، راج رشي
۽ ديو رشي ان يگيه ۾ شامل ٿيڻ لاءِ گهرايا ويا هئا. ڪيترا راجائون، مهاراجائون پنهنجن
مکيه وزيرن ۽ رواجي وزيرن ۽ صلاحڪارن ۽ دوستن سميت گهرايا ويا هئا. يگيه جي
اداڪار (اڄمان) دڪش ڪيترا وسرو. گڻ ۽ يگيه جي شروع ۽ ڏاڍيءَ لاءِ گهرايا هئا. منهنجو ۽
چوڏس پرداز يگيه جو شروع ڪرڻ ۽ هتون جو فيصلو ڪرڻ ۾ ۽ يگيه جي شروع وڏائي ۾ دڪش
پنهنجي وس ڪان ڪجهه ٻه گهٽائي ٿيو.

لئمبور کي جڏهن الهه ڏکيه سراب ڏٺو ته ورتي لئمبور لهي لئل لسي وٺو ۽ ورتي اهمڪوري ڏکيه کي جراب ڏيڻ لاءِ الور ۽ چيو.

لئمبشوري - اي موڪ ڏاهما لوڪي شڙ - لسه جو اصل ڪمان ڪيل آهي. تو اسان شڙ - ارڪدن ٿي لاهي سراب ڏٺو آهي. پراڻو وڻهوڙهه رشمن ۽ پرهڻ اهنڪاري ڏڪيه جي پهه ولي جي لاهي مهادير جي لمدا هڪي آهي ۽ شو - مهما ڪان ئي مڪ رهما آهس ئي سڀني ٿي مان شو - سگريا سان مان سراب تو ڏٺو ته پراهڻ ويڊن جي لئو. ڪمان ڪان رهنه رهندا سوڙ جي نشا چاهما مڪمدي راهمڻ غرب رهندا ۽ دان ولڻا لئد پتڪندا ئي رهنداءِ لمع دان ولي لوهه جا الڊڪاري رهندا ۽ ياد رڪ ڏڪيا جو لدوهچو مڪ (مهي) ويڊن جو وسٽار مڪمدي شو جي لمدا ئو هڪري سو آثر ڪمان ڪي پاٽي هڪري سڙنه (پتر يا جانور) والڪو ۽ سڪرم جي لل ڪي لاس هڪري رهڪريه والڪو اي ارالدو.

اوزيه طرح مڪورلي لئمبور جڏهن پراهڻ ۽ ڏکيه ڪي سراب ڏٺو ۽ ڏڪيه جڏهن مهادار جي ٿٽي ٿي سراب ڏٺو ته پکه ۽ هاهاڪار مچي وئو، تڏهن پرهما چيو ۽ "اي ناردا پتهي جون ڪلهوڙن پڻي مان، پراڻو وڻهوڙهه پراهڻ جي امدا هڪي جو شو - مهما ڪي ته جانو هو. اهو سدا شو لئمبور جي هڪاوڙ ڪسي ڪهت ڪرڻ لاءِ الهه مهڪي ۽ ڏ اسرج واريءَ واليءَ ۽ چيو.

مهادير - اي لمدي! لسون مهمتي ڪالهه پڌ. لون وڏو ڪمالي آهين. لوڪي ڪرڙ ڪرڻ ته ڪورهي. لدوهتو اسو پوم هسو جو لسو سمجهو ته. مسولڪي سراب مطو آهي ۽ لدوهه هڪري لون ۽ پراهڻ ٿي سراب ڏٺي ورلو. ياد رڪ ته مولڪي ڪنهن جو سراب لڳو ته پري نو ٽاهي ته نلو سگهي. لوڻي هڪاوڙ ڪرڻ لدو ڪورهي. ويڊن جا معر ڪيا ڪندڙ آهي. ويڊن جي هوهنڪ سوهنه ۽ ڏنهه ڏارڻ مڪمدڙن جسي آئا (پرماتما) سمايل آهي. لدوهڪاري اتي سمون جي جانڻا وارو آئا جسي جانڻا وارو ۽ ارماتما پرم برهم جي جانڻا وارو آهي. لون هڪاوڙ ۾ اچي اتهي ڪسي سراب ته ڏي هڪوهون سمجهه هڪوڙي ۽ اهي ههي ٿو ويڊن ٿي سراب ڏٺا وارو هڪرو ته جانو اهي. لسون سڪادي سڌي (رشمي) ٿي ۽ ٿان ڏسڻ وارو آهين. ڪمالي ۽ ڏاهي آهين. لدوهڪري همطر شالدي هڪرو. اهو ۽ ڪڙ ته پکه ناي اهيان، پکه هڪرو ناي اهيان، پکهن جي ساڪري ۽ ساماي وڻهوڙهه ۽ مان اهيان، پکه جي آلنا ۽ ناي آهيان، پکه هڪمڙ پهماي ۽ مان اهيان ۽ پکه جي الدو ۽ مان اهيان ۽ پکه ٿي اڳيان ۽ ناي ٿي اهيان. لون هڪرو اهين مان هڪر اهيان ۽ ڪي هڪر آهين؟ هاڻي ۽ مان سمجهه اهيان، لون السه پوهلي سمجهه تان هڪرو رسه. لاهي ويڊارن پراهڻ ٿي لو سراب ڏٺو هوڻ مالا - موهه (پرهڻ رهما) تان دور لي الر - لئمبد ڪمالي والڪو هڪرو لان پتڪدو ڏسو هڪرو.

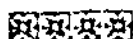
الس ڏڪرا هو جي سمجهايا لسي ووهڪي لئمبور شالت ٿيو ۽ ڏڪران شو سان سپ ڏڙڪه پورهي تار ڏٺي ورتي لمڻ لاءِ السي ٽڙا ٿيا. مهادير جسي وڃڻ ڪالهوه ڏڪيه

ڀاڪرن سان گڏ رُدر (مهاديو) ۽ اچي نڪتو. مهاديو کي آيو ڏسي سڀني ديون ۽ ديوتائن
ڪيس وندنا ڪئي ۽ مون (برهما) ۽ ڀڳتي ڀاوَ سان ڪيس پرڻام ڪيو. پوءِ ته مهاديو ۽ ڀڳوان
جي ڀوڳيَ آسن تي واهي رهيو. انهيءَ وچ ۾ دکش، پرجاپتي ۽ گهمندو گهمندو اچي پهتو،
انهن ڏينهن ۾ دکش کي سڄي برهمانڊ جو مالڪ ڪرايو ويو هو ۽ ان ڪري هر هنڌ اُن
جي عزت ۽ پوڄا ٿيڻ لڳي، ڀيٽڪري هٿ ڳنڍي اڳيان بيٺا. ۽ سڀئي ديو رشين وغيره، اُٿي کڙا
ٿي ۽ هٿ جوڙي ڀيٽسري دکش جو آدر ستڪار ڪيائون. دکش، جو ستي جو پيءُ هو، پڪو
ٿي ۽ هٿ جوڙي نيچسري دکش جو آدر ستڪار ڪيائون. دکش جي اُٿڻ جي طرف پڪڙيائون
ٿي ۽ هٿ جوڙي... راڻي مهاديوان ڏانهن اک کڻي نه نهاريائين
لڳي ۽ جلهن ڏانئين ته سڀئي سندس سلامي ڪئي ۽ راڻي مهاديو ڏانهن اک کڻي نه نهاريو ته
ٿي ۽ ڪاوڙ ۾ ڀرجي مهاديو ڏانهن گهٽ وڌ ڳالهائيندي چيو.
دکش، ڪاوڙ ۾ ڀرجي مهاديو ڏانهن گهٽ وڌ ڳالهائيندو ڇيو، جو لوڪن مونهنجو آدر
دکش . اي برهمڻ ۽ ديوتائون! مونکي سڀ کان وڌيڪ خوشي آهي جو لوڪن مونهنجو آدر
ستڪار ڪيو آهي پر افسوس جي ڳالهه آهي ته (مهاديو ڏانهن اشارو ڪري)
ستڪار ڪيو آهي پاڻي دکش ۽ افسوس جي ڳالهه آهي ته (مهاديو ڏانهن اشارو ڪري)
پرتن ۽ پشاچن جي سواءِ من ۾ اهنڪار ڪري دشت ماڻهن وانگر ايترا ڏکاري
مرڏانهن نمسڪار نه ڪئي سو ڇو؟ ماڻهن ۾ اِداس ڪرڻ واري ارلج جو سرڏانهن ڪند
ڪرڻ جهڪايو مونهنجو ڪهڙو ڪارڻ آهي؟ هن ڪان واڌڪ ڪريا ڀلجي وئي آهي. انهيءَ
ڀوتن سان سنگ ۾ رهي هن مريادا وساري ڇڏي آهي ڇا؟ هن سان گڏ رهڻ وارا ماڻهو
پاکنڊي، دشت، دراچاري ۽ برهمڻن کي ڏسي ڪلا ڪرڻ وارا ماڻهو ليندا آهن. هيءُ سدائين
زال جي ڀرسان ۾ قائل ۽ مست رهي ٿو. ڀيٽڪري مان ڪيس سراپ ٿو ڏيان ته هيءُ جڳن تي
وڙان کان الڳ ۽ پدشڪل رهندو. هن کي هڪ، ڪان الڳ ڪري ڇڏيو. شمشان (مسان) ۾
رهڻ وارا ائم ڪُل مان ته هوندا ۽ ڀيٽڪري ديوتائن سان گڏ اهو جو ڀاڱو هن کي ملندو.
رهڻ وارا ائم ڪُل مان ته هوندا ۽ ڀيٽڪري ديوتائن سان ملي وڃي مهاديو جي ڪا ڪنديشور کي
دکش جي ڦرار ٿڌي ڀرڳو وغيره رشين ديوتائن سان ملي وڃي مهاديو جي گُڻ ڪرڻ لڳو.
ڏاڍو ڪروڌ آيو ۽ مهاديو جي نندا سڻي نه سگهندو ۽ اُلٽي ڏهه آهيو؟ سو منهنجي
نديشور: او مورک دکش! دشت ٻُڌيءَ وارا اوکي ذرو ۽ شرم نه آيو؟ سو منهنجي
سوامي کي هڪ، کان الڳ ڇو ڪرائي رکيو؟ جنهن جي نالي اُچارڻ سان هڪ ۽ لوڪ
سوامي ڪي هڪ، کان الڳ ڇو ڪرائي رکيو؟ جنهن جي جاپ جي ايڏي ۾ اڻي ٿو
سڦل ٿي پون ٿا، ڀيٽڪي او سراپ ڪيئن ڏنو؟ او دکش! برهمڻن جي چالبازيءَ ۾ اچي او
ٿي فائدو مهاديو کي سراپ ڏنو آهي. مونهنجو مالڪ مهاديو ڌرم جي هر سم ڀيٽو، اوڙوٽ
آهي ۽ او اهڙو هن تي ڇتيون ۽ لڙهيون ڪيون آهن. اي برهمڻن ۾ ادو! جو سرشٽيءَ
جي پيدا ڪرڻ وارو پالڻ وارو ۽ ناس ڪرڻ وارو ڀڳون کي او ڪيئن سراپ ڏنو؟
نديشور جي اهڙين ڳالهين تي دکش جي ڪاوڙ الئين وڌيڪ ڪانئي الي هڻن پرڪڙ ۾ ڪرڻ
اچي پير هڻي ۽ دکش، الي ڇوڻ لڳو، ”اڙي مهاديو جا ڪتو (دربار)! لوڪن ۽ واڌڪ مارڳ
کان الڳ ٿي رشين ۽ منورشين کان دور ڪيا ويندا. اهي اڳتي هلي جتن رهندا، هٿن ڪنن
جي مالهائون پائيندا. پاکنڊن سان سدا ائرشان جو سنگ رهندو ۽ نشيدار شين ۾ خوش
ٿي رهندا.

روئي) ستيءَ کي من سان تياڳ ڪيو. ويدڪ ڌرم ۽ سماڻن ڌرم جي پالن ڪرڻ واري ڀڳوان
ودر ڀمهجو اهڙن انجام ٿيڻ نه ڏٺو. ستيءَ کي من سان تياڳي ڪيلاش پربت ڏانهن هلڻ
جو رخ رکيائين. رستي تي ويندي ستيءَ ۽ مهادو کي آڪاش واڻي ٻڌڻ ۾ آئي، ” اي
مهادو! تون ڌنيه آهين. تنهنجو انجام به ڌنيه آهي. ٽنهي لوڪن ۾ تو جهڙو مهان جوڳي ۽
مهان شڪتيءَ وارو ٻيو ڪونه آهي.“

اها آڪاش واڻي ٻڌي ستيءَ جي پيشاني ڦڪي ٿيڻ لڳي ۽ تمام نمرتا سان اچي مهادو
کان پڇڻ لڳي، ”مهراج! ٻڌايو ته ڪهڙو توهان انجام ڪيو هو؟“ ستيءَ جي اهڙي طرح ۽ اي
تمولي زور ڀرڻ تي مهادو جو شاديءَ ڪرڻ وقت وشنوءَ جي سامهون انجام ڪيو هو سو
ڪري ٻڌايو. مگر ستيءَ ڀڳوان مهادو جو اندر جو اندر ۾ ڌيان ڪري ۽ پتيءَ جي وڪساءِ ۽
ميار مان سوچي ڪيو ته مهادو ڪيس دل ۾ من سان تياڳ ڪري ڇڏيو آهي، ستيءَ من ۾ چيو،
”ڇا مونکي پتي ديو تياڳيو آهي؟“ هر گهڙيءَ ائين چوندي دکي. ڪنيا (ستي) افسوس
جي ساگر ۾ ٻڏڻ ٽڪڻ لڳي ۽ گرڻگا ڳوڙها ڳاڙڻ لڳي. ستيءَ جي ڳالهه مهادو جاڻي ۽
ڳالهه کي ٽارڻ لاءِ هون ڀون سندر ڪهاڻيون ٻڌائڻ لڳو ۽ من تان ڀار هلڪو ڪرائڻ جي
ڪوشش ڪرڻ لڳو. آخر اچي ڪيلاش پربت تي پهتا جتي شنڪر پنهنجي استان ۾ سماڌيءَ
۾ لڳي ويو ۽ ستي به پنهنجي جاءِ تي اڪيلائي ۾ رهڻ لڳي. جڏهن هن ڳالهه کي ڪافي
عرصو گذري چڪو تڏهن مهادو پنهنجو ڌيان ٽوڙيو. اهو ڄاڻي ڪري ستي اچي هٿن ۾ ڏاڍو
ڀاڳ ٽيندي سنڪا ڀريندي دکيءَ دل سان ستيءَ چرڻن ۾ پرڻام ڪيو. ستيءَ هردي واري
درياه. دل مهادو پنهنجي پرسان ويهڻ جي بجاءِ سامهون ويهڻ جو اشارو ڪيو. ڏاڍي پريم
۽ پيار سان ڳالهيون ٻولهيون ڪيائينس. جيتوڻيڪ ستيءَ جي اندر جو دک نه ويو ته به ڀاڳوان
ستيءَ کي بلڪل خوش ڪيو. (جيتوڻيڪ شو ۽ شوا روپ ۾ نه انهن جون دليون مليل
هيون ۽ هيءَ شو ليلا ۾ مرهمت لئي مهادو ۽ ستيءَ جي دلين جي ناسازي سمجهڻ گهرجي.)
[هر هر مهادو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي] ودر سنگهتا [٢] ستي کنڊ [٢] اڌياءِ
٣٥ سماپت.

پرياڳ ۾ يگيه، دڪش جو شو کي سراپ، نانديشور جو براهمڻن کي سراپ، شو جو نانديءَ کي شانتي ڪرائڻ

برهما: اڳئين سمي ۾ سڀئي مهاتمائون گڏجي ويدڪ وڌيءَ موجب پرياڳ راڄ ۾
يگيه ڪرڻ لڳا. جتي ۾ سنڪادي رشي، سنڪڻ، ديو رشي، برهم گيان جي ڄاڻو
وارا ٻڌايا هئا. مان (برهما) به سڀني ڪٽنب سان اچي ٺڪيس. انهيءَ موقعي تي ستي ۾

ونکان ٣ لمونن جون شڪتيون حاصل ڪندا. پوءِ انهن جي ڪاميابي، اُني آنڊ
ڪارن جي لطائن ڪرڻ جي شڪتي ۽ ٽين ٽنهي لوڪن ۾ سولتر ۽ آزاد ٿي هلڻ جي
شڪتي. اي هري! جي ٽرسان دوش يا دشمني ڪرڻ وارا آهن سي مرڪان ڪ ئي ڪ
ـزا ڏيڻ جي لائق ٿيندا ۽ ٽنهنجي ڀڳتن کي مان هڪ ٿي ڪ اُم پدوي يا موکيہ ڏيندس.
ون مايا ۽ ڦلالي سکهندا جڏهن مان سنسار جڙ- روپ ٿي سکهندو. ٽون منهنجي سانڍي
پالهن آهين ۽ برهما ڪابي پالهن آهي. منهنجو هرده روپ جو رُدر آهي سو مان ٿي آهيان
بعدي مون ۾ ۽ ان ۾ تفاوت ڪرڻ آهي. ٽون الڳ ڪارن جا اوتار ڌارڻ ڪري سڀني
جي رکيا ڪندو رهه. منهنجي دل ۾ جو ٽنهنجو ڌام رهندو سو ڪڏهن. ٽوڪ سان مشهور
رهندو. اي هري! برلوڪ ٿي جو ٽنهنجو اوتار ٿيندو سو سڀ جي رکيا ڪرڻ لاءِ ۽ منهنجو
ڀڳت ٿي رهندو. مان ان جو درشن ڪندس ۽ هو منهنجي ور سان هميشه خوش رهندو
شري رام: اي ديوي! اهڙي طرح شري هري (وشنو) کي اما - ولڀ (شنڪر)
ڀڳوان سڀ سک ڏئي ۽ ستڀداڻن اشيش ڪري پنهنجي هٿڪرن (ڪڻ) سرڏو ڪيلاش پربت
تي آئند سان رهڻ لڳو ۽ لڪشمي پتي ڀڳوان وشنو گوپ واس ۾ گوپن گوپين ۽ گائن جو
مالڪ ٿي آئند سان رهڻ لڳو ۽ ڀڳوان شو جي آگيا انوسار ڌارڻ ڪري جڳت جو ڪلياڻ
ڪرڻ لڳو. هاڻي هن سمي ۾ به وشنو، شو- آگيا سان چئن ڀائرن ۾ دشرٿ جي گهر پيدا
ٿيو جن ۾ وڏو مان رام آهيان، ٻيو ڀرت ۽ چوٿون شترو گهن آهي. پتا جي آگيا سان
سيتا ۽ لڪشمڻ ولي ان ۾ آيس جتي سيتا چوراڻي وئي ۽ وڇڙي ۾ وياڪل ٿي ٻيلن
جي ڀاڱ سان ڳڻجي ڳولهڻ لڳس ۽ توهان جو درشن نصيب ٿيو. اي ديوي! توهان جي
ڪرپا سان مان انهي راڪاس کي ماري سيتا کي پراپت ڪندس. اهو منهنجو سچو آهي. سو
ڀاڳ چئبو جو اوهان جو درشن مليو آهي. جڏهن ٻرش ٿي توهان اچي ديالو ٿي وڃو ته سو
ٻرش سچ پچ ڌنيہ ۽ اُم چئبو.

اهڙي طرح گهڻيون ڳالهيون ٻڌائي ستيءَ کي پرڻام ڪري ۽ ستيءَ جي
آگيا وٺي ڪري شري رام ان ۾ روانو ٿي ويو ۽ ستي به من جو من ۾ ٿي ۽ مهاديو ۾
اوشواس رکڻ واري ڳالهه کي دل ۾ آڻي ڀاڙي خوب پڇتاءُ ڪرڻ لڳي ۽ چوڻ لڳي، "مان
هاڻي ڪهڙو منهن کڻي مهاديو وٽ ويندس." چنتا ۽ پڇتاءُ ڪندي جڏهن ستي مهاديو
وٽ پهتي ته مهديو ان ڀرو ٽوي واس (منهن ڪرڻ لڳس) ۽ ڏک ۾ ڏٺي ٿيندڙ ستيءَ کي
ڏسي مهاديو ٻڌ سان پڇڻ لڳس، "اي ستي! تو ڪهڙي امتحان رام جو ورتو ؟"
مهاديو جي اها ڳالهه ٻڌي پاڻ وڏو ڏک ٿي ٿي شرم وچان ڪجهه ٿوڙي ڪري ٿي
رهي. ستيءَ جي من جو اندرس ۽ ڏک مهاديو ڄاڻي ورتو ۽ سچ جي وٺي ۽ ستي ڏانهن
سو ۽ مهاديو پنهنجي مايا سان ڄاڻي (چاڪاڻ ته ٻر اسرٽيءَ جو رچيندڙ ذاتي ٻرش آهي)

لئي جهڪي پرڻامر جواب ڏنو ته هيتي مون ۾ البت گمان جاڳيو، جنهنڪري مان
اوهان جي پرکيا ورتي ته هت سيتا جي واس ۾ هئس. هاڻي ڪرپا ڪري مونکي اهو
ٻڌايو ته اوهان مهاديو جا پوڄ لائق ڪئن ٿيا. (هر هر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي)
رُدر سنگهتا (۲) ستي کنڊ (۲) اڌياءُ ۲۴ سماپت.

شو ڪان گو پيش حي ويس ۾ وشنوءَ جي پوڄا ۽ ستيءَ
جو گمان دور. ستيءَ کي شو جو تياڳڻ

شري رام: اي ديوي! پراچين ڪال ۾ هڪ دفعو ڀڳوان شو پرم ڌام ۾ وشو ڪرما کي
گهرائي گئوشالا ۾ هڪ وشيشڪ سندر ۽ عاليشان محلات ٺهرايو. جنهن جو وشال، عجيب ۽
اَلرچت هو. تنهن ڪانپوءِ ڀڳوان شوءَ چئن ئي طرفن کان ديون، ديوتائن، يڪشن، گندروِن، ناگن
۽ ديوتائن جي سوامي اندر کي گهرايو ۽ برهما، رشين، منين ۽ ناگن جي سڀني ڪنيائن ۽
اپسرائن کي به گهرايو. خوب باجا، گانا، بجانا ۽ ناچ لڳا. سڀني ديوتائن ٥-٥ ڪلش
(پاڻيءَ جا ڀريل دلا) گهرايا ويا ۽ سڀني قسمن جون دوائون، ادُيون ۽ راڄ تلڪ ڏيڻ مهل
راڄ- ابشيڪ (راڄائن جي سنان) جي سڄي سامگري گهرائي وئي. ويد منترن جي اُچارڻ
ڪرڻ وارا وير بالي به اچي ويا.

اي ديوي! ڀڳوان وشنوءَ جي ڀڪتيءَ سان مهاديو هردم پرسن رهي ڪري وشنوءَ کي به
ولڪنٺ ڌام مان گهرايو ۽ شڀ مهورت ۾ ان سنگهاسن تي ويهاري مهاديو پاڻ پنهنجي
هٿن سان وشنوءَ جي پوڄا ڪئي. پنهنجي هٿن سان مستڪ تي مڪٽ پاتائين ۽ پڻ ڪوٺن
سان سينگاريائين. پوءِ سڄي منڊپ ۾ وشنوءَ جي سر تي ڇٽ ۽ پاڻ سان مهاديو اَڀشيڪ
(سنان ڪرايو) ڪيو ۽ خوب سرڪنڊن پاڪڙن پيت ۾ اوڍا ڪيائين. پوءِ سوُلتر پنهنجي
وسل مهاديو پاڻ وڏي وشنوءَ جي استتي ڪئي ۽ برهما وغيره سڀني کي چيو.

مهاديو: اي ديوتائو! اڄ کان وٺي منهنجي آگيا سان ڀڳوان وشنو منهنجي ۽ اوهان
سڀني جي پوڄ لائق آهي ۽ اوهان سڀ هريءَ (وشنو) کي پرڻام ڪيو ۽ ويد پڻ مون
وانگر وشنوءَ جو ورڻن ڪن.

شري رام: اي ديوي! ڀڳوان وشنوءَ جي شو- ڀڪتي ڏسي خوش ٿي ڪري ور ڏيڻ
وارو ڀڳوان رُدر مٿين ڳالهه چئي وشنوءَ کي نمسڪار ۽ پوءِ سڀني ديوتائن به وندنا ڪئي.
تنهن کان پوءِ مهاديو چيو.

مهاديو: اي وشنو! تون منهنجي آگيا سان سڄي برهمانڊ ۾ ڪرتا، پالڪ ۽ سنگهارڪ
ٿيءُ ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موکش ڏيڻ وارو ۽ انياءَ ڪندڙن دشٽن کي ڏنڊ ڏيڻ وارو ٿيءُ.
منهنجي ٻل، پراڪرم ۽ طاقت سان جڳت جي پوڄ لائق ٿيءُ. جنگ جي ميدان ۾ ڪڏهن
به ٽوٽو ڪونه جيت حاصل ڪري نه سگهندو. مونکان به توکي ڪڏهن هار نه ملندي. تون

شري رام ڏانهن نهاري رهيو آهي سوچ وٺي ۽ اُنهن ليل ڀانکي
لي مايوسي ڇانيل ڏسي ۽ پنهنجي شوُ ليلا کي ڄاڻي ڀڳوان رد البت مشکي ڏنو ۽ عزت
سان امسڪار ڪرڻ شروع ڪيو. پنهنجو روپ شري رام کي نه ڄاڻائيندي ۽ ”جيءَ-جيءَ
ڪندي پاسو ڦيرائي ڀڳوان رد پنهنجي پاسي هلڻ لڳو نه ستيءَ عجب ۾ پئجي چئي ڏنو.
ستي: پراڻناٿ! ديون جا ديو مهاديو توهان آهيو، برهما ارم ارهه توهان آهيو، ارهما[illegible]
وشنو آدي سڀ ديوتائون توهان جي شرڻ وٺڻ لاءِ تيار آهن، وڏن شاسترن ۾ نروڪار پرم[illegible]
بابت توهان جو ورڻن ڪيل آهي پوءِ پلا هنن ٻنهي ڇوڪرن کي ڏسي توهان خوشيءَ ۾ گد گد
لي ائي ڇو ڪيا ليا ۽ ڪهڙن نمسڪار توهان ڇو ڪئي؟ ڇا ڪلهن سواءِ ۽ شيوڪ (داس)
کي نمسڪار ڪندو آهي؟
مهاديو: اي ديوي! سراپ جي ڪارڻ مونکي امسڪار ڪرڻي پئي آهي. هيءُ ٻئي
پانڊ شري رام ۽ لڪشمڻ آهن. وشنو ڀڳوان شري رام جو روپ ڌارڻ ڪري آيو آهي ۽ شيش
ناڳ وري لڪشمڻ جو روپ ڌارڻ ڪري دليتن ۽ پاپين کي ناس ڪرڻ لاءِ ۽ اسان جي
سهائتا ڪرڻ لاءِ پرگهٽ ليا آهن.
ستي: اي ناٿ! توهان الائي ڇا چئي رهيا آهيو. مونکي نه ڪجهه اعتبار ۾ لي نٿو
اچي. زال جي لاءِ لوقندڙ ۽ وڇڙيل ۾ واڪل ڪيڙي انهن جي سهائتا ڪري سگهندا؟
مهاديو: اي ديوي! هيءَ سڀ وشنو- ليلا آهي. جيڪڏهن منهنجي ڳالهه تي اوکي
وشواس ڪونه ٿو اچي نه توهين پنهنجي عقل ۽ حرفت سان وڃي شري رام جي پرکيا وٺو.
مان ليستائين انهي وڻ هيٺان توهان لو.
اهڙيءَ طرح ڀڳوان شو جي آکيا وٺي ستي من ئي من ۾ سوچڻ لڳي نه هاڻي مان ڪئن
پرکيا وٺان. اڪدم لي هڪ ڳالهه من ۾ سمجهي آس ۽ ڇيائين، ”مان سيتا جو روپ ڌارڻ
ڪري لي وڃان. جيڪڏهن وشنو سچ پچ رام جو روپ ڌارڻ ڪري آيو هوندو نه مون کي
اڪدم سڃاڻي وٺندو.“ اهڙي طرح سيتا جو روپ ڌارڻ ڪري ستي شري رام جي اڳيان
آئي جو ائم لي شو- شوا جو پنهنجي من ۾ جاپ ڪري رهيو هو. ستيءَ کي پرسان ٿا
ڏسي رگهوڪل پوشڻ رام البت مشڪي ۽ ٿورا سان نمسڪار ڪري چيو.
شري رام: اي ديوي ستي! منهنجي توهان جي چرڻن ۾ نمسڪار آهي. پلا اتي لي
پڌار پرلااٿ ڪٿي آهي؟ توهان هن سنسان جهنگل ۾ مهادير کان سواءِ ڪئن آيا آهيو؟
اي ديوي! پلا پنهنجو اصلوڪو روپ تياڳ ڪري هيءُ نئون ساڪ ڇا لاءِ ڌاريو اٿو؟ مونکي
ڪرپا ڪري سمورو احوال ٻڌائي ڪرتارٿ ڪريو.
شري رام جي هيءَ ڳالهه ٻڌي ستي عجب ۾ پئجي وئي. مهادير جي ستي ڳالهه
سمجهي من ئي من ۾ ڏاڍي لڄي ٿي. وري رام کي شو- ڀڳتيءَ ۾ مگن ڏسي ستي
کيڏو واڻيءَ ۾ چيو، ”اي رگهونندن! پرلااٿ ڪٿي ۽ مون سان ڪٿي هن جهنگل
جهنگل ۾ آيا. توهان ٻنهي ڀائرن کي ڏسي پرڻام ڪري گد گد ٿي ويو. منهنجي ائي

ڪانسواءِ ڪوبه سڪندالڪ مارڪ ڪرڻ آهي. ڪلجڳ ۾ نه خاص طرح هنجي مهما نمسار. وڏي آهي ۽ سڪندالڪ آهي ۽ سولي آهي. اي ديوي! ڪلجڳ ۾ گيان ۽ ويراڳ جو ته ڪرڻ ڪرائڻ لي ڪرڻ آهي ليڪن ڀڪتي ڀلا لي وڏا آهن. ڀڪتيءَ جي پرواهه ڪري لي مان وس ۾ رهان ٿو ۽ ان ۾ ڪو به شڪ نه سمجهڻ گهرجي. سنسار ۾ جي ڀڪتيءَ وارا ماڻهو آهن انهن جي مان سدا سهائتا ڪندو آهيان ۽ انهن جي سڀني وگهنن کي مان دور ڪندو آهيان. منهنجي ڀڪت جو جيڪو دشمن هوندو آهي سو اوس ئي مون کان سزا کائيندو ۽ ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهه. مان منهنجي ڀڪت جو رکپال آهيان ڀڪتيءَ جي ڪري ئي مان مان ڪاوڙ ۾ اچي منهنجي اکين مان لڪرنڊ اکيءَ وستي ڪال کي به جلائي ڇڏيو. ڀڪت جي ڪري اڳين سمي ۾ هڪ دفعو سورج ديوتا تي به مون ڪاوڙ ڪري ڇڏي ۽ ترشول کڻي ڪري ان کي به هڪ دفعو ڀڄائي ڪڍيو. ڀڳتن جي ڪري مون ستا سهيت راوڻ کي تياڳ ڪري ڇڏيو ۽ ان جو ڪوبه پاسو ڪونه ڪيو. وڌيڪ ڇا چئجي اي ديوي ٿوري ۾ ئي ڪٿي سمجهجي ته مان ڀڪتيءَ جي ادين رهندو آهيان ۽ ڀڪت جي ذاتو وس ۾ آهيان. اهڙيءَ طرح ڀڪتيءَ ۽ ڀڪت جي مهما ٻڌي ڪري دکشا ڪنيا ڏاڍو خوش ٿيڻ لڳي. مهيشور وري وستار سان تنتر شاستر، منتر شاستر، جدا جدا ديوتائن جو وستار سان ورڻن ۽ انهن جي ڀڳتن جي مهما، ورڻ - آشرم ڌرم، جوتش شاستر، ولدڪ (ڊاڪٽري) شاستر، سامودرڪ شاستر وغيره ٻڌائڻ لاءِ ستيءَ کي گهڻو ئي گيان ڏيندو رهيو ۽ هيءَ ڏاڍي سک سان آنند ۾ رهندا رهيا (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (۲) ستي کنڊ (۲) اڌيائ ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ سماپت.

دند ڪارڻيه بن ۾ شو جي شري رام کي نمسڪار ۽ ستي جي رام - پريکيا

نارد. اي وڌاتا! مهاديو ۽ ستي آنند ۾ رهڻ لڳا پر پراڻن کان ٻڌو پياريءَ ستيءَ کي ڪهڙن ڪارڻن تياڳ ڪيو؟ دکش جي يگيه ۾ ستيءَ ڪئن پاڻ اڄائي آڪهاس ڪيو؟ انهن ڪارڻن جو آئي ڇا ليو؟ ڪرپا ڪري سڀ ڳالهيون وستار سان ٻڌايو.

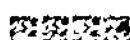
برهما: اي منی نارد! ڀڳوان شنڪر کي نمسڪار ڪري منهنجي اڳيان سموري وِرتي ڪرهان ٿو جي ... لي سدهه. هڪ دفعي ٽنهي لوڪن ۾ گهمڻ وارو ... ساڻ ننديڪ ۽ (...) لسي گهمندي گهمندي مرتيو لوڪ ۾ دنڊ ... ۾ اچي پهتو ۽ ... نه شري رام ۽ لڪشمڻ سيتا جي وڇوڙي ۾ آهي. شري رام سرد آهون ڀري، " او سيتا - او سيتا " ۽ لڪشمڻ اداس ۽ ... اکين سان

وارو آهي ۽ جنهن جي وسيلي ئي پراڻي سنساري دکن کان ڇوٽڪارو پائي سگهي ٿو.
(اهڙي طرح عام لوڪن جي ڪلياڻ لاءِ جڏهن ستيءَ سوال ڪيو تڏهن ديوي پرکڻ کان ليائي
ڪندڙ مهاديو ڏاڍو پرسن ٿي چوڻ لڳو ۽ چيو.)

مهاديو: اي ديوي! مان پرم ڀڳتي ورڻن ڪريان ٿو جنهن کي ڄاڻي سنساري ماڻهو
مڪتيءَ کي حاصل ڪري ٿو. انهيءَ گيان جي پيدا ٿيڻ سان "مان برهم آهيان." اهو خيال
پڪيءَ طرح پيدا ٿيو پوي. پر اهو گيان دُرلڀ آهي. پر ڀڳتي ان گيان جي ماتا آهي. ڀڳتي
وري ٩ قسمن جي ٿئي وڃي ٿي. جو ڀڳتيءَ جو وروڌي آهي تنهنکي گيان اصل ڪونه
ملي سگهندو. اي ديوي! مان هميشه ڀڳتيءَ جي اڌين آهيان. ڀڳتيءَ جي اثر سان ذاتي
پاڻ جو به تفاوت ڪري رکان، جنهنڪري ٿيو، ماڻهن جي گهرن ۾ به لنگهي ويندو آهيان
۽ ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهه. اها ڀڳتي وري ان لوڪن جي سمجهه، هڪ نرگڻ ڀڳتي ۽
سرگڻ ڀڳتي. جا شاسترن موجب چئي ۽ جا سڀاوڪ طرح من ۾ هردي موجب ڀڳتي آهي سا
الڳ ٿئي وڃي ٿي ۽ جا ڪنهن ڪم ۽ ڪاما جي ڪري ڪئي وڃي ٿي سان گهٽ درجي
واري ڀڳتي چئبي. اڳيو چيل نرگڻ ۽ سرگڻ ڀڳتي وري ان لوڪن جسون چئون وڃن ٿيون،
جنهن ۾ هڪ نشڪامي ۽ ٻي انشڪامي. تنهن مان نشڪامي ڀڳتي ٦ لوڪن جي ٿئي
وڃي ٿي ۽ انشڪامي نئن هڪ ٿي لوڪن جي ٿئي وڃي ٿي، نرگڻ ۽ سرگڻ ڀڳتيءَ جا ٩
انگ آهن. شروڻ، ڪيرتن، سمرڻ، سيوا، داسي، ارچن، سدائين منهنجي نمسڪار، سکيا ۽
آتم سمرپڻ.

جڏهن ڪري منهنجي ڪٿا وغيره چڱي طرح ٻڌي تنهن کي شروڻ چئجي ٿو.
جڏهن وري منهنجي گڻن جو واکاڻ وسيلي ٻين ڳائيندو رهي تنهن کي ڪيرتن چئبو.
جڏهن وري ماڻهو هر هنڌ حاضر سمجهندو رهي تنهن کي سمرڻ چئبو. صبح جو سج
اڀرڻ کان وٺي سانجهيءَ تائين منهنجو واپار رکندي من ۾ اندران سان سيوا ڪندو رهي تنهن
کي سيوا چئبو. پر پرماتما جو ڀاڳ کي هر وقت داس ٿي سمجهندو رهي تنهنکي داسي
ڀڳتي چئبي. پنهنجي شڪتي آهر تن ۽ مال سان وديءَ انوسار جو پوڄا ڪندو رهي تنهن
کي ارچن ڀڳتي چئبي. من ۽ واڻيءَ سان جو هر وقت نمسڪار ۽ تعريف وارن منترن جا
اچارڻ ڪندو رهي تنهن کي وندن ڀڳتي چئبي. سدا ڀلا خراب جيڪي به ڪري منهنجي
ڪڙي هجي يا مٺي هجي مطلب ته هر ڳالهه ۾ نيڪ سمجهڻ ۾ اچي ته سکيه (ايمان يا ڀروسو)
واري ڀڳتي چئبي. هيءُ شرير يا ٻي ڪا به پياري شيءِ جا پرماتما پرميشور کي ارپڻ ڪري
ان کي آتم سمرپڻ واري ڀڳتي چئبي. هيءَ منهنجي ڀڳتي ۽ قسمن جي
سگهجي. نه ان کي ... داسي آهي. هن جي ذريعي سڀ ڪو
جا گيان جي ماتا آهي ۽ مڪتي جنهنجي داسي آهي. جنهن ۾ ڀڳتي
ڦل ملي سگهي ٿو. هيءَ ڀڳتي ماڻهن لاءِ ڏاڍي پياري آهي. جنهن ۾ ڀڳتي
رهي ٿي اهو ڀڳت ماڻهو ڏاڍو پيارو رهي ٿو. تنهن لوڪن ۾ ۽ چيو!

۽ ٻين ديوتائن، ۽ شو-گڻن وٽ مهاديو جي استتي ڪئي. اُن وقت خوب شاديانا لڳڻ لڳا. ڀا لاءِ، جا ڳاتا ۽ ٻيا مطلب ته هي سڀ رچڪ آنند منگل جي جاءِ ٿيڻ پيو. (هر هر مهاديو شيوپر-ڪاشي وشرانمد ڪنڪي) ودر سنگھتا [٢] ستي کنڊ [٢] اڌياءَ ١٨ سماپت.

ستيءَ ۽ شو جي اگنيءَ جي چوڌاري پرڪرما ۽ ڪنلاش ڏي وڃڻ

برهما، آچارين ۽ واهه جو ڪرم ڪرايو ۽ آچارين جي اگيا واسطي مهاديو ۽ ستيءَ اگنيءَ جي چوگرد پرڪرما ڏني. اُن وقت ڏاڍو وشيڪ لڳو سڀ ٻيو ڏسڻ وٽان هو. خوب باجا وڄڻ لڳا، واڄ ۽ شروع ٿيڻ لڳا. اتري ۽ ٻيا وشنو پرارٿنا ڪئي، "اي سدا شوا تون آدي آهيو ۽ اسان توهان جي اولاد آهيون ۽ توهان جا ٻاڳا آهيون. تسرهان ٻهچتي مرضيءَ موافق هيءَ شريو ڌارڻ ڪيو آهي. توهان السمي لتي، پراڻ، هرهند وياڪ ۽ سڀ ڪجهه آهيو." اهي ٻڌي مهاديو پرسن ٿيو ۽ هٿ جوڙي برهما کي چوڻ لڳو.

مهاديو:- اي برهما! توهان منهنجو واهه ڪرم سڀ سان پورو ڪرايو آهي ۽ وڏيءَ مرضيءَ لپو آهي، تنهن لاءِ ڪا اڻ لپ دکشنا به هجي سا به مان ڏيڻ لاءِ تيار آهيان. توهان ٻڌايو ته مان ڪهڙي دکشنا [ڏکڻا] يا ڀيٽا ڏيان؟

برهما:- "اي مهاراج! جڏهن توهان کي ڪا به دکشنا ڏيڻي آهي ته ٻڌو. توهان هن کي روپ ۾ منهنجي اکين اڳيان هجو ۽ مان توهان جي لپيا ۾ هر وقت مگن رهان ۽ جڏهن به پراڻي چيت ستي لوڪن لاءِ پورا ڪالڪي لڪندو ۽ اوهان جي پوڄا ڪري ٿيهجا پاپ ناس ٿي وڃن."

پوءِ ته مهاديو اهي ٿي قبول ڪيو ۽ پوءِ آهستي آهستي ديوتائن مرڪندي روانا ٿيا. مهاديو ۽ ستيءَ کي لنديڪشو ر ٿي اکين وڌاري هماله پرانت ڏانهن وڪ وڪيو جتي آڱوٺي برهما ۽ وشنو ۽ سڀ مرڪندي روانا ٿيا. پوءِ مهاديو ۽ ستي آنند ۾ وقت گذارڻ لڳا. [هر هر مهاديو شيوپر-ڪاشي وشرانمد ڪنڪي] ودر سنگھتا [٢] ستي کنڊ [٢] اڌياءَ ١٦ ۽ ٢٠ سماپت.

ستيءَ جو سوال ۽ مهاديو جو توڏا پڳتيءَ بابت اپديش

ستي:- [هڪ ڏينهن ڪنلاس پربت تي ايڪانت ۾ ستي ٻنهي کي هٿ جوڙي چيو] اي پرڀو پرانامد! توهان نرگڻ ۽ سرگڻ آهيو. مان روهي ڪالهه هميشه توهان جي سنگ ۾ رهي آهيان ۽ هالي منهنجو من دلوري ڳالهين کان ڪند لئي پيو آهي. مان هالي سڄ ۽ تنڙ-گيان کي حاصل ڪرڻ چاهيان ٿي، جو ٿي سچو آنند ۽ سڪ اڇڻ

ڌارڻ ڪري ڀڳوان جي آراڌنا ڪئي آهي. اهڙيءَ طرح مهاديو جي اندر ۾ ان لاءِ پيار اُڀريو آهي ۽ ڀڳوان مهاديو جي لاءِ پرگهٽ ٿيل ستيءَ کي مهاديو کي سرواڻ سان اُن پڌرن جو جنم سڦلو ڪري سگهندا. پاڻ ڪرڻ کان ۽ ناراد وٽي ڪيس ولسي ايندا هئين. منهنجي انهن ڳالهه ٻڌي دڪش ڏاڍو خوش ٿيو ۽ چيائين.

دڪش: اي وڏاڻا! جنهن لوڪن ستيءَ لاءِ چيو ان لاءِ ٺيڪ ٿي آهي

(اهڙي طرح هرڏاهن برهما ۽ ڀڳوان مهاديو رستو ڏسي رهيو هو. (هر هر مهاديو شو-ڪاشي وشرانت ڪنڪي) رُدر سنگهتا (۲) ستي کنڊ (۲) اڌياءُ ۱۷ سماپت.

ڀڳوان مهاديو جو دڪش جي گهر اچڻ ۽ ستيءَ سان شادي

برهما! اي ناردا! مان پوءِ ڪئلاش پربت تي مهاديو کي وٺڻ لاءِ ويس جو منهنجو اچڻ جي انتظار ڪري رهيو هو. مون کيس چيو، "ڀڳوان مهاديو! دڪش پرجاپتي ڪنيا توهان کي ڏيڻ لاءِ توهان کي اڪيلي خواهشمند آهي جو ستي جالي تي توهان لاءِ آهي ۽ وري توهان جي چرڻ ڪري ۽ ڀاڳ کيس وڏاڪ عزت ملي آهي. جڏهن ۾ ستيءَ توسيا ڪئي اوهي نڪته اڳاهه سان ڪئي شٺي کيس مهاديو تي پتيءَ جي روپ ۾ حاصل ٿئي. هاڻي دڪش انهن چاهي ٿو ته "توهين (مهاديو) ڪنهن شڀ مهورت ۾ ۽ شڀ لڳن ۾ پڌارجو. سو سائين! توهان شڀ مهورت ۾ هلو ۽ ستيءَ کي وٺي اچو."

مهاديو لڏهن لوڪجي (ناراد) لاءِ چيو ۽ اهي وشڻ منهن لاءِ به چيو. سو ان جي حڪم موجب مون اي ناردا! لوڪجي ۽ اهي جو سهڻ [پادڪيري] ڪيو ۽ توهان سڀ لئي گڏجي اچي اهڙي وڃڻ اتري ۾ ڀڳوان وشنو ۽ گرڙ تي چڙهي لڪشميءَ سان گڏ اچي پهتو. چيت لمرس آرلوار ڏاهين پررو ڏالڪي لڪشمي ۾ مهاديو وراهه لاءِ سڀئي ديوتائن سان گڏجي روانا ٿيو. هلندي هلندي شو- گڻن جو ڏاڍو السر لڳا لڳو. لندڪيشور تي چڙهي مهاديو وشنوءَ ۽ اهي ديوتائن سان گڏجي آخر اچي دڪش جي گهر پهتو.

هرڏاهن دڪش ۽ ٻين منهن مائٽن سان گڏجي ٻئي جي آچيان لاءِ ڏاڍو لمراءِ پاڙ سان اڳيان اچي پهتو ۽ سڀني ديوتائن جو عزت سان ڏاڍو ستڪار ڪيائين ۽ سڀني کي اوڪهه آسڻ ڏنو. سڀني ديوتائن کي پرڪرما ڏئي دڪش مهاديو کي اندر وٺي ويو ۽ مهاديو جو وڏيءَ موجب پوڄن ڪيو. لوهمکان پوءِ سڀني ديوتائن ۽ وشڻ جو پوڄن ڪيو ۽ پوءِ دڪش مون [برهما] کي چيو، "اي مهاراج! توهان مهاديو جو وراهه ستيءَ سان ويدڪ شاسترن موجب ڪرايو." مون [برهما] ۽ چيو، "ٺيڪ آهي." سو تي ڪرڻ جي اُل ۽ شڀ لڳن ۽ شڀ مهورت ۾ مون وراهه ڪرائڻ شروع ڪرايو جڏهن ته ستي ۽ مهادو جو هٿيالو ڏنائون ته پوءِ مون [برهما] ۽ وشنوءَ

ڪيس بيتاب ڪري وکوڙا سڪ ۾ سڪايل اکيون ڪري سرد ساهه ڀري مونکي (برهما)
کي سمرڻ ڪيائين. مان ۽ سرسوتيءَ (پنهنجي استريءَ) سوڌو اک ڇنڀ ۾ وٽس وڃي پهتس
۽ کيس نمسڪار ڪيم. مونکي ۽ سرسوتيءَ سوڌو آيل ڏسي، ڀڳوان وس اڳ ڀرپور نگاهن
سان اسڪ ۾ ڀري چيو.

مهاديو: اي برهما! جڏهن ڏهن کان وٺي منهنجي شاديءَ جون ڳالهيون ٻڌيون هليون
اٿي تڏهن کان وٺي منهنجو هردو ان ڇڻ وهمر آهي ۽ وري اڄ جي اها لڪي
ڪهڙي ڳالهه. ڪرپا ڪري ان دکيه پرجاپتيءَ جي ڌيءَ ستيءَ جو ڪارڻ ٻڌايو ڪئي، تڏهن کي
ته مان موهه ۾ بيتاب ٿي اهو ۽ ور ڏيئي ويٺس ته توکي پال منهنجي استري ٿيءَ. ستيءَ
وري مريادا قائم رکڻ لاءِ اچي چيو ته سندس شادي بابت گهر سندس پتا کان ڪئي وڃي
۽ رواج سنسڪار ويدڪ وڌيءَ موجب ڪيو وڃي پوءِ ته ستي ۽ پنهنجي گهر هلي وئي
۽ مان ۽ هميشه ڪلپش برابر ٿي ويٺس ان منهنجي دل ۾ قرار (آرام) ڪرڻ آهي. ستيءَ
جي ياد ڏاڍو ستائي ٿي. (ائين چئي برهما کڻيون هٿ لڳو) هاڻي اي وڌاتا! اسين جلد
بندوبست ڪر جنهن دکيه پنهنجي ڪنيا جي مونسان جلد شادي ڪرائي.

برهما: اي ناردا! مونکي پڌي بي حد خوشي پراپت ٿي جو منهنجا من گهريا مطلب
اچي پورا ٿيا هئا جن لاءِ مون ٿي چاڪرڻ ڪئي ۽ پوءِ ڀڳوان کي چيو، "اي شنڀو! اسان
اڳ تي اهڙيءَ طرح سانگ رچائي چڪا آهيون جو دکيه پنهنجو ٻار پنهنجي ڪنيا توهان کي
ارپڻ ڪندو جو اسان جو ۽ ديوتائن جو ان ڳالهه ۾ سوارٿ آهي مگر جنهن جي توهان آگيا
ڏني وها آهيو تڏهن لاءِ ته مونکي وٽس (دکيه وٽ) ضرور وڃڻو پوندو."

ائين چئي مان پنهنجي وهان ۾ چڙهي ڀام لوڪ وٺان سان اچي دکيه وٽ پهتس.

برهما: اي ناردا! اهڙيءَ وچ ستي اسان گهر ڏاڍي پنهنجي ساهيڙيءَ معرفت پنهنجي
ماءُ کي اڻور ڏياريو هو، جڏهن ته دکيه ۽ سندس استري ڏاڍا خوش ٿيا ۽ گهر ۾ ڏاڍا آنند
منگل ٿي ويا ۽ برهمڻ وغيره کي خوب دان ڏنا ويا. اهڙيءَ خوشيءَ جي لهر ۾ دکيه جي
دل ۾ چنتا اٿي ۽ اندر ۾ جوش لڳو، "ڀڳوان مهاديو سان ستيءَ جي شادي ڪئين
ٿيندي؟ مهاديو آيو نه هو ۽ خوش ٿي لوٽ هليو ويو. هاڻي منهنجي ڌيءَ لاءِ وري ڪئن
ايندو؟ وري هاڻي ڪنهن کي ماڻهو موڪليو ته شايد ڪاوڙ وچان منهنجي ڌيءَ جو
مگر قبول ئي نه ڪري تنهنڪري هاڻي ڇا ڪرڻ گهرجي."

استري سان دکيه اهڙيءَ چنتا ۾ ويٺو ٿي هو ته مان به وڃي سرسوتيءَ سوڌو
وٽس پهتس. مونکي ڏسي هو [illegible] ڪيو [illegible]. دکيه اٿي ۾ مونکي نمسڪار ڪري
جنهن منهنجي اچڻ جو سبب [illegible] مان کيس سڀ ڳالهيون ڪندي چيم.

برهما: اي دکيه! ڀڳوان مهاديو تنهنجي ڌيءَ ستيءَ سان
شادي ڪرڻ قبول ڪئي آهي ۽ [illegible] جي اڪ ولنٽ لاءِ موڪليو آهي.
توهان کي منهنجي [illegible] ڪرڻ. ڪهڙيءَ طرح ستيءَ سالڪ ورمه

...ي کنڊ (٢) ۾ ٥ مکر (مڇون) هئس؛ ولاتو سنڌ س شرار هر؛ ۽ ولاتو سنڌ ۽ سهڻو سنڌو ۽ چا نه سٺيد ...
...ر ورنن ڪريان؟ چا نه سٺيد ۽ سهڻو سنڌو ۽ ... ڪيس شريا مستڪ لي چندرما ۽
...ري هڪ هڪ مڇون (مڪر) ۾ ٣-٣ ايٽر (اکيون) هئس؛ نيل ڪنٺ (نيري جهڙي ڳچي هئي)
...ي رهيو هو؛ من ۾ چڙڪ ٿوليو لــ، پيو سماني؛ نيل ڪنٺ (...)
...ي رهيو هو؛ من ۾ چڙڪ ... ته هڪ هٿ ۾ ترشول، ٻئي هٿ ۾ ... ڪپال، ٽيون هٿ
... چار پچانون (پانهون ۽ هٿ) ؛ هڪ هٿ ۾ ترشول، ٻئي هٿ ۾ ارڌ ڪپال، ٽيون هٿ
...ي دان ۽ چوٿون هٿ چڙڪ ور ڏيئي رهيو هو؛ واسيڪ. شرار لي اي طرف چوڌار ڪري رهي
...ي دان ۽ چوٿون هٿ چڙڪ ور ڏيئي رهيو هو؛ ... لي جنانون سهڻي امراي ۾ سينگاريل هئس؛
...رهيا هئا؛ چيتي جي کل ڌارڻ ڪيل هئس؛ مٿي لي جٽاڻون سهڻي امراي ۾ سينگاريل هئس؛
...ر د راکيه جون مالهائون چڙڪ سنڌ س سرائون وڌائي رهيون هيون؛ انهن لـي پسمي (رک)
... مالا (لکل) هئي؛ وري گنگا جون ڌارائون ا، سنڌ س شويا کـــي سرس سرائون لڳي
...ر مالا (لکل) هئي؛ وري گنگا جون ڌارائون جـي ڌار مهاديو جـــر هر اهو درشن ڪري
رهيون هيون؛ ڪروڙين چندرمائن واري ... جـي ڌار مهاديو جـــر هر اهو درشن ڪري
ستيءَ سنڌ س چوٽي ۾ سوس (مٿو) نوايو ۽ مهاديو وراٺيو.
مهاديو:- اي اُم ورنه جي بالڪ ڪرڻ واري ڏکيه - نيدلي! مان تنهنجي ڪارڻ اهـــا
لي ازحد پرسن ٿيو آهيان. جيڪو به مـــن گهرڻو مطلب تنهنجو هوائد و تنهنڪي ضرور پورو
ڪندس. هاڻي گهر، جيڪي گهرڻو اٿيئي؟
برهما:- اي نارد! جيتوڻيڪ جگديشور مهاديو، ستيءَ جي مـــن جي اچا ڄاڻڻهار
هيو ته به هن جـــي واڻان چرانڻ ٿي چاهيو مگر اڄ جـــو استريءَ جو ڳڻ آهي تنهنڪري
ستيءَ اڄ وچان ٻوران نه ڪچي ڪرڻ سگهي ٻر ٻرءِ مهاديو جي زور ڀرڻا لي ستيءَ
۽ ڏار نه هيٺر مهاديو ڪاني وس ۾ اچي وار آهي سو ڪيهر ۽ ڏهيءَ واٽيءَ سان چيو،
”اي ٻرپرا مراکي منهنجي مرضي موافق اهڙو ئر ڏار جو وري ٿري نه سگهي ۽ ...“ الين
چئي اڌ ۾ ستيءَ وري چپ ڪئي. ڀڳت واسل، ڏاڍن جي ڏال، هيٺين جـو هوراڄ ڏاڍن
جي ڏاڍ مهاديو ستيءَ جي ڳالهه اڌ ۾ ڪيل سمجهي وار ۽ سمجهه جـي ٿڌل والڪر امنڪ
واري آواز ۾ چئي ڏنو، ”اي ڏاري، ! تون منهنجي استري لــيءَ ...“ پنهنجي مرضيءَ
موجب ٿر کي حاصل ڪري ستيءَ الدر جـو الدر ۾ گد گد اچا لڳي مگر پاڻران گهيرلـــا
ڏيکاري ٿي هٿ جوڙي اتي ٿڙي لي ابٽي ۽ چيو.
ستي:- اي ڏاڍن جا ڌار مهادار! جيڪر منهنجي پيءُ کـــي چئي ۽ منهنجي شادي
وڌ- وڌيءَ موجب ڪئي ... “
مهاديو:. اي ڏاري! چڱو الين ٿيندو.
الين چئي پڳران الترڌان ٿي وار ۽ ستي به پنهنجي گهر موٽي ۽ ٻر پيءُ جي دلين ۾
هڪ ٿي لئه ڪشش جٽن لئن وڌلدي رهي.
نارد:- اي مهاراج! ڀڳران مهادار ابرءِ ڪيڏالون وار ۽ ستيءَ جي شادي ڪهڙي ان جي
پيءُ وٽ مريادا قائم رکڻ لئه ڪير سنڌيش ڪيو. اهو سڀ مهاڪي وستار سان ٻڌايو.
برهما:- اي نارد! هيڏالون ستي، نه پنهنجي ماءُ وٽ پهتي؛ ته ان ۽ سڀڙو وقت مهاديو جي مرضي
موڙيءَ جو خيال ڪندي رهي. هرڏالون وري مهاديو ڪيلاش پهتو جتي ستيءَ جي سهڻيءَ صورت

[illegible] ڌيڙ لي پرلدو ۽ ٻنهدي
[illegible] جي وچن کي وڙن ڌيڙ لي پرلدو ۽ ٻنهدي
[illegible] شادي کلس ۽ مرلکي شادي کرلي لي
[illegible] لرمکر اي برهما! مان کوڙيءِ لاريءِ
[illegible] کيڙا منهنجا شرط آهن سي بلا پڊو. مرلکي
[illegible] جا استري جوڳ. ايپاس
[illegible] انپار ستي سگهي؛ جا استري جوڳ. ايپاس
[illegible] تارڳ کري سگهي. چکر بلا، اسداپو ۽ اعزي
[illegible] مان جوڳ - ايپاس ۽ جوڳي لي رهندس ۽
[illegible] ساوي پرڳ وللس ۽ مثلا رهندس ۽ هن
[illegible] پرلدو. ولدن جا جاڻو جنهنکي ”ايپاشي“
[illegible] لڳنيدو رهان لو ۽ جيڪڏهن ان ۽ وکوڙ
[illegible] هٿ ڪٺو پرلدو (جيئري ۽ رهي سگهندي)
[illegible] وشراس ۽ هولدو ۽ مان کيس ليائڇ کري
[illegible] وشراس ۽ هولدو ۽ وشنو حسوش ليڙ لڳا ۽
[illegible] نسي وهو. برهما ۽ وشنو حسوش

[illegible] آهير لنهن جي ناري. ۽
[illegible] کوح کري رهيا آهير لنهن جي ناري. ۽
[illegible] سدا. شو جي ڌرم پتني جا اُما آهي
[illegible] لي. آهي اي ٻرڀ سرسوتي ۽ لڪشمي
[illegible] (برهما) پياري (پتني) آهي ۽ لڪشمي وشنوءَ
[illegible] کهر ۽ لرمان جي لله پرکهت لسي آهي.
[illegible] ستي [illegible] ۽ پالڻ لله کهرو لهيا کري
[illegible] کسي تي وري ۽ پالڻ لله کهرو لهيا کري
[illegible] لن سان وراهه کرلو. اها منهنجي (ارهما)
[illegible] سرڪار کري کرلـاوڪ کرلو جنهن ۽
[illegible] کري پگوان ردر ”تمام
[illegible] آهي [اهوسب بلي کري پگوان ردر ”تمام
[illegible] [وشنو ۽ برهما] ٻنهجي ماڳ مرتي آياسن.
[illegible] تکي! ردرسنگهتا [٢] ستي کنـد [٢] اڌياءِ
[illegible] ١٦ [illegible]

پگوان ردر (شو) جو ستيءَ کي وردان

[illegible] ستيءَ [illegible] سهاليءَ اشٽميءَ لي
[illegible] اعزيءَ [illegible] لـه ڏاڙهن ڏيـان
[illegible] ڪوڙو پگران - شو جـي صورت
[illegible] ستيءَ [illegible]

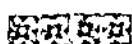
انهن جو ڪم هڪ ٻئي مگر آهيون هڪ روپ آهيون مگر هڪ روپ ٽنهي جو ڪوڙو
... ٿاڻو ڪئن ٿيندو؟ حقيقت ۾ اسان ٽنهي هڪ روپ نه ڪي ڪم ڪري طرح ٻئيءَ ۾ ٿيندي برهما (برهما) ۽
... آهي ۽ جي الڳ الڳ رهندي ۾ ٻئي طرح ڪم نه ڪندو نه هڪ روپ آهيون. مان (برهما) ۽
... طلب؟ اي رُدر! اسان ٽنهي الڳ پنهنجي شو جي شوا جا بت آهيون. مان ۽ پالنا ڪندي سنسار
... وشنو اهو جي حڪم موجب فرض پاليندي عام لوڪن جي پيدائش ۽ پالنا ڪندي سڪ ۽
... جي فاني لاءِ ڏالن وارا ۽ لي وڃا آهيون. ائي لوڪن، ديوتائن جي ڪٿا ياد لي
... ڪلياڻ لاءِ لوڪان ۽ هڪ ٻئي سنڌريءَ کي پنهنجي ٿالهه. پراچين سمي جي
... اچي نه لوڪان شو روپ ۾ اسان کي انهي پرڳٽ ٿالهه پڙائي هئي، "اي برهما! لوڪان جي
... ڪلياڻ لاءِ لوڪان سنگهار (موڪش) ڪرڻ وارو
ٿيندو جو سنگهار پيدا ٿيندو جو سنگهار
ٿاڻو (شو) هڪ روپ رُدر ٿالي پيدا ڪندو."

مستڪ مان منهنجو (شو) هڪ روپ رُدر سنسار جو الم ڪاره ٻرو ڪندو.
رهندو جو هڪ استريءَ سان شادي ڪري سنسار جو الم ڪاره ٻرو ڪرڻ. لوڪان جو ٿي حڪم
هائي سائين! لوڪان پنهنجي ٿالهه کي هٿ رکو ۽ پنهنجي قول کي ٻرو ڪرڻ. لوڪان سنگهار ڪرڻ لاءِ
جو نه مان (برهما) سرشٽيءَ جي پيدائش ڪريان، وشنو پالنا ڪري ۽ لوڪان سنگهار ڪرڻ لاءِ سمرٿ نه آهيون.
پيدا ٿيا آهيو. لوڪان کان سواءِ اسان ٻئي ڪم کي چڱيءَ طرح پورو ڪرڻ لاءِ لوڪ جي ڪلياڻ
لنهنڪري لوڪان اهڙيءَ ڪاميءَ (استريءَ) کي پنهنجي روپ سرڪار ڪرڻ جيا لوڪ جي ڪلياڻ
لاءِ لوڪان جي پوريءَ طرح سڃاڻڻ ڪري، منهنجي ٿالهه پڌي ڪري مونکي ڏنيا پورا آهيو. لوڪان اهوي کي ذمي

رُدر:- اي برهما ۽ وشنو! لوڪان ٻئي مونکي ديوتائن ۾ سريشٽ ۽ لوڪن جا سراهي
مونکي سڀ سڌ شوخي لي آهي. لوڪان اهي منهنجي لاءِ هتر جو واسطو آهن ٻر
آهيو. عام ماڻهن جي ڪلياڻ لاءِ لوڪان اهوي جا وچن ڪرڻ آهي جو مان هر وقت سنسار کان
لاءِ وواهه (شادي) ڪرڻ واجب ٿالهه ڪرڻ آهي جو مان ڪنهن ويراڳيءَ ڏالي سان پرسڌ
منهنجي جوڳي ۽ ويراڳي ۽ عام لوڪن ۾ جوڳيءَ ۽ ويراڳيءَ ڏالي سان پرسڌ
انهي رحان لو، جوڳيه پڄاڻان لو ۽ عام ماڻهو (رستو) اي پيل آهي؛ جو پنهنجي
آهيان. جيڪر سنڌر لباس ۽ ويراڳ جي ڪنهن ڏرنگ (ٻيا ڪوڙن يا اٿپاڙو)
آهر-تيوان ۾ لين آهي؛ جو ماڻا موهه کان ٻئي آهي جو ٽياڳي ۽ ڏيالي آهيان
يا اچي ڪوڙن ۽ واس وڌن جي موهه ۾ نه آهي) آهي؛ جو نروڀ (عيش ۽ آرام) ۽
جو آلم دوشي آهي؛ جو ڪامنائن ۽ وڪارن کان آجو آهي؛ جو شمشان (مسائن) ۾ رهي
ولاس کان پري آهي؛ جو منوناڪ ۽ اپاڪ نهراي رهي لوءِ جو شمشان
لو لهڻ کي ٻئا سنساري سنڌر استريءَ سان وواهه ڪرڻ مان ڪوڙو
جوڙ ڪرڻ مان حيرتجو. آنند حاصل لئي لو. انيائي ماڻهو ٿي جوڳي ٿي جتي ڏوڳي
ڪي اڀائي تو. سنسار ۾ شاديءَ جهڙي وواهه ڪرڻ سان ماڻهو پنڌن ۾ ڦاٿل رهي
[illegible]
لو ۽ الهن کي چڱي ۽ شادي هڪ پراڻي آهي. لنهنڪري مان جيڪر لوڪان کي سڀ چوان
مونکي شادي ڪرڻ جو ڏرو ۾ وڌاءُ نه چاهيو ٿو سرشي. ماڻهو ۽ خيال ڪرڻ آهي. آئيا جي پرڌ لي
سائن آهي ۽ انهي جمعو ڪرڻ ۾ مونکي سنساري ٿالهون ٿالهون لڙو اصل ڪرڻ آهي پر
عوانتي ۾ جيڪنهن سنسار جي ڏي ۽ ڪلياڻ حاضر لوڪان ڏرو ٻئي وهيا آهيو نه جهڙو لوڪ

لڳا ۽ ساوتريءَ سان گڏ ماتا (برهما) ۽ لڪشميءَ سان گڏ وشنو ڀڳوان ۽ ٻيا ديوتائون گڏجي ڪري ڪيلاش پربت تي پهتاسين ۽ ڀڳوان شنڪر اڳيان نمرتا سان واڌايا ڪري پرارٿنا ڪرڻ لڳا:

"اي پرڀو! توهان ستيه روپ ۽ لوڪن جا پالڻهار آهيو. اندرائون توهان لاءِ جيڪا ڀلائي ڪرڻ لاءِ سگهون ۽ توهان اندران کي ڀڄندڙ نٿي ٿا ڪري ونيا آهيو تنهنڪري توهان کي نمسڪار آهي. توهان جي مايا ۾ سڀ موهت آهن ۽ موهه ڪري ٻڌيءَ وارو ڪوڙ توهان جي مايا جو انت پائي ڪرڻ نه سگهي ۽ ازحد الهي جيو سڄڪ توهان جيڪي اڳيان جهڪي وڃي ٿو." اهڙيءَ طرح پرارٿنا ڪندي سڀ ديو ۽ ديوتائون شو- ڀڳوان جي آرداسيءَ ۾ هٿ جوڙي اٿي رهيا. (هي سڀ مهاڀارت شيوپراڻ ڪاشي وشرامانند ڪنڪي.) ردر سنگهتا (۲) ستي کنڊ (۲) اڌياءُ ١٥ سماپت ٿيو.

برهما جي ستيءَ سان شادي ڪرڻ لاءِ ڀڳوان شنڪر کي وينتي

نارد:- اي مهاراج! ديوتائن جي پرارٿنا ڪرڻ ڪاهڙو ٿيو؟

برهما:- اي نارد! ديوتائن جي پرارٿنا ڪرڻ تي ڀڳوان ردر (شنڪر) خوش ٿي حرڪت ڪئي، اکيون کولي ڏٺو. اسان جو ڳالهه سڄڻ وڃي ٻڌي ڀهتا هئاسين تنهنڪري اسان جي بلڪل خاطرداري ڪيائون ۽ ڪهڙي خبر پڇيائون.

ردر (شنڪر):- اي برهما، وشنو ۽ ٻيا ديوتائون ڇا ڪري آيا؟ توهان ڪنهن سبب ڪري جي مهرباني ڪري ٻڌايو ته توهان جي اچڻ جو سبب ڪهڙو آهي؟ ڪهڙي توهان مٿان آفت آئي آهي جو سڀ گڏجي ٻڌايو آهيو؟ مان توهان جي آسيس ۽ تي بلڪل تيرڻ لاءِ آهيان. هميشه ڀهتو سمرو ۽ سچو پنهنجو احوال پيش ڪريو.

برهما:- (وشنو جي آگيا سان مون ڳالهائڻ شروع ڪيو) اي ايشور! اسان ديوتائون وشنو سان گڏجي جنهن خيال سان آيا آهيون سو ڪريا ڪري ٻڌو. سنسار جي چڪر هلائڻ لاءِ اسان ٽيئي ديوتائون (برهما، وشنو ۽ ردر) هڪ جيسا سهائڪ ۽ ساٿي آهيون. اسان جي هڪ ٻئي سان ساٿ ته ڏيندا هون ته سنسار جو ڪاڄ چڱي طرح هلي نه سگهندو ۽ شايد ٻڏجي ويندو. ساٿي ڪجهه اهڙا دليسد پيدا ٿيندا جي مولڪان ماريا ويندا ڪجهه دليتر کي مارڻ لاءِ وشنو ڪافي آهي مگر ڪي اهڙا دشٽ دليسد پيدا ٿيندا، جنکي فقط اسوهان لاءِ سنگهار ڪري (ماري) سگهندا پر ڪي ته وري اهڙا پيدا ٿيندا جي ارهان جي وڙاءِ مان پيدا ٿيندڙ اٽ ڪان ماريا ويندا ۽ ساڌي وري مايا جي هٿ ۾ اچي مارجي ويندا. توهان جي ڪريا سان ئي سڀ ديوتائن کي سک نصيب ٿيندا. ڪڏهن دليتن ڪي ناس ڪري توهان جڳت جو ڪلياڻ ڪندا، مگر اهو ته ممڪن آهي ته توهان جي مٿان پر ڪي دليسد ته مرن جو توهان سدائين جوڳ ابياس ۾ رهندا آهيو ۽ اسوهان ابرڪسا- د ويش (حسد ۽ ساڙ) کان سدائين مٿي آهيو ۽ سڀ لي ديا جي اثر ڪارڻ وارا آهيو. جنهنڪري دليسد ۾ توهان جي ڪريا سان هيا ئي ماريندا رهندا ته سنسار جي پالنا جو ۽ سنگهار (موسد)

اي ناردا! ستيءَ کي انهن ڇهن مان ڪجهه ڏينهن وانگي پوءِ ورائو ليس، منهنجي ڳالهه کي
ٻڌي دکه کي ڏاڍي خوشي حاصل ٿي ۽ مانسڪ چنتا (دل جو ڏک) دور ٿيڻ لڳس. اُها
کي پرميشوريءَ جو روپ سمجهي ڪڇي گود ۾ ويهاريائين. اُها جي ٻال اوستا گذري چڪي
۽ بسنت رُت جهڙي اوستا ۾ پير پائڻ لڳو. جوانيءَ جي مستيءَ ۽ مدهوشيءَ جا اهڃاڻ
ڏسڻ ۾ آيا. اڙدوش ڇوڪري دل ڇڪيندڙ پيشانيءَ کي جاءِ ڏني. آنان ۽ لوشنان ۾ چالي
قولڇڻ لڳي. واسينگن وانگر زلف ڳلن تي ناچ ڪرڻ لڳا. اکين ۾ خمار اچي پهتو ۽ ٻانهن جي
چال (گهوڙي جو پينگ) ليڻ لڳي. نيڪ مرقعر ٿيڻ ڏک ڏيهون ماءُ جي پرسان اُمسا واڌي
پنهنجي اندر جو حال اورڻ لڳي ۽ چيو، "ماتا مان جيڪر ڀڳوان شنڪر کي پنهنجي مَن
مندر جو ديوتا سرڪار ڪريان ۽ اهڙو تپ ڪريان جو هر صورت ۾ مان انهيءَ کي رجهائي."
ماتا هي وچن ٻڌي پتران کي عجب ۾ پئجي ويئي پر اهڙي پنهنجي مضبوط ارادي واريءَ
ڌيءَ جو رخ سڃاڻي ڪري شان ۾ ملائي.

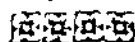
پوءِ ته آسوءَ مهيني ۾ اڪيڪر، ڇت ۾ اڪادشيءَ تي اُما ڀڳوان شنڪر جي لنگ تي
پوڄا شروع ڪئي. ڪارتڪ جي چوڏس تي ملائيءَ جي مالهن جو
چانور، ٻڙ ۽ لوڻ چاڙهي پوڄا ڪري ڏيهن (ڏينهن) سان خوب وهائون. منگهر (ناهري)
پوکي رکيو ۽ کير جون ڏاراڻون " اوم نمه شوايه " منتر سان پوڄا ڪري ڏيهن (ڏينهن) سان چوڏس
مهيني جي اولداڻيءَ اشٽميءَ تي لون ۽ چانورن سان پوڄا ڪري ڏيهن ڏينهون پورهيا، ولدتا ۽ آرتي ڪري
ڪئي ۽ آرتي ڪئي. پوهه مهيني جي سهاڻيءَ ستميءَ ڏينهون پورهيا - پرساد پيٽ
سڄي رات اوجاڳو ڪندي، پوءِ ڳاليندي وري صبح جو ارم ڪچهيءَ جو پوڄ - پرساد پيٽ
چڙهايو. مانگهه جي مهيني پورڻما ڏينهون وري سڄي رات اوجاڳو ڪري صبح جو نديءَ ۾
سان ڪري آلن ڪپڙن سوڌو شنڪر جي پوڄا ڪئي. ڦڳڻ وڏي (اولداڻيءَ) چوڏس تي
رات جو چارئي پهر ٻيلن سان ڪري چار دفعا ٻيلپتر ڳان ۽ ڦرن جي پوڄا، ولدتا ۽
آرتيون ڪيون ۽ خوب ڳانا ۽ بجانا ڪري چيون لڳي. چيٽ مهيني جي سهاڻيءَ چوڏس
ٻي ڏينهون ۽ رات "شو، اوم - هر، اوم" جو جاپ جپڻ لڳي ۽ ڪيسر ۽ ٻين گلن سان
پوڄا ڪرڻ لڳي. ويساک مهيني جي چانڊوڪي ٽيج تي لون جو پرساد رکندي ۽ پوڄا
ڪندي لون، جون ۽ چانورن تي هڪ مهينو گذران ڪيو. جيٺ مهيني هڪ مهينو اُپواس (ٺا ٿاڌي)
رات جو سوڙها ڪپڙا پائي، مالتيءَ جي گلن سان پوڄا ڪندي ورهه ڳوڙهائين
ورهه رکيو. آکاڙ سُدي چوڏس تي وري مالتيءَ جي گلن سان پوڄا ڪندي ۽ چوڏس تي اڪيو
۽ رُدر - ديوتا جي پوڄا ۾ لڳل رهي. ساوڻ مهيني جي سهاڻي اشٽميءَ ۽ چوڏس تي هجي
پويت (جنيئي)، وسترن ۽ ڏيئن جي پوترن (منڊلن) سان پوڄا ڪيائين. ساوڻي مهيني جي
اولداڻيءَ لوڙس لي الڪ پرڪارن جي گلن سان پوڄا ڪري چوڏس ڏينهون شا
چـــل (ٻانڀيءَ) لـــي گذران ڪندي هئي ۽ پوءِ سڄـــو مهينو سرب الڪ پرڪارن
جا طعام تيار پرڪ ۽ پرساد ڪري ٻيڻ رکيا. سب ديوتن اُما جي پوڄا ڏسي سارا

(جگدمبا - امبا) ۽ ٻنهي جي وانتي نمت قبول ڪري دڪش جي استريءَ جي گرڀ ۾ جنم وٺڻ جا اهي سانباها ڪيا. ويرڻيءَ (دڪش جي استريءَ) ۾ جنهن ئي گرڀ جا نشان پيدا ٿيا، تن ئي سندس چهرو (شڪل) ٻهڪڻ لڳو، جالي اَمڪن ۾ ٿورڪڙو ڦڪڻ لڳي ، اکين ۾ اوراڪي جوت ٻرڻ لڳي، منهن ۾ ڪرملتا اچڻ لڳي ۽ مک تي الاهي مرڪ اچي واسو ڪيو. دڪش براهمڻن کي گهرائي گرڀ - سنسڪار وِڌِ - وڌيءَ موجب ڪرائي خوب دان ڪيا .

انهيءَ شڀ موقعي تي شوا - ديويءَ کي ويرڻيءَ جي گرڀ ۾ سمايل سمجهي ڪري وشنو ۽ ٻين ديوتائن اُستتي شروع ڪئي ۽ ڏاڍي ورتي ارپڻ ڪيا. اي نارد ! ۹ مهينن کان پوءِ شڀ ۽ سکدائڪ سمي ۾ "ديوي - شوا" سنساري چولي ۾ ماتا جي گرڀ مان پرگهٽ ٿي. آڪاش مان ديوتائن گلن جون ورکائون ڪيون. چوطرف اجاڻيءَ جا چمڪاٽ ٿيڻ لڳا ۽ ماتا جي گرڀ مان نڪرندي ئي وچ ٿوري چمڪاٽ سان سڀني جون اکيون منجهائڻ (چنڌيون) لڳيون. جلد ئي "شوا - ديوي" دکيا انمان روپ (جو روپ دڪش جي استريءَ کي ڏسڻ ۾ نہ آيو) ڌاري ڇڏيو .

ديوي شوا: اي پرجاپتي ! توهان ڌيءَ جهڙي روپ ۾ مونکي حاصل ڪرڻ لاءِ منهنجي اُپاسنا ڪئي هئي. اڄ مان توهان وٽ آئي آهيان.

پوءِ انهن جنتي "شوا - ديويءَ" ولي ٻالڪ جو روپ ڌارڻ ڪيو ۽ روئڻ لڳي: پوءِ تہ سڀني ماڻهن جي اکين اڳيان اجاڻيءَ جو شعاع گهٽ ٿيڻ لڳو ۽ سڀني جون اکيون ان عجيب ٻالڪ ڏانهن ڊوڙڻ لڳيون. اسراري ٻار کي ڏسي سڀ گد گد ٿيڻ لڳا. شهر جا سڀ ماڻهو بہ اچي گڏ ٿيڻ لڳا. واڄا ۽ ناچ ۾ سڀ مست ٿيڻ لڳا. دڪش براهمڻن کي گهرائي نام - ڪرڻ سنسڪار ۽ ٻيو شڀ ڪرم شروع ڪيا ويا. ڇوڪري "اُما" جي نالي سان مشهور ٿيڻ لڳي ۽ ڏن بدن چوڏس جي چندرما وانگر وڌڻ لڳي. آهستي آهستي اُما جي سندر روپ ۽ گڻن جي سڳنڌ چوڌار ڦهلجڻ لڳي جا شو. اُستتيءَ ۾ سدائين مگن رهندي ڏسڻ ۾ آئي (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديا سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءَ ١٤ سماپت.

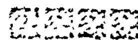
ستيءَ جي تپسيا ۽ ڪئلاش ۾ ديوتائن جو وڃڻ

برهما: اي نارد! توکي ياد هوندو تہ هڪ ڏينهن تون ۽ مان ٻئي دڪش جي گهر ويٺاسين. ستيءَ اسان کي آدر سان نمسڪار ڪيو ۽ دڪش نمسڪار ڪندي ڏسي اسان تي وهارو ۽ مون ستيءَ ڏانهن منهن ڪري چيو، "اي ستي ! تنهنجي من ۾ جنهن جي چاهنا آهي ۽ جو توکي چاهي ٿو تنهن کي تون پتيءَ جهڙي روپ ۾ پراپت ڪر. انهيءَ ڀڳوان مهيشور (شنڪر) توکان سواءِ ٻئي ڪنهن کي نہ استري روپ ۾ قبول ڪري نہ سگهندو ۽ نہ ئي ٻيءَ ڪنهن نہ استريءَ ۾ ڪس پتي ڪري گرهڻ ڪرڻ جهڙي سمرٿي ڏسڻ ۾ ڪانہ ٿي اچي."

سنساري مايا منيا (ڪرڻ ۽ ڪمت) ۽ مرض سمجهڻ ورسي جهنگ منهن ڪيائون ۽ ايشوري
گيان ۾ اچي الروپ ٿي ويا. اچلي، واڳور هيءَ خبر اسان دڪش پرجاپتيءَ جي ڪن تي پهتي.
پهرين ته دڪش روچ - راڙو ڪيو پر جلد ئي سندس دک ڪروڌ جو روپ ورتو ۽ غصي وراي
پڇڪندڙ پاڻ جو الپمت ڪافي سيڪ اي نارد! توکي ته اي آيو ته لسون ته اچي پهتين.
ليهڻجي اچڻ جڏهن ڪاهه ۾ گيو، وڏو ۽ دکي توکي ڏسي چيو.

دڪش پرجاپتي:- او نيچ نارد! اڙي ڍونگي ساڌو!! منهنجي پٽن کي تکي تو ڪوڙ ۽ سانگ رچايو؟ تون نردئي ۽ اگهه آهين جو ڪومل مڪڙان ۽ ڪچڙان دلين ۾ لماڳه جي پاونا قوڪي ڪين رشين ديوتائن ۽ پترن جي قرض لاهڻ (ديو، رشي ۽ پتري قرض) کان اڳ تي سنياس گرهڻ ڪرايو اٿيئي . اي مورکا! تو تي منهنجن پٽن کي ٻنهي جهانن کان وڃايو آهي. وشنو ڀڳوان جي قاصد جو ايڪ پاڻي پين جيسا گهر ۽ ڀرائيندو وتندو تو رهين. ڏاڍو خراب ڪم ڪيو اٿيئي! چگر هاڻي توکي سراپ ٿو ڏيان ته ٽشل لون دڪ ڇڪهه لي استر ته رهندين ۽ ٽشل ليهڻجو لاڳو- ٺڪاڻو ڪٿي ته رهندو ۽ تون آل اولاد کان سکڻو ئي رهندين.

(برهما نارد کي چوي ٿو، ”اي نارد! تو ان مهل چپ ڪئي، جيتري ڪ سراپ جو جواب سراپ ۾ ڏيئي سگهين ها ته به ڀڳوان شنڪر جي مايا ۾ لسو 'دکم- ست' ڪيو. هرهر مهاديو شنڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڊر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءَ ١٣ سماپت.

دڪش وٽ ديوي - شوا جو اوتار

برهما:- اي ديو رشي نارد! ان وقت دڪش جي علم ڪسي ڏسي مان ته الي پهتي وهس. اڪي وانگر مون ڪيس وري ڏاڍو ڏاڍو ۽ ليهڻجي ته غلط فهمي الپمت دور ڪرائي. ڇڏام جو تون ته مونکي پيارو آهين ۽ سڀئي ديوتائن تي وتندڙ آهين. تصر ڪرائي، دڪش وري ست ڏيئرن کي جنم ڏنو، جن مان ڏهن ڪنيائن جي شادي ڪيشپ منيءَ سان ڪرايائين ۽ ٢٧ ڪنيائن جي شادي چندرما سان ڪرايائين . پرمد (پدوپتر)، انگرا ۽ ڪرشا شو وغيره کي ٻه ٻه ڌيئر ڏيئي راضي ڪيائين. انهن سڀني جي سنتان سان ٽيئي پرلوڪ پريا لڳي. ڪي ماڻهو شوا- ديويءَ کي دڪش جي وڏي ڌيءَ چون ٿا، ته ڪي وري شوا- ديويءَ کي دڪش جي وچين ڌيءَ چون ٿا پر ڪلپ ڀيد (ٽاوڳ) ڪري ٽئي تسن جي ماڻهن جون چوڻيون پنهنجي پنهنجي ليکي ليک آهن. آخر ڌيئرن ۽ پٽن جي انهن لبها ڪاڻ ڪاڻ دڪش ۽ سندس استريءَ ڏاڍي پريم سان من ۾ جڳت- امبا (سنسار جي ماءُ) جو ڌيان ڪرڻ لڳا، وار وار نمسڪار ڪرڻ لڳا ۽ هٿ جوڙي وينتي ڪرڻ لڳا- جڳدمبا

ڪري وٺندڙ ٿي منهنجي نظر ۾ نٿو اچي، جنهن ڪري مان ڇا ڪريان ؟

برهما: اي مهان ۾ سرشٽ مڃي تاوڙا منهنجي هيءَ سمجهي ڳالهه ٻڌ ۽ ان موافق ڪر ڪنهن نه ڀڳوان شنڪر جنهنجي من جون مرادون جلد پوريون ڪندو. واڪجڻ - پرجاپتيءَ جي جا آسڪتي ڏيءَ آهي، ان سان تون شادي ڪري گرهست وهنوارٽي ڌرم اختيار ڪري سنتان پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪر ۽ نه ماڻهڪ (عيالي) طريقي سان. اسڪنيءَ مونجي ڪامني - استريءَ مان تون هزارين ٻار پيدا ڪري سگهندين.

پوءِ نه اسڪنيءَ جي ڌيءَ سان ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان دڪشه پرجاپتيءَ جي شادي ٿي ۽ ٿوري ئي عرصي مان هڪ هزار پٽ پيدا ڪيائين جي "هريشو" جي نالي سان سڏجڻ لڳا. اي‌ءَ جي آڳيا انوسار سڀ آگياڪاري پٽ سنتان [سرشٽي] وڌائڻ جي خيال سان روانا ٿيا. ناراڻ - سر ٿلاڙ واري تيرٿ تي اچي پهتا جتي پرسان سندو ڏيءَ ۽ عراي سمنڊ جو لڳ ٿيڪ مطلب اچي ٿئي ٿو. تيرٿ - اسنان وغيره ڪري پاڻ کان مڪتي پاڻو ۽ پتا جي آڳيا انوسار سنتان پيدا ڪرڻ لاءِ تپسيا ڪرڻ ۾ لڳي ويا. وشنوءَ جي مايا ۾ موهت ٿي اي ناردا تون به اتي اچي پهتين، جتي "هريشو" تپ ڪرڻ ۾ لڳي ويا ۽ انهن کي تو اچي چيو، "اڙي دڪشه پترو! توهان هيءَ ڇا ڪري رهيا آهيو؟ توهان پرٿويءَ جي انت ڏسڻ کان سواءِ سنتان جي پيدا ڪرڻ جو ڪم ڪئين ڪري سگهندا؟ منهنجي اي‌ءَ جي انهوري ڳالهه کي ٻڌان حاصل ڪريو ۽ پوءِ دنياوي گيان ۽ سنساري مايا موهه ۾ ڦاٿلي ناساهو. جڏهن سنسار مان اڪرڻ مڪر ٿيڻ لئي سنسار ۾ قائم جي ڪوشش ڪريو."

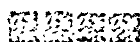
پس اهو ٻڌي اهي سڀ هريشو [دڪشه جا پٽ] انهوري گيان جي راهه وٺي ان طرف ويا جتان سنسار ۾ ڪمر به نه موٽي آيو آهي. هن ڳالهه جي خبر جڏهن دڪشه پرجاپتيءَ جي ڪن تي پئي تڏهن ڏاڍو ڏکي ٿيس ۽ اهو واجب به آهي نه جڏهن سڀئي سنتان پتا جي هٿ مان نڪري وڃي ٿي نه پتا جي دل کي چوٽ لڳي ٿي. مون کيس ڏاڍو ڏاڍو ۽ چيو "اي دڪشه! هيءُ سڀ ڀڳوان شنڪر جو حڪم جنهن جو حڪم. سڀ ڪري موٽ گهرجي. هيءُ سنسار أساز [اسم ڌالمراد] آهي. ڪوئي ڪنهن جو نه آهي. شر - مايا جو کيل آهي. ڇا شيءِ منهنجي هٿ وس نه آهي جنهن لاءِ دڪ ڪريو ٿو؟"

آهستي آهستي دڪشه جو دک دور ٿيڻ لڳو. وري دڪشه کي آسڪنيءَ مان ٻيا هڪ هزار پٽ پيدا ٿيا جي "شبتسو" نالي سان مشهور ٿيا. دکشه، هنن کي نه سرشٽيءَ جي اپائڻ جو آديش ڪيو. هيءُ نه وقت ڀائرن وانگر پتا جي آڳيا انوسار ناراڻ سر تيرٿ اسنان لاءِ روانا ٿيا. ناراڻ سر تيرٿ ۾ سنان وغيره ڪرڻ سان هنن جا هردا [دلون] شد ٿي ويا ۽ وري جپ تپسا ڪندڙ تيرٿ اتي هنن جي دلين ۾ عجيب ۽ غريب قسم جو آنند ·

سنساري مايا متيا (ڪرڙ ۽ ڪپٽ) ۽ مرد سڄڻي ونسي جهنگ منهن ڪيائون ۽ اشرري
گيان ۾ اچي الرپ ٿي ويا. اجلي، وانگر هيءُ خبر اسان دکيه پرجاپتيءَ جي ڪن تي پهتي.
ٻارڙن لاءِ دکيه روچ - راڙو ڪيو ۽ جلد ئي سندس دک ڪروڌ جو روپ ورتو ۽ غصي روائي
پيڪندڙ ٻاهر جو البت ڪافي سيڪ اي نارد! ڏرڪي ٻه ٻي آيو نه لسرن ۽ اچي پهتين.
لدهڻي اچڻ جهٽڪ ٻاهر ۾ گهڻو، وڏو ۽ دکيه ڏرڪي ڏسي چيو.

دکيه پرجاپتي :- او نيچ نارد! اڙي ٻه ولگي ساڌو!! منهنجي ٻارن کي لڳي تو ڪوڙ ۽
سانگ رچايو؟ تون ٺرڏني ۽ ننگ آهين جو ڪرمل مڪڙان ۽ ڪيڙان دلين ۾ لهائڻ جي ٻاونا
ڦوڪي ڪين رشين داريائن ۽ پترن جي قرضن لاهڻ (ديو، رشي ۽ پتري ڙرڻ) کان اڳ ئي
سنياس گرهڻ ڪرايو اٿيئي . اي مورک! تو ٿي منهنجن ٻارن کي ٻنهي جهانن کسان وڃايو
آهي. وشنو ڀڳوان جي قاصد جو ايڪ ٻاٽي ٻين جا گهر ۽ چرائيندو وتندو تو رهين. ڏايو
خراب ڪم ڪيو اٿيئي! چگو هاڻي ڏرڪي سراپ ٿو ڏيان ته شل تون هڪ جڳهه تي اسٿر نه
رهندين ۽ شل لدهڻو لـاڻو - اڪاڻو ڪٿي نه رهندو ۽ تون آل اولاد کسان سڪندو
ئي رهندين.

(ٻرڪما نارد کي چوي ٿو، "اي نارد! تو ان مهل چپ ڪئي، جيتوڻيڪ سراپ جو جواب
سراپ ۾ ڏيئي سگهين ها ته ۽ ڀڳوان شنڪر جي مايا ۾ لسر 'ڇڪم - ست' ڪيو. هرهر
مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) آڌياءُ ١٣ سماپت.

دکيه وٽ ديوي - شوا جو اوتار

برهما :- اي ديو رشي نارد! ان وقت دکيه جي علم کسي ڏسي مان ۽ الي ٻهڻي
واس. اڪي وانگر مون کيس وري ڌارج ڏيارو ۽ لدهڻي لاءِ ۽ غلط فهمي البت دور ڪرائي
چوڻائم جو تون ۽ مونکي پيارو آهين ۽ سڀئي ديوتائن کي ونندڙ آهين. صبر ڪرائڻ، دکيه
وري سٺ ڌيئرن کي جنم ڏنو، جن مان ڏهن کيائي هـي شادي کيشپ مني سان
ڪرائائين ۽ ٢٧ ڪنيائن جي شادي چندرما سان ڪرائائين. ٻريه (انگرس)، انگرا ۽ ڪرشا شو
وغيره کي ٻه ٻه ڌيئر ڏيئي راضي ڪيائين. انهن سڀني جي سنتان سان ٽئي ٻرلوڪ ڀرجي
لڳي. ڪي ماڻهو شوا- ديويءَ کي دکيه جي وڏي ڌيءُ چون ٿا، ته ڪي وري شوا - ديويءَ
کي دکيه جي وچين ڌيءُ چون ٿا ۽ ڪلپ ڀيد (ڦاوت) ڪري ٺهڻي لسون جـي ماڻهن
جون چوڻيون پنهنجي پنهنجي ليکي ليک آهن. آخر ڌيئرن ۽ ٻنهي جـي انهن لاءِ نانوه
دکيه ۽ سندس استريءَ ڏاڍي پيار سان من جو من ۾ جڳمب - انبا (سنسار جـي ماتا) جو
ڌيان ڪرڻ لڳا، وار وار نمسڪار ڪرڻ لڳا ۽ هٿ جـوڙي وينتي ڪرڻ لڳا - جڳدمبا

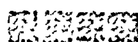
تنهن ڪري مان جا ڪريان ؟
ڪويه وليندز لال سونهن لکو ۽ لکو اچي، تنهن ڪري مان جا ڪريان ؟ ... سهڻي ڳالهه ٻڌ ۽ ان موافق ڪم
برهما: اي مهان ۽ سرشٽيءَ مهي ناردا مونهجي هي سهڻي ڪلهه ٻڌ ۽ ان موافق ڪم ڪندو. واڇڻ - ٻرجاپتيءَ
ڪندين ۽ ڀڳوان شنڪر ٿنهنجي من جون مرادون جلد پوريون ڪندو. واچون ڀرجاپتيءَ
جي ڌيءَ آهي، ان سان اسين شادي ڪري گرهستي وهنواري ڌرم اختيار
ڪري سنتان پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪر ۽ نه ماڻسڪ (خيالي) طريقي سان. اسڪنيءَ
جهڙي ڪامڻي - اسٽريءَ مان ئي هزارين ٻار پيدا ٿي سگهندا.
ٻره ۽ اسڪنيءَ جي ڌيءَ سان ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان دکش پرجاپتيءَ جي شادي
ٿي ۽ ٿوري ئي عرصي ۾ هڪ هزار پٽ پيدا ٿيا جن کي ”هريشو“ جي نالي سان
سڏجڻ لڳو. انهن جي آڪيا انوسار سڀ آڳياڪاري پٽ سنتان [سرشٽي] وڌائڻ جي خيال
سان روانا ٿيا. ناراڻ - سر ٿلاءِ واري تيرٿ تي اچي اڳتا جتي ٻرسان سنڌو نديءَ ۽ عراي
سمنڊ جو لڳ ٻڳ ميلاپ اچي ٿئي ٿو. تيرٿ - اسنان وغيره ڪري پاڻ کان مڪتي پاڻڻ
۽ پتا جي آڪيا انوسار سنتان پيدا ڪرڻ لاءِ لمبا ڪرڻ ۾ لڳي ويا. وشنو جي مايا ۾
موهه ۾ اي ناردا لوڪ ۾ اتي اچي اهتن، جتي ”هريشو“ تپ ڪرڻ ۾ لڳي ويا ۽ انهن
کي لو اچي چيو، ”اڙي دکش پترو! توهان هيءَ ڇا ڪري رهيا آهيو؟ توهان ٻرٿويءَ جي
انت ڏسڻ کان سواءِ سنتان جي پيدا ڪرڻ جو ڪم ڪئين ڪري سگهندا؟ پنهنجي اي
جي ايشوري گيان کي حاصل ڪريو ۽ پوءِ دنهوي گيان ۽ سنساري مايا موهه ۾ ڦاٿلڪي
ڦاسايو. جڏهن سنسار مان ڇڪرڻ سکو تڏهن ئي سنسار ۾ ڦاسڻ جي ڪوشش ڪريو.“

پس اهو ٻڌي آهي سڀ هريشو [دکش جا پٽ] ايشوري گيان جي راهه وٺي ان طرف
ويا جتان سنسار ۾ ڪڏهن به نه موٽي آيو آهي. هن ڳالهه جي خبر جڏهن دکش پرجاپتيءَ جي
ڪنن تي پهتي تڏهن ڏاڍو ڏکي ٿيس ۽ اهو واجب به آهي ته جڏهن سڀئي سنتان پتا جي
مدمان لڪري وڃن ٿي ته پتا جي دل کي چوٽ لڳي ٿي. مون کيس ڌارج ڏنو ۽ چيو، ”اي
دکش! هيءَ سڀ ڀڳوان شنڪر جو حڪم جو حڪم. سڀ ڪري موٽ گهرجي. هيءَ
سنسار اسار [الف ڪالسراب] آهي. ڪرٽي ڪنهنجو نه آهي. شو- مايا جو ڪيل آهي. جا شيءِ
پنهنجي هٿ وس نه آهي تنهن لاءِ دک ڇو ڪجي؟“
آهستي آهستي دکش جو دک دور ٿيڻ لڳو، وري دکش کي اسڪنيءَ مان ٻيا هڪ هزار پٽ پيدا
ٿيا جي ”شبلشو“ نالي سان سنسار ۾ پرسد ٿيا. دکش، هنن کي به سرشٽيءَ جي اپائڻ جو اپديش ڪيو.
هيءُ به وڏي ڀائرن وانگر پتا جي آڪيا انوسار ناراڻ سر تيرٿ اسنان لاءِ روانا ٿيا. ناراڻ
ٻيلدءِ ۾ سنان وغيره ڪرڻ سان هنن جا هردا [دلون] شد ٿي ويا ۽ وري جڏهن ناردا
جي اچي اهتن تڏهن هنن جي دلين ۾ عجيب و غريب قسم جو آنند

ستاري مالا متيا (ڪرڻ ۽ ڪمت) ۽ مرد سڀڻي وٽ جهنگ ۾ ڪيائون ۽ اشوري
گيان ۾ اهي الوپ ٿي ويا. اڄاڻ، وانگر هيءَ خبر اسان دڪش پرجاپتيءَ جي ڪن تي پهتي،
پوءِ ته دڪش روح - راڙ ڪيو ۽ جلد ئي سندس دک ڪرڻ جو روپ ورتو ۽ غصي ۾ اچي
پڪندڙ باهه جو البت ڪافي سيڪ، اي نارد! لڳي ۽ اي آهو ته لسون ۽ اهي ٻهڻ،
لڳهڻي اهڙا چٽڪ باهه ۾ ڪيو، وڏو ۽ دکش لڳي ڏسي ڇهو.

دڪش پرجاپتي:- او ناراد! اڙي ٻولڳي ساڌو!! منهنجي ٻن کي لڳي لو ڪوڙو
سانگ وچاريو؟ لون ڏرڏي ۽ اڳه آهن جو ڪرمل مڪڙان ۽ ڪوڙان دلين ۾ لڳهه جي پاولسا
قوڪي ڪين رشين داڙلان ۽ پترن جي قرض لاهڻ (داو، رشي ۽ پتري قرضا) ڪسان اڳه اي
سنياس ڪرڻ ڪراو اليئي . اي مورکا او ٿي منهنجن ٻن کي اهڙي جهان ڪسان وچاو
آهي. وشنو ڀڳوان جي قاصد جو ايڪ ٻائي اهن جيسا گهر ۽ چراليندو ولندو لو رهن. ڏاپو
شراپ ڪم ڪيو اليئي! چڱو هاڻي لڳي سراپ او ڏيان ته شل لون هڪ جڳهه تي اسٿر ٿي
رهندين ۽ شل لڳهڻو لساڻو- اڪاڻو ڪٿي نه رهندو ۽ لسون آل اولاد کسان سڪندو
ٿي رهندين.

(ايڪما نارد کي چري ان، ”اي نارد! او ان مهل چپ ڪئي، جيترو ڪ سراپ جو جواب
سراپ ۾ ڏئي سگهڻ ها ته ۽ ڀڳوان شنڪر جي مايا ۾ لسر 'حڪم- ست' ڪيو. هر هر
مهاديو شمبو- ڪاشي وشرانيه گنگي) ردر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ١٣ سماپت.

دڪش وٽ ديوي - شوا جو اوتار

برهما:- اي ديو رشي نارد! ان وقت دڪش جي حلت ڪسي ڏسي مان ۽ الي ٻڌي
وٺ، اڳي وانگر مون ڪيس وري ڏارج ڏيارو ۽ لڳهڻي لاءِ غلط فهمي البت دور ڪرائي
چنڊ جو لون ۽ مراڪي پيارو آهن ۽ سڀئي داڙلان کي وٽندڙ آهن، تعمر ڪرلاهه، دکش
وري سٺ ڌيئرن کي جنم ڏنو، جن مان ڏهن ڪيائي جسي شادي ڪيشپ منيءَ سان
ڪرائين ۽ ٢٧ ڪنيائن جي شادي چندرما سان ڪرائين . ٻه (ٻوٻتر)، انگرا ۽ ڪرشا شو
وغيره کي ٻه ٻه ڌيئر ڏئي راضي ڪيائين. انهن سڀني جي سنتان سان سڄي ٽرلوڪي ڀرجڻ
لڳي. ڪي ماٺور شوا- ديويءَ کي دکش جي وڏي ڌيءَ ٿيڻ ٿا، ته ڪي وري شوا - داڙيءَ
کي دکش جي وچين ڌيءَ ٿيڻ ٿا ٻڌ ڪلپ ڀيد (لتاوس) ڪري ٻڌي لسن جسي ماٺون
جون جڙيون ٻنهنجي ليکي ليک آهن، آڻ ڌيئرن ۽ ٻن جسي الون ليکا ٿاڙوره
دکش ۽ سندس استريءَ ڏاڍي ارڙ سان من جو من ۾ جڳدمبا (سدار جسي مالا) جو
ڌيان ڪرڻ لڳا، وار وار لسڪار ڪرڻ لڳا ۽ ست جسرڙي ويني ڪرڻ لڳا - جڳدمبا

ڪري ٻڌايو ته منهنجي لاءِ ڪهڙي آگيا آهي، جنهن ڪري مان ڇا ڪريان ؟

برهما: اي منو ۽ سترشپا مٺي ٻارڙا منهنجي هيءَ سهڻي ڳالهه ٻڌ ۽ ان موافق ڪر ڪنديون ته ڀڳوان شنڪر تنهنجي من جون مرادون جلد پوريون ڪندو. واڇون- پرجاپتيءَ جي جا اسڪلي ڌيءَ آهي، ان سان لسون شادي ڪري گرهست وهنواري ڌرم اختيار ڪري سنتان پيدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪر ۽ ته مالڪ (شانتي) طريقي سان. اسڪليءَ جهڙي ڪامڻي- استريءَ مان ڀرڪي هزارين ٻار پيدا ٿي سگهندا.

پر ته اسڪليءَ جي ڌيءَ سان ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان دکه پرجاپتيءَ جي شادي ٿي ۽ ٿوري ئي عرصي ۾ هڪ هزار پٽ پرابت ڪيائين جي "هريشو" جي نالي سان سڏجڻ لڳا. انهن جي آڪيا انوسار سڀ آگياڪاري پٽ سنتان [سرشٽي] وڌائڻ جي خيال سان روانا ٿيا. نارائڻ - سر نالي واري تيرٿ تي اچي پهتا جتي پرسان سنڌو نديءَ ۽ ساڳر سمنڊ جو لڳ ٻڳ ميلاپ اچي ٿئي ٿو. تيرٿ - اسنان وغيره ڪري پاپن کان مڪتي پائڻ ۽ پتا جي آگيا انوسار سنتان پيدا ڪرڻ لاءِ تپسيا ڪرڻ ۾ لڳي ويا. وشنوءَ جي ماڻسا ۾ مهرشي ٿي اي نارد! تون ته اتي اچي پهتين، جتي "هريشو" تپ ڪرڻ ۾ لڳي ويا ۽ انهن کي ٿي چيو، "اڙي دکه پترو! توهان هيءَ ڇا ڪري رهيا آهيو! توهان پرٿويءَ جي انت ڏسڻ کان سواءِ سنتان جي پيدا ڪرڻ جو ڪم ڪيئن ڪري سگهندا؟ منهنجي ايءَ جي ابدوري گيان کي پراڻ حاصل ڪريو ۽ پوءِ دلهوي گيان ۽ سنساري مايا موهه ۾ ڦاٿل نه ٿاسيو. جڏهن سنسار مان لڪرڻ سکو تڏهن ئي سنسار ۾ قائم جي ڪوشش ڪريو."

پس اهو ٻڌي اهي سڀ هريشو [دکه جا پٽ] ابدوري گيان جي راهه وٺي ان طرف ويا جتان سنسار ۾ ڪير به نه موٽي آيو آهي. هن ڳالهه جي خبر جڏهن دکه پرجاپتيءَ جي ڪنن تي پئي تڏهن ڏاڍو ڏک ٿيس ۽ اهو واجب به آهي ته جڏهن سڀئي سنتان پتا جي هٿ مان نڪري وڃي ٿي ته پتا جي دل کي چوٽ لڳي ٿي. مون ڪيس ڏاڍو ڏاڍو ۽ چيو، "اي دکه! هيءَ سڀ ڀڳوان شنڪر جو حڪم چئو جو حڪم. سڀ ڪري مٿي ڪهڙي. هيءَ سنسار اسار [انت ڪالسراءِ] آهي. ڪرلي ڪنهن جو ته آهي. شري- مايا جو کيل آهي. ڇا شيءِ منهنجي هٿ وس نه آهي تنهن ڪري ڀلا دک ڪهڙو ڪجي؟"

آهستي آهستي دکه جو دک دور ٿيڻ لڳو. وري دکه کي اسڪليءَ مان ٻيا هڪ هزار پٽ پيدا ٿيا جي "شبلشو" نالي سان مشهور ٿيا. دکه، هنن کي به سرشٽيءَ جي اپائڻ جو آڳياش ڪيو. هيءَ به وڏن ڀائرن وانگر پتا جي آگيا انوسار نارائڻ سر تيرٿ اسنان لاءِ روانا ٿيا. نارائڻ سر تيرٿ ۾ اسنان وغيره ڪرڻ سان هنن جا هردا [دلون] شڌ ٿي ويا ۽ وري جنهن نارد! مهاتمان اچي پهتين ان هنن جي دلين ۾ عجيب ۽ غريب فقرو آندو.

ڀڳواني جو جو اهو درشن ڪيس ۽ ازخود هن جي اندران آواز آيو (دڪش چيو).

دڪش : اي جڳدمبا ، مهامايا ، مهيشوري ! توهان مون تي پرسن ٿي پڌاريا آهيو ۽ هن داس تي ڏاڍي ڪرپا ڪئي اٿو. منهنجي توهان کي وار وار (وري وري) نمسڪار آهي.

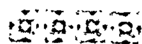
ڀڳوتي شوا : اي دڪش ! تنهنجي ڪٺور تپسيا تي مان ڏاڍي پرسن آهيان. تون ڪهڙو جيڪي گهرڻو هجيئي؟

دڪش : اي مهامايا ! توهان کي سڀ پتو آهي ۽ ور ڏيڻو آهي ته ٻڌو ۽ منهنجي اڇا ڪيئن پورو ڪيو. منهنجو سوامي ڀڳوان شنڪر آهي مگر ردر روپ وٺي هن سنسار ۾ آيو آهي ۽ هاڻي ان جي پتني ڪير ٿيندي؟ تنهن ڪري توهان پنهنجي سهڻيءَ شڪل ۽ موهڻيءَ مورتي سان هن سنسار ۾ اچو ۽ ان کي موهت ڪريو ، توهان کان سواءِ ٻي ڪا به استري الڪي موهت ڪري نه سگهندي. مان برهما ۽ وشنوءَ جي اڇا ۽ پرارٿنا سان ساري سنسار جي ڪلياڻ لاءِ تي نماڻي ونتي ڪري رهيو آهيان ۽ نه پنهنجي سوارٿ لاءِ.

ڀڳوتي شوا : اي پرجاپتي ! جيتوڻيڪ مان وڏي ستا (طاقت) رکندڙ مهيشوري آهيان پر نه ته توهان جهڙن ڀڳتن جي وس ۾ رهڻو پوي ٿو. هاڻي ٻڌ ! مان تنهنجي پتنيءَ جي گرڀ ۾ اچي، تنهنجي ڌيءَ ٿي سنسار ۾ پرگهٽ ٿيندس ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهه ۽ اي نشپاپ دڪش ! مان تمام ڏاڍي ۽ ڪٺور تپسيا ڪري اهڙي ڪوشش ڪري ۽ ڀڳوان شنڪر کان ور وٺي ايندس نه جئن مان سندس ٿي پتني ٿي رهان ۽ جيسين منهنجو پتي ٿي هجي. ان کانسواءِ ٻيو ڪو به اپاءُ ٿي ڪري نه سگهندو. مان نه دردم ان جيسي داسي آهيان ۽ هر هڪ جنم ۾ نانا - روپ ڌاري ڀڳوان شنڪر ٿي منهنجو پتي ٿي رهندو آهي. ڀڳوان شنڪر به پنهنجي ڏنل ور انوسار برهما جي پرڪٽين (پيرڻ) مان پرگهٽ ٿيا آهن ۽ مان به اوهان اچي اوتار ڌارڻ ڪندس ، مگر منهنجو هڪ انجام ياد رکو ته جيڪڏهن ڪڏهن ۽ ڪڏهن به توهان منهنجي بي عزتي ڪئي ويندي ته مان تڪال شرير تياڳ ڪري يا پنهنجي اصلوڪي روپ ۾ ملي وينديس يا ڪو ٻيو شرير ڌارڻ ڪندس. هي ور توکي مان هر هڪ ڪلپ لاءِ ڏيان ٿي.

ائين چوندي ڀڳوتي - شوا انتر ڌيان ٿي وئي ۽ پرجاپتي پنهنجي آشرم تي موٽي آيو.

(هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٣) ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ١١-١٢ سماپت ٿيو.

دڪش جي سرشٽيءَ (سنتان) جو آرنڀ ۽ دڪش جو نارد کي سراپ

(دڪش پنهنجي مانسڪ طريقي سان سنتان پيدا ڪرڻ جي تمام گهڻي ڪوشش ڪئي مگر جڏهن ڪري به وڌندڙ نه پيدا ڪري سگهيو تڏهن پنهنجي پتا برهما وٽ وڃي ڏکڙا چيائون).

دڪش : اي سوامي ! توهان جي حڪم جي پوري ڪندي، سرشٽيءَ جي واڌ ۽

وري سرشٽيءَ جي ڀاڱي جو ذڪر ڪيائين ووي انيڪ ڀرڪارن جي ليلائن رچائڻ ۽ هرشمار ۽ ڏيالوءَ سڀاءَ لاءِ منڪي ڪري آسمان ڏانهن منهن ڪري ٻرهما سان چيو، "اي وشنو! مهيشور منهنجو روپ برهما جي انگ مان سمايو ۽ رُدر جي لالي سان ڀرڪهت ٿيندو. ان جو مهيشور منهنجو روپ هوندو. ولک - روپ اهڙو ئي ٿيندو جهڙو منهنجو (شو) روپ، هو منهنجو اهڙو ئي روپ هوندو. لوهان ٻنهي کي انهي پوجا ڪرڻ کپي. لوهان ٻنهي جي منورٿن کي اهڙو ڪرڻ وارو هوندو. هر جڳت جي لوڪ ڪرڻ وارو ٿيندو. سڀني ڪمن کي ڀرڪڻ وارو ٿيندو ۽ خاص طرح اُهو ٻرڪ جي سالڪ ڪرڻ وارو هوندو ۽ اسان (ٻاروليءَ) جا ۽ ۳ روپ رهندا. هڪ روپ ۽ ڪس لڪشمي چنبر جا وشنوءَ جي ٽين ٿيندي. ٻيو روپ سرستوليءَ جو ٿيندو جا ٻرهما جي پتني رهندي ۽ ٽيون روپ ستيءَ جو رهندو جا اُما جو اوروڻ - روپ لي ڪري رُدر (شو) جي پتني رهندي."

اهو چئي ڀڳوان شڪر اسان لي ڪرپا ڪري انتر ڌيان ٿي ويو ۽ وشنوءَ چيو، "اي برهما! اسان ٻنهي منهنجي ڪرڪي لڳي وياسين. وقت اچڻ تي اسان ٻنهي ڏاڍن وارا لي وياسين. ٻاڻي ڀڳوتي - شوا ۽ ستي روپ ۽ ڀرڪهت ٿيڻ واري آهي، جنهن لاءِ لوڪي همشه مون ٻاڻ چڪيءَ طرح ٻڌايو آهي، جو آهي "شوا تپسيا".

اهو چئي وشنو انتر ڌيان ٿي ويو ۽ منهنجي اندر ۾ به اُميد جو لوروو ڏسڻ ۾ آيو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رُدر سنگهتا (۲) - ستي کنڊ (۲) اڌياءِ - ۱۰ سماپت.

❊❊❊❊

دڪش جي تپسيا ۽ ڀڳوتيءَ - شوا جو وردان

نارد: برهما جي! اُن وقت جي ڳالهه ڪرڻ واري دڪش - ٻرهما ستيءَ ڪلور لمبا ڪيتي عرصي ٿيو؟ ۽ شوا - ديوي ڪئن دڪش جي ڪنيا لي ڪري آئي لي؟

برهما: ٿي سي ناردا وشنوءَ جي انتر ڌيان ٿيڻ ڪري ۽ آڻ سڀني اچڻ لي [illegible] ۽ [illegible] ڪرڻ لاءِ اُپديش ڪيو. دڪش منهنجي آگيا اوسار من ۽ [illegible] ۽ [illegible] ۽ هوا (وايوءَ) لي گذران ڪندي جڳت - انبا (سنسار جي [illegible] ۽ [illegible] ديوي ڀڳوتي، راج - راجيشوري ڪالڪا جو [illegible] ڀرڪهت ٿي. ڪوڙي سنڌس جهالڪيءَ جي وڏائي [illegible] ۽ هٿ اُٿس - دان ڪري رهيو هو، [illegible] هٿ ۾ [illegible] - ڪمل [illegible] هو. شمشان کي ماتا ڪالڪا جي سواري هئي، [illegible] رهي هئي ۽ وار کليل ۽ [illegible] هيون ۽ [illegible] دڪش اهڙي اکيون [illegible]

ڀڳوان وشنوءَ جو "ڀڳوتيءَ شوا" جي آراڌنا لاءِ برهما کي اُپديش

نارد: اي سوامي! پوءِ توهانجي اداسي آخر ڪيئن دور ٿي؟

برهما: اي مني نارد! ڪامديو جي نراس ٿي وڃڻ کان پوءِ منهنجو من ڏاڍو دکي ۽ اداس ٿيڻ لڳو. پوءِ ته من کي وس ڪري مون وري منهنجي سوامي ڀڳوان هريءَ جو دل وچان سمرڻ ڪيو. اس منهنجي استتي ڪرڻ جي فقط دير مس هئي ته ڏسان جو ڏيالو، ڀڳت وتسل چئن ٻانهن سان (شنک، چڪر، پدم ۽ گدا ڌارڻ ڪري) پيتامبر (پيلي ريشمي ڪپڙن سان) سان سينگاريل اچي پرگهٽ ٿيو. وشنوءَ کي اچڻ ڏسي منهنجي اکين مان خوشيءَ جا لڙڪ لڙي آيا. مرلڪي ڌارڃ ۽ آلف ڏيندي وشنوءَ مشڪندي چيو، اي برهما! تون ڏکيو آهين. هاڻي مونکي ٻڌاءِ ته ڪهڙي تڪليف واڳن آهي جو مونکي ياد ڪيو اٿئي؟ مان تنهنجي سڀني دکن کي دور ڪندس ۽ تون دلجاءِ ڪر." ٻڌڻ مون سارو وستار سان ورتانت ڪهي ٻڌايو. اي نارد! ڀڳوان شنڪر جيڪڏهن ڪنهن به طرح شادي ڪندو ته منهنجي اندر کي چين ۽ آرام ايندو. هاڻي توهان ڪو اهڙو اپاءُ ٻڌايو. مان توهان جي شرڻ ۾ آيل آهيان.

منهنجي ڳالهه ٻڌي وشنوءَ کلي ڏنو ۽ چيو، "اي وڌاتا! تون منهنجي ڳالهه ٻڌ. ڀڳوان شنڪر ئي سڀ جو ڪرتا (پيدا ڪندڙ) ڀرتا (پالڻهار)، ۽ هرتا (ناس ڪندڙ) آهي. هو پر- برهم، پرميشور، نرگڻ، نتيه، انرديشيه، نروڪار، اڌولو، اڇيد، الکش، سڀ جو الف ڪرڻ وارو، سوامي ۽ هر هنڌ حاضر آهي. برهما، وشنو، مهيش نالن سان رجوگڻ، تموگڻ، ستوگڻ ۽ مايا جي موهه کان مٿي، پر- اُپاءِ مايا - رهت، سڀني کي پرارٿنا ڪندڙ، سيانن ۾ سيانو، سرگڻ، سرلنگ، آنند سروپ، نروڪلپ، آتمارام، نردوند، ڀڳتن جي وس ۾، اڌاهي جتي، جوڳ جو رستو ٻڌائيندڙ، ايمان ناس ڪندڙ، غريبن جو سهارو آهي. ان جي شرڻ وٺڻ سان ئي نروار ٿي سگهندو. انڪري پرلانسڪ ڀڳوان شنڪر جو ڌيان ڪر، تپ ڪر ۽ سمرڻ ڪر ته پوءِ تنهنجي اندر جي اداسي دور ڪندو. جيڪڏهن تنهنجي مرضي آهي ته ڀڳوان شادي ڪري ته انهي مطلب سان تون "ڀڳوتيءَ - شوا" کي راضي ڪرڻ لاءِ ڀڳوان شو جي ڪٺور تپسيا ڪر. جيڪڏهن ڀڳوتي - شوا سگڻ روپ ڌاري ڪنهن ماڻهوءَ جي ڌيءَ ٿي اچي وڃي ته پوءِ سمجهه ته ڀڳوان شو جي شادي ڀڳوتي - شوا سان ٿي ويندي. اي برهما! تون دکي ٿئي ته ڀڳوان - شو جي استري پيدا ڪرڻ جي لاءِ "ڀڳوان - شو ۽ ڀڳوتيءَ - شوا" جي ڪٺور تپسيا ڪري ۽ ياد رکي ته شو ۽ شوا ۾ ڪوبه فرق ناهي، جو اهي نرگڻ پر برهم سروپ هوندي به پنهنجي اڇا سان سرگڻ سروپ ٿي سگهن ٿا.

اي برهما! ياد رکه ته ڀڳوان شو جي اها اوسار جنهن اسين پرگهٽ ٿيندي آهي اهي ... هئي ... منهنجي ... وارو ... مونکي پيدا ڪيو. لوڪ سرشٽيءَ جي رچنا جو ڪم سرانجام ۽ ... (پالڻا) ... پرگهٽ ٿي ... ان

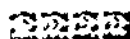
ڪندي هن اڪيلي ۾ لپ ڏاڙهي، اڙلدي ڳاڙهي آلند سان وسمند سان وڃي لڳي جنهن
مان شنڪتي وشمرهه پيدا ٿيا. (هر هر مهاديو شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا
(٢) - ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ٧ سماپت.

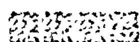
برهما کي ردر جي شاديءَ لاءِ چنتا

نارد:- اي سوامي! ارلدليءَ جو اثر چوڻ مون پڌو هاڻي شو-ليلا بابت ڪجهه مولکي
پڌالي ڪرڻ ڪريو.

برهما:- اي نارد! ٻڌ مون سچ ڳالهه آهي جو شو-ليلا جي ڪٿا ٻڌڻ بابت پنهنجي
هوندي ۾ ستين موهه وکهر اٿئي. ڇڪو هاڻي ٻڌ. اڳئين سمي ۾ مان شو- مايا ۾ اچي موهجي
ويس، دکيو ۽ ٻيا ماسڪ. ڀتي ڪامديو ۽ وٽي ۾ اکيان اچي حاضر ٿيا ۽ مون چيو، "اهڙو
اپاءُ ڪيو جو مهاديو جي شادي ڪنهن سهڻي، چوڪريءَ سان ٿئي. ٿهي ڪانهوءَ پگوان-شو
جي موهت ڪرڻ جي ذميواري ڪامديو جي ڪلهن تي اچلي. ڪامديو منهنجي آڪيا مڃي
ڪري مولکي چيو، "سوامي! استري تي منهنجو اوزار آهي. ڪرپا ڪري شو ڪنهن موهت
ڪرڻ لاءِ ڪنهن استريءَ جي رچنا ڪريو. اهو ٻڌي اچا مون للو ساهه کڻڻ شروع ڪيو ته
سهڻن گلن سان سينگاريل بسنت رتو اچي پرگهٽ ٿي. اها ٿي منهنجي آڪيا سان شنڪر
وجهي ٻيا مکر ڪيترين ڪوششن ڪرڻ سان ته انهن جي دال نه ڳري سگهي ۽ واپس موٽي
آيا. انهن جي واپس اچڻ تي وري مون ڏهر للو شوڪارو ڀريو ته "مار- گڻ" اُتي ٿيا.
انهن سڀني کي وري مون شنڪر کي موهت ڪرڻ لاءِ موڪليو پر عجب جهڙي حد ته رهي
جو اهي به خالي هٿين سان موٽي واپس ويا. هاڻي ڪامديو اداس ٿي پنهنجي استريءَ رتيءَ
سان گڏ پنهنجي گهر واٽو ٿي ويو ۽ "مار-گڻ" مان مکيه "مدو-گڻ" هٿ جوڙي مولکي
(برهما) کي چيو "اي مهاراج! جيڪڏهن اوهان ۾ سمپت پگوان شو کي موهت ڪرڻ جي اسان
کي شڪتي ڪانه آهي. ديالو، لوڪاري ٻڌي اسان جي آتڻ جي آس هٽي ڪري اسان
کي پسر ته ڪير پر هاڻي لوڻان پگوان-شو کي موهت ڪرڻ لاءِ ڪو ٻيو اپاءُ ڪريو. اهي
چئي "مار- گڻ" ۽ ڪامديو جي ٻڌان پنهنجي اسٿان ڏي روانا ٿي ويا. (هر هر مهاديو
شمڀو- ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ٨ ۽ ٩ سماپت.

روح رهاڻ ڪندو رهيو. اِن ڏينهن جي غلطفهمي ڦهلائي ڇڏي. - پرجاپتيءَ وري ڪاوڙ ۾
اچي چندرما کي سراپ ڏنو. ڏينهن سڀ ڏيو ۽ ديوتائون اچي سنڌيا ! اسان وٽ آيا ۽ ڪيهڙو
سمرو ڏيان مونڊائين هيو جيئن ڪري برهما سان گڏ جيڪي ڏيو ۽ ديوتائون ۾ وٽ آيا
هئا تن ڏانهن ٿو ڪري، ڏيان ڪرائي ڏنو. پوءِ برهما چندرما جي مدد لاءِ هڪ ٿديءَ جي
وچنا ڪئي جنهنجو نالو چندر ڀاڳا آهي. ٿديءَ جي پئدا ٿيندي ئي ميڻا. تنهن رشي
اچي پهتو، ميڻا - ٿڻي رشيءَ سان تپسيا جي ارڀاري ڪرڻ وارو ڪري ڪري، جاڳندو جيسر
سندس "اگنيشٽوم" ٿالي لڳي، شروع ڪيل آهي. جيئن جي پڪندڙ اگني ۾ اُن ٿو ڏٺي
اهنجو اُنت آڻي. اُهين ڇئي پڳران شنڪر انتر ڌيان ٿي ويو. (ٿر ٿر مهادئو شيو - ڪاشي
وشوناٿ ڪنگي) رُدر سنگهتا (٢) - سرشٽي کنڊ (٢) اڌياءُ ٦ سماپت.

سنڌيا جو آڳهات ۽ ارنڌتيءَ جي روپ ۾ پرگهٽ ٿيڻ ۽ سندس شادي

برهما:- اي مني نارد ! ڀڳوان شنڪر جڏهن سنڌيا کي ور ڏئي انترڌيان ٿي ويو ته
سنڌيا ۽ اُن جاءِ لاءِ رواني ٿي جتي رشي ميڻا - ٿڻي لڳي ڪري رهيو هو. اُتي ايشور سان
سنڌيا کي ڀڳوان - شو جي ڪرپا سان ڪنهن ڪرڻ ڏٺو. سنڌيا ۽ تپسيا جي اُپديش ڪندڙ
برهمچاري وسشٽ جو ٻنهيءَ جي روپ ۾ ڌيان ڪندي ان لڳي، جي ارلنڌ اگنيءَ ۾ ڪٿي ٻاڻ
اُڇلايو. جلد ئي اُن جو شرير جلي خاڪ ٿي ويو مگر لڳي جي هرشيو، پرڌس پرڌار ڦهلائيندڙ
لڳي. اگني ديوتا ۽ ڀڳوان شنڪر جي آگيا سان اُنجو سرون - جنڙو، لڳي - ٻاڳ رهيو
شڌ ٿيل شرير سورج - منڊل ۾ پهچائڻ جتي ديوتائن ۽ پترن جي لوڪتيءَ لاءِ ۽ اڪر ڪيو وائو
هڪ لڪر صبوح جي سنڌيا ديوتائن جي خوش ڪرڻ لاءِ ۽ پڻ آڪر شام جو سورج
اُست ٿيڻ مهل سانجهيءَ جي سنڌيا جا پترن جي خوش ڪرڻ لاءِ ڇٽي وڌي آهي.

ڪجهه وقت ڪانوڻ جڏهن رشيءَ جي لڳي سماپت ڪرڻ جو موقعو آيو ته پرنڌ اُٿيءَ
مان سون جهڙي اجلي واري رشيءَ کي هڪ ڪنيا نرارت ٿي. ڪنيا گسي لڳي لاءِ سمان
رغبرهه ڪرائي ڏاڍي آنند سان رشيءَ پنهنجي گود ۾ وهاريو ۽ ٻاڪاڻ ته ڪنهن به ڏرهم
۾ رنڌڪ ۽ اُنڪ رچڻ واري ڪانه هئي تنهن ڪري سندس "ارنڌتي" نالو مقرر ڪيو
ويو. رشيءَ ان کي آشرم ۾ رهائي ڏاڍي لاڏ ڪوڏ سان نپايو ۽ جلدئي شاديءَ لائق ڏسڻ ۾
آئي پوءِ ته مون (برهما) وشنو ۽ مهيش جي ڪرپا سان سندس شادي وسشٽ سان ٿي جنهنجو مثال

ڏيشور: (شنڪر) اي شڌ ٻڌيءَ واري ديوي! مان ٿنهنجي اُمر اپسا کي ڏاڍو پرسن
ٿيو آهيان. ٿنهنجي استتيءَ سان مونکي سنتوش مليو آهــي جنهنڪري ٿوکي جيڪو ور
گهرڻو هجي سو مان ڏيڻ سگهندس.

(من ۾ گد گد ٿيندڙ سنڌيا ڀڳوان شنڪر جا اهي وچن ٻڌي هــر گهڙي ڏنڊوت پرڻام
ڪرڻ لڳي) ۽ چوڻ لڳي.

سنڌيا: اي ناٿ! جيڪڏهن خوش ٿي مونکي ور ڏيڻ چاهيو ٿا تـه سڀ کان پهرين مان ور
وٺڻ جي لائق آهيان. اي ديوا ڏيوان جا ديوا هيءُ ور ٿي گهران ته زمين ۽ آسمان اندر ڪنهن
پراڻيءَ کي جنم وٺندي ئي ڪام ترشنا نه ستائي ۽ اهڙيءَ طرح پراڻيءَ اچڻ کان اڳ ڪو
به ڪام ترشنا جو شڪار نه ٿئي. ٻيو منهنجي ڪام سان ڀريل درشٽي ڪنهن تي به نه پوي
۽ منهنجو جيڪو به پتي ٿئي سو مونکي بي حد پيارو هجي ۽ ان ڪانسواءِ جيڪڏهن ڪو اِن
مونکي ٻريءَ نظر سان ڏسڻ جي ڪوشش ڪري ته نپٽڪال نامرد ٿي پوي.

(انهي سنڌيا جا اهي وچن ٻڌي ڀڳوان شنڪر بلڪل خوش ٿـي هـيءُ
وچن چيا:)

ڀڳوان شنڪر: اي ديوي سنڌيا! تو جيڪي ور گهريا آهن سي سڀ سڀوين آســ
سڀ ڏيندس. ماڻهن ۾ چار اوستائون ٿينديون. جهڙوڪ: معصوم اوستا ٻالپڻي جي اوستا،
جواني اوستا ۽ ٻڍاپي جي اوستا. ٽين اوستا ۾ ٿيندي ئي ڪام. ترشنا جا اثرات
پوندا. ڪٿي ڪٿي ٻيءَ اوستا جي آخري منزل تي به ڪام. ترشنائون جاڳڻ جون ڪوششون
ڪنديون. ياد رک ته ديهه- ڌاري پراڻي جنم وٺندي ڪنهن به ڪام. ترشنا ۾ موهت ڪرا
ٿيندا ۽ اڄ کان پوءِ ٿنهنجي تپسيا جي ٻي ڳالهه آهي. اي ديوي! هيءَ ڳالهه
به ياد رک ته ٿنهنجي پتيءَ ڪانسواءِ جيڪڏهن تو ۾ ڪنهن ٻيءَ طرح ڏسڻ جهڙي خراب نظر
ڪري ته نپٽڪال هو ڪمزوريءَ (نامرديءَ) ڪري پراپت ڪندو ۽ ٿنهنجو استتي هڪ وڏو
ٿيندو ۽ ٿنهنجي وشي ٿيندو جيڪو ٿوسان ڪري ڳالهه (ڪالي عرصي) تائين اولاد
ٿيندو. تو ڪٿي وقت اڳ ٽيڪا ڪٿي هٿي نه اکيءَ ۾ ٿون ٿنهنجو شرير ٽياڳ ڪندين،
ان ڳالهه کي ستور ڪرڻ لاءِ ٿنهنجي ٿاءِ هيءُ اٿاءِ مونکي سچيءَ اڄ ٿو. وشي ٿيندا. ٿنيءَ
جو هڪ اکي. هڪ جالو هلي رهيو آهي ۽ ٿون ان ۾ وڃي آهر. سمرڻ ڪر. هن تي چندر
ٻاٻا ٿيڻ جي ڪناري تي ٿيو. آخر ۾ هڪ هڪ شروع آهي ۽ جيڪڏهن ٿون اُتي وڃڻ
نه وشي ٿوکي نه ڏسي سگهندو ۽ منهنجي تي آکيا سان ٿون تي ان وشيءَ جهڙي اکيءَ ۾
پرڪهت ٿيندڙ ڏيءَ ٿيندين. جنهن کي به پتيءَ ڪرڻ جي چاهنا هجڻي ٿنهنجو لـي ڏيان
ڌارڻ ڪندي ٿون پرلڊ هڪ اٿيءَ ۾ پاڻ کي اڀائي چند سڀ جڳهه گذريا ڪاٺوڙ ٿرتا جڳهه
جي اڀرن ستي ۾ ڏکي جــن گهٽيءَ ڪنيائون جاٿون. دکي. پرجاپتيءَ ٻنهي سٺين ۽
سٺين ڪنيائن جي ٽي ڀڄـن سان شادي ڪرائي. انهن مــان ٢٧ ڪنيائن جــي شادي
چندرما سان ڪرائي چڏي چندرما وري انهن ٢٦ کــي ڇڏي فقط هڪ روهڻيءَ سان ئي

سنڌيا جي تپسيا ۽ شو جو ڪيس ميڌاتٿيءَ جي يگيه لاءِ ورڪڻ

... من جيڪو من سنڌيا من ۾ ويو ته سنڌيا ڄالي روانو ٿي ته سنڌيا جا ارم ڄالي روانو ٿيو ۽ سنڌيا جا آراڌنا

برهما :- اي نارد! جڏهن وسشٽ تپسيا جا نيم ٻڌائي سان ڀڳوان شنڪر جي پوڄا، آراڌنا ڪرڻ لائق ڪهڙا پوري ٻڌائي منتر سان ڀڳوان شنڪر ۽ ڀڳوان شنڪر من ڌرش لي، لپسيا ڪرڻ لائق ڪهڙا پوري ٻڌائي. جڏهن ڪافي وقت گذريو ته ڀڳوان شنڪر ڪري ايڪاگرتا سان ڪيترو لب ۾ لڳي ويئي. جڏهن ڪافي وقت گذريو ۽ من جو من ۾ سوچڻ لڳي. انهي تپسيا لي پرسن لي اچي پرگهٽ ٿيو. سنڌيا ڏايو درش لي من جو من ۾ سوچڻ لڳي. ”مان هر هر مهاديو کي ڇا چوان؟ ڪهڙيءَ طرح استتي ڪريان!“ الين ڇئي هن اکين ڪٽي بند ڪيون. پوءِ ته ڀڳوان شنڪر هن کي ديو - گيان (ايشوري گيان) عطا ڪيو جنهن

سان ان ڀڳوان شنڪر جو ساڪيات درشن ڪيو ۽ پرارٿنا ڪئي-

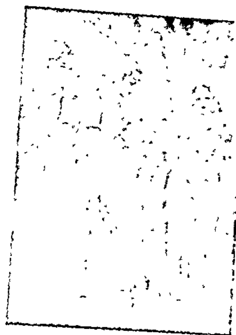
سنڌيا:- اي پريا! جو نراڪار ۽ ساڪار آهي، جو نه استول آهي، نه سوڪشم آهي، جنهن کي جوڳي پنهنجي شردي ۾ ڌيان ڪري سگهن ٿا، جو سرشٽيءَ کي پيدا ڪرڻ وارو آهي، نرمل، جنهن کي مان نمسڪار ڪريان ٿي. جنهن کي شروتي چون ٿا، جو شانت سروپ آهي، اهڙي لهن کي مان نمسڪار ڪريان ٿي. جنهن کي پرڪاش کي ظاهر ڪري سگهي ٿو، جو هر وقت پرسن آهي اهڙي نروڪار، جو پنهنجي پرڪاش کي ظاهر ڪري، جو ماما جي چمڪندڙ، ست - چت - ڀڳوان کي منهنجي نمسڪار آهي. جو شڌ آهي، ستيه آهي، عيش ۽ آرام ۾ لڳل الند آهي، جاني جم ڪان نروڪار آهي، نت - آنند ۾ آهي، جنهن جو آهي، لڪشميءَ جي ڏاڻ وارو آهي، اهڙي ڀڳوان کي منهنجي نمسڪار آهي. جنهن جو سروپ گيان سان ئي ڌيان سگهجو آهي، حڪمت کان الڳ رهندي ۽ حڪمت ۾ رهي ٿو سروپ سٺ گيان سان ئي ڌيان سگهجو آهي. لوهان جو سروپ شڌ، منور، رلن ۽ هيرن ۽ پرلر آهي ليهڪي منهنجي نمسڪار آهي. اي ترشول ڌارڻ ڪرڻ وارا، آڪاش - پراري جراهرن سان سينگاريل، ڪافور وانگر سفيد آهي. لوهان ئي برهما ئي ڪري دشانون - جل ليهج ۽ ڪال (وقت) لوهان هاني برهما روپ آهن. لوهان ئي ردر روپ ڌاري سگهيا حڪمت جي پيدائش ڪئي آهي، وشنو روپ ڌاري پالنا ڪريو ٿا ۽ ردر روپ ڌاري سگهيا ڪراز لا ليهڪري منهنجي وار وار نمسڪار آهي. لوهان ڪارڻ جا به ڪارڻ آهيو، اورس روپ گيان آهيو، لوڪن ۾ سک ۽ سمپدا (شاهوڪاري) ڏيڻ وارا آهيو، منهنجي لوهان کي وار وار نمسڪار آهي. لوهان جي ئي عشرن مان سورج، چنڊ، اسار، ڪامڌيو ۽ ٻيا ديو ۽ ديوتائون پيدا ليا آهن، اي پريا! اوهين ئي سڀني ديوتائن جا پيدا ڪندڙ ۽ ڏيندڙ آهيو، لوهان ئي ڏ ن آهي، نه انت آهي، نه وچ آهي. لوهان بر - اوهم آهيو، سد - اوهم آهيو. لوهان جو نه آد آهي، نه انت آهي، سي ۽ لوهان جي مان ڪيئن وڏائي ڪري سگهان.

اي ايشور! برهما وشنو سڀ ديوتائون جن جي تپسيا ئي ڏ ن آهي، سي ۽ لوهان ورن ڪرڻ نا ڪري سگهن پوءِ ڪهڙي مجال آهي منهنجي! اي اوما! استريءَ جي ۽ لوهان الڀ ٻاني سگهي. اي اوم - مو شنڪر! لوهان کي نمسڪار آهي.

برهما :- اي نارد! سنڌيا جي اها استتي ٻڌي ڪري ڀڪت وتسل شنڪر (جنهن شرڻ لي اچڻ - پيڙ ۽ مرڳ - شالا اوڻهل هليا چيو.

(ڏسو صفحو 100 [illegible])

(ڏسو صفحو 96 شري رامچندر جي [illegible])

(ڏسو صفحو 122 [illegible])

مهيجا وچن ٻڌڻ وسشٽ هڪ برهمچاريءَ جو روپ ڌارڻ ڪيو ۽ چندر ڀاڳ پربت تي ٽپسيا ڪندڙ سنڌيا کي ڏسي ڪيس آدر سان پيش آيو ۽ چيو.

وسشٽ : اي ديوي! هن سنسان پربت تي ڇا لاءِ آئي آهين؟ ڪنهن جي ڌيءُ آهين ۽ تون هت اچي ڇا ڪرڻ جو ويچار ڪيو آهي؟ مان ضروري ڳالهه ٻڌڻ چاهيان ٿو ۽ جيڪڏهن ڪا ڳجهي ڳالهه نه هجي ته ڪرپا ڪري مونکي ٻڌاءِ.

مهاتما وسشٽ جي ڳالهه ٻڌي ڪري سنڌيا ان مهاتما ڏانهن گهور ڪري عجب وچان اهڙو جو پنهنجي تيج سان اگني سمان ٻهڪي رهيو هو. سنڌيا کي اُن ڏسڻ ۾ آيو ته جٽڪ "برهم- چرج" پنهنجي ٻانهن ڌارڻ ڪري سامهون آيو آهي. جنهن جي مستڪ تي جٽائون شوڀا پائي رهيون هيون. سنڌيا ائين نه هڪي ٻڪي ٿي ويئي هئي ائين ٻانهن سنڀالي آدر سان پرڻام ڪري گنڀير آواز ۾ ورائيو.

سنڌيا : مهراج! مان برهما جي ڌيءُ آهيان ۽ سنڌيا منهنجو نالو آهي. هن سنسان جڳهه تي مان تپ ڪرڻ جي چاهنا سان آئي آهيان. (دل ۾ ڪام لڳڻ جي حقارت سبب جوش کي دٻائيندي) جيڪڏهن مونکي ڦٽ تپ جي لاءِ اپديش ڏيڻ جي چاهنا اٿو ته ڏئي سگهو ٿا ۽ ياد رکو ته مان ڦٽ اهڙيءَ ڀاونا سان تپسيءَ هت آئي آهيان. (البت لڄ کي لڪائيندي) هي ڪا ڳجهي ڳالهه ڪان آهي. مان تپ ڪرڻ جي طريقي کان اڻڄاڻ آهيان. بس! ائين ويچارڻ ۾ وڌيڪ منهنجو هردو (دل) ڪمزور رهيو آهي.

سنڌيا جي ڳالهه ٻڌي جيترو ڪه وسشٽ اندر جي ڳالهه سڀ سمجهي ويو ته سڀ هنجو ٻولڻ لڳو سمجهي، ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري چوڻ لڳو.

وسشٽ : اي سندر مک واري ديوي! سڀ کان سرشيشٽ تپ ۽ تپ آهي ڀڳوان شنڪر. ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موکش کي ڏيڻ وارو، آدي ڪارڻ، ترڪال (ٽنهي وقتن، ماضي يعني پوءِ، حال يعني ورتمان، مستقبل يعني ڀوشيه) کي ڄاڻڻ وارو، منهنجو مت پاڻ (ادولپيه) ڀڳوان شنڪر ئي آهي. "اوم نمو شنڪرايه اوم" منتر سان شالمه ۾ رهي مؤن (ٻهبا ڳالهائڻ) ڌارڻ ڪري تپسيا شروع ڪر. هاڻي ٻڌ تپ جي تپسيا جو امر ۽ ورلن ڪريان، تون مؤن (چپ ڪري) ڌارڻ ڪري سنان ڪرڻو پوندو، مؤن ڪري شو- پوڄا ڪرڻي پوندي، ٻهرين، ٽئين ڏينهن سان ڀاڄي ۽ صبح جو پراڻم (جنهن وقت اهسان سوا گهڙي سج اڀري ۾ هجي) ٿورڙو ۽ ڦٽ پاڻيءَ تي گذران ڪري تپسيا ڪرڻي پوندي، پوءِ ڏيون ڏهو سالڻيءَ ۽ صبح جو پراڻم ٿورڙو ۽ ڦٽا ڦرڪ اُپواس ڪرڻو پوندو. اي ديوي! هيءَ ڪٺور مؤن، تپسيا ٿي سمجهي ته برهم چرج ۽ ٻيو ڪوريل ڦل ڏيڻ واري ٿيندي. تون سچ سچ ته سمجهي سچ ورڻ ڪندي. (ائين چئي وسشٽ رشي وڃڻو رهيو. هسڙ هو مهاديو شمڀو، ڪاشي وڃڻ نه سگهي) رُدر سنگهتا (٢) ستي کنڊ [٢] اڌياءُ - ٣-٤-٥ سماپت.

سندر ۽ سهڻي گڻن سان سشوڀت (سينگاريل) آهي جا توهانجي بلڪل لائق آهي. هوءَ سدا توهانجي سنگ ۾ رهڻ واري ٿيندي، توهانجي مرضيءَ موجب رهندي ۽ ڌرم موجب توهانجي ئي اڌين رهندي.

پوءِ ته ڪامديو راضي ٿي ڏسي پنهنجو هرک ظاهر ڪيو ۽ انهيءَ جي شادي ٿيڻ لڳي. ان وقت ڏاڍا آنند ٿيڻ لڳا. هيڏانهن وري رتي به ڪامديو کي ڏسي ڏاڍو خوش ٿيڻ لڳي ۽ سندر جوڙي جو ميلاپ ائين ڏسڻ ۾ آيو جڏهن ميگهه - راج [بادل] وڄ سان ملي گجگوڙ ڪري آنند پرگهٽ ڪندو آهي ۽ چانڊوڪي چندرما سان ملي نه فقط پاڻ پرسن ٿيندي آهي پر سنسار کي پرڪاش - مي [خوش مزاج] بڻائي ڇڏيندي آهي.

سوتجي مهراج: اي رشيشور! برهما جا اهي وچن ٻڌي نارد اندر جو اندر ۾ خوش ٿيڻ لڳو ۽ چوڻ لڳو، "اي سوامي! ڪامديو شادي ڪري پنهنجي وڃي ماڳ وسيو ۽ دکش پرجاپتي به پنهنجي جاءِ ڏانهن روانو ٿيو باقي برهم - ڪماري سنڌيا جو ڇا ٿيو؟ هوءَ ڪيڏانهن وئي؟ ان ڇا ڪيو ۽ سندس ڪنهن سان شادي ٿي؟ ڪرپا ڪري مونکي ڪماري سنڌيا بابت سلسلي وار ۽ سرسستر احوال ٻڌايو" تڏهن برهما چيو.

برهما: اي نارد! هاڻي ٻڌ ته مان توکي ڪماري سنڌيا بابت ڪٿن ڪري ٻڌايان ڪنهن چرتر ٻڌايان، جنهن جي ٻڌڻ سان سڀ ڪام ترشنا جي چاهنا وارا پاپن نه ٿيو ۽ سڀني چرتر ٻڌايان، جنهن جي ٻڌڻ سان سڀ ڪام ترشنا جي چاهنا وارن ٿالون نه پوي ۽ ستين ئي پرن. ڪماري سنڌيا پهرين منهنجي ڌيءَ هئي . هن پکوان شنڪر جي ڪٺور تپسيا ئي پرن. ڪماري سنڌيا پهرين منهنجي ڌيءَ هئي . هن ڀڳوان شنڪر جي ڪٺور تپسيا ڪئي ۽ "ميڌا - ٿيءَ" جي سياڻي ڌيءَ ٿي ڪري هن سنسار ۾ آئي. هن سندس لسانر ڪئي ۽ "ميڌا - تٿيءَ" جي سياڻي ڌيءَ ٿي ڪري هن سنسار ۾ آئي. هن سندس نالو "اروڌتي" رکيو ويو. اهو ورتن ۽ نيمن کي پالن ڪري آخر رشي وسشٽ جي پترونتي ٿي ڪري پنهنجو نالو اُجر - اَمر ڪيو؟

نارد: اي سوامي! سنڌيا ڪٿي، ڇا لاءِ ۽ ڪهڙي تپ ڪيو؟ ڪهڙي نموني شرير ڇڏائي "ميڌاتٿيءَ" جي ڌيءَ ٿي؟ وسشٽ سان شادي ڪري ورتن جي نيمن کي پالي "اروڌتي" پترونتي ٿي ڪٿن پنهنجو نالو اُجر - اَمر ڪيو! ڪرپا ڪري هن پرلو ڪٿا کي ورتن ڪريو.

برهما: اي مني نارد! سنڌيا کي پيدا ٿيندي ئي ڪام ترشنا ڏاڍو ستايو هئي پر دل ورتن ڪريو. برهما: اي مني نارد! سنڌيا کي پيدا ٿيندي ئي ڪام ترشنا ڏاڍو ستايو هو پر داريءَ کي هن ٽالهه لاءِ پتڙيون پيدا ٿي ۽ من ۾ من ۾ ويچار ڪيائين ، " ويد - وڌيءَ موجب مان پنهنجي شرير کي اگنيءَ ۾ ناس ڪنديس ان لاءِ ته هن پر ڌويءَ تي جنم سان ڪنهن ماڻهوءَ کي ڪام ترشنا نه ستائي ۽ ان لاءِ پر ڪٺور تپ ڪنديس ته گهٽ ۾ گهٽ پوريءَ طرح جوانيءَ اچڻ کان اڳهن ۾ انسان هن ڪام ترشنا جو شڪار نه ٿئي."

من ئي من ۾ اهو پڪو ويچار ڪري هوءَ چندرڀاڳ پربت تي هلي وئي جتان چندر ڀاڳا ندي وهي ٿي. سنڌيا جو پڪو اشچو ڏسي مون (برهما) وسشٽ کي ڪوٺايو ۽ کيس استدعا ڪئي ته هو وڃي کيس اهڙا جپ تپ ٻڌائي ، جنهن کان هوءَ بلڪل انواقف هئي.

ٿالهي) موجود هئا. انهيءَ الوکي شڪل ڏسي دڪش پرجاپتي وغيره پڻ (جهڙي اڳ پيدا ٿيل هئا) وائڙا ٿي ويا. جلد ئي ان ارڌنبي پرش مهيشور (برهما جي) چرڻن ۾ متو ٽيڪائيندي چيو.

ارڌنبي پرش: اي سوامي! توهان ڪرپا ڪري حڪم ڪيو ته مونکي ڇا ڪرڻو آهي؟

برهما: پدم پرش! اوهين مونکي مرهيندڙ روپ ۾ ڪلن جي پنهنجي اسانکي سان استرين پرشن کي موهت ڪندي سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ واري ڪم کي شروع ڪر. تنهنجي ارڪن ۾ ڪرڻ لاءِ تنهنجي اوسڪار (ايمان) ڪرڻ ۾ سمرپڻ ڪرڻ لڳندو. سڀني ماڻهن جي من ۾ توهان اندر واس ڪري انهن جي من کي آنند ۾ رکي انهن جي سک ۽ اوڪ لاءِ سنتان جي پيدا ڪرڻ جو ڪم جاري ڪر. مهيشور لوکي ور آهي ته عام ماڻهو تنهنجي لئي پنهنجي پشن جي ٿالي جو شڪار ٿيندا ۽ توهان انهن کي گهڻيءَ طرح مسحور ڪندو رهندا. مون لوکي تنهنجو ليک ليک ڪم پڌايو. ٿالي توهان ڪهڙي ٿالي سان سنسار ۾ سڏايو ويندا، تنهن کي هي مهيشا پتر مراڻي وغيره وٽي چڱيءَ طرح لوکي پڌائيندا. (هر هر مهادير شمبو - ڪاشي وشرنانڪ ڪمکي) ردر سنگهتا (٢) - ستي کنڊ (٢) اڌياءُ ١-٢ سماپت.

❀❀❀❀

ڪامديو جي رتيءَ سان شادي ۽ سنڌيا کي وسشٽ جو اُپديش

برهما: اي مني نارد! مونکي من جو مطلب ڄاڻي مراڻي وغيره مهيشا پتا پرجاپتي پتر ان ارڌمبي پرش ڏانهن منهن ڪري چوڻ لڳا.

مريچي: اي ارڌمبي پرش! ياد رک ته تو پيدا ٿيڻ سان ئي اسان جي من ۾ عجب جو لهر آڻي ڇڏيو، ۽ من ۾ عجب ولوڙو (مٿن) پيدا ٿيو تنهنڪري تنهنجو نالو "منمٿ" ٿيندو. من ۾ عجب اولائون جاڳايا ليکون، تنهن ڪري "مدن. پڙ" به لوکي چئي سگهبو. تنهن لوڪن ۾ تو جهڙو ڪو ڪرڻ سهڻو نه پيدا ٿيندو ۽ تنهنجي اپما الوسار هسر پيهتا روپ هلائي تنهن جي من ۾ عجب ڪامنائون پيدا ڪندين تنهنڪري تنهنجو نالو "ڪام" يا "ڪندو" ڪري سگهبو. عام لوڪن کي مستيءَ ۾ امسر جو لائيندين تنهنڪري ڪي ... "مدن" ڪري به پڪاريندا. ماڻهن ۾ درپ يا ايمان ... جاڳائيندين تنهنڪري ... "درپڪ" يا "ڪندرپڪ" نالي سان به پڪاريندا. سڀني ديوتائن جي ... ڪري نه سگهندي، تنهنڪري تنهنجو جڳهه جو هنڌ ... رهندو. دڪش پرجاپتي تنهنجي مرضيءَ ... لوکي انهن جي ڏيءَ ... تنهنجي آڏ لئي رهندي.

... ڪامديو لولو ته ... منهن هيڏانهن وڃڻ لڳو ته دڪش پرجا ... ٽڪاري چيو.

... : ڪامديو ... ميهشي ... سان ... آهي لهل ڏيءَ رتي تمام

" اوم نمه شوايه "

رد ر سنگونا [٢] ستي کنڊ [٢]

نارد: اي وڏاڻا (برهما)! اوهان جي مکاروند مان آنند ڏيڻ واري شب ڪٿا ٻڌندي ٻڌندي منهنجو من نٿو ڍائجي، تنهنڪري شو- ڀڳوان جو سارو شب چرتر مرلڪي ٻڌايو. مان ستيءَ جي ڪيرتيءَ سان ڪٿ شو جو چرتر اڄ ٻڌڻ چاهيان ٿو. ديوي ستي ڪئن دڪش پرجاپتي وٽ پيدا ٿي؟ مهاديو سان شاديءَ جو وچار ڪيئن ڪئن آيو هو؟ اڳئين سمي ۾ دڪش پرجاپتيءَ تي ڪاوڙجڻ سبب ستيءَ ڪئن پنهنجو شرير تياڳ ڪيو؟ وري هماليه جي ڪنيا ڪئن ٿي؟ پاربتيءَ وري ڪهڙي نموني ڪٺور تپسيا ڪئي ۽ ڪئن ان جي شادي ٿي؟ ڪامديو کي ناس ڪرڻ واري شنڪر ڀڳوان جي اڌ سرير ۾ ڪئن جڳهه ملي؟ سگهي؟ ڪرپا ڪري مرلڪي سڀني ڳالهين جو وستار سان ورنن ڪريو.

برهما: اي مني نارد! ديوي ستيءَ ۽ ڀڳوان شنڪر جي شب ڪٿا ٻڌ، اولو ڪندس ۽ اسرار سان ٻڌڻ ٻجهارت آهي سا لوڪ کي لائي وڃي. ٻڌ اڳئين سمي ۾ ڀڳوان شنڪر، نرگڻ، نروڪلپ، نراڪار، شڪتي - رهت، چيت - مئي، سم ۽ است جو عجيب روپ هئا. نرگڻ ساڪار ۽ الرکي روپ ڌاري سنسار ۾ آيا. اهڙي سان ڪڏ ٻره وري شڪتيرام، سرگڻ ساڪار ۽ الرکي روپ ڌاري سنسار ۾ آيا. آهي پنهنجي اصلي ڀڳوان - اما ۽ اراڌمان هئي، انهن جي من ۾ ڪرم وڪار نه هو. آهي پنهنجي اصل ڪي ارڌي روپ ۾ هئا. انهن جي سڄي پاسي کان وشنو ۽ کٻي پاسي مان منهنجي (برهما جي) ۽ هردي، يعني دل مان رد جي پيدائش ٿي. مان (برهما) سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ وارو ٿيس، وشنو انجي پالنا ڪرڻ وارو ۽ رد انجي ناسڪي (سنگهار) ڪرڻ وارو ٿيو وارو. انهيءَ هوندي آراڌنا ڪري ۽ آئيا وٺي مون (برهما) ديوتا، ماڻهن وغيره جي رچنا ڪئي. دڪش ۽ ٻين پرجاپتين (برجا جي پيدا ڪرڻ وارن شڪتين ۽ شخصيتن) جي رچنا ڪري مان ڏاڍو خوش ٿيس ۽ پاڪي سڀني کان اوچ سمجهڻ لڳس. جڏهن مون مريچي، انتري، پلستيه، پلهه، ڪرتو، وشسٺ، نارد، دڪش ۽ ڀرگوءَ وغيره وڏن منتن کي پيدا ڪيو، تڏهن منهنجي هردي مان هڪ دلڪش روپ واري، ناز سان ڀريل سهڻي استري پيدا ٿي، جنهن جو نالو سنڌيا هو. هوءَ ڏينهن جو ڪمزور (است) ٿيندي ۽ ساڻيءَ مهل هن جو روپ پوکڻ ۽ سنڌيا ۾ ايندو هو. اهڙيءَ طرح منهنجي من مان هڪ منوهر روپ وارو مرد به پيدا ٿيو. سرائين ۾ سونهن، نازڪ بدن، چمڪدار سرخي، ڏاڍو منوهر روپ وارو مرد پيدا ٿيو. سرائين ۾ عجيب ڪشش، هٿ ۾ منوهر تير ۽ وانگر صاف اکيون، متوالين هاٿين جهڙي ٽور، اکين ۾ عجيب ڪشش، وانگر ۽ شير جهڙي ڇاتي ۽ ٻانهن، جنهن جي هر هڪ انگ سبب سونهن ۽ شيرن لڳل ۽ وار واسيڪي وانگر وشير

کي لي. لي لمر (اکورن) هيون، لمڪي هيون ۽ ڇڙهين جا هار ۽ مالهائون سندن ڳچين ۾ پيل هيون. ڪن ۾ ڪنڊل ۽ مستڪ تي ڙهڻا (ڪمورو) سينگار ڪري رهيا هئا. اندر وانگر لوڇران هئا. "اڀماڻ" وغيره انهن سڀان وانگر چمڪي رهيا هئا.

اهڙي سهڻي سمي ۾ ڀڳوان شو، وشو ڪرما (ديوتائن جي انجنير) کي حڪم ڪيو ته ڀڳوان ۽ سندس ڀڳتن لاءِ هڪ سندر نگر جلد از جلد تيار ڪيو وڃي. اهڙي طرح وشو ڪرما ڀڪلي نموني سان، الڪاپريءَ لاءِ سندر نگر تيار ڪرائي ورتو. وشوڪرما جي ٺاهڻ سان هڪ نگر تي ڪرما ڪري آلو براهم مهورت ۾ ڀڳوان ڪيلاش تي پهتا جتي سڀئي ديو ۽ ديوتائن ڀڳوان شنڪر جو اڀشيڪ (سنان) ڪيو ۽ شنڪر ڀڳوان جون پوڄائون ڪيائون ۽ الڪ پرڪاش جون مختلف سوغاتون ڪري آيا، ڪيترن ۽ ولدلا ڪيائون. اي اسانجا آن سهائي سمي ۾ آڪاش مان گلن جي ورکا ٿي ۽ سڄو آسمان ڇائجي ويو. جيءَ جيءَ آواز سان گونججڻ لڳو. اوهه ته ڀڳوان شنڪر ۽ سڀئي ديو، ديوتائن کي دلپسند سوکڙيون ڏنيون. اهڙيءَ طرح سڀ مرڪندي پنهنجي پنهنجي استان ڏانهن روانا ٿيا.

اوهه شو ڀڳوان پنهنجي سماڌيءَ ۾ ڪيلاش تي رهڻ لڳو. ڪجهه وقت اوهه ڀڳوان شنڪر دکهه ڪيا کي استريءَ جي روپ ۾ گرهڻ (قبول) ڪيو ۽ سک چين وقت گذارڻ لڳا. اي ديورشي نارد! اهڙيءَ طرح جيڪو هڪ من چت سان شو. ليلا کي جيڪو پڙهي ٻڌي سو هن لوڪ ۾ سک ماڻي انت ۾ موکش کي پراپت ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ودر سنگرها (٢) سرشٽي کنڊ (١) ادڌياءِ ٢٠ - سماپت.

سرشٽي کنڊ سماپت

وکي موکر جي جيڪو دربار لو،
سدا ڏاري شمڀوءَ ۾ واڄار لو.
تري جيون ، ٻاني ۽ پيڙا وڃي،
"شواءِ نمه" ساڳ تل سان جپي.
ڇڏي نڪمو جيون ٿيءَ الڪاپتي،
سهالي اهي تي ته ان سان متي.
پرلائي پنهار ٿي ان جو اري،
هرڻ من سدا ان جي ارڪ ڪري.

تي اچي نظر پيس ۽ هڪ ٽڪ لڳائي ڪيس نهاري دل ۾ ڇرڪڻ لڳو، "ڀڳوان جي پرسان هيءَ پرم سندري ڪير آهي؟ ڪهڙو هن ڪنڌر روپ ڪير جو شو ـ ڀڳوان جي پرسان اچڻ جو ڪيس شرف مليو. ڇا هن جو روپ، ڇا هن جو سهاڳ ۽ ڪهڙي نه هن جي اي نظير سونهن آهي. هيءَ نه عجب اسرار ڇٽيو." ٻئي دفعي جو پٽ (ڪبير) وري وري انهن چوندي ڪيس گهور گهور ڪري نهارڻ لڳو. ڪاٻي طرف فقط پاروتيءَ ڏانهن ئي نهاريندو رهيو نه ڪاٻيءَ اک مان چرپر ماڻهو وانگس ۽ ڪاٺ ٿي پيو. پوءِ ان پاروتيءَ جوش ۾ اچي شنڪر کي چيو، "پراڻناٿ! هيءَ ڪر دشت سمجهڻ ۾ تو اچي جو هر گهڙيءَ مون ڏانهن نهاري رهيو آهي." شنڪر پاروتيءَ کي ڌيرج ڏياريندي ۽ مشڪندي چيو، "داري! هيءَ تنهنجو پيٽ (پٽ) آهي. هيءَ تو ڏانهن ٻئيءَ نظر سان ڪري نهاري رهيو آهي مگر تنهنجي ان لوسيا جي واکاڻ ڪري رهيو آهي، جنهن جي ٻل سان لوڪي مون وٽ اچڻ جو ۽ منهنجي پرسان اچڻ جو شرف مليو آهي. هيءَ تنهنجي لوسيا جي ٻل ئي عجب ڪالي رهيو آهي ۽ لوڪي ناحق غصو اچي ويو." انهن کي شنڪر ان برهمڻ پٽ (ڪبير) کي چيو، "ٻچا! مان تنهنجي لوسيا تي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان! هاڻي تون دنيا جي خزاني جو وڏي مالڪ ٿيءُ. تنهنجو مون سان مترتا جو ٻڌڻ رستو رهندو ۽ مان سدائين تنهنجي پرسان رهندس. منهنجي ڪيلاش ڀرسان پرسان تنهنجي آلڪاپوري (الڪا ـ نگري) رهندي. پٽ هاڻي داريءَ پاروتيءَ جي شرن وٺ." انهن چوندي ڀڳوان شنڪر پاروتيءَ کي وري چيو، "داري! تون هن تي ڪرپا ڪر. هن جا گناهه سڀ معاف ڪر. هن کي اپڻو ۽ ترديش سمجهه ۽ انهن سمجهه نه هيءَ ڇٽڪ تنهنجو پٽ آهي جو پڪيس ۽ پٽ ۾ ڪري لڪاوٽ ڪري آهي. انهن کي شو ـ ڀڳوان وري ڪبير کي چيو، "اي ڪبير! تنهنجي اٽل ڀڳتي قائم ۽ دائم رهندي." انهن چوندي ڀڳوان انتر ڌيان ٿي ويا. (هر هر مهادار شيو ـ ڪاشي وشوناٿ ڪنڪي) رُدر سنگهتا (٢) سرشٽي ـ کنڊ (١) آڌياءُ ١٩ سماپت.

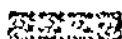

ڀڳوان شنڪر جو ڪيلاش ڏانهن وڃڻ

نارد:- اي سوامي! هيمٿر ٻڌايو ته ڀڳوان ڪهڙن ڪيلاش ڏانهن ويا؟

برهما:- اي مني نارد! ڪبير کي ور ڏيئي شو ـ ڀڳوان ڊمرو وڄايو. جنهن جو آواز سڄي سنسار ۾ گونجڻ لڳو. جنهن جي ڪن تي ڊمروءَ جو آواز پيو سو ڇٽڪ ڀاڻ ڪري ڀڳوان شو جي چرڻن ۾ وڃڻ لاءِ اٿڻ سمجهڻ لڳو. اهڙيءَ طرح ان آواز جي ٻڌڻ تي سڀ رشي، دار ۽ ديوتائون، دڪپال ۽ گڻ ـ ٻال ڌاتي الساهه ۾ پنهنجي اچڻ لڳا. اهڙيءَ طرح مان (برهما) ۽ وشنو به اتي اچي پهتاسين. ڪهڙي انهن گڻ ـ ٻال جي مان واکاڻ ڪريان؟ اهڙا نه گڻ ـ ٻال اچي حاضر ٿيا جو سڀني الداز ڳڻڻ ئي ٻاهر هو. سڀني ئي ڪيترن ئي هزارين ڀڄاتون (ٻانهون) هيون. سڀني جي مٿي تي سنهو جٽائون هيون ۽ مٿي ٽيڪي چنڊر ـ مڪٽ هيا. سڀئي نيل ـ ڪنٺ نيري رنگ جي ڳچيءَ وارا) هئا ۽ هر هڪ

سڀني شهر واسين کي گهرائي چيائين، "اي لکوا سيئو! ياد رکو ته شو- پوڄا ۽ شو- ڌيان ۾
نه ڦٿا مکن ۽ پر هڪ هڪ شو- مندر ۽ شوالي ۾ شو- لنگ جي اڳيان ديپ (ڏيئو ٻاري)
دان ضرور ڏيڻ گهرجي ۽ ان جي خرچ لاءِ شاهي خزاني جا دروازا هر وقت کليل رکو."
هيءَ راجا ڀڳوتي سڄي عمر لاءِ، سداچار ۽ شو ڀڳتيءَ ۾ گذاري ۽ انت ۾ هو شد
شو- لنگ اڳيان ديپ (ڏيئي) دان ڪرڻ ڪري مڪر ڪسي ٻڌي اٿي جنم ۾ الڪاپوريءَ
جي راجا جي گهر جنم ورتو ۽ الڪاپوريءَ جو سوامي ڪبير ٿيو. (هو هو مهاديو شيو ڪاشي
وشوناٿ لنگ.) ودر سنکوتا (٢) سرشتي کنڊ [١] اڌياءِ ١٧ ۽ ١٨ سماپت ٿيو.

ڪبير جي ڀڳوان شنڪر سان دوستي

نارد:- اي سوامي! ڪبير جي ڀڳوان شنڪر سان ڪهڙي طرح دوستي ٿي؟ اهو
ڪرپا ڪري اسان کي وستار سان ٻڌايو.

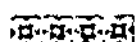
برهما:- اي مني نارد پدم ڪلپ ۾ مهاديو ٻت پلستيه مان وشروا جو جنم ٿيو ۽
ان مان وري ولمروا ٻت ٿيو جنهن وشوڪرما جي ٺهرايل سندر الڪاپوريءَ نگريءَ جي
راڄ جو سک ڀوڳيو ۽ ڀڳوتي ڪلپ لهبا سان شنڪر ڀڳوان ڪسي راضي ڪيو. جنهن اهو
ڪلپ پورو ٿيو ۽ ميگهه واهن ڪلپ شروع ٿيو ته پڪي. ديو براهمڻ جي ٻت شرمان،
ڏاڍو لب ڪيو. پرڪاش يعني ديپ (ڏيئو ٻارڻ) دان ڪرڻ جي پرڀاوَ ڪسي جاڳي من ۾
پرڪاش (گيان) ڏيڻ واري ڪاشيءَ نگريءَ ۾ اچي چند- رلن ورتي ديپ (ڏيئو) ٻارڻ
وڏن (شو) جي سامهون ٻاري يعني ڀڳتي- گيان ۾ اچل اسي ويٺو ۽ لب ورتي اکيءَ ۾
ڪام- ڪرودڌ ورتي وڪڻ وجهندڙ پڪڻ جي آهراي ڏني. سندس ٻڌي (سمجهه) ٽرمل
ٿي لگي. شب ٻارنان ورتي گان سان شو- لنگ جي پوڄا ڪندي سماڌيءَ ۾ ٿيستالين
رهي وهر جيستائين سندس بدن ٻري ڪنڌا ٿي ويو ۽ آخر ڀڳوان شنڪر ٻارولي دئاريءَ
سان گڏ اچي سهڙيو. ڀڳوان شنڪر هن (ڪبير يعني الڪاپتيءَ) کي ايڪاگرچت ۾ ڪاشيءَ
جي ٻلهءِ والکر ڏسي خوش ٿي چيو، "اي الڪاپتي! مان ڪرائي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان.
هاڻي ٿون ٻڌاءِ ٿوکي ڇا گهرجي؟"

اهو ٻڌي ڪبير جڏهن ٿي اکيون کوليون ته هزارين سورجن جي روشنيءَ جي چمڪي ٿي
سندس اکيون سڄوڻ [ڇنڇهڻون ٿيڻ] لڳيون، ٺهنڪري اکيون بند ڪري ڏاڍن جي
ديو مهاديو جي اڳيان ڏنڊوت پرنام ڪري چيو، "اي ناٿ! ڪرپا ڪري مهنجي اکين
کي اهڙي شڪتي ڏيو جو جڏهن مان توهان جي اکين سان ساکيات درشن ڪري سگهان.
مونکي ٻين جو داس سڄڻ نه ناٿ درشن ڏيو ته اهو ئي مهنجي لاءِ وڏو ور آهي. اي
چندر شيکر! مهنجي ٽرهان کي وار، وار [ورڻ ورڻ] نمسڪار آهي."
الپ ڪبير جي ٻنديءَ ٿي شو- ڀڳوان خوش ٿي مٿس هٿ گهميو. اچا ڪتي اکيون کولي ته اما [پارواتيءَ]

ساٿ ڏاڍو جيستائين گهر جا مال، سون، جواهر ۽ قيمتي ڪپڙا چوري ڪري ڪين اچي ۽ جمع
ڪرائيندو هو. آخر سندس اها حالت ليکا لڳي. هڪ ڏينهن اڪ ۾ ٻاهر ٻي ليڪ ته شري ٻڪس
اچي لااڪپالو ليو. شري ٻڪس جي هٿ ۾ پوڄا جي سامگري ۽ سان گڏ ڪاڏي جو سامان ۽ شري
ٻڪران جي پوڄا لاءِ ميسر هو. هن سداچاري براهمڻ جي دراچاري ۽ پٽ (گنا ڌي) شري ٻڪس
جي هٿ ورتي. شري ٻڪس شري مندر ۾ پوڄي پوڄا شروع ڪئي، جاپ ڪيو ۽ جوڙهن ساڻوڻي
لي ته پوڄ وغيره رکي واپس وريو. جيتري دير شري ٻڪس اندر مندر ۾ واهر هو اوتري لي
دير هي ۽ دراچاري براهمڻ پٽ مندر جي ٻاهران ٻاڻ ڪي هڪ ڪنڊ ۾ لڪائي واهر هئو.
سج لٿا ڪري مندر ۾ اولدهه انڌڪار ٿيو.
ٻوڄاري ۽ ٻيا مندر جا ماڻهو مندر جي اوسي
پاسي وڃي آرام ليا. شري ٻڪس ۽ ٻاهر اڪير
مس ته هن دراچاري ۽ براهمڻ پٽ اندر وڃڻ
جا سانبا ڪيا ۽ آهستي آهستي شري مندر ۾
اندر پهتو. پهتي شري لنگ تي ڪاڏي هير
پرساد، پوڄ چڙهيل هئو. اڪ ۾ سندس اکيون
اڙڪيا لڳا اولدهه هئي ڪري ڪجهه ڏسي نه
پئي سگهيو، سو ڪٿي پهچڻ ائين جو هڪ
ڪپڙو جلائي روشني ڪئي ٻڪران جي اڳيان
ديپ (ڏيئي) ٻارڻ جي اوائي سان پوڄا جو
پرونگ ڪرڻ لڳو ۽ پرساد وغيره رکيل اڳيان
۽ ڪاڏو ٻڪران شري جي لنگ تان ڪٿي ائين مس
ته مندر جا ماڻهو روشني ۽ جي شعاع تي اٿي
ڪڙا ليا. پرو ته چور چور ڪري ڪيس اڪڙي ۽ ڏڪ، ٿڦا، لٺيون ۽ لڙڪيون هڻي ڪيس
انت ماري وڌائونس، پر هن چور براهمڻ پٽ جو "ڪفر" آڪوڄي ويو. ديپ [ڏيئي]
ٻارڻ تي ٻڪران شنڪر پرسن ٿي ڪيس شري لوڪ ۾ آڻيا ته شري. ڪٿي [دولن] کي مرڪيلو
۽ هرڏانهن خراب ڪرڻ ڪري ڌرمراج پهچڻ دولن کي ورار ڪيو. ايت ڌرمراج جهسا
دوميس واپس مرلي ويا ۽ شري. ڪيا ڪيس شري لوڪ ۾ رمان لي چاڙهي آڻيا پٺي جنم ۾ ڇاڙ
براهمڻ پٽ ڪالنگ شهر جي راجا جي گهر ۾ جنم ورتو. سندس نالو "دم" ليو. جلد ئي ان جي
مرڻ کانپوءِ راج سنگهاسن تي ويٺو. اهڙي رماڻي ۾ ٻڪران شنڪر جي مندر ۾ ديپ [ڏيئي ٻارڻ] جا
ڪرڻ ڪري جو ڪيس شري لوڪ ۾ واسو مليو هو انهيءَ جي جنم تيڪ ڪيس ڪئي جاڻ ته وڃي اڳ ۾
سندس شري جو ڏاڍو شري. مندرن ۾ ڏيئي ٻارڻ جو هن اسان انهي ۾ شري وڌڻ لڳو جسو

مني، پلستيه، پلهه، ڪرتو، اتري، وسشٽ، اگني، ۽ انهن سان امروار طرح سان ڪرائي وئي جن جي سنتان سان ساري سرشٽي ڀرجي وئي. ڪلپ - ڀيد سان دڪش پرجا پتيءَ ٦٠ ڌيئرن ڄڻيون جن مان ڏهن جي شادي ڌرم سان ۽ ٢٧ ڪنيائن جي شادي چندرما سان ۽ ١٣ جي شادي ڪشيپ سان ۽ ٤ اَرشٽ نميءَ سان ۽ ٢ ڀاڳي ٢ انگرس سان ۽ ٢ انگرا سان ۽ ٢ ڪرشاشوا سان پرڻايون ويون هيون.

اهڙيءَ طرح ڀڳوان شنڪر جي آگيا سان سرشٽيءَ جي رچنا جي ڪم ۾ برهما ڏاڍو ڌيان ڏنو ۽ اورالسي ڪئي. انهن سڀني ۾ مهاڀاڳ جڳهن کي لهسيا جي لاءِ پرگهٽ ڪيو ۽ جڳهن جي ترشول جي نوڪ سان هر ولت ان رکيا ڪئي هئي سا عرام جي پاڻي لاءِ لي دڪش پرجاپتيءَ جي ٽاڙ ۾ لي پرگهٽ ٿي. ڀڳتن جي ڪلياڻ لاءِ ڪمترين ٿي ليلائون ڪيائين. اهڙيءَ طرح شوا - ديوي ٿي ڀڳوان شنڪر سان شادي ڪيائين. مگر انهن جي پڪه جي مرام لي ٻڌي ڀتيءَ جي لي عزلي ٿي سهي سگهي ۽ آپگهات ڪيائين. ديوتائن جي پرارٿنا تي شوا - ديوي، پاروتيءَ جي روپ ۾ پرگهٽ ٿي ۽ ڪٺن لپسيا ڪري وري شنڪر سان اچي ملي ۽ گهڻن ئي نالن سان مشهور ٿي جهڙوڪ ڪالڪا، چنڊڪا، ڀدرا، چامونڊا، وجيا، جيا، جيمتي، ڀدر ڪالي، درگا، ڀڳواني، ڪاماکيا، ڪامدا، امبا، مرڊاني، سرومنگلا وغيره گهڻائي نالا آهن جي ڀوڳ ۽ موکه کي ڏيڻ وارا آهن ۽ اهي نالا انهن ڪٺن ۽ ڪمن انوسار آهن. (هر هر مهاديو شمڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) ادڌيائو ١٦ سماپت

ڀگيو دت جي پٽ کي ڪبير (الڪا پوريءَ جي سواميءَ) جي پدوي ڪيئن ملي؟

سوتجي مهراج: اي رشيئو! نارد لمرتا سان برهما کان پڇيو، "اي وڏاسا! پڪ لس جي پٽ دراچاري گڻ لڌيءَ کي ڪبير جي پدوي ڪئن ملي؟ هڪ سداچاري برهمڻ جو پتر - پٽ ڪئن بکمن جي لکريءَ جو سوامي ٿيو؟

برهما: (نارد کي جواب ڏيندي چيو) اي نارد! ڪمپيجر اڳهين لس ڪٿڙ ۾ لس پڪ ۽ موتي رهندا. ڀڳوان چندر مولي (چندرما جنهن جي متي ٿي) شنڪر جي ڪهڙي ڳالهه ڪريان! ڏاڍو دئالو آهي چڪر هائي پڌ.

ڪامپلد - ديش ۾ پکه. لس نالي هڪ سداچاري ۽ ايم ڌرم ٿي پسوري سگها ورال براهمڻ رهندو هو. کيس گڻ لڌي نالي هڪ پٽ جائو. مالا جي لاڏ ڪرڻ ۽ پيار هيٺ ڪري انهي جواب سنگ ۾ ممتا ٿي ٿيو. انهن جي گهڻي سمجهائڻ ٿي ... جلهن باز نه آيو ته پيار لي پڻس کيس گهر مان ڪڍي ڇڏيو. جوئارن ۽ چورن ۽ ليستائن سدس

سوايمڀوُ منو ۽ شت روپا، رشين ۽ دڪش - ڪنيائن جي سنتان

برهما: اي نارد! آڪاس، وايو، اگني، پرٿوي ۽ جل جي مـــون رچنا ڪئي. پهاڙ ۽ جبل، سمنڊ ۽ ساگر، وڻ ۽ ٻوٽا وغيره مون اُپن ڪيا. اپس ۽ ڪوٽ وارا، جر ۽ مرتب وارا ۽ وڏا ۽ سنڌا وارا سڀ شيون ۽ وقت ۽ ڪال وغيره. سڀ جـي مون رچنا ڪئي پر منهنجي من کـي ايا سنتوش ڪونه آهـو. سامب سدا - شو جـو سمرڻ ڪري جوڳي ۽ جتي ۽ جوڳ ابياس جي سادن ڪندڙ شڪتين (رشين ۽ منين) جـي رچنا ڪي اـــ لڳي ويس. منهنجي انهي اکين کان مريچي ۽ هردا، مان ڀرڳو ۽ منهن مان انگرا ۽ ساهه مان مڌين ۽ سرلشت پلهه ۽ پيٽ جي هوا مـــان پلستيه ۽ سمان هوا مـــان وسشٽ ۽ اپان (ڪڍا جي وستي نڪرندڙ هوا) وايو مان ڪرتو ۽ انهي ڪنن مـــان اٽري ۽ پراڻن (اڪ مان نڪرندڙ ساهه) مان دڪش، گـــود مان نـرکي (نارد) ۽ ڇاتي مـــان ڪردم وغيره جي رچنا ڪئي ۽ سنڪلپ (ارادي) مان سڀني سادن جي سادن، ڌرم جي رچنا ڪئي. اهڙيءَ طرح سادن ۽ سادڪن جي رچنا ڪري مون منهنجي جنم کـــي سڦـــو سمجهيو. انـــهن کانپـوءِ سنڪلپ مان اپن ٿيل ڌرم منهنجي آگيا سرمٿي رکي مانو روپ ڌارڻ ڪري سادڪن کان انساس لي سادن ۾ لڳي ويو انهن کان پوءِ مون منهنجي جدا جدا عضون مان ديوتائن وغيره جي روپ ۾ اي انداز پٽن جـــي رچنا ڪئي جن جـــا جدا جدا قسمن جـــا شرير هئا. انهن کانپوءِ انترجامي ڀڳوان شنڪر جـــي پريرڻا سان منهنجي شرير کي مـــون ٻن ڀاڱن ۾ ورهايو جن جا الڳ الڳ روپ ڏسڻ ۾ آيا. اي نارد! هڪ اڌ مان زال ۽ ٻئي اڌ شرير مان مـــرد ليڪس مرد جو نالو سوايمڀوُ منو ۽ زال جو نالو شت - روپا. انهي ۾ سنتان پيدا ڪرڻ جي پاڻها لي، جن مان ٻه پٽ ۽ ٽي ڪنيائون پيدا ٿيون. پٽن جا نالا هئا (١) پريه ورت ۽ (٢) اتاناپاد. ڌيئرن ۾ وڏي هئي (١) آڪوتي ۽ (٢) ديوهوتي ۽ (٣) پرسوتي. مون پنهنجي آڪوتيءَ ڌيءَ جي شادي برها پٽيءَ رچيءَ سان ڪرائي. وچين ڌيءَ ديوهوتيءَ جي شادي ڪردم رشيءَ سان ڪرائي ۽ ننڍي ڌيءَ پرسوتيءَ جـــو ور واهه، دڪش برها پٽيءَ سان ڪرايـــو. اهڙيءَ طرح سنتان جو ڏن ڏن وڌڻ لڳو ۽ انهي ڪنيائن جي سنتان سان سڄو سنسار ڀرجي ويو.

رشيءَ رچيءَ جي آڪوتيءَ مان يڳيه ۽ دڪشڻا نالي جـــوڙو پيدا ٿيو. يڳيه جي دڪشڻا مـــان ١٢ پٽ پيدا ٿيا. هرڏانهن ڪردم ۽ ديوهوتيءَ مـــان ڪيترائون ئي ڪنيائون پيدا ٿيون. پرسوتيءَ ۽ برها پٽيءَ مان ٢٤ ڪنيائون پيدا ٿيون ٿي مان شرڌا وغيره ١٣ ڪنيائن جي شادي ڌرم سان ڪرائي وئي. هاڻي اي نارد! ڌرم جـــي ١٣ زالن جـــا نالا ٻـــڌ. شرڌا ۽ لڪشمي ۽ ڌرتي ۽ ٽشٽي ۽ پشٽي ۽ ميڌا ۽ ڪريـــا ۽ ٻڌي ۽ لجا ۽ وسو ۽ شانتي ۽ سڌي ۽ ڪيرتـــي. بـــاقي ڪياتي ۽ ستي ۽ سمڀوتي ۽ سمرتـــي ۽ پريتي ۽ ڪشما ۽ سنتتي ۽ انسويا ۽ اورجا ۽ سواها ۽ سوڌا وغيره اُٺن ڪنين جي شادي ڀرڳو، ڀو، مريچي، انگرا،

وڻن وغيره سان ڀرپور سرشٽيءَ جي رچنا ڪئي جنهن کي "مکيه سرگ" يا "اڳوڻي پيدائش" چون ٿا. انهيءَ وقت کان پوءِ جلدي مون ڏٺو تہ انهن ۾ پرڌانيه (آسر) شڪتي ڪال هئي تہ مون ڏک سان ڀريل ٻيءَ سرشٽيءَ جي رچنا ڪئي جنهن کي "ترڀڪ سروٽا" چون ٿا. هن ۾ بہ مون ڏٺو تہ پرڌانيه (آسر) شڪتي ڪال هئي تہ مون ٽئينءَ سالوڪ سرشٽي جي رچنا ڪئي جنهن کي "اورڌوڪ سروٽا" چون ٿا. هن کي ديو-سرگ بہ چون ٿا. هيءَ سرشٽي سنوادي ۽ تمام سکدائڪ هئي. هن ۾ بہ پرڌانيه شڪتي ڪال هئي تنهنڪري مون ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري وري چوٿينءَ سرشٽيءَ جي رچنا ڪئي جو هن کي "آرواڪ-سروٽا" چون ٿا. هن رچنا ۾ مانهو وغيره جيڪا جي پرڌانيه سان ان جا ادڪاري هئا. تنهن کانپوءِ مهاديو جي آگيا انوسار "انوگره آدي" سرشٽيءَ جي مون رچنا ڪئي. اهڙيءَ طرح ديوتائن جي ديو مهاديو جي آگيا انوسار مون پنجن قسمن جي وڪرتيه سرشٽين جي مون رچنا ڪئي يعني ڪل ملائي اٺ قسمن جي سرشٽين جي مون رچنا ڪئي.

سنڪ آدي چار منهنجا مانسڪ پٽ آهن، جي منهنجي برابر آهن. اهي وڏا ڀاڳ سان ڀرپور ۽ امر- ورمه جي پالنا ڪرڻ وارا آهن. اهي جوڳي سدائين سانپ- سدا شو جي چرڻن ۾ لڳل هو ۽ هو سنساري ڳالهين کان پري رهڻ لڳا. منهنجي زور ڀرڻ تي بہ انهن سرشٽيءَ جي رچنا ڪرڻ کان انڪار ڪيو ۽ مون ۾ اهنسا ڪاوڙ پيدا ڪري ڇڏي. ڪاوڙ مان وري مونجهه ۾ آيس. مون دل وشنوءَ جو سمرڻ ڪيو. جلدئي وشنو اچي مون کي سمجهايو ۽ چيائون، "اي برهما! تون ڀڳوان شنڪر جي لاءِ تپسيا شروع ڪر." جڏهن مون تپسيا ڪندي گذريل پهچرو ٻاڦ منهنجي اکين جي وچ مان ڀڳوان شنڪر "اردناري" (اڌ زال ۽ اڌ مرد) روپ ۾ ظاهر ٿيو. جنم کان رهت، تيج سان ڀريل، جهالي مالڪ ۽ سڀ کي پيدا ڪندڙ کي منهنجي اڳيان جڏهن مون ڏٺو تہ منهنجو مستڪ پهچرو ڀاڳ ان جي اڳيان جهڪڻ لڳو ۽ مون چيو، "اي ڀڳوان! تون جدا جدا جيون جنسي ڪرپا ڪري رچنا ڪيو." انهي مون انهن چيو تي مس تہ ڀڳوان ودر (مهاديو) پنهنجي تن (ڏولن) جي ڪدم رچنا ڪئي. مون (برهما) وري چيو، "اي ديوتائن جا ديوتا هاڻي تون انهن جيوٽن جي رچنا ڪيو جي جنم ۽ مرڻ جي ٻنڌڻ ۾ ڦاٿل هجن." منهنجي ڳالهه ٻڌي ڀڳوان شنڪر ٽڪي ڏانءُ ۽ چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي برهما! مان جنم ۽ مرڻ جي ٻنڌڻ ۾ ڦاٿل جيون جي پيدائش ڪندس جو جو ڪرمن جي اڌين رهي ڪري سدائين ڏکن جي ساگر ۾ ٻڏل رهندا. مان تہ ڏکن جي ساگر ۾ ٻڏل جيون جو اڌار ڪندس، گروءَ جو روپ ڌارڻ ڪري گيان جو وستر پائي سنسار ساگر کان ڪين پار لنگهائيندس. اي ودڌاتا! ڏک ۾ ٻڏل جيون جي سرشٽيءَ جي رچنا تون ڪر. منهنجي آگيا سان تون هن ... مولهءَ ۾ ڦاٿل رهڻ ۽ لڙهي ڪانهي تہ مايا جو اثر ڪرڻ رهندو.

ايئن الهي چوندي ڀڳوان ... العرڌان لي رهيا (هر هر مهاديو شمبو. ڪاشي وشو. ودر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) آڌياءِ ١٥ سماپت.

جيستائين منتر پورا نہ ٿين ايستائين وهندڙ ڌارائون چالو رکڻ گهرجن. من ۾ اداسائيءَ اچا اِيءَ
طرح گهٽجين ۽ دک ۾ ڦاٿل کي مبتلا ٿيل ڏسجي تہ ڀڳوان لاءِ ڪمر جون ڌارائون وهائڻ شروع
ڪجن تہ هر مشڪل آسان ٿي ويندي آهي. سلهہ ۽ اِهي وهندڙ روڳن جي شانتيءَ لاءِ ماکيءَ
جي ڌارا وهائڻ شروع ڪجي. ڪمند جي رس جي ڌارا ۽ اگر ڦل جي ڏيڻ واري آهي.
گنگا جل جي پاڻيءَ جي ڌارا اِهن ڌارائن سان گڏ ۽ اڳيان وهائي سگهجي ٿي، جنهن مان اِي
ڀڳوان شنڪر کي خوشي پراپت ٿئي ٿي. مٿين پوڄا کي پوري ڪرڻ لاءِ ٻارهن شو - ڀڳت
برهمڻن کي ڀوڄن ڪرائڻ ضروري آهي. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر
سنگهتا (٢) - سرشٽي کنڊ (١) اڌياءُ ١٤ سماپت.

سرشٽيءَ جو ورڻن

برهما: اي مني نارد! مٿينءَ طرح اُپديش ڏيئي ڀڳوان شنڪر انترڌيان ٿي ويا ۽
مهاديو جي ڪرپا سان مان ۽ سندس ٿنال ڪم کي لڳي ويس. اچا ٿئي جل ۾ هٿ وجهي
مٿي نظر تہ هڪ اُلٽي چمترو پدارٿ مونجي هٿ ۾ اچي ويو. ڪيس جهاڳي ڏسڻ سان
مونجي عجب جي حد نہ رهي جو ان ۾ ڪٿهون ئي قسم جي ٻرار ڪالا هئي. مسان ڏاڍي
واچار ۾ پئجي ويس. ايت وشنوءَ جو سمرن ڪري اوسيا ڪرڻ کي لڳي ويس. ١٢ سال
گذرڻ بعد مونجون اکيون کلهون ۽ ڏسان تہ وشنو مونجي عضن کي ڇڏي رهيو آهي ۽
مون ۾ مشڪ آئي ڇرڻ لڳو.

وشنو: اي پتر برهما! مان تونجي اوسيا سان ڏاڍو خوش ٿيو آهيان!! هاڻي پڇاءِ ان
لاءِ ڇا ڪئي؟ مان ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان اڳي ڪرڻ ور ڏيئي سگهان ٿو.

برهما: ڀڳوان! تو هان جو مرلتي ڪرپا ڪئي آهي سا لي ياتل ڪيئي آهي. ڀڳوان
شنڪر ۽ مونجي ياڻون تو هان کي سرنوي ڇڏي هئي، هاڻي ڪرپا ڪري اهو ٻڌايو تہ هي
چرواهن لئن جو ٿويل اُلٽو ڇا ٻرار جي ٻر آهي. هن ۾ ڪهڙي شڪتي آهي، ڪالون. سو
ٻڌ؟ تو هان جو شنڪر ڪرپا سان مون وٽ آيا آهيو سو مهرباني ڪري هن اُلٽي ۾ ٻرار
جي شڪتي پيدا ڪريو.

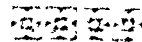
مونجون اِهي ڳڙا لي ٻرم - ٻرش هزاران - اکين، هزاران - مستڪن، هزارن هٿن ۽ ٻيرن
سان ان اُلٽي ۾ گهڙي ويو. جلد ئي اُلٽو هلڻ لڳو ۽ مجموس ٻرار ڏسڻ ۾ آيو. وارت الٽي
۾ هر هڪ حاضر هٿڻ ڪري "وراج - ٻرش" چوائڻ ۾ آيو. پڇ - مکي مهاديو مٿا ڪشتي شاهر
۾ هر سڀئي ارڪن ڪان مٿي آهي. اي نارد! سمورو ٻرهمانڊ جي ڏس لڳڻ شروع ٿيو ۽ ڪشتي
۽ وندڪ ڀاس ڪرلي نا ٿين. شنڪر ڪرپا سان مون ۾ رچنا ڪرڻ جي اڃا لڳي لڳي ۽ ٻئي
اڳيانيءَ ۾ ٿي ٻاب سان ٻرلي سرشٽيءَ جي رچنا ڪئي، جنهن کي "اوڊيا - پروڪ" ورن ٿو.
ٿهون ڪان ٻوڻ شنڪر جي آگيا سان هن وري ٽامسڪ (ٻيا مرهہ) جي ياوڻا سان ٻيهل -

تب ملي ٿو ڄڙهو. ڪلي چاڙهڻ سان اُهو اُن ارادي لاءِ ٿيو. سدواري ۽ شڪتيڪا. ڪلي چاڙهڻ سان من انمل رهي ٿو ۽ ڪلهن ۽ پاپ ڪرمن ڪاڻهن لاءِ ڪرڻ لو ٿي. پل - بچون ۽ اُهو اِٿي. ڪلن جي چاڙهڻ سان مالهن جون سڀ مرادون حاصل ٿين ٿيون. ٻهڪندي هسار سنگار وارن ڪلن جي چاڙهڻ سان سک ۽ سمپتيءَ جا اڌڪار ٻڻجن ٿا. اُشوڪ (راڻيءَ) جي ڪلن چاڙهڻ سان موسم جهڙو ڪشٽ ٿڙي رهي ٿو. هر موسم ۾ پيدا ٿيندڙ ڪلن جي چاڙهڻ سان ۽ هر قسم جو تپ ۽ اُهو قسل ملندو آهي. مگر ڪيءَ ڳالهه ياد رکڻ گهرجي ته چمپا ۽ ڪيوڙي جا گل ڀڳوان شنڪر جي مورتيءَ تي لنگ تي نه چاڙهڻ گهرجن ۽ هر هڪ گل جي چاڙهڻ جو اندار گهٽ ۾ گهٽ هڪ لک دفعا منترن سان سمجهڻ گهرجي.

اي پراهمڻ، رشمڻ ۽ ديوتائو! شو - لنگ تي چانورن چاڙهڻ جو ته وڏو مهاتم آهي، مگر چانور هر حالت ۾ سڄا چرلدار (ڪنهن ٽٽل يا ڀڳل ۽ اڌ اڌ نه هجن) هجن. هڪ ۽ ڪلن سان گڏ تارڻ چاڙهڻ جو ته وڏو ئي مهاتم آهي. شو - ڀڳت يارهن براهمڻن کي پوڄن ڪرائڻ سان پوڄا جي پوري پوري ڦل جي پراپتي ملي ٿي. منتر جي جاپ ڪرڻ مهل اهڙي سمجهڻ گهرجي ته هر هڪ هڪ (١٠٠) سو منترن جي بدلي ١٠٨ دفعا نام - اُچارڻ گهرجن. شو لنگ تي ترن (ڪارا يا اڇا) ۽ جون چاڙهڻ جو ته اُهو ڦل آهي ۽ اعزازن آهر اُهڙن هڪ لک دفعا چاڙهڻ سان سرڳ جي پراپتي ملي ٿي. ڪڻڪ سان ڪڻڪ ۽ جي انمل ڪاڏي ۽ ٻڪران سان ۽ ڪاس ڪري ڪڻڪ جي جوڙيءَ جو اوڳ ڀڳوان کي اي حد پيارو لڳندو آهي ۽ اعزازن جوڙيءَ جون هڪ لک ملدون پوري، شو - لنگ تي هر هڪ منتر سان وجهڻ گهرجن، جنهن سان ته تپ ۽ سک جي پراپتي ملي ٿي ۽ سنتان ۾ اُلڪون ۽ رلنڪون وڃهندڙ گرهن جهڙي شانتي ٿئي ٿي. مکن ۽ مالهه جي اناج ۽ اُن مان تاڻيل پوڄن جي اوڳ ڪرڻ جو به وڏو مهاتم آهي.

هاڻي جل ڌاران ڏسڻ اهڙي سمجهڻ گهرجي ته ڀڳوان پرلاءِ، مهاڪال، سڌ پاڻي. ناسڪ ننڍ جل تي واصي ٿيڻ وارو آهي. شو - پوڄا پوري ڪري ڪنهن اڀار جي اُهڙي جل ڌارا ڏيئي ته ڀماوي ۾ ويڌيا پڌ ٿي ويندو ۽ وڏا وڏا ڪشٽ ڪاٽور ٿي اُٿامي وڃڻ شڪ. رڌر منتر سان، رڌريءَ جهڙي يارهن ڀسان سان، رڌر. منتر جهڙي جپ سان، پرش - سوڪت سان، ڇهن رچائن وارن رڌر - سوڪت سان، مها مرتيونجيه - منتر سان، گايتري - منتر سان، شو - ٽسام وغيره منترن سان جل. ڌارائون ڏيڻ گهرجن ۽ هر هڪ منتر ۾ "اوم" اکر اڳيان ضرور وجهڻو آهي ۽ ڀسان " نمهه " اکر ته ضرور چوڻو آهي. سک ۽ هر قسم جي شانتيءَ لاءِ جل ڌاران سان پوڄا اُهم ٿيڪي وئي آهي. پسي ڌاري، ... ڪسي ڀڳوان لسي ... ڌارائون ... وجهڻ گهرجن. اُهي ڪرڻ سان ... ۽ ڪل جهڙو والاري ... هڪ لسي سمجهه. زالائن ڳجهن ... ۾ ناموريءَ وارن ... سانتي ڪرڻ جي ڌاران سان لئي لسي ... ۽ سمجهه وڌائڻ جهڙي ... ڪنهن جهڙون ڌارائون وهائڻ ۽

دوش ۽ پاپن کي نشٽ ڪرڻ وارو آهي. لوڪن ۾ شڪتي ڏيندڙ آهي، سرو - ويائي آهي. "اوم" جو اُچارڻ ڪري جاپ شروع ڪجي ۽ پوءِ پنچاڪشري (گل ڪٿي ۽ ڪسڻي ٿورو بعد جوڙي، "اوم نمه شوايه" منتر پڙهي ڀڳوان جي مورتيءَ تي وجهجي) ڪري مرڪزي ڪجي. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ ڪنگي) رُدر سنگهتا (٢). سرشتي ڪنڊ (١) آڌياءُ - ١٣ سمايت.

جدا جدا قسمن جي گلن ۽ جل - ڌارائن سان شو - پوڄا

برهما : اي مني ناردا! جنهن ڪري ماڻهو ڌن يا لڪشميءَ جي پراپتيءَ جي اڇا ڪن سي ڪمل جي گلن، بل - پترن، شت - پترن، شنک گلن سان پوڄا ڪن. هڪ لک دفعا گلن وجهڻ سان ۽ "اوم نمه شوايه" منتر ۾ هڪ گل سان وجهڻ مول اُچارڻ ڪرڻ سان سڀاڳي، لڇمي، لب ۽ سک جي پراپتي ٿئي ٿي ۽ ان ۾ ڪو به شڪ نه سمجهو.

پنج لک دفعا "مرتيونجيه - منتر" جپڻ سان ڀڳوان ساکيات - درشن ڏين ٿا. هڪ لک دفعا جاپ ڪرڻ سان شرير جي شڌي ٿئي ٿي. ٻيو دفعو هڪ لک جاپ ڪرڻ سان اڳئين جنم جي ڪيل وڏي اڇائن (نشان) ملن ٿا. ٽيون دفعو هڪ لک جاپ ڪرڻ سان ڪامنائون ڪي قدر پوريون ٿين ٿيون. چوٿون دفعو هڪ لک جاپ ڪرڻ سان سومن ۽ ڀڳوان جا درشن ملن ٿا ۽ پنجين دفعي هڪ لک جاپ ڪرڻ سان شو - ڀڳت ٿي اندروني اڻڄاڻي ڪرڻا ٿي وڃي ٿي ۽ ڏهن لک دفعا "مرتيونجيه - منتر" جي جاپ ڪرڻ سان سمورن ڦلن جي پراپتي ملي ٿي.

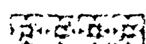
موڪش يا مڪتيءَ جي اڇا ڪرڻ وارو پراڻي (انسان) ڏڀ - گاهه (ڪشا) سان هڪ ڪروڙ دفعا شو لنگ تي چاڙهي، پر يا سنتان جي اڇا ڪرڻ وارو انسان ڌاتوري جا گل ۽ هڪ منتر سان هڪ لک دفعا چاڙهي، خاص ڪري ڳاڙهو ڌاتورو ۽ ڌاتوريءَ سان هئي ۽ پوڄا ۾ ورتا ڪيل فائدا ڏيندو. ٽالي ۽ تامرس جي اڇا ڪندڙ ماڻهو اڪٿه جا گل ۽ هڪ منتر سان هڪ لک دفعا شو - لنگ تي چاڙهين ٿا. پترن جي هڪ لک چاڙهڻ سان لب ۽ سک جي پراپتي ٿئي ٿي. آڪ جي گلن (ڌاتوريءَ سان گل) هڪ لک دفعا چاڙهڻ سان ۽ الم ڦل جي پراپتي ٿئي ٿي. جوا - گلن چاڙهڻ سان وڏي دولت ۽ جيت ٿئي ٿي ۽ دشمن تي جيت حاصل ٿئي ٿي. رسوڪ - گل چاڙهڻ سان سواريءَ ۽ سک ملي ٿو. چمپي جي گل چاڙهڻ سان عيش و آرام ۽ جواهرات جي پراپتي ٿئي ٿي. السيءَ جي گلن چاڙهڻ سان ڀڳوان وشنوءَ جي ڪرپا ٿئي ٿي. شمي - گل هڪ لک دفعا هر هڪ منتر سان چاڙهڻ سان ڪامنا پوري ٿئي ٿي. ڪروير - گلن جي چاڙهڻ سان روڳ ۽ بيماريون لهي ٿيون. هڪ لک دفعا منتر سان چاڙهڻ سان ڪنڌيءَ (شميءَ) جي گلن ٿيون. گلن جي چاڙهڻ سان فقط شڪتي ۽ جنسون جي موڪش جي پراپتي ٿئي ٿي. ڪندڙ - گلن جي چاڙهڻ سان

جو لعل لڳائي ڇڏيندي ۽ ودواڪر جي ماليا پائڻ ڏيندي. پوءِ ننڍ اڳرا پرور ڪري ، ڀڳوان شو جي آرڌنا ڪرڻ شروع ڪجي. "اوم نمه شوايه" منتر ۽ دعا پڙهي هر هڪ دفع سان آچمن (ڄمڻي سان وات ۾ پاڻي وجهڻ) ڪرڻ گهرجي. پوءِ شو- پوڄا لاءِ سڀ سامگري (سامان) اڳيان ڏئي رکجي ۽ من کي هڪ اڪاڻي لڳائي هڪ چت من سان ايشور جي وضاحت ڪجي واسي وهي، ايشور جا شڪرانا مڃجي، ڏيوچ سان پوڄا ڪرڻ شروع ڪجي . جسم ۾ سنڌو سنڪلپ (ڪامنا يا اڇا جو پڪو وچار رکي) ڪجي. ڀڳوان گڻيش جو اوچن "اوم شري گڻيشاءِ نمه" منتر سان ڪجي . تلڪ، چانور، گل، ڌوپ ، ديپ (ڏيئو)، نئيويد (پرگهه يا پرساد) رکجي ۽ پرارٿنا ڪجي. پوءِ دوارپالن ڀڳوان جي درواڙي تي رهندڙن جي پوڄا ڪجي پوءِ انا (پاروتي) جي پوڄا ڪجي. پوءِ شو لنگ کي پنچامرت (ڏڌ، ڏهي، مکڻ، ماکي ۽ کنڊ) سان ۽ جل سان سنان ڪرائجي. تلڪ وغيره سڀني شين سان پوڄا ڪري پرگهه اسان پرساد وغيره اڳيان رکي پرارٿنا ڪجي، "اي ڪيلاس تي واس ڪرڻ وارا، پاروتي ديويءَ جا پتي، ديون جا ديو مهاديو، پرم وستل، ترڪ ۽ سرڪڻ روپ ڌارڻ ڪرڻ وارا ، سرشٽيءَ کي پيدا ڪرڻ وارا، پالنا ڪرڻ وارا، ناس ڪرڻ وارا، پنجن مکن (منهن) وارا توهان کي مان نمسڪار ٿو ڪريان. توهان جي جهنڊي تي ٻيل جي نشاني (ٽريڊ مارڪ) آهي، توهان جو رنگ ڪافور جهڙو سفيد آهي، مستڪ تي چندرما وڏي منڪ شوڀا پائي رهيو آهي ، توهان آلي پرڪارن جي سڌين (ڪاميابين) جي ڏيڻ وارا آهيو، زهريلا ناڳ توهان جي بدن تي ئي هرڪ جرجر ڪري رهيا آهن، هاٿين ۽ شيهن جون کلون توهان جا ڪپڙا آهن ، مٿي اسي چنالون (وار) آهن، پناڪ ڌنش جي ڌارڻ ڪرڻ وارا آهيو ، ويدن ۽ شاسترن توهان جي ڏاڍي مهما ڳائي آهي . توهان جي لوچن جي اڳيان ديوتائون هٿ ٻڌي نمسڪار ڪري رهيا آهن ۽ برهما ۽ وشنو ۽ شو. پڪسا سدائين اڏولي ۽ ۾ نمل آهيو. توهان جهڙي ترواي ۽ ڪمزور پمناليءَ واري مرڪ ۽ مستڪ موتي رهي آهي. توهان آنند- سروپ آهيو ۽ آنند بخشيندڙ آهيو، اسان جي هيءَ [illegible] ڪريو ، اسان کي پوڄا ڪرڻ جي شڪتي ڪانه آهي ۽ توهان شڪتيءَ جا ڀنڊار آهيو، اسان کي شڪتي ڏيو، توهان جس جا ساگر آهيو، اسان کي جس ڏيو: توهان روپ جا خزانا آهيو ، اسان کي روپ ڏيو. ڪاميابيءَ جا چشما آهيو، اسان کي ڪاميابي ڏيو. [illegible] مڪتيءَ جا داتا آهيو، اسانکي مڪتي ڏيو. اسان ڪهڙي سان يا اڳيان سان، [illegible]، جيڪا توهان جي پوڄا ڪئي آهي سا ڀل توهان جي تي ڪريا سان [illegible] قبول ٿئي. اي ناٿ! مان توهان جو داس آهيان، توهان منهنجا سوامي آهيو. [illegible] ٿل هن نماڻي (نماڻيءَ) تي ڪرم رکو، توهان ئي اسان جي [illegible] آسرو آهيو ، [illegible] توهان جي هرلدي پٺي ڪهڙي [illegible] ؟ "[illegible] آءٌ ڪچارو ڪهاڻ، توکي

* اسين اپراڌي آهيون ، [illegible] آهيون ، [illegible] آهيون، توهين اپراڌي،

آهي، جيستائين مورتي پوڄا ڪرڻ ضروري آهي. پوڄا ۽ دان ڪال سان پاپ ناس ڪري ٿا. جيئن ميري جهڙي ميري ڪپڙي تي رنگ چاڙهبو نه سٺو رنگ نه چڙهندو پر ڌوئي صاف ڪري پوءِ جيڪڏهن رنگ چاڙهبو نه رنگ سٺو چڙهندو. اهڙي طرح پوڄا ڪرڻ سان هي شرير نرمل ٿئي ٿو ۽ پوءِ گيان جو رنگ به سولائيءَ طرح ۽ سٺو چڙهي ٿو.

ماڻهو جيستائين گرهست ڌرم ۾ آهي جيستائين پنهنجن ديوتائن جي پوڄا ڪري ان ۾ پڪران شنڪر جي مکيه سمجهي. جهڙيءَ طرح ان جي سيوا ڪجي نه ڪافرن، شاهن، ڏاڏين، ڪل ۽ ان پنهنجو ڀاڳ ٿي نڪندا رهندا. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) ردر سنگهتا [٢] سرشٽي کنڊ [١] ادياءِ ١٢ سماپت ٿيو.

شو پوڄن جي ودي

برهما: اي رشيشور ۽ براهمڻ ديوتائو! شو- ڀڳت کي گهرجي ته براهم- مهورت [سوا گهڙي سج اڀرڻ ۾ اڳ اٿي] ۾ اٿي ڪري جگت جي ماتا پارواتيءَ سان گڏ شنڪر جو ڌيان ڪري ۽ پرارٿنا ڪري، " اي ديوتائن جا ديو مهاديو! اٿو. سڄي ارٿمالا ۾ ۽ گهر گهر ۾ منگلا چار [آنند ۽ منگل] ڪريو مان ڌرم ڄاڻان ٿو پر ان ۾ منهنجو من ڪونه ٿو لڳي. مان اڌرم ڄاڻان ٿو پر منهنجو من ان کان پري ناهي. اوهان منهنجي هردي ۾ واهي جيڪي چئو ٿا سو ئي مان ڪريان ٿو." اهڙي طرح ڀڳتيءَ سان پرارٿنا ڪري گرو جي چرڻن جو ڌيان ڪرڻ گهرجي. ان کان پوءِ شهر کان ٻاهر يا گهر جي ڏکڻ طرف ڪرڻ گهرجي. منهنجي اندرين ڪرڻ سان ٻئي طرح مٽيءَ سان هٿ پير صاف ڪرڻ گهرجن. پوءِ هٿ ۽ پير ڌوئي صفا ڪجن. سڄ اڀرڻ کان اڳ ۾ ڏندڻ ڪرڻ گهرجي ۽ ڪهڙي ۾ گهٽ ۾ گهٽ ١٦ دفعو ڪرڙيون ڪرڻ گهرجن. ڇٺ، اماس، اشٽمي ۽ آچر ڏندڻ ڪرڻ نه گهرجي. نديءَ يا ٻئي ڪنهن جاءِ سهوليت هجي ان جاءِ تي وڃي سنان ڪرڻ گهرجي. ڏينهن ۽ وقت انوسار سنان جون جيڪي جاين سهوليت اپاءَ هجن اهي ئي سنان ڪرڻ گهرجي. آچر، سنڪرانت، چنڊ گرهڻ يا سورج گرهڻ، اپواس اشنان ۽ ورت جي ڏينهن يا گهر ۾ شراڌ وغيره يا سوتڪ ۽ پاتڪ وغيره جي ڏينهن هجن ته گرم پاڻيءَ سان نه ڪرڻ گهرجي. تيل جي مالش ڏينهن ۾ هن طرح نه لڳائڻ گهرجي، مگر جيڪو هر روز تيل لڳائي ٿو ان کي منع ناهي. سرنهن جو تيل هنن ڏينهن ۾ نه لڳائڻ گهرجي. رات جا پاڻي ڪپڙا يا اڻ ڌوتل ڪپڙا پوڄا جي وقت نه پائڻ گهرجن. سنان کان پوءِ ديوتائن، رشين ۽ پترن کي ترپڻ ڪرڻ گهرجي. اهي ترپڻ ۽ رشيشور گهر جي جهڙي سان ڌوئي پائيءَ يا ٻيءَ طرح صاف پاڻيءَ سان ڪپڙي سان صاف ڪري ان تي ڪپڙو رکي، يا ٻئي ڪپڙي جي ڳل ۽ شهرن جي ڳل سان صفا صاف ڪرڻ ويهڻ گهرجي. پوڄا ڪرڻ لاءِ آسن ٺاهڻ ....

هو وڏا شنڪر- ارجاهه شو- ڌيان ۽ شو- چنتن ڪن ٿا ان کي هر قسم جي ڪاميابي حاصل
ٿئي ٿي ۽ جنم مرڻ جي چڪر ۾ نٿا اچن."

ڀڳوان ايا اهي چوڻ ته سڀئي ديوتائون ۽ رشي مني وشنوءَ کي ورالي وٺا ۽ چوڻ
لڳا ته "اسان کي شو- لنگ ڪٿي آهي؟ اسان کي شو- لنگ لهرالي ڏيڻ! اسين ضرور پوجا
ڪنداسين!!" اهو ٻڌي وشنوءَ ڀڪتم وشو ڪرما (ديوتائن جي انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ جي
مکيه) کي ڀڪتم ڪورالي چيو، "اي وشو ڪرما! مهرباني ڪري هنن سڀني کي سندس
مرضيءَ موافق شو- لنگ ٺاهي ڏيڻ جي ڪوشش ڪر ۽ هي ڪم ضرور ٺهڻ گهرجي." وشو
ڪرما، وشنوءَ ۽ مهيشور (برهما) اڳيان وٺي ڪري سڀ جو ڪم پورو ڪيو.

اي نارد! هيٺئين ٻڌ ڪهڙو ڪهڙو ديوتا ڪهڙي ڪهڙي شو- لنگ جي پوجا ڪري ٿو.
اندر ٻيهر- واڳ مٽيءَ مان ٺهيل شو- لنگ جي، ڪبير ديوتا سون مان ٺهيل شو- لنگ جي؛
ڌرمراج، پکراج (پيلي پٿر) مان ٺهيل شو- لنگ جي، وشنو، اندر- نيل مٽيءَ مان ٺهيل شو-
لنگ جي، برهما پوت مان ٺهيل شو- لنگ جي، وشري ديوڪڻ، چانديءَ مان ٺهيل شو- لنگ
جي، وسوڪڻ، پتل مان ٺهيل شو- لنگ جي، ٻئي آشوني ڪمار، مٽيءَ مان ٺهيل (پارو) شو-
لنگ جي، لڪشمي ديوي ، اسٽڪ- مٽيءَ مان ٺهيل شو- لنگ جي، آدتيه- ڪڻ ، ٽامي
مان ٺهيل شو- لنگ جي ، راجا سوم ، موتين مان ٺهيل شو- لنگ جيسي ، اگني ديو ، وڄر
(هيري) مان ٺهيل شو- لنگ جي، پوجا ڪن ٿا. سرشٽ برهمڻ ۽ انهن جون استريون، مٽيءَ
مان ٺهيل شو- لنگ جي؛ مايا سر ، چندن مان ٺهيل شو- لنگ جي، ناگ- ڪڻ، مونگا- مٽيءَ
مان ٺهيل شو- لنگ جي ، ديوي، مکڻ مان ٺهيل شو- لنگ جي ، جوڳي ، ڀسمءَ مان ٺهيل
شو- لنگ جي، يکش- ڪڻ، ڏڌ مان ٺهيل شو- لنگ جي، ڇايا- ديوي، آٽي مان ٺهيل شو-
لنگ جي، پاتاسر، پاري مان ٺهيل شو- لنگ جي، برهم پتني، ولڻ مان ٺهيل شو- لنگ جي،
وغيره پوجا ڪن ٿا. اهڙيءَ طرح وشو ڪرما سڀني کي شو- لنگ ٺاهيا ۽ سڀ شو- لنگ
پوجا ڪري سڀ ديوتائون مهيشور (برهم لوڪ) لوڪ ۾ واپس آيا . (جتي برهما سڀني
ديوتائن ۽ رشين کي چيو).

برهما : اي ديوتائو ۽ رشيئو ! سڀني پراڻن ۾ منش- جوڻي اتم آهي. انهن ۾ وڏي
سداچاري براهمڻ جي ڪل ۾ جنم اتم ڪرمن جو ڦل آهي . اهڙي جنم ڪسي سنتوش سان
ڀڳوان شو جي پوجا ۾ منتر ڪرڻ گهرجي. پنهنجي جاتيءَ انوسار جيڪي ڪرم شاسترن کان
چيل آهن سي ضرور ڪرڻ گهرجن ۽ پنهنجي شڪتيءَ انوسار دان ۽ يگيه ڪرڻ گهرجي. لپ
- يگيه کان وڏو جپ- يگيه اتم آهي. جپ- يگيه کان وڏو ڌيان- يگيه سرشٽ آهي. ڌيان
وڏي گيان جو سادن [illegible] آهي [illegible] ته جوڳي ۽ ڀسري ڌيان سان ئي ڀڳوان شنڪر
کي ڏسي سگهن ٿا. ڌيان ۽ گيان [illegible] ٿو شو- پراپتي [illegible] آهي. سنسار ۾ جيڪا [illegible] نا اسٽ
[illegible] نا پنهنجي وجهي ئي ما شو- روپ ئي آهي ۽ جستائين اهو گيان پراپت ڪرڻ لاءِ

ديوتائن جو آواهن ڪجي. ”اوم سدا و جالم وغيره“ منتر سان ٻڪرن جو آواهن ڪجي. ”اوم
وامديواءِ نمه وغيره“ منتر سان ٻڪرن کي آسن لاءِ پرارٿنا ڪجي. ”اوم لنگوشاءِ ود ءوي
وغيره“ منتر سان ”اگهوري پيهه وغيره“ منتر ۽ ”اوم ايشانه سرو وديا نام وغيره“ منترن
سان پوڄا ڪجي. پاديه، ارگهه آچمن ۽ چندن وغيره سڀني سان مَٿل شون سان لنگ لڳائجي.
پنچامرت (ڏڌ، ڏهي، مکڻ، ماکي ۽ کنڊ) سان الڳ الڳ ۽ هڪ ميل ملائي ڪري ڌرم سان
ڪرائجي. لنگ لڳائي، چانور ۽ قسمين قسمين جا ڦل ڦول چاڙهجن جل جون ڌارائون ۽ جدا
جدا منترن سان وهائجن. هاٿي جل جي ڌارائن جا منتر لوڪان کي نه ٻڌائجن. ”وائڪ ءي
وغيره“ منترن سان، ”ردر منتر“، ”پرش - سوڪت“، ”شري - سوڪت“، ”سندر الوشير
شڪ“، ” آنو - پيرا وغيره “ ” شانتي منتر“، ”ايترا - وغيره“، منتر ”مولدرائيه - منتر“،
”پنچ - ڏهي منتر “ وغيره منترن سان سو يا هزار ڌارائون جل جون وهائجن. پوءِ منتر سان
چندن - لنگ، چانور، پان - سرباري (لانبول) وغيره ارپڻ ڪجن، نيوامه، پوڄا، پرساد ارپڻ
ڪري آرتي ڪجي ۽ چئجي، ”اي ٻڪرا! جاڻ ۽ اڻڄاڻائيءَ ڪان جيڪي، پوڄا ۾ ڪمي ڪرم ڪيو
آهي اهڙي ڪرپا ڪريو جو سڀ اسان جو جنم سڦلو ٿئي“ وري ” سرستي واچن ڪري “
ڦل چاڙهجن. ماٿي (جل ۽ ڦل چاڙهڻ) ڪجي. وري ادراڪ ڪيا وارو منتر چئجي ۽ مرڪشالو
ڪجي ۽ چئجي ”اي ٻڪرا! جنم جنم ۾ شو - ڀڳتي قائم رهي، دائم رهي. لوڪان کان سواءِ
مونجهو ڪري آسرو ڪريو آهي، لوڪان جي ئي مان شرڻ آهيان. پرڀو! مونجهو اڌار ڪيو!!
اڌار ڪيو!!!

ٺيڪ الهي پوڄن ڪرڻ سان ڪامنائن ڪدم ڇڏڻ نه ليار رهندي آهي. (هر هر مهاديو
شمبو - ڪاشي وشوناٿ ننگي) ردر سنگهتا (٢) - سرشتي گرنٿ (١) اڌياءِ ١١ سمپت.

⁂

شو - پوڄا مهيما

نارد : اي برهمڻ مهاراج! لوڪان جي شو - پوڄا ۾ ڀڳتي رهي ٿي. هاڻي مولڪي هن
وڌيڪ ۽ وستار سان ڪجهه وڌيڪ ٻڌائي ڪرپا ڪريو.

برهما : پٽ نارد! هڪ سوچ جي ڳالهه آهي ته رشين، منن ۽ ديوتائن کي وري مان
ٻُڌو - سمجهو ۽ ٻڪرن وشنو وچ وڌيو ڄاڻ، جيئن ٻڪرن وشنو وڏي سمجهي کي شو - پوڄا
جي مهما ٻڌائي. وشنو چيو، ”هڪ ڀيڪ ۽ هڪ ئي سڀ ڪجهه ٻڪرن شو جي پوڄا
ڪئي ڪري سڀ ڪجهه وشنو لوڪ ويندا. ڪجهه شو - پوڄا ڪرڻي پوءِ سڀ ڪجهه
ڏسي ٿو پوڄي. سڀ ماڻهو، سڀ ديوتا استريون، ٻار، پُرش، سڀئي وڏا انسان ۽
مهاتمائن ۽ سڀني عمارتن ۾ رهڻ سڀ ٻڌائي وغيره شو - پوڄا ۾ لڳن ٿا. هنن

شو- پوڄا جي وڌي ۽ انجو ڦل

سب رشي گڏجي: اي سوتجي مهراج! اڄ توهان کي ڀڳوان شنڪر جي اڏوڪي ۽
پوڄا ڪهڙي ڪئنا ٻڌائي آهي. هاڻي نارد ۽ برهما جي ڳالهه مرجب جيڪا ڀڳوان شنڪر
جي وڌي آهي سا بس ڪرپا ڪري ٻڌائي ڪرايو ڪيو، براهمڻ، کتري، ويشيه ۽ شودر
سڀني شو- پوڄا ڪئن ٿا. جيڪو طريقو اوهان گرو وڏ وياس کان سکيا آهيو سو به ڪرپا
ڪري ٻڌايو.

سوتجي مهراج: اي مهرشيو! جيڪو وراڻ توهان اڄ چاهيو ٿا سو منهنجي گرو
وڏ وياس سنڪادڪن کان ٻڌو هو، جن کان مهاتما اپمنيو به ٻڌو هو. مهاتما اپمنيو وري
ڪرشن کي ٻڌايو هو. عام ماڻهن جي ڀلائي لاءِ وڏ وياس مونکي به ٻڌايو ۽ برهما به نارد
کي ٻڌايو هو سوئي توهان اڳيان ٻڌايان ٿو. توهان ڪرپا ڪري شروع ڪرايو.

برهما: اي نارد! غريبي، دک، بيماري ۽ دشمن جو ڀئي اهي چار ڳالهيون ليسائين
وٽ تيسين جيسائين شو- پوڄن نه ڪيو آهي. شو- پوڄن ليڪ ڳالهه [illegible] فقط اهي ڳالهيون
مصيبتي وٽ تيسين پوڄن لوڪ ۾ پراڻي سکن کي پوڄي [illegible] ۾ موکم کي پراپت ڪري
ٿو. صبح جو سوير اٿي ڀڳوان شنڪر جو سمرڻ ڪري پوءِ وشنو جو ۽ پوءِ منهنجو (برهما)
۽ ديوتائن ۽ رشين جي سمرڻ ڪجي. صبح جو ڪرپا ڪرم چڪيءَ طرح پورو ڪري
[illegible] ۽ [illegible] ڌوئڻ ڪري ڏند صاف ڪجن. جنهن اڪر، آماس، نومي ۽ [illegible]
جي ڏينهن ۽ آچر ۾ شراڌ جي موقعي جي ڏينهن ڏندڻ نه ڪرڻ گهرجي ۽ فقط ڏاڍن جي صفا
ڪرڻ لاءِ فقط ڪرڙيون ڪرڻ گهرجن. سنان وغيره ڪري صفا صاف ڪپڙا پائڻ گهرجن من کي
ايڪاگر ڪري ۾ اڃي اهي ڪرم يعني سنڌيا گايتري وغيره ڪرڻ گهرجي پوڄا - اسنان لي وانئي
شو- پوڄا شروع ڪرڻ مهل اتر طرف منهن ڪري ۽ ديهان (دشائن جي ديوتائن) جي پوڄا ڪري
پوءِ سامگري نامي اشٽ دل (اٺن ڪمل جهڙو) آسڻ تي ڀڳوان جي لنگ کي ان مٿان
استاپن ڪجي (رکجي). پوءِ پراڻايام (ساهه کي نڪ مان فقط اندر ٻاهر ڪڍجي) ڪري آچمن
ڪجي (پاڻيءَ جا ٽي چهٽا وات ۾ وجهجن) ۽ ڀڳوان جو ڌيان ڪجي. ڪهڙو آهي ڀڳوان
شنڪر! جنهن کي ڏه مک آهن، ڏه هٿ آهن (پاڻين) آهن برف وانگر اڇو آهي. سڀني ڀسمن
جي آڌين سان سينگاريل آهي. جنهن جي کل ڍارڻ ڪمل آسڻ وغيره. پوءِ سنڪلپ (پاڻيءَ
جي آچمن ۽ [illegible] [illegible] جي پاڻي رکجي) ڪجي. پوءِ جل، ارگهه آچمن (پاڻيءَ جا
چهٽا چڙهجن) [illegible] سان لنگ کي چندن وجهجي، ڪس، ڪنسر، ڪستوري، چندن، عطر
[illegible]، [illegible]، [illegible] جي گل، جي پن ۽ لعل رنگ جا چوڙا وغيره جو لنگ وغيره لساهي
پوڄا ڪجي. لنگ ۽ [illegible] وغيره ۽ ارپڻ ڪجن گند (لنگ) چانور، ڌوپ، ديپ (ڏيئو)
وغيره سان شو- پوڄا ڪجي ۽ ڀڳوان جي پوڄا لنگ مورتي جي پوڄا ڪجي. اشٽ - دل
ڪمل تي ڀڳوان جي مورتي اسٿاپن ڪيل آهي انهن جي پوڄا ڪجي جنهن ۾ دشائن جي

جي درشن سان نه ٿيندو. منهنجي هردي ۾ وشنو آهي ۽ وشنوءَ جي هردي ۾ مان. اهڙي
ڀيد جي وچ ۾ ڪڏهن ڀيد نه سمجهڻ گهرجي. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي)
رڌر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) اڌياءِ ٩ - سماپت.

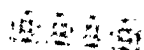
وشنوءَ کي سرشٽيءَ جو بار ڏيئي ڀڳوان شنڪر انتر ڌيان (غائب)

ڀڳوان شنڪر: اي اُم ورت جي پالنا ڪرڻ وارا وشنو! هاڻي اوهين منهنجي آگيا سان هن جڳت ۾ سڀني سنسار ۾ عزت وارو ۽ پوڄڻ لائق رهندا. برهما کان رچيل سنسار ۾ جڏهن جڏهن ڀڳتن لاءِ پيڙ پوندي، مصيبتون ۽ آپدائون ڪڙڪنديون تڏهن اوهين همت ڏيئي انهن جو بيڙو پار ڪندا. منهنجي وري سڀني مشڪلاتن کي مان آسان ڪري ڇڏيندس. منهنجي سڀني دشمن کي مان ماري ماٽ ڪندس. اوهين سنسار ۾ منهنجي آگيا سان وچ جدا جدا وقتن لاءِ اوتار ڌارڻ ڪري جس جو ڀاڳي ٿيو. اوهين مون ۾ ۽ رڌر ۾ ڪو به تفاوت نه ٿيندو. پرشرام وشنو! جو منهنجي نندا ڪري منهنجي روپ ۾ رڌر جو ڪو به تفاوت نه ٿيندو. قبل نه ملندو. (انهن چئي ڀڳوان شنڪر، برهما جو هٿ پڪڙي وشنوءَ کي ڏيئي برهما ڏانهن مخاطب (متوجه ڪري) لاءِ چيو. ”اوهين هن (وشنوءَ) سان هر وقت سهائتا ڪجو ۽ جيڪي منهنجي شرڻ ۾ آيا ۽ جيڪي اوهان ۽ مون ۾ ڀيد ڀاءُ تفاوت سمجهندا سي نرڪ جا اڌڪاري رهندا. اوهين منهنجي (شو) جي رڌر روپ ۾ ۽ وشنوءَ ۾ ڪو به تفاوت ڪرائي.“

برهما: اي نارد! منهنجو هٿ وشنوءَ کي ڏيئي مول ڀڳوان شنڪر سراپ تڏهن وشنوءَ شنڪر کي چيو.

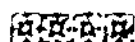
وشنو: اي ڀڳتن شنڪرا! اوهان ڪرپا جا ساگر آهيو. اسين ٻئي (برهما ۽ مان) اوهان جي آگيا انوسار ڪنداسين. جو انسان جو ڀڳت رهندي اوهان جي نندا ڪندو سو نه ڪڏهن نرڪ جو اڌڪاري رهندو. اوهان جو ڀڳت مونکي ڏاڍو پيارو آهي ۽ سندس لاءِ مونکي دُرلڀ نه رهندو.

برهما: اي نارد! وشنوءَ جا اهڙا وچن ٻڌي اسان ٻنهي کي انيڪ ارشادون جسا ڏيئي ڀڳوان شنڪر انتر ڌيان اي ويا. تڏهن ڏينهن کان وٺي لوڪ ۾ پوڄا جي سنسار ۾ پوڄا ليلا لڳي ۽ لوڪ جي اڳيان جيڪي به پوڄا ڪم ڪجن ٿا تن جي وڏائي ڪرڻ منهنجي زبان کي طاقت ڪانه آهي. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڌر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) اڌياءِ ١٠ سماپت.

پرلوءِ جهڙي روپ ۾ ڏسڻ ۾ آيو. ”ا“ روپ ۾ برهما جنم وٺڻ وارو. ”ا“ روپ ۾ وشنو ۽ ”م“ روپ ۾ مهاديو پيدا ٿيا. پڇن مکن ۽ ڏهن ٻانهن (ٻانهون) واري مهاديو کي ڏسي وشنو ۽ مان ڏاڍا پرسن ٿياسين ۽ ورِي پرارٿنا ڪرڻ لڳاسين.

تڏهن ڪالهوڻ ڀڳوان مهاديو پاڻ ساڪار شبد - هيءَ روپ جو ساڪار درشن ڪرائڻ جهڙو ۾ ”اومڪار“ شبد ڪراچڻ لڳو. تڏهن ڪالهوڻ ” اوم - لمد - لوم - آ-ي “ شبد جو آواز ٿيو. اهو ڏيو ۽ آرسد جي ڏيڻ وارو آڏي - سروپ گائتري منتر پرگهٽ ٿيو جنهن جي چئن لي پدارٿن جي مهر ڪرڻ وارو ٢٤ اکر جو منتر آهي. اهو ورِي مرٺوراتهه - منتر ٻيهن - اکرن وارو منتر ۽ چهتا منتر - منتر وغيره وڪ وڌ، اٿروڌ ۽ سامروڌ وغيره اٿي ٿيا. اهو منترن سان وشنو سان ڪڏ ولهي صاحب سدا شو جي استوتي ڪئي. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ ڪمکي) ودر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) اڌيا ٨ سماپت.

اما (پاروتيءَ) سوڌو ڀڳوان شنڪر جو پرگهٽ ٿيڻ

برهما: اي مني ناردا! اسان جي استتيءَ تي ڀڳوان شنڪر ڏاڍو پرسن ٿيو ۽ اُما (پاروتيءَ) سان گڏ پرگهٽ ٿيو. انهيءَ مهالڪيءَ جو ڪارو رولن ڪريان! صاحب سدا - شو کي ٥ مک (مهون) ۽ هر هڪ مک ۾ ٣-٣ نيتر (اکيون) ۽ مستڪ تي چندرما شوڀا پائي رهيو هو. اهو سڪوڊ ولڪ ۽ ٻانهن تي پهرين وماڻ (اڳاڻ) هئي، ٿول ڪامدت (لمري ولڪر جي ڪڙي) ۽ لالکن جهڙو مطهرن سندس اوٺا هئا. جنهن اک جهڙپ ۾ وشنو کي گيان ڏاڙ ۽ پلڪ (مٽن ۽ سيڪنڊ ۾) مراکن وڌ. ودا جو گيان عطا ڪيو ۽ چيو.

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! اوهان جي ڀڳتيءَ تي مان ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان. جنهن مهاديو جهڙي روپ ۾ اوهان منهنجو درشن ڪري رهيا آهيو سوئي روپ سدار ۾ منهنجي پوڄا لائق آهي. اوهان ٻنهي مون مان پرگهٽ ٿيا آهيو ۽ اوهان جي مون ۾ ٿي درڍ (پڪي) ڀڳتي رهندي. مان اي سرشٽيءَ جو پيدا ڪندڙ، پالڻندڙ - اساس ڪندڙ آهيان. نرگڻ سرگڻ آهيان. ڪرم جي ورهاست ته مون تي برهما، وشنو ۽ ردر جو الڳ الڳ روپ ڌارڻ ڪيو آهي. اي وشنو! تو ۽ برهما منهنجي اوتار بابت استوتي ڪئي آهي. تنهنڪري توهان ٻنهي جي پرارٿنا ضرور سڦل ٿيندي. اي برهما! تون هن سرشٽيءَ کي پيدا ڪرڻ وارو ٿيءُ ۽ هن اما (پاروتيءَ) جهڙي انش (ڀاڱي) مان وانگ - ديوي (سرسوتي) پرگهٽ ٿي منهنجي مدد ڪندي. وشنو سان ورِي هن اما (پاروتيءَ) جو ٻيو انش [ڀاڱو] لڪشمي ديويءَ جهڙو روپ ڌاري مدد ڪندي ۽ منهنجي ٽئين روپ ردر [شو] سان اما [پاروتي] ڪاليءَ جهڙو روپ ڌاري اهڙي سنگهار ڪرڻ ۾ مدد ڪندي. هاڻي اوهان منهنجا انش [ڀاڱا] آهيو. ڪام جي ڪاميابي ۽ سک ته رهو. جڏهن منهنجي درشن سان اڻ ٽٽ ملي لڙ تنهن اوهان

ڪندڙ اُم آڪاش وائي (آواز) پرگهٽ ٿي "تپسيا ڪيو". مون تپ ڪرڻ شروع ڪيو ۽ سالن ۱۲ سال پهچڻ جي جنم. داتا جي درشن لاءِ گهڻو تپسيا ڪئي. ان بعد ڀڳوان اسانکي ۽ سندر اکين سان سونهن روپ ۾ وشنو ڀڳوان پرگهٽ ٿيو. انهيءَ "پرم - پرش" جي جنهن ٿي هٿن ۾ شنک، چڪر، گدا ۽ پدم ڌارڻ ڪيل هئا. پريل بادل وانگر شيام رنگ، پيتامبر (پيلي رنگ جا ريشمي ڪپڙا پيل) پهريل ۽ مستڪ تي مڪٽ شوڀيا پائي رهيو هو. هن جي مک تي مشڪ هئي جنهن مولڪي ڪامدار وانگر موهت ڪري ڇڏيو. ان وقت مون - سروپ ، سرو آتما، جنهن پڇاڻ (پاڻون) ڌارڻ ڪري مهاراج ناراڻا کي ان روپ ۾ ڏسي مون کي ڏاڍي خوشي حاصل ٿي. ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان اسان ٻنهي جي وچ ۾ ڪنهن ڳالهه - ٻولهه شروع ٿي ۽ جلدئي اسان پهچڻ وچ ۾ هڪ اُڪيءَ جو لنب [جيوتر - لنگ] پرگهٽ ٿيو. اسان ٻنهي هيٺ مٿي ٿيو - چڙهي انت لهڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي. آخر مان لڪڻي مٿان هيٺ لهڻ لڳس ۽ وشنو هيٺان کان مٿي اچڻ لڳو ۽ پوءِ ٿيو - مايا ۾ پئي موهت ٿي پاڻ ۾ ملياسين ۽ ٻنهي گڏجي اڳتي - لنب کي پرڻام [نمسڪار] ڪري پرارٿنا ڪئي سين، "اي پڀو! اوهانجي سروپ کي اسين ڪٿا جاڻي سگهون. اوهان جيڪي آهيو، اسانجي اوهان کي نمسڪار آهي. ڪرپا ڪري هاڻي ساڪشات درشن ڏيو." انهيءَ طرح اسان جو ايمان ٿئي پيو ۽ نمسڪار ڪندي اسان کي ڪيترو ئي وقت [١٠٠ ورهيه] گذري ويا [هر هر مواديو شيو - ڪاشي وشوناٿ گنگي | ردر سنگهتا | ٢ | سرشٽي کنڊ |١| اڌياءِ ٧ - سماپت ٿيو.

برهما ۽ وشنوءَ کي ڀڳوان شنڪر جي شبد - مير شرير جو درشن

برهما: اي رشين ۾ سريشٽ نارد: انهيءَ طرح اسان ٻئي (وشنوءَ ۽ مان) نمرتا سان ڪيترو وقت پرارٿنا ڪندا رهياسين ۽ من ۾ اهو چاهيندا هئاسين ته شل پرگهٽ ٿيو جيوترلنگ - لنگ مهان ڀاڳ پڀو درشن ڏين. پڀو سڀني جو دئيالو آهي جو ان وقت ئي هڪدم جيوترلنگ. "اوم" شبد جو آواز ٿيو. وشنو ۽ مان خوش ٿياسين جو ان جيوترلنگ - لنگ اڳيءَ جي لمبا جي هيٺان ڏاکڻي پاسي مان "أ" شبد جو پرڪاش ڏسڻ ۾ آيو. اتر پاسي مان "ا" شبد جي چوٽ اکڻ لڳي. وچئين پاسي مان "م" شبد جي روشني ڏسڻ ۾ آئي. جلد ان شبد جي هڪ رشي اُٿيو ٿيو جيڪو ڏٺائين ڪيان ملير لڳو. هن لنگ روپ ۾ مواديو پاڻ پرگهٽ ٿيو آهي. ٻرڪو منتر جي معنيٰ سمجهائيندي ان رشيءَ آکيو، "أ" معنيٰ هڪ جو پيدا ڪندڙ، "ا" معنيٰ پالنا ڪرڻ وارو ۽ "م" معنيٰ سنگهار ڪرڻ وارو. ڪندڙ سمجهڻ گهرجي. مواديو پهچڻ ايجا سان الڳ روپ ۾ اُٿيو آهي." پوءِ لنگ انهي اُٿي ۽ جي روپ ۾ ڏسڻ ۾ آيو ۽ ورڻ لڳو. پوءِ ته لنگ لڳو. مون لنگ آسان، روپ ۽ ڦهلجڻ لنگ

(پاروتيءَ سوڌو شنڪر) اتي ڏيان ڏي ويا.

ڀڳوان وشنو تپسيا ۾ مشغول رهيو. ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان وشنوءَ جي انگن مان ڪيترائي جل- ڌارائون وهڻ لڳيون. برهم- روپ پاڻي چوڌاري سان ڀري ويو. پاڻيءَ جي تاس ڪرڻ وارو ٿي پيو ۽ آڪاش جل ٿي ويو. جنهن جو ٿاڪ پاڻيءَ ۾ ارغتي پرش (وشنو) وهڻ لڳو. تنهن ڪري سنڌس نالو نارائڻ ۽ مشهور ٿي ويو.

اي مهاموني نارد! نارائڻ مان سڀ- تت پرڪٽ ٿيا ۽ ان مان ئي ڪڻ پيدا ٿيا، تنهن مان تن قسمن جا اهنڪار ۽ ان مان پنج مهابوت، ان مان ٥ مهابوتن پيدا ٿيا ۽ ان مان ٥ گيان اندريون ۽ ٥ ڪرم اندريون. اهو آهي ٢٣ تت، پرش کي جوڙي پرڪرتيءَ مان پيدا ٿيا. آهي سڀ ٢٣. تت گڏ ڪري نارائڻ شري شنڪر جي آڇا سان جل ۾ ئي سمهي پيو. (شو مهاپراڻ. ڪاشي وشوناٿ ڪٿڪي) رودر سنگهتا (٢) سرشٽي کنڊ (١) اڌيائي ٦ سماپت.

ڀڳوان وشنوءَ جي نابيءَ (ڌن) مان برهما جي پيدائش

برهما: اي ديو رشي نارد! جڏهن نارائڻ جل ۾ سمهي پيو تنهن وقت ان جي نابيءَ (ڌن) مان ڀڳوان شنڪر جي آڇا سان هڪ سهڻو ڪمل پرڪٽ ٿيو، جنهن جي ڏانڊي ڪيترائي جوجن (هڪ جوجن برابر ٤ ڪوهه) ڊگهي هئي. ان ڪمل جي شوڀا ڪروڙن سورجن کان به سرس هئي. ڪمل جو گل عجب، اي حد وڏو ۽ درشن ڪرڻ لائق هو، سامب سدا- شو مورتي ساڳي- الڳ مان پيدا ڪري مونکي مرهيو- مايا ذريعي نارائڻ جي نابي- ڪمل ۾ وڌي ڇڏيو ۽ مونکي عجب ليلا سان مون کي ٻاهر ڪڍيو. اهڙيءَ طرح ان ڪمل مان پٽ- روپ ۾ مان ٻاهر آيس ۽ منهنجو "هرڻ- گرڀ" ۽ نالو پيو. مونکي چار منهن ٿيا ۽ منهنجي شريو مان لعالي پئي ٿي منهنجي ارڙ لي نرٻڌ (لسڪ وارو تلڪ) لڳل هو. اي پٽ نارد! شو- مايا کان موهت ٿي ڪري منهنجي گيان شڪتي اهڙي ته ارٻل لسي رهي هئي جو ڪمل- گل کسي ٿي مان منهنجو پيدا ڪندڙ سڃاڻي ريو هيس. مان ڪير هوس، ڪٿان آيو هوس، منهنجو ڪهڙو ڪم آهي، مان ڪنهن جو پٽ آهيان ۽ ڪنهن مونکي پيدا ڪيو. اهڙيءَ طرح خيال ۾ ٻرلدي منهنجي من ۾ ويچار آيو ته ڇا ته آئي موهه ۾ پيو آهيان؟ جنهن مونکي پيدا ڪيو آهي، تنهنجو پتو لڳائڻ مشڪل آسان آهي. هن ڪمل جي گل جي ڏانڊيءَ جي پاڙ ۽ پاڻيءَ جي اندر آهي. جنهن مونکي پيدا ڪيو آهي سو "پرش" به اتي هوندو. ان ۾ ڪو به شڪ ڪونه آهي.

اهو سوچي ويچار ڪري مان ڪمل مان هيٺ لٿس ۽ ڏانڊيءَ جي اوٽ وٺندو سدين تائين پرليا ڪندو رهيس پر انت لهڻ مشڪل ڏسڻ ۾ آيو. وري جو مٿي ڪمل ڪل ڏانهن موٽي وڃڻ جو جتن ڪيم ته ڏانڊيءَ جو آسرو وٺي چوڌاري لڳس ته ان کي به نه ڳولهي سگهيس. ان ...... ۾ اچي ٻه وڌيڪ منجهي پيس. آخري ۾ ڀڳوان شنڪر جي آڇا سان پرم سڪ- پيدا

سرشٽي کنڊ وغيره
شو جو ۽ پاربتيءَ جو پرگهٽ ٿيڻ وغيره

نرگڻ نراڪار برهم سدا - شو جو ۽ پاربتيءَ جو پرگهٽ ٿيڻ ۽ ان اڪيلي رهڻ ۽ ڀر

برهما: پيارا پٽر نارد! تون سدائين خلق جي ڀلائي ڪرڻ ۾ لڳل رهين ٿو جو سڀ پاپ ناس ٿي ماڻهن جي لاءِ سڀئي ڳالهه پڇي اٿيئي جنهن جي ٻڌڻ سان ماڻهن جا سڀ پاپ ناس ٿي وڃن ٿا. شو - تت سروپ سڀ کان عجيب ۽ ذڪر آهي. جنهن مهل سنسار ناس ٿيل هو ۽ فقط اونده انڌڪار جو راڄ هو ۽ نڪي سورج، نڪي چندرما ۽ نڪي تارا، نه ڏينهن هو نه راتِ هئي، ۽ اڳ، اگني، جل، وايو، آڪاس وغيره. نه ته هئا، شبد، روپ، رس، گند نه هئي، ۽ پرڪرتي، اگني، جل، وايو، آڪاس وغيره نه هئا، جو هر هڪ طرف نه ته هيا مطلب نه ڪجهه، نه ته ان وقت سدا شو پنهنجي اڪيلي هئا. دشائون ۽ طرف نه ته هيا مطلب نه ڪجهه، نه ته هر ان وقت سدا شو پنهنجي اڪيلي هڪ مورتيءَ جي ڪلپنا ڪئي جا سڀ گڻن سان ڀرپور، سڀ - گيان سان ڀريل، شبد - روپ واري، هر هنڌ حاضر، سڀني ڳالهين جو مکيه ڪارڻ ۽ سڀني ڪمن جو مکيه مرڪز هئي. ان مان وري وڏي شڪتي، الڳ ڳالهين سان، آسترن ۽ شسترن سان سينگاريل، ڪمل جهڙيون اکين واري، هر هڪ چيز کي پيدا ڪرڻ جي شڪتيءَ واري ارڪرل واري، اگنيءَ سمان تيج واري،

روپ ۾ نڪتي آئي.

سدا - شو کي پرم پرش، ايشور، شو - شنڀو ۽ مهيشور چون ٿا جنهن پنهنجي مستڪ تي شريا ڌاري رکي آهي. آڪاس - گنگا کي ڌارڻ ڪئي آهي ۽ چندرما جنهن جي مستڪ تي شوڀا پائي رهيو آهي. ان کي پنج مک آهن ۽ هر هڪ مک ۾ ٽي ٽيون اکيون اٿس. ڏهه ٻانهون اٿس ۽ ڳلي جو رنگ نيرو آهي. عضون ۾ ڀسمي رمائي اٿس. ڪاشي سندس اهم ڪيتر آهي. جنهن کي مهاڪ ڏاس ڌاري شنڪر ”آنند - ون“ چيو آهي ۽ ان ڪانوس ”اوڪس“ نالي سان مشهور آهي. اهي ڌاري شنڪر ”آنند - ون“ ۾ رهندي شو - پاروتيءَ کي ڇانيا اهي ٿي ان ٿي سمي نارد! اهڙيءَ طرح ان ”آنند - ون“ ۾ رهندي شو - پاربتيءَ جو ان رکي اهڙي ڪاشيءَ ڪهون اٺين پرش جي اتپتي ڪرڻ گهرجي ۽ ان جي مٿان ڀاريءَ جو ان رکي اهي دلين ۾ اوڻ ۽ ۾ رهندي ٻروان ڌارڻ ڪرائن. اهي خيال سمجهه جي ڀرلين وانگر هٿن جي دلين ۾ اوڻ ۽ ۾ رهندي اٺون ڌارڻ ڪرائن. اهي خيال سمجهه جي ڀرلين وانگر هٿن جي دلين ۾ اوڻ ۽ هڪ ڦرڻ لڳا. آخر ڀڳوان شنڪر پنهنجي کاٻي پاسي امرت لڳائي ڇڏيو. ازغيبي هڪ پرش پرگهٽ ٿيو. ڪوڙي ان ازغيبي پرش جي وانان ڪري؟ سون جهڙو سهڻو، ڀيناڻو (ريشمي پيلا ڪپڙا) بدن تي ڌارڻ ڪيل، وارو اتادر ڪما ۽ ڪمبرنا جهڙڪ سندس مهڻ مان پيئي اکي. اهڙي ليجسري پرش مذادار اکيان هٿ جوڙي چيو، ”سوامي! منهنجو نالو رکو ۽ منهنجو ڪم مرڪي ٻڌايو؟“ اهڙي پرش جي ڳالهه ٻڌي ڪري ڪمبر واڻيءَ سان ڀڳوان شنڪر چيو. ان ڪالسواڻ منهنجا

ڀڳوان شنڪر: پيارا ماهر دنيا جي ڪري منهنجو نالو وشنو چيو، ان ڪالسواڻ منهنجا ڀيا ۽ نالا ليندا. تون پکڙن جي سک ڏيڻ وارو ليندين. هاڻي تون وڃي اسيا ڪر ۽ جڳ ۾ منهنجي سڀني ڪمن جو سادن ليندين.

الون لي اڪ جپ ۾ ڀڳوان شنڪر ڪيس واڻي جو گيان ڏنو. ڀڳوان وشنو تپسيا ڪرڻ لڳو ۽ وڌيا خروج ڪيو ۽ صاحب سدا - شو ڪري چڱي نه ڪئي، ڪوڙ ۽ ڪهڙي وقت تپسيا ۾

نارد جو شو- تيرٿن ۾ ياترا ڪندي برهما وٽ پهچڻ

سوتجي مهراج : ڀڳوان وشنوءَ جي انتر ڌيان ٿيڻ تي نارد شو- لنگ جي ارچا ڪندي، ڌيان ڪندي ۽ شو- ڀڳتي ڳائيندي روانو ٿيو ۽ جدا جدا تيرٿن، مندرن، شوالن جا درشن ڪندي وسندو رهيو. شو- نام ۾ مست نارد ڪنهن وقت تي شنڪر جي ٻن دوتن ڏانهن جن کي نارد راجا شيل نڌي جي دربار ۾ ڪجهه وقت اڳ سراپ ڏنو هئائين. انهيءَ ڪري (دوتن) ويچارن اچي نارد کي شو- ڀڳتي ۾ مست ڏسي نمسڪار ڪئي ۽ نمرتا سان چيو.

شو- گڻ : مني مهراج! اسان شو- گڻ (دوت آهيون) جن توهان جو راجا جي دربار ۾ اپراڌ ڪيو هو جنهن ڪري ۽ توهان سراپ ڏنو هو. اسان توهان جي غصي ۽ ڪاوڙ سبب پنهنجي ڪل ٻڏل ڪري ٽڪي بس ڪئي سون. ان ۾ ڪنهنجو به دوش ڪونه آهي. اسان کي پنهنجن ڪرمن جو ڦل ملڻ هو سائين! اسان تي ڪرپا ڪري اهو ته ٻڌايو ته اسان جو اڌار ڪيئن ٿئي.

نارد : ٻڌو مترو! توهان مهاديو جا گڻ آهيو. عزت ڪرڻ جي لائق آهيو مهاديو جي مايا ڪان ئي مڪ ٿي مون کان سراپ ڏنو ويو، حالي جيڪي مون چيو آهي سو ٻڌو. [illegible] ليندو مگر سرشٽ مني وشروا جي ويرج مان توهان جو جنم ٿيندو ۽ راوڻ ۽ ڪنڀ ڪرڻ لئالي مشهور ۽ پراڪرمي راڪاس ٿي شريڪ ڀڳوان وشنوءَ جي هٿان مڪتي وٺي پنهنجو اصل حاصل ڪندا.

سوتجي مهراج : اي رشيو! نارد جو جواب ٻڌي، شو گڻ ڏاڍو خوش ٿي روانا ٿيا. نارد ڀڳوان جا گڻ گائيندو، وڻا وڄائيندو ڪاشيءَ ۾ آيو جتي ڪاشي- وشوناٿ جي درشن، مني، شرڌا، سان ۽ لاڳاپو ۾ سڏ ٻڌ وڄائي ويٺو. ڪجهه وقت ڪاشيءَ شو- لنگ جي سيوا ۽ شو- ليلا جي مهما ڪٿا جي ٻڌڻ لاءِ برهم لوڪ ڏانهن روانو ٿيو. برهما لوڪ ۾ پهچڻ جا لاءِ ته برهما الڪ لاچن (شنڪر) جي سمادي ۾ لين ويٺل آهي. نرسان انهيءَ برهما جي چرنن ۾ نمسڪار ڪري پرارٿنا ڪئي.

نارد : اي مهراج! توهان ساري برهمنڊ جي جاچڻ وارا آهيو. توهان جي ڪرپا ڪاش جي مهما وشنوءَ کان ٻڌي آهي. ڀڳتي مارگ، گيان مارگ، تپ- مارگ، دان مارگ ۽ تيرٿ- مارگ وشنوءَ جي مون وشنوءَ کان هڪڙي طرح اهاس ڪيا آهن، باقي شو- لنگ جو گيان، شو- پوڄا ۽ شو چرتر (جنهن ۾ ڀڳوان شو جو چرتر، شو جي شادي ۽ ڪرشن ڏيڻ ڄالڻ ڪرڻ، سوامي ڪارتڪ جو جنم) وغيره. توهان ڪالسراءِ جنهن کي ته ٻڌائڻ جي طالب مڪال آهي. ٿيهرن تي توهان جي ڪرڻ ۾ آيو آهيان. توهان مهربان ٿيا آهيو ۽ مون تي ڪرپا ڪريو. (شو شو پراڻ - سرشٽي کنڊ - ڪاشي وشوناٿ ...) ودر سنگهتا (۲)- سرشٽي کنڊ ادياءِ ۵ سماپت.

پاڻ ۾ جاڳندا رهو ۽ انهن سيڪ ڪرڻي ۽ پرڻو ٻيو. هاڻي ڀڳوان شنڪر جو "هڪ - مت"
آهي. لنڊهڃي لاءِ انهن دروازو ئي اُڌر جو ساڌن آهي. ڀڳوان شنڪر سڀ جڳ اُپمان دور
ڪندڙ ۽ اچالمندڙ آهي. انرڪڻ آهي ۽ سرڪڻ به آهي. ۽ ارهم ۽ ست - چت - آنند روپ آهي.
ست - رج - تموگڻ وغيره کان مٿڀرو آهي. نڌي روپ - جوڙوڪ ارهما، وشنو، مهيش ان
جا انگ آهن. اُهو ئي پرماتما، پرڃ، انيس، انادي، مهيشور، اپناشي مهادانا وغيره نالن سان
پڪارڻ وڃي ٿو. اُهو جي ئي حڪم سان ارهما سرشٽيءَ جي پيدائش ڪري ٿو، وشنو
سرشٽيءَ جي پالنا ڪريان ٿو ۽ رڌر (اُن جو روپ) سنگهار (ناس) ڪري ٿو. ان جي هلت
ڀڳتن ئي دپا ڪرڻ جي آهي ۽ ڀڳت وٽس پرلا ناٿ (پالو پرڻو) آهي ۽ جلد راضي ٿيڻ
وارو آهي. پرلاناٿ ڀنڊاري آهي جو ڀڳتن جي ڀنڊار مان سڀ جي تن شالي جهوليون ڀري ۽
سگها وڃ ساوا ڪري ٿو. هاڻي مان اوهان کي هڪ سندر اپاءُ ٻڌايان ٿو، جو اوهان کي ڪرڻ
گهرجي سڀئي سمسن ۽ پاپن کي ناس ڪري ڀڳوان شنڪر جي ڀڳتن کي پوڄا شروع ڪريو. ڀڳوان
شنڪر جي "شمت - نام" (سو - اکري) استوتر (پرارٿنا) جو پاٺ ڪرڻ کي لڳي وڃو. شري -
اپاسنا، شري - پڄن ۾ ڀڳوتجو ڇپول من هڪ نڪاڻي لڳائي ڇڏ. شري - جپ ۽ شري - ليلا جو
پڙهڻ شروع ڪريو. اي نارد! ڀڳتي ودوان ماڻهو من، شرير ۽ واڻيءَ سان شري - پوڄا ڪن ٿا،
آهي "جڳون - مڪت" سمجهو، شري - نام سنسار ساگر مان پار اُتارڻ لاءِ جهاز آهي ۽ شري -
نام پاپن کي جلائي ڀسم ڪرڻ لاءِ داوا - اگني (جا باهه جهنگل جي وڻن ٽڻن کي ڀسم ڪري
ٿي) مثل آهي. ڀڳتي پراڻي (ماڻهو) سنسار روپي داوا - اگني (جا باهه جهنگل جي وڻن
ٽڻن کي ناس ئي ڪري) جي ڊپ کان سنائل آهن ان لاءِ وري شري - نام امرت - ڌارا (امرت
جي برسات) آهي. والن جي جاڳڻ ۽ الين ئي جپڙ آهي ۽ شري - پوڄا ئي جنم - مرڻ جي ور
دک مان ڇڏائي وڃڻ ڏانهن واري آهي. اج کان وٺي سامب (اما سمي پاروتيءَ سان گڏ)
سدا شو جي پوڄا ۽ اپاسنا هر روز ۽ هر وقت ڪرڻ شروع ڪريو. شري - ڪٿا ۽ شري - پڄن کي
ڳائڻ شروع ڪريو. شري - ڀڳتن جو آدر - ستڪار ڪرڻ شروع ڪريو. شري ليلائن، شري مندرن
۽ شوالن ۾ گهمو ۽ ڀلن ڪندي ڪاشيءَ ۾ وڃ جو شري شنڪر جو ڏاڍو پيارو ڌام واس آهي،
جتي ڪاشي وشو - ناٿ جو وڏو مندر آهي. پوءِ شري - ڀڳتن ۾ شرومڻي برهما وشنو، برهم
لوڪ ۾ وڃي ارهما کان خاص طرح شري - مهانم ٻڌ. انهن ڪرڻ سان تون لموڄر اسٿان تهدين

سوتجي مهراج : اي رشيئرا وشيره جا وچن ٻڌي ناردجي ڪرڻ ۾ ... ۽
مرش ليندو شري - نام جپڻ جي ڌن ۾ لڳي ويو، ڀڳوان وشو ... (...) ...
(هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) رڌر سنگيتا (۲) اڌياءِ ۴ - سماپت.

دڪ سيڻ
در ۽ اسيري، جسي وچوڙي ۾
سو جڏن بالدر جي وزب ۾ موت ڪي وياڪل
مر وير آهي، تڏن بالدر جي آهر لوهان ڪي
والنا (شرط) رلڻي پوندي. جڏن ماڻا پوءِ ۾
لڪي راهو وار آهي، تڏن لي ماڻا - پسوءِ ۾
مراس ۾ ڪانٽو پولدو.
وشنوءَ هڪلهر اڳوان شڪر جي من جو
من ۾ شرط ورلي ۽ الدر ۾ چوءِ "اڳران شڪرا!
لوهان جي ماڻا موهه ۾ لارڊ اڄسي اڪيان ۾
الدر لي اهڙا رهڻ جيا اهن لهڪري جيا
چلو. لوهان ڪي ولي لي سا مهڻجي ته پلي
دهي ۽ لوهان جو "حڪم سڀ آهي".
وشنوءَ جي الهن واڻار ڪندي لارڊ اڪهن
ان شڪر جي ماڻا - موهه جسو پردو اڏامي
وسو. اڪيان رڙاڻ الڪار لاس لي وسو.
ساز ۽ شمر ڪادرو ان ولو ۽ عجب جي حسد ڏ رهي جو ڳالڪسي ملامت جو باعث
سوچلي لڳو ۽ الدر جو الدر چوڻ لڳو، "سورن ڏادو ڪنو ڪر ڪير آهي ۽ ويچدو ڏوم
شرومڻي اڳران وشنوءَ ڪي خراب طرح جمهور ۽ سراپ ڏار آهي. هيءَ سچ ته شڪر جي
ماڻا هئي. چڪر هالي اڳران وشنوءَ جي شرط ولي پهنجي ئي اشفاڻان السر" الهن چڪ
اڳران وشنوءَ اڪيان جرلن لي ڪري ڀو ۽ چيائين:
اد ۽ (هرطن ۾ ڪرادي) اي لاتعدا ماڻا - پوءِ ۾ اهو ڪري ڪرڻي پڌي اي وڏي هاي
امون هرش ڏ سڀالي ننڍ جرش ڪان ڪر وولو. هالي مولڪي ڪميا ڪرڻ، اي ڪميا جيا
ساگر مون ڏ ننڍ ڪهڻ ول ڳالهاءِ آهي پر ساڳ ساڳ سراپ ۽ ڏني جڏار آهي. هاءِ ! مان
هالي جيا ڪرهادا!! مان ڏ ڪهڙو لوڪ جو الڪاري لومس جو پهنجي وس ڪان ٻاهر لوڪ
لڪوي ان سراپ، جو لوسڪار ڪهڙو جهون جي داس سڏائڻ ۾ ستو ولڊو وچهر آهيان. اي
سالي! جو پهنجي گروهه جو ڏوهي هولدو آهي، ان ڪي ڏ ڪهڙو اوڪ ۾ ڏ جاءِ اڻ ملندي
هجي مولڪي پناهه ڏ مهڻجي اڏار ته ڪهڙو وسدو ڪلال رهندو؟ سالهن مان شرط ۾ آهيان
هاڻي مهڻجو، اڏار ڪهڙو!! اڏار ڪهڙو!!!
وشنوءَ پر، ڏور! اهنو دڪ ڏ ڪر، لون مهنجو پيارو اڳمت آهين. الهن برابر آهي سو لو ڀاوا
ڪري چڻي آهي، پر ونن مي ونن جو ڏوم بالڪل پرانو، اڳران شڪر لوڪي "ڪام- جهم
جي وونس سي سچ ڪاٺي ڏ ڪنڊهي ۾ ڪهڙون ڪي ڏ ڏ پڌائم ۽ ڪرڊ مهڻجي اڄ لي ورا
۽ ڏ پڌائم ور او هنو الندو ڪهڙو، جهان ڪري شو- ماڻا ڪان ان مڪ رهو ڪري لوڪي دڪ

جو ٻانڊر وانگر شڪل ڏسڻ ۾ آئي ته اڪدم ڪاوڙ ۾ ڀرجي منهن ڦيرائي اٿي ٻاهر هليا
ويا. سوامبر سڀا ۾ ڪنهن ڪرڻ لائق ور (گهوٽ) ڏسڻ ۾ نه آيو جنهنڪري ڏاڍي اداس ٿي وڃي
۾ ڪڙي ٿي مس ته هڪ سندر راجڪمار جي واس ۾ ڀڳوان وشنو اچي سڀني اڳيان ايندو.
مان موهيندڙ ٻانڪو ٻهادر پرسان ڏسي راجڪماريءَ هرڪ هاري ڇڏيو ۽ جهٽ ڪٺي ورمالا جو
هار سندس ڳچيءَ ۾ وڌو. راجڪماريءَ کان سواءِ ڀڳوان وشنوءَ جو روپ ڪنهن کي به ڏسڻ
۾ نه آيو ۽ جلد ئي ڀڳوان وشنوءَ ڪنهن ومان ۾ وهاري انتر ڌيان ٿي ويا. اوچتو راجڪماريءَ
کي ڪم ٿيندو ڏسي سڀ لاڳاپيل ۽ اداس ٿي پنهنجي پنهنجي ماڳ موٽي ويا. نارد به نااميد
ٿي موٽي ويو مس ته شنڪر جي دوتن کيس ٺٺولي ڪري چيو، "اي نارد مني! توهان اهو
اچي ڪام - ٿورو ته هن سندر روپ ۽ ٻانڊر واري منهن سان ڪي ڪنهن کي وار ڪيو ٿيئي!"
نارد دوتن جي وچن تي اچي پاڻ تي واڳ ۽ اڪدم آرسي کڻي پنهنجي شڪل ڏسڻ
لڳو. سچ پچ ٻانڊر وانگر پنهنجي شڪل ڏسي غصي ۾ لال پيلي ٿيو شنڪر جي دوتن
کي سراپ ڏئي لڳو، "توهان ٻنهي انهن روپ ڌاري منهن تي ٺٺولي ڪري رهيا
آهيو جنهنڪري توهان ٻنهي جي سنتان هوندي ۽ راڪاس ٿي ويندا." انهيءَ طرح
سراپ ٻڌي ڪري ٻئي شانت ٿي ويا. سان انهن جو حڪم سڀ ڪري اداس ٿي سان
ڀڳوان شنڪر جي ڌيان ۾ لڳي ويا. (هي ٻئي مهادار شهر - ڪاشي وشرالمنڪ) رڌر
سنگهتا (٢) - سرشٽي کنڊ (١) اڌياءِ ٣ سماپت.

※ ※ ※ ※

نارد جو ڀڳوان وشنوءَ وٽ وڃي کيس سراپ ڏيڻ

سوتجي مهراج: اي مهرشيئو! شنڪر جي مايا ۾ موهت نارد، شنڪر جي دوتن کي
سراپ ڏيندي شنڪر جي مايا کي نه سمجهي سگهيو. البت وشنوءَ کان ڪيل ٺٺولي تي
ياد ڪندي هنجي اندر ۾ اڳيان (سڌ) جي آگ ٻرڻ لڳي، ڪاري الهو جهڙو ڏيئي رهيا
سان ياد، پوءِ جلد ئي نارد وشنوءَ وٽ وڃي ڏاڍي ٺٺو.
نارد: (جوش ۾ ڀرجي) هري! توهان ڪهڙي آهيو. ٻئي جي ترقي ڏسي توهان
ڪڏهن نه سهي سگهندا آهيو. توهان پنهنجي مايا وچان ۾ ڏاڍا هوشيار آهيو. اڳئين سمي
۾ ديوتائن کي امرت پياري دئيتن کي مدرا پياري توهان ڪهڙي (موهڻي) روپ ڌاريو.
جهڳڙو رڌر (شنڪر) ڀڳوان زهر جو ڊنو ته ئي وڃي هيا ته توهان جو ڀانڊو ڦوڙجي
ها. ڪڏهن ٺڳيءَ واري سان شايد توهان جو ٻئي نه انڪار آهي! اهو هالي مان
سراپ ڏيئي توهان ڪي اهڙي سڪ ڏيندس جو ورتي سگهو سان گهوٽ ته سرتي
سگهندا. اي وشنو! ياد رکو توهان مون کي استريءَ لاءِ ڏکي ڪيو آهي ۽ هاڻي مانوءَ
جي روپ ۾ مان دکي ڪيو وار اهيات ٿي ٿي توهان کي ماڻهوءَ جو روپ ڌاري

اڳران جاڙو ڪار لي جهت ڪيندڙ، بهادر ۽ دلاورن ۾ سرڦهرست ڄاڻندو.

الهي ڄاڻندي ناردي اٿي ڪڙو، لوڏ من جو من ۾ سٺو ڪندو نروڙندو ۽ وڪرو ڪنڊو موڻي ڏسي وشموءَ وٽ آيو. وشمو اڳران کي اڪيلي ۾ وٺي ڏسي ڇرڪ لڳو.

ناردا اڳرانا اوهان جو نرم هڪ راڄا شيل لڏي آهي. سندس ڌيءَ شادي ڪرڻ لائق ٿي آهي. راڄا پهنجي ڌيءَ جي سرئمبر رچڻ جو جوڙ شور سان تياريون ڪري رهيو آهي، جنهن ڪري چئني طرفن کان راجڪمار اچي رهيا آهن. مان اوهان جو ديس آهيان. مهنجي ۽ راڄا وانتي آهي ته اوهان جهڙو موتي ڪريا ڪري مون کي ڪا جهڙو سندر روپ عطا ڪيو، جو سرئمبر ۾ راڄا جهڙوڪري موڪلي لي پهنجو پتي چونڊي.

وشمو ۽ (اڳران شڪر جي ماڻا ڪسي سمجهائي ڪري) مٿي ناردا لڪ لوڻ لي. سڪر رچي سرئمبر واري جڳهه تي ڀڄي. پهنجو مرضيءَ موجب سگر لرور ليندو. نارد کي دلچاهه ڏيندي لي اڳران اتر ڏانهن لي ويو. اتري ۾ نارد پهنجو پلن سنڌو ۽ سمڪارل ليندو ڏسي ڏڪ لڳو. مگر مٿان پدلجي بالدر والڪر لي هس جو ڪمس پهنجي بالدر والڪر مٿان (مشڪل) لڳ جي ڪاڌ ڪهر ته هئي. جنڊلي نارد راڄا شيل لڏي جي ڌيءَ واري سرئمبر جي مجلس ۾ اچي ويٺو. جدا جدا ملڪن مان راجڪمارن جي ريم اچي جو آئيءَ جاءِ لي وٺو ۽ سوچڻ لڳو، "مرتڪي اڳران پساڳ جاڙو سندر روپ ڏنو آهي تنهن ڪري راجڪماري مون لي پڪ مون کي لي ور ماڻ رچيندي." اڳران وشموءَ جي ماڻا سان نارد ڪسي سڀ ماڻهو ۽ راجڪمار اهنجي املرهن روپ ڏسي ڏسي ٺٺولي ڪرڻ لڳا ۽ ٺٺا مهادير جا ٻه دوست آيل هئا ان اي وشموءَ جي ماڻا ۾ نارد جو بالدر والڪر مٿان ڏسي الهه مشڪيو. اسارد الهن جي ارسان ويو ۽ ڪسل ڀرپور ڪرڻ شروع ڪيو مگر اهي دوست نارد کي ڪار ڪرڻا ۾ موهت ليندو ڏسي تمهير ڪڙ سان ٺٺ ڏسڻ لڳا. هرڪالهن سڀ ماڻهو راجڪماريءَ شرامتيءَ جي انتظار ۾ ويٺا دلداري ڏسڻ لڳا. لسوري لي ولت ۾ راجڪماري شرامتي هٿ ۾ ورمالا تڪي داسين ۽ ساهيڙين سان اچڻ لڳي. سندس شوڀيا ڏسڻ وٽان هئي. سڀني سڀا منهن ۾ بابا لنظميءَ وانگر ڏسڻ لڳي. آهستي آهستي هلندي نارد جي پرسان آئي ته. نارد

نارد: (وڏائيءَ ۾ ڀرجي) مون اهڙا جي ٻل سان ڪامدار اي جهٽ ٻالي آهي.
وشنو: (اندر جو اندر ۾ شڪر جو ڌيان ڪري ان ڳالهه جو لطف سمجهي ورلر ۽ ٽهڪن) مهي نارد! توهان ذليل آهيو. توهان اهڙا جا پيدار آهيو. ڪمان ۽ واراڳ سان ڀرپور ماڻهوءَ جي اڳيان ڪامدار ڪي ڪهڙي مجال ليندي جو ڪٿي ستائي. اوهين سڀ ٻج شڪ ۽ ٻارن اوهه ڇاري آهيو.

وشنوءَ جا وچن ٻڌي نارد ٽهڪ ڏيندو ۽ خوش ٿيندو اٿي هليو. (هر هر مهادار شيو - ڪاشي وشرناٿ ڪنڪي) ودياسر سنگهيتا (١) اڌياءُ ٢١ - سماپت.

نارد جو ڇوڪريءَ تي موهت ٿيڻ ۽ وشنوءَ کان سندر شڪل گهرڻ

سوتجي مهراج: اي مهرشيئر! نارد وشنو لوڪ مان ٻاهر پنهنجي مرضيءَ موجب هلندو اي وڃي رهيو. رستي ۾ وشنوءَ جي رچيل هڪ مايا جي لڳريءَ ۾ اچي پهتو.
ڪهڙي ان شهر جي شوڀا ورڻن ڪجي؟ اصل وشنوءَ ان شهر کي ولڪت کان به وڌيڪ ڪري ڇڏيو جتي استريون ۽ پرش ڪلندا ۽ ٽهڪ ڏيندا پيا وتن. باغ ۾ بوستان اهڙا عجيب هئا جو ڪهڙي ڳڻتي سان انسان جي من ۾ آشائون ۽ ارشائون جاڳي اٿن. اتي هڪ سندر محلات ۾ هڪ راجا پنهنجي سندر ڪنيا جي سوامبر رچائڻ لاءِ خوب ڪرما گرم تياريون ڪرائي رهيو هو. راجا جو نالو شيل نڌي هو ۽ سندس شريڪ ڪنيا جو نالو شريمتي هو. نارد ۾ اچي محلات جي در وٽ پهتو. راجا نارد کي ڏسي ڏاڍو خوش ٿيو ۽ نارد کي سنڪار سان وٺي آيو. پوءِ راجا پنهنجي ڌيءَ کي گهرائي نارد کي هٿ جوڙي عرض ڪيائين، "مهراج هيءَ منهنجي ڌيءَ شاديءَ جي لائق ٿي آهي. سوامبر ۾ پنهنجي پتي پاڻ چونڊيندي مگر توهين اوهان گڻن (ٻرمهه، پرش ۽ ورلمان جا ڄاڻندڙ) آهيو. مهربانيءَ ڪري هن ڇوڪريءَ جي سوڀاڳ ۽ ڀاڳ ڪجهه ٻڌايو ته جيڪر ڏاڍو سٺو ٿي پوي.
نارد: (ڇوڪريءَ جي سڀ سونهن ۽ سونهن ڏسي حيران ٿي ويو) راجن! توهان جي هيءَ ڪنيا ڏاڍي ڀاڳ واري آهي (نارد جو اندر من موهت ٿي ويو) هن جو ور ٿيندو شنڪر

نارد جي تپ ۾ اندر وگهن وجهڻ جي ڪوشش سان ڪيائين. ڏاڍو جو آرامن ڪيو. سمرڻ ڪندي ئي ڪم ڏاڍو اچي حاضر ٿيو. اندر کيس نارد جي تپ ۾ وگهن وجهڻ لاءِ حڪم ڏنو ۽ ڪامديو ته ان جي راڄا بسنت رتوءَ کي ساڻ وٺي اچي نارد وٽ جيئي تپسيا واري جڳهه تي اچي، سڀني ڪوشش ڪندي ۽ بسنت راڄ ۽ ڪامديو ٿيا. نارد جو وار ونگو نه ڪري سگهيا ۽ آخر هٿا ٿي اندر وٽ واپس وريا. نارد تي شنڪر جي ڪرپا تي اندر جو ايمان ڇڏڻ ڇڏڻ اسر تي وڃڻ. ياد رکي ته ان ساڳيءَ جڳهه ۾ ڀڳوان شنڪر تپسيا ڪئي هئي ۽ شنڪر سمون جي تپسيا ۾ وگهن وجهڻ واري ڪامديو کي ڀڳوان ٽيئين ڀسم ڪري ڇڏيو هو ۽ ڪامديو جي استري رتيءَ روئي رڙي ڏاڍو ٿي شرن ورتي هئي ۽ ڏاڍو ٿي جي ارداس ڪرڻ تي وري ڪامديو کي ڀڳوان شنڪر سرجيت ڪيو مگر اهو شرط وڌو ته ان ساڳيءَ جاءِ تي سندس ڪا به همت نه هلي سگهندي ۽ ٿيو به ائين جو ڇڏهن نارد تپسيا ڪئي ته ڪامديو جي همت نه هلي سگهي. اهو ڏسي اندر کي عجب لڳو. اندر نارد جي ڏانءِ وڏائي ڪئي ته شنڪر جي مايا ۾ مورهه ٿي ڪري سچي ڳالهه کي ياد ڪري نه سگهيو. هنرمند ۽ شنڪر جي مايا جو اثر ٿئي رواجي ماڻهن جي عقل ۽ سمجهه کان ٻاهر آهي. جن شنڪر جي چرڻن ۾ پاڻ ارپڻ ڪيو آهي تن کي ڇڏي باقي سڀ ماڻهو مايا ۾ مورهه ٿي وڃن ٿا ۽ ان ۾ ذرو به شڪ ڪرڻ نه آهي. هڏانهن نارد جي به تپسيا ڪامل وقت هلي ڪري پوري ٿي لڳي. ”ڪامديو تي جيت پاتم“ اهو چوندي نارد جي من ڪرڙو ايمان جاڳيو ۽ اهو ذرو به نه ڄاڻايو ته هيءُ سڀ ڀڳوان شنڪر جي مايا جو ڪمال هو. نارد اڪدم ڪيلاس ڏانهن رخ رکيو ۽ ڀڳوان شنڪر وٽ اچي ڪامديو تي جيت جو سچو وڏائي وسنار ۽ وڏائي سان ڪرڻ لڳو. ڀڳوان شنڪر مسڪرائڻ لڳو ۽ چيائين:

شنڪر ۽ پيارا نارد! تون ڏاڍو وڏو ۽ ڄاڻو آهين مگر اسان وٽ نه هيءَ ڳالهه وري ڪنهن سان نه ڪجان ۽ خاص طور وشنوءَ سان اصل نه ڪجان. جيتوڻيڪ تون وشنوءَ جو ڀڳت آهين ته جاڪاڻ جو من ۾ نه شرڌا رکندڙ آهين پهڪري مون کي پيارو آهين ۽ تنهن ڪري توکي مان خاص آڳاه ٿو ڪريان ته ڪنهن جي اڳيان ان ڳالهه جو اثر ڪنهن کي نه ٿئي.

نارد کي شنڪر جي اها ڳالهه نه سمجهائڻ مڪر ڪي اوڙاهه ڪري سڌو اچي برهم لوڪ ۾ پهتو ۽ پهچي پتا برهما سان اچي پنهنجي وڏائي ڪندي ” ڪامديو تي جيت “ جو سارو ورتانت ٻڌايو. برهما کي اها ڳالهه سمجهه ۾ اچي ته ڀڳوان شنڪر جو ڏنل ڪندي هن ڀڳوان جو اثر سان ورتو. برهما پڻ نارد کي سمجهايو ۽ اسدعا ڪئي ته هن اثر جو آڪهه ڪنهن کي نه ٻڌائي ۽ اها سڀ شنڪر جي مايا هئي. نارد پڻ اڻ ٻڌو ڪندي اتي هيٺ ۽ سنواري وشنو لوڪ ۾ پهتو. نارد کي ڏسي وشنو ڀڳوان ڏاڍو خوش ٿيو ۽ سڌو مسڪرائيندي چيو:

وشنو ۽ پيارا نارد! ڪافي ڏينهن کانپوءِ آيو آهين. ۽ اچڻ جو ڪهڙو ڪارڻ آهي؟

ॐ

رُدر سنگوڙا (٢)

رُدر سنگوڙا ۽ انهن وشيش ونت وچن

سرشٽي کنڊ (١) نارد جي ڪام تي جيت ۽ انهن جو انداز، جــاڻ (پالڻ جو انداز، جــاڻ)، انس ۽ ڪسان مــن؛ ڏٺو، گيان جو شر پيدار ٿي. آدي، ارار ٿي لــو لمونجو ٿيو. اي چڪ ۾ اچي؛ لڳاتار جوڳي ڪري جو لڳو، - لڳو سرشٽي لمونجي لــدن آدمي ابرار. جنهن لوهه کي لوچڻ چڪي، ژرآڪار رهــي شــو لــدن آهن ايڪار ڪري؛ عطر ۾ رهي نو جنهن ارليپ ڪلي. ۽ تڪيش کي ڇــڪر) ۽ شــڪر ۽ ڀارولي (ماڻا. پتا - جڳت جي ڪيا آدي ۽ انيش جوهڪل ۾ سرلوي

(وید وياس :- جڳت جي پتا ماڻا . ڪيا آدي ۽ دڪ سمي جي ڪيا آدي ۽ ٿاو سان ڏڪن ٿا ؟)

رُدر سنگوڙا جو مان ووان ڪريان ٿو، ڪڏهن ڪري ڏڪتي ٿاو سان ڏارڻا ڪن لــا؟

مهراڄن ڪان شنوڪ آدي ٻيا رشي ڪلهي ارڪ ۾ سرڳا روپ ڪهڙا آهــن؟ ڀڳوان شڪر

شونڪ رشي : اي سوامي! ارڳا موهشرر ڀڳوان شنڪر جا ڪهڙا روپ آهــن؟ ڀڳوان ڏيرائارن سرشٽي جي آد ۾، وچ ۾، ۽ انت ۾ ڀڳوان ارهما، وشنو، مهيش - ٽنهي ڪري ڀڳوان ڪين پرسن ٿين ٿا؟ انسان اهو اــ الو آهي لـ ارهما، وشنو، سو ڪيئن؟ انسان ڪــي جلد ڪين پرسن ٿين ٿا؟ شنڪر ابرڳا روپ آهي، سو ڪئن؟ شنڪر مان الون ٿيا آهن ۽ شنڪر ابرڳا روپ آهن ۽ وران پڌائو؟

شنڪر جي ليلائن جو ا، ووان پڌائو؟

سوتجي مهراج : اي رشيئو! سدا شــر شنڪر جي لڪل آهــي امون جي ڪٿا ۾ ارهان جو من ڀلا لوهالڪي ڏنو واد ڏجي . سدا شو جي ڪري لوهالڪي ڏنو واد ڏجي. (سترڳا، لورڳا ليلا ٿيوي سمن واري سياو) (سترڳا، لورڳا ۽ رجوڳا) وارن ماڻهن لاءِ آنند اڻ مندڙ آهــي ۽ رجوڳا) وارن ماڻهن سوال ڪدر آهــي آهي . جهڙيءَ طرح ارهان سوال ڪدر آهــي اهڙيءَ طرح نارد ۽ ڀمونجي پيا برهما ڪــان سوال ڪدر هـ.و. جڏهن ٻيا ڏوس ابديش ڪيو ۽ نارد شنڪر جي ڏڳان ڏنا کي لــڳي وار دڪ سمي جي ٿالو، آهي ابــ نارد لورلا ٻار سان شنڪر جي نرسا ۾ من لڳائن جي ڪرشش ڪئي. ڏيهدي ڦرالدي شمالهه جهڙي ڏڪ ڏنا ڏــڻا ۾ آئي. انسان ڏينهن گوامت ۾ دڪي. ڏاڍو روشيڪ لدي لوهه وشي رهــي نارد ـــ اندران ان آشرم جو درشن ڪري ڀالاري ماڻري لوسيا ۾ لڳي ڪي وس ڪري اسمي ”آهم ارهم“ جو ڏيان آهر ڏ وار ڪيس ڏهنڪا آهن لوهر مس ۽ اندر جـــيهه من ۽

برهما دي البنى [سرشتي كند (١)

ڏور ٺه ڪرڻ وغيره آدم خور ۽ ڏاڻا، (راڪاس)، پشاچ برهت، پريت، ڏسي ڪي پرش [آڏاڻو ۲۵]

يا پرش ڪي ڏسي پريت، برهت، پشاچ (راڪاس)، ڏاڻا ۽ آدم خور وغيره ٺه ڪرڻ ڏور

ڌارڻ ڪرڻ ماڻهوءَ (استري جي پرش) کي ڏسي داروڻ

پڄن لا ۽ رڌراڪه مالها جي ڌارڻ ڪرڻ ماڻهوءَ (استري جي پرش) کي ڏسي داروڻ

چوڙڪ، اندر، ورڻ، وشنو، داري (درگا، گڻيش، سورج، برهمڻ لا ۽ اهي پراڻي

من لوڪ ۾ سک پرڻي انت ۾ شو- کي حاصل ڪن ٿا. (هر هر مهادير شنڪر ڪاشي وشو-

ناٿ ڪنگي) وديشور سنگيتا (۱) آڏاڻو ۲۵ - سماپت ٿيو.

وديشور سنگيتا (۱) سماپت

شري راڳ - وديشور سنگيتا (۱)

وديشور سنگيتا (۱) سماپت

ورڌ، ولش، شردر جي لا اٿن،

مشين جي جرٽي ۾ جي لا اچن - ارهمڻ، ولش، شردر جي لا اٿن،

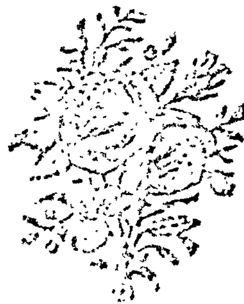
استراڻ، ڪتري، لي اوت شر جي وڻ - سگهر ارم ڪت لي لا پوڄي وڃن.

سدا - شو جي پڪتي ۾ من لون لڳاءِ ڪري - اپرچا اڃي اڳيان سر جهڪاءِ،

شو - لنگ ۾ دل لڳاليندان لون - لمت شر - اپد ڪي پاليندان لون.

وديشور سنگيتا جو ڏال هي کيان - اسي طاقت رکي لي اسان جي زبان،

رکي شر ۾ واس لا ڪيس اداد ڪن - جنم مرڻ چڪري مان مڪتي ولن.

ڀڀوتيءَ (ڀسميءَ) جي مهما

سپ رشي : اي سوامي! هاڻي اسانکي ڀسميءَ ۽ ٻين ٻوراڪيءَ جي لڳائڻ جي مهما وستار سان ٻڌايو.

سوتجي مهراج : اي برهمڻو! ٻڌو (ڀسمي) سڀني سکن کي ڏيڻ واري آهي. ڀسميءَ جا ٻه ڀيدا آهن هڪ "مها - ڀسم" ۽ ٻي "سولپ - ڀسم". مها ڀسم جا وري ٣ قسم آهن. (١) شرتوسد (٢) سمارت (٣) لوڪڪ. ٻيا ٻه ڀيد ٽن ورڻن (برهمڻ، کتري ۽ ويش) لاءِ ۽ ٻيون قسم ٻاقي ٻين لاءِ. برهمڻن کي منتر ۽ جل سان ڀسمي وجهڻ گهرجي. وشي جاپاليءَ چيو آهي ته سڀني لاءِ ڀسمي وجهڻ بلڪل ضروري آهي ۽ منکه جي اڳيان ڪنڌن لاءِ ٻ. مٽي (اوڙ) لي ٽي لڪي واري لنک لڳائڻ کي "ترپنڊ" ڪري چيو آهي. ٽنهي لڪن ۾ ٻرٽرا منتر "اوم" ۽ ٻيا ديوتائون سمايل آهن. اوڙ ڪالوره مٿي (ٽاورڻ) تي ۽ ٻنهي ڪنن، ٻنهي اکين، ڪنڌ (ڳچي) تي، هٿن (ڪراين) تي، ٻانهن تي، ڇاتيءَ تي، دن (ٽانڊ) تي، وغيره ٻتن جي عضون تي ڀسمي لڳائڻ گهرجي، جتي ديوتائن جو ٻنڌ واسو لنسي لين سڀني ٻتن کي ڀسمي لڳائڻ کي "اڌوان" چيو آهي. [هرهر مهاديو شمپو. ڪاشي وشواناٿ گنگي] وديشور سنگهتا [١] ادياءُ - ٢٣ - سماپت.

۞۞۞۞

ردراکش جي ڌارڻ ڪرڻ جي وڌي

شونڪ رشي : اي سوامي! هاڻي اسانکي ردراکش جي داڻن جي درشن ڪرڻ سپرش [ڇهڻ] ۽ انهي ڌارڻ ڪرڻ [پائڻ] جي مهما ٻڌايو.

سوتجي مهراج : اي رشيو! اوهين سڀ ۾ شو - شنڪران سڀني لوڪن جي اپڪار لاءِ جو اپديش پاروتيءَ کي ڪيو هو سو مان لوڪن جي ڀلائي وڌان ڪريان ٿو.

شنڪر : اي ديوي! اوهين سڀ ۾ مون اڳيان ۽ من کي سنجم ۾ رکي لهيا ڪئي هئي. غير لوڪن جي ڀلائي لاءِ منهنجو من ٻرجي آيو ۽ جنهن جو مون اکيون کوليون ته ڳوڙها ٽپي آيا جن مان "ردراکش" نالي هڪ وڻ پيدا ٿيو ٻڌرو ٻڌرين ڪرڻ داش ۾ ردراکش اٿو لبو جسو ورکي متراء، آيرڪنسا، لنڪا، ملاچل، سهيا - کسري، ڪاشي ۽ ٻين پاڻ جيسي ٻاگي ۾ اٿو لڳ لکو ۽ وشو ۽ ٻجي لتا سڀني ورڻن جي ماڻهن لاءِ ميسر ڪيو ويو. آئرين، ٻيڙ ۽ جڳن جي داڻن جيترا داڻا لهندا آهن. مگر جيترو لهندو اوترو مهما وڌي. "لها، شرانه" ۽ "اوم" منتر سان ردراکش ڌارڻ ڪرڻ گهرجن ۽ ردراکش جي مالها پائڻ واري کي ماس، مدراء، لوڻ، ٿوم ۽ ٻصر وغيره نه وٺڻ گهرجن. برهمڻن کي اڇو ردراکش، کتريءَ کي ڳاڙهو ردراکش، ويش کي پيلو ۽ شودر کي ڪارو ردراکش ڌارڻ ڪرڻ گهرجي. ردراکش هڪ مکي (مکي) کان وٺي ١٤ مکي تائين لهندو آهي ۽ سڀني پاپن جي ناس ڪرڻ وارو لهندو آهي. ردراکش جي مالها کي ڌارڻ ڪرڻ واري ماڻهوءَ (استري هجي

پکڙ آهي ۽ پرجا جهڙي لٺ سگهي اوتري وڏي طريقي سان ڪري ۽ اهو فل ڏيڻ واري رهندي.

اهو ٿالهن پرجا ڪرڻ کان پوءِ پڱران جي اٺ مورتين جي پرجا ڪجي. پرٿوي، جل، اگني، وايو، آڪاش، سورج، چندرما ۽ يجمان (پرجا ڪندڙ) ۽ اٺئي سان گڏ آهن:- شرو، ڀو، رُدر، اُگر، ڀيم، ايشور، مهاديو ۽ پشوپتي، ان کان پوءِ چندن جو تلڪ، چانور ۽ ٻِل- پتر کڻي ڏهن ئي ڏسائن ۾ پرجا جي پاڙنا سان هيٺين طرح ديوتائن (شنڪر جي سيوڪن) جا نالا ڳڻي پوڄن ڪجي ۽ اهي ديوتائون آهن - ايشان، انڌي، چنڊ، مهاڪال، ڀرنگي، ورڻ، سڪند، ڪپرديشور، سوم، شنڪر ۽ ان کان سواءِ شنڪر جي اڳيان ويرڀدر ۽ پويان ڪيرتي مک وشيره جو پوڄن ڪري ورڻ ڌارين ردرن جي اسم پرجا ڪجي. ان کانپوءِ پنج- اکري واري منتر جو جاپ ڪجي ۽ شت- رُدر جو پاٺ ۽ شو- پنچانگ جو پاٺ ڪجي. واسع جو ديو- ڪلپ اهو ڏي مدهن ڪري ڪجي ۽ شو- ارچن ۽ هوميشه اهو ڏي مدهن ڪري ڪجي ۽ ٻاڻ ڏنگ ڏاڻن ونڊجي ۽ نه اولهه ۽ اوڀر کان، شو ارچن مهل پرولي جو تلڪ ۽ ٻل- پتر ۽ رُدراڪش جي مالها هجڻ ضروري آهن. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي - وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌيائو ٢١ - سماپت

ꕥꕥꕥꕥ

شو - لنگ جي چڙهيل پرساد ڪاڻ بابت

سب رشي : اي سوتجي مهراج! اسان اهو ٻڌو آهي ته ڀڳوان شنڪر تي چڙهيل پرساد نه کائڻ گهرجي. ان بابت شاسترن جا ڪهڙا وچن آهن ۽ ان سان گڏ ٻل- پترن جي مهاتم جي به مهما ٻڌايو.

سوتجي مهراج : اي رشيئو! سان ٻرتن جي پالڻ سان تمام پرسن آهيان ۽ ڪڏا اڃا لي ٻڌو نه شو. پڪ جو اندر ڀاءُ شڌ آهي سو هن ڳالهه کي سمجهي ۽ نه الي ته ڪر ڀڳوان شنڪر جو پرساد نه کائڻو آهي. شو- پرساد جي ڏسڻ سان ئي پاپ ناس ٿي ويندا آهن ته پوءِ کائڻ جي ڪهڙي ڳالهه ڪجي؟ سوين، لکين، هزارين يڳ ڪرڻ ته به اهڙو اڄ نه ملي، جهڙو شنڪر شو- پرساد جي کائڻ سان. جنهن گهر ۾ شو- پرساد ڪاڏو وڃي ٿو سو گهر نه شڌ پاڪ ٿيو آهي ٻر ٻين کي به پوتر ڪري ٿو. شو- پرساد آڻيل ڏسي جهڪو نو ڪالي ۽ سڪون آلي لو ٻا پرم ۾ اچي لو ٻا نمسڪار ڪري لو سو نه ٻاڻ جو اڄ نٿي لو شو. ديکيا وٺڻ جهڙي شو پڪ ان پرساد کي مها پرساد ڪري سمجهي ۽ مهتائون شو. پڪ نه نه کٽي هڻي نه ان پرساد کي کائي سگهي ٿو ۽ ان ڳالهه ۾ ڪو ۽ مونکي سنديهه ٿئڻ گهرجي. وري جتي سالگرام جي مورتي هجي ته ان جي پرسان شنڪر اڳيان وڪيل پرساد لئي پيدائش جي ورم هنڌن لال جي سڌي ملندي آهي. جتي چند جو انڪار آهي اتي پرساد ... گهرجي جتي شو لنگ هجي سنڌڪ لئي وڪيل پرساد وراهي ماڻهن کي

لي مدوهر چندرما جو منڪ ڌارڻ ڪندر آهي . رلمن جي ڌارڻ ڪرڻ سان جنهن جي اڻن جا
عضرا ٻاڻ وڌيڪ شوپالمان لي رهيا آهن. جنهن ڪي ٥ مک آهن ۽ جو هڪ مک ۾ ٽي ٽي نيتر
آهن ۽ جنهن ڪوڙن جي جڳهه لي چمڙي جي چمڙي ڌارڻ ڪئي آهي ۽ جنهي هٿن ۾ هـر
هڪ ۾ ڪهاڙو، مرگ - مدرا، ور - مدرا ۽ ابڀ - مدرائون ڌارڻ ڪيون آهن، سدائين ستـرش
آهن، ڪمل جي آسن لي واڌي شوڀا ڀاڳي رهندو آهي، جو سنسار ۾ آديءَ آهي ۽ سرشٽيءَ
جي پيدا ڪرڻ جو آدي ڪارڻ آهي ۽ جنهن جي چرڌاري سڀ ديوتائون ساراهه (ستوتي)
ڪري رهيا آهن جو سڀ جو ڀيه دور ڪندڙ آهي، (اهڙي ديوتا کي مان امسڪار ڪريان ٿو)
هنهن طرح ڀڳوان جو شو - لنگ ۾ ڌيان ڪجي ۽ گروءَ جي ڏسل منتر سان پوڄا ڪجي
پوءِ چانور ۽ گل ڌرڻ ۾ گڏي هن طرح ابارلنا ڪجي. "سڀ ڪـي ڪـ ڏيڻ وارا ڪرپالذان
ڀڳوان شنڪر مان لهنجو آهيان لوهان جي ڪٽب ۾ منهنجو جيون آهي . منهنجو پيـ لوهان
جي چنتن ۾ لڳل آهي. اهو جاڻي مون لي ٻرسن ٿيو اي ڀڳوان! مون ڪڏهن ڪيو ٿي ۾
يا جاڻي اڻڄاڻي لوهان جو پوڄن يا جاپ ڪيو آهي لهون ڪرڻ ڪري مولکي مڪلنا انشوش
ڪرڻ اي گوري ناٿ! مان هن جڳ جو ٻاڻي ۽ لوهان پنـ ٻاون آهيو اي سدا شرا موادار!!
لوهان کي جيئن وڻي ائو لوهين لئي ڪرڻ لا ۽ سدائين ۽ شاسترن جـي جاڻڻ وارا رشي منـي
۽ لوهانجو انـ ڻنا ٻاڻي سڪون پوءِ مون جماعتي جي ڪوڙي ڀاڻه رڳجي. مان جوڙ آهيان
لوڙولي لوهان جو اهيان مون ۾ اوڳڻ آهن ۽ لوهان ٿڻن جيا پيدار اهيو. اوڙڻ آهيو اسين
لوهان جي پداري آهيون، آسري آهيون ۽ لوهان اسان جيـا آڌار آهيو ۽ رکيا ڪرڻ ۽ ٺل
سدائين ٻرسن رهو" اهڙي طرح گل ۽ چانور شو لنگ اي وجهي ڇڏجي - پوءِ سان ساشٽانگ
پرڻام ڪجي ۽ پرڪرما ڏجي ۽ جيـ جيـ جا اعارا (آواز) هڻجن. (هو هـر موادار شمبو ڪاشي
وشوناٿ ڪئي) وديشور سڪوتا (١) . اڌياءُ ٣٠ سماپت .

استري پن لڏ شو - لنگ جي پوڄا

سيپتي رشي ڪهڻ جي : اي موراج! ڪرڻ ڪري اهو پڻاٿو ته اسريون شو - لنگ جي
پوڄا ڪري سگهن ٿيون؟

سوتجي مهراج : اي رشيو! انرياسي، اڻ پرهيو، سڀا شو جو پوڄارو هو هڪ ته لنگ
آهـي. براهمڻ، ڪشتري، وئش ۽ شودر هر هڪ ورڻ مان مرد ٿوڪي زالون ته ڀڳتيءَ ۽ ورڻ.
سڪر ۾ شو لنگ جي پوڄا ڪري سگهن ٿا ۽ منڪتي ۾ جاڻن جي هو شو. لنگ ٿيـ ٿو
ساڌن آهي جو پوڄا ۽ مڪتي جي ڏيڻ وارو آهي. شو لنگ ٿي ٿيـ جو آهي. گوش ۽ گوش
۽ اڳر ڊڳهائيءَ ۾ ۽ ڏسڻ ۾ سفر ۽ سدو ته اهو ليام "سوسٽ" پڇيو اي انسان اهو سوڙ
گوٿ ته "ويڊولڙ" پيهو ۽ ان ٿي ته اهو چهرو ٿوٽ ٿيـ "گوٿ" پڇيو اوهرڪڙي جي ڪي
پهنجي ماڻس اهو شو لنگ اوڻائي پوڄا ڪجي ته مڪ پائو آهي ڏيڻو جو ڪڙي پوڄا جو

(پرڳ - لوساد) اوبڙ ڪجي. "لپاءِ ڪرڻتا مهي وغيره" سان وري آڇن اوبڙ ڪجي. "اما ودرا ٻوڙسي وغيره" سان لال (سرا) اوڻ ڪجن ۽ " لمسو لرجياد وغيره" سان سڀ ڪجھ ٻاڻي ٻوٽل سامڪري وغيره اوڻ ڪجي. "مالوموالتصف مالر وغيره ۽ مالر سترڪي وغيره" ٻه معنون سان وري چالو شو. لنڪ لي ٻارهن ولڙن جي لمس مسالر ٻارهن ددما چاڙهجن. " هرلو ڪربو وغيره " معنو سان دڪنڌا سوراڙ ڪجي. " دڀوسه لوا وغيره " معنو سان اپسوڪ (سمان وغيره) ڪرالجي. "لمه آشوي وغيره" دسه واري معنو سان آراق ڪجي. "اما ودرا ٻوڙسي وغيره" ان معنون سان لمهالجاي ڪجي. "مالو مهالعر وغيره." معنو سان پرمڪوما هڪڙي. "مالسعرڪي وغيره" معنو سان ماشنالڪ پرڪام ڪجي. " ابشتي وغيره " سان شو - مدرا ڏيکاري. "پترنبه وغيره" سان اپه - مدرا ڏيکاري. "لمه سمايه وغيره" سان موا - مدرا ڏيکاري. "لمه ڪوپه وغيره" سان ڪسو - مدرا ڏيکاري. ان ڪالوره ودوان پوش لي شمه - ولو (جدهن ۽ هڪ سز لالا شمڪر جا آيل آهن) جو ٻاسه ڪجي. لدهن ڪان پوءِ پيچالڪر جو ٻاسه ڪجي ۽ پوءِ "دبو اڪالو وغيره" سان شو لسڪ جو موڪلالو (وسرجن) ڪجي. اها آهي وستار سان ونڊڪ ودڌيءِ موجب شو لنڪ جي پوڄا.

ڪالي وشمرا لوماڻ کي معتصر لموڻ ۽ وادڪ وڌي شو لنڪ جي پوڄا جسي پڌايان لو "سدبو جامد وغيره" معنو سان لنڪ لاءِ مٽي کڻي اچجي. "وامدبو وغيره" معنو ٻڙهي ان ۽ ٻالي وجهي. "اگوري پو وغيره" معنو سان شو - لنڪ کي لاهجي. " اتپورشايه ود موي وغيره" معنو سان آراهن ڪجي. "اوم ايشان سرو وغيره " معنو سان شو لنڪ ڪسي ڏاڏي لاڪي وهاري ڏاڻي پوڄا معنوءِ طرح ڪجي ۽ هر هڪ معنو جسي پدران فقط " اوم لمه شراد" لفظن معنون وارو معنو پڙهڻ وجهي.

لها ۽ وڌيڪ خاص معتصر لمولي ۽ پوڄا فقط شڪر جي الي جدا جدا نالن وٺي سان ڪري سگهجي ٿي. اهڙي لوڄا "اوم هراڏ لمه" سان مٽي آڻجي، "اوم مهيسوراڏ لمه" سان شو لنڪ لاهجي. "اوم شمهوي لمه" سان لنڪ جي پراڻشٽا ڪجي. " اوم شول ٻاڻي لمه " سان آراهن ڪجي. " اوم پناڪ ڌرني " سان سنان ڪرائجي. " اوم شراد لمه " سان پوڄا ڪجي. "اوم پشوپتي لمه" سان کما پرارٿنا ڪجي. "اوم مها ديواڏ لمه" سان موڪلايو ڪجي.

سروڄي اٿون وارن معنون سان الڪ لياس ۽ ڪرلياس ڪجن ۽ پوءِ هن طرح پڪران جو ڌيان ڪجي. (۱) جسو ڪڏهن پرومه جي هڪ مندر سکهاسن تي وهي پراجمان آهي، جنهن جو ٿڪي پاسي ڏان پکولي ٻاورلي شوپا ٻالي وٽي آهي. سڏڪ ۽ سمشن وغيره پکسه اٿان اوڏلوءِ ۽ سنا آهن ۽ پکسن جي ڏکن ۽ سڪشن کسي هروقت داس ڪرڻ لاءِ معنو آهي اهڙي سساو جي ٿوڏي تي مان ٻار ٻار لمسڪار ڪريان لو.

(۲) جنهن جي انگن جي شوڀا چانديءَ جي پربت وانگر مشهور آهسي. جنهن مسڪ

ڪري پوءِ مستڪ ۽ اکين تي پاڻي لڳائجي ۽ رُدراڪش جي مالها ڌارڻ ڪجي ۽ پوءِ ڏياسر
(مٿيءَ مان لوهل) شر- لنگ جي پوڄا ڪرڻ شروع ڪجي. نديءَ، تلاءَ، [illegible]
يا ڪنهن ٻئي هنڌ يا پوِتر استان تي پوڄا ڪرڻ جو وڌيڪ مهاتم آهي. اي پراڻيار! ڪنهن شخص
يا پوِتر جاءِ تان چيڪي مٽي کڻي ان مان شر لنگ ٺاهجي پر اڳ ڪَڙي مٽيءَ مان،
ڪتري اڳيءَ مٽيءَ مان، ولميڪ ٻلي مٽيءَ مان ۽ شرڌا ڪاريءَ مٽيءَ مان شر لنگ ٺاهي
پوڄا ڪري. خاص قسم جي مٽي نه ملي ته ڇيڪا [illegible] مٽي [illegible] سڪوي ان ۾ شبد پاڻ ۽
" اوم نمه شوايه " منتر سان جل جو ڇنڊو ڏئي شبد ڪجي ۽ شر- لنگ ٺاهجي ۽ پوڄا جي
سامگريءَ کي نه [illegible] "اوم نمه شوايه" منتر سان ڇنڊو ڏئي شبد ڪجي. [illegible]
آڌي [illegible] وغيره ...' منتر سان لنگ جي استاپن ڪرڻ واري جاءِ تي [illegible] جو ڇنڊو
شبد ڪجي. پوءِ 'آپو آسمان [illegible] وغيره' منتر سان جل [illegible] ڇنڊو ڏئي شبد ڪجي. [illegible]
'نمستي رُدرمنيو وغيره' منتر سان شر- لنگ جي استان [illegible] ڇنڊو ڏئي استان
ڪرڻ واريءَ جاءِ کي شبد ڪجي ۽ پنچامرت (کِير، ڏهي، مکڻ، ماکي ۽ کنڊ) سان ڇنڊو ڏئي
شبد ڪجي. پوءِ 'نمو ستر [illegible] وغيره' منتر سان شر- لنگ جي استاپنا ڪري. ان-
'اهنتي رُدرا وسو وغيره' منتر سان شر- لنگ کي آسڻ ارپڻ ڪري. ان- '[illegible]
وغيره' منتر سان آواهن ڪجي. "[illegible] رُدرا شو [illegible] وغيره" منتر سان آسڻ تي وهارجي.
'يا [illegible] وغيره' منتر سان شر جي انگن ۾ [illegible] ڪجي. "[illegible] وغيره" منتر
سان پاد [illegible] وغيره' منتر سان [illegible] ڪجي. 'اسڪوالمرو وغيره' منتر سان [illegible]
آورڻتي وغيره' منتر سان [illegible] جي ساڳين ارڪ ارپڻ ڪجي. 'نمو ستر [illegible]
وغيره' منتر سان پاديم ارپڻ ڪجي. 'رُدر [illegible] وغيره' منتر سان ارگهه ارپڻ ڪجي. [illegible]
[illegible] وغيره' منتر سان آچمن ارپڻ ڪري. '[illegible] وغيره' منتر سان [illegible]
سنان ڪرائجي. " [illegible] وغيره " منتر سان [illegible] سنان ڪرائجي. ' [illegible]
[illegible] وغيره ' منتر سان [illegible] سنان ڪرائجي. ' [illegible] وغيره
[illegible] وغيره ' منتر سان [illegible] سنان ڪرائجي.
[illegible] وغيره ' منتر سان پنچامرت سان [illegible] سنان ڪرائجي.
' [illegible] وغيره ' منتر سان [illegible] ارپڻ ڪري. " [illegible]
[illegible] وغيره " منتر سان [illegible] وغيره " منتر سان [illegible]
وغيره " منتر سان [illegible] ارپڻ ڪري " [illegible] وغيره " منتر [illegible]
ارپڻ ڪجي. "اوم شوايه وغيره [illegible] " منتر سان [illegible]
[illegible] (چانور) ارپڻ ڪجي. " [illegible] وغيره " منتر سان [illegible]
وغيره " منتر سان [illegible] " [illegible]
ڪجي. " [illegible] وغيره سان [illegible]

۽ مورتي (پُتلا مٽيءَ وغيره جا ٺهيل ڪري) سترڪي سان پوڄا جاپ ۽ ڌيان ڪرڻ سان ڪيان
جي پراپتي ٿئي ٿي ۽ اهڙو گيان گرو ٿي سمجهائيندو آهي تنهنڪري گروءَ جي پوڄا اُها
شو - پوڄا آهي .

لنگ جي پوڄا ۽ شو - پنچ ڪي ٻيو به ٿي ٻڌائي ٿو. شو پنچ دَيش، ڪال، شرير ۽
ڌن الوسار پنا پرگهه ڪرڻا وغيره جو اوشان ڪندو رهي . سچائيءَ سان ڪمائيل ڌن مان
ٻه ٻه ڀاڱي ٻت پالنا ڪري . جو هتا لئه ڪري، پهرين اڪرن واري متتر کي سڪ . روپ
سڀاوي غريب ٻڪيا ۽ ملپل اناج کي لي پرساد سمجهي شانتيءَ سان گذارو ڪري (هر هر
مهادير شمڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءُ ١٨ - سماپت.

متيءَ مان ٺهيل شو - لنگ جي مهما

سوتجي رشين چيو: اي سوتجي مهراج! اوهان جي شال وڏي عمر هجي جو اوهان
اسان کي وقت پرلت کيان ڏيندا رهيا آهيو هاڻ اسان کي ٻاولو (متيءَ مان ٺهيل) شو
لنگ جي ڪرپا ڪري مهما ٻڌايو!

سوتجي مهراج: اي رشيئو! اوهان ڌيان آهيو جو ڪهڙي شرڌا وڪي هيءَ سوال پڇو ٿا.
سڀ کان وڌيڪ متيءَ جو شو - سرهشت آهي جو پوڄا ڪرڻ سان سڌي پراپت ٿئي ٿي.
وشنو ۽ برهما به متيءَ جي شو - لنگ سان ئي سڌي پراپت ڪئي. ديوتائن رشين منين ۽
گندوين به متيءَ مان ٺهيل شو - لنگ جي پوڄا ڪري سڌي اپراپت ڪئي. سڀ جڳ ۾ وڌيڪ
جي لنگ جي پوڄا هئي، ٻرها ۾ سون مان ٺهيل لنگ جي پوڄا هئي ۽ ڪلجڳ ۾ متيءَ مان
ٺهيل لنگ جي پوڄا سرهشت آهي. جيئن لڏن ۾ گنگا اُتم آهي، تيئن سڀني ۾ متيءَ مان ٺهيل
شو - لنگ . جيئن سڀني منترن ۾ "اوم" اتم سڀني کان اُتم ٻاولو شو - لنگ، جيئن سڀني ورڻن
۾ براهمڻ، جيئن سڀني وادن ۾ شو وادي، تيئن سڀني کان سرهشت متيءَ مان ٺهيل هر - لنگ
هيون جي پوڄا، اي ٿين، سمجهي ڏيڻ واري، دک ۽ ڪلهڻ کي ناس ڪرڻ واري ۽ الپ
۽ وڌ - لوڪ ۾ واسو ڪرائڻ واري آهي . هر روز ٻل - ٻهر سان پوڄا ڪرڻ واري ڪي شو -
لوڪ ملندو آهي. جو ٻنا ڪامنا پوڄا ڪندو آهي تنهن کي مُڪتي ملي ٿي . پهرين سوتن
جو وچاڻ نه ڪري ۽ اڪيلو شو - لنگ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. (هر هر مهادير شمڀو - ڪاشي
وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) اڌياءُ ١٩ سماپت.

متيءَ مان ٺهيل لنگ جي پوڄا جي وڌي

سوتجي مهراج: اي رشيئو! هاڻي مان وڌيڪ ڪري ۽ شرڌا رکڻ وارن لاءِ متيءَ مان ٺهيل
(پارٿو) لنگ جي پوڄا جو طريقو ٻڌايان ٿو. اٿيڪ - سوتن ۾ ٻڌايل وڌيءَ الوسار سنان
سنڌيا ڪري، پوڄا - پڪو ڪري ٻره ڏيو، وِشي ۽ پترن کا ترپڻ ڪجي. لوڪ لڌم ادرو

آڳاٽا - ١٨٠ ... شهري، صدر استري، ذن ۽ مال کي ٻراڪرمه عيش
چمبرو ڪٽڪ، سارن کي ۽ ٻڌروش - لمک چمبرو صدر استري، ذن ۽ مال ۽ سمساري ٻراڪ. والس ڏاڍا واري
عشرت جو سامان چمبر ۽ ٻڌروش لمک جي ٻرچا ذن، مال ۽ سمساري ٻراڪ. لمک کترن کي راڄ
آهي. چر - لمکن ۽ وس - لمک اراضين کي الم تل ڏاڍا وارو آهي. اڪا - لمک شرڌن
جي ٻراڻي ڪرالڻا وارو آهي. سرن - لمک ولشن کي ذن ڏاڍا وارو آهي. شاا - لمک شرڌن
کي مهاشڌي ڏاڍا وارو آهي. سڪڪ - لمک ۽ ان - لمک سيمي جي ڪامنالن کي ٻرور مڪرڻا
وارو آهي. ٻهمچر سڪڪ لمک ۽ اڻا لمک نـــ هجي ۽ لڳي جي لمک لي اـ ٻرچا ڪري
سڪيجي ٿي. زال کي ۽ خاص ڪري سواڻين کي ٻارلو - لمک ٻمڻي ۽ ٻرا جي ٻرچا ڪرڻا
چر وڌان آهــي. ٻرولي مارڪ ۽ وڌوالن زالن لاءِ سڪڪ - لمک جي ٻرچا چر وڌان آهي ۽
ٻرولي مارڪ ۽ وڌوالن زالن لاءِ وس - لمک جي ٻرچا چر وڌان آهي. اي الم مترشعرا امنڌا
۽، جراليءَ ۽ ۽ ٻيالي ۽ زالن لاءِ سڪڪ - لمک جي ٻرچا چر وڌان آهي.
ٻرورلي مارڪ وارا ٻرچا ڪري ڪير ۽ ٻڪران وغيره. ٻرساد رکن ۽ ٻرولي مارڪ وارا اـڪـا
ٻرساد ڪري رکي سگهن ٿا.

ڪمل ٻرچن ٿي ٻرساد ڪري رکي سڪهن ٿا. ٻرڪڪ - اڳيءَ مـان ٻيدا ٿيل
رکا ٻسمي ۽ ٻهرلي ٿن قسمن جي ليمڊي آهي. [١] ٻرڪڪ. اڳـي ۽ ڪالڻرن
اوٻڊڪ - اڳيءَ مان ٻيدا ٿيل ۽ [٣] شر - اڳيءَ مان ٻيدا ٿيل ٻرڪڪ. اڳـي ۽ ڪالڻرن
وغيره ٻارلهرن ۽ ان مان جهڪا رکا اڪرلڊي سا عام اراڻن ۽ ٻاسڻن جــي ٻساف ڪرڻا ۽
ڪتب ايڊي آهي. وٻڊڪ. اڳي اها ٻڻجي جهڻن ۽ الب جرن ڪالڻرن، چانڊي جـــرن
ڪالڻرن ۽ ٻرن ڪالڻرن وغيره ٻـاري مجوس واد مترن سان آدرلهرن ڏهرن آهـــن ۽
۽ داررالن جـــي مرش ڪرڻا لاءِ دوم (درن) ڪير آهـــي ۽ ان مان جهڪا رکا اها ٻرمه
ٻسمي اڪري سا الن لي لڳائڻا سان الما ۽ شرار جي شڌي ليمڊي آهي مگر اـــل ٿارن
جرن ڪالڻرن، ٻرل جرن ڪالڻرن، از جرن ڪالڻرن، آلري جرن ڪالڻرن، مڪمڻيءَ جـــرن
ڪالڻرن، چمڊن جرن ڪالڻرن ۽ ٻب وغيره جالي، ''اڳوررابڊر ....'' شمشر جـــي مترن
سان دوم (درن) ڪير ۽ ان مان جهڪا رکا ٻهرلي ا ٻسمي ٻاڻي. ٻسمي جـــي سڌي
معمولي اها آهي ۽ داٻا جرن سب وشد واساڻرن سازي (جالي) ۽ ان ڪان ساز (لب) ٿين
ڪيان حاصل ڪير واري اهڙي طرح اها شر - ٻسمي الن لي لڳائڻي ۽ خاص لي ليمڊن ٿا
الڪ (اربڊ) مسڪ لي لڳائڻي جر ٻاٻا ٻڪران شڪر ڦاڙڻا مڪير آهي. ۽ ۽ وڌ ڪرڻي
شر - ٻرچا ۽ ٻسمي ٻڊهجي الن لي لڳائڻي، ۽ ٻاڊ مسمت لي خاص ٻسميءَ جـــر لڳڪ
لمڪن وارو ٻرچا جي وقت ٻاٽيءَ ۽ ٻسميءَ کي ملڻي ۽ اراڻن صڪا ڪرڻا مڻال ٿڻا جـــ
ٻا رکـا سان صڪا ڪجي. ٿن لمڪن واري اربڊ ٿنڌ جي معمولي سـب (٣) ۽ لمواٽڪ وغيره
ڪيان ٿارن ڏرو سمڊاليمڊو آهي. هن ٻاا جي چڪر جو سالڪ ٻڪران شمڪر آهـــي،
ڪرتي ۽ ٻاا ۽ مرهد، ٻرب وسترو جا جهڪوا شر - ڪران ۽ اڌن مڪڪ ۽ شمشر جـــي

پنڊن ۽ ڏوکن، شو پوڄا جو وڌان .

سيڻي رشي ڳالهائي : اي سوامي! توهان سڀني ڳالهين جا ڄاڻو آهيو. هاڻي اسان کي پنڊن ڏوکڻ بابت سمجهائي ٻڌايو؟

سوتجي مهاراج : ارڪرڻ وغيره اُن لفظ جي مطلب مان ظاهر آهي ته شرير لاءِ ڪو ۽ شرير مان ڪرم پيدا ٿئي ٿو ۽ ڪرمن انوسار وري جنم ملي ٿو. شرير کي وري لاءِ تمام سان نسبت ٿيڻ. پهرين شرير جو ڏکيا ۾ هلي چلي، اُن وانگي ۽ ڪاڻي ايڏي ٿو. انهن شرير جي سڃاڻپ ٿو ۽ ساڻئي وقت واپار ڪندي سڀني ۾ اندران جا پرک پوڻي ٿي. الله ولي ٿو ته اما ڏکيا هن ڏکيا کان ٽرالي آهي. تنهن شرير جي اوستا آهي صفا ٿلهو واري جنهن ۾ معاش سڌ ٻڌ حڪاڻ لي اوري ۽ آتما ۽ پرش ٽوري وقت ته هڪ لي وڃن ٿا. سڪ ڏڪ ڪرمن انوسار ملن ٿا ۽ ڪرمن انوسار جنم مرڻ جو چڪر چالو رهي ٿو. هاڻي اِن چڪر مان ڇٽڻ واسطي چڪر جي تمراليمدڙ جي اپارلنا (شو - ڪريا، شو - تپ، شو - منتر جپ، شو - گيان، شو - ڌيان، شو - چنتن) ضروري آهي. اهو اوهين شرير سان، من سان ، واڻيءَ سان ۽ ٿي سان ڪري سگهجي ٿو. جنهن ۾ ٻين جي ڀلائيءَ لي ڪريا ٿيندي آهي، اُها ڪريا سان ڪرم، من، ارڪرڻ، ٻڌي (سمجهه) ۽ اندرين ٻاهرين ٻاڻ وس ۾ اچي ٿو ته اندرين ۽ من وس ۾ آهي ته انسان ”شو - مڪم“ ڇڏيو ۽ شو لوڪ ۾ واسو ملندو .

سپ رشي : اي سوامي! توهان اُن روپ جي ٻاڻ ڪرڻ وارا آهيو. هاڻي اسان کي ٻڌايو ته شو - لنگ وغيره ۾ شو - پوڄا جو ڪهڙو طريقو آهي ؟

سوتجي مهاراج : سنسار ۾ لنگ جا مکيه ۵ قسم آهن. (۱) سوين ڀو. (۲) بندو - لنگ ، (۳) پرتشٺ - لنگ، (۴) چر - لنگ، (۵) گرو - لنگ .

ديو رشين جي اپارلنا لي پرسن ٿيل اِهو پتا پج جو روپ ڌاري ڌرتيءَ مان ملي والڪر پهچندو ٻاڻ پرگهٽ ٿيڻ لئين کي ڳالهي ۽ ڌاڻي سويمڀو. لنگ چون ٿا جنهن جي اوڄسا جي ساڻ پهچڻ ٻاڻ اسان جي اندر ۾ ڄاڻي پوندي آهي .

سوان - چانديءَ جي پتي لي، ڌرتيءَ لي، ڀتين لي، پهچڻ هٿ سان تڪميل منتر لي ٻڪران شڪر جو آواهن ۽ پوڄا ڪجي اهڙي هلندڙ ۽ هڪ جڳهه لي مقرر لنگ کي بندو - لنگ چئبو آهي. اهڙي لنگ جي سورهن لي اُپاون سان پوڄا ڪجي. ۽ اِن ۾ شو - پارنا رکجي.

ديوتائن ۽ رشين پنهنجي سڌي کي هٿ ڪرڻ لاءِ ويدن جي منترن سان شڌ جاءِ لي شو لنگ جي استاپنا ڪئي آهي ته اهڙي لنگ کي پرتشٺ - لنگ، پئروش - لنگ چئبو. ڪنهن مهان براهمڻ، راجا يا ڪنهن شاهوڪار، ڪنهن ڪاريگر کان شو لنگ ٺهرائي اُن جي ويد منترن سان استاپنا ڪئي آهي ته اهو به پرتشٺ - لنگ چئبو. لنگ، ناڀي، زبان، لڪ، هردي، مستڪ وغيره ۾ اڌياتمڪ ٻاوتا کي چر - لنگ چئبو. جبل کي پئروش (پرتشٺ - لنگ) لنگ [illegible] کي به پراڪرت يا پرتشٺ - لنگ چئبو ورتي ٿان ۽ پوڻ کي به پئروش ۽ لنگ

شهر ۾ ڪيلاش لي سجهي ٿي سنگهار (ناس) ڪرڻ وارو وڏو ڏاڍو پراچين آهي. شهر لوڪ
جي مڪان اهڙا لوڪ ڏاڍين ڏهه ٻون آهن ۽ شهر لوڪ ۾ ”گهان - ڪيلاش“ نالي لڪر آهي
جتي مهيشور لڪل (غائب يا آدرشا) روپ ۾ رهي ٿو. اهڙا لوڪ جهڙي انسان ۾ ڪڪل -
چڪر آهي جهڙي مهيشور جهڙي ويرات (ڪام وڏي) روپ جهڙو وڏو ڪنول آهي
۽ انهي سڀ لوڪ مختصر لهسا ۽ ان جهڙي هستان ڪرمن جهڙو ٻوڙه ۽ ان جهڙي مڪان
گيان جو ٻوڙه آهي (ڪرم - مايا ۽ گيان - مايا) ڪرم ٻوڙه ۾ ڪرمن جهڙي انوسار ايراني جدا
جدا گرڻ ۾ اچي چڪر کائي ٿو ۽ مٿ شنڪر جي ٻوجا ڪرڻ وارا ٿي مڪتي گيان - ٻوڙه
۾ رهن ٿا. ڪرم لوڪ (ڪرم ٻوڙه) ۾ انڊلڪ ٻوجا ڪرڻ وارا ۽ انڊالمڪ ٻوجا ڪرڻ وارا
گيان لوڪ (گيان - ٻوڙه) ۾ رهن ٿا. جي سچي، اهڙا وشيرت ٿير ۾ رهي ٻگوان شنڪر جي
ٻوجا ۾ لڳل رهن ٿا سي ڪال - چڪر ٿي ٻاهر ڪري مهيشور جي ورنه لوڪ جي مڪان
ڌرم روپي ٻهل (ڏالان) وڃ ٻهچن ٿا. ڪوڙي هن ٻهل جي واناڻ ڪجهي؟ ”ارتم دوڙه“ جنهنڪ
ان جو ناس آهي. سج اهڙا، ٻولوڏي دا هن جا ۴ ٻيو آهن. ساڪيامد شو لوڪ جي دروازي
تي گرو اينل آهي. مهيا هن جا جهڻڪ سگهه آهي شانتي ان جا ڪن آهن. ونام جهڙي شاڪ
ان جو آواز آهي. آسڪتا (انڌرو ۾ وشراس) ان جون اکيون آهن. وشراس لي ان جهڙي
سرينشت ٻتي آهي“. سڀ ڪرم ۽ ڌان جي لگاٿا جدا ساٿي آهن جهنن سان سانڌا
ڪري ساڌڪ ڏيو ٻگوان شنڪر کي ٻالي سگهي ٿو ۽ ان ۾ شيو امر شڪ ٿي ڪراڏي.“ آتما ۾
اچي رهيو آهي“ اهو سمجهڻ لي آنند ٻاتڻ ۽ مڪتي آهي. جنهن سرون ڏيو اولاد ڪسي
ناس ڪري لو ٽئن لي شو ٻگوان ٻنهن جي اڳيان مي ناس ڪري سڀني وشني ڏني لس
ايگان وچڻ سان شو. گيان پهوهچو ناڻ اچي ٻرنهت لئي ٿو. اهو سچو گيان مون گروءَ نسان
ٻڌو آهي ۽ ٻوڏ ڌمندڪرو کين ٻڌو. ٻاڪي شو لوڪ جي گيان جي سر شو ٻگوان ٿسي آهي ۽
جن ٿي انهن جي ڪرڻا ٿئي. سادڪ (شو ٻهڪت) کي گهرجي ته ڏه لڪ جاپ ڪري ٻگوان شو
جو مهاڀمدڪ (ٻنج مونڌ ۽ ونه منٽرن سان سڻان)، ٻوجيدا ڪونياڌ ٻاورليا وجهو ڪري شو
ٻگتن جو سنسڪار ڪجهي. شنڪر ۾ ۽ انهن جي ڀڳتن ۾ ڪيو [illegible]
شو. ٻهڪت ونڊن جي سچي ڪرڻا ڪالي ٿو ۽ [illegible]
اولو ٻگوان جي [illegible]
[illegible]
اولو [illegible]
[illegible]
جو روپ [illegible]

(۱) - [illegible]

۞۞۞

ٻڌي، جهڙيءَ ري ڀرلس سان ارچا جي سامگري گڏ ڪري هٿن ۾ الڪن سان امڪار
ڀڳي جي ويرا شنڪر جي ارچا ۽ لڳا رهڻ ان کي ڪريا - يوگي چئبو. جهڙيءَ ارچا ۽
وهندي، حد الدر ڪالڌ. هي ڪندي پاڻ پڻ الدران ۾ خاص ڪري من کي ان ڌيان وس
۾ رکي ارو ڀرلا، امرلا، جهڙي شوڪتا سان ملن لان ڪي تپ - يوگي چئبو. جهڙيءَ وري
سڀني ڪامنائن ۽ نرشن کان ٻري، شانتيءَ واري من ۽ چت سان جپ ۽ مکن رهڻ تا اهڙن
تي جپ - يوگي چئبو. اهڙا جپ - يوگي ٻرش ارچا ڪرڻ جا مستحق (حقدار) آهن.
هر وقت "ههڇ - اڪوڻ" واري معنوائتان "اوم" شبد ضرور اچارڻ گهرجي. گروءَ کان منتر
۽ اپديش وٺي شد ڏرتي لي رهندي مهيني جي سهائي اڪڙ کان اولڌاهيءَ چوڏس تائين
جاپ ڪري ماگهه جو مهينو ۾ ڏني جو مهينو اٿر ڪري چئبو. آڌيءَ سان ۽ هڪ وقت
پاڻ کائي کورجي، مٿي (پڙهائي ٻرلهائي يد ڪجي) ڌارڻ ڪجي، الدران کي وس ۾
رکجي، ٻمهجي گروءَ ۽ پيا ماتا جي شورا ڪجي، ۽ حساب ۾ هر وقت لڳل رهجي. گهٽ ۾
گهٽ هڪ هزار هر روز ۾ ٥ لک تائين جاپ ڪري. جپ ڪرڻ مهل هن طرح ڌيان ڪري:
ڪنياڪماري ڀڳوان شنڪر ڪمل جي آسڻ تي براجمان آهن، مستڪ تي گنگا چندرمان جي
ڪلان سان شوڀا پائي رهيا آهن.

هرڻ جي ڪل ڌارڻ ڪيل ۽ اپيءَ مدرا (ڌيرتائي کي اڀي دان جو اشارو) ڌارڻ ڪري
رهيا آهن. جاپ جي ارلي ڏينهن (چوڏس ڏينهن) سنان، سنڌيا وغيره جو اسمه لمر اورو
ڪري ١٢ هزار جاپ ڪري ٻره سڳوڙن (زال ۽ مڙس) پنجن براهمڻن کي ورلي (سڳوڙ)
ٻنڌي ۽ آچارو (ارچا جي ڪرائڻ وارن ۾ مکيه) کي ورلي (سڳوڙ) ٻنڌي هوم اڳيءَ ۾
آهرلي) جو ڪارو شروع ڪري. ڪماءِ جون ٻارهن دفعا يا ١٠٠ دفعا يا ١٠٠٠٠ دفعا آهرلون
ڏئي ۽ ١٠٨ دفعا براهمڻن کان آهرلون ڏيارائي. هوم ٻوري لمڻ ڪاهوره ڏشالن جي ڌيرتائن
کي پاڻ ڏيارائي. ٻره آچاره ۽ براهمڻن کي شرڌا سان دکشنا، گئون، وستر، ود واکيه جهڙن
ماليائين ۽ ڪائي جو سامان وغيره پيتا ۾ رکي. پر دفعو ٥ لک جاپ ڪرڻ سان سڀ پاپ
ناس ٿيو تا ۽ ڪيون دفعو ٥ لک جاپ ڪرڻ سان سڀ. لوڪ کان ٿوڏهن ٻران اساه الڪار
براپت ٿيندو.

الوشنان (شروع ڪمل جاپ) پوري ڪرڻ کان اڳ سادڪ (جاپ ڪندڙ) سرڳواسي اسي
وجي ته وري ٻرلوڪ ۾ ڪرمن الوسار اڳ ٻرڳي وري مرلمو لوڪ ۾ جنم وٺي وري اهي
جاپ شروع ڪندو. پر دفعو پنج لک جاپ ٻورو ڪري ته. برهما جهڙي وانڇو واسو (جڳهه)
پائي ٿو. ڪيون دفعو ٥ لک جپ ٻورو ڪري ته "ساروپيه" تائي پد کي حاصل ٿيو ۽ جهڙڪر
١٠٠ لک دفعا جاپ ڪرڻ تي برهما جهڙو پد ۾ لوڪ ملي ٿو جنهن برلي لمڻ تائين ان لوڪ
۾ واسو وجي ٿيو ۽ اي ڪنب ۾ برهما جهڙو پد ٿيسي آهر مڪتيءَ کي براپت ٿئي ٿو.
ٻرلوڪ ۽ ڌرتيءَ کان وٺي ستيه لوڪ تائين برهما جا ١٤ ٻرن آهن. ستيه لوڪ کان وٺي ڪميا لوڪ
تائين جا ١٤ ٻرن آهن. ڪميا لوڪ کان وٺي شوڀي لوڪ تائين شنڪر جا ٢٨ ٻرن آهن.

ڇهين ۾ ڪئلاش لي سنهي کي سنگهار (ناس) ڪرڻ وارو ودر ڏهر ايراهمان آهي. ڇهين لوڪ
جي مٿان اهنسا لوڪ لائين ٥٦ ڀون آهن ۽ ڇهين لوڪ ۾ ”گيان - ڪئلاش“ نالي لڪر آهي
جتي مهيشور لڪل (غائب يا آدرش) روپ ۾ رهي ٿو. اهنسا لوڪ جي انت ۾ ڪال -
چڪر آهي جنهن مهيشور جي ورات (تمام وڏي) روپ جو ورتن ڪندل آهي
۽ اهڙي سڀ لوڪ ختم ٿيا ۽ ان جي هيٺان ڪرمن جو ڀوڳ ۽ ان جي مٿان
گيان جو ڀوڳ آهي (ڪرم - مايا ۽ گيان - مايا). ڪرم ڀوڳ ۾ ڪرمن جي انوسار پراڻي جدا
جدا گرڻ ۾ اچي چڪر ڪاٽي ٿو ۽ فقط شنڪر جي پوڄا ڪرڻ وارا ئي مٿين گيان - ڀوڳ -
۾ رهن ٿا. ڪرم لوڪ (ڪرم ڀوڳ) ۾ اڌ ڀولڪ پوڄا ڪرڻ وارا ۽ اڌيالمڪ پوڄا ڪرڻ وارا
گيان لوڪ (گيان - ڀوڳ) ۾ رهن ٿا جي ستيه، اهنسا وغيره ڌرم ۾ رهي ڀڳوان شنڪر جي
پوڄا ۾ لڳل رهن ٿا سي ڪال - چڪر کي پار ڪري مهيشور جي ورات لوڪ جي مٿان
ڌرم روپ ٻيل (ڏاند) وٽ پهچن ٿا. ڪهڙي هن ٻيل جي واکاڻ ڪجي؟ ”ارڌم پراڻ“ چوڻ ڪ…
ان جو ٻڌن آهي. سچ اهنسا، پرلاڻي ديا هن جا ۴ پير آهن. ساڪياڻ شو لوڪ جي دروازي
تي ڪڙو ايٺل آهي. ڪميا هن جا چٽڪ سڱ آهن. شانتي ان جا ڪن آهن. ويدن جي ڌني
ان جو آواز آهي. آستڪتا (ايشور ۾ وشواس) ان جون اکيون آهن. وشواس ئي ان جي
سرشٽ ٻڌي آهي“ - هي سڀ ڪرم ۽ ڌيان جي لڳاتار ڄاڻا ساڌن آهن جنهن سان ساڌڪ
ڪري ساڌڪ ڏهر ڀڳوان شنڪر کي پائي سگهي ٿو ۽ ان ۾ ذرو ... شڪ ڪرڻو. ”آتما ۾
اچي رهبر آهي“ اهڙو سمجهڻ ئي آنند پائڻ ۽ مڪتي آهي. جهڙي سرج ڏهر تا اونده ڪندي
ناس ڪري ٿو تهڙي ئي شو ڀڳوان ڀڳتن جي اگيان کي ناس ڪري سچي روشني ڏئي ٿو.
اگيان ويڙهه سان شو - گيان پدهنجر پائڻ اچي پرڪٽ ٿئي ٿو. اهڙو سچو گيان ... [illegible]
ڀڏو آهي ۽ پوءِ ننديشور ڪان پڌو. اڻي شو لوڪ جي گيان جي ... شو ڀڳوان ... آهي
جن لي اڏون جي ڪرپا ٿئي. ساڌڪ (شو ڀڳت) کي ڏورهي ... [illegible] ... شو
جو مهاآيشمڪ (پنچاڪشر ۽ ويد منترن سان سان)، پوڄا ... پرارٿنا وغيره ... شو
ڀڳتن جو سٿڪار ڪجي. شنڪر ۾ ۽ اڏون جي ڀڳتن ۾ ڪو به ... [illegible]
شو - ڀڳت ويدن جي سچي ڪرپا جا ... [illegible]
ارتو ڀڳوان جي ... [illegible] ... ٿو ۽ ان ۾ ... شو ڀڳت ... [illegible]
... ان کي ٻاروڻي ... روپ ... [illegible]
اولو ٻاروڻي جي ... [illegible]
... [illegible]
جو روپ ... ڪرڻ ٿو ٿئي. ... [illegible]

(١) - اڌياءُ ١٧ - سماپت .

۞ ۞ ۞ ۞

... جهڙي ... لئي ... سنڌ جي ساڳي ڪسڻ ڪري هٿن ۽ انهن سان نمسڪار ... ڪنهن ... وٺي لئي ڪي ڪريا - يوگي چئو. جهڪي ارجا ۽ ... الدو ... هڪسي ... ۽ خاص ڪري من کي ۽ ... وس ۽ ولي ... شهب ... ڪسي تپ - يوگي چئو. جهڪي وري ... ۽ ... واري من ۽ ... سان ... ۽ مکن وهن لا الله ان ... - يوگي چئو، اهڙا ... ڪرڻ جا مستحق (حقدار) آهن.

هو ... "اوم" شبد ضرور اچارڻ ڪهو، گروءَ کان معز ۽ ... ولي ... کان ارلداهي ... چرنن ... جاپ ڪري ... ۽ ... اثر ڪري ... آلوءَ ... ۽ هڪ وقت ... ڪاروهي، ... (... بند ڪهي) ڌارڻ ڪهي، اندرن ڪسي وس ۽ ... گروءَ ۽ ... جي شيرا ڪهي، ۽ حساب ۽ هروقت لڳل رهي. گهٽ ۽ ... هزار ... لکن ... جاپ ڪري. جپ ڪرڻ ... طرح ڌيان ڪري، ... ڪمال جي آهي ... آهن. ... ڪيڪا چندوهان جي ... سان ... رهيا آهن.

هرڻ جي ڪل ڌارڻ ... (... ڪي ... دال جسو اشارو) ڌارڻ ڪري رهيا آهن. جاپ جي ... (... سنڌيا وغيره جسو ...) ڪري ١٣ هزار جاپ ڪري ... (... ۽ ...) ... براهمڻ ڪسي ورلي (سگزر) ... ۽ اچاره (... ڪي ورلي (سگزر ... اڪي ۽ ...) ... شروع ڪري. ... ١٠٠ دفعا يا ١٠٠٠٠ دفعا ... ۽ ١٠٠ دفعا براهمڻ ... ڌاريالي ... ڪاهوه ... جي ... ڌاريالي. ... ۽ براهمڻ ڪسي ... سان ... ۽ ... ۽ ... سامان وغيره ... ورلي ... جاپ ڪرڻ سان ... ۽ ... جاپ ڪرڻ سان ... لوڪ ... اساڻ الڪار ...

... (جاپ ڪندڙ) سرڪراسي ... لوڪ ۽ ... ولي وري ... جاپ ... ڪري ... رهيا جسي ... (ڄڳڻ) ... جاپ ... ڪري ... ڪي ... ۽ جهڪر ... لوڪ ... لوڪ ۽ ... رهيا ... آهن ... ١٣ ... آهن ... لوڪ ... ولي ڪميا لوڪ ... ولي ... لوڪ ... ٣٨ ... آهن.

پرڻو منتر، پنجن - اکرن وارو منتر ۽ شو پڳت

سيلي رشين چيو: اي سوامي! هاڻي اسانکي چهه لنگي سروپ - "پرڻو" منتر جي مهاتم ۽ شو - ڀڳت بابت وستار سان ٻڌايو؟

سوتجي مهراج: اي مهرشيئو! توهان ڏاڍو سندر سوال پڇيو آهي، جنهنجو جواب فقط مهادیو ئي ڄاڻڻ وارو آهي مگر مان مهادیو جي ڪرپا سان ان جو ليڪ جواب ٻڌايان ٿو، "پر" معنيٰ پرڪرتي يعني سنسار ساگر ۽ "نو" (نَو) معنيٰ "ناو" يعني ٻيڙي. سڄي اڪسر جي معنيٰ آهي ته سنسار ساگر مان پار اڪرائڻ واري ٻيڙي. اهڙي طرح "پر" لفظ جي معنيٰ آهي، پرپنچ يعني ويوهار ۽ "ن" (نا) معنيٰ "اسان"، "و" معنيٰ توهان ۽ يعني توهان ۽ (آتما) مهاچار ڪرڻ آهي نيئه طرح معنيٰ آهي ته "پر" زور سان "نَ" معنيٰ نئين وجود، "و" معنيٰ توهان کي، ان سان موکه ڏانهن نئين وجود يعني جواب ڪندڙ ڪسي پنهنجي طاقت سان مڪتي ڏئي. جهڙيءَ طرح معنيٰ آهي "پر" پراڻو "نو" اڻون روپ يعني مايا روپ مهيشور کي ئي نئون شو روپ - هاڻي هن روپ جا ٻه قسم آهن هڪ لهنو ٻيو وڏو. "اوم" لهنو روپ آهي ۽ "نمه شوايه" وڏو روپ آهي. جنهن ۾ ٥ اکر صاف ڏسجن ۾ اچن جهڙوڪ "آ - اُ - او - (اڙڌي) - ناد (آواز)" لهنو روپ آهي ۽ جنهن ۾ ٥ اکر صاف ڏسجن ۾ اچن ٿا "نم - م - ش - وا - ي" سو وڏو روپ آهي.

پرٿوي، جل، تيج، وايو، آڪاش اهي ٥ ڀوت آهن ۽ شبد، سپرش، روپ، رس، گنڌ وشيه ٥ وشيه آهن اهي ڏهه ئي ملائي انسان ڪنهن ڄاڻ سان ڪرمش ڪري ٿو ۽ اهڙي انسان کي پرورتي مارگي يعني سنسار جي مهاچار ۾ قائل چيو ۽ اهڙي سنساري ماڻهوءَ لاءِ "لهنو - پرڻو" منتر "اوم" ليڪ رهندو. اهي جيڪي نوورتي مارگي (تياڳي، جوڳي ۽ مايا ۾ نه قائل) انسان آهن تن لاءِ "وڏو - پرڻو" منتر "نمه شوايه" ليڪ رهندو.

"پرڻو" منتر: ٩ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان ماڻهو شد ٿئي ٿو ۽ وري ٻيا ٩ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان پرٿوي - تت تي ماڻهو جيت پائي ٿو وري ٽيون ڏهه ٩ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان جل - تت تي ماڻهو سوب پائي ٿو وري چوٿون ڏهه ٩ ڪروڙ "پرڻو" منتر جاپ ڪرڻ سان ماڻهو اگني - تت تي جيت پائي ٿو وري پنجون ڏهه وڌيڪ ٩ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان وايو - تت تي جيت پائي ٿو اهڙي طرح وڌيڪ ٩-٩ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان آڪاش تت، رس، روپ، گنڌ وشيه پنجن ئي وشين تي جيت پائي انت ۾ ٻارهان ڪرڻ سان ملي هڪ روپ ٿي رهي ٿو اهڙن "پرڻو" جاپ رشي، جنهن ڏنو، تپسيا وغيره سان منتر اچارڻ ڪرڻ کپي ۽ پرڻو منتر جو ڏهن لکن سنسڪار ۽ ايترو ... سان شد ڪرڻ گهرجي. پرورتي يعني سنساري ۽ نوورتي يعني جوڳي ٻنهي لاءِ "وڏو - پرڻو منتر" لاڀدائڪ آهي.

شو - ڀڳت ۽ ان قسمن جا لوڪ آهن. (١) ...

ڏيکاري. جمت، ساڙهي ۽ ٻيو معنى ۾ ٻوٽار ٽهي شروع لکشر ۾ پاڙس لڳ لي ٻيگران
شنو جي ٻرجا ۽ ۱۲ براهمڻ جو ٻڌيو لڳ ۽ سڪ جي پراڻي ڪيڏ آهن. ڪرڪ جي
مڪرالت سان ساڙهي جو معيار، لوهي لت ۽ مرڪشر لڪشر هجي ته ديوتا جي ٻرجا
امر ٿل ڏيڻ واري ليمدي آهي. اسره سڏي ارهي ۽ اسره وڏي چوڪس جي آڏار ڏيهو
دي لـ ڀاڳ وڏيڪ ٿل جي پراڻي لڳي لي ۽ ان سان وري جيڪڏهن مها. آردرا
مڪرالت سان ڪڏ آردرا لڪشر، جوڳ هجي ته ٻيگران شنڪر جي ٻرجا ته خاص ڪري امر
ٿل ڏيڻ واري ليمدي. ماگهه جي اولداهي چوڏس، جمت جي چوڏس سان مها آردرا جوڳ
۽ مڪارلڪ معنى ۾ شنڪر جي ٻرجا امر ٿل واري سمجهي ڪئي وڃي.

مڪارلڪ معنى جي آڏار ڏيهن سوڙ جي ٻرجا ۽ لهل ۽ سوکي ڪوڙي دان ڪرڻ
سان ڪوڙهه جي بيماري ناس ٿي لي. ڪارا مرچ، وڳوڙ، هرڙون، برهمڻ کي دان ڏيڻ
سان ساهه جي بيماريءَ جي شانتي ٿي لي. سومر ڏيهن ڪرلڪا لکشر ۾ شنڪر جي
ٻرجا سڪ ۽ ٻاڳ جي ورالڻ واري رهندي. منگل ڏيهن ڪرلڪا لکشر ۾ سڪند (سوامي
مڪارلڪيه) جي ٻرجا، واليءَ ۾ طالب (ٻان سان جئن چوري ٿئي ٿي) نشي لي. ٻڌر وار
لي ڪرلڪا لکشر ۾ وشنو ڀڳوان جي ٻرجا ۽ براهمڻ ڪي ٻرجن (گڏ ۽ چانورن سان)
ڪرائڻ سان امر ۽ آڪاڪاري سمان جي پراڻي ٿي. وسپت ڏيهن ڪرلڪا لکشر ۾ برهما
جي ٻرجا ۽ ماکي، سرن، کير وغيره دان ڪرڻ سان لن ۽ شاهوڪاريءَ ۾ واڌارو اچي لو.
شڪروار ڏيهن ڪرلڪا لکشر ۾ گنيش جي ٻرجا ڪرڻ سان سنتان ۾ رڪاوٽ وجهندڙ
گرهن جي شانتي لي وڃي لي. ڇنڇر ڏيهن ڪرلڪا لکشر ۾ دڪپالن (طرفن جي
ديوتائن) دڪڪهن (ڏهن طرفن جي مالڪن). لوڪپالن ڏاري. رڌر (شنڪر)، وشنو ۽ اشراق
ڪمارن جي ٻرجا سان اڪال (بي وقت) مرلو ۽ موت جو ڪشٽ ۽ بيمارين جي شانتي
ملي لي. ان ڏيهن لوڻ، لوهه، تيل، ماڻهن جي دال، مرلي، ٿل، لوڪنو (سنڌ، مرچ وغيره)،
ڪپهه، سون وغيره دان ڪرڻ سان سوڳ لوڪ جي پراڻي ٿئي لي.

برهمڻ معنى جي ڪن مڪرالت ۾ سڀني ديوتائن جو ٻرجن سرشٽ آهي. مڪهر
(ناٿري) معنى ۾ اناج جو دان ڏاڏي جي ناس ڪرڻ وارو آهي. ٻرهه معنى جو اررو مهمر
سانده الدين کي وس ۾ رکي لو آهار وهي ڪري منجهند تائين گائتريءَ جو جاپ ڪرڻ
گهرجي ۽ لوه راست جو ٻنڌ. اڪن واري "اور لهه شراه" منتر جو جاپ ڪرڻ گهرجي.

سارو جڳت ٻنڌو. ناد سروپ آهي ٻنڌو ديوي آهي ۽ ناد شو آهي ۽ ٻنهي جو مطلب
شو لنگ آهي. ڪير، ڳڏ، مکڻ، کنڊ ۽ ماکي مٿان ٻنچامرت ٺهو اهڙي ٻنچامرت ۽ لئويده
سان لوڙ منتر "اوم" ٿڌي ڪري ٻرجا ڪرڻي جهڙن سان جهڙن. مڪتي ملي لي ۽ ان ۾
ٻڌوءَ شڪ ڪلاهي (هر هر مهادو شيو. شانتي وشولانند ڪسڪي) رديخو سکيا (۱)
ٻرو ۱٦ سماپت.

مورتي پوڄا ۽ وڌي

سڀ رشين پڇيو: اي سوتن جا شرومڻي! هاڻي اسان کي مٽيءَ وغيره مان ٺهيل مهاديو جي لنگ جي پوڄا ۽ ان جي ڦل پابت وستار سان ٻڌڻ جي ڏاڍي چاهنا آهي.

سوتجي مهراج: اي رشيئو! توهان ڏاڍو سٺو سوال پڇيو آهي. مٽيءَ وغيره مان ٺهيل مورتي انيڪال دکن کي ناس ڪرڻ واري ٿيندي ۽ ان جي پوڄا ڪرڻ جو اڌڪار سڀني استرين ۽ پرشن کي آهي. کوهه، تلاءُ يا نديءَ مان مٽي آڻي، سندر مورتي ٺاهي پنچ آسن تي ٺاهي رکجي. مورتي گڻيش، سورج، درگا ۽ شنڪر ڀڳوان جي ٺهي سگهندي آهي ۽ ڪير وغيره سان سوڌن شين سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. گهر ۾ ٺهيل مورتيءَ لاءِ پاڻي لڙو جنترو پرڻ رکجي. پاهران ڪنهن ماڻهوءَ کان ٺهرايل شو لنگ جي اڳيان سير ٽي جنترو پرڻ رکجي ۽ ديوتائن کان استاپت ٿيل مورتيءَ اڳيان ٽن سيرن جنترو پرساد رکجي ۽ پنهنجو پاڻ پرگهٽ ٿيل مورتيءَ اڳيان ٥ سيرن جنترو پرڻ ۽ پرساد رکڻ گهرجي.

لوهه يا ڌاتن جو لنگ پاهن آڱرن واڪرو هجي ته ان کان پيٽر ۽ هڪ آڱر وڌيڪ يعني ٢٥ آڱرن ڊگهو هجي. اهڙيءَ طرح جنتري واڪر ته ان کان اپٽي ۽ هڪ آڱر وڌيڪ ڊگهائي شو لنگ جي ناهڻ مهل خيال ۾ رکڻي آهي. مها پوڄا لاءِ ماڻهن کان ٺهرايل لنگ جي اڳيان ڏهه سير پرساد رکجي، رشين جي استاپن ڪيل لنگ جي اڳيان ١٠ سير پرساد رکجي ۽ پنهنجو پاڻ پيدا ٿيل لنگ جي اڳيان هڪ هزار سير پرساد رکڻ گهرجي ۽ لنهن کان سواءِ جل، ٿيل، خوشبوءِ دار شيون، تلڪ، چانور، گل ۽ وغيره هر هڪ لنگ جي آڌار انوسار چاڙهڻ گهرجن.

ديوتا کي سنان ڪرائڻ سان آتما جي شدي ٿيندي آهي. تلڪ لڳائڻ سان پن جي پراپتي ٿئي ٿي. پرساد رکڻ سان عمر وڌي ٿي. ڌوپ ڏيڻ سان ڌن وڌي ٿو. ديپ (ڏيئو) ٻارڻ سان اندر جي روشني وڌي ٿي. تانبول (پان ۽ سوپاري) ارپڻ ڪرڻ سان ڀوڳ (عيش و آرام) جي پراپتي ٿئي ٿي. نمسڪار ۽ جاپ ڪرڻ سا سک ۽ لاڀ حاصل ٿيندو.

گڻيش جي پوڄا شڪروار، سانوڻ ۽ پڍي سدي چوٿ تي ۽ پوهه مهيني ۾ شتڀنا نکشتر ۾ ڪرڻ گهرجي. لنهن کانپوءِ اڳير وران ڪيل ڏينهن تي جدا جدا ديوتائن جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڏينهن جي معنيٰ آهي سڄ اڀرڻ کان وٺي وري سڄ اڀرڻ تائين. رات جيڪا اڌ ڪال (صبوح جو سڄ اڀرڻ کان) ۾ هجي ته ديوتا جي پوڄا لاءِ سمجهڻ گهرجي ۽ مڌيوند ڪان پوءِ هجي ته پترن جي شراڌ ڪرڻ لاءِ سمجهڻ گهرجي. هر هڪ مهيني جي اونداهي چوٿ تي گڻيش جي پوڄا ڪرڻ سان ١٥ ڏينهن جي پاپن جي شانتي ٿئي ٿي ۽ چئت جي اونداهي چوٿ تي پوڄا ڪرڻ سان هڪ مهيني جي پاپن جي شانتي ڏيڻ واري ٿئي ٿي، مگر سنگهه جي سورج ۾ پڍي جي چوٿ تي گڻيش جي پوڄا سڄي سال جي پاپن جي شانتي ڏيڻ واري ۽ امرتڦل واري ٿيندي. سانوڻ مهيني جي آرتوار ڏينهن هست نکشتر ۾ ۽ ماگهه سڌي سپتميءَ تي سورج جي پوڄا ڪرڻ

واس هڪ چيترا ليندا آهن) جو ڏهن سٺو ڦلدائڪ آهي. تنهن کان سٺو مڪر سنڪرانت ان کان ٻه ڏهوڻو ڦل ڏيڻ وارو سورج گرهڻ يا چنڊ گرهڻ جو موقعو آهي. پر مهاپرش جي سنگ ۾ سٺو ۽ سڀ کرم هزار سورج ۽ چنڊ گرهڻ کان به وڌيڪ چڱبو.

لمبيا ڪندڙ هوڙي ۽ جتي - پرش پوڄا جي لائق آهن، مگر براهمڻ جو گائتريءَ جو نسب جاپ ڪندڙ آهي سولي وڌيڪ دان وٺڻ ۽ پوڄا ڪرڻ جي لائق آهي ۽ ٢٤ لک گائتري پورو ڪندڙ براهمڻ وڌيڪ پوڄا ڪرڻ جي لائق آهي. گائتري جاپ ئي لوڪ کان اچائڻ جو ساڌن آهي.

استري هجي يا پرش مڪر جي پڪ ۾ ماهه ليندڙ هجن ته انهن کي اَن دان ڪجي. اهڙا ڪپڙا (مکڻ يا پيڻ) جي دان ڪجي ته اُمر ڦل ملندو ۽ جي کير ڪرڻ سان دان ڏيو تہ اڌ ڦل ملندو ۽ اڪرن يا شش (چيلن) کي دان ڪيو تہ چوڻون حصو ڦل ملندو. غريب براهمڻ کي دان ڪرڻ سان سک ۽ لڀ ملندو پر سنڌيا يا گائتري ڪندڙ، وڌوان ۽ ويدن جي ڄاڻو برهمڻ کي دان ڪرڻ سان انهن کان ٻه وڌيڪ ڦل ملندو. ڪيسَ مان اچيل ان ۽ گرو دکشنا جو مليل دان دانا (دان ڏيندڙ) کي اُمر ڦل ڏئي ٿو. کتريءَ کي پنهنجي ٻل مان مليل ٺهي جي دان ڪرڻ سان اُمر ڦل جي پراپتي ڪرائي ٿو. ولش جيڪڏهن وڻج واپار مان ڪمايل ڪي دان ڪندو تہ ڪيس ٻہ اُمر ڦل جي پراپتي ٿيندي . شودر شيرا ڪري ڌن ڪمائي دان ڪندو تہ ڪيس اُمر ڦل جي پراپتي ٿيندي. استرين کي پنهنجي پتيءَ يا پتا ڪان مليل ڌن جي دان ڪرڻ سان اُمر ڦل ملندو.

ڪٽن، ڏرلي (پرمي)، لوڻ، سون، کير، وستر (ڪپڙو)، اَن، ٻڙ، چانديءَ، لوڻ، پيئو ۽ ڪنيا وغيره ١٢ شمون ١٢ ئي مهنن ۾ ڪڏهن به دان ڪري سگهيون آهن. ڪٽو دان ڪرڻ سان شرير جا، من جا ۽ وانيءَ (زبان) جا ٽنهي قسمن جا پاپ ناس ٿين ٿا. پرمي (ڏرلي) دان ڪرڻ سان هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ جس ۽ نام جي پراپتي ملي ٿي. لوڻ جي دان ڪرڻ سان دکن ۽ موت جهڙن ڪشٽن کان ڇوٽڪارو ملندو. سون جي دان ڪرڻ سان پيٽ جي بيمارين کان ڇوٽڪارو ملندو. کير جي دان ڪرڻ سان ٻڌي ٿروکي ۽ ٻهادر ٿيندو. وستر (ڪپڙي) دان ڪرڻ سان عمر وڌائي. اناج دان ڪرڻ سان اَن ۽ ڌن جو واڌارو ٿيندو. ٻڙ ۽ لوڻ دان ڪرڻ سان مٺا ۽ سوادي طعام نصيب ٿيندا. چانديءَ جي دان ڪرڻ سان ويرج (طاقت) کي پشتي ملندي. پيئو دان ڪرڻ سان ٻئن ۾ هرطرح طاقت ايندي . ڪنيا جو دان سک ۽ سمونا جي ڏيڻ وارو ٿيندو. سڀني اندرين جي ترپتي ڪرڻ وارن شين جي دان ڪرڻ سان ديوتائون خوش ٿين ٿا ، وديا دان ڪرڻ سان گيان جي پراپتي ملي ٿي. جيڪڏهن ڪنهن وقت ڪجهہ بہ نہ هجي (غريب هجي) تہ وانيءَ دان ڪري مٺا ٻول ٻولي ۽ نرمي سان هلي ۽ ٻئي دان ڪري يعني ساڄهہ ۽ سمجهہ سان ٻين کي سٺا لڇڻ سيکاري . مطلب تہ بکيء، دان، تپ ۽ سڀ ڪرم سڀ اڻشرو . ارپڻ ڪرڻ سان هن لوڪ ۾ سک ۽ پرلوڪ ۾ موڪش ملي ٿو (هر هر مهاديو شيو ڪاشي وشرانت گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءَ ١٥ - سماپت.

مورتي پوڄا ۽ ودي

سڀ رشين پڇيو: اي سوتن جا شرومڻي! هاڻي اسان کي مٽيءَ وغيره مان ٺهيل مهاديو جي لنگ جي پوڄا ۽ ان جي ڦل بابت وستار سان ٻڌڻ جي ڏاڍي چاهنا آهي.

سوتجي مهراج: اي رشيئرو! اوهان ڏاڍو سنـدر سوال پڇيو آهي. مٽيءَ وغيره مان ٺهيل مورتي اتڪال ڏکن کي ناس ڪرڻ واري ٿيندي ۽ ان جي پوڄا ڪرڻ جو اڌڪار سڀني استريان ۽ پرشن کي آهي. کوهه، تلاءُ يا نديءَ مان مٽي آڻي، سندر مورتي ٺاهي پدم آسن ۾ ٺاهي رکجي. مورتي گڻيش، سورج، درگا ۽ شنڪر ڀڳوان جي ٺهي سگهندي آهي ۽ کير وغيره، سورهن شين سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. گهر ۾ ٺهيل مورتيءَ لاءِ پاءُ تور جيترو ڀوڳ رکجي. ٻاهران ڪنهن ماڻهوءَ کان ٺهرايل شو لنگ جي اڳيان سير تور جيترو ڀوڳ رکجي ۽ ديوتائن کان استاپت ٿيل مورتيءَ اڳيان ٽن سيرن جيترو پرساد رکجي ۽ پنهنجو پاڻ پرگهٽ ٿيل مورتيءَ اڳيان ٥ سيرن جيترو ڀوڳ ۽ پرساد رکڻ گهرجي.

لوهه يا ڌاتوءَ جو لنگ ٻارهن آڱرين واڪرو هجي ته ان کان ٻيڻو ۽ هڪ آڱر وڌيڪ يعني ٢٥ آڱرين ڊگهو هجي. اهڙيءَ طرح جيتري واڪر ته ان کان ٻيڻي ۽ هڪ آڱر وڌيڪ ڊگهائي شو لنگ جي ٺاهڻ مهل خيال ۾ رکڻي آهي. مها پوڄا لاءِ ماڻهن کان ٺهرايل لنگ جي اڳيان ڏهه سير پرساد رکجي، رشين جي استاپن ڪيل لنگ جي اڳيان ١٠ سير پرساد رکجي ۽ پنهنجو پاڻ پيدا ٿيل لنگ جي اڳيان هڪ هزار سير پرساد رکڻ گهرجي ۽ ان کان سواءِ جل، ٿيل، خوشبوءِ دار شيون، تلڪ، چانور، گل ۽ وغيره هر هڪ لنگ جي آڌار انوسار چاڙهڻ گهرجن.

ديوتا کي سنان ڪرائڻ سان آتما جي شڌي ٿيندي آهي. تلڪ لڳائڻ سان پن جي پراپتي ٿئي ٿي. پرساد رکڻ سان عمر وڌي ٿي. ڌوپ ڏيڻ سان ڌن وڌي ٿو. ديپ (ڏيئو) ٻارڻ سان اندر جي روشني وڌي ٿي. تانبول (پان ۽ سوپاري) ارپڻ ڪرڻ سان ڀوڳ (عيش ۽ آرام) جي پراپتي ٿئي ٿي. نمسڪار ۽ جاپ ڪرڻ سان سک ۽ لاڀ حاصل ٿيندو.

گڻيش جي پوڄا شڪروار، سانوڻ ۽ ٻين سڌي چوٿ تي ۽ پوهه مهيني ۾ شتڀتا نڪشتر ۾ ڪرڻ گهرجي. ڪنهن ڪانوءَ ايڇر وران ڪيل ڏينهن تي جدا جدا ديوتائن جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ڏينهن جي معنيٰ آهي سج اڀرڻ کان وٺي وري سج اڀرڻ تائين. رات جيڪا اڌ ڪال (صبح جو سج اڀرڻ کان) ۾ هجي ته ديوتا جي پوڄا لاءِ سمجهڻ گهرجي ۽ مڌيانه ڪال کان پوءِ هجي ته پترن جي شراڌ ڪرڻ لاءِ سمجهڻ گهرجي. هر هڪ مهيني جي اولاهي چوٿ تي گڻيش جي پوڄا ڪرڻ سان ١٥ ڏينهن جي پاپن جي شانتي ٿئي ٿي ۽ چيٽ جي اولاهي چوٿ تي پوڄا ڪرڻ سان هڪ مهيني جي پاپن جي شانتي ڏيڻ واري ٿئي ٿي، مگر سنگهه جي سورج ۾ ڀاڃي جي چوٿ تي گڻيش جي پوڄا سڄي سال جي پاپن جي شانتي ڏيڻ واري ۽ امر ڦل واري ليکجي ٿي. سانوڻ مهيني جي آرتوار ڏينهن هست نکشتر ۾ ماگهه سڌي سپتميءَ تي سورج جي پوڄا ڪرڻ

۽ واس هڪ جيترا ٿيندا آهن) جو ڏهوڻو ڦلدائڪ آهي. تنهن کان سواءِ مڪر سنڪرانت ۽ ان کان به ڏهوڻو ڦل ڏيڻ وارو سورج گرهڻ يا چنڊ گرهڻ جو موقعو آهي. پر مهاپرش جي سنگ ۾ سدا ۽ سمي ڪروڙ هزار سورج ۽ چنڊ گرهڻ کان به وڌيڪ چئبو.

تپسيا ڪندڙ جوڳي ۽ جتي - پرش پوڄا جي لائق آهن، مگر براهمڻ جو گايتريءَ جو لک جاپ ڪندڙ آهي سو ٻي وڌيڪ دان وٺڻ ۽ پوڄا ڪرڻ جـي لائق آهي ۽ ٢٤ لک گايتري پورو ڪندڙ براهمڻ وڌيڪ پوڄا ڪرڻ جي لائق آهي. گايتري جاپ ٿي ارڪ کان اپائڻ جو ساڌن آهي.

استري هجي يا پرش مگر جي بک ۾ پاهه ٿيندڙ هجن ته انهن کي اَن دان ڪجي. اهـــا ڪثرت (مکڻ يا ٻڪرا) جي دان ڪجي ته امر ڦل ملندو ۽ جي گهر ڪرڻ سان دان ڏيو لـــ اڌ ڦل ملندو ۽ اوکن يا شش (چيلن) کي دان ڪبو ته چوڻون حصو ڦل ملندو. غريب ارهمڻ کي دان ڪرڻ سان سک ۽ لڀ ملندو پر سڌيا يا گايتري ڪندڙ، ودوان ۽ والدن جـي جاڳو برهمڻ کي دان ڪرڻ سان انهن کان به وڌيڪ ڦل ملندو. ڪيمس مان اپچيل اَن ۽ گـرو دکشڻا جو مليل دان دانا (دان ڏيندڙ) کي امر ڦل ڏني لو. ڪتريءَ کي پنهنجي ٻل مان مليل ٽـــي جي دان ڪرڻ سان امر ڦل جي پراپتي ڪرائي لو. ولش جهڪڙهن وڻج واپار مان ڪمائل ٽن دان ڪندو ته ڪيس به امر ڦل جـي پراپتي ٿيندي. شردو شيرا ڪري ڌن ڪمائي دان ڪندو ته ڪيس امر ڦل جي پراپتي ٿيندي. استرين کي پنهنجي پتيءَ يا پتا کان مليل ڌن جي دان ڪرڻ سان امر ڦل ملندو.

ڳئون، ڌرتي (ڀومي)، تر، سون، گيهه، وستر (ڪپڙو)، اَن، گڙ، چاندي، لوڻ، ڀلر ۽ ڪنيا وغيره ١٢ شيون ١٢ ئي مهينن ۾ ڪڍهن به دان ڪري سگهبيون آهن. ڳئو دان ڪرڻ سان شرير جا، من جا ۽ واڻيءَ (زبان) جا ٽنهي قسمن جا پاپ ناس ٿين ٿـــا. ڀومي (ڌرتي) دان ڪرڻ سان هن لوڪ ۽ پرلوڪ ۾ جس ۽ نام جي پراپتي ملي ٿي. ترن جـي دان ڪرڻ سان دکن ۽ موت جهڙن ڪشٽن کان ڇوٽڪارو ملندو. سون جي دان ڪرڻ سان پيٽ جي بيمارين کان ڇوٽڪارو ملندو. گيهه جي دان ڪرڻ سان ٻئي لوڪن ۽ اهادر ٿيندو. وستر (ڪپڙي) دان ڪرڻ سان عمر وڌادي. اناج دان ڪرڻ سان اَن ۽ ڌن جو واڌارو ٿيندو. گڙ ۽ لوڻ دان ڪرڻ سان مٺا ۽ مزادي طعام نصيب ٿيندا. چانديءَ جـــي دان ڪرڻ سان وارڻ (طاقت) کي پشتي ملندي. ڀلر دان ڪرڻ سان ٻئي ۾ هرطرح طاقت ايندي. ڪنيا جـو دان سک ۽ سمپدا جي ڏيڻ وارو ٿيندو. سڀني اندرين جي ترپتي ڪرڻ وارن شين جـي دان ڪرڻ سان ديوتائون خوش ٿين ٿا، وديا دان ڪرڻ سان گيان جـي پراپتي ملي ٿي. جهڪڙهن ڪنهن وقت ڪجهه به نه هجي (غريب هجي) ته واڻي دان ڪري مٺا ٻول ٻولي ۽ نئرت سان هلي ۽ ٻڌي دان ڪري يعني ساڄهه ۽ سمجهه سان ٻين کي سٺا اپاءَ سيکاري. مطلب تـــه ڳئو، دان، لپ ۽ سمي ڪرم سڀ ايشور - ارپڻ ڪرڻ سان هن لوڪ ۾ سک ۽ پرلوڪ ۾ موکش ملي ٿو. (هر هر مهاديو شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءِ ١٥ - سماپت.

براهمڻن کي کارائڻ، وڏيءَ عمر ۾ ڏکن کي ناس ڪرڻ لاءِ وسهت وار تي برهما جي وسترن
پيو پوڄا ڪري براهمڻن کي انيڪ پرڪارن جي ڀوڄن سان ترپت ڪجي. سنساري پرڳڻ لاءِ شڪروار ڏينهن اندر دار
جي پوڄا ڪري براهمڻن کي انيڪ پرڪارن جي ڀوڄن سان ترپت ڪجي. خراب طرح مرڻ
کي هٽائڻ لاءِ ۽ انتڪال سهيلو (سولو) ڪرڻ لاءِ ڇنڇر ڏينهن مهراج ديوتا جي پوڄا ڪرڻ
ڪجي. اهڙيءَ طرح سڀني ديوتائن ۽ گرهن جي پوڄا هر روز ۾ هر وقت شڀ موقعن (چنڊ، سورج،
جڻين، شاديون) اَشڀ موقعن (مرڻ، شراڌ ۽ پيدائش تي ڪرڻ ڪجي. سڀ ڦل جي اڇا ڪرڻ
پارن ماڻهن کي ست لــي ڏينهن پنهنجي شڪتيءَ آهر ديوتائن جــي پوڄا ڪرڻ گهرجي.
غريب ”اوم“ جو يا ”نمه شواءِ“ جو جاپ پاڻ ڪري ۽ شاهوڪار ٽن جي ٻل سان براهمڻن
کان جاپ ڪرائي، يگيه ڪرائي، رستن تي وڻ پوکائي، ڌرمشالائون ٺهرائي، کوهه کوٽائي،
(وديا دان لاءِ) پاٺشالائون کولائي ۽ ٻيا ڌرم جا ڪم ڪندي پنهنجي پرلوڪ لاءِ ترشو ڪــنـ
ڪندو رهي، جنهن سان آخر گيان جي پراپتي ٿئي ٿي.
اي براهمڻو! جيڪو هن اڌياءَ جو پاٺ ڪري ٿو تنهن کي به برهم يگيه جيترو ڦل ملندو.
(هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءُ ١٤ - سماپت.

ست ڪرم جي ڪرڻ لاءِ جاءِ، وقت ۽ دان بابت

سپيئي رشي ڳالهائي: اي مهراج! توهين سڀني ڳالهين جا ڄاڻو آهيو، توهان هاڻي
اسان کي ست ڪرم جي ڪرڻ لاءِ جاءِ، وقت ۽ دان بابت وستار سان ٻڌايو؟

سوتجي مهراج: اي رشيئو! ديو يگيه يا ڪوبه ست ڪرم پنهنجي گهر ۾ ڪرڻ سان
۽ پوتر جاءِ تي ڪرڻ سان ٻيڻو ڦل ملندو. گئوشالا واريءَ جاءِ تي تنهن کان به ڏهوڻو جتي
تلسيءَ جو ٻوٽو يا پپل جي وڻ واري جاءِ هجي ان کان به وڌيڪ مندر يا شوالي واري جاءِ هجي.
مندر کان وڌيڪ ڏهوڻو ڦل تيرٿ ۽ اسنان واريءَ جاءِ تي ملندو ۽ الڪان اـــ وڌيڪ ڏهوڻو
ڦل سپتگنگا (گنگا، گوداوري، نربدا ڪاويري، تامر پرڻي، سرجو ۽ سنڌو) ندين جي ڪناري
تي ملندو، اـــو جبل يا ٽڪر جي چوٽيءَ تي انهن کـــان به وڌيڪ سئو ڦل ملندو. السـ
سڀني کان سٺي ۾ سٺي جاءِ اها چئبي جتي من جي ايڪاگرتا ۽ ماڻهو سڀ وچارن دو
ڪري هڪ چت ۽ من سان ست ڪرم جي پورائي ڪري سگهي.
ست جڳ ۾ يگيه، دان وغيره ڪرم پوريءَ طرح سئو ڦل ڏيڻ وارا هئا. ٽريتا جڳ ۾ ست
ڪرم جا ٽي حصا ڦـــل ملندو هو. دواپر ۾ ست ڪرمن جو ڦـــل ٻه حصا ملندو هـــو ۽ هاڻي
ڪلجڳ ۾ فقط هڪ حصو سو به. اڄ ڪلجڳ گذارڻ ڪانوءِ اڌين حصو ڦـــل ملي سگهندو. ست
ڪرم جـــي لاءِ وقت اـــا ڏينهن مقرر ڪرڻ ضروري آهـــي. سنڪرانت جـــو ڏينهن سئو
ن کـــان وڌيڪ ”وشو“ ارٿ (چيٽ مهيني جي ٽرمي جا ڪيٽر ڪري ٢١ مـــارچ ايندي
يا اَسوءَ مهيني جـــي ٽرمي جا ٢٢ سيپٽمبر تي ايندي آهي جو اهڙي ڏينهن تي ڏيهن

آهي ۽ سالڄوءَ جو سمهڻ جي وڌائڻ لاءِ آهي. سورج ۽ اڳي سمايل سمجهڻ گهرجي.
ديوتائن جي پوڄا ڪرڻ لاءِ جا آهرلي اڳيءَ ۽ وڌي وڃي ٿي تنهن کي ”ديو - يگيه“ ڪري سمجهو. گرڀادان وغيره سڀئي سنسڪارن ۾ جيڪا آهرلي وجهجي ٿي تنهن کي ”ديو - يگيه“ چئبو.
وڏن جي لاءِ اُپاس ۽ پڙهڻ کي ”برهم - يگيه“ چئبو. صبح جو اٺ - نَو ڪلاڪن وارو سالڄوءَ لاءِ ”برهم - يگيه“ ڪري سگهبو ۽ رات جو نه ڪري سگهبو. هاڻي اڳيءَ کان سواءِ ”برهم - يگيه“ ڪئن ڪري سگهبو تنهن کي ٿورهان وستار سان ڀڃو سرشٽيءَ جي شروعات ۾، ديائن سڀ جا ٿڪا، سروشڪتمان مهاڀڙ عوام ماڻهن جي ڀلائي لاءِ وارن (ڏينهن) جي ڪلپنا ڪئي. ٻگران شڪر ستسار رواج وڃن کي دور ڪرڻ لاءِ حڪم آهن. سڀئي دوائن جي ۽ دوا آهن. انهن انهن ڀيهجي وار (ڏينهن) جي ڪلپنا ڪئي جو لاڳاپي ڏيڻ آهي. اوءِ سک سمهڻ ڏيڻ واريءَ شڪتي ماتا (پاروتيءَ) جي وار جي ڪلپنا ڪئي. جنم ڪال جي وقت سهائي (سولي) ڪرڻ ۽ ٻالڪ جي رکيا لاءِ سڪند ڪمار (سوامي ڪارتڪيه) جي وار جي ڪلپنا ڪئي. تنهن ڪانپوءِ سنتي، پاپ ۽ عام ماڻهن جي رکيا لاءِ مهادڀ، ٻگران وشنوءَ جي وار جي ڪلپنا ڪئي. ان ڪانپوءِ تنهي لوڪن جي واڌاري لاءِ پاپ ۽ ڏاڍ جي قل ڏيڻ وارن اندر ۽ يم جي وارن جي ڪلپنا ڪئي. تنهن کان اوءِ ٻگران شڪر، سورج وغيره ستن گرهن کي ستن ئي وارن (ڏينهن) جو سوامي مقرر ڪيو ويو. ٻگران شڪر جو وار آدتوار آهي، جنهن جو سوامي سورج کي ڪيو ويو. شڪتي ماتا جي سومر وار جو سوامي سوم (چندرما) ڪيو ويو. سڪند ڪمار جي وار جو سوامي منگل، وشنوءَ جي وار جو سوامي ٻڌ، برهما جي وار جو سوامي برهسپت، اندر جي وار جو سوامي شڪر ۽ يم جي وار جو سوامي شني ديوتا (ڇنڇر) مقرر ڪيا ويا. انهن ديوتائن کي پرسن ڪرڻ لاءِ انهن ڏينهن سمجهڻ گهرجن ۽ جيڪڏهن اهي ڏينهن ئي سندن پوڄا ڪبي ته گهرڀال سک جي پراپتي ٿيندي. ديوتائن جي پوڄا مکيه ٥ طريقن سان ڪئي ويندي آهي. (١) هر هڪ ديوتا جي پنهنجي پنهنجي منتر جي جاپ سان. (٢) جاپ جي انوسار هوم (اڳيءَ ۾ آهرلي وجهڻ) سان. (٣) ديوتا جي لاءِ دان ڪرڻ سان (٤) ديوتا جي لاءِ تپسيا يا ڏيان ڪرڻ سان (٥) مورتيءَ، اڳيءَ، يا سرشٽ براهمڻ ۾ ان ديوتا جو واس ۽ پاوان سمجهي ان جي پوڄا ڪرڻ سان.
اڪن، مٽي جي سر وغيره شانتيءَ لاءِ سورج ٻگران جي پوڄا ۽ براهمڻ کي پوڄن ڪارائي پوءِ هڪ ڏينهن، هڪ مهينو، هڪ سال يا ٽي سال سالدهه اهڙي پوڄا ڪجي. ڏن وغيره سمهڻ لاءِ سومر ڏينهن لڪشميءَ جي پوڄا ڪري سگهو (ڏال ۽ مڙس) براهمڻ ڪارائي. منگل ڏينهن ٻن جي بيمارين جي شانتيءَ لاءِ ديويءَ جي پوڄا ڪري ماڻهن ۽ مڱن جي دال وغيره سان ٺهيل ڀوڄن براهمڻ کي کارائڻ گهرجن. گهر، ٻار، دوست ۽ استري وغيره جي سک ڪلياڻ ٻڌوار تي ٻگران وشنوءَ جي پوڄا ڪري ڏڌ ۽ چانور

ڪي ھلڪو ڪري نه ته گهور نرڪ جو ڀاڳي ٿئي ٿو.

ڪمائي ڌن جا ٽي حصا ڪرڻ گهرجن. هڪ حصو ڌرم لاءِ، ٻيو حصو ڌن کي وڌائڻ لاءِ ۽ ٽيون حصو پنهنجي کاڌي پيتي، روزمرهه جي وهنوار ۽ آنند ۽ موڄون ماڻڻ لاءِ. نت - ڪرم (روزمرهه جي پوڄا ۽ دان)، نيمتڪ - ڪرم (ڪنهن سمي خاص پوڄا ڪرڻي هجي يا دان)، ڪاميه - پراورج (ڪنهن خاص ڪامنا لاءِ پوڄا پاٺ، عوام لاءِ کاڌو يا اَن يا دان)، ٻهراڻ ڌن جي ڌرم واري حصي مان خرچ ڪرڻ سان ڪرڻ گهرجن. پنهنجي واپار کي وڌائڻ ۽ ڌنڌي کي زور وٺائڻ لاءِ جي طريقا ورتا وڃن ۽ انهن جي خرچ پکي جي پورائي ڪرڻي هجي ته پوءِ ڌن جي وڌائڻ واري حصي مان پنهنجي ڪٽنب جي سک، چين ۽ پورائيءَ سان پالنا ڪري. کيتي ٻاريءَ مان پيدا ڪيل ڌن جو ڏهون حصو دان ۾ خرچ ڪرڻ جڳائي. انهن ڪرڻ سان کيتي ٻاري ڪندڙ جي پاپ ٽين سا انهن جي شانتي ٿئي ٿي. باقي ٩ حصن مان پنهنجي ڌن جي وڌائڻ لاءِ ڪم ڪرڻ گهرجي ۽ پنهنجي ڪٽنب وغيره جي سک ۽ سداچاريءَ سان پالنا ڪرڻ گهرجي ايءَ حالت ۾ کيتيءَ ۾ نقصان ٿيڻ جي انديشو رهندو يا گهور نرڪ جو اڌڪاري رهندو.

واڻج ۽ واپار مان نيڪ طرح ڪمائي ڌن جو ڇهون حصو دان ڪرڻ گهرجي.

ودوان ۽ عقل وارن ماڻهن کي ٻين جي عيب جوئي ڪرڻ نه گهرجي. ڪنهن جي ٻڌل ڏوهن ۽ گناهن جي اوگهڙ نه ڪجي ۽ اڪي اهڙي هلت هلجي جنهن سان ڪنهن جي ٻه دل ۾ رنج و علم (دک) رسي. ٻه دفعا ڏينهن ۾ اگنيءَ ۾ آهوتي وجهجي. ٻه دفعا نه ڪري سگهجي ته گهٽ ۾ گهٽ هڪ دفعو ته ضرور ڪجي ۽ جي اهين به نه ڪري سگهجي ته سانجهيءَ جو فقط جاپ ڪجي ۽ سورج ديوتا کي نمسڪار ڪجي. اهڙيءَ طرح ديوتائن جي پوڄا ڪرڻ سان هن لوڪ ۾ سکي رهندي انت ۾ موکش جي پراپتي ملي ٿي.

(هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءُ ١٣ سماپت.

اگني يگيه، ديو يگيه ۽ برهم يگيه جو ورڻن

سڀئي رشين چيو: اي پرڀو! اگني يگيه، ديو يگيه، برهم يگيه، گرو پوڄا ۽ برهم ترپتيءَ بابت اسين ڪجهه ٻڌڻ چاهيون ٿا اوهين ڪرپا ڪري وستار سان سمجهايو؟

سوتجي مهراج: اي رشيئو گرهستي ماڻهو جيڪڏهن صبح ۽ سانجهيءَ جو چانور وغيره اگنيءَ ۾ وجهي آهوتي ڪري ته انکي "اگني - يگيه" چئبو. برهمچاري ڪاٺيون وغيره سان اگنيءَ جي پوڄا ڪري ته انکي به "اگني - يگيه" چئبو. جيڪڏهن واڻپرست ۽ سنياس آشرم ۾ رهندي پاڻ ۾ اگنيءَ کي ليائي، انتر - آتما روپي اگنيءَ ۾ سنجم سان پورو پوڄن ڏين ٿا سو به "اگني - يگيه" چئبو. صبح جو اگني پوڄن عمر جي وڌائڻ لاءِ

جو ١٢ هزار ”اوم“ جو جاپ ڪرڻ گهرجي. جيڪڏهن هڪ ڏينهن ۾ ڪري سگهي ته ٺيڪ
ڏينهن اوترو ئي اڪان وڌيڪ ڪري ۽ جيڪڏهن هڪ مهينو جاپ نه ڪري ته پرائشچت
روپ ۾ ڪل ڏيڍ لک جاپ ڪري. اڳيان ۾ وڌيڪ وقت جاپ نه ڪري ته گروءَ کان اپديش سکيا ۽
ديکيا وٺي سنياس آشرم گرهڻ ڪري ته ته ته شونماڪ لوڪ جو اڌڪاري ٿي اوندو.
سڀاري براهمڻ سدائين ڌرم ۽ ارٿ جي ڪوشش ڪندو رهي . ڇوته جي اڄا ڪرڻ واري
براهمڻ کي سدائين گيان جو اڀياس ڪرڻ کپي. ڌرم مان ارٿ جي پراپتي ٿئي ٿي . ارٿ
مان ڀوڳ جلد ملي ٿو. ڀوڳ مان ورڳ ويراڳ پيدا ٿيندو. ڌرم جي آڌار آڌرم مان پيدا ٿيل ڌن
مان جو ڀوڳ ۽ آنند ملندو تنهن آنند مان ويراڳ جي پدوان سڀاري پڌن ۽ مرهـ وڌيڪ
رهندو تنهنڪري ڌرم مان ڪمايل ڌن سان ٿي الله ۾ سچو آنند ۽ مڪتيءَ جي پراپتي ٿيندي.

سڀ جڳهه ۾ لهسيا مکيه هئي ۽ ڪلجڳ ۾ دان ڪرڻ مکيه آهي. سڀ جڳ ۾ ڌيان سان،
ترتا جڳ ۾ تپ سان، دواپر جڳ ۾ يگه سان گيان ملندو هو مگر ڪلجڳ ۾ ڀڳوان جي مورتي
پوڄا مان ئي گيان ملي سگهندو. اڌرم دک روپ آهي ۽ ڌرم سک روپ آهي . دراچار مسان
دک پراپت ٿئي ٿو ۽ سداچار مان سک، تنهنڪري ڌرم مان ئي ڀوڳ ۽ موکيه ملندو. هڪ
هزار چاندرائڻ ورت رکڻ سان برهم لوڪ جي پراپتي ٿئي ٿي، مگر ڪنهن براهمڻ کي دان
(جنهن مان هو سداچار ۾ رهي) ڏيڻ سان برهم لوڪ جي پراپتي ملي ٿي . جيڪو ڪتري هڪ
هزار ڪنيائن کي ورسالي سگهي ٿو تنهن کي اندر لوڪ پراپت ٿئي ٿو. جو ڪتري ڏهه هزار
ڪنيائن کي ورسالي ٿو تنهن کي برهم لوڪ جي پراپتي ٿئي ٿي. ”دان ڏيندڙ جنهن ديوتا
جي لمف دان ڪري ٿو تنهن ديوتا جي لوڪ جي ڪيس پراپتي ملي ٿي.“ - اهسي ويدن
جا وچن آهن. پيا ڌن واري (غريب) لاءِ ليپيا ٿي سگهه ۽ موکيه ڏيندڙ آهي .

هالي ڌن جي نيڪ ڪمائيءَ پاسه پڌاڻان ٿو براهمڻ کي گهرجي هردم خبردار رهندي
دان سويڪار ڪري ۽ يگه ڪرائڻ مان سچائيءَ سان پورو ڌن پراپت ڪري. پاڻکي غريب
سڏائي يا غريبي ڏيکاري دان نه وٺي ۽ لڪي سمه ۽ دکداتڪ پورهيو ڪري ڌن ڪمائڻ
جي لالچ رکي. ڪتري پنهنجي ٻانهن جي بل سان ڌن ڪمائڻ ۾ پاڻ کي مشغول رکي ۽ وڻج
کيتي ۽ وڻج واپار ۾ وڌل رهندي ڌن جي ڪمائڻ ۾ لڳل رهي ۽ ڪائن جي رکيا لاءِ ۾ پيا
لي جوابداري سمجهي. انهيءَ طرح نيڪ ڪمائيءَ مان آيل ۽ گڏ ڪيل ڌن دان ڪرڻ سان گيان
جسي پراپتي ملي ٿي. گيان مان ۽ گرو ڪرپا مان موکيه ملندو ۽ برهم پد پراپت ٿئي اسو
گرهستيءَ لاءِ آن ۽ ڌن جو دان ڪرڻ ضروري آهي. اڄ ۽ ڪا جي ورڳه جي هٽائڻ لاءِ آن
دا... آهي. دان ۾ مليل ان ڪاٽي جيٽرو رهي، سنا ڪرم ڪري، ڪتا پڌ
ان جو آڌ ڦل دان ڏيڻ واري کي ملندو . ان ۾ ڪرا ش
... ووي ورس، لهن لب ۽ چڱا ڪرم ڪري دان حسي ...

ڪجي (ٻرو ٻاٽي واسَ ۾ وڃي ٻيٺي وڃي). سانجهيءَ کان اڳ ۾ ڪوڙاون هجن ته سنڌيا - اُپاسنا نِشڦل ٿيندي آهي جو ٺيڪ وقت تي ڪرڻ گهرجي. اها شاستر جي آگيا آهي. جيڪڏهن سنڌيا ڪرڻ کان سواءِ ڏينهن گذري وڃي ته ان لاءِ پرايشچت (پڇتاءُ) ڪرڻو آهي. جهڙوڪ جيڪڏهن هڪ ڏينهن ائين گذري ته هر هڪ سنڌيا - اُپاسنا جي وقت لاءِ هڪ ١٠٠ گايتري جاپ نت - نيم کان وڌيڪ ڪرڻو پوندو ۽ اهڙيءَ طرح جيڪڏهن ڏهه ڏينهن سانده ٻنا سنڌيا - اُپاسنا جي گذري وڃن ته هڪ لک گايتري جاپ نت نيم کانسواءِ وڌيڪ پرايشچت روپ ۾ ڪرڻ گهرجي ۽ جيڪڏهن سڄو سارو مهنو گذري وڃي ته، جڻين جو سنسڪار وري ڪرائڻ گهرجي.

ڪامنا پوريءَ ڪرڻ لاءِ شنڪر، گوري، ڪارتڪيه، وشنو، برهما، چندرما ۽ يم وغيره، ٻين ديوتائن جو شڌ جل سان ترپڻ ڪرڻ گهرجي. ترپڻ برهم جي ارپڻ ڪجي ۽ آچمن ڪجي. (پاڻيءَ جا ٽي چمچا پيئڻ گهرجن). ڪنهن تيرٿ استان جي ڏاکڻي طرف شوالي، مندر، گهر ۾ ڪنهن مقرر پوڄا پاٺ جڳهه لي واهي هڪ من ۽ چت سان سڀني ديوتائن کي نمسڪار ڪري ٻهران "اوم" جي منتر جو جاپ ۽ پوءِ گايتري منتر جو جاپ ڪجي. "اَ - اُ - مِ" ٽن اکرن ۾ جيو (آتما) ۽ برهم (پرماتما) جو ميلاپ سمجهڻ گهرجي. جاپ جي وقت ۾ من ۾ هن طرح سمجهڻ گهرجي. "اسين ٽنهي لوڪن جي پيدا ڪرڻ واري برهما، پالنا ڪرڻ واري وشنو ۽ ناس ڪرڻ واري رُدر جي اُپاسنا ڪيون ٿا. هيءَ برهم سروپ "اوم" اسان جي ڪرم اندرين ۽ گيان اندرين جي مشغولين کي، من جي مشغولين کي ۽ بُڌيءَ جي مشغولين کي سدائين آنند ۽ مڪتيءَ ڏيڻ واري ڌرم ۽ گيان جي رنگ ۾ رڱي." ائين اچارڻ ڪندي جو جاپ ڪري ٿو ان جي ڪامنا پوري ٿئي ٿي مگر ٻنا ڪامنا (ٻنا خود مطلب) واري جاپ ڪندڙ کي ته برهم پد جي پراپتي ڪرائي ٿو. سرشٽ پراهمڻ کي ته برهم ڪسي چاهڻ لاءِ هر روز هڪ هزار گايتري منتر جو جاپ صبح جو ڪرڻ گهرجي ۽ منجهند جو ١٠٠ دفعا ۽ شام جو ٢٨ دفعا ڪرڻ گهرجي ۽ ٻين ذاتين جيترا دفعا ڪري سگهن اوترا دفعا ڪن. انساني بدن ۾ ٦ چڪر آهن جهڙوڪ مولاڌار - سواڌشٽان - مڻي پور - اناهت آگيا ۽ سهسرار جن ۾ وديشور، وٺل آهن. انهن سڀني ۾ "مان برهم آهيان." (اَهم برهم اسمي) يا "سو اَهم" جي ڀاونا رکي ساهه جو دم اندر ۽ ٻاهر ڪڍجي. اهڙيطرح هزار دفعا جاپ سان برهم لوڪ جي پراپتي ملي ٿي، ١٠٠ دفعا جاپ سان اندر لوڪ جي پراپتي ۽ گهٽ ڪرڻ سان براهمڻ جي گهر ۾ جنم ماڻ جو موقعو ملي ٿو. هر روز سوريه - اُپستان (سورج کي ارگهه ۽ نمسڪار) ڪرڻ سان مٿين طرح جاپ ڪرڻ گهرجي. ١٢ لک جاپ ڪرڻ واري کي "سچو پورو براهمڻ" چئي سگهبو. جنهن براهمڻ هڪ لک گايتريءَ جو جاپ نه ڪيو هجي ته ان کي وئيدڪ - ڪارج ۾ نه لڳائڻ گهرجي. ستر ورهين تائين امت نيم ڪندو رهي ۽ ان کان پوءِ گهر ٻار تياڳ ڪري سنياس ڌارڻ ڪرڻ گهرجي. سنياسيءَ کي ته هر روز صبح

وغيره.) چئبو جو براهمڻ واپار ۽ ڪيتيءَ جي ڪمن سان ڀرپور ۽ فقط ٿورا ڪڻ ارهڻهٽي جسا
هوندا ۽ الڪي ولش - براهمڻ چئبو جو ڀاڳ ئي هڙ هلالڻ واري ايترن جسي عيب جوڙي ۽ ڪلا
ڪرڻ وارو ۽ سڀني جانين جي شيوا ڪرڻ وارو لهنڪي شودر - براهمڻ چئبو ۽ اهڙيطرح چئن
ئي ورڻن ۾ ڳڻن ۽ ڪرمن انوسار انهن کي براهمڻ، ڪتري، ولش يعني ”دوج“ ڪرلبو. هنن
سڀني ورڻن وارن ماڻهن کي گهرجي ته براهم مهورت (سوا گهڙيون سج اڀرڻ ۾ باقي هجي) ۾
اٿي ڪري ڀيران اوڀر طرف منهن ڪري سڀني ديوتائن ڏانهن نمسڪار ڪجي ۽ اڄ ڏينهن ۽
اڄوڪي يعني ڏينهن جسي فرضن، ڪمن ۽ ڪاروبار جسي اڄ اڄ شروع ڪرڻ گهرجي. ڀيران
صبوح جو ڪريا ڪرم (ڪاڪرس وغيره) ڪري اندران کي مٽيءَ سان صاف ڪري هٿ
پير ۽ منهن ڌوئڻي. ڏندڻ ڪري گهٽ ۾ گهٽ ٨ دفعا ڪرڙيون ڪجن. سنان ڪرڻ کان اڳ
جل ديوتا کي نمسڪار ڪري سنان ڪرڻ شروع ڪجي. ندي يا تلاءَ ۾ سنان ڪرڻ شروع
ڪجي. نديءَ يا تلاءَ ۾ سنان ڪرڻ کانپوءِ سنان جا لتل ڪپڙا يا ايءَ طرح ٻيا ڪپڙا نه
ڌوئجن. جيڪڏهن هرو ڀرو ڌوئڻا هجن ته کوهه يا نديءَ ڪرهيءَ يا نل تي وڃي ڌوئڻن جو
ڪپڙن جي ڌوئڻ ۽ ٿورڻ واري پاڻيءَ مان هڪڙي طبقي وارن مڪان پترن جي ترپتي ليندي
آهي. ان کان پوءِ اپنشدن ۾ چيل انوسار ”اگهي ولي پسر واءِ ولي پسر ..“ واري منتر سان
مستڪ تي پسيءَ سان ترپند (ٽي ليڪون وارو تلڪ) لڳائجي. ان کان اڳ جيڪڏهن پاڻيءَ ۾
پسي (رک) ڪري پري نه ڪرائڻ وارو تڪ ۾ پرلدو ۽ اندي شانتي ڪرڻ لاءِ ” اپرهستا
ميو ڀڙه“ واري منتر سان مستڪ تي جل جو ڇنڊو وجهجي ۽ ”اسم ڪياءِ“ منتر سان وري
پيرن تي پاڻيءَ جو ڇنڊو وجهجي. هن کسي اپروکڻ چئبو آهي. ”آپرهستا“ منتر ۾ ٽسي
وچاتون (ولين جي شلوڪ کي رچا چئبو آهي) آهن ۽ هر هڪ رچا ۾ گايتري (هڪ قسم
جو ڇند) ڇند جا ٣-٣ چرڻ (پاديا پاڳ) ليندا آهن. پهرينءَ رچا جي ٽن پاڳن جو اُسارڻ
ڪندي پيرن مستڪ ۽ هرديه تي جل جو ڇنڊو وجهجي. ٻيءَ رچا جي ٽن پاڳن جسو پاٺ
ڪندي مستڪ، هرديه ۽ پيرن تي ڇنڊو وجهجي. ٽينءَ رچا جي ٽن پاڳن جو اُسارڻ ڪندي
هرديه، پيرن ۽ مستڪ تي جل جو ڇنڊو وجهجي. هن کي ودوان ماڻهو ”منتر- سنان“ چون
ٿا. ڪنهن ۾ اڀولر شيءِ کي ڇهڻ سان يا طبيعت ٺيڪ نه هجڻ سان يا راجا ۽ راح ڌپ هيٺ
ڪري يا مسافريءَ ۾ يا ايءَ طرح پاڻيءَ نه ملڻ جي حالت ۾ هن قسم جي ”منتر- سنان“
ڪرڻ سان شرير جي شڌي ليندي آهي. صبوح جو ”سو رابهچ. مامپوشچہ“ وغيره منتر سان
ٿورو جل آچمن (وات ۾ وجهڻ پيئڻ گهرجي) ڪجي ۽ ڀهڻدي پدن لسي ٿورو ڇنڊو اُسـ
وجهجي - صبوح جو سنڌيا - اپاسنا ۾ سورج ديوتا کي ٣ دفعا اُرگهه ڏجي منجهند جو هڪ
دفعو اُرگهه ڏجي ۽ شام جو اولهه ڏانهن منهن ڪري اُرگهه ڏيندي پاڻي ڀراريءَ تي هاريجي
۽ اُگران جي وچ سان (ولين) مان لهندڙ سورج جسو درشن ڪجي ۽ نمسڪار ڪري آچمن

۽ ڪاويريءَ نديءَ تي دان ۽ اسنان ملي ٿو، ته اُهو ڦل جي پراپتي ٿي ٿئي. جڏهن سورج ۽ وسپت گرهه ٻئي ورشڪ راس ۾ اچن ۽ ان سان منگهر يعني ناهريءَ جو مهينو اچي ۽ نربدا نديءَ جي ڪناري تي دان ۽ سنان ڪرڻ جو موقعو ملي ٿو، ته اُهو ڦل جي پراپتي ٿئي ٿي. جڏهن سورج ۽ وسپت گرهه ڌن راس ۾ هجن ۽ سورڻ مکي نديءَ جي ڪناري تي استان ۾ سنان ۽ دان ڪجي ته شو لوڪ جي پراپتي ٿئي ٿي - اهي برهما جا وچن آهن. جڏهن سورج ۽ وسپت مڪر راس ۾ چڪر لڳائين ٿا ۽ ان وقت ماگهه هجي ته گنگا نديءَ ۾ سنان ۽ دان ڪرڻ سان شو لوڪ جي پراپتي ٿئي ٿي. اهي برهما جا وچن آهن. وري ماگهه مهينو هجي يا ڪنڀ جي راس ۾ سورج ڦيرڻ مهني ۾ دارو چماڻي ۽ گنگا نديءَ جي ڪناري تي سنان، دان، ترپڻ ۽ شراڌ (پنڊ - دان) ڪجي ته ماءُ واري (ناناڻي) ڪل ۽ پيءُ واري (ڏاڏاڻي) ڪل جي ڏهن پيڙهين جو اڌار ٿي وڃي ٿو. سورج ۽ وسپت جڏهن مين راس ۾ گڏجن ٿا تڏهن ڪاويري نديءَ ۾ سنان ۽ دان جي رشين ڏاڍي مهما ڪئي آهي ته انيڪ پاپن کان ڇوٽڪارو ملي ٿو. وڌوان ماڻهن کي گنگا، ڪاويري ۽ ٻين ندين جي ڪنارن تي وسيل تيرٿ استانن تي رهڻ گهرجي جتي پاپن کان ئي ڇوٽڪاري ملڻ جي گهڻي اميد رهي سگهجي ٿي، مگر ياد رکڻ گهرجي ته **سداچار، سد - ڀاونا، سڌي چال چلت، ديا، دان، نمرتا، سهن شيلتا، نشيدار شين کان پرهيزگاريءَ سان رهڻ، ۽ ساتوڪ کاڌي ۽ پيتي** وغيره، تون ٻين جو وڌو ۽ اُهو ڦل ملي ٿو. پر جي پاپ - آستان تيرٿ - آستان يا پوتر جاين تي رهڻ جي چاهنا هجي ته پهرين ئي من ۾ چڱن ڪمن ڪرڻ جو دڙهه سنڪلپ (وچار) ڪري ڇڏجي ڇاڪاڻ ته اهڙن آستانن تي مانسڪ (من جا) پاپ ۽ جرليپ وانگر وڌيڪ ورڌ ٿا ڇڏين. اهڙا پاپ سڀني وچارن کي جاءِ ڏيڻ سان ئي ناس ٿين ٿا. زبان سان ڪيل پاپ جاپ ڪرڻ سان ئي ناس ٿين ٿا ۽ شرير جا ڪيل پاپ وري انهن کي ڪشٽ ڏيڻ سان ۽ ڪٺور اُپسيا ڪرڻ سان ئي ناس ٿين ٿا. تنهنڪري سک چاهڻ وارا ماڻهو شانتي چرتر ۾ رهندي براهمڻن جي پوڄا، سنان، دان، ديا ۽ ڌرم تي هلندي ۽ پاپن کان پاسو ڪندي ئي تيرٿ استانن تي رهي سگهن ٿا. (هر هر مهادو شمڀو - ڪاشي وشو - ناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءُ ١٢ - سماپت.

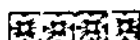
سداچار، سنان، نياس - ڌيان، دان وغيره جي مهما

سڀ رشي گڏجي: اي سوتجي مهراج! اسان کي اهڙو سداچار ٻڌايو جو سرڳ ڏيڻ وارو ۽ نرڪ جي ڏکن کان دور ڪرڻ وارو هجي؟

سوتجي مهراج: اي رشيئو! سداچار تي هلڻ وارو فقط براهمڻ ئي سچي سگهي ٿو جو ويدن جي حڪم موجب هلندو، اپياس ڪندو، ۽ وچار ڪندو. جيئن ۾ ويدن جو اپياس گهٽ ۽ راجنيتيءَ جو وڏيڪ ڄاڻن ڪي ڪتري - براهمڻ (پروهت، منتري

جي ڏيڻ وارا ٿيندا آهن.

سيڻي رشي ڳڻجي: سوتجي مهراج! هاڻي اسانکي جيڪر ڀڳوان شنڪر جا پوتر استان ٻڌايو جنهن جو آسرو وٺي استري پرش پرم پد کي پراپت ڪن؟ (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - اڌياءُ ١١ - سماپت.

مڪتيءَ جي ڏيڻ وارا استان ۽ پاپن کان بچڻ لاءِ اطلاع

سوتجي مهراج: اي رشيئو! پنجاهه ڪروڙ جوجن جيءَ پرٿوي جبل، جنگهلن ۽ ندين کي ڀڳوان شنڪر جي آگيا سان کڻي بيٺي آهي جنهن ۾ ڀڳوان جدا جدا مڪتيءَ جي جاين جوڙيون آهن، جن مان ڪيتريون ديوتائن، منين ۽ ديوتائن پنهنجي رهڻ لاءِ واريون آهن، جنهن ڪري اهي ماڻهن جي ڪلياڻ لاءِ تيرٿ استان ٺهي پيا آهن. انهن تيرٿ استانن تي هر هميشه سنان، دان ڌرم، ڪريا ڪرم، جاپ ۽ پوڄا پاٺ ڪرڻ گهرجي، انهيءَ طرح ماڻهو بيمار، غريب ۽ اپاهج (گونگي، لنگڙي، سورداس) ٿي پوندا آهن. جو انسان ڀارت ورش ۾ مرتيءَ کي پراپت ڪري ٿو سو پنهنجي پڃن جو ڦل پوري ماڻهوءَ جي جوڻ پائي سنسار ۾ پيدا ٿئي ٿو. ياد رهي ته انهن تيرٿ استانن تي ٿورو پڻ ڪيو ته گهڻو ڦل ملندو ۽ ٿورو به پاپ ڪيو ته وڏيڪ ڏک ڀوڳڻو پوندو جنهنڪري سڀائي هلڻ تمام ضروري آهي. سندو ندي ۽ ستلج نديءَ جي ڪناري تي گهڻائي پوتر استان آهن. سرسوتي نديءَ جي ڪناري تي به گهڻائي پوتر آستان آهن. هماليه کان گنگا ندي به پوترتا کان مشهور آهي جنهن جي ڪناري تي ڪاشي، پرياڳ وغيره پوتر استان آهن. هتي مڪر راس ۾ جڏهن سورج اچي ٿو ته سنان ۽ دان ڏاڍو ڦلدائڪ آهي. شونپدر نديءَ تي به مڪر راس ۾ جڏهن وسپت گره ايندو آهي ته سنان ۽ دان ڏاڍي ڦل ڏيڻ وارا ٿيندا آهن. نرمدا ندي ۽ گوداوريءَ ندين جي ڪناري تي به پوتر آستان آهن جي پرهم- هتيا ۽ گئو هتيا جهڙن پاپن کي ناس ڪرڻ وارا شولوڪ ۾ واسو ڪرائڻ وارا پوتر آستان آهن. ڪرشنا، تنگ پدرا ۽ سهيادري جبل مان نڪرندي ۽ ڪاويري ندين تي به ڪيترا ئي پوتر آستان آهن. بدريڪا آشرم ۽ نئمش آشرم ۾ به مڪر راس ۾ سورج ۽ وسپت گرهن جي اچڻ وقت سنان ۽ دان پاپن جي ناس ڪرڻ وارا ٿين ٿا. شنگهه ۽ ڪرڪ راس جي سنڪرانتي جي موقعي تي سندو ندي ۽ ڪيدارناٿ تيرٿن تي به سنان ۽ دان شولوڪ جي پراپتي ڪرائي ٿو. شنگهه راس ۾ سورج ۽ وسپت گره جڏهن اچن ٿا ۽ انهن سان گڏجي ستدي جو مهينو اچي ته گوداوريءَ جي پوتر جل ۾ سنان ۽ دان امر ڦل کي ڏيڻ وارا ٿين ٿا. جڏهن سورج ۽ وسپت گره ڪنيا راس ۾ گڏ اچن ۽ جمنا ندي ۽ شونپدر نديءَ ۾ سنان دان ڪجي ته امر ڦل پراپت ٿئي ٿو. جڏهن سورج ۽ وسپت گره تلا راس ۾ اچن

۽ سانجهيءَ هڪ هڪ هزار جاپ ڪجي ته ته شولوڪ جي پراپتي ملندي. جاپ ڪرڻ ڪري من جي شڌي ٿئي ٿي. سماڌيءَ ۾ وهندي جاپ من ۾ اهڙيطرح ڪجي ته پنهنجي ڪن ئي آواز نه اچي. جاپ ڪرڻ جي ڪن ئي آواز نه اچي. جاپ ڪي ئي شو پد جي پراپتي سمجهڻ گهرجي. براهمڻ ڪي 'اوم' اکر پنج اکرن واري منتر 'نمه شوايه' سان ضرور لڳائي اچارڻ گهرجي. ڪاش جو سمان، منتر جي ديکيا، ماترڪا - نياس ۽ ستيه سان پرلو انته ڪرڻ وارو ارهمڻ ۽ گياني گرو - انهن ڳالهين کي الم ڪري جاڻ. براهمڻ ڪي 'اوم نمه شوايه' منتر اچارڻ ڪرڻ گهرجي ۽ براهمڻ کان سواءِ ٻين استرن کي 'شوايه نمه' منتر اچارڻ ڪرڻ ساڳئي ئي قل ڏاڻ وارو رهندو يعني 'نمه' شبد پڇاڙيءَ ۾ هجڻ گهرجي جن ڪئي ڪن رشين زالن ۽ ٻين لاءِ 'نمه' شبد اڳ ۾ اچارڻ جي آگيا ڏني آهي، لهڪري سڀني لاءِ 'اوم نمه شوايه' منتر جو جاپ مفيد آهي. پنجن اکرن واري منتر جو ٥ ڪروڙ جاپ ڪرڻ سان ٻگران شنڪر - پد پراپت ڪرائي ٿو. هڪ، ٻن ۽ چار ڪروڙ جاپ برهما، وشنو، رڊر ۽ مهيشور - پد ئي پهچائين ٿا. حقيقت ۾ منتر ۾ جيترا اکر هجن اوترن اکرن مان هر هڪ لاءِ هڪ هڪ لک جاپ ڪرڻ جڳائي. جيڪڏهن هڪ هزار ڏينهن هر روز هڪ هزار "اوم نمه شوايه" منتر جو جاپ ڪجي ۽ هر روز براهمڻ کي ڀوڄن کارائي ته من - اڇا واري ڪم جي ضرور پورائي ٿي ويندي. براهمڻ کي هر روز ١٠٠٨ دفعا گايتريءَ جو جاپ ڪرڻ گهرجي ۽ ويد منترن جو اچارڻ ڪرڻ گهرجي. اهڙي طرح ويدن جو پاراين يعني پاٺ ڪرڻ ته شولوڪ ۾ واسو ڪرائڻ جو ساڌن سمجهڻ گهرجي. "اوم" اکر جو جاپ نه ڄمستائين ماڻهو جيئرو رهي تيستائين ڪرڻ جڳائي يعني انت ڪال تائين هر روز "اوم" جو هڪ هزار دفعا اچارڻ ڪرڻ انت ۾ شولوڪ ۾ واسو ڪرائڻ جو ساڌن آهي. جو ٻراٽي ٻگران شو جو مندر ٺهرائي ٿو يا ان ۾ باغ يا وڻ پوکائڻ جو بندوبست ڪرائي ٿو سو ته شو - ڀڳت انت ۾ شولوڪ ۾ واسو ڪري ٿو. جتي ماڻهن لنگ استاپن ڪيو آهي، اها جاءِ ١٠٠ هٿن جي ماپ تاءِ پوتر استان ڪري ڄاڻ. جتي رشين لنگ استاپن ڪيو آهي، اتي ١٠٠٠ هزار هٿن جي ماپ تاءِ پوتر استان ڪري ڄاڻ. جتي ديوتائن لنگ، استاپن ڪيو وار آهي، اتي چئني طرفن کان هڪ هزار هٿن جي ماپ تاءِ پوتر استان ڪري ليکبو ۽ جتي جيوتر لنگ (پنهنجو پاڻ نڪتل لنگ) نڪتل آهي اتي چئني طرفن کان ڏهن هزارن هٿن جي ماپ واري جاءِ تيرٿ استان ڪري ڄاڻ ۽ وري اهڙيءَ جڳهه ئي کوهه، تلاءُ ۽ نديءَ کي ٻگران شنڪر جي گنگا ڪري سمجهه جتي سنان ۽ دان ۽ مرڻ تائين رهڻ سان شو لوڪ جي پراپتي ٿئي ٿي. اهڙي استان ئي مرڻ سنسڪار (مرڻ کان پوءِ ڪريا ڪرم) ۽ مڪتيءَ کي پراپت ڪرائي ٿو. ڏينهن کي ٽن حصن ۾ ورهائجي ٿو. صبوح جو نت - نيم ڪرڻ گهرجي، منجهند جو ڪاميا وارو ڪم ۽ شام جو شانتي پاٺ. رات جي چئن پهرن مان پهرين ۽ پوين پهر چئڏي ڀاڱي پهرن ۽ ٻين پهر ٻگران شنڪر جي پوڄا لاءِ اُتم چيو وڃي ٿو ۽ اهڙي طرح پوڄا، آراڌنا ۽ آرتي وغيره الم قل

...ڄ ۽ سنهي ۽ ڳرل هئڻ گهرجي. لنگ ــ جيترو وڏو هوندو اوترو وڌيڪ ڦلدائڪ رهندو.
...يجمان يا پوڄا ڪندڙ اُن جلهاريءَ کان سواءِ لنگ جي وکڻ لاءِ ڪاريگر کان ومان ــا مندر
...ڌوالي جيهي جي ٻاهران ديوتائن جون شڪليون اُڪريل هجن ۽ اندر مضبوط شيشن ۽ آرسين
سان سينگاريو مندر ڏسڻ ۾ اچي. اُن مندر کي ٻاهران انيڪ پرڪارن جا موتي، ماڻڪ ۽ رتن
جڙيل هجن، يا ٻيءَ طرح سهڻي دلڪش نموني سينگاريل هجي. مندر جي اوڀر ۽ اولهه وارا
دروازا کليل هجن. مندر واريءَ جاءِ جتي شو لنگ استاپن ڪرڻو هجي اتي پنجاهه ۽ ٩ رتن
جهڙوڪ ـ نيلم لال، ولدوريه، شيام، مرڪت، موتي، مونگا، گومد ۽ هيرو ۽ ٻين سان گڏ
" سديو جات وغيره " وجهه منتر اچارڻ سان پورڻ گهرجن. شو لنگ جي پوڄن جان لاءِ
پوڄا ڪرڻ گهرجي. مٺن مائٽن، عزيزن دوستن وغيره سوڌو لنگ جي پوڄا ڪري اڳيءَ
۾ منترن سان آهوتيون وجهڻ گهرجن. آچاريه يعني پوڄا ڪرائڻ واري کي دڪشنا ڏيڻي ۽ خرچ
ڪجي ۽ پوءِ پوڄا ۾ شامل ٿيل مهمانن جو ڪاڌي وغيره سان ستڪار ڪجي ۽ ٻين گهرجائن
براهمڻن، غريبن، فقيرن ۽ يتيما ولدڙن کي گئو دان، اَن دان، وستر دان وغيره ڏيڻ گهرجي .

"اوم" منتر سان لنگ جي وکڻ جي پوڄا (پرتشٺا) ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طــرح مورتيءَ
جي پرتشٺا "نمه شواءِ" منتر سان ڪرڻ گهرجي. جتي لنگ جي پرتشٺا ڪرڻي هجي اُتي
اُتسو ملهائڻ لاءِ سواري ڪڍڻ جي نمت ۾ مورتيءَ کي وکڻ گهرجي. اهڙيطرح ٻنهي جي گڏ
پوڄا شو لوڪ پردان ڪرڻ واري آهي. ڀڳوان شنڪر جو لنگ روپ ۽ ٻين نمونن سان هر طرح
پوڄا ڪرڻ لائق آهي جهڙوڪ چر ۽ اچر (ستاور ۽ جنگم) يعني هڪ هنڌ بيٺل ۽ گهمندڙ
شيون. وڻ، ولهيون وغيره هڪ هنڌ بيٺل شيون مان آهن جن جي شورا پــاڻي وغيره ڏيڻ
سان ڪري سگهجي ٿي ۽ لنڊا جيئن جيترا وغيره گهمندڙ روپ مان آهن جن کي ڪاڌو وغيره
ڏيڻ ۽ لنگ جي پوڄا چئبي يعني سرشٽيءَ ۾ هر هڪ خلقيل شيءِ ــوءِ بيٺل هجي يـــا
گهمندڙ هجي ته ڀڳوان شنڪر جي پوڄا چئبي. ڇوري ۾ اُهن چيو ته خلق ۾ خالق جـــي
پوڄا سمايل آهي .

مندر جي پرسان جهنڊي جو هئڻ ضروري آهي. شو لنگ جي ١٦ طريقن (شوڊش اُپچارن)
سان پوڄا ڪرڻ گهرجي. جهڙوڪ آواهن، آسن، اَرگهه، گل، ڌوپ، ديپ، ڦل، سوپاري ۽ ڦرڻن
آرتي، نمسڪار ۽ موڪلائڻ ڪرڻ وغيره يٿا شڪتي هر روز ڪرڻ. ماڻهن کان استاپت لنگ،
رشين کان رکيل لنگ، ديوتائن دوارا مقرر ڪيل شو لنگ جي مٿئين طرح ٻڌايل ١٦ طريقن سان پوڄن
ڪجي يا پوڄا جي سامگري يا سامان وٺي ڏيڻ يا ميسر ڪرڻ واري ماڻهوءَ کي ۽ شو لوڪ جــي
پراپتي ٿئي ٿي. نيم سان پرڪرما، نمسڪار ۽ درشن واري ماڻهوءَ کي ۽ اُهي ٿئي ٿي مٿيءَ اُنــي،
ڪاڻ جي چيٽي، ڪل، ڪنير جي گل، ڦل، ٻڙ، مکڻ، پنيءَ (رکيا) وغيره مان ــ پنهنجي مرضيءَ
موجب شو لنگ هر روز ناهي. "اوم" يا پنجا اکر منتر "نمه شواءِ" جو ڏهه هزار جاپ ڪجي يا صبح

سڄو ملائي ”اوم“ شبد لکي ٿو. اهڙيطرح ”أ“ شبد مان ”ڏم“، ”ا“ شبد ”م“ ۽ ”م“ شبد ”ش“ ۽ ”پوڙي“ شبد مان ”وا“ ۽ وچ واري مکه مان ”يم“ سڄو ملائي ”اوم“ منتر مان ”نم شوايه“ منتر پيدا ٿيو. جنهن مان سڀ منتر ۽ ويد نڪتا آهن. هيءَ پنجن اکرن وارو منتر ”نمه شوايه“ ئي موکيه جو ساڌن يا ذريعو آهي.

نديڪيشور: اهڙيطرح ٻنهي جي گروءَ ڀڳوان شنڪر ان مهل برهما ۽ وشنوءَ ٻنهي جي مٿان ڪپڙو وجهي ٻنهي کي اهو منتر ٽي دفعا اچارڻ ڪرايو. ۽ انهن وري هٿ جوڙي پرارٿنا ڪئي.

برهما ۽ وشنو: اي پرڀو! توهان نراڪار آهيو ان ڪري — توهان جو پرڪاش آهي جنهن ڪري توهان کي نمسڪار آهي. توهان سڀ جا سوامي آهيو. توهان ”اوم“ آهيو. ”اوم“ توهان جو لنگ آهي. سنسار جي پيدا ڪرڻ وارا نمسڪار آهي. پنجن مکن وارا نمسڪار آهي.

ڀڳوان شنڪر: اي پٽروا! آردرا نڪشتر چوڏس ڏينهن هجي ۽ ”نم شوايه“ منتر جو جاپ ڪبو ته تمام وڏي ڦل جي پراپتي ٿيندي. مرگشر نڪشتر ۽ پنروس نڪشتر، اهڙا ٿي سنا سمجهڻ گهرجن. مهيني لنگ جي پوڄا صبوح ۽ منجهند جو ڪرڻ گهرجي. مهيني درشن - پوڄا لاءِ چوڏس جي اڌ رات جو پوري يا **پردوش** يعني ٿيرس جي اڌ رات جي شروع ٿيڻ مهل هجي. پوڄا ڪرڻ وارن کي مهيني مورتيءَ جي يا مهيني لنگ جي پوڄا هڪ جهڙي سمجهڻ گهرجي ۽ ان مان به لنگ جي پوڄا سريشٽ سمجهڻ گهرجي. لنگ جي پوڄا ”اوم“ منتر سان ۽ مورتيءَ جي پوڄا ”نم شوايه“ منتر سان ڪجي. (ائين چئي ڀڳوان انتر ڌيان ٿي ويا). (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشواناٿ گنگي.) وديشور سنگهتا (١) ڏهون اڌياءِ سماپت ٿيو.

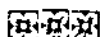
شو لنگ جي استاپنا ۽ پوڄا ڪئن ڪجي

رشين پڇيو: اي سوتجي مهراج! لنگ جي استاپنا ڪئن ڪرڻ گهرجي؟ ڪٿي ۽ ڪهڙي وقت پوڄا ڪرڻ گهرجي؟

سوتجي مهراج: لنگ جي استاپن ڪرڻ لاءِ تيرٿ استان، نديءَ جو ڪنارو، سندر باغ يا مندر هئڻ گهرجي. هڪ هٿ کان ٻئي هٿ ڪٽي وڃڻ لاءِ مورتي يا لنگ ٺهرائڻ گهرجي ۽ مٿو جڳهه، ٿي هر هميشهه قائم رکڻ لاءِ وڏي مورتي يا لنگ ٺهرائڻ گهرجي. لنگ مٽيءَ، پٿر، لوهه ۽ ڌاتن جو هئڻ گهرجي. لنگ جي ماپ ۾ گهٽ ۾ گهٽ پوڄا ڪرڻ واري جي هڪ آڱر کان ١٢ آڱرن تائين ڊگهائي هئڻ گهرجي ۽ جنهن پدارٿ جو لنگ ٺهيل هجي ته جلهاري به ان لنگ جي رکڻ جي جاءِ به ان مان ئي ٺهرائڻ گهرجي. باقي ٻاڻ لنگ (جنهن ۾ لنگ ۽ جلهاري گڏ گنڍيل هڪ ئي پٿر ۽ ڌاتوءَ جا ٺهيل هجن) لاءِ ڪوئي نيم يا بندش ڪونه آهي. جلهاري گول يا ٽڪندي يا چوڪندي يا کٽ جي پائي وانگر مٿان ۽ هيٺان ٿلهي ۽ وچڪري ۽

پرڪاشمي ۽ اڪر هو. هاڻي جيئن ماڻهو منگهر مهيني ۾ آرد را نکيتر واري ڏينهن تي مهيشور ڀارولي ۾ سونو مورتي ۾ ٻا لنگ جو درشن ڪندو سو مورتي ڪارتڪ (وڏي پٽ) کان ۾ وڌيڪ پيارو لڳندو ۽ جي پوڄا ڪندو آ. ان لاءِ واڻي ۾ واکاڻ نه ٿي ڪري سگهجي. جتي مان پرڪهت ليس الڪي لنگ. استان ۽ اروڻا - چل پرديش آسي رهندو. ۽ ماڻهن جي درشن ۽ پوڄا ڪرڻ لاءِ هي جهوتر- لنگ لڌو لي ويندو جو جهم ۽ مرليڙه جي ڪشتن کان ڇڏائڻ وارو رهندو.

مهيشا ۾ روپ آهن. اڪار لنگ برهم روپ آهي ۽ ساڪار مورتي مهيشور روپ آهي. لنگ مهيشي لئاڻي آهي. مهيشي لنگ جي پوڄا ڪرڻ واري ۾ ۽ مورتي ۾ ڪر پيد ڪرڻ آهي پئي هڪ آهمون. هر مورتي ۾ لي سمائجي ويندو. مهيشي مورتيءَ هولدي ۾ مهيشي لنگ ڪالسراءِ اها جاءِ ڪيتر ڪرڻ سڏي سگهجي. (هو هر مهادار شهيرو- ڪاشي وشرانف ڳنگي) وڌيشور سنگهتا (١) - أڌيائو ٩ سماپت.

پلڇن اڪرن واري منتر جي مهما

برهما ۽ وشنو. اي پرڀو! سرشٽي ۽ ان سان لاڳاپو رکندڙ ڪهڙا پنج ڪم آهن سي ڪرپا ڪري ڪراي سمجهايو؟

ڀڳوان شنڪر: مهيشي ڪمن کي سمجهڻ ڪٺن آهي. سرشٽي ۽ پالڻ ۽ سنگهار ۽ لوپاڻ ۽ انوگرهه - اهي مهيشا جڳت سان لاڳاپو رکندڙ ۵ ڪم آهن. سنسار جي رچنا کي 'سرشٽي' چئجي ٿو ۽ انجي قائم رکڻ کي 'پالڻ' چئجي ٿو ۽ ان جي ناس ڪرڻ کي 'سنگهار' چئون ٿا ۽ انجي اڌار ڪرڻ کي 'لوپاڻ' چئبو ۽ انجي مڪتيءَ کي 'انوگرهه' چئبو. انهن مان چار سنسار ۾ هلن چلن ٿا باقي پنجون مون ۾ رهي ٿو. مهيشا پڃس انهن کي ۵ پسولن ۾ ڏسن لسا. ا-ول-ريءَ ۾ پيدائش ۽ جل ۾ پالنا، ا-اه. ۾ ناستي ۽ هوا ۾ واڌارو ۽ آڪاش ۾ مڪتي. پراڻيءَ مان هر هڪ شيءِ جي پيدائش لمدي آهي ۽ جل سب جي رکيا ۽ پالنا ڪندو آهي. اهو سب کي ڀسم ڪري ٿي ڇڏي ۽ هوا سب کي واڌارو ڏئي ٿي ۽ آڪاش هر هڪ تي ڪرپا ڪري ٿو. ودوان ماڻهن کي هيءَ وشيه هن لموني سمجهڻ گهرجي ته هنن پنجن پرلن جي بار کڻڻ لاءِ لي مرلکي ۵ مک (مڪهن) آهن يعني چئن تي دشائن ۾ چار مڪهن ۽ پنجون مرڪ وچ ۾. اي پترو! لوهان پنهي امسالون ڪري مولکي حرش ڪري مولکان ا-. ڪم ڇهڙوڪ هڪ پيدائش ڪرڻ جو ۽ پيو پالنا ڪرڻ جو پنهجي پنهنجي لاءِ ورتا آهن. باقي ا-. ڪم (مهيشي اسي الڳ روپ) رڌر ۽ مهيش ورتا آهن. لنٺ هڪ مڪتيءَ جو ڪم ولڻ لاءِ ڪرلي سمرپڻ ڪرا آه. ليهيسڪري ان گيان جي ولڻ لاءِ "اوم" منتر جو جپ ڪرڻ گهرجي. هيءُ منتر مهيشي آلما آهي انجي جپڻ سان مهيشي يادگيري لمندي. مهيشي اتر طرف واري مڪهن مان 'أ' شبد اوله، واري مک مان 'أ' شبد، ڏکڻ واري مک مان 'م' شبد، اوبر واري مڪهن مان 'بڙي' شبد ۽ وچ واري مک مان

اهو ٻڌندي ئي ڀيرو ڀهادر برهما جي هڪ سسي ڪاٽي ڇڏي. ان ڪري ٻه وشنوءَ برهما لاءِ ٻئي اچي پراٿنا ڪئي ته ڀڳوان شنڪر سرڪار ڪندي چيو، "اي برهما! تو ايشور ٿيڻ ڪندي ۽ ڪپٽ ڪيو آهي تنهنڪري ڇٽ سنمان سان هوندي ۽ تنهنجي پوڄا ڪرڻ ٿيندي ۽ اتسو ڪرڻ ملهائيا." ساڳي ٻگهين جو گهرو سمجهي ڪري تنهنجو سنڪار ڪيو ويندو ۽ اهو ٻگهه سڦل نه ٿيندو جتي تنهنجو آسن نه ٿيندو." ڪيتڪيءَ جي گل ڏانهن اشارو ڪندي ڀڳوان شنڪر چيو، "اي ڪيوراج! تاڪاڻ نه تو ڪوڙ ڳالهايو آهي تنهنڪري منهنجي پوڄا ۾ توسان نه ٿيندين!" گل وراڻيو، "اي دادن جيسا دار مهادارا! توهانجي سمرڻ ڪرڻ سان ماڻهن جا انيڪ پاپ نشٽ ٿي ويندا آهن سو ٿي توهانجي ساڪيات درشن ڪرڻ سان منهنجا پاپ ناس نه ٿي سگهندا؟ اهڙيطرح پرارٿنا ڪرڻ سان ڀڳوان چيو، "منهنجا وچن اجايا نه ويندا. وشنو ۽ ٻين ديوتائن جي پوڄائن ۾ تنهنجو جنم سڦل ٿيندو ۽ منهنجي پوڄا جي منڊپ سينگارڻ ۾ تون ڪمالتو رهندين." (هر هر مهادار شنڀو-ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١)- اڌياءُ اٺون سماپت.

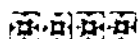
مهاديو جو برهما ۽ وشنوءَ کي پنهنجو روپ ۽ لنگ پوڄا ٻڌائڻ

نديڪيشور: پوءِ نه ٻئي برهما ۽ وشنو ڀڳوان شنڪر کي نمسڪار ڪري هٿ جوڙي کاٻي ۽ ساڄي پاسي کان چپ چاپ ڪري ٿي اٿي رهيا. وري انهي آئي ساڪيات پرگهٽ پوڄيم مهاديو کي اوچ آسن تي ويهاري انهن جي 'پرش وستن' سان پوڄن ڪيائون. 'پرش وستر' جي معني آهي نه گهٽي وقت لاءِ جتاءُ ڪندڙ شيءِ ۽ جا اوري وقت تائين هلي تنهن کي 'پراڪرتي-وستر' چئبو آهي. 'پرش-وستن' جهڙوڪ هار، نروا، مٺن سان جڙيل منڪ، ڪنڊل، اگنيوپوت (جنيو)، گلن جون مالهائون، ريشمي وستر، منهي، ڪافور، چندن، ڌوپ، ديپ، ڇٽ، وغيره سان پوڄا ڪئي.

مهاديو: (خوش ٿي ڪري ۽ مشڪي ڪري چيو) اڄوڪو ڏينهن مها شوراتري ڪري ليکيو ويندو ۽ تاڪاڻا جو توهان ٻنهي گڏجي ڏاڍي پريم سان منهنجي پوڄا ڪئي آهي ۽ اهڙيطرح منهنجي اڪار روپ 'لنگ' ۽ ساڪار روپ 'مورتي' جي پوڄا ڪندو سو مونکي امام پيارو لڳندو. جو ان شوراتريءَ ڏينهن اندران کي وس ڪري منهنجي شڪتيءَ آهر منهنجي پوڄا ڪندو، تنهنجو ڦل هن طرح جاڻڻ گهرجي. جو ماڻهو جيڪر هڪ سال سانده منهنجي پريم سان پوڄا ڪري انهن جيترو ڦل فقط هن هڪ ڏيا شوراتريءَ ۾ پوڄا ڪرڻ سان ملي ٿو. جهڙيءَ طرح چندرما جي اپرڻ سان سمنڊ جي رڌڻ جو وقت اچي ٿو اهڙيطرح هن رات جي پوڄا ڪرڻ ڪري منهنجي ڌرم جو هيءُ ڏانهن منهنجي استاپن ڪرڻ لاءِ ڪلياڻڪاري آهي. پوران جڏهن مان 'اگنيءَ جو لنب' روپ ٿي پرگهٽ ٿيو هوس ته وقت مگهر (مارگشيرشي) مهيني ۾ آردرا نکيتر وارو

لٺي مان هيٺ ڪري پيو جنهن کي ڏسي برهما بلڪل خوش ٿيو ۽ چيائين، "اهو مون انت لڌو آهي - انت لڌو آهي." اهي چوندي ان گل کي چيو، "اي مهاراج! توکي ڪنهن ڇاڙهيو آهي. مان هن اگني جي لٺ جي انت لهڻ جي ڪوشش ۾ اڻ سڦلتا حاصل ڪئي آهي پر توکي ڏسي هيٺئين سموري خبر پئجي ويندي." ڪيتڪيءَ جي گل چيو، "اي برهما! هن جي انت لهڻ جي ڪوشش نه ڪر ۽ مان ڪيتري وقت کان هن اگنيءَ جي لٺ ۾ شنڪر جي مستڪ تي چڙهيل هيس." برهما چيو "اي مهاراج! ڇڪر پلا مون سان گڏجي وشنوءَ وٽ هل ۽ چئه ته مون هن اگنيءَ جي لٺ جو انت لڌو آهي ۽ تون شاهد آهين." ڪيترن لوڙائن کانپوءِ آخر ڪيتڪيءَ جي گل ڪوڙ ڳالهائڻ سويڪار ڪري برهما سان گڏ وشنوءَ وٽ آيو. برهما چيو، "اي وشنو! مون هن اگنيءَ جي لٺ جو انت لڌو آهي ۽ هي ڪيتڪيءَ جو گل شاهد آهي." اهي ٻڌندي وشنو برهما کي نمسڪار ڪئي ۽ سورهن اپچارن سان پوڄا ڪرڻ شروع ڪئي. مس ته اگنيءَ جي لٺ مان پرميشور پرگهٽ ٿيو جنهن جي چرڻن کي پڪڙيندي وشنوءَ چيو، "اي شنڪر! اسان توهانجي ڳولها جي ڪيتري ڪوشش ڪئي پر اسان ٻنهي وارن کان توهانجو ملڻ بلڪل مشڪل ٿي ويو. توهان ڪرپا ڪريو ۽ اسان جا پاپ ناس ڪيو." ڀڳوان شنڪر خوش ٿي چيو، "اي وشنو! مان تنهنجي سچ ڳالهائڻ تي ڏاڍو پرسن ٿيو آهيان ۽ تون ايشور جي لڄا رکندين ۽ سچ ڳالهايو آهي تنهن ڪري تنهنجي به مون وانگر جدا جدا مندرن ۾ پوڄا ٿيندي." اهو ڏسي سڀ ديوتائن پرسن ٿيا ۽ گلن جي ورکا ڪرڻ لڳا. (شو مهاپراڻ شدير - ڪاشي وشرنامه گنگي) ودياشور سنگهتا (۱) اڌياءُ ۷، سماپت.

برهما ۽ ڪيتڪيءَ جو گل

نندڪيشور: مهاديو برهما جي اڀمان دور ڪرڻ لاءِ ڀئيروي ڀيرڪئين (اکين جي پڻ) مون سان پنڊ جي رچنا ڪئي جنهن ڀهادر ويهو اڀمان نمسڪار ڪندي چيو، "اي ديون جا ديو مهاديو! مهيندي لاءِ ڪهڙي آگيا آهي." ڀڳوان شنڪر چيو، "اي پترو بهادر! تون هن وقت ڪري برهما جي ڪوڙ ڳالهائڻ واري سسي ڌڙ کان ڌار ڪر."

برهما ۽ وشڻو

ننديڪيشور: هڪ دفعي وشڻو پنهنجي سيج تي آرام ڪري رهيو هو ۽ لڪشمي ان وٽ براجمان هئي. گروڙ ۽ ٻيا پارشد به هئا ته برهما به گهمندي ڦرندي اچي نڪتو. وشڻوءَ کي آرام ۾ سمهيل ڏسي ڪروڌ ۾ ڀرجي چوڻ لڳو، "تون ڪير آهين جو مونکي ڏسي به ائين سمهيو رهيو آهين. اي پٽ! جلد اٿ ۽ مان تنهنجو سوامي آيو آهيان. جو پنهنجي وڏن کي ايندو ڏسي ادب سان وهنوار نه ڪندو آهي اهو مورک ۽ پرائشچت ڪرڻ جي لائق آهي."

وشڻو ڀڳوان (پنهنجو غصو اندر ۾ ئي ڪري ٻاهران ميٺاج واريءَ واڻيءَ ۾ چيو) "اي پيارا! ڀلي آئين. تنهنجو ڪلياڻ ٿئي. هيٺر تنهنجون اکيون ڪونيءَ ڀڏيءَ ۾ آهن ۽ مڪ اچاڻي ڪري رهيو آهي. مان تنهنجو پالڻهار ۽ جڳت جو وڏو پتا آهيان. تون منهنجي ناڀيءَ (دن) مان پيدا ٿي ڪري مونکي "پٽ" شبد ڪوٺيندي اپمان ڪري رهيو آهين. مان سواشت آهيان ۽ سوامي آهيان." اهڙيءَ طرح لفظي چڪتاڻ وشڻو ۽ برهما جي وچ ۾ مهاڀيانڪ يڌ جو اگرو روپ ورتو. وشڻوءَ ماهيشور شستر برهما جي ڇاتيءَ ۾ اڇلايو. سڀ ديوتائن هيءَ جڳت کي ناس ٿيڻ واري روپ ڪار ڏسي ڪنبڻ لڳا ۽ ڀڳوان شنڪر جو آسرو ڳولهڻ لاءِ ٻڪ ٻوڙ ڪرڻ لڳا ۽ نيٺ ڪيلاش پربت جي چوٽيءَ تي پارواتيءَ ساڻ گڏ شنڪر ڀڳوان کي ڏٺائون. اکين ۾ آنسون آڻي نمسڪار ڪندي پرارٿنا ڪيائون. سڀني ديوتائن کي ڌارج ڏيندي ڀڳوان شنڪر گنڀير واڻيءَ ۾ وراڻيو. (هر هر مهاديو شنڀو - ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) ادياءِ ٦ سماپت.

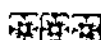

اگنيءَ جي ٿنڀ مان شنڪر جو پرگهٽ ٿيڻ

ڀڳوان شنڪر: اي ديوتائو! توهان جي اچڻ کان اڳ ۾ ئي وشڻوءَ ۽ برهما جي گهماسان يڌ جي ڄاڻ پئي ۽ هيٺر توهان دلجاءِ ڪريو." ائين چئي ڀڳوان شنڪر پاروتي ۽ سڀني ديوتائن سوڌو سندر وماڻ ۾ چڙهي روانو ٿيو، جتي برهما ۽ وشڻو سنسار جي ناس ڪرڻ وارن استرن ۽ شسترن واريءَ خونخوار لڙائيءَ ۾ اٽڪيل هئا. تمام وڏي اگنيءَ جي **ٿنڀ** جي روپ ۾ ٻنهي جي وچ ۾ اوچتو پرم شنڪر ڀڳوان ڪڙڪو ٿي پيدا ٿيو. اگنيءَ جي **ٿنڀي** جي ڪڙڪي ٿيڻ سان ٻنهي جا هٿ ئي ٿي هٿيار شستر ۽ استر اچي بند پيا. برهما ۽ وشڻو وائڙن وانگيان هڪ ٻئي ڏي نهارڻ لڳا ۽ ان اگنيءَ جي ٿنڀي جي آتم ڳولها ڪرڻ لڳا. وشڻو سوئر جو روپ ڌاري پاتال ۾ پهتو ۽ برهما هنس جو روپ ڌاري آڪاش ڏانهن اڏامي ويو پر آخر ٿڪجي "اي انت - اي انت" ڪندا واپس وريا. برهما ۽ وشڻو جي ڪمزوريءَ تي ڀڳوان شنڪر ٿورو کلڻ لڳو. ڪيتڪي جو گل (ڪيتڪي گل جو شنڪر جي مستڪ تي چڙهيل هو) ان اگنيءَ جي

سنتڪمار پرم سندر برهم ڏانهن روانا ٿي ويا.

سپ رشي: اي سوتجي مهراج! شروڻ ڪرڻ ۽ منن ـ مڪتيءَ جا ساڌن توهان چڪيءَ طرح مثال سان سمجهايا مگر انهن ساڌن جي اَسمرٿ ڪرڻ وارو مڪتي حاصل ڪيئن ڪري؟ (هر هر مهادير شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) ودييشور سنگهتا ٣ ۽ ٤ آڌياءُ ـ سمايت.

شولنگ جي پوڄا جو رهسيه ۽ انجي مهما جو ورڻن

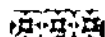
سوتجي مهراج: اي شوناڪا! جو شروڻ، ڪرڻ ۽ منن ـ ساڌن ۾ اسمرٿ ڀڳوان شنڪر جي مورتي يا لنگ ڪنهن ثبوت، مٺ، مندر يا شوالي ۾ استاپن ڪري اَنسومنهالي، پنچامرت (ڏڌ، ڪير، مکڻ، ماکي، کنڊ) تلڪ، چانور، گل، ڌوپ، ديپ، موسم جي ميون، عطر، انبير، پڳ پرساد، ڇٽ، چولو ۽ وسترن سان مورتي يا لنگ جي پوڄا ڪندي، جنهن سان ڪيترائي مهاتمائون مڪت ٿي ويا آهن.

سپ رشي: سڀني ديوتائن جي پوڄا مورتي ۾ ٿيندي آهي مگر ڀڳوان شنڪر جي لنگ يا مورتي ۾ سو ڇو؟

سوتجي مهراج: اي رشيئو! توهان جو سوال پاڪ ۽ عجب آهي. هن جو جواب فقط مهاديو پاڻ ئي ڏئي سگهندو. پهرين گروءَ وياس جي مکارولد سان جيڪي ۽ جيئن طرح مون ٻڌو آهي سو ئي ورڻن ڪريان ٿو. ڀڳوان شنڪر نراڪار به آهي ته ساڪار به آهي. سندس نراڪار روپ لنگ آهي ۽ ساڪار روپ مورتي چئجي، تنهن ڪري شنڪر ڀڳوان ساکيات برهم آهن ۽ ٻيا ديوتائون برهم ڪونه چئبا. اڳيئن سمي ۾ مندراچل پربت تي برهم پتر سنتڪمارن ساڳيو ئي سوال نندڪيشور کان پڇيو هو.

سنتڪمار: اي نندڪيشور مهراج! ڀڳوان شنڪر کانسواءِ جيڪي ديوتائون آهن تن سڀني جي پوڄا مورتيءَ سان ڪئي وڃي ٿي پر شنڪر جي پوڄا لنگ يا مورتيءَ سان سو ڇو؟

نندڪيشور: اي سنتڪمارو! لنگ ساکيات برهم جو نشان آهي. ڀڳوان شنڪر برهم روپ آهي ۽ نراڪار آهي. تنهنڪري انهي پوڄا نراڪار لنگ ۾ ڪئي ويندي جو سمورڻ ويدن جو وچن آهي. اڳيئن سمي ۾ برهما ۽ وشنوءَ جي وچ ۾ جنگ لڳي هئي ۽ انهن کي نراڪار شنڪر ڀڳوان ٺيڪ واري لنب مان لنگ جو روپ پرگهٽ ڪندي سندن اڀمان دور ڪيو ۽ ان ڏاڏ ڏانهن وقت کان وٺي ڀڳوان جو لنگ روپ پرسڌ آهي. (هر هر مهادير شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) ودييشور سنگهتا (١) ـ ٥ آڌياءُ ـ سمايت.

ملي سگهندو آهي ۽ ان ۾ ڀڳتي حاصل ٿيڻ سان ئي منش سنساري بنڌن کان مڪتي پائي ٿو ديوتا
جي ڪرپا سان ئي منش ۾ ڀڳتي ڀاونا پرگهٽ ٿئي ٿي ۽ هڪ چت ۽ من سان ڀڳتي ڪرڻ
ڪري ئي ديوتا جو درشن پراپت ٿئي ٿو. نيڪ جنم ٻيءَ مسان سلو ۽ وري سلي مان ٻيو-
لنهنڪري توهان سڀ اُتم رشيشو! ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا حاصل ڪرڻ لاءِ هيٺ ٻڌايل
ئي وڃي هزارن ورهين تائين ٽڪيه ڪيو ته ٻڌو. ٻيءَ ڀڳوان شنڪر جي ڪرپا سان وڏن ۾
چيل ساڌن- ساڌن ودّيا جو ترشانڪي گيان ملندو.

شوپد جي پراپتي ئي ساڌن آهي ۽ ان جي سيوا ئي ساڌن آهي ۽ ان جي ڪرپا سان
هر روز ۽ نيم وارن ڪمن ۾ ڦلن جو تياڳ ئي ساڌڪ آهي. ويدن انوسار ڪرم جو ڪرڻ ۽ ان
جي ڦل کي شو- چرڻن ۾ سمرپڻ ڪرڻ ئي پرميشور جي پد جي پراپتي آهي. ڪنن دوارا
ڀڳوان جي نام، گڻن ۽ ليلائن جو ٻڌڻ وائيءَ دوارا ڀڳوان جو ڪيرتن ۽ ٻيهن ڪرڻ، من
دوارا منن ڪرڻ ئي هندائڻ اڌي شرلين ۽ سمرلين جا وچن آهن، جنهن جي ذريعي سڌي
ملي ٿي. ماٿور اکين سان ڏسي ان وستوءَ ۾ من لڳائي سگهجي ٿو مگر جا شيءِ رواجي اکين
سان نٿي ڏسي سگهجي ان جي ٻڌڻ سان ماٿوانکي پراپت ڪرڻ لاءِ من ۾ چاهنا ضرور رکي ٿو.
اهڙي طرح حاصل ڪرڻ جو ٻيهرين ساڌن (ذريعو) ٻڌڻ آهي. گروءَ جي مک مان ٻڌڻ
ڪري سياڻا ماٿور وستوءَ جو ڪيرتن ۽ منن ڪرڻ شروع ڪندا آهن. آهستي آهستي ڀڳوان
نام جو ڪيرتن ڪندي من جي اوستا منن ڪرڻ ۾ اُڀندي ويندي. سنساري ڀوڳ ۽ ولاس
کان اندرين ۽ من هٽائيندا وڃندا ۽ ڀوءَ سنساري لاڳاپا ۽ شرشن ميٺي الشوري
آنند ايندو رهندو. ڀڳوان شنڪر جي پوڄا، نام سمرڻ، گڻن جو ورڻن، روپ جو سمجهڻ ۽
ليلائن ۾ هڪ چت سان من کي لڳائڻ وغيره ئي منن ڪرڻ ۽ هندائڻ آهي جو ٽيون مهيشور
(شنڪر) جي ڪرپا سان ئي اهڙو آنند ملي سگهندو.

سوتجي مهراج- اي مهيشورو! هن ساڌن جي مقام ۾ مان توهانکي هڪ پراڻي مثال
ٻڌايان ٿو، جنهنکي توهان ڌيان سان ٻڌو. پراشر مني ۽ جو پت مهيندر گردار وياس جي
مهراج هڪ دفعو سرسوتي نديءَ جي ڪناري تي تپسيا ڪري رهيو هو اوچتو هڪ ڏينهن
سورج سمان تيجسوي وماڻ ۾ ٻالرا ڪندي اُتما- پتر سنتڪمار اچي ٽڪيا ٿيا، جن
سمهجي گروءَ وياس جي مهراج کي ڌيان ۾ مگن ڏٺو. ٿوريءَ دير کان پوءِ جاڳڻ تي سمهجي
گروءَ وياس جي مهراج اُتما پتر سنتڪمارن کي پنهنجي اڳيان بيٺل ڏٺو ۽ هڪدم اٿي ڪري پيرن
۾ پرڻام ڪيو ۽ ارگهه آسڻ ڏنو. سنتڪمارن نمرتا سان هٿ ڪري هي وچن چيا، "اي رشي! توهان
ڪنهن سچيءَ وستوءَ جي پراپتيءَ جي چنتا ۾ آهيو ۽ اها سچي وستو آهي ڀڳوان شنڪرا
ڀڳوان شنڪر جو شروڻ، ڪيرتن، منن- انهن ساڌن ويدن انوسار چيل آهن. اهي ٽي
ساڌن جي ٻئي ۾ اچي رهندا ويندا وڃي مندرا چيل پراٿ تي ٻيهاسين جتي مشهور شو جي آڻيا
نند يشور آيو، جنهنجي اسانتي ڏاڍي ڪرپا ٿي ۽ جنهن ٽي ساڌن اسانکي ٻڌايا، ويد وياس کي الٻي چوندي

ڪرڻ سان ڪلجگ جا پاپي پراڻي اُڌر گتيءَ کي پراپت ٿين ٿا. ڪلجگ جا پاپ تيستائين ٻي طرف ٻيا جهنگ ۾ پيا گوڙيندا جيستائين شو پراڻ جو ڪٿن ٻي پرالڪ نہ ٿيو آهي . هن کي ويد جي برابر سمجهڻ وارو آهي، جنهن جي سڀ کان اڳ ڀڳوان شنڪر اساڻ رچنا ڪئي آهي. (١) وديشور سنگهتا (٢) ردر سنگهتا (٣) ونائڪ سنگهتا (٤) اُما سنگهتا (٥) ماتري سنگهتا (٦) ايڪادش ردر سنگهتا (٧) ڪيلاش سنگهتا (٨) شت ردر سنگهتا (٩) ڪوٽي ردر سنگهتا (١٠) سهسر ڪوٽي ردر سنگهتا (١١) وايوي سنگهتا (١٢) ڌرم سنگهتا. هن شو پراڻ جا ١٢ پرلو ڀاڱا آهن. وديشور سنگهتا ۾ ڏهه هزار شلوڪ آهن- ردر سنگهتا، ونائڪ سنگهتا، اُما سنگهتا ۽ ماتري سنگهتا - هر هڪ ۾ اٺ اٺ هزار شلوڪ آهن. ايڪادش ردر سنگهتا ۾ ١٣ هزار شلوڪ، ڪيلاش سنگهتا ۾ ٦ هزار شلوڪ، شت ردر سنگهتا ۾ ٣ هزار شلوڪ، ڪوٽي ردر سنگهتا ۾ ٩ هزار شلوڪ، سهسر ڪوٽي ردر سنگهتا ۾ ١١ هزار شلوڪ، وايوي سنگهتا ۾ ٤ هزار شلوڪ ۽ ڌرم سنگهتا ۾ ١٢ هزار شلوڪ آهن. انهيءَ طرح مول شو پراڻ ۾ ڪل هڪ لک شلوڪ آهن پر ويد وياس جي مهراج مختصر ڪري ستن سنگهتائن ۾ ٢٤ هزار شلوڪن ۾ ظاهر ڪيو آهي، جنهن ڪري هي سڀني پراڻن ۾ چوٿون نمبر ليکيو وڃي ٿو. اڳئين سمي ۾ ڀڳوان شنڪر هڪ ڪروڙ شلوڪن ۾ پراڻ - ساهتيہ جي رچنا ڪئي. دواپر يگ ۾ وياس مهراج پوءِ رشين سان گڏ چئن ڀاڱا ڪري پراڻ - ساهتيہ کي ۽ لکن شلوڪن ۾ مختصر ڪري ١٨ پراڻن جي رچنا ڪئي جنهن مان شو پراڻ ۾ ٢٤ هزار شلوڪ ڪيا ويا ۽ ١٢ سنگهتائن مان ٧ سنگهتائون قائم رکيون ويون جن ۾ ويدانت جو تت سمايل آهي جو عام لوڪن جي ڪلياڻ لاءِ ڌرم، اَرٿ، ڪام ۽ موکش جي حاصل ڪرڻ جو ساڌن آهي. جنهن کي پڙهڻ، ٻڌڻ ۽ ابياس ڪرڻ سان شو ڀڳت اُهو پد کي حاصل ڪري ٿو. (هر هر مهاديو شنڀو. ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) - پهريون آڌياءُ سماپت .

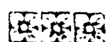

شروڻ - ڪيرتن ۽ منن ڪرڻ

سوتجي مهراج: اي رشيئو! شو پراڻ ۾ ڀڳتي، گيان ۽ وئراڳ - تنهن ڪٿا جو خاص طرح ورڻن ڪيل آهي. ورڻن ڪلپ ۾ ڪئين مها رشين هن سرشٽيءَ جي پيدا ٿيڻ بابت ڳالهين ٻولهين ڪندي پساڻ ۾ الجهي پيا. تڏهن سڀئي گڏجي پهچي شنڪا نوارڻ لاءِ اچي برهما جي شرڻ ورتي ۽ چيائون، " اي پرڀو! لوڪن سمورن جڳت جي ڌارڻ پوشڻ ڪرڻ وارا آهيو مگر اسان اهو ڄاڻڻ ٿا چاهيون تہ سڀني عنصرن ۽ تتن کي ڄاڻڻ وارو وڏي ۾ وڏو طاقتور ڪير آهي ؟

برهما: اي رشيئو! جو سڀني ديوتائن سان گڏجي هن سنسار ۾ پرگهٽ ٿيو سڀ ديوتائن جو ديو مهاديو آهي. برهما، وشنو، ردر ۽ اندر اُن ۾ سمايل آهن ۽ هو سڀ برهمانڊ جو سوامي آهي. ڀڳتي ڪرڻ سان ئي

ويد وديا وڪڻي پنهنجو پيٽ گذران ڪرڻ لاءِ آيا ڏسڻ ۾ ايندا. ڌن ڪمائڻ لاءِ ئي وديا جو ابياس ڪندا ۽ اهنڪار ۾ ڀرپور رهندا. پنهنجي ذات جي ڪرم کي ڇڏي ڏيندا. گهڻو ڪري ٻين کي ٺڳيندا. ترڪال سنڌيا کان دور رهندي، برهم گيان کان اڻڄاڻ هوندا. ڪتري ۽ پنهنجي ڌرم جو تياڳ ڪندا. ڪسنگ ۾ پاپي ۽ دراچاري رهندا. بهادري عدم پيدا هوندي. خراب ڪرمن ۽ چورائن وغيره سان پنهنجو گذران ڪندا. شودرن جهڙو ورتاءُ ڪندا ۽ انهن جو چت ڪامنائن جو غلام بڻجي پوندو. ونشيه وري پنهنجي ڌرم ٽان ڪرائل، خراب سنگت ۾ قائل، فقط پئسي ڪمائڻ جي لالچ وارا، تور، ماپ ۽ ڪچهريءَ ۾ ڪوڙي ٻڌي رکڻ وارا رهندا. شودر وري براهمڻ ڪرائڻ ۾ اڳرا پيشانيءَ ۾ ٽڪا ٽڪا، ڪرم ڌرم کي ڇڏي هسار سيڪار ۾ هردم تيار هوندا. ڪميڻي ۽ براهمڻن جي گلا ڪرڻ وارا هوندا، وري جي ساهوڪار هوندا ته خراب ڪمن ۾ لڳل هوندا پر جي ودوان هوندا سي اجائي ٻڪ شڪ يا واد وواد ڪرڻ ۾ اڪل هوشيار هوندا. پاڻ کي وڏ گهراڻا سمجهي اتر چالي شادان ڪرڻ ۾ فخر وٺندا ۽ سيني ڌرمن سان ملي چوٽ ڇاٽ جو ٽالو نشان ميٽي ڇڏيندا. ڪلجڳ ۾ زالون پڻ شرم ۽ حياءُ جو ليڪو لنگهي ويندئون ۽ پنهنجن مڙسن جي اي عزتي ڪرڻ ۾ وسان ڪونه گهٽائينديون. سس سهري سان دوهه ڪنديون، خراب ڪاڌو کائينديون ۽ ترلچ اموڙي گلي ڪيڪاربنديون. مڙسن جي سيوا ڪرڻ ۾ ڪيپائينديون. اهڙيءَ طرح جن جي ٻڌي ناس ٿي ويندي ۽ ڌرم تياڳ ڪندا ته پوءِ وري هو لوڪ ۾ سک ڪٿان پائي انت ۾ اُتم گتي حاصل ڪندا! الهيءَ چنتا ۾ اسانجو من وياڪل ٿي رهيو آهي ۽ اوهان ڪرپا ڪري ٻڌايو جو سيني ڳالهين جا توهين ڄاڻو. سوتجي مهراج سڀ ٻڌي ڪري، اندر ۾ ڀڳوان شنڪر جن ڌيان ڪري هي لفظ وراڻيا. (هر هر مهاديو شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) وديشور سنگهتا (١) پهريون آڌياءُ - سماپت.

شو پراڻ جي واقفيت

سوتجي مهراج: اي سادو سماج! اوهان ڏاڍي سهڻي ڳالهه پڇي آهي. توهان جو سوال ٽنهي لوڪن جي فائدي لاءِ آهي. مان گرديو وياس کي من جي من ۾ نمسڪار ڪري اوهان جو پرلم ڏسي هيءُ وشيه ورنن ڪريان ٿو. توهان عزت سان ڪن لائي ويهي ٻڌو. سيني کان اُتم جو شو پراڻ آهي سو ويدانت جو تت آهي ۽ پهي ٻڌائيندڙ ۽ ٻڌندڙن جي سيني پاپن جي ناس ڪرڻ وارو آهي. نه فقط اتنو ٻـر پرلوڪ ۾ پرمارٿ وستوءَ جي ڏيڻ وارو ۽ خاص ڪري ڪلجڳ ۾ ڪيل پاپن کي ناس ڪرڻ وارو پڻ آهي. هن پراڻ ۾ ڀڳوان شنڪر جو اُتم جس ورنن ڪيل آهي. اي براهمڻو! ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موڪش اهي ڇئن ئي پرشارٿن جي ڏيڻ وارو شو پراڻ پنهنجي ئي پرڀاءُ سان پنهنجي مهما وڌائي رهيو آهي. اي سڄڻو! هن سيني ۾ اُتم پراڻ جي ابياس

* شري شو پراڻ *

وديشور سنگهتا (١)

جڳت جي پتا ۽ ماتا کي سلام - ڪرڻ وارن ۽ نمسڪار مان،
وديشور سنگهتا جو ڪرڻ مان بيان - پڙهڻ آهي لاهڻ ۾ ڳوڙهو گيان.

۞۞۞۞

ويد وياس جڏهن گنگا جمنا سنگم وٽ پرياڳ راڄ تيرٿ ۾ رهيو، مها تپسوي مهاتمائن ۽ منين هڪ گيان يگيه جو آيوجن ڪيو جنهن جو سماچار ٻڌي سوت جي مهراج انهن رشين جو درشن ڪرڻ لاءِ اچي پڳا. سوت مهراج کي ايندو ڏسي سڀ مهاتمائن اُٿي بيٺا ۽ وڌيڪ آدر ستڪار ڪيائون ۽ هٿ جوڙي پرارٿنا ڪرڻ لڳا، ”اي سوامي! توهان وڏ ڀاڳي آهيو جو ويد وياس مهراج کان سموري ويدن ۽ پراڻن جي وديا حاصل ڪئي اٿو. جنهن سمنڊ وانگر جو ڀنڊار آهي تنهن اوهين ويد وديا جا ڀنڊار آهيو. ٽنهي لوڪن ۾ ڀوت ڀوشيه ورتمان ڪال ۾ اهڙي ڪا به ڳالهه ڪانه آهي جنهن جي توهان کي ڄاڻ نه هجي. اوهان هن مهان گيان يگيه جو درشن ڪرڻ آيا آهيو ۽ اوهان جو اچڻ سڀاڳو ٿيو ۽ اسان لاءِ ڪلياڻڪاري ٿيو آهي. ان لاءِ اسان کي هڪ ڳالهه پڇڻي آهي. اڄ ۽ توهان جا امرت اپديش ٻڌا آهن مگر اسان کي ترپتي اصل ڪانه ٿي آهي ۽ وري پڇڻ جي اڃا ٿي آهي تنهن ڪري ڪرپا ڪري هن ڳوڙهي وشيه تي اسان کي ڪجهه ٻڌايو. گهور ڪلجڳ اچڻ تي ماڻهو سٺن ڪرمن کان پاسو ڪندا. خراب ڪرمن ۾ ڦاسي پوندا، سچ ڳالهائڻ کان منهن موڙيندا. ٻين جي گلا ڪرڻ ۾ هوشيار رهندا. ٻين جي ڌن هڙپ ڪرڻ جي چاهنا رکندا انهن جو من استرين ۾ ڦاٿل رهندو ۽ ٻين براهمڻن جي هنسا ڪندا. ڀڳوان جي ڀڳتيءَ کان منهن موڙيندا. ڌن جي لالچ ۾ ڦاٿل رهندا. ماتا ۽ پتا سان ابرڪا ۽ دويش رکندا. براهمڻ لوڀي ٿي

لائين ڪيرن ڪري سڄو ڏينهن ستسنگ ۾ رهڻ گهرجي. ڪٿا شروع ڪرڻ کان هڪ ڏينهن اڳ ڪٿا واچڪ کي وار لهرائڻ گهرجن. جيترا ڏينهن ڪٿا چالو رهي اوترا ڏينهن ڪٿا واچڪ کي نت نيم پوڄا وغيره پوري طرح ڪري ڪم ۾ لڳي وڃڻ گهرجي ۽ ان سان گڏ به هوشيار ۽ شاسترن جو ڄاڻو ماڻهو سهائتا لاءِ هجڻ گهرجي. ڪٿا ۾ ايندڙ وگهن ۽ رنڊڪن جي ناس ڪرڻ لاءِ ڀڳوان گڻيش جو پوڄن سڀ کان اڳ ڪرڻ ضروري آهي ۽ پوءِ شو پراڻ جي پستڪ جـي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٻڌندڙ ۽ ٻڌائيندڙ ڪام، ڪرودھ، لوڀ، موھ، اھنڪار ۽ سنساري ڳالهين ۾ ڦاٿل ۽ پاکنڊي هوندا ته ڪين ڪو ڦل پراپت ڪونه ٿيندو. ڪٿا جا ٻڌندڙ ڀوڳن ڏيکيا وٺي نيم سان اپڻي برهمچريه پالن ڪن، ڌرتيءَ تي سمهن، پتن تي يا ٿالهه ۾ کاڌو کائين ۽ هر روز ڪٿا پوري ٿيڻ کان پوءِ ورت ڇوڙين يا شو پراڻ جي سمپورڻ پاراڻ پوري ڪرڻ کانپوءِ ورت ڇوڙين ۽ جنهن ڪهن وٽي ۽ ڪري سگهن.

ڪٿا واچڪ ۽ ٻڌندڙ تمام گهڻي گيهه وارو کاڌو، سڙيل کاڌو، واسي کاڌو، ڏکو گرم کيل کاڌو، مسور جي دال، واڱڻ، ٿوم، بصر، موري، بيلو، هينگ، ... ، گجر، نشيدار شيون، چرٻي ۽ ماس مدرا وغيره کان پاسو ڪري، سچ، پوترتا، نمرتا، ديا، سرلتا، اداريتا ۽ ڪميا وغيره گڻن سان پيار ڪن جيترو ٿي سگهي اوترو ۽ واجبي ڳالهين تي مَن ڌارڻ ڪن. نشڪام شروتا (ٻڌندڙ) موکش کي حاصل ڪندو ۽ ڪاميا واري ڀڳت جي منوڪامنا پوري ٿيندي. غريب، بيمار، بنان سنتان واري ۽ ڀاڳ نه لڳڻ واري ماڻهوءَ جي به من جي اڇا پوري ٿيندي. سندي استري يا جنهن جا گرڀ خراب ٿيندڙ يا اولاد نه ٿيندڙ واريءَ استريءَ يا پرش جا به شو پراڻ ڪٿا امرت ٻڌڻ سان دک دور ٿين ٿا.

اُديا پن يا موڪلائو: انهيءَ طرح شو پراڻ جـي پاٺ ۽ ڪٿا مهوتسو پوري ٿيڻ تـي ڀڳوان شنڪر جـي مورتي سمجهي شو پراڻ جي پستڪ جـي پوڄا ڪرڻ گهرجي - ريشمي ۽ سندر رومال چاڙهڻ گهرجي - ڪٿا واچڪ ۽ سندس سهائتا ڪندڙ جـي وستر، ڀوشڻ، ضرورت جي شين ۽ دڪشڻا وغيره سان ستڪار ڪرڻ گهرجي. **ردر سنگهتا** جي هر هڪ شلوڪ سان هون (هوم) ڪرائڻ گهرجي يا شو پنچاڪشر (اوم نمه شوايه) مول منتر سان يٿا شڪتي آچاريه کي دڪشڻا ڏجي - شو پراڻ جي سماپتيءَ جـي نمت گهٽ ۾ گهٽ ٻارهن براهمڻن جو يٿا شڪتي پوڄن ڪرائجي. آچاريه کي شو پراڻ جو پستڪ ۽ يٿا شڪتي سنگهاسن يا صندل ڀيٽ ڪجي. شو پراڻ جي سماپتيءَ جـي پوڄا پاٺ مهل جيڪي سنبنڌي، عزيز، دوست ۽ ٻڌندڙ آيل مهمان هجن انهن جو به يٿا شڪتي ستڪار ڪجي (کارائجي ۽ پيارجي).

اي شونڪ مني! انهيءَ طرح شو پراڻ جو سچو مهاتم ٻڌايان ٿو جو سڀني پراڻن ۾ سرشٽ آهي ۽ جنهن جـي ٻڌڻ ۽ پڙهڻ وارا سنسار ساگر مان پار ٿـي شولوڪ ۾ واسو ڪن ٿا.

(هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شري شو پراڻ مهاتم ڇهون ۽ ستون اڌياءُ سماپت.

ڪري ياد شنڪر کي جو بار بار- اچي ٿي جي من کي ٿو آنند اپار،
الک ساڻ من جيڪي لائين ٿا- سهي سور نيٺ مُڪتي پائين ٿا.

سوتجي مهراج: اي شئونڪ مني! پاروليءَ جي آکيا وٺي نارد جو پيارو متر تنبرو
من جو من ۾ ڌاڀو ۽ پرسن ٿيو ۽ جلد ئي چنچلا سان گڏ هڪ وماڻ ۾ اچي ويٺا چال پرڀ
پهتو. پاروليءَ جي چرڻ انوسار ان پشاچ (دليسه) سان اچي مليو. پوءِ شو جي ڪٿا جي ڳالهه
واري مهاڀلي ٿمبرو ان دليسه کي منترن جي جار سان ڦاسو جهليو ۽ شو پراڻ جي ڪٿا جي
مها آنسو ڪرڻ لاءِ وڏو منڊپ تيار ڪرايو. هيءَ خبر ٻڌي ۽ وانگر چوڌس چوڌار ڦهلجي
وئي ۽ ديوي پاروليءَ جي آکيا انوسار پندڪ ناٿي دليسه جو اڌار ڪرڻ لاءِ مهاڪياڻي تنبرو
شو پراڻ جو پاراڻ ڪرڻ لاءِ ويٺو جيل ئي اچي پهتو آهي. پوءِ ته ڪٿا جو امرت رس وٺڻ
لاءِ ڪيترائي ديورشي اچي پهتا. مهاڪياڻي تنبرو وديشويشر سنگهتا ڪان وٺي وايوي
سنگهتا ۽ مهاتم وغيره سميت شو پراڻ جو چڱيءَ طرح ورڻن ڪيو جنهنڪري دليسه جو من
پرلو ٿيو ۽ ان جي نرمل ديهه ئي پيئي ۽ چنچلا سان ملي ڪري پوءِ شنڪر جي ڪٿا ڳالهه
۾ لڳي ويو. اهو ڏسي سڀ ديورشي عجب کائڻ لڳا ۽ هرڪو پوءِ شو جا گڻ ڳائيند
پنهنجي پنهنجي ڌام روانو ٿيو ۽ پندڪ ۽ پنهنجي پياريءَ استريءَ سان ۽ تنبرو سان پوءِ
شو جا گڻ ڳائيندو سندر وماڻ ۾ چڙهي اچي شولوڪ ۾ پهتو.

چنچلا پاروليءَ جي ساهيڙي ئي ٿئي ۽ پئي ڏال مڙس پرم سک کي پراپت ڪري
جولي سروپ پرم آنند ڌام شولوڪ ۾ رهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي
شو پراڻ مهاتم پنجون اڌياءُ سماپت.

شو پراڻ جي پڙهڻ جي وڌي ۽ پڙهڻ لاءِ نيمن جو ورڻن

شئونڪ: اي شو ڀڳتن ۾ سريشٽ سوتجي مهاراج! توهان ڌنيه آهيو جو واد وياس ڪا
پراڻن ۽ ويد جي ودّيا توهان حاصل ڪئي آهي. مهاڙي ڪرپا ڪري شو پراڻ جي پڙهڻ جي وڌي
ٻڌايو ۽ اهو به ٻڌايو ته ٻڌندڙن لاءِ ڪهڙا نيم آهن جن جي پالن سان سموري ڦل جي پراپتي
لئي ۽ هن لوڪ ۾ سک پائي انت ۾ شولوڪ ۾ واسو لئي.

سوتجي مهراج: اي مني شئونڪ! توهان جي اندر ۾ پريم ڏسي مان شو پراڻ جي
پڙهڻ جي وڌي ۽ نيم ٻڌائي رهيو آهيان. پهرين ته ڪنهن جوتشيءَ کي گهرائي شڀ ڏينهن
مقرر ڪجي ۽ چوڌاري متر، مائٽن عزيزن ۽ دوستن ڪي سنديش موڪلجي. ڪنهن شوالي
شو مندر، تيرٿ، باغ يا گهر ۾ سندر جڳهه سينگاري ڪٿا منڊپ ٺهرائجي، ڪيوڙي جي ٿنڀ
ٿلي ۽ جهنڊن وغيره سان شو پراڻ جي پستڪ رکڻ ۽ ڪٿا واچڪ لاءِ جوڳي جاءِ سينگاري
ڪٿا جي پڙهڻ وارن ڀڳتن لاءِ به ڀلا ٻيڻ ياڙ جي عزت سان ويهڻ جي جڳهه. جو ٻڌڻ وا
مقصد ڪٿا واچڪ مدرواٽيءَ وارو، ديالو، ڀولو آتما، هوشيار، شانت سڀاءُ وارو ڪميا ڪ
ئي جيسٽ پاليندڙ هئڻ گهرجي. سڀ اپرڻ ڪان ساڌا ئي پهر پهري
جي ڪٿا جو پاٺ ڪرڻ گهرجي ۽ مهيند ڪان پوءِ ٻه گهڙيون آرام وغيره
ڪرڻ ضروري آهي ۽ پوءِ وري ڪٿا. اپديش شروع ڪرڻ گهرجي ۽ سڀ

لائين ڪيرتن ڪري سڀ ڏينهن ستسنگ ۾ رهڻ گهرجي. ڪٿا شروع ڪرڻ کان هڪ ڏينهن اڳ ڪٿا واچڪ کي وار لهرائڻ گهرجن. جيترا ڏينهن ڪٿا چالو رهي اوترا ڏينهن ڪٿا واچڪ کي نت نيم پوڄا وغيره پوريءَ طرح ڪري ڪٿا ڪرڻ وڃڻ گهرجي ۽ ان سان گڏ هوشيار ۽ شاسترن جو ڄاڻو ماڻهو سهائتا لاءِ هئڻ گهرجي. ڪٿا ۾ ايندڙ وگهن ۽ رنڊڪن جي ناس ڪرڻ لاءِ ڀڳوان گڻيش جو پوڄن سڀ کان اڳ ڪرڻ ضروري آهي ۽ پوءِ شو پراڻ جي پستڪ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ٻڌندڙ ۽ ٻڌائيندڙ ڪام، ڪروڌ، لوڀ، موهه، اهنڪار ۽ سنساري ڳالهين ۾ ڦاٿل ۽ پاکنڊي هوندا ته کين ڪوبه ڦل پراپت ڪونه ٿيندو. ڪٿا جا ٻڌندڙ ڀڳوان ڏانهن ڌيان ڏيندا ۽ نيم سان اچڻ وڃڻ وارا پاڻ کي ڌرتيءَ تي سمهڻ، هلڪي کاڌو کائين ۽ هر روز ڪٿا پوري ٿيڻ کان پوءِ وڌ ڇوڙيان ۽ شو پراڻ جي سموري پاراڻ پوري ڪرڻ کانپوءِ ورت ڇوڙيان ۽ جتن کين وٽي ۽ ڪري سگهن.

ڪٿا واچڪ ۽ ٻڌندڙ تمام گهٽي گيهه وارو کاڌو، سڙيل کاڌو، واسي کاڌو، گهڻو گرم ڪيل کاڌو، مسور جي دال، واڱڻ، ٿوم، بصر، موري، پيئو، هنگ، گجر، نشيدار شيون، چرٻي ۽ ماس مدار وغيره کان پاسو ڪري، سچ، ٻولڻا، نمرتا، دئا، سرلتا، اُدارتا ۽ کميا وغيره گڻن سان پيار ڪن جيترو ٿي سگهي ڪرو ۽ واجبي ڳالهين تي ڌيان ڌارڻ ڪن. نشڪام شروتا (ٻڌندڙ) موڪش کي حاصل ڪندو ۽ ڪاما واري ڀڳت جي منوڪاما پوري ٿيندي. غريب، بيمار، ڀاڳ سنتان واري ۽ ڀاڳ نه لڳڻ واري ماڻهوءَ جي به من جي اڇا پوري ٿيندي. سڀئي استري ۽ جنهن جا گرڀ خراب ٿيندڙ ۽ اولاد نه ٿيندڙ واريءَ استريءَ ۽ پرش جا به شو پراڻ ڪٿا امرت ٻڌڻ سان ڏک دور ٿين ٿا.

اُديا پن يا موڪلائو: اهڙيطرح شو پراڻ جي پاٺ ۽ ڪٿا مڪمل ٿي پوري ٿيڻ تي ڀڳوان شنڪر جي مورتي سمجهي شو پراڻ جي پستڪ جي پوڄا ڪرڻ گهرجي. ريشمي ۽ سندر رومال چاڙهڻ گهرجي. ڪٿا واچڪ ۽ سندس سهائتا ڪندڙ جي وستر، پوشاڪ، ضرورت جي شين ۽ دکشنا وغيره سان ستڪار ڪرڻ گهرجي. **رُدر سنگهتا** جي هر هڪ شلوڪ سان هون (هوم) ڪرائڻ گهرجي يا شوپنچا ڪير (اوم نمه شوايه) مول منتر سان يٿا شڪتي آچارڻ کي دکشنا ڏجي. شو پراڻ جي سماپتيءَ جي نمت گهٽ ۾ گهٽ ٻارهن براهمڻن جو يٿا شڪتي پوڄن ڪرائجي. آچارڻ کي شو پراڻ جو پستڪ ۽ يٿا شڪتي سنگهاسن يا صندل پيش ڪجي. شو پراڻ جي سماپتيءَ جي پوڄا ڀائڻ مهل جيڪي سنبنڌي، عزيز، دوست ۽ ٻڌندڙ آيل مهمان هجن انهن جو به يٿا شڪتي ستڪار ڪجي (کارائجي ۽ پيارائجي).

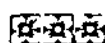
اي شنڪرانڪ مني! اهڙيطرح شو پراڻ جو سڀ مهاتم ٻڌائڻ تي جو سڀئي پراڻن ۾ سرشٽ آهي ۽ جنهن جي ٻڌڻ ۽ پڙهڻ وارا سنسار ساگر مان پار ٿي شولوڪ ۾ واسو ڪن ٿا.

(هر هر مهاديو شنڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شري شو پراڻ مهاتم ڇهون ۽ سترن اڌيائ سماپت.

ڪري ياد شنڪر کي جو بار بار - اڇي لن جي من کي ٿو آنند اپار،
اَلک ساڻ من جيڪي لائين ٿا - سهي سور نيت مڪتي پائين ٿا.

سوتجي مهراج: اي شئونڪ مني! پاروتيءَ جي آکيا وٺي نارد جو پيارو متر تنبرو من ئي من ۾ ڏاڍو خوش ٿيو ۽ جلد ئي چنچلا سان گڏ هڪ وماڻ ۾ اچي وندهيا چل پربت تي پهتو. پاروتيءَ جي چوڻ انوسار ان پشاچ (دنڊيس) سان اچي مليو. ڀڳوان شو جي ڪٿن جي ڳالهه واري مهانتا تنبرو ان دنڊيس کي منترن جي ڄار سان قابو جهليو ۽ شو پراڻ جي ڪٿا جي مها اتسو ڪرڻ لاءِ وڏو منڊپ تيار ڪرايو. هيءَ خبر اجليءَ وانگر چئوڏس چوڌار ڦهلجي وئي ۽ ديوي پاروتيءَ جي آکيا انوسار پنهنجي پاپي دنڊيس جو اڌار ڪرڻ لاءِ مهاڪماڻي تنبرو شو پراڻ جو پارائڻ ڪرڻ لاءِ وندهيا چل تي اچي پهتو آهي. پوءِ ته ڪيترا جو امرت رس وٺڻ لاءِ ڪيترائي ديورشي اچي پهتا. مهاڪماڻي تنبرو وديشويشور سنگهتا ڪٿا وٺي وايوي سنگهتا ۽ مهاتم وغيره سميت شو پراڻ جو چڱيءَ طرح ورڻن ڪري جهنڪري ڏنائين جو من پرلو ٿيو ۽ ان جي نرمل ديهه ٿي پيئي ۽ چنچلا سان ملي ڪري ڀڳوان شنڪر جي ڪٿن ڳالهه ۾ لڳي ويو. اهو ڏسي سڀ ديورشي عجب ڳالهه لڳا ۽ هرڪو ڀڳوان شو جا گڻ ڳائيندو پنهنجي پنهنجي ڌام وارو ٿيو ۽ پنهنجو پڻ پنهنجي پياريءَ استريءَ سان ۽ تنبرو سان ڀڳوان شو جا گڻ ڳائيندو سدائين وماڻ ۾ چڙهي اچي شولوڪ ۾ پهتو.

چنچلا پاروتيءَ جي ساهيڙي ٿي پيئي ۽ ٻئي ڄڻا مڙس زال پرم سک کي پراپت ڪري جوتي سروپ پرم آنند ڌام شولوڪ ۾ رهڻ لڳا. (هر هر مهاديو شمڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي)
شو پراڻ مهاتم پهريون اڌياءُ سماپت.

شو پراڻ جي پڙهڻ جي وڌي ۽ پڙهڻ لاءِ نيمن جو ورڻن

شئونڪ: اي شو ڀڳتن ۾ سرويشٽ سوتجي مهاراج! توهان ڌنيه آهيو جو ويد وياس کان پراڻن ۽ ويد جي وديا توهان حاصل ڪئي آهي. مهرباني ڪري شو پراڻ جي پڙهڻ جي وڌي ٻڌايو ۽ اهو به ٻڌايو ته ٻڌندڙن لاءِ ڪهڙا نيم آهن جن جي پالنا سان سمورو ڦل جي پراپتي ٿئي ۽ هن لوڪ ۾ سک پائي انت ۾ شولوڪ ۾ واسو ٿئي.

سوتجي مهراج: اي مني شئونڪ! توهان جي اندر ۾ پريم ڏسي مان شو پراڻ جي پڙهڻ جي وڌي ۽ نيم ٻڌائي رهيو آهيان. پهرين ته ڪنهن جوتشيءَ کي گهرائي شڀ ڏينهن مقرر ڪجي ۽ چوڌاري مٺ، مانئن عورتن ۽ دوستن کي سڌايش موڪلجي. ڪنهن شوالي، شومندر، تيرٿ، باغ يا گهر ۾ سٺي جڳهه سينگاري ڪٿا منڊپ تيار ڪجي، ڪيوڙي جي ٿنڀن گلن ۽ جهنڊن وغيره سان شو پراڻ جي پستڪ رکجي ۽ ڪٿا واچڪ لاءِ جوڳي جاءِ سينگارجي. ڪٿا جي ٻڌڻ وارن ڀڳتن لاءِ به ننڍا پيڙ هاڙ جي عرصي سان ويهڻ جي جڳهه. جو ايندو واسطو ڪجي ڪٿا واچڪ مذرواڻيءَ وارو، ديالو، پرلو آتما، هوشيار، شانت سڀاءَ وارو ڪميا ڪندڙ ۽ اپرڪا دوش ٿي جيسين پالينڌڙ هئڻ گهرجي. سج اڀرڻ کان ساڍا ٽي پهر پهرين منجهند ٽالن شو پراڻ جي ڪٿا جو پاٺ ڪرڻ گهرجي ۽ منجهند کان پوءِ ٻه گهڙيون آرام وغيره لاءِ پاٺ جو بند ڪرڻ ضروري آهي ۽ اهو وري ڪٿا. اُيڏهن شروع ڪرڻ گهرجي ۽ سج لهڻ

چنچلا جي ڪوشش سان پاروتيءَ جي آگيا وٺي تنبروءَ جو وندهيه پربت تي شو پراڻ جي ڪٿا ٻڌائڻ ۽ ٻندگ جو پشاچ جوڻ مان ڇوٽڪارو ۽ زال ۽ مڙس جو شولوڪ ۾ سکي ٿيڻ.

هڪڙي ڏينهن ڏاڍي آنند ۾ ڀرجي چنچلا اما ديويءَ (پاروتيءَ) کي نمسڪار ڪري هٿ جوڙي پرارٿنا ڪئي.

چنچلا: اي گرراج نندني! سڪند جي ماتا!! توهان سدائين پوڄڻ لائق آهيو. سڀني سکن کي ڏيڻ وارا آهيو، برهما ۽ وشنو ڀڳوان به توهان جي سيوا ۾ حاضر آهن. نرگڻ ۽ سرگڻ روپ آهيو، سرشٽيءَ جي پيدا ڪرڻ، پالڻ ۽ ناس ڪرڻ وارا آهيو. ٽيئي گڻ توهان ۾ سمايل آهن.

پاروتي: پياري چنچلا! مان تنهنجي استتيءَ تي پرسن ٿي آهيان. هاڻي ٻڌاءِ ته توکي ڇا کپي؟

چنچلا: اي نشپاپ گرراج ڪماري! منهنجو پتي هينئر ڪٿي آهي؟ اهڙي ڪهڙي حالت آهي؟ منهنجي لاءِ ڪرپا ڪري اهڙو اپاءُ ڪريو جو مان پنهنجي پتيءَ سان گڏجي سگهان؟

پاروتي: پياري چنچلا! تنهنجو ٻندگ نالي پتي ڏاڍو پاپي هو. انجو ورتاءُ خراب ٿي چڪو هو ۽ انت ۾ وشيالن ۽ خراب استرين جي سنگ ۾ رهيو. مرڻ کان پوءِ پاپن اريءَ حالت ۾ نرڪ ڀوڳڻ لاءِ ويو، پوءِ هو هڪ پشاچ اوستا ۾ رهي ٿو ۽ ڏاڍا دک سهي ٿو. فقط هوا پي ڪري جيئي ٿو.

(گوريءَ جي اها ڳالهه ٻڌي چنچلا ڏاڍي دکي ٿي وري پرارٿنا ڪرڻ لڳي).

چنچلا: اي مهاديوي! ڪرپا ڪري اهڙو اپاءُ ٻڌايو جو منهنجي پتيءَ جي سدگتي ٿئي.

پاروتي: تنهنجو پتي جيڪڏهن شو پراڻ جي پوتر ۽ امر ڪٿا ٻڌندو ته امر گتيءَ کي پراپت ڪندو.

امرت سمان پاروتيءَ جا وچن ٻڌي ڪري چنچلا هٿ جوڙي مستڪ جهڪائي پاروتي ديويءَ کي پرارٿنا ڪئي، ”منهنجي پتيءَ کي شو پراڻ جي ڪٿا ٻڌائڻ جو بندوبست جيڪر توهان ڪريو جو هر طرح سمرٿ آهيو.“ پاروتي چنچلا جي پرارٿنا تي قياس ڪيو ۽ شو يش گندرو راج تنبروءَ کي گهرائي چيو ”اي تنبرو! تون منهنجي من جي ڳالهين کي ڄاڻڻ وارو آهين ۽ ڪم جي پوراڻي ڪندڙ آهين تنهنڪري توکي هڪ ڳالهه چوان ٿي. تون هن چنچلا سان گڏجي وندهيه جبل تي وڃ جتي هڪ ڀيانڪر پشاچ رهي ٿو جنهنجو سربستو احوال ٻڌ. هو اڳيئين جنم ۾ ٻندگ نالي براهمڻ هو ۽ هن چنچلا جو پتي هو پر براهمڻڪي ڪرم ڌرم، سدان سنڌيا گايتري ات نيم کي ڇڏي هنسا، پاپ، چوري، جوئا، مدرا مانس ورتائڻ وڪڻڻ ۽ ٻين عادتن ۾ ڦاسي خراب استرين جي سنگ ۾ مانش ڏاهي اڪارلي ڪري ڪرمن جي ڀوڳ سان پشاچ جوڻ پاتي آهي. تون هينئر ڪيس شو پراڻ جي ڪٿا وڌيءَ موجب ٻڌاءِ جو پاپن جي ناس ڪرڻ واري آهي. هن جو هردا جلدي شڌ ٿي ويندو ۽ پريت جوڻ کان مڪتي حاصل ڪندو ۽ مڪتي حاصل ڪرڻ تي سندس ومان ۾ چاڙهي ڀڳوان شنڪر جي سامهون وٺي اچ“.

ڪاڏ آهي ته ان کي ٻسون يا ڪوران ڪري ڇڪيو ڇاڪاڻ ته ان جو چت سمساري ڇاهنائن
۾ ڦاٿل رهندو.

اي براهمڻ ڀيني! اهڙيءَ ڪري توهان نه وشيءَ ۽ سمساري ڀوڳن کان من هٽائي ڀڳتيءَ
ڀاءُ سان ڀڳوان شنڪر جي مهان اُتم شوپراڻ جي وڏيءَ اتساهه ٻڌڻ شروع ڪريو. ارماتما
شنڪر جي ڪٿا جي ٻڌڻ سان ٿيندي ۽ چت جي شڌي ٿيندي ۽ آخر ۾ موڪش پد حاصل
ڪندين. اهڙيطرح جيڪو ماڻهو ڀڳوان شنڪر جي چرڻ ڪملن ۾ چت لڳائيندو ان کي هڪ
ئي جنم ۾ مڪتي حاصل ٿئي ٿي. اهو مان توکي سچ ٿو چوان.

سوتجي مهراج: اي شونڪ رشي! ائين چوڻ کان پوءِ پرمدڻ ديوتا جو من ڀڳوان
جي ڀڳتيءَ ۾ ٻڌي ويو ۽ چنچلا به ابدش ٻڌي گڏ گڏ لهڻ لڳي ۽ خوشيءَ مان اکين ۾
آنسون آڻي براهمڻ جي چرڻن ۾ هٿ جوڙي ارادنا ڪرڻ لڳي.

چنچلا: اي پرماڪاري سوامي! توهان ڌنيه آهيو، مان سچ پچ نرڪ جي سمنڊ ۾ غوطا
کائڻ جي لائق آهيان. توهان ڪرپا ڪري اڌار ڪيو! ڪرپا ڪري مونکي ايڏو پار ڪيو!!
شوپراڻ جي امرت روپ ڪٿا جي ٻڌڻ سان ئي مونکي من ۾ وشيءَ ۽ ڀوڳن کان وراڳ
اُٿي پيو آهي ۽ ان ڪٿا جي ٻڌڻ جي مونکي من ۾ ڏاڍي شرڌا آهي.

سوتجي مهراج: اي شونڪ رشي! ڀڳوان شنڪر جي ڀڳتن ۾ سريشٽ ان براهمڻ
ديوتا کان ڪٿا ٻڌندي چنچلا جي من ۾ گيان اُٿي پيو، ڀڳتيءَ، گيان ۽ وراڳ سان ڀرپور
چنچلا ڪنهن تڪليف جي پنهنجو ساس سڪالراڪيو (پراڻ تياڳيا). تڏهن دليف جي ناس
ڪندڙ ڀڳوان شنڪر جي گڻن (دوتن) سندر ومان ۾ چنچلا کي کڻي اچي شولوڪ ۾ پهچايو.
چنچلا جا سڀ پاپ ناس ٿي ويا. هيمتر تمام انمول ڪايا واري ديوتائن جي استرين والگر
سندر ابسرا ٿي پيئي. گيان واري اکين سان ڀڳوان شنڪر جو درشن ڪيائين جنهن جي اڳيان
مکيه مکيه ديوتائون جهڙوڪ گڻيش، ڀرنگي، نندڪيشور، ويرڀدر وغيره وغيره شوڀا ۾ حاضر
هئا. اي رشي شونڪا! ڀڳوان شنڪر جي روپ جي ڪهڙي ڳالهه ڪريان؟ ڪروڙين سورج
به ان تيج سان نه پهچي سگهن. ٽيري اکيون ۽ پنج مکي شڪل ۽ وري هر هڪ مکي ۾ ٽي
نيترا ۽ اڌ چنڊ جي ٽوپليءَ وارو مڪٽ شوڀا پائي رهيو هو. سڄي بدن تي سفيد ڀسمي لڳل
هئي، سفيد ۽ ڪارنڊ نالڪ جون ماليائون ڌارڻ ڪيل هيون. کاٻي پاسي کان اڄاڻيءَ والگر
چمڪندڙ روپ واري گوري ديوي ويٺل هئي. ٽيجوان روپ جي اڳيان نمسڪار ڪندي
چنچلا جي اکين مان آنند جون لهرون ڦهليون ساري لڳيون. پوءِ ۾ اسر نسي ڏسي ڀڳوان
شنڪر ۽ پاروتيءَ انکي پرسان مڌ ڪري مٿس ڪرپا جي درشٽي ڪئي. اهڙيطرح شولوڪ ۾
آنند سان وقت گذارڻ لڳي ۽ آهستي آهستي پاروتيءَ سان سندس ساٿ جهڙو ناتو ٿيڻ
لڳو (هر هر مهاديو شڀو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شو-پراڻ مهاتم ۴ اڌياءُ سماپت.

✻✻✻

شري گڻيشاءِ نمهه

گوري گڻيش گراش کي ڀوان ڪريان نمسڪار،
شو پراڻ ڪٿا مهاتم جو ٻوءِ ڪريان اظهار.

شري شو پراڻ مهاتم

شونڪ رشيءَ جو سوال ۽ سوتجي مهاراج کان شو پراڻ جو مهاتم ٻڌڻ.

شونڪ رشي: اي مهاگياني سوتجي مهاراج! توهان سڀني پراڻن ۽ ويدن جي تتن جا ڄاڻو آهيو - گيان، ويراڳ ۽ ڀڪتيءَ سان هن چنچل من لي ڪيئن سروپ حاصل ڪجي؟ سادو پرش ڪام، ڪرود، لوڀ، موهه ۽ اهنڪار تي ڪيئن جيت پائين ٿا؟ گهور، ڪلجڳ ۾ ماڻهن جو سڀاءُ چٽڪ راڪاسي هلت چلت وارو ٿيو پيو ۽ ڪيئن انهن جو سڀاءُ دارلانن جي هلت چلت وارو ڪجي؟ توهان هاڻي ڪلياڻڪاري، منگلڪاري، پوتر ڪندڙ، توهه من کي نرمل ۽ شڌ ڪندڙ جپ تپ يا ڪو سنئون ۾ سٺو اپاءُ ٻڌايو جنهن جي ڪرڻ سان شردم ڀڳوان شو جي پراپتي ٿئي.

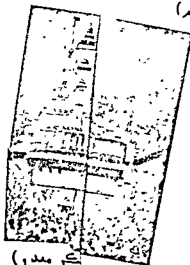
سوتجي مهاراج: اي مهين ۾ سريشٽ شونڪ رشي! توهان ڌنيه آهيو جو توهانجي من ۾ سڀني شاسترن جي سدانتن سان ڀرپور، ڀڪتيءَ جي وڌائڻ واري ۽ **ڀڳوان شو** جي پرسن ڪرڻ واري **شو پراڻ** ٻڌڻ جي چاهنا لڳي آهي جو **ڀڳوان شو** پاڻ ورنن ڪيو آهي ۽ گهور ڪلجڳ ۾ پراڻين کي اڌارڻ لاءِ اُتم ساڌن آهي. گرداور ويد وياس سنتڪمار منيءَ کان اپديش وٺي **شو پراڻ** جي رچنا ڪلجڳ جي ماڻهن کي پاپن کان اڌارڻ لاءِ ڪئي آهي. شو پراڻ هن ڀرتيءَ تي اتم شاستر ڀڳوان شو جي واڻيءَ جو روپ ٿي سمجهڻ گهرجي ۽ آدر سان انجو پڙهڻ ۽ ٻڌڻ گهرجي، جنهن ڪري ماڻهو ڀڳوان شنڪر جي ڀڳتي پائي انت ۾ پرم پد کي پراپت ٿئي ٿو. شو پراڻ تالي گرنٿ ۾ چوويهه هزار شلوڪ آهن. ست سنگهتائون آهن. جو پراڻي هر روز نيم سان هن شو پراڻ کي پڙهي ٿو يا پاٺ ڪرائي ٿو يا هن پراڻ جهڙي ڪٿا ٻڌي ٿو سو پورو آتما ڪري ڄاڻ ۽ ان ۾ ذرو به شڪ نه سمجهو. جو اتم ٻڌيءَ وارو انت ڪال ۾ هن پراڻ کي ٻڌي ٿو تنهن تي **مهيش** (شو) ڀڳوان ڏاڍو خوش ٿي پنهنجي چرڻن ۾ واسو ڏئي ٿو. جو ماڻهو سستي چڙهي هن پستڪ تي ريشمي وستر چاڙهي ستڪار ڪندي سدائين پوڄا ڪري ٿو سو هن لوڪ ۾ سدا سکي رهي انت ۾ موکش پراپت ڪري ٿو. هي شو پراڻ ڀڳوان جو روپ آهي ۽ ڌرم، ارٿ، ڪام ۽ موکش ڏيڻ وارو آهي، جنهنڪري سدا ٻڌڻ ۽ پاٺ ڪرڻ گهرجي. (شري هر مهادير شيو ڪاشي وشوناٿ گنگي) شو پراڻ مهاتم پورو اڏيائي سماپت.

جيوتـر للگـ

(شري ملکارجن جيوتر لنگ، شيلم)

(شري ... کر مندر)

[شري سرمنامه] (پرباس ياڻڻ)

[شري سرمنامه] (اهليا مندر)

(شري ڪاريهرو مندر)

(... ڪيدار ناٿ مندر)

ॐ

سناتن ڌرم جي جئه — نمهه شوايه — سناتن ڌرم جي جئه

سمپورڻ

شريمد شو پراڻ

الوادڪ: مهراج پيتامبر گگن لعل پاوناٽي

پيتا ٢٥-٠٠ روپيا

ايل - ڪشنچند اينڊ سنس